

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 22. SEJA

(15., 16., 17., 19. in 23. november 2010)

MANDAT

V

SEJA

22

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejdskih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejdskih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 22. seja (15., 16., 17., 19. in 23. november 2010)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt-Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2011

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 22. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2D), NUJNI POSTOPEK, EPA 1398-V
- 2.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2I), NUJNI POSTOPEK, EPA 1397-V
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA (ZPNB-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1322-V
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH (ZDCOPMD-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1294-V
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-B), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1213-V
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SOGLASJU IN POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D. D. IZ KREDITOV IN IZDANIH DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 297,811 MILIJONOV EVROV (ZPDVNPPIA3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1132-V
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DRUŽBI ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZDARS-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1207-V
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1150-V
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI (ZZK-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1152-V
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (ZVNDN-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1151-V
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU (ZPCP-2C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1221-V
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI KOROŠKI REGIJI V OBDOBJU 2012–2016 (ZRPKR12-16), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1285-V
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBI PROTOKOLA O PREHODNI UREDITVI, KI JE PRILOŽEN POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O DELOVANJU EVROPSKE UNIJE IN POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO (MPPU), EPA 1372-V
14. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI), EPA 968-V
15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O SPLOŠNEM DOLGOROČNEM PROGRAMU RAZVOJA IN OPREMLJANJA SLOVENSKE VOJSKE DO LETA 2025 (ReDPROSV25), EPA 1138-V

16. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA KULTURO 2008–2011 (ReNPK0811-A), EPA 1251-V

17. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2011 (DP2011-A), EPA 1318-V

18. točka dnevnega reda: DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (DP2012), EPA 1319-V

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZARADI GOSPODARSKE KRIZE (ZIU), NUJNI POSTOPEK, EPA 1314-V

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012 (ZIPRS1112), NUJNI POSTOPEK, EPA 1320-V

20.A točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300.000 EUR ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN ZA PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2011 (OdRNPD11-A), EPA 1316-V

20.B točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300.000 EUR ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN ZA PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2012 (OdRNPD12), EPA 1317-V

21. točka dnevnega reda: URADNA PREČIŠČENA BESEDILA ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-UPB7), EPA 1379-V, ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-UPB8), EPA 1383-V, ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1-UPB5), EPA 1384-V

22. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog sklepa o imenovanju predsednika in članov Upravnega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, EPA 1361-V

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 1363-V

Predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij z namenom vplivati na rezultat volitev v Državni zbor leta 2008, zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za namen zavajanja domače in tuje javnosti ter domačih in tujih preiskovalnih organov na osnovi delnih ali za politične potrebe prirejenih, pa tudi nekaterih skrivanih podatkov, česar posledica je podaljševanje in oteževanje kriminalistične preiskave v primeru Patria oziroma njeno usmerjanje proti nevpletenim političnim tekmecem, zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za namen zavajanja domače javnosti in prikrivanja konflikta interesov tujim preiskovalcem in zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za odpravo državnozborske komisije za izvajanje parlamentarnega nadzora nad Komisijo za preprečevanje korupcije z namenom prikrivanja vloge nekaterih članov in predsednika Komisije za preprečevanje korupcije v aferi Patria, EPA 1387-V

Obvestilo Okrajnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, v zvezi z obtožnim predlogom zoper poslanca Državnega zbora, EPA 1405-V

Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, EPA 1410-V

Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Odbora za gospodarstvo, EPA 1413-V

Sklep o imenovanju podpredsednika Odbora za gospodarstvo, EPA 1411-V

Sklep o razrešitvi predsednika in podpredsednika ter imenovanju predsednika in podpredsednika Komisije za narodni skupnosti, EPA 1412-V

Sklep o imenovanju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1409-V

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	20
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	21
DR. VINKO GORENAK	21
BORUT PAHOR	22
DR. VINKO GORENAK	23
BORUT PAHOR	23
DR. VINKO GORENAK	23
FRANC PUKŠIČ.....	24
BORUT PAHOR	24
FRANC PUKŠIČ.....	25
BORUT PAHOR	26
FRANC PUKŠIČ.....	26
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	27
BORUT PAHOR	27
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	28
BORUT PAHOR	28
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	28
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	29
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	29
BOJAN KONTIČ	29
BORUT PAHOR	29
BOJAN KONTIČ	30
BORUT PAHOR	30
ALEKSANDER ZORN.....	30
DR. ROKO ŽARNIČ	31
ALEKSANDER ZORN.....	31
DR. ROKO ŽARNIČ	31
SILVEN MAJHENIČ	31
KATARINA KRESAL.....	32
ALEŠ ZALAR.....	32
SILVEN MAJHENIČ	33
ALEŠ ZALAR.....	33
MAG. MAJDA POTRATA.....	33
DR. IGOR LUKŠIČ	34
MAG. MAJDA POTRATA.....	34
DR. IGOR LUKŠIČ	35
RADO LIKAR	35
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	35
MAG. MITJA GASPARI.....	36
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	37
MAG. MITJA GASPARI.....	37
IVAN GRILL	38
DR. ROKO ŽARNIČ	38
IVAN GRILL	39
DR. ROKO ŽARNIČ	39
IVAN GRILL	39
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	40
FRANC JURŠA	40
DR. FRANC KRIŽANIČ	41
FRANC JURŠA	41
DR. FRANC KRIŽANIČ	41
MIRO PETEK	42
SAMUEL ŽBOGAR	42
MIRO PETEK	43
SAMUEL ŽBOGAR	43
JAKOB PRESEČNIK.....	44

DR. ROKO ŽARNIČ	44
JAKOB PRESEČNIK.....	45
DR. ROKO ŽARNIČ	45
SAMO BEVK	45
DR. ROKO ŽARNIČ	46
SAMO BEVK	46
DR. ROKO ŽARNIČ	47
RUDOLF PETAN.....	47
DR. IVAN SVETLIK	47
RUDOLF PETAN.....	48
ZVONKO LAH.....	48
DR. ROKO ŽARNIČ	49
ZVONKO LAH.....	49
DR. ROKO ŽARNIČ	50
ZVONKO LAH.....	50
DR. PETER VERLIČ.....	50
KATARINA KRESAL.....	51
DR. PETER VERLIČ.....	51
KATARINA KRESAL.....	52
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	52
DR. IVAN SVETLIK	52
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	53
DR. IVAN SVETLIK	53
ANTON COLARIČ	54
DR. IGOR LUKŠIČ	54
ANTON COLARIČ.....	55
MARIJAN POJBIČ	55
DR. IVAN SVETLIK	55
MARIJAN POJBIČ	56
DR. IVAN SVETLIK	57
MAG. DARJA RADIČ	57
MAG. DARJA RADIČ	57
MARIJAN POJBIČ	57
JANEZ RIBIČ	58
SAMUEL ŽBOGAR	58
JANEZ RIBIČ	59
SAMUEL ŽBOGAR	59
DARKO MENIH	60
DARKO MENIH	60
BRANKO MARINIČ	60
DR. PATRICK VLAČIČ.....	60
BRANKO MARINIČ	61
DR. PATRICK VLAČIČ.....	61
GVIDO KRES	61
GVIDO KRES	61
DR. ROKO ŽARNIČ	62
IVAN GRILL	62
DR. VINKO GORENAK	63
ALEŠ ZALAR.....	63
DR. VINKO GORENAK	64
ALEŠ ZALAR.....	64
DR. VINKO GORENAK	65
FRANC JURŠA	65
DR. IVAN SVETLIK	65
14. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI), EPA 968-V	66
BORIS ŠUŠTARŠIČ.....	66
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	67

DR. IVAN SVETLIK	68
MIRAN GYÖREK	68
LJUBO GERMIC	69
ANDREJ MAGAJNA	70
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	70
MARIJAN POJBIČ	71
VITO ROŽEJ	71
FRANC PUKŠIČ	72
FRANC JURŠA	73

17. in 18. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2011 (DP2011-A), EPA 1318-V, DOPOLNJEN PREDLOG PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012 (DP2012), EPA 1319-V	73
---	----

DR. FRANC KRŽANIČ	73
BOGDAN ČEPIČ	76
RENATA BRUNSKOLE	77
MAG. BORUT SAJOVIC	77
MIRAN POTRČ	80
VILI REZMAN	80
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	82
BOJAN KONTIČ	83
BOJAN KONTIČ	87
MAG. ANDREJ VIZJAK	88
ALOJZIJ POTOČNIK	93
MAG. RADOVAN ŽERJAV	94
FRANC JURŠA	96
BOGDAN BAROVIČ	98

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZARADI GOSPODARSKE KRIZE (ZIU), NUJNI POSTOPEK, EPA 1314-V	100
---	-----

MATEJA VRANIČAR	100
BOGDAN ČEPIČ	101
VILI REZMAN	102
MATEVŽ FRANGEŽ	102
ZVONKO ČERNAČ	103
MAG. RADOVAN ŽERJAV	104
FRANC JURŠA	105
FRANC JURŠA	106
BOGDAN BAROVIČ	106
MAG. BORUT SAJOVIC	107
MAG. RADOVAN ŽERJAV	108
MAG. RADOVAN ŽERJAV	108
ANTON URH	108
ANTON URH	109
MAG. RADOVAN ŽERJAV	109
VILI REZMAN	110
MAG. ANDREJ VIZJAK	110
MAG. ANDREJ VIZJAK	111
MAG. ANDREJ VIZJAK	111
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	112
BOGDAN ČEPIČ	112
MARIJAN POJBIČ	113
MARIJAN POJBIČ	113
MARIJAN POJBIČ	114
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	115
MATJAŽ ZANOŠKAR	115
JANJA KLASINC	116
MAG. ANDREJ VIZJAK	117

ZVONKO ČERNAČ	117
FRANC JURŠA	118
FRANC JURŠA	119
ZVONKO ČERNAČ	119
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	119
DR. FRANC KRIŽANIČ	120
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	121
VITO ROŽEJ	122
MARIJAN POJBIČ	123
MARIJAN POJBIČ	123
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	124
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	125
JOŠKO GODEC	125
IVAN GRILL	126
MATEJA VRANIČAR	127
DR. LUKA JURI	127
SILVEN MAJHENIČ	128
JANEZ RIBIČ	128
BOGDAN BAROVIČ	129
MILAN GUMZAR.....	130
MATEJA VRANIČAR	130
BOGDAN BAROVIČ	131
FRANC BOGOVIČ	131
ZVONKO ČERNAČ	132
ZVONKO ČERNAČ	133
ANTON URH	133
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	134
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	134
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	135
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	136
FRANC PUKŠIČ.....	137
MATEJA VRANIČAR	138
FRANC BOGOVIČ	139
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	140
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	140
FRANC BOGOVIČ	141
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	142
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	143
BREDA PEČAN	143
BREDA PEČAN	144
DR. PAVEL GANTAR.....	144
JOŽEF JEROVŠEK.....	144
JOŽEF JEROVŠEK.....	145

20.A točka dnevnega reda in 20.B točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300.000 EUR ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN ZA PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2011 (OdRNP11-A), EPA 1316-V, PREDLOG ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300.000 EUR ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN ZA PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2012 (OdRNP12), EPA 1317-V.....	145
--	-----

IRMA PAVLINIČ KREBS.....	145
DR. VINKO GORENAK	146
ANTON COLARIČ.....	146
DR. VINKO GORENAK	147
FRANC BOGOVIČ	147
SILVEN MAJHENIČ	148
VILI REZMAN.....	149

20.A točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	150
20.B točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	150
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012 (ZIPRS1112), NUJNI POSTOPEK, EPA 1320-V.....	150
MATEJA VRANIČAR	150
BORUT PAHOR.....	151
BOGDAN ČEPIČ	151
RADO LIKAR	152
ALOJZIJ POTOČNIK	152
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	153
FRANC JURŠA	154
BOGDAN BAROVIČ	154
VILI REZMAN.....	155
RENATA BRUNSKOLE	155
MARJAN BEZJAK	156
MATEJA VRANIČAR	157
MAG. MITJA GASPARI.....	157
BOGDAN BAROVIČ	159
BRANKO MARINIČ	160
MAG. ANDREJ VIZJAK	160
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	163
MAG. ANDREJ VIZJAK	164
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL	164
DR. LUKA JURJ	165
DR. PAVEL GANTAR.....	166
MAG. BRANKO GRIMS	168
MAG. MAJDA POTRATA.....	169
MAG. BRANKO GRIMS	170
BREDA PEČAN	170
GVIDO KRES	170
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL	171
20.A točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	172
DR. VINKO GORENAK	172
MIRKO BRULC	173
RENATA BRUNSKOLE	173
20.B točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	173
RUDOLF PETAN.....	174
ALENKA JERAJ	174
DEJAN LEVANIČ.....	174
MAG. BRANKO GRIMS	175
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	175
BRANKO MARINIČ.....	175
IVAN GRILL	176
ROBERTO BATTELLI.....	176
MILENKO ZIHERL	176
FRANC BOGOVIČ	177
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	177
FRANCI KEK	177
MATEVŽ FRANGEŽ.....	178
JOŽE TANKO.....	178
MAG. BORUT SAJOVIC	178

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	179
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	179
MAG. RADOVAN ŽERJAV	179
MATEJA VRANIČAR	180
MATEJA VRANIČAR	181
BOGDAN ČEPIČ	181
MAG. ANDREJ VIZJAK	181
MAG. ANDREJ VIZJAK	182
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	182
MAG. ANDREJ VIZJAK	183
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	183
MAG. ANDREJ VIZJAK	183
BOGDAN BAROVIČ	184
2.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2I), NUJNI POSTOPEK, EPA 1397-V	185
MATEJA VRANIČAR	185
BOGDAN ČEPIČ	186
ALOJZIJ POTOČNIK	187
ALOJZIJ POTOČNIK	187
MAG. RADOVAN ŽERJAV	187
FRANC JURŠA	188
MAG. BORUT SAJOVIC	189
VILI REZMAN	190
BOGDAN ČEPIČ	190
RADO LIKAR	192
RENATA BRUNSKOLE	193
JOŽEF JEROVŠEK	193
JOŽEF JEROVŠEK	193
JOŽEF JEROVŠEK	193
RADO LIKAR	193
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	194
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	194
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	194
MILENKO ZIHERL	194
MILENKO ZIHERL	194
JANKO VEBER	195
JOŽEF JEROVŠEK	196
JOŽEF JEROVŠEK	196
JOŽEF JEROVŠEK	196
MILENKO ZIHERL	196
FRANC BOGOVIČ	197
MATEJA VRANIČAR	198
MARJAN BEZJAK	198
GVIDO KRES	199
FRANC PUKŠIČ	199
JAKOB PRESEČNIK	200
FRANC BOGOVIČ	200
MAG. BORUT SAJOVIC	201
JANKO VEBER	201
GVIDO KRES	202
RUDOLF PETAN	202
JANKO VEBER	203

JOŽEF JEROVŠEK	203
RADO LIKAR	204
JANKO VEBER	204
FRANC BOGOVIČ	205
MATEJA VRANIČAR	205
FRANC BOGOVIČ	205
RADO LIKAR	206
JOŽEF JEROVŠEK	206
RADO LIKAR	206
JAKOB PRESEČNIK	207

**9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI (ZZK-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1152-V.....207**

BOŠTJAN ŠKRLEC	207
DR. VINKO GORENAK	208
DR. VINKO GORENAK	209
DR. VINKO GORENAK	209
ANTON COLARIČ	210
JOŽEF JEROVŠEK	210
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	211
JOŽEF JEROVŠEK	212
JOŽEF JEROVŠEK	212
JOŽEF JEROVŠEK	212
BOŠTJAN ŠKRLEC	212
SILVEN MAJHENIČ	214
VILI REZMAN	215
JAKOB PRESEČNIK	216
JOŽEF JEROVŠEK	216
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
JOŽEF JEROVŠEK	217
BREDA PEČAN	217
FRANC BOGOVIČ	218
DR. VINKO GORENAK	219
JOŽEF JEROVŠEK	219
JOŽEF JEROVŠEK	219
BOŠTJAN ŠKRLEC	220
VILI REZMAN	221
MILAN GUMZAR	222
MILAN GUMZAR	222

**8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1150-V.....223**

BOŠTJAN ŠKRLEC	223
DR. VINKO GORENAK	223

**16. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA KULTURO 2008–2011 (ReNPK0811-A),
EPA 1251-V.....224**

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR	224
MAG. MAJDA POTRATA	225
JAKOB PRESEČNIK	226
MAG. VASJA KLAVORA	227
MIRAN GYÖREK	227
MIRAN JERIČ	228
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	229
MIRAN POTRČ	229
SAMO BEVK	229
ALEKSANDER ZORN	230
VITO ROŽEJ	230

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH (ZDCOPMD-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1294-V	231
--	-----

DR. IGOR JAKOMIN	231
JANKO VEBER	231
ANTON URH	232
MIRAN GYÖREK	232
MIRKO BRULC	233
BRANKO MARINIČ	233
JAKOB PRESEČNIK	234

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SOGLASJU IN POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D. D., IZ KREDITOV IN IZDANIH DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 297,811 MILIJONOV EVROV (ZPDVNPPIA3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1132-V	234
---	-----

JANKO VEBER	234
-------------------	-----

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DRUŽBI ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI (ZDARS-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1207-V	235
---	-----

DR. IGOR JAKOMIN	235
JANKO VEBER	236

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU (ZPCP-2C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1221-V	236
---	-----

DR. PETER VERLIČ	236
DR. IGOR JAKOMIN	237
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	237
MILAN GUMZAR	238
ANDREJ MAGAJNA	239
JANKO VEBER	240
ALENKA JERAJ	241
ALOJZ (LOJZE) POSEDEL	243
JAKOB PRESEČNIK	243
ANTON URH	244
BRANKO MARINIČ	245
RUDOLF PETAN	247
MARJAN BEZJAK	248
GVIDO KRES	249
IVAN GRILL	249
ALENKA JERAJ	251
JANKO VEBER	251

DR. IGOR JAKOMIN	252
DR. PETER VERLIČ	253
JANKO VEBER	255
BRANKO MARINIČ	255

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBI PROTOKOLA O PREHODNI UREDITVI, KI JE PRILOŽEN POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O DELOVANJU EVROPSKE UNIJE IN POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO (MPPU), EPA 1372-V	256
--	-----

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-B), TRETJA OBRAVNAVA, EPA 1213-V	256
--	-----

DAMJAN LAH	257
LJUBO GERMIČ	257
DARJA LAVTIŽAR BEBLER	258
JOŽEF JEROVŠEK	258
VITO ROŽEJ	259
JANEZ RIBIČ	260
MAG. VASJA KLAVORA	260
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	260
FRANCO JURI	261
VITO ROŽEJ	262
JOŽEF JEROVŠEK	263

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA (ZPNB-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1322-V	263
---	-----

DAMJAN LAH	263
DR. VINKO GORENAK	264
JANEZ KIKELJ	264
JOŽEF JEROVŠEK	264
JANEZ RIBIČ	265
ANTON URH	265
SILVEN MAJHENIČ	266

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2D), NUJNI POSTOPEK, EPA 1398-V	266
---	-----

RADO LIKAR	266
BOGDAN ČEPIČ	267
RADO LIKAR	268
ALOJZIJ POTOČNIK	268
MAG. RADOVAN ŽERJAV	269
FRANC JURŠA	269
BOGDAN BAROVIČ	270
LJUBO GERMIČ	270
VILI REZMAN	271
VILI REZMAN	272
MARJAN BEZJAK	272
MATEJA VRANIČAR	272
MARJAN BEZJAK	273
MAG. ANDREJ VIZJAK	273
MATEJA VRANIČAR	274
MAG. ANDREJ VIZJAK	275
MARJAN BEZJAK	276
MATEJA VRANIČAR	276

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI KOROŠKI REGIJI V OBDOBJU 2012–2016 (ZRPKR12-16), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1285-V	276
--	-----

MIRO PETEK	276
DUŠA TROBEC BUČAN	277
ZVONKO LAH	278
VITO ROŽEJ	279
FRANC PUKŠIČ	280
MATJAŽ ZANOŠKAR	282
MIRAN GYÖREK	283
LJUBO GERMIC	285
VILI REZMAN	287
ANTON KAMPUŠ	288
MIRO PETEK	289
DUŠA TROBEC BUČAN	290
ANTON KAMPUŠ	291
MIRO PETEK	291
SILVEN MAJHENIČ	292
MARIJAN POJBIČ	292
MIRO PETEK	295
MILAN ČADEŽ	295
BRANKO MARINIČ	296
JOŽEF JEROVŠEK	297
MARJAN BEZJAK	297
MATJAŽ ZANOŠKAR	298
MILENKO ZIHERL	299
JANKO VEBER	300
RUDOLF PETAN	304
FRANC PUKŠIČ	304
DUŠA TROBEC BUČAN	306
MIRO PETEK	306
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	307
15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O SPLOŠNEM DOLGOROČNEM PROGRAMU RAZVOJA IN OPREMLJANJA SLOVENSKE VOJSKE DO LETA 2025 (ReDPROSV25), EPA 1138-V	308
DR. LJUBICA JELUŠIČ	308
JOŽEF JEROVŠEK	309
FRANCO JURJ	310
JANEZ RIBIČ	310
JOŠKO GODEC	311
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	311
JANEZ KIKELJ	312
JOŽEF JEROVŠEK	313
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI (ZVNDN-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1151-V	314
MAG. UROŠ KREK	314
JOŽEF JEROVŠEK	315
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	316
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	316
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	316
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	317
MATJAŽ ZANOŠKAR	317

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	317
MIRO PETEK	317
FRANC PUKŠIČ	318
MILENKO ZIHERL	318
RENATA BRUNSKOLE	318
DR. VINKO GORENAK	319
MATJAŽ ZANOŠKAR	319
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	319
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	320
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	320
DR. VINKO GORENAK	320
FRANC PUKŠIČ	321
IVAN GRILL	321
ZVONKO LAH	322
MARIJAN POJBIČ	322
DR. VINKO GORENAK	323
MAG. BORUT SAJOVIC	323
DR. VINKO GORENAK	324
IVAN GRILL	324
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
DR. VINKO GORENAK	324
DR. VINKO GORENAK	325
DR. VINKO GORENAK	325
MIRAN POTRČ	325
MAG. BRANKO GRIMS	326
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	326
BREDA PEČAN	326
IVAN GRILL	327
IVAN GRILL	327
DR. VINKO GORENAK	327
JAKOB PRESEČNIK	328
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	328
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	328
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	328
BRANKO MARINIČ	328
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	329
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	329
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	329
DR. PETER VERLIČ	329
ALENKA JERAJ	330
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	330
21. točka dnevnega reda: URADNA PREČIŠČENA BESEDILA ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-UPB7), EPA 1379-V, ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-UPB8), EPA 1383-V, ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1-UPB5), EPA 1384-V	330

22. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	331
Predlog sklepa o imenovanju predsednika in članov Upravnega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, EPA 1361-V.....	331
MAG. ANDREJ VIZJAK	331
VITO ROŽEJ	331
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 1363-V.....	332
Predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij z namenom vplivati na rezultat volitev v Državni zbor leta 2008, zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za namen zavajanja domače in tuje javnosti ter domačih in tujih preiskovalnih organov na osnovi delnih ali za politične potrebe prirejenih, pa tudi nekaterih skrivanih podatkov, česar posledica je podaljševanje in oteževanje kriminalistične preiskave v primeru Patria oziroma njeno usmerjanje proti nevpletenim političnim tekmecem, zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za namen zavajanja domače javnosti in prikrivanja konflikta interesov tujim preiskovalcem in zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij za odpravo državnozborske komisije za izvajanje parlamentarnega nadzora nad Komisijo za preprečevanje korupcije z namenom prikrivanja vloge nekaterih članov in predsednika Komisije za preprečevanje korupcije v aferi Patria, EPA 1387-V.....	332
Obvestilo Okrajnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, v zvezi z obtožnim predlogom zoper poslanca Državnega zbora, EPA 1405-V.....	332
Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, EPA 1410-V.....	332
Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Odbora za gospodarstvo, EPA 1413-V.....	333
Sklep o imenovanju podpredsednika Odbora za gospodarstvo, EPA 1411-V	333
Sklep o razrešitvi predsednika in podpredsednika ter imenovanju predsednika in podpredsednika Komisije za narodni skupnosti, EPA 1412-V.....	333
Sklep o imenovanju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1409-V	333
JOŽE TANKO.....	333
DR. PAVEL GANTAR.....	334
DR. VINKO GORENAK	334
DR. PAVEL GANTAR.....	334
JAKOB PRESEČNIK.....	334
FRANCO JURI	334
ALEŠ ZALAR.....	335
ALEŠ ZALAR.....	335
MIRAN POTRČ	336
DR. VINKO GORENAK	336
FRANCO JURI	337
FRANCO JURI	337
JAKOB PRESEČNIK.....	338
MAG. BORUT SAJOVIC	339
ZVONKO ČERNAČ	339

EVA IRGL.....	340
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	341
IVAN GRILL	342
IVAN GRILL	342
MAG. BRANKO GRIMS	343
ALEŠ ZALAR.....	344
DR. VINKO GORENAK	345
MIRAN POTRČ	346
JOŽEF JEROVŠEK.....	347
MIRO PETEK	347
DUŠAN KUMER.....	348
JOŽEF JEROVŠEK.....	349
JOŽE TANKO.....	349
JANEZ JANŠA.....	350
BOJAN KONTIČ	350
ALEŠ ZALAR.....	351
DR. VINKO GORENAK	352
DR. VINKO GORENAK	352
DR. VINKO GORENAK	352
JAKOB PRESEČNIK.....	352
FRANCO JURI	352
MATEVŽ FRANGEŽ.....	353
MATEVŽ FRANGEŽ.....	353
RUDOLF PETAN.....	353
IVAN GRILL	353
JANEZ JANŠA.....	354
MAG. BRANKO GRIMS	354
FRANC PUKŠIČ.....	354
FRANC PUKŠIČ.....	354
FRANC PUKŠIČ.....	355
EVA IRGL.....	355
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	355
ALENKA JERAJ	355
FRANCI KEK	356
VITO ROŽEJ	356
FRANCE CUKJATI	356
DR. LUKA JURI	357
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	357
BREDA PEČAN	357
JANJA KLASINC	357
MARIJAN POJBIČ	358
JOŽE TANKO.....	358
DR. VINKO GORENAK	358
RUDOLF PETAN.....	359
FRANCI KEK	359
RUDOLF PETAN.....	359
RUDOLF PETAN.....	359
RUDOLF PETAN.....	359
2.A točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	359
MATEJA VRANIČAR	359
FRANC BOGOVIČ	360
MATEJA VRANIČAR	360
MAG. BORUT SAJOVIC	360
MAG. BORUT SAJOVIC	360
FRANC BOGOVIČ	361
FRANC BOGOVIČ	361
JAKOB PRESEČNIK.....	361
RADO LIKAR	362

RADO LIKAR	362
JANKO VEBER.....	363
FRANC BOGOVIČ	363
MATEJA VRANIČAR	363
SAMO BEVK	364
FRANC BOGOVIČ	364
RADO LIKAR	364
FRANC BOGOVIČ	365
FRANC PUKŠIČ.....	365
MAG. BORUT SAJOVIC	365
JAKOB PRESEČNIK.....	366

Državni zbor V. mandat

22. seja

15., 16., 17., 19. in 24. november 2010

Predsedujoči: dr. Pavel Ganatar .....predsednik Državnega zbora
France Cukjati.....podpredsednik Državnega zbora
Mag. Vasja Klavora.....podpredsednik Državnega zbora
Miran Potrč.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 15. novembra 2010 ob 14.01

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 22. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanka in poslanci: Breda Pečan, Marijan Križman, Anton Anderlič, mag. Branko Grims in Joško Godec.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Državnega sveta k 14. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 22. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 5. 11. 2010. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega reda nisem prejel.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogih za širitev dnevnega reda. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje predlaga Državnemu zboru, da dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011, EPA 1316–V, in Predloga odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012, EPA 1317–V.

Predloga ste prejeli z dopisom z dne 12. 11. 2010. Želi besedo predstavnik predlagatelja širitve? To je predsednik odbora ali predstavnik? (Ne želi.) Želi besedo

predstavnik Vlade? Ugotavljam vizualno, da ne želi. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ugotavljam, da ne želijo. Zaključujem razpravo o predlogu za širitev in prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Najprej odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011, EPA 1316–V.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 19.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo predlog odloka kot 20.a točko dnevnega reda obravnaval v četrtek, 18. 11. 2010.

Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012, EPA 1317–V.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 21.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo predlog odloka kot 20.b točko dnevnega reda obravnaval v četrtek, 18. 11. 2010.

Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru, da dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek, EPA 1397–V. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 12. 11. 2010. Želi besedo predstavnik predlagatelja

razširitve, to je predsednik Odbora za finance in monetarno politiko? (Ne želi.) Vlada ne želi. Želi besedo predstavnik predlagateljcev poslanskega predloga zakona, s prvopodpisanim Jožetom Tankom? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Zaključujem, prehajamo na odločanje.

Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti 3.

(Za je glasovalo 68.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo predlog zakona kot 2.a točko dnevnega reda obravnaval predvidoma v četrtek, 18. 11. 2010.

Prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem, ter s sprejetimi dopolnitvami oziroma širitvami.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti 3.

(Za je glasovalo 67.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je dnevni red 22. seje zbora določen.

Prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri s 1. točko dnevnega reda, to je z vprašanji poslank in poslancev. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.07 in se je nadaljevala ob 15.02.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Spoštovane kolegice, poslanke in poslanci, nadaljujemo s prekinjeno sejo.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 35 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom ter drugim odstavkom 245. člena Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade.

Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute, predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je

vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki postavi vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister v 30-ih dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki postavi vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: dr. Henrik Gjerkeš, minister brez resorja, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalno politiko, dr. Ljubica Jelušič, ministrica za obrambo, Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javnost upravo, mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dorijan Marušič, minister za zdravje, Majda Širca Ravnikar, ministrica za kulturo od 16.30 do 17.15 ter dr. Boštjan Žekš, minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Na klop ste prejeli pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Kot rečeno, bo na prva štiri vprašanja odgovarjal predsednik Vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo postavil dr. Vinko Gorenak, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod predsednik! Jaz verjamem, da kaka polpretekla zgodovina verjetno ni tista, s katero bi se danes ukvarjali, glede na to, da vodite vlado v časih, kakršnih živimo. Pa vendarle je treba reči nekaj, da vlada na predlog ministra za pravosodje polpreteklo zgodovino vpeljuje v naš vsakdanjik in jo vgrajuje v temelje pravne države za naslednjih šest let. To me je navedlo na to, da vam postavim naslednje poslansko vprašanje, ker se to tiče naše bodočnosti.

Znano je, da so vojaki nekdanje jugoslovanske armade, kot veste, varovali zeleno mejo, policisti pa smo varovali tako imenovane mejne prehode. Številne priče, ki so se oglasile v zadnjih dneh, zelo jasno govorijo o brutalnem pobijanju na meji, ki se je dogajalo vse do leta 1990, in to ljudi, ki niso bili kakšni politični nasprotniki, emigranti ali karkoli, ampak ljudje, ki jim lastna država – Jugoslavija, Slovenija ni zagotovila kosa kruha za preživetje.

Poglejva nekaj primerov. V vasi Brodi, avstrijska Koroška, takoj za mejnim prehodom Ljubelj boste našli ta spomenik. Na spomeniku piše, da je to spomenik dvema otrokoma, starima 18 mesecev in 7 let, ubita sta bila v naročju matere.

Jugoslovanska vojska je na meji počela marsikaj. Politični emigranti, ki so odhajali na zahod, so jih kratko malo ubili. To je trajalo vse do leta 1990, do osamosvojitve Slovenije. O tem je spregovoril tudi nekdanji policist Mario Kocjančič, ki je bil priča nekaterim takšnim umorom, in vojska ga ni spustila na kraj. O tem je govoril generalmajor Marjan Kranjc. On je rekel tako: "Če nismo vedeli, kaj naj storimo s truplom, smo truplo zakopali izven pokopališča. Vojaki, ki so streljali na ljudi, niso bili nikoli krivi kakršnekoli usmrtitve. Če so bili ubiti vojaški dezertjerji, nismo obveščali policije in civilnih organov. Če je bil ubit civilist, je poleg vojaškega organa sodeloval dežurni preiskovalni sodnik" – to je posebej pomembno, kar bom povedal – "vse nadaljnje odločitve je sprejemal dežurni preiskovalni sodnik."

Gospod predsednik, jaz vas prosim, če skušate odgovoriti na naslednje vprašanje:

Na podlagi katerih predpisov je bilo jugoslovanskim vojakom nekoč dovoljeno ubijati civiliste na meji?

Prosim, če ločite med javnoveljavnimi predpisi in tako imenovani tajnimi predpisi.

Kakšno vlogo so imeli civilni organi, zlasti preiskovalni sodniki?

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec, verjetno veste, da vam pravzaprav na vaše poslansko vprašanje nisem dolžan odgovoriti, ker se ne nanaša na oblikovanje in uresničevanje obstoječe vladne politike. Ampak želim odgovoriti na vaše vprašanje. Na dvoje. Na eno, ki zadeva polpreteklo zgodovino, in tisto, ki zadeva današnje procesirane odločitve glede kandidata za predsednika Vrhovnega sodišča.

Jaz sem si ta vikend ogledal dokumentarni film o Nürnberškem procesu iz leta 1948. Ne gre za proces iz leta 1946, kjer so sodili nacističnim veljakom, ampak štirim sodnikom. Obramba je rekla naslednje: "Kako si upa tožilstvo procesirati štiri sodnike, ki so samo uveljavljali zakone, ki so veljali v tretjem rajhu." In tožilstvo je imelo dober odgovor, reklo je: "Res je, imeli so to dolžnost, če so jo hoteli sprejeti. Lahko pa bi to dolžnost tudi zavrnili." Če bi ocenili, da gre za takšno zakonodajo, ki je nelegitimna, nehumana, protičloveška, nihče ni takrat silil sodnikov, da bi ostali takrat na tem položaju. Ti štirje sodniki so bili pripravljeni ostati na tem položaju in uresničevati zakone, ki so pogнали v smrt milijone ljudi.

Tako sem vam odgovoril tudi na vprašanje, ki zadeva pobijanje ljudi na meji. Tega nikoli nisem odobral in tudi nikoli ne bom. Tudi veste, da razen na Trdinovem vrhu slovenske vojske ni nikjer na meji in enkrat bi verjetno veljalo odpreti to vprašanje, ali je dozorel čas, da Trdinov vrh zasede slovenska policija in ne vojska. In ravno tako brani našo suverenost, dokler arbitražno sodišče dokončno ne delimitira meje na kopnem in določi meje na morju.

Kar se tiče primera Masleša. V ponedeljek prejšnji teden me je minister za pravosodje vprašal, ali ima moja podpora za kandidaturu gospoda Masleša. Nisem imel nobenih razlogov, da takšne podpore ministru pri njegovi kandidaturi ne bi izrekel. Po dolgem času smo imeli kandidata, ki je imel tako podporo sodnega sveta kot, mislim, da se reče občni zbor. To je pomembno, ker je Vrhovno sodišče že skoraj tričetr leta brez predsednika. Sedanja vršilka dolžnosti predsednice, začasna predsednica, sicer imenitno opravlja nalogo, ampak ne more to početi ad calendae graecas. Poglejte, minister je kandidata podprl v dobri veri, da govori resnico, in enako tudi jaz ministra. Ne znam si predstavljati situacije, če bi se izkazalo, da predsednik tako pomembnega organa, kot je predsednik Vrhovnega sodišča, ne bi govoril resnice. Zato mu zaupam, ker si ne znam predstavljati, da bi hote silil v situacijo, ki bi ga postavila v nemogoč položaj.

Tako tudi podpiram odločitev ministra Zalarja in upam, da bo Državni zbor dobro pretresel to odločitev in jo tudi po obravnavi sprejel. Bom presenečen, če ne boste imeli dodatnega vprašanja.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Absolutno! Povedali ste, oblikujemo trenutne politike ne zgodovine. Poglejte, treba je povedati naslednje. Ko ste govorili o nemških procesih, ste seveda govorili o nekih zakonih, ki so v rajhu veljali. Pri nas je bila situacija hujša in drugačna. Gre preprosto za naslednje zadeve. Gospod predsednik, jaz bi želel, da vas pri odgovoru na vprašanje vodi vaše srce in vaš razum in ne mnenje ministra Zalarja. Za kaj gre? Jugoslavija je imela javno zakonodajo, po kateri so delovali vsi organi. En mesec zopora je ilegalni prehod meje ali kaznivo dejanje, če je šlo za teroristični napad na Jugoslavijo, vdr v Jugoslavijo. Noben legalen zakon, niti eden, ni dovoljeval streljanja na meji. Gremo naprej. Poglejte, dovoljenje za ubijanje na meji je bilo zapisano v pravilih službe "graničnih jedinica". To je bil pa tajen akt, in to je razlika napram neki državi Nemčiji, četudi govorimo o tretjem rajhu.

Sprašujem vas:

Zaboga, gospod predsednik, kaj je delal katerikoli, ne govorim o gospodu Masleši, katerikoli slovenski preiskovalni sodnik na kraju, če pa je na kraju bil, kar je kandidat priznal in povedal, ko je rekel, da je videl mrtvega človeka – to je kandidat povedal – in kaj je ukrenil?

Vsak slovenski državljani bivše Jugoslavije ali Slovenije je dolžan prijaviti umor policiji, če vidi mrtvega človeka. Kaj so naredili slovenski preiskovalni sodniki, ko so videli mrtve ljudi? Najmanj, kar je, so bili dolžni prijaviti policiji umor. Konkreten kandidat pa je mrtvega človeka videl. In Vrhovno sodišče pravi, vse je v redu, zadovoljivo je... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod predsednik Vlade Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Poglejte, za stvari v preteklosti, tako daljni preteklosti, pa res ne morem odgovarjati. Jih ne odobravam, to je vse, kar lahko rečem, in bom storil vse, kar je v moji moči na tem položaju ali če mi bo javna služba omogočila kdaj kakšen drug pomemben položaj za odločanje, da se nikoli več to ne bo zgodilo. Kaj se je takrat dogajalo, naj ugotovijo pristojni organi. Tisto, kar je pomembno ta hip, je moja objektivna odgovornost za podporo ministru Zalarju pri kandidaturi gospoda Masleše. In to objektivno odgovornost z vsem srcem in z vsem razumem podpiram. Pravim, ne znam si predstavljati, da bi gospod Masleša silil na ta položaj, vedoč, da bi se lahko v

prihodnje izkazalo drugače od tega, kar pravi. In zato se mi zdi, da preprosta pamet govori v prid njegovih stališč in zaradi tega tudi uživa zaupanje našega ministra za pravosodje in moje. Ker drugače, ali bi me strah pred vašo kritiko, bom rekel, odvrnil od podpore ministru, ki mu sicer zaupam, ali pa bi verjel drugim argumentom, ne da bi znal stehati tudi tretje. To pa ni moja naloga. Je naloga tistih, ki se bodo s tem ukvarjali. Pri tem torej ob najboljši volji, da bi vam odgovoril na vse, kar želite, ne morem dodati nič več. Ne bi želel, da se stari časi ponovijo. Mislim, da se ne bodo. Želel bi, da ti časi, ki so sedaj, niso obremenjeni s takimi tragičnimi primeri. Upam, zlasti sedaj, ko se bliža 20. obletnica plebiscita, da bomo znali Slovenci ob tej 20. obletnici videti v teh dveh desetletjih en silovit napredek od trenutka, ko se je zdelo, da lomimo zgodovino, do trenutka, ko se je pokazalo, da smo jo prelomili v naš prid. Ob vseh napakah in morda zapravljenih priložnostih in spodrsljajih, ki so bili v teh dveh desetletjih narejeni, smo bili država, ki pred tem visokim zborom na njeni inavguraciji ni želel sodelovati noben diplomat, razen enega generalnega konzula, do države, ki je nedavno predsedovala Evropski uniji. To je vendar izjemen uspeh neke države. In jaz upam, da se bomo ob 20. obletnici plebiscita znali tudi veseliti in da se ne bomo delili na tiste, ki se bolj iskreno in manj iskreno veselimo tega, da smo postali neodvisni in da ni nobenih nostalgij za časi, ki so za nami, ker to niso časi, ki bi nas lahko vodili v prihodnost.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog?

Gospod dr. Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Absolutno. Seveda predlagam, da se v okviru tega odgovora pogovorimo na seji Državnega zbora in opravimo širšo razpravo, ki pa naj ne bo samo razprava o odgovoru predsednika Vlade, ampak naj bo širša razprava, ki jo želimo opraviti na to temo iz temeljnega razloga jutrišnjega in ne včerajšnjega dne. Gre za bodočnost. Ne samo našo. Tistih, ki prihajajo. Da bodo vendarle v tej državi zavlada neke vrednote. Za to vprašanje gre. Leta 1992 je večina v slovenskem sodstvu bila promovirana v trajni mandat v skladu z ustavo. Povejte mi, vsi se natančno spomnimo, kaj je takrat bilo: masovna podelitev mandatov. Nihče ni preverjal ničesar. Slovensko sodstvo je zagotovo potrebno velike ustavne reforme in ne samo malega kozmetičnega posega. Če se danes Sodni svet zadovolji in reče, da je kandidat podal ustrezno obrazložitev in mu mi

verjamemo, ob tem da kandidat sam na seji Vrhovnega sodišča pove, da je bil na kraju in videl mrtvo osebo, in to verificira Vrhovno sodišče, oprostite, potem je nekaj gnilega tam, pa delitev oblasti gor ali dol. Tam je nekaj gnilega potem. Ob tem, da se oglasijo ustavni sodniki, da se oglasijo vrhovni sodniki, da se oglasijo drugi sodniki. Mimogrede v ponedeljek sem pozval sodstvo, sodnike, naj se oglasijo in spregovorijo v tej državi. Zaenkrat imam en fascikel dokumentov. Nisem jih uspel prebrati. Zahvaljujem se jim. Ampak v tej državi je treba narediti red na tem področju. In prvi korak je lahko takšna razprava. In enostavno gremo mimo vsega. Vse priče, od ustavnega sodnika, vrhovnega sodnika, policistov, generalov, nekdanje vojske, so se oglasile in povedale. Ne, minister vztraja, da biti na kraju umora v vlogi preiskovalnega sodnika in ne procesuirati pred sodiščem primera uboja, je nekaj, kar je povsem v redu. Ampak ne leta 1989, leta 2010 je to v redu. To je nekaj nenormalnega. To je nekaj povsem nenormalnega. In jaz bi pričakoval tisto... Dan, dva, ki prihajata, ne smem več s predsednikom Vlade govoriti, vem, se zavedam, pa vendarle bi pričakoval, da ustavite svoje ljudi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca dr. Vinka Gorenaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil Franc Pukšič, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Ministri, poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Vlade! V zadnjih dneh tarnate, da ni denarja za študente, upokoјence, brezposelne, ni gospodarskih spodbud, ni uskladitve plač javnih uslužbencev in tako dalje. Opozarjate, da grozi zlom javnih financ, pa vendar vladna koalicija v petek ni sprejela varčevalnega amandmaja za približno 200 milijonov evrov v proračunu, ki smo ga predlagali v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke. Še huje. Ni sprejela niti naših predlogov, kako počrpati evropski denar, na kar vas opozarjamo že celi dve leti.

V Evropi tako ostajajo stotine milijonov evrov, namenjenih Sloveniji, medtem ko vaša vlada stiska najbolj socialno šibke, povzroča

gromozansko število brezposelnih in ne ustvarja novih delovnih mest.

Že od samega začetka mandata se je vaša vlada trudila, da bi dokazala, kako neuspešna je bila prejšnja vlada z ministrom dr. Ivanom Žagarjem pri črpanju evropskih sredstev. Najprej ste želeli spremeniti proces črpanja, ker naj bi to bil vzrok za katastrofalno črpanje, pa ste ugotovili, da to ne gre tako po domače. Spomnite se političnega pamfleta državne sekretarke Andreje Jerina.

Letos ste spremenili operativne programe, kljub drugače sprejetim sklepom tukaj v Državnem zboru. Še do danes uradno ne vemo, kako se je odzvala na spremembe Evropska komisija. Neuradno, približno 80 % jih je baje zavrnila. Dve leti vašega vladanja je torej mimo. Za rezultate na področju črpanja evropskih sredstev se več ne da kriviti prejšnje vlade, zato gospod predsednik pogledjmo dejstva.

Glede na strukturo operativnih programov bi do konca leta 2010 lahko počrpali 2,2 milijardi evrov sredstev. Mi pa jih bomo v najboljšem primeru od 1,2 do 1,4 milijarde. Leta 2009 ste priliv iz EU zmanjšali, torej v proračunu, z 800 na približno 480 milijonov. Leta 2010 podatki kažejo, da smo pod 50 % možnih črpanj za letošnje leto ali okrog 500 milijonov evrov, čeprav imate v rebalansu proračuna za leto 2010 približno 1 milijardo in še nekaj. V obdobju najhujše krize tako vaša vlada ni sposobna iz EU pridobiti načrtovanih sredstev. Kaj posledično to pomeni? Da bomo ob koncu leta imeli še višji proračunski primanjkljaj.

Spoštovani predsednik Vlade:

Kaj boste storili, da boste pridobili vsa sredstva iz EU, če že niste pripravljeni zategniti pasu?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Kot veste, imamo ravno z zategovanjem pasu kar nekaj težav. Ampak nismo edina država, ki ima s tem težave. In to moramo narediti preudarno in ob potrebni potrpežljivosti, ker ljudje, če želijo zategniti pas, morajo vedeti, da tisti, ki si ga lahko bolj, to storijo pred njimi. Drži?

Zdaj pa na vprašanje, ki ste ga zastavili v zvezi z evropskimi sredstvi. Jaz bi vam rad dal odgovor, tako kot mi je bil napisan, ker se mi zdi prav, da je točen. Vlada je predlog sprememb operativnih programov, prvega, za krepitev regionalnih razvojnih potencialov, in drugega, za razvoj okoljske in

prometne infrastrukture, potrdila na svoji tretji seji junija 2010. S potrditvijo na seji Vlade je bilo sprejeto soglasje za začetek izvajanja omenjenih instrumentov že pred uradno potrditvijo operativnih programov s strani Evropske komisije. Gre namreč za spremembe na področjih, kjer je bilo ključno, da se z izvajanjem začne nemudoma. To so področje konkurenčnosti podjetij, medpodjetniških izobraževalnih centrov ter za področje cest. S tem sklepom je Vlada to tudi zagotovila.

Odgovor na vaše vprašanje je jasen. Trenutek potrditve operativnih programov s strani Evropske komisije nima sam po sebi nobenega vpliva na možnost koriščenja sredstev, bodo pa imele same spremembe operativnih programov pozitivne učinke zaradi vsebine sprejetih sprememb, ki gredo v smeri od zidov k inovativnosti, k delovnim mestom in trajnosti. Tako se na primer, spoštovani gospod poslanec, za izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalno odličnost obseg razpoložljivih sredstev poveča za 85 %, to je od sedanjih 276 na novih 507 milijonov evrov. Ta sredstva so prednostno namenjena razvojnim centrom slovenskega gospodarstva ter tako imenovanim kompetenčnim centrom. Oba razpisa sta tudi že v postopku izvajanja.

Predlog sprememb operativnih programov je bil po potrditvi na Vladi posredovan na Evropsko komisijo, ki se je nanjo odzvala julija 2010. Evropska komisija je pozdravila usmeritev Slovenije k inovativnosti, delovnim mestom in trajnosti, saj gre za skupne strateške usmeritve tudi na ravni Evropske unije. Je pa Evropska komisija zahtevala nekatera pojasnila, tako da lahko z veseljem napovem, da bodo dopolnjeni operativni programi v četrtek potrjeni na Vladi in posredovani na Evropsko komisijo, kjer upravičeno ne pričakujemo zapletov. Odločbo s strani Evropske komisije je pričakovati, kolikor poznam prakso, po novem letu. Vendar to, kot rečeno, nima nikakršnega vpliva na izvajanje instrumentov kohezijske politike v Sloveniji. Naj ob tem, spoštovani gospod poslanec, povem, da je Vlada na zadnji seji 11. novembra, pod točko Razno, sprejela tudi sklep, s katerim je zadolžila Ministrstvo za finance in Službo Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, da tedensko na seji Vlade Republike Slovenije poročata o uspešnosti črpanja evropskih sredstev.

In na koncu naj vam rečem še nekaj, ker mi je ostalo minuto čas. Zelo redko ste me v tej dvorani, gospod Pukšič, spoštovani gospod poslanec, slišali govoriti o slabih odločitvah prejšnje vlade. Ni izgovora za slabo ravnanje te vlade. Tako me tudi niste slišali

dostikrat govoriti o tem, da nismo bili najbolj uspešni pri črpanju evropskih sredstev, in redko slišite od mene, da dejstvo, da jih zdaj črpamo uspešneje, pomeni strašno zmago. To je pravzaprav edini zares svež denar, ki počiva v evropski blagajni in ga lahko koristimo, če imamo ekvivalentna sredstva in programe na naši strani. In to je denar, ki ga lahko implementiramo, če imamo programe, ki so licencirani po zelo zapletenem administrativnem postopku, ki smo ga Slovenci sprejeli že pred mandati. Vam pa povem iz svojih izkušenj, ker sem bil za to zadolžen v Evropskem parlamentu, sprememba licenciranega programa pa bi zdaj Slovenijo oddaljila od možnosti, da implementiramo ta denar v prakso. In v tem hipu takšna odločitev ne bi bila operativna. Mi poskušamo zmanjšati nepotrebna administrativna bremena za odločitev, poskušamo z občinami, z drugim subjekti, kolikor je mogoče, pomagati pri tem, da pride do zasnove projekta in ga takoj tudi prijavimo Evropski komisiji.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Gospod predsednik, če bi vendarle imela oba iste papirje, ampak jaz imam tiste, ki smo jih dobili od Vlade Republike Slovenije v roke. V prejšnjem mandatu je v roku enega leta, veste, da so bili operativni programi potrjeni junija in novembra 2007. 2008 je bila menjava vlade. In v tistem času je bilo približno za 1,5 milijarde evrov tako razpisanih in potrjenih projektov. Na regionalnem razvoju, kot dobro veste, za celih 300 milijonov. Od takrat pa do danes sta minili dve leti in če bi vaša vlada vsaj vsako leto po milijardo in pol, bi danes bili na 4 in pol, to pomeni več, kot je na razpolago, govoriva o vseh treh operativnih programih. Vi, predsednik, velikokrat, verjetno pa vam dajo takšne podatke, govorite o celotni strukturi, tudi o kmetijski politiki, ko pa gre še za cca 900 milijonov evrov, ki pa v teh operativnih programih nimajo kaj opraviti.

Glejte, gospod predsednik, če pogledam direktorat za proračun vašega Ministrstva za finance, to ni opozicijski direktorat Slovenske ljudske stranke, piše, da je bilo 307 milijonov evrov povrnjenih skupaj s kmetijstvom in ribištvo, kot strukturni in kohezijski skladi. Ali drugače povedano, glede na proračun, v katerem imate zapisano milijardo in nekaj oziroma po rebalansu, ker ob rebalansu ste za 100 milijonov zmanjšali prilive, pa imate na drugi strani odhodke, ki so

pa šli v bruseljsko blagajno. V proračunu imamo nekaj čez 625 milijonov, 50 % pa jih je že šlo – o istem datumu govorim, januar, avgust, to so podatki – cca 300 milijonov evrov. Gospod predsednik, ni res, ... / opozorilni znak za konec razprave/ da se Evropska komisija na to ni odzvala negativno. Recimo primer za železniško infrastrukturo, ko ste zapisali, da potrebujete ponovno oceno vrednosti prioriternih projektov, Evropska komisija pa... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Žal je čas potekel.

Predsednik Vlade Borut Pahor, želite odgovoriti?

Prosim.

BORUT PAHOR: Mogoče, da ne bi ponavljal stvari. Dve temeljni stvari. Najprej, Slovenija je postala iz neto dajalke neto prejemnica. Mi smo to referenco obrnili sebi v prid. Ali sem zadovoljen in koliko? Ne, nikoli ne bom, dokler ne bomo dobili vsega razpoložljivega denarja. Vem pa, kot sem prej povedal, dvoje. Da moramo imeti lastna finančna sredstva in da moramo imeti operativne programe, ki jih moramo izpeljati in implementirati v skladu z licenciranim postopkom. O. K.

Drugič. Spoštovani gospod poslanec, slovenska vlada se trudi, da bi bila pri črpanju zelo uspešna. Tudi to je bil razlog, da sem sicer zelo uspešnega sodelavca, državnega sekretarja dr. Genoria, ki je, to vam moram zelo odkrito povedati, in to veste pravzaprav skoraj vsi župani, ki ste v tej dvorani, ki je v bistvu sredstva pred vstopom in po vstopu večinoma uredil za interese te države, za vse vlade: Drnovškovo, Ropovo, Janševo in za vlado, ki jo vodim jaz, in smo ga poslali za ambasadorja v Bruselj. Zakaj? Zato, ker se začanja pripravljati nova finančna perspektiva in potrebovali bomo nekoga, ki je dober poznavalec črpanja sredstev iz Evropske unije. Midva sva tedensko na zvezi, stvari se počasi izboljšujejo. Problem, ki ga imamo, niti ni evropski problem, niti ni problem zamisli o projektih, ki jih imate župani ali drugi subjekti. Problem je še vedno v zelo zapletenem licenciranem mehanizmu, ki Sloveniji v veliki meri onemogoča, da bi bila fleksibilnejša. Ampak da ne bi šli v proces spremembe, in to vem jaz, ker sem bil poročevalec za to, da nam to vzame čas in v tem času je blokiran proces dajanja sredstev, smo se odločili, da kolikor je mogoče, te blokade odpravimo in Slovenija, kolikor je zdaj mogoče, ta denar tudi črpa. Drugače pa, kot rečeno, smo poslali v Bruselj, čeprav je tudi tukaj bil moj zelo dober in

koristen sodelavec, človeka, ki se na črpanje evropskih sredstev najbolj spozna, ki bo in že sodeluje v pripravi finančne perspektive, zagotavlja denar, ne samo za kmetijstvo, tam smo zelo uspešni, ampak tudi za druga področja. Upam, da nam bo to uspelo še bolj kot doslej, ni pa to vse odvisno samo od vlade. To je bistvo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog?

Prosim, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa.

Imam proceduralni predlog in predlagam v skladu s poslovnikom razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Iz prvega in drugega dela odgovora mi je nekako jasno, da bi o tej temi tako poslanci kot verjetno tudi predsednik Vlade radi spregovorili oziroma z ministri tukaj pred poslankami in poslanci Državnega zbora. Se mi zdi, predsednik, vam je bilo kar precej nerodno, glede na to, ker je bilo to, kar sem govoril, točno in sem govoril s številkami in argumenti.

Poglejte, gospod predsednik Vlade, nujno in potrebno je, da resnično o tem tukaj spregovorimo. Ne gre za prejšnjo vlado, ne gre ne za vašo vlado, ne gre za vas, ampak enostavno gre za to, ali bo Republika Slovenija uspela počrpati 4,2 milijona evrov sredstev iz evropskega proračuna. Danes vam tukaj iz podatkov, ki jih dajete vi, ne more nihče več nič verjeti, ker dve leti sta mimo. Predsednik, leta 2014 ne boste, če je formula N+2, več mogli delati razpisov, ampak takrat bo treba projekte pripeljati do konca. In danes, leta 2010, ko je polovica časa za možno črpanje te perspektive OP-jev, teh treh, že za nami, imate pa razpisanih šele 2,8 milijard in certificiranih v letošnjem letu samo 330 milijonov evrov, in to je res katastrofalno. Poglejte, poslanci Državnega zbora smo na Odboru za lokalno samoupravo soglasno sprejeli sklepe, če že spreminjate operativne programe, jih spreminjajte tako, da bodo uresničljivi in izvedljivi. Za regionalni razvoj smo predlagali 400 milijonov evrov, na tistem je ostalo – nič. Torej zero, zero, nula. In to ni dobro, predsednik Vlade, zato je treba zaradi slovenskega gospodarstva, zaradi slovenskega naroda, ki ste ga dobili v upravljanje, to razpravo tu narediti in te spremembe narediti. Predsednik, bilo je rečeno, jasno je bilo rečeno iz Evropske komisije, da bodo spremembe OP-jev trajale od 12 do 18 mesecev. Zdaj trajajo, ampak nimate bistva, zato je treba poslušati in sprejeti

sklepe, ki smo jih že sprejeli v Državnem zboru.

Zato predlagam, da naredimo tukaj razpravo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Franca Pukšiča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku bo postavil Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Pred seboj ima štiri strani dolg dopis, ki so ga poslali kriminalisti sektorja kriminalistične policije Policijske uprave v Kopru. Ti ljudje so v juniju in juliju letošnjega leta na specializirani oddelek skupine za pregon organiziranega kriminala pri Vrhovnem državnem tožilstvu vodji skupine Dragici Kotnik posredovali štiri prijave s konkretnimi dokazi o utemeljenem sumu storitve kaznivih dejanj. Pa malo pogledjmo, kaj piše v papirju.

Italijanski varnostni organi IVO so preko tajnega policijskega sodelavca izvedli tajno operacijo na naši strani in zato obljubili temu tajnemu sodelavcu nagrado 20 tisoč evrov. Denar so takrat izročili drugemu človeku Policijske uprave Koper, gospodu Volmutu. Vendar je temu tajnemu sodelavcu gospod izročil samo 10 tisoč evrov. Ostali denar so si gospodje razdelili. In kot pravijo kriminalisti sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Koper, so bili to: gospod Volmut - takratni vodja skupine za mamila, Jurič Dejan in gospod Ribaš, ki se je prej pisal Kramešteter, ki so pač skupaj delali na mamilih.

Potem naprej v prijavi je tudi kaznivo dejanje s področja posesti orožja in tako naprej, 310. člen Kazenskega zakonika. Tukaj je navedena cela vrsta ljudi, ki imajo pri sebi, recimo, avtomatsko puško kalašnikov, pištolo škorpion z dušilcem zvoka, ostrostrelsko puško M76 z dušilcem zvoka, potem ima en gospod pištolo 8 mm in celo vrsto orožja, ki si ga je pridobil z delom na hišnih preiskavah. Zanimivo, gospod Dejan Jurič poseduje več kosov strelnega orožja, izstopa pištola z dušilcem zvoka, ki je bila zasežena Grujici Stojanović na območju Portoroža. Potem naj bi imel gospod Jurič tudi avtomatsko puško, kopija uzija, hrvaške izdelave, ki ima ravno tako dušilec zvoka.

Gospa Kotnikova ni sprožila nobenega ustreznega predkazenskega postopka, da bi lahko v istočasni koordinirani akciji pri vseh na domu izvedla preiskave in naredila te zadeve. Zanimivo, kako so ti gospodje, o katerih sem govoril, z največjim veseljem in s hitrostjo organizirali, seveda po mojem po komandi gospe ministrice za notranje zadeve, preiskave v poslanski skupini v parlamentu, v prostorih moje pisarne v parlamentu, kamor so vstopali policaji oboroženi do zob, potem pri meni doma, z željami, da bi bila nočna preiskava in tako naprej.

To je vsaj za odgovor, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Tega ne želim skrivati, sem v zadregi, kaj sploh smem reči, kaj ne, glede na pristojnosti, ki jih imam, da ne bi posegel v pristojnosti tistih služb, v katere ne bi smel.

Spoštovani gospod poslanec, če in kolikor držijo vaše navedbe o tem, da bi kdo od teh organov ravnal pristransko, potem mora kdo, ki nadzoruje, vsak ima svojega nadzornika, to ugotoviti. Prav gotovo z Vlade ne gredo nikakršna navodila o pristranskosti ravnanj teh samostojnih organov. Poleg tega me je ravnokar minister za pravosodje obvestil, da smo v zvezi s predmetom našega vprašanja zaprosili državno tožilstvo za informacije in jih bomo tudi, menim, pridobili. Prav tako imam tukaj pred seboj zapisano, da po zagotovilih ministrstva za notranje zadeve kriminalistična policija svoje delo opravlja strokovno, v skladu z zakonom, da je bila v tem času predmet nadzora različnih državnih institucij, kar sem prej govoril, ki v konkretnih primerih niso ugotovile in potrdile nobene nezakonitosti dela kriminalistov. Mislim, da ste referirali na Policijsko upravo Koper, če se ne motim. Mislim, da je treba to omeniti. Navedbe, ki so bile na anonimni način posredovane Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, nekaterim drugim državnim organom ali medijem in iz katerih so izhajali razlogi za sum obstoja kaznivih dejanj, ki naj bi jih storile uradne osebe, so bile posredovane specializiranemu oddelku Vrhovnega državnega tožilstva, ki jih tudi proučuje. To informacijo pa imam. Ministrstvo za pravosodje je v delu teh navedb, ki se nanašajo na domnevno neobravnavanje prijav s strani specializiranega oddelka pri Vrhovnem državnem tožilstvu, le-tega zaprosilo za seznanitev z ugotovitvami. Verjetno ste opazili,

da smo se prejšnji teden sestali skupaj z ministrom z vrhom državnega tožilstva in se poskušali dogovoriti za uspešno sodelovanje. Naš skupen cilj je pregon kriminala, zlasti organiziranega in zlasti gospodarskega. Jaz upam, da bo nov tožilski zakon, zakon o spremembi zakona o kazenskem postopku, in druge statusne spremembe omogočili, da bodo vsi pristojni boljše in uspešno, zlasti pa, ker je bila to vaša pripomba, nepristransko, ne glede, ali gre za vas, ali gre zame, ali gre za koga od ministrov, ali gre za x y osebo, opravili svoje delo. Pred zakonom smo vsi enaki.

Pričakujem, da bodo vsi državni organi ustrezno ukrepali v skladu s pooblastili, zadeve proučili in bodisi potrdili in predlagali ovadbo oziroma ustrezne sankcije ali pa bodo te ovadbe oziroma anonimke ali karkoli že, argumentirano ovrgli. To je vse, kar vam lahko ta hip rečem.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod predsednik, vstop policistov z orožjem v Državni zbor je povsod po svetu nekaj neznanega. In glede na to, kakšno orožje imajo ti policisti doma, in niso zbiralci, da bi imeli to orožje registrirano, lahko človek pomisli, le zakaj ima nekdo ostrostrelsko puško z dušilcem zvoka. Verjetno ne, da strelja vrabce naokrog. Ampak zanimivo je, da tukaj te zadeve še ni konec. Gre naprej tudi za ogromno količino zaseženega heroina. Najprej 200 kilogramov in nato čez dva tedna še 160 kilogramov v akciji Kemaludin, kjer so dobili enega policista, ki je 9 kilogramov tega heroina nosil okrog, ampak zanimivo je, da so se baje osebe, ki so bile vpletene tukaj zraven, krasno opomogle, da nekateri, kot piše tukaj, gospod Dejan Jurič si je tudi zgradil hišo v vrednosti, kot naj bi govoril že on sam, 2 milijona evrov. Potem tudi v zadevi Srečka Prijatelja so ti kriminalisti opozorili na koruptivno dejavnost Juriča, Ribaša, bivšega tožilca Sevška, tožilca Slavka Ožbolta in tako naprej. Skratka, zadeva je zelo zelo razvejana. Tudi pri lastninjenju Istrabenza je zelo zanimivo, kot piše, da je Jurič vedel čisto vse, pa ni sprožil postopkov proti kaznivim dejanjem, ki so. Poleg tega so še tri tajne operacije, ki se vodijo, in to na zelo čuden način. To sta Ostrostrelec, Zmija in še ena operacija. Vpleteni so isti ljudje in zopet na meji kriminala. Ko sem jaz prijavil tega Juriča, so zavrgli na tožilstvu, čeprav sem imel dokaze o marsičem.

Gospod predsednik, ali res postajamo mafajska država?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Ne. Dokler bo ta vlada, ne. Ampak moram priznati, da, gospod poslanec, ne morem tekmovati z vami v informiranosti o teh primerih. Nimam kaj kot priznati ta poraz.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog?

Prosim, Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Zanimivo je, da je večina teh ljudi ali pa praktično vsi so vpleteni v policijske konstrukte, ki so bili naperjeni proti meni zaradi nekakšnega, ne vem, kakšnega, podkupovanja med menoj in nekdanjim ministrom dr. Pogačnikom, kar je smešno, če nič drugega. Pri zadevi gre za kar celo vrsto kaznivih dejanj: nezakonito jemanje sredstev iz tajnih fondov, nezakonito jemanje zaseženih mamil, nezakonito prisvajanje in posest orožja, dušilcev poka in eksploziva, sodelovanje pri prostituciji, nezakonite tajne operacije v vseh pojavnih oblikah, pranje denarja, pomoč in prikrivanja pri lastninjenju in oškodovanju Istrabenza in tako naprej. Zanimivo je, da nisem samo jaz dobil tega dokumenta, ampak da so ga dobili tudi minister za finance Križanič, minister za pravosodje Zalar in tudi Komisija za preprečevanje korupcije – gospod Klemenčič. Kaj se je naredilo? Nič se ni naredilo. In to je tisto, kar je slabo. In zato je slovenska država dejansko že mafajska država. Tisti, ki opozarjamo na take sprevržene zadeve, bomo kaznovani. In tistim bodo delali preiskave, z željami nekaterih ministrov oziroma ministric in sodnikov ter tožilcev, da bi pri dveh punčkah, eni stari 3 in pol leta in eni stari 6 in pol let, izvajali nočne preiskave s specialnimi enotami, oblečeni v črne obleke z brzostrelkami in reflektorji, ko bi te majhne otroke porivali ob zid. K sreči so bili policisti tako fer in strokovni, da se tega niso šli. K sreči. To so bile želje, gospod predsednik, vaše okolice, vaše vlade na ta ali oni način. In mislim, da je to nedopovedljivo, da se kaj takega dogaja. Jaz sem že sprožil določene zadeve na...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jelinčič, prosim vas...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ... mednarodnem nivoju. Ampak mislim, da je treba tudi v Državnem zboru...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... ostanite v okviru poslanskega vprašanja.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: ... odpreti to vprašanje in o tem vprašanju razpravljati. Zato predlagam, da se glasuje o predlogu, da o tem razpravljamo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil Bojan Kontič iz Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa.

Spoštovani predsednik Vlade! Za Vlado, ki jo vi vodite, je polovica mandata. To je vsekakor priložnost, da ocenimo doseženo v tem obdobju in razmislimo o tem, kaj je v preostanku mandata, v drugi polovici, še treba postoriti. Čas, v katerem deluje ta vlada, ki jo vodite, ni prijazen za nikogar, ki bi v tem času upravljal z državo.

Ocene o doseženem so različne, pa prosim še za vašo oceno na tem mestu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predsednik Vlade gospod Borut Pahor, izvolite.

BORUT PAHOR: Ker ne gre samo za strankarskega kolega, ampak tudi za prijatelja, si dovolim reči, da glede na nekatere različne poglede okoli aktualnih vprašanj, je to skoraj opozicijsko vprašanje.

Zdaj pa k odgovoru na vaše vprašanje, kolega Kontič. Najprej, mislim, da bodo kritiki poskrbeli za to, da bo moj odgovor uravnotežen. Jaz bom poskusil pojasniti samo nekatere dosežke, za katere se mi zdi, da smo lahko nanje ponosni. In vedno, ko govorim dosežkih, priznam, da je verjetno vedno v naravi tega dela, da se kaj tudi spregleda, da se ne naredi pravi hip in da je mogoče kakšno stvar narediti tudi drugače. Ampak najprej, da ne pozabim, če bi danes postavil znova smer delovanja Vlade, je ne bi postavil bistveno drugače od tiste, po kateri smo krenili. In o tem danes dokazujejo rezultati, ki smo jim priča.

Primerljivo z državami, kjer Slovenija želi biti, imamo vso možnost, če skozi politično jesen sprejmemo nekaj sicer nepopularnih a neizogibnih, pa prepotrebni, ukrepov, Slovenija pride na tako imenovani nemško-francoski voz in s hitro dinamiko krene iz krize, sicer ne s hitrim, ampak s stabilnim okrevanjem, ki se bo poznalo najprej na finančnih potem na gospodarskih, socialnih in končno tudi pri atmosferi med našimi ljudmi.

Gremo po vrsti. Meni ni žal, da smo v letih 2009 in 2010 za 44 % povečali socialne transferje. Mi smo zaradi tega v bistvu ublažili strahovit padec standarda, ki bi se zgodil, če tega ne bi storili. In naši ljudje velikega, dramatičnega padca BDP, ki je šel praktično na začetku leta 2008 s 7,5 na koncu leta 2009 na -9, niso občutili. Za to smo poskrbeli in ni mi žal. Bi pa danes rad, in izkoriščam to priložnost, prosil državljanke in državljane, da razumejo, da ni mogoče, da bi imeli vzdržno rast, če bomo več trošili, kot zaslužimo. In da bi več zaslužili in s tem tudi lahko več trošili ter si izboljšali standard, ker je to cilj te vlade, potem moramo zdaj v letih 2011, 2012 okrepiti konkurenčnost. Zaradi tega prihajajo, so že in bodo prišli v Državni zbor nekateri nepopularni ukrepi. Tukaj je pokojninska reforma, agrarna reforma, tukaj bo zdravstvena reforma, reforma javnih zavodov, reforma trga dela in institucionalne prilagoditve. Velike stvari!

Za nami so ukrepi, ki so preprečili, da bi, tako kot je bilo v nekaterih drugih državah, v Sloveniji zelo, zelo veliko ljudi, bistveno več, kot je bilo to evropsko povprečje, izgubilo službe. Imamo anketno brezposelnost, ki se giblje okoli 7 %, govorilo se je, da bo zdaj v tem času 140 tisoč nezaposlenih, ta hip jih je 101 tisoč. In v glavnem gre za sezonski moment. Za božič jih bo toliko, kolikor sem si jih lani zastavil skupaj s kolegi za cilj, okoli 7 % anketne brezposelnosti, morda pod 100 tisoč brezposelnih.

Drugič. Minister za delo bi lahko natančneje povedal, v času krize smo mi uspeli izboljšati performanse glede ravni praga revščine v Sloveniji. Ampak vse to seveda zahteva davek. Davek se imenuje zdaj tekmovanje za izboljšanje konkurenčnosti. Ali smo tukaj potegnili vse prave poteze ali pravočasno, to je vprašanje, o katerem bo zgodovina še sodila. Ampak v bistvu smo se zadolžili samo toliko, kolikor ta država še prenese. Mislim, da bo minister za finance to lahko potrdil, naš javni dolg je, mislim, da 40 % BDP, torej daleč pod evropskim povprečjem, Slovenija je daleč od držav, ki se nahajajo na kakšnem robu bankrota ali kaj podobnega. Imamo stabilno situacijo in če bomo sprejeli nekaj ukrepov, si lahko obetamo v bistvu

sodelovanje na lokomotivi evropskega razvoja, ne v zadnjem vagonu. Mi smo v tem času izboljšali vlaganja v raziskave in razvoj, recimo, kar druge države niso naredile. Mi pa smo. To je bila pogumna odločitev. Ali se bo poznalo v času te vlade in se bo z njo lahko kitil minister za znanost in tehnologijo in ta vlada? Ne. Poznalo se bo pa čez en drug čas, ampak saj zato delamo tukaj. Kar vam hočem povedati, je, da smo poleg, po moje tudi...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Bo še veliko prilik. Želite dopolnitev odgovora?

Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa.

Predsednik je ravno načel temo s področja zunanje politike, pa bi želel, da tudi na tem področju poda oceno dela te vlade.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, predsednik Vlade. Dve minuti imate na voljo.

BORUT PAHOR: Kolega Kontič, hvala za to priložnost. Glejte, jaz mislim, da je velik uspeh, da smo uredili odnose s Hrvaško. Vem, da so tukaj različni pogledi na to, ali je to izjemen uspeh ali ne. Tukaj slišim pripombo glede zračnega prostora. To je hrvaška iniciativa. Mimogrede, tisto, kar ste spregledali, je, da je Hrvaška članica Nata. In odgovor na to, da ostane kontrola zračnega prometa v Natu, ni pravi odgovor na dilemo, ali bo to delala Italija ali Hrvaška. Jaz sem z Italijo zadovoljen in sem to hrvaški strani tudi pojasnil. Ampak naši prijateljski in sosedi lahko enako kot Italiji dovolimo, da ima glede tega svojo iniciativo.

Drugi velik uspeh, se mi zdi, je, da imamo prijatelje na celotnem zahodnem Balkanu. S tem dvigujemo specifično težo naše države, ko se pogovarjamo za naše pravo mesto v zahodni Evropi. V prihodnjem mesecu bom v Parizu podpisal s predsednikom francoske republike Sarkozyjem strateško partnerstvo, v prvi polovici leta 2010, in na tem dela sedaj zunanje ministrstvo in drugi, pripravljamo sporazum oziroma deklaracijo o posebnem prijateljstvu in sodelovanju z Nemčijo. Gre za znanstveno, tehnološko, gospodarsko, socialno in drugo sodelovanje z državo, za katero mislimo, da ima Slovenija z njo veliko skupnega, in nanjo bi se radi vezali pri izhodu iz krize in v naslednjih desetletjih kot suverena država.

Jaz mislim, da je tukaj tudi nekaj uspehov, seveda so tukaj tudi problemi,

ampak, kot rečeno, nobena vlada ni delala perfektno, tudi ta ne, tudi v zunanji politiki bi se dalo kakšno stvar še spremeniti. Mimogrede, sprejeti smo bili v OECD in to ni samo zasluga te vlade, vseh prej, ki so storile vse potrebno. Ampak premalokrat se to omeni. In še nekaj bi rad omenil, da me minister za gospodarstvo, ne bo grdo gledal. Imamo, dobili smo na koncu koncev v Evropski uniji prvi v vzhodni Evropi agencijo. Gre za agencijo energetske regulatorjev. Jaz mislim, da je to en velik uspeh. Ampak ali smo ga znali praznovati? Ne. Glejte, Slovenci smo narejeni tako, da uspehe jemljemo samoumevno in da gledamo na tisto, kar nam ne uspe. In jaz mislim, da je to v bistvu kar dobro za ta narodni značaj enega majhnega naroda, ki se mora trdoživo boriti in tako bo ostalo tudi v prihodnje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Proceduralnega vprašanja ne bo.

Prehajamo torej na vprašanja poslank in poslancev. Aleksander Zorn bo postavil vprašanje ministru za okolje dr. Roku Žarniču.

Prosim, gospod Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani gospod minister, sredi Litije stoji opuščen rudnik svinca Sitarjevec. Rudnik več ne deluje. Vendar je odprt, dostopen, strupen in nevaren. Že nekaj časa opozarjamo, da se bo zgodila velikanska ekološka katastrofa. Od Madžarske naprej, ko se je v kraju Aiki 4. oktobra 2010 iz tovarne aluminija razlilo približno 700 tisoč kubičnih metrov strupenih odpadnih snovi rdečega blata, kar smo vsi videli lahko na mnogih slikah. Pa vas opozarjam, da se ta Madžarska lahko zgodi tudi tukaj, kajti opuščen rudnik Sitarjevec nad Litijo predstavlja potencialno nevarnost in dejansko stopnjo tveganja kot tudi obseg nesreče. Vi pa pravite, to smo javno zasledili, da obseg ni ugotovljen. Morda. Za rudnik Sitarjevec so v naravotehnični fakulteti leta 2004 to obdelali in rudarski projekt sanacije, ki ga je financiralo Ministrstvo za okolje in prostor, je izdelal tudi Inštitut za rudarstvo. In oba kažeta, da obstaja možnost ponovnega izbruha, ki ogroža zdravje in življenje ljudi in tudi živali, da ne govorimo o materialni škodi. Dva izbruha sta namreč v zgodovini že bila. In spoštovani gospod minister, če boste toliko pozorni, pokazal vam bom tiste slike. To niso slike z Madžarske. To so slike s Sitarjevca. Rudnik svinca je enako strupen kakor aluminij. Tam je nekaj akumulacijskih jezer do roba polnih.

Kaj boste storili, da boste to preprečili?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister dr. Roko Žarnič.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod poslanec! Najlepša hvala za to vprašanje.

Ta zgodba tudi meni dela skrbi in v odgovoru boste videli, da vaše vprašanje in moj odgovor sta skupaj klic k temu, da se na tem področju nekaj naredi. Pa naj grem po vrsti. Študijo, ki jo omenjate, je naredil oddelek za geologijo Fakultete za naravoslovje in tehnologije leta 2004. Ugotovil je, da opuščeni rudnik neposredno nad Litijo predstavlja potencialno nevarnost ekološke nesreče zaradi možnega izlita ulete rudniške vode. Žal ta študija ni vsebovala dejanske stopnje tveganja in obseg morebitne nesreče, ki nista bila v študiji ugotovljena. To na tisto zadevo, ko ste jo citirali. Vendar ne glede na to, je Vlada 12. julija 2007, imam priložen zapisnik, v zvezi s tem sprejela več sklepov, na osnovi katerih je bila našemu ministrstvu naložena izdelava rudarskega projekta trajne sanacije območja rudnika, v katerem bi po oceni bilo treba vložiti za sanacijo 2,8 milijonov evrov po takratnih izračunih. Projekt je bil uvrščen v načrt razvojnih programov in naj bi se fazno izvajal do konca leta 2012. V prvi fazi naj bi se izvršila interventna dela v vrednosti 200 tisoč evrov. Imenovana je bila strokovna komisija za izvedbo in revizijo javnih naročil v zvezi s sanacijo opuščenega rudnika Sitarjevec. Vendar so bila predvidena sredstva z rebalansom proračuna za leto 2009 ukinjena. Projekt sanacije smo pripravili in k javnemu razpisu del lahko pristopimo takoj, ko bodo zagotovljena sredstva. MOP je svojo nalogo opravil. Glede na to, da gre za zaprt rudarski objekt, so tukaj obveze financiranja izven našega ministrstva – gre za področje gospodarstva. Mi bomo pa strokovno naprej pomagali, kot smo že. Moram povedati, ker se zavedam tega problema, imam 30. 11. dogovorjen obisk tega rudnika, da bom tudi fizično pogledal.

Pa samo še eno malenkost bi vam rad povedal. Nedavno je bil sprejet zakon o rudarstvu. V usklajevanju sem zelo opozarjal na probleme zapiranja. Nisem zadovoljen, kako je v tem zakonu to urejeno. Citirani zapisnik, 7. točka, citiram, "Vlada Republike Slovenije je naložila Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za gospodarstvo, da pripravita ustrezne spremembe in dopolnitve predpisov, ki bodo predstavljali sistemsko rešitev v zvezi z monitoringom zaprtih in opuščenih rudarskih objektov ter suicidarnimi

ukrepi države v primeru potreb po njihovi sanaciji.

Naj izkoristim to priliko, ko se bo ta novi zakon odpiral, naj se notri jasno zapiše. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa.

Gospod minister, seveda, nekaj stane. Koliko pa bo stalo, če se bo to zgodilo, če bo 6 tisoč kubičnih metrov vode udarilo na dan, in to so zelo strupene vode, svinčeve vode, toksične vode sredi Litije? Moram vam povedati, da to ni bilo samo 1895. in 1932., ko se je to že zgodilo, pač pa je do ponovnega čisto majhnega izbruha, ki kaže na nevarnost, prišlo septembra letos in je del Litije samo ta izbruh obarval, tako kot sem vam pokazal. In te slike vam bom potem z veseljem tudi prinesel. Ne želim zapletati stvari, katera študija je bila narejena, katera še manjka, katero ministrstvo je bolj kompetentno. Ko se bo to zgodilo, bo prepozno dajati birokratske odgovore.

In še nekaj. Jaz ne bom zahteval javne razprave, plenarne razprave v Državnem zboru. Opozarjam pa vas, da ste od tega trenutka sedaj seznanjeni s tem in odgovorni za to. In tja bom peljal ekipo, ki bo pogledala to, slikala to. Rudnik, ste rekli, da je zaprt. Ni zaprt. Vsak lahko zleze vanj, tudi sam sem. Rudnik ima ogromno dostopnih rogov in iz njega teče strupena voda. Gospod minister, od sedaj naprej ste odgovorni.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz vas prosim, gospod minister, za odgovor.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani! Hvala lepa.

Prevzemam odgovornost do trenutka, ko boste vi sprejemali državni proračun. Od takrat boste pa vi odgovorni, če ne boste v proračunu tega denarja našli. Strokovno smo pripravljani.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vprašanje ministru za pravosodje Alešu Zalarju in ministrici za notranje zadeve Katarini Kresal bo postavil Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo. Spoštovana ministrica, minister!

Tako strokovna javnost kot raziskovalno novinarstvo in ne nazadnje tudi poslanci, še posebej iz vrst Slovenske

nacionalne stranke, že mesece in mesece sprašujemo in opozarjamo na nepravilnosti, pa vedno naletimo na gluha ušesa, še posebej tistih, ki so plačani in odgovorni, da se zakonodaja spoštuje, in bi morala veljati za vse, tako za bogate kot za reveže in tudi strankarske barve ne smejo vplivati ne neodvisno tožilstvo in sodstvo.

In če se dotaknem vsebine, ki sigurno zaskrbljuje, je 310 milijonov neplačanih prispevkov, za katere je odgovoren Durs, ki se prilagaja, kot ugotavljajo novinarji, vsakokratni volji vladajoče politike in ne zakonu. Tožilstvo je bilo z vsebino nepravilnosti ves čas seznanjeno. Vendar, kot smo slišali v prispevku na prvem programu, TV Tarča, ni našlo, da bi šlo za kaznivo dejanje, čeprav to zakon opredeljuje in zagotavlja, na kar ste še ne dolgo tega opozorili tudi sami, pa tudi pravniki, ki se zadnje čase pogosto pojavljajo v medijih, vseskozi na to tudi opozarjajo. Delavcu, ki ne dobiva plače več mesecev in se mu niso plačevali prispevki ter je porinjen na rob, ki ne zagotavlja dostojnega življenja, ni jasno, kako je to mogoče, da se vloži 2 tisoč ovadb, ki jih tožilstvo opredeli kot sistemski problem. Kako je s kazenskimi ovadbami za nadaljnji postopek? Govori se samo o 68 ovadbah. Kje pa je ostalih tisoč in več? Izgovarja se, da gre za sistemski problem, ker je preveč vpletenih in previsoke vsote. Se pravi, če ukradeš 5 tisoč evrov, si lopov in te zapremo. Če pa ukradeš ali prigoljufaš milijone evrov, pa je to poneverba ali sistemski problem in se s tabo več nihče ne ukvarja. Kje iskati odgovornost in krivdo? Ali je slab zakon, ki zagovarja objektivno neplačevanje prispevkov tudi v ustvarjenem dobičku, ali pa obstaja povezava med organi pregona in institucijami, ki bi po službeni dolžnosti to morale preganjati?

Seveda se v Slovenski nacionalni stranki sprašujemo, kje pa so rešitve za do danes neplačane prispevke. Po podatkih iz aprila letošnjega leta delodajalci niso plačali prispevkov kar 130 tisoč delavcem.

Zato sprašujem:

Kako je to mogoče, da se zadeva, ki je obsežna in krepko vpliva na proračun države, posredno pa tudi na sam razvoj ter zagotavljanje izplačil po kolektivni pogodbi javnih uslužbencev, izjalovi pod pretvezo, da se ni moglo in našlo naklepa kaznivega dejanja?

Čeprav je to ves čas jasno, se pa ves čas sprenevedamo in zatiskamo oči. Seveda se vprašam, zakaj in pred kom. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, najprej ministrica Katarina Kresal.

Oba skupaj imata 5 minut.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani poslanec!

Drži. Osnovni postulat funkcioniranja pravnega reda je, da so pred zakonom vsi enaki, in tako je tudi pri teh kršitvah s področja delovnopravne zakonodaje, plačevanja prispevkov in davkov. Je pa v tem boju, da bi dosegli ta ideal, več institucij, ki morajo opraviti vsaka svoje delo. V tem primeru policija pride na koncu, pred njo sta še davčna uprava in inšpektorat za delo, ki opravita večino tega dela. Šele ko pride do hujših kršitev, ki nakazujejo na to, da gre za kaznivo dejanje, seveda ukrepa policija.

Izjemnega pomena je tudi, da ti državni organi, ki imajo pristojnost nadzora funkcioniranja gospodarskih družb, s tega vidika pripravijo ustrezna naznanila ali kazenske ovadbe z vsemi ostalimi listinskimi dokazi. Namreč teh pristojnosti v tem primeru policija nima. In potem je pregon po uradni dolžnosti toliko boljši in toliko lažji. Vsekakor pa se policija, in to izhaja iz vseh poročil, ki jih glede svojega dela daje javnosti, zaveda problematike, zaveda, da je to aktualen in akuten problem, ki se tudi obrača v tem, kako poteka tudi kriza kot takšna, zato tej problematiki posveča vso svojo pozornost in za vse sume kaznivih dejanj, ki jih dobi, tudi ustrezno reagira in jih preišče. To pa je tudi njena obveznost, odgovornost in edina pristojnost, ki jo ima.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Še minister Zalar.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Najprej poslovniško. Jaz sem dobil vprašanje, kdaj in na kakšen način, če sploh, ima država namen izterjati vse neplačane davke in prispevke. Ugotavljam, da sem dobil to vprašanje kot nepristojen minister, ker je to pristojnost Davčne uprave Republike Slovenije, ki deluje pod okriljem Ministrstva za finance. Ko pa gre za vidik kazenskega prava in neplačevanja prispevkov, pa tudi moram reči, da ne drži trditev, da neplačilo prispevkov ne predstavlja kaznivega dejanja. Ministrstvo za pravosodje je maja letos analiziralo določbe naše kazenske zakonodaje in ocenilo, da zagotavlja ustrezno podlago za kazenski pregon. Na osnovi tega je tudi Vrhovno državno tožilstvo 26. julija letos sporočilo, da se strinja s to našo oceno, da delodajalci z naklepnim neplačilom prispevkov izpolnijo vse znake kaznivega dejanja kršitev pravic iz

socialnega zavarovanja po 202. členu Kazenskega zakonika. Če je to tako, je zdaj na državnem tožilstvu, da vloži ustrezne obtožne akte in da dokaže krivdo obtožencem. Odločanje o pregonu storilcev kaznivih dejanj pa seveda ni pristojnost ministra za pravosodje, ampak, kot že rečeno, državnega tožilstva kot samostojnega državnega organa.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim, gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo.

Glejte, gre za goljufije delavcev in državljanov, ki pa morajo pošteno plačevati davke in prispevke. V tej zgodbi gre za bogatenje posameznikov na račun neplačanih davkov in prispevkov. In če omenim le Steklarsko novo in Vegrad, kjer tožilstvo 5 let ni odreagiralo, ker ni našlo naklepa.

In kako mi lahko pojasnite še nedavno streljanje v romskem naselju? Ne romsko problematiko prevaliti na občine, kot smo slišali, ko pa vemo, da je to problem države, ki pa se že predolgo vleče.

Sigurno ne bi omenil tega, če bi bil zakon upoštevan za vse enako, vendar tega ni zaznati ne pri Zidarju, ne pri Tovšakovi, ne pri Bavčarju, ne pri Šrotu in še bi lahko našteval. Novinarji ugotavljajo, da se je sežigala dokumentacija in podobno, pa niste nikogar priprli. Strokovna javnost se sprašuje, ali je možno voditi preiskavo tako obsežnih zadev, brez da se kdo pripre. Gospodarski kriminal je letos oškodoval državo za več kot pol milijarde evrov. Korupcija je lani Slovenijo stala več kot milijardo evrov in potem imeti stališče, da samo dejstvo neplačila še ne pomeni kaznivega dejanja. Očitno tudi, če to traja nekaj let. Očitno to znajo izkoristiti pravniki in računovodje podjetij, ki pa to tezo tožilcev zagovarjajo, saj so ves čas na njihovi strani. In ne nazadnje, kaj ostane prizadetim razen upanja, če pa organi pregona sami ne vedo, za kakšen problem gre. Očitno je, če so slaba načela na vrhu, dobra ne morejo zraven.

Vprašanj je bilo kar nekaj in če še dodam, kot smo slišali, je orožja v nelegalni posesti zelo veliko, zato me skrbi kam bomo zaprli vse te ljudi, če dobijo za vsak kos orožja po dve leti zapora, tako kot Srečko Prijatelj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za odgovor, minister Zalar.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

To se sicer zdaj sploh več ne nanaša na vprašanje neplačevanja prispevkov, ker orožje in prispevki pa res nimajo nič skupnega. Tudi ne morem sprejeti te trditve, da ni nikogar v priporu v Sloveniji. Imate se možnost prepričati, jaz vas vabim, da greste z menoj. Boste videli, naši pripori pokajo po sivih, glede na število oseb, ki se tam nahajajo. Sicer pa, ko gre za kazniva dejanja v zvezi z neplačevanjem prispevkov in težavami, ki jih tožilstvo zaznava pri dokazovanju naklepa, tukaj pa je treba povedati, da je k temu lahko močno prispeval tudi Državni zbor, pa ne samo v tej sestavi, ko je sprejel zakone, ki so omogočili, da davčni organ odloži plačevanje prispevkov in da to lahko počne zelo, zelo dolgo obdobje. In to se je očitno dogajalo v preteklosti, zato je Vlada sprejela sklep, da se ta možnost odpravi in minister za delo je Državnemu zboru že predložil pokojninski zakon, ki ukinja to možnost. In minister za zdravje bo po sklepu Vlade storil isto.

V nadaljevanju torej tudi ta vidik, problem dokazovanja naklepa, ne bi smel biti več odprt in aktualen v konkretnih kazenski zadevah.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ministrica, želite še kaj odgovoriti? (Ne.) Mag. Majda Potrata bo postavila poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport dr. Igorju Lukšiču.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica in ministri, poslanke in poslanci!

Spoštovani gospod minister dr. Igor Lukšič, na 16. seji Državnega zbora sem vam zastavljala vprašanje, ki se je dotikalo državljanske in domovinske vzgoje in ciljev osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja pri doseganju uresničevanja te vzgoje za dejavno državljanstvo v Evropski uniji. Takrat sem svoje vprašanje povezovala s tistim, kar imamo v svojih šolskih dokumentih zapisano.

Zdaj pa bi lahko oprla svoje vprašanje tudi na priporočilo Sveta Evrope, odbora ministrov, ki prav tako govore o ciljih poučevanja zgodovine v 21. stoletju, o tem, kakšna naj bo vsebina izobraževalnih programov, kjer so navedeni temeljni postulati, kot so strpnost, človekove pravice, demokratičnost, vse tisto, k čemur teži tudi naš šolski sistem. V letu 2011 bomo obeležili sedemdesetletnico ustanovitve Osvobodilne fronte in dvajsetletnico samostojnosti Slovenije.

Sprašujem vas:

Ali menite, da je razumevanje in predstavljanje pomembnih zgodovinskih prelomnic v vzgojno-izobraževalnem procesu pri nas ustrezno?

Ali namerava Ministrstvo za šolstvo in šport spodbuditi posebno obeležitev obeh, za slovensko državnost, pomembnih obletnic?

Gre namreč za to, da je ravno z modernimi pristopi k pouku zgodovine z medpredmetnim povezovanjem, z uporabo modernih izobraževalnih tehnologij mogoče doseči vse tisto, kar pomaga razumevati zgodovinsko preteklost Evrope, se dotikati tudi bolečih, odprtih vprašanj, da bi lahko v tem okolju, kulturnem, civilizacijskem, demokratičnem strpno sodelovali tudi v prihodnje. Hvala za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za odgovor, dr. Igor Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Cenjeni gospod predsednik, poslanke, poslanci, kolega ministral! Hvala poslanki za vprašanje.

Državljska vzgoja je ena izmed prioritete šolske politike te vlade in ena izmed prioritete šolske politike na ravni Evropske unije. Mi razumemo državljansko vzgojo ne samo kot kulikalno obveznost, ampak tudi kot dejavnost, ki seže v ravnanje politike in v ravnanje odnosov učiteljev do učencev. Zato smo tudi pripeljali nazaj dijake v svete srednjih šol in svete dijaških domov, ker se nam zdi pomembno, da so dijaki po sistemu "učenje z delom" vpeti v odločanje.

Lani smo se odločili in letos izpeljali, da obeležimo 20. obletnico prvih demokratičnih, strankarskih volitev z literarnim natečajem z naslovom Demokracija naj ti da krila. Natečaj smo izpeljali, sodeloval je tudi sponzor, tako da so dijaki dobili ustrezne nagrade. Za letošnje šolsko leto, ki v naslednjem koledarskem letu prinaša dve veliki obletnici, pomembni za razvoj slovenske državnosti, to sta 70. obletnica ustanovitve Osvobodilne fronte in predvsem 20. obletnica razglasitve neodvisnosti Republike Slovenije, smo pripravili posebno akcijo z naslovom Stisni roko v pest, kjer poskušamo mlade osnovnošolce, 7., 8. in 9. razred, spodbuditi, da se bodo šole posebej pripravljale na obeležitev teh dveh dogodkov. Ideja je, da bi s tako imenovano e-knjigo, torej knjigo v elektronski obliki, učenci individualno ali v skupinah v razredih obiskovali pomembna prizorišča, muzeje, prebrali knjige na to temo in si ogledali filme na to temo. Ob tem pa bi pisali svoje vtise, rezultate pogovorov v to

elektronsko knjigo. Zavod za šolstvo, ki vodi to akcijo, bo te izdelke učencev pregledal in potem bi najboljši na koncu dobili tudi nagrade. To se mi zdi, je ustrezna zgodba, ki poskuša integrirati slovensko zgodovino. Je pa tukaj gotovo ena težava. Vi veste, da so vse veteranske organizacije dosegle nek sporazum, kar se tiče obeležitve državnih praznikov in izkazovanja volje, da bi se vendarle začela neka poenotena interpretacija zgodovine in tudi dogodkov v letih 1990, 1991. Treba pa je reči, da nova organizacija nekako odstopa od tega konsenza in na šolskem ministrstvu ugotavljamo, da bo to imelo slab vtis ali pa vpliv na to, kako pravzaprav v šolskem sistemu, ki mora biti konsenzualno podprt, voditi neko interpretacijo tega, kar se je zgodilo. Nam se dogaja, da prenašamo, ko ni soglasja na tej politični ravni in med različnimi iniciativnimi skupinami, to nesoglasje v razred in nalagamo, naj si učitelji glede tega nekako znajdejo. To se mi zdi, da ni v redu, in bi bilo prav, da vendarle politika tukaj da, recimo tudi Državni zbor, nek zgled pri poskusu reševanja tega vprašanja, torej pri iskanju nekega konsenza glede interpretacije teh ključnih dogodkov, kot so 20. obletnica neodvisnosti, 70. obletnica ustanovitve Osvobodilne fronte, da bi ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa.

V tem zadnjem delu ste po mojem mnenju, gospod minister, ravno opozorili na čeri, ki utegnejo ta prizadevanja zaustaviti. Gre namreč za to, da iz številnih izkušenj vemo, da so pogledi staršev lahko v marsičem drugačni od pogledov stroke ali celo od pogledov njihovih učencev.

Glede na to, da bo to zvezano vendarle z elektronskimi interpretacijami umetniških besedil, obiska zgodovinskih dogodkov, ekskurzij, ogleda filmov, pesmi in vsega tega, kako bo potekalo ocenjevanje teh izdelkov, da bi bila zagotovljena tista načela, ki so vendarle za šolski proces bistvena? To pa so razvoj kritičnih sposobnosti samostojnega mišljenja, objektivnosti in odpora zoper manipulacije pri učencih, da bodo lahko te razsežnosti v resnici preučevali učenci sami in bodo izrek njihovih, pa da bodo hkrati rezultati njihovega dela tudi ustrezno ovrednoteni.

Kako se spopasti z nepristajanjem na izbiro, če se bo to pojavilo? Zvezano je vendarle z veliko dopolnilnega dela za učitelje

in učence in prav bi bilo, da ne bi prihajalo do napetosti. Hvala za odgovor.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister dr. Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Hvala za dodatno vprašanje.

Seveda so to občutljive zadeve. Ravno zaradi tega, kar sem prej govoril in na kar ste, gospa poslanka, opozorili, si ne želimo, da bi prihajalo tukaj do dodatnih napetosti. Mi smo šli v to akcijo ravno zaradi tega, da damo možnost, da se vendarle okrog teh praznikov in razprave o tem, kaj pravzaprav ti prazniki so in predstavljajo za vsakega posameznika in za državo Republiko Slovenijo, vodi diskusija.

Da ne bi kakorkoli politika, taka ali drugačna, mislim strankarsko, posegala, smo oblikovali poseben odbor ljudi, ki delajo na Filozofski fakulteti, ZRC SAZU in na Fakulteti za družbene vede. V odboru je tudi predstavnik Urada predsednika Republike Slovenije gospod Franc Hočevar. To je nek nabor strokovnjakov, zgodovinarjev, in predstavnik Urada predsednika, ki po mojem mnenju uživajo ta ugled, da bodo držali nad tem roko in vodili akcijo v to smer, kot je bila to izražena intenca, da bi ta akcija prispevala k združevanju, ne pa k ločevanju, tudi kar zadeva interpretacijo. Celotno akcijo bo vodil Zavod za šolstvo, kar pomeni, da to delajo ljudje, ki so za to strokovno usposobljeni in ki imajo tudi stike z učitelji zgodovine in slovenščine, ki jih najprej vabimo k sodelovanju.

Jaz mislim, kar je bilo v moči ministra in ministrstva, smo naredili, da do kakšnih velikih razprtij glede tega ne bo prihajalo, da bodo doseženi ti cilji, da učenci okrepijo poznavanje zgodovine, obeh teh ključnih dogodkov, in da to prispeva h krepitvi njihove državljske zavesti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Rado Likar bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je sicer odsoten.

Prosim, gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Glede na to, da je minister za kmetijstvo odsoten, želim, da mi odgovori na naslednji seji Državnega zbora.

Na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bil objavljen terminski načrt objave javnih razpisov za ukrepe prve in tretje osi programa razvoja podeželja 2007–2013 v letu 2010. Polovica načrtovanih razpisov je bila predvidena za meseca september in oktober 2010, vendar še noben od teh razpisov ni bil objavljen. Bliža se konec leta in predvidevam, ta domneva se mi tudi potrjuje, da predvidenih razpisov v letošnjem letu sploh ne bo, tako da bodo okrnjene naložbe v komasacije, agromelioracije, namakanje ter naložbe v kakovost hrane.

Sredstev ne bo niti za zgodnje upokojevanje kmetov in za pomoč mladim prevzemnikom kmetij. Namesto tega je bil prav v tem času, in sicer 12. novembra, objavljen nov okvirni terminski načrt objave javnih razpisov za omenjene ukrepe, se pravi za ukrepe prve in tretje osi programa razvoja podeželja za leti 2010 in 2011, ki, kot rečeno, večina objav javnih razpisov prestavlja v leto 2011. Stanje v kmetijstvu se iz leta v leto slabša, na vidiku je občutno povečanje davkov iz kmetijske dejavnosti, tako da predstavljajo subvencije pomemben delež prihodkov.

V času vašega mandata ste obljubili, da se boste še posebej trudili za ohranjanje slovenskih kmetij, tudi malih, in za čim večjo samooskrbo z domačo in kakovostno hrano.

Sprašujem vas, gospod minister:

Kaj je vzrok za odstopanje od načrtovanih aktivnosti in kako nameravate sanirati stanje?

In drugo:

Ali Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sploh še podpira razvoj kmetijske dejavnosti v Sloveniji ter s tem pridelavo domače in kakovostne hrane?

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister vam bo ustno odgovoril na naslednji seji.

Mag. Radovan Žerjav bo postavil poslansko vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za razvoj in evropske zadeve, mag. Mitji Gaspariju. Prosim. Mislim, da minister prihaja.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospodje ministri!

Slovenija je posledica gospodarske krize začela čutiti že konec leta 2008. Evropska komisija je marca letos sprejela krovno strategijo za rast in delovna mesta Evropa 2020. Strategija določa glavna prioriteta področja na evropski ravni, ki jim bo

namenjeno največ pozornosti pri prihodnjih evropskih politikah. Prav tako določa pet glavnih ciljev, ki jih želimo doseči do leta 2020. Vse države članice pa moramo tako Evropski komisiji predložiti osnutek programa, v katerem so navedeni ključni ukrepi za doseg ciljev. Priprava tega programa neposredno sodi v vaš ministrski resor. Rok za oddajo omenjenega dokumenta na Evropsko komisijo pa je 15. november 2010.

Glede na to, da gre za temeljni strateški program slovenske države glede strukturnih reform, ki se ga očitno lotevamo skoraj tri leta po začetku težav v slovenskem gospodarstvu, vas, spoštovani gospod minister.

Sprašujem:

Na podlagi katerih empiričnih podatkov ste nacionalni reformni program pripravili?

Kdaj je o njem potekala javna ali kakršnakoli strokovna razprava?

Kateri ekonomski inštituti in strokovne službe so pri njegovem nastajanju sodelovali?

In:

Čemu je bila o njem širša javnost obveščena šele dva dni pred objavo na seji Vlade Republike Slovenije ter manj kot teden dni pred rokom za oddajo Evropski komisiji?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, minister mag. Mitja Gaspari.

MAG. MITJA GASPARI: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Spoštovanemu poslancu bi rad odgovoril kar na slajdih, da bo lažje, ker je nekaj takih stvari, ki jih je najboljšo tako razčistiti, da ne bi bilo prevelikih dilem. Najprej bom tehnično razložil, potem pa tisto, ker je gospod poslanec vprašal, tudi konkretno oziroma z nekaterimi datumi.

Nacionalni reformni program je del enega koncepta, ki se razvija v Evropski uniji, obstajajo sicer tudi že pod Lizbonsko strategijo, in prejšnja vlada je – mislim da dvakrat – napisala tudi enako poročilo, ki se je imenovalo nacionalni reformni program, v bistvu sicer nekoliko bolj zajeten, ampak z enako žejo in vsebino, kot je današnji. To se pravi, v tem evropskem konceptu, ki se imenuje Evropa 2020, lahko vidite, kakšni dokumenti naj bi bili prisotni v bodoče. Ti dokumenti so letni in bodo ostali letni in jih bosta tudi Evropska komisija in Evropski svet ustrezno letno verificirala in s tem seveda tudi dobila mehanizem za ocenjevanje kvalitete prilagajanja v okviru Pakta stabilnosti in rasti in tega koncepta, ki se imenuje Evropa 2020, in

bi se lahko enostavno prevedlo kot strukturne reforme in prilagoditve v posameznih državah. Torej, imeli bomo dva dokumenta, program stabilnosti, ki bo od sedaj naprej tudi v Državnem zboru v aprilu mesecu vsakega leta – bom naknadno povedal, na kakšen način – in nacionalni reformni program, ki bo tudi vsakega aprila kot formalen dokument prišel v Državni zbor in bo potem poslan evropskim institucijam.

Če gremo naprej, je drugi pomemben element evropski semester, ki časovno umesti to, kar sem prej povedal, v posamezna obdobja leta. Kot vidite, bo Evropska komisija v januarju izdala poročilo o rasti in v njem tudi zapisala osnovne ugotovitve o tem – o pogojih, možnostih in omejitvah za posamezne države. Na osnovi tega bodo meseca junija potem evropske institucije z Evropskim svetom na čelu, bi rekel, proučevale ta gradiva in na koncu ugotovili, ali mora posamezna država tudi reagirati na ta priporočila. Od aprila naprej bosta tako Evropska komisija in Evropski svet proučevala nacionalni reformni program vsake države in pa njegov program stabilnosti.

Če preskočimo naslednje, ker vam toliko ne bo zanimivo, kakšna so bila do sedaj priporočila Evropske unije in OECD-ja na treh pomembnih segmentih, ki so del tega nacionalnega reformnega gradiva, to je trg dela, podjetniški sektor in pa znanje, inovacije. Če si želite, boste lahko to kasneje v miru pogledali.

Evropska komisija je tudi ocenila, kakšni bi bili učinki strukturnih reform za države, če bi se jih lotili. To so naredili z modelom splošnega ravnotežja in so ugotovili, da bi, kot vidite, za približno tretjino lahko povečali kvaliteto in rast gospodarstva, če bi države storile potrebne spremembe. Pri nas smo te zadeve, ki so vezane na koncepte, ki se razvijajo v Evropski uniji, konceptualno poskušali vključiti v izhodno strategijo, ki je začetni dokument za tako imenovani nacionalni reformni program. Tukaj imate te povezave, ki naj bi med posameznimi elementi tega dokumenta funkcionirali, če želimo dobiti vzdržno gospodarsko rast v naslednjih letih. Z modrim so označene te ekonomske spremembe, z rdečim so označeni pretežno institucionalne in strukturne prilagoditve.

Naslednji grafikon kaže nekaj podobnega, da vas ne bi preveč moril. Govorim pa zaradi tega, da je to osnova tudi tega gradiva, o katerem sprašujete.

Tudi naslednji prikaz kaže samo tiste stvari, ki so pomemben predpogoj za to, da bi lahko normalno izvajali zadeve, ki so vezane na reformni program. To so predvsem kvalitetne javne finance in štirje elementi... /

opozorilni znak za konec razprave/ Če preskočim še naslednje stvari, bi samo še rekel glede uredbe o razvojnem načrtovanju in pripravi proračuna, ta pove, na kakšen način bi bilo treba te stvari pri nas delati. S tem povezano je tudi to, kar sprašuje poslanec v svojem vprašanju.

Sedaj pa konkreten odgovor. Nacionalni reformni program, ki ga je pripravila Vlada, ni dokument, ki bi zahteval usklajevanje z akademsko sfero in s posameznimi drugimi institucijami, ker je to notranja stvar vladnih resorjev. Tako so se pripravljala tudi gradiva, ki so bila pripravljena za časa prejšnje vlade.../ izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister. Mislim, da je potekel čas. Če bo dopolnitev odgovora, boste verjetno lahko nadaljevali, če pa ne, pač žal ne.

Imate predlog za dopolnitev odgovora?

Prosim, mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za ta odgovor.

Sam se ne bom spuščal v samo vsebino reformnega programa, ker po moji oceni pravzaprav temelji na izhodni strategiji, ki pravzaprav že teče. Sam bi se predvsem osredotočil na situacijo in stanje, v katerem v tem trenutku v Republiki Sloveniji smo. Sami ste, mislim da, prejšnji teden zelo trdo opozorili, da ne bom rekel, celo zagrozili, kaj se bo zgodilo, če pokojninska reforma v Državnem zboru ne bo sprejeta, češ da bo potreben takojšen nov rebalans za proračunski leti 2011/2012. Menim, da imamo še zdaj čas, da to popravimo. V Slovenski ljudski stranki smo pripravili dva amandmaja, ki se tičeta predvsem varčevanja, varčevanja na nivoju približno 200 milijonov, pri tistih proračunskih porabnikih, ki nimajo popolnoma nobene zveze s to finančno in gospodarsko krizo in bi teh 5 % glede na porabo iz leta 2008 bilo brez kakršnihkoli problemov možno prihraniti. Torej, pričakujem, če je stanje res tako strašno, da bi lahko povzročilo kolaps, da to storimo še zdaj ob tej obravnavi, hkrati bi pa še enkrat opozoril na to, na kar je opozarjal tudi moj kolega gospod Pukšič, kar se tiče črpanja sredstev. Torej, za leto 2010 je bilo predvidenih milijardo 37 milijonov evrov, realiziranih pa bo le dobrih 500 milijonov evrov.

Skratka, zadeve so šokantne in to je pravzaprav tista realnost, iz katere bi morali vsi programi tudi izhajati.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister.

MAG. MITJA GASPARI: Samo, da najprej dokončam, kar je bilo prej ustavljeno. Ta rok, ki ste ga v svojem vprašanju omenili, 12. november, je indikativni rok, ker ne gre za dokončno poročilo, ampak za začetek delovanja po novi shemi. Zato tudi Evropska komisija v bistvu poskuša te dokumente videti kot predhodno delovno verzijo, medtem ko je stvarni rok za oddajo teh dokumentov april 2011.

V vašem vprašanju je bilo, mislim da, sproženo tudi vprašanje; samo da najdem – ja, tudi glede širše javnosti. Širša javnost bo obveščena skozi razpravo v Državnem zboru. Kot veste iz preteklosti, dokumenti te narave, razne razprave v Državnem zboru oziroma z zainteresirano javnostjo v tistem postopku, kot je predhodno poročilo o nacionalnih reformnih programih, niso bila deležna drugačne vrste delovanja in tudi zdaj ni nobenega razloga, da bi bilo drugače.

Tisto, kar bomo mi naredili, je, da bomo šli formalno v Državni zbor po predstavitvi programa stabilnosti in nacionalnega reformnega programa in se bosta ta dva dokumenta formalno tudi obravnavala.

Kar se tiče pokojninske reforme, ni šlo za grožnje. Gre enostavno, bom rekel, za empirična dejstva. Če bi se slučajno zgodilo, kar upam, da se ne bo, ker ni razlogov, da bi se moralo, da se ne bi sprejela pokojninska reforma, je to prvi korak v smer, da nam bodo "rating agencije" znižale rating Republike Slovenije, ker se je to zgodilo že nekaterim drugim državam v tem času. Če vam povem samo en primer, boste vedeli, kaj mislim. Sprememba ratinga z dvojnega A stabilno v dvojni A minus pomeni približno 50 bazičnih točk razlike v stroških financiranja oziroma zadolževanja. To bi pomenilo pri zdajšnji zadolžitvi, ki je okrog 40 % družbenega proizvoda, če govorimo za javni dolg države, dodatne stroške na ravni države letno približno 100 milijonov evrov. Če bi prišteli še stroške, ki bi nastali za prebivalstvo, podjetja in banke pri zadolževanju pri svojih upnikih, bi približno letni skupni strošek na ta način lahko dosegel 500 milijonov evrov. Zato je to opozorilo, da se zavedamo okoliščin, v katerih se razpravlja o tej temi in posledic, ki so seveda nekoliko večje, kot se zdijo na prvi pogled. Hvala lepa.

Pardon, se pa drugače strinjam z vami, da so prihranki v državnem proračunu vedno možni. Sam vedno predlagam, da se to ne dela linearno, ampak da se dela po

programih in zaradi tega je bil tudi letos prvič narejen poizkus s programskim proračunom, ki ima poleg vhodnih stroškov in elementov stroškov, ki ste jih zadnjič omenjali na odboru, seveda tudi indikatorje na svojih izhodnih rezultatih. Oboje je treba kombinirati in potem je rezultat boljši. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ivan Grill bo postavil poslansko vprašanje ministru za Okolje in prostor dr. Roku Žarniču.

Prosim, gospod Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovani ministri!

Spoštovani gospod minister! Meseca julija sem vam že zastavil poslansko vprašanje s področja dimnikarstva in takrat nekako je bilo zaznati, da se to področje z vaše strani pripravlja, da se uredi. Moram pa reči, da sem po tistem poslanskem vprašanju dobil kar nekaj še dodatnih dokazov ali kritik ali tudi apelov, prošenj za pomoč s strani oškodovanih strank, ki se dejansko zaradi slabega dela, zaradi oškodovanja, zaradi neupravičenega zaračunavanja počutijo neenakopravno. Dobil pa sem tudi nekaj sugestij ali pa tudi dodatnih pojasnil s strani dimnikarjev oziroma dimnikarskih podjetij, in to tistih, ki delajo korektno, delajo pošteno, pa kljub temu takšno stanje, kot je sedaj, ocenjujejo, da je izredno izredno kritično. Skupen imenovalec vsega tega je zagotovo v tem, da je očitno na tem področju pomanjkljiv nadzor oziroma verjetno ga ni. Zato je tu velika potencialna nevarnost, ki preži v bistvu na vse državljanke in državljane, da se bodo lahko zaradi nekorektnega ali celo slabega dela v večji meri dogajali dimniški požari, ki imajo za posledico lahko tudi najhujše posledice, to je, da bomo imeli tudi tragične posledice zaradi zastrupitve. Kot mi je znano, je bilo v letu 2007 preko sto takih zastrupitev, v 2008 tudi preko sto, tudi teh požarov, dimniških, ki imajo lahko katastrofalne posledice, je bilo veliko. In to je tista največja nevarnost, ki jo moramo tudi skušati odpraviti z nekim dobrim in pa tudi usklajenim delom, predvsem s strani ministrstva.

V zvezi s tem bi pa vas sedaj prosil, če mi lahko ogovorite na naslednja vprašanja. Prvo je:

Ali imate podatek o številu dimniških požarov ali pa požarov zaradi slabega vzdrževanja kurilnih naprav v pretekli kurilni sezoni? Imate ta uraden potek?

Potem:

Ali imate podatek, koliko je bilo zastrupitev?

Ali ste že na vašem ministrstvu usposobili ekipo, ki bo nadzorovala?

In še eno vprašanje, ker sem dobil sicer neformalno informacijo, da naj bi sodišče že izreklo vašemu ministrstvu, da je treba nekaterim dimnikarskim podjetjem zaradi nepravilnosti odvzeti koncesijo, me zanima:

Ali to drži oziroma v kakšnem postopku so vse te zahteve s strani sodišča?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister dr. Žarnič.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani gospod poslanec, spoštovane gospe poslanke, poslanci!

Dimnikarstvo je jara kača od začetka mojega mandata. Vesel sem, da se kdaj o tem lahko še čisto konkretno pogovorimo, ker ravno to pomaga pri reševanju, četudi je odziv tistih, na katere se kritika nanaša, potem na moj naslov dokaj hud. Ampak nič hudega, to spada v delo.

Torej, mi kot ministrstvo ne zbiramo in ne obdelujemo podatkov o požarih, ker to sodi na Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje, vendar od njih lahko dobimo podatke. Recimo za leto 2009 – zadnje zaključeno – je bilo skupno 1676 požarov na objektih, od tega 477 zaradi vžiga saj. Ko smo obveščeni o dimniškem požaru, zaprosimo koncesionarja, ki opravlja storitve na dimnikarskem območju, kjer je prišlo do požara, za relevantne podatke. Tako smo bili v zadnjem času obveščeni o dveh požarih eden v Apačah, drugi v Škofji Loki. Oba koncesionarja sta bila pozvana, da predložita poročilo, vključno s historiatom opravljenih dimnikarskih storitev, na navedenih objektih. Nista posredovala še podatkov.

Naše ministrstvo je zaprosilo tudi za podatke Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Požarni inšpektorat Republike Slovenije. Čakamo na to.

Tudi ne zbiramo podatkov o zastrupitvah, temveč uporabljamo podatke Centra za zastrupitve v Kliničnem centru, kjer obdelujejo te podatke, vendar ne ločeno, ampak skupaj zastrupitve zaradi zaužitja strupov, drog, ogljikovega monoksida, zdravil, strupenih gob in drugega. Na letni ravni je približno sto primerov zastrupitev z ogljikovim monoksidom, vendar ni vse zaradi dimnikov. Drugih podatkov nimamo. Nimajo posebej podatkov, ali je ta monoksid zaradi kurilnih naprav. To je nekako za širše – indikativno.

Letos nismo prejeli nobene prijave, da bi prišlo za zastrupitev z monoksidom – v letu 2010.

Oktobra in novembra sta pooblaščenca našega ministrstva izvedla strokovne nadzore pri treh izvajalcih dimnikarskih storitev. Pri četrtem izvajalcu bo strokovni nadzor izveden v tem tednu. Ne bom povedal pri katerem, jasno. Če bo v posameznem primeru potrebno specializirano znanje s področja kurilnih dimovodnih sistemov oziroma vzrokov, napak in posledic nepravilnega ravnanja in vgrajevanja, bomo angažirali še bolj podrobne specialiste. Moram reči, da so ti pregledi pokazali marsikaj zanimivega. Nekoliko tudi v smeri kot jo vi nakazujete, vendar še ne bo nekih natančno kazal in se zadeve dogajajo. Moram pa povedati, da bomo zelo odločni pri odvzemu koncesij, če bo le za to dovolj utemeljen razlog.

S strani sodišča do sedaj niso prejeli še nobene sodbe, s katero bi to naložilo odvzem koncesije. So pa bili v nekih postopkih za podelitev koncesije s strani Upravnega in Vrhovnega sodišča odpravljene odločbe Vlade Republike Slovenije o izboru koncesionarja in zadeve vrnjene v ponovno odločanje. Večina teh postopkov je bilo zaključenih.

V teh razpravah na našem ministrstvu smo prišli do tega, da je podeljevanje dolgoletnih koncesij zelo tvegano. In tu imamo primer. Mi smo na našem ministrstvu na področju spremljanja dimnikarstva, pisanja dokumentov naredili kar korenito kadrovske spremembe in se to že nekoliko tudi pozna. V prihodnje razmišljamo o zamenjavi koncesijskega sistema z licenčnim sistemom, z nadzorom merljivih instrumentov in tudi sposobnosti kadrov. In o tem mogoče kdaj drugič. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Gospod Grill, prosim.

IVAN GRILL: Najlepša hvala za te informacije.

Poglejte, spoštovani gospod minister, to, kar sva skupaj ugotovila, da je pomanjkljiv nadzor, ima posledico to, da se ti požari predvsem na dimovodnih napravah pojavljajo razmeroma pogosto in tudi preko sto zastrupitev je velika številka in lahko smo samo veseli, da ni bilo tragičnih posledic, vsaj jaz nimam tega podatka.

Poglejte, tukaj je na stotine pritožb, vsaj toliko podatkov sem jaz dobil, zaradi nekorektnega delovanja dimnikarskih podjetij. Poglejte, tukaj je tisti problem. Recimo, tak

znan primer je bil na Gorenjskem, to je bilo moč zaslediti tudi v časopisu, kjer je – deloma tudi zaradi krivde stranke, ki je pozabila, da bo prišel dimnikar, in ni bila doma – po dveh takih poskusih to dimnikarsko podjetje izstavilo račun, kot da je storitev opravilo, pa je ni opravilo. In tukaj je tisti ključni problem. In iz zneska, ki je bil nekaj čez 30 evrov, je potem zaradi vseh tistih postopkov, ki niso povezani z vašim ministrstvom, ampak zaradi same izterjave oziroma izvršbe je potem ta račun prišel na koncu preko 300 evrov. In to je za takšno osebo velik šok, posebej, če ima 500 evrov plače. Ampak največji problem, ki ga tukaj vidimo, je v tem, da v bistvu dimnikarji zaračunavajo za nekaj, česar niso opravili.

In zato bi še enkrat prosil, če mi lahko pojasnite:

Je ta nadzor zadosten ali boste to službo tudi okrepili?

Mislím, da bi ta nadzor moral biti ves čas kontinuirano po celi Sloveniji, kajti to bo poduk in za vse dimnikarje tudi nek pritisk, da bodo svoje delo opravljali korektno, in mislim, da se bo situacija bistveno bistveno izboljšala. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, minister dr. Roko Žarnić.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

No, sami vemo, da je problem poplave pritožb tudi problem kadra. Praktično nikoli ne moreš imeti dovolj ljudi, da bi ob drugih nalogah na to odgovarjali. Zato smo zdaj pristopili k razvoju nekega sistema, ki bi na nek elektronski način, recimo, mobitel, odzivnik, ko dimnikar vstopi – čas šteje, poročilo, inštrumenti... Neke takšne ideje o elektronskih sistemih prihajajo, tudi softversko pa tudi hardversko poskušajo urediti, in bi na ta način preko centralne baze lahko videli vsaj tisto prisotnost. Potem pa nek elektronski način sprejemanja pritožb po nekem formularju, da bi lahko avtomatizirano s skromnimi orodji zadeve obvladali. Vendar, da se zgradi takšen sistem, moramo malo potrpeti, delamo pa na tem. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog, gospod Grill?

IVAN GRILL: Seveda.

Poglejte, tudi v sami razpravi gospoda ministra sem razumel, da mu je vsako poslansko vprašanje ali pa vsaka takšna razprava v pomoč, da bo lažje opravil s tistimi v svojem resorju, pa mogoče tudi izven, ki

nasprotujejo kakršnim koli rešitvam, ki bi to področje tudi uredili.

Ravno zato menim, da bi vam bilo v veliko pomoč, če v Državnem zboru opravimo na to temo neko širšo razpravo, kjer se o teh zadevah spregovori, nakaže neke rešitve na podlagi problemov, ki jih bomo izpostavili. Zato, spoštovani predsedujoči, predlagam, da se na to temo seveda opravi splošna razprava na naslednji seji.

V nasprotnem primeru, glede na to, da koalicija kot po tekočem traku vedno nas, opozicijske poslance ne podpre pri takšnih predlogih, bomo pa skušali takšno razpravo seveda opraviti na samem Odboru za okolje in prostor, kjer bomo lahko o teh zadevah še celo nekoliko širše spregovorili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca Ivana Grilla, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor dr. Roka Žarniča na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanja.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila poslansko vprašanje ministru za zdravje Dorijanu Marušiču, ki je sicer odsoten. Prosim.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Vprašanje, na katerega prosim pisni odgovor odsotnega ministra za zdravje, je naslednje. Od leta 1992 dalje nam vlade ponujajo predvsem privatizacijo in komercializacijo zdravstva, čeprav sta prav ta dva procesa poleg pomanjkanja regulacije in nadzora povzročila sedanje slabo stanje na področju zdravstva. Na področju osnovnega zdravstva je razgrajenih že tretjino zdravstvenih domov, obseg mešanja javne in zasebne dejavnosti se veča, zdravstvo se draži, solidarnost in dostop do zdravstvenih storitev pa manjša.

Zaradi prenosa pooblastil licenciranja in strokovnega nadzora z države na Zdravniško zbornico so težave v zdravstvu še večje. Po umiku Zakona o zdravstveni dejavnosti ter o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v obdobju prejšnje in tudi te vlade se te dni znova napoveduje reforma zdravstva. Zanj se Socialni demokrati že dolgo zavzemamo, vsebinsko zahtevane reforme smo pred državnozbornskimi volitvami v letu 2008 zapisali v svoj alternativni vladni program, ki je povzet tudi v koalicijski pogodbi. Kljub temu sta bila dosedanja predloga umaknjenih zakonov ministra Miklavčiča

nasprotna od zahtev našega programa in od evropskih usmeritev na področju zdravstva. Oba zakona sta namreč spodbujala privatizacijo, komercializacijo, nadaljnjo razgradnjo zdravstva in zmanjševanja solidarnosti. Oba zakona bi pomenila še večji odmik od evropskih vrednot v zdravstvu, h katerim je Slovenija zavezana tudi kot članica Evropske unije.

Nasprotno z našim programom je tudi zavzemanje Gasparija za delno oprostitev plačevanja socialnih in zdravstvenih prispevkov najbolj premožnih; zavzemanje za tako imenovano socialno kapico. Februarja naj bi dobili nova predloga obeh zakonov.

Zanima me:

Kdo so osebe, ki pripravljajo zakona?

Ali bo z novo zakonodajo predlagana socialna kapica?

Ali bo predlagano krčenje pravic prebivalstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in s tem zniževanje solidarnosti?

In:

Ali bo prepovedano mešanje javne in zasebne zdravstvene dejavnosti?

Danes namreč lahko ista oseba opravlja javno službo, hkrati pa dela enako delo še v svojem ali tujem profitnem podjetju, espeju oziroma deoju. Tako lahko prihaja do oškodovanja javnih sredstev, pacientov in časa v javni službi za večje popoldanske zasluge. Ministru se bom za odgovor seveda zahvalila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister bo ustno odgovoril. Ustno, ne? Pisno. Dal bo pisni odgovor.

Franc Jurša bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Francu Križaniču.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Na seji Odbora za finance in monetarno politiko 12. 11. letošnjega leta sem na predstavnike Ministrstva za finance, ker vas, spoštovani gospod minister, ravno takrat ni bilo, naslovil vprašanje glede sredstev, ki jih mora Kad na podlagi sprejetega zakona o preoblikovanju Kada v 6. členu nameniti eksplicitno za usklajevanje pokojnin. Višina tega dela namenskih sredstev znaša okrog 50 milijonov evrov. Popolna zamrznitev pokojnin je v interventnem zakonu s finančnega vidika ocenjena na 100 milijonov evrov. Torej, popravite me, če se motim, 50 % zamejitev ocenjujemo na 50 milijonov evrov. Hkrati je po veljavni zakonodaji dolžan ZPIZ-u nameniti, ponavljam, 50 milijonov evrov za usklajevanje pokojnin za vsako leto. Logičen sklep je, da v primeru polovične zamrznitve usklajevanja

pokojnin, ta Kadova sredstva zadostujejo za pokritje uskladitve. Torej, ni razloga, da Vlada vztraja pri popolni, niti pri tričetrtinski zamrznitvi.

Ker konkretnega odgovora na sami seji nismo dobili, smo pa neuradno dobili pomanjkljivo informacijo, vas sprašujem naslednje:

Ali bo Kad to zavezo iz zakona izpolnil?

Ali še vztrajate pri popolni oziroma tričetrtinski zamrznitvi?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa za konkretno vprašanje.

Dovolite, da odgovorim. Zakon v 6. členu določa, da mora družba Kad Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsako leto najkasneje do 30. septembra nakazati 50 milijonov evrov. Nakazilo se izplača kot odhodek iz poslovanja, osnova zanj pa so donosi, ustvarjeni iz upravljanja premoženja družbe Kad. Na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in določa usklajevanje pokojnin, se nakazilo uporabi za usklajevanje. Dobiček iz poslovanja družbe Kad ostaja na postavki preneseni dobiček in se lahko uporabi za namene iz prvega odstavka tega člena, morebitni ostanek pa se lahko nameni za nakup novih naložb.

Po moji oceni je javnofinančna situacija v Republiki Sloveniji še vedno zelo zaostrena, smo v tretjem valu krize, ki prizadeva zlasti stabilnost javnih financ in kjer je treba vzdržati z določeno varčno razporeditvijo javnih sredstev. In to nam daje obvezo, da z javnofinančnimi sredstvi ravnamo zelo racionalno. Vlada si prizadeva, da se pri varčevanju, ki je nujno potrebno v letu 2011, breme tega varčevanja porazdeli med vse prejemnike javnofinančnih sredstev. Enako je s pokojninami oziroma upokojenci. Še posebej bi želel poudariti, da zaenkrat ni bilo predvideno zmanjševanje pravic, ampak samo ohranjanje nivoja iz leta 2010. Res je, da Zakon o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe določa, da mora Kad vsako leto nakazati 50 milijonov evrov v Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za usklajevanje pokojnin, vendar ta isti zakon določa tudi, da mora biti teh 50 milijonov evrov ustvarjeno iz donosov z upravljanjem premoženja Kad.

V tem trenutku ni mogoče zagotovo trditi, da bo družba Kad v letu 2010 ustvarila iz naslova upravljanja premoženja 50 milijonov evrov dobička. Torej tudi težko rečemo, da se mora teh 50 milijonov evrov, ki jih bo nakazal Kad Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, nameniti za valorizacijo pokojnin.

Želel bi pa opozoriti še na nekaj, in sicer masa pokojnin se bo od leta 2008 do leta 2011 zvišala za 420 milijonov evrov, kar je več, kot je prispeval Kad v blagajno Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v tem istem obdobju, in to nekajkrat več. Iz leta v leto se povečuje dodatna obveznost državnega proračuna do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar posledično zožuje odhodke za ostale namene, tudi razvojne, in ta problem rešujemo s pokojninsko reformo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Jurša, želite še dodatno pojasnilo?

FRANC JURŠA: Prosim.

Če me spomin ne vara in mislim, da me ne, smo bili mi na usklajevanjih koalicijskih, ko smo govorili o Kadu in tem premoženju Kada in tudi o donosih. Vedno in povsod je bilo rečeno, da se bodo ta sredstva namenjala za usklajevanje pokojnin. Tudi v 6. členu, drugem odstavku zakona piše, da bo to namenjeno za to. Ne bom citiral člena, ker ste, minister, tudi vi na to že odgovorili tudi s citiranjem, bi pa rekel, da soglašam, da ni enostavna situacija v tej državi in da je v letih bilo od 2008 poplačano za 400 milijonov evrov več pokojnin. Ampak za to niso krivi upokojenci; tisti, ki živijo na pragu revščine. In ravno tisti bi morali nameniti ta sredstva. Če danes govorimo o uskladitvi ene četrtinke, in to lahko zdaj tudi javno povemo, da je 1,5 evra po upokojencu na mesec. Poslušajte, to pomeni, da si upokojenec ne bo kupil enega dnevnega časopisa ali pa Dela, pa da bi ostal na isti ravni. Zavedamo se težav, ampak v tej družbi, v tej državi nekdo uživa, jemlje z veliko žlico, drugi pa nima za osnovno preživetje, to je ključno vprašanje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Ključnih vprašanj je seveda več. Mi smo storili vse, da smo zadržali raven socialne države s stabilnimi prejemki tistim, ki te prejemke pridobivajo. V obdobju najhujše krize smo reagirali s celo vrsto ukrepov, eden od njih je bil tudi draginjski dodatek, ki je omogočal najbolj prizadetim, da so si nekoliko izboljšali svoj položaj. Ni rečeno, da podobnega ne bi ali pa ne bomo storili v

prihodnje, če se bo taka potreba ob morebitni zaostritvi pojavila.

Trenutno si lahko privoščimo določeno raven transferjev, nad to raven pa enostavno ne moremo iti. Pričakovati je z gospodarsko rastjo, z nadaljevanjem rasti povpraševanja, da se bodo izboljšali tudi javnofinančni prilivi in da se bomo kasneje lahko tudi nekoliko dvignili pokojnine oziroma druge transferje in plače javnim uslužbencem. Če se v trenutku, ko imamo še na razpolago termin, ozremo na vzroke rasti sredstev za pokojnine in razpon škarij med številom zaposlenih in upokojujencev, potem je to staranje prebivalstva in problem zgodnjega upokojevanja v 90-ih letih. Takrat je bil režim delovnopравниh razmerij tak, da se je celi vrsti ljudi omogočila hitra upokojitev po zelo nizkih penzijah in po eni strani ti ljudje pritiskajo na pokojninsko blagajno, po drugi strani pa imajo tako nizke penzije, da je dejansko ves čas odprta dilema, ali še en draginjski dodatek, da se jim občasno olajša njihov položaj, ali ne. To je problem, ki ga vlečemo iz prejšnjega desetletja. Rešitev zanj je program aktivne starosti, možnosti različnih projektov, ki bi omogočali tudi delno prezaposlitev in ponovno možnost izboljšanja socialnega položaja z zaključevanjem v različne procese. V obdobju, ko bodo rezultati razvojnega preobrata na dlani, ko bo jasno, da smo dosegli pomemben premik s projekti, ki jih peljemo preko Ministrstva za visoko šolstvo, znanost, tehnologijo in Ministrstva za gospodarstvo, takrat pa bomo lahko targetirali tudi ambicioznejše cilje socialne države, to je morda tudi kakšna višja raven zagwarantiranih prejemkov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa.

Gospod Miro Petek bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Samuelu Žbogarju.

Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovani ministri, kolegi – kolegic ni – spoštovani minister Žbogar!

Po nekaterih podatkih se je slovenska diplomacija pisno obrnila na veleposlaništva držav podpisnic Avstrijske državne pogodbe oziroma državne pogodbe o vzpostavitvi neodvisne demokratične Avstrije, kot ji na dolgo pravimo na Dunaju, to je na Veliko Britanijo, Rusijo, ZDA in Francijo ter spraševala o slovenskih možnostih notifikacije nasledstva Avstrijske državne pogodbe. Po naših podatkih naj bi britansko zunanje ministrstvu odgovorilo zelo hitro in to z besedami, da Velika Britanija ne bo pristala na

notifikacijo nasledstva. Ameriški veleposlanik na Dunaju pa je to pisno naslovil dalje v Washington in po nekaterih informacijah na odgovor še čaka. Ob dejstvu, da je Velika Britanija že poslala negativni odgovor, bi to bilo seveda zelo škandalozno početje slovenske diplomacije. Če to drži, potem bo to zagotovo ena od večjih napak slovenske diplomacije v času po osamosvojitvi, saj bi si s tovrstnim odgovorom zaprli nekatera vrata. Temperaturo in pripravljenost podpisnic bi morali izmeriti bolj spretno, s tajno diplomacijo, z neformalnimi pogovori. Če pa države podpisnice ADP v tem času niso naklonjene notifikaciji nasledstva ADP, potem pa bi morali počakati na primernejši trenutek. V vseh letih samostojne Slovenije se je vseskozi pojavljalo to vprašanje nasledstva ADP in tudi v letošnjem letu smo opravili nekatere razprave v Državnem zboru, predvsem na skupni seji Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, na Odboru za zunanjo politiko. Slišali in prebrali pa smo lahko tudi mnenje predsednika države dr. Danila Türka, ki jasno in decidirano zagovarja notifikacijo nasledstva ADP. Zato vas minister sprašujem:

Zakaj se je slovenska diplomacija odločila, da tako neposredno, tako direktno vpraša za stališča države podpisnice ADP in pred tem ni posegla po drugih orodjih, ki jih ponuja diplomacija?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod minister, izvolite.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem poslancem!

Najprej bi odgovoril na direktno vprašanje. Slovenska diplomacija ni pisala pisma, o katerem govorite, in na žalost nimate pravih informacij, o čem smo pisali. Pa bom v nadaljevanju to tudi predstavil.

Letos poteka 55 let od Avstrijske državne pogodbe in o tem smo se veliko pogovarjali tudi na Odboru za zunanjo politiko, skupaj s komisijo za zamejce po svetu. In ugotavljali smo, da je letos 55-letnica, nek čas, ko je verjetno priložnost za to, da se kakšne stvari tudi storijo. Stališče Slovenije je znano; stališče Slovenije, če ga na kratko povzamem, je, da je Avstrijska državna pogodba veljaven mednarodni pravni dokument, ki zavezuje Avstrijo, da slovenski sogovorniki na vseh ravneh in ob vseh priložnostih opozarjajo avstrijsko stran na nujnost izvajanja Avstrijske državne pogodbe kot tudi na neizpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo; da je Slovenija država naslednica po nekdanji Jugoslaviji, ima tako pravni interes kot tudi politično upravičenost,

da se šteje za naslednico Avstrijske državne pogodbe, in smo to tudi večkrat javno izrazili. Izhajajoč iz tega statusa je legitimna naša pravica, da skrbimo za izvajanje predvsem 7. člena Avstrijske državne pogodbe, vezane na slovensko manjšino. In tako se tudi obnašamo kot slovenska diplomacija.

Pismo, ki ga omenjate, sem jaz sam pisal svojemu kolegu, avstrijskemu zunanjemu ministru, v katerem sem opozarjal na položaj slovenske manjšine, na neizvajanje Avstrijske državne pogodbe. Pismo sem v vednost poslal tudi štirim pogodbenicam, osnovnim podpisnicam Avstrijske državne pogodbe. In to je pismo, ki ga vi omenjate. To je pismo, ki je bilo predano s strani našega veleposlanika vsem štirim veleposlanikom štirih držav, ne zato, da bi jih spraševali o nasledstvu, temveč zato, da jih obveščamo kot naslednica o stanu slovenske manjšine na Koroškem, vezano na 7. člen, za katerega izvajanje so pristojne tudi te štiri države. To je zelo direkten odgovor na vaše vprašanje.

Sicer pa slovensko zunanje ministrstvo poleg aktivnosti preko pisem, preko ustnih pogovorov, tako mojega z ministrom kot predsednika Vlade, ob vsaki priložnosti z zveznim kanclerjem, opozarja avstrijsko stran in nekako na nek način krepiti pritisk na avstrijsko stran. Mislimo, da lahko vidimo v letošnjem letu tudi že določene spremembe. Lahko opazimo, da je prišlo do začetka dolgo pričakovanega oziroma do začetka nadaljevanja dolgo pričakovanih pogovorov, konzultacij med zvezno vlado in predstavniki Koroške o postavitvi dodatnih dvojezičnih tabel v skladu z ustavnimi odločbami avstrijskega ustavnega sodišča kot tudi v skladu z Avstrijsko državno pogodbo. Ravno tako je zunanje ministrstvo v sodelovanju z uradom in Inštitutom za narodnostna vprašanja letos organiziralo poseben posvet, posebno konferenco, simpozij na temo Koroški Slovenci 55 let po podpisu državne pogodbe, kjer smo na treh omizjih, na treh panelih razpravljali o različnih vidikih te pogodbe od samega zgodovinskega nastanka te pogodbe, zgodovinskega okvirja nastanka, kjer mislim, da je bil zelo zanimiv prispevek nekdanjega diplomata Osolnika, kako je sploh nastajala in se spreminjala Avstrijska državna pogodba takoj po vojni. Potem na drugem omizju o problematiki sklenitve pogodbe in njenega izvajanja ter na tretjem omizju tudi o mednarodnih pravnih vidikih položaja koroških Slovencev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Minister, hvala za ta odgovor. Se pravi, pismo je bilo. Nas pa zanima, kakšen je odgovor na to pismo.

Ali so te velesile, podpisnice ADP, na to pisanje tudi kaj odgovorile?

Verjamem, da vas vaše službe obveščajo o tem, kaj pišejo mediji. Poglejte, minister, Novice so 22. oktobra – Novice, ki izhajajo v Celovcu, to je slovenski tednik –, v številki 41, na strani 3 prinesle novico, "veleposlanik ZDA na obisku pri ZSO", Zvezi slovenskih organizacij. Takole piše, "visok obisk je te dni sprejel predsednik ZSO Marjan Šturm v Celovcu. Prišel je veleposlanik ZDA v Avstriji William Eacho, ki se je s Šturmom pogovarjal o položaju manjšine v konsenzualni skupini o vprašanju Slovenije kot naslednice Jugoslavije, kot sopolisnice pri Avstrijski državni pogodbi. Eacho je Šturmuro poročal, da Angleži nasprotujejo Sloveniji kot naslednici. Veleposlanik bo v izsledkih pogovorov pri ZSO poročal v Washingtonu, D. C." Se pravi, na tem področju se nekaj dogaja. Če je veleposlanik Združenih držav Amerike o tem poročal gospodu Šturmuro, potem očitno ve, kakšno je mnenje Velike Britanije okoli tega.

Zanima me:

Ali ste vi dobili na to kakšen odgovor?

Ali lahko o vsebini tega odgovora seznanite Državni zbor ali pa vsaj Odbor za zunanjo politiko na neki zaprti seji?

Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, imate besedo.

SAMUEL ŽBOGAR: Prvo, Slovenija je naslednica Avstrijske državne pogodbe, kot sem že prej rekel. Kot tako se jemljemo in zato ne potrebujemo spraševati, vsaj tako razmišljamo sedaj v Vladi, za soglasje nikogar. Kot naslednica nekdanje Jugoslavije, tako kot smo nasledili vse ostale mednarodne pogodbe, smo nasledili tudi svoj pristop k Avstrijski državni pogodbi. Tako v pismu, ki sem ga omenil, nismo z nobeno besedo nakazovali na to, da sprašujemo, ali bi katera od teh držav pristala na našem nasledstvu. Nasprotno! V pismu, ki je namenjeno najprej zunanjemu ministru Avstrije, v vednost pa ostalim podpisnicam Avstrijske državne pogodbe, opozarjamo na stanje, na nerešen položaj slovenske manjšine na Koroškem. Na pismo nismo dobili nobenega pisnega odgovora, zaenkrat še ne. Dobili smo ga od avstrijske strani, nismo ga pa dobili s strani ostalih štirih držav. Veleposlanik se je pogovarjal z vsakim od teh veleposlanikov in mu predal pismo in tudi prenesel naš širši

pogled na položaj manjšine. Veleposlaniki so zagotovili, da bodo pogovor verno prenesli v svoje prestolnice. Tako reakcij na to nismo dobili in tudi, da bi jaz vedel, nismo dobili negativne reakcije z britanske strani, da nam ne bi priznali nekega nasledstva. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Jakob Presečnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor, gospodu dr. Roku Žarniču.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, spoštovani kolegi, vsi lepo pozdravljeni!

Moje poslansko vprašanje, gospodu ministru sem ga dal tudi že pisno, se glasi tako, da obravnava problematiko aktivnosti ali pa neaktivnosti Vlade. Pri tem igra še posebno pomembno vlogo Ministrstvo za okolje in prostor na področju priprave vseh državnih investicij, torej na vseh področjih. To vedno pri vseh razpravah, kadar imam možnost, poudarjam. Kakorkoli že gledamo, so vse državne investicije, na vseh področjih pomembne; poleg tega osnovnega namena, za katerega se izvajajo, so seveda tudi izredno pomembna gospodarska spodbuda. Pri tem ne morem mimo tega, da je zagotovo eden od tako rekoč vzrokov za praktičen propad, skorajšnji propad panoge gradbeništva tudi to, da smo najprej pred leti izredno pospeševali vse državne investicije, ob tem da država ni pripravila novih. Danes smo se znašli pred dejstvom, da so državne investicije realizirane, tiste, ki so bile pripravljene, novih pa nimamo.

Ampak moje vprašanje se konkretno glasi na poplavno varnost. Zagotovo je zagotavljanje večje poplavne varnosti in sanacij po poplavih, torej, da tej skrbi posvečamo zagotovo premajhno pozornost in tudi zaradi tega je ogroženost posameznih predelov in škoda ob visokih vodah čedalje večja.

Zato vas, gospod minister, sprašujem:

Kdaj boste realizirali že davno objavljene razpise za izbor izvajalcev državnih prostorskih načrtov (DPN) ali idejnih projektov (IP) na področju poplavne zaščite in s tem omogočili tudi izvedbo primernih ukrepov na najbolj prizadetih območjih Slovenije?

Kdaj boste tudi zagotovili ustrezno namensko financiranje?

Tu mislim na problematiko vodnega sklada pri vseh teh najnujnejših investicijah in ukrepih za zaščito pred visokimi vodami. Pri tem pa mislim tudi na to, kar se je zdaj v zadnjih poplavih izkazalo, to je osnovno vzdrževanje vodotokov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Gospod predsednik, najlepša hvala.

Spoštovani kolega poslanec, kolega po strokovni plati, ne po poslanski, hvala za vprašanje in priliko, da javnosti nekako tudi povemo, kakšno je trenutno stanje.

Trenutno se izdeluje pet DPN-jev, za katere imamo večino potrebnih izvajalcev, se pravi, izpeljani so postopki javnega naročila, izbor izvajalcev strokovne podlage in prostorske podlage – že izbrano. In še več, dva izmed teh petih sta že spravljeni pod streho. Novembra 2010 je bila na Vladi sprejeta uredba o DPN-ju za ureditev Savinje za zagotavljanje poplavne varnosti na organiziranih območjih od Ločice ob Savinji do Letuša. Mesec pred tem, oktobra, pa je bil sprejet DPN za cesto R2 Radmirje–Luče in zagotovitev poplavne varnosti naselja Luče. Trije DPN-ji so v postopku, za zagotavljanje poplavne varnosti v spodnji Savinjski dolini je rok za izdelavo strokovnih podlag 1. januar 2011, se pravi čez dva meseca. Do 1. marca pričakujemo izdelavo dopolnjenega osnutka, pridobivanje mnenj in javno razgrnitev – v juliju 2011, mnenje na predlog DPN-ja – oktobra 2011 in usklajen predlog DPN v sprejem na Vladi RS – januarja 2012.

Za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane so izdelane optimizirane študije. Te študije so mi bile predstavljene in vesel bom, če bi ta spoštovani dom bil v kratkem pripravljen pogledati si kratko predstavitev strokovnjaka dr. Roka Fazarinca zelo zanimivo simulacijo, ker danes orodja to omogočajo. S tem hitimo, januarja 2011 bo izpolnjen dopolnjeni osnutek DPN-ja, razgrnili ga bomo maja 2011, mnenja pričakujemo do septembra 2011 in usklajen predlog DPN-ja bo pripravljen za sprejem na Vladi novembra 2011. Izredno bomo tukaj krajšali in stiskali postopke in pospešili delo.

Ostane potem še DPN za preložitve ceste v Železnikih in zagotovitev poplavne varnosti naselja Železniki z znanim jezom. Strokovne podlage pričakujemo s 1. marcem 2011, dopolnjeni osnutek aprila 2011, razgrnitev julija 2011, mnenja na predlog oktobra 2011 in sprejem decembra 2011. Zopet skušamo tukaj hiteti in v naslednjem letu praktično spraviti ta formalni del pod streho in potem 2012 začeli delati.

Glede investiranja pa smo ob obisku gospoda predsednika Vlade poglobili določene ukrepe na pripravi zakonov, predpisov, za kar pa nekako lovimo obljubljene roke. Danes na

kolegiju so mi kolegi predstavili osnutek zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save, ki bo, nekim v veselje, drugim v manjše veselje, skušal večji del denarja vodnega sklada profilirati tja, kamor, kot večina poslancev že ves čas trdi, tudi sodi. In računamo, da ta predlog zakona, ki je že pripravljen in ki ga sedaj finaliziramo s strokovnimi preveritvami, finančnimi, vsebinskimi, pravnimi, ker je zelo zahteven. Zakon bo kmalu posredovan v javno obravnavo in upam, da bo še v letošnjem letu tukaj pred vami.

Tudi spreminjamo uredbo oziroma podrobneje bomo uredbo določali za merila za plačila vodne pravice, ki se pridobi z vodnim dovoljenjem, in to bo še omogočalo dodaten priliv. Kot sem že večkrat povedal, predlagamo povprečje priporočenih povračil od OECD-ja, kar bo prineslo neke spremembe. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Gospod Presečnik, želite še dopolnitev odgovora?

JAKOB PRESEČNIK: Da. Hvala lepa.

Zahvaljujem se ministru za izčrpen odgovor; bili so tudi neki roki navedeni. Torej, jaz sem dobil tudi informacijo, da je tudi še v zadnjih dneh bilo nekaj pogodb oziroma odločitev o izbiri izvajalcev, torej je bilo odločeno ali podpisano ali še ne, mislim pa, da ja, in tudi to je pozitivno, tako da me to veseli. Tudi če bo moje poslansko vprašanje kje padlo tudi na plodna tla, da bomo bolj pospeševali pripravo vseh teh nujnih investicij, bom tudi vesel. Zdaj, če sem malo domišljav, če je tudi moje vprašanje kaj pospešilo, potem vam napovedujem že kar zdaj, vnaprej poslansko vprašanje za december. Namreč, kaj je s podelitvami koncesij za izrabo vodne energije za male hidroelektrarne, kjer zadeve stojijo. Ampak mi ni treba, ker to ni moje današnje vprašanje, to vam bom postavil decembra, ampak če bo do takrat kaj pospešilo, bom pa zelo vesel.

No, ampak, seveda tu sem se malo pozanimal, pa ste sami omenili, glede Železnikov, glede tega oglada in strokovnega razgovora, ki ste ga opravljali skupaj s predsednikom Vlade, in so bili dani neki roki in tako naprej. Tu je vedno problematika tudi protipoplavnih nasipov ob Dravi, kjer moj kolega Ribič vedno, bom rekel, protestira – poudarja pomen vseh teh najbolj ogroženih območij v Sloveniji. Tako, ja – apeliram na to, da te investicije, to pripravo investicij in na področju protipoplavne zaščite in tudi na drugih področjih, da jih na ministrstvu pospešite.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Drava se dogaja, ta zgodba okrog nasipov je v postopku.

Glede tiste akontacije vprašanja in akontacije odgovora. Danes smo na kolegiju to spet obravnavali. Najprej: vlog je veliko, so zaostanki. In zdaj je bila ena zgodba – ali najprej odgovorimo na tiste vloge, ki so zelo enostavne, za katere vemo, da so negativne, ali damo v prvi paket malo negativnih in malo pozitivnih. In smo se odločili raje za to. Namreč, nekaj takšnih vlog je bilo, za katere na prvi pogled bi rekel, da dejansko niso upravičene ali pa niso fizzle...

Ampak – hvala, do vašega vprašanja bom že lahko poročal o nekih uspešno opravljenih vlogah.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor gospodu dr. Žarniču, izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

V drugi polovici septembra so Slovenijo ponovno prizadele velike poplave, komaj tri leta po katastrofalnih poplavah in slabo leto po božičnih poplavah leta 2009. Pri izvajanju ukrepov zaščite, reševanja in pomoči je bilo že v prvih dneh vključenih skoraj 13 tisoč reševalcev, gasilcev, pripadnikov Civilne zaščite, policistov, pripadnikov Slovenske vojske in številnih drugih reševalcev. Temeljito se je s to problematiko ukvarjal tudi državnozborni odbor za okolje in prostor. Žal pa na posledice naravnih nesreč prehitro pozabimo, vse do nove poplave, potresa, plazu ali požara. Tudi ob tokratnih poplavah smo vsi ugotavljali, da je bil vodovarstveni sistem pred letom 1990 bistveno boljši, kot je danes. Na razpolago je bilo več sredstev, uveljavljena pa je bila tudi že več kot 120-letna delitev na hudourniška vodna območja in na nižinska vodna območja.

V zvezi s tem me zanima:

V kateri fazi sprejemanja je Uredba o načinu izvajanju gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda in koncesijah teh javnih služb?

Ali se v prihodnji ureditvi upošteva več kot stoletje uveljavljena delitev na hudourniške in nižinske vodotoke, ki se kot izjemno

uspešna kaže v sosednji Avstriji in je bila pri nas organizirana že vse od začetka hudourniške stroke okrog leta 1880, ki je bila praktično veljavna vse do leta 2002, ko je bil sprejet nov zakon o vodah?

Kakšne so torej usmeritve za urejanje voda v prihodnosti?

Ali ministrstvo razmišlja o uvedbi certifikatov oziroma licenc, ki bi jih morala imeti podjetja, ki bi se ukvarjala z urejanjem voda?

Na ta način bi se zagotovila višja kakovost storitev na tem področju ter se tako zagotovila potrebna strokovnost pri izvedbi del. Znano namreč je, da se je v preteklosti veliko nestrokovno izdelanih objektov enostavno porušilo in je bila varnost premoženja in ljudi zgolj navidezna, saj so objekti stali, varnosti pa niso zagotavljali v celoti.

Spoštovani gospod minister dr. Roko Žarnić, moje osnovno vprašanje je:

Ali boste pri urejanju hudourniških področij in območij ponovno vzpostavili oziroma nadgradili sistem, ki je bil bistveno bolj učinkovit, kot je današnji?

Za odgovor se vam že vnaprej lepo zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Spoštovani! Hvala lepa za vprašanje.

Leta 2002 je Zakon o vodah uvedel oziroma je prekinil z ločitvijo na hudourniška in nižinska območja in je začel obravnavati celovito urejanje porečij oziroma povodij; po celi dolžini, ne na nižinski in hudourniški del. V 3. členu med načeli upravljanja z vodami opredeljuje ta zakon tudi načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja. To pomeni pristop k upravljanju z vodami, ki ne temelji več na parcialnih rešitvah, ampak na celovitih – znotraj porečja. Teritorialno podlago in vodno območje za upravljanje z vodami določa Zakon o vodah v 52. in 53. členu. V naslednjem letu bo ta zakon odprt, kot je bilo že obljubljeno, in takrat bomo te vaše predloge in razmišljanja tudi še obravnavali in bo še prilika o tem govoriti, tudi na odboru.

Glede uredbe o načinu izvajanja obveznih državnih vodarskih javnih služb na področju urejanja voda. Malo pred poplavami smo imeli končni sestanek, tudi koncesionarje smo obvestili o tej uredbi. Prišle so poplave, prišli smo do nekkih novih spoznanj, ker vidimo, da je boljše to uredbo še malenkost dodelati pa nova spoznanja vključiti, zlasti to, o čemer

vi govorite, o licencah, tudi glede vprašanja, kako to urediti. Moram pa povedati, da vsak projektant je tudi zakonsko odgovoren za kvalitetno projektiranje, enako izvajalec. Za licence ne vem, verjetno bi morali neke druge zgodbe, pogoje, ki že so tukaj pri nas...

Pri zagotavljanju poplavne varnosti težave ne izhajajo samo iz systemske ureditve, temveč tudi, kot že vemo, sami ste povedali, iz obsega sredstev. Nekako nesrečen čas poplav, ko je bil, je sovpadal s časom, ko so letošnja letna sredstva že kar pri koncu in sedaj, ko bi jih najbolj rabili, jih nekako zmanjkuje. Ravno to nedeljo smo skupaj z županom mesta Ljubljane imeli ogled več točk – kaj se dogaja po poplavah v Ljubljani in tudi pogovore z občani. Sedaj zbiramo zdaj neke korektne pripombe in želje, da bi na to reagirali. Se pravi, nekaj se dogaja na tem področju, dosti intenzivno. Pa še mogoče ena zanimiva zadeva; letošnjo pomlad – ne, naslednje leto 2011 bomo organizirali digitalizirani posnetek celotne Slovenije. Moram povedati, da gre tukaj za projekt več ministrstev. Ministrstvo za obrambo nam je prijazno ponudilo v okviru rednih izvajanj dve letali, ki to omogočata. Tako ne bo stroškov za letali, temveč samo za snemanje, obdelavo. Razpisali bomo tudi mednarodno ponudbo za snemanje, kajti tovrstne naprave se razvijajo in so sigurno kje podjetja, ki za isti denar dajo kot rezultat kvalitetnejšo zadevo. Tudi ortofoto posnetki bodo. Namreč, vse v smeri izpolnitve ideje, ki se je o njej javno že dosti razpravljalo na odboru, da bi bilo dobro občinam na dovolj natančnem nivoju, 1 na 5 tisoč, nekako zagotoviti poplavne karte. Ideja je v tem, da država, se pravi, da ministrstva zagotovimo digitalizirane posnetke. To je 20 % stroška kart, potem pa skušamo tam, kjer še kart ni, skupaj z občinami deliti na nek način stroške in izdati ostale karte, da bi v dveh letih mogoče dobili zelo natančne karte cele Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk, želite proceduralni predlog?

SAMO BEVK: Ne, ni proceduralni predlog, ampak še dodatno vprašanje v zvezi z odgovorom gospoda ministra, ki se mu seveda za to, kar je povedal, zahvaljujem, kajti videti je, da se bo končno nekaj premaknilo na tem področju.

Namreč, ne gre samo za kurativo, ampak predvsem za preventivo. Doslej smo vse preveč le sanirali škodo, ki je nastala po poplavah, po raznih naravnih nesrečah, bistvo

pa mora biti v pravočasnem preprečevanju. Recimo, že od vsega organiziranega hudourniškega, bi rekel, dela na Slovenskem, tam od konca 19. stoletja, je bilo vse do danes narejenih kar 6 tisoč 600 različnih objektov, različnih ustalitvenih in zaplavnih pregrad ter pragov. Iz lastne prakse pa vem, da se je ta investicijski cikel skoraj stoletju zaustavil tam po letu 1990. Poleg tega je bila narejena še ta nestrokovna odločitev, ki ni več upoštevala značaja hudourniških območij, čeprav vi govorite o celovitem urejanju, s čimer se seveda strinjam, vendar mislim, da bi morali to specifiko, ki ima dolgo tradicijo in ki je v tudi praksi dobro izpričana v Avstriji in ker je Avstrija zelo podobna naši konfiguraciji, bi bilo prav, da se ponovno uvede ta delitev na hudourniški in nižinski del in da se tako tudi izpeljejo vsi ti preventivni, tudi kurativni ukrepi na vodotokih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa. Želite besedo, gospod minister?

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Ne bi zdaj šel v strokovne detajle. Kot sem že rekel, ko se bo odpiral zakon o vodah, bomo organizirali nek strokovni panel, kajti so zagovorniki ene in druge rešitve. Takrat bomo skušali in takrat bi bil zelo vesel, da bi mogoče to celo še na odboru s prisotnostjo zainteresiranih poslancev o tem kakšno spregovorili.

Bi pa še to rad povedal. Ocenjujemo, da je nujno za sanacijo in vzdrževanje objektov v Sloveniji – pregrad in drugih objektov – trenutno potrebno 100 milijonov evrov. Brez novogradenj, le za sanacijo. Moram reči, da tukaj se neke stvari kažejo. Gospod Rop je zdaj v banki, ki ima denarje, nekako se bori tudi za Slovenijo in se nakazujejo neke možnosti zelo ugodnih kreditov reda velikosti 100–150 milijonov evrov, kot je Češka dobila z nekimi odlogi, z ugodnimi obrestnimi merami, in mislim, da bi to možnost bilo potrebno močno izkoristiti, na tem tudi delamo. Potem se bodo pa pojavili problemi inženiringa, kadra in tako naprej. Vendar to je nekaj, kar ne sodi v to današnjo razpravo, da ne bo izpadlo kot jamranje, ampak skušamo, kot ste rekl, biti proaktivni v tem, da se pač skušamo izogniti hujšim zadevam v bodoče. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Rudolf Petan bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana ministra!

Ministra za delo, družine in socialne zadeve sprašujem v zvezi z investicijami. Namreč, to ministrstvo, ki ga vodite – na srečo, bom rekel –, je najmočnejše ministrstvo po finančnih. Veliko denarja, pa verjetno še vedno premalo, je na razpolago za investicije in pomembna so sredstva za obnovo in novogradnjo domov za ostarele. Za Slovenijo je to še toliko bolj pomembno, ker se naše prebivalstvo stara. Glede na to, da se relativno veliko investira in gradi, je izredno pomemben tudi nadzor nad temi gradnjami in pa nad porabo sredstev, predvsem pa tudi, ali gre za dovolj kvalitetne gradnje. Nadzor investicije je še toliko pomembnejši, ker pri nas, na splošno govorim, inšpekcijski nadzor ali inšpekcijske službe delajo slabo, še slabše pa dela sodstvo, seveda v primeru, da pride do nesporazumov in se spori rešujejo preko sodišča, če gre tudi za kvaliteto in pride do sodnih postopkov.

Sprašujem:

Kako vaše ministrstvo zagotavlja nadzor nad porabo desetine milijonov za investicije s strani vašega ministrstva?

To se pravi za porabo tistih sredstev pri tistih investicijah, pri katerih ste v bistvu vi investitor, ker sredstva se črpajo iz vašega ministrstva. Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik!

Spoštovani gospod poslanec Petan! Naj uvodoma povem, da naše ministrstvo zares razporedi veliko sredstev, žal, pa jih gre za investicije, še posebej za investicije v domove, razmeroma malo, samo okoli pet milijonov na leto. Postopek določa zakonodaja in mi se po tem tudi ravnamo. Gre pa seveda za to, da v kolikor po prevzemu in pridobljenem uporabnem dovoljenju odkrijemo skrite napake, ki jih ministrstvo kot naročnik, izvajalec del in uporabnik zapisniško ugotovijo, izvajalec pa jih je potem v dogovorjenem roku tudi obvezen odstraniti. Takšna praksa je ustaljena in v tem smislu tudi ta vprašanja rešujemo.

Na primeru, ki ga oba pozna, mogoče to najlažje pokažem. To je primer Lamprehtovega doma za ostarele v Slovenskih Konjicah. Tukaj gre za ustaljen redosled. Leta 2007 je bila podpisana gradbena pogodba za začetek del z izvajalcem Kongrad. Potem je bil leta 2008 ta dom zgrajen, predan uporabniku. Izdano je bilo tudi uporabno dovoljenje. Potem smo junija 2009 podpisali pogodbo med

ministrstvom in uporabnikom o tem, da damo ta dom v upravljanje uporabniku. Sedaj seveda v tem primeru, ker gre za nov objekt, se tako kot običajno pojavijo lahko tudi manjše in skrite napake. In te manjše napake je potem izvajalec tudi nekatere sproti odpravljal. Ostale napake, ki so se pokazale, kot je zamakanje v objektu zaradi poškodb na vodovodni napeljavi, so bile odkrite in sanirane. Sedaj se ugotavlja, recimo, še vlažnost v objektu, tako da bi ugotovili, ali je sanacija uspela v celoti. Potem so bile napake v kotlovnici in prezračevanju in ohlajevanju ter, ker je bilo ugotovljeno, da so temperature v določenih sobah previsoke, reklamacija je bila javljena in tudi sanirana. Na tej podlagi smo se dogovorili za podaljšanje garancije klimatov za eno leto. Največji problem je še zmeraj streha, kjer se reklamacija še sanira, je v teku. Z izvajalcem smo se dogovorili, da bo to izvedel do 5. novembra. Javil je, da tega ne more, da želi podaljšati rok do 20. novembra. Kot vzrok je pa navedel težave, da nima dovolj delavcev in vremenske razmere. Ravno danes, 15. novembra, poteka ponovno v domu samem sestanek med izvajalcem, uporabnikom in ministrstvom glede odprave napak, ki so še ostale.

Informacij še nimam, kakšen je dogovor, vendar lahko zagotovim, in to je ena od ključnih nadzornih instrumentov, da v primeru, da te reklamacije ne bodo odpravljene v celoti, bo ministrstvo pristopilo k unovčenju bančne garancije. To bomo prav gotovo naredili. Upam pa, da se bo izvajalec pripravljen danes dogovoriti za to, da bo saniral te napake, in da do tega ne bo prišlo. V nasprotnem primeru pa seveda moramo zagotavljati in zagotoviti odgovornost, ki smo jo prevzeli kot investitor. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Petan, želite dodatni odgovor?

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo.

Torej, glede tega, kar sem slišal, moram priznati, da sem kar vesel. Da pa ne bi kdo mislil, da gre za čisto enostavne zadeve. Jaz sem pač podkrepil tisto vprašanje, splošno, s primerom. Namreč, na tem domu so bili tudi novinarji in v enem od slovenskih dnevnikov so napisali z velikim naslovom, ko so si ogledali: Za ostarele v slovenskokonjiškem domu dobre tudi luknje v strehi. To je pač ena splošna ocena. Namreč, kaj so tudi oni ugotovili; da zamaka streha, da zateka pri strešnih oknih, pokajo talne površine, estrihi, pokajo cevi in spojni elementi

na vodovodni inštalaciji, fittingi. Stene so polne vlage, se ne izsušijo – seveda, če so morali zamenjati že 15 teh fittingov, ki so v steni. Zdaj si predstavljate, da na petnajstih mestih v steni v nekem domu pušča, toči, potem so vse stene polne vode. Poleg tega, da pušča – še vedno pušča, ker še ni rešeno – ob večjih nalivih, to pomeni, da je stavba polna, ki je zelo lepa; pušča voda in veste, da stavba, v kateri je voda, bo prej ali slej razpadla. Seveda je bil kup problemov tudi – recimo, krožni vod tople vode ni deloval pravilno, namesto tople vode je tekla hladna. Prezračevanje, prezračevalni sistem ni učinkovit ali deluje narobe, piha vroč zrak namesto hladnega. Si predstavljate, da pri 35 stopnjah zunaj piha vroč zrak. To se je dogajalo, to je zelo hudo. Jaz ne bom komentiral, kje se to da videti.

Ta teden poteče garancija za določena dela ravno s tega področja za približno 700 tisoč evrov. In sedaj, če bo to držalo, kar ste, gospod minister, rekli, jaz vam verjamem, samo vprašanje, kako bo vse ostalo to izgledalo, ker namreč pridejo odvetniki in rečejo, vi pa tam nimate kaj iskati, in to so tisti strokovnjaki, ki lahko povedo.

Tako upam, da se bo to izpolnilo in sem vam hvaležen za to posredovanje in upam samo, da bo to držalo, ker vsi smo veseli investicij, žalostno pa je, če potem nova investicija propada. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister? V redu. Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Žarniču.

ZVONKO LAH: Spoštovani minister, gospod podpredsednik, kolegi poslanci!

O programu ravnanje z odpadki je predvidenih v Sloveniji 15 centrov za ravnanje z odpadki. V enem od poročil iz vašega ministrstva je bilo z odebeljenim tiskom napisano in še podčrtano, da je to naloga občin. Očitno se v Sloveniji občine ne bodo nikoli dogovorile, koliko bo teh centrov in v katere sodijo posamezne občine. Že vaš predhodnik je napovedoval zmanjšanje števila centrov, prejšnji državni sekretar iz vašega ministrstva, gospod Kus, je napovedoval deset centrov, vendar še do danes ne vemo, koliko teh centrov potrebujemo in koliko jih zares bo v Sloveniji. Odbor za okolje in prostor je že na eni od prvih sej zahteval poročilo o pripravljenosti teh projektov, pa tega poročila še do sedaj ni. Glede na to, da od 210 občin v Sloveniji še 190 občin nima sprejetih občinskih prostorskih načrtov, me skrbi, da nekateri od predvidenih centrov niso niti umeščeni v

prostor. Pa so predvideni za izgradnjo in za črpanje evropskih sredstev v letu 2013! Bojim se, da ti centri za ravnanje z odpadki ne bodo zgrajeni do 2013 oziroma do 2015 in da bodo za to predvidena evropska sredstva ostala neporabljena.

Zanima me in rad bi odgovor na vprašanje:

Ali na vašem ministrstvu že razpolagate s podatki, koliko centrov je v Sloveniji potrebnih?

Očitno brez posega vašega ministrstva ne bo določeno oziroma ne bo dogovorjeno.

Koliko centrov je potrebnih in katere občine spadajo v posamezni center?

Prosim za ta odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DR. ROKO ŽARNIČ: Najlepša hvala.

Opadki so evergrin tema in me veseli, tako kot sem rekel pri vodah, da to vprašanje večkrat ponavljamo s svežimi informacijami, ki vam jih lahko ponudim.

Zgodba pri tem programu je začela leta 2004, 2008 je bil nekako prvi koncept centrov postavljen. S takratnimi podatki se je računalo na določene količine, istočasno se je šlo intenzivno k ozaveščanju ločenega zbiranja odpadkov, kar je povzročilo neko drugo zgodbo, to, da so se te količine komunalnih odpadkov nižale in ta dinamičen proces nekako teče še današnji dan, ko se sprti ugotavljajo potrebe in tudi želje iz možnosti občin, vse je povezano tudi z občinskimi DPN-ji.

Povedati moram, da tukaj gre za skupno delo, so pač določene faze tega dela, ki jih mi kot ministrstvo lahko, če lahko tako rečem, pritisnemo. So pa določene, kjer dejansko brez sodelovanja občin in potem tudi na nivoju dogovarjanja pa tudi pri izdelavi podlag, žal, ne moremo več kot izvajati nek neformalen pritisk.

Kakor koli že, ta zadeva počasi gre h kolikor toliko srečnemu koncu. Problem nastaja, da veliko število centrov, kot bi mogoče danes nekdo želel izpred petih leti na izpostavljen problem, kaj bo jutri, ko bodo vsi ti centri podhranjeni zaradi dotoka in se bodo potem med seboj bojevali na trgu. Na en način je to zanimivo za komunalna podjetja, na drugi strani pa lahko dobimo od Evropske unije jasno vprašanje, kako smo planirali.

Po najnovejšem konceptu in razmišljanju, ki ga ne moremo popolnoma obrniti na glavo – kot sem že večkrat rekel, nek koncept grozdov. Zadeva teče v to smer, da smo zastavili – pa bom potem poročal bolj

konkretno – deset centrov reda I, kjer je vključeno najmanj 90 tisoč prebivalcev in potem še pet centrov reda II, kjer je vključenost najmanj 55 tisoč prebivalcev, kar je pa že hudo, hudo spodnja meja.

Pa mogoče, če bi šel kar konkretno k podatkom, ker vas to zanima. CERO Celje, že vemo, obratuje od leta 2009. CERO Ljubljana je v procesu izvajanja, pričakujemo, da bo začel obratovati leta 2013. Enako pričakujemo, da bodo do 2013 obratovali tudi CERO Pomurje, CERO Dolenjska, CERO Koroška, CERO Zasavje, CERO Slovenska Bistrica in CERO Podravje. Za leto 2015 se pripravlja CERO Gorenjska, računamo na 2015, in CERO Primorska tudi 2015. S tem bomo tudi ujeli koriščenje denarja, tako da ne bo kakšne škode, da bo denar kje ostajal.

Žal vam čisto natančnega seznama občin, kam katera sodi – mislim, da presega čas.

Moram povedati, da se trenutno zelo intenzivni pogovori vodijo tudi na nivoju Trebnjega in občin okoli Trebnjega in Novega mesta. Namreč v Trebnjem se je zgodila ena neljuba zgodba, ko je zaradi dolgotrajnega dogovarjanja nekaj občin pobegnilo v Ljubljano. Na ta način se bodo morali zdaj o zadevah z Novim mestom dogovarjati.

Moram vam povedati, da je ta cela zgodba glede odpadkov, komunalnih podjetij tako kompleksna, kajti tu gre tudi za posel, da so ta dogovarjanja na nivoju občin včasih zapletena in včasih, tudi lahko rečemo, ne bom rekel ravno komična, ampak zanimiva. In tukaj skušamo, kar se da, v pogovorih z župani, ostalimi, nekaj ukrepati. Te volitve so bile nekoliko tudi nekaj, kar nam je dalo 5 minut predaha, zdaj, ko pa, vemo kdo so sogovorniki, bo lažje naprej.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Lah, želite dopolnilni odgovor?

ZVONKO LAH: Hvala.

No, volitve so mimo in zdaj imamo nov zagon in verjetno bomo še bolj zahtevali določene odgovore oziroma aktivnosti ministrstva. Namreč, ravno na Dolenjskem imamo CEROD, zgradili smo prvo fazo deponijskega telesa, sanacijo obstoječega, v katerega se kar pridno vozi smeti, ne samo z Dolenjske, Posavja in Bele krajine, ampak tudi od drugod, iz Slovenije. Projekt za druge faze NBO naj bi bil po trditvah investitorja že dve leti pripravljen in na ministrstvu. In ravno zdaj v jeseni je inšpektor vašega ministrstva izdal odločbo o prepovedi deponiranja v to

deponijsko telo zaradi tega, ker odpadki niso prej obdelani.

In ker ta projekt stoji na vašem ministrstvu, sem že večkrat spraševal o tem, kje so ovire, kje se je ustavilo – tako investitorje kot v vaših službah –, pa nisem dobil konkretnega odgovora. Zadnji odgovor naj bi bil z vašega ministrstva, da naj vključimo še Trebnje in bo šlo naprej.

Mene zanima:

Kakšna bo rešitev, če bo res prepovedano odlaganje odpadkov od 160 tisoč prebivalcev, kar jih je na Dolenjskem, Posavju in Beli krajini?

Kam bomo vozili na obdelavo te odpadke in kakšni bodo tudi stroški?

Tu seveda ne morem pričakovati odgovora od vas, ampak stroški oziroma zapleti bodo veliki, zato pričakujem, da bi bil ta projekt čim prej potrjen, ker občine tudi imamo namenjena sredstva od taks, ki bodo propadla, če se projekt ne bo kmalu začel in ta sredstva za ta namen tudi porabljena. Zato bi prosil... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Prosim, gospod minister.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa.

Kot sem že povedal. Ravno Dolenjska, sami veste, tudi v časopisih je marsikaj pisalo, je dokaj trd oreh. In kar se da, je samo pogovor in z županom Trebnjega in Novega mesta že večkrat. Ne vem čisto dobro. Ko se pogovarjamo, vse krasno izgleda, ko pa prosimo za neke zadeve, ki jih rabimo, da gremo naprej, gre za evropska sredstva, gre za hudo zahtevne jasne odgovore, ki jih ne dobimo s terena, smo žal blokirani. In bi vas zelo prosil, če na nam vašem območju pomagata še vi in da nekako to zadevo rešimo. Mi smo na stand-byju.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Prosim, gospod Lah, proceduralni predlog.

ZVONKO LAH: No, jaz obljubim, da se bomo župani maksimalno potrudili, ker to je velik problem za celo območje, celo regijo, tako Posavje, Dolenjske in Bele krajine, da to čim prej steče. Tudi da se Trebanjci vključijo zraven. Na nek način, mislim, da se to rešiti da.

Vendar, ker je ta problematika tako pereča, ne samo na našem območju, ampak celotnem območju Slovenije, bi predlagal, da se o tem opravi razprava v Državnem zboru. Mislim, da bo zelo koristna in da bodo še drugi poslanci in župani imeli kaj povedati in mogoče

bi tudi pomagali, da se to čim prej reši v korist celotnega območja Slovenije, da ne prevažamo teh smeti z enega konca Slovenije v drugi konec in samo povečujemo stroške.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

O predlogu poslanca gospoda Zvonka Laha, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve gospe Katarini Kresal bo postavil gospod dr. Peter Verlič.

Izvolite, prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovana ministrica!

Ni moč prezreti vaših prizadevanj za povečanje prometne varnosti, to na koncu koncev kažejo tudi rezultati. Upadanje števila prometnih nesreč se je nekako začelo že leta 2007, ko je bil prvič sprejet prometni zakon, ki je zvišal kazni. Tudi zdaj se to nadaljuje, kar je zelo spodbudno, in sem tega tudi zelo vesel in vam seveda tukaj želim še naprej tako uspešno delo.

Vendar pa ob tem, ko imamo spet zakon, ki naj povišuje kazni tudi za tiste najbolj, kako bi rekel, hude prekrške in sem sodi prekoračitev hitrosti, pa je vendarle nekako zaznati občutek, da včasih policisti s svojim nadzorom merjenja hitrosti niso tam, kjer bi jih pravzaprav najbolj pričakovali, to je pred šolami, pred vrtci, pred prehodi za pešce, ampak se včasih zdi, da so raje kje ob koncu naselja, kjer pravzaprav že nič drugega, razen tega seveda, da nekdo že prekorači hitrost, čeprav je ne sme. Ampak vendar. Še bolj pa – to je bil zadnjič tudi nekako moj osebni dogodek, ki ni prvi –, ko pa je bilo policijsko vozilo, ki meri hitrost, kar parkirano na odstavni niši v predoru Kastelec na Primorskem. Niti pomisliti ne morem, kaj bi se zgodilo, če bi se tam moral ustaviti, recimo, tovornjak v sili, kajti ta odstavna niša je najbrž namenjena za to, in bi zaradi tega vozila moral parkirati kje na cesti, se pravi znotraj tunela, in bi to lahko posledično povzročilo zmanjšano varnost ostalih udeležencev v prometu, ne nazadnje pa tudi zmanjšano varnost policistov. Tudi se je že opazilo, ali pa je to morda občutek, tukaj bi vas prosil za ta odgovor, da je treba te meritve vendarle opraviti in jih izvajati tako, da bodo služile preventivnemu namenu in da ne bodo ogrožale varnosti policistov ali pa udeležencev v prometu.

Zato me zanima:
Kakšna navodila ali usmeritve dajete?
Kako vidite naprej sistem nadzora, da bo služil svojemu namenu in morda tudi ne ogrožal prometne varnosti?
Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, predsedujoči.

Hvala, spoštovani poslanec, za vprašanje. Dileme, ki ste jih odprli, so še kako na mestu. Res je, da že kar nekaj časa število prometnih nesreč, hujših prometnih nesreč upada, ampak s tem ne moremo biti zadovoljni, zato tudi sama kot ministrica dajem ustrezne usmeritve policiji na tem področju. Bistveno izmed novega pristopa, vsaj mojega, pri odnosu do tega, kaj policija dela na tem področju, je ravno to, da ne bi bili več deležni take vrste policijskega dela, kot ste ga opisali; torej, ko policisti stojijo nekje, kjer ni varno, skačejo iz grmov, so na koncu nekih ravnih cest ali pa, eventualno, tudi napačno v tunelih. To so realni problemi, ki pa jih želimo z usmeritvami, ki gredo v smeri ciljnega usmerjenja nadzorov nad prometom, odpraviti.

Torej, o tem bomo mogoče v nadaljevanju malo več, ampak je pa res dejstvo, da je to nov pristop, ki smo ga začeli uvajati v začetku tega leta. Torej, da mora policija analizirati nevarne odseke, nevarna območja, kje je največ nesreč, in reči, tukaj gremo v nadzor. Je pa bila pred tem leta in leta drugačna filozofija v policiji in takšne filozofije ne moreš spremeniti čez noč, tako da verjamem, da se dogaja, da policisti stojijo tudi tam, kjer si vsi mislimo, da jih ne potrebujemo, kjer ni najhujših problematik, in da je marsikdo v prometu zaradi tega jezen. Je pa potem treba poudariti, da se je ta pilotni projekt na celjskem območju izkazal za res učinkovitega, da ima policija usmeritev, da ta sistem uvede do konca leta na področju celotne Slovenije in da, upam, da bo takrat, ko bo jasno, da morajo vse policijske uprave delati po istem postopku, takih neljubih kontrol manj.

Sicer pa glede konkretnih usmeritev, kar ste vprašali. Policiji seveda mora 70 % meritev izvajati na odsekih cest, kjer je največ prometnih nesreč zaradi hitrosti, da mora 20 % meritev opraviti na točkah, kjer je problematike hitrosti največ, tam, kjer so najbolj pogosto ali kjer vsak dan prihaja do takih kršitev, in pa 10 % meritev mora opraviti tam, kjer zahtevajo ali pričakujejo občani. Tudi njih poslušajo ob tem, kaj sami ocenjujejo, da je problematično.

Cilj je seveda doseči umirjanje prometa oziroma da se promet odvija v skladu s predpisi. Včasih slišimo, da so policisti samo inkasanti in da je njihov namen samo pobiranje denarja, ampak to ne drži. Glede na to, da njihove norme niso postavljene glede na to, koliko kazni poberejo, glede na to, da je splošna usmeritev ne samo mene kot ministrice, ampak tudi nižje dol po hierarhiji policije, to, da se dela usmerjene nadzore in da je temu tako dokazuje tudi to, da pobrani denar ne gre nazaj policiji, ampak gre v integralni proračun, tako da res ni nobene interne želje, da bi samo pobirali kazni, ne pa tudi usmerjali varnost v prometu.

Kar se pa tiče predorov. Kar nekaj prometnih nesreč se je že zgodilo zaradi prehitre vožnje v predorih, zato je policija v sodelovanju z Darsom postavila tudi nekaj stacionarnih radarjev, policija je pa začela res tudi z delom znotraj predorov. Občasne kontrole so v predorih, niso kratkotrajne ravno iz teh razlogov, ki ste jih omenili, da je lahko to tudi nevarno. Policija se po navadi postavi odstavno in še čisto na začetku, tako da ostane dovolj prostora, da se ostala vozila odstavijo in kot rečeno, ostane tam kratek čas. Se je pa pokazalo, da je take vrste nadzor tudi dobra preventiva, ker se je precej zmanjšalo število prometnih nesreč. Res pa je tudi še mogoče za poudariti, da je takrat pri avtu vedno policist, ki ga lahko v vsakem trenutku odmakne, kolikor bi se izkazalo, da ni več primerno, da stoji. Skratka glede na to, da je to tudi področje, ki je zelo potencialno odprto za res hude prometne nesreče, je policija po premisleku začela tudi tovrstne kontrole zato, da se bodo vozniki zavedali, da tudi v tunelih ne smejo divjati. Dejansko danes se kaže, da to ima pozitivne učinke, hitrosti so se zmanjšale. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Izvolite prosim, želite še dodatni odgovor?
Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

Se vam zahvaljujem za ta odgovor. To res kaže, da je pravzaprav delovanje policije usmerjeno k preventivi. Jaz sem se namenoma zdaj pri vprašanju izognil temu, res. V ustnem poslanskem vprašanju sem napisal, da je občutek, da so inkasanti, seveda opravljajo tudi nevarno delo in ravno zaradi tega je šlo to moje vprašanje v to smer. Jaz mislim, da bomo državljani, če se že zvišujejo kazni, zelo zadovoljni ob tem vašem odgovoru, ko bomo to videli tudi na terenu, da so policisti tam, kjer pravzaprav nimaš razloga, da rečeš,

dobro, zdaj je pa tukaj radar, če bo to pri prehodu za pešce ali pa ob črni točki.

Kar se pa tiče predorov, morda samo vprašanje ali pa pobuda. Mislim, da ima Dars v predorih že neke sisteme za nadzor in pa kontrolo hitrosti, da jih beleži, ampak ne vem, morda se motim, da pa ti sistemi niso testirani. Se pravi, da se lahko preveri hitrost znotraj samega predora in morda samo kot, ne vem, pobuda ali predlog, da povprašate v sodelovanju z Ministrom za promet, da bi morda prišlo do teh atestov, potem pa pravzaprav bomo vsi, ki se vozimo skozi predor, vedeli, da nas vedno lahko nekdo kontrolira in policistom tam notri sploh ne bo treba več čakati na kršitelje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa za ta predlog. Bom preverila tudi z ministrom za promet, pod katerega spada Dars. V kolikor bi bilo možno zagotoviti nadzor, ki bi bil bolj varen za vse, tako policiste kot tiste, ki se vozijo skozi tunele, sem seveda jaz takoj za, ampak kot rečeno, gre za področje, ki ga ne poznam, tako da z veseljem vašo pobudo prenesem naprej in ko bom dobila kakšen odgovor, rečeva kdaj kakšno na to temo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Čeprav sta oba šla nekoliko mimo poslovnika in govorila o pobudah in o sprejetju pobud, vendar gremo naprej.

Poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanu Svetliku bo postavil gospod dr. László Göncz.

Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospoda ministra, spoštovani gospe ministrici, kolegice in kolegi!

Vprašanje postavljam v zvezi z nejasnostjo zapuščinskih postopkov ter obveznostmi dedičev do povračila vrednostni denarne socialne pomoči, ki so jo prejeli zapustniki.

Ocenjujem, da je na tem področju kar veliko nejasnosti, delno morda tudi zaradi pomanjkljive informiranosti. Zakon o dedovanju v 128. členu določa, da se dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omeji do višine vrednosti prejete pomoči. To pomeni, da postane del zapustnikovega premoženja, ki ustreza vrednosti prejete pomoči, lastnina države, če se je pomoč financirala iz

državnega proračuna oziroma lastnina občine, če se je pomoč financirala iz proračuna občine. 6. člen novega zakona o socialno-varstvenih prejemkih določa, da je vsakdo po svoji sposobnosti dolžan skrbeti za lastno dostojno preživetje in dostojno preživetje svojih družinskih članov. Kdor tega ni sposoben, ima pravico do denarne socialne pomoči. Po Zakonu o socialnem varstvu se z denarno socialno pomočjo upravičencem zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Žal poznamo več perečih problemov na tem področju. So primeri, da se v primeru smrti dolgotrajno brezposelne osebe od dedičev zahteva vračilo vseh prejetih socialnih prejemkov, vendar zaradi izredno nizkih prejemkov in težjih socialnih razmer družina oziroma družine niso zmožne poravnati socialnega vidika, morda tudi sporno določene obveznosti. Nekateri izražajo mnenje, da v kolikor je treba socialno pomoč, ki je opravičena in določena na osnovi objektivnih kriterijev, vračati, potem to dejansko niti ni socialni transfer, temveč zgolj neki kredit, morda z nekoliko olajšanimi pogoji.

Dodatno vprašanje je tudi:

Zakaj pri obračunu prejete socialne pomoči iz njega ni odšteto stanovanje ali hiša, v kateri prejemnik pomoči živi?

Kot sem že rekel, težavo je zaslediti tudi na področju informiranja in verjetno bo treba na tem področju tudi kaj postoriti.

zanima me predvsem:

Kateri socialni transferi se po smrti uživalca vračajo?

Ali terjatve države iz naslova vračil, socialni transferji, sploh kdaj zastarajo?

Ali bo po smrti posameznika, ki je v času življenja v določenem obdobju užival neko obliko socialnega transferja, dedičem odvzeto vse, kar je zapustnik ustvaril v življenju?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za to vprašanje, ki je v zadnjem času zelo aktualno. Naj povem naslednje, da je bilo to že presojano s strani Ustavnega sodišča. Namreč gre za 128. člen Zakona o dedovanju. Ustavno sodišče je presojalo glede morebitne kolizije pravice do zasebne lastnine in dedovanja na eni strani in pa pravice do socialne varnosti drugih državljanov in presodilo, da je za doseg socialne varnosti drugih državljanov poseg v pravico do zasebne lastnine mogoč, torej dopusten, nujen, primeren, mora pa biti

sorazmeren. Republika Slovenija, kot pravi, je socialna država. Na temelju pravice do socialne varnosti je ogroženemu posamezniku dolžna zagotoviti ustrezno pomoč in te pravice posameznika ne sme ogroziti z neupravičenim siromašenjem skladov za zagotavljanje te pomoči. Torej bi se siromašenje po interpretaciji sodišča zgodilo, če ne bi terjali potem ustreznih vračil iz naslova premoženja.

Varstvo pravice do socialne varnosti posameznika v konkretnem primeru zahteva, da država dobi vrnjena sredstva pomoči, ki so jo dobile osebe, ki so v času prejemanja pomoči sicer imele premoženje, vendar pa so ga potrebovale zase in samo po sebi to premoženje ni prinašalo dohodka. V takšnem primeru je ustavno dopustno, da se država potem, ko oseba pomoči ne potrebuje več, poplača iz njenega premoženja, ki bi ga sicer dobili dediči. V nasprotnem primeru bi država neupravičeno zmanjševala sredstva za zagotavljanje pomoči drugim, ki to pomoč potrebujejo, ker nimajo drugih ustreznih sredstev za življenje.

Ustavno sodišče je tudi navedlo, da iz pravice do zasebne lastnine in dedovanja za dediča ne izhaja pravica, da bi lahko dedovali premoženje zapustnika, ne da bi bili hkrati pripravljene sprejeti morebitne obveznosti, ki so povezani z dedovanjem zapustnikovega premoženja. Mednje vsekakor sodi tudi obvezno povračilo sredstev dane socialne pomoči, ki jo je zapustnik prejel od države. S to pomočjo se je za časa zapustnikovega življenja ohranjala vrednost premoženja, ki bi se sicer lahko trošila za vzdrževanje stroškov življenja. In po njegovi smrti je seveda to premoženje predmet dedovanja. Po presoji Ustavnega sodišča je bistveno, da ima dedič možnost avtonomne izbire, se pravi, da poskrbi za zapustnika, ali da se odpove dediščini, ali pa celo poplača to, namesto da odstopi dediščino državi.

Neutemeljeno pa je pričakovanje dedičev, da bi lahko dedovali zapustnikovo premoženje ne glede na izpolnitev obligacijske terjatve, saj bi to pomenilo njihovo neupravičeno obogatitev.

Kar zadeva postopek, gre za to, da stranka vloži vlogo za denarno socialno pomoč, kar pomeni, da je predmet postopka v primeru vloge za denarno socialno pomoč, odločitev o pravici do denarne socialne pomoči. O vračilu sredstev iz naslova denarne socialne pomoči, ki jo je prejemnik upravičeno prejel za časa življenja, odloča sodišče šele v zapuščinskih postopkih, kar pomeni, da to ni stvar upravnega postopka, temveč stvar sodnega postopka. Zato center tega v odločbah o denarni in socialni pomoči ne

zapiše, ni dolžan tega navesti in tudi nima ustrezne pravne podlage.

Zakon o dedovanju velja sicer od leta 1976, 34 let torej, prav tako pa se je dopolnjeval tudi 128. člen. Predpis je bil objavljen v Uradnem listu, zato se šteje, da so državljani z njim seznanjeni. Kljub temu pa bomo v prihodnje v vlogah za socialno varstvene prejemke navajali obvestila o tem, kaj določa 128. člen Zakona o dedovanju. Prav tako so bili tudi centri za socialno delo že obveščeni glede tega vprašanja. Tako, da ne bo prihajalo več do neinformiranega ravnanja.

Na vprašanje, zakaj pri obračunu prejete pomoči ni odšteto stanovanje, v katerem je prejemnik pomoči živel, je treba ponovno pojasniti, da v primeru 128. člena Zakona o dedovanju ne gre za obveznost prejemnika pomoči do vrnitve prejete pomoči, pač pa nastopi ta obveznost šele po njegovi smrti, v postopku dedovanja. Tako da prejemnik za časa življenja ni zavezan za povračilo le-te. Zato tudi zastaralni rok za vračilo prejete pomoči začne teči šele po smrti sprejemnika pomoči. Vendar je treba dodati še to, da v primeru, da so tudi zapustnikovi potomci sami potrebni pomoči, ima država možnost, da tega vračila... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa. Na večino vprašanj je bilo odgovorjeno. Hvala lepa.

Morda bi poudaril pomen boljše informiranosti, ker ste izrazili pripravljenost tudi z vašim posredovanjem, da se bo poseglo. Ampak kot vprašanje še enkrat postavljam najbolj pereče primere, res, tiste družine oziroma tistega posameznika, ki je socialno v tolikšni meri ogrožen, da ni sposoben vrniti dela oziroma zneska, ki je določen, in je nekaj takšnih primerov, predvsem na našem območju, kjer je socialni vidik tako ali tako morda nekoliko še bolj otežen.

Ali obstajajo neke možnosti za odplačevanje na daljši rok ali kakor koli drugače?

V nasprotnem lahko nastane še en socialni problem iz že prej obravnavnega. Še na ta del, prosim, če odgovorite. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Ja, torej tudi za to gre, da 129. člen Zakona o dedovanju oziroma vračilu pomoči določa, da se lahko te pomoči država delno ali v celoti odpove. To je pa stvar presoje

konkretnih razmer, v katerih so v tem primeru dediči. In seveda, če so oni v težkem socialnem položaju, če so oni sami upravičeni do socialne pomoči ali da bi bili v primeru, da morajo to vrniti, bo jasno, da centri oziroma tudi sodišča postopajo temu ustrezno.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod Anton Colarič bo postavil poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport gospodu dr. Igorju Lukšiču.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa gospod podpredsednik. Ministrica, ministri, kolegica, kolegi!

Športna javnost verjetno željno pričakuje četrtkovo odločitev Vlade, kako glede možnosti organiziranja evropskega prvenstva v košarki leta 2013. Mislim, da ne gre samo za športno javnost, da kar celotna Slovenija to odločitev čaka. Še posebej zato, ker je Vlada Republike Slovenije že izdala Košarkaški zvezi Slovenije 24. avgusta letos soglasje za vložitev kandidature za organizacijo evropskega prvenstva v košarki leta 2013, ker ima seveda košarka v Sloveniji veliko tradicijo, zato ker konec koncev dosegamo odlične rezultate in nenazadnje je to velika možnost promocije Slovenije, saj je prvenstvo v košarki vsaj drugo v Evropi po pomembnosti, je takoj za nogometom. Vsi vemo, da so bili v teh dneh v Sloveniji na obisku predstavniki evropske FIBE in so si ogledali možnosti organizacije v Sloveniji na prostorskem področju, prometnem, varnostnem in tako naprej. Vemo, da so bili zadovoljni z vsemi področji, razen s tem, da nam manjka dvoran. Vendar jaz mislim, da je to edinstvena priložnost za Slovenijo, ki se ne bo prav kmalu ponovila. Resnično gre tudi za velika finančna vlaganja, kakor poznam zadeve, so razdeljena tudi na več let. Osebno pričakujem pozitivno odločitev in upam, da bo to prvenstvo v Sloveniji leta 2013. Glede dvoran mogoče, ker vem, da še ni dokončnih odločitev, kje naj bi bila predtekmovanja. Vsi smo pozabili tudi na Jesenice, ampak da ne bom predolg.

V zvezi s tem sprašujem ministra za šolstvo in šport:

Kakšno je stališče Ministrstva za šolstvo in šport ter Vlade Republike Slovenije do organizacije evropskega prvenstva v košarki?

Glede na to, da je bila sprva izražena zadržanost tako ministrstva kot Vlade, me zanima, kakšno je razmišljanje danes?

Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Prosim, gospod minister.

DR. IGOR LUKŠIČ: Gospod predsedujoči, poslanke in poslanci, kolegica in kolega ministra!

Zadeva je zelo vabljiva. Slovenija bi po dolgem času, se pravi, odkar je bilo svetovno prvenstvo v košarki v Tivoliju leta 1970, gostila eno veliko košarkarsko prvenstvo, evropsko prvenstvo v Sloveniji. Vsi vemo, da je Slovenija košarkarska nacija, da naši košarkaši dosegajo odlične rezultate. Na glavo prebivalca smo verjetno najbolj zastopani v NBA ligi. Rezultat, ki so ga naši dosegli v svetovnem prvenstvu v košarki, je tudi fenomenalen. Se pravi, gre dejansko za košarkarsko nacijo in to evropsko prvenstvo bi gotovo bilo krona te potrditve. Težava je seveda v tem, da je tu nekaj odprtih problemov – glavni je seveda finančni, drugi pa dvorane, o katerih je gospod poslanec tudi govoril.

Vprašanje dvoran. Treba je imeti 5 športnih dvoran z najmanj 5 tisoč sedeži. Če bi to vprašanje še nekako lahko rešili tudi s to idejo, ki jo je gospod poslanec podal, tudi s to idejo, da bi mogoče še kakšno dvorano v bližini Slovenije angažirali, je tu končna ponudba oziroma finančna konstrukcija, ki smo jo dobili na Ministrstvu za šolstvo danes, in ki pravi tako: Znesek, ki naj bi ga plačala Vlada Republike Slovenije kot strošek, recimo temu neka članarina, pristopnina, je 6 milijonov 500 tisoč evrov. 750 tisoč evrov je neka bančna garancija ali depozit, ki naj bi ga Vlada oziroma Slovenija, organizator, plačal 19. novembra, torej v petek. In potem je tu še ocena, da bi naj Vlada prispevala 6 milijonov 500 tisoč evrov za izgradnjo dveh dvoran. Skupaj na Vlado pade 13 milijonov evrov. Košarkarska zveza naj bi za namene organizacije evropskega prvenstva v košarki prispevala 7 milijonov 500 tisoč, se pravi skupaj bi bili stroški za Republiko Slovenijo 20 milijonov 500 tisoč evrov. Organizatorji pričakujejo, da bi bilo vseh prihodkov 38 milijonov 950 tisoč evrov. Se pravi ocenjujejo, da bi bila razlika v prid prihodkom, ostanka prihodkov 18, skoraj 19 milijonov evrov. To je gradivo, ki ga bo ministrstvo pripravilo za Vlado v četrtek. Na Vladi se bodo seveda kolegi in predsednik Vlade morali o tem odločati. Stališče Ministrstva za šolstvo in šport je, da si želimo to prireditve. Seveda pa hkrati vemo, da je v teh razmerah treba vprašati predvsem druge kolege, tiste kolege, ki pokrivajo resorje, ki so predvsem v teh trenutkih prepričevali ljudi, da se je treba odpovedovati določenim investicijam, projektom, da je treba skrajševati ali pa zmanjševati denarnice in tako naprej.

Tako, da jaz mislim, da bo Vlada imela pred seboj vse argumente in se bo na osnovi tega lahko, upoštevajoč vsa dejstva in vse, kar bi to pomenilo za Slovenijo, lahko dobro odločilo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Colarič, izvolite.

ANTON COLARIČ: Hvala.

Če dovolite, bi samo dopolnil glede dvoran, ker sem že prej začel. Omenil sem Jesenice. Tam se v tem trenutku prenavlja hokejska dvorana, ki se jo da zlahka preurediti za košarko in ima več kot 6 tisoč sedišč. Tako da verjetno se da poiskati tudi dvorano v Kopru pa še kaj, da ti stroški, jaz tudi nisem pristaš, da bi zdaj zaradi tega ne vem koliko novih dvoran zgradili, ki bi potem mogoče samevale, čeprav za Novo mesto sem prepričan, da ne bi samevala, tako da upam, da se bo upoštevalo tudi to in da se da tudi o teh rokih, ki so bili postavljeni, dogovoriti, da se malo več časa pridobi tudi proti Fibi in Košarkaški zvezi, da bi le bil nek konsenz, da pride do tega evropskega prvenstva. Osebnostno sem prepričan, pa tudi marsikdo od mojih kolegov, da v naslednjih dvajsetih letih Slovenija takšne priložnosti ne bo imela več.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Danes je veliko pobud, manj vprašanj, čeprav sem teh pobud tudi sam zelo vesel. Gospod Marijan Pojbič bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve gospodu dr. Ivanu Svetliku ter ministrici za gospodarstvo gospe mag. Darji Radić.

Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Pristrčno pozdravljeni, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, gospod minister!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo vseskozi opozarjali Vlado Republike Slovenije in koalicijo, da so ukrepi, ki so bili sprejeti na področju spodbujanja gospodarstva, dvig gospodarske rasti, ustvarjanje pogojev za nastajanje novih delovnih mest, za preprečitev nadaljnega naraščanja brezposelnosti, slabi in nedodelani in da ne bodo zadostni za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Republiki Sloveniji.

Brezposelnost se povečuje, pri čemer v gospodarstvu ni zaznati kakšnih posebnih premikov na bolje. Nedavno je brezposelnost, žal, preseгла – o tem smo se velikokrat že pogovarjali – 100 tisoč in več. Zato je treba

nujno ukrepati in preprečiti nadaljnje naraščanje brezposelnosti ter jo znižati in sprejeti ukrepe za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Republiki Sloveniji. Prav tako je posebej zaskrbljujoče dejstvo, da je v Sloveniji brezposelnost bistveno večja, kot jo prikazuje uradna statistika. Kot je bilo zapisano na spletni strani SDS-a v članku Evropa okreva, Slovenija pada, potrebujemo novo izhodno strategijo, citiram, "v vzporednih evidencah najdemo še vsaj 14 tisoč brezposelnih delovnih invalidov in 2 tisoč 500 dolgotrajno brezposelnih. Če bi se lahko v evidence vpisalo tudi 14 tisoč tujcev, ki so bili še lani zaposleni v slovenskih podjetjih, bi bila slika še toliko slabša. Statistike tudi ne obremenjujejo brezposelni, ki so bili iz različnih razlogov črtani iz evidenc, vendar se niso zaposlili. Teh je pa veliko, samo v letu 2010 kar 25 tisoč 222. Njihov odhod iz evidenc ne pomeni, da so prišli med tiste, ki prispevajo k zmanjšanju proračunskega primanjkljaja ter stabilnejši zdravstveni in pokojninski blagajni. Večinoma so se upokojili, ponovno vključili v šolanje ali celo delajo na črno".

Zato vaju, gospod minister in gospa ministrica sprašujem:

Kaj boste storili za preprečitev nadaljnega naraščanja brezposelnosti?

In drugič:

S kakšnimi ukrepi predvidevate izboljšati gospodarske in socialne situacije v Republiki Sloveniji?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec Pojbič, naj takoj povem, da kar zadeva statistiko brezposelnosti uporabljamo mednarodno primerljive metode in kazalnike in po teh kazalnikih je Slovenija še vedno v tisti skupini, tisti četrtini držav Evropske unije, ki imajo najnižjo stopnjo brezposelnosti, in verjamem, da je veliko tega tudi na račun ukrepov, ki smo jih do zdaj ustrezno namenjali. Zdaj, če navajate višje številke, so te posledica tega, da se dostikrat ne razlikuje med brezposelnimi in nezaposlenimi oziroma neaktivnimi, ki se jih seveda lahko izven metodoloških okvirov, kakršne Evropska unija uporabljala, seveda tudi tako ali drugače prišteva. Dejstvo je, da se je brezposelnost v zadnjem obdobju povečevala, vendar mnogo manj, kot so nekateri napovedovali, mnogo manj, kot so bila pričakovanja. Hkrati pa nas veseli, da je gibanje na trgu delovne sile v tem letu ugodno. Naraščanje brezposelnosti je bistveno

počasnejše, kot je bilo v preteklem letu. Letos se je povečala za 6,2 %, lani za skoraj polovico. V aktivno politiko zaposlovanja smo vključili letos že skoraj toliko oseb, kot lani v celotnem letu. Lansko leto se je samozaposlilo in zaposlilo skupaj 48 tisoč 500 oseb, medtem ko letos 47 tisoč 300, skoraj toliko že letos v tem obdobju prvih desetih mesecev kot lansko leto v celem letu. Povpraševanje po delavcih se je okrepilo za več kot 5 in pol odstotka, kar samo kaže na dobra gibanja. Seveda smo tudi povečevali izdatke za zaščito brezposelnih oseb, tako da je bilo v letu 2008 porabljenih v ta namen okrog 100 milijonov, lansko leto 191, letos predvidevamo 238 milijonov za zaščito brezposelnih oseb in prihodnje leto okrog 200 milijonov. Prav tako se sredstva za aktivno politiko zaposlovanja povečujejo. Lansko leto so znašala 88 milijonov, letošnje 120, prihodnje leto bodo nekoliko nižja. Sproti spremljamo trende na trgu delovne sile in zaposlovanje in seveda temu primerno tudi sprejemamo ukrepe.

Kar zadeve socialne zaščite in socialne situacije, bi rad posebej poudaril, da kažejo spet mednarodni primerljivi podatki, da se je stopnja tveganja revščine v Sloveniji od leta 2008 na 2009 zmanjšala za 1 % točko iz 12,3 na 11,3 %. In to nas uvršča na tretje mesto v Evropski uniji. To bi lahko tudi pripisali določenim ukrepom, ki so bili sprejeti, in tistim, ki se bodo še sprejemali. V prihodnjem letu bo začel veljati Zakon o socialnovarstvenih prejemkih in Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki bosta še dodatno usmerjena k najranljivejšim socialnim skupinam. Pripravljamo pa tudi nov zakon o socialnovarstveni dejavnosti, ki bo izboljšal dostop do ustreznih socialnih storitev. Kar zadeva zaščito, bi dodal še učinek novega zakona o urejanju trga dela, ki bo začel veljati s 1. januarjem prihodnje leto, s katerim omogočamo hitrejši dostop do denarnih nadomestil mladim, ki se zaposlujejo za določen čas, in bodo hitreje nabrali ustrezna obdobja zato, da bodo lahko do te pomoči prišli. Dvigamo za prve tri mesece višino te pomoči in tudi za najstarejše delavce jo podaljšujemo. K socialni zaščiti seveda sodi tudi to, kar delamo na področju štipendiranja, ker gre za to, da so štipendisti običajno tudi združenje ljudi, ki imajo določene socialne, ekonomske težave.

Omenil bi še pokojninsko reformo, kjer bomo ob njeni uveljavitvi zaustavili nadaljnje padanje pokojnin. Pa tudi druge spremembe, reforme na trgu dela, kjer bi morda posebej kazalo omeniti tudi pripravljanje zakona o skladu za odpravnine, ki bodo drugače urejene in do katerih bo lahko posameznik potem bolj

zanesljivo prišel, kajti danes kljub pravici do odpravnine, potem na koncu mnogo delavcev te odpravnine ne dobi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Pojbič, prosim.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Torej gospod minister, po vsem tem, kar ste vi zdajle povedali, bi moralo v tej državi obstajati idealno stanje, po tem, kar ste vi zdajle povedali. Govorili ste o samih superlativih, ki jih je možno razbrati iz tistih vaših evidenc, ki jih imate tam napisane, vendar dejansko ali, bom rekel, praktično pa je v Sloveniji popolnoma drugače. Prvič sem prepričan, da tisto, kar trdite, da se je izboljšalo stanje na področju revščine, to me zelo težko prepričate, ker če bi hodili malo okrog po Sloveniji, bi videli, kako daleč je ta gospodarska politika oziroma ta vlada in pa tudi ta koalicija pripeljala to državo in ljudi, ki se s praktično 400, 500 ali pa s 600 evri preživljajo. To mislim, da je, ne samo, da je prag revščine, to je več kot prag revščine. S tem praktično ni mogoče preživeti, v nobenem primeru ni mogoče preživeti. Pa lahko, mogoče, za vas je, gospod minister, to smešno, ker me to najbolj moti, da se cinično smejite, pa tudi gospe Radičevi se zdi to zelo smešno, meni pa ne, pa tistim ljudem, ki delajo za 500 ali pa 600 evrov, se jim ne zdi smešno. Za vaju to seveda zagotovo ni problem, ker vama je bilo očitno življenje malce bolj naklonjeno, tako da pač teh problemov nista imela pa tudi ne moreta razumeti, kaj to pomeni. Vendar, dobro, ne grem na osebnostno raven, da se ne spuščam na osebnostno raven, bi rad povedal naslednje in bom vprašal.

Gospod minister, povejte mi:

Ali obstaja katera evropska država, v kateri se je v dveh letih brezposelnost povečala za 100 %, za 100 %?

Prosim, da mi navedete tisto evropsko državo in da je tista država uspešna, kot je danes predsednik Vlade tukaj povedal, ko je odgovarjal na neka vprašanja, da je za njega uspeh, da bo do konca tega leta zadržal številko brezposelnih na 109, 110 tisoč brezposelnih. Če je to uspeh katere vlade. In če upoštevamo, da ste prevzeli vodenje te države, ko je bilo v tej državi okoli 55 tisoč brezposelnih, zdaj smo pa blizu številke 110 ali pa vsaj jaz mislim, da je višja. Prosim.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Jaz bi dal besedo še kolegici Radič. Rekel pa bi, da je mnogo držav, kjer se je brezposelnost povečala mnogo bolj kot v Sloveniji. Pri nas se je za okoli 50 %, ne za 100 %, če prav računate. So države, ki imajo blizu 20 % brezposelnost, pri nas pa je ta 7 % po anketni metodi.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, prosim.

MAG. DARJA RADIČ: Hvala lepa. Hvala lepa tudi za vprašanje.

Gospod Pojbič, moram povedati, da se nisem cinično smejala temu dejstvu, da ima veliko zaposlenih v tej državi 500 evrov, ampak se cinično smejem temu zaradi tega, ker je treba pogledati razlog, zakaj ima večina delavcev danes v Sloveniji, v slovenskem gospodarstvu, 500 evrov plače. Izvirni greh za to, da imamo takšno stanje v gospodarstvu danes, je dejstvo, da se slovensko gospodarstvo v letih zgodovinsko najboljše konjunktore zadnjih štirih let ni prestrukturiralo, se pravi, ni vlagalo svojih sredstev v nove proizvode, v nove storitve, ki bi omogočale doseganje višje dodane vrednosti, s tem seveda tudi višje plače zaposlenih. V času konjunktore je bila priložnost za to. Dejstvo je, da je slovensko gospodarstvo stopilo v to krizo zelo slabo pripravljeno. Prepričana sem, da bi se, tudi če ne bi bilo te krize, gospodarska rast v Sloveniji obrnila navzdol. To je dejstvo. Moram reči, da je seveda takšna situacija in takšno stanje v gospodarstvu pravzaprav tudi narekovalo naše usmeritve oziroma usmeritev te vlade, kaj lahko naredi na področju gospodarstva, seveda, zdaj pa še ob pogojih te krize. Kot ste seznanjeni, veste, da so bili prvi ukrepi te vlade na področju sanacije krize sanacije finančnega sistema. Veste, da smo bili pred polomom finančnega sistema in dejstvo je bilo, da je takrat država sprejela ukrepe, ki so omogočili, da se je finančni sistem pravzaprav obdržal. Druga skupina ukrepov pa je bila namenjena direktni pomoči podjetjem, da bi čim lažje oziroma čim bolj milo lahko preživela to krizo. Tukaj je šlo za dve vrsti ukrepov, eni so bili tisti, ki so bili dejansko usmerjeni na omilitev krize, govorim o garancijskih shemah, govorim tudi o garancijah, ki smo jih dajali za mala podjetja preko Slovenskega podjetniškega sklada za premostitev likvidnostnih težav, po 200 tisoč evrov, to so bili ukrepi, ki smo jih izvajali za omilitev krize. Vendar pa je bila osnovna usmeritev Vlade, da kljub temu, da imamo krizo, če želimo zagotoviti eno dolgoročno, zdravo, stabilno rast, smo vsa sredstva razpoložljiva, ki jih je imela ta vlada, usmerili v

zdrava podjetja, v spodbujanje razvoja in razvojne aktivnosti zdravih podjetij, tistih podjetij, ki so tudi v času krize bila sposobna vlagati to. In tem podjetjem smo pomagali. V teh dveh letih smo za te razvojne namene dali preko 500 milijonov razvojnih spodbud samo Ministrstvu za gospodarstvo in s tem podprli 3 tisoč 500 podjetij. Tudi naprej bomo nadaljevali s tem. Imamo že pripravljene ukrepe. Danes se je zaključil razpis za sofinanciranje razvojnih centrov slovenskega gospodarstva, nadaljnjih 185 milijonov v zdrave skupine podjetij.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa ministrica, moram vam reči, da je nekaj narobe z merjenjem časa, vas čas je že potekel, zato vas moram prekiniti.

MAG. DARJA RADIČ: Se opravičujem. Mislim, da sem pojasnila glavne razloge. Vlada absolutno izvaja ukrepe, ki so prilagojeni tej situaciji.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Pojbič želite besedo? Proceduralni predlog?

MARIJAN POJBIČ: Ja, seveda proceduralni predlog.

Predlagam, da se o tem vprašanju opravi širša obravnava v Državnem zboru, bom pa seveda to utemeljil.

Najprej bi rad povedal, da je ministrica odgovorila, da so tista štiri leta vlade Janeza Janše kriva za to, da je taka gospodarska situacija v tej državi. Približno tako ste povedali. Ampak takrat je bila 6 do 7 % gospodarska rast. Brezposelnost je bila najnižja v zgodovini Slovenije. To ni normalno. Se pravi, tisti, ki je peljal to gospodarsko politiko jo je peljal tako, da je znal pravilno postaviti gospodarske usmeritve in gospodarskega razvoja in države. In zato se je zgodilo tisto, kar je ravno v čistem nasprotju z vodenjem te države s strani vaše vlade. Poglejte, jaz bom navedel nekaj argumentov, kakšno je gospodarsko stanje v naši državi, potem bom povedal, zakaj to govorim, da bom lahko potem utemeljil, zakaj ta proceduralni predlog.

Vsi se zavedamo, da je gospodarska situacija v državi še vedno, jaz mislim, zelo resna. Ključne težave, s katerimi se gospodarstvo srečuje, so vprašanja rastoče nelikvidnosti, pomanjkanje naročil in investicij, nedostopnost kreditov – velikanski problem, administrativne ovire in zapleteni pogoji poslovanja. Še vedno predolgi, preveč birokratizirani postopki pridobivanja

nepovratnih sredstev, struktura gospodarstva – absolutno neugodna. Več kot 133 tisoč ljudi ali 26 % zaposlenih dela v podjetjih, katerih dodana vrednost je nižja od 20 tisoč evrov. Torej, le 24 % zaposlenih oziroma nekaj več kot 120 tisoč ljudi ustvarja dodatno vrednost nad 40 tisoč evrov. Število brezposelnih, kot smo že danes povedali, je preseгло mejo 110 tisoč, problem, ki ga lahko šele pričakujemo, da se je ohranjalo približno 60 tisoč delovnih mest s temi intervencijskimi ukrepi Vlade, ki pa se iztekajo. Pričakujemo lahko tudi, da bodo v prihodnosti gospodarski prostor dodatno pretresli nekateri stečaji in prisilne poravnave, lahko jih naštejemo kolikor hočete.

Vlada ne spodbuja gospodarstva, ampak ga celo zavira. To je tudi moja ocena, saj je malo naredila za spodbujanje domače porabe, ampak sprejema ukrepe v nasprotni smeri, kot sta dvig trošarin in krčenje naložb z rebalansom proračuna. Proračun ni naravnano razvojno in konkurenčno. Ukrepi, ki pa jih je Vlada sprejela, so v glavnem neučinkoviti ali pa ne delujejo. Poglejta, gospa ministrica in gospod minister, če bi bilo drugače, se ne bi brezposelnost povečevala. Gospod minister je govoril o tem, jasno, da je tudi svetovna gospodarska situacija delno kriva za to, da je taka gospodarska situacija... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa, gospod Pojbič.

O predlogu poslanca gospoda Marijana Pojbiča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra in ministrice na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v petek, 19. novembra 2010, v okviru glasovanja.

Gospod Janez Ribič bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Samuelu Žbogarju.

JANEZ RIBIČ: Spoštovana ministrica, ministri! Spoštovani prisotni!

Konec oktobra so homoseksualni aktivisti začeli s plakato akcijo, s katero želijo Slovenke in Slovence prepričati, da podprejo predlog družinskega zakonika, iz katerega izhaja, da sta za otroka enako dobri tudi dve mami ali dva očeta. Ob tem pa želim opozoriti na zelo sporno financiranje te kampanje, saj jo, sodeč po izjavah homoseksualnih aktivistov, s 6 tisoč evri financira veleposlaništvo Kraljevine Nizozemske v Sloveniji. To razumem kot neposredno vmešavanje nizozemskega veleposlaništva v zakonodajni proces Republike Slovenije in nastop proti veljavnemu pravnemu redu v Sloveniji. To so zelo neprimerne in nediplomatske poteze

nizozemskega veleposlaništva. Kot je za častnik Delo pojasnila namestnica nizozemskega veleposlanika Nelleke Linszen je takšna praksa njihovih ambasad po svetu nekaj običajnega. Naša zunanja politika namenja pravicam homoseksualcev po svetu strukturno pozornost, ambasade imajo pa natančna navodila, kako sodelovati v konkretnih situacijah. Pa se vprašajmo, ali bi Nizozemska na svojem ozemlju dopustila, da bi na primer slovensko veleposlaništvo financiralo kampanjo za zakon, s katerim bi na Nizozemskem ukinili kraljevino, ker Slovenci menimo, da je to preživela oblika vladavine, ali pa za ukinitve možnosti posvojitve otrok s strani homoseksualcev na Nizozemskem, saj velika večina državljanek in državljanov v Sloveniji temu nasprotuje. V skladu z 21. členom Zakona o političnih strankah, se stranke ne smejo financirati iz tujine, prav tako pa se iz tujine na podlagi Zakona o volilni in referendumski kampanji v povezavi z Zakonom o političnih strankah ne smejo financirati tudi volilne in referendumske kampanje. Namen teh prepovedi je predvsem preprečevanje tujega vpliva na zakonodajne odločitve v naši državi. Nizozemsko veleposlaništvo se s tem financiranjem zavestno vmešava v zakonodajni proces v Sloveniji. Morebitnemu sprejetju spornega zakonika bo gotovo sledil referendum, zato gre tukaj že tudi za referendumsko kampanjo v zvezi z družinskim zakonom, ki jo financira tuja država.

Zunanjega ministra sprašujem:

Kaj je kot zunanji minister suverene in neodvisne Republike Slovenije naredil ob meddržavnem incidentu, in sicer vmešavanju veleposlaništva Kraljevine Nizozemske v zakonodajni proces v Sloveniji s tem, ko le to financira kampanjo za sprejem spornega družinskega zakonika, ki predvideva odvzem otrokove temeljne naravne in človekove pravice do mame in očeta v Sloveniji?

Zanima me tudi:

Kako boste v bodoče zagotovili, da tuje države ne bodo posegale v zakonodajne procese v naši državi, saj je to v naši državi, kot rečeno, prepovedano?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod minister, imate besedo.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa.

Hvala lepa za vprašanje. Najprej bi rekel, da je Slovenija seveda demokratična država, ki podpira delovanje nevladnih organizacij in civilne družbe. Sam oziroma mi v zunanjem ministrstvu zelo tesno sodelujemo z vsemi slovenskimi nevladnimi organizacijami in

to sodelovanje bogati delo zunanjega ministrstva in bomo s tem tudi nadaljevali. Navsezadnje je tudi sama slovenska država nastala v veliki meri tudi ob aktivnostih takratne civilne družbe.

Najprej bi rekel, da smo kot Slovenija verjetno lahko ponosni, da smo v tisti skupini držav, ki se ne boji svojih nevladnih organizacij, ki se tudi ne boji, če te nevladne organizacije dobijo sredstva za svoje projekte in aktivnosti tudi iz tujine. Mislim, da nismo v tisti skupini držav, ki vidi financiranje nevladnih organizacij iz tujine kot vmešavanje v notranje zadeve. Mislim, da je ta skupina držav neke drugje. Veseli nas, da Slovenija ni del tega. Kot sam razumem, je Nizozemska podprla projekt slovenskih nevladnih organizacij za širitev strpnosti v Sloveniji. Nizozemska v svoji zunanji politiki podpira promocijo človekovih pravic, podpira promocijo strpnosti in iz tega principa je tudi podprla projekt v Sloveniji. Mislim, da ne gre za vmešavanje v referendumsko kampanjo, referendum še ni bil sklican in je v bistvu to še vse hipotetično razmišljanje, kaj se bo z referendumom dogodilo. Sicer pa moram spomniti, da je znotraj Evropske unije kar utečena praksa, da se podpira, finančno podpira delovanje nevladnih organizacij v tretjih državah. Tudi iz sredstev Evropske komisije se financira veliko projektov nevladnih organizacij preko evropskega EU instrumenta za demokratizacijo in človekove pravice. Tudi sama Slovenija podpira nevladne organizacije v tujini. Direktno podpiramo nevladne organizacije na Kosovu, večino pa podpiramo posredno, prek svojih nevladnih organizacij, ker želimo krepiti delo lastnih nevladnih organizacij, želimo okrepiti kapacitete lastnih nevladnih organizacij, zato tudi sredstva namenimo preko naših tujim nevladnim organizacijam. Tako da to je nekaj, kar je v bistvu utečena praksa in mislim, da se nam ni treba bati, ni treba nobenih bojazni, če tudi naše nevladne organizacije pridobivajo za svoje projekte sredstva iz tujine. Sam ne vidim možnosti, da bi Slovenija podprla projekt ukinitve kraljevine na Nizozemskem ali pa za omejevanje človekovih pravic, ker to ni zunanji politični cilj ali pa interes Slovenije, vidim pa možnost, da bi lahko tudi slovensko zunanje ministrstvo podprlo projekt širitve strpnosti in multikulturalnosti na Nizozemskem oziroma nizozemski nevladni organizaciji za projekt na Nizozemskem, če bi takšna prošnja prišla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Ribič, izvolite.

JANEZ RIBIČ: Hvala.

Jaz bi rekel še to. Razumem vas, da se zaradi lastnih interesov bojite, odločno zagovarjate interese Republike Slovenije v tujini. Tokrat v odnosu do Kraljevine Nizozemske, ki v teh dneh preko svojega veleposlaništva po vseh večjih slovenskih mestih financira plakate za sprejem predloga družinskega zakonika. Vendar pa bi se morali zavedati, kdo vas plačuje in plačujejo vas slovenski davkoplačevalci. Ti se v večini ne strinjajo, da se zakonske zveze izenači z istospolnimi skupnostmi in da se istospolnim partnerjem omogoči posvojitev otrok. Po vseh anketah, ki so bile izvedene, večina slovenskih državljanek in državljanov zagovarja, da ima otrok temeljno naravno in človekovo pravico ter da potrebuje mater in očeta. Zato prav gotovo ni v interesu naših državljanek in državljanov, da se tuja država vmešava v to, kako bodo v Sloveniji urejena družinska razmerja. Da seveda ne govorim o tem, da se tuja država vmešava v našo pravico, da sami sprejemamo zakone in postave.

Če pa je slučajno diplomatska praksa, da se države vmešavajo v zakonodajne procese druge, nekaj običajnega, ker sam tega do sedaj sicer v Sloveniji še nisem vedel in opazil, vas sprašujem:

Za katere zakone in v katerih državah je kampanje financirala Slovenija?

Koliko denarja je za posameznega od teh primerov porabila?

Katere organizacije v tujini je na ta način podprla?

V primeru, da se Slovenija na takšen način ne vmešava v sprejemanje zakonov v drugih državah, pa pričakujem od vas, gospod minister, da boste od veleposlaništva Kraljevine Nizozemske zahtevali, da se slovenskim državljanekam in državljanom opraviči ter da takšnih kampanj v Sloveniji v prihodnje ne izvaja več. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Gospod minister Žbogar, imate besedo.

SAMUEL ŽBOGAR: Hvala lepa.

Najprej bi rekel, da kot sam razumem, Nizozemska ne obeša plakatov po Sloveniji, to počnejo slovenske nevladne organizacije skupaj tudi z nekaterimi drugimi organizacijami. Nizozemska je samo podprla projekt slovenskih nevladnih organizacij in ne vidim, kje je tukaj problem.

Slovenija, kot sem prej rekel, že financira nevladne organizacije tujih držav,

konkretno na Kosovu, samo nimam seznama, katere projekte financiramo.

Evropska unija še v veliko večji meri financira različne projekte iz tega instrumenta za demokratizacijo in človekove pravice v državah, kjer ravno tako pravijo, da človekove pravice v njihovi ustavni ureditvi niso, recimo, tako opredeljene, kot si jih Evropska unija želi in kot spodbuja nevladne organizacije, da jih promovirajo.

Tako da si ne bi želel biti v tisti skupini držav, ki imajo takšna stališča, da je vsako vmešavanje oziroma da je vsaka podpora projektom nevladnih organizacij že vmešavanje v notranje zadeve držav. Mislim, da smo šli že mimo te faze v neko novo fazo, ko smo lahko sproščeni in ko seveda lahko dovolimo dialog, naj se ljudje na koncu sami odločajo, kaj mislijo, da je za Slovenijo najboljše. Dialoga pa ni nikoli preveč. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Darko Menih želi postaviti vprašanje ministru Dejanu Židanu, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Boste kljub odsotnosti postavili vprašanje?

Izvolite, imate besedo.

DARKO MENIH: Spoštovani predsedujoči, hvala lepa za besedo. Vsem prisotnim prav lep pozdrav!

Kljub temu, da spoštovanega gospoda ministra ni, bi želel postaviti vprašanje in bi ga tudi prosil, da bi mi na naslednji seji ustno odgovoril.

Občine v Sloveniji imajo kljub spremenjenemu Zakonu o prostorskem načrtovanju, kljub razmišljanju o kadrovskih okrepitvah določenih ministrstev in kljub nenehnemu opozarjanju še vedno težave pri pripravi občinskih prostorskih načrtov. Eden izmed glavnih problemov pri tem je neupoštevanje zakonsko predpisanih rokov s strani nosilcev urejanja prostora, tudi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na občini Šoštanj čakamo na vaše smernice že 7 mesecev.

Ministra zato sprašujem:

Kaj namerava narediti, da bodo postopki tekli po zakonskih določbah?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Po vašem predlogu boste dobili na naslednji seji ustni odgovor na vaše poslansko vprašanje.

DARKO MENIH: Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Branko Marinič postavlja poslansko vprašanje ministru za promet dr. Patricku Vlačiču.

Gospod Marinič, izvolite.

BRANKO MARINIČ: Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Spoštovani minister, državna cesta G1 – 3 je mnogim prebivalcem Pomurja, ki živijo ob cesti, spremenila način življenja. Z dovoljenjem preusmeritve težkih tovornjakov na omenjeno cesto je država priznala napako. Vrhovno sodišče je razsodilo, da so ljudje ob cesti G1 – 3 upravičeni do odškodnin. Postavljen je bil pravni temelj za odškodninsko odgovornost države, ki je po tej cesti dovolila promet težkih tovornjakov in s tem kršila temeljno ustavno pravico do zdravega življenjskega okolja. Država je najprej ponudila poravnavo in se izognila še večjim stroškom zaradi odškodnin, kasneje pa ustavila izplačilo odškodnin z izgovorom, da ni denarja.

Spoštovani minister, v zvezi s tem vam postavljam naslednja vprašanja:

Koliko upravičencev je že prejelo odškodnino in za kakšno višino denarnih sredstev gre?

Koliko upravičencev še čaka na izplačila odškodnin in za kakšno višino denarnih sredstev gre?

Kakšna je predvidena časovna dinamika izplačil odškodnin vsem upravičencem?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Izvolite besedo gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovana poslanka in spoštovani poslanci!

Lastniki stanovanjskih hiš ob državni cesti G1 – 3 so od leta 2005 vložili več kot 2 tisoč 500 zahtevkov odškodnin za nepremoženjsko škodo in na podlagi 600 izdanih pravnomočnih sodnih odločb, sklepov in poravnav je bila oškodovancem v letu 2009 izplačana odškodnina v znesku 4 milijone 636 tisoč 824 vejica 19 evra. V letošnjem letu 1 milijon 338 tisoč 766 evrov. Direkcija Republike Slovenije, ki je na Ministrstvu za promet kot organ, samo finančno realizira te odškodnine. Na podlagi sklepov Vlade tako v letu 2009 kot 2010 zagotavljamo ta denar iz proračunske rezerve. Trenutno čaka na izplačilo torej še prek tisoč 900 lastnikov stanovanjskih hiš, ki so vložili zahtevke za izplačilo v višini približno 4 milijone evrov. Težko danes govorim o predvideni časovni

dinamiki izplačila odškodnin, lahko povem, da je v sredo sestanek na to temo na Ministrstvu za pravosodje. Sicer sta Ministrstvo za pravosodje in Državno pravobranilstvo tista, ki peljeta postopke, naša direkcija za državne ceste pa samo izvršuje tisto, kar se dogovorijo. To pa so ti podatki, ki jih imam ta trenutek na voljo in več bo lahko znano po tem sestanku.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Branko Marinič, dodatno vprašanje?
Izvolite.

BRANKO MARINIČ: No, hvala lepa, minister, za odgovor, čeprav imam občutek, da sem dobil le delno vsebino odgovora.

Jaz sem bil pri postavljanju poslanskega vprašanja dokaj konkreten. Dejstvo je, da je država s tem izplačilom, ko je nekaj časa izplačevala, in po nekaterih podatkih direktno prizadetih, ki so mi pisali, bi naj bilo 20 % upravičencev poravnana ta odškodnina, medtem ko bi naj 80 % ne bila, kar seveda postavlja v zelo neenakopraven položaj vse oškodovance. V pismu, ki so ga naslovili, tudi zapišejo, da je minister Zalar dal obljubo, da bo država in on v imenu države poskrbel in uredil, da bodo vsi upravičenci poplačani v smislu odškodnin, do katerih so opravičeni. Zdaj, če bi dobil v vašem odgovoru nek termin, bi nekako zadovoljili tudi mojemu odgovoru, vendar iz vašega pojasnila in pa konkretnega odgovora, spoštovani minister, ni bilo zaslediti, kdaj terminsko bodo te odškodnine poplačane in s tem odpravljena ta neenakost vseh upravičencev do odškodnin. Jaz sem prepričan, da bosta z ministrom Zalarjem tudi na to temo kaj dorekla, seveda, v interesu in čimprejšnji realizaciji vseh tistih, ki so do odškodnin opravičeni. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Patrick Vlačič bo dopolnil odgovor.
Izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala lepa.

Jaz imam danes še en dopis, ki nosi današnji datum. Danes sem ga prejel, in sicer iz Ministrstva za pravosodje. V tem dopisu me obveščajo, da je državna pravobranilka v pravobranilstvu, zunanji oddelek v Murski soboti, vložila predlog za dopustitev revizije v zadevi nekih tožnikov v zvezi s sodbo Okrajnega sodišča v Gornji Radgoni, v zvezi s sodbo Višjega sodišča. Odločitev revizijskega sodišča v tej zadevi bo imela pomembne pravne učinke za reševanje večjega števila

pravdnih zadev pri različnih sodiščih, ki se nanašajo na zahteve za povračilo nepremoženjske škode zaradi povečanega prometa na cesti G1 – 3. Ker je od odločitve revizijskega sodišča v tej zadevi odvisno, kakšna nadaljnja usmeritvena navodila bo pristojno ministrstvo posredovalo v navedenih istovrstnih zadevah, vas na podlagi dogovora z Ministrstvom za pravosodje, finance – najprej gre za zaprosilo Vrhovnemu sodišču, da prednostno obravnava to zadevo. In to je zadnja informacija, ki jo imam jaz, ampak še enkrat ponavljam, jaz sem to dobil samo v vednost, ker nisem skrbnik tega postopka. Z veseljem sem odgovoril z vsemi podatki, ki jih imam na voljo, drugače smo pa mi samo tisti, ki izplačujemo, dejansko je Ministrstvo za pravosodje tisto, ki pelje postopek.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Naslednje vprašanje bo postavil gospod Gvido Kres, ministru za okolje in prostor dr. Roku Žarniču. Obveščen sem, da gospod Žarnič prihaja. Gospod Kres, mogoče par sekund počakajmo.

GVIDO KRES: Sem za to, da počakamo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Roko Žarnič prihaja in gospod poslanec Gvido Kres ima priložnost za vprašanje.
Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod minister, gospa, gospoda ministra, kolegice in kolegi!

Na 19. redni seji sem vam postavil poslansko vprašanje glede sredstev, namenjenih za izvajanje nalog javne službe upravljanja območja GEOSS v letu 2010, ki je z zakonom opredeljeno kot območje posebnega državnega in narodnega pomena. Po odgovoru ste mi zagotovili, da sredstva, po katerem sem spraševal, niso bila ukinjena, pač pa so bila zmanjšanja za 20 tisoč evrov. In to tudi drži. Razumem, da zaradi varčevanja obstajajo razlogi za zmanjšanje sredstev, vendar društvo za razvoj in vzdrževanja geossa kot koncesionar s tolikšnim zmanjšanjem sredstev ne more izvajati obveznosti, ki so določene z Zakonom o geometričnem središču Slovenije oziroma s koncesijsko pogodbo. Omenjena sredstva, to je 20 tisoč evrov, društvo namreč v večini uporabi za tekoče obveznosti, medtem ko je izvajanje programa društva za leto 2000 močno okrnjeno in je v določeni meri ogroženo. Tukaj imam en dopis društva Heraldica, ki je zaradi tega ogroženo, pa bi

vam prebral to, kar so mi v pismu napisali. Društvo Heraldica Slovenica je dve leti od državnega koncesionarja, Društva GEOSS, dobivala denarno pomoč za organizacijo slovesnosti ob dnevu zastave v višini tisoč 500 evrov. V letošnjem letu, ko se pripravljamo na 20. obletnico države Slovenije, 20-letnico slovenskega grba in zastave, 20-letnico Društva Heraldica Slovenica in 19. obletnico včlanitve družbe Heraldica Slovenica v svetovno organizacijo FIAV, pa smo do nedavnega prejeli 500 evrov z obrazložitvijo, da je pristojno ministrstvo zmanjšalo z zakonom namenjen denar za protokolarni objekt GEOSS. Ker se v društvu Heraldica Slovenica štejemo za skupnost nevladnih organizacij ne glede na ideološko opredelitev članstva, vas prosimo, da nam pomagate pri realizaciji projektov v čast naših simbolov, ki jih je v aprilu drugega leta vredno praznovati. Od vladnega koncesionarja GEOSS pa pričakujemo, da bo slovesnosti ob dnevu zastave dal največjo pozornost prireditvev na geossu.

To je rezultat tega zmanjšanja in zaradi tega bi vas rad še opozoril gospod minister, da bi namreč zmanjšanje pogodbenih sredstev za 50 % prišlo lahko v poštev le s spremembo koncesijske pogodbe, kar pa se ni zgodilo.

Vprašanje, ki sledi:

Ali bo Ministrstvo za okolje in prostor oziroma Geodetska uprava Republike Slovenije za normalno delovanje društva namenilo dodatna oziroma preostala proračunska sredstva, s čimer bi se ponovno vzpostavilo zakonito stanje, in sicer omogočilo izvajanje sestavljenega programa društva za leto 2010?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Dr. Roko Žarnić, minister za okolje in prostor.

Izvolite.

DR. ROKO ŽARNIČ: Hvala lepa. Spoštovani!

Kot sem že zadnjič, ko smo se o isti stvari pogovarjali, povedal. Žal so moji odgovori taki, kot pričakujete. Lahko le to rečem. Ko bo proračun sprejet ali bo v kakršnikoli obliki, se bomo skušali pogovoriti z GEOSS-om. Za neke konkretne naloge, kot je to, za tak velik projekt je to sramotnih 500 evrov, zato bomo skušali še kakšne zadeve, vire poiskati znotraj notranjih rezerv. Jaz tukaj ne morem, saj veste, nisem v poziciji govoriti o kakšnih obljubah, ki jih ne rad dajem. Lahko pa povem, da bomo skušali v konkretnih

dvostranskih pogovorih o teh stvareh za kakšne konkretne akcije še na drug način pomagati. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež bo postavil vprašanje ministrici Irmi Pavlinič Krebs, ki je odsotna. Boste vprašali kljub temu, gospod Frangež? Boste odsotno ministrico vprašali? Ne. Gospod Frangež bo postavil vprašanje drugič, naslednjič. Besedo ima gospod Ivan Grill, ki bo postavil poslansko vprašanje tudi odsotnemu ministru za zdravje, Dorijanu Marušiču. Boste postavili vprašanje?

Izvolite, gospod Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala.

Kljub temu bom zastavil vprašanje odsotnemu ministru, bi pa prosil, da na naslednji seji dobim tudi ustni odgovor.

Moje vprašanje ministru za zdravje je v povezavi s težavami financiranja lekarniške dejavnosti. To je tudi problem, ki se vleče zdaj že nekaj let in je nastal v času, ko je ta resor vodil še bivši minister gospod Miklavčič. Že takrat smo opozarjali, da je model financiranja malih lekarn, tu gre predvsem za izdajanje zdravil na recept, bil neupravičeno spremenjen tako, da je ogroženo delovanje malih lekarn. To je predvsem problem ruralnih področij, kjer je že tako ali tako koncentracija ljudi majhna. Pomeni, da če želijo dobiti zdravila, morajo potem hoditi daleč in takrat, ko so ljudje bolni, jim je to še bistveno bistveno težje. Mi smo na ta problem opozorili tudi na nujni sejah Odbora za zdravstvo že konec leta 2009. Tudi v letu 2010, ko smo na ta problem opozorili in pozvali Vlado, da poišče model, da bi se ta problem skušal reševati na način, da ne bi bilo treba dodatnih sredstev, ampak da se financira male lekarnе nekoliko drugače kot pa tiste, ki imajo svoje poslovalnice v velikih mestih oziroma tam, kjer je velika koncentracija prebivalcev.

Minister gospod Marušič se je takrat zavezal, da bo poiskal ustrezen model financiranja, da bo sklical oziroma oblikoval neko posebno delovno skupino, ki bo preučila vse možnosti in pa da potem takšen model tudi predstavi in pa sprejme. Žal do danes tega modela oziroma te spremembe ni in lekarnе, kot sem že povedal, predvsem majhne lekarnе, se soočajo z velikimi velikimi težavami pri svojem financiranju. Nekatere so že prisiljene svojo dejavnost zapirati ali pa svoje poslovanje lahko izvajajo na račun zmanjšanja amortizacije, kar je dolgoročno zagotovo obsojeno na propad. Zato bi seveda želel, da mi gospod minister odgovori:

Kdaj konkretno bo ta model izdelan?

Kdaj bo prišlo do teh sprememb, da ne bi tukaj prizadeli poslovanje malih lekarn?

Kot sem seznanjen, to sicer neformalno, se je združenje malih lekarn pritožilo že tudi na Evropsko komisijo in če seveda to drži, bo to lahko imelo nek okrnjen ugled za Slovenijo tudi izven slovenskih meja, kar pa nam ne more biti v prid. Zato pričakujem, da se bo ta situacija v najkrajšem času tudi rešila. Že vnaprej se mu zahvaljujem za odgovor na naslednji seji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grill, pisni ali ustni odgovor? Ustni. Gospod Grill prosi za ustni odgovor na naslednji seji. Poslansko vprašanje naj bi postavil dr. Peter Verlič, ki je odsoten, zato bo poslansko vprašanje ministru za pravosodje Alešu Zalarju postavil gospod dr. Vinko Gorenak.

Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Me veseli, da je minister z nami. Gospod minister, jaz sem že prej v poslanskem vprašanju predsedniku Vlade pravzaprav, ko smo govorili o zadevi imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča, jaz bi se pa zdaj vendarle, da ne bo kdo imel v koaliciji občutek, da smo v opoziciji "po župi priplavali", kot se temu reče, skušal še malo pravno osvetliti postopek imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča, ne glede na to, katerega.

62.a člen Zakona o sodiščih pravzaprav zelo jasno govori, da predsednika Vrhovnega sodišča imenuje Državni zbor na predlog ministra. Minister je v tem postopku dolžan pridobiti mnenje Sodnega sveta in pa obče seje Vrhovnega sodišča. Poudarjam, dolžen je pridobiti mnenje. Torej mnenje vemo, da ni nekaj obvezujočega. Jaz vidim postopek imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča dvofazno, in sicer je to lahko prva faza, ta je nekako pripravljalne narave in jo opravi Sodni svet in pa obča seja Vrhovnega sodišča. Druga faza je bolj konstitutivna, bi lahko rekli. Tu nastopita dva glavna akterja – eden je Državni zbor, pred njim pa seveda minister. Zato po moji oceni gre za kombinacijo odločanja med ministrom in Državnim zborom. Državni zbor, veva, da je političen, ker drugačen tudi ne more biti, in je tudi njegovo odločanje politično. To se je zadnjič lepo pokazalo, ko gospod Šorli ni bil primeren, ker je oprostil Pavla Ruparja, ampak taka je bila odločitev politične narave, ki je taka, kot je. Vaše odločanje pa ne more biti samo politično. Vaše odločanje mora biti, po moji oceni, tudi strokovno. Vi ste politik in odločate politično. Tu mi ni kaj oporekati, vendar imate poleg

politične odločitve, torej spoštovati ali ne spoštovati Sodnega sveta Vrhovnega sodišča, za opraviti tudi pravzaprav pravni postopek imenovanja, pri čemer niste vezani na mnenje Sodnega sveta in obče seje. Jaz mislim, da se ne morete skriti za mnenje obče seje ali mnenje Vrhovnega sodišča, ampak ste dolžni vsa dejstva, ki so v zvezi s tem, tudi preveriti. Glede na to, da Zakon o sodiščih ne predpisuje postopka kot ga, recimo, predpisuje Zakon o policiji za direktorja Policije. Tega ta zakon ne predpisuje. Po moji oceni, to boste povedali, bi kazalo v skladu s tem 3. členom ZUP-a upoštevati tudi ta zakon, predvsem pa 145., 138. člen, ki govorita, da je minister, torej da bi bil, po mojem mnenju, dolžan preveriti vse okoliščine.

Sprašujem:

Ali je bil postopek tako voden?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Aleš Zalar, minister za pravosodje.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Spoštovani gospod poslanec, seveda ste pravilno citirali 62. člen zakona o sodiščih, ki ureja ta postopek imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča, pri čemer, moje osebno mnenje, da bi ta postopek lahko bil drugačen, tudi kakovostnejši, vsaj v tistem delu, ko gre za mnenje občne seje Vrhovnega sodišča, ki se, kot znano, izrazi v obliki podpore ali nepodpore kandidatu brez obrazložitve, za razliko od mnenja Sodnega sveta, kjer je vselej obrazloženo. In jaz sem ta problem izpostavil že ob prejšnjem kandidacijskem postopku Marka Šorlija, ki sem ga ravno tako predlagal v imenovanju, tako kot sem sedaj nedavno predlagal imenovanje gospoda Branka Maslešo, takrat tudi ob odobravanju vas, gospod Gorenak, in vaše stranke.

Postopek imenovanja je pravni postopek tudi v delu, ko gre za odločitev ministra za pravosodje, ali kandidata predlaga v imenovanje ali ne. Zato mora biti odločitev ministra za pravosodje tudi obrazložena. Ta obrazložitev je namreč podlaga za eventualno sodno varstvo tistega kandidata, ki morda v tem postopku ne bi bil izbran. Znano je namreč, da kandidat nima nobenega sodnega varstva v primeru, ko potem dokončno o njegovem imenovanju ali neimenovanju odloča Državni zbor. Tisto je čista politična odločitev. Odločitev ministra za pravosodje pa je pravna odločitev. Ta odločitev ministra za pravosodje tudi ni pravno nevezana odločitev. Zato je tako pomembno mnenje občne seje Vrhovnega sodišča in Sodnega sveta. Na ta vidik je

posebej opozorilo Ustavno sodišče v eni od svojih odločb in opozorilo, da minister teh dveh mnenj ne more kar obiti, ne glede na to, da ga formalno ne vežeta pri njegovi odločitvi, ali kandidata izbere in ga predlaga ali ne. Predvsem se mora do teh mnenj minister opredeliti. V vseh postopkih doslej, tako v primeru prejšnjega kandidata, kjer je bilo eno mnenje negativno, konkretno je šlo za mnenje občne seje, in eno mnenje pozitivno, kjer je šlo za mnenje Sodnega sveta, kot v tem primeru kandidata Masleše, kjer sta obe mnenji pozitivni, sem se kot minister v obrazložitvi do vsega tega tudi opredelil. S tem se izpolnil svojo zakonsko dolžnost in opravil tisto presojo, ki jo kot minister moram, pri čemer sem upošteval tudi tisto, kar ste izpostavil na koncu. Torej, da sem preveril vse relevantne vidike te kandidature, ne samo v formalnem smislu, ampak tudi vsebinskem smislu, in na koncu tudi v smislu primernosti ali neprimernosti kandidata. Tisto, kar sem štel za relevantno v tem postopku, sem ocenil, se do tega opredelil, to najdete v mojem obrazloženem predlogu in za njim seveda stojim. Ta postopek je torej bil izpeljan v skladu z veljavnim Zakonom o sodiščih in na način, ki je bil uveljavljen po vseh dosedanjih postopkih imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča. Seveda pa je zdaj na Državnem zboru, da ta predlog pretehta in da seveda poskuša po največji možni meri slediti objektivnim kriterijem za izbiro kandidata. To je tisto, kar bi si jaz kot minister želel, da bi tudi Državni zbor počel pogosteje, kar je sicer problem glede na zelo široko kadrovske funkcije Državnega zbora, volilno funkcijo, ki jo ima ne samo pri postavljanju predsednika Vrhovnega sodišča, ampak še vrsto drugih, tudi ne samo pravosodnih funkcionarjev. Bistveno je torej, da se odločitev o imenovanju opira na objektivne kriterije, ki so seveda z zakonom določeni, da se pri tem upoštevajo kandidatove odlike. To je pravzaprav tisto, kar pravna država terja od vseh nas, tudi na koncu od poslancev Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Gorenak, želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Seveda, gospod minister, ampak zakon pravi, "preveriti dejstva in okoliščine v duhu javnega interesa". Tako moramo vsi delovati, ne samo vi ali jaz, verjetno še kdo drug, zlasti sodstvo.

Ampak pogledajte eno reč, po tistem, ko je Sodni svet že dal svoje mnenje, in po tistem, ko je občna seja že povedala svoje, torej je izrazila kandidatu podporo, so se v javnosti oglasili ustavni sodniki Jan Zobec, Janez Brank, Rudi Štravs, vrhovni sodnik pa še kdo. To so tisti, ki so javni, v moji mapi jih je, veste, ogromno, ampak te lahko javno izpostavim. Tudi vam so bili na razpolago, gospodje, in najverjetneje bi kazalo v času od mnenja Sodnega sveta, občne seje Vrhovnega sodišča do vašega predloga pretekli ponedeljek... pogledajte, vi pravite, "objektivno odločajte", ja prav, gospod minister, ali ste vi objektivno naredili, ko jih niste niti na kavo poklicali? Gospoda Zobca, Branka, Štravs, ki so se vsi javili, vsi so se vam javili, javno, v medijih prej. Po moji oceni ste vi dolžni z njimi opraviti pogovor in njihove argumente, ki so jih javno izrekli, soočiti s kandidatom. Ampak jaz mislim, da je še vedno čas in še vedno nismo zamudili zadnjega vlaka na to temo. Vi imate kot minister še vedno možnost, da zaradi novih okoliščin, ki se vsak dan pojavljajo, potegnete predlog za en mesec nazaj. In te naloge, pogovore z ustavnim sodnikom, jaz ustavnega sodnika, kljub temu, da jih včasih kritiziram, ne bi spregledal. In mislim, da bi bilo to izjemno dobro narediti v temu trenutku zato, da bi ne na horuk prišli do predsednika Vrhovnega sodišča v nekem normalnem postopku ob upoštevanju, da vi preverite, kaj so ti sodniki povedali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister, Aleš Zalar, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Torej, najprej ne drži, da so bile vse te izjave nekaterih sodnikov, ki ste jih našteali, znane že prej, preden sem jaz poslal Državnemu zboru predlog za imenovanje, vsaj ko gre za gospoda Štrovsa temu ni bilo tako. Ko pa gre za izjave tistih, ki so to storili preden sem Državnemu zboru poslal ta predlog, pa opozarjam, da to niso bile izjave, ki bi bile namenjene tistim, ki odločajo. Izjave, ki so bile namenjene tistim, ki odločajo, in ki so jih izrekli nekateri, tudi vrhovni sodniki, so bile upoštevane, so bile upoštevane tako v mnenju občne seje Vrhovnega sodišča, so bile upoštevane tako v mnenju Sodnega sveta. To sem tudi posebej preveril in dobil zagotovilo tako z Vrhovnega sodišča kot Sodnega sveta, da so vsi člani obeh organov imeli možnost seznaniti se s temi trditvami, dali kandidatu priložnost, da se izreče o teh trditvah in na osnovi tega sprejeli svoje odločitve, z drugimi

besedami, podali pozitivno mnenje. Očitno jih je kandidat prepričal.

In ko govorite o tej možnosti, da bi se sestali s temi ljudmi, ki zatrjujejo nekaj, kar kandidat Masleša zanika. To možnost imajo, imeli so jo nazadnje na seji Komisije za človekove pravice, pa je niso želeli izkoristiti. Morda jim boste dali še kakšno v Državnem zboru. Znano mi je, da je kandidat Masleša povedal, da se je kadarkoli pripravljen soočiti s temi izjavami. In to je vse, kar vam lahko v zvezi s tem povem oziroma to je edini nasvet, ki vam ga lahko v zvezi s tem dam. Gospodar tega postopka je zdaj Državni zbor, ne več minister za pravosodje. Predlog je na poslanskih klopeh, na vas je, da se odločite.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Ja, seveda, tako kot pri prvem vprašanju predsedniku Vlade, tudi tukaj predlagam enak postopek. Se pravi, razprava v Državnem zboru, predvsem bom rekel, žal, bom ponovil zaradi javnosti, minister je trdil, da je preveril vse relevantne okoliščine. Kandidat pa je v kamero povedal: "Da, bil sem na kraju. Videl sem mrtvega človeka." Tam se je pa ustavil: "Tam sem bil v vlogi preiskovalnega sodnika." Ni pa povedal, kar pa minister ni hotel preveriti, kaj se je potem zgodilo. Ali je kakšen organ ali je kakšno slovensko sodišče, vojaško sodišče ali kdorkoli vodil kakšen postopek. Pa saj mrtev človek ni mrtva mačka. Ne danes in ne v preteklosti. Ampak se kar zadovoljimo s tem, da rečemo: "Ja, tam sem bil, videl sem mrtvega človeka, od daleč, ker je ležal na italijanski strani," in zdaj rečemo, tako obča seja, kot minister, da je to v redu. Glejte, če je to v redu, to kliče po izredni seji Državnega zbora jutri, ne na naslednji seji. Zamislimo se, kaj delamo. Še je čas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Gorenak, bomo odločali v petek v okviru glasovanja.

Besedo ima gospod Franc Jurša, postavil bo vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Moje vprašanje, kot ste že omenili, je namenjeno gospodu ministru dr. Ivanu Svetliku. Predsednik Vlade Republike

Slovenije gospod Borut Pahor je po seji Vlade Republike Slovenije 28. septembra letošnjega leta dejal, da bo Vlada Republike Slovenije po njegovih zagotovilih z ustreznimi ukrepi poskrbela, da bodo tisti z najnižjimi plačami in pokojninami lahko dostojno živeli. Zavedamo se, da so nekateri ukrepi v tej smeri že bili storjeni. Te ukrepe poznamo in ne sprašujem po njih, sprašujem pa po ukrepih, ki jih nameravate, po besedah predsednika Vlade, tekom mandata še uvesti za izboljšanje socialnega položaja najšibkejših.

V zvezi s tem me zanima konkretno:

Kateri so ti ukrepi?

Na katere socialne skupine se nanašajo?

Kdaj bodo sprejeti?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Ivan Svetlik, minister za delo, družino in socialne zadeve.

Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod poslanec!

Tukaj bom navedel ukrepe, ki bodo še sprejeti, pa tudi tiste, ki so nekako v teku, tako da ne bi spregledali katerega od pomembnih. Najprej bi navedel zakona s področja socialnega varstva, to sta zakon o socialno varstvenih prejemkih in zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Oba zakona se bosta začela izvajati junija prihodnje leto in sta namenjena reševanju, izboljšanju socialnega položaja najšibkejših skupin. Tu bi navedel predvsem dva ukrepa – denarno socialno pomoč, ki se bo dvignila na 290 evrov in vsebuje tudi poseben dodatek za aktivnost, ki pomeni dviganje vrednosti te pomoči; in varstveni dodatek, torej denarna socialna pomoč je namenjena tistim, komurkoli, ki začasno, kratkotrajno pade v neugoden socialni položaj in varstveni dodatek, ki pa je namenjen zlasti tistim, ki trajno, dalj časa ne morejo s svojimi sredstvi sami sebe preživljati. Ta bo znašal za samsko osebo, ki nima drugih virov, najmanj 450 evrov. Pri čemer naj poudarim, da gre tukaj predvsem za starejše osebe, tiste, ki imajo nizke pokojnine in tudi z varstvenim dodatkom danes ne prejemajo toliko, ampak precej manj, ker je pač ureditev drugačna in tem se bo s tem zakonom bistveno izboljšal položaj.

Pripravljamo nov zakon o socialno varstveni dejavnosti, ki bo, upam sprejet tekom pomladi prihodnjega leta, ki bo izboljšal dostop do storitev tudi za vse kategorije prebivalstva, ker bomo šli v bolj učinkovito organizacijo dela

centrov za socialno delo pa tudi domov za ostarele in drugih institucij iz tega področja.

Zakon o urejanju trga dela bo stopil v veljavo s 1. 1. prihodnje leto. Tukaj naj omenim predvsem ugodnejši socialni položaj brezposelnih, predvsem mladih, ki bodo hitreje, lažje prišli do denarnega nadomestila, dvig vrednosti nadomestila in pa tudi nekoliko daljše trajanje prejemanja tega nadomestila. Tukaj v okviru tega zakona, naj navedem še posebne storitve za tiste, katerih zaposlitev je ogrožena. To bo nova storitev, kot preventivna storitev za delavce, zaposlene, katerim je napovedano, da bodo izgubili delo v nekem prihodnjem obdobju.

Potem je v načrtu in v pripravi nov zakon o štipendiranju, ki bo začel veljati po načrtih za šolsko leto 2011 in 2012, ki uvaja celovito štipendijsko politiko. Naj tukaj navedem že sicer določene državne štipendije, v prejšnjem socialnem zakonu, kjer se cenzus za pridobitev štipendije dviga iz 400 evrov okroglo na 610 evrov neto na družinskega člana in to pomeni, da bo mnogo več posameznikov in iz nižjih socialno ekonomskih kategorij prišlo do štipendije, ki bo pa tudi višja. Posebni so dodatki tukaj za tiste, ki so iz oddaljenih krajev, da bodo potem lahko lažje prišli do kraja, kjer bodo študirali. Tako da bo ta zakon urejal kar 9 vrst različnih štipendij.

Potem je v pripravi pokojninska zakonodaja, nov pokojninski zakon, ki bo, v kolikor bo potrjen začel veljati tudi s 1. januarjem prihodnje leto. Njegov temeljni cilj je zaustavitev padanja pokojnin. Namenjen je starejšim osebam, ki imajo načrte oziroma ki bodo izpolnili pogoje, da se upokojijo v prihodnjem kratkoročnem obdobju. Ta zakon naj bi jim potem zagotovil, da bodo njihove pokojnine na primerni ravni.

Dodal bi še zakon o skladu za odpravnine, ki se nanaša predvsem na odvečne delavce, ki sem ga danes enkrat že omenjal.

Ne bi pozabil tudi na zakon o dolgotrajni oskrbi. Ta zakon je v resnici že pripravljen. Namenjen je starejšim ljudem, tistim, ki bodo potrebovali določeno pomoč. Iščemo trenutno še finančne vire za to, da bi ga lahko spravili v življenje, v načrtu je v začetku leta 2013.

V postopku izvajanja pa je tudi zakon o... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Jurša, zadovoljen? Hvala.

Z odgovorom dr. Svetlika smo zaključili postavljanje poslanskih vprašanj in odgovarjanjem ministrice in ministrov. Ker je bilo

danih nekaj predlogov, da bi o odgovorih razpravljali Državni zbor na naslednji seji, vas obveščam, da bomo o teh predlogih odločali v petek, 19. novembra, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v petek v okviru glasovanj o predlaganih sklepih. Hkrati pa mi dovolite, da vas obvestim, da je Odbor za delo, družino in socialne zadeve in invalide odločil, da 10 minut in ne pol ure po prekinitvi seje zбора začne z nadaljevanjem seje odbora, ki bo razpravljala o zakonu o pokojninskem zavarovanju v upanju, da bo mukotrno delo danes najbrž zaključeno.

Hvala lepa vsem danes za delo in veliko uspeha in srečno.

(Seja je bila prekinjena 15. novembra 2010 ob 19.42 in se je nadaljevala 16. novembra 2010 ob 11.24.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane poslanke in poslanci, kolegice in kolegi, gospa in gospodje, gospod minister, državna sekretarka!

Začenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne moreta udeležiti poslanca Branko Grims in Jakob Presečnik. Vse lepo pozdravljam.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA – PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV.**

Državni svet je na svoji 24. izredni seji, 2. novembra 2010, zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov. Za obrazložitev zahteve Državnega sveta dajem besedo predstavniku Državnega sveta, gospodu Borisu Šuštaršiču.

Izvolite.

BORIS ŠUŠTARŠIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Zakon o izenačevanju možnosti je za slovenske invalide zelo pomemben in tudi bistveno dopolnjuje sistem slovenskega invalidskega varstva. To je eden od redkih zakonov, ki je bil na nivoju državne uprave in vlade pripravljen v popolnem soglasju z uporabniki, to je s slovenskimi invalidi, kljub temu da zajema samo en del nujnih pravic, ker pač nimamo več na razpolago javnih finančnih sredstev, je večina invalidov konsenzualno ta

zakon v celoti podprla. Ko pa je ta zakona prišel v Državni zbor, se pristojna Zakonodajno-pravna služba ni zadržala samo na pregledu tega zakona in njegove skladnosti glede ustave in zakonodaje, ampak je prešla to mejo in se spustila tudi v definiranje invalidskega varstva in invalidskih organizacij na področju civilne družbe. Tukaj je nastalo štiri oziroma pet bistvenih napak, ki so tudi razlog, na osnovi katerega je Državni svet izrekel odločilni veto na ta zakon. Gre za opustitev definicije, ki je že bila v zakonu in usklajena na nivoju Vlade, da so opustitve primernih prilagoditev diskriminatorno dejanje. To je eno od ključnih vprašanj sodobne državne, invalidske politike na nivoju EU.

Druga stvar je, kako invalidi volijo svoje predstavnike. Tukaj sta sedaj v zakonu dve napaki. Prva temelji na opustitvi načela prostovoljnosti, namreč zakon je sedaj tako definiran, da pravzaprav obvezuje vse invalidske organizacije, da morajo participirati, čeprav je celotni sistem od ustave navzdol grajen na prostovoljnosti vzdrževanja in delovanja invalidskih organizacij. Drugi princip, ki je bil tukaj opuščeno oziroma poteptan, je pa princip avtonomnosti civilne družbe, kajti invalidi v civilni družbi so popolnoma avtonomni po naši ustavi in sistemski zakonodaji, kako volijo svoje predstavnike, in jim zakon ne more predpisovati meril za to ravnanje.

Svet za invalide Republike Slovenije ima nezadostne pristojnosti glede prevzete obveznosti slovenske države glede implementacije in kontrole nad izvajanjem Konvencije o pravicah invalidov, kajti 33. člen te konvencije, ki jo je Slovenija seveda sprejela in je pri nas veljavna, zavezuje, da država na tem področju vzpostavi nek neodvisen organ, ki ima približno enake attribute, kot jih ima varuh človekovih pravic. Iz tega organa je bil izločen predstavnik invalidskih podjetij, čeprav je to v Sloveniji zelo pomemben segment realnega ekonomskega sektorja. Za primer vam lahko povem, da vsi zaposleni v invalidskih podjetjih predstavljajo približno velikost treh Preventov. Zakaj je argumentirala Zakonodajno-pravna služba, da je to treba izločiti, je nerazumljivo, kajti tisti invalidi, ki so integrirani v realno delovno in socialno okolje, seveda ne rabijo nobenega predstavništva preko invalidskih podjetij.

Nazadnje bi še omenil javna naročila za center za gluhe in naglušne. To je način, ki bo prinesel bistveno večje stroške in bi morali uporabiti bolj racionalno obliko.

Spoštovane poslanke in poslanci! Naprošam vas v imenu slovenskih invalidov, da glasujete tako, da se bodo te napake, te

pomanjkljivosti uredile znotraj slovenskega parlamentarnega sistema. Hvala lepa za pozornost.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Šuštaršič. Zahtevo za ponovno odločanje je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici odbora dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Ponovno vsi skupaj lepo pozdravljeni!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 21. nujni seji dne 10. 11. 2010 obravnaval zahtevo Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada in ga je le-ta sprejel na 21. seji 26. 10. 2010.

Seji odbora so prisostvovali predlagatelji zahteve, predstavnice Vlade in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Odbor je prejel naslednja gradiva: zahtevo Državnega sveta, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Vlade in pripombe k mnenju Vlade k zahtevi, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki se v zvezi z zahtevo glede na svoje pristojnosti ne opredeljuje do utemeljitev Državnega sveta, ki se nanašajo na vsebinska vprašanja, temveč le do navedb Državnega sveta, ki so pravne narave, je na seji odbora podrobno predstavila predstavnica Zakonodajno-pravne službe.

Odbor je prejel tudi mnenje Vlade, ki ga je na seji odbora predstavila predstavnica Vlade. V njem so podrobneje pojasnjeni razlogi, zaradi katerih Vlada zavrača posamezne navedbe Državnega sveta. V svojem mnenju pa se je Vlada strinjala tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je bilo podano na predlog zakona.

Predstavniki Državnega sveta je v uvodni obrazložitvi podrobneje predstavil razloge za zahtevo po ponovnem odločanju o zakonu, v nadaljevanju pa sta mnenje Vlade in mnenje Zakonodajno-pravne službe predstavili še bolj podrobno predstavnici obeh teles.

V krajši razpravi je bilo izpostavljeno stališče, da obravnavani zakon predstavlja enega najpomembnejših zakonov na področju invalidskega varstva, zato je škoda, da se sprejetje zakona zatika zaradi pomislekov o štirih členih, ki usodno ne vplivajo na samo vsebino zakona in na pravice, ki jih le-ta

prinaša invalidom. Dejansko se je iskalo najboljše rešitve med željami in možnostmi. Zavračanje nekaterih predlaganih rešitev je utemeljeno na pravnih argumentih, ki opozarjajo na neskladnost z zakoni in ustavo, argumenti proti tem opozorilom pa niso bili utemeljeni na podoben način.

Po opravljeni razpravi je odbor glasoval s sedmimi glasovi za in dvema glasovom proti o naslednjem mnenju: Zakon o izenačevanju možnosti invalidov je ustrezen. Odbor predlaganega mnenja ni sprejel z zahtevano večino. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za obrazložitev mnenja dajem predstavniku Vlade gospodu ministru za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivanu Svetliku. Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gospod Šuštaršič!

Vladno stališče do mnenja Državnega sveta je bilo že opredeljeno in tudi poslano, zato mi dovolite, da opozorim samo na nekaj, po našem mišljenju bistvenih vprašanj. Zakon o izenačevanju možnosti je imel vseskozi veliko podporo v vseh fazah priprave, torej podporo vseh zainteresiranih skupin, vključno z invalidskimi organizacijami, dokler v zakonodajnem postopku Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije ni bil zapisan z malo in ne z veliko začetnico. To pa je bilo po mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora Republike Slovenije treba storiti, ker niso vse reprezentativne in druge invalidske organizacije, ki delujejo na državni ravni, povezane v obstoječi nacionalni svet invalidskih organizacij. Tudi njim pa je treba omogočiti sodelovanje pri vprašanjih, ki jih določa o izenačevanju možnosti invalidov.

Zakon je v svoji vsebini celovit in skladen, dopolnjuje pravni red na področju invalidskega varstva ter pomembno prispeva k odpravljanju stanj, ki so diskriminacijska do invalidov. Ob tem pa bo z ukrepi za izenačevanje možnosti invalidov odpravil tudi tako imenovane sive lise na področju premagovanja ovir pri vključevanju v družbo za invalide s senzornimi okvarami oziroma težko gibalno ovirane invalide. Poleg tega pa zagotavlja tudi sofinanciranje izvajanja posebnih socialnih programov in klicnega centra za gluhe, ki invalidom omogočajo večjo socialno vključenost oziroma dopolnjujejo ponudbo javnih služb. Menimo, da razlogi v obrazložitvi zahteve Državnega sveta Republike Slovenije za ponovno odločanje o zakonu niso utemeljeni. Zakon namreč v

vsakem pogledu izboljšuje življenje invalidov in ustvarja enake možnosti za njihovo vključevanje na vseh področjih življenja in bi njegovo nesprejetje invalidom povzročilo škodo. Tako vidimo osrednjo dilemo pri odločanju v tem, ali bomo s tem zakonom izboljšali invalidsko varstvo v korist invalidov, kar ta zakon tudi zagotavlja, ali pa bomo ohranjali izključujočo vlogo sedanjega nacionalnega sveta invalidskih organizacij, ki ne vključuje, kot rečeno, vseh, ki na tem področju delujejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin.

Besedo ima v imenu Slovenske nacionalne stranke gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Navkljub nekaterim utemeljenim in upravičenim pripombam in kritikam Nacionalnega sveta invalidske organizacije Slovenije v Slovenski nacionalni stranki načeloma podpiramo predlog zakona o izenačevanju možnosti invalidov, pa četudi nekateri niso v celoti zadovoljni s predlaganim zakonom kot celoto in imajo pri določenih podrobnostih oziroma tistih nekaj členih tudi utemeljene pripombe in pomisleke.

Na koncu smo se po temeljiti razpravi v poslanski skupini vseeno odločili, da bomo glasovali vsak po svoji vesti, kajti nekatere pripombe, kot sem omenil, so dokaj utemeljene. Navajajo se nekatere nedorečenosti, ohlapnosti, postavljenih časovnic, premajhne dostopnosti storitev invalidom kot tudi celostne pomanjkljivosti glede boja proti diskriminaciji invalidov. O tem je možno razpravljati in tudi polemizirati, utemeljevati razloge, kajti dejstvo je, da je praktično res nemogoče spisati takšen zakon, kateremu ne bi kdo mogel najti kakšno pomanjkljivost ali nedorečenost. Vsekakor pa sta namen in cilj zakona dobra, posebej če pri tem izpostavim samo 6. člen, ki izrecno opredeljuje prepoved diskriminacije invalidov pred državnimi organi, organi državne lokalne samouprave ter izvajalci javnih pooblastil in služb. Sam zakon vključuje različne ukrepe za izenačevanje možnosti invalidov predvsem glede zagotavljanja tehničnih pripomočkov za premagovanje ovir v okolju. Med ukrepi za izenačevanje možnosti invalidov gre v prvi vrsti izpostaviti pravico do sofinanciranja pripomočkov za premagovanje komunikacijskih ovir, plačila stroškov prilagoditve vozila in vzpostavitve klicnega

centra za gluhe in naglušne osebe. Invalidi so namreč skupina, ki je v določenem okolju še vedno izpostavljena v določeni meri diskriminacije, zato menim, da imajo med drugim tudi kazenske določbe velik pomen za spoštovanje zakonskih določb in s tem povezano učinkovito preprečevanje odprave diskriminacije, vse v namen zagotoviti invalidom enake možnosti na vseh področjih življenja.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve obljublja, da bo iz državnega proračuna sofinanciralo tudi izvajanje posebnih socialnih programov, ki invalidom omogočajo večjo socialno vključenost oziroma dopolnjujejo ponudbo javnih služb. Sofinancirani bodo zlasti programi, ki omogočajo samostojnejše življenje invalidom, ki omogočajo aktivno življenje in delo invalidov, ki nudijo psihosocialno pomoč invalidom in njihovim družinam, programi zagovorništva in samopomoči in tako naprej. Skratka, navedeno je mnogo pozitivnih rešitev v tem zakonu.

V Slovenski nacionalni stranki to vsekakor smatramo kot zelo pozitivno. S čisto vestjo lahko povemo, da se v Sloveniji zavedamo zavez, ki nam jih nalaga Konvencija o pravicah invalidov, sploh pa, če pomislimo, da v Sloveniji med nami živi 7 % do 9 % prebivalcev, ki so takšne ali drugačne vrste invalidi, in lahko rečemo, da se odnos do invalidov v Sloveniji generalno, temeljito spreminja v pozitivno smer.

Zato bomo v Slovenski nacionalni stranki, kot sem rekel, glasovali po svoji vesti in upam, da bodo vsi kolegi poslanci iz Slovenske nacionalne stranke se pridružili mojemu mnenju. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Vsem še enkrat lep pozdrav!

V Liberalni demokraciji Slovenije Zakon o izenačevanju možnosti invalidov podpiramo, ker prinaša vrsto dobrih rešitev za bolj kvalitetno življenje invalidnih oseb, njihovo lažje vključevanje v delovne in izobraževalne procese, prav tako pa tudi postavlja okvire za boj proti vsem oblikam diskriminacije invalidnosti.

Državni svet je veto utemeljeval na sprejetih amandmajih Državnega zbora, ki naj bi bistveno spreminjale koncept in namen zakona. V LDS menimo, da namen in rešitve v zakonu niso bistveno spremenjene, kot

zakonodajno telo pa nismo mogli spregledati mnenja in pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, le-ta je v svojem mnenju opozorila Državni zbor na nekatere neustrezne rešitve v zakonu, ki jih je potrebno popraviti. Zato je bilo sprejetih nekaj amandmajev, ki pa niso bistveno posegli v vsebinske rešitve zakona, ki so ga podpirale tudi invalidske organizacije.

Naj ponovno izpostavim nekaj vsebinsko pomembnih rešitev v zakonu, zaradi katerih ga bomo v LDS podprli, in želimo, da čim prej stopi v veljavo. Po ocenah v Sloveniji živi med 7 % in 9 % prebivalstva, ki so invalidi in ker invalidnost vpliva na življenje družin in sorodnikov, pomeni, da se vsak dan z invalidnostjo srečuje še večje število ljudi. Diskriminacija invalidnosti oziroma invalidnih oseb se je pojavila bodisi prikrito ali vsem na očeh, včasih je tako zakoreninjena, da je ostali državljani niti ne opazimo, saj je pogojena s tem, da je družba v celoti prilagojena povprečnemu državljanu, ki ne pozna omejitev, ki jih predstavlja invalidnost. Za učinkovito odpravljanje diskriminacije je potrebna ustrezna zakonodaja in šele ta nam skupaj z ozaveščanjem in potrebno pozornostjo državnih in nevladnih organizacij daje možnost, da Slovenija dolgoročno postane invalidom bolj prijazna družba in ki bo zagotavljala enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin invalidnim osebam.

Zakon ureja prepoved diskriminacije pred državnimi organi in organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil in služb, omogoča enakopravno sodelovanje invalidov v vseh postopkih, torej pomoč na sodiščih, v postopkih pred drugimi organi, opredeljena je prepoved pisanja, ki bi diskriminiralo invalidne osebe, in ureja pravico do vstopa do vključujočega življenja, do izobraževanja, kulturnih dobrin, načina bivanja, obveščanja, javnega prevoza in podobno. Invalidnim osebam s senzornimi okvarami, torej slepi, slabovidni, gluhi, naglušni, gluhoslepi ter invalidi z govornimi in več motnjami, ki potrebujejo pripomočke za premagovanje komunikacijskih ovir, bo z zakonom omogočeno sofinanciranje pripomočkov. Zakon tudi jasno ureja procedure za financiranje in tehnično prilagajanje vozil ter definira potrebne prilagoditve v javnem prevozu, ki bodo omogočile lažjo mobilnost invalidnih oseb. Zelo pomemben rezultat zakona bo vzpostavitev klicnega centra za gluhe in naglušne, ki bo omogočal osebam z okvaro sluha pridobivanje različnih informacij o delu državnih in lokalnih organov, izvajalcev javnih pooblastil in javnih služb ter o storitvah

javne narave. Z izenačevanjem možnosti invalidom bomo pripomogli k višanju stopnje zaposlenosti in vključevanje v izobraževanje. To je dolgoročno tudi edina zanesljiva pot za preprečevanje izključenosti invalidnih oseb iz družbe, in zmanjševanje tveganja revščine, ki je med invalidnimi osebami bistveno višja kot pri ostali populaciji.

Sprejem zakona je pozitiven korak naprej pri izboljšanju stanja na področju zagotavljanja enakih možnosti invalidnim osebam, zato ga v LDS podpiramo in bomo ponovno glasovali zanj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovane kolegice in kolegi!

Smo pred ponovnim odločanjem o enem od zelo pomembnih zakonov, ki ureja položaj invalidov, njihovo varstvo in zavarovanje. Zakon o izenačevanju možnosti invalidov prinaša mnogo pozitivnih vsebin, to smo že danes slišali na več mestih. Pri skrbnem tehtanju argumentov za in proti smo menili, da je zakon potrebno potrditi.

Veliko zadev je bilo že navedenih, ne bi vseh ponavljal. Gre za odpravo tistih osnovnih sivih lis, ki so sedaj pojavljale na področju komunikacijskih ovir, boljši položaj glede diskriminatornosti prejšnje ureditve, boljše vključenosti invalidov in tako dalje, da ne bom ponavljal vseh argumentov, ki so jih predstavili sogovorniki. Ob tem smo nekoliko žalostni, da le ni prišlo do preseganja pripomb nacionalnega sveta invalidskih organizacij. Mnoge od teh so bile tudi utemeljene, nekatere so bolj formalistične, pravne narave, nekatere pa tudi ne; vendar če tehtamo pozitivne in eventualne slabosti, je pravzaprav naše mnenje, da je treba zakon kot tak zaradi vsega, kar nam prinaša, podpreti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Spoštovani!

Že v samem uvodu stališč Poslanske skupine SD bi želela poudariti, da je bila pri sprejemanju Zakona o izenačevanju možnosti invalidov tako na strani Vlade kot tudi na strani poslank in poslancev posvečena velika

pozornost želji, da ga sprejmemo čim prej in zagotovimo pravni okvir za to, da se za invalide zagotavljajo enake možnosti na vseh področjih življenja.

Ocenili smo namreč, da Slovenija potrebuje zakon, ki bo celovito in sistemsko pristopil k odpravljanju in preprečevanju diskriminacije na podlagi invalidnosti. Besedilo predloga zakona o izenačevanju možnosti invalidov, ki ga je pripravila Vlada, je nastalo na podlagi dialoga s predstavniki invalidskih organizacij in invalidov, kar priznavajo tudi predlagatelji zahteve o ponovnem odločanju o zakonu. Tudi pri obravnavi predloga v Državnem zboru smo se trudili v čim večji meri prisluhniti pripombam in sugestijam predstavnikov invalidov. Pri tem smo iskali največjo možno mero kompromisa glede možnih ukrepov, ki smo jih želeli vgraditi v predlog zakona, na drugi strani pa upoštevati tudi omejitve, ki jih določijo socialno-ekonomski pogoji in pravni okvir delovanja naše države.

Ker se zavedamo, kako pomemben je zakon, ki smo ga čakali tako dolgo, smo ga poslanci in poslanke Državnega zbora v tretji obravnavi tudi sprejeli. Pri tem smo mnogi poudarili, da zakon o izenačevanju možnosti invalidov kot rezultat številnih kompromisov in pravnih omejitev ne predstavlja idealne rešitve, vseeno pa je pomemben korak naprej za bolj kakovostno uveljavitev pravic invalidov na vseh področjih življenja ter njihovo bolj enakopravno vključevanje v družbo.

Prav, zaradi tega obžalujem, da se sprejem tega, za invalide tako pomembnega zakona odlašajo z vetom na točkah, ki niso dovolj utemeljene in so tako po mnenju Vlade kot pravne službe Državnega zbora vprašljive z vidika presoje skladnosti z ustavo in pravnim redom Republike Slovenije. Ob tem Državni svet obrazloži zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu o izenačevanju možnosti invalidov le-to utemeljuje na štirih določbah zakona, od katerih pa se nobena neposredno ne nanaša na ukrepe za zagotavljanje pravic invalidov, ki jih prinaša zakon.

Menim, da smo poslanke in poslanci s sprejetjem zakona pokazali tako osebno kot tudi politični senzibilnost za potrebe invalidov, podporo prizadevanju za odpravo njihove diskriminacije in voljo, da se jim omogoča čim boljše vključevanje v družbo. Tak zakon potrebujejo tako invalidi kot slovenska družba v prizadevanjih za čim večjo uveljavljanje človekovih pravic.

V Poslanski skupini SD smo mnenja, da zakon o izenačevanju možnosti invalidov, četudi vključuje določene kompromisne

rešitve, pri ponovnem odločanju o njegovi primernosti ne bi smel naleteti na ovire, ki bi preprečile njegovo uveljavitev, še zlasti zato, ker utemeljenost strokovnih pomislekov, ki sta jih izrazila Vlada in Zakonodajno-pravna služba, le-teh poslanci ne bomo smeli spregledati ob morebitnem obravnavanju zakona.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov zato ponovno pritrjujemo, da je Zakon o izenačevanju možnosti invalidov ustrezen. Hvala.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predloga zakona o izenačevanju možnosti invalidov ne bomo podprli.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se zavedamo, da je na področju, ki ga prekriva predlagani zakon, nujno potrebno sprejeti boljše rešitve, kot veljajo sedaj, vendar pa dikcija pripravljene zakona ne rešuje problematike na način, ki bi bil sprejemljiv za večino invalidskih organizacij. Zato je Državni svet sprejel odločilni veto na ta zakon z obrazložitvijo, da osnovni problem zakona o izenačevanju možnosti invalidov predstavlja velik razkorak med vsebino, ki jo narekuje naslov zakona, ter dejansko vsebino zakona, torej, da pozitivne rešitve v korist invalidov opredeljuje v precej skrčenem obsegu.

Na podlagi stališča večine invalidskih organizacij je tudi v Državnem svetu prevladalo mnenje, da je bil predlog zakona pred vložitvijo amandmajev koalicije na pripravljeni zakon sprejemljiv za večino invalidskih organizacij, ker je bil zakon z njimi usklajen. Vendar po sprejetju amandmajev v drugi obravnavi na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter na plenarnem zasedanju Državnega zbora so sprejeti amandmaji pomembno spremenili koncept zakona. Prav to je tudi eden ključnih razlogov za nasprotovanje predlaganemu zakonu oziroma izglasovanemu odločilnemu vetu Državnega sveta na ta zakon. Torej, to so glavni razlogi, zakaj v Slovenski demokratski stranki temu zakonu ne bomo pritrdili, saj se je ponovno prikazalo, in to ponovno poudarjam, da Vlada Republike Slovenije pri pripravi zakona ne posluša in ne upošteva tistih, ki jih ta zakon obravnava, temveč ponovno vztraja pri slabo pripravljenem zakonu, ki bo po naši oceni

polovično reševal predmetno problematiko, namesto da bi prisluhnila invalidskim organizacijam in predlagala zakonodajo, ki bi bila pisana na kožo tistim, ki jih predmetni zakon obravnava in to so invalidi.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da so bile pripombe naše poslanske skupine ob sprejemanju tega zakona skozi parlamentarno proceduro tehtne, in ker sta jih Vlada in koalicija preslišali, bomo temu zakonu nasprotovali, z žalostno ugotovitvijo, da invalidi, ki ta zakon še kako potrebujejo, ponovno ne morejo biti zadovoljni. V Slovenski demokratski stranki upamo, da se bo ta vlada še pred koncem mandata spametovala in bo pri pripravi zakonodaje začela upoštevati tudi socialne partnerje in tiste skupine državljanek in državljanov Republike Slovenije, na katere se predmetni zakon nanaša.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Tukaj smo, ker je pač Državni svet sprejel zahtevo, da ponovno odločamo o Zakonu o izenačevanju možnosti invalidov. Kot osnovno težavo Državni svet navaja prevelik razkorak med vsebino in naslovom zakona, ki naj bi pozitivne rešitve v korist invalidov opredeljeval v precej skrčenem obsegu. V Poslanski skupini Zares-nova politika v svoji predstavitvi stališča ne bomo ponavljali argumentov, ki jih je Državni svet že predstavil. Ob tej predstavitvi stališča pa bomo ponovno izrazili odločitev, ki je nasprotna odločitvi Državnega sveta, ne glede na ponavljajoče se stališče, izraženo med prejšnjimi obravnavami predloga zakona, naj ponovim osnovne prednosti zakona in razloge za njegovo ponovno potrditev.

Po naši oceni zakon v prvi vrsti ustrezno ureja področje enakih možnosti in nediskriminacije invalidov. S svojo vsebino ustrezno dopolnjuje obstoječo zakonodajo, saj z njo prispeva k celovitejšemu pristopu pri odpravljanju in preprečevanju diskriminacije na podlagi invalidnosti. Obširna razprava o njegovi vsebini, o njegovi pomembnosti in ponekod nezadovoljivosti rešitev je potekala tako na obravnavi na matičnem delovnem telesu kot na 20. in 21. redni seji Državnega zbora. Ponovno poudarjam, da smo razpravljavci takrat poskusili upoštevati kar se da veliko število bronamernih predlogov,

tako s strani invalidskih organizacij, zastopnika enakih možnosti pa seveda tudi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Ob tem se sicer lahko strinjamo, da je obširnost razprave porodila dvom o kakovosti priprave vsebine zakona in njegovih osnovnih rešitev ter ciljev v smeri maksimalno ustreznega urejanja področja, pripravljenega na ustreznih strokovnih izhodiščih ali pač pod pritiskom nelegitimnih in parcialnih interesov, vendar lahko na koncu z gotovostjo trdim, da smo v naši poslanski skupini prepričani, da je zakon dobronameren in koristi invalidom, ne glede na izrečene dvome in pritiske, ki smo jih bili deležni. In prav invalidi kot posamezniki, ne zgolj invalidske organizacije kot institucije, skratka invalidi kot posamezniki in njihove koristi nas vodijo k ponovni potrditvi tega zakona.

Rešitve v zakonu so dobrodošle zato, da natančno določimo dolžnosti, ki jih imajo pri preprečevanju diskriminacije država, lokalne skupnosti in ostali. Ključna naloga zakona je sistemsko preprečevanje diskriminacije na eni strani in spodbujanje enake obravnave na drugi strani. Po drugi strani pa izglasovani veto na zakon in vse polemike, ki so se na to temo odvijale v preteklosti, jasno nakazujejo potrebo po kompleksnih pristopih in drugačnih izhodiščih za ureditev tega področja. Izhajamo torej na predpostavki neprilagojenosti in nedostopnosti okolja, ki je razlog za postavljanje invalidov v neenakopraven položaj, ne pa na neprilagojenosti invalida do okolja. Kljub upanju, da bo zakon ponovno potrjen, pa je dejstvo, da nas še vedno čaka ogromno napora in velik korak od medicinskega razumevanja k socialnemu delu reševanja invalidske problematike še vedno ostaja. To je namreč edina pot, s katero bomo sledili načelu inkluzivnosti in individualnemu pristopu.

V Poslanski skupini Zares-nova politika bomo, kot rečeno, predlog zakona ponovno podprli. Verjamemo, da je pisan na kožo tistim, ki jih zadevamo. Morda ni pisan na kožo tistim, ki te zadeve predstavljajo izhajajoč iz predpostavke o začetku reševanja omenjene problematike. Aktivno sodelovanje v vseh potrebnih nadaljnjih razpravah o ustrenejšem urejanju tega področja, vključujoč vsa resorna ministrstva, katerih področje dela pokriva predmetno problematiko, je seveda po našem mnenju nuja. Ponavljamo pa, da se prvi stik z državnimi institucijami zgodi že zelo zgodaj, že v fazi socialnega varstva pri otrocih, kasneje v šoli, zato je tudi oziroma predvsem tam treba storiti tiste prve korake, ki bodo razumevanje reševanja problematike invalidov premaknili z medicinskega k socialnemu pojmovanju. Če

ne, bodo le-ti ostali v začaranem krogu odvisnosti od pomoči tistih, ki njihovo zaupanje in odvisnost lahko tudi zlorabijo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, minister!

Uvodoma sem dolžan povedati, da je bila v pripravo Zakona o izenačevanju možnosti invalidov vključena široka zainteresirana slovenska javnost. Rezultat tega sodelovanja je bilo kompromisno besedilo predloga zakona, ki pa ni pokrilo vseh pričakovanih slovenskih invalidov, vendar so pristali na kompromisno rešitev, upoštevajoč ekonomsko-socialne okoliščine slovenske družbe.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo v redni obravnavi zakon tudi podprli, saj je bil z amandmaji pripravljen v smeri, kot so zahtevali invalidi in v skladu s pripombami Zakonodajno-pravne službe. Glede na glasovanje 26. 10. 2010 v Državnem zboru je ob tretjem glasovanju 54 poslank in poslancev glasovalo "za" in nihče "proti". Stališče Slovenske ljudske stranke je takšno, kot je bilo pri glasovanju v tretjem branju.

Ocenjujemo, da je predlog zakona vendarle korak k izboljšanju izenačevanja možnosti invalidov. Tako se enakopravno vključujejo v družbo, omogočeno jim je ustvarjanje kariere in, tretjič, možno je njihovo enakopravno vključevanje v politične in druge družbene aktivnosti.

V drugem branju na matičnem delovnem telesu smo poslanci Slovenske ljudske stranke predlagali amandma k 19. členu, s katerim smo predlagali poenostavitev postopka za pridobitev pripomočkov za invalide in opozorili na nepravilnosti ter nesprejemljivost določbe, da bi centri za socialno delo izbirali in istočasno izdajali odločbe o pripomočkih. Naš amandma je bil smiselno tudi povzet in upoštevan. Zakon o osebni asistenci – namreč, zakaj ga omenjam, omenjam ga zaradi tega, ker govori o pripomočkih –, je sicer v normativnem delu Vlade za leto 2010. Javna obravnava tega zakona je bila že zaključena, zakon pa naj bi posredovali v proceduro Državnemu zboru letošnje poletje, vendar je letošnje poletje mimo, torej tu Vlada zamuja. V predlogu, kot sem že omenil, so predvidene med drugim tudi storitve osebne asistencije, ki so namenjene pomoči in spremstvu, tako pri izobraževanju

kot asistenca na delovnem mestu, asistenca pri drugih dejavnostih in aktivnostih, v katere bodo invalidi aktivno vključeni. Torej očitno je zakon o izenačevanju možnosti invalidov neusklajen s predstavniki invalidov in njihovih organizacij na nekem manjšem področju, na katere je opozoril Državni svet. Sicer pa to pravilo poznamo: dva pravnik, tri mnenja.

Skratka, prav bi bilo, da bi ministrstvo oziroma Vlada vse te pripombe, če jih ni, uskladila, vendarle smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da bi zakon, če bi ne bil potrjen, prinesel več škode kot koristi našim invalidkam in invalidom v Sloveniji. Zato, še enkrat, v Slovenski ljudski stranki bomo glasovali v skladu z glasovanjem, kot smo glasovali pri tretjem branju Zakona o izenačevanju možnosti invalidov in iz izpisa glasovanja se vidi – nihče ni glasoval proti zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministru in državni sekretarki, kolegicam in kolegom!

Pri ponovnem odločanju o predlogu zakona o izenačevanju možnosti invalidov je stališče Poslanske skupine DeSUS enako prejšnjemu, torej ga bomo podprli tudi ob tem glasovanju.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je zakon treba razumeti kot bistveni korak naprej v prizadevanjih po zagotavljanju in udejanjanju enakopravnih možnosti vključevanja invalidov na vseh področjih družbenega življenja. Zelo pomembno je, da se zavedamo, da ta zakon prinaša s prepovedjo diskriminacije na podlagi invalidnosti ter z določitvijo v zakonu navedenih ukrepov, namenjenih izenačevanju možnosti invalidov, okvir za družbo kot celoto. Zakon o izenačevanju možnosti invalidov se v splošnem smislu dotika vseh področij družbenega življenja, kjer mora biti obravnavana do invalidov še posebej pozorna. Seveda je jasno, da je mišljen kot splošni krovni zakon, saj so za uresničevanje pravic invalidov prav tako v smislu izenačevanja možnosti enakopravnega uresničevanja človekovih pravic pomembni tudi drugi področni predpisi. Ta zakon prinaša mnogo novih in dobrih rešitev za invalidne osebe in seveda njihove najbližje osebe, saj se vsi skupaj morajo soočiti z zelo različnimi ovirami, ki ne omogočajo enakovrednega in kvalitetnega vključevanja invalidov v vsakdanje življenje.

Državni svet zavrnitev zakona utemeljuje na podlagi in razlogih, ki so bili izpostavljeni tekom same obravnave zakona in glede katerih je bilo jasno povedano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, kar se je v oblikovanju končnega in sprejetega besedila zakona tudi upoštevalo.

Očitki, zaradi katerih Državni svet zahteva zavrnitev zakona, so zato v pravnem smislu neutemeljeni. V skladu s tem bo Poslanska skupina DeSUS ponovno podprla zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav, hkrati vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju v skladu z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejem navedenega zakona glasovati večina poslancev zbora, to je 46 ali več.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 9.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. IN 18. TOČKO DNEVNEGA REDA.** Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora bomo v okviru 17. in 18. točke dnevnega reda opravili skupni uvodni predstavitvi o **PREDLOGU SPREMEMB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2011 IN O DOPOLNJENEM PREDLOGU PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2012.**

Predlog sprememb proračuna in dopolnjeni predlog proračuna je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavniku Vlade, ministru za finance dr. Francu Križaniču.

Izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da vam na kratko predstavim najprej predlog sprememb državnega proračuna za leto 2011. Ta proračun je visoki zbor že sprejel, vendar v zelo visokem znesku, glede na javnofinančne prilive, in to je treba sedaj uskladiti in mi predlagamo, da to izvedemo že pred začetkom

leta, se pravi ne z rebalansom, ampak s popravljenim proračunom.

Državni proračun za leto 2011 je bil sprejet že konec leta 2009 ob bistveno drugačnih makroekonomskih izhodiščih in predvsem bistveno drugačni fiskalni kapaciteti državnega proračuna. Javnofinančna situacija, v kateri se je tudi in predvsem zaradi finančne gospodarske krize znašla Slovenija, je zelo zmanjšala naše javnofinančne prihodke, davčni prihodki bodo tudi v letu 2011 nižji od tistih, ki so bili pobrani leta 2008, in to kar za 920 milijonov evrov, ponavljam, 920 milijonov evrov manj bomo imeli davčnih prihodkov, kot smo jih imeli 2008. Ne morem mimo dejstva, da je na nižje javnofinančne prihodke poleg krize vplivala tudi zadnja davčna reforma, in tudi tokrat ne morem mimo dejstva, da znižani fiskalni kapaciteti niso sledile ustrezne strukturne reforme. Kljub vsemu imamo dva davka, ki sta izrazito pod vplivom gospodarskega ciklusa, to je davek od dohodka pravnih oseb in dohodnina, del dohodnine se tudi črpa iz rezultatov poslovne aktivnosti in z dvigom gospodarskega cikla je tudi tukaj pričakovati izboljšanje, tako da z izboljšanjem gospodarskih razmer se bodo javnofinančne razmere vendarle krepko popravile.

Proračunski primanjkljaj kot razlika med prihodki in odhodki državnega proračuna bo v letu 2010 po naših zadnjih ocenah znašal 1,8 milijarde evra ali 4,9 bruto domačega produkta, v letu 2011 pa se bo proračunski primanjkljaj, skladno s predloženimi spremembami proračuna, znižal za 0,4 % bruto domačega produkta na 4,5 % BDP, v letu 2012 pa še dodano za 0,9 in bo znašal 3,6 % BDP.

Proračunski prihodki bodo znašali 8,3 milijarde evrov, kar je pol milijarde evrov manj od načrtovanih prihodkov po sprejetem proračunu in 0,3 % milijarde evrov več, kot znaša ocenjenega realizacija celotnih proračunskih prihodkov v letu 2010.

Odhodki državnega proračuna bodo skladno s predloženimi spremembami v letu 2011 znašali 10 milijard evrov, kar je 400 milijonov evrov manj kot v sprejetem proračunu, se pravi, predvidevamo, da bomo s spremenjenim proračunom privarčevali 400 milijonov evrov. Pri tem se znižujejo tako rekoč vse kategorije odhodkov.

Jesenska napoved gospodarskih gibanj Umarja je nekoliko spodbudnejša od pomladanske, gospodarska rast bo letos predvidoma 0,9 %, kar je 0,6 % nad pomladansko napovedjo. V letu 2011 bo gospodarska rast porasla na 2,5 %. Razmere na trgu dela se prilagajo s časovnim zamikom,

zato v letu 2011 Umar pričakuj zgolj njihovo umirjanje, ne pa bistvenega izboljšanja.

Pri napovedovanju prihodkov za leto 2011 in 2012 smo izhajali iz ocene dejanske realizacije letošnjih prihodkov, upoštevali jesenske napovedi Umarja, upoštevali še oceno in sprejete spremembe davčnega sistema. Ocena realizacije prihodkov letošnjega leta je za okoli 70 milijonov evrov nižja od ocene ob pripravi rebalansa. Največje razlike so pri dohodnini, nižja je za 28 milijonov evrov predvsem zaradi višjih vračil dohodnine po letnem obračunu ter večjega učinka v začetku leta uvedenih dodatnih davčnih olajšav od načrtovanih.

Spremembe so tudi oziroma poslabšanje je tudi pri davku na dodano vrednost, za 15 milijonov evrov je manj pobranega davka in davka na promet motornih vozil za 18 milijonov evrov. Nižje so tudi ocene prihodkov iz proračuna Evropske unije za 12 milijonov evrov.

Po drugi strani je ocena nedavčnih prihodkov za leto 2010 za 11 milijonov evrov višja od ocene ob pripravi rebalansa predvsem zaradi višjih realiziranih prihodkov iz naslova klirinškega dolga Rusije.

V Predlogu sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 načrtujemo 8 milijard 329 milijonov evrov prihodkov in v tem 6 milijard 766 milijonov evrov davčnih prihodkov, 469 milijonov evrov nedavčnih prihodkov, 35 milijonov evrov kapitalskih prihodkov, donacij in transfernih prihodkov ter milijardo 59 milijonov evrov sredstev iz proračuna Evropske unije.

Iz gibanja deleža davčnih prihodkov v bruto domačem produktu v obdobju 2007–2012 je razviden vpliv gospodarskega cikla na davčne prihodke. V obdobju visoke gospodarske rasti se je nateklo nekoliko več prihodkov, v letu 2009, ko je prišlo do preobrata v konjunktornem gibanju, pa se je delež davčnih prihodkov v BDP znižal za 20,7 % na 17,8 % ali za skoraj 3 odstotne točke.

Na dohodkovni strani državnega proračuna je najprej treba poudariti, da je v preteklem letu kar nekaj novosti. Zelo resno smo se lotili priprave tako imenovanega programskega proračuna, zato boste mogoče najprej začudeni in presenečeni ob listanju in pregledovanju letošnjih proračunskih dokumentov. Predvsem so razlike pri obrazložitvah. Veliko truda je bilo vložene v določanje ciljev in kazalnikov. Zavedamo se, da letos prav gotovo še ni vse popolno, vsekakor pa je narejen napredek, ki ga bomo morali v naslednjih še nadgrajevati. Vse države, ki so se že lotile tako imenovanega programskega proračuna, so za popolno

uveljavitev rabile več let, in tudi mi ne bomo izjema. Vsekakor pa so postavljeni temelji, da bodo odločitve v prihodnosti, kaj in koliko financirati z javnim denarjem, tudi kdaj kakšen program ukiniti, lažje in bolj transparentne. Odhodki državnega proračuna so razdeljeni in prikazani po 16 razvojnih in državotvornih politikah, skozi te politike se izražajo in izkazujejo tudi prioritete te države.

Vesel sem, da lahko rečem, da je socialna varnost še vedno največja prioriteta te vlade, in seveda naše celotne države. Največji delež odhodkov državnega proračuna se tudi v letu 2011 namenja za politiko socialne varnosti, in sicer 2,5 milijarde evrov. Tudi povečanje odhodkov v primerjavi z letom 2008, se pravi pred kriznim letom, kaže, da se najbolj, za 430 milijonov evrov ali 21 %, povečujejo odhodki, namenjeni za socialno varnost. To kaže, da se kljub predvidenim ukrepom – in potrebno je poudariti, da ti ukrepi ne posegajo v same pravice, ampak samo v rast – Slovenija še vedno ohranja kot socialna država. Da pa bo Slovenija lahko ostala socialna država, je treba naše gospodarstvo okrepiti in mu omogočiti boljšo konkurenčnost, našim državljanom pa dobro in kvalitetno znanje, s katerim bodo to dosegli.

Odhodki, namenjeni za politiko visokega šolstva, znanost, tehnologijo in informacijsko družbo, se v letu 2011 v primerjavi z 2008 povečujejo za 220 milijonov evrov ali za kar 45 %. Se pravi, tu je spodbuda razvojnemu preobratu. V letu 2011 bomo za to politiko namenili 707 milijonov evrov. Obenem se sredstva za politiko podjetništva in konkurenčnosti, v primerjavi z letom 2008, v letu 2011 povečujejo za 112 milijonov evrov – podobno za 44 %. Tako bo za to politiko v letu 2011 namenjeno 370 milijonov evrov, skupno za obe razvojni prioritetni politiki milijardo 77 milijonov evrov ali dobre 3 % bruto domačega produkta.

Odhodki proračuna, namenjeni politiki trga dela, se v letu 2011, če jo primerjamo z letom 2010, znižujejo, kar pa je logična posledica umika protikriznih ukrepov, kljub temu pa se v primerjavi z letom 2008 sredstva za ta namen povečujejo za 191 milijonov evrov ali kar za 100 %. V letu 2011 bodo ta sredstva znašala 379 milijonov evrov. Tudi sredstva za politiko izobraževanja in športa se povečujejo za 60 milijonov evrov glede na leto 2008, sredstva za politiko prometa in prometne infrastrukture pa podobno za 60 milijonov ali 10 %.

Po moji oceni smo poiskali pravo ravnovesje med socialno naravnanimi in razvojnimi programi in to ravnovesje je

potrebno, da bo Slovenija našla pot iz krize in iz nje prišla boljša in močnejša.

Spoštovane gospe in gospodje. Ob letošnjem proračunu največkrat omenjene besede letijo na ukrepe, ki so potrebni, da se lahko državni proračun naravna tako socialno kot razvojno. Omenil sem že, da s predlogom interventnega zakona ne ukinjamo nobene pridobljene pravice, ampak omejujemo njihovo rast za to leto, ki bo leto varčevanja. Verjetno je prav, da so pri varčevanju udeleženi vsi, ki so prejemniki javnih sredstev. Še enkrat poudarjam in želim, da se še večkrat ponovi, da nikomur pravic ne jemljemo in jih ne znižujemo, omejena je samo rast, ki je ni mogoče financirati.

Na koncu naj še enkrat poudarim, da sta proračuna, ki sta pred vami, kompromis med socialnim in razvojnim, da se proračunski primanjkljaj znižuje, in sicer bo v letu 2011 znašal 4,5 % in leto 2012 3,6 % BDP-ja, da se z nižjim proračunskim primanjkljajem manj povečujejo stroški, povezani s servisiranjem odplačil javnega dolga. In še enkrat, da se z ukrepi, ki so vključeni v državna proračuna, ne ukinja nobena pridobljena pravica.

Če na kratko povzamem še Dopolnjen predlog Proračuna Republike Slovenije za leto 2012, potem moram povedati, da je pripravljen v skladu s 159. členom Poslovnika Državnega zbora. Glavna razlika med prvotno vloženim predlogom proračuna za leto 2012 in dopolnjenim predlogom proračuna za leto 2012 se nanaša na manjšo spremembo programske klasifikacije odhodkov ter na zagotavljanje dodatnih sredstev za tekoče izvajanje RTV dejavnosti za narodne skupnosti.

V programski klasifikaciji odhodkov se v okviru politike 13 – Nacionalna varnost, obramba in zunanje zadeve – naziv podprograma 130201 spremeni tako, da se glasi Temeljne naloge policije. Sprememba naziva je predlagana zaradi uskladitve z Zakonom o policiji.

Skupen obseg odhodkov, načrtovanih v finančnem načrtu Urada za narodnosti Vlade RS, se z dopolnjenim predlogom proračuna za leto 2012 v primerjavi s prvotnim predlogom proračuna zvišuje za 300 tisoč evrov, povečanje je namenjeno tekočemu izvajanju RTV dejavnosti za narodne skupnosti. S tem Vlada smiselno povzema amandma Komisije za narodni skupnosti, s čimer sledi cilju podpore avtohtoni manjšinam ter s tem prispevka k obstoju in razvoju narodnih skupnosti. Zaradi tega povečanja se za enak znesek znižuje prvotno načrtovana sredstva rezerv v finančnem načrtu Ministrstva za finance.

Spoštovane gospe in gospodje! Upam, da bosta proračuna, sprejeta v dokaj težki fazi spopada s posledicami krize, podprli in omogočili nadaljevanje razvojnega preobrata in vzdrževanje socialne kohezije naše družbe. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister.

Sprašujem tukaj prisotne ministrice in ministre, ali želi še kdo dopolniti obrazložitev proračuna. Ne. Zaključujem predstavitev stališč Vlade.

Predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in Dopolnjen predlog Proračuna Republike Slovenije za leto 2012 je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Besedo dajem najprej predsedniku odbora gospodu Bogdanu Čepiču za predstavitev poročilo odbora k Predlogu sprememb Proračuna za leto 2011.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane ministrice in ministri, kolegice in kolegi!

Odbor je predlog sprememb državnega proračuna za leto 2011 kot matično delovno telo obravnaval na 30. nujni seji 12. 11. 2010.

Odboru so bila posredovana mnenja naslednjih zainteresiranih delovnih teles: Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, Odbora za promet, Odbora za zdravstvo, Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Odbora za gospodarstvo, Odbora za zunanjo politiko, Odbora za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj, Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje, Komisije za nadzor javnih financ, Odbora za okolje in prostor, Odbora za obrambo, Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino, Komisije za narodni skupnosti, Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

V poslovniškem roku so amandmaje vložile Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke k različnim uporabnikom za zmanjšanje posameznih podprogramov v okviru teh uporabnikov; poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije k različnim uporabnikom za povečanje posameznih podprogramov v okviru teh uporabnikov ter k uporabnikom Ministrstvo za finance za povečanje podprograma Pokojnine; Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije prav tako za povečanje podprograma Pokojnine; Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti k uporabniku

Urad za narodnosti Vlade Republike Slovenije za povečanje podprograma Podpora nevladnih organizacij in civilne družbe ter Komisija za narodni skupnosti kot zainteresirano delovno telo prav tako za povečanje podprograma Podpora nevladnih organizacij in civilne družbe. Odboru je bilo posredovano tudi pisno mnenje Sodnega sveta, ki predloga sprememb proračuna ne podpira, saj so predvidena sredstva za delovanje sodstva in Sodnega sveta po njegovi oceni prenizka. Odboru je bilo v vednost posredovan še dopis Zveze delovnih invalidov Slovenije, v katerem zveza predlaga ohranitev višine proračunske postavke Spodbujanje zaposlitve brezposelnih oseb za leto 2011 na enaki ravni kot v letu 2010. Zainteresirana delovna telesa, z izjemo Komisije za narodni skupnosti, niso oblikovala svojih amandmajev, sprejela pa so posamezna stališča in sklepe, ki so razvidni iz njihovih mnenj.

Odbor o vsebini predlaganih sprememb proračuna ni razpravljal, opredelil pa se je do vloženih amandmajev. Na podlagi tretjega odstavka 166. člena Poslovnika Državnega zbora je odbor sprejel tudi svoj amandma k uporabniku Državna volilna komisija za povišanje podprograma Dejavnosti političnih institucij za 3 milijone evrov, sredstva pa se zagotovijo z zmanjšanjem podprograma Plačila sredstev v proračun Evropske unije v okviru uporabnika Ministrstvo za finance. Z amandmajem se zagotovijo sredstva za izvedbo zakonodajnega referenduma o Zakonu o Radioteleviziji Slovenija, ki bo potekal 12. decembra 2010. Državna volilna komisija za izvedbo razpisanega referenduma v letu 2011 namreč nima zagotovljenih dovolj sredstev.

V okviru obravnave posameznih amandmajev je odbor podprl oba amandmaja poslanskih skupin Socialnih demokratov, Zares in Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije, ki omogočata, da se v letu 2011 opravi uskladitev socialnih transferjev, pokojnin in plač javnih uslužbencev za 25 %, kot je to določeno v zakonih, ki urejajo to področje, in amandma Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti. Ni pa podprl amandmaja Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, amandmaja Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki bi omogočil usklajevanje samo pokojnin v višini 50 %, ter amandmaja Komisije za narodni skupnosti.

Predstavnica predlagatelja je odbor ustno seznanila s stališčem predlagatelja o posameznih amandmajih, pri čemer Vlada podpira oba amandmaja treh koalicijskih poslanskih skupin, podpira amandma

Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti, ne podpira pa amandmaja Komisije za narodni skupnosti, amandmaja Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ter ne podpira amandmaja Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Predstavnica predlagatelja je opozorila še na potreben redakcijski popravek naziva podprograma 13.020 Temeljna policijska dejavnost, ki bi se moral pravilno glasiti Temeljne naloge policije. Predlagano je bilo, da se ta popravek izvede pri pripravi končnega besedila oziroma izvirnika sprememb proračuna. Odbor takšnemu predlogu za realizacijo potrebnega popravka naziva podprograma ni nasprotoval.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo dajem članici odbora gospe Renati Brunskole za predstavitev poročila odbora k Dopolnjenemu predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2012.

Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Odbor je Dopolnjeni predlog državnega proračuna za leto 2012 kot matično delovno telo obravnaval na 29. nujni seji 12. novembra 2010. V poslovniškem roku sta amandmaje vložili Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke k različnim uporabnikom za zmanjšanje posameznih podprogramov v okviru teh uporabnikov za skupni znesek 181 milijonov 260 tisoč 944 evrov in posledično znižanje primanjkljaja ter Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije k uporabniku 1611, Ministrstvo za finance, za povečanje podprograma 100301 Pokojnine za 27 milijonov 234 tisoč 8 evrov. Odbor o vsebini dopoljenega predloga proračuna ni razpravljal, opredelil pa se je do obeh vloženih amandmajev.

Predstavnica predlagatelja je odbor ustno seznanila s stališčem predlagatelja o obeh amandmajih, pri čemer Vlada amandmajev ne podpira, ker ju ocenjuje za neprimerna.

V okviru opredelitve do posameznih amandmajev odbor ni podprl nobenega izmed vloženih amandmajev k Dopolnjenemu predlogu proračuna republike Slovenije za leto 2012. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Najprej ima besedo v imenu Poslanskega kluba LDS gospod mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Pozdrav ministricama, predstavnikom Vlade, kolegicam in kolegom!

Seveda proračun, še posebej, če govorimo na eni strani o spremembi potem pa o pogledu naprej za leto 2012, je zagotovo za to državo ključna in pa pomembna stvar. Zaznamuje ga v glavnem in je posledica spremenjenih gospodarskih razmer in s tem zmanjšanega priliva davčnih in drugih virov v proračun. Posledica tega je, da je potrebno varčevanje oziroma nižanje predvsem na strani odhodkov, ob tem pa je treba biti iskren in pa pošten ter priznati, da bi morali že pri pripravi proračuna za leto 2011 biti bolj fiskalno strogi in bolj natančno načrtovati proračunske prihodke kot pa tudi odhodke, vse v enostavnem, preprostem cilju zasledovati fiskalno konsolidacijo. Seveda pa se očitno v tistem času nismo povsem zavedali globine, predvsem pa dolgotrajnosti krize, saj je bilo to vprašanje in dilema, s katero se je ukvarjal celoten razviti svet.

Proračuna za leto 2011 in 2012 sta zato na prvem mestu varčevalna. Po našem mnenju gresta glede na javnofinančno situacijo v pravo smer, saj zmanjšujeta na eni stani odhodke in s tem tudi proračunski primanjkljaj. Tako bo proračunsko primanjkljaj v letu 2010 predvidoma 1,8 milijarde evrov ali 4,9 % BDP, medtem ko bo v prihodnjem letu zmanjšan za 0,4 % BDP oziroma bo znašal 4,5 % BDP.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bi radi tudi pohvalili prizadevanje Vlade, da se odhodki državnega proračuna s predlaganimi spremembami v letu, ki prihaja, zmanjšujejo za več kot 350 milijonov evrov. Da je proračun varčevalno naravnani, dokazuje tudi zmanjšanje odhodkov na tako imenovanih nerazvojenih postavkah, medtem ko se sama investicijska sredstva kljub krizi povečujejo.

Kot že večkrat tudi tokrat v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije opozarjamo na samo strukturo proračuna, ki je namreč po našem mnenju preveč rigidna in za krizne razmere preveč nefleksibilna, saj zaradi zakonskih obveznosti ne dopušča kaj dosti manevrskega prostora. Ob tem pa bo potrebno tudi v prihodnosti razmišljati predvsem o morebitnih prihajajočih novih krizah, pa tudi nekriznih časih, kjer bi se lahko hitreje in bolj učinkovito odzvali na izzive, ki jih prinaša jutri. Zato tudi menimo, da je

potrebno prenehati ponavljati že znano dejstvo, da so bile v preteklosti zamujene priložnosti, ko se ob davčni reformi ni prestrukturiralo tudi odhodkovnega dela proračuna. Potrebno si je postavljati ključna vprašanja, kako iti naprej, in iskati rešitve. In prav to je tisto delo, ki ga sedaj pospešeno opravlja sedanja vlada, pa čeprav za te namene v zelo neprijetnem in neugodnem času.

Če gremo skozi pregled strukture samega proračuna za leto 2011, ugotovimo, da je glavni trend močan upad prihodkov državnega proračuna, ki je posledica padca bruto domačega produkta. Če je ocena realizacije prihodkov za leto 2010 okrog 8 milijard evrov, se s spremembami proračuna za leto 2011 prihodki s predvidenih 8,8 milijard klestijo za okoli pol milijarde evrov, in sicer na predvidene 8,3 milijarde, obenem pa so v proračunu ob močnem varčevanju predvideni odhodki v višini 10 milijard evrov. To ima za posledico še vedno relativno visok proračunski primanjkljaj, ki seveda nominalno znaša 1,7 milijarde evrov, kar predstavlja 4,5 % BDP, vse skupaj pa rezultira v posledičnem zadolževanju, ki bo v letu 2011 znašalo tam nekje okrog 3 milijarde evrov. Na prihodkovni strani pa so največji izpadi od načrtovanih predvideni pri davku od dohodka pravnih oseb in pri dohodnini, za okoli 100 milijonov pa se zmanjšujejo prihodki tudi iz naslova drugih davkov na blago in storitve. Da Vlada dejansko res varčuje, dokazujejo tudi podatki, da se na postavki tekočih odhodkov sredstva zmanjšujejo za okoli 150 milijonov evrov, največ na postavki plače in izdatki za blago in storitve, kot tudi pri transferjih v javne zavode. Ob tem je potrebno poudariti, da se transferji za zagotavljanje socialne varnosti povečujejo, in sicer kar za 75 milijonov evrov, kar dokazuje, da država ob vsej krizni obremenjenosti še kako skrbi za varnost državljanov, kljub zmanjšanju investicijskih odhodkov. Za okoli 185 milijonov evrov pa se v globalu tako imenovani investicijski dohodki povečujejo za več kot 120 milijonov glede na oceno realizacije v letu 2010.

Precej podobna slika kot za leto 2011 se nam ne izkazuje tudi v letu 2012, kjer so sicer načrtovani prihodki malenkost višji, kar naj bi bilo posledica napovedane 3,1 % realne rasti BDP-ja, na odhodkovni strani pa so v letu 2012 glede na leto 2011 za okoli sto milijonov povečujejo sredstva, kjer so povečanja opazna predvsem pri investicijskih odhodkih, ki so tudi del spodbujanja gospodarske rasti. Tako se za novogradnje, rekonstrukcije, adaptacije v letu 2012 namenja 361 milijonov evrov, kar je za

skoraj sto milijonov evrov več, kot v letu poprej.

V B bilanci so v letu 2011 največje spremembe opazne pri danih posojilih in povečanju kapitalskih deležev, in sicer gre za povečanje v višini okoli 400 milijonov, največ za posojila v tujino, in sicer v višini 140 milijonov evrov, ter pri povečanju kapitalskih deležev v družbah, ki so v državni lasti, in sicer s sedanjih skromnih 40 milijonov na predvidenih 250 milijonov evrov.

Kar pa se tiče vsebinskih sprememb v proračunu 2011, smo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zadovoljni in pozdravljamo popravke v smeri večanja sredstev za podjetništvo, za konkurenčnost, in sicer za dodatnih 73 milijonov evrov, kar v teh časih ni majhen denar, še posebej spodbudno pa je, da se povečujejo sredstva za poslovno okolje za podjetništvo in konkurenčnost. Nekoliko manj pa smo navdušeni nad dejstvi, da se zmanjšujejo sredstva na postavki za spodbujanje rasti in razvoja podjetij. Se pa za namene pospeševanja razvoja podjetništva in konkurenčnosti močno povečujejo sredstva v B bilanci, kjer se s spremembami proračuna načrtuje dodatnih okoli 400 milijonov evrov.

Tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije delimo splošno usmeritev Vlade, da je potrebno zagotavljati predvsem pogoje za uspešno vzpostavljanje podjetij, prav tako pomembno pa je, da Vlada tudi s proračunskimi sredstvi pospešuje vlaganja v tista zdrava podjetja, ki so nosilec in gonilo prihodnjega razvoja Slovenije. Vse preveč, kljub alarmantnim dogajanjem v posameznih podjetjih, posvečamo pozornost tistim, ki po vsej verjetnosti nimajo več možnosti dolgoročne rasti in razvoja, predvsem pa ne ustvarjajo dovolj dodane vrednosti, da bi bila konkurenčna v globalni ekonomiji.

Tudi če pogledamo okolje, katerega del smo, to Evropo, se moramo zavedati preprostih dejstev, da nas vse bolj dohitevajo hitrorastoča azijska gospodarstva, in to ne predvsem ali pa zaradi poceni delovne sile, temveč nas dohitevajo in prehitevajo, kar je zaskrbljujoče, na tehnološkem in inovacijskem področju. Zato je za zagotavljanje tako socialne države kot tudi našega življenjskega standarda bistvenega, ključnega pomena prav zavedanje, da so podjetja tista, ki to socialno državo in pa standard vzdržujejo in omogočajo. In če se vrnemo na sam proračun, lahko manj zadovoljstva izrazimo s proračunom za leto 2012, saj se na področju podjetništva in konkurenčnosti sredstva zmanjšujejo za okroglih 100 milijonov evrov.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenija se zavedamo dejstva, da je to posledica zmanjševanja pravic, ki izhajajo iz črpanja evropskih sredstev, vendar menimo, da mora ministrstvo in celotna Vlada v najkrajšem možnem času zagotoviti dodatne načine oziroma dodatne poti dostopa do finančnih virov; predvsem za razvoj podjetništva in konkurenčnosti se nam v tem zdita ravno podjetništvo in konkurenčnost ključna postavka.

Na področju visokega šolstva, znanosti in tehnologije v letu 2011 ne moremo biti tudi zadovoljni z nižanjem postavk, kljub temu pa na tej resnično razvojni politiki sredstva v letu 2011 še vedno ostajajo glede na pretekla obdobja na precej višji ravni kot v letih pred krizo, saj je za naslednje leto predvidenih 700 milijonov evrov sredstev, medtem ko smo v letu 2009 namenili temu okoli 620 milijonov evrov. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije smo tudi mnenja, da je potrebno še več napora vložiti tudi v samo reformo visokega šolstva kot takšnega in več delati tudi na tako imenovanih mehkih neproračunskih vsebinah. Še več skrbi pa nam zbujejo načrtovani odhodki v letu 2012, saj se sredstva za znanstveno-raziskovalno dejavnost in tehnološke projekte občutno zmanjšujejo, kar po naši oceni ni dobro, zavedamo se pa, da kaj veliko izbire ali drugih možnosti tudi nimamo.

Pomemben upad zmanjševanja sredstev je zaznati na področju izobraževanja in športa ter na politiki prometa. Za naslednje leto se tako zmanjšujejo sredstva za vlaganje v železniško infrastrukturo in promet, kar ni spodbudno, če želimo na eni strani dosegati cilje mobilnosti in zmanjšati vplive na okolje, pa tudi zasledovati prepotrebne gospodarske cilje z razvojem železniške infrastrukture. Sicer se s proračunom za leto 2012 sredstva za vlaganje v železniško infrastrukturo povečujejo, vendar pa je potrebno tudi poskrbeti, da se dinamika samih vlaganj pospeši. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pa na področju prometa posebej izpostavljamo tudi problematiko avtobusnega linijskega prevoza, kjer se zmanjšujejo sredstva, s čimer bomo še dodatno prispevali k povečevanju na eni strani osebnega prevoza, kar zagotovo negativno vpliva na okolje, prav tako pa predvsem tistim, ki nimajo lastnih prevoznih sredstev, dodatno onemogočili večjo mobilnost. Zato apeliramo na Vlado, da tudi na tem področju ponovno prouči in poskrbi mogoče za eventualne ustrežnejše rešitve.

Za leto 2012 je tudi zaznati občutno povečanje sredstev na področju trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in izgradnjo

okoljske infrastrukture, kar je pomembno, pohvalno, saj so ta sredstva vezana v veliki meri na črpanje evropskih sredstev, za katere pa se moramo zavedati, da so časovno pogojena in tudi omejena.

Ob vsem tem je pa pomemben tudi poudarek, da Slovenija tudi s tem varčevalnim proračunom ohranja zelo visoko raven sredstev za trg dela in socialno varnost, za kar se skupaj namenja skoraj 3 milijarde evrov in kar predstavlja skoraj tretjino vseh proračunskih izdatkov. To dokazuje, da se Vlada in ta koalicija še kako zavedata pomena socialne varnosti predvsem tistih, ki so v tej državi najbolj ogroženi.

Zagotovo se ob sprejemanju teh dveh proračunov ne da izogniti tudi problematiki usklajevanja socialnih transferjev, pokojnin, plač v javnem sektorju. Ta dva proračuna sta namreč nerazdružljivo povezana z interventnim zakonom, ki v trenutni obliki predvideva četrtinsko usklajevanje vseh prej omenjenih kategorij.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bi želeli jasno povedati, da smo pripravljeni podpreti to četrtinsko usklajevanje, če imamo do vseh družbenih skupin enakopraven odnos.

Pripombe, želje in pobude, ki jih na parlament naslavljajo stranka DeSUS in slovenski upokojenci, so za nas legitimne in upravičene, žal pa se zavedamo dejstva, da nečesa, česar nimamo, ni moč deliti. Kajti, v Sloveniji namreč niso na slabem dohodkovnem položaju le upokojenci, čeprav se zavedamo njihovega položaja, še posebej tistih z najnižjimi pokojninami in prejemki. Skrbi nas, ker je v podobno slabem položaju tudi veliko število brezposelnih, diplomantov, ki čakajo na prvo zaposlitev, pa tudi velik del srednjega razreda občuti krizo in je ogrožen njihov gmotni položaj.

Postavljamo vprašanje, kaj se zgodi v tej državi in s to državo, če bomo porušili medgeneracijsko solidarnost. Če ljudje, vsi, vse starostne kategorije ne bomo zaupali v sistem in ne bomo plačevali prispevkov, se zatekali k raznim oblikam dela na črno ali pa izogibanju prispevkov preko različnih oblik organizacij, espejev. Obenem pa se je treba zavedati, da ima velika večina upokojencev tudi svoje otroke in vnuke, ki bodo morali v prihodnje plačevati v pokojninsko blagajno in proračun, zato da servisiramo javni dolg, ki nastaja v teh kriznih časih.

Vprašanje velikega pomena za vse nas skupaj je tudi, ali smo generacijam, ki prihajamo, res pripravljeni naložiti še dodatno breme na že tako negotovo prihodnost in se

vprašati predvsem to, kdo bo za to nosil odgovornost.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se zavedamo težav, izzivov časa, predvsem pa odgovornosti, ki jo nosimo v tem času, ter dejstva, da je kriza precej bolj globoka in trdoživa, kot smo vsi skupaj predvidevali na samem začetku. Zato razglašamo, da bo Poslanski klub Liberalne demokracije Slovenije podprl oba predlagana proračuna. Proračuna pa morata tudi sovpadati s strukturnimi spremembami našega družbenega okolja, s katerimi smo zagotovo predolgo odlašali. Te spremembe so nujne, če želimo v prihodnosti zasledovati cilj višje, boljše kvalitete življenja. Zadolževanje je podobno kot v gospodinjstvu le kratkoročna, prehodna rešitev, ki pa jo je treba na koncu tudi drago plačati. Enako je tudi pri proračunu, kjer nam odhodki iz naslova obresti že najedajo razvojna sredstva, zato resnično moramo v teh časih poseči tudi po nepriljubljenih in varčevalnih ukrepih. Odgovorna, resna politika se mora zavedati nastalega položaja in se odlepiti od visokotelečnih besed in od besed preiti k dejanjem. Tudi sama politika kot takšna in kot celota vseh strank v Državnem zboru mora prevzeti del lastne krivde, da je v tej državi vedno manj zaupanja v institucije države. Čas je, da se vprašamo, kaj lahko spremenimo, da ustavimo erozijo zaupanja v ljudi in državo. Treba je nehati s poceni političnim obračunavanjem in v teh težkih časih čim bolj konstruktivno poiskati najboljše, usklajene rešitve. Vsi skupaj upamo na boljši jutri, ta zagotovo pride, ampak ne bo prišel sam po sebi, zato pa moramo tudi kaj vsi skupaj postoriti, če ne želimo, da nas drugi in čas ne prehitijo. Zagotovi si vsi v Sloveniji želimo biti uspešna družba z visoko kvaliteto življenja, s kakovostnim sistemom izobraževanja, z dobro plačanimi delovnimi mesti, če želimo biti družba z varno starostjo in kvalitetno zdravstveno oskrbo. Vsaka druga pot, vsaka drugačna razmišljanja od teh ciljev in opustitev določenih dolžnih realnih dejanj nas ne vodijo v pravo smer. Hvala lepa.

PRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem!

Naj za uvod povem, da ko govorimo o proračunih 2011 in 2012, imamo, tudi če ne bomo tega izgovarjali, implicitno v mislih še

nekatero druge zakone in odloke, ki so s tem neposredno povezani, in o čemer bomo govorili še v naslednjih nekaj dneh v našem parlamentu. Zato se jaz tudi ne bom zatekel v metodo, ki bi naštevala različne številke po posamičnih politikah, po posamičnih projektih, programih, podprogramih in tako naprej, zavedajoč se, da tudi te številke, tudi če so bile skrbno pripravljene in zapisane, v naslednjih dveh letih ne bodo vzdržale čisto nespremenjene. Bolj pomembno je, da se zavedamo nekaterih temeljnih ciljev in o tem, kakšen odnos ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev Solidarnost do tega, bom skušal spregovoriti v nekaj stavkih.

Najprej: tisto, česar se seveda moramo vsi zavedati, je, da moramo znati nekolikaj več pozornosti nameniti tako prihodkovni strani kot politikam na odhodkovni strani, da ne bi ta veliki zev, ta velika razpona med prihodki in med našimi proračunskimi odhodki še nadalje povečevala primanjkljaje in javni dolg. Na dolgi rok si seveda tega ne more privoščiti prav nobena družba in država in tudi Republika Slovenija ne. Sem bodo usmerjene naše misli in prizadevanja in podpora, kadar bo potrebna vladnim ukrepom. Zavedamo se, da ko govorimo o proračunih 2011 in 2012, govorimo pravzaprav o zelo velikih spremembah, ki so s tema proračunoma nekako nakazane. Začetek ali pa najava teh velikih sprememb je bila vzpostavljena že, ko se je pisala izhodna strategija in ko se je predstavljal proračunski memorandum. Približno tako mi to razumemo. Potem ko je za nami doba ali pa čas velikih padcev gospodarske rasti in družbenega bruto proizvoda in ko je to bilo pospremljeno tudi z velikim padcem konkurenčnosti, z neugodnim poslovnim okoljem, je treba nameniti temu področju bistveno večjo pozornost. Obdobje, ki je pred nami in ki ga načrtujeta tudi oba proračuna, o katerih govorimo, je obdobje, ko se moramo usmeriti k povečevanju konkurenčnosti, h krepitvi našega gospodarstva z zelo različnimi načini – samo s spreminjanjem davčnega okolja to zagotovo ne bo šlo in tudi ne bo šlo tako, da bi davčno okolje v nedogled samo izboljševali. Najbrž bo potrebno kdaj v prihodnosti reči kakšno besedo tudi o nečem, česar se danes pravzaprav ne upamo dotakniti in se imenuje davek na dodano vrednost. Tako vsaj menimo v naši poslanski skupini.

Krepitev gospodarstva, krepitev podjetništva, krepitev konkurenčnega okolja je namenjena predvsem temu, da bomo na ta način lahko povečali investicije, da bomo s povečanimi investicijami lahko zagotavljali več in boljših, kvalitetnejših delovnih mest, torej

namenjeno je temu, da bomo napravili tehnološki preboj, ki bo omogočal tudi višjo dodano vrednost in vse, kar iz tega posledično sledi.

Če imamo na eni strani ambicijo krepiti našo gospodarsko situacijo in moramo na drugi strani priznati, da je v zadnjih letih – in tudi danes je še tako – veliko pozornosti namenjeno ravno socialni kohezivnosti. To je tudi dobro. Vendar je tudi, kar se tiče socialne kohezivnosti in ukrepov in sredstev, namenjenih temu, treba najti pravo mero, kajti tudi to ne gre v nedogled, da se škarje ne bi čisto preveč razprle. Trend izdatkov za socialno kohezivnost, za amortiziranje številnih slabosti, ki so se pokazale kot posledice gospodarske in finančne krize na tem področju amortiziranja, bomo morali najti neko drugo mero, ne na ta način, najbrž, da bi zmanjševali sredstva, ki so potrebna za pomoč posameznikov, pač pa, da bomo zmanjševali maso sredstev za to, kar pomeni, da moramo na drugi strani zagotoviti čim več vzgona, ki bo omogočal polnjenje vseh javnih blagajn.

Torej, ta proračuna, ki sta sedaj v obravnavi, usmerjata že dokaj določno v to, kaj moramo storiti na področju socialnih in drugih reform.

Najprej, kar se tiče pokojninskega sistema, smo v naši poslanski skupini prepričani, da se ga v resnici moramo lotiti, vendar smo skeptični glede na nekatere posamične rešitve in glede hitrosti izvajanja predlaganih rešitev. Ne podpiramo pa kakšnega posebnega, ekskluzivnega statusa tistih, ki so prišli v obdobje, ko pridobijo status upokojenih, razen tistih, ki so na meji ali celo pod mejo revščine. Torej, že v preteklih letih smo, pa tudi danes zagovarjamo stališče, da se mora tudi na tem področju marsikaj korenito spremeniti, vendar bi zlasti takrat, kadar gre za interventne ukrepe, morali biti naklonjeni temu, da ne bi bili tako linearni, da ne bi prizadeli vseh enako, ampak da bi imeli nek prag, izpod katerega se interventni in drugi ukrepi na kvaliteti življenja posameznikov, ki so na robu revščine, ne bi smeli poznati. Veliko je takšnih, ki imajo status upokojenih, pa lahko brez slehernih problemov prenesejo tudi hude ukrepe, zaostitve, kakršne se nakazujejo, nekateri pa ne bodo mogli prenesti niti najmanjših, zato ker so že sedaj v situaciji, ko svoje tekoče življenje komaj obvladujejo ali pa ga ne več, kar se financiranja tiče.

V prihodnjih letih oziroma že precej prej bodo morali biti narejeni tudi veliki strukturni obrati na nekaterih drugih področjih. Čeprav je res, da proračunski memorandum največ pozornosti posveča ravno pokojninskemu sistemu, se nam zdijo tudi

nekateri drugi sistemi vsaj enako pomembni. Predvsem menimo, da je treba zagotoviti vse tisto, kar je predpogoj za to, da bomo lahko prešli v družbo z višjo dodano vrednostjo. Za to pa potrebujemo verjetno drugačna delovna mesta, za to potrebujemo sodobnejše znanje, veliko raziskav, veliko inovacij in prenosa tehnoloških dosežkov v realni sektor, v gospodarstvo. Torej, tudi na tem področju bodo potrebne reforme, takšne, ki bodo imele za posledico bistveno hitrejši izhod iz krizne situacije, v kateri sedaj smo, in ki ne bodo pretirano prizadele tistih, ki so potrebni socialnih pomoči.

Potrebna bo tudi, v to smo prepričani, temeljita reforma oziroma sprememba sistema javne uprave pri nas; bodisi da gre za to, v kar merijo sedaj ukrepi za izhod iz krize, bodisi zato, ker bo treba prestrukturirati ustroj države, javne uprave, pa tudi drugačno organiziranje pokrajinske in občinske samouprave.

Pri teh različnih ukrepih, pri teh različnih reformah ne bo nihče izvzet. Prav vsakogar se bo to dotaknilo, zato je treba biti tolikanj bolj pozoren in tolikanj bolj tankočuten, ko razmišljamo o tistih, ki so na ravni svojega standarda izpod povprečja ali pa celo na ravni ogroženosti svojih eksistenčnih potreb. Izvzeta ne bodo tudi ne področja gospodarstva, gospodarski subjekti. In prepričani smo, da če sedaj zagovarjamo potrebo po tem, da se omogoči gospodarstvu čimboljše okolje za ponoven vzpon, bomo morali v prihodnosti govoriti tudi o tem, koliko bo to gospodarstvo vračalo v prihodnjih letih, kajti preveč enostransko ponderiranje ukrepov samo na pleča državljanek in državljanov bo seveda skrhalo socialno kohezivnost in bo imelo zagotovo tudi zelo neprijetne politične posledice, če se bo seveda v to smer šlo.

Mi bomo ocenjevali uspešnost dela Vlade in tudi koalicije, vseh tistih, ki moramo kaj prispevati pri reševanju težke situacije, v kateri smo, po ciljih, ki si jih bo Vlada zastavila, po realnosti, da se te cilje tudi v resnici doseže, in po tem, kako bo distribuirano breme za doseganje teh ciljev. Zelo pozorni bomo pri tem na spremljanje rezultatov, ki jih obeta Vlada, in sicer na ta način, da bo čim bolj zaustavila nadaljnje upadanje delovnih mest, da bo torej znala kreirati čim večjo delovno aktivnost, ostajanje ljudi v delovno aktivni situaciji, in da bo pomagala pri odpiranju novih delovnih mest, ki jih še kako potrebujemo. Torej stopnja delovne aktivnosti se mora pri nas povečati in k temu je treba strmeti tudi z ukrepi, ki si jih zastavlja. Implementacija sodobnih znanj, raziskav, inovacij, višanje produktivnosti dela, ki bo lahko preneslo tudi višje dohodke, višje plače in višje prispevke v

javne blagajne. To je eden izmed ciljev, ki mu verjetno vsi sledimo in za katerega upamo, da ga bomo uspeli tudi realizirati.

Nujno je pri tem nekako ustaviti padec domačega povpraševanja, kajti ta trenutek vidimo, da so trendi negativni, bodisi da gre za potrošnjo oziroma povpraševanje domačega prebivalstva ali države, in upamo, da so visoke številke, ki govorijo o povečanem izvozu in o visokih investicijskih vrednostih, tiste, ki so realne, kajti samo te bodo lahko zagotovile čim bolj blag izhod iz krize. Sam pa mislim, da danes ni več čas, da bi govorili o tem, kako bomo iz krize izšli zelo zmagovito, zato ker je množica tistih, ki jih bodo ukrepi in situacija deprevilgirali na stopnjo, ko bodo komaj preživel.

Posledično temu lahko pričakujemo tudi konsolidacijo javnih financ, kar je, danes vidimo, v ospredju vseh razmišljanj in je tudi prav, da o tem razmišljamo, vendar je ta konsolidacija javnih financ najbolj odvisna od tega, koliko bomo znali prispevati k povečanju družbenega produkta v naši državi. Ob tem ko v Poslanski skupini nepovezanih poslancev Solidarnost podpiramo, temeljne usmeritve Vlade, ko podpiramo temeljne cilje proračunov za leti 2011 in za 2012, menimo, da je prav, da vendarle na nekatere stvari, s katerimi pa nismo v celoti soglasni, tudi omenimo. Prvi naš očitek je očitek glede linearnosti. Mi menimo, da bi bilo dobro, če bomo v prihodnosti našli tudi takšne ukrepe, ki bodo v resnici bolj obremenili tiste, ki so zmožni prenesti obremenitev, in manj ali pa skorajda ne tistih, ki so bolj občutljivi na sleherno, tudi majhno spremembo. Takih je v Republiki Sloveniji zelo veliko. Računamo torej na to, da bodo ukrepi vse bolj dobro ciljani, merjeni in da bomo to družbeno kohezivnost, ki smo jo sedaj kondicionirali z velikimi izdatki na področju bolj pasivne politike, ohranili.

Ko govorimo o teh ukrepih pasivne politike mislimo tudi na ukrepe, ki niso bili namenjeni samo zaposlenim ali brezposelnim ljudem, čeprav navzven tako izgleda. Veliko sredstev je bilo namenjenih skozi različne sheme, veliko sredstev je bilo namenjenih tudi skozi subvencioniranje skrajšanega delovnega časa, veliko sredstev je bilo namenjenih tudi za čakanje na delo, ki so prav tako in neposredno povezani z našim gospodarstvom in jih mi razumemo kot pomoč gospodarstvu, zato da je lahko vzdržalo tiste najhujše trenutke in da bo lahko pričelo sčasoma z novim zagonom.

Dediščina, ki jo je Vlada skozi te različne ukrepe in dogajanja v preteklosti podedovala, ni ravno zelo spodbudna. Vemo in ponavljamo, da v tistih boljših letih, ki so bila zamujena, ni bilo ustvarjenih rezerv ne samo

na državni ravni v smislu javnih financ, ni bilo potrebnih rezerv tudi v realni ekonomiji ustvarjenih zato, ker je bilo najbrž preveč razmišljanj usmerjenih v lastniške konsolidacije in spremembe in kar nas je seveda tudi pahnilo precej nazaj. In tisti, ki danes to najbolj občutijo, niso prispevali prav nič. Oni so samo tisti, ki morajo nositi breme teh negativnih posledic.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev Solidarnost naj povem to za sklep, da torej bomo podprli predlagane spremembe proračuna za leto 2011 in dopolnjen predlog za leto 2012, pri čemer poudarjamo, da so bili amandmaji, ki so bili sprejeti na matičnem delovnem telesu, amandmaji, ki jih podpiramo tudi mi, in da tudi mi nekaterih amandmajev, ki so skušali povsem zopet linearno in brez ciljanosti zmanjšati javnofinančni primanjkljaj, kar je sicer pravi cilj, vendar na napačen način, tako vsaj menimo. Podprli bomo torej splošno usmeritev, spremljali bomo, kaj se bo v prihodnosti dogajalo, in računamo, da če bodo ocene, ki so danes zapisane, prepoznane tudi kot ne dovolj natančne, da bomo znali sanirati posledice.

Torej, oba predloga proračuna lahko računata na podporo vseh treh poslancev Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Laszlo Göncz v imenu narodnih skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, ostali predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Kot sem že v preteklih tednih večkrat poudaril, tudi v narodnih skupnosti oziroma njuni pripadniki se zavedamo izredno perečega in neprijaznega družbenega stanja, ki je z vidika pripravljanja in sprejemanja proračuna še posebej otežujoča okoliščina. Želim zgolj poudariti, da bi podporo predlogu sprememb proračuna za leto 2011 in dopolnjenemu predlogu proračuna za leto 2012, ki bi lahko zadovoljila večino vseh zainteresiranih, vključno s političnimi subjekti, bilo danes težko pričakovati. Tudi v naši poslanski skupini imamo določene pomisleke pri nekaterih postavkah splošnega pomena, kar izhaja predvsem iz različnih interpretacij do reševanja najvažnejših nalog na področju javnih financ, gospodarstva, sociale in nekaterih drugih področjih, povezanih z izhodom iz krize, vendar pri spreminjanju omenjenih proračunov želimo delovati kljub temu konstruktivno. S tem izražam naše prepričanje, da je glede na okoliščine še

posebej nujno funkcioniranje države, zato je pomembno, da se predlagani proračun za leto 2012 oziroma spremenjeni proračun za leto 2011 sprejmeta.

Z vidika poslanske skupine avtohtonih narodnih skupnosti v zvezi s predlaganima proračuna želim poudariti dvoje; zadovoljni smo, da se je Vlada kljub izrednim finančnim gospodarskim razmeram, razen izjem, o čemer bom še spregovoril, držala obljubo, da se sredstva za dejavnosti narodnih skupnosti nominalno ne zmanjšujejo. In drugič, da na področju najbolj pereče problematike, to je zagotavljanje že dosežene ravni RTV dejavnosti narodnih skupnosti, kjer so bili prvotno predlagani zneski zmanjšani oziroma preizki in v takšnem obsegu ne bi mogli s tem izvajati programe, je Vlada pokazala pripravljenosti za dogovor in tako smo uspeli z amandmaji zagotoviti, bom rekel, minimalni nivo finančnih sredstev, s katerimi se bodo lahko programi še izvajali.

Želim pa poudariti, da v okviru predloga proračuna za leto 2012 je na kontu ministrstva za kulturo, za potrebe izvajanja kulturnega programa avtohtonih narodnih skupnosti zmanjšan znesek v primerjavi s tekočim letom in letom 2011 za približno 66 tisoč evrov, kar je v našem primeru zelo velika razlika. Zmanjšani znesek žal ne bo zadoščal za izvedbo zelo pomembnih programov na področju kulture, ohranjanja jezika, umetnostne in ljubiteljske dejavnosti in tako dalje, zato pričakujemo, kot je to tudi vodstvo ministrstva sicer v razpravi poudarilo, da se tega problema zaveda in da bo ta problem poskušalo reševati v sodelovanju z narodnima skupnostima.

Procentualno je zmanjšani tudi znesek na področju zagotavljanja, bom rekel, simbolnega zneska v podporo gospodarski osnovni narodnih skupnosti, ker pa gre za kompleksno vprašanje, se v to vsebino sedaj ne bom spuščal, vendar pa od Vlade pričakujemo, da bomo na temu področju uspeli zadeve sanirati in tudi vsebinsko nekoliko dopolniti in preoblikovati.

Na koncu naj še enkrat poudarim, da bova oba proračuna oba poslanca naše poslanske skupine podprla. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Kontič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolege in kolegi!

Predlagane spremembe proračuna za leto 2011 in predlog dopoljenega proračuna za leto 2012 temeljita na podlagi predvidenega gibanja javnofinančnih prihodkov ter zaveze Vlade o znižanju javnofinančnega primanjkljaja pod 3 % bruto domačega proizvoda do leta 2013. Strategija Vlade je zastavljena na podlagi fiskalne konsolidacije s fiskalnim pravilom, ki omejuje rasti odhodkov, ter z izvedbo strukturnih reform na področju pokojninskega in zdravstvenega sistema ter na podlagi institucionalnih reform. Seveda pa je zaradi zelo velike proračunske rigidnosti Vlada omejena pri zmanjševanju javne porabe. Zakonske obveznosti proračuna namreč presegajo že 80 % državnega proračuna. Zaradi tega je Vlada že za leto 2010 pripravila ukrepe, ki so na podlagi interventnega zakona zmanjšale obveznosti v proračunu za leto 2010 v višini 400 milijonov evrov.

Pri tem je potrebno poudariti, da so dodatne zakonske obveznosti nastale zaradi predvolilnih in ostalih sprememb, ki jih je prejšnja vlada sprejela in so znašale skoraj 400 milijonov evrov. Zaradi tega je bil Vladi na voljo manjši manevrski prostor za protikrizno delovanje, kot je bil na voljo, recimo, še v letu 2004, kar je razvidno iz gibanja ciklično prilagojenega primanjkljaja in naraščanja deleža zakonskih obveznosti v celotnem proračunu. Dejstvo je, da bi bili prihodki brez izvedbe davčne reforme v letu 2010 višji za 3 % BDP-ja oziroma okoli 1,2 milijardi evrov. Res je sicer, da je bilo z davčno reformo razbremenjeno gospodarstvo in v manjši meri prebivalstvo, vendar pa so imeli od te davčne reforme največ najbogatejši, tukaj verjetno lahko omenim tudi tako imenovane tajkune. Seveda pa ni problem v tem, da je davčna reforma razbremenila gospodarstvo, problem je v tem, da niso bili v prejšnjem mandatu sorazmerno znižani javnofinančni odhodki. Rast odhodkov konsolidirane bilance javnega sektorja za 34 % do leta 2008 glede na leto 2004 in naraščanje zakonskih obveznosti je precej zmanjšalo manevrski prostor za delovanje te vlade v času krize. Poročilo Evropske komisije glede stanja javnih financ namreč kaže, da je prejšnja vlada pustila slabše stanje javnih financ, kot ji je bilo predano v letu 2004. Prav tako ima Virantova plačna reforma dvakrat višje učinke, kot jih je napovedal. Višina potrebnih sredstev za odpravo plačnih nesorazmerij je namreč 800 milijonov in ne 400 milijonov, česar pa Vlada ni mogla uresničiti, ker tega denarja enostavno ni kje vzeti. Zaradi zaveze o zmanjševanju

primanjkljaja z varčevanjem so v dopolnjenem predlogu novega interventnega zakona omejene zakonske pravice v letih 2011 in 2012.

Na podlagi dopoljenega interventnega zakona, ki določa četrtnsko usklajevanje pokojnin, socialnih transferjev in plač javnih uslužbencev, bo omogočen prihranek v višini 410 milijonov evrov. Pri tem je potrebno poudariti, da če navedenih ukrepov v interventnem zakonu ne bi sprejeli, bi to zahtevalo znižanje investicijskih vlaganj oziroma ukinitve investicijskih odhodkov državnega proračuna, kar pa pomeni, da bi država izgubila mehanizem za spodbujanje gospodarske rasti, delovnih mest in posrednih prihodkov za financiranje pokojnin, socialnih transferjev in plač javnih uslužbencev. Predlagano četrtnsko usklajevanje pokojnin, socialnih transferjev s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov, Zares in LDS je ukrep, ki omogoča kljub teži situacijsko izboljšanje socialnega stanja omenjenih skupin. Pri tem je potrebno poudariti, da predlog Vlade o zamrznitvi pokojnin, socialnih transferjev in plač javnega sektorja ni več na mizi, ker kot socialni demokrati menimo, da je kljub težkim časom potrebno ohraniti socialno občutljivost za ljudi v socialni stiski.

Vlada je predlagala kompromis, ki ni bil sprejemljiv za naše koalicijske partnerje, za eno koalicijsko partnerico. Če kompromis ni dosežen, bi bilo povsem normalno, da se vrnemo na izhodiščni položaj, torej k zamrznitvi. Odločili smo se drugače v poslanskih skupinah, ki so bile prej omenjene. Zavedamo se, da je Vlada s težavo našla sredstva, namenjena temu kompromisu, a če jih je našla, naj ostanejo za namen usklajevanja in pomembno sporočilo: zamrznitve ni, tudi usklajevanje pokojnin ni zamrznjeno. To je to. Več ni možno v tem trenutku.

Z vidika kritike interventnih ukrepov je potrebo poudariti, da so predlagani ukrepi primerljivi ukrepom držav članic Evropske unije, ki imajo podobno višino primanjkljaja in podobne napovedi gospodarske rasti. Glede na dejstvo, da Vlada sprejema ukrepe, ki bodo spodbujali rast gospodarstva, je delno usklajevanje socialnih transferjev, pokojnin in plač javnih uslužbencev ukrep, ki bo na srednji rok vplival na izboljšanje socialnega položaja prebivalstva Slovenije oziroma zmanjšal potrebe po socialnih transferjih ter z ukrepi spodbujanja gospodarske rasti vplival na večanje produktivnosti, kar bo posledično omogočilo večjo rast plač in s tem posledično večjo rast pokojnin.

Vlada je morala interventno ukrepati, ker bi bil brez vladnih ukrepov proračunski primanjkljaj v letu 2012 čez 6 % BDP oziroma višji za dobro milijardo evrov, kar se pa ne sme zgoditi, ker moramo pokazati jasno namero o zniževanju primanjkljaja. Če tega ne bi storili, se bi poslabšala boniteta gospodarstva, kar bi poslabšalo okrevanje gospodarstva.

Recesijo smo preživeli dokaj uspešno, glede na sprejete ukrepe, ki so ohranili delovna mesta in spodbujali gospodarsko rast. Kljub nižji gospodarski rasti v letu 2010 je rast brezposelnosti nižja od predvidene. Seveda pa so k manjši brezposelnosti prispevali protikrizni ukrepi, ki so pripomogli k temu, da je Slovenija ohranila 28 tisoč 500 delovnih mest, od tega 8 tisoč delovnih mest na podlagi Zakona o delnem subvencioniranju delovnega časa, 17 tisoč delovnih mest na podlagi Zakona o delnem povračilu nadomestila plače in 3 tisoč 500 delovnih mest na podlagi ukrepov male vrednosti, ki so namenjeni za podjetja, ki so v času krize zašla v težave, subvencije za pre zaposlitve, za samozaposlitve. Stopnja brezposelnosti v letu 2010 je še vedno med nižjimi med članicami Evropske unije in je boljša od pričakovanja ob spomladanski napovedi. Res je, da je v oktobru 2010 povečanje števila brezposelnih tudi zaradi sezonskih učinkov, ker je jesen čas, ko se iztečejo mnogi študentski statusi, v tem času je vedno povečan priliv prvih iskalcev zaposlitve. Na podlagi predvidevanj Urada za makroekonomske analize in razvoj bo brezposelnost ob koncu letošnjega leta dosegla med 103 in 105 tisoč brezposelnih oseb, pri čemer je rast brezposelnosti letos občutno nižja kot lani, naslednje leto naj bi se še malenkost povečala, nato pa na uradu pričakujejo izboljšanje razmer in padec pod 100 tisoč brezposelnih. Vendar pa je treba pogledati tudi zaposlovanje na trgu dela. V prvih 10 mesecih leta 2010 se je namreč zaposlilo 47 tisoč 356 brezposelnih oseb, kar je skoraj 19 % več kot v primerljivem lanskem obdobju. Seveda pa Slovenija v letu 2011 ukinja ukrepe skrajšanja delovnega časa in čakanja na delo. Gospodarska rast v letu 2011 bo namreč na višini 2,5 % bruto domačega proizvoda, kar pomeni, da ti ukrepi ne bodo več potrebni. Zaradi tega so bolj potrebna sredstva za prestrukturiranje gospodarstva, ki so v proračunu znatno povišana. Seveda bi lahko bila gospodarska rast v letu 2011 in 2012 višja, vendar pa so razmere v gradbeništvu slabše, kot je kazalo spomladi.

Padec gradbenih investicij je največji v stanovanjski gradnji, ki se sooča s finančnimi težavami in nakopičenimi zalogami. Precej nižje kot v preteklih letih so tudi investicije v

gradnjo infrastrukturnih objektov, kjer smo zaključili intenzivno izgradnjo cestnega omrežja, pa tudi v tem segmentu je težava pomanjkanje virov sredstev za zagon novih projektov. Zaradi takšnih gibanj v gradbeništvu se bodo investicije letos še zmanjšale na cca 3,5 %, čeprav se na drugi strani že od druge polovice lanskega leta krepijo investicije v opremo in stroje, kar je povezano s povečano izkoriščenostjo proizvodnih zmogljivosti, zlasti pri izvoznikih. Dejansko sta gradbeništvu in poslovanje z nepremičninami dejavnosti, ki sta se v letih pred krizo nadpovprečno zadolževali in dosegli nadpovprečne stopnje rasti dodane vrednosti. Padec gradbene dejavnosti v letu 2009 je med dejavnostmi najvišji. Prav takšno je stanje v letu 2010. Tako so investicije v prejšnjem mandatu s pomočjo prejšnje vlade pregrevale gospodarstvo, sedaj pa zavirajo okrevanje gospodarstva zaradi tega pregrevanja. Že podatki o rasti dodane vrednosti v gradbeništvu od leta 2005 do 2008 kažejo, da je bilo to področje napihnjeno. Leta 2005 je gradbeništvu ustvarilo 5,85 % BDP, leta 2008 pa že 7,33 % BDP. Največji delež BDP je bil v tretjem četrtletju 2008, ko je gradbeništvu ustvarilo 7,86 % bruto domačega proizvoda. Prav tako podatki o rasti investicij v gradbeništvu kažejo napihnjenost gradbeništvu. Petletno povprečje rasti investicij v gradbeništvu je bilo od leta 2002 do leta 2006 3,9 %, leta 2007 pa je bila rast že 17,1 % in leta 2008 10,1 %, kar je precej več od evroobmočja, to je namreč znašalo leta 2007 2,1 % rast investicij v gradbeništvu.

Kljub 2,5 % gospodarski rasti pa bodo proračunski prihodki v letu 2011 manjši od prihodkov v letu 2008, kar je seveda posledica krize. Tako bodo proračunski prihodki v letu 2011 znašali približno 8,3 milijarde evrov, kar je samo 248 milijonov več kot v letu 2010. Odhodki bodo znašali 10 milijard evrov, kar je približno odstotek BDP-ja oziroma 357 milijonov evrov manj kot v sprejetem proračunu. V primerjavi s sprejetim proračunom za leto 2011 se torej znižujejo tako rekoč vse kategorije odhodkov, razen investicijskih odhodkov in investicijskih transferov, ker je treba ohraniti sredstva za spodbujanje gospodarske rasti in zaposlenosti. Zaradi navedenega se sredstva za investicije in investicijske transfere povečujejo za več kot 45 % oziroma za 446 milijonov evrov v letu 2011 glede na leto 2008. V letu 2012 je predvidena še dodatna rast sredstev za investicijske odhodke in investicijske transferje.

Na podlagi zastavljenih proračunov se bo javno finančni primanjkljaj v letu 2011 znižal za 1 odstotno točko in bo znašal 1,69 milijarde evrov ali 4,5 % BDP-ja. V letu 2012 bo

primanjkljaj 3,6 % BDP-ja in v letu 2013 malenkost pod 3 % BDP-ja. Tako bomo javnofinančni primanjkljaj v treh letih znižali za 2,4 odstotne točke.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov priznavamo, da je dinamika znižanja primanjkljaja počasnejša od predvidene zaradi več razlogov. V letu 2011 je namreč predvidena nižja rast davčnih prihodkov glede na dejstvo, da je zastavljeno znižanje primanjkljaja v letu 2011 z zamrznitvijo odhodkov in na podlagi rasti davčnih prihodkov brez povišanja davkov je višji primanjkljaj od predvidenega. Glede na dejstvo, da države Evropske unije, vključno s Slovenijo, ukinjajo protikrizne ukrepe, izvajajo fiskalne konsolidacije ter na podlagi izvajanja valutnih vojn, če jih lahko tako poimenujemo, ki zvišujejo vrednost evra, je hitrejše zniževanje primanjkljaja nevarno z vidika zmanjševanja spodbujanja gospodarske rasti in zaposlenosti. Vendar pa je glavni strukturni ukrep, ki tehta pri ocenjevanju tveganj države in ohranitve njene bonitete, izvedba pokojninske reforme, poleg proračunske konsolidacije. V primeru neizvedbe te reforme ali neizvedbe konsolidacije javnih financ bi to vplivalo na znižanje bonitete države, kar bi poglobilo krizo in poslabšalo možnost okrevanja gospodarstva, ki se je v dobrih časih preveč zadolžilo tudi s pomočjo, ki smo jo videli v preteklem mandatu.

Glede na zastavljeno proračunsko politiko v letu 2011 in 2012 je največ sredstev namenjenih za politiko socialne varnosti, in sicer skoraj 2,5 milijarde evrov v letu 2011 in skoraj toliko v letu 2012. Seveda se odhodki za socialno varnost v primerjavi z letom 2008 najbolj povečujejo, in sicer za 431 milijonov evrov glede na dejstvo, da politika socialne varnosti zajema programe socialnega varstva, varstva otrok in družine, pokojninsko in invalidsko varstvo, dolgotrajno oskrbo, varstvo obolelih in urejanje sistema, zato je povečanje sredstev predvsem namenjeno povečanim potrebam za politiko socialne varnosti. Glede višine sredstev sledi politika izobraževanja in športa v višini dobre 1,4 milijarde. Vlaganje v izobraževanje in usposabljanje je namreč bistvenega pomena, če želimo doseči dolgoročni razvoj in napredek ter se odzivati na tehnološke in demografske spremembe. Zaradi pomembnosti izobraževanja in usposabljanja pri ustvarjanju ekonomskih, socialnih in drugih rezultatov gre za prioriteto države na vseh ravneh in zato je kot splošni oziroma glavni cilj v okviru formalnega izobraževanja zagotoviti dostopno in kakovostno vzgojo in izobraževanje za vse ter zagotoviti najmanj 13 let šolanja za vse. Pri

tem je potrebno poudariti, da se v politiki izobraževanja in športna najbolj izrazito povečujejo sredstva za štipendije: s 97 milijonov v letu 2009 na 120 milijonov v letu 2011 ter na 143 milijonov v letu 2012. Če skupaj združimo politiko visokega šolstva, znanosti, tehnologije in informacijske družbe – 707 milijonov evrov – ter politiko podjetniške konkurenčnosti, ugotovimo, da je v letu 2011 namenjenih sredstev za razvojni preobrat v višini 1 milijarde evrov oziroma 2,88 % bruto domačega proizvoda. V letu 2008 je bilo za ta isti namen realizirano 777 milijonov evrov ali 2,1 % BDP.

Povečanje sredstev za politiko visokega šolstva, znanosti, tehnologije in informacijske družbe je pomembno z vidika zasledovanja cilja pospešenega prenosa znanja v trikotniku visoko šolstvo, znanost in gospodarstvo. Povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije s spodbujanjem inovativnosti in podjetniških vlaganj v raziskave in tehnološki razvoj ter vzdržnega povečanja gospodarske rasti z večanjem tehnološke zahtevnosti in deleža znanja v izdelkih, postopkih in storitvah – zaradi tega je še tako pomembno povečanje sredstev v proračunu za to politiko in za politiko podjetništva in konkurenčnosti. To je tudi razvidno iz proračuna, ker je v proračunu za leto 2011 večje povečanje sredstev za poslovno okolje, za podjetništvo in konkurenčnost, kjer je sredstev desetkrat več glede na proračun v letu 2010.

Prav tako je v proračunu za leto 2011 vidno povečanje sredstev za turizem. Seveda pa ni pomembna samo višina sredstev, ki se namenja v proračunu, pomembno je doseganje zastavljenih ciljev. Zaradi tega je pomembna dolgoročna strategija, ki jo bo pripravil nacionalni program visokega šolstva od leta 2011 do leta 2020 s ciljem – družba znanja. Sočasno s strategijo visokošolskega izobraževanja se tudi pripravlja nova raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije za obdobje 2011–2020, pri čemer je bila upoštevana tudi strategija EU 2020. Glede na to, da je poraba za raziskave in razvoj v Sloveniji še vedno pod povprečjem EU 27, je v strategiji načrtovano povečanje javnega vlaganja v raziskave in razvoj do višine 1,2 % BDP do leta 2020.

Prav tako je potrebno pregledati celovito paleto ukrepov Vlade, ki pa ni razvidna zgolj v proračunu, je pa razvidna v izhodni strategiji in shemah pomoči gospodarstvu ter posredno preko SID banke, ki je do konca leta 2009 izdala že več kot 2 milijardi evrov kreditov za pomoč gospodarstvu, v prvi polovici leta 2010 pa še 400 milijonov novih

kreditov. Prav tako pa je v oktobru 2010 SID banka razpisala za 350 milijonov razvojnih sredstev za spodbujanje trajnostne gospodarske rasti in razvoja, varovanja okolja, podjetništva in ustvarjanja novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo. Vlada je tudi 1. julija 2010 sprejela koncept razvojne platforme, ki bo potekala preko SID banke kot nacionalne razvojne in spodbujevalne institucije, kar lahko postane pomemben instrument novega slovenskega razvojnega modela. Zaradi tega bo razvojna platforma eden od ključnih ukrepov, ki bo pripomogel k prestrukturiranju gospodarstva v višanju dodatne vrednosti poleg ukrepov, ki jih je Vlada že izvajala na gospodarskem področju. Je pa dano jasno sporočilo gospodarstvu z višanjem minimalne plače. Potrebno je dolgoročno ohraniti delovna mesta, ki bodo ustvarjala višjo dodano vrednost in omogočala dostojno življenje. Pri tem je potrebno omeniti, da je do nizke ravni minimalne plače pripeljal predvsem usklajevalni mehanizem, ki ga je določil zakon o minimalni plači leta 2006. Ta zakon je določil, da se minimalna plača usklajuje z inflacijo, ki je upoštevana kot podlaga za pripravo državnega proračuna, ni pa bilo vgrajene varovalke v primeru hitreše dejanske inflacije od upoštevané v uskladitvi. V letu 2006 je minimalna plača zaostajala za nominalno rastjo bruto plače zasebnega sektorja za dobri dve odstotni točki, v letu 2007 za slabe 4,5 odstotne točke. Leta 2007 je minimalna plača realno celo padla za več kot odstotek. Zaradi takšnih gibanj minimalne plače se je tudi razmerje do povprečne plače močno znižalo, v obeh letih skupaj za skoraj tri odstotne točke.

Pri zmanjševanju brezposelnosti je ključno vlogo prevzela razvojna politika trga dela in strukturni ukrepi na trgu dela. Danes smo glasovali o enem od strukturnih ukrepov na področju trga dela. Zakon o malem delu je predlagal povečanje zaposlovanja brezposelnih, mladih in upokojencev, kar je eden od ključnih ukrepov z vidika povezovanja omenjenih skupin s trgom dela. Za povečanje zaposlovanja je Vlada tudi sprejela ukrepe na davčnem področju, ki so upoštevani v rebalansu proračuna za leto 2010. Uvedba davčnih olajšav za zaposlovanje mlajših od šestindvajset let in starejših od petinpetdeset let, ki so trajno brezposelni, bo omogočila davčno spodbujanje zaposlovanja do šestnajst tisoč brezposelnih. Vsekakor pa so potrebne strukturne reforme na trgu dela, ki jih pripravlja ta vlada za večjo zaposlenost in večjo odpornost gospodarstva na zunanje vplive oziroma zunanje šoke. Neizvedene reforme v

prejšnjem mandatu so oteževale prilagajanje gospodarstva finančni in gospodarski krizi.

Glede na dejstvo, da je še vedno pomembna vloga aktivne politike zaposlovanja pri zmanjševanju brezposelnosti, ohranja Vlada pomembno višino sredstev za aktivno politiko zaposlovanja. Aktivna politika zaposlovanja namreč vsebuje vse aktivnosti za svetovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve in je namenjena šolajoči se mladini, zaposlenim delavcem v postopku izgubljanja zaposlitve, predvsem pa je namenjena brezposelnim osebam.

Pri politiki prometa in prometni infrastrukturi je že v letu 2010 vidno povečanje sredstev za železniško infrastrukturo, ker je Vlada postavila prioriteto hitrejšega financiranja obnove oziroma izgradnje železniške infrastrukture. Temu tudi sledijo spremembe v proračunih za leto 2011 in leto 2012.

Glede kritike s strani opozicije, da ni ukrepov za nova delovna mesta, je potrebno pojasniti, da so ti očitki zgrešeni. Vlada je že sprejela davčne ukrepe za spodbujanja zaposlovanja poleg ukrepov aktivne politike zaposlovanja, ki zagotavlja nova delovna mesta preko javnih del, subvencij za samozaposlovanje. Potrebno je tudi pogledati ukrepe Vlade, ki spodbujajo gospodarsko rast z dodatnimi sredstvi za investicije, sredstvi za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti ter z vlaganjem v izobraževanje ter z dodatnimi sredstvi za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj. Pri tem pa je že omejeno delovanje SID banke pri restrukturiranju gospodarstva. Prav smešno je, da isti kritiki opozarjajo, da država preveč troši. Zadolževanje države v predlaganem obsegu še vedno spodbuja gospodarsko rast in ohranjanje obstoječih ter ustvarjanje novih delovnih mest.

Glede zadolževanja in upravljanja premoženja je potrebno omeniti, da je Vlada pripravila reformo upravljanja javnega premoženja. Z ustanovitvijo Agencije za upravljanje kapitalskih naložb se bo profesionalno upravljalo državno premoženje in bo preprečeno politično vmešavanje v poslovanje podjetij, ki so v državni lasti. Za isti namen se ustanavlja tudi nepremičninski sklad, ki bo upravljal stvarno premoženje države. Očitno pa je, da kritiki dejansko kritizirajo spodbujanje gospodarske rasti, ohranjanje socialne varnosti, kljub temu da v preteklosti ni bilo narejene nobene zaloge za slabe čase, v katerih smo se znašli.

V dveh letih mandata te sedanje vlade je bilo predlaganih kar nekaj ukrepov, da ne rečem tudi kakšen paket, ki bi precej povečal

primanjkljaj in bi v primeru izvedbe poslabšal boniteto države, kar bi pripeljalo Slovenijo ponovno oziroma v novo recesijo. Seveda pa smo sedaj na križišču med ukrepi, ki bi sledili Nemčiji, in nasprotovanju reformam in varčevanju. Nemčija ima namreč najvišjo gospodarsko rast po združitvi ter brezposelnost, ki je nižja od predkriznega obdobja. Uspešno okrevanje Nemčije pa ni naključno. Nemčija je izvedla strukturne reforme, restrukturirala gospodarstvo in prišla iz finančne in gospodarske krize kot zmagovalka. Ja, pa tudi opozicijo imajo tudi verjetno drugačno. Pri tem ne smemo pozabiti... / oglašanje iz klopi/ No, če že polemizirava, saj lahko, če dovolite, gospod podpredsednik, mislim, da to ni stvar...

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Ne bi dovolil dvogovorov.

BOJAN KONTIČ: Dobro. Seveda pa smo sedaj na križišču med ukrepi kot sem dejal, ki bi sledili Nemčiji, in nasprotovanju reformam in varčevanju. Pri tem ne smemo pozabiti, da Nemčija še naprej izvaja strukturne reforme, tudi pokojninsko, s povečanjem upokojitvene starosti na 67 let do leta 2029, pa čeprav ima Nemčija manjše demografske težave od Slovenije. Zaradi tega morda s pretiranim optimizmom pričakujem razumevanje opozicije za izvedbo potrebnih interventnih ukrepov ter strukturnih ukrepov za boljše življenje Slovencev in Slovencev. Rušenje reform pa dejansko pomeni oškodovanje okrevanju gospodarstva in slabšanje socialnega položaja Slovencev in Slovencev, če ne danes, na daljši rok zanesljivo. Neizvedba fiskalne konsolidacije in pokojninske reforme bi privedla do znižanja bonitete države, kar pomeni težje in dražje zadolževanje gospodarstva, prebivalstva in same države ter tudi občin. Neizvedba pokojninske reforme tudi pomeni, da bi Slovenija ohranila visoko tveganje javnih financ, kar pomeni, da bi z znižanjem bonitete tudi začeli izgubljati delovna mesta ter zaradi nevzdržnosti javnih financ tudi tuje partnerje oziroma tuje investitorje.

Seveda pa mora Vlada poleg navedenih reform izvesti še spremembe plačnega sistema, pripraviti nov zakon o negospodarskih javnih službah, zakon o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo ter ostale ukrepe, ki bodo zagotovili vzdržnost javnih financ in povečali potencialno gospodarsko rast. Sedanje zategovanje pasu in izvedba strukturnih reform bo prinesla dolgoročne koristi. Ne morem pristati na to, da bi se Slovenija zadolževala preko svojih zmožnosti, zaradi tega je pripravljena

pokojninska reforma. Že leta 2005 smo skupaj z Evropsko komisijo, z Mednarodnim denarnim skladom in domačimi ekonomskimi strokovnjaki opozarjali, da je potrebna pokojninska reforma. V primeru, da bi bila pripravljena takrat, leta 2005, bi bila lahko blažja. Kljub temu pa je Vlada pripravila dobro reformo z vidika medgeneracijskega sporazuma. Prav tako pa ta pokojninska reforma preprečuje padanje pokojnin, ki jih omogoča obstoječi pokojninski sistem oziroma zakon, ki ga imamo. Zaradi tega bodo posledice pokojninske reforme višje pokojnine ob malo kasnejšem upokojevanju.

Predlagano proračunsko ravnotežje med izdatki za razvoj, socialno in varčevalnimi ukrepi bo omogočilo spodbujanje gospodarske rasti, kar bo vplivalo na izboljšanje socialnega položaja upokojencev, prejemnikov socialnih transferjev in tudi ne nazadnje zaposlenih v javnem sektorju. Predlog četrtrinskega usklajevanja socialnih transferjev, pokojnin in plač javnih uslužbencev v letu 2011 ne ruši tega ravnotežja, omogoča pa lažje prežvljanje čez mesec že v tako težkem obdobju okrevanja gospodarstva. Zaradi tega, ker je potrebno ohraniti zaveze v konsolidaciji proračuna in ohranitev zaupanja v ekonomsko politiko bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla spremembe proračuna za leto 2011 in predlog proračuna za leto 2012. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani podpredsednik, spoštovani ministri, državni sekretarji, spoštovane kolegice in kolegi!

V obravnavi imamo dva pomembna dokumenta, torej predlog za spremembo proračuna za leto 2011 in proračun za leto 2012. Zakaj? Namreč ta dva proračuna sta nastala praktično po dveh letih mandata te vlade, torej po nekem obdobju, ko bi lahko Vlada tudi z zakonskimi, sistemski podlagami zagotovila v teh proračunih drugačen pristop, nekaj novega, skratka, udejanjila lastno vizijo. Dovolj je bilo časa, časa je bilo dve leti in odveč je danes tarnanje glede na neke predvolilne bombončke, darila prejšnje vlade, ki so zabetonirala javne finance in odhodke v prihodnje. V dveh letih bi lahko speljali vse možne zakonske procedure in podlage za drugačno načrtovanje izdatkov in tudi prihodkov v državni proračun. Torej, dve leti nastajata proračuna – po dveh letih mandata te vlade – in se nanašata na preostali dve leti

mandata te vlade, kar pomeni, da bi lahko sedaj odsevala tudi dejansko neko drugačno, boljše pot vodenja te države, kot je ta vlada rada napovedovala.

Pogosto smo slišali očitke, da smo z brezplačno prehrano v srednjih šolah, da smo z vrtci, da smo ne nazadnje z ukinjanjem nekaterih davčnih prihodkov, kot je davek na izplačane plače, otežili delo te vlade in je sedaj zelo, zelo težko, ker je še nastopila kriza. V teh dveh letih, gospodje, bi lahko prestrukturirali sistemske podlage za odhodke in prihodke po lastni meri.

Gre tudi za dva proračuna, to je prva točka, ki jo želim poudariti: imeli ste dovolj časa postaviti sistemske podlage za drugačno, novo, boljše politiko vodenja države in trošenja javnega denarja. Drugo, kar je; ta dva proračuna sta zaznamovana s krizo in s tako imenovano izhodno strategijo, s katero je ta vlada pohitela. Proračuna sta neke vrste del izhodne strategije, vendar odstopata od izhodne strategije. Mi smo v opoziciji pozdravili izhodno strategijo te vlade, kajti v njej so bili postavljeni zelo jasni cilji, še posebej nam je bil všeč ambiciozen cilj zmanjševanja proračunskega primanjkljaja. In v tem proračunskem dokumentu oziroma v teh dveh proračunskih dokumentih je že pohojen ta ambiciozen cilj in se predvideva kar za 1 % točko, v obeh proračunih, praktično večji primanjkljaj, kot pa je bilo postavljeno z izhodno strategijo. Torej, to postavlja tudi vse ostale številke, vse ostale določbe izhodne strategije pod neko relativno komponento, noto, pod vprašanj. In letos januarja sprejeti dokument je očitno zopet ena izmed mrtvih črk tudi politik te vlade. In tretje, kar je pomembno za ta dva dokumenta. Lahko bi odseval eno politiko skozi prioritete, načrtane prioritete te vlade in ta politika bi se lahko odsevala skozi številke, bila bi konkretno napisana in bila bi lahko tudi podprta s konkretnimi ukrepi. In ne nazadnje bili bi lahko postavljeni tudi konkretni cilji.

Ali je to, kar imamo danes na mizi, to, o čemer govorimo? Žal ni. Pravzaprav smo priča neke kontinuitete, pravzaprav skoraj neke vrste indeksacije, deformirane zaradi krize, nekateri prihodki in odhodki se spreminjajo zaradi eksternih vplivov, vplivov okolja torej, eksterni vplivi so ti, da gospodarstvo vplačuje manj davka in je treba to skozi proračun upoštevati in da imamo več brezposelnih, kar je zopet treba zaradi plačil zakonskih obveznosti za te ljudi zopet pokriti. Torej imamo neke vrste prilagoditev starih konceptov načrtovanja proračuna novim, eksternim razmeram, kot so posledice krize in nič drugega, spoštovani. V štirih letih ta vlada

ni bila sposobna narediti tistega, kar je vedno obljubljala - da bo naredila prestrukturiranje javnih financ, da bo naredila to državo modernejšo, bolj vitko, da bo naredila tudi bolj učinkovito in ne nazadnje, da bo naredila tudi bolj konkurenčno gospodarstvo, na znanju temelječo družbo in podobno.

Spoštovani, ali je bilo karkoli v teh dveh letih doseženega in ali so kakršnikoli nastavki, da bo to v prihodnjih dveh letih doseženo v teh proračunih? Moram, žal, ugotoviti, da smo daleč, daleč od te napovedi. Še posebej pa je postalo zdaj že koalicijskim poslancem smešno govoriti, da bi lahko krizo izkoristili kot priložnost. Pa bi jo lahko.

Majhna, vitka ekonomija, prilagodljiva družba, kot je slovenska, z dvema milijonoma prebivalcev in razmeroma odprtim gospodarstvom bi lahko krizo bolje izkoristila za priložnost, za prestrukturiranje nekaterih gospodarskih panog z nizko dodano vrednostjo v tiste z višjo. Lahko bi torej nadomestila propadla delovna mesta v industrijskih giganti, kot je bila, na primer, Mura, z delovnimi mesti v tehnološko razvitih podjetjih, in bi torej lahko že danes žela sadove tega kriznega prestrukturiranja. Ali smo to naredili? Po vseh statističnih kazalcih ne. In tudi po vseh napovedih ne bomo, niti v naslednjem letu, kaj šele do leta 2012. In to pravzaprav skrbi.

Vlada si niti ni zadala nobenega ambicioznega cilja skozi te proračune. Na primer, ambiciozen cilj bi bil, da bomo izboljšali konkurenčnost slovenskega gospodarstva po mednarodnih lestvicah za toliko in toliko mest in dosegli takšne rezultate. Kajti napreduje se relativno vizavi naših konkurentk, saj tudi naše gospodarstvo, ki je odprto, tekmuje v mednarodnem prostoru in mora tekmovati s temi, in mi moramo biti boljši, ne pa slabši od drugih. V nasprotju s tem so rezultati zadnjih dveh let porazni. Izgubljali smo konkurenčnost in še marsikaj, delovna mesta. Torej, lahko bi si zadali tudi cilje ustvarjanja novih, visokoproduktivnih delovnih mest, toliko in toliko, desetisoče ali celo še kakšna ambicioznejša številka. Nič od tega! V teh proračunskih dokumentih imamo pravzaprav obstoječe stanje, leto 2008 in cilj za leto 2014. Nobenega vmesnega indikatorja, kaj šele jasnega ukrepa za dosego nečesa napisanega, kar je bolj ali manj fantazija kogarkoli.

Prav to zamujeno, da nismo krize izkoristili za neko prestrukturiranje gospodarstva, da nismo s tem odprli nekih novih delovnih mest, ki bi generirala dodano vrednost, davke in posledično prilive v proračun, da nismo ne nazadnje tudi izpolnili

ciljev lastne izhodne strategije glede konsolidacije javnih financ, zmanjševanja javnega dolga. To so dejstva, s katerimi sta obremenjena ta proračunska dokumenta in odsevata pravzaprav neko kontinuiteto zadnjih dveh prehojenih let. Čez štiri leta bomo govorili samo še o bistveno slabšem stanju, kar se tiče javnih financ, kajti javni dolg bo večji, ničesar pa nismo naredili na odpravi vzrokov za to stanje.

No, in tu je pravzaprav že moja naslednja intervencija. Proračuna ohranjata vse slabosti izpred leta ali dveh let mandata te vlade. Torej, ohranjajo se trendi pretiranega primanjkljaja in posledično zadolževanja. Ohranjajo se torej nestabilne razmere v javnih financah, še posebej zaradi tega, ker se ni nič naredilo na tem, da bi na podlagi gospodarske aktivnosti okrepili prihodkovni del proračuna, veliko se je pa naredilo na tako imenovanem odhodkovnem delu, še posebej teh tako imenovanih tekočih odhodkov. Torej imamo zares alarmantne zadeve v javnih financah. Če pogledamo številke, imamo za leto 2011 kar približno 1,7 milijarde evrov primanjkljaja ob dobrih desetih milijardah odhodkov. Mimogrede, leta 2009 proračun, ki ga je pripravila še prejšnja vlada za leto 2009, ki je bil narejen v najbolj konjunkturnih časih, je predvideval za sto milijonov manj odhodkov kot ta proračun v kriznih časih. Torej, ko prej poslušamo o, ne vem, nekkih ukrepih za pregrevanje gospodarstva, imamo pravzaprav za sto milijonov na odhodkovni strani nižji proračun v tistih najlepših letih, kot je pa predlog za danes. In da ne govorimo o primanjkljaju takrat, ki je bil planiran na približno sto petindvajset milijonov evrov, sedaj je pa milijardo šesto osemindvajset oziroma slabo milijardo sedemsto milijonov evrov. Torej želim poudariti, da je ta odhodkovni del proračuna res pod nekontrolno. Vlada, ne rečem, da ne poskuša nekaj znotraj proračunskih dokumentov lepotnega privarčevati, vendar bom v nadaljevanju predstavil številke, ki govorijo, da gre bolj ali manj za odmikanje in zamrznitev oziroma odmikanje nekaterih izdatkov, ne pa za reševanje vzroka za te izdatke oziroma odpravo pritiska na te izdatke.

Torej to je prva ugotovitev, da se ohranjajo ti trendi primanjkljaja, posledično velikega javnega zadolževanja. Naj omenim pri tem javnem zadolževanju oziroma naraščanju javnega dolga dejstvo, da bi pri tako vrtoglavem zadolževanju bili že zdavnaj, verjetno tudi v nezavidljivi situaciji, v kakršni sta Grčija in Irska, če ne bi ta vlada pričakala svojega mandata z rekordno – ali pa bi rekel z enim izmed najnižjih javnih dolgov v

evroobmočju in seveda Evropski uniji. Ta vlada je pričakala svoj mandat pri 22,5 % bruto domačega proizvoda javnega dolga, ki se je sedaj povzpел že na blizu 40 % v temu letu in če bi ga pričakala tam nekje pri 60, 70 %, potem bi bili tam, kjer so Grki oziroma kjer bo očitno še katera druga država Evropske unije. Torej, ko prej slišim, da ni nobene zaloge za slabe čase – ja, spoštovani, kje bi vi bili, če te zaloge ne bi bilo danes?

Torej, bog nam pomagaj, kaj bo na koncu tega štiriletnega mandata ob tako vrtoglavem zadolževanju in posledičnem naraščanju javnega dolga, kar resno že načanja tudi nekatere bonitetne ocene – banke so jih že tako ali tako izgubile in posledično jih bo čutila tudi država. In to bo še poslabšalo konkurenčni položaj Slovenije v prihodnje in vse indekse, ki merijo stabilnost naše ekonomije, perspektivnost naše ekonomije in ki so ne nazadnje mednarodno pomembni za prihodnost naše države in našega gospodarstva.

Še en problem je – ali pa več; naslednji je ta, da ima Vlada neke kronične težave z načrtovanjem javnih financ. Poglejte, tukaj imam tabelo načrtovanih oziroma sprejetih proračunov in kasneje seveda tudi rebalansov in prav prislovično se Vlada vedno zmoti pri načrtovanju prihodkov, oceni jih kar precej bolj optimistično, kot se potem zgodijo, in potem se skozi rebalans vse skupaj popravlja in pri tako togi zakonodaji s področja javnega naročanja in planiranja izdatkov, ki jih ima država in ves javni sektor, je neke optimalne investicije in izdatke sploh nemožne planirati. Če imate vi sprejeti proračun, recimo, danes za leto 2011 in potem že približno januarja 2011 veste, da bo marca, aprila rebalans in potem se čaka na ta rebalans, potem je rebalans pod streho enkrat junija in potem že vsi vedo julija, da bo rebalans še oktobra, in potem se seveda ta reč vrti in znova odmika. Zaradi

tega imamo tudi velike težave z realizacijo na nekaterih, sploh investicijskih odhodkih, ki so zaradi te negotovosti pravzaprav vedno tudi pod vprašajem.

Poglejte, v sprejetem proračunu za leto 2009, ki ga je sprejela še prejšnja vlada, je bilo planiranih slabih 9 milijard prihodkov in dobrih 9 milijard odhodkov. S prvim rebalansom, ki je bil v letu 2009 sprejet, se je znižalo prihodke samo za približno 200 milijonov, pri čemer se je, pogledajte, povečalo odhodke za kar 800 milijonov. Ampak seveda, potem je sledila streljitev. Pri drugem rebalansu leta 2009 so bili prihodki znižani kar za 800 milijonov. Poglejte, kakšna težava z načrtovanjem: v letu 2009 pravzaprav pol leta

pred drugim rebalansom je nek planer na ministrstvu ali kjerkoli precenil prihodke kar za 800 milijonov evrov oziroma za 10 % vseh prihodkov. In podoba za leto 2010 sprejeti proračun 8 milijard 600 prihodkov in seveda 10 milijard 400 oziroma skoraj 10 milijard 500 odhodkov, nakar se zgodi rebalans, ki zniža prihodke za pol milijarde. Za pol milijarde so se pri načrtovanju proračuna 2010 zmotili in ga potem popravili in seveda za pol milijarde potem tudi znižali odhodke. Potem zelo podobno: proračun 2011 8 milijard 800 prihodkov in 10 milijard 300 odhodkov in seveda prvi rebalans že 8 milijard 300 samo prihodkov. Spet za pol milijarde. Vlada ima, očitno, za pol milijarde na nek način neke systemske napake ali v softverju ali v glavah, da jih preveč, bi rekel, predvidi na prihodkovni strani. Seveda je to velika težava, ki bo verjetno zaznamovala tudi proračune prihodnjih let in seveda potrebe po rebalansih. Poudaril sem, kaj to pomeni! To pomeni, da bo se ta težava odražala pri planiranju odhodkovne strani zaradi teh pogostih rebalansov.

Torej, spoštovani, to je druga vaša težava. Prva je kronični primanjkljaj, druga je ta konstantno kronična težava pri načrtovanju.

S tem bi še nekako živeli. Ampak, kaj je pa tista tretja, po mojem najbolj bistvena težava, ki pa se res, se mi zdi, vleče že od začetka mandata te vlade in traja in bo trajala tudi naprej: ne odpravlja se vzrokov za neuravnotežene javne finance, ampak se le odlašate s problemi. Če vi mislite, da boste z zamrznitvijo pokojnin, socialnih transferjev, z zamrznitvijo plač v javnem sektorju, z zamrznitvijo napredovanj uslužbencev v javnem sektorju rešili te tekoče odhodke, da jih bo v bodoče manj, se hudičevo motite. Ne boste se jih, ker bodo udarili čez čas morebiti še z dvakratnikom po pritiskih na te fiksne javne odhodke. Torej, namesto da bi odpravili vzrok za naraščajočo tekočo porabo, odlašate s pritiski te tekoče porabe na aktualni proračun in bo že nekako potem, kasneje. Leta 2012, 2013 bomo pa že telovadili in naredili nekaj. To se mi zdi, da je seveda ključni problem, ki se odslikuje tudi skozi številke. Zadnji statistični podatki pravijo, da je v Sloveniji že 160 tisoč javnih uslužbencev, da jih je Pahorjeva vlada pridelala 4 tisoč 300, da jih je bilo od avgusta do danes ali do oktobra novih tisoč. To lahko berete v današnjem dnevem časopisju.

Mi imamo nek trend naraščanja zaposlenih v javnem sektorju. Pravijo, da zlasti zdaj v šolstvu v zadnjem času, ker pač smo bili v novem šolskem letu in je bilo treba nekatere učitelje zaposliti in da je to to. Glejte, ko sem zadnjič malo gledal po statistiki, če smo že

ravno pri tem šolstvu, pa se bom potem še pri teh priljubljenih agencijah ustavil. Pri šolstvu smo pravzaprav ugotovili, da imamo v slovenskih šolah približno 7 učencev na enega strokovnega delavca. Odmislimo tehnični kader, to se pravi direktorje, pa kakšne hišnike pa čistilke. Torej na te, ki se ukvarjajo strokovno z vzgojno-izobraževalnim delom, je 7 učencev na enega delavca in približno 8 učencev na enega učitelja. Leta 1982 je bilo približno 2-krat toliko učencev na enega učitelja. Torej smo uspeli v nekem obdobju podvojiti število učiteljev na učenca oziroma strokovnih delavcev in jaz bi rad videl tisto študijo ali pa tisti argument za to, ki bo pričal tudi, da se je znanje naših otrok ali pa ne vem kaj, dvakrat poboljšalo. Prepričan sem, da je krivulja celo nasprotna, torej je res, da je nekje neko optimalno število učiteljev na učenca oziroma obratno, potem pa se zadeva že lomi in upogne. Pravzaprav nismo uspeli in nismo nikoli ukrotili tega naraščajočega pritiska javnih uslužbencev na tekoče odhodke in tudi ne skozi ta proračun niti skozi zakonodajo, ki bi generirala prihodnje proračune, se tega problema niste lotili.

Spoštovani iz Vlade! Kriza je bila priložnost, da bi tudi na nek način zarezali in se soočili s temi problemi, pa se žal tega ne vidi.

Prej sem omenil tudi te nesrečne agencije. Poglejte, ustanovljenih je bilo ničkoliko agencij. Rekli ste, da boste zaposlili ljudi v agencijah iz ministrstev, iz oddelkov, sektorjev, ki so že zdaj opravljali podobna dela na različnih resorjih, in da bo to sedaj učinkovitejše. Poglejmo Agencijo za upravljanje s kapitalskimi naložbami. Ta agencija bo imela izjemno pomembne naloge. Že zdaj se kaže. Namreč, zdaj je menda že ona kriva za zamenjavo gospoda Rotnika v Termoelektrarni Šoštanj. Ministrica ni nič vedela, predsednik Vlade ni nič vedel, ta kapitalna naložba je očitno sedaj pod agencijo in ne vem, ali so tam naročili. Torej, predsednik Vlade je govoril celo o revoluciji na polju upravljanja s kapitalskimi naložbami. Veste, koliko ima ta agencija letnega proračuna za leto 2011? 317 tisoč evrov. Torej ta agencija bo s 317 tisoč evri upravljala z vso energetiko, upravljala z Luko Koper, s Telekomom, upravljala s celim finančnim sektorjem, bankami in zavarovalnicami. 317 tisoč evrov verjetno zadošča za šest, sedem plač ali pa osem letnih plač ljudi z neko izobrazbo. Kaj šele s kakšno študijo ali pa kakšnimi strokovnimi podlagami, recimo, za združevanje energetskih stebrov ali ne nazadnje tudi z učinkovitim upravljanjem kapitalskih naložb. Kako si torej predstavljate,

da ne bo ta agencija čisto navadna fikus firma, ki bo samo priročni izgovor politiki, da je upravljanje kapitalskih naložb daleč, skratka ne bo pa ne kadrovske, ne finančne, ne nikakor opremljena, da bo lahko sploh resno opravila s temi naložbami. Torej želim vam povedati, kako se lahko te agencije izrodijo in so same sebi namen in priročni izgovor in se na nek način še huje ali pa še bolj neproduktivno reši nek problem kljub deklarativnim prizadevanjem za umik politike iz gospodarstva. Torej na tak način, spoštovani, boste res zelo težko obvladovali vzroke za situacijo pri teh odhodkih.

Naj vam, recimo, ponazorim še z enim podatkom, izjemno problematičen način strukture odhodkov, ki je pogojen z vsemi temi neobvladovanji tekočih odhodkov. Zdravo pravilo financ ali stabilnosti kakršnihkoli blagajn je to, da primanjkljaj ne sme biti večji, kot so investicije. Torej, primanjkljaj je lahko tolikšen, kot so investicije, približno, ne pa večji. Pri nas imamo primanjkljaj 1,7 milijarde oziroma 1,688 milijarde evrov, investicijskih odhodkov in investicijskih transferjev skupaj v proračunu za leto 2011 pa imamo pod milijardo in pol. To se pravi, mi imamo manj investicij, kot imamo primanjkljaja. Kaj to pomeni, spoštovani?! To pomeni, da s primanjkljajem financiramo neko tekoče delovanje te države. Zdaj pa jaz vas sprašujem - ali je to zdravo?! Ali je to zdravo?! Jaz še razumem, da bi imeli primanjkljaj za neke strateško pomembne investicije in posledice zadolževanja. Takšne investicije, ki bodo vrnile to vloženo z dodano vrednostjo, ki jo bodo te investicije prinesle bodisi z zaposlitvijo gospodarstva bodisi z nekim dvigom konkurenčnosti – ne vem, to so vsi ti infrastrukturni projekti. Vendar, spoštovani, iz teh podatkov, ko so investicijski transferji in investicijski odhodki večji od primanjkljaja, se seveda nikakor ne moremo temu približati, razen če se plačilo sredstev v EU proračun ne šteje kot investicijski odhodek – upam, da ne.

Torej, prva stvar, da se ne odpravljajo vzroki – sem povedal: nič se ne naredi na prestrukturiranju odhodkov in s sistemskimi podlagami za prestrukturiranje odhodkov. Drugi problem je, da Vlada je prestreljena z neučinkovitimi ukrepi za večjo gospodarsko aktivnost in ustvarjanje novih delovnih mest. Mislim, da bi to moral biti drugi cilj, poleg prestrukturiranja odhodkov, narediti državo bolj vitko, bolj učinkovito, njen državni aparat prilagoditi novim izzivom naših državljanov, seveda bi morali tudi denar plasirati v učinkovite ukrepe za dvig konkurenčnosti gospodarstva in ne nazadnje odpiranje novih delovnih mest. Kakšne imamo dejansko

številke na tem področju? Omenjeno je bilo že to, da smo diametralno drugje kot Nemčija. Nemčija, kot sem slišal, je zdaj že pri stopnji brezposelnih oziroma pri številu brezposelnih, kot je bila pred krizo. Mi smo bili pred krizo pri 60 tisoč brezposelnih, danes jih imamo 102, 103 tisoč. To se pravi, mi smo skoraj podvojili, če bi štel še tiste, ki so v teh začasnih ukrepih za ohranjanje delovnih mest, bi verjetno bili pri številki 120 tisoč, kar je gotovo dvakrat toliko kot pred krizo. In kaj so Nemci naredili? Prav to, kar smo v opoziciji predlagali! S temi intervencijskimi ukrepi države za spodbujanje gospodarstva so marsikoga ohranili pri življenju. Spomnite se samo subvencij za nakup novega ekološkega vozila, s čimer so Nemci kar precej pomagali svoji avtomobilski industriji in, hvala bogu, tudi nam, ker smo vključeni v dobaviteljsko industrijo prav te nemške avtomobilске industrije. Kaj bi bilo če ti Nemci in Francozi ne bi teh ukrepov uvedli, Bog pomagaj,! Torej smo se "šleпали" na nekaterih njihovih ukrepih v preteklosti.

Lastne ukrepe smo razvijali – ne vem, minister jih bo zagotovo pohvali, gospodarstvo in opozicija jih kara. Poglejte samo ukrepe za odpravo kreditnega krča. Banka Slovenije kot neodvisni regulator ocenjuje, da še danes zaradi nekkih izjemnih kreditnih aktivnosti slovenskih bank pri menedžerskih odkupih, pri lastniških konsolidacijah ne morejo, nimajo kapitala za podporo tistem perspektivnim projektom gospodarstva, zlasti iz strukture malih in srednje velikih podjetij. To ugotavlja Banka Slovenije, ne opozicija, ta grda nadloga, ki vam samo greni namere pri vladanju. Torej, to so ugotovitve in gospodarstvenikov in Banke Slovenije. In ne mi, prosim, reči, da je kreditni krč odpravljen. Morebiti za nekatere res ni odpravljen, na primer za projekt Grepa oziroma Stožic, ki so kljub še neizpolnitvi pogojev glede najemnih pogodb za novi trgovski center v Stožicah že dobili prvo polovico prve tranše kredita, 25 milijonov evrov s strani državnih bank, oziroma prednjači tu Nova Ljubljanska banka. Pa naj mi še kdo pove, da je to gospodarski projekt, da to ni politični projekt, da to ni politični projekt in to bomo še v tem parlamentu tudi verjetno obravnavali.

Torej, na eni strani neka toga struktura porabe in odhodkov tega proračuna, na drugi strani ni prihodkov, ker ni učinkovitih ukrepov iz naslova oživljanja gospodarstva, zato se seveda ta nesrečni primanjkljaj seli iz proračuna v proračun in javni dolg povečuje iz proračuna v proračun. Ob takih alarmantnih podatkih, ko govorimo o milijardah, je, spoštovani minister, nesmiselno govoriti o petih milijonih povečanja izdatkov za, ne vem,

tehnološki razvoj ali za ono, drugo in tretjo investicijo, ker je to kaplja v morje problemov, ki jih odseva ta proračun, ki je ne nazadnje samo posledica stanja v javnih financah in ne nazadnje v slovenskem gospodarstvu in v slovenskem prebivalstvu, ki je v glavnem že sedaj na ravni, da bolj prejema transferje, kot pa da ustvarja novo vrednost.

Dovolite mi, naj opozorim še na zadnji velik problem, to se pravi, poleg teh dveh je še tretji problem, zakaj ne odpravljamo vzrokov. Prioritete skozi proračun so sicer napisane, nikjer pa iz njih ne moremo razbrati učinkovitih ukrepov in ciljev, ki bodo že v prihodnjih letih zagotavljali in dali možnost spremljanja doseganja teh prioritet. Ena izmed pomembnih prioritet je dvig konkurenčnosti gospodarstva. Povedal sem že, da smo po eni lestvici padli za 20 mest, po eni za 8 mest, da so slovenske banke izgubile svoje bonitetne ocene in da jih bo posledično zgubila tudi država, zaostri se bodo torej pogoji za najemanje novih posojil s strani državi. Kaj dela Vlada na tem področju? Namesto da bi z ukrepi pravzaprav spodbujala dvig konkurenčnosti in si zadala nek cilj glede konkurenčnosti, predlaga nove in nove predloge, ki samo še negativno vplivajo na konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Ne bom pogreval predloga Ministrstva za gospodarstvo, da bi seveda posledično imeli višje cene električne energije, kar je bilo nameravano s tisto načrtovano reorganizacijo. Govoril pa bom o pokojninski reformi.

Pokojninska reforma ima v svojem bistvu tudi večjo dodatno obremenitev za gospodarstvo, kajti osnova za obračun prispevkov se predvidi tako, da bo predstavljala večje obremenitve gospodarstva. Namesto da bi odpravljali eno rakrano slovenskega gospodarstva, kar je prevelika obremenitev dela in plač – nasprotno, gremo v smeri, da jo bomo še bolj obremenili in s tem seveda upali, da bomo razbremenili gospodarstvo, naredili gospodarstvo tako, da bo lahko pokrivalo nenehne nove in nove zahteve javnega sektorja po novem in svežem denarju. Tega slovensko gospodarstvo ne zmore ob taki politiki. Dvignili ste že trošarine – trošarine po naših ocenah predvidevajo približno za 400 milijonov več prihodkov leta 2011, kot jih je bilo leta 2009 po prejšnjem predlogu proračuna. 400 milijonov več iz naslova trošarin. Namreč, v proračunu leta 2009 je bilo predvidenih tisoč 152 milijonov evrov prihodkov iz naslova trošarin, sedaj za leto 2011 je po vašem predlogu 1,5 milijarde in 16 milijonov, torej za slabih 400 milijonov več. Hočem povedati, da so to vse ukrepi, ki gredo kontra, ki ne gredo v smeri dviga konkurenčnosti, ampak ki dušijo slovensko

gospodarstvo. Vi si pa obetate iz naslova slovenskega gospodarstva za 20 % več davka od dohodka pravnih oseb v letu 2011, kot je ocena realizacije za leto 2010. Enostavno ni mogoče! Če greste z ukrepi pobijati gospodarstvo, pričakovati od tega gospodarstva, da bo plačeval več davkov od dohodka pravnih oseb – ne bo in ne more! To je spet ena tista cvetka tega proračuna, ki kaže na težavo z realnostjo načrtovanja. Načrtujete torej za 81 milijonov več prihodkov iz naslova davkov od dohodka pravnih oseb, kar, mimogrede, predstavlja 20 %, v letu 2011 glede na oceno realizacije v 2010, zdaj še ne moremo govoriti o realizaciji, ker je še več kot en mesec do konca leta. Torej, želim samo povedati, da ni ukrepov ali pa so neučinkoviti za to, da bi dajali tisto, kar se pričakuje od tega obubožanega gospodarstva.

Torej, spoštovani, naj zaključim s to ugotovitvijo, da je Slovenija, in ta vlada, daleč od tega, da bi krizo izkoristila kot priložnost, vsaka kriza je priložnost za marsikoga, vsakdo izmed nas je bil kdaj v kakšni osebni krizi, stiski, problemu. Iz nje je lahko izšel boljši kot pred tem, kriza je vedno lahko priložnost, priložnost je lahko za človeka, priložnost je lahko za družino, priložnost je lahko za državo. Mi smo se zdaj že, tako bi rekel, malo navadili na krizo, žal, in smo daleč od tega, da bi bila kriza lahko priložnost za nas, očitno je ta kriza in ta vlada zamujena priložnost za Slovenijo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Alojzij Potočnik v imenu Poslanske skupine Zares.

ALOJZIJ POTOČNIK: Hvala. Spoštovani!

Danes poteka najpomembnejša politična in ekonomska razprava v letošnjem letu, ki bo zaznamovala tudi prihodnji dve leti. Predlog sprememb državnega proračuna za leto 2011, dopolnjen predlog proračuna za leto 2012 in predlog zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize predstavlja temeljne vladne akte ekonomske, javnofinančne politike, razvojne oziroma izhodne reformne politike države. Vlada z njo vstopa v drugo polovico svojega političnega mandata, ki bo, kot kaže, ravno tako ali pa še bolj naporna in viharna kot prva. Leti 2011 in 2012 predstavljata leti političnih, ekonomskih izzivov in priložnosti. Ekonomskih zato, ker se je dosedanji slovenski ekonomski model, tako kot tudi v nekaterih mnogih preostalih državah, izkazal za premalo razvojnega, trajnostno naravnane in socialno vzdržnega. Pred nami je urbi et orbi dokaz, da je gospodarska kriza še tu, kot kaže, da nikoli več ne bo tako, kot je

bilo. In tudi ne gre zgolj za gospodarsko krizo, razen če v temu zboru vlada mišljenje, da je celotna politika samo ekonomska politika.

Slovenija potrebuje politiko, ki mora izhajati iz dolgoročnih ciljev, ki mora odgovoriti na zahteve naših državljanov, pričakovane Evropske unije in globalnih finančnih trgov. Pretekli razvoj smo gradili na verjetno pretiranem zadolževanju, zato Evropska komisija zaradi fiskalne in dolžniške krize stopnjuje ekonomski in proračunski nadzor, saj želi večjo fiskalno harmonizacijo, kar naj bi znižalo dolžniška tveganja članic in celotne Evropske unije. Poleg tega mora Slovenija paziti na odzivnost finančnih trgov in ne nazadnje na bonitetno oceno države. Tukaj gre predvsem za presojo naše skupne zadolženosti in sposobnosti odplačevanja, saj je naša država precej zadolžena navzven in je njen prostor manevrsko precej omejen. Stanje in projekcije javnofinančnih agregatov kažejo, da so problemi v javnih financah ne samo prehodne, ampak tudi in predvsem strukturne narave. Ohranjanje visokih primanjkljajev bi povečalo problem dolgoročne vzdržnosti javnih financ. Tako je cilj, ki si ga je zadala Vlada, v čim krajšem času in v čim večji meri zmanjšati tveganje za stabilnost javnih financ v obdobju finančne krize. V javnofinančnem svetu zgodba ni nova; na eni strani padajoči davčni donosi oziroma napovedano postopno povečanje z zelo visoko stopnjo tveganja in na drugi naraščajoči izdatki za socialne prejemke. Torej mirujoča gospodarska aktivnost, v nekaterih panogah celo močna oseka, in hkrati, tu je Vladi treba pritrditi in priznati, stabilna socialna zaščita. Povsem jasno je, da mora politiko vzdrževanja statusa quo in političnega kupčkanja nadomestiti politika sprememb, reform, če hočete, in prestrukturiranja oziroma politika odrekanja. Slovenija se sicer lahko gre neko lokalno politično retoriko in lokalne politične obrede posameznih interesnih skupin, toda Slovenija kot majhna država globalnih trendov ne more spremeniti, lahko se spremeni zgolj sama. Potem gre z več optimizma pričakovati, da se bo podprto z domišljenimi in izvedenimi ukrepi povečala samozavest in motiv za gospodarsko napredovanje in rast. Zgolj s političnimi prerivanji okoli delitve kolača javnih financ, brez izvernih političnih in družbenih idej bomo obsojeni na ponavljanje vaj in jalovo setev. Imunski sistem javnih financ je namreč pri nas načet, poseg je neodločljiv. V nasprotnem primeru se lahko pridružimo skupini evropskih bolnikov, poimenovanih s kratico PICS.

V Poslanski skupini Zares smo se odločili, da bomo pri omenjenih predlogih aktov Vlado podprli. Pritrjujemo misli, da kapitalizem,

in tu smo, lahko deluje le, če delujeta, dovolite mi reči, protestantska etika in tako imenovano odlaganje zadoščenja, odrekanja, ko porabništvo ni zadnji lexaurin na poti do sreče. Je slednja intervencija izšla iz teh spoznanj? Če je, je pravi korak na poti v drugačno ravnanje in obnašanje. S tem želimo upravičiti pričakovanja državljanov v učinkovitejše delovanje države. Stabilnost sveta je negotova, morda celo na kocki, in mi smo njegov del: vsi, od tistih s častitljivo starostjo, do tistih, ki šele prihajajo.

Presodili smo, da so omenjeni akti potrebni, medsebojno dovolj in primerno vsebinsko usklajeni in se zato nadaljnjih razprav vzdržujemo, ker temeljne pripombe in rešitve, večino, ne vseh, smo že uveljavili v obravnavi na delovnih telesih. Kar je treba storiti, je neodložljivo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala.

Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Spoštovani ministri, državne sekretarke, sodelavci, kolegice in kolegi!

Februarja letošnjega leta smo obravnavali izhodno strategijo Vlade za obdobje 2010–2013. V Slovenski ljudski stranki smo takrat ta dokument podprli, kljub temu da smo menili, da strategija temelji na predpostavki, da je finančna in gospodarska kriza že mimo. Strategija je med drugim navajala konsolidacijo javnih financ kot temeljni ukrep ekonomske politike. Zakaj govorim, da je navajala, torej v pretekliku: zato, ker očitno ta izhodna strategija ne daje pravih rezultatov. Celo Vlada s predlogi proračunov negira usmeritve iz te strategije. Že takrat smo v Poslanski skupini SLS opozarjali, da je varčevanje v javnem sektorju premalo ambiciozno zastavljeno. Takrat smo predlagali, da bi si Vlada za cilj morala zastaviti zmanjšanje javnofinančnih odhodkov vsaj za 10 % na letnem nivoju. Del privarčevanega pa nam ni niti za spodbudo gospodarstvu, kar bi olajšalo prebroditi krizo. Vlada je, na primer, v izhodno strategijo zapisala, da bo znižala stroške dela v javnem sektorju, da bo zniževala število zaposlenih v javnem sektorju za cca tisoč 600 letno. Dogaja pa se ravno obratno. Od začetka mandata te vlade je število javnih uslužbencev naraslo za več kot 4 tisoč. Danes smo že slišali, da letos za tisoč.

Že januarja na primer, ko smo obravnavali opozicijski paket protikriznih

ukrepov, smo opozarjali na ključni problem, s katerim se bo morala soočiti politika v naslednjem obdobju, in sicer, kako zmanjšati obseg javne porabe in kako razporediti razpoložljiva javnofinančna sredstva, da bi dosegli čim večjo konkurenčnost in gospodarsko rast. Takrat smo dejali, da brez razbremenitve gospodarstva na eni strani in zmanjšanje javne porabe na drugi strani ne vidimo možnosti za izhod iz finančno-gospodarske krize. Osnovna filozofija kakršnihkoli programov, paketov ali ukrepov za izhod iz gospodarske krize bi morala biti zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Predvsem bi to moralo temeljiti na odhodkovni strani javnih financ, torej na zmanjšanje porabe tam, kjer to ni nujno potrebno. Ob sprejemanju rebalansa proračuna za leto 2010 je Urad za makroekonomske analize in razvoj ocenil, da predlagani rebalans proračuna za leto 2010 ne predvideva posegov v odhodke z bolj s sistemskimi ukrepi, temveč pomeni le uskladitev odhodkov z nižje ocenjenimi prihodki in tako ne bo prispeval h konsolidaciji javnih financ.

Pa poglejmo proračuna za leto 2011 in 2012, ki sta danes predmet razprave. Za začetek najprej nekaj o sestavi oziroma obliki predlaganih proračunov. Po našem mnenju gre za popolnoma netransparenten proračun, ki onemogoča primerjave s preteklimi leti in kar je najhujše, onemogoča jasno in transparentno spremljavo stroškov javnega sektorja tudi v prihodnje. Strukturo proračuna, tako imenovani programski proračun, smo oblikovali oziroma ste oblikovali po posameznih programih in politikah, ki pa onemogočajo celotni zainteresirani javnosti, in tako predvsem davkoplačevalcem, vpogled v stroške izvajanja tega programa. Kolikšen je strošek dela, kolikšni so materialni stroški, kolikšni so drugi stroški itn.? Torej, javnemu sektorju s strukturo proračuna, takšnim, kot je danes pripravljen, dajemo dodatno potuho za njihovo negospodarno, neekonomično, predvsem pa nejasno poslovanje. To, kar imamo na mizi, bi lahko bila priloga; priloga v obliki proračuna, takšnega kot smo ga poznali do sedaj, in zanima me, kaj bodo na takšen proračun dejali gospodarstveniki; tisti gospodarstveniki, ki se iz dneva v dan soočajo s stroški, s stroški surovin, s stroški dela, stroški energije, stroški zaloga in tako naprej in tako dalje. Če teh posameznih postavk nimamo pod kontrolo – in iz tega proračuna pač izhajajo, da jih ne bomo mogli imeti pod kontrolo –, se nam ne piše najbolje. Po naši oceni bi bilo nujno potrebno spremeniti samo logiko funkcioniranja ministrov in tudi javne uprave. Namreč logika, ki sedaj obstaja in se ni spremenila in se bo

tudi težko spremenila v bodoče, v prihodnje, seveda če ne bomo vsi na tem trdo delali, je pogumna. Namreč logika potrošništva. Vsi ministri, uradni in vse agencije, torej vsi proračunski uporabniki se pri pripravi proračuna borijo za to, pravzaprav je to mesarsko klanje, kako bodo dobili na razpolago več proračunskih sredstev za svoje programe. In potem so seveda tisti, ki si izborijo večji delež, več proračunskih sredstev, proglašeni za zmagovalce, in tisti, ki morda pri tem niso tako radikalni, ki si izborijo manj, so proglašeni za poražence. Če to primerjamo z gospodarstvom, je tam logika popolnoma drugačna. Torej, tam ni potrošniške logike, ampak je gospodarska logika. Tam so namreč tisti, ki znajo izdelek izdelati s čim manj stroški, po navadi zmagovalci, ne tisti, ki za to potrošijo več. In to logiko bi bilo v prihodnje potrebno vpeljati tudi pri pripravi proračunov naše države.

V letu 2011 bomo imeli 1,7 milijarde evrov primanjkljaja, v letu 2012 predvidevamo novih 1,4 milijarde evrov primanjkljaja. Torej v dveh letih bomo porabili dobre tri milijarde več, kot jih bomo imeli dejansko na voljo. To je približno tako, kot bi vsak mesec zapravili tisoč evrov ob plači 800 evrov. Vsaki gospodinjici v tej državi, in to mislim v pozitivnem besede, je jasno, da tako preprosto ne gre in da to vodi v bankrot in katastrofo. Še več, bodimo natančnejši. Proračun je v osnovi sestavljen iz dveh delov: iz predvidenih prihodkov in zastavljenih odhodkov. Če malo bolj razmislimo, vidimo, da predvideni prihodki v proračunih temeljijo na makroekonomskih predpostavkah, ki temeljijo na nekih prihodnjih, negotovih in bolj ali manj točnih oziroma netočnih napovedih in ugibanjih. Če pogledamo naprej samo prihodke, ki so predvideni iz proračuna Evropske unije, torej tako imenovano črpanje evropskih sredstev, vidimo, da ti ne temeljijo niti na napovedih in ugibanjih, ampak so žal zgolj neka želja, da ne bom rekel pobožna želja.

Zakaj tako trdim? Iz zaključnega računa proračuna za leto 2009 je razvidno, da je od predvidenih 814 milijonov evrov bilo realiziranih le 596 milijonov evrov, torej 220 milijonov evrov manj od predvidenega, kar je direktno povečalo predvideni proračunski primanjkljaj. Podatki za leto 2010 so še bolj zaskrbljujoči. Po zadnjih podatkih, ki so nam, poslancem, bili posredovani na zadnji seji Odbora za lokalno samoupravo 10. novembra, to je prejšnji teden, je od predvidene dobre milijarde evrov sredstev, ki naj bi jih pridobili iz proračuna Evropske unije, do tega trenutka realiziranih samo dobrih 500 milijonov evrov. To pomeni, da se predvideni primanjkljaj 1,8

milijarde evrov lahko povzdigne na neverjetnih 2,3 milijarde evrov, kar sploh ni tako nerealno, če vemo, da razpisov za koriščenje evropskih sredstev pravzaprav ni. Zato toliko bolj ne moremo razumeti te vlade, da nikakor ni pripravljena bolj zategniti pasu in se osredotočiti na tisti del proračuna, ki je lahko stoodstotno obvladljiv. To so proračunskih odhodki. Ti ne temeljijo na nikakršnih ugibanjih in napovedih. Ti so lahko točno takšni, kakršne si zastavimo, da bodo. Vendar logika je drugačna. Porabljali bomo toliko, kot mislimo, da potrebujemo. Očitno ni dovolj, da smo na lestvici svetovne konkurenčnosti padli za 20 mest, to, kar je že bilo rečeno, na 52. mesto med 58 državami. Za nami so se uvrstile le, po naših podatkih, Bolgarija, Romunija, Argentina, Hrvaška, Ukrajina in Venezuela. Indeks konkurenčnosti se računa na podlagi kombinacije kazalnikov v posameznih skupinah in podpodročjih. Na nekaterih posameznih področjih smo celo še na slabšem mestu. Na primer, pri merjenju učinkovitosti države na 53., pri merjenju poslovne učinkovitosti pa na predzadnjem, 57. mestu. Očitno tudi niso dovolj vse bolj glasna opozorila iz tujine, niti ne slabi zgledi, ki jih imamo vsak dan na televizijskih ekranih, Grčija, očitno tudi Irska, ki bi nas morali skrbeti. Ni dovolj tudi 100.000 brezposelnih.

Še nečesa nikakor v Slovenski ljudski stranki ne moremo razumeti. Leto 2008, po besedah trenutne koalicije, izvor vsega hudega in vseh naših trenutnih in bodočih težav – takšnih ali drugačnih –, leto brezglavega razmetavanja denarja, leto debelih krav, kot v zadnjem času radi rečemo, leto, ko po drugi strani po dolgem času ni bilo proračunskega primanjkljaja, ko bi se, po vaših besedah, moralo veliko veliko privarčevati. Po tej logiki bi se danes in v prihodnjih letih, ki vsekakor še ne bodo brez posledic gospodarske krize, moralo potrošiti manj, predvsem na tistih področjih, ki nimajo ničesar s to finančno in gospodarsko krizo. Ker so več kot očitno manjši tudi prihodki in ker bi se že leta 2008 lahko in moralo kaj prihraniti, je logično, da bi danes, ko nam gre slabo, obseg porabe morali znižati vsaj na nivo leta debelih krav, torej na leto 2008. Jaz trdim, da še več. V letu 2008 je bilo 8 in pol milijarde evrov prihodkov in 8,4 milijarde evrov odhodkov. Torej naj ponovim: v letu 2008, letu največjega gospodarskega vzpona in razcveta v zgodovini slovenske državnosti. Ampak, ne. Vi ste pravzaprav odkrili nek nov kazalec, ki se mu reče strukturni primanjkljaj, kazalec, ki kar naenkrat najuspešnejše proračunsko leto spreobrne v najslabše in po drugi strani vašo razsipniško in nevarčevalno finančno politiko prikaže kot

najboljšo in edino primerno rešitev za slovensko prihodnost. In sedaj, ko je kriza neizprosna, v letu 2010 predvidevamo 2,8 milijarde odhodkov in prihodkov za 8,1 milijarde, v letu 2011 10 milijard odhodkov, prihodkov 8,3 milijarde in v letu 2012 10,1 milijarde odhodkov in prihodkov 8,7 milijarde. Ob dejstvu, naj še enkrat ponovim, da ocena prihodkov temelji na ugibanjih in željah, odhodke pa se da 100 % točno načrtovati. In kje bomo varčevali? Zelo nazoren pri tem je zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, ki je pred nami.

Po naši oceni je nedopustno, da se ob nepripravljenosti države ali javnega sektorja, da bi resneje varčevala, poskuša varčevati na račun socialno najšibkejših slojev, čeprav je bilo – in to vedno znova ponavljam – do sedaj je na področju sociale s strani te vlade storjenega največ in veliko. In to je potrebno priznati. V tem primeru govorimo o zamrznitvi socialnih transferjev. To so na primer otroški dodatki, dodatki za nego otroka, dodatki za veliko družino, pomoč ob rojstvu otroka, da ne naštevam več, dodatki za pomoč in postrežbo. Govorim o varčevanju na račun mladih družin in otrok, ko bi se z malo dobre volje veliko večja sredstva dalo prihraniti na drugih področjih porabe, predvsem državne uprave in njenega aparata. Govorim o varčevanju pri upokojencih, ko se zamrzuje usklajevanje pokojnin, s čimer se Slovenska ljudska stranka ne strinja. Pri 1,8 milijarde letnega primanjkljaja se za 100 milijonov evrov država spravlja na najšibkejše – seveda, tu je pravzaprav najenostavneje! Po drugi strani pa bomo namesto razbremenjevanja gospodarstva obremenjevali vse po vrsti: od gospodarstva, pravnih in fizičnih oseb do kmetijstva in tako naprej. V zadnjem času vseskozi spremljamo, še posebej tam od poletja naprej, takšne ukrepe; denimo dvigovanje trošarin, dvigovanje upravnih taks, razmišljanje o grozljivem davku na nepremičnine in ne nazadnje tudi na spremembo Zakona o dohodnini, kjer bomo s 4 milijoni evrov obremenili slovensko kmetijstvo.

V Slovenski ljudski stranki obeh proračunov ne bomo podprli, ker se s takšno politiko in s takšno logiko preprosto ne moremo strinjati. Iz tega razloga smo pripravili za vsako leto po en amandma, ki je namenjen predvsem varčevanju, varčevanju na tistih proračunskih postavkah, ki s to finančno in gospodarsko krizo nimajo preprosto nič, in v teh amandmajih k proračunoma 2011 in 2012 predlagamo, da se poraba vrne na leto 2008 in zniža za 5 %. S takšnima amandmajema bi v letu 2011 privarčevali 191 milijonov evrov, v

letu 2012 181 milijonov evrov. Torej, vrnimo se na porabo iz leta 2008 na tistih proračunskih uporabnikih, ki niso povezani s to finančno gospodarsko krizo, ki nimajo ukrepov, bom rekel, socialne politike, ukrepov na področju gospodarstva, konkurenčnosti in tako dalje, ampak na tistih področjih, ki s tem preprosto nimajo nič. Vrnimo se na tisto porabo in znižajmo to porabo za minimalno 5 % in privarčevali bomo veliko sredstev, ki jih lahko namenimo po eni strani za zniževanje primanjkljaja ali pa tudi za kakšne ukrepe, o katerih se danes pogovarjamo.

Veliko proračunskih uporabnikov je tukaj navedenih, prebral bom samo nekatere s prve strani tega amandmaja, denimo: Državni svet, Varuh človekovih pravic, Informacijski pooblaščenec, Ustavno sodišče, Državna revizijska komisija, najbrž tudi Državni zbor. Pred kratkim smo dobili v svoje pisarne nove monitorje. Ne vem, čemu je bilo to treba. Zame je bil stari monitor popolnoma v redu, sem lahko enako delal, kot delam zdaj z novim monitorjem in bi najbrž tudi s tem še lahko počakali tudi v naši hiši. Podobno je tudi pri vseh ostalih proračunskih uporabnikih. Potrebna pa je volja, tako kot je predsednik Vlade rekel, železna volja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša v imenu Poslanske skupine DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, kolegice in kolegom!

V Poslanski skupini DeSUS ne bomo podprli predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2011, kakor tudi ne predloga proračuna za leto 2012. Razlog za našo odločitev, da ne podpremo omenjenega akta, je seveda napovedana zavrnitev realizacije pokojnin in socialnih transferjev. Po naši oceni je država posegla in dosegla najnižjo točko v izžemanju dohodkov slovenskih državljanek in državljanov, ki svoje pokojnine so pošteno zaslužili, in tistih, ki jih do pokojnine še čaka nekaj let. Po naši oceni argument premierja in ministra za finance, da se bo zaradi polovičnega usklajevanja podrl cel proračun in bodo onemogočene vse investicije, ne vzdrži resne presoje. Noben proračun ne more pasti zaradi zneska, ki ga v Poslanski skupini DeSUS želimo nameniti za usklajevanje pokojnin. Pa se na tem mestu spomnimo, koliko denarja smo porabili za reševanje krize v Grčiji. 384 milijonov evrov – verjetno bomo toliko porabili – in koliko ga še nameravamo porabiti za tako imenovano

stabilnost evroobmočja. 2 milijardi in 73 milijonov! Za javni sklad, za regionalni razvoj smo predvideli poročstvo v višini 30 milijonov evrov, za poročstvo Darsa pa 329 milijonov evrov. Konec leta 2009 sta na državna ramena padla 102 milijona evrov iz naslova poroštev podjetij, ki niso zmogla plačevati posojil. V tem primeru gre za tako imenovane sporne terjatve, saj je njihova izterjava zelo malo verjetna, če ne celo neverjetna.

Naj omenim tudi nepobrane davke. Največji delež pobranega davka obsega davčni dolg. Le-ta je 30. junija lanskega leta znašal 856,77 milijona evrov, od tega 452 milijonov aktivnega ali lažje izterljivega dolga. Nepobranih sredstev za pokojnine in invalidsko zavarovanje pa je za 175,73 milijona evrov, od tega 105 milijonov aktivnega dolga. Torej, če bi država znala pobrati tisto, kar bi morala, torej prispevkov za pokojninsko blagajno, bi bilo na voljo dovolj denarja za usklajevanja, ne samo za polovično, ampak kar za 100 %.

Iz predloga obeh aktov je razvidno tudi, da Ministrstvo za finance načrtuje povečanje dohodnine. Zato se nam na tem mestu postavlja vprašanje, kdo bo plačal toliko več dohodnine, ko vsi verjetno veste, da so socialno ogroženi državljani in državljanke oproščeni plačevanja dohodnine.

Takšnih pa je v naši državi vse več, kar posledično pomeni tudi manj pobrane dohodnine.

V Poslanski skupini DeSUS, kot rečeno, ne bomo podprli predloga obeh aktov, kajti po naši oceni Vlada ni ravnala razumno, ni prisluhnila našim pozivom in pozivom slovenske javnosti. Ker Vlada sama ni pripravila amandmajev k predlogu obeh aktov, s katerim bo namenila denar za vsaj polovično valorizacijo pokojnin in socialnih transferjev, smo poslanci naše poslanske skupine sami pripravili amandmaje, ki gredo v smeri odpravljanja krivic, ki jih bo povzročil sprejem obeh aktov v sedanji obliki.

Seveda ob neutemeljenih očitkih Vlada ni pokazala niti trohice posluha za naše najšibkejše državljane, upokoјence; za tiste, ki so odvisni od socialnih transferjev in jim je vsak dodaten evro več kot dobrodošel, saj nam niso naredili niti najmanjšega koraka nasproti. Še več, predsednik Vlada nam očita, da zahtevamo privilegije za določeno skupino državljanov. Včeraj sem na televiziji gledal, ko je starejši gospod izjavil, da se s to pokojnino, ki jo ima, ne more preživeti in da razmišlja, da bi najraje umrl. Takih in podobnih je v tej državi še več. Mogoče je to res, vendar pa še enkrat ponavljam, da gre za socialno najšibkejše prebivalce. Z varčevanjem pri tej kategoriji ljudi ne smemo in ne moremo graditi, vzdrževati

dobrega stanja javnih financ, še posebej, če vemo, da država ne zna opraviti ene najbolj osnovnih nalog, to je učinkovito pobiranje davčnega dolga.

Na koncu naj navedem najbolj pomembno dejstvo. Septembra smo v Državnem zboru na predlog Ministrstva za finance sprejeli predlog zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, prenosu pravic in pooblastil DSU-ja na Slovensko odškodninsko družbo, o naložbeni politiki Kapitalske družbe, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter Slovenske odškodninske družbe. V 6. členu tega zakona so z določbo prvega odstavka zagotovljena namenska sredstva v višini 50 milijonov evrov, ki jih mora družba Kad vsako leto najpozneje do 30. septembra nakazati Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V drugem odstavku istega člena pa določbe določajo, da se na podlagi zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in določa usklajevanje pokojnin, nakazilo uporabi za to usklajevanja, se pravi, pokojnin. Torej, če bi bila, izpolnjena določba omenjenega zakona, bi se pokojnine lahko polovično uskladile, vsi skupaj pa bi si prihranili kar precej hude krvi in sivih las, ki jih povzročajo trmasto vztrajanje Vlade, da bo prikrajšala najbolj ranljivo kategorijo naših državljanek in državljanov.

Za konec pa naj še vprašam to: Ali je mogoče, da je DeSUS ostal primerno žrtveno jagnje za preusmerjanje pozornosti z veliko večjih zneskov kot bi znašala višina polovične valorizacije? Grenak priokus nam pušča misel, da ne gre za 30 milijonov evrov, temveč v resnici za milijardo 200 tisoč evrov, kolikor je vreden nek projekt, na katerem se lomijo kopija za prevlado, in da je DeSUS-ovo prizadevanje za upokoјence in prejemnike socialnih transferjev zlorabljeno za prekrivanje gromozanskih apetitov posameznikov po milijardnih zneskih.

Vlada je pripravila predlog nacionalnega reformnega programa. V tabeli Ključni kazalniki gospodarske rasti za Slovenijo v letih 2009 do 2012 je predvidela rast za zasebno potrošnjo, in sicer v letu 2011 za 1 %, v letu 2012 pa 2 %. V Poslanski skupini DeSUS se sprašujemo, na koga računa Vlada, da bo več trošil? Navadni državljani ali tistih 100 najbogatejših Slovencev? Vlada se verjetno ne zaveda, da so največji potrošniki prav upokoјenci, ki večina denarja, če jim sploh še kaj ostane po plačilu položnic, namenijo za nakup zdravil, hrane in oblačil, pa še to vedno pogosteje namenjamo kot obliko pomoči svojemu otrokom oziroma vnukom.

Eden od očitkov poslancem DeSUS-a je bil tudi ta, da se v predlogu proračuna za leto 2012 uskladitev pokojnin in socialnih transferjev ne načrtujeta. Vlada naš amandma zavrača, češ da ne gre za znižanje, ki bi bilo povezano z interventnimi ukrepi na področju pokojnin, temveč za prenos nekaterih odhodkov v proračunske odhodke, zaradi česar je prišlo do spremenjenih zneskov. Še več, državna sekretarka je na matičnem delovnem telesu dejala, da je za leto 2012 z interventnim zakonom določeno, da se bodo pokojnine, socialni transferji in plače v javnem sektorju uskladile z ravno rasti življenjskih stroškov oziroma drobnoprodajnih cen, če bi bila ta rast večja od 2 %. Po naši oceni gre zgolj za navadno sprenevedanje, da to ni napovedana zamrznitev. Bodimo toliko poštene in si priznajmo, da je to čisto preprosto napoved zamrznitve. Vsi vemo, kaj se da narediti s statistiko in da številke ter papir prenesejo vse, pa tudi to, da se med prvimi mehanizmi da prikazati, da rast življenjskih stroškov ne bo preseгла te stopnje. Predsednik Vlade ob zavračanju polovičnega usklajevanja izjavlja, da ne more popustiti eni kategoriji prebivalcev. Naj mu ob tem postavimo še vprašanje: Ali obljuba, ki je bila dana s strani Vlade predsedniku sindikata vzgoje in izobraževanja, da se pokojnine zagotovo ne bodo usklajevale, zato da je pristal na podpis aneksa, ni popuščanje neki interesni skupini? Kaj pa je to drugega kot popuščanje sindikatom? Še več, Vlada s to obljubo dopušča, da omenjeni sindikat izsiljuje, omejuje ter odreka pravice slovenskim upokojevcem, prejemnikom socialnih transferjev in tistemu delu javnih uslužbencev, ki ne spadajo v omenjeni sindikat, kar pa ni zanemarljiva številka.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je najlažje na nekoga drugega prevaliti krivdo za to, da razmere v državi niso take, kot si želimo. In prav to počneta premier in del Vlade, ker niso znali pripraviti ustreznih odgovorov na krizo, v kateri se je znašla država. Posega se po najnižjem orodju, torej najti krivca za nastalo situacijo, in to tokrat v naši poslanski skupini oziroma stranki. V Poslanski skupini DeSUS takšno podtikanje odločno zavračamo. Tudi v bodoče se bomo borili za tisto, kar se nam zdi prav za slovenske državljanke in državljane, saj vendar nismo glasovalni stroj, temveč stranka in poslanska skupina z jasnim in dobro zastavljenim socialnim programom. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice z Vlade, gospoda ministra in predstavniki Vlade!

Bistven korak te vlade je bil, da je sprejela proračunski memorandum, tako za leto 2011 kot leto 2012, kar je za Slovensko nacionalno stranko bistveni pogoj za oblikovanje proračunov za omenjeni leti. V svojem memorandumu in v proračunih je Vlada predvidela za leto 2011 znižanje bruto družbenega produkta za 0,4 %, znašal naj bi 4,5 %, oziroma primanjkljaja, ki naj bi znašal 4,5 % bruto družbenega produkta oziroma milijardo in 700, v letu 2012 pa naj bi bil proračunski primanjkljaj 3,6 % bruto družbenega produkta oziroma naj bi znašal milijardo in 420 milijonov. Pri napovedovanju prihodkov državnega proračuna za leto 2011 je bilo izhodišče Vlade ocena realizacije prihodkov za leto 2010 in napoved Umarja. Ob tem moramo povedati, da je bil proračun za leto 2011 sprejet že leta 2009, in sicer so to vsi elementi, ki jih mi upoštevamo ob bistveno drugačnih makroekonomskih izhodiščih. Davčni prihodki so se v teh dveh letih močno znižali. Ob spremembi proračuna za leto 2011 pridemo do zmanjšanje prihodkov za skoraj 550 milijonov, odhodki pa bodo po novem proračunu za leto 2011, če ga bomo sprejeli, nižji za 350 milijonov evrov. Torej je za skoraj 200 milijonov evrov razlike, torej 200 milijonov evrov prihodkov več bo manjkalo. Ob upoštevanju, da oba proračuna za leto 2011 in 2012, o katerih danes govorimo, slonita na zamrznitvi pokojnin, socialnih transferjev in plač v javnem sektorju, lahko sklepamo, da so ti ljudje, ki smo jih omenili, tisti, ki bodo Vladi privarčevali 450 milijonov evrov. Zakaj to omenjam? Zato, ker v Slovenski nacionalni stranki ne moremo mimo več milijard evrov težko letno porabo pri mnogokrat spornih javnih naročilih in nekaterih državnih nakupih in ne moremo mimo dejstva, da je v letih 2009 in 2010 Vlada za nakupe porabila več, kot je bilo porabljeno za različne nakupe v konjunktornem letu 2008. To so pač dejstva, mimo katerih iti ne moremo. Poleg tega v Slovenski nacionalni stranki ne moremo mimo dejstva, da se Vlada močno zanaša na podatke Umarja ob tem, da je prav tako uradno banka Slovenije napovedala, da so podatki in predvidevanja Umarja preoptimistični. In kot je razvidno ali kot razumemo iz obeh dokumentov, navodil, napotkov ali pa napovedi Banke Slovenije Vlada pri oblikovanju obeh proračunov ni

upoštevala. Dejstvo je, da je, še enkrat pravim, najpomembnejši dokument proračunski memorandum v preteklosti pa tudi zdaj spregledal veliko zadolženost slovenskih bank v tujini. Posledično je nastal kreditni zastoj. Ker ni kreditov, ni ukrepov za povečanje javnih investicij, ki pa so nujni prvi ukrepi v gospodarski krizi.

Drugič. V Slovenski nacionalni stranki se zavedamo in trdimo, da je proračunski memorandum najpomembnejši dokument in namenjen Slovcem in Slovenkam, slovenski javnosti. Program stabilnosti, o katerem tudi slišimo veliko govoriti, pa je namenjen, to naj bo jasno, javnosti Evropske unije in ne nam. Zato je memorandum toliko bolj pomemben. Fiskalni svet je dal jasna izhodišča, da bi bil cilj, normalni delež javnih izdatkov države Republike Slovenije 43 % BDP, in če bi ga mi ohranjali, bi Slovenija lahko do leta 2013 ohranila normalen primanjkljaj na 1 % BDP. Ob tem, da se iz podatkov obeh proračunov ne vidi še nečesa, kar pa je bistvenega pomena, to pa je, da je zasebni dolg slovenskih bank v tujini potencialni javni dolg države, ki pa tukaj - na žalost ne vidim. In da bi vsaj v Slovenski nacionalni stranki, pa verjamem, da bi mnogi v Vladi rekli ja tudi javnofinančnemu primanjkljaju, če bi bil nekoliko večji, če bi bil dejansko nastal zaradi edine možne dopustnosti, to pa je zaradi potreb po gospodarski rasti. In, ker govorimo o proračunih in številkah, je dobro vedeti tudi nekatere številke. Pri spremembi proračuna za leto 2011 lahko v bilanci vidimo, kot že rečeno, 500 milijonski znesek manjših prihodkov od predvidenih in pa 360 milijonov manj odhodkov od predvidenih v prvotnem oblikovanem proračunu za leto 2011, med katerimi je 146 milijonov tekočih odhodkov in pa kar velik znesek varčevanja na odhodkovni strani, 86 milijonov namenjen varčevanju pri plačah in prispevkih delodajalcev za socialno varnost. Ali je to prav ali ne, bo vsak presodil sam. Tudi investicijski odhodki te države so nižji za 186 milijonov, kar je po eni strani pohvalno, po drugi strani pa mogoče včasih tudi ne, kajti so tudi vsebine in stvari, ki jih ta država potrebuje in mora imeti. Na računu finančnih terjatev in naložb v proračunu za leto 2011 lahko ugotovimo, da so se dana posojila te države povečala za 400 milijonov. S 113 na 507. Na računu financiranja za leto 2011 pa lahko ugotovimo, da je zadolženost večja za 570 milijonov in pride na znesek 301 milijarde. Tudi, če pogledamo bilanco A in bilanco B, ki je nujna za vpogled vsaj osnovnih podatkov, smo v Slovenski nacionalni stranki, bom rekel po domače, zelo jezni, ker ugotovimo naslednje – pravzaprav ustavil se bom v

posebnem delu, se opravičujem – ugotovimo, da se po vsem trudu po varčevanju, povedali smo kje, Nacionalni agenciji za kakovost v visokem šolstvu, jaz se opravičujem, niti ne vem, da obstaja, kaj šele, da vem, kaj počne, povečajo sredstva za 3,5 milijonov. Komisiji za preprečevanje korupcije se povečujejo za pol milijona evrov, Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb za pol milijona evrov, Uradu za enake možnosti za 100 tisoč evrov, Uradu za varovanje tajnih podatkov se povečujejo izdatki za 100 tisoč evrov, upravljanju sistema javne uprave za 15 milijonov, Uradu za nadzor proračuna za 100 tisoč evrov, Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino pol milijona evrov. Uradi, komisije, nekaj je pač takih, mogoče vi ste bolj poučeni in veste, kateri so to, jaz zanje prvič slišim, za nekatere, kar povečujemo izdatke. Ob dejstvu, da pa mirno versus temu v posebnem delu piše minus 76,5 milijonov za socialno varnost in mirno piše minus 3 milijone za zdravstveno varstvo. Za neke urade, komisije, agencije, novonastale, stare, zmešane, tri delajo, četrta je čisto nova, ki bo te tri nadomestila in tako naprej, pa lepo milijoni gredo.

Po drugi strani, zdaj se vračam na bilanco A in B, vidimo, da je podjetništvu in konkurenčnosti, o bilanci A govorim, vzeti ali zmanjšanih 400 milijonov, visokemu šolstvu 25 milijonov, trgu dela 20 milijonov, izobraževanju in športu 97 milijonov, prometu 85 milijonov, kmetijstvu 14 milijonov, okolju 4 milijone. Socialni varnosti je odvzetih 22,5 milijonov, zdravstvu 4 milijone, političnemu sistemu 2 milijona, varnosti, obrambi 105 milijonov in zunanji politiki, javni upravi 15 milijonov in pa inštitutu pravne države, svobode in varnosti 40 milijonov. Dobro, podjetništvu in konkurenčnosti se v bilanci B, to je bilanci finančnih terjatev in naložb, vrača, daje se jim 393 milijonov, visokemu šolstvu plus 48, okolju plus 15 in energetiki, ki je že tako ali tako v bilanci A nekaj dobila, pa se da še 2,3 milijone evrov. Matematika, ki ima, kot pravijo po starem pregovoru: Vsak malar ima svoje oči. Danes smo slišali že številne primerjave z letom 2004, letom 2008, letom 2010, letom 2007. Primerjave so možne, tako kot se proračun piše, z izračunanimi indeksi, ki jih pogrešam, ampak jih žal ob obilici dela tudi drugod na drugih delovnih telesih nisem imel časa izračunati, ki so primerjava med v letu 2011 sprejetim proračunom v letu 2009 in med spremembami. To je ena od slik, ki nastane ob obrazložitvi zakaj, kateri razlogi so objektivne in subjektivne narave. In enako se za leto 2012 primerjajo podatki iz leta 2011, torej tistega, ki bo veljal, če bo veljal, če bo sprejet danes v primerjavi z letom 2012.

Ob tem, da moram reči, da sem bil zelo razočaran, in tu gre kritika tako poziciji kot opoziciji nad proračunsko sejo matičnega odbora, ki je bila čista farsa. Farsa, posmešek, norčevanje državljanom, državljanom in tega Državnega zbora. Sam sem bil od opozicije na tej seji, kjer so se obravnavali proračuna za 2011 in za 2012, amandmaji, ki so bili predvideni, ter še intervencijski zakon. Pri koaliciji pa izgleda to tako, da imajo 3 na rezervi zaradi sklepčnosti, ki imajo ali pa nimajo veze z matičnim delovnim telesom. To ni fer in to ni pošteno. Ne zaradi mene. Zaradi ljudi. Zadeve so šle takole mimo. Tisti amandmaji, ki jih je predlagala koalicija, so bili sprejeti zaradi posledice interventnega zakona, o katerem bomo govorili. Ostali so bili avtomatično zavrženi, opozicija pa je izginila. Ne vem, če je to resen odnos do obravnave dveh proračunov, do desetih milijard denarja, osmih, se opravičujem, od katerega bodo dali večino davkoplačevalci, potem seveda lahko presodi vsak zase.

V Slovenski nacionalni stranki smo se dogovorili, da bomo glede na razpravo o intervencijskem zakonu in o amandmajih potem dali odločitev, ali bomo ali ne bomo podprli obeh proračunov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

S tem prekinjam 17. in 18. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZARADI GOSPODARSKE KRIZE V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev zakona dajem besedo predstavnici Vlade.

Besedo ima Mateja Vrničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

MATEJA VRANIČAR: Gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize je sestavni del proračunskih dokumentov za leti 2011 in 2012. Skupaj z obema proračunoma in Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2011 in 2012 predstavlja zaključeno enoto.

Namen zakona je stabilizacija javnih financ in zato začasno omejevanje rasti določenih izdatkov državnega proračuna, proračunov občin, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Kaj je temeljna vsebina zakona? Zakon določa, da se ne usklajujejo transferji posameznikom in gospodinjstvom, pokojnine in druga nadomestila ter prejemki in plače v javnem sektorju, razen če bo rast cen življenjskih stroškov v letu 2011 višja od 2 %. V tem primeru se bodo vsi navedeni odhodki v letu 2012 uskladili v višini, ki predstavlja razliko nad 2 % rasti cen življenjskih stroškov v letu 2011. Omenim naj, da je bil ob razpravi o tem predlogu zakona na matičnem delovnem telesu sprejet amandma, ki nekoliko drugače usklajuje transferje posameznikom in gospodinjstvom in pokojnine v letu 2011, kar je za Vlado še sprejemljiv kompromis za to leto.

Nadaljnja določba zakona je tista, ki določa izjemne ukrepe na področju vrtcev, in sicer podaljšuje prehodno obdobje za uveljavitev nekaterih njegovih določb. Zakon namreč določa, da se iz državnega proračuna vrtcem zagotavljajo tudi sredstva za sofinanciranje plačil staršev za otroke, ki so dopolnili starost petih oziroma štirih let, in sicer v višini 50 % plačila. Po predlogu interventnega zakona pa naj bi se prehodno obdobje za uveljavitev teh določb Zakona o vrtcih končalo s 1. januarjem 2013. Torej v letih 2011 in 2012 ne predvidevamo teh izplačil oziroma teh stroškov v proračunu.

Tretji element zakona se nanaša na odpravo oziroma se je prvotno nanašal na odpravo plačnih nesorazmerij za javne uslužbenke, vendar je bil ta del že spet na seji matičnega odbora iz zakona črtan, ker je bil v vmesnem času sprejet dogovor z reprezentativnimi sindikati, v drugem delu pa se nanaša na odpravo plačnih nesorazmerij za funkcionarje. Ta odprava plačnih nesorazmerij za funkcionarje se ne opravi in podaljšuje se ukrep. Ta velja pa za vse javne uslužbenke, da jim redna delovna uspešnost ne pripada. Povečan obseg dela pa se izplačuje v odstotkih, v kakršnih se je izplačeval v letu 2010.

Nadalje je predvidena omejitev napredovanj. Poleg navedenega se v predlogu zakona zmanjšuje obseg sredstev za sofinanciranje občinskih investicij. V skladu z Zakonom o financiranju občin bi se namreč moralo v letu 2011 občinam zagotoviti 5 % skupne primerne porabe, v letu 2012 pa 6 %. Ker tega obsega sredstev za ta namen v proračunu ni mogoče zagotoviti, zakon določa, da v letih 2011 in 2012 občinam za sofinanciranje investicij pripada 4 % skupne primerne porabe občin. Večji obseg sredstev bi ogrozil možnost tekočega izvrševanja proračuna.

Naj ob koncu še enkrat poudarim, da s predlogom in Zakonom o interventnih ukrepih

ne zmanjšujemo obstoječih pravic, ampak omejujemo njihovo rast. Ambicija tega zakona ni zagotavljanje strukturnih sprememb, ampak zagotavljanje vzdržnega stanja, ki nam bo omogočil v nadaljevanju te strukturne spremembe tudi uveljaviti. Predlagam vam, da predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Bogdanu Čepiču. Prosim!

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav ministrici, ministru, državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je v okviru 29. nujne seje dne 12.10.2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, s predlogom za sprejem po nujnem postopku, ki ga je Kolegij predsednika Državnega zbora potrdil na svoji 78. seji dne 8. 10. 2010. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora v okviru svojih pripomb poleg splošnih pripomb, ki zadevajo vprašanje narave interventnega zakona, uveljavitveno določbo in retroaktivnost zakonskega predloga.

V nadaljevanju Zakonodajno-pravna služba k posameznim predlaganim rešitvam zakonodajno-pravne službe posreduje konkretne pripombe k vrsti členov in k naslovu besedila. Izmed kvalificiranih predlagateljev so amandmaje vložile Poslanska skupine Slovenske demokratske stranke amandmaje za črtanje 2., 3., 4. in 11. člena, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke za spremembo 1. člena ter amandmaje za črtanje 2., 3., 4. in 11. člena, kar bi pomenilo, da se socialni transferji, pokojnine, sofinanciranje otrok v vrtce in sofinanciranje investicij v občinah ne omejuje in se usklajujejo na osnovi že sprejete zakonodaje, in sicer polno. Omejevale pa bi se samo plače javnih uslužbencev in funkcionarjev. Poslanska skupina DeSUS je vložila amandmaje za spremembo 2. in 4. člena zakonskega predloga, ki bi omogočila, da se polovično uskladijo samo socialni transferji in pokojnine.

Tri koalicijske poslanske skupine, Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Zares in Poslanska skupina Liberalne demokracije k 2., 3., 4., 6., 9., 10., 11. in 12. členu pa so z amandmaji predlagale,

da se socialni transferji, pokojnine in plače javnih uslužbencev in funkcionarjev uskladijo v višini 25 % v posameznih zakonih po področjih določenega obsega uskladitve in k naslovu zakona.

Ker predlog zakona ureja tudi plače sodnih funkcionarjev in sofinanciranje in investicijo občin, je bil po vložitvi v skladu z Zakonom o sodiščih, Zakonom o lokalni samoupravi in Poslovnikom Državnega zbora posredovan v mnenje lokalnim skupnostim in sodnemu svetu. Tako je v dodatnem delovnem gradivu Odbor prejel še mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, mnenje Odbora Državnega zbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je predlog obravnaval kot zainteresirano delovno telo, mnenje Sodnega sveta in pripombe k 11. členu predloga s strani šestinštiridesetih slovenskih občin z izrazi nasprotovanja dodatnemu zniževanju finančnih sredstev za investicije, ki pripadajo občinam na podlagi Zakona o javnih financah.

Na seji odbora je minister, pristojen za finance, podal bistvene poudarke predloženih rešitev ob kratkem povzetku splošnega historičnega konteksta, globalne gospodarske in finančne krize, uvedenih potrebnih stimulansih, vse do postopne izvedbe razvojnega preobrata.

V trenutni fazi odprave kriznih posledic skladno z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 zadevni predlog z namenom stabilizacije javnih financ začasno omejuje rast določenih izdatkov državnega proračuna in proračuna občin, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in hkrati določa, da se ne usklajujejo transferji posameznih gospodinjstev in druga nosila ter prejemki in plače v javnem sektorju, razen če bo rast cen življenjskih stroškov v letu 2011 višja od 2 %.

Razprava je bila osredotočena na osnovno besedilo. Pozornost odbora je bila namenjena posameznim amandmiranim določilom, hkrati predstavniki opozicijskih strank ob vrsti izraženih pomislekov besedilu niso izražali podpore. Ob obravnavi je Odbor ob redakcijskem amandmaju k amandmaju treh koalicijskih poslanskih skupin k 11. členu sprejel amandmaje treh koalicijskih poslanskih skupin, SD, Zares in LDS, k 2., 3., 4., 5., 6., 9., 10., 11., 12. členu in k naslovu zakona. Predhodno navedenih amandmajev Poslanske skupine SDS, Poslanske skupine SLS in amandmajev Poslanske skupine DeSUS odbor ni sprejel.

V nadaljevanju je odbor glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so navedeni amandmaji vključeni v dopolnjen predlog zakona, sestavni del poročila, ki ste ga dobili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Vili Rezman. Prosim!

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, še enkrat za besedo.

Naj za začetek povem, da najbrž pri marsikom sama sintagma o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize poveča pozornost, zaskrbljenost, pri marsikom najbrž vzbudi tudi strah. Nič posebnega ni, če se to dogaja, kajti dogaja se zavoljo tega, ker se pričakovani scenariji ne odvijajo, kot bi želeli, ker se najbrž s tem pokaže, da nekatere ocene niso bile dovolj natančne ali so bile celo napačne. Pokaže se tudi, da smo se mogoče kje zaplanirali in napačno načrtovali. Razmere se v vsakem primeru ne izboljšujejo tako, kot bi radi. Na marsikaterem področju se zaostčujejo, poslabšujejo. Okoliščine, v katerih živimo, odstopajo od tistega, kar je bilo pričakovano, kar je bilo želeno. Najbrž smemo reči tudi, da so bili nekateri ukrepi, namen katerih je bil preprečiti pretirano krizo, premedli ali pa tudi časovno ne dovolj natančno tempirani. Recimo, takšni so bili verjetno ukrepi, ki smo jim rekli jamstvene sheme za gospodarstvo, pa tudi za posameznike. Prišli so skoraj zagotovo, vsaj po naši oceni, po oceni Poslanske skupine nepovezanih poslancev, prepozno, ob nepravem času.

Seveda se moramo vsi zavedati tega, da se ne smemo prepustiti kakšnemu fatalizmu in da je potrebno poseči po ukrepih. To je Vlada tudi ocenila kot potrebno in nam predstavila. Ključne slabosti situacije so zagotovo najprej skromna gospodarska oživitve, prevelik javnofinančni dolg in primanjkljaj iz leta v leto v zadnjem obdobju, preskromno napredovanje posamičnih strukturnih reform, ki smo si jih obetali in ki jih napovedujemo, pa le s težavo storimo korak za korakom naprej. Verjetno pa je treba opozoriti tudi na nekatere ukrepe socialne države, ki so bili potrebni, ki so bili zelo

obsežni, vendar so bili v razkoraku z rastjo produktivnosti in z rastjo dodane vrednosti. To preprosto v neskončnost ne gre, ker je razkorak prevelik in se lahko sistem sam celo sesuje. Vlada je zato ocenila, da je čas intervencijo. Ni edina, ki to ocenjuje tako, tudi stroka, tudi v politiki z različnimi predznaki se ocenjuje, da so potrebni interventni ukrepi.

Treba je povedati, da to niso prvi interventni ukrepi. Pred leti smo imeli interventne ukrepe, da se je pomagalo tistim, ki imajo najskromnejše pokojnine. Kasneje smo pomagali tistim, ki imajo druge prihodke zelo skromne. Pomagali smo tudi gospodarstvu. Ampak, to so bili ukrepi, ki bi jim smeli reči ukrepi s pozitivno naravnostjo.

V zadnjem obdobju pa smo doživeli najprej polovično zamrznitev, čeprav gre to komu težko iz ust, pa vendarle gre za relativno zamrznitev in sedaj se predlaga pač tričetrtinska. Mi v Poslanski skupini nepovezanih poslancev vemo, da brez ukrepov ne bi uspeli na dolgi rok razreševati problematike. Vemo pa tudi to, da smo ves čas predlagali, da bi se to nekoliko drugače delalo, da bi tisti, ki zmorejo več, tudi bistveno več prispevali, in da bi se postavila neka meja, neki prag, pod katerim se z interventnimi ukrepi ne bi šlo več v poslabšanje socialnih razmer. Zato bodo sedaj nekaterim zamrznjeni transferji na spodnji meji, zamrznjeni jim bodo na pragu ali celo pod pragom revščine, kar seveda ni dobro.

Ker nismo uspeli najti boljših rešitev in ker je vendarle prišlo na Odboru za finance in monetarno politiko do neke vrste odjuge, za omilitev ukrepov, smo se tudi v Poslanski skupini nepovezanih poslancev odločili, da nekoliko s stisnjenimi zobmi pa vendarle prispevamo tudi glasove za sprejetje tega zakona.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane, spoštovani!

Ob sprejemanju najpomembnejših javnofinančnih dokumentov je potrebno trezno, kritično in odgovorno presojeti kondicijo naše države. Za socialno demokracijo je ključno, da s fiskalno politiko okrepimo okrevanje slovenskega gospodarstva, ne da bi s tem bistveno poslabšali življenjski standard naših ljudi. Pri tem stabilnost in vzdržnost javnih financ razumemo kot temeljni predpogoj za ojačitev šibkih, a zanesljivih znakov gospodarskega okrevanja, brez katerega utegnemo ogroziti ne le gospodarske rasti,

ampak tudi doseženo in v času krize tudi uspešno ohranjeno blaginjo in varnost ljudi.

Poglabljanje gospodarske in finančne krize dodatno pritiska na javne finance. Projekcije javnofinančnih agregatov kažejo, da problemi v javnih financah niso prehodne, ampak strukturne narave. Zato bi ohranjanje visokih primanjkljajev povečalo problem dolgoročne vzdržnosti javnih financ. Naša vlada je zato odločena, da s kratkoročnimi ukrepi zmanjševanja javnofinančnih odhodkov javne finance prilagodimo slabim gospodarskim razmeram. Z interventnim zakonom se z namenom stabilizacije javnih financ začasno omejuje rast določenih izdatkov državnega proračuna, proračunov lokalnih skupnosti, pokojninske in zdravstvene blagajne, da se zmanjša višina uskladitev oziroma revalorizacija. Tega ukrepa tudi Socialni demokrati ne sprejemamo z zadovoljstvom, ampak kot izraz trezne in odgovorne politike, ki se zaveda, da bi s poslabšanjem javnofinančne kondicije v temelju ogrozili gospodarsko okrevanje, načrt postopne stabilizacije javnih financ v okviru pakta stabilnosti in rasti, posledično pa tudi za ohranitev dolgoročne kondicije Slovenije, da ohrani socialno povezanost in kohezivnost družbe.

V letu 2011 bodo ukrepi interventnega zakona omilili povečanje javnofinančnega primanjkljaja z učinkom okoli 450 milijonov evrov. Zato mora fiskalna prilagoditev danes in v perspektivi temeljiti na prestrukturiranju in postopnem zniževanju proračunskih in drugih javnofinančnih odhodkov ob realnem upoštevanju postopne rasti prihodkov, ki bo vsaj še v nadaljnjih dveh letih precej omejena. Plače in socialni transferji predstavljajo v državnem proračunu dobro polovico vseh odhodkov. Izpad prispevkov zaradi povečane brezposelnosti, nižjih plač in nelikvidnosti ter veljavni način usklajevanja pokojnin sta terjala aktiviranje dodatnih transferjev iz državnega proračuna. Spomnimo, da je naša Vlada zavestno in v interesu ohranitve socialne povezanosti družbe povečala raven socialnih transferjev za 44 %. V času krize je torej naša prva prioriteta zaščita ljudi in njihovega socialnega položaja.

Socialni demokrati poudarjamo, da se Slovenija z navedenimi ukrepi uvršča med zmerne države, ki ohranjajo javnofinančno odgovornost, a pri tem ne posegajo v doseženo raven plač, pokojnin in socialnih transferjev, kot to počno in so prisiljene početi nekatere druge države. S sprejemom tega zakona bomo omogočili oblikovanje proračunskega ravnotežja med vlaganji v razvoj in ohranjanjem socialne varnosti. Pri

tem pa z varčevalnimi ukrepi okrepili možnosti za spodbujanje gospodarske rasti, kar bo kmalu zagotovilo tudi izboljšanje socialnega položaja upokojencev, prejemnikov socialnih pomoči in tudi zaposlenih v javnem sektorju. Socialni demokrati bomo paket varčevalnih ukrepov, ki je predpogoj za sprejem državnih proračunov za leti 2011 in 2012, podprli. Pri tem opozarjamo, da bi nesprejetje tega zakona poglobilo gospodarsko krizo in poslabšalo okrevanje gospodarstva, česar si ne smemo in ne moremo privoščiti.

Današnji dan bo s sprejemom tega zakona pa tudi proračunov za prihodnji dve leti na novo razmejil odgovorno politiko od neodgovorne politike. Tudi mi si želimo, da bi bili v naši družbi sposobni ohraniti družbeno pravičnost, da bi funkcioniranje pravne države dalo jamstvo za to, da se tiste, ki zlorabljajo to skupnost za kopičenje lastnih koristi, čim učinkoviteje preganja. V teh časih ne smemo dovoliti, da se ustvarja vtis, da je dobra večerja rezervirana samo za nekatere. Zato pozivamo k odgovorni politiki do države in odgovorni politiki do vseh naših ljudi, ne pa do kovanja kratkoročnih političnih koristi za samo nekatere.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Zvonko Černač.

Prosim!

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovana kolegica, spoštovani kolegi, vsi ostali prisotni!

Če je kriza in glede na vsebino tega zakona Pahorjeva Vlada gospodarsko krizo načrtuje zdaj še za prihodnji dve leti, potem je treba na eni strani varčevati, na drugi strani pa sprejemati ukrepe za pospešitev gospodarske rasti in preko tega povečanje zaposlenosti in povečanje prihodkov v vse državne blagajne. Ne enega ne drugega ta interventni zakon ne ureja. Zakon zatiska preko varčevanja pri upokojencih, torej pokojninah, otrocih in ostalih pas pri tistih, ki so ta pas že stisnili do konca in ga zapeli na zadnjo luknjo. Ne varčuje pa Vlada tam, kjer bi bilo potrebno varčevati.

Pahorjeva Vlada zadnji dve leti troši bistveno, bistveno več kot je prejšnja Vlada trošila v obdobju konjunktura, ko se je poraba državnega proračuna gibala na ravni okoli osmih milijard evrov, sedaj pa se že drugo leto proračunski odhodki gibljejo skoraj na ravni desetih milijard evrov. Zadolževanje se je v teh dveh letih podvojilo, kar pomeni, da bo samo breme obresti v dveh letih znašalo toliko, kot

po evropskih merilih lahko znaša primanjkljaj državnega proračuna.

Ta interventni zakon prihaja za leti 2011 in 2012, torej za obdobje, ko večina držav v Evropski uniji že napoveduje hitrejšo gospodarsko rast, saj je za razliko od Pahorjeve Vlade večina vlad Evropske unije pravočasno sprejela potrebne varčevalne in ostale ukrepe, ki so rezultirali na eni strani v stabilizaciji javnih financ in na drugi strani v hitrejši gospodarski rasti. V trenutku, ko bi se morali pogovarjati o tem, da v prihodnjih dveh letih okrepiamo gospodarsko rast, na drugi strani pa omejimo nepotrebne izdatke preko racionalizacije javnega sektorja predvsem državne uprave, se je Vlada odločila, da varčuje pri tistih, ki imajo najmanj in ki že tako in tako težko živijo iz meseca v mesec. Skrajni čas bi že bil, da bi nam Vlada pripravila celovit, konsistenten in operativno razdelan program s cilji, nosilci in roki, ki bi na eni strani pocenili delovanje države, na drugi strani pa okrepiли gospodarsko aktivnost in s tem prihodkovno stran vseh javnih blagajn.

Zakona tudi ni mogoče podpreti, ker zmanjšuje investicijska sredstva občinam, namesto da bi jih povečeval. Vir za to imamo, evropska sredstva, ki bodo v letošnjem letu realizirana približno v polovičnem znesku, ostalo bo torej skoraj pol milijarde neporabljenih in načrtovanih sredstev v letošnjem proračunu in ta bi lahko namenili za sredstva, ki bi povečala investicijsko aktivnost in vlaganje v posodobitev komunalne in družbene infrastrukture v lokalnih skupnostih.

Vlada se je namenila varčevati pri upokojevcih. Predvsem pri tistih z najnižjimi pokojninami. Pri tistih, ki prejema 200, 300, 400 evrov mesečno, je pomemben vsak evro. Verjetno bodo zamrznitev, če bo ta samo tričetrtninska, lažje preživeli tisti s tisoč evri pokojnine ali več. Ampak teh je malo, zakon pa bo veljal za vse enako.

Vlada stiska pas tudi pri najmlajših, pri vrtcih, na tistem delu, kjer gre tudi za neko širšo politiko, ki se ji reče družinska politika. Kakšno je sporočilo vladne politike do mladih družin, če je Vlada zarezala pri otrocih, kjer je prihranek relativno majhen in znaša 11,8 milijona evrov na letni ravni? Ni pa istočasno zarezala pri nepotrebni in potratni javni porabi. Primer. Samo za delovanje novih paradržavnih inštitucij, ki se jim reče agencije in uradi in ki jih je ta vlada ustanovila in jih ustanavlja po tekočem traku, bo na letni ravni porabljenih bistveno več sredstev, kot znaša ta znesek, brez da bi iz tega dobili neko novo dodano vrednost. Na drugi strani v državi pada število učencev, ne pa tudi število tistih, ki zanje skrbijo. Imamo rigidno in zastarel sistem

upravljanja v javnih sistemih, tako v šolstvu, zdravstvu, kot v javni upravi. Šolski minister je z eno potezo, ko je združil zimске počitnice, naredil gospodarstvu za 15 milijonov evrov škode samo v tednu dni. Torej, namesto da bi varčevali pri tistih, ki izvajajo javne storitve, varčuje Vlada pri uporabnikih. Če smo v zadnjih letih padali po vseh kazalcih, po enem gotovo nismo. Birokratski aparat se je okreplil, učinkovitost le tega pa se je celo zmanjšala. V tem primeru gre, spoštovana kolegica in kolegi, za nekonsistenten in gasilski pristop, ki je tudi neprimeren. Zaradi tega ga ni mogoče podpreti. Vlada stiska pas pri tistih, ki imajo najmanj, in daje tistim, ki imajo največ. Nič pa ne naredi na bolj racionalni porabi javnih sredstev in boljšem gospodarjenju ter upravljanju z njimi.

Iz tega razloga ga v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne moremo podpreti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kogelice in kolegi!

Naj čisto na kratko ponovim nekaj dejstev, ki sem jih navedel že pri predstavitvi stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke do predlogov proračuna 2011 in 2012. V letu 2011 bomo imeli 1,7 milijarde primanjkljaja, v letu 2012 novih 1,4 milijarde evrov primanjkljaja. Torej, v dveh letih bomo porabili dobre tri milijarde več, kot bomo imeli dejansko na voljo. To nas vodi, po naši oceni, v katastrofo. Vlada vodi takšno finančno politiko v popolni zavesti in zavedanju njenih posledic ob dejstvu, da njena ocena prihodkov lahko temelji le na ugibanjih in željah, odhodke pa bi se dalo sto odstotno točno načrtovati.

V Slovenski ljudski stranki tega predloga zakona ne podpiramo, v kolikor bo ostal v takšni vsebini, kot je predlagan. Večkrat smo dejali, da je Vlada na področju sociale v teh dveh letih storila veliko, najbrž največ od vseh področij, ki jih je doletela finančno-gospodarska kriza. Zato ne razumemo, da bomo sedaj varčevali na socialno najbolj ogroženih državljankeh in državljanih. Naj na začetku opozorim, da ta zakon govori o zamrznitvi pokojnin tistim upravičencem oziroma upokojevcem, ki jih že prejemajo.

Pokojninska reforma pa je nekaj drugega in to danes ni stvar razprave. Želi se namreč ustvariti neko vzdušje, da pokojninska reforma prinaša tudi zamrznitev pokojnin.

Torej, pokojninska reforma ne prinaša zamrznitve pokojnin. Zamrznitve pokojnin prinaša ta zakon, ki ga obravnavamo danes, torej Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize. Pa vendarle se ne strinjamo s tem, da bi velik delež te krize ali posledic te krize na svojih plečih nosili prav tisti, ki so socialno najbolj ogroženi. Ne moremo se strinjati s tem, da bi zamrznili pokojnine. Ne moremo se strinjati s tem, da bi zamrznili socialne transferje. Ne moremo se strinjati s tem, da varčujemo pri otrocih v vrtcih. Ravno tako se ne moremo strinjati, da se varčuje pri sofinanciranju investicij lokalne samouprave. Menimo, da je vendarle možno ta izpad, ki tu ni tako velik, nadomestiti na nekaterih drugih področjih. Govorimo o, glede na obrazložitev predlagatelja, slabih 150 milijonih evrov za vsa ta področja, ki sem jih naštel. Zavedamo se, da je sestava proračuna težavna. Bi pa razumeli takšne ukrepe takrat, ko bi mnogi proračunski uporabniki prispevali bistveno, bistveno več k varčevanju. Človek dobi občutek, ko se sprehaja po določenih proračunskih uporabniki, da te finančne gospodarske krize za nekatere preprosto ni. In ko bi ljudje dobili občutek, da vsi po vrsti res zategujejo pas, vsi proračunski uporabniki, tako vladni kot nevladni, bi takrat najbrž razumeli tudi, da se zamrzujejo takšni transferji.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo pripravili amandmaje, ki iz zakona črtajo zamrznitev socialnih transferjev, zamrznitev pokojnin, zamrznitev uveljavitve določb Zakona o vrtcih ter zamrznitev sofinanciranja investicij lokalnih skupnosti. Če bodo sprejeti, bomo predlog zakona podprli. V nasprotnem primeru našega glasu ne bo deležen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, kot tudi kolegicam in kolegom!

Zamrznitev pokojnin, plač v javnem sektorju in socialnih transferjev je za Vlado tehnično najlažji način brzdanja javnih izdatkov, a hkrati je to socialno najbolj občutljiv poseg varčevanja v javnih financah, ki ne samo, da prizadeva vse pričakovane pravice omenjenih skupin, temveč po besedah nekaterih lahko pripelje tudi do politične krize. Dopolnjeni predlog sicer blaži prvotno načrtovane zamrznitve tako, da je predlagana

četrtnina za usklajevanje transferjev in pokojnin. Hkrati spreminja tudi področje plačilnega sistema javnih uslužbencev in funkcionarjev, kar je bilo dogovorjeno z ministrico za javno upravo v zameno za pristanek sindikatov na obrazložitev izvedbe plačne reforme.

Da se v Poslanski skupini DeSUS ne strinjamo s tako hudim rezom na dohodeke upokojencev, je znano že dolgo. Kljub našim prizadevanjem za omilitev v interventnem zakonu določene popolne zamrznitve s strani Vlade ni posluha, saj Vlada trmasto vztraja na svoji ponudbi. Za usklajevanje pokojnin je pripravljena ponuditi največ četrtnino. Predlog za polovično zamrznitev, torej ohranitev zatečenega usklajevanja, za proračun po besedah premierja in finančnega ministra naj ne bi bilo vzdržno. Simboličen znesek v znak solidarnosti za generacije, ki so to državo gradile, delale v primerjavi z danes v nemogočih delovnih razmerah in se tudi s prostovoljnim delom odrekle plačilu za delo in posledično višji pokojnini, je ponudba, ki je ponižujoča in nesprejemljiva.

Stališče Vlade je, naj se breme fiskalne discipline prenese kot enakomerna porazdelitev bremen med različne generacije. To je danes v obliki dopolnjenega Predloga zakona o interventnih ukrepih na mizi, ki torej enači generacije upokojencev z uslužbenci javnega sektorja. Sprašujem se: Ali je primerno, da enačimo ti dve skupini, če vemo, da znaša povprečna pokojnina skupaj z varstvenim dodatkom 575 evrov in da znaša povprečna starostna pokojnina z varstvenim dodatkom 625 evrov? Približno 350 tisoč vseh upokojencev, kar je več kot polovica, prejema pokojnino do zneska 562 evrov. To je znesek ocene za prag revščine v naši državi. Nihče izmed zaposlenih v javnem sektorju, ki jih je okrog 160 tisoč, ne prejema plače, nižje od praga revščine. Povprečna plača javnih uslužbencev znaša približno tisoč 200 evrov, kar je bruto tisoč 825 evrov. To je približno enkrat več od povprečne pokojnine, ki znesek polovice povprečne plače doseže nekako šele skupaj z varstvenim dodatkom. Upokojencev zato nikakor ne gre primerjati z ekonomskim položajem javnih uslužbencev. Zato pogojevanje enotnega usklajevanja ne zdrži resne in trezne presoje tistih, ki menijo, da mora biti usoda v zategovanju pasu enaka in da so pogledi DeSUS zgolj sebično usmerjeni v nabiranje političnih točk skozi zastopanje parcialnih interesov določene populacije.

Drugo, kar je treba razjasniti glede usklajevanja pokojnin, pa je naslednje. V finančni oceni za predlagane ukrepe za leti 2011 in 2012 je Vlada ocenila, da bi bilo treba

iz proračuna zagotoviti 100 milijonov za usklajevanje pokojnin, če zamrznitve ne bi bilo. 28. septembra tega leta je bil sprejet Zakon o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninsko-invalidskega zavarovanja, ki določa obveznost nakazila 50 milijonov ZPIZ in namen porabe teh sredstev, to pa je usklajevanje pokojnin. Delež sredstev, ki so potrebna za usklajevanje pokojnin, se bo torej v prihodnjem letu črpal iz Kad z namensko porabo. Namembnost nakazila Kad je, da se ohranja vrednost pokojnin. Po besedah iz odgovora finančnega ministra na pisno poslansko vprašanje s prejšnje seje Državnega zbora teh 50 milijonov ni načrtovanih v proračunu in tudi ne v predloženem predlogu zakona. Torej, če ohranimo veljavno polovičko valorizacije pokojnin, to pomeni, da gre za polovico manjši znesek, ki pa ga je dolžan tako ali tako na podlagi zakona vsako leto zagotoviti Kad. Tudi iz tega razloga odločno vztrajamo pri svojem predlogu, saj bo na podlagi omenjenega zakona vsaj del vira zagotovljenega in namenjenega za usklajevanje pokojnin. Če pa je za redno usklajevanje pokojnin treba več, kot naj bi namenil Kad, pa je za nas nesprejemljiv odgovor, da javnofinančna sredstva te dolžnosti do upokojencev ne bi mogla zagotoviti in da ni mogoče brez popolne zamrznitve ali v predlogu zakona predložene zamrznitve doseči zadostne finančne vzdržnosti. Ni mogoče namreč kar tako pozabiti vseh tajkunskih zgodb, visokih odpravnin, ki so jih bili deležni funkcionarji družb v državni lasti, vseh odpustkov kapitalu z namenom zagotavljanja zdravih in novih delovnih mest, ki pa jih danes za 102 tisoč ljudi enostavno ni. V pokojninski blagajni je vrzel in posledica tega je večanje proračunske obveznosti, tudi zaradi znižanja prispevkov stopnje delodajalcem, zaradi česar se je v teh letih od leta 1996 nateklo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jurša, prekoračili ste čas, in to že za eno minuto. Moram reči, da sem vas pozabil opozoriti. Zdaj sem opazil 01.08 v rdečih številkah. To je pa huda zamrznitev. Prosim, da zaključite stavek.

Prosim.

FRANC JURŠA: Saj sem rekel, da je to 8 milijard evrov manj v pokojninski blagajni. In tu bom končal. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič. Prosim!

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Ko smo govorili o proračunih za 2011 in 2012, smo bili enotni vsaj v tem, da se moramo oziroma se mora ta vlada izogniti visokim primanjkljajem in poskrbeti za vzdržnost javnih financ, in sicer z ukrepi. Vlada se je odločila za kratkoročne ukrepe. In sicer konkreten ukrep za Zakon o interventnih ukrepih. Vlada naj bi s tem omilila povečanje javnofinančnega primanjkljaja v višini 450 milijonov evrov. Brez uveljavitve tega zakona bi bilo potrebno v predlaganih proračunih, o katerih smo govorili, zagotoviti 100 milijonov za usklajevanje pokojnin, 35 milijonov za socialne transferje, 12 milijonov za subvencioniranje cene vrtecev in 303 milijone iz naslova plač in dodatkov javnih uslužbencev. Ker je Vlada očitno ugotovila, da tega denarja nima, je predlagala ta zakon.

To je popolnoma razumljivo, da Vlada pač išče neko obliko kratkoročnih ukrepov. Vlada pa je predstavnica koalicijskih strank in prva stvar, ki nas potem začudi, je, da so v posameznih členih Vlada in te stranke neusklajeni. Če se je vlada odločila, da bo tako ukrepala, potem bi pričakoval, da bo koalicija pač takšne ukrepe podprla. Seveda me je zelo bolelo, ko sem videl na seji matičnega delovnega telesa, da ti isti, ki podpirajo, tudi mi vsi bomo morali enkrat stisniti pasove, na vseh koncih in krajih, če bo šlo tako naprej, zdaj to omilijo. Jaz sem dobil pač prisposodbo, pride nekdo, te udari z bičem po hrbtu, potem prideš z božjo mastjo, z mažo in lepo to gladiš in rečeš, saj ni tako hudo. Kaj smo naredili? Slabo voljo, prepire, ljudje bodo jezni. Učinka tega zakona – 450 milijonov, pa s kakršnimikoli spremembami, sprejetji amandmajev ne bo. Ne bo takšen učinek ali pa celo učinka ne bo. Pa še eno stvar ne razumem, konkretno se bom obesil in govorim zelo objektivno na 11. člen, ki krši Zakon o financiranju občin, ker je določilo, kakšen odstotek se določa občinam, zapisan v zakonu, ampak to določilo se je kar spregledalo in se je postavilo neko drugo določilo. Recimo, tukaj bi bil jaz skeptičen. Tukaj iščem nek razlog, kjer Zakon o financiranju občin ne dovoljuje, da je ta zakon o interventnih ukrepih, po moji presoji, poglejte, po moji presoji, nad njim. In glede na to, da občine ogromno naredijo za državo in državljane, ogromno, prejemale vse občine ogromno obveznosti, z veliko manj finančne podpore za te obveznosti, je za Slovensko nacionalno stranko konkretno vsaj ta del tudi nerazumen.

Sicer pa bi bilo prav in pošteno, da se takšen zakon, če je res potreben, če je potreben, da se prihrani, da se izognemo 450 dodatnim milijonom iz ne vem kakšnih drugih virov, da se ta zakon o interventnih ukrepih sprejme v izvorni obliki. Kakršnokoli kupčkanje z amandmaji izniči ta učinek in v takšnem primeru bomo v Slovenski nacionalni stranki absolutno proti in temu zakonu in obema proračunoma, ker takšne trgovine se pa pač mi ne bi šli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Prosim!

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Pozdrav ministru in pa ministrici ter sodelavcem! Kolegice in kolegi!

Že takoj v uvodu želim povedati, da bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podprli predlagani zakon, ker se zavedamo resnosti situacije in zagovarjamo stališče, da morajo breme krize nositi tako tisti, ki ustvarjajo, kot tisti, ki preko javnih sredstev koristijo del ustvarjenega.

Z ohranjanjem oziroma krepitvijo socialnih ukrepov v času krize pa skrbimo predvsem za to, da so tisti z najnižjimi dohodki, in tisti, ki ostanejo brez dela, deležni varnostne mreže. Ravno ta cilj zasleduje predlagani interventni zakon. Namreč, iskanje krhkega ravnovesja med razporejanjem bremena krize in pa na drugi strani iskanje novih ravnovesij vedno spremljajo družbeni pretresi, nezadovoljstvo, nesoglasja. Tako se s tem zakonom zopet nepriljubljeno, a nujno posega na področje socialnih transferjev, pokojnin pa tudi plač. S predlaganim zakonom se zato za razliko od drugih držav ne posega na vsebinsko področje posameznih pravic, temveč se le ohranja še komaj vzdržna pravic na letošnji ravni. Če bi namreč dopustili zakonsko predpisana usklajevanja, bi prišlo do že skoraj skrajne meje stabilnosti javnih financ, saj bi se morali za ta, lahko mu rečemo tudi nerazvojni del odhodkov, dodatno zadolževati. Ker pa se tudi v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zavedamo, da življenjski stroški naraščajo in da so najnižji prejemki pri pokojninah, socialnih transferjih in tudi pri najnižjih plačah že tako ali tako na nominalno nizki ravni, smo podprli predlog, da se usklajevanja pri teh kategorijah odhodkov izvede v usklajevanju v višini 25 % ali večkrat popularno slišane četrtnine. Glede na

krizne razmere in na dejstvo, da bi resna stabilizacija javnih financ zahtevala popolno zamrznitev na eni strani ter glede na slab gmotni položaj tistih, ki prejemajo pokojnine in socialne transferje na drugi strani, pa menimo, da je četrtinsko usklajevanje žal primerna, kompromisna rešitev in pa edina, ki je mogoča.

Vsekakor pa moramo izpostaviti, da ne podpiramo nikakršnih rešitev, ki bi zaradi njihove politične moči v ospredje postavljala zgolj eno skupino ljudi. V našem poslanskem klubu že dolgo zagovarjamo rešitev, da bi se ta usklajevanja na pokojninskem področju izvedla le v delu, da bi omogočil boljše pogoje za tiste, ki so v resnično najtežjem položaju. To se pravi, da se nesorazmerja, neskladja odpravljajo pri tistih, ki imajo najnižje pokojnine, a žal do sedaj še nismo bili uslišani. Razloge je potrebno iskati predvsem na drugi strani. Seveda pa se ob tem zavedamo tako zakonskih kot drugih omejitev. Vendar menimo, če bi bila volja, bi se lahko osredotočili na tiste, ki pomoč v tej državi ta trenutek resnično potrebujejo. Kot poslanci pa moramo imeti pred očmi odločanje o dejanjih, o zakonih predvsem, in sicer, da smo bili izvoljeni kot poslanke in poslanci vseh državljanek in državljanov in da je družba medsebojno povezano tkivo. Zato je potrebno vse družbene skupine obravnavati enakopravno.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije gledamo na politiko kot urejanje skupnih oziroma družbenih področij v imenu vseh prebivalcev ne glede na njihovo politično ali interesno pripadnost. Iz tega naslova je potrebno bremena krize pravično, pošteno ter glede na njihov ekonomski položaj tudi enakomerno prerazporediti. Kot že povedano v uvodu, bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije predlog zakona soglasno podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Najprej bi vas rad opozoril, da bomo najprej opravili razpravo o členih in vloženi amandmajih. Takoj za tem pa tudi glasovanje. Tako bomo naredili zato, ker boste sedaj dobili tudi pregled vloženi amandmajev kot pripomoček za vaše odločanje.

V razpravo dajem 2. člen ter dva amandmaja, in sicer Poslanske skupine SDS in Poslanske skupine SLS. Opozorjam, seveda, da sta amandmaja identična. Želi kdo razpravljati?

Mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Torej, govorimo o 2. členu, predsednik?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: O amandmaju vaše poslanske skupine k 2. členu oziroma Poslanske skupine SDS in Poslanske skupine SLS. Oba amandmaja, sicer ločena, sta identična.

Prosim!

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo. Kolegice in kolegi!

Sam sem tudi že v obrazložitvi stališča poslanske skupine napovedal te amandmaje. Amandmaje, ki gredo v smer, da se iz zamrznitve nekaterih po naši oceni pomembnih socialnih transferjev, pokojnin in tako naprej, da se iz tega zakona o interventnih ukrepih to umakne.

Še enkrat bi želel poudariti tudi nekaj drugega, kar se mi zdi, da je na nek način se ustvarila neka megla. Namreč, ljudje mislijo, da je zamrznitev pokojnin del pokojninske reforme. To je potrebno jasno danes povedati, da temu ni tako, da je pokojninska reforma ena in da je zamrznitev pokojnin drugo in da je to del tega zakona, s katerim se danes ukvarjamo. Torej, pri tem 2. členu predlagamo, da se ta člen črta. Namreč, menimo, da je vendarle potrebno razmisliti in videti, ali je prav, da bomo zamrznili otroške dodatke, dodatke za nego otroka, dodatke za veliko družino, dodatke ob pomoči ob rojstvu otroka, starševske dodatke, socialne pomoči, nadomestila brezposelnim, nadomestila za invalidnost, dodatke za pomoč in postrežbo in tako naprej. Mi vendarle menimo, da je mogoče teh nekaj manj kot 150 milijonov, ki so zajeti v teh treh zamrznitvah, torej teh socialnih transferjev, zamrznitve pokojnin, tisto, kar se tiče vrtcev in sofinanciranja investicij v lokalno in javno infrastrukturo, torej v občinah, prihraniti tudi v vseh tistih proračunskih porabnikih, ki po naši oceni trošijo preveč. To smo dokazali tudi z amandmajem, ki ga bomo vložili tako na proračun 2011, kot tudi na proračun 2012. Torej, da se poraba proračunskih porabnikov, ki nimajo nobene povezave s to finančno gospodarsko krizo, vrne na izhodiščno leto 2008, torej na leto debelih krav, kot velikokrat radi poveste, znižano za 5 odstotnih točk. Na ta način bi v letu 2011, kot tudi v 2012 prihranili nekaj manj kot 200 milijonov evrov.

Mi predlagamo, da se ta člen črta, da ne bomo zamrznili socialnih transferjev. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmajih, vloženih k 2. členu? Ugotavljam, da ne želi, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SLS. Oba amandmaja sta, naj opozorim, vsebinsko enaka. Odpiram razpravo. Želi kdo razpravljati o amandmajih? Ugotavljam, da ne želi. Zato zaključujem razpravo o tem amandmaju in členu.

V razpravo dajem 4. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SLS ter amandma Poslanske skupine DeSUS. Pri tem ponovno opozarjam, da sta amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SLS vsebinsko enaka. Odpiram razpravo. Prosim? Ja. Bom kar zaprosil za prijavo, da ne bo kakšnih...

Besedo ima Anton Urh. Sem opazil, Vili Rezman boste kot tretji, potem bomo še odpirali, če bo treba.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik.

Poslanska skupina DeSUS je vložila na matično delovno telo amandma k 4. členu interventnega zakona. Vendar je bil ta amandma na matičnem delovnem telesu vehementno zavržen, zato je poslanska skupina ponovno vložila amandma v Državni zbor. Gre za usklajevanje, polovično usklajevanje pokojnin v letu 2011. Vlada nikakor ni privolila v 50 %, polovično usklajevanje pokojnin z rastjo plač v letu 2011. Naj povem, da je za to usklajevanje potrebnih približno 82 milijonov. V kapitalski družbi oziroma 50 milijonov je zagotovljeno z naslova Kada.

Naj vas spomnim, da približno pred enim mesecem smo v tem Državnem zboru sprejemali Zakon o kapitalski družbi in v 6. členu je eksplicitno napisano, da je Kapitalna družba dolžna vsako leto do 30. 9. položiti oziroma vplačati v ZPIZ 50 milijonov evrov namensko za usklajevanje pokojnin. Potrebnih je še 32 milijonov. Teh 32 milijonov pa Vlada ne namerava in jih tudi noče odobriti. Tukaj imamo neke pomisleke, ki pa niso kar tako. Poglejte, Vlada ima denar za grške upokojece. Vlada ima denar za stabilizacijo evra. To tudi podpiram. Vlada ima denar za, že tretjič, za dokapitalizacijo Ljubljanske banke. To je tiste banke, ki daje posojila različnim tajkunom in znanim Slovenkam in Slovencem. Ta vlada pa nima denarja za upokojece in to v višini 32 milijonov. Žalostno. Naj povem, da

upokojenci niso socialna kategorija. Upokojenci so ekonomska kategorija in upokojenci so za svoje dohodke vplačevali dolga leta delovne dobe. In še to naj povem, da je 53 % od 530 tisoč upokojencev na robu revščine. Od tega 12 tisoč upokojencev prejema pokojnine pod 200 evri, 45 tisoč jih prejema pod 300 evri in pa 130 tisoč pod 500 evri.

Denar, ki so ga upokojenci vlagali v ZPIZ, je bil v preteklosti uporabljen povsem za druge namene kot za pokojnine. Namreč, moramo vedeti, da so se z denarjem ZPIZ-a delale avtoceste, se je delal Karavanški predor, so se delala stanovanja. Tudi tista, ki so se potem prodajala za 10 tisoč mark in še ceneje. / oglašanje iz klopi/ Po 10 tisoč mark, sem povedal.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani!

ANTON URH: Vlada je zelo malo ali skoraj nič pri tem proračunu naredila na prihodkovni strani. Namreč, prihodkovna stran proračuna bi bila lahko večja tudi, če bi vsaj delno zajezila sivo ekonomijo. Vemo namreč, da je siva ekonomija javno priznana od 5 milijard do nadaljnjih 9 milijard evrov. To je prav toliko, kot je proračun Republike Slovenije. Potem neplačevanje v pokojninski sklad, dolžniki. Mislim, da jih je za 840 milijonov in to Vlada ni naredila, da bi ti dolžniki vplačali v pokojninski sklad. Še več, spodbujala jih je. Včasih, ko je bil pokojni SDK, ni pustil izplačati mesečnega dohodka, dokler niso bili plačani prispevki za socialno in pokojninsko varstvo. Seveda je najlažje prihraniti ali odvzeti tistemu, ki je najbolj dostopen, to pa so upokojenci, to so socialno šibki, odpreti računalnik, pogledati številko in stvar je zaključena. Jaz bi mogoče tudi vam, spoštovani kolegi, zaželel, ko boste imeli pogoje za upokojevanje, da boste imeli bolj razumno vlado do starejše populacije, kot jo ima Vlada danes.

Še nekaj, ko je Vlada privolila v 25 % povišanje pokojnin, moram takoj povedati, da upokojenci, kot sem že prej dejal, niso socialni transfer, ampak upokojenci tudi ne morejo biti žrtve javnega sektorja. Poslanska skupina DeSUS, v kolikor ne bo ta amandma sprejet, tudi ne bo podprla interventnega zakona.

Poslanke in poslance naprošam, naj podprejo ta amandma. S tem bi omogočili, vsaj delno omogočili, da ne bi upokojencev pahnili v še večjo revščino, v kateri so trenutno. Dostojanstvo pa je precej njih tako ali tako izgubilo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo.

Z amandmajem k 4. členu želimo preprečiti zamrznitev pokojnin. Menimo vendarle, da je to preoster, preradikalen ukrep, da bi lahko ta ukrep nadomestili z marsikaterimi drugimi ukrepi. Večkrat sem poudaril, da bodo naša ministrstva v letu 2011 porabila za približno 10 milijard evrov, medtem ko so ta ista ministrstva v letu 2008 porabila za 8 in pol milijona evrov sredstev. Skratka, povečanje za milijardo in pol. In v dveh letih bomo tako porabili za 3 milijarde evrov več, kot bi lahko. Se strinjam z nekaterimi deli v proračunu, kjer se je treba spopadati s finančno gospodarsko krizo na področju sociale, na področju gospodarstva, na področju izboljševanja učinkovitosti in konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, so pa področja v tem proračunu, kjer ni nobenega razloga, prav nobenega razloga, da bi ti proračunski porabniki poviševali svojo porabo glede na tisto leto debelih krav. Ne razumem, da bomo zamrznili pokojnine tudi tistim, ne samo tistim visokim borčevskim pokojninam in še nekaterim drugim, ki imajo dobre pokojnine, ampak tudi tistim, ki imajo kmečko pokojnino, 100, 200, 300 evrov, ki čakajo na vsak evro povišice in tisti evro povišice jim je vreden več kot marsikateremu drugemu tisoč evrov. Več! In danes se pogovarjamo, da bomo tudi tem zamrznili, da ne bodo dobili tistega 1 evra, 2 ali pa 3 ali pa 10. Tudi sam imam v družini takšen primer, žena stara preko sedemdeset let, še danes dela na njivi, z motiko. Ob 150, 180 evrski kmečki pokojnini. Celo življenje je delala! In sedaj se odločamo, da bomo tudi takšnim zamrznili, ne bomo jim sicer ničesar odvzeli, ampak ne bomo jim dali tistega, kar bi jim morda pripadalo glede na rast plač. Če v tem kriznem času iz različnih razlogov rastejo plače, je pošteno, korektno in fer, da rastejo tudi pokojnine za isti delež. Se mi zdi, da je to neka medgeneracijska solidarnost. Ali ne? O tem veliko govorimo.

Menim, da je treba fokus varčevanja ciljati v tiste proračunske porabnike, ki s finančno gospodarsko krizo nimajo nič, zategniti pasove pri zaposlovanju v javnem sektorju, stisniti direktorje agencij, uradov in tako naprej, da nekaj prihranijo, za božjo voljo. To bi storil pravi predsednik Vlade! Nekajkrat sem že na to opozarjal v tej hiši. Naj udari po mizi in zahteva od vseh teh direktorjev, da naj nekaj prihranijo, ne pa da samo zahtevajo iz vreče brez dna, "še, še, dajte nam še, še,

rabimo za računalnike, rabimo za drugo". Ni tega denarja! Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima še Vili Rezman, ker sem že prej rekel, potem bo pa ponovno odprta prijava, javil se je pa tudi gospod minister. Se pravi Vili Rezman, minister in prijava.

Prosim, Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa gospod predsednik.

Osebnost sem danes že dva ali trikrat omenil, da tudi nisem zadovoljen s tem, da se gre zelo diferencirano z omejitvami in da breme nalagamo tudi tistim, ki so bodisi pod povprečjem prihodkov bodisi so na ravni ali pa ob pragu revščine. Vendar bi rad pri tem zavrnil vse tiste, ki skušajo z nekimi ekskluzivizmi za svoje lastne interese in z denunciranjem, češ da se jemlje samo tistim, ki so najslabši, ker s tem se ne bi mogel strinjati. Poudarjam, da tudi, ko gre za pokojnine, gre v tem amandmaju, če bi bil sprejet, za to, da bi se omejevanje pokojnin sploh izničilo. In to ne samo tistim, ki imajo najskromnejše, ki imajo najmanjše. Tudi tistim, recimo, in takšnih je nekaj 10 tisoč, ki imajo dva ali trikrat večjo plačo od zaposlenega v javnem sektorju, ki čisti, ki dela neka druga opravila, ki res težko preživijo. Zato mislim, da bi bilo prav, da bi tisti, ki se zavzemajo za to diferenciacijo, povedali, da torej gre za to, da se tiste, ki so najbolj ogroženi, zaščiti. In nobenega razloga ni, da bi ščitili tiste, ki imajo tisoč 500 ali kaj jaz vem, celo več evrov čeprav pokojnine.

Drugo, kar bi rad ob tem rekel, je, če bi upoštevali vse amandmaje, ki so bili predlagani, bi se nam zgodilo, ne bi ostalo nič. Ostalo bi samo še omejevanje usklajevanja plač funkcionarjem, kar bi bilo sicer v redu, ampak od tega ne bi bilo v proračunu prav nobenega opaznega haska. To bi bilo res pretirano premalo ambiciozno. Zato pač opozarjam na to, da je treba tistim, ki zmorejo naložiti breme, tistim, ki ga ne zmorejo, ga ne bi smeli. Je pa verjetno prav, da ob tem poudarimo še nekaj, kar je šlo v vzporedni tok k tem omejitvam. V vzporedni tok so pa šli nekateri ukrepi in sprejeti zakoni. Nekateri že veljajo, nekateri bodo pa bodo vstopili v veljavo v naslednjem letu. Tam se je skušalo poskrbeti za tiste, ki imajo nizke dohodke, recimo, z Zakonom o minimalni plači, pa tudi s tistimi zakoni, ki bodo šele pričeli veljati, če govorimo o Zakonu o usklajevanju trga dela ali pa Zakonu o socialnih prejemkih. Bilo bi prav, da ne bi gledali samo enodimenzionalno oziroma

da ne bi hote poudarjali samo tisto, kar je slabo v teh predlogih.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za prijavo. Jaz se opravičujem, prosim vas, da se boste še enkrat prijavili. Je to to? Če nima nihče nobenega ugovora k tej listi, bom dal najprej besedo mag. Andreju Vizjaku in potem po tej listi. Imamo prijavo ali nimamo? Pomotoma sem pritisnil še enkrat.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.
Prosim!

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. To je pa res nek unikaten način prijave, ampak dobro. Hvala lepa, predsednik.

Jaz bom verjetno pri obrazložitvi amandmaja k 4. členu uporabil nekaj argumentov, ki sem jih nizal pri proračunu in proračunskih dokumentih, kajti tudi ta zakon in proračuna za prihodnji dve leti sta tesno povezana akta. Torej, tukaj imamo Zakon o interventnih ukrepih, ki varčujejo v glavnem neselektivno in seveda tudi na račun najšibkejših socialnih slojev v državi. Tudi na račun tistih, ki zelo težko vežejo konec s koncem sleherni mesec zaradi nizkih pokojnin, pa tudi ostalih prejemkov in transferjev. Vprašati se je treba, ali je Vlada izkoristila vse druge potenciale, da sedaj reže in seka tudi po teh ljudeh. V opoziciji menimo, da ne, da ima Vlada še veliko zaloge glede varčevanja marsikje drugje in da je težko prepričati prizadete, da so ti ukrepi nujni, ko pa gledajo preko TV ekranov nenehno bogatenje posameznikov, praviloma vodilnih v družbah v državni lasti ali pa kakorkoli povezanih vplivnežev z državnim kapitalom.

Poglejte, samo en primer bom navedel, ki je tudi predmet enega zakona, ki smo ga vložili, pa verjetno bo predmet diskusije v tem parlamentu v kratkem. To je tako imenovano tiho družbeništvo. Imamo direktorja državnega podjetja gospoda Topleka, ki je bil tihi družbenik tihega družbenika v gradbenem podjetju Ptuj, ki je poslovalo s tem istim Talumom. Seveda, terjal je od lastnika oziroma nosilca tihe družbe 5 milijonov evrov zato, ker je bil notri tihi družbenik. Možakar si je predstavljal, da lahko pravzaprav tako obogati.

Takih bi rekel primerov je še ogromno. Imamo gospo Hildo Tovšak in njene manevre s podjetji in z nepremičninami preko tujih firm in to ljudje gledajo. Po eni strani to ljudje gledajo, po drugi pa jim Vlada pravi, da ne more drugače, da so javne finance ogrožene, da se bo podrla država, če se bodo polovično usklajevale pokojnine. Jaz mislim, da to

enostavno ni res. Še huje. Ni fer in ni korektno do teh ljudi, ki so plačevali prispevke v pokojninsko blagajno in zdaj pričakujejo, ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za pozornost v dvorani!

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... da se jim bodo revalorizirali, da bodo ohranjali neko vsaj, kako bi rekel, delno realno vrednost, ne pa da se ne bodo čisto nič usklajevali ali pa ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: V levem kotu dvorane prosim za mir!
Se opravičujem.

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... ali pa, da se bodo usklajevali samo četrtinsko, kot je zdaj, vidim nek kompromis. Vlada s tem odlaganjem in zamrznitvami ne bo rešila javnih financ. Vlada lahko reši javne finance s strukturnimi posegi v sistem odhodkov in tudi prihodkov. Šele na tak način se da pravzaprav tudi trajno na daljši rok stabilizirati in uravnotežiti javne finance. Tako, da bomo pa danes nekaj zamrznili, bo enkrat treba to odmrzniti. Ko bo odmrznjeno, bo nekdo terjal tisto zamrznjeno za nazaj, za kar bo imel čisto legitimne in legalne pravice. Problem bo takrat še večji in bo nekdo takrat bolj obremenjen, kot bi bil. Zato menim, da so te rešitve izhod, res takšen gasilski izhod v sili in so pravzaprav nesprejemljive zaradi tega, ker bo Vlada čez pol leta ali pa čez eno leto, ko bo problem še večji, prišla spet z novimi gasilskimi ukrepi, ki bodo še bolj prizadeli te iste ranljive in prizadete sloje.

Torej spoštovani v Vladi, jaz sem vam danes že navedel en primer, pa ker takrat ni bilo, ne vem, če je bilo 5 kolegov, ga bom še enkrat navedel. Imamo šole v tej državi, kjer je menda toliko učiteljev, kot je učencev. Povprečje strokovnega delavca v slovenskem šolstvu je tako, da je na 7 učencev en strokoven delavec, če odmislimo ravnatelje, hišnike in snažilke. Če odmislimo tudi tiste, ki se ukvarjajo, ne vem, s prehrano pa s kurikulumom ali ne vem še s čim na šolah, je menda en učitelj na 8 učencev. Pred kakšnimi dvajsetimi leti v tej državi je bilo dvakrat več učencev na učitelja. Veste kaj se je zgodilo? Ta, bi rekel, pregovorno modri minister za šolstvo, je naredil še nekaj. Predlagal je zakon, s katerim smo še bolj odrezali ustanovitelja od delovanja šole. Namreč, sedaj ima ustanovitelj zgolj neko mnenje pri imenovanju ravnatelja in je pravzaprav samoupravni sistem, ker imajo učitelji večino in določajo ravnatelja. Kar pomeni, da smo nastali en sistemski problem. Ko nam v nekem sektorju javnega dela javnih uslužbencev lahko zelo nekontrolirano odteka

denar, nimamo na to skoraj nobenega vpliva in noben se nad tem ne zamisli. Ne mi prosim prodajati, da je zaradi tega, ker imamo tako razmerje med učitelji in učenci, večja kakovost izobraževanja. Kar ne potrjuje niti ena strokovna analiza in študija, da je ravno osem učencev na enega tista prava kombinacija. Želel sem samo na enem primeru povedati, kje nam odteka denar z debelimi profili iz državnega oziroma javnega sistema. Drug primer je tista agencija za upravljanje s kapitalskimi naložbami, ki je po mojem čisti navaden blef, čisto navadno prikrivanje politike pri posredovanju v gospodarstvu. Namreč, tista agencija bo od zdaj naprej grešni kozel za vse stvari, ki se bodo zgodile. Tudi sedaj je bila grešni kozel za odstavitev gospoda Rotnika iz vodstva v Termoelektrarni Šoštanj. Mimogrede, slišim, da je ta novi direktor danes lahko šele s policijo vstopil v podjetje. Kam pripelje ta vaša kadrovska paradigma. Kaj želim povedati? Želim povedati, da ima tista agencija za upravljanje s kapitalskimi naložbami 317 tisoč evrov proračuna za leto 2011. S 317 tisoč evri mi ne boste dopovedali, da se da upravljati z vsemi gospodarskimi družbami, ki jih upravlja ta agencija, torej z vso energetiko, celotnim finančnim sektorjem, zavarovalniškim sektorjem, Luko Koper, Telekomom in tako naprej. Kako bo 5 ljudi fizično upravljalo, kako bo hodilo samo na skupščine teh podjetij? Kako se bo pripravljalo z nekimi strokovnimi podlagami na takšne skupščine in tako naprej? Torej bo nekdo servisiral te ljudi. Servisirala jih bodo ministrstva. Ne mi potem govoriti, da bo agencija neodvisna pri upravljanju s temi kapitalskimi naložbami. Gre za eno masko, gre za en ščit politike pred očitki, da ona upravlja, kako bi rekel, prevaro do OECD-ja, ki ste mu prodajali to zgodbo, da je pa to nek nov pristop itn.

Torej, kaj želim povedati? Želim povedati, da je načinov, kjer bi lahko država varčevala, nešteto. Nešteto in je žalostno, da v dveh letih delovanja te vlade teh ukrepov nismo dobili na mizo v okviru zakonov. Nasprotno, dobivali smo predloge za nove in nove paradržavne organe. Ni čudno, da se je število javnih uslužbencev v mandatu te vlade povzpelo na 160 tisoč in je za 4 tisoč 300 večje kot je bilo, ko je ta vlada zavzela svoje stole. Torej, namesto da bi v kriznih časih šli v nasprotno smer – jaz upam, da berete, kaj se dogaja v Angliji ali pa v nekaterih drugih državah, ko klestijo in radikalno posegajo tudi v javni sektor – se pri nas javni sektor razvija, kar lepo naprej, brez omejitev, kar je pravzaprav na pol samoupravno organiziran. Splah ni čudno, da se tako razvija kot goba.

Tukaj ste našli zdaj upokojence, pa ne samo upokojence, prejemnike socialnih transferjev, ki jih je pa treba priviti in stisniti do konca. Tukaj se potem greste tudi v koaliciji te politične igrice, DeSUS ja, DeSUS ne, kdo bo zdaj namesto njega in zdaj na koncu, če ta zadeva danes ne bo izglasovana, bo DeSUS zaslužil.

Kaj pa mi tukaj na tej strani, ko bomo nasprotovali temu predlogu, pa nas je 27?

Torej, hočem povedati, da se je ta stvar spolitizirala totalno, da je tudi krivična in da sploh ne bo dosežen cilj s temi predlogi. Soočeni bomo z novimi in novimi podobnimi gasilskimi predlogi, ki bodo odlagali s problemi, jim ne odpravljali vzrokov za probleme in torej kopičili problematiko, ki bo v prihodnosti samo še večja, problemi bodo težje rešljivi. Spomnite se napovedi tudi opozicije pred letom dni in pol, bolj ko boste odlašali s potrebnimi ukrepi za odpravo vzrokov tega, bolj bodo ti ukrepi boleči. In mogoče smo danes šele na prvi stopnici tega.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti.
Prosim!

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Kakor kaže, se je ta politična igrica že razkrila. Ena stranka oziroma ene stranke igrajo na karto, da bi čim več glasov pridobile tako kot DeSUS. Druga ostala koalicija kupuje igralce, da bi zmagala v tej nogometni tekmi, in v bistvu, kdo bo plačal vse skupaj. Drage vstopnice bodo plačali upokojenci, da bodo gledali slabo igro, kjer bodo tudi sodniki goljufali, kakor jim bo pač uspelo. Govori se o, prej je kolega Vizjak rekel, Agenciji za upravljanje s kapitalskimi naložbami in tam je 317 tisoč evrov. To je ravno za plače za teh pet ljudi. Približno, če bo vsak imel okrog 5 tisoč evrov mesečne plače, je to ravno za tiste uslužbenke, ki bodo tja hodili, delali bodo, kar bodo delali, mogoče bodo reševali križanke ali kaj podobnega. V bistvu jim ne bo potrebno nič delati, delalo bo ministrstvo oziroma Vlada, ki bo delala tako, kot se ji zazdi, kakor se ji dozdeva, da bo njej najbolj prav. Po drugi strani pa mečemo denar skozi okno povsod. 30 milijonov evrov na leto gre za Afganistan. Pa kaj bomo imeli od tega? Nič. Slovenska vlada financira nevladne organizacije na Kosovu. Kaj imamo mi od tega? Vmešavamo se v čudne zadeve, od česar ne bomo imeli popolnoma ničesar, razen da bomo nekoč plačevali še te stroške in še kakšne take zadeve. Ampak to ne zanima nikogar, ne zanima ministra, ne zanima predsednika

Vlade, ne zanima nikogar v Vladi, kajti Vladi je vseeno, kaj se bo zgodilo in dogajalo, samo da bo vse skupaj mirno. In ker računa Vlada, da bodo tudi upokojenci do naslednjega mandata pozabili na razne obljube in kaj se jim je zgodilo, lahko gredo mirno skozi. Dejstvo je, da vemo, da ljudje pozabljajo na take obljube. Obljubljeni jim je bilo tisoč evrov pokojnine s strani DeSUS. Danes jim DeSUS obljublja, da se bodo za njih borili. Borili se bodo s svojimi glasovi. Glasovi vse ostale opozicije, ki se dviga – to ne šteje nič. Štelo bo samo eni stranki. Seveda bo koalicija na drugi strani s kupljenimi igralci igrala svojo igro.

Mislím, da bi se morali ljudje malo zamisliti in premisliti o svojih potezah ter svojih razmislekih. Jaz upam, da bodo tudi kakšni neodvisni novinarji tisti, ki si še upajo pisati in ki jim Vlada ne določa, kaj smejo in česa ne smejo, šli v kakšno analizo in podali kakšno bolj realno sliko, kot jo videvamo tukaj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo.

Zelo težka je razprava o tem, ko se pogovarjamo, kako usklajevati osebne prejemke vseh tistih, ki so na robu preživetja, ki sprejemajo vse te stvari in se komaj prebijajo iz meseca v mesec. Pri tem pa je že težje poslušati zavajajoče podatke, ki jih danes tu slišimo. Maloprej je govoril kolega poslanec o 30 milijonih za Afganistan. Ni res, 30 milijonov za vse mirovne operacije, ki jih daje Slovenska vojska za to. Največji del tega denarja gre pravzaprav za Kosovo in za plače vojakov, 400 in še nekaj jih je oziroma vsega skupaj verjetno blizu tisoč. To so naši ljudje, ljudje, ki so iz Slovenije poslani tja. Ampak tudi to je lahko preveč in bi bilo dobro, če tega ne bi bilo treba dati in če bi bil mir v svetu in ne bi bila ogrožena splošna varnost.

Prav tako je težko poslušati, ko reče nekdo, da imajo upokojenci 200, 300, 400 evrov pokojnine. Verjetno res ima nekdo toliko, verjetno so takšni, ki toliko imajo. Ampak v Sloveniji je sprejeto, kolikšen naj bi bil mejni znesek najnižje pokojnine, ki pomeni 444,40 evra v letošnjem letu za polno pokojninsko dobo in za polno delovno dobo. To je tisto, o čemer soglašam s kolegi iz DeSUS, da pokojnina ni socialni transfer, ampak je zaslužena in je plod dela, ki ga je nekdo opravil. Zato so seveda različne pokojnine in so v različnih višinah. Nekdo, ki pa tega ne dosega, pa ima v Sloveniji, ki je socialna država, tudi možnost, da pridobi dodatne stvari, kar se imenuje na področju socialne

politike varstveni dodatek. Za tistega, ki je upravičen do tega zato, da doseže minimalno pokojnino ali pa jo celo preseže zato, ker ima več družinskih članov, ki jih mora vzdrževati.

Ko smo v treh poslanskih skupinah koalicije predlagali, če se že karkoli usklajuje, kljub temu da je bil prvoten predlog, da nič, potem mora biti to za vse kategorije, ki so financirane iz proračuna, tako socialnovarstveni dodatki, ker tudi tu so ljudje, ki ne dobivajo dovolj, da bi lahko preživel, in sicer za vse, ki se jim pokojnine obračunavajo. Prav tako seveda javni uslužbenci. Tudi ti imajo minimalne plače, ki je, mimogrede, sedaj 562 evrov v Sloveniji. In verjemite, da tudi ti težko preživljajo. In teh ni malo – 4 tisoč 187 po podatkih Ajpesa v mesecu avgustu 2010 ali pa 39 tisoč 197 v realnem sektorju, ki dobivajo takšno plačo sedaj. In vsi ti financirajo tako proračun kot tudi porabo. In zaradi odnosa do teh ljudi, zaradi vseh teh je treba obravnavati vse kategorije ljudi enako. Moja zamera predlogu DeSUS, zakaj samo upokojenci, je prav v tem segmentu – zakaj pa ne vsi, zakaj ne vsi? Zakaj ne? Zakaj ne na drugačen način? Preprosto zaradi tega, ker so povedali, da to ni več 25 do 30 milijonov, kolikor je sedaj ta četrtnina, ampak to lahko preseže tudi 100 in več milijonov, ki jih pa v sistemu javnih financ v proračunu ni.

Na Odboru za finance je bilo zelo jasno povedano, "v proračunu je še dobrih 500 milijonov evrov neposrednih investicijskih sredstev". Vsi tukaj govorimo, ker bomo potem obravnavali proračun, da je spodbujanje investicij tudi z državnim denarjem in denarjem lokalnih skupnosti eden od temeljnih razlogov zato, da bomo pognali ta voz gospodarske rasti naprej. Če bomo tudi ta denar porabili, in ne govorim, da ne bo pravično razdeljen, ampak če ga bomo porabili, tudi teh 500 milijonov spodbud za investicije ne bo možno iz proračuna, razen da bomo še dodatno zadolžili državo, še dodatno obremenili javne finance in posledično prišli v nezavidljiv položaj, ki bi seveda lahko pomenil scenarij kašne druge države, že znane. In ni res, vsaj po mojih podatkih, da bi 1 evro dali za krizo v Grčiji in te stvari. Dali smo poročila, da so lahko Grki najeli kredit pod ugodnejšimi pogoji. Skupaj smo zagotavljali poročilni zakon, da bi v primeru, če pride Slovenija v to krizo, lahko koristili ta mehanizem. In mislim, da je to pomembno. Zakaj? Zaradi tega, da bomo tudi upokojenci, prejemniki socialno varstvenih prejemkov, javni uslužbenci in vsi pravzaprav koristili te stvari. S tega vidika je smiselno, da podpremo interventni zakon tako kot je, da poskušamo uveljaviti to, kar je bilo predlagano in usklajeno z Vlado za to četrtnino, kakorkoli

je to malo ali kakorkoli s tem dosežemo to, da tempo usklajevanja ne zamre. In mislim, da je tukaj največja dodana vrednost na tem področju. Tudi za malo, ampak gremo. Verjetno bo možno, seveda takrat, ko bomo sprejemali proračun za 2012, povečati ali za polovico ali za celo več, če bo gospodarska rast in situacija v javnih financah večja, in zato, da bomo lahko 2013, 2014, 2015 imeli polno usklajevanje in na ta način zadihali tudi nekoliko lažje.

S tega vidika ne velja podpreti predloga poslanskih skupin Slovenske ljudske stranke in Slovenske demokratske stranke in prav tako ne amandmaja Poslanske skupine DeSUS, ampak velja tekst, ki je dan, tudi podpreti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsednik! Kolegice in kolegi!

Jaz sem že velikokrat v tem parlamentu, kakor tudi Slovenska demokratska stranka povedal, da se Vlada loti reševanja gospodarske krize v Republiki Sloveniji popolnoma na napačnem koncu. Lotila se je zamrznitve socialnih transferov, subvencioniranja pri plačilu vrtcev, financiranja občin, zamrznitve pokojnin in tako naprej, namesto da bi iskala rešitve tam, kjer so ključne. In to je tam, kjer je armada brezposelnih. Tam, kjer je 120 in več tisoč brezposelnih, za katere bi bilo potrebno poskrbeti, ustvariti pogoje, da bi se lahko zaposlili. Če bi bili ti pogoji ustvarjeni in če bi bilo sedaj tam 55 tisoč, kot jih je bilo leta 2008, Vlada teh problemov ne bi imela, ker se s tako problematiko sploh ne bi srečevala. Nedopustno, nerazumljivo je, da Vlada poskuša reševati problem gospodarske krize na upokojencih, tistih, ki imajo 200, 300, 400 in 500 evrov pokojnine. Na teh upokojencih poskuša reševati gospodarsko krizo.

Ali se vam, dragi Socialni demokrati, zdi to pravi pristop? Ali je to pravi pristop? So vas za to volili? Zato so volivci volili to koalicijo, da bo reševala gospodarsko situacijo te države na najbolj ranljivih skupinah te države. / oglašanje iz klopi/ Dovolite mi, dragi, imam...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

MARIJAN POJBIČ: ... pravico govoriti v tem parlamentu. Tega mi nihče ne bo vzel, niti vi, Socialni demokrati, ne. Te pravice mi niste dali vi, temveč so mi jo dali volivke in volivci. Zato

imam pravico v tem parlamentu govoriti na način, kot si ga jaz predstavljam in je usklajen z redom, ki velja v Državnem zboru. Tam pa ne piše, v Poslovniku ne piše, s kakšnim tonom glasu mora kdo v tem parlamentu govoriti. Zato mi dovolite, da imam pravico povedati to, kar mislim, in me ne motite, ... / oglašanje iz klopi/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani!

MARIJAN POJBIČ: ... da nadaljujem svojo razpravo. Poglejte, ta vlada gradi svojo zgodbo reševanja te gospodarske problematike na ramenih najbolj ranljivih skupin v tej državi. In kdo so tisti? To so upokojeanci, še enkrat bom ponovil, tisti, ki imajo dvesto, tristo, štiristo, petsto evrov pokojnine. Se je kdo izmed vas kdajkoli vprašal, ali je s to pokojnino možno preživeti ali je kdo vprašal te ljudi? Nihče, prepričan sem, v tem parlamentu sedaj, nihče! Ker vem, zakaj ne. Zato, ker nihče ni občutil tega problema, ker še nikoli nisem imel v žepu 300, 400 ali pa 500 evrov na mesec. Zato ne morete imeti občutka, kako je tistim ljudem. Bilo bi zelo pomembno, da bi se poskušali posvetiti tem ranljivim skupinam v naši Republiki Sloveniji, ki jih je vsak dan več, ampak tega niste storili. Grete kot valjar mimo vsega. Zamrznitve, trošarine... Nimam besed, pravzaprav kaj sploh še lahko k temu dodam.

Zato smo v Slovenski demokratični stranki vložili amandma k 4. členu in amandma k 2., 3. členu. Ker ne pristajamo na filozofijo, ki vlada v tej koaliciji in v tej vladi, da je treba obremeniti tiste, ki imajo najmanj. To ni prava filozofija, to je skrajno zgrešen pristop vsake vladavine, vsakega vladarja. Verjemite mi, da Slovenke in Slovenci niso toliko nerazumni, da ne bi razumeli, da delate proti njihovim interesom. To je resnica, ki je ni možno zaobiti.

Drage poslanke in poslanci, prepričan sem, da takšen zakon, kot ga je Vlada prinesla v Državni zbor, niti približno ni sprejemljiv za stanje v tej državi. In če še poudarim, poglejte na drugi strani, danes je kolega gospod iz DeSUS-a nanizal kar nekaj razlogov, zakaj ni mogoče podpreti zamrznitev pokojnin. Imamo denar, tako kot je rekel, za Grčijo, reševanje grškega problema. Imamo denar za dokapitalizacijo Nove ljubljanske banke, ki ji je bilo izkazano v zadnjem času. Koliko skrajno neodgovornih potez je bilo potegnjenih in koliko denarja je zadaj v igri. Poleg tega, če samo pogledamo Dars in problemi s temi nesrečnimi avtocestami, gradnjami avtocest. 2 milijardi ali pa mogoče še več evrov je bilo zapravljenih zato, ker ni niso bili transparentni razpisi. Če pogledamo samo zadnji primer

obiska Vlade v Ameriki. Torej dve, tri delegacije so zapravile 130 tisoč evrov! Saj ste prebrali, kaj piše v časopisih. Ali vas to ne skrbi? Ali se sprašujete, kaj počenja Vlada tam, ko lahko zapravlja takšno vsoto denarja? Tukaj pa se pogovarjamo, da je treba tistim, ki imajo 200, 300, 400 evrov, zamrzniti pokojnine! Ne razumem, enostavno ne razumem tega, da ta vlada ne spregleda, ta koalicija. Da ne govorimo o tajkunih, ki jih imamo na kubik v tej slovenski državi. Poglejmo gospoda Kramarja, kje je Ljubljanska banka danes, in dobil je milijon evrov odpravnine. Ali ni to zaskrbljujoče stanje v tej državi? In še bi lahko povedal, spoštovane kolegice in kolegi. Zato osebno ostro nasprotujem takšnim ukrepom, ki jih predlaga sedanja vlada, da išče rešitve v Državnem zboru za gospodarsko socialno krizo na najbolj ranljivih skupinah. Še enkrat poudarjam, verjamem, da boste, spoštovane kolegice in kolegi iz poslanskih skupin koalicije, razumeli, da so to napake te vlade, ki niso sprejemljive za državljanke in državljane Slovenije, vsaj za tiste ne ali pa večino tistih, ki ne morejo preživeti.

Pri teh zamrznitvah se niste vprašali, kaj pa tisti zaposleni, ki šest mesecev niso dobili plače, kako naj ti ljudje preživijo in tako naprej, za katere niso bili plačani socialni prispevki. Na tem niste storili nič. Tukaj pa se ukvarjate in počenjate stvari, ki so napisane v škodo večini državljanek in državljanov Republike Slovenije, in jih pripeljete na popolna tla. Že tako ali tako nimajo dostojnega življenja, potem pa jim je treba vzeti še tisto, kar tako ali tako imajo najmanj. Na drugi strani se pa bohotijo, kot sem rekel, tajkuni in cela ta zgodba tistih, ki živijo krasno, ki imajo velikanske plače 10, 11, 12 tisoč evrov. Vsak dan gledaš v teh časopisih in bereš, koliko ljudi ima takšne plače. Kje je tukaj v tej državi tista medsebojna solidarnost? Kje je tukaj v tej državi tisto, kar je ključno, da lahko neka skupnost skupaj funkcionira? Mislim, da sta ta vlada in ta koalicija za naslednjih 100 let izgubili kompas, ne samo za ti dve leti, ki sta še pred njima. Prepričan sem, da bodo državljanke in državljani to znali na pravi način razumeti.

Zato še enkrat povem, da bom amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratična stranka, z velikim veseljem podprl. Absolutno pa bom glasoval proti temu zakonu. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.
Prosim!

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ko gre za varčevanje ali omejevanje porabe v običajnih razmerah, je prav, da se ohranijo razmerja med plačami, med pokojninami. Ko pa gre za izredne razmere, za krizo, takrat pa bi bilo bolje, da bi poiskali rešitev, ko bi tiste na dnu pustili na miru, pričakovali in uveljavili prispevek za reševanje iz krize tistih, ki imajo kaj več, ki niso sociala in bodo tako ali drugače tudi ob zamrznitvi svojih pravic preživelii to krizo.

Seveda je interventni zakon naravnian v tej smeri, da se pač skuša čim bolj in med čim več državljanii Republike Slovenije porazdeliti to breme krize in je napravljen tako, da se predlaga zamrznitev oziroma usklajevanje, četrtingsko usklajevanje pravic vseh v tej državi. Zahteva, da bi se ob takem predlogu samo eni skupini, denimo, upokojsncem dalo več, se pravi polovico rasti plač, ta zahteva ne pomeni nič drugega kot to, da naj snažilika z minimalno plačo financira pokojnino tisoč 600 evrov neto. Nič drugega. Tisti, ki tako razume solidarnost, pač živi v enem napačnem svetu, kajti solidarnost pomeni to, da tisti, ki imajo, prispevajo za izhod iz krize in za ohranitev solidarnosti vseh onih, ki so že na robu revščine s svojo minimalno plačo, na meji 562 evrov zaenkrat in bodo, če se njihovi prihodki ne bodo usklajevali, šli pod to mejo, če ne za več, za stopnjo inflacije.

To pomeni, da ta zakon ne rešuje problema v celoti, ampak žal do take spremembe, da bi bili dohodki, plače, pokojnine in socialni transferji zamrznjeni samo do neke meje, pač te rešitve ni. Je pa to, da dobijo vsi enako, še vedno bolje kot to, da dobijo eni manj zato, da bodo dobili več tisti, ki tega ne potrebujejo. Pri tem se seveda globoko zavedam, da je veliko več, 100 tisoč upokojsncev tistih, ki imajo penzijo, pokojnino pod 600 evri, za katere bi bilo prav, da bi dobili kaj več, kot imamo na razpolago. Ampak tukaj nastopi tista težava, da v času, ko ni kje vzeti, ko je gospodarska kriza, pač ne moremo niti tega.

Če bi bila ta možnost še uresničljiva, bi predlagal amandma, da se nobenemu v tej državi dohodki, če so edini, ne smejo znižati pod 562 oziroma do vsakoletnega praga revščine ne glede na to, kaj to za vse druge pomeni. Pri drugih, višje gor, pa zamrznitev, denimo. To bi bila pravičnejša rešitev od obstoječe, ampak ta hip tega ni mogoče narediti.

Sem pa prepričan, da bi lahko čez pol leta ta zakon v tem smislu popravili, če bo

treba zlasti še, če bo. Mislim, da je že nekje izračunan prag revščine nad tem zneskom, da ohranimo čim višjo, da ne rečem, v času krize, najvišjo možno stopnjo solidarnosti s strani vseh tistih, ki bomo to preživelii, če se nam zamrzne v celoti dohodke ali pa celo zniža, denimo plača. Res pa je, da je tistih z visokimi plačami premalo, da bi lahko napolnili, pomembno napolnili proračunsko blagajno in bi šlo bolj za kozmetične oziroma demonstracijske učinke kot pa za dejanski prihranek ob tem, da lahko mirno rečemo, da v tej državi pravzaprav nihče nima več visoke plače razen menedžerjev ali tistih, ki so na tak ali drugačen način, tudi na sporen način, prišli do premoženja in dela družbenega premoženja, s katerim danes upravljajo. Vsi drugi pa tako v državni upravi in realnem sektorju nimajo visokih plač. Žal jih v teh časih krize tudi ne bo mogoče bistveno popraviti. In s to realnostjo moramo računati.

Zaradi te realnosti bom podprl ta zakon ob ponovni pripombi v tej smeri, da ni dovolj pravičen glede solidarnosti, ker bo nekaj vzel tudi onim, ki so tam spodaj, ki jim ne bi smeli vzeti nič, če bi hoteli govoriti o tem, da smo socialna država in solidarna družba. Tisti, ki pa več zahteva na račun drugega, pa zganja ta trenutek populizem in nabira politične točke na račun vseh drugih nas, ki želimo dobro vsem, ki rabijo in ki bi bili pripravljene podpreti varianto, da prispevajo več tisti, ki to lahko. Lepa hvala. Mislim, da je ta zakon treba podpreti, tega amandmaja pa ne. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo. Besedo ima Matjaž Zanoškar.

Prosim!

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani predsedujoči. Gospod minister, kolegice in kolegi!

Najmanj toliko, kot si želim, da bi bil ta zakon sprejet, si želim tudi to, da bi bil sprejet in potrjen amandma k 4. členu, ki ga je dala Poslanska skupina DeSUS. Dali smo ga, ker smatramo, da so upokojsenci že do sedaj v tem kriznem času dali svoj prispevek, da so si razdelili to breme in da so nase sprejeli to breme, tako kot vsi ostali.

Zdi se nam, da je tisto zniževanje, usklajevanje za 50 % že lep dodatek in pa lep prispevek upokojsncev k temu, da bi država lažje gospodarila in lažje živela. Danes, ko razpravljamo o našem amandmaju k 4. členu, pa se mi zdi pravzaprav zelo zelo žalostno, da so nekatere interpretacije v zvezi s tem in v zvezi z našo poslansko skupino popolnoma

deplasirane in popolnoma napačne. Mi ne vlagamo tega amandmaja, da bi si pridobivali politične točke. Mi ne vlagamo amandmaja, da bi bilo popularni pri upokojencih ne kje drugje. Vlagamo ga, ker smatramo, da je prav, da se tudi pri tem intervencijskem zakonu poskrbi in pogleda na to zelo zelo ogroženo skupino, kakršna so upokojenci, ne rečem vsi, a velika večina je tistih, ki živijo na robu eksistence in na pragu revščine. In nikakor si ne moremo dovoliti, da bi se to njihovo stanje in njihova socialna izobčenost in socialna izoliranost nadaljevala še naprej. S 50 % usklajevanjem ne bomo dosegli veliko. Vendar je za upokojence tolažba, vsaj tistih nekaj evrov, ki jih bodo dobili, je neka tolažba. Predvsem pa je to, da bi se s to uskladitvijo v nadaljnjem zmanjševal ta razkorak med rastjo plač in rastjo pokojnin. Lahko bi se pogovarjali o kakšnih drugih transferjih, vendar tisto je lahko enkrat, kot je božičnica, kot je regres in tako naprej. Usklajevanje za 50 % pa je sistemskega značaja. Ta sistemski značaj bo ostal še naprej in pripomogel k temu, da bo ta razkorak vedno manjši in ne toliko velik, kot si ga ne želimo. Kdorkoli bi vložil tak amandma, tudi gospod Jelinčič, če bi ga vložil, bi ga mi silno radi podprli. Tako, da govorjenje o tem, da si pridobivamo neke politične točke, absolutne ne vzdrži in ni pravo.

Ali je 32 milijonov, ki je potrebno za uskladitev 50 %, veliko? Ali je to zalogaj, ki ga država v tem trenutku ne zmore? Ali je to res tako usodnega pomena, da to ne gre? Jaz mislim, da ni tako velik denar. Sploh pa, če pogledamo vse argumentacije, ki so bile danes povedane, tudi takrat, pred mesecem ali dvema, ko smo preoblikovali kapitalske družbe in smo eksplicitno navedli v tem zakonu, da je 50 milijonov namenjenih za usklajevanje pokojnin. Tudi to nas moti, da bi se denar, ki je bil nekako zagotovljen, nekako izgubil in se interpretira, kot da tega denarja ni in da je usklajevanje nemogoče. Nekateri v tej dvorani smatrate, da je to izsiljevanje, izsiljevanje Poslanske skupine DeSUS pri sprejemanju interventnega zakona. Nikakor ne smatrajte, da je to izsiljevanje. Gre za nek pošten, nagnjen in pošten nagib, ki ga ne čutimo samo mi v Poslanski skupini DeSUS. Slišim, da ga čutite tudi drugi, da na ta minimalni del in z minimalno potezo ob sprejemanju interventnega zakona pomagamo in poskrbimo na nek način tudi za ta del, ki ga predstavljajo upokojenke in upokojenci. Predvsem pa tisti, ki so danes na robu eksistence in pa življenjskega minimuma. Tisti, ki zagovarjate, da je 25 % usklajevanje zadostno za njih, si pojdite pogledat pred Karitas, pojdite pred Rdeči križ, kjer stojijo naši upokojenci in čakajo

na razdeljevanje hrane in finančnih pomoči. Tega nas mora biti strah oziroma to nas mora zaskrbeti. Potem pa verjetno ne bo več vprašanje, ali 25 % ali pa 50 % uskladitev. Seveda zavedamo se, da je država v težkem položaju in da je to breme vsekakor je treba razporediti. Pa naj se porazdeli na tiste, o katerih ste danes govorili. Na tiste, kjer je kaj porazdeliti in katere lahko obremenimo. Pokojnine in obremenjevanje pokojnin je možno takrat, ko je dovolj denarja, takrat, ko so pokojnine visoke. Danes, ko so pokojnine take, kot so, pa jaz mislim, da je vsaka poteza, ki bi zmanjševala te pokojnine in povečevala razkorak med pokojninami in pa rastjo plač, popolnoma nesmiselna in nespremenljiva.

Zato Poslanska skupina DeSUS skupaj z ostalimi, ki ste danes razpravljali o tem amandmaju k 4. členu, upravičeno pričakuje in upa na vašo razzodnost in vašo konstruktivnost tudi, ko gre za to ciljno skupino, ki jo nekako pripisujete nam. Ne, ne, upokojenci so naši, so od vseh nas, ne samo od Poslanske skupine DeSUS in tako je bilo prav, da to razumete in tudi v takem smislu potrdite ta amandma k 4. členu. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospa Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz popolnoma razumem stališča stranke DeSUS, ker je to stranka upokojencev. Razumem, da želijo upokojencem najboljše. Ampak povejte mi enega poslanca v tem Državnem zboru, ki upokojencem in vsem prebivalcem te Slovenije ne želi najboljše. Ta vlada se od samega začetka maksimalno trudi predvsem za to, da poboljša življenje najrevnejšim. Ko se je začela kriza, spomnimo se vsi in takrat ste tudi vi, kolegi iz DeSUS-a, soglašali, da je ta vlada sklenila, da bo bistveno povečala sredstva za socialne transferje. To je zelo redko katera vlada v Evropski uniji naredila. Vsi so reševali banke, vsi so reševali razno razne združbe tistih, ki so povzročili to krizo, ki je v celem svetu.

Sedaj pa pogledajmo, kakšna je situacija v Evropi in širše v svetu. Povsod v javnem sektorju se plače znižujejo. Povsod se v javnem sektorju odpuščajo ljudje. Povsod se znižujejo pokojnine. Pri nas pa ne. Pri nas se pa nič ne znižuje, nič ne odpušča, ampak se skuša uskladiti, to se pravi, delno povišati. In vi pravite, da bi morali še bolj povišati kot lahko. 32 milijonov evrov, to so vam povedali že moji kolegi pred menoj. Ni 32 milijonov evrov,

ampak pomnožimo z vsemi tistimi, ki jih morajo prav tako dobiti. Recimo, navajali ste te najnižje pokojnine. Mi smo v pripravi tega proračuna tudi predlagali, da bi pomagali tistim z najnižjimi, da bi reševali samo tiste z najnižjimi pokojninami, pa ni bilo soglasja. Ne, vse pokojnine je treba. Vam bom povedala, nekateri, tudi v moji širši družini, imajo na račun pokojnine, in hvala bogu, da je tako, dobro pokojnino, ki je bistveno višja od plač ljudi z visoko izobrazbo v javnem sektorju. Niso vse pokojnine problematične. Najnižje so problematične. In tukaj se strinjamo tudi mi in smo pripravljeni pomagati. Ampak tak amandma, razumite nas, ne moremo podpreti.

In konec koncev slišala sem iz opozicije opozorila na tajkune. Dragi kolegi, tajkuni se v našem mandatu počasi, za moj okus prepočasi, procesirajo prek policije, prek tožilstva, prek drugih pristojnih organov. V vašem mandatu so se dogovarjali za svojo delitev dobičkov v kabinetu predsednika Vlade.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Černač. Imate repliko?

Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Poglejte, spoštovana poslanka je pravkar izrekla, da se sedaj ti tako imenovani tajkuni procesirajo preko tožilcev, organov pregona. Da pa so se v nekem mandatu prejšnje vlade pa seveda, kako bi rekel, svobodno gibali in razvijali. Jaz bi vas opozoril na afero in nenazadnje tudi na proces Čista lopata. V mandatu prejšnje vlade so bili tisti, ki so na račun preplačanega avtocestnega križa olastnili ključna gradbena podjetja v tej državi, sedaj pa za te iste gospod Pahor hodi lobirat za posle v Libiji. Očiščenje, ne samo to. Proces nikamor ne steče in še več, začel se je proces proti tistim, ki so začeli ta proces. Proti tistim, ki so preiskovali in nenazadnje tudi pripravili udeležence afere Čista lopata, tisti so sedaj v preiskavah. In gospodje, ki so predmet in bi morali biti že zdavnaj za zapahi, so deležni posebnih bonitet in obravnave.

Torej, spoštovani, to želim replicirati, da ta navedba gospe pred menoj ni niti v približni korelaciji s kakršnimkoli dejstvi ali resnico.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: No, jaz mislim, da bi bili vsi veseli, če bi se v Pahorjevem kabinetu pogovarjali o tem, kako bodo delili dobiček v

državnih podjetjih, pa se očitno ne. Se ne pogovarjajo, žal. Zaradi tega imamo tudi danes na tej mizi ta zakon, ker je povsod izguba. In tudi tam, kjer je ni, boste s temi policijskimi nastavitvami direktorjev počasi to izgubo ustvarili ali pa bodo dobički odtekli v druge sfere.

Ko poslušam danes to razpravo med posameznimi poslanskimi skupinami vladajoče koalicije, predvsem v tistem delu, ko gre za stari DeSUS pa novi DeSUS, se spominjam tistih besed predsednika DeSUS, ko je pred volitvami govoril, da če imajo nekateri 100 tisoč evrov plače, si pa tudi upokojenci zaslužijo tisoč evrov minimalne pokojnine. In bi danes s te strani pričakoval, da boste vložili amandma, ki bo govoril o tem, da tisti, ki imajo manj kot tisoč evrov, če glede na razmere, ki jih ustvarjate z načinom vladanja, ni mogoče, da bi imeli minimalno tisoč evrov, da se vsaj tistim, ki imajo manj kot tisoč evrov pokojnine, le-ta normalno usklajuje še naprej ali pa vsaj 50 %, kot ste zapisali v interventni zakon za lansko leto. Toda tega niste storili. Populistično stari DeSUS zagovarja, da ostane tisto, kar ste sprejeli lani, novi DeSUS pravi, "ne, zdaj je treba tudi pri tem stisniti pas in nositi breme te krize". Moram reči, da je to dokaj neresno in neverodostojno. Javnost je pa očitno kar nasedla na te vaše igrice. Ne vem, v katerem kabinetu ste se to dogovorili, ampak očitno nekje je ta deal moral biti dogovorjen, ker točno veste, da bo ta zakon šel skozi in da je vse skupaj okrog tega neka predstava za javnost, preko katere si neka politična opcija malo bolj utrjuje pozicijo v javnosti in nič več.

Druga zadeva. Mislim, da je bilo letos septembra, ko je premier v Državnem zboru odgovarjal na vprašanja poslancev in je med drugim izjavil, da se ne strinja z navedbami, ki smo jih poudarjali, da bo letos slabše, kot je bilo lani. Rekel je, da bo letos boljše, kot je bilo lani, in da tisti, ki govorimo, da bo slabše, nimamo prav. Pa smo ga spomnili na realizacijo 1–6 letos, iz katere izhaja, da se je v državni proračun nateklo za 120 milijonov evrov manj kot lani v enakem obdobju in oteklo iz njega 200 milijonov evrov več kot lani v enakem obdobju. In smo ugotavljali, da bo na podlagi vsega, kar nam je znano, letos slabše. Zdaj vas vprašam: Če bi bilo boljše, kot je povedal premier, čemu potem tak, slabši zakon? Lani je bilo 50 % usklajevanje pokojnin, letos ste ga najprej dali na 0 %, no, zdaj pa zagovarjate četrtnsko uskladitev. Prepričan sem, da bi danes z enako vehemenco vsi tisti, ki zdaj govorite, "ne, ne, saj je 25 % uskladitev dobra", zagovarjali tudi 0 % uskladitev. To ni najbolj resen pristop. Zaradi tega sem tudi v stališču Poslanske

skupine Slovenske demokratske stranke povedal, da takega pristopa ne moremo podpirati, ker kakorkoli obračamo, so se trgi okrog nas odprli, se odpirajo in to bo imelo pozitivne posledice tudi v Sloveniji. In namesto da bi ta trenutek Vlada izkoristila in prišla z ukrepi, ki bi vsaj delno nadoknadili zamujeno, kar ni storila lansko leto, poleg nekkih restrikcij, vendar ne na teh področjih, kjer niso potrebne, je prišla z interventnim zakonom, kjer je najprej zabetonirala, nič se ne more usklajevati, ker je drugače krah, ker je to 450 milijonov evrov letno. Zdaj pa smo že ugotovili, da se pa nekaj da. Mogoče, če bi se še malo bolj pogajali, bi se dalo še nekaj več. Vsaj kar se pokojnin tiče in njihovega usklajevanja, ta znesek, ki je tu predviden, ne bo v ničemer ne ogrozil ne rešil javnih financ. Pristop pa kaže na to, da ste pripravljene po tej poti iti tudi v letu 2013 in 2014. Do kdaj še? Vendarle bi bil že čas, da se naredi nekaj na prilivih v vse državne blagajne. Da se sprejmejo ukrepi, ki bodo preko povečanja gospodarske rasti in ustvarjanja novih delovnih mest omogočili, da bo več prilivov v vse državne blagajne in preko tega omogočena sredstva za izplačevanje tako transferjev kot vsega tistega, kar te blagajne zadeva. Pri čemer smo tudi že večkrat povedali, da v tistem delu, ko govorimo o odpravljanju slabosti rigidnih sistemov, ki jih imamo na vseh področjih praktično, v upravi, na zdravstvenem področju, v šolskem sistemu, da smo seveda tisti, ki te stvari, ki bodo odpravile te slabosti, podpiramo, tudi kar se tiče ustvarjanja reda pri socialnih transferjih in tako naprej. Vendar pa ne na tak, najbolj eleganten in birokratski način, kot ste se ga poslužili v lanskem letu, kar je bilo še mogoče nekako razumljivo. Vendar zdaj smo konec leta 2010, nismo priča takšnim številkam glede gospodarske rasti, ko smo bili priča lansko leto. Vi kljub vsemu prihajate oziroma vaša Vlada s še bolj restriktivnim zakonom kot v lanskem letu. In ocena finančnih posledic s 100 % zamrznitvijo pokojnin je okoli sto milijonov evrov, za 50 % okoli petintrideset in za 25 % okoli dvanajst. Zdaj pa pogledajte, zdaj bi bilo pa res zanimivo videti te številke, če bi se res dali na nek nivo 500 evrov ali pa 600, kjer je nekje ena meja za neko dostojno življenje, in bi se te stvari ne usklajevale samo tistim, ki imajo več. Te številke bi bile potem relativno nizke, minorne pa tudi ne več problematične. Drži to, kar je bilo rečeno, ko so takšne razmere, ko je potrebno pristopiti k stvarem, je treba pristopati tudi selektivno. Nekomu, ki ima tisoč 500 evrov pokojnine, pomeni 50 evrov nekaj drugega kot tistemu, ki ima samo 300 evrov. Za tistega, ki ima 300 evrov, je 50 evrov ključnega pomena, za

tistega, ki ima pa tisoč 500 pa ne. In enako velja pri plačah in pri vsem ostalem.

Tudi ta pristop, ki je tukaj ubran, ni dober. Zaradi tega smo tudi predlagali, če je že tako in če je letos boljše kot lani, kar pravi vaš premier, potem ostanimo na tistem zakonu, ki ste ga sprejeli lani, 50 % usklajevanje, če je letos res boljše in bi naj bi bilo boljše v naslednjem in v naslednjih letih. Na dolgi rok bo ta zakon imel tudi psihološko zelo slabe posledice, ker zaradi te potuše, ki se jo zdaj greste s to redukcijo tam, kjer se jo da najlažje narediti z nekimi administrativnimi ukrepi, ki je spisan v nekaj urah, ne bo vseh drugih ukrepov, ki bi bili nujni in bi jih bilo treba nujno sprejeti, če želimo na dolgi rok priti do tega, da se bodo javne finance stabilizirale in da se bo ta država nekako počasi preoblikovala v neko moderno, sodobno državo z učinkovitim državnim aparatom in sistemi, ki bodo normalno funkcionirali preko racionalizacije pri tistih, ki izvajajo te storitve, omogočili tudi najbolj kvalitetne usluge uporabnikom. Govorim o vseh teh sistemih, o katerih sem govoril prej. Zaradi tega bi bilo tudi s tega razloga prav, da se takšen zakon, kot ga imamo sedaj na mizi, ne sprejme. In istočasno, ko je govora o tem, da je treba pri tistih, ki so stisnili zadnjo luknjo na pasu, varčevati. Pred nekaj časa, ni dolgo tega nazaj, ste sprejeli 150 milijonov evrov za nek projekt na Darsu, ki je popolnoma nepotreben v teh razmerah, neko cestninjenje, satelitsko ali ne vem kakšno, ki ga nima še nobena država v Evropi. Slovenija je majhna tranzitna država, vinjetni sistem je tisti, ki je relativno poceni in najbolj ugoden za takšno državo, kot je Slovenija. 150 milijonov evrov – pa vam ni bilo problem tega sprejeti. Za Novo Ljubljansko banko očitno tudi ne bo problem sprejeti 200 milijonov evrov. Da ne govorimo o vseh drugih elementih, ki pomenijo neko gospodarjenje z javnimi sredstvi, pa da ne omenjam spet tega nesrečnega letala falcona, ki je samo v teh dveh letih požrl približno toliko, kot se bo prihranilo tukaj pri otrocih, na vrtcih.

Iz tega razloga mislimo, da bi bilo prav, da se ohrani, kar se pokojnine tiče, takšno stanje, kot ste ga sprejeli že v lanskem letu, vsaj takšno stanje, če že drugega ni mogoče sprejeti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Želite repliko?
Izvolite!

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Mislim, da je prav, da tudi jaz enkrat repliciram, ker mislim, da se mi ne zdi niti korektno niti pošteno, da govorimo o tisoč evrih pokojnine, da je nekdo to obljubil in to se tiče predsednika DeSUS-a Karla Erjavca. Vsi točno vemo, ki hočemo vedeti, kaj je on rekel takrat, da, če imajo nekateri tajkuni v tej državi lahko milijonske v stotih milijonih ali pa tudi milijardah zneske kapitala, ki so si ga na takšen ali drugačen, predvsem pa nekorekten in tudi nepravilen način pridobili, imajo lahko takrat tudi vsi upokojenci tisoč evrov pokojnine. Prosim, bodite konkretni in pošteni in poskusite na takšen način o tem tudi razpravljati, kot je bilo rečeno. Vsi radi politično to izkoriščate in govorite laži. Če smo politiki, nam ni dano, da lahko lažemo. Moramo govoriti konkretno in pošteno in tako se mi tudi zdi prav. Tisti, ki ste omogočali, ki ste bili na oblasti, da so se ustvarili ti tajkuni, bi morali takrat, ko ste imeli v rokah žezlo, potegniti bremzo in zabremzati. Eni in drugi, dragi moji, eni in drugi ste imeli situacijo v svojih rokah. Lepo prosim, tako bi počeli, da tega ne bi bilo.

Ker pa imam besedo, bom še rekel, ena četrtinka uskladitve pokojnin, spoštovani kolegi in kolegice, pomeni v povprečju en časopis Dela na mesec na upokojenca. Kaj to pomeni? En dan upokojenec ne bo bral časopisa. Če vam je to všeč, potem naj bo ta ena četrtinka. Mi smo predlagali usklajevanje na polovički, ker se zavedamo, da je ta država v težki gospodarski situaciji.

Zakaj vežete zadevo na javne uslužbenke in na toliko in toliko 100 milijonov? Dejansko nekaterim posameznikom, ki vodijo določene skupine upokojencev, tega ne bi smeli delati. Poskrbeti je treba za številko 253 tisoč upokojencev, ki živijo pod pragom revščine. V moji uvodni besedi, ko sem obrazložil stališče poslanske skupine, sem rekel, da me je zelo zbolelo včeraj, ko sem na televiziji videl, ko je en gospod v letih rekel takole – še enkrat ponavljam, ker vas takrat ni bilo veliko v tej dvorani – ko pogleda pokojnino in ko pomisli, da mora preživeti mesec, pomisli na to, da bi najraje umrl. Ampak teh ljudi, dragi moji, ni tako malo v tej državi. In to je zdaj tisto, za kar se ta stranka zavzema. Ne samo ta stranka, saj se tudi nekatere druge za to zavzemate, ampak, če se zavzemamo, če želimo tem ljudem pomagati, potem se z nekim korakom odločimo, da jim bomo pomagali, ne pa všečno govoriti.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Gospod Jurša, čas za repliko je žal potekel.

FRANC JURŠA: Bom končal. Ne bom naprej diskutiral, če me omejujete, ampak vseeno

mislim, da je bilo prav, da sem na to zadevo opozoril.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Naslednjič se prijavite k razpravi pa boste imeli več časa. Ni replike na repliko. Imate proceduralni predlog?

Izvolite!

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Spoštovani predsedujoči, replika ni bila namenjena pojasnilu napačnih navedb, ampak če sem poslušal kolego Juršo, sem dal približno tako primerjavo, kot jo je on povedal. Res, da nisem primerjal milijonov, pa tisočev minimalne pokojnine, ampak sem primerjal 100 tisoč evrov s tem, da si upokojenci zaslužijo v takem primeru 100 evrov. Moja izjava je bila glede vsebinskega konteksta popolnoma identična temu, kar je njihov predsednik takrat dejal.

Ker sem pa ravno pri besedi, DeSUS je bil seveda del te vladajoče koalicije v prejšnjem mandatu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala. To ni bil ravno proceduralni predlog. Besedo ima gospod Jelinčič Plemeniti.

Prosim!

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Najprej bi pohvalil gospod Janjo Klasinc, ki je rekla, da se pa letos tajkune procesira. Res je. Moram reči, da me je prav razveselilo pred dnevi, ko sem videl, ko so v preiskovalni zapor peljali očeta dveh otrok, ker je eno leto 40 kriminalistov preiskovalo njegovo delo v Avto-moto zvezi in odkrilo, da je v žep vtaknil 250 evrov. Bravo. Velik uspeh slovenske policije. Velik uspeh notranje ministrice. Prav je, da je zaprt, kajti morda bi v tem času lahko vtaknil v žep še 5 evrov. Krasno, me zelo veseli, da se tako razvijata vaša demokracija in vaše lovljenje tajkunov.

Se mi pa nekaj dozdeva, zdaj smo dobili na mizo en dokument, ki pravi: "Umikamo amandma k 11. členu, ki smo ga vložili danes, 16. 11." Podpisan je tudi vodja Poslanske skupine DeSUS, kar me nekako spominja na to, da gre tukaj za dobro uigrano in dobro preišljeno znotrajkoaličijsko igro. Kajti nekaj se vloži, nekaj se potegne ven in potem smo vsi zdravi, lepi in ljudje nam bodo ploskali. Seveda bodo upokojenci vedeli, da smo delali za njih, ampak na koncu nismo nič naredili. DeSUS bo ta amandma sicer zagovarjal, potem bo ugotovil, da amandmaja ni noter, bo zelo užaloščen, ampak na koncu bodo glasovali za zakon. Potem bodo pa rekli, naredili smo vse za vas, dragi upokojenci, in

zagotavljamo vam, da boste še naprej imeli tisoč evrov penzije na mesec.

Če vzamemo naprej, danes je bilo rečeno tudi, da smo dali Grčiji poroštvo. Ja, tudi poroštvo smo dali. Ampak dali smo ji tudi skoraj 400 milijonov evrov kredita in glede na to, da bi bilo v proračunu treba zagotoviti, v kolikor ne bi bil sprejet ta zakon, približno 400 milijonov evrov, se človek vpraša, zakaj smo pa dali Grčiji približno, tam je 450 milijonov, tukaj pa 400 milijonov evrov, zakaj smo pa Grkom dali, če sami za svoje ljudi nimamo. Zato, ker bomo svoje ljudi še naprej vlekli za nos, spoštovana koalicija. Jih vlečete in jih boste vlekli, ne vem do kdaj, dokler se bodo pustili. Slovenski narod zelo rad pusti, da se ga vlačijo za nos in vleklo se ga je za nos v avstro-ogrski monarhiji, pa potem med časom okupacije, pa potem po drugi vojni, najprej v prvi Jugoslaviji pred vojno, pa okupacija, pa druga Jugoslavija. Zdaj pa spet, s to razliko, da smo imeli takrat izgovore, da nas vlečejo za nos in tepejo po glavi tujci. Kaj bomo pa danes rekli? Res je, da večini teh ljudi, ki danes tolče po lastnih državljanih, lahko rečemo tujci. Morda nekateri tudi bodo tujci, ker, ko se bo spremenila oblast, bodo hitro pobegnili v tiste kraje, kamor so že poslali veliko denarja.

Ampak, da se vrnem na to preljubo Grčijo. Država bo vzela kredit, da bo dala puf Grčiji. Tega denarja zagotovo ne bomo videli. Ampak ne to, mi smo šli, še huje, šli smo v poroštvo v višini 2 milijard 73 milijonov evrov in vsak pameten navaden kmet ve, da je poroštvo najhujša oblika finančne zaveze, ki poroka praviloma spravi na kant. Teh primerov je kolikor hočete. Ampak naše države to ne zanima. Kajti verjetno bo treba ta poroštva izplačevati, ko jih ne bo plačala Grčija pa v kratkem Irska pa Italija pa Portugalska pa da ne naštevam naprej, bo ta denar šel. Mi ga bomo dali, najemali bomo pa kredite, ki jih bomo plačevali po silni obrestni meri in bomo še tam izgubljali. Razen, če ne bomo šli v kakšno tako finančno transakcijo, kot je zdaj ta Nacionalni preiskovalni urad, kjer se bo že našla ena finta, da se bo koga ogoljufalo. Žalost je to, da se tukaj goljufa samo slovenske državljanke. Evrope se ne bo dalo ogoljufati.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod minister, izvolite!

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. Spoštovani!

Dovolite mi, da predstavim najprej okvir, potem pa odgovore na nekaj dilem, ki so

se odprle ob razpravi na temo amandmaja ob tem členu.

Prvič. Kaj se pravzaprav godi? Kaj se godi? Živimo v obdobju po koncu finančne krize, ki jo je povzročilo eno obdobje pet, šestletne hitre konjunktore s poceni denarjem in neučinkovitim plasiranjem vsaj dela investicijskih sredstev po svetu in pri nas, bolj v nekaterih bolj razvitih, najbolj razvitih državah, najmanj v relativno manj razvitih gospodarskih državah. Mi smo bili tu nekoliko vmes. Pričakovati je bilo, da se bodo dala ravnovesja v svetu, ki so se kazala zlasti v presežkih. Na eni strani na primer Kitajska, izvoznica nafte in drugih surovin, in primanjkljajih na drugi strani zlasti v Združenih državah Amerike z velikim zunanjetrgovinskim in javnofinančnim primanjkljajem, da se bo to izravnalo, da bo to potekalo skozi neko turbulenco, vendar v sodobnem svetu ni bilo pričakovati globlje krize. Ta se je zgodila po 15. septembru 2008, ko je prišlo do realizacije sistemskega tveganja in je velika sistemska svetovna banka Lehman Brothers zašla v težave, ki jih država ni reševala. In ko jih ni reševala, je prišlo do demonstracijskega učinka, "spill-over učinka", po vsem svetu, do strahu pred varnostjo plasiranja. Kreditni trgi so zamrznili. To je bilo ravno v trenutku, ko je nastopala nova vlada, kot se spomnite, in temu je sledila potem kriza globokega padca povpraševanja, za nas padca izvoza, nato padca gospodarske aktivnosti, zaposlenosti in potem je končno sledila sinhronizirana akcija držav. Ta se je odvijala v posebnem paketu stimulacij. Mi smo imeli dolžnost, da poleg tega, da je prišlo do precejšnjega upada javnofinančnih prilivov, do povečanja izdatkov za socialne transfere, potrošimo še 1,2 % bruto domačega produkta, razdelili smo ga, ta delež, slabih 400 milijonov, na akcije na trgu dela, s katerim smo zadržali karseda dosti delovnih mest in zlasti izvoznih podjetij v dobri kondiciji. Danes lahko že rečemo, da sta bila ta dva ukrepa, financiranje skrajšanega delovnega časa in financiranje ljudi, ki čakajo na delo, zelo uspešna, da sta zagotovila ustrezno kondicijo podjetjem, ki sedaj uspešno prodirajo na izvozne trge in povečujejo svoje tržne deleže, ne samo obsega svoje dejavnosti. Obenem smo drugi, manjši del, namenili za financiranje razvojnega preobrata. Tu smo imeli dejansko velik primanjkljaj, več deset let neaktivne razvojne politike. Tu nismo imitirali, oponašali najboljših praks malih odprtih gospodarstev, Finske, deloma tudi Avstrije, začeli smo že na koncu prejšnjega mandata in intenzivno na začetku tega mandata. Prvi rezultati se kažejo tudi v izboljšanih tehnologijah, dodatno izboljšani

konkurenčnosti, ne na cenovnem področju, ampak na področju kakovosti, s katero je moč potem doseči večje tržne deleže in ustvarjati tudi večjo dodano vrednost.

Padec javnofinančnih prilivov zaradi padca povpraševanja, povečanje transferjev za socialne izdatke kot sama spodbuda gospodarske rasti, ki je bila uspešna – pripeljala je do te rasti – je pa privedlo v velike primanjkljaje javnih financ. Mi imamo zgodovinsko velike primanjkljaje javnih financ, pa ne samo mi, ampak večina ostalih, tudi tisti, ki imajo manjše, ki jih v preteklosti skorajda niso imeli. In sedaj sledi obdobje sanacije teh javnih financ, zopet vzpostavljanja ravnotežja in to pač terja prihranke. Ustvariti te prihranke – možnih je več variant. Ena bi bila lahko izrazita s povečanjem davkov, vendar bi s tem ogrozili konkurenčnost. Druga bi bila z laissez-faire sistemom, da bi fiskalno pravilo, ki ga dejansko uporabljamo za uravnavanje javnofinančnega ravnotežja, zagotovili s spuščanjem cele vrste institucij. Tu bi bili prizadeti brez dvoma zlasti nekateri kraji, kjer se nahajajo institucije, ki bi se v procesu sinergijskih učinkov koncentrirale v večjih centrih. Saj vam je verjetno jasno, o čem govorim, pa ne bom direktno povedal, ker imam slabe izkušnje, če direktno povem, kakšne nevarnosti se vse godijo. Se pravi, mi ohranjamo s temi prihranki, ki so dejansko narejeni zato, da se zagotavljajo stabilni viri in se celo nekoliko povečajo, se pa ne povečajo v celoti, ker tega ni mogoče financirati v okviru fiskalnega pravila. Ohranjamo celotno bistvo socialne države in s tem namenom so ti ukrepi tudi oblikovani ali dizajnirani. Toliko za manjši uvod.

Zdaj pa nekaj o odprtih dilemah. Prvič, Agencija za upravljanje kapitalskih deležev države je javni organ. Dejansko se bo financirala iz javnih virov. V to agencijo prenašamo oziroma se seli z Ministrstva za finance, z Oddelka za upravljanje s kapitalskimi deleži države oziroma z javno lastnino sedem zelo kvalificiranih kadrov, od tega dva izjemno močna, dva skorajda najmočnejša. Mi nismo nič, kako bi rekel, poskušali umikati kadrov. Najboljša na drugem mestu, dejansko pošiljamo tej agenciji kvalitetne ljudi. Pričakujemo, da bodo s 1. decembrom tam skupaj s svojo elektronsko opremo. Že sedaj sodelujejo, kar v prostorih ministrstva se odvija dejavnost te agencije. Mislim, da smo izbrali dobro vodstvo, da je kader kakovosten in da bo kos svojim nalogam.

Drugič. Vprašanje različnih akcij države na kapitalskem trgu. To so akcije, kot je bilo pravilno ugotovljeno, kjer država vzame

določen kredit, ga plasira naprej z višjim donosom in s pozitivnim učinkom za davkoplačevalce in za bilanco. Taki so krediti v Grčiji. tam imamo približno 2 % točki neto donosa. Tak bo učinek dokapitalizacije ljubljanske, mariborske banke, v kolikor se bomo lastniki za njo odločili. Verjetno se bomo. Potekala bo po knjižni vrednosti, ko se bo prodajalo, bo to dvakratnik ali 2,4-kratnik. Odprto je bilo vprašanje cestninjenja. Cestninjenje se ne financira, niti infrastruktura za morebitno elektronsko cestninjenje se ne bo financirala iz javnih financ. Morda bo za to potrebna garancija države, morda ne, odvisno od tega, kako se bo predlagatelj odločil.

Potem sama raven pokojnin vendarle za 430 milijonov je večja oziroma bo večja v letu 2011, kot je bila oziroma raven transferjev, ki jo namenjamo za socialne zadeve, ne samo pokojninske, tudi ostale, bo za 430 milijonov večja 2011, kot je bila 2008. Tudi tistega dela, ki odpade samo na pokojninsko blagajno, Kad iz svojih profitov oziroma dohodkov ne bi mogel pokriti.

Končno je še vprašanje nekaterih patološko visokih nagrad, ki so bile izplačane v letu 2008, kjer je prišlo do nekaterih presenetljivih formul in potem realizacija teh formul ob najbolj neugodnem času za ustvarjanje našega medsebojnega zaupanja. To smo reševali oziroma je ta visoki zbor rešil z uvedbo posebnega davka, tako da je 90 % teh ekstremnih ekscesnih dohodkov izplačanih lani, tudi obdavčenih. Hvala lepa.

PODPREDSNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Dobro bi bilo povedati ob vsem tem zagovarjanju tega zakona še, kako naj ti ljudje z manj kot 500 evri preživijo mesec. Samo še to bi bilo treba povedati pa bi rešili vse probleme. Da ne bom pretiraval, ker imajo nekateri veliko manj kot 500 evrov na mesec. Samo še to moramo v Državnem zboru povedati, kako naj ljudje preživijo z manj kot 500 evri na mesec, pa mislim, da smo rešili vse. In to je odgovor na tisto, zakaj ne morejo participirati vsi. Zato, ker eni preprosto ne morejo participirati pri tem. Ne morejo. Ne gre. Jaz ne vem, kaj se dogaja v vaših poslanskih pisarnah, ampak jaz vam povem, da prihajajo v mojo poslansko pisarno v zadnjem času ljudje z dvema problemoma. Eden, ki je izpostavljen, so pokojnine, drugi problem, ki je, so delovna mesta. Ljudje prihajajo k meni, da bi jim pomagal iskati službo. In tisti, ki se zgražajo nad tem, da preprosto s to pokojnino,

ki jo dobijo, ne morejo preživeti, na Murskem valu imamo pomurski poslanci vsak prvi ponedeljek v mesecu kontaktno oddajo, kjer lahko poslušalci kličejo nas poslance in nas tudi malo stresejo, kot se temu reče. Ampak na zadnjo oddajo je klicala gospa, gospod Göncz, boste potrdili, je povedala približno takole: "Tristo evrov imam plače, rada bi si kupila kurjavo, drva, ne morem, ne morem plačati položnic!" In tako, kot je gospod Jurša rekel, je tudi zaključila: "Najraje bi umrla." Jaz vem, da nam je nerodno, pa zdaj vsi gledamo v tla, ampak to je realnost te države. In ni prav, da štedimo na teh ljudeh. Jaz se strinjam z gospodom Žnidaršičem, ko je dejal, da bi bilo prav narediti razlike. Absolutno, ker so tudi take pokojnine, ki niso problematične, je pa žal veliko takšnih, ki pa so problematične in delamo sedaj tu res po dolgem in počez. Za razliko, ko pa se pogovarjamo o predlogu amandmaja, ki smo ga nekajkrat predlagali v Slovenski ljudski stranki, da bi pa po dolgem pa počez porezali porabo po nekaterih proračunskih porabnikih, to se pa ne da. To pa ne gre. Tam pa ne moremo posekati po dolgem in počez. Tu v tem primeru pa lahko zamrznemo vse in nikome ništa, kot se temu reče.

In še nekaj na temo poroštva, pa je bilo že veliko rečenega. Bojim se, glede na to, kar se sliši sedaj v zadnjih dneh, da je bila situacija v Grčiji in je še veliko veliko slabša, kot je bila prikazana nazadnje, ko je bilo rečeno, da je grozno. Da bo iz tega poroštva nastala resna obveznost za ta proračun. Kaj bomo pa tedaj? In jaz ne bi kar tako zamahnil z roko ob tem poroštvu. Na koncu nas bo za to poroštvo še hudo hudo bolela glava.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Kolegice in kolegi, ostali prisotni!

Sicer se nisem mislil oglasiti, ampak mislim, da je prav, če že poslušamo demagogijo, da na drugi strani poslušamo tudi še kakšno drugo dejstvo. Jaz moram reči, da pri treh amandmajih, ki so vloženi k temu členu, moram pravzaprav priznati, da so amandmaji SDS-a in SLS-a konsistentnejši kot pa amandma koalicijskega DeSUS-a iz razlogov, ki jih je najbolje opisal že kolega Žnidaršič. Konsistentni so, ker pač skratka nikomur ne privoščijo, da bi mu karkoli umanjalo oziroma od nikogar od tukaj navedenih v tem zakonu ne pričakujejo, da bi moral participirati pri bremenu te krize za razliko od DeSUS-a, ki pač meni, da mlade

družine lahko participirajo, upokojenci pa manj. Jaz nisem čisto prepričan, da pa je tudi pri obrazložitvah SDS-a in SLS-a pravilno navedeno, da gre v primeru upokojencev za najbolj ranljivo skupino. Del med njimi je najbrž tak. Tudi kolega Žerjav je opisal tak primer. So pa seveda še druge ranljive skupine. Nihče izmed teh, ki ste utemeljevali, zakaj so upokojenci najbolj ranljiva skupina, dotikali ste se zgolj pokojnin, niste se dotikali ostalih socialnih prejemkov in niste se dotikali ene pomembne stvari, lastnine. Posredno se jo je dotaknil kolega Urh, ko je rekel, da so se iz pokojninske blagajne nekdanj gradila stanovanja, pa Karavanški predor. Jaz ne vem, kako je bilo s tem Karavanškim predorom. Vem, da jaz še zmeraj plačujem in da bodo moji otroci najbrž tudi plačevali cestnino za ta predor.

Glede stanovanj, ki si jih je generacija, nekdanj aktivna, zgradila morda tudi iz sredstev ZPIZ-a, pa točno vem, da si jih je tudi ta ista generacija po Jazbinškovem zakonu lepo razdelila med seboj v enem aktu največje znotraj generacijske solidarnosti, ki jo je ta narod kdaj videl, in s tem ostale generacije, ki smo prišle za njo, prikrajšala. Ampak v redu. Na to smo nekako pozabili, čeprav mene seveda vsak mesec, ko moram plačati svoj obrok hipotekarnega kredita, pogreje in se spomnim na to.

Tudi tisti, ki trdite, da bi se dalo rešiti breme te krize na način varčevanja, mislim, da tukaj niste pravilno predstavili vseh podatkov. Če je res, da je nepobranih prihodkov za 840 milijonov dolžnikov ZPIZ-u, je seveda treba vedeti, da ta znesek ne zadostuje niti za izplačilo pokojnin za tri mesece.

Skratka, o čem mi sedaj tu govorimo? O kakšnih rezervah, ki bi se jih dalo narediti? Tudi težko razumem govorjenje in nasvete o tem varčevanju s strani nekoga, ki je svoj čas vodil prometno ministrstvo ali pa je vsaj njegova stranka desetletja dolgo to področje obvladovala, vodila in sodelovala pri njem. Vemo, kakšni so bili tam prihranki oziroma kakšne so bile tam investicije in poroštva države, ki jih bom jaz in tudi moji otroci najbrž da še vedno odplačevali.

Ravno tako velja omeniti te nasvete najboljšega bivšega ministra za gospodarstvo o tem, kako bi bilo treba spodbuditi gospodarstvo, da bi se viri proračuna povečali. Najbrž, ne vem, podobno kot na način ukinitve davka na plače, za katerega vemo, da ga je več kot polovica šla v menedžerske odkupe, v povišanje profitov, le manjši delež pa v investicije. Na tak način očitno ni šlo. Zato bom tudi te nasvete vzel z veliko veliko rezervno.

Govoriti, da je pri nas 120 tisoč brezposelnih, ravno tako ni res. Nekaj čez 100 tisoč jih je. To kolega Pojbič kot podpredsednik Odbora za socialo seveda ve. Govoriti o tem, kakšno odpravnino je dobil gospod Kramar, je nesmiselno ob tem, da smo vsi tukaj sedeli v tej dvorani in sprejeli tudi zakon, ki je to odpravnino zelo omejil. Kolega Trofenik je ta zakon predlagal. Govoriti o tem, da ta vlada nič ne naredi za varčevanje. Zakaj se pa potem tako krešejo mnenja o smiselnosti in smotrnosti naložbe v TEŠ 6? Zato, ker je to ogromna naložba, ogromna naložba, ki bo obremenila državljane te države še za desetletje naprej. Smiselno se je prepričati, da gre za pravo naložbo in bodo sredstva pravilno naložena in se bodo obrnila in ne bo treba čez desetletje obžalovati, da smo se lotili take naložbe. Zato je treba dobro premisliti.

Jaz moram reči, da sem bil mnogo bolj kot pri tem amandmaju v skušnjavi, da podprem amandma, ki govori o brezplačnih vrtcih. Ker se mi zdi, če kje, moramo seveda nalagati v svojo bodočnost. Vztrajati pa pri amandmaju, ki bo zgolj samo upokojujencem dvignil pokojnine za polovico, vse ostale transferje pa pustil na tistem mestu, kjer so, je pa skrajno nesolidarno.

Pred leti sem zasledil, da je DeSUS nastopil pod sloganom Za vse generacije. Pa kaj še, za vse generacije, lepo vas prosim! Če bi bilo temu tako, bi se morali vložiti amandmaje k vsem členom tega zakona, pa primer žal ni tak. Ob varčevalnih ukrepih, ki so najbrž možni in dajanju Grčije in našega poročstva njej, za primer se mi zdi hecno to poslušati od ljudi, ki najbrž bodo ravno tako morali priznati, da so prednosti skupnega evropskega trga in odprtega gospodarstva in skupne valute mnogokrat večje kot pa to jamstvo in poročstvo, ki smo ga morali dati.

Kdor pa v to ne verjame, naj si pogleda primer ozkotirnega razmišljanja o gospodarstvu. Recimo, nujnost, da bom tako rekel, slovenskega lastništva obeh največjih slovenskih pivovarn in kam nas je to pripeljalo - kako zdaj stojita ti dve pivovarni, v kakšnih škripcih in zaradi česa in kdo je največ od tega profitiral in kdo je hotel imeti tudi politično in medijsko korist od tega. Iz teh zgodb bi se morali nekaj naučiti, preden začnemo deliti levite.

Tudi govoriti o tem, da bodo višje pokojnine spodbudile domačo potrošnjo in da bo potem gospodarstvo lažje teklo naprej. Zelo kratkovidno. Če bi bilo to tako enostavno, bi zvišali vse socialne transferje in bi se ta denar zavrtel. Ampak stvari v ekonomiji ne funkcionirajo tako enostavno. Govoriti tudi o tem, da so višje pokojnine nujne zato, da bodo

upokojujenci lahko pomagali tudi ostalim generacijam, ki še vedno visijo na njihovih plečih - seveda visijo. Za vsak evro več, ki gre za pokojnine, je evro manj za vrtce. Za vsak evro več, ki gre za pokojnine, je evro manj za najemna stanovanja za mlade družine. In dokler bodo morale biti pokojnine višje v primerjavi z ostalimi socialnimi transferji in se bodo morale usklajevati več, kot pa se bodo ostali socialni transferji, bodo ljudje tudi po 30. letu še živeli doma. To so predstavniki političnih upokojujencev pravzaprav želeli, saj zato pa so upokojujencem dali nekaj denarja več, da bodo lahko skrbeli še za te otroke, da jih bodo ohranjali v odvisnosti.

Ko je kolega Jurša govoril o primeru starejšega gospoda, ki bi ob pogledu na svoj izpisek iz pokojnine najrajši umrl, je treba povedati, da je takih primerov več tudi v drugih starostnih skupinah. V primeru mladih ljudi, ki zaslužijo povprečno plačo, pa to pomeni, da imajo dobro plačo. Ker povprečna plača za mladega človeka je prej redkost kot kaj drugega. Treba je povedati, ko mlad človek odšteje stroške za hipotekarni kredit ali pa za najem stanovanja in ostale življenjske stroške, pogleda, kaj mu je ostalo, in se odloči namesto za otroka, raje za kontracepcijsko sredstvo, ker samo toliko mu je še ostalo. In ravno tako, v tistem trenutku vsakič najbrž z grenkobo pomisli, da on sicer ne umira, njegov rod za njim pa, ker denarja za tak luksuz, kot so otroci, ni. Tako, da jaz srčno upam, da tak amandma ne bo šel skozi, ker, če bo šel, bomo, boste na tak način pojedli prihodnost svojih otrok, vnukov, pravnukov. Če se komu to zdi dobro, naj se mu v grlu zatakne čim prej.

PODPREDSIEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospa ministrica.

MARIJAN POJBIČ: Replika.

PODPREDSIEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Izvolite, imate repliko.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za besedo.

Ker sem bil z imenom in priimkom omenjen, moram povedati gospodu kolegu, ki me je omenjal, da bi bilo dobro, da bi bil včeraj zvečer v parlamentu, ko sem postavljaj poslansko vprašanje v zvezi z brezposelnostjo v tej državi, kjer sem tudi navedel razloge, zakaj trdim, da je v Sloveniji več kot 120 tisoč brezposelnih. Ampak, ker je verjetno spal doma, namesto da bi bil tukaj v parlamentu, tega odgovora ni mogel slišati.

Druga stvar. Ni mogoče razumeti, da lahko nekdo izmed poslancev razpravlja na tak način, ko trdi, da je en evro več za pokojnine evro manj za otroke, evro manj za družine in tako naprej. To je neokusna razprava. Dejstvo je, da, če bi ta država racionalno upravljala z državnim proračunom, bi bili lahko vsi zadovoljni. Res pa je, da bi ta država morala vedeti, kaj je prioriteta. Za to državo, za to državo, to vlado in to koalicijo zagotovo ne bi smela biti prioriteta vse tisto, kar smo danes našli. Zapravljanje denarja za tajkunizacijo, zapravljanje denarja za Ljubljansko banko, zapravljanje denarja za Grčijo, zapravljanje denarja za letalske vozovnice, zapravljanje denarja za Dimičevo in tako naprej. Cel kup je takih razlogov, da smo lahko tisti poslanci, ki se s tako razpravo ne strinjamo, zaskrbljeni. Če bomo tako razmišljali v tej državi in Državnem zboru, je velikansko vprašanje, kam bo prišla ta država in koliko časa bodo državljani še lahko normalno živeli v tej državi.

Po vseh teh odločitvah te vlade in po vseh teh odločitvah o zamrznitvi in tako naprej, na koncu koncev lahko z vso verjetnostjo trdim, da je že marsikdo v tej naši državi Republiki Sloveniji zelo zelo ogrožen. To je tisto, kar je velikanska napaka in kar je, bom rekel, nesprejemljivo za sedanjo vlado in to koalicijo in da koalicijski poslanci razpravljajo na tak način, kot je gospod Rožej razpravljal zdaj, da je en evro za upokojujence evro manj za družino pa manj za otroke. S tem je pa presegel vsako mejo dobrega okusa. Zato verjamem, da je v tem parlamentu zelo malo takih poslancev, ki bi na tak način razmišljali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

Gospa ministrica, izvolite, imate besedo!

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke, poslanci!

Seveda odraža razprava poslank in poslancev tudi ob tem amandmaju in ob tem zakonu vzdušje, ki smo mu priča ravno med našimi ljudmi, ravno zaradi tovrstnega razpravljanja nas, ki imamo odgovornost v odločevalskem procesu, da v razmerah, v katerih smo, v tej državi najdemo uravnotežene rešitve. Vsak ima svoj pogled, svoje potrebe, svoja prizadevanja in najbolj odgovorna je Vlada in najbolj odgovorna je koalicija, da najde ravnotežje med temi različnimi interesi.

Ob tem amandmaju je bilo izrečenih veliko besed, glede katerih bi želela v

nadaljevanju izreči par pojasnil, ki postavljajo te besede v drugo luč. Mislim, da bo jutri nesporno priložnost, da bomo vsem vam pristojni ministri pokazali, da ne samo, da smo izjemno veliko morali varčevati tako na materialnih stroških, kot na prioritarnih projektih, ampak mogoče programski proračun take slike ne pokaže, zato je na nas in vsaj jaz se bom jutri zelo potrudila, da boste videli, koliko pravzaprav smo morali od leta 2008 do leta 2010 na posameznih proračunskih postavkah zmanjšati potrebna sredstva pa jih usmeriti v tisti del, ki lahko, rečem, da bodo pomenila dodano vrednost pri delu. Tako, da ne o tem, želim seveda polemizirati s tistim delom, ki je danes absolutno želel zanikati in na en način predstaviti situacijo zamegljeno.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pol tega zakona se dotika plač in prejemkov javnih uslužbencev. Besede, ki so jih spoštovani kolegi, predstavniki DeSUS-a, izrekli, da upokojujenci ne bodo žrtve javnega sektorja, se slišijo izpred pol leta, ko smo napovedali program varčevanja nujnega na področju politike plač v javnem sektorju, da javni uslužbenci ne bodo žrtve realnega sektorja. Hujskanje ene skupine proti drugi, kjer so seveda vse te skupine porabniki proračunskih sredstev, je slabo. Ni dobro. Javni uslužbenci glede na ukrepe, ki so v tem interventnem zakonu, seveda ne delijo usode upokojujencev, so glede na stabilne prihodke upokojujencev v slabšem položaju. Kajti politika plač za leto 2011 je v interventnem zakonu za funkcionarje, vsi točno veste, nadaljevanje znižanja plač funkcionarjev za 4 % od leta 2009, 2010 in 2011. Tudi v letu 2011 je to edina kategorija, ki se jim dejansko osebni prejemki vključno s pravosodnimi funkcionarji plače znižujejo še naprej. Glede javnih uslužbencev. V letu 2011 ne bodo deležni 2 % sredstev za redno delovno uspešnost. Zmanjšan bo obseg, ki ga bodo imeli proračunski uporabniki na razpolago za plačilo povečanega obsega dela. Plačna nesorazmerja ne bodo odpravljena. Kar spomnite se, spoštovani predstavniki DeSUS-a, za 50 milijonov smo deset dni v tej državi trpeli stavko javnega sektorja, ker je Vlada sporočala, da ne more zagotoviti sredstev za povišanje plač v tem obsegu in da ni pravično in pošteno glede na situacijo, ki je v tej državi, in kup drugih argumentov. Pet mesecev smo vodili socialni dialog. Torej, ne samo neizvedba povišanja plač, regres bo že tretje leto nižji, kot je v Zakonu o delovnih razmerjih določen kot minimalni regres, pa so javni uslužbenci na to v 5-mesečnih pogajanjih vendarle pristali. Ne samo ta del, ki pomeni slabši položaj javnih uslužbencev glede na v

zakonih določene pravice, v kolektivni pogodbi dogovorjene pravice, proračunski uporabniki bomo morali na stroških dela, takšni so danes naši proračuni, znižati le-te še za dodatnih 5 %. Ko smo mi na našem ministrstvu naredili analizo, kako lahko to dosežemo, vam bom predstavila jutri, da boste videli, kako kruto je varčevanje, če želiš ohraniti razvojne prioritete ministrstva, moraš pa znižati te stacionarne stroške. In takšne proračune imamo danes na področju javnega sektorja. In to ni prvo leto, spoštovane poslanke in poslanci. Spomnite se lani in pogledajte si, danes je Umar napovedal rast plač v javnem sektorju v letu 2010. Za 350 milijonov evrov smo lani ustavili naraščanje stroškov dela zaradi plačne reforme in ostalih v zakonu določenih pravic z dogovorom s sindikati javnega sektorja. Za 350 milijonov so se že v lanskem letu javni uslužbenci čutili prikrajšane glede na zakonsko določene in dogovorjene pravice. Rast plač je 0,9 % v javnem sektorju glede na zadnjo napoved Urada za makroekonomske analize in razvoj glede na varčevalne ukrepe. Napovedana je bila, če ne bi ukrepali, krepko čez 7, 8 % rast plač. Javni uslužbenci imajo seveda občutek, da so neupravičeno žrtve razmer v realnem sektorju, ker takih razmer niso povzročili. In to drži. Prenapihnjeni kapitalski trgi in kapital, ki je vseobsegajoč, pravzaprav drži v šahu svet, drži v šahu gospodarstvo, drži v šahu znižanje gospodarskih moči. In temu smo v Sloveniji priče še zaradi drugih stvari, ki jih ni zakrivila ta vlada, in je to današnje politično obračunavanje vizavi sporočilu državljanom bistveno manj primerno.

In še enkrat, torej, polovica tega zakona, spoštovane poslanke in poslanci, za tiste, ki ga boste zavrnili, je posledica 5 mesecev trajajočih pogajanj vendarle uspešno sklenjen dogovor z javnimi uslužbenci. Pred tednom dni smo objavili, da se je od 163 tisoč 708 javnih uslužbencev, za katere velja kolektivna pogodba za javni sektor, z ukrepi, ki so danes pred vami, v zakonu, del pa je bil seveda, ker se je nanašal na kolektivno pogodbo, objavljen kot aneks številka 4 h kolektivni pogodbi, glede na predložene pristopne izjave, ki smo jih prešteli, strinjalo 75 tisoč 675 članov reprezentativnih sindikatov, tako s področja pravosodja, delavcev univerze, delavcev zdravstvene nege, zdravstvenega, socialnega varstva, policijskega sindikata Slovenije, delavcev v vzgoji, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti ter delavcev v izobraževanju, znanosti in kulturi Slovenije. Ti ukrepi v interventnem zakonu kažejo na izjemno razumevanje javnih uslužbencev, da ni mogoče rasti, višati in tudi ne v tem delu usklajevati plač z rastjo življenjskih stroškov,

vsaj ne v letu 2011. Smo pa ves čas v teh zahtevnih pogajanjih, spoštovane poslanke in poslanci, s strani Vlade zagotavljali... / nemir v dvorani/

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Gospa ministrica, samo moment.

Prosil bi poslanke in poslance, pa tudi goste, ki niso poslanke in poslanci, če želite razpravljati, prosim, da stopite na hodnik.

IRMA PAVLINIČ KREBS: V delu pogajanj se je Vlada z vso resnostjo zaradi načela enakega obravnavanja v odnosu do ostalih velikih prejemnikov transferjev iz javnih blagajn zavezala, če bi v parlamentarni obravnavi na kakršenkoli način glede usklajevanja posameznih odhodkov prišlo do drugačne obravnave, da bo tako obravnavo zagotovila tudi za javne uslužbence. Oni so se namreč v procesu usklajevanja za leto 2011 strinjali, da usklajevanja ni. Tako da zaveza Vlade je tu jasna. Mislim, da je tudi pravilna. Kajti, kot je bilo danes že povedano, več kot 4 tisoč javnih uslužbencev dobiva minimalno plačo. Razumevanje tudi teh za tako politiko plač, kot je danes v interventnem zakonu in kot je bila v aneksu številka 4, torej v spremembi kolektivne pogodbe, je izkaz velikega razumevanja pomembnega dela slovenskih prebivalcev, zaposlenih v javnem sektorju, za razmere, v katerih smo.

Spoštovane poslanke in poslanci, prosim, da, kot ste velikokrat rekli, spoštujete socialni dialog tudi s tem, da potrdite besedilo interventnega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Gospod Godec, v naslednjem trenutku se lahko prijavite, niste pa bili citirani. Aha, imate proceduralni predlog.

Izvolite!

JOŠKO GODEC: Spoštovani gospod podpredsednik, prosil bi vas, če lahko gospo ministrico opozorite, naj drugič pride malo prej, pa bo imela splošno razpravo takrat, ko smo vsi skupaj, zdaj smo pri amandmajih. Kajti vse tiste primerjave, ki jih je navedla o poslanski skupini, so bile prej v številkah mojih poslanskih kolegov dobro izrečene in povedane. Zdaj smo pa pri amandmajih, ki imajo čisto malo drugo vsebino.

Gospodu Jelinčiču bi zdaj samo še toliko povedal, da je bil na 19. strani 11. člen napačno tehnično realiziran in 21. člen je bil izpuščen, tudi 39. člen, zaradi tega je bil dan umik tega iz moje strani. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Želi še kdo razpravljati o 4. členu in treh amandmajih k temu členu? Ja, vidim roke. Odpiram prijavo. Prijava teče.

Gospod Grill, izvolite, imate besedo.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Da ne pozabim, glede na to, da ministra Križaniča ni tukaj, mi bo mogoče v nadaljevanju gospa državna sekretarka odgovorila, kajti v svoji razpravi je gospod Križanič navedel, da je bil sprejet tisti zakon, ki naj bi visoke odpravnine tudi obdavčil. Pa me zdaj zanima, vsaj tega podatka nisem zasledil, ali je gospod Kramar, ki je dobil milijon evrov odpravnine, od tega milijona plačal davek oziroma koliko mu je ostalo. Kajti ravno ta gospod Kramar je eden tistih najbolj odgovornih, da se danes sooča Nova Ljubljanska banka s potrebo po dokapitalizaciji, kajti on je bil tisti, ki je odobral kredite tajkunom, vsem tistim nasedlim naložbam, vsem tistim, ki so v bistvu poskušali opleniti tisto, kar je ta družba ustvarjala desetletja in desetletja. Če bi bilo kaj pravično, bi bilo to, da bi ta vlada v teh dveh letih, če ne kaj drugega, pripravila takšen interventni zakon, ki bi ga, verjamem, da bi ga, podprli vsi tukaj, da bi vsako tako premoženje, ki je bilo ustvarjeno na netransparenten način, brez nekih dokazljivih sledi ali ozadij, bilo možno vzeti. Jaz sem prepričan, da se danes ne bi soočali s težavami, ali našim upokojencem zagotoviti takšno pokojnino, da bi jim omogočala vsaj tisti minimum preživetja, in pa seveda tudi vsem tistim, ki so danes na robu socialnega dna.

Žal je bilo v preteklosti vedno tako in očitno je tako danes in bo tudi v prihodnje, da se najlažje jemlje tistemu, ki se lahko najmanj brani. "Udri po siromaku," so rekli včasih. Takšna skupina so upokojenci, tisti, ki so že zdaj prepuščeni sami sebi, da res komaj preživijo iz meseca v mesec, ne vedo, ali bodo preživeli, ali se res lahko ponavljajo, da je bolje, da bi umrli. Ampak to je do njih krivično. Delali so desetletja in desetletja, pravično plačevali v blagajno, danes pa nimajo take pokojnine, da bi jim omogočala preživetje. Ampak žal niso samo upokojenci tisti. Jaz sem bil danes zgrožen, ko sem zasledil v časopisu, da zaposleni v Vegradu, ki naj bi dobili neko izplačilo iz jamstvenega sklada na svoje račune, pa se jim je ta račun v trenutku spraznil, ko je banka pobrala vse tiste obveznosti, ki so jih imeli do takšnih ali drugačnih kreditov, ki jim jih je Vegrad v času njihovega dela seveda odtegoval, ni pa posredoval naprej. In to je res tista katastrofa, da ta družba, ta vlada, ta koalicija nima volje, moči, seveda tudi želje, da bi sprejela takšne

ukrepe, takšno zakonodajo, ki bo tiste, ki so za to odgovorni, poklicala na odgovornost. Danes pa gospa Hilda Tovšak verjetno v tistih svojih palačah, z jahtami, z ne vem koliko premoženja, seveda z neke distance opazuje katastrofo vseh teh ljudi. In rešitev vsega tega s tem interventnim zakonom danes, če bi bila to res neka končna rešitev, bi mogoče človek še celo razumel, ampak jaz se bojim, da to ne bo dovolj. Danes jemljemo še nekaj mogoče upokojencem in tistim najnižjim, ki so. Kaj bomo pa vzeli drugo leto? Gospodarske napovedi, kakršne so za naslednje leto, so še slabše.

Zato, spoštovana Vlada, spoštovana koalicija, začnimo razmišljati ali pa predvsem vi imate to odgovornost, kako spremeniti trend v prihodkovnem delu proračuna oziroma vseh treh blagajn. Tam moramo iskati rešitev. Jaz bi bil presrečen, pa verjetno marsikdo, da bi danes imeli interventni zakon, ki bi obravnaval, koliko bomo na novo zaposlili ljudi, in ni samo 110 tisoč nezaposlenih v Sloveniji, kot statistika prikazuje, pa že to je katastrofa. Dajmo mi v tej kvoti 110 tisoč upoštevati tudi tiste zaposlene, ki so na papirju še zaposleni, ki že od maja meseca niso dobili plače, pa bo verjetno ta številka takšna, kot jo je Vlada napovedala, da naj bi bilo konec leta 2010 140 tisoč nezaposlenih. In danes oziroma večkrat je moč slišati, kakšen je bil uspeh te koalicije, te vlade, da nimamo 140 tisoč nezaposlenih, da jih imamo samo 100 tisoč. Lepa tolažba je, da si zastaviš nek res katastrofalen cilj, potem pa, ko ga dosežeš, je mogoče nekoliko boljše, ampak še zmeraj katastrofalen, se pa v bistvu na ta način skušaš izkazovati za nekega odrešitelja tega naroda. Zato še enkrat, dajte razmišljati, koalicija, predvsem pa Vlada, sprejemajte takšne interventne zakone, ki bodo zagotavljali nova delovna mesta. To je tisto, da bomo mi blagajne na ta način lahko polnili, kajti potem ne bo moč več nobenemu nič vzeti, če se bo takšen trend nadaljeval. Ali pa bo naslednje leto interventni zakon, da bodo upokojenci imeli prepoved iti v trgovino, da ne bodo mogli še tistih nekaj evrov, če jim bo ostalo, zapraviti.

Zato mislim, da je takšen amandma, ki smo ga mi predlagali, pošten, res pošten do upokojencev. Pustimo, da imajo vsaj tisti minimalen znesek, ki ga še prejema, pa že to imajo težave s preživljanjem, da se jim ne bi še tisto vzelo, kar je. Pa seveda tudi tistim, ki dobivajo transfere na upravičen način, pa mogoče nekoliko več pozornosti za tiste, ki pa dobivajo transfere na nepravičen način. Koliko je takšnih? Veliko. Res je, da jih je težko dokazati, ampak z dobro voljo bi se marsikaj dalo. Pa že danes sem enkrat omenil, koliko

sive ekonomije imamo v Sloveniji. Pokažite tam nek napredek, da se tam pobere denar, kjer je. Poglejte, kje je. Tudi lestvica stotih najbogatejših, ki je v Menedžerju objavljena, jaz sem prepričan, da jih je vsaj 50 takih, ki bi se jih z neko sistemsko zakonodajo dalo prevetriti, pa marsikakšen, ne samo milijon evrov, mogoče nekaj 100 milijonov evrov bi se dalo dobiti od tam, kjer je bilo odvzeto. In ko bomo enkrat to dosegli, mislim, da bo ta družba mogoče res imela nek optimizem za naprej, da bomo postali demokratična država. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

K besedi se je javila gospa sekretarka. Izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Postavljeno mi je bilo konkretno vprašanje in bi želela odgovoriti. Žal je moj odgovor lahko zgolj načelne narave. Podatki o plačilu davka posameznika so namreč davčna tajnost, zato s temi podatki ne razpolagam in vam ne morem odgovoriti konkretno na vprašanje, ali je gospod Kramar davek plačal ali ne. Zagotovem pa lahko, da zakon o plačilu tega posebnega davka na izjemne prejemke zahteva izpolnjevanje dveh pogojev za to, da je davek treba obračunati. Po eni strani mora izplačevalec dohodka, torej podjetje, imeti koristi oziroma biti udeleženo v ukrepih, ki jih je za blažitev gospodarske krize sprejela država. Po drugi strani mora biti odpravnina višja od nekih običajnih standardov, ki so bili v zakonsko določbo postavljeni. In v primeru Nove Ljubljanske banke lahko ugotovimo, da je bil prvi pogoj izpolnjen in tudi v bistvu drugi pogoj glede na v javnih občilih postavljene oziroma objavljene podatke.

Želela pa bi opozoriti, da je bilo v isti sapi, ko ste govorili, gospod Grill, o odpravninah, ste omenjali tudi institut odvzema neupravičeno pridobljenega premoženja. Gre za dva popolnoma različna instituta, dva popolnoma različna primera, ki jih je treba tudi ločeno obravnavati in tudi tega drugega odvzema neupravičeno pridobljenega premoženja se je Vlada lotila in bo predvidoma v naslednjem letu predstavila Državnemu zboru konkretne predloge ukrepov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala. Gospod Luka Juri, izvolite, imate besedo.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Uvodno se je treba spomniti, da v Sloveniji k sreči živimo v sistemu, kjer velja

solidarnost v pokojninskem sistemu, kjer tisti, ki trenutno delamo, polnimo pokojninsko blagajno za tiste, ki so trenutno upokojeni. Marsikje drugje velja sistem skladov in v času te krize so drugje ljudje izgubili tudi polovico denarja, ki so ga z leti privarčevali, da so si lahko izplačevali pokojnino, ker so pokojninski skladi kot drugi vzajemni skladi izgubili na vrednosti. Denar, ki je bil tam vložen v papirju, je izpuhtel in kar naenkrat so imeli samo še polovico tiste pokojnine, za katero so varčevali desetletja. Medtem ko se torej drugod ljudje soočajo s takšnimi težavami, da je od tiste vreče, ki so jo nakopičili v celotnem delovnem obdobju, sedaj kar naenkrat ostala le še polovica, se v Sloveniji pogovarjamo o tem, za koliko bomo poviševali pokojnine. Ker pri tem amandmaju se pogovarjamo o tem, za koliko bomo povišali pokojnine – ali za toliko, kolikor je v času krize predlagala Vlada, torej ali bomo usklajevali le za 25 % ali za 50 %, kot smo slišali s strani opozicije, ali pa morda za več. Ne pogovarjamo se več niti o zamrznitvi, ampak le o tem, za koliko bomo povišali pokojnine.

Ni treba, da kolegi iz opozicije odkimavate z glavo, dejstvo je, da se pogovarjamo o tem. In v kolikor se ne pogovarjamo o povišanju pokojnin z usklajevanjem, pa prosim na to repliciranje. Predsedujoči, izzivam kolege in povejte, da se ne pogovarjamo o tem, da se bodo pokojnine povečale. Točno o tem se pogovarjamo! Seveda lahko potem interpretiramo tako, kot želimo, ampak dejstvo je, da se pogovarjamo o tem, da bo pokojnina višja, in vprašanje je, za koliko. In o tem se pogovarjamo še vedno v letu, ko počasi izhajamo iz krize. In da se lahko o tem na takšen način pogovarjamo, je tudi zasluga te vlade, ki trenutno vodi Slovenijo, te vlade, ki je uspela močno zajezi socialne razlike oziroma jih je uspela zmanjšati, in te vlade, ki je v času krize uspela zmanjšati nivo revščine v naši državi.

Vidim, da se kolegi iz opozicije s tem ne strinjajo, ampak to so dejstva. Jaz razumem, da so morda lahko moteča, jaz ne vem, zakaj. Jaz mislim, da se lahko vsi veselimo tega, da je tej vladi uspelo zmanjšati nivo revščine v tej državi, kot je prejšnji vladi uspelo marsikaj dobrega. In takrat, ko je uspelo kaj dobrega, smo se lahko vsi veselili. Mislim, da bi bilo dobro in da bi ta država potrebovala nekaj pozitivnosti tudi s strani opozicije, da bi se tudi z nami lahko veselila takšnega uspeha.

Rad bi pa poudaril zanimivost, da, medtem ko izgubljam ure in ure časa, je prav, da, ker konec koncev, saj smo Državni zbor in smo za to, da se o tem pogovarjamo, o

vprašanju pokojnin, kjer je seveda veliko ljudi, ki nas najverjetneje tudi sedaj gledajo, ki so upokojeni in ki sodelujejo na volitvah, torej prinašajo glasove, pa nismo porabili sekunde časa za to, da bi se pogovarjali o drugem, prav tako pomembnem členu in amandmaju, ki ga je predlagala opozicija, in to je vprašanje zamrznitve glede zakona o vrtcih. Ker se o tem amandmaju trenutno ne pogovarjamo, vem, da me bo predsedujoči na to opozoril, zato bom kmalu zaključil s to povezavo. Ampak je zanimivo. Zakaj? Zato, ker štiri- ali petletni otroci, ki se nahajajo v 3. členu tega zakona, nimajo volilne pravice in zato so zelo nezanimivi za ljudi, ki sedimo v Državnem zboru, medtem ko pa so upokojenke in upokojenici bistveno, bistveno zanimivejši.

Slišali smo, da je treba zagotoviti vsaj tisti minimum preživetja, brez da bi postavili določeno osnovo in da bi argumentirali, kaj ta minimum preživetja je. Najverjetneje, če bi se pogovarjali, kot smo se lani, o uskladitvi na 50 %, bi slišali, da je treba zagotoviti najmanj minimum preživetja pri 75 %. Če bi se pogovarjali o 75 %, bi slišali iz opozicije, kot je seveda razumljivo v neki dinamični dialektiki, da je treba zagotoviti 100 % usklajevanje. In tako naprej. Tako da predlagam, da pustimo takšne demagoške razprave in si raje odgovorimo na vprašanje, na kakšen način bomo, točka ena, zagotovili stabilnost našega proračuna, točka dve, zagotovili uspešen izhod iz krize, in točka tri, zagotovili socialno kohezivnost in nadaljnje zmanjšanje revščine v naši državi. Ko bomo na te tri točke odgovorili, mislim, da bomo naredili največ, kar lahko v tej današnji razpravi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Glejte, ni se pobralo davkov za 320 milijonov, 130 tisoč delavcem se ni plačalo prispevkov v pokojninsko blagajno. Z vloženi depoziti v Ljubljansko banko gre za prikrito sanacijo. Reševanje problema Grčije in stabilnost evra, razna poročila, nedosledno izvajanje finančne discipline. Gospodarski kriminal je letos oškodoval državo za več kot pol milijarde evrov. Korupcija je lani Slovenijo stala več kot milijardo evrov. Vse to in še marsikaj se ne bi smelo zgoditi.

Zamrznitev pokojnin ni tisto, kar rešuje državo iz krize, je pa tisti del, ki bo iz revežev naredil prave siromake. To, da se na revežih lomijo kopja, je odraz neodgovorne socialne politike. Vlada se loteva stvari na napačnem

koncu. Imamo za 320 milijonov neplačanih prispevkov, ki bi jih pravna država morala pobrati. In kaj pomaga zviševanje starostne dobe za upokojitev, če podjetja ne plačujejo prispevkov, če ni nadzora in jim ne pride do živega noben zakon. Dokler nas bodo spremljale zgodbe, da se v nekem podjetju že 15 let ne plačuje regresa in da so tako prestrašeni, da si o tem niti ne upajo govoriti, in da se več mesecev ne plačuje plač. Kako je mogoče, da imajo delavke v nekem podjetju več let že 1. julija preko 200 nadur, da delajo po 16 ur na dan in da se jim nadur ne izplačuje? Vedno bolj se zamegljuje in prikriva odločitve, ki posegajo v milijardne številke, z zgodbicami, ki se pri narodu pač na nek način primejo.

Zdaj je aktualen TEŠ 6, za katerega se tako ognjevito borita kar dve koalicijski stranki, za katerega je bila projektantska vrednost 602 milijona evrov in z možnostjo vlaganja zasebnega kapitala v energetiko, vendar to ni bilo sprejemljivo, kajti takrat bi morala obveljati cena v predvideni kalkulaciji. Gre le za ozek interes ljudi, ki zastopajo gospodarsko, socialno, razvojno in okoljsko zgrešen projekt, ki energetsko ni nujen, za državo pa je nesprejemljiv.

Kar se tiče upokojenec, pa ugotavljam, da jim vsi želimo dobro in lepe pokojnine. Edino ne vem, zakaj se jim tudi ne pomaga do boljših pokojnin in dostojnega življenja, ko smo pa vsi enotni. Očitno nekdo laže in drži figo v žepu, kar pa sigurno ne velja za Slovensko nacionalno stranko.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Želi še kdo o 4. členu in amandmajih k temu členu? Ne. Potem prehajamo na 11. člen. Tu imamo 3 amandmaje. Želi kdo razpravljati? Vidim roke. Odpiram prijavo o 11. členu in treh amandmajih k temu členu. Prijava teče.

Gospod Ribič, izvolite, imate besedo.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo, spoštovani. Spoštovane poslanke in poslanci!

V predlogu zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize je predlog uvedbe 11. člena predloga, ki določa, ne glede na drugi odstavek 21. člena Zakona o financiranju občin, se del sredstev za sofinanciranje investicij občin iz prvega odstavka 21. člena navedenega zakona zagotavlja v letih 2011 in 2012 v višini 4 % skupne primerne porabe občin. Zakon o financiranju občin pa v drugem odstavku 21. člena določa, da se del sredstev za sofinanciranje investicij v lokalno javno

infrastrukturo in investicije posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov občinskih proračunov, občinam za vsako proračunsko leto zagotovi v višini 6 % skupne primerne porabe občin. Nadalje Zakon o financiranju občin v svojih prehodnih in končnih določbah v 39. členu določa prehodno obdobje, po katerem se občinam v letu 2011 sredstva za sofinanciranje investicij zagotavljajo v višini 5 % skupne primerne porabe, od leta 2012 pa, kot je določeno v 21. členu, torej v višini 6 %.

Na sestanku za usklajevanje višine povprečnine, ki je potekal 16. 9. 2010 na Ministrstvu za finance, je bilo predstavnikom lokalnih skupnosti predlagano, da se povprečnina, temeljni prihodek občin za izvrševanje z zakonom določenih nalog, zniža za kar slabih 10 evrov na prebivalca v odnosu na prvotno predviden znesek. Na sestanku je bila predlagana tudi rešitev, ki jo predvideva 11. člen Predloga zakona o interventnih ukrepih. Občine so omenjenemu predlogu ostro in odločno nasprotovale.

Zaradi trenutne gospodarske situacije bodo tudi lokalne skupnosti trpele občutne finančne izgube, ogroženo bo izvajanje zakonskih nalog, v kolikor se uresniči napoved znižanja povprečnine za leto 2011. Skrajno nedopustno pa je tudi dejstvo, da država predstavnikov lokalnih skupnosti ne jemlje s potrebno resnostjo in odgovornostjo. Samo v letošnjem letu je država na občine z zakoni različnih resornih ministrstev prenesla veliko obveznosti brez zagotovitve potrebnih finančnih sredstev. Ob tem sedaj predlaga še občutno zmanjšanje investicijskih sredstev, kar vodi v neizogiben kolaps sistema lokalne samouprave.

Spoštovane poslanke, poslance ter ostale odgovorne v državi vljudno opozarjam, da so občine prezadolžene in več ne zmorejo financiranja najosnovnejših aktivnosti. V izogib dodatnemu poslabšanju že tako slabega finančnega stanja v slovenskih občinah ostro protestiram proti dodatnemu znižanju finančnih sredstev za investicije, ki v skladu z 21. členom Zakona o financiranju občin, občinam pripadajo. Takšna rešitev je za občine kot nosilce lokalnega razvoja nesprejemljiva, zato vas pozivam, da se predlagani 11. člen zakona o interventnih ukrepih črta, kot predlagamo v Slovenski ljudski stranki. Hvala lepa.

PODPREDSNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Jaz mislim, da ta amandma oziroma amandmaji, toliko jih je danes že bilo za 11. člen, da več ne vem, kateri velja, in kateri ne. V bistvu gre pa tu za vitalno vprašanje. Namreč 210 občin imamo in verjamem, da vsaka občina zase načrtuje svoj razvoj, ne samo iz danes na jutri, ampak da ima veliko občin načrt razvojnih programov, ki sega v leto 2010 in tudi v leto 2011 in so že začete investicije. Ko so planirale ali bodo planirale oblikovanje proračuna za 2011–2012, so občine že računale na določen odstotek skupne primerne porabe v Zakonu o financiranju občin. Ta je bil jasen, 5 % v letu 2011 in 6 % v letu 2012. To prinese določen denar, ki pa je skorajda, verjamem, v vsaki drugi občini že v funkciji v razvojnih programih. In če se sedaj zgodi, da bi bil ta zakon sprejet in bi obveljalo 4 % skupne primerne porabe do, recimo, 2013, si zares ne predstavljam funkcioniranja občin. Ampak veste, občina ni neko podjetje, ki je neodvisno od države, od funkcioniranja države. Občine skupaj so tako kot vsak prst zase, ki ni dovolj močan, deset prstov sta pa dve močni pesti. In občine ogromno naredijo, hvala bogu, s pomočjo države, ampak tudi namesto države. Marsikdaj prevzamejo številne obveznosti z manj denarja, kot bi bilo, in se potem same znajdejo. Sprašujem se v imenu svojih kolegov v Slovenski nacionalni stranki, kakšen smisel bi imelo v nasprotju s stališči Združenja občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, recimo, sprejeti ta zakon, sprejeti 4 % skupne primerne porabe, ko pa vsi dobro vemo, da bodo vsi župani, tako koalicijski kot opozicijski skozi zadnja ali stranska vrata prihajali, tako kot smo vedno vsi, do ministrov in terjali nek denar, ki ga bo morala ta država že spet malo tukaj vzeti, malo tam vzeti, skratka, to bo začaran krog. Ta trenutek bomo mogoče rekli, če bo ta zakon sprejet o. k., smo prišparali 450 milijonov evrov. Ampak s tem bomo naredili veliko škodo v lokalni skupnosti, ki bo prišla ta denar iskati nazaj in čez tričetr let bomo imeli spet povečano javno porabo, ker so določene stvari, ki se v občinah morajo narediti, bog ne daj še kakšne poplave, in ko ne bo dovolj denarja v skladu za poplave in v rezervnih skladih in tako naprej. Zato opozarjam v zvezi s tem amandmajem, da me čudi ali ne vem, zakaj ni dejansko prišlo do nekega dogovora s Skupnostjo občin in Združenjem občin Slovenije za res vitalno delo občin. 210 jih je, poudarjam. In tisti razvojni načrti, ki se že odvijajo, lahko padejo. Lahko se zadeve zaostrijo in nastali bodo politični problemi in ministrstva bodo morala iskati dodatne vire po raznih postavkah oziroma se bodo pa mogoče kakšne druge postavke spet ukinile na ta

račun, da se bo nekje ena zadeva – to je neka veriga, ki potegne za seboj neko škodo v enem ali drugem primeru. Zato se mi ne zdi dobro, da tega dogovora ni bilo in ne zdi se mi dobro, da je v ta predlog zakona o interventnih ukrepih ta ukrep tudi vključen. Še posebej zato, ker je v Zakonu o financiranju občin natančno določeno, kakšen je bil dogovor. Mislim, da bi bilo dobro, mogoče bomo tudi s strani Vlade slišali, kako bi se lahko, ali kako bo pomagala občinam, ki ne bodo mogle uresničiti že sprejetega načrta razvojnih programov.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo.

Seveda želim osebno uvodoma povedati, da bi najrajši podprl amandma k 11. členu, tako Slovenske ljudske stranke, kot tudi seveda SDS. Res pa je, da bom podprl amandma k 11. členu Poslanske skupine SD, ki je sicer seveda bistveno boljši, kot je bil napisan v samem predlogu zakona, saj bi s tem na nek način, če bi tako sprejeli, kot je v zakonu napisano, omejili ali vzeli suverenost občinam in bi občinam predpisali, katere projekte morajo v nadaljevanju financirati oziroma izvajati po tem zakonu. Prav tako pa bi seveda potem bilo skorajda nesmiselno, da imamo svoje proračune in svoje občinske svete, če nam Državni zbor dirigira, kaj naj delamo. Ker je seveda gospodarska kriza v Sloveniji tukaj, kjer je, bi sicer se dalo gospodarsko krizo ublažiti tudi na ta način, da bi občinam dali več denarja, da bi bil ta denar razpršen po celotni Sloveniji. S tem bi na nek način krepili nove investicije in neposredno tudi seveda nova delovna mesta. Ker pa to ni mogoče in moramo biti solidarni seveda tudi v lokalni skupnosti, bomo na nek način morali tudi to sprejeti. Res pa je, ne samo to, da ne zvišujemo iz 4 na 6 % oziroma 5 % primerne porabe, na ta sredstva smo dejansko v občinah več ali manj že računali, saj smo v sredini priprav proračunov za leto 2011 in 2012, tako da bomo morali seveda tudi to upoštevati, to novo dejstvo. Strinjam se pa tudi s tistimi, ki seveda pravijo, da je izračunana glavarina napram stroškom, ki jih imamo v občini, premajhna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

K besedi se je javila gospa sekretarka. Izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Dovolite mi nekaj pojasnil v zvezi z 11. členom in pa amandmajem k 11. členu. 11. člen določa, da se v letih 2011 in v letu 2012 ohrani investicijski transfer v lokalne skupnosti na nivoju 4 % primerne porabe, kar pomeni 42 milijonov evrov. Torej, te investicijske transfere občinam še vedno zagotavljamo v enakem obsegu, kot so bile zagotavljanje doslej. Če pogledamo nekoliko podatke o prihodnih občin in pa tudi projekcijo odhodkov, predvsem investicijskih odhodkov v občinah, potem moramo ugotoviti, da je rast davčnih prihodkov v občinah v letu 2010 oziroma prvih devet mesecev 2009 na prvih devet mesecev 2010 precej ugodna, 110 %. Torej 10 % več so prejele občine davčnih prihodkov v letošnjem letu kot v lanskem obdobju. Za primerjavo, državni proračun je pridobil 2 % manj. Projekcije, ki so bile pripravljene na podlagi dosedanjih realizacij in pa globalnih makroekonomskih kazalcev, kažejo, da bodo v letu 2011 investicijski odhodki občin v celoti znašali 1 milijardo evrov. Govorim v nekoliko zaokroženih številkah. In v to 1 milijardo evrov so vključena tudi evropska sredstva in znotraj te 1 milijarde je vključenih tudi 42 milijonov evrov, ki jih kot investicijske transferje zagotavljamo iz državnega proračuna v občinske proračune. Upoštevajte te številke se ne morem strinjati z razpravljavci, ki trdijo, da pomeni v bistvu ta varčevalni ukrep za občinske proračune veliko škodo oziroma velik problem. Ja, pomeni zategovanje pasu, pomeni neprijazen ukrep, pa vendar, če pogledamo varčevanje na drugih področjih – in naj spomnim, da varčevanje ne pomenijo samo ukrepi, ki so vključeni v interventni zakon, ampak tudi vsi tisti ukrepi, ki so razvidni skozi predlog proračuna za leto 2011 in 2012, o katerih bo več govora v nadaljevanju. V tem zakonu so vključeni samo tisti izjemni interventni ukrepi, ki jih skozi sistemske ukrepe ne moremo zagotavljati za leto 2011 in 2012.

Upoštevajte navedeno, mi dovolite, da se opredelim do predloga amandmajev. Kot Vlada lahko podpremo amandma, ki ga je k 11. členu vložila Poslanska skupina SD in pomeni pravzaprav člen, kakršnega je Vlada v prvotnem predlogu zakona tudi vložila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Ker vidim še interes, odpiram prijavo za razpravo o 11. členu in amandmajih k temu členu. Prijava teče.

Gospod Barovič, izvolite, imate Besedo.

BOGDAN BAROVIČ: Jaz sem pozorno poslušal gospo sekretarko, ne samo danes, tudi zadnjič. Del tega je tudi danes ponovila. Vsi smo tudi slišali, da občine niso bile prizadete z gospodarsko krizo, kar je tudi res, veliko manj kot vsi drugi subjekti. Omenili ste evropska sredstva. Vam bom povedal samo en primer, kako se na tem področju dela. Ko greš v projekt, ki je zelo uraden, v katerem nastopajo Evropa, država in občina, podpišeš pogodbo, v kateri jasno piše, da DDV, davek, ni, zdaj težko že mislim, ni opravičen strošek oziroma je opravičen strošek. Takšno pogodbo podpišeš, projekt je vreden, na pamet bom rekel, 5, 6 milijonov evrov, čez dve leti si nekdo izmisli in dobiš račun za 600, 700 tisoč evrov, "plačaj od koder češ, smo si premislili", davek ni opravičil – prej je zdaj pa ni. Zdaj iz lufta rodi, stvari 700 tisoč evrov. Poleg tega je tukaj namesto dogovorjenih 5 % skupne primerne porabe 4, še en odstotek manj. In potem bo neka občina, ki ni ne vem kako razvojno močna, imela, na pamet bom rekel, velikosti 17 tisoč prebivalcev, proračuna 14 milijonov evrov, od tega bo imela obveznosti pa 18 milijonov evrov. Kako jih bo poravnala? Pa ne po svoji krivdi. Ne po svoji krivdi, ker pogodba, ki jo je podpisala, je bila jasna. Nekdo je to spremenil in ni pardona. Se lahko na glavo postaviš. Edino če gremo v tožbo, tožba bo pa trajala 10 let. Zdaj mi razložite, kje naj poleg vseh teh težav, ki so, ki niso pravične, ampak so, kje naj še dobimo ta denar, ki se v tem primeru... ja, sem pa za to, vsi moramo varčevati, tudi občine. Jaz se ne sekiram več, nisem več župan, sekiram se pa, ker imam rad občino. Ja, bomo varčevali, v dogovoru, s tem, da župani, ki bodo, ki nastopajo zdajle, ki oblikujejo proračune, da bi vedeli, da naj računajo na 4 %, da naj računajo ali pa, da naj si nekje eno rezervo naredijo za svoja začeta dela. In jaz vem, da bo marsikdo v veliki zagati, sploh v tistih srednjih in malo večjih občinah, tudi mestnih občinah, tudi kolegi iz koalicijskih strank so župani, pa bodo imeli težave, če bo res temu tako. Zato ni nasprotovanje kar tako na pamet, prehitro, kar tako smo se zbudili čez noč, smo prišli na 4 %. Brez dogovora, jaz mislim, da bi bilo boljše, da bi ostali pri dogovoru tako, da je v letu 2011 5 %, in da za 2012 in 2013 ostane na 5 % namesto na 6 % kot je v pogodbi napisano, pa bi se uskladili. Nek dogovor. Nek dogovor, tako kot bi se našel dogovor na drugih področjih, pa ne bi danes razpravljali pet ali šest ur o zakonu o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, ker vsi vemo, da je napisan na hitro roko, da je napisan zato, ker se je ugotovilo, da toliko in toliko denarja manjka, in je bil pač takole narejen. Vem pa, da bi se lahko zadeve

rešile drugače. Sem prepričan, ampak dobro, zdaj smo tukaj, kar je, tukaj je. Tako da, ja, občine, varčevati, bodo, ampak v vsaki občini živi toliko in toliko tisoč ljudi, ki imajo pa res pravico do dostojnega življenja, do vodovoda, kanalizacije in relativno urejenih cest, vsaj to. In če so si to začrtali za 2015, pustimo jim 5 %, vsakemu veliko to pomeni, pa jim po dogovoru za leto 2012, magari še za 2014, pustimo še kar na 5 % pa se bo ravno tako privarčevalo. To je naša presoja.

PODPREDSNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav vsem zbranim!

Pri tem amandmaju govorimo o financiranju občin in pa o položaju slovenskih občin in sam sem globoko prepričan, da delamo napačno odločitev, da zmanjšujemo ta investicijska sredstva. Kajti vsi ukrepi za gašenje in odpravo gospodarske krize gredo v bistvu v smer nekega defenzivnega delovanja, nič pa ne razmišljamo, kje bi se tudi ustvarjalo delo, ki bi se investiralo in kje bi se tudi naredili zagon v gospodarstvu. V Nemčiji so v lanskem letu, to, mislim, sem že v tem visokem domu enkrat povedal, sredi leta dobili jasno navodilo in tudi sredstva, da podvojijo investicijska sredstva, kajti ocena Angele Merkel je bila, da je treba na lokalnih nivojih dvigniti nivo investiranja. Poznam primer kolega iz Obriheima, ki je s temi sredstvi uredil energetske učinkovitost občinskega objekta, objekta, kjer je knjižnica. Njihov pogoj je bil, da mora v lanskem letu ta denarni tok steči. In vemo, kaj se dogaja danes v Nemčiji, da je v bistvu ta prehod iz te krize že odšel. Danes se nam na občinskih nivojih dogaja to, da se vsled gospodarske krize cela vrsta odhodkov povečuje, teh tako imenovanih tekočih odhodkov, kot so razlika v ceni vrtcev, ki je odvisna od prihodkov staršev, obvezno zdravstveno zavarovanje oseb brez prejemkov, subvencioniranje stanarin za socialno ogrožene, pomoč na domu kot naslednji ukrep, padli so tudi kapitalski prihodki tam, kjer se poskuša s kakšnimi odprodajami v poslovnih conah in podobno. Zato se občine vsled takšnih odločitev, da se zmanjšuje povprečnina, po drugi strani pa se tudi ne nadaljuje z rastjo teh investicijskih odhodkov, kot je bilo planirano, spravlja v nek nezavidljiv položaj. Prepričan sem, da to ni pravi signal za ukrepe, da zmanjšujemo javnofinančni primanjkljaj, ampak da tudi naredimo zagon gospodarstva v tej družbi.

Prejšnji teden smo bili trije poslanci v Evropskem parlamentu, kjer je bilo posebej, eksplicitno rečeno, da je treba ob izhodih iz krize paziti na socialno kohezivnost v družbi. O tem smo govorili pri ukrepih, ki so vezani na pokojnine, na plačila v vrtcih, na socialne transfere, tudi tu posegamo v to smer in gremo mimo teh navodil in usmeritev. Na drugi strani pa ne naredimo niti tega prepotrebne koraka, da bi občinam omogočili, da bi investirale in da bi se ta kriza gasila praktično na lokalnih prostorih, in da bi se po celotni Sloveniji cela vrsta investicij izvedla. Pri podatkih, ki govorijo o investicijskih izdatkih občin, je treba povedati, da gre v veliki meri tudi za sredstva, ki so pridobljena iz transfernih prihodkov iz evropskih sredstev, in da je večina slovenskih občin že tudi skoraj do konca porabila tudi tiste limite okoli zadolževanja, da so lahko v tem času tudi prepotrebne investicije naredile in tudi skrbele za gospodarski zagon po celotni Sloveniji. Ta ukrep gre v napačno smer in mislim, da bi bilo zelo prav, da poslanke in poslanci podpremo ta amandma in da dopustimo, da kljub temu, da se za teh nekaj milijonov ta javni dolg, kot se rado reče, poveča, da se pa na drugi strani ustvari tudi toliko delovnih mest, ki se odvijajo in se posledično tudi v proračun zbere cela vrsta prihodkov. Mislim, da bi bilo prav, da se ta amandma podpre.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Pri tem amandmaju govorimo o relativno majhnih številkah. V Slovenski demokratični stranki predlagamo, da ta sredstva ostanejo tako, kot določa zakon, na ravni 5 % v letu 2011 oziroma 6 % v letu 2012 primerne porabe. Ta interventni zakon pa jih ohranja oziroma omejuje na ravni 4 % tako, kot to velja v letošnjem letu. Gre za sredstva za investicije, za investicijski del torej, približno 10 milijonov evrov letno bi ta številka pomenila. Tu lahko vidimo ta razkorak med posameznimi porabniki in med restriktivnostjo na enem področju in nerestriktivnostjo na drugem. Medtem ko se tukaj želi nekaj privarčevati, relativno majhen znesek, pa je Državni zbor, vladajoča koalicija nedavno tega brez problema sprejela 150 milijonov evrov Darsu za cestninjenje, za nek projekt, popolnoma nepotreben v tem obdobju. 150 milijonov evrov. Tukaj gre pa za nekaj 10 milijonov evrov sredstev, ki bi bila razporejena v vseh 210 slovenskih občin, za investicije. Obe združenji sta temu nasprotovali, tako Združenje občin Slovenije, kot Skupnost občin Slovenije.

Številne občine so individualno izrazile protest proti tej nameri.

Prej sem govoril o tem, da bi bilo treba na vladni strani nekaj narediti na prihodkovni strani. Tukaj je premalo aktivnosti in premalo napora. Samo en podatek, ki bi ga lahko tudi v tem primeru uporabili, so sredstva iz skladov Evropske unije. 220 milijonov v prvi polovici porabljenih od preko milijarde načrtovanih v letošnjem letu. Verjetno, da bo realizacija ob koncu leta približno 50 %. Pol milijarde načrtovanih in neporabljenih sredstev zaradi birokratskih polen, ki jih ta država meče tistim, ki želijo kandidirati za ta sredstva, pod noge. In eden izmed mehanizmov, kjer bi se lahko porabila, so tudi te investicije, ki jih predvideva 11. člen tega zakona.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 11. členu in amandmajih k temu členu? Ne. Potem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o amandmajih.

Glasovanje bo potekalo po pregledu amandmajev, ki ste ga prejeli na klop. Najprej bi prosil, da pregledate glasovalne naprave, če gori oranžna lučka.

Prehajamo na 2. člen oziroma na glasovanje o amandmaju, ki ga podpirata dve različni poslanski skupini, in sicer se glasi, "člen se črta".

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na 3. člen, in sicer bomo najprej glasovali o amandmaju oziroma sta samo dva amandmaja, ki sta enaka, in se zopet glasita, "člen se črta".

Glasujemo. Glasovanje o amandmaju teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 28, proti 42.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na 4. člen. Najprej bomo glasovali o amandmaju, ki ga podpirata dve poslanski skupini. Glasi se, "člen se črta". Če bo ta amandma sprejet, je amandma pod številko 3 brezpredmeten.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 24, proti 46.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zato prehajamo na glasovanje o amandmaju pod številko 3, ki ga predlaga Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev.

Glasujemo. Glasovanje o amandmaju teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 30, proti 41.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih k 11. členu. Najprej imamo amandma, ki ga podpirata dve poslanski skupini. Glasi se, "člen se črta". Če bo ta amandma sprejet, potem je amandma pod točko 3 brezpredmeten.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 44.

(Za je glasovalo 24 članov.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zato prehajamo na glasovanje o amandmaju pod številom 3. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 10.

(Za je glasovalo 40 članov.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavni sprejel amandma k 11. členu dopolnjenega predloga zakona, zato sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje? Ne. Potem ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona o celoti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Še kdo?

Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tega zakona ne bomo podprli.

Glede na vsebino tega zakona in glede na to, da so v njem večje restrikcije kot v interventnem zakonu za letošnje leto 2010, je popolnoma jasno, da Pahorjeva vlada načrtuje v letih 2011 in 2012 bistveno težje in bistveno bolj krizne razmere kot v letošnjem letu. Na drugi strani Pahorjeva vlada ni začela sprejemati nobenih ukrepov, ki bi pospešili gospodarsko rast in preko tega povečali zaposlenost in s tem povečali prihodke v vse državne blagajne. Ta zakon torej na eni strani stiska pas pri tistih, ki imajo najmanj, na drugi strani pa na noben način ne kaže signala za povečanje prihodkov v državnih blagajnah. Vlada tudi ne varčuje tam, kjer bi bilo varčevanje nujno potrebno in dobrodošlo. V zadnjih dveh letih ta vlada troši bistveno več,

kot je trošila prejšnja vlada v obdobjih konjunktore, saj znaša državna poraba na letni ravni skoraj 10 milijard evrov, prihodki pa se znižujejo pod 8 milijard evrov. V obdobju 2011 in 2012, ko bo ta interventni zakon veljal, zakon, ki varčuje pri tistih z najnižjimi pokojninami, pri tistih, ki imajo 200, 300, 400 evrov pokojnine, in na enak način varčuje pri njih kot pri tistih, ki imajo tisoč 500 ali več pokojnine. Torej v tem obdobju večina držav v Evropski uniji že napoveduje ogrevanje in pospešitev gospodarske rasti, s tem pa seveda preko povečevanja števila zaposlenih tudi več prelivov v državni proračun in v državne blagajne. In takšnih ukrepov bi seveda pričakovali tudi v Sloveniji.

V Sloveniji bi se morali danes namesto o tem interventnem zakonu pogovarjati predvsem o tem, kako in na kakšen način bomo okrepili gospodarsko rast, kako bomo na drugi strani omejili nepotrebne izdatke preko racionalizacije in reforme javnega sektorja, predvsem državne uprave, in ne o varčevanju pri tistih, ki so stisnili zadnjo luknjo na pasu. Skrajni čas bi že bil, da bi se ta vlada streznila in pripravila celovit, konsistenten in operativno razdelan program, ki bi imel jasne cilje, nosilce in roke, ki bi na eni strani pocenili delovanje države in na drugi strani omogočili perspektivo za ustvarjanje novih delovnih mest in s tem seveda tudi povečanje prilivov v vse državne blagajne. Ob takšnem scenariju, kot ga predvideva ta zakon, bomo verjetno pričali še dodatnim restrikcijam in varčevanju pri tistih, ki ne morejo več varčevati.

V poslanski skupini takšnega pristopa ne podpiramo in bomo glasovali proti.

PODPREDSERNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine.

Gospod Urh, izvolite.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo.

Poslanska skupina DeSUS je vložila amandma k 4. členu. Ker ta amandma ni bil izglasovan, Poslanska skupina DeSUS tudi ne more podpreti zakona v celoti. Namreč, ta amandma je predvideval, da se pokojnine v letu 2011 usklajujejo s polovično rastjo plač. Na žalost, koalicijski poslanci tega amandmaja niso podprli, zato tudi Poslanska skupina DeSUS ne bo podprla tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSERNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

V imenu poslanske skupine je dvignil roko tudi gospod Žerjav.

Izvolite, obrazložitev glasu.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo.

Tudi Slovenska ljudska stranka tega zakona ne bo podprla. Kot smo večkrat dejali, ne vidimo razlogov, da bi to breme finančne in gospodarske krize v tako veliki meri nosili tudi tisti, ki so socialno najbolj ogroženi. Tu imamo nekaj primerov, gre za zamrznitev socialnih transferjev, gre za področje mladih družin, torej vrtcev, gre za področje zamrznitev pokojnin in tudi sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo. Mi se s tem ne strinjamo. Menimo, da je lahko ta sredstva, ki so namenjena za te kočljive namene, privarčevati pri mnogih proračunskih porabnikih, tistih proračunskih porabnikih, ki niso neposredno povezani s finančno in gospodarsko krizo, ki pravzaprav nimajo ničesar s to finančno in gospodarsko krizo in bi lahko svojo porabo prilagodili ali pa zmanjšali na nivo tistih časov debelih krav iz leta 2008, jo po možnosti še znižali in bi privarčevali bistveno, bistveno več, kot bomo tokrat s tem, ko bomo tudi tistim, ki imajo pokojnino pod 500 evrov, vzeli tistih 10 ali 20 evrov, kolikor bi jim pripadalo za uskladitev.

Mi bomo glasovali proti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Želi kdo v svojem imenu obrazložiti glas? Ne vidim roke, zato prehajamo na glasovanje o zakonu v celoti.

Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 34.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na nadaljevanje prekinjene **17. točke dnevnega reda – obravnava Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011.**

Prehajamo na razpravo o predlogu sprememb proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih predloga sprememb proračuna in vloženi amandmajih. Kot posebni del so šteti splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov. Vodenje pa prepuščam kolegu, gospodu Miranu Potrču.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Nadaljujemo torej s 17. točko dnevnega reda, to je s Predlogom sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011.

Prehajamo na razpravo o predlogu sprememb proračuna, in sicer najprej na razpravo o splošnem delu. Želi kdo besedo o splošnem delu proračuna? (Nihče.) Zaključujem razpravo o splošnem delu proračuna.

Prehajamo na razpravo o posebnem delu proračuna.

Želi kdo besedo? (Ne želi.) Zaključujem razpravo o posebnem delu proračuna.

Prehajamo na razpravo o vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 16. novembra 2010.

V zvezi z amandmajema Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke in poslanskih skupin Socialnih demokratov, Zares in Liberalne demokracije Slovenije vas želim opozoriti, da se nanašata na spremembo višine sredstev pri posameznih podprogramih v okviru različnih uporabnikov, zato se o teh dveh amandmajih razpravlja v okviru prvoavedenega uporabnika. Pri amandmaju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke je to uporabnik 1212, Državni svet, pri amandmaju poslanskih skupin Socialnih demokratov, Zares in LDS pa je to uporabnik 1911, Ministrstvo za obrambo.

Prehajamo torej na razpravo o amandmaju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k proračunskemu uporabniku 1212, Državni svet in drugi uporabniki. Matični odbor in Vlada amandmaja ne podpirata.

Želi o tem amandmaju kdo besedo?
Gospod Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Mislím, da je treba malo bolj počasi, ker je sedaj malo nemira znotraj dvorane. Pa vendarle nekaj besed o amandmaju, ki ga v Slovenski ljudski stranki pravzaprav ves ta dvoletni mandat vedno znova ob obravnavah proračuna vztrajno in veselo ponavljamo, pa se ob tem zavedamo, da ni pravzaprav nobenih možnosti za to, da bi bil sprejet, pa vendarle s tem želimo opozoriti na neko drugo logiko, na logiko, ki obstaja v slovenskem gospodarstvu in ne neko birokratsko logiko, ki temelji na tem, "pač, vzemi si toliko, kolikor potrebuješ". S tem amandmajem želimo vrniti porabo tistih proračunskih porabnikov, za katere menimo, da niso ključni pri ubadanju s to finančno gospodarsko krizo, ki niso tisti, ki morajo v teh težkih časih odigrati pomembno vlogo pri blaženju te finančne in gospodarske krize, da tistim proračunskim porabnikom vrnemo njihovo porabo na nivo iz leta 2008 in

da jo znižamo za 5 %. Gre za, seveda, se strinjam, radikalni rez, gre za radikalni rez po dolgem in po čez, tako kot smo imeli to v primeru prejšnjega zakona, ko smo pravzaprav vsem upokojencem zamrznili pokojnine, tako predlagamo, da bi vsem tem proračunskim porabnikom, ki jih je ogromno, ne bom jih našteval, po dolgem in počez zamrznili porabo, lahko temu rečemo. Tako naredijo vsi normalni menedžerji, normalni direktorji podjetij, ki se znajdejo v kriznih situacijah, takrat se pač stroški zamrznejo na trdo, na silo, če je treba, da se tudi koga zamenja v tem primeru, če ni pripravljen znižati stroškov. Menim, da smo v časih, ko bi bilo tudi v državni upravi treba razmišljati popolnoma enako. Skratka, v vseh tistih uradih, agencijah in tako naprej preprosto postaviti okvire, toliko lahko porabite in konec. Če tega niste v stanju, je pa treba zamenjati direktorja ali šefa, kot se temu reče. Na ta način smo zbrali, da temu tako rečem, mislim, 191 milijonov, slabih 200 milijonov za leto 2011 in jih nismo razporedili. Torej, za toliko bi pravzaprav zmanjšali primanjkljaj, ki je ogromen, milijardo in pol. Lahko bi pa ta privarčevana sredstva namenili tudi za kakšne investicije ali pa spodbudo v gospodarstvo, če bi to bil interes vladne koalicije.

Mi s tem ponovno opozarjamo, da je treba na tistih področjih, ki ne dajejo dodane vrednosti, ki se ne ukvarjajo s finančno in gospodarsko krizo, zategniti pas do konca in še več. Ni časa za trošenje, ni časa za razmetavanje, kot se temu reče, pa sem danes dal lep primer tudi v naši hiši. Pred časom smo dobili vsi nove monitorje. Meni je stari monitor dobro deloval in ni bilo nobenega razloga, da sem dobil pravo televizijo na mizo. Jaz menim, da bi podobno lahko razmišljali tudi drugi proračunski porabniki, ker se najbrž tudi kje drugje podobno razsipniško obnašamo.

Jaz predlagam, da se ta predlog sprejme, da zmanjšamo porabo za 200 milijonov in s tem tudi primanjkljaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Irma Pavlinič Krebs, ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Zdaj seveda je mesto in primeren čas za razpravo, spoštovani gospod Žerjav.

Kot sem rekla prej, bi želela pokazati na primeru našega ministrstva, kaj smo na področju varčevanja storili in kako se to kaže v bistveno zmanjšanem obsegu javnofinančnih izdatkov in usmerjanju zgolj in samo v tisti del, ki mu seveda vi upravičeno rečete in pričakujete, da bo imel dodano vrednost. Če

pogledamo najprej tiste mehke dele, na katere ciljate, in rečete, "dajte zmanjšati število zaposlenih, racionalizirajte", in nato v drugi točki seveda, "ustavite rast plač, znižajte plače". Če pogledate leto 2008, kako se gibljejo sredstva za plače na našem ministrstvu, za 289 zaposlenih v letu 2008 je bilo porabljenih 9 milijard 900 evrov in še nekaj. V letu 2009 je bilo potrebnih zaradi prenosa vpliva izvedbe plačne reforme v septembru 2008 in povišanja plač, 10 milijonov 403 tisoč in še nekaj. V letu 2010, ko je bil prvi paket varčevalnih ukrepov in je bilo dejansko zaustavljeno zaposlovanje oziroma smo znižali število zaposlenih za 5, smo uporabili samo 50 tisoč evrov več kot v letu 2009, torej 10 milijonov 460 tisoč. V letu 2011 imamo samo še 10 milijonov evrov. Tako da v tem delu, gospod Žerjav, delimo usodo vseh proračunskih uporabnikov, predvsem neposrednih, ko sredstva oziroma maso za plače zmanjšujemo za 5 %. Ta predpostavlja zamrznitev prejemkov posameznikov. Kje bomo privarčevali še ostalih 5 %? Z novelo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – spomnite se, ko smo želeli urediti to anomalijo, to so dežurstva – smo znižali tudi položajne dodatke. Ta zakon je zdaj začel veljati, po uredbi moramo znižati položajne dodatke, združevali smo direktorate, ne bomo nadomeščali nikogar, ki gre v pokoj, obseg del in nalog pa se je dejansko povečal. Torej z manj plačanih ljudi bomo morali narediti enako oziroma več. Stroški dela torej kažejo, da se dejansko od leta 2010 na leto 2011, ko smo lahko mi že vplivali, znižujejo za 5 %.

Če v nadaljevanju pogledam integralna sredstva, ki so bila v letu 2008 zagotovljena za delo Ministrstva za javno upravo, preko 65 milijonov evrov je bilo, v letu 2011 imamo za svoje delovanje zgolj še 50 milijonov evrov. Torej se integralna sredstva za delo našega ministrstva znižujejo za več kot 23 %. Drži pa, da smo lani spremembo programov črpanja sredstev Evropske unije povišali, in to so edina sredstva, ki jih povišujemo, sredstva za informatizacijo v okviru projekta E-sociala in v okviru projekta Enotne vstopne točke iz 3,5 milijonov evropskih sredstev na 11 milijonov in 500. Hkrati pa moramo vzdrževati informacijski sistem državne uprave z 10 % manj sredstev, potrebe pa so veliko večje. Ampak smo vse pogodbe dejansko pregledali, izpogajali bolj razumne in nižje cene in torej naredili vse, da torej privarčujemo.

Če vam povem, kaj se nam je v tem obdobju dogajalo z materialnimi stroški. V letu 2008 je bilo za delo tega ministrstva porabljenih milijon in pol evrov. V letu 2009

smo že znižali materialne stroške in bomo porabili milijon 257 tisoč evrov. V letu 2010 samo še milijon evrov. Torej, od leta 2008 do danes smo znižali materialne stroške, stroške potrebne za delo našega organa za 30 %. S čim smo to dejansko lahko naredili? Z absolutnim znižanjem potovanj, z absolutnim znižanjem dela preko podjemnih pogodb, dela preko študentskega servisa. Dejansko smo omejili tudi strokovno izobraževanje in intenzivno uvajamo brezplačno izobraževanje, kjer sodelavci delijo znanje drug drugemu. Zmanjšali smo število zaposlenih. Telefonske stroške smo morali zelo omejiti. Skratka, za 30 % manj.

Na področju dela Direktorata za investicije in nepremičnine lahko povem, da v letu 2011 zaradi res intenzivnega varčevanja tu dejansko ohranjamo samo še stroške, ki so potrebni za plačilo najemnin za prostore potrebne za delo ministrstev in organov, ki jih seveda plačujemo iz našega proračuna. Imamo še investicijo v Pesnici, da opremimo novo upravno enoto in 500 tisoč evrov je za pripravo projekta za Jesenice. To je vse v smislu investicij. Skratka, v proračunu ministrstva na Direktoratu za investicije in nepremičnine v integralnih sredstvih beležimo od leta 2008 dejansko 64 % padec integralnih sredstev, namenjenih investiranju v zadovoljevanje prostorskih potreb za delo državne uprave, kjer ni nujno, kjer torej stavbe še zadovoljujejo potrebam za delo. Investicij v tem obdobju ni. Torej zgolj še najemnine, lizingi in tekoče vzdrževanje. Na vsa področja, kjer ne ogrožamo programov, ki so pa nujni in pomenijo povečanje konkurenčnosti našega gospodarstva, to je področje intenzivnega merjenja in odprave administrativnih bremen, tja ciljamo evropska sredstva, potem ciljamo evropska sredstva v tiste informacijske investicijske projekte, ki bodo pomenili debirokratizacijo in manj stroškov za naše državljane, na področju razvoja projekta e-Sociala nadgrajujemo projekt e-VEM zaradi znižanja stroškov podjetjem. Samo ta del ima pri nas povečana sredstva, in to zgolj s prerazporeditvijo evropskih sredstev. Gre dejansko za krčenje v izjemno, izjemno velikem obsegu, ki ga na ministrstvu še nikoli nismo beležili. Delamo pa to postopno. Ampak to je ta del, ki je razviden pri vsakem proračunu, ko se moramo znati obrniti takoj, kot v gospodarstvu. O strukturnih reformah seveda na tem mestu ne želim razpravljati. Jih je pa veliko, ki ravno tako pomenijo optimizacijo državne uprave in združevanje in centralizacijo podpornih služb, ampak mislim, da zdaj to ni tema. Glede upravnih enot, kjer so bili amandmaji vloženi tudi za zmanjšanje

sredstev za delo upravnih enot. Gre za državne upravne enote, ki upravljajo upravne storitve na prvi stopnji za veliko ministrstev. Tako skrajno racionalno, kot so obravnavane te upravne enote z okoli 2 tisoč 757 zaposlenimi, v letu 2008 jih je bilo 2 tisoč 835, in tudi tam se ne nadomešča. Materialni stroški, potrebni za njihovo delo, so v večini zgolj in samo namenjeni stroškom poštne, stroškom materialov in tistim nujnim posodobitvam informacijske opreme, kajti največji problem je, če informatizirana javna uprava ažurno in vsakodnevno ne deluje in pride do izpadov sistemov. Upravne enote so skrajno, skrajno varčevalne. V letu 2011 je bil kolegij načelnikov upravnih enot, kjer so dejansko po vseh postavkah naredili velik napor in dejansko privarčevali sredstva, kajti izdatkov, kot so bili v preteklosti, si enostavno ne moremo privoščiti. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zarazpravo sta se prijavila gospod Žerjav in gospod Pukšič. Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati. Predstavniki Vlade.

Gospod Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo.

Spoštovana gospa ministrica, jaz se z vami strinjam v tistem delu, ko govorite o svojem ministrstvu. Če bi vsi ministri v tej vladi storili toliko na varčevanju, kot ste storili vi, bi danes ne bilo tega amandmaja, ampak privarčevali bi pa po moji oceni ne 200 milijonov, ampak 400 milijonov. Minimalno. Po mojih podatkih ste vi v letu 2008 znižali porabo za 8 % in ne za 5 %, kot jaz predlagam v tem amandmaju za vse ostale proračunske porabnike. Torej to je že treba priznati in sem vam vedno znova priznal, kar se tiče konkretno vašega ministrstva. Ampak žal je pa ministrstev, ki so znižali porabo glede na leto 2008, samo 4. Samo 4 so takšna ministrstva. Razvoj in evropske zadeve, zunanje zadeve, javna uprava in obramba. Vsa ostala ministrstva bodo v letu 2011 porabila bistveno, bistveno, bistveno več. Pa so vmes tudi takšna ministrstva, ki nimajo nič s to finančno in gospodarsko krizo. In so vmes tudi takšni porabniki, ki nimajo nič s to finančno in gospodarsko krizo. To pa je vendarle treba poudariti. In z nečim, s čimer se ne strinjam, v tem amandmaju pa je zajetih kar nekaj upravnih enot, kar pomeni, da če zasledujemo logiko 2008 minus 5 %, so najbrž rezerve tudi na upravnih enotah in da so rezerve tudi na sodiščih, tako ali drugače. Amandma je bil pripravljen za vse tiste uporabnike, ki po naši

oceni nimajo ničesar opraviti s to finančno gospodarsko krizo in tem lahko po neki gospodarski logiki omejimo porabo, tako kot to delajo v gospodarstvu vsi normalni menedžerji in vsi normalni direktorji. Ko zaškripa, se pač stisne in konec. In ni debate in ni razprave. Pravim, delno se strinjam z vami, dajem vam priznanje za tisto, kar ste naredili na svojem ministrstvu, kot to nedvomno drži. In prav bi bilo, da bi isto logiko zasledovali tudi vsi ostali ministri v tej vladi, pa bi nam bilo bistveno boljše.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegi, kolegica, ministrica in sodelavci!

Ta amandma pri proračunu bi bilo zelo enostavno ali pa ga je pravzaprav zelo enostavno nadomestiti, bi ga bilo, tako bom rekel, nadomestiti, se boste verjetno z menoj strinjali ministrica, s črpanjem evropskih sredstev. Se strinjate? Včeraj se je tu predsednik skoraj razjokal, rekel je, "res nisem zadovoljen, kaj se dogaja in kako se dogaja pri črpanju evropskih sredstev". Premalo je, če se razjoče, pa ni zadovoljen. Mora po mizi udariti in reči: "Dekline in fantje, ali bomo začeli ali pa ne!" V čem je osnovni problem? Osnovni problem vsega tega je, da enostavno ni razpisov. In ker ni razpisov, potem ne prihaja do vseh ostalih faz. Namreč, najprej mora biti razpis, potem mora biti sklep o odobritvi sredstev, torej nekdo se mora prijaviti, ko imaš sklep o odobritvi sredstev, moraš tudi operacijo izvesti, narediti jo moraš, potem jo moraš certificirati oziroma najprej plačati iz proračuna, če so to lokalne skupnosti, so lokalne skupnosti, če so drugi subjekti, so drugi, ko je to narejeno, pa zahtevati povračilo iz državnega proračuna in potem lahko RS zahteva za povračilo iz bruseljske blagajne in ko zahtevo, dobi certificirano in vrnjeno v proračun.

Ampak poglejte, ministrica, 31. decembra 2008, koliko časa je imela prejšnja vlada, da je lahko izvedla instrumente razpisa in potrditev pogodb. Glede na to, da so bili vsi trije operativni programi izpogajani z Evropsko komisijo od junija do novembra, torej dva junija, eden novembra leta 2007, to pomeni, da je samo eno leto imela bivša vlada časa. In v tistem letu je ta vlada po podatkih iz vaših evidenc – Ministrstva za finance, vrednost potrjenih instrumentov kumulativa je bila za eno milijardo 289 milijonov, torej okroglo eno milijardo tristo. Če je v enem letu to naredila, potem bi sedaj pričakoval, da bo nova vlada to

tudi vsako leto približno toliko potrdila teh instrumentov. Ampak jih je v letu 2009 790 milijonov, v letošnjem letu 2010, to je res, moram biti korekten, do 31. 8., 680 milijonov. Koliko bo do 31. 12., bomo videli, verjetno bo še kakšnih 10, 20 ali pa mogoče celo 100 milijonov zraven. Ampak kakorkoli, že v prvem letu imate primanjkljaja 500 milijonov, v drugem letu v tem trenutku 600 milijonov. Če boste še za 100 milijonov, boste imeli zopet 500 milijonov primanjkljaja. Kaj lahko potem pričakujete? Posredovani zahtevki za povračilo na organ za potrditev – letošnje leto je 560 milijonov. Zakaj? Zato, ker je bilo leta 2007 toliko instrumentov, potrebnih instrumentov za možnosti črpanja. Potem pa v tej tabeli desno imamo porast v zadnjih 8 mesecih. In potem pogledaš, mašince, pri kumulativi je certificiranih zahtevkov 75 %! Kakšna manipulacija s številkami! Če sem jaz predsednik Vlade, pa dobim takšno poročilo na mizo, vse tiste, ki so to pripravili, naženem! Naslednje jutro imajo delavske knjižice in naj gredo domov in se naj "zajebavajo" s svojimi otroki. Z otroki se naj "zajebavajo" doma, ne pa s proračunskim denarjem, ki je v tem trenutku edini na razpolago tako rekoč za investicije. Če bi to ne bilo tako, kot je prikazano, verjamem, da predsednik Vlade celo misli, da, ne vem, pogleda, saj to je pa v redu. Seveda, če ne greš vsega tistega drobnega tiska brati in potem vidiš, kje se ustavlja.

Da je stvar resnično kritična, kažejo tudi bolj detajlni podatki za januar–avgust 2010, kjer se vidi, da edino na skupni kmetijski in ribiški politiki smo do konca avgusta izkoristili 61 % tega črpanja, torej približno 160 milijonov od 260, in tu bomo verjetno dosegli to. Gre pa za ostala dva vira, tako strukturne sklade kot kohezijski sklad, kjer pa je katastrofa. V 8 mesecih smo na strukturnih skladih počrpali 25 % ali 133 milijonov od 535 milijonov. Ja, bog pomagaj, kaj šele na kohezijskem skladu! Na kohezijskem skladu pa 7 %, od 200 milijonov 14 milijonov. Ne da je to zaskrbljujoče, to je tako alarmantno stanje, da bi morali goreti vsi Pahorjevi rdeči semaforji, kar se tega tiče. Ja, pa saj drugega pravzaprav nima! To so sredstva, ki jih ima ta država, drugega nima kot samo to. In zakaj se nam vse to dogaja? In potem, jasno, posredujemo z amandmajem v proračun, da bi vendarle ublažili te gromozanske primanjkljaje. In tudi ti primanjkljaji, ki jih planirate za leti 2011 in 2012, pravzaprav temeljijo, ministrica, prav na moči črpanja evropskih sredstev. In ne bo jih! Ja, zakaj jih ne bo? Zato, ker enostavno ni bilo potrjenih instrumentov za možnost tega črpanja. Ne sedaj razlagati ali pa razmišljati,

da bi se dalo leta 2012 še kaj rešiti. Ne bo se dalo! Čeprav je formula 2-7-13 plus 2, do leta 2015. Ali si vi predstavljate, da boste šli leta 2012 z razpisi? Kdaj jih boste potem certificirali? Kdaj boste prišli do tega, da boste dali zahtevek za povračilo iz evropske blagajne? Enostavno bo to nemogoče.

Zakaj se vse to dogaja? Žal zaradi tega, ker so nekateri imeli prevelike apetite po tem, da bi jih delili kar tako, po svoje, tako kot se je na koncu koncev, če hočete, zgodilo – definitivno se je zgodila nepravilnost delitve sredstev pri Stožicah, kjer je bila diskriminacija glede na operativne programe očitna. Potem se zgodi sprememba teh operativnih programov, kjer recimo za železniško infrastrukturo Slovenija predlaga ponovno oceno vrednosti prioritarnih projektov, Evropska komisija pa odgovori, da mora Slovenija zagotoviti, da se bodo projekti res izvedli. In Evropska komisija zapiše, da jo zelo skrbi počasna implementacija projektov. Če vam že to Evropska komisija zapiše, potem mora biti zelo jasno zadnjemu tukaj v državi, doma, da očitno tega denarja ne bomo počrpali. Imeli ste srečo ali pa dovolili ste si, da so vam formulo, tako je bilo rečeno, jaz upam, da to drži, pisno seveda nismo videli, niste nam dali nobenega dokumenta, minister je zadnjič na Odboru za lokalno samoupravo povedal, da se je formula N+3 podaljšala na N+4. To pomeni, da zapade pravica do črpanja po treh oziroma sedaj po četrtem letu, to pomeni 31. 12. naslednje leto. Ampak če bi šli v smislu možnosti črpanja, bi letos smeli počrpati cca 2,2 milijardi v kumulativni, mi pa jih bomo mogoče letos konec leta 1,2 ali 1,3 milijarde, kar pomeni dejansko eno celo milijardo minusa. In si predstavljate kaj bo, ko bomo razpravljali čez dve leti mogoče še o kakšnem rebalansu za leto 2012, ko bomo isto ugotavljali. In to bo katastrofa, ki jo bo Slovenija težko požrla. Ampak s čim boste odgovarjali, kolegice in kolegi, zakaj tega ne izvajate? S tem, da ste slabo upravljali s to državo, ko ste imeli zaupanje volivk in volivcev, da morate z državo upravljati in vsako leto sproti vas opozarjamo. Vsako leto sproti. Leta 2009 ste zamudili za pol milijarde evrov, leta 2010 – v tem trenutku zamujate za 600 milijonov evrov, sploh možnosti instrumentov za črpanje. Seveda iz tega posledično pa izhaja, da ne bo certificiranih zahtevkov. V letošnjem letu glede na proračun za leto 2010 oziroma na rebalans proračuna 2010 v tem trenutku je tam okrog 50 %, pa me popravite, če sem se dosti zmotil. Zato so pa potem takšne neumne tabele prikazovanja po rasti v primerjavi s prejšnjim letom ali pa v zadnjih osmih mesecih popolnoma nesmiselne.

Kar se mene tiče, bom ta amandma podprl in verjemite, da bo od njega marsikaj odvisno tudi v življenju te naše države v letu 2011, ki prihaja.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Mateja Vraničar, državna sekretarka na ministrstvu za finance. Izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Želela bi se odzvati na dve trditvi, ki sta bili postavljeni v zvezi z obrazložitvijo tega predloga amandmaja. Najprej naj omenim in obrazložim, da Vlada amandmaja ne podpira. Amandma pomeni drastičen rez v stroške oziroma v pokrivanje stroškov najrazličnejših institucij. To ne pomeni samo rez v stroške dela oziroma zagotavljanje sredstev za stroške dela in pa za materialne stroške, ampak v nekaterih primerih pomeni tudi poseg v druge odhodke, tudi nekatere investicijske odhodke. Kot rečeno, bi se rada odzvala predvsem na dve trditvi. Najprej na trditev, da se zmanjšujejo sredstva tistim institucijam, ki v povezavi z gospodarsko krizo ničesar ne prispevajo oziroma pri njihovem delovanju v zvezi z bojem proti finančni in gospodarski krizi ni dodane vrednosti. Naj opozorim, da so v tem amandmaju v pomembnem deležu zmanjšana sredstva inšpekcijskih služb na najrazličnejših področjih: Inšpektoratu za delo, Davčni upravi, Carinski upravi, Uradu za preprečevanje pranja denarja, vrsti drugih nadzornih inštitucij, za katere smo tudi danes pa tudi v prejšnjih razpravah v okviru najrazličnejših zakonodajnih projektov, o katerih je razpravljal Državni zbor, ugotavljali, da jih je treba okrepiti, da je treba zagotoviti njihovo učinkovito delo. Če se omejim na področje, ki ga najbolj poznam, to je na področje, ki sodi tudi v pristojnost Ministrstva za finance, to je na področje Davčne uprave. Samo danes je bilo nekajkrat omenjeno, da moramo poskrbeti za učinkovitejše pobiranje javnih dajatev, da jih ne bo treba povečevati. In zato je, ne glede na to, kakšno je bilo stanje v letu 2008, treba čim prej okrepiti Davčno upravo, pa ne z dodatnimi ljudi, ampak s sodobno informacijsko podporo, ki bo omogočila učinkovito pobiranje dajatev in s tem tudi večje prilive v državni proračun. In naj omenim, da si od tega projekta, ko bo zaključen, obetamo tudi do sto milijonov dodatnih davčnih prihodkov v državni proračun.

Druga trditev, na katero bi se želela odzvati, je navedba, da pri vseh ministrstvih povečujemo odhodke glede na stanje

odhodkov v letu 2008, razen pri štirih navedenih proračunskih uporabnikih. Mislim, da je treba pogledati strukturo teh odhodkov in pri nobenem ministrstvu se ne povečujejo odhodki za stroške dela in ne povečujejo odhodki za pokrivanje materialnih stroškov, ampak se povečujejo odhodki za različne vsebinske namene. Če se omejim na Ministrstvo za finance, povečujemo odhodke z naslova obresti za financiranje javnega dolga za 300 milijonov in za področje dodatnih transferov v pokojninsko blagajno za 100 milijonov evrov. Tudi pri drugih ministrstvih bi lahko navajali podobne podatke, še posebej pri tistih ministrstvih, ki so ključna za vodenje prioritarnih politik, ki jih je Vlada določila v izhodni strategiji in dodatno potrdila tudi z ustrezno dodelitvijo sredstev za vodenje teh politik v spremenjenem proračunu za leto 2011 in v nadaljevanju tudi za leto 2012.

Povsem na kratko še o črpanju evropskih sredstev. Zavedamo se težav, ki na tem področju obstajajo in težave rešujemo. Težave nastajajo na različnih področjih in se jih je treba lotevati z različnimi ukrepi pri posameznih porabnikih evropskih sredstev in pri nadzornih organih. Paziti pa moramo na to, da ne bomo v želji po čim hitrejšem črpanju evropskih sredstev zašli v zanko in preveč lahkotno odobraval posameznih projektov, ker nas bo potem še bolj bolela glava zaradi sredstev, ki jih bo treba vračati. Tako kot na drugih področjih poskušamo tudi na tem stanje izboljševati, hkrati pa moramo zagotavljati zelo natančen nadzor nad porabo teh sredstev, da ne zaidemo v še večje težave. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi pri amandmaju Slovenske ljudske stranke še kdo razpravljati?

Gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Zelo na kratko.

Očitno o proračunu nima smisla govoriti, vsaj tako kaže udeležba v tej dvorani, kajti ta proračun se ne sprejema v parlamentu, se sprejema nekje drugje. In tudi ta amandma, ki ga je vložila Slovenska ljudska stranka, bomo zelo poštene, nismo imeli velikega upanja po kakšnem sprejetju, tako kot ni bil tudi lansko leto že dvakrat, trikrat. Gre pa za poizkus prikaza, da je treba v naših javnih financah zagotovo nekaj storiti, in da ta pot, po kateri gremo, ni prava pot. To je pot, zaradi katere nas bo v nekaj letih zelo bolela glava. Zato je treba narediti kaj več, kot priti v parlament s proračunom pa z amandmaji na proračun, ki, če pridejo iz opozicije, tako nimajo nobene možnosti za sprejetje, ampak bi

bilo treba v strukturnih ukrepih v državi nekaj prej postoriti in tudi potem skozi proračunski dokument to zapisati.

Kar se tiče porabe teh sredstev in rabe sredstev v naši družbi in organiziranju družbe, mislim, da bi na področju ugotavljanja kriminalnih dejanj, ugotavljanja tudi tistih, ki ne plačujejo v proračun, bistveno več postorili, če bi imeli ustroj države narejen tako, kot je bil 20 let nazaj, ko se je večina dogodkov na horizontalni ravni urejala, nadzirala v regionalnih okoljih, za razliko od današnjega časa, ko smo državo tako centralizirali, da ima že vsako ministrstvo slehernega inšpektorja urejenega tako, da je po tej navpični liniji direktno odgovoren tistemu, ki je v tistem trenutku njegov minister oziroma šefu inšpekcij, dejansko pa na lokalnem nivoju, na lokalno-regionalnem nivoju nič več ne delujejo ob medsebojni povezavi. Sam mislim, glede na to, da je bilo rečeno, kako je treba povečevati ta sredstva, da smo na napačni poti, ker povečujemo sredstva zato, da gradimo neke tudi represivne objekte, objekte, v katerih so represivni organi tu v Ljubljani, počasi pa pomikamo in črpamo tudi ljudi s terena, iz okolja. Sedaj poteka v okviru Ministrstva za notranje zadeve nek proces reorganizacije policijskih uprav, kjer nekdo ocenjuje, da ta najbolj kvaliteten kader ni več potreben v takih regijah, kot so Posavje, Koroška ali pa Notranjska. Govorim o tem pri proračunu zato, ker mislim, da imamo napačen pristop in vsi mislimo, da bomo s centralizacijo države to državo rešili. In tudi v pomanjkanju delovnih mest, ki jih je treba sedaj v javni upravi zagotovo okrniti in ne povečevati, se nam dogaja ravno to. Zaradi centralizacije se povečuje število delovnih mest v samih središčih, počasi pa ta delovna mesta s periferije prihajajo proti centru države. Podobno se dogaja pri črpanju evropskih sredstev, tudi spremembe operativnih programov gredo v tej smeri, da se z državnih cest umika, da se s kakšnega gradu umika in se gre zopet v neke velike projekte, za katere se bojim, da če bodo uspešni, bodo dali rezultat šele čez kakšnih 5, 10 let, kaj šele, da bi dali na kratek rok, kot so bila v preteklosti predvidena sredstva, tudi črpanje z evropskega nivoja.

V Slovenski ljudski stranki smo ta amandma dali v velikem zavedanju realnosti slovenskega političnega prostora, da ima zelo, zelo malo možnosti za sprejetje, hkrati smo pa želeli tudi opozoriti na politiko, ki se v državi vodi, za katero ocenjujemo, da ni pravilna.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Jaz ne vem, gospod podpredsednik, ali se kaj pomembnega dogaja v Državnem zboru, glede na to, da nas je tukaj zdaj ob tako pomembni točki, kot je proračun za leto 2011, 9 poslancev. Z vami 10, se opravičujem. Nekaj je narobe v tej državi. Resnično. 10 poslancev na točki proračun za leto 2011. Prosim? Z vsem spoštovanjem do dveh poslank, absolutno. Ampak to je ključni dokument, na katerem se lomi, če prav razumem to, kar berem iz medijev, koalicija ali bo ostala ali ne bo ostala. In zdaj ključna razprava o amandmajih, o dokumentu, tukaj pa nas je 10 poslancev. Ampak dobro, želel sem nekaj drugega povedati.

Jaz se strinjam z gospo državno sekretarko, treba je pogledati strukturo posameznih postavk proračunskih porabnikov, ampak tudi na to sem večkrat opozoril. Zgodila se je sprememba tega proračuna, oblikovana sprememba. Šli smo v neki smeri programskega proračuna, kjer so navedeni programi. In imamo program proizvodnje telefona in program proizvodnje nalivnih peres. Za program telefonov bomo namenili 100 enot, za program nalivnih peres pa 50 enot. V tem proračunu ne vidimo, koliko od teh 100 enot za ta telefon bomo namenili za stroške dela, koliko bomo namenili za surovino, koliko bomo namenili za energijo, koliko bomo namenili za financiranje zalog etc., etc., etc. Prav tako ne vemo, kaj se bo dogajalo s proizvodnjo tega nalivnega peresa. In če bi to bilo navedeno tako, kot je to bila navada, bi se seveda lažje pogovarjali tudi o amandmajih, tudi o učinkovitosti in porabi za posameznega proračunskega porabnika v tem proračunu. Tako pa je programski in znotraj programa tiste grozne številke, ki so tam navedene za posamezni program, je skrito vse notri. Človek dobi občutek, da je to narejeno namerno, da bo še bolj megleno, da bo še bolj netransparentno in se bodo še težje spremljale posamezne postavke v proračunu. Jaz bi takšno obliko proračuna razumel kot prilogo, kot zanimiv pogled, prilogo k neki osnovi, kjer imaš pač vse stroške jasno navedene za posamezno postavko. Koliko so stroški dela v Državnem svetu, pri Varuhu človekovih pravic etc., etc., v posameznem programu ne nazadnje. Meni nič ne pomaga, da pravite, da bomo, ne vem, za aktivno politiko zaposlovanja namenili, govorim na pamet, 100 milijonov evrov, če pa ne vem, koliko je od teh 100 milijonov dejansko namenjenega aktivni politiki zaposlovanja, koliko pa servisu, po domače rečeno. In to bi bilo dobro videti. In to

se ne vidi. Štiri ministrstva so takšna, ki imajo nižjo porabo kot v letu 2008, kot v letu debelih krav, kot se je velikokrat reklo. Vsa ostala, finance 475 milijonov; delo in družina 435, razumem, socialna politika, transferi in tako naprej; visoko šolstvo 162 milijonov evrov več, razumem; gospodarstvo 153, pričakoval bi celo več, če toliko govorimo o vzpostavljanju oziroma konkurenčnosti in tako naprej; lokalna samouprava 87, poslušamo, da črpanje ne gre najboljši, kljub vsem kritikam, ki smo jih bili deležni ob nastopu nove vlade, kako smo bili slabi, sedaj ugotavljamo, da ne gre najboljši; okolje in prostor 74 milijonov; promet 59; kultura 37 milijonov evrov več kot v času debelih krav. Nikoli in nikdar me ne boste prepričali, ker žal mnogi v teh ministrstvih nikoli niste bili v kakšne podjetju, nikoli in nikdar se niste srečali s tem, da bi morali podjetje reševati, reševati delovna mesta, zagotavljati plače, nikoli niste bili v takih pozicijah. Žal. Videli ste podjetja samo iz avta, ko ste se peljali po avtocesti.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa ministrica za javno uprav Irma Pavlinič Krebs, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Jaz bi se želela odzvati na izvajanje spoštovanega poslanca gospoda Bogoviča v skrbi, da bi prišlo ob strukturnih spremembah ob reorganizacijah do zmanjšanja uradništva v tistih delih, kjer zagotavljajo storitve najbližje in najceneje za naše državljane, kadar je to treba. Ob natančnem pregledu izhodne strategije, kjer so tiste strukturne reforme, kjer ocenjujemo, da je treba narediti največje prihranke, če hočete, boste lahko videli, da ciljamo na bolj optimalno organiziranost ministrstev. Začeli smo pri sebi. Zato so prve analize, ki so bile narejene in so bili pregledani poslovni procesi na ministrstvih, tudi v obsegu podpornih služb, če hočete, v obsegu služb, ki se ukvarjajo z javnim naročanjem, obsegu služb, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem prostorov za potrebe delovanja ministrstva, za državno upravo na primarni ravni, za katero je posamezno ministrstvo stvarno pristojno, potem za zagotavljanje prostorov, ki jih rabimo za izvajanje dejavnosti, ki jih posamezno ministrstvo na podlagi delovnega področja, ki ga zakon predpisuje, izvaja.

Združevanje, centralizacija podpornih služb, ki danes so centralno že v Ljubljani, seveda ne pomeni nič drugega, kot da bodo uslužbenci, ki danes to razpršeno opravljajo po ministrstvih in strokovno opravljajo enaka dela, pričeli na podlagi določil dveh zakonov, ki ste

ju sprejeli v parlamentu pred slabim mesecem dni, se bodo združili. V okviru teh centralizacij podpornih služb ministrstev je predsednik Vlade že večkrat nakazal ambicijo, da pridemo do manjšega števila ministrstev, kajti 18, kolikor jih je za državo z dvema milijonoma prebivalcev, kaže optimizirati delovanje z zmanjšanjem števila le-teh. Ni pa mogoče priti do zmanjšanja števila ministrstev, če prej ne analiziraš stanja. In analiza kaže: centralizacija podpornih služb, torej na enem mestu vsi opravljajo servis za vsa ministrstva, na ministrstvih pa nujno okrepiti tisto, kar je zdaj opešano. V letu 2009 ob sprejetju resolucije o normativni dejavnosti, ko vidimo, kako opravljamo, kako izvajamo na vladni ravni zakonodajni postopek, kako pripravljamo predpise, smo ugotovili, da je ta del, glede na to, da je bilo veliko predpisov danih v pripravo izven ministrstev, zelo osiromašil ta potencial, ki se krepiti ne samo skozi pripravo predpisa, umanjkal je drugi del, to je ocena učinkov predpisov ali evalvacija, ki jo je nemudoma, ko predpis začne veljati, treba budno spremljati na ministrski ravni iz enega samega razloga, ali smo cilje, ki jih je določil parlament in jih je ciljala Vlada kot običajni pripravljavec predpisov, dosegli. Če jih nismo, zakaj jih nismo, in je treba predpis spremeniti. V tej krizi so se nam naplavili predpisi, kjer ugotavljamo, da ne dosegamo ciljev, da bi bilo dobro, da bi delovali, pa ne delujejo. In tretji del, ki ga je treba bistveno bolj organizirati in okrepiti, je intenziven, močan in neodvisen nadzor nad izvrševanjem predpisov. Te tri bistvene naloge je v nadaljevanju po mnenju stroke po natančni analizi treba okrepiti na resornih ministrstvih. In pretežno naj bi ministrstvo v bodoče z močnimi ekipami v sodelovanju z javnostmi opravljalo v teh treh enotah: priprava predpisa v sodelovanju s strokovno in ostalo javnostjo, evalvacija, analiza učinka predpisa in res učinkovit nadzor. Te službe so danes preslabe, okrepiti jih bo treba, združiti tista ministrstva, ki se danes zelo težko koordinirajo, kar sami najbolje veste. Najbolje se to vidi v odnosu do državljana, ko administracija pošilja ljudi zaradi svoje nepristojnosti od enega uradnika do drugega. Tu bi lahko tudi s koncentracijo teh nalog, ki so skupne, ki morajo biti koordinirane, z združitvijo pod eno kapo naredili bistveno več. To so velike sistemske spremembe, ki jih ni mogoče narediti čez noč. Treba jih je narediti po pameti, z enim občutkom in v tej smeri gre pravzaprav izhodna strategija cilja. Nikakor nimamo cilja, da bi zmanjšali kvaliteto storitev na vseh naših regijah, kjer deluje država s svojimi izpostavami, upravnimi enotami. To absolutno ni cilj in zaenkrat ob takem varčevalnem proračunu, če hočete, je

ocena Vlade, da še ni treba. Hudo je v tistih državah, kjer morajo to narediti nasilno, kjer je enostavno ministrstvo postavljeno pred dejstvo 20 % znižanja stroškov. Potem gre nekaj v smeri odpuščanj, nekaj v smeri zniževanja plač, zagotovo pa tudi v krčenje programov. Želja te vlade je bila, da dokler ne racionaliziramo svojih procesov, ampak predvsem najprej pri sebi, ne optimiziramo poslovnih procesov, stroške dela orazumimo, nimamo pravice zmanjševati obsega in dostopnosti do javnih storitev pri naših državljanih. Ocena je, da ta proračun zaenkrat omogoča to, da še ne posegamo v pravice, ki so jih naši državljani vajeni. In še enkrat, na terenu zmanjševanje storitev zaenkrat ni predvideno, ob eni vzdržni politiki, upam, da tudi ne bo potrebno.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Vidim še željo za razpravo.

Gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Ministrica, jaz sem vesel te debate. Mislim, da je pogled iz periferije v Ljubljano drugačen, kot je iz Ljubljane na periferijo, čeprav ne mislim, da prihajam ravno z največje periferije, ampak počasi postajamo, glede na trende, ki se odvijajo v tej deželi. Sam govorim o tem, da bi bilo nujno treba ne po tej vertikali povsod in vedno slediti, da se zadeva začne in konča pri ministru in pri neki povezavi na vrhu, na ministrstvu v Ljubljani, o čemer govorite. Govorim o tem, da smo to državo spravili do te mere, da dejansko na pokrajinskih nivojih več ni medsebojnih sodelovanj posameznih organov. Naj vam na primeru povem. Ko smo poskušali zaustaviti enega od zasebnikov, ki je imel proizvodnjo plastike na nedovoljen način, sem na koncu po petih pisanjih na pet različnih ministrstev sam naredil ta korak, da sem vseh teh 5 inšpektorjev povabil k sebi v pisarno in jih soočil in povedal, "spoštovani kolegi, oprostite, tukaj imate pet dopisov, zdaj se pa pred menoj dogovorite, kdo je za kaj pristojen in kako lahko problem rešimo". Mislim, da je glavni problem v inšpekcijah in da bi te zadeve morale delovati že prej na regionalnem nivoju, da bi se tako kot včasih na medobčinskih inšpektoratih med seboj skupaj usedli ti inšpektorji, ne da bi jih župan sklical, ker so bili medobčinski inšpektorji in so se znali problema lotiti in oceniti, kdaj stopiti eventualno do davčne uprave, kdaj stopiti eventualno tudi do kakšnih represivnih organov in problem rešiti. Danes se nam pa dogaja, da se v tej vladi enkrat na enem ministrstvu, drugič na drugem dogaja in vsak od ministrov izvaja svojo

reorganizacijo. Kot ugotavljamo v našem prostoru sedaj v tem trenutku glede policijske uprave in dekreta ministrice, ki je pristojna za notranje zadeve. Mimogrede ugotovimo, da je mogoče tudi še celo to kje povezano z neko tiho reorganizacijo na nekih 6, 8 pokrajin, o katerih nihče ne upa na glas govoriti. Podobno se nam dogaja sedaj, da se počasi iz meseca v mesec zdaj na enem organu, zdaj na drugem organu, kar nam s svetov načelnic upravne enote jasno povedo, da enkrat izgubi neko pristojnost geodetski del, drugič izgubi davkarija in podobno. To mislim, da je napak in mislim, da bi morali na nek način, ne trdim, da je potrebna zato tudi politična regionalizacija Slovenije. v upravnem smislu pa mislim, da danes plačujemo veliko ceno, ker ni na vmesni ravni te koordinacije in se tam, kjer problemi nastajajo, vsi skupaj ne lotevamo določenih problemov. Bodisi je to pri kakšnih zadevah, kjer so prekrški, ali, če hočete, pri protipoplavni zaščiti ali pa pri umeščanju neke regionalne trase, ki jo je treba umestiti na daljšem nivoju. Treh tem sem se dotaknil, ampak bi lahko še govoril. V tem delu vam dam prav, da to ni samo številka, pa toliko plač, ampak je pri tem javnem aparatu zelo pomembno, koliko je učinkovit. Če v občini imaš čas, ko črpaš evropska sredstva, da imaš povečan proračun in lahko to koristiš, res ni čas, da bi zmanjševal število ljudi. Če pa tega ni, je pa treba to storiti. Mislim, da imamo danes glavni manko v delovanju državne uprave v tej učinkovitosti. In po moji oceni je problem zgolj teh povezav, ki se je zgodil v teh letih, velik razlog za to neučinkovitost.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Vem, da sem malo tečen, pa vendarle, ker se mi zdi, da je to pomembna točka, bi vendarle še nekaj dodal k razlogu za ta amandma, ki je namenjen varčevanju. Jaz sem v Državnem zboru te grafe, ki jih imam sedaj, sicer jih nimam v elektronski obliki, tukaj kazal, ampak kažejo ravno na to, da je takšen amandma, ki ga predlagamo, pravzaprav upravičen. Tukaj bom prikazal nekaj grafov nekaterih posameznih proračunskih porabnikov na postavki Storitve in blago, torej materialni stroški, kako se ta poraba giblje po mesecih. Zelo zanimivo je, da je mesec december posebej posvečen temu oziroma se v mesecu decembru še posebej na nek način ta potrošnja blazno poveča z namenom, da se posamezne postavke v državnem proračunu preprosto porabijo in da se s tem zagotovi osnova za naslednji

proračun. In tako se je za leto 2009, jaz bom samo nekatere najbolj izpostavljene proračunske porabnike pokazal, na postavki Storitve in blago dogajalo približno tole: Generalni sekretariat je v mesecu decembru porabil za 138 % več kot je povprečje od januarja do novembra, Uprava za javna plačila meseca decembra za 199 % več kot v povprečju od januarja do novembra, Inšpektorat za energetiko 243 % več kot je povprečje od januarja do novembra, Inšpektorat za obrambo 264 % več, Urad za nadzor proračuna 404 % več, Urad za enake možnosti 800 % več. Se vam zdi to resno? Bom nadaljeval: Ministrstvo za šolstvo in šport, ista postavka Blago in storitve, v letu 2009 71 % več, Ministrstvo za zunanje zadeve 77 % več, Ministrstvo za obrambo 105 % več, No, gospa ministrica, to je vaše, 119 %, Ministrstvo za notranje zadeve 147 %. Lahko še pokažem kakšno upravno enoto, denimo Žalec, 253 %, Ribnica 278 %, no, Logatec je seveda zmagovalec, 420 %. Jaz obljubljam, da bomo to analizo naredili tudi za letošnje leto. Ministru za finance sem že na nek način napovedal, da bomo zaprosili za podatke, ker to logiko je treba spremeniti. Jaz tega, dokler nisem prišel na ministrstvo, nisem razumel in nisem pričakoval, potem sem bil začuden, kaj se dogaja decembra, dajmo, imamo postavko in dajmo potrošiti postavko, da bomo v naslednjem letu lahko na to postavko dali še 5, 6 % in da bomo v naslednjem letu imeli spet več. To je ta potrošniška logika, o kateri jaz govorim, ki je popolnoma drugačna, kot je logika v tisti najslabši gospodarski družbi. Jaz sem žalosten, da se to ne da na nek način dopovedati ali pa doseči, da bi vsi skupaj naredili neko spremembo. To je samo ena postavka, to je postavka Blago in storitve. Takih postavk je v proračunu na stotine, da ne bom rekel na tisoče. Če bi se nekdo spravil narediti eno analizo, resno, kaj se dogaja, jaz sem prepričan, da se dogaja popolnoma enako. In tu so rezerve. Ampak potrebovali bi res malo več gospodarske logike, nič drugega. Hvala lepa. Pa ne bom se več oglasal.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo? Zaključujem razpravo o amandmaju k proračunskemu porabniku 1212.

Prehajamo na proračunskega uporabnika 1911, Ministrstvo za obrambo in drugi uporabniki. Poslanske skupine SD, Zares in LDS so k temu uporabniku vložile amandma. Ta amandma dajem v razpravo. Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1213, Državna volilna komisija, podprogram 120101, Dejavnost političnih institucij. K temu proračunskemu uporabniku je dal amandma Odbor za finance in monetarno politiko. Ta amandma dajem v razpravo. Ker ne želi nihče besede, zaključujem razpravo.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1516, Urad za narodnosti Vlade Republike Slovenije, podprogram 120201, Podpora nevladnih organizacij in civilne družbe. Amandma je vložila Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti. Želi kdo razpravljati?

Dr. Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. Predvsem želim osvetliti dve zadevi. Ker je že bilo veliko razprave, se v neke splošne se ne bom spuščal. Formalno sta tukaj dva amandmaja, vendar med usklajevanjem smo se poenotili, da obvelja amandma, ki je tukaj vložen pod zaporedno številko 2. Zato smo tudi danes najavili podporo in tudi sedaj najavljam podporo temu amandmaju in hkrati ponovno z zadovoljstvom ugotavljam, da je pri tem izredno pomembnem vsebinskem vprašanju prišlo do razumevanja s strani predlagatelja proračuna.

Prvi amandma je pa zato ostal nekoliko ponesrečeno v tem kontekstu, ker je bil vložen z neko tehnično napako in smo mi dopolnili in v proceduri je pač ostalo in zdaj ne bi o tem več razpravljaj. Rad bi pa še dodal, da v primeru tega zneska, s katerim se zagotavlja minimalna raven RTV dejavnosti madžarske in pa italijanske narodne skupnosti, to res nujno sprejeti, ker v nasprotnem primeru bi prišlo do zmanjševanja že zagotovljenega programa, in to bi bilo v neskladju z vsemi obljubami in pa dogovori, ki so bili med narodnimi skupnostmi in Vlado in tudi med poslancema narodne skupnosti.

Izražam zadovoljstvo, da je do tega dogovora prišlo in predlagam, da se v proceduri potrjevanja amandmajev potrdi amandma pod zaporedno številko 2. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo k predlaganemu amandmaju? (Ne.) Zaključujem razpravo k proračunskemu uporabniku 1516.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1611, Ministrstvo za finance. Amandma je vložila poslanska skupina DeSUS in poslanske skupine SD, Zares in LDS. Želi kdo besedo?

Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Jaz bom seveda z zelo trezno glavo in ob obupnem poizkusu, da bi preklicala gospode, ki so prvi amandma vložili – glede na to, da na tem amandmaju pravzaprav gradijo zaupanje javnosti v njihovo politično vlogo v Državnem zboru, bi človek pričakoval, da bodo prišli sem, ko se razpravlja o teh amandmajih, in povedali ter zelo tehtno razložili, da bomo vedeli, zakaj pravzaprav ga vlagajo. Ta amandma govori o stvari, o kateri smo prejle poslušali pri intervencijskem zakonu. O tem, da z 38 milijoni evrov želijo kolegi iz poslanske skupine, ki predlaga ta amandma, pa še nekateri drugi, ki govorijo o podobnih stvareh na podoben način, ljudem dopovedati, da bodo rešili problem najnižjih pokojnin oziroma ljudi, ki dobivajo najnižje pokojnine. Z 38 milijoni bo doseženo tisto, kar oni mislijo, da je treba doseči. To je, da bodo drugo leto pokojnine usklajene s 50 % rastjo plač. Pri tem pa ne povedo, da bo ta 50 % usklajenost z rastjo plač za tiste, ki imajo tisoč 800 evrov penzije, mislim, da je to najvišja, in za tiste, ki imajo 400 evrov penzije. To pomeni, da bodo tisti, ki imajo 400 evrov penzije, iz teh 38 milijonov dobili 2 evra na mesec – pretiravam in ne vem točno, koliko je to, ampak recimo nekaj takega bo verjetno zneslo. Tisti, ki imajo tisoč 800, bodo pa dobili seveda štiri in pol krat več, kar pomeni 9 evrov na mesec. Kje je tukaj tisto, o čemer tako zelo veliko govorijo, 263 tisoč upokojenec je pod mejo revščine. Vem, da je to katastrofalno stanje, vem, da je to zelo hudo, mimogrede bom povedala, da največji delež teh ljudi je ženskega spola, ker je največ upokojenk, ki same živijo, deležnih najnižjih penzij. Ampak ta amandma je čisto navadno sprenevedanje. Čisto navadno sprenevedanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo. S tem zaključujem tudi razpravo o posebnem delu proračuna za leto 2011.

O amandmajih bomo glasovali danes po končani razpravi o proračunskem paketu ali pa v četrtek. Želite še enkrat informacijo? Gospod Vizjak, še enkrat preberem informacijo? Glasovanje bo pol ure po končani razpravi o proračunskem paketu, vemo pa, da imamo še razvojne programe, proračun 2012, potem pa še ZIPRO in dva odloka in verjetno danes ne bo prišlo do glasovanja, sicer pa v četrtek, 18. 2010. Ni razprave, gospod Vizjak. Dobili ste informacijo, prehajamo na razpravo

o načrtu razvojnih programov. Želi kdo besedo? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na **18. točko, to je Dopolnjeni predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2012.**

Prehajamo na razpravo o Dopolnjenem predlogu proračuna. Razpravljali bomo o posameznih delih dopolnjenega predloga dela proračuna in vloženi amandmajih, in sicer o splošnem, posebnem delu in načrtu razvojnih programov.

V razpravo dajem splošni del Dopolnjenega predloga proračuna za leto 2012. Kdo želi besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo. O splošnem delu bomo glasovali na podlagi obvestil, ki sem jih že dal, da jih ne ponavljam.

Prehajamo na obravnavo posebnega dela Dopolnjenega predloga proračuna. Razpravo o amandmajih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 16. 11. 2010.

Prehajam najprej na amandma, ki ga je k različnim uporabnikom vložila Slovenska ljudska stranka in se nanaša le na zmanjšanje sredstev pri različnih podprogramih v okviru posameznih uporabnikov in ne vsebuje hkrati predloga za povečanje sredstev pri določenih podprogramih. Zato je ta predlog uvrščen na začetek tega pregleda amandmajev. Dajem torej v razpravo ta predlog amandmaja Slovenske ljudske stranke. Želi kdo besedo? (Nihče.) Zaključujem razpravo o temu amandmaju.

Prehajamo na obravnavo uporabnika 1611, Ministrstvo za finance, in amandma, ki je bil vložen s strani Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Želi kdo razpravljati?

Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Da ne bom predolga, bom povedala samo to, da tisti, ki želijo vedeti, kaj imam namen povedati pri tem amandmaju, naj pogledajo magnetogram pri prejšnjem amandmaju, pri katerem sem govorila.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Želi še kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo. Ker ne želi nihče več razpravljati, vas obveščam, da bomo o posebnem delu Dopolnjenega predloga proračuna v skladu s časovnim potekom seje odločali v četrtek ali danes pol ure po končani obravnavi proračunskega paketa.

Gospod predsednik, izvolite.

DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod podpredsednik, to je v vaši moči in pristojnosti

in ni potrebno nobeno glasovanje. Jaz ugotavljam, da je razprava o obeh proračunih, rebalansu za 2011 in proračunu za 2012 potekala izjemno hitro, nepričakovano hitro, proti čemer seveda nimam nobenih ugovorov. Prav nasprotno! Pred nami sta obravnavi še dveh odlokov in zakona o izvrševanju proračuna. Zakon o izvrševanju proračuna, če prav razumem, niti še nimamo na klopeh.

Zato predlagam, da danes prekinemo z delom in nadaljujemo z odlokom in z zakonom o izvrševanju proračuna jutri ob deveti uri. Smo pač zelo hitri. To je vaša odločitev, ki jo lahko sprejmete in mislim, da je to najbolj racionalna odločitev, če ne želimo improvizirati o obeh odlokih in o zakonu o izvrševanju proračuna. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Jaz verjamem, da bo predlog gospoda predsednika podprt z reklamacijo, vendar če dovolite en dopolnilni predlog. Ali je mogoče, da le načrt razvojnih programov k proračunu 2012 še obravnavamo, tako da imamo potem jutri dva odloka in ZIPRO?

Prehajamo na obravnavo načrta razvojnih programov in odpiram razpravo o tem predlogu. Ne želi nihče več razpravljati oziroma sploh ne želi razpravljati. Glasovanje o načrtu razvojnih programov bomo torej opravili jutri. Proceduralno se je k besedi javil gospod Jerovšek.

Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovani gospod predsedujoči, kolegice in kolegi, predsednik Državnega zbora!

Iz letošnjega proračuna, dveh proračunov, ste naredili farso. Jaz se ne spominjam, da bi kdaj prekinili razpravo, najprej obrazložitve poslanskih skupin, potem vmes drugi zakon, potem pa zvečer, ni čudno, da ni razprave. Proračuni bi morali biti osrednja stvar v državi in parlamentu. Naredili ste pa totalno farso in logično, da iz protesta nočemo diskutirati. Iz protesta ne diskutiramo. In tako kot je država zavožena, je parlament zavožen, in vse gre nekam in sploh ni jasno, kdaj se razpravlja, kdaj se glasuje o državnem proračunu. Poleg tega, da je proračun takšna solata, da se živi bog ne more več iz njega spoznati, ker samo postavke zbirate in računalnik piše in piše.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, hvala lepa. Jaz to štejem kot vašo pripombo ...

JOŽEF JEROVŠEK: Še enkrat protestiram. Tako ne morete voditi te države in tega parlamenta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, štejem to kot vaša pripomba. Bi pa pripomnil jaz, da vas ves dan, kar vodim sejo, zadnji dve uri nisem videl v dvorani in zato verjamem, da ne veste, o čem je Državni zbor odločal. Odločali smo v skladu s programom, ki je bil pripravljen. Če dovolite, tako kot je predsednik predlagal, zaključujem za danes sejo. Nadaljevali jo bomo jutri ob 9. uri.

Še obvestilo. Čez deset minut, to se pravi ob 20.35 bo v veliki dvorani na Tomšičevi seja Mandatno-volilne komisije oziroma nadaljevanje seje. Hvala lepa. Lahko noč.

(Seja je bila prekinjena 16. novembra 2010 ob 20.24 in se je nadaljevala 17. novembra 2010 ob 9. uri)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne moreta udeležiti naslednja poslanca: Roberto Battelli do 14. ure in Marijan Pojbič po 15. uri. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **20.A in 20.B TOČKO DNEVNEGA REDA.**

Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora bomo v okviru **20.A IN 20.B TOČKE DNEVNEGA REDA** opravili skupni uvodni predstavitvi **O PREDLOGU ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300 TISOČ EVROV ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN ZA PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2011 IN O PREDLOGU ODLOKA O LETNEM NAČRTU RAZPOLAGANJA Z NEPREMIČNIM PREMOŽENJEM DRŽAVE V POSAMIČNI VREDNOSTI NAD 300 TISOČ EVROV ZA ORGANE DRŽAVNE UPRAVE IN PRAVOSODNE ORGANE ZA LETO 2012**

Predloga odlokov je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predlogov odlokov. Besedo ima Irma Pavlinič Krebs, ministrica za javno upravo.

Prosim.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, lepo dobro jutro vam želim!

Odloka sta vedno pripravljena ob pripravi proračunov za aktualni leti. Po zakonodaji, ki je spremenjena in v letu 2011 bo rokovanje s tem drugačno, so resorna ministrstva, ki posameznih nepremičnin, katerih upravljavci so, ne potrebujejo več za svoje delo in so jih uvrstili na interni trg, kjer se je ugotovilo, da tudi druga ministrstva oziroma državni upravni organi, pravosodni organi teh nepremičnin ne potrebujejo, uvrstili v načrt razpolaganja in odlok je danes pred vami.

Odlok za leto 2011 vsebuje poleg že 28 nepremičnin, ki so jih upravljavci uvrstili v odlok in ste jih potrdili ob potrditvi odloka o potrditvi proračuna za leto 2011, 28 nepremičnin v skupni okvirni vrednosti preko 15 milijonov. Dodatno so upravljavci v spremenjeni odlok uvrstili še 28 nepremičnin v skupni okvirni vrednosti 26 milijonov, od tega 14 zemljišč v upravljanju Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstva za kulturo v skupni orientacijski vrednosti preko 12 milijonov evrov, potem 7 poslovnih prostorov v upravljanju Inštituta za narodnostna vprašanja, Ministrstva za kulturo, Ministrstva za notranje zadeve ter Ministrstva za pravosodje v skupni orientacijski vrednosti preko 4 milijone evrov, 5 stanovanj in 2 druga objekta. Zaradi teh dodatno uvrščenih nepremičnin se je odlok spremenil ob pripravi spremembe proračuna za leto 2011 in po novem vsebuje 56 nepremičnin v skupni vrednosti preko 41 milijonov evrov.

Odlok za leto 2012 vsebuje 7 stavb in zemljišč, katerih skupna orientacijska vrednost znaša preko 10 milijonov evrov, in sicer ena stavba z zemljiščem v upravljanju Ministrstva za pravosodje v skupni orientacijski vrednosti 430 tisoč evrov in 6 stavb z zemljišči v upravljanju Ministrstva za kulturo v skupni orientacijski vrednosti 9 milijonov 600 tisoč evrov.

Rada bi opozorila spoštovane poslanke in poslance v okviru časa, ki ga še imam, da to dejstvo, da posamezni upravljavci uvrstijo nepremičnine, poslovne stavbe, nepotrebno, torej nepremično premoženje, v odloke, še ne pomeni, da bodo le-te menjali, prodali ali brezplačno odsvojili. V letu 2010 bomo obravnavali poročilo o realizaciji teh razpolaganj glede na sprejete odloke v letih 2008 do 2010. Ministrstvo za javno upravo je zbralo podatke od resornih ministrstev, ki so upravljavci, in podatki so izjemno zanimivi. Od 66 nepremičnin, ki so v letu 2008 bile uvrščene v odloke, so upravljavci razpolagali zgolj z 18

nepremičninami. Torej je bila realizacija teh v načrte uvrščenih nepremičnin nekaj več kot 20 %. V letu 2009 so odloki vsebovali napovedano razpolaganje z 82 nepremičninami v skupni vrednosti preko 79 milijonov evrov, od tega se je realiziralo zgolj 6 razpolaganj s tem nepremičnim premoženjem.

Oba zakona, ki ste ju potrdili, to je Zakon o stvarnem premoženju Republike Slovenije in lokalnih skupnosti in Zakon o Javnem nepremičninskem skladu, kažeta na to, da je bilo več kot smiselno, da se ravnanje, to je zagotavljanje poslovnih prostorov za delo državnega uprave, pravosodne uprave in ostalih državnih organov centralizira v osebi, ki bo primarno zadolžena za gospodarjenje tudi z nepotrebnim premoženjem, ki ga danes upravljavci ne rabijo več za svoje delo. To poročilo je pokazalo, da je slabo ravnanje z nepremičnim premoženjem posledica, da smo to nalogo do sedaj, do spremembe teh dveh zakonov, zaupali ministrstvu in razpolaganje, gospodarjenje z nepremičnim premoženjem ni njihova temeljna naloga. Tudi tisto, česar ne potrebujejo za svoje delo in je danes pred vami v odlokih, pri čemer so se nekako zavezala, da jih bodo odtujila, zamenjala ali kaj drugega, očitno v praksi potem ne postane dejstvo, za kar pa smo seveda vsi zainteresirani, da so prazni prostori, prostori, ki se ne potrebujejo nujno za delo državne uprave, racionalno uporabljeni na način, da so odtujeni ali jih uporabimo za zadovoljevanje prostorskih potreb drugih državnih organov.

Ta dva odloka bosta v letu 2011, ko bo ustanovljen javni nepremičninski sklad in bo pričel z delom, že v realizaciji tega sklada, tudi prihodki bodo potem prešli v sklad, ki bo iz teh sredstev na podlagi programa dela, ki ga bo potrdila Vlada in v posledici Državni zbor, poslovnega načrta za vsako aktualno leto, in bo, upajmo, bistveno bolj realiziral kot danes to znamo in to počnemo resorna ministrstva. Oba odloka sta posledica zahtev, da v vsakem proračunu resorna ministrstva kot upravljavci nepremičnega premoženja nepotrebno premoženje uvrstijo v ta odlok in nakažejo, da bi želeli z njim gospodariti.

Kot že rečeno, je iz poročila razvidno, da realizacija tega, kar je danes v odloku, do sedaj ni bila dobra, z novo sistemsko ureditvijo pa lahko vsi upamo, da bo ravnanje z nepremičnim premoženjem v lasti Republike Slovenije bolj gospodarno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog odloka je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem dr.

Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Če prav razumem, je moja naloga, da predstavim oba odloka. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je obravnaval najprej v odloku o letnem načrtu razpolaganje z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za leto 2011. To se je zgodilo na 40. nujni seji 12. 11. 2010. Predlagatelj je seveda Vlada. Povabili smo Ministrstvo za javno upravo, Zakonodajno-pravno službo in Komisijo Državnega sveta. Članice in člani odbora so prejeli ustrezne dokumente, to je mnenje Zakonodajno-pravne službe, predlog odloka in mnenje pristojne komisije Državnega sveta.

Če zadevo skrajšam. Sprejeli smo amandma, ki ga je predložila Zakonodajno-pravna služba, in sicer smo v preambuli za besedilom "Uradni list" dodali besedilo "v zvezi z drugim odstavkom 41. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih organih skupnosti". Članice in člani odbora o samem odloku niso razpravljali. Odbor je sprejel v končnem glasovanju odlok v celoti, skupaj z amandmajem, ki ga je pripravila Zakonodajno-pravna služba.

Takoj za tem smo na isti seji istega dne obravnavali tudi enak odlok, to je odlok za prodajo premoženja za leto 2012. Seja je tudi v tem kontekstu potekala povsem identično, imeli smo iste dokumente za leto 2012. Z nami so bili isti predstavniki predlagatelja, Zakonodajno-pravna služba in Komisija Državnega sveta. Tudi tukaj smo sprejeli amandma odbora in brez razprave glasovali o celotnem odloku in ga prav tako sprejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Anton Colarič.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Gospod predsednik, predsednik Vlade, ministrici, kolegice in kolegi!

Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in pravosodne organe za leto 2011 prinaša dodatne nepremičnine, ki so jih upravljavci uvrstili v letni načrt razpolaganja za leto 2011.

V odloku je 28 nepremičnin, katerih skupna ocenjena orientacijska vrednost presega nekaj čez 26 milijonov evrov. Vključenih je 14 zemljišč, 7 poslovnih prostorov, 5 stanovanj in 2 druga objekta. S temi spremembami se skupna orientacijska vrednost, predvidena za razpolaganje za letni načrt za leto 2011, poveča na 41 milijonov in vključuje 56 nepremičnin. Tu se sicer Socialni demokrati sprašujemo, ali je res treba prodajati kulturne objekte v lasti države oziroma s kakšno argumentacijo jih je Ministrstvo za kulturo uvrstilo v odlok za leto 2011. Vemo sicer, da marsikdaj realizacija programa ni 100 % in zato tudi predlagamo, da se pred posamezno prodajo še enkrat preveri smiselnost takšne prodaje, govorim predvsem o gradovih v državni lasti, ki so v tem odloku. V odloku o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2012 pa je na razpolago 7 stavb z zemljišči v skupni vrednosti 10 milijonov 300 tisoč evrov.

Predstavnica Vlade je opozorila na časovno odmaknjenost letnega načrta za leto 2012, kar posledično pomeni, da je tudi manj obsežen, tako po številu nepremičnin kot po ocenjeni vrednosti le-teh. Glede na to, da smo sprejeli zakon, s katerim smo ustanovili javni nepremičninski sklad Republike Slovenije, v Poslanski skupini Socialnih demokratov pričakujemo, da se bo stanje pregleda nepremičnin v lasti države izboljšalo.

Oba predlagana odloka, ki sta sestavni del proračuna za leti 2011 in 2012, bomo podprli z upanjem, da se bodo naše pripombe upoštevale.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Nekako je zanimivo, da imam pravzaprav podobno stališče, kot ga je imel moj predgovornik. Razlikujeva se dejansko samo v eni stvari. Moj predgovornik ima upanje, da bo potekalo tako, kot je povedal, zlasti kar se tiče gradov. Ker pa mi sami nimamo tega upanja, da bi tako potekalo, bomo pač glasovali drugače, kot je napovedal moj predgovornik. Glejte, saj tudi ministrica, pa ne da bi imeli kakšne posebne zadržke do teh dveh odlokov, je sama povedala, da dejansko stvari potekajo precej drugače, kot jih katerakoli vlada oziroma tudi ta vlada zapiše v letni program prodaje premoženja. Stvari

potem v realnem življenju potekajo precej drugače. V teh dveh odlokih je predvidena tudi prodaja šestih gradov za 9,6 milijona evrov. Prav na nek način smešno izpade za novinarje, čeprav ni rečeno, da bi bilo potem v realni situaciji tudi tako. Glejte, mi prodajamo grad Turnišče pri Ptujju, cena je milijon 200 tisoč evrov in če to ceno delite s 25 hektarji oziroma z ustreznim številom kvadratnih metrov, lahko pridete do sklepa, da prodajamo 25 hektarjev zemljišča ob tem objektu za 4,7 evra, grad pa je podarjen. Zadeva tako izpade. Pa gre za 9 tisoč kvadratnih metrov tega prostora v gradu. Seveda ne trdim, da bo država res tako malomarno prodala ta objekt, ampak iz dokumentacije pa tako izhaja. In nekdo, ki bi želel ali zlonamerno ali kakorkoli to interpretirati, bi rekel, da se država heca. Bog ne daj, da bi v realnosti tudi do tega prišlo. Je pa res tudi to, da se nam zdi, da zdaj prodajati v teh recesijskih časih to premoženje, ga nekako na pladnju prinesemo ljudem, ki imajo veliko denarja, ga preprosto kupijo, ne bom rekel za takšno, upajmo, za višjo ceno, potem pa se leta in leta ne zgodi nič. Sam živim v okolju, kjer so pred 20 leti prodali dva taka dvorca, dva taka objekta, eden je v Šmarju pri Jelšah, eden je v okolici Podčetrčka, verjetno mnogi poznate ta dva objekta. Kupili so ju tujci, obe občini sta nekaj malega še lastnici in zdaj ti dve občini že leta in leta pravzaprav vlagata v streho samo zato, da se objekt ne bi uničeval zaradi vplivov vremenskih razmer. In že leta in leta tudi so lastniki nekje iz Srbije, ki jih praktično nihče ne pozna ali pa jih je težko dobiti. Lastniki so, občine ne morejo s tem razpolagati, nastajajo velike težave in danes se obe občini trudita, kako bi te objekte nazaj pridobili.

Tako je razmišljanje naše poslanske skupine identično ali pa podobno SD, ampak glasovanje bo pa drugačno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan, spoštovani predsednik parlamenta, spoštovani predsednik Vlade, gospa ministrica, ostali sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin ter Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti so pred nami spremembe in dopolnitve Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države za leto 2011 in osnovni odlok za leto 2012.

Zelo zanimiva in indikativna je že prva sprememba v 1. členu. Orientacijska vrednost razpolaganja v letu 2011 se iz dobrih 15 milijonov evrov spremeni na dobrih 41 milijonov evrov; gre torej za skoraj trikratno povečanje odprodaje državnega nepremičnega premoženja. V letu 2012 pa bomo prodali oziroma poskušali prodati za 10 milijonov evrov nepremičnega premoženja države. Res je, da imamo predviden velik proračunski primanjkljaj in potrebujemo finančna sredstva, vendar se hkrati tudi sprašujemo o smiselnosti tovrstnega početja v danem trenutku. Če čas samo za nekaj ur zavrtimo nazaj, se lahko spomnimo strašanskih debat o odprodaji, celo razprodaji državnega premoženja, državne srebrnine in podobno. Vsaj dve stvari stojita kot pribiti: bolj neprimerne situacije, kot je trenutna situacija, si za prodajo nepremičnin ne moremo zamisliti, kot drugo pa se čudimo nekaterim predvidenim prodajam lastniških prostorov v centru Ljubljane, ob dejstvu, da se po drugi strani kar nekaj denarja namenja za plačevanje najemnim. Ali ni Vlada v svojih 30, sicer že zdavnaj pozabljenih, ukrepih varčevanja Ministrstvu za javno upravo naložila, da prouči politiko najemanja poslovnih prostorov za potrebe državnih organov ter predlaga ukrepe za zmanjševanje stroškov najemnin? V Slovenski ljudski stranki tu nečesa ne razumemo. Pa še en primer, ki so ga že omenili kolegi iz dveh poslanskih skupin, ki so predstavili svoja stališča. Gre za odprodajo gradov, gre za program, kjer mislimo, da je treba krepko razmisliti, ali je res smiselno v teh časih to prodati. Sam poznam pa tudi en primer gradu, in sicer grad Šrajberski turn v Leskovcu, to je v občini Krško, od koder prihajam, in Vlada Republike Slovenije je 21.12.2007 sprejela sklep, s katerim se je seznanila z vsebino protokolov, ki so bili dogovorjeni z lokalno skupnostjo, o postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta za odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na lokaciji Vrbina v občini Krško in med šestimi protokoli je bil tudi protokol o financiranju obnove gradu Šrajbarski turn, s katerim se je Vlada Republike Slovenije zavezala, da bo s sredstvi Evropske unije in Ministrstva za kulturo obnovila ta grad. V nadaljevanju sklepa je naložila pristojnim ministrstvom in Agenciji za radioaktivne odpadke, da se za izvedbo protokola zagotovi ustrezen delež sredstev iz proračunskih virov, kot izhaja iz vsebine posameznih protokolov. V letih 2008 in 2009 je lokalna skupnost v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo že izvedla določene aktivnosti, izselitev stanovalcev, čiščenje gradu, izvedbo konservatorskih načrtov, ki so izhajali iz

navedenega protokola. Zato je nesprejemljivo, da je v programu prodaje državnega premoženja za leto 2012 predvideno, da se ta grad proda, za katerega je Vlada Republike Slovenije sprejela drugačne obveze. Tudi sicer mislim, da je pri obnovi gradov napačen pristop Vlade, ko pri spremembi programa črpanja evropskih sredstev zmanjšuje sredstva, ki so namenjena za obnove gradov. To je tipičen primer državnega gradu, ki je državni spomenik, kjer bi lahko država z odločbo tudi sprejela, da ta grad obnovi. Na drugi strani pa je sodelovanje z lokalno skupnostjo, z Agencijo za radioaktivne odpadke in je bil tudi že znan program za ta grad. K sreči je tu prodaja predvidena v letu 2012 in bomo zagotovo tudi takšno prodajo poskušali zaustaviti oziroma izpeljati tako, kot je dogovorjeno v protokolih, ki jih je Vlada Republike Slovenije sprejela.

Zaradi teh dejstev, ki se nanašajo na gradove, kjer mislimo, da bi bilo treba razmisliti še o kakšnem gradu, pa ga mogoče z evropskimi sredstvi obnoviti, če je to možno, in pa tudi zaradi ostalih stališč, ki sem jih prej povedal, v Slovenski ljudski stranki ocenjujemo, da takšna odloka nista primerna za sprejetje, zato tudi ne bomo dali glasov za potrditev teh dveh odlokov o prodaji državnega premoženja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik Vlade, spoštovane ministrice!

Odlok o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države za 2011 je bil sprejet že v letu 2009. Obravnavani predlog odloka vsebuje dodatnih 28 nepremičnin, katerih orientacijska vrednost je 26 milijonov 152 tisoč 131, tako da se bo število povečalo na skupno 56 nepremičnin v skupni vrednosti 41 milijonov 632. Ker je upravljavec ugotovil, da nepremičnin pri opravljanju svojih nalog več ne potrebuje, želijo pa z njimi razpolagati, se predlaga odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem in za leto 2011 se število nepremičnin iz 28 poveča še za dodatnih 28, kar znaša skupaj 56 nepremičnin v skupni vrednosti 41 milijonov 632 tisoč evrov. V predlogu odloka so vključene nepremičnine, ki jih udeleženci internega trga uvrstijo na trg, ker jih trajno več ne potrebujejo. Očitno je, da teh nepremičnin upravljavec v takem obsegu

ne potrebuje za lastno dejavnost, zato jih lahko po lastni presoji proda, vključi v postopek menjav ali pa jo brezplačno dodeli. Sicer pa je nepremičnina na internem trgu od trenutka, ko jo upravljavec nanj uvrsti, do potrditve letnega načrta razpolaga z nepremičnim premoženjem, vendar najmanj 30 dni.

V predlogu za leto 2012 je zgodba vsebinsko enaka, vendar se spremeni le v številu nepremičnin v skupni vrednosti. Gre za 7 stavb z zemljišči, katerih skupna orientacijska vrednost znaša 10 milijonov, od tega je 1 v upravljanju Ministrstva za pravosodje in 6 v upravljanju Ministrstva za kulturo. V teh šestih nepremičninah, ki jih upravlja Ministrstvo za kulturo, je kar šest gradov, z vsemi pripadajočimi zemljišči in objekti. Glede na zapisano se nam zdi, da je orientacijska vrednost nizka. Istočasno pa me zanima, kaj ministrstvo z vsem tem premoženjem namerava početi. Že do sedaj se je izkazalo, da ministrstvo ni ravno dober gospodar in ne sledi merilom za vrednotenje kulturne dediščine, ki predstavlja nenadomestljivo vrednoto. Vsaka enota dediščine, ki je poškodovan ali uničena, je žal izgubljena, zato je treba kulturno dediščino vključiti v aktivno vsakodnevno življenje.

V Slovenski nacionalni stranki računamo, da se bo država obnašala preudarno, zato ne bomo nasprotovali.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Dobro jutro vsem!

Sam bom skušal v kratkem predstaviti stališče skupine nepovezanih poslancev v zvezi z obema odlokoma, tako da najprej omenim odlok za leto 2012, ki bo, kot kaže, predvsem deležen razmišljanj in pomislekov, Čeprav ravno ne gre za neko zelo pomembno vsoto za naš proračun, pa vendar zbuja ta vsota pomislek v zvezi z njegovo podstatjo. Gre namreč za številne kulturne spomenike, gre za gradove, ki jih na različnih koncih Slovenije skušamo dezinvestirati in kaže, da smo na nekatere tudi bolj čustveno kot racionalno in ekonomsko vezani. Sicer pa gre v odloku, ki govori o spremembah in dopolnitvah odloka za leto 2011, za precej večjo vsoto in morebiti je pomembno, kar zadeva orientacijskih vrednosti in kar zadeva številke, ki so s tem v zvezi zapisane, vprašati nekatere stvari. Odločitev o tem, kako bomo ravnali v Poslanski skupini nepovezanih

poslancev Solidarnost, je namreč odvisna tudi od tega, kaj bodo pokazala razmišljanja o nekaterih naših vprašanjih, ki se nam zastavljajo. Res je, za teh nekaj kulturnih spomenikov, v glavnem gre za gradove, je orientacijska cena relativno nizka. Tisti, ki smo se kdaj imeli priložnost ukvarjati s tovrstnimi problemi za dezinvestiranje kulturnih spomenikov, ki so v glavnem v propadanju, ki jih v glavnem lastniki težko vzdržujejo, smo pač naleteli na skoraj enotno prakso, da takrat, ko se je ponujalo to v dezinvestiranje, ni bilo tistih, ki bi bili pripravljeni vzeti nase vse stroške, potrebne za to, in v veliki meri je bilo značilno tudi to, da za te objekte ni idej, da ni programov, da ni nekih vizij, zavoljo tega tudi prihaja pri dezinvestiranju do velikih problemov.

Stanovanja, ki so v okviru prvega odloka na razpolago, imajo izredno visoke orientacijske vrednosti. Verjetno je to zvezano s kakšno rento, ki zadeva posebno lego teh nepremičnin in tudi z velikostjo in standardom nepremičnin. Vemo, da so nekatere tudi v tujini. Postavlja se vprašanje, ali je nujno to dezinvestirati ali je možno te nepremičnine, te stanovanjske objekte uporabiti na drugačen način. Morebiti tiste, ki so v Republiki Sloveniji, nameniti za to, da se oddajo kot nepremičnine, namenjene neprofitnemu najemu. Mi ne vemo, ali je tako, se pa lahko upravičeno takšno vprašanje postavi.

Nekoliko nižjo orientacijsko vrednost predstavljajo poslovni prostori. Zdi se, vsaj po vrednostih, da ti niso ustrezno locirani, da niso ustreznega standarda, vzdrževanja, sicer bi verjetno bile orientacijske vrednosti višje. Tisto, kar pa je bilo danes že omenjeno in kar tudi nam vzbuja misli, da morebiti ni najbolje ocenjeno – ne, če je bilo ocenjeno s cenitvami, in ne, če je bilo po izkustveni metodi to ocenjeno – so zemljišča. Gre za relativno skromen znesek za velike kvadrature zemljišč, pri čemer niti ni najbolj nujno, da je determinanta cene sedanja raba zemljišča, ampak, premislek o tem, kaj se bo s temi zemljišči dogodilo čez leto, dve, pet ali morebiti celo več, ko se utegne spremeniti namembnost, ko se utegne spremeniti raba in s tem v zvezi multiplicirati izhodiščna cena, s katero smo sedaj soočeni.

Mi kljub temu skušamo razumeti, zakaj je Vlada te nepremičnine ponudila v dezinvestiranje in bomo naklonjeni glasovati za, če bomo na koncu prepričani, da gre za res neizpodbitno dejstvo, ki ga je ministrica uvodoma napovedala, da pravzaprav naš interni trg teh nepremičnin ne potrebuje – bodisi zaradi tega, ker niso ustrezne nepremičnine odveč, bodisi ker niso

funkcionalne, bodisi iz kakšnega drugega razloga teh nepremičnin ne namenjamo dejavnosti organov državnih institucij. Drugo vprašanje je, ali je razlog morebiti res predvsem zagotavljanje virov prihodkov spričo proračunov primanjkljaja in dolga, ampak z ozirom na številko orientacijske vrednosti, bomo zelo težko kaj bistvenega spremenili pri naših proračunih in primanjkljajih, razen če bi se tržna cena z ozirom na orientacijsko zelo spremenila. Naslednje vprašanje je, ali je morebiti potreba in nuja, da se razbremenimo teh nepremičnin zaradi tega, ker povzročajo kot nepotrebno poslovno premoženje previsoke stroške, stroške zato, da ne propada, da zadržimo propadanje teh objektov in da jih ohranimo na nekem nivoju, da se bo kasneje morebiti vendarle našlo tudi povpraševanje na tržišču. Še eno vprašanje se zastavlja, ali jih morebiti ne ponujamo zavoljo tega, ker bomo na ta način prihranili nekaj stroškov, namenjenih po posebnem zakonu, da bi se tovrstni objekti ohranili. Sam poznam recimo grad Viltuš v bližini Maribora, za katerega smo v zakonu sprejeli določena namenska sredstva, da bi se objekt ohranil, da bi se ustrezno vzdrževal in da bi se tudi namenjal nekim drugim dejavnostim in ne zgolj propadanju. To so vprašanja, ki se postavljajo in razmislek o teh vprašanjih je tisti, ki bo odločal o tem, kako bomo glasovali. Sicer pa menimo, da če gre res za nepotrebno poslovno premoženje, če res ni nobene potrebe na internem trgu in če se najde na tržišču kupec za primerno ceno, ne zgolj za orientacijsko vrednost, potem je smiselno te nepremičnine prodajati, sicer bodo pa najbrž ostale neprodane, tako kot je vrsta nepremičnin ostala neprodanih tudi doslej.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in skupno uvodno predstavitvijo k obema predlogoma odlokov.

Prehajamo na razpravo o vsakem odloku posebej.

Nadaljujemo z **20.a točko, torej Predlogom odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011.**

Ugotavljam, da amandmaji k dopolnjenemu predlogu odloka niso bili vloženi, zato bomo glasovanje o dopolnjenem predlogu odloka opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 20. točki

dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo z **20.b točko dnevnega reda – obravnava Predloga odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012.**

Ugotavljam, da amandmaji k dopolnjenemu predlogu odloka niso bili vloženi. Glasovanje o dopolnjenem predlogu odloka bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 20. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012 V OKVIRU NUJNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade Mateji Vraničar, državni sekretarki na Ministrstvu za finance.

MATEJA VRANIČAR: Predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 predstavlja zaključeno enoto z drugimi proračunskimi dokumenti. Glede na pravno naravo državnega proračuna je nujno sprejeti rešitve, ki omogočajo tekoče in nemoteno izvrševanje proračuna, in te rešitve vključuje predlagani predlog zakona. Gre za letni zakon, zato se vsebina v primerjavi s trenutno veljavnim zakonom o izvrševanju proračuna spreminja le toliko, kolikor je potrebno za nemoteno izvrševanje proračuna v prihodnjih dveh letih.

Bistvene spremembe, ki jih vsebuje predlog navedenega zakona, so predvsem v uzakonitvi nekoliko spremenjene priprave proračuna in iz tega razloga so določeni nekateri novi pomeni uporabljenih pojmov iz vsebine zakona, določeno je nekoliko spremenjeno prikazovanje načrtovanih izdatkov v načrtu razvojnih programov, neposrednim uporabnikom je omogočeno, da v svojem finančnem načrtu samostojno in brez omejitev prerazporejajo pravice porabe v okviru istega podprograma razen v primeru postavk slovenske udeležbe in pa postavk namenskih sredstev EU. Ministrstvo za finance nadalje podeljuje pristojnost za odločanje, da se lahko na predlog predlagatelja finančnega

načrt znotraj istega podprograma zagotavljajo pravice porabe drugemu predlagatelju finančnega načrta, Vladi pa se podeljuje pristojnost za odločanje o prerezporeditvi med različnimi podprogrami posameznega ali različnih predlagateljev finančnih načrtov do višine 10 % podprograma v sprejetem proračunu.

Kot rečeno, predlagani zakon predstavlja zaključeno enoto z drugimi dokumenti, ki smo jih v zvezi s proračunom 2011 in 2012 obravnavali v preteklem dnevu in danes, in predlagamo Državnemu zboru, da jih potrdi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.
Prosim, predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Spoštovani, gospod predsednik, gospe in gospodje!

Ni običajno, da predsednik Vlade ob tej točki dnevnega reda nagovori ta visoki dom, vendar tudi niso običajne razmere, v katerih odločate o najpomembnejših vprašanjih za usodo naših ljudi in države. Najprej bi se vam rad v imenu Vlade zahvalil za včerajšnje in sinočnje odločitve, zlasti za interventni zakon pa tudi za druge, ki predstavljajo poskus ureditve razmer, ki so pomembne za dva pomembna cilja: eden je konkurenčnost, drugi pa socialna povezanost. Danes boste odločali o proračunih in drugih zakonih, ki mu pripadajo. Prosim vas, da rebalans sprejmete. S tem bomo zasledovali zelo pomemben kratkoročni in srednjeročni cilj, to je cilj fiskalne konsolidacije oziroma zmanjševanje primanjkljaja. Prav tako vas prosim, da z naklonjenostjo gledate pokojninsko reformo in sedaj bi rad povedal, zakaj.

Zakaj niso običajne razmere doma in zakaj niso, ker smo del razvitega in sodobnega sveta običajno, zunaj? Danes sem svojim sodelavcem že izdal navodilo, da ko gre za vse diskusije, ki se tičejo morebitnih posegov v Lizbonsko pogodbo, pridejo na klop Ustavne komisije in Odbora Državnega zbora za evropske zadeve, da vse zadeve, ki se tičejo morebitnih odločitev o uveljavitvi avtomatičnega mehanizma za pomoč državam, ki so se znašle v finančni krizi, tukaj se omenjata Irska in Portugalska, prideta direktno, takoj, ko bomo s temi informacijami razpolagali tudi sami, na Odbor za finance in še v en odbor bo šla vsa diskusija v Državnem zboru, če bo treba, da bomo skupaj premišljali pomembne stvari, ki so odločilne za našo usodo.

Še enkrat bi se vam rad zahvalil za odločitve, ki ste jih sprejeli na tej seji Državnega zbora, ki gredo v pravo smer.

Slovenija danes, zlasti, če bo sprejet rebalans in pripadajoči zakoni, ostaja znotraj tiste skupine držav, ki lahko s pogumom gledajo v prihodnost kljub velikanskim težavam, ki čakajo Evropsko unijo, včeraj ste slišali izjave Van Rompuya, včeraj ste slišali izjave komisarja Rehna, da o drugih ne govorim. Jaz odhajam jutri na pogovore s temi voditelji o teh in drugih temah, zdelo se mi je prav, da pred tem visokim zborom opozorim na neobičajnost in zahtevnost okoliščin, v katerih smo se znašli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora Bogdanu Čepiču.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predsedniku Vlade, ministric in ministri, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 30. nujni seji 12. 11. 2010 kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki v okviru splošnih pripomb med ostalimi ugotavlja, da večina predlaganih rešitev z izjemo določb poglavja o postopku dodelitve sredstev subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranj iz državnega proračuna glede na naravo predpisa ne predstavlja novosti, hkrati ocenjuje, da to poglavje sistemsko sodi v zakon o javnih financah. V nadaljevanju posreduje Zakonodajno-pravna služba še konkretne pripombe k vrsti členov zakonskega predloga. Izmed kvalificiranih predlagateljev so amandmaje vložili Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke k 8. členu, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke k 42. in na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe štiri koalicijske poslanske skupine k 1., 2., 18., 21. in 35. členu za črtanje celotnega devetega poglavja ter amandma k 54. členu zakonskega predloga. V okviru dodatnega delovnega gradiva je odbor prejel še mnenje Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ, kot zainteresiranega delovnega telesa, in se seznanil s predlogom Združenja občin Slovenije za dopolnitev 42. člena predloga. Iz dane predstavitve uvedenih rešitev v okviru začete druge obravnave besedila izhaja, da besedilo sicer vsebuje običajne rešitve vsakokratne spremembe

gradiva proračunskega paketa, ki pa se za tekoče izvajanje proračuna po potrebi ustrezno spreminjajo. Letos se spreminjajo že zaradi same priprave proračuna, ki je v primerjavi s preteklimi leti nekoliko drugačna. Tako je uvedena na primer razlaga novih pomenov pravnih pojmov neposrednih uporabnikov in dana možnost prerazporejanja v obsegu lastnih finančnih sredstev. Hkrati zakonski predlogi finančnemu ministrstvu dodeljujejo pristojnost za odločanje o posameznih prerazporeditvah oziroma Vladi, glede prerazporeditve med različnimi podprogrami posameznega ali različnih predlagateljev finančnih načrtov do višine 10 % podprograma v sprejetem proračunu. Omembe vredna je tudi rešitev, ki določa višino povprečnine za občine za leti 2011 in 2012. Razprava se je odprla ob amandmajskih predlogih k 8., 24. in 42. členu zakonskega predloga. V nadaljevanju je odbor izmed amandmajev kvalificiranih predlagateljev sprejel amandmaje štirih koalicijskih skupin Socialnih demokratov, Zares, DeSUS in Liberalne demokracije Slovenije k 1., 2., 18., 21., 35. za črtanje devetega poglavja in s tem členov 46. do 52. in k 54. členu zakonskega predloga. Ob tem odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine SDS k 8. in obeh amandmajev Poslanske skupine SLS k 42. členu zakonskega predloga. Odbor je izvedel glasovanje o amandmaju v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora, na podlagi sprejetega sklepa je glasoval o vseh členih zakonskega predloga skupaj in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki vključuje vse sprejete amandmaje. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del poročila, ki ste ga dobili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 po mnenju predlagatelja ne uzakonja posebnih načel ali poglobitvenih rešitev, saj so ta opredeljena v 2. členu Zakona o javnih financah. Le-tem predlog zakona tudi sledi. Osnovni cilj zakon je po mnenju predlagatelja uzakoniti rešitve, ki bodo omogočile tekoče in

nemoteno izvrševanje sprejetega rebalansa proračuna.

V SDS smo vložili amandma, ki določa, da odhodki širšega sektorja države po ESA-95 metodologiji v proračunskem letu ne smejo presežati 43 % bruto domačega proizvoda. Gospodarska kriza je povzročila znaten upad BDP. Ta je zaradi neučinkovitega in prepočasnega ukrepanja Vlade Boruta Pahorja še dodatno upadel. Ker ni bilo učinkovitih ukrepov za zmanjšanje odhodkov širšega sektorja države oziroma povečanja prihodkov, je delež teh odhodkov, merjen kot odstotek BDP, nesorazmerno narasel. Zato takojšnje zmanjšanje odhodkov širšega sektorja države na 43 % BDP ni možno. Za leti 2011 in 2012 se zato določa prehodno obdobje, in sicer tako, da bi v letu 2011 ta delež znašal 45 % BDP, v letu 2012 pa 44 % BDP. S sprejetjem tega amandmaja bi se odhodki širšega sektorja države znižali za okoli 1,1 milijarde evrov.

Predloga zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 v SDS ne bomo podprli, ker se s tem zakonom ureja izvrševanje proračunov, ki sta slaba, potratna, nerazvojna in ne upoštevata gospodarske in socialne situacije v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Poslanska skupina Zares – nova politika sicer z nekaterimi pridržki in utemeljenimi opozorili podpira Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in Dopolnjeni predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2012. Tako je logično, da je enako ali podobno naše stališče tudi pri Predlogu zakona o izvrševanju obeh proračunov.

Osnovni cilj v nekem pogledu tehničnega zakona je omogočiti tekoče in nemoteno izvrševanje proračunov na temelju posebnih načel, ki so že opredeljena v Zakonu o javnih financah. Posebej je določen obseg zadolževanja javnega sektorja in dovoljenih poroštev države v posameznem letu, posebno poglavje je urejanje pooblastil Vladi in ministrstvu, pristojnemu za finance, za izvrševanje proračunov za leti 2011 in 2012. Pomembno in odgovorno je pooblastilo, povezano z zadolževanjem Vlade v okviru fiskalnega stabilizatorja. Hkrati predlagani zakon določa tudi obseg obveznosti, ki jih lahko uporabniki prevzamejo v tekočem letu, ki

bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih. Glede izvrševanja proračuna je vendarle treba omeniti, da zakon, o katerem razpravljamo, ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu Evropske unije. Način sestave proračuna, če tako rečem, je standarden. V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji, s tem da se v bilanci prihodkov in odhodkov izkazujejo tudi prihodki, ki obsegajo namenska sredstva Evropske unije, in odhodki, ki obsegajo plačila sredstev v proračunu Evropske unije. V načrtu razvojnih programov se načrtovani izdatki izkazujejo po programski klasifikaciji, seveda po projektih in virih financiranja po posameznih letih do celovite izvedbe projektov. S tem v zvezi je v zakon umeščeno poglavje o postopkih dodelitve sredstev subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranja iz državnega proračuna. Urejajo se zahteve in merila za odločanje upravičenosti za dodelitev omenjenih sredstev, predvsem spodbujanje razvojnih programov. Določajo se kumulativni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni do neposrednih uporabnikov proračunskih sredstev, praviloma z javnim razpisom, imenovanim komisije. Podrobnejša pravila postopka in merila pa predpiše minister, pristojen za finance. Poudarek, ki ga zakon namenja tej problematiki, izhaja bržčas iz izkušnje, da je zaupanje dobro, toda nadzor še boljši. Tudi zaradi tega se zdi, da je predlog zakona nomotehnično ustrezen in bo omogočal učinkovito in transparentno izvrševanje proračuna.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Spoštovane kolegice, preden gremo naprej, bi vas vseeno, ker so me opozorili, rad opozoril na majhen popravek pri vrstnem redu razpravljavcev na današnji seji Državnega zbora. Po končani obravnavi in glasovanju o proračunskem paketu, bomo obravnavali 2. a točko Zakona o dohodnini v okviru nujnega postopka. Pri tej točki bi moralo biti napisano sprotno glasovanje, se pravi, ko bomo končali proračun, bomo prešli na to točko in pri tej točki bomo sprotno glasovali. Se pravi, na tretji strani bi moralo biti s krepkim tiskom napisano "sprotno glasovanje". Samo toliko, da ne bo nesporazumov.

Gremo naprej s predstavitvijo stališč. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane ministrice in ministri, kolegice in kolegi!

To, kar se je zgodilo včeraj ob obravnavi predlogov proračunov za leti 2011 in 2012, je po moji oceni milo rečeno sramota za Državni zbor. O obeh najpomembnejših strateških dokumentih te države za naslednji dve leti smo poslanci Državnega zbora razpravljali točno eno uro in 15 minut. Naj bom še bolj natančen, v dvorani nas je sedelo 9 poslancev plus predsedujoči. To je po moji oceni norčevanje iz Državnega zbora, iz te države in iz ljudi. Ure in ure smo sposobni razpravljati o popolnoma nepomembnih zadevah, o drugorazrednih temah, če hočete, v primerjavi s proračunoma za leto 2011 in 2012, ki bi morala biti eden od ključnih elementov za reševanje finančno-gospodarske krize ali, če hočete, kako bomo pravzaprav prebrodili to krizo. Včeraj ni bilo veliko junakov, ki bi kaj povedali o teh najpomembnejših strateških dokumentih, ki bosta usmerjala celotno državno fiskalno politiko naslednji dve leti. Mogoče sicer nam v opoziciji ni vse znano ali je kaj prikrito ali se morda že pripravljajo novi rebalansi, ampak to, kar se je včeraj zgodilo, nam ne more biti v ponos.

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije je podlaga za izvrševanje proračunov, torej predpogoj k proračunom. Proračunoma za leti 2011 in 2012 v Poslanski skupini SLS nasprotujemo, ker sta nerealna in izrazito nevarčevalna, ker v letu 2011 zavestno načrtujemo 1,7 milijarde evrov primanjkljaja in v letu 2012 še dodatnih 1,4 milijarde evrov. V treh letih bomo porabili dobre 3 milijarde evrov več, kot jih bomo imeli na voljo. A kaj varčujemo? Bolj malo, lahko rečem skoraj nič. Večina proračunskih uporabnikov, tudi tistih, ki popolnoma nič ne prispevajo k reševanju gospodarske in finančne krize, ima na voljo več sredstev kot v letu 2008, v letu tako imenovanih debelih krav in največjega razcveta slovenskega gospodarstva v zgodovini samostojne Slovenije.

Iz vseh navedenih razlogov nasprotujemo tudi zakonu, ki je osnova in podlaga za izvrševanje proračunov, o katerih je včeraj tekla beseda in bomo o njih danes šele glasovali.

Še enkrat, predlaganega zakona ne bomo podpri.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav predstavnikom Vlade in kolegicam in kolegom!

Gre za zakon, ki ga po navadi obravnavamo v paketu z vsakoletnim proračunom. Namen je uzakoniti rešitve za tekoče in nemoteno izvajanje proračuna. Spremembe obstoječega zakona so predvsem posledica sprememb nekoliko spremenjene priprave proračuna. Tako so določeni novi pomeni posameznih uporabnih pojmov. Določeno je nekoliko spremenjeno prikazovanje načrtovanih izdatkov v načrtu razvojnih programov. Neposrednim uporabnikom je omogočeno, da so v svojem finančnem načrtu samostojni in brez omejitev prerazporedijo pravice porabe v okviru istega podprograma, razen iz postavk slovenske udeležbe in pa iz postavk namenskih sredstev Evropske unije ter posameznih kontov oziroma na posamezne konte plačnih postavk.

Ministrstvu za finance se podeljuje pristojnost za odločanje, da se lahko na predlog predlagatelja finančnega načrta znotraj istega podprograma zagotavljajo pravice porabe drugemu predlagatelju finančnega načrta. Vladi pa se podeljuje pristojnost za odločanje o prerazporeditvi med različnimi podprogrami posameznega ali različnih predlagateljev finančnih načrtov do višini 10 % podprograma v sprejetem proračunu.

Med drugim predlog zakona na novo določa višino povprečnine za občine za leti 2011 in 2012. V prvotnem predlogu zakona je bilo vključeno tudi novo, 9. poglavje, ki je urejalo postopke dodelitve sredstev subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranja iz državnega proračuna. Z amandmaji smo na matičnem delovnem telesu črtali celotno poglavje, čemur Vlada ni nasprotovala. Zakonodajno pravna služba Državnega zbora je namreč opozorila, da to poglavje ne sodi v zakon o izvrševanju proračunov, ampak v sistemski zakon.

V naši poslanski skupini novele ne bomo iz znanih razlogov, ker ne podpiramo proračunov za leti 2011 in 2012, podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Zakon o izvrševanju proračuna mora biti zato, da uzakoni rešitve, ki bodo omogočale tekoče nemoteno izvrševanje proračuna. Hkrati pa ureja posebna pooblastila Vladi in ministrstvu, pristojnemu za finance, da proračun za leti 2011 in 2012 izvršuje. Samo en del vsebine tega zakona bom v imenu Slovenske nacionalne stranke poudaril in velja predvsem Vladi, ustvarjalcem in nam.

Tako kot je premier danes, bi tudi jaz rad opozoril, ampak na čisto drugo vsebino. Ne na stanje financ v Evropi, ampak v Sloveniji. V zadnjih petnajstih letih je Slovenija imela delež javnih odhodkov na ravni 44 % bruto družbenega produkta. Uspelo ji je doseči hitro gospodarsko rast in vzdrževati socialno kohezijo. Optimalnih teorij o pravem deležu izdatkov ali pa prihodkov pač ni, lahko pa bi rekli empirično, da je 44 % ustrezen. Na strani javnih prihodkov je mogoče ugotoviti, da se je delež javnofinančnih prihodkov po zniževanju davkov v tem obdobju, v katerem smo, ustalil na ravni okrog 42 % bruto družbenega produkta. Ugotovitev: Slovenija bi torej ob ohranjanju 44 % deleža javnih izdatkov in 42 % deleža javnih prihodkov vzdrževala normalni primanjkljaj na ravni 2 % bruto družbenega produkta. Tak primanjkljaj presega načrtovan normalni primanjkljaj, nevzdržen bi bil srednjeročno, zato bi lahko dosegli tudi normalni ciljni primanjkljaj na ravni 1 % BDP, tako da bi Slovenija znižala ciljni ali normalni delež javnih izdatkov na 43 %. Tako znižanje bi bil znak gospodarstva, da je država odločena in da bo varčna. Zakaj to govorim? Zato, ker je ena od opozicijskih strank, ki je nihče ne poslušajo, ob podpori drugih to zapisala kot zavezo tej vladi v Zipro v 8. člen. Ampak matični odbor s koalicijo kot valjarjem je to povozil. Danes imamo ta amandma ponovno na mizi in predlaga, da se ta vsebina, torej cilj držati se 43 % BDP javnih odhodkov, zapiše v 1. člen Zipra. In to bi morala biti moralna dolžnost Vlade in vseh nas, ker smo včeraj podpisali ali pa sprejeli nek dokument, nek zakon, ki posega zelo močno v kritično maso in strukturo ljudi. In če smo že tako pošteni do sami sebe, kako bomo varčevali, da Slovenija ne bo propadla, zapišimo ta cilj. Lahko je manj kot 43 % BDP javnih odhodkov, a ne sme jih biti več. Zakaj se to ne zapiše v 1. ali 8. člen Zakona o izvrševanju proračuna? To bi bila moralna dolžnost, da bomo skrbeli zase, ne pa, da danes pride premier pred Državni zbor, da nam pove, da bomo pripravljeni, da bomo namesto za svoje ljudi tukaj varčevali in spet dajali na Portugalsko, na Irsko in še kam. Jaz sem v slovenskem Državnem zboru, kjer me zanimajo slovenske finance in kjer zahtevam od vseh nas, da smo striktni do

tistega, kar bo peljalo slovenski narod v dobro. Ne, 43 % odhodkov BDP nočejo zapisati. In nič več jih ne smemo preseirati. Ne. Že zato verjetno, ker vemo, kam jih bomo dali. Ven. Na čigav račun, si pa še enkrat pogledajte 1. člen včerajšnjega intervencijskega zakona.

Jasno, da v Slovenski nacionalni stranki, če ta člen, ta amandma ne bo sprejet, Zipra ne bomo podprli, tako kot tudi nobenega od proračunov.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: Ponovno hvala, gospod predsednik za besedo.

Tudi če tega ne bi eksplicitno navajali, je nesporno in neizpodbitno dejstvo, da takrat, ko govorimo o Zakonu o izvajanju proračuna Republike Slovenije, govorimo o celem šopku zakonov, ki so s tem povezani, ne zgolj o proračunih za leti 2011 in 2012, ampak o tudi drugih zakonih, ki smo jih že sprejemali in jih še bomo, in odlokih, o katerih bomo odločali. Gre preprosto za to, da se zagotovi, da se bodo proračuni, kakršni bodo sprejeti, lahko tudi korektno izvajali, in da se bodo lahko na osnovi tega proračuna v primeru, da bo prišlo do težav, do odstopanj, tudi uravnoteževali. Govorimo torej o proračunih in o izhodni strategiji in o temeljnih problemih, ki jih želimo s tem šopkom zakonov rešiti, in govore o tem, da imamo ambicijo zadrževati javni dolg za vse na še sprejemljivi ravni, da želimo zmanjševati primanjkljaj, da si želimo gospodarske rasti in seveda čim višje stopnje zaposlovanja. Ravno ta gospodarska rast je zelo pomembna, ko se odločamo o tem, ali podpiramo fiskalno pravilo ali podpiramo odstotek porabe družbenega proizvoda. Torej Zakon o izvajanju proračuna Republike Slovenije omogoča, da sta proračuna sploh smiselna in omogoča, da se zagotavlja izvajanje na ravni zadolžitve, na ravni obvez, ki jih ta zakon tudi prinaša.

Vemo, da bodo precejšnje probleme z zagotavljanjem izvajanja proračuna, kakršna bosta, domnevam, sprejeta, zato je zelo pomembno, kakšna pooblastila daje ta zakon o izvajanju proračuna Republike Slovenije Vladi, finančnim načrtovalcem, tistim, ki so upravljavci posamičnih programov, Ministrstvu za finance, skratka tistim, ki lahko odločajo tudi o tem, kaj se sme vmes tekoče spreminjati, dopolnjevati ali zadrževati, če se pojavijo prevelike težave pri izvajanju. To je torej po naši sodbi bistvo tega zakona, da omogočimo

tekoče uravnavanje z ozirom na okoliščine, kakršne bodo in za katere si najbrž nihče danes ne upa zatrditi, da bodo točno takšne, kakršne so predstavljene v proračunih.

Problem povprečnine, ki je problem slovenskih lokalnih skupnosti, je eden izmed poudarjenih problemov, ampak tudi ta sodi v kontekst doseganja temeljnih ciljev, zato bomo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev, ki podpira proračun in temeljne cilje, podprli tudi ta predlog o povprečnini, kakršna je predlagana.

Kar se tiče podpore amandmaju v zvezi z odstotkom porabe družbenega bruto proizvoda ali pa z nekim limitom, ki ga fiskalno pravilo določa, smo bolj naklonjeni temu limitu, zlasti zavoljo tega, ker kakor sem omenil že v uvodu, je to zelo vezano na rast BDP, na gospodarsko rast in seveda na obseg trošenja in doseganja ciljev, ki smo si jih zastavili. V primeru, da bi, tega bi si želeli, ne upamo napovedovati, BDP rastle hitreje, kot je sedaj predvideno, je ta limit v absolutnem znesku seveda zelo dobrodošel, če hočemo zmanjševati javnofinančni primanjkljaj.

V primeru, da bi bila rast nižja, kot si jo obetamo, pa mora Vlada oziroma minister za finance poseči po ukrepih, ki jih Zakon o izvajanju Proračuna Republike Slovenije omogoča, da torej ustavi izvrševanje posamičnih delov in uravnoteži izvajanje proračuna, tako da bo to še finančno vzdržno z ozirom na prihodkovno stran.

Torej napovedujem, da bomo v nepovezani poslanski skupini podprli predlog proračunov, zakon o izvajanju le-teh in tudi odloke, ki to omogočajo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila Renata Brunskole.

Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni, gospod predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Sprejetje zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 je nujno za financiranje državnih projektov oziroma državnih proračunov za obe navedeni leti. Predlagani zakon ne vsebuje pomembnih sprememb v primerjavi s prejšnjimi zakoni o izvrševanju proračuna. Prav tako je ohranjena ureditev iz Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2010 in 2011, ki preprečuje prerazporejanje pravic med podprogrami. S tem se spodbuja natančnejše načrtovanje proračunskih uporabnikov. Na podlagi take določbe bo preprečena

neracionalna poraba sredstev predvsem ob koncu leta in se bo ugotavljala smotrnost določenih podprogramov z vidika racionalne porabe proračunskih sredstev. Prav tako je treba omeniti, da se nadaljuje financiranje predplačil za namenska sredstva EU, ki so bila uvedena v spremembah Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2008 in 2009. 24. člen tega zakona namreč določa, v katerih primerih in na kakšen način so predplačila mogoča, ne glede na določila zakona, ki ureja javne finance in ki predplačila načeloma prepoveduje. S to določbo se želi pospešiti predvsem črpanje evropskih sredstev in olajšati izvedba projektov, ki se financirajo iz sredstev Evropske unije. S 1. točko prvega odstavka tega člena se določa, da je predplačilo mogoče zgolj na podlagi neposredne uporabe predpisov Evropske unije. To določilo lahko razumemo zgolj kot pojasnjevalno določbo, saj ni dvoma, da je posamezne predpise Evropske unije treba implementirati v nacionalno zakonodajo, druge evropske predpise pa je treba uporabljati neposredno. V primeru uporabe te določbe bo proračunski uporabnik pri izplačilu upošteval zgolj pogoje in pravila evropskega predpisa. 2. točka prvega odstavka 24. člena nudi možnost predplačil v višini 20 % prejetih namenskih sredstev Evropske unije. Za sklenitev pogodbe, s katero se lahko dogovori preplačilo, je potrebno soglasje ministra, pristojnega za finance, določba pa selekcionira subjekte, s katerimi se predplačilo lahko dogovori. Cilj, ki ga določba zasleduje, je omogočiti neprofitnim organizacijam zasebnega prava in zbornici, ki izvaja javna pooblastila po zakonu, ki ureja socialno varstvo, izvedbo projektov, ki jih glede na to, da ne razpolaga z ustreznimi sredstvi, ne bi mogli uresničiti. Odgovornost za prevzem rizikov za morebitno neupravičeno koriščenje sredstev je na strani proračunskega uporabnika, ki sklene pogodbo, saj tretji odstavek tega člena določa, če prejemnik sredstev ne upraviči prejetega predplačila s pogodbeno dogovorjenimi dokazili, se v obsegu danih predplačil znižajo pravice uporabe na integralnih postavkah v finančnem načrtu neposrednega uporabnika, ki je predplačilo dogovoril. Iz drugega odstavka novega člena izhaja obveznost sklenitve pogodbe v primeru predplačil, obveznost dogovora o vračilu sredstev, v primeru neupravičenega izplačila pa tudi opredelitev, kaj je neupravičeno izplačilo. Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju. V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo o tem amandmaju razpravljati?

Marjan Bezjak, prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni ministrici, minister in vsi ostali prisotni!

Danes razpravljamo o zakonu o izvrševanju proračuna. Prav v tej razpravi, sami vidite, da včeraj in tudi danes ni veliko razpravljavcev, saj se nam zdi dejansko brezpredmetno razpravljati o zadevah, ki peljejo iz dneva v dan to državo ali proračun v slabšo situacijo. Moram vam povedati, da javni sektor nikakor ne zmanjšuje stroškov, ampak daje vedno večji pritisk na gospodarstvo. Vsi gospodarski subjekti so tako šibki, da razmišljajo, eni celo že odhajajo iz naše države. V naši državi smo ekstremno sposobni ljudje, ki dejansko znamo samo zviševati davke gospodarstva, molsti tiste ljudi, tisti gospodarski sektor, ki na koncu daje največ. Kdaj bo tega konec? Konec je lahko kar kmalu. Javnega sektorja je iz dneva v dan več, gospodarstva iz dneva v dan manj. Moramo si naliti čistega vina. Imamo najdražjo gorivo, trošarine iz dneva v dan dvigujemo. S tem državni proračun zmanjšujemo, namesto da bi ga poviševali. Ves tranzit, ki gre čez Slovenijo, tukaj pušča samo, če lahko tako rečem v žargonu, svinjarijo, denar pa nosi v druge države. Ne vem, kako ne moremo spregledati teh stvari, da začnemo razmišljati drugače. Pričakoval bi, da bi bili v tem mandatu vsaj na finančnem sektorju bolj sposobni, saj na koncu koncev imamo dva ministra za finance, če lahko tako rečem. Res je, da sta minister za razvoj in minister za finance nekako enaki instituciji, ki bi morali delovati z roko v roki. Res je, da Ministrstvo za razvoj daje gospodarstvu drobtinico ali zrno, po drugi strani pa mu druge institucije z davki iz dneva v dan jemljejo vse več denarja.

Moramo vedeti, da se država iz leta v leto bolj zadolžuje in narašča javni dolg. V lanskem letu je dejansko imela država za milijardo 800 milijonov več primanjkljaja, v letošnjem letu se ga načrtuje ravno toliko. Kdaj bomo zajezili odhodke napram prihodkom? Jaz ne vidim nobenega uspešnega gospodarja, ki bi lahko zapravil več, kot pa ustvaril. Zato se mi še nimamo kaj bati za našo prihodnost, bojijo se pa lahko naši zanamci, naši otroci, kako in kam nas pelje politika, ki jo

krojimo zanamcem. Jaz bi želel, da dejansko začnemo vsi skupaj razmišljati, da začnemo zmanjševati in krčiti stroške javnega sektorja, zmanjševati število ljudi, katerih učinek dela je maksimalno tri, štiri ure, zmanjševati in združevati ministrske resorje, s čimer bi naredili kar nekaj korakov k zmanjševanju porabe javnega sektorja. S tem bi pripomogli k zmanjšanju dajatev gospodarskega sektorja, s tem bi privabili več gospodarskih subjektov v Slovenijo, več vlagateljev v Slovenijo in napravili državo bolj uspešno. Upam, da razumete, ali pa tudi ne, želel bi, da bi res imeli razumevanje za gospodarski sektor, kmetijski sektor, sektor, ki ustvarja bruto družbeni prihodek v državno blagajno, in da bi končno enkrat začeli razmišljati o zniževanju davkov, ne pa iz dneva v dan o poviševanju davkov za državni proračun. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javila tudi državna sekretarka Mateja Vraničar. Potem pa bom odprl nove prijave.

Prosim, gospa Vraničarjeva.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Na kratko bi želela komentirati amandma, ki je bil vložen. Moram reči, da amandma posega na področja, ki so urejena z drugimi predpisi in ne določa razmerja do teh ureditev. Želela bi spomniti, da je na podlagi Zakona o javnih financah sprejeta Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna, ki določa fiskalno pravilo kot mejo javnofinančnih odhodkov. V kakšnem razmerju naj bi bil predlog amandmaja, ki določa višino odhodkov na nivoju 43% bruto domačega proizvoda, v odnosu do fiskalnega pravila, predlog amandmaja ne pove. Ne nazadnje s formalnega vidika moram opozoriti, da prvi predlagani odstavek oziroma predlog novega četrtega odstavka predstavlja sistemsko določbo, ki v zakon, ki je letni zakon in določa pravila izvrševanja proračuna za leti 2011 in leto 2012, ne sodi. Glede predloga petega odstavka pa moram povedati, no, tudi četrti odstavek se nanaša na odhodke celotnega širšega sektorja država. Med te odhodke sodijo med drugim tudi evropska namenska sredstva, odhodki iz namenskih prejemkov državnega in občinskih proračunov ter tudi vsi odhodki sredstev, ki jih v skladu z veljavnimi predpisi ti subjekti pridobivajo na trgu. Upošteva je veljavno zakonodajo, predvsem pa tudi upošteva je ustavne določbe v zvezi z položajem občin, ki so avtonomne pri razpolaganju z njihovimi javnofinančnimi viri, si

težko predstavljam, kako bi bila takšna določba, ne da bi bila operacionalizirana s podrobnejšimi instrumenti in ukrepi, s katerimi naj se takšna omejitev odhodkov širšega sektorja države doseže, uresničljiva. Po našem mnenju ni.

Pa še nekaj besed v zvezi s predlagani odstotki. Če primerjamo, kakšen obseg odhodkov in prihodkov je bil v preteklih letih, pa če začnem pri letu 2008, ki smo ga v preteklem dnevu kar veliko omenjali, naj omenim, da so odhodki v letu 2008 znašali dobrih 44 % bruto družbenega proizvoda, pri čemer je bil realizirani BDP višji, kot je ocena realizacije BDP-ja v letošnjem letu. Torej že v letu, ko je bila gospodarska rast, recimo, na višku, ni bilo mogoče doseči cilja, ki se ga zastavlja za obdobje gospodarske krize.

Govora je bilo danes, da mora ta določba predstavljati moralno zavezo za določanje odhodkov in urejanje javnih financ. Spomnim pa naj, da ne določamo moralnih pravil, ampak določamo pravna pravila, ki morajo biti tudi izvedljiva v praksi in po mojem mnenju takšen predlog dopolnitve 1. člena v praksi na tak način, kot je zastavljen, ni izvedljiv. Še več, je v nasprotju že z drugimi veljavnimi pravili. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javil tudi minister Mitja Gaspari. Potem pa sledi prijava. Prosim, mag. Gaspari.

MAG. MITJA GASPARI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Samo na kratko bi rad odgovoril tudi gospodu Horvatu. Jaz mislim, da je bila njegova prezentacija v tem smislu zanimiva, ker se konec koncev v parlamentu začne ustvarjati tudi zavedanje, da so določena fiskalna pravila za delovanje javnega sektorja v Sloveniji nujna. Tisto, kar je ta trenutek razlika, je tehnične narave, različno tolmačimo to, kaj bi naj bilo fiskalno pravilo in kako naj bi se uveljavilo. Ne bi komentiral tega, kar je bilo rečeno glede davkov. Če pogledamo objektivno številke, je ta trenutek Slovenija v vseh davčnih elementih nekje v povprečju Evropske unije, sedemindvajseterice, tam, kjer presegamo, je edino na obdavčitvi dela, in sicer za zaposlene, ki imajo višjo plačo od povprečne plače, to je ta znani slovenski problem, da imamo neomejene prispevke za socialno varnost, ne glede na to, kakšni so dohodki posameznika. Zaradi tega v nekem segmentu zaposlenosti imamo značilno situacijo izrivanja kvalitetnih delovnih mest iz podjetij, ker delodajalci ne želijo plačevati

nadpovprečno visokih obveznosti za zaposlene. Slej ko prej bo ta problem treba v Sloveniji rešiti. In to je edini resen problem, ki ovira s stališča davkov konkurenčnost slovenskih podjetij na mednarodnem trgu, pri ostalih davkih, če se omejim samo na te glavne, smo v povprečju Evropske unije, kamor tudi po svoji stopnji razvitosti sodimo. Tako o pretiravanjih ne bi govoril.

Glede trošarin. Trošarine so se dvignile v enem obdobju zaradi razlogov, ki so bili popolnoma fiskalne narave, ker je to najmanj distorcijski davek, ki ga lahko država na kratek rok vpelje, vsi ostali bi bili bistveno slabši – kot je DDV ali kot bi bila recimo dohodnina ali kaj podobnega. Pa tudi pri trošarini se je država ustavila in ne bo zvišala trošarin toliko, kot je bilo prvotno predvideno. O tem je bila tudi sprejeta sprememba zakona v Državnem zboru. Tisto, kar je v osnovi problem v Sloveniji, ko govorimo o javnih financah, je, da v nobenem obdobju zadnjih desetih let ni uspelo prilagoditi porabe v javnem sektorju oziroma javnofinančne porabe dejanskemu dolgoročnemu trendu naše gospodarske rasti. Praviloma nismo izkoristili dobrih let za to, da bi privarčevali in bi s tem lahko v slabših letih več trošili, ne da bi zaradi tega bistveno poslabšali ali sploh poslabšali javnofinančni položaj. O tem se lahko na nek način strokovno prepiramo, ampak številke govorijo same zase, in jih je težko premakniti, ko so enkrat takšne, kakršne so. Na tisto, kar je bilo že na izredni seji, ko ste dali zakon s podobno vsebino, kot je ta amandma, v proceduro, je bilo tudi zelo jasno odgovorjeno, da se v načelu strinjamo s tem, da Slovenija rabi trdnejša pravila igre pri planiranju, izvrševanju in nadzoru nad javnofinančnimi izdatki. Po našem mnenju bo tisto, kar bo Vlada predlagala v naslednjem letu znotraj zakona o javnih financah, ki se mora spremeniti in ki je temeljni akt, v katerem se zapišejo takšna pravila, ne v zakonu o izvrševanju, ampak v zakon o izvrševanju proračuna se na podlagi takšnega pravila, ki je v zakonu o javnih financah, lahko zapišejo konkretne letne številke, če to ni zapisano v zakonu o javnih financah. Pri tem bi rad opozoril, da je Nemčija storila resno napako, ko je v svojo ustavo zapisala fiksne številke, ki jih zdaj časovno premika, ker v situaciji krize so ta pravila postala nekoliko neizvedljiva ali pa v celoti neizvedljiva, in s tem tudi kvari kvaliteto tega pravila, če ga začenja spreminjati. Treba je torej najti ustrezno ravnotežje med fiksnostjo pravila in njegovo prilagodljivostjo na okoliščine, na katere sami ne morete vplivati, se pravi na okoliščine, ki so iz zunanjega sveta.

Vlada bo za naslednje leto predlagala naslednje rešitve. Prvič. Predlagala bo dvostopenjski proces sprejemanja državnega proračuna, in sicer v mesecu aprilu prva stopnja, v kateri se bo določilo srednjeročno številčno pravilo za javnofinančne izdatke, pri čemer bo to pomenilo javnofinančne izdatke za državo, za druge proračunske uporabnike, kot sta oba socialna sklada, in tudi za občine. Tudi za občine morajo veljati pravila, enako kot za državo, in to se da urediti z zakonom. Ni nujno, da z zakonom o financiranju občin, ampak z zakonom o javnih financah, ki zajema vse proračunske uporabnike, in takšni uporabniki so tudi občine, čeprav so samostojne lokalne institucije oziroma samouprava. V aprilu naj bi parlament odločil o tem, kakšno bo štiriletno gibanje javnofinančnih odhodkov, in to ne v odstotku, ampak v absolutnem znesku. Kot je bilo ta trenutek zapovedano za državni proračun, da naj bi bil v približno treh letih na ravni 10 milijard evrov, in to se tudi dogaja, kdor spremlja številke za leta 2010, 2011 in 2012. Na ta način je ta podatek o cilju tudi dejansko preverljiv, če ga merimo relativno, najmanj na eno od teh količin v ulomku ne moremo vplivati, to je družbeni proizvod, za katerega nimamo podatkov o tem, kakšna je bila realizacija, ko proračun izvajamo. Torej je to pomanjkljiv kriterij, o čemer je tekla beseda tudi že v mednarodnih krogih, ko se je govorilo o ciljnih. Enako se je tudi izkazalo za slab cilj, recimo, zlato pravilo Velike Britanije, ki je ugotovilo, da je treba enačiti javnofinančne prihodke tekoče z javnofinančnimi tekočimi prihodki, in so zdaj ugotovili, da imajo primanjkljaj 13 % družbenega proizvoda. Se pravi, pravilo ni delovalo tudi v Veliki Britaniji. Najbolj solidno takšno pravilo lahko deluje, če je definirano v absolutni številki. Vlada bo hkrati s takim predlogom fiskalnega pravila, ki bo jasno utemeljen, kot sem rekel, v zakonu, obrazložena bo tudi razporeditev teh sredstev na osnovne razvojne javnofinančne politike, da bo lahko parlament takrat razpravljal o tistih stvareh, ki so vezane na program stabilnosti in pa na tako imenovani nacionalni reformni program. S tem bomo vstopili v tisti način procedure, ki je od januarja naprej predpisan v Evropski uniji. Tudi Slovenija bo temu sledila, ker taka pravila in način delovanja zmanjšujejo entropijo in slab nadzor nad izvajanjem javnofinančnih odhodkov. Na osnovi teh sklepov Državnega zbora pa Vlada pripravi proračun, ki gre v normalno proceduro v mesecu septembru, kot je običajno. Se pravi ta dvostopenjski proces bo omogočal resnejšo diskusijo o razvojnih prioritetah, o tem, zakaj želimo in kam želimo denar usmeriti, načeloma po posameznih razvojnih politikah, in šele nato

pridemo do faze, ko morajo posamezni uporabniki proračuna ali ministrstva ali drugi na podlagi teh omejitev pripraviti svoje proračunske dokumente, ne pa obratno, kot je bila praksa praviloma v preteklosti, ko so posamezna ministrstva glede na moč in pa nekatere druge karakteristike pripravljala svoje proračunske dokumente. Na ta način bomo lahko v naslednjih letih dosegli tisto, kar se od nas zahteva, in to je, da srednjeročno dosežemo izravnano oziroma rahel primanjkljaj v strukturno prilagojenih javnofinančnih odhodkih, glede na to, kakšna je naša situacija na pokojninskem področju. Popolnoma jasno je ta trenutek, da je Slovenija med petimi državami, ki so najbolj ogrožene s tega stališča srednjeročno. Slovenija ima najslabšo demografsko situacijo oziroma med petimi najslabšimi in je izračun tega, kaj bi do leta 2030 pomenilo neizvajanje pokojninske reforme, da bi Slovenija konstantno morala imeti letno najmanj 0,8 % strukturni presežek v javnih financah, kar pomeni, da bi na račun neizvedene pokojninske reforme morali konstantno krčiti odhodke na drugih področjih, kar je sicer možno, o tem se parlament lahko odloči, ampak potem se pa tudi zavestno s to odločitvijo sprejmejo naslednji koraki, ki temu sledijo.

Ta jasna slika je pomembna v tisti prvi fazi razprave v Državnem zboru, ki upajmo, da bo sledila v mesecu aprilu naslednjega leta oziroma bo morala slediti, ker je to zdaj zaveza vseh držav Evropske unije, da bodo spoštovale tako imenovani Evropski semester in zaradi tega tudi ta priprava, ki ste jo dokumentirali pred dnevi glede nacionalnega reformnega programa, ki bo dvojček dokumenta stabilnostnega programa, v katerem se bosta z dveh koncev obravnavali dve temi, in sicer ena je fiskalna stabilnost in druga je strukturne spremembe, ki bodo to fiskalno stabilnost na daljši rok tudi zagotavljale.

Jaz pozdravljam to diskusijo, ki se je v parlamentu začela glede fiskalnih pravil, ker je to bistven napredek glede na preteklost. Mislim, da bomo našli tudi skupni jezik pri definiciji tega pojma v naslednjem letu, v začetku leta ob spremembah zakona o javnih financah, in s tem odprli pot za stabilno javnofinančno politiko v naslednjih letih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Smo pri razpravi o amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. členu. Prosim za prijavo. Besedo ima Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Govorimo o amandmaju, ki predvideva, da se v 1. členu zakona o izvrševanju proračuna doda četrti odstavek, ki predvideva, da odhodki širšega sektorja države ne smejo presežati 43 % bruto družbenega produkta, in peti odstavek, ki pa glede na trenutno stanje, smo nekje okoli 50 % od bruto družbenega produkta na odhodkih, daje možnost, da je v letu 2011 največ 45 % bruto družbenega produkta odhodkov in pa 12,44 %. To je prvo dejstvo.

Drugo dejstvo je, ki ga je v razpravi o tem amandmaju navedla gospa državna sekretarka, da ta člen in te vsebine ne sodijo v zakon o izvrševanju proračuna. Potem bi rad spomnil, da so v zakonu o izvrševanju proračuna tudi postopki za dodelitev subvencij, posojil in drugih oblik, za katere Zakonodajno-pravna služba tudi meni, da ne sodijo v zakon o izvrševanju proračuna, pa so tukaj notri.

Tretja vsebina, zakaj zagovarjam ta amandma, povejte mi, kam pa potem sodi ta podatek. Kam? Ni ga v proračunu, ne bo ga v Zipru. Kam? V katere dokumente? Da ne boste mislili, da je to izmišljotina SDS ali pa Baroviča ali pa kogarkoli, bom pa citiral, "Slovenija bi lahko znižala ciljni normalni delež javnih izdatkov na 43 %. Tako znižanje bi bil znak gospodarstvu, da je država odločena, da bo varčna. Ob takem deležu bi Slovenija še vedno ohranila dinamično gospodarstvo in kohezivno socialno politiko." In zdaj bistvo, fiskalni svet te vlade, ta vlada ga je imenovala, fiskalni svet bo zato 43 % delež javnih izdatkov v bruto družbenem produktu imel za tisti referenčni delež, z vidika katerega bo ocenjeval javnofinančno politiko Slovenije. Torej podatek, ki je izračunan s strani fiskalnega sveta. Fiskalni svet obstaja, imenovala ga je ta vlada verjetno že zato, ker so v njem strokovnjaki, ki bi tej vladi pomagali. In razen v poročilu fiskalnega sveta, kam bomo to zapisali, da bo zavezujoče, da se bomo vsi po tem ravnali. Kam? To poročilo lahko vržemo stran. Še sami so rekli, da se malo čudijo, da so sicer poročilo z veseljem naredili pa proučili, ampak kaj več učinka pa ne vidijo – sami člani fiskalnega sveta na seji matičnega delovnega telesa. Torej kaj? Potem pišimo na papir in jih vrzimo stran. Če je pa ta zaveza nekje zapisana, na žalost edina prilika je zdaj tale Zipro, bo pa to vsaj neka naša zaveza, zaveza, ki boli. In tudi takrat ne bomo toliko pametni, pa socialni ali pa asocialni, ko bomo govorili o interventnem zakonu, ker takrat bomo pa vedeli, da interventni zakon mora biti in mora spoštovati to pravilo. To je bistvo, zakaj mi želimo, da bi ta element bil zapisan v Zakon o izvrševanju proračuna in bi bil možen

in dosegljiv do leta 2013. In kar bi pomenilo, še enkrat pravim, da je država odločena, da bo varčna in da bo Slovenija lahko ohranila dinamično gospodarstvo in kohezivno socialno politiko. In to je vse. In to je ugotovitev fiskalnega sveta, ne Bogdana Baroviča, ne SDS, ampak pač to beremo. Beremo pa zato, ker moramo te stvari vključiti, tudi Vladi pomagati in jih vključevati v določene instrumente in v določene papirje, zato da bomo na koncu dosegli nek rezultat. Zato. In zdaj izgovori, kam kaj sodi, kam ne, tega sem navajen, da vse tisto, kar komu ni povšeči, nikamor ne sodi. Sodi tja ali ne sodi tja. Mogoče tudi res ne sodi, ne vem, ampak fino bi pa bilo, da bi vedeli, kam sodi, da se bo to spoštovalo, ne pa, da bo to samo zapisano v poročilu fiskalnega sveta na kar bomo pojutrišnjem pozabili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Branko Marinič.
Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa.

Bom skušal biti zelo kratek. Jaz sem zelo natančno poslušal državno sekretarko in pa tudi gospoda Gasparija. Ja, saj se strinjamo. Ampak spoštovane in spoštovani, zamujate. Zamujate! In prav vsebina tega amandmaja pri odhodkih širšega sektorja države pravzaprav začrta oziroma omejuje sredstva. In če bi izhajali iz napovedi predsednika Vlade, ki je na začetku simbolično nakazal, da bo treba zmanjšati v tem širšem sektorju, ko je napovedal, da si bo kavo plačal sam. Od takrat naprej je bilo treba razmišljati o tem, da bo treba te odhodke v širšem sektorju države omejiti. Ampak žal ste čakali. In pogledjte, pogledjte ta absurd! Predsednik Vlade napove, da bo treba nekaj ukreniti, se nič kaj ni zgodilo, nekaj malega za šminko. Po vsem tem, kar je napovedal, pa lahko ugotovimo, da prav v tem času, ko govorimo o najhujši krizi, se obisk nekaterih iz Vlade, ko se udeležijo 65. zasedanja generalne skupščine Združenih narodov, pojavi 137 tisoč evrov škode. Pogledjte zdaj to razliko. Od ene kave, namesto da bi dejansko sledili nekim ukrepom, pridemo do 137 tisoč evrov kar tako. Če varčujemo, če smo za to, da stanje izboljšamo, potem seveda sledimo temu amandmaju. In to je tisto, na kar želimo opozoriti oziroma konkretno se mora nekaj zgoditi, ker sicer ugotavljamo od leta 2005 pri primerjavi državnega proračuna po letih, ko gledamo prihodke in odhodke, to gre nekontrolirano. To bo postalo neobvladljivo, če ne bomo ukrepali zdaj in takoj. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.
Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa za besedo.

Stroga javnofinančna pravila smo pogrešali v Evropi in tudi v Sloveniji in ne nazadnje so verjetno tudi razlog, zakaj smo soočeni s takšnimi posledicami finančne in gospodarske krize. Nekatere države se niso držale niti približno razmeroma strogih pravil Maastrichta, vendar pa nesankcioniranje let tega je privedlo do kolapsa javnih financ v nekaterih državah. Tipičen primer je Grčija, verjetno bo še katera druga država. Zakaj to govorim? Zaradi tega, ker bi se tega morala zavedati tudi Slovenija. Tudi Slovenija bi morala sama do sebe postaviti zelo stroga javnofinančna pravila, da bo dolgoročno stabilizirala javne finance in dolgoročno omogočila ne nazadnje tudi razvoj konkurenčnosti gospodarstva. Obvladovanje javnofinančnih izdatkov je izjemno povezano s konkurenčnostjo, kajti javnofinančni izdatki pritiskajo na tiste, ki zagotavljajo prihodke za te izdatke. To pa je gospodarstvo, tisti del produktivnega gospodarstva, ki ustvarja, pravzaprav zagotavlja denar za to javno porabo. Mi želimo s tem amandmajem to javno porabo omejiti na procent ustvarjenega. Sledimo neki zdravi kmečki logiki, da v državi ne smemo porabiti več, kot ustvarimo, in da moramo porabo vezati procentualno na ustvarjeno. Vlada temu nasprotuje. Vlada ima drugačno fiskalno pravilo, bolj udobno fiskalno pravilo. To fiskalno pravilo pravi, ne glede na ustvarjeno, lahko država porabi približno 10 milijard evrov, ne glede na, ustvarjen bruto domač proizvod države. Jaz mislim, da je to pravilo rezultat siceršnje javnofinančne slike Slovenije in razmeroma ugodno podedovane javnofinančne slike, ki jo je podedovala od prejšnje vlade ta vlada. Namreč ta vlada je dočkala mandat s približno 22,5 % javnega dolga, merjenega v bruto domačem proizvodu. To je relativno nizka stopnja v primerjavi z drugimi državami evro območja in Evropske unije. Torej prostora za zadolževanje in prostora za trošenje je veliko, preden bi se znašli na nekih mejah Maastrichta, ki pravijo, da je ogrožena stabilnost pri 60 % javnega dolga, merjenega v bruto domačem proizvodu. Vi ste štartali pri 22,5, sedaj ste že pri 40 in verjetno boste kaj hitro napredovali po tej lestvici navzgor, če ne boste resno omejili javne porabe. In zaradi tega podedovanega oziroma tega okolja in specifik Slovenije ste se odločili za razmeroma udobno fiskalno pravilo,

da lahko trošimo do 10 milijard. Torej lahko trošimo več, kot smo takrat, ko je bil višji bruto domači proizvod in ko je bila konjunktura, ko je gospodarstvo cvetelo. Vi ste si zadali javnofinančno fiskalno pravilo, da lahko trošite več kot v najboljših časih. In hkrati očitajte prejšnji vladi, da je v dobrih časih preveč trošila. Zdaj pa razumi, če moreš – vi delate prav, ker trošite za 1,7 milijarde več, kot ustvarite, in to kar konstantno iz leta v leto, ne samo, da bi bilo eno leto posebno. V proračunu za leto 2011 boste ustvarili 1,7 milijarde evrov minusa, ki se izteka približno tudi toliko, in v letu 2012 1,5 milijarde. Če je to, spoštovani, pravo javnofinančno fiskalno pravilo, nam bog pomagaj. Jaz mislim, da ni. Zato mi predlagamo ta amandma. Zato mi predlagamo amandma, da vežemo javnofinančne izdatke na ustvarjen bruto domači proizvod, s 46 % v startu in postopno vsako leto za 1 odstotno točko znižujemo to porabo in pridemo v ciljnem letu na teh 43 %. Ali se to da narediti? Da se narediti. Da se narediti s črtanjem vseh nepotrebnih izdatkov, ki nikakor ali pa zelo malo vplivajo na gospodarsko aktivnost. Eden tipičnih primerov je, na primer, tudi ta nesrečni sistem, ki ga želite uvesti, satelitskega cestninjenja, kjer boste ne vem kateri tuji firmi plačali krepko preko 150 milijonov evrov za to reč. Ali to potrebujemo v tem trenutku? Ali je to izdatek, ki si ga lahko privoščimo v tem trenutku? Pa vprašanje, ali bo na koncu funkcioniral in ali ne bo spet ena izmed nasedlih investicij, ki jih imamo že ničkoliko.

Da ne govorim o tem bohotenju nekaterih sistemov javnega sektorja preko vse meje. Omenil sem že, recimo, primer šolstva. Pa ga bom še enkrat povedal, ker verjetno imamo tu drugo publiko in tako naprej. V približno 15 do 20 letih samostojne države smo podvojili število učiteljev na učenca, v povprečju gledano, v slovenskih šolah. Podvojili smo število delovnih mest, število prostorov, kjer so ti ljudje, opreme in tako naprej. In to nas stane. Ali smo podvojili kvaliteto izobraževanja v tem času? Nismo. Kvečjemu smo nazadovali. Torej ni premosorazmerne korelacije med številom učiteljev na učenca in kakovostjo izobraževanja, še posebej v osnovnih šolah. Je pa velika korelacija med javnofinančnimi izdatki in številom teh učiteljev. Še več, sedanji minister za šolstvo je uvedel elemente samoupravljanja v šolah. Kako? Tako, da učitelji imajo večino pri izbiri ravnatelja. Večino imajo, lahko sami določajo ravnatelja, sami sebi, in po navadi tistega, ki ima zelo mehko roko do njih in lahko verjetno kar z veseljem troši javnofinančni denar. Ustanovitelj, to je

lokalna skupnost, ima manjšino, krepko manjšino v svetih zavodov. To so elementi, spoštovani gospodje na drugi strani, ki prav silijo v neko nesorazmerno trošenje javnih financ in poglabljajo to luknjo. In vi ste se odločili, da ne boste sistemsko zmanjševali odhodkov na teh področjih, kjer bi lahko. Pa verjetno bi še kakšno področje našli, kjer bi se lahko zdravorazumsko, v skladu s cilji tudi na znanju temelječe družbe, naredil kakšen rez, ki bi bil koristen za vse. Verjetno bi podobno lahko govorili tudi o predšolski vzgoji pa še o katerem drugem sektorju tega širokega javnega sektorja. Torej več kot dovolj je razlogov, da se sistemsko ne lotevate omejevanja teh odhodkov in sledite temu vašemu fiskalnemu pravilu, ja, fiksirajmo jih na 10 milijard. Ne, fiksirati jih moramo na ustvarjeno. In to je v bistvu predlog tega amandmaja.

In še nekaj. Omenjena je bila pokojninska reforma in javnofinančni pritisk na penzije zaradi pokojninske reforme. Povedal vam bom, da ste si sami zaradi slabo načrtovanih ukrepov gospodarske politike povzročili to stvar. In vam bom to podčrtal na primeru Nemčije, ki si tega ni tako drastično zgradila. Primer nemške ekonomije in nemških ukrepov za spodbujanje gospodarske aktivnosti je šel v drugo smer, kot vaš. Bil je tako imenovano kenezijansko usmerjen. Nemci so s številnimi ukrepi spodbujali gospodarsko aktivnost v svoji državi. Niso ustvarjali pogojev za to, da se ne dela in dobi denar, ampak za to, da se spodbuja gospodarstvo pri delovanju. Uvedli so subvencije na najrazličnejših področjih, na primer subvencijo za nakup okolju prijaznih avtomobilov. In kaj so storili? Sedaj so približno na takšni stopnji brezposelnosti kot pred krizo, približno isto število brezposelnih imajo. Kaj to pomeni? To pomeni, da je plačnikov v pokojninsko blagajno približno toliko kot takrat, torej imajo plačnike v to blagajno. Kaj smo pa mi naredili? Mi smo pa naredili to, da imamo sedaj najmanj 40 tisoč brezposelnih več kot pred krizo, po podatkih, in če upoštevamo še tiste, ki so v instrumentih ohranjanja delovnih mest, v instrumentih čakanja na delovno dobo in instrumentih polnega delovnega časa, smo praktično podvojili število brezposelnih. Seveda teh plačnikov v pokojninsko blagajno ni več. In ker jih ni več, sta nestabilnost te pokojninske blagajne in problem financ v tej pokojninski blagajni drastično večja, kot bi sicer bila, če bi uspeli ohraniti delovna mesta na tak način, da bi tudi država ustvarjala pomembne projekte in zaposlovala gospodarstvo. To se da narediti. Vendar vi niste, ker ste diametralno proti

takšnim politikam delali, kljub temu, da smo mi to predlagali pred, ne vem, dvema letoma, enim letom, pred pol leta, ne vem koliko teh paketov ukrepov je opozicija predlagala, ki so šli v to smer. Sedaj pa tarnate nad problemom, ki ste ga delno tudi sami povzročili in nam sporočate nujnost pokojninske reforme. Jaz sem prepričan, da je pomemben element pokojninske reforme, ki ga vi sploh ne želite upoštevati, ustvarjanje novih delovnih mest, ne pa povečevanje vrst brezposelnih. To je problem. Kajti, če mi ustvarimo delovno mesto, ustvarimo plačnika v pokojninsko blagajno. Ne pa da ustvarjamo nove, ki iz blagajn javnih financ črpajo sredstva in seveda potem tudi pritiskajo na to odhodkovno stran proračuna.

Spoštovani, to fiskalno pravilo je zelo povezano s proračunskimi dokumenti in je neko sporočilo tej vladi, da naj zaboga omeji javnofinančne izdatke glede na ustvarjeno v tej državi in naj ne troši zaradi razmer, v katerih je, preko vse meje. Vidimo, da smo že kar nekajkrat bili preslišani, neuslišani in da boste šli po začrtani poti, kot ste si zamislili, tudi naprej. Ampak želimo vam povedati, da je to napačna pot. In želimo vam povedati, da bomo vedno opozorili na to napačno pot, kadar nas boste provocirali s takimi dokumenti. In prej je kolega iz Ljudske stranke, gospod Žerjav, opozoril, da je bilo sramotno malo razprave ob proračunskih dokumentih. Res je. Zakaj? Zaradi tega, ker pri tako neuravnoteženem dokumentu, kjer zeva 1,7 milijardna luknja, je nesmiselno vlagati amandma, da se, ne vem, Ministrstvu za finance pri, kaj jaz vem, nekem administrativnem opravilu vzame 5 milijonov evrov in se jih da porodnišnici v Brežice, ker je to brez zveze. Zakaj? Zaradi tega, ker ne bomo s tem stabilizirali javnih financ in rešili problema Slovenije prav nič. In zato nismo v Slovenski demokratični stranki na oba predloga proračuna vložili niti enega amandmaja, smo pa vložili tiste bistvene amandmaje na bistvene zakone. In to je ta bistveni amandma, ki bi lahko povzročil veliko koristi na dolgi rok. Verjetno bi pa povzročil veliko težav tej vladi, ki bi morala dejansko omejiti ta odhodkovni del in drastično zarezati v nekatere sektorje. Dve leti ste imeli časa, da bi pripravili systemske zakone, zarezate v te sektorje. Dve leti. ZOFI pa ne vem še kateri drugi zakon bi lahko naredila podlage za te reze, pa jih niste naredili, ker ne čutite te potrebe, mi jo pa čutimo, zato jo tudi predlagamo in vas bomo vedno tudi opominjali na te reči.

Kaj bi tak amandma po svoje preprečil? Preprečil bi, da bi se ohranjalo to nesorazmerje med odhodki in prihodki v proračunu prihodnjih let. Ta primanjkljaj, ki zeva in ki je večji danes, kot ste ga planirali

januarja letos – vi v obeh proračunskih dokumentih, sedaj predvidevate za 1% višji primanjkljaj, kot ste ga pa planirali v izhodni strategiji, ki ste jo sprejeli januarja letos. Poglejte si. Boste videli, da ste v izhodni strategiji planirali proračunski primanjkljaj, govorim za leto 2011, v višini 3,7 %, sedaj ga imate 4,7 % in za leto 2012 je bil planiral 2,7 %, sedaj ga imate v proračunskih dokumentih 3,8 %. Torej, ta neusklajenost in ta razlika med prihodki in odhodki zeva in bo zevala tudi v prihodnje in bo obremenjevala prihodne generacije, ker bodo to enkrat morali plačati.

Drugo, kar je. Tako fiskalno pravilo, kot ga imate, in nesprejetje tega amandmaja ohranja pristop, da se ne bo odpravljalo vzrokov za to nestabilnost oziroma za to neusklajenost prihodkov in odhodkov tudi v prihodnje, ne bo se odpravljalo vzrokov. Kaj je še najpomembnejše? Ne bo se prestrukturirala odhodkovna stran proračuna. Torej, mi bomo počasi prišli v situacijo, ko bodo tekoči odhodki z obrestmi in z vsemi temi zadevami vred zažrti, dobesedno zažrti v investicijski del in bo tega še veliko manj. Sedaj imamo investicije že tako ali tako ukleščene bolj ali manj na evropska sredstva, potem bo še huje, kajti leto 2013 bo blizu in teh virov bo vse manj.

Kaj ste pravzaprav s takim pristopom in vašim fiskalnim pravilom, da se lahko 10 milijard troši, ne pa tudi odstotek bruto domačega proizvoda, naredili? Naredili ste to, da imamo investicijskih odhodkov in transferjev v letu 2011 za 1,4 milijarde, primanjkljaja pa za 1,7. Torej, mi imamo večjo primanjkljaj, kot so investicijski odhodki in transferji skupaj. Kaj to pomeni zdravorazumsko? Več se zadolžujemo in več imamo minusa, kot imamo vseh investicij skupaj. Ali ni to alarmantni podatek, ali ni to kršenje nekega zdravorazumskega aksioma stabilnih financ? Ti se lahko zadolžiš za toliko, kolikor še investiraš v nekaj novega, ki bo generiralo dodatno vrednost. Če se pa zadolžuješ že za tekočo porabo, je pa to alarm prve stopnje. To se dogaja sedaj in to se bo dogajalo očitno tudi naprej. Da ne govorim o tem, da seveda zaradi takega neprestrukturiranega proračuna ni totalno nobene resne prioritete, kaj šele, da bi bilo tisto, kar piše notri, dvig konkurenčnosti gospodarstva, resna prioriteta te vlade. Nasprotno, z ukrepi jo dušite. En tipični primer, v pokojninski reformi predvidevata še dodatno obremenitev gospodarstva oziroma dvig obsega prispevkov za socialno zavarovanje. To se pravi, da se bo na specifičen način povečala osnova za obračun prispevkov, se bodo v absolutnem znesku seveda ti prispevki dvignili. To pa je še dodatna cokla k razvoju gospodarstva.

Torej spoštovani, to so utemeljitve, zakaj menimo, da bi bilo treba porabo v tej državi vezati na ustvarjeno, zaradi tega, ker lahko le na tak način odpravimo vzroke za nastanek teh anomalij, ker lahko posledično prestrukturiramo javne finance in ker lahko posledično namenimo več denarja.

Ministrica za javno upravo se mi smeji, pri čemer ji je v tem mandatu te vlade število zaposlenih v javnem sektorju naraslo na 160 tisoč in pri čemer ima ta vlada za 4 tisoč 300 javnih uslužbencev več, kot jih je imela na začetku mandata. To so vaše številke. In to je tudi razlog, da imamo tak nesrečen položaj javnih financ.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila ministrica za javno upravo gospa Irma Pavlinič Krebs. Izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec gospod Vizjak, gospod Luka Juri bo potrdil, da sem ga pozdravila z nasmehom. Drži? Torej ta nasmeh ni bil namenjen vam in nikoli ob razpravah poslancev, ki jih resno spremljam, z rešpektom, z razmišljanjem, se ne posmehujem. Skušam odgovoriti vedno z argumenti, če jih znam poiskati. In razprava in ponavljanje nekih podatkov, ki sem jih v preteklosti že večkrat, spoštovani gospod Vizjak, skušala, vaše trditve, demantirati z nasprotnimi argumenti, me v želji, da vedno znova to počnem, pač trudijo. Ta vlada ni dodatno zaposlila 4 tisoč ljudi. Ta vlada ni dodatno zaposlila v teh dveh letih 4 tisoč ljudi. Vi točno veste, da je za časa te vlade, prvič sem začela spremljati število zaposlenih glede na število opravljenih ur, to je ta edina evidenca, ki jo danes imamo v Republiki Sloveniji in jo vodi Ajpes, govori o številu ur, ki so opravljeni v javnem sektorju. Moj predhodnik, ko je govoril o podatkih glede števila zaposlenih v državni upravi, se je vedno omejeval samo na ožjo administracijo in v tem delu je od 1. 10. 2008–1. 10. 2010 za preko 400 birokratov manj. Pika. To je podatek. Da se na področju ostalih storitvenih dejavnosti število zaposlenih dejansko povečuje in je to povečevanje popolnoma enako, kot je bilo od leta 2004, za časa vaše vlade na letni ravni okoli za tisoč 200 zaposlenih, od tisoč variira do tisoč 200 zaposlenih, vsako leto več so te ure pokazale tudi v času vašega mandata. Prosim pogledajte si te podatke. In enako se dogaja tudi v naši vladi. Mi samo to skrbno spremljamo in smo dali navodilo, da se število zaposlenih, kjer ni nujno, ne povečuje. Kaj

nam je spremljanje, kje se število zaposlenih povečuje v letih 2009 in 2010 pokazalo? Spoštovani gospod Vizjak, zaposleni se povečujejo za 700, večkrat sem že povedala, na področju predšolske vzgoje, in sicer je zaradi podpiranja tudi vaše vlade s sprejemom dobre zakonodaje za vključevanje predšolskih otrok v vrtce obveznost zagotavljanja novih predšolskih oddelkov v lokalnih skupnostih povzročila, da je v dveh letih toliko novih zaposlenih vzgojiteljev oziroma vzgojiteljic. Za preko 400 je novih zaposlenih v domovih za starejše. V času vašega mandata in tudi v času našega so se dokončevale izgradnje domov za starejše. Menda ne pričakujete, da jih bomo pustili prazne. V tem delu novih kapacitet iz tudi velikih potreb zaradi demografske strukture so se zaposlovali ljudje, javni uslužbenci, ki danes oskrbujejo starejše v domovih za ostarele. Naslednjih 400 novih zaposlenih v tem dveletnem obdobju gre pripisati zaposlitvam na področju zdravstva. Tu je število zaposlenih tudi zaradi okrepitve in obnove novih domov, bolnišnic in potreb po zdravstvenem varstvu tudi zaradi demografske strukture povečano. Samo tu, na teh področjih, spoštovani gospod Vizjak, beležimo povečano število zaposlenih.

Druži tudi, da je Vlada s sklepom na treh področjih, kjer smo pristopali ne k linearnemu zniževanju, ampak smo preverili stanje na posameznih področjih, na treh področjih s sklepi dovolila, da se popolnijo sistemizirana delovna mesta. Gre za okrepitev inšpekcij, tam nismo omejevali zaposlovanj v letu 2009, na področju Ministrstva za obrambo se je dovolilo zaposlovanje vojakov in na področju Ministrstva za notranje zadeve se je dovolilo zaposlovanje policistov. Vse ob skrbni spremljavi. Gospod Vizjak, torej povečevanje števila zaposlenih je posledica dejstva, da zakonodaja določa obseg pravic in standard javnih storitev našim državljanom in državljanom, za katerega v tej vladi ocenjujemo, da jim ga glede na javnofinančno situacijo ne bomo kratili z znižanjem standarda na področju zdravstvene oskrbe, na področju predšolske, šolske vzgoje, to za enkrat naša država še zmore. Kajti naslednje temeljno vprašanje, na katerega seveda nihče noče resno razpravljati in razpravljamo samo na načelni ravni je, če torej več ne zmoremo, če je to zadolževanje res nedopustno, katere pravice, na katere so ljudje danes vajeni, bomo vzeli.

Jaz bi vas, ko sem že pri besedi, gospod Vizjak, lepo prosila, da si preberete v Gospodarskih gibanjih, v mesecu oktobru je gospod dr. Velimir Bole jasno predstavil, kaj se nam dogaja s stroški dela v javnem sektorju. Ti

stroški dela so bili že v letu 2008 glede na sposobnosti gospodarstva previsoki. S plačno reformo so postali nedopustno visoki. Da je ta plačna reforma zapisana ne v zakonu, ki bi ga lahko ta vlada enostransko spreminjala, ampak sta način in dinamika višanja plač v javnem sektorju v obsegu 500 milijonov evrov zapisana v kolektivni pogodbi, je velik problem. In ljudje imajo te višje plače, ki so že v letu 2008 po analiz, ki je bila opravljena, bili ocenjeni na več kazalcev kot previsoki. To je resen problem, zelo resen problem, in povzroča nekonkurenčnost, tudi gospodarstva. Enako velja za ugotovitev, da število zaposlenih v primerjavi s članicami Evropske unije v Republiki Sloveniji, spoštovani gospod Vizjak, na vseh področjih, tako na področju državne uprave kot na področju izobraževanja, na področju zdravstva in socialnega varstva ni previsoka, stroški dela pa so glede na sposobnost gospodarstva. To so pač objektivni kazalci, in to, da lahko v tem obdobju vzdržujemo socialno kohezivnost, da lahko usmerjamo sredstva za konkurenčnost gospodarstva, za tehnološki preboj, da na drugi strani ne varčujemo pri naši tekoči uporabi, sem povedala včeraj in danes ne bom ponavljala. Zelo, zelo varčujemo, tudi pri plačah. Dve leti to rast, ki ste jo dejansko načrtovali, za enkrat ustavljamo. Tudi stroškov dela v javnem sektorju. Letos bodo stroški dela zaradi ustavljanja rasti plač, povišanje plač beležimo samo okoli 1 %, drugo leto bo rast negativna, glede na interventni zakon, ki v pomembnem delu stroške dela v javnem sektorju niža, plus še 5% pri ostalih stroških dela.

Tako da, gospod Vizjak, ne držijo trditve, da ta vlada s temi proračuni, s tem, ko je usmerila sredstva v tiste razvojne prioritete, ni krepko zategnila pasu na vseh ostalih področjih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Vizjak je prosil za repliko.
Imate besedo, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, niti z enim samim stavkom niste demantirali mojih navedb, da je 4 tisoč 300 ljudi v javnem sektorju v mandatu vaše vlade več, kajti to je bilo včeraj objavljeno v enem izmed slovenskih časnikov. Prosim soočite se z njimi. Soočite se z njimi in demantirajte njihove podatke, to so njihovi podatki, ki so povzeti iz podatkov Ajpesa. To je ena stvar.

Druga stvar, prav to skrbi, kar je ministrica povedala, da so zaradi neke

kontinuitete, ki je v zakonih opredeljena, potrebovali nove in nove zaposlitve. V času krize bi verjetno veljalo prevetrili to zakonodajo in omejiti zaposlovanje v javnem sektorju. In ni res, da bi z omejevanjem trpel standard, ni res. Pa vam bom, na enem primeru sem vam že pokazal, pa vam bom na drugem primeru dokazal. Ne bi imenoval konkretnih porodnišnic, poznam pa tri primere, ko je približno na enega rojenega dojenčka tudi do dvakrat več zaposlenih v istem porodnem oddelku neke bolnišnice kot v drugi bolnišnici. Po standardih kakovosti so pa približno vse enake. Če boste analizirali zaposlene po različnih oddelkih različnih šol, zdravstvenih zavodov, boste ugotovili neverjetna nesorazmerja. Nekateri so, sploh v večjih centrih, zaposlovali neverjetno, nekateri na podeželju, kjer se otepajo pravzaprav s temi grožnjami, da bodo to ali oni zaprli, pa so hudičevo gledali in omejevali ta trend zaposlovanja. In imate danes ogromna nesorazmerja na račun nezmanjšanih istih standardov kakovosti. Verjetno se, ministrica, tukaj strinjava. Upam, da vsaj pri tem.

Želim vam povedati, da bi lahko v času krize izkoristili to krizo kot priložnost, da bi naredili resne reze tudi na tem področju. Vi ste mi pa prej govorili, da ste zaradi določene kontinuitete, tudi predpisov iz prejšnjega mandata, morali zaposlovati naprej in da ste zaposlovali naprej. Ne vi, Vlada, govorim javni sektor, javni sektor je več kot vi. Nasprotno vi, v tej vladi ste celo ustvarjali pogoje, da se zaposluje več. Omenil sem že način imenovanja ravnateljev, torej šefov, ki so posledično tudi odpirali nova delovna mesta. Torej to je problem, spoštovani. Problem je, da se v času krize ni protikrizno obnašalo, ampak se je sledilo neki kontinuiteti iz časov visoke konjunktore, kar je napaka. Vsaka vlada se mora prilagajati in vladati glede na situacijo in perspektivo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Dajem čas za prijavo za razpravo še k zakonu? Besedo ima gospod Alojz Posedel.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Slovenski pregovor pravi, da dobrotja je sirota. To bo verjetno spoznala tudi ta vlada. Danes tako očitno, kot je iz ust kolega poslanca Vizjaka to slišala, upam, da bo tudi razumela, da zaradi kontinuitete, je bilo rečeno, nekaterih zakonov, ki so očitno bili zelo populistični, zelo všečni, danes Vlada, ki si je v teh dveh letih zelo prizadevala omiliti

socialno stisko, doživlja od avtorjev teh zakonov in takšne politike že kritiko, zakaj ni tega spremenila. Veliko je bilo zahtev, da bi se ob nastopu tega mandata res prekinilo z nekaterimi zakoni, ki so bili slabo pripravljene, ki so bili, lahko se bo ocenilo čez nekaj časa, tudi škodljivi. Kolega Vizjak je sam omenil Zakon o otroškem varstvu. Koliko nasprotovanja in koliko opozoril je bilo, da brezplačen vrtec ni dobra rešitev. Da imamo po občinah primere, ko se matere, ki nimajo službe ali ki jim ni treba v službo, odločijo in dajo otroka v vrtec, ker je pač brezplačen. Zato povečanje števila zaposlenih, zato povečani stroški v vrtcih, zato povečani stroški občinskih proračunov, danes pa kritika, zakaj se ti zakoni niso spremenili. In tako je praktično na vseh področjih. Ta opozorila so prihajala na začetku delovanja te vlade, tudi ob sprejemanju proračuna za leto 2009, 2010 in 2011, ko se praktično odplačujejo, lahko trdim, tudi nekatere nepotrebne megalomanske investicije v nekaterih primerih občin, na območjih, kjer so župani ali pa kjer so bili direktorji iz "pravih" strank. To smo opozarjali nekateri ob začetku delovanja te vlade. Pa vendar, ta vlada je boljša, kot je bila prejšnja, zato je vse to pokrila, financirala in danes iz ust istih avtorjev doživlja te očitke. Mislim, da je to višek sprenevedanja.

Tudi razprave včeraj ob sprejemanju interventnega zakona so bile tako nepošteno do državljanov in državljanek, da se človek res vpraša, kaj nekateri želijo – vsem sicer boljše, tudi upokojencem. Zelo dobro, da ni vloženih amandmajev, ker potem bi poslušali, kako je treba pomagati gasilcem, kako je treba pomagati učiteljem, vsi bi govorili, kako je treba vsem pomagati, ob tem da pa vemo, da denarja ni. In dokler bodo takšna sporočila prihajala iz parlamenta, da se ne pove jasno in glasno, iz vseh ust, pozicijskih in opozicijskih, da je kriza tako huda, da bi se morali te stiske teh ljudi, države, zavedati vsi, ne pa da si tu mečemo naprej, kdo je kriv za stanje, in očitke za nazaj, kaj je bilo narobe narejenega. In tisto, kar mogoče človeka najbolj preseneča, je ta dvoličnost nekoga, ki po dveh letih očita, da ni spremenjeno tisto, kar je bilo očitno slabo.

Mogoče je res ta vlada to krizo premalo izkoristila. Premalo so ljudje občutili, da je kriza, zato ta silna pogajanja o stavki delavcev v javnem sektorju, za katero vemo, da so jo ljudje težko razumeli. In vsi poskusi včeraj, tudi ob sprejemanju Zakona o malem delu, so praktično ponavljanje istih zgodb, samo zato, da se dela slaba reklama ali pa neke obtožbe in kritika Vlade. Mislim, da takšno delovanje ni dobro, predvsem je pa, za

nekatero primere lahko rečem, celo sprevrženo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Glavnina razprave je potekala okoli primernosti fiskalnega pravila. Meni je žal, da ne morem imeti pravega dialoga s kolegom iz opozicije, ki je govoril pred gospodom Posedelom, ker ga žal več ni v dvorani; povedal je svoje in odšel. Vendar iz spoštovanja do njega in tudi do ostalih bom kljub temu poskušal odgovoriti, pa bo morda kolega kasneje nadaljeval razpravo.

Omenjene so bile razlike v finančni in gospodarski politiki med Slovenijo in Nemčijo, razlike, ki držijo, vendar pa je bilo pozabljeno, da te razlike izhajajo iz bistvene razlike v strukturi slovenskega in nemškega gospodarstva. Nemško gospodarstvo, ki je sicer tako kot slovensko izvozno usmerjeno, toda bistveno bolj globalno izvozno usmerjeno. In nemško gospodarstvo, kjer je velik del njenih proizvodov končni produkt. V Sloveniji smo se odločili za drugačen razvoj. Delno je to razumljivo zaradi majhnega odprtega gospodarstva, delno bi lahko bilo tudi drugače, ker smo prav s to krizo videli, kakšna je prednost tistih, ki lahko ponujajo neposredno na trg končne izdelke in kakšna je odvisnost tistih, kot smo mi v Sloveniji, ki tem ostalim tržiščem, ki proizvajajo končne izdelke, ponujajo le določene dele teh izdelkov. In seveda, ko se zgodi kriza, je razumljivo, da vsako gospodarstvo prej stisne pri zunanjih izvajalcih, zunanjih dobaviteljih in kasneje še doma. Zaradi tega tudi ni presenetljivo dejstvo, da medtem ko se je v Nemčiji hitreje začel gospodarski porast in seveda tudi posledično zmanjšanje števila brezposelnosti, se to v Sloveniji kaže kasneje. Tudi zato, ker je del našega gospodarstva odvisen od nemških naročil. Ko je nemško gospodarstvo spet začelo delovati, je prej stimuliralo domači sektor in kasneje se to pozna tudi izven striktno domačega sektorja, torej tudi v Sloveniji. Ne glede na to je, mislim, da smiselno priznati tej vladi, kot najverjetneje bi naredila tudi katera koli druga vlada, jaz upam, da bi podobno naredila tudi vlada, če bi bila pod vodstvom opozicijskih strank, da je uspela bistveno omejiti število brezposelnih. Meja oziroma bojazen, da bi se to število lahko povečalo do 140 tisoč je bila realna in osnovana na ekonomskih analizah in dejstvo, da danes imamo, med navednicami, le 100 tisoč brezposelnih, torej 40 tisoč manj od tistih,

ki bi bili možni, je tudi uspeh te vlade. Uspeh, ki bi se, kot rečeno... Kolegi iz opozicije, saj se ni treba smejati temu, ker najverjetneje bi tudi kolegi iz opozicije, če bi bili v Vladi, naredili podobno, tako da se tukaj ne trepljamo po prstih, češ, da je samo ta koalicija uspela to narediti. Najverjetneje bi se zgodilo podobno tudi v drugih primerih. Ampak dejstvo je, kot nosimo marsikatero odgovornost za napačne odločitve, ki jih naredi vsak in je prav, da jih priznamo, ugotovimo in odpravimo, je prav tudi, da ugotovimo, katere so bile pravilne odločitve in da na njih, v kolikor je smiselno, vztrajamo.

Iz tega seveda pridemo na vprašanje pokojninske reforme, ki pa je po mojem mnenju tu nujna. In slepiti se, da v kolikor bomo povečali zaposlenost za določene odstotke, ne bomo več potrebovali pokojninske reforme, mislim, da ni korektno. Pokojninski sistem, dejstvo je pač takšno, je bil osnovan na neke vrste piramidalnem gospodarskem sistemu, kjer je več zaposlenih financiralo pokojninsko blagajno za manj upokojencev. Sedaj glede na to, da se naša družba razvija in da se kakovost življenja, hvala bogu, izboljšuje, se življenjska doba daljša, je normalno več upokojencev, ki živijo dlje. In glede na to se relativno zmanjšuje število zaposlenih, ki lahko financirajo pokojninsko blagajno za takšne upokojence. Zaradi tega je razumljivo potrebno in edino pametno – in tukaj lahko razberemo med vrsticami, da to razume tudi opozicija, morda bi lahko naredila drugače, ampak smisel bi bil zelo podoben –, da se ta piramida pokojninskega sistema zoži, ker se tudi družbena struktura zožuje, ni več piramidalna, ampak postaja stožčaste oblike.

Na koncu pa še odgovor na opazko trošenja preko vse meje. Res je, da vsak državni sistem, ki se ni v bistvu spremenil, razen top menedžmenta, top političnega menedžmenta, govorimo torej o Vladi in ministrih v prejšnjem ali sedanjem sistemu, vsak državni sistem je zelo tog, kar se tiče varčevanja, in zelo težko sprejema določene spremembe v vsakdanji praksi. Poglejmo samo, kaj delamo v Državnem zboru, ko še vedno vsak dan poslanske skupine tiskajo na stotine in stotine strani brez klipov, med tem ko jih imamo na voljo na internetu v priročni PDF obliki, ali pa, ko vsak poslanec še vedno dobiva celoten predlog proračuna in tudi sprememb proračuna 2011 v tiskani obliki in tako naprej. Ampak dobro, delajo se koraki naprej, sicer zelo počasi, po mojem mnenju prepočasi, a takšna je pač očitno narava ljudi in takšni so, žal, ljudje. Ne glede na to, ta vlada izvaja, mislim da, dobre politike, ki jih je

predlagala in uvedla prejšnja koalicija, pa naj bodo to predvolilni bombončki ali ne, ampak odločitev, na primer, da se izboljša standarde v šolski in predšolski vzgoji – govorimo tudi o sofinanciranju vrtcev in o brezplačni udeležbi vrtca s strani drugega otroka –, ki so bile, po mojem mnenju, vendarle dolgoročno pozitivne odločitve, no, da jih ta vlada, kolikor je seveda to mogoče v okviru denarja, ki ga imamo, uresničuje. Opazka, da se troši preko vse meje, in torej med vrsticami povedano, "zakaj pa niste...", to je kritika, in odgovor: "Zato ker nismo nevtralizirali določenih sklepov in zakonov prejšnje vlade." Mislim, da ni najbolj korektno. Ta vlada se je raje odločila, da bo identificirala tisto, kar lahko naprej uresničuje, ukrepe, ki so bili predvideni pred krizo in jih uveljavlja naprej. Zato mislim, da s tega vidika ni smiselno, da opozicija postavlja takšne kritike, ker si v bistvu na tak način daje strel v koleno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Pavel Gantar.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Za uvod v razpravo k temu amandmaju Poslanske skupine SDS bi seveda rad rekel le to, ko je bilo rečeno, mislim, da mag. Radovan Žerjav, da ni bilo razprave o proračunu in da je to slabo, da je to slabo sporočilo. Mislim, da razprava je bila, vendar se je veliko te razprava ob interventnem zakonu, ki smo ga sprejemali, kjer so se ključne odločitve, ki so bile pomembne za proračun, sprejemale, se je veliko te proračunske razprave odvijalo prav ob tem zakonu, zato manj ob samih proračunih. To je moj pogled, ker sem ves čas tu.

In drugič. Tu bom, nenavadno, mogoče izrekel vendarle neko, če hočete, priznanje Poslanski skupini SDS. Če sem jih prav razumel, so se odrekli vlaganju amandmajev, s katerimi iz enih postavk prenašajo finančna sredstva na druge vsečne postavke za lokalne skupnosti, ceste in tako naprej. In so, če sem jih prav razumel, šli z nekim amandmaje k zakonu o izvrševanju proračuna, h kateremu generalno kot neko konceptualno zadevo predlagajo takšen amandma, kot so ga predlagali. Meni se to zdi dosti bolj sprejemljivo v tem smislu, čeprav se konceptualno s tem amandmajem seveda ne strinjam. In tu se moje strinjanje s tem, kar naj bi počeli, neha.

Moje sporočilo in moji odgovori na to, kar je govoril mag. Vizjak, je zelo enostavno. Gospodje in gospe, oponašanje plavanja na

suhem je lažje kot realno plavanje v vodi. Zelo lahko je govoriti, kaj je treba storiti, če nisi v položaju, da bi to tudi res počenjal. In v takšnem položaju je seveda opozicija, predvsem SDS, in zato tudi govori stvari, ki jih tudi sama ne bi počenjala, če ne bi vadila plavanja na suhem in bi morala dejansko plavati v vodi.

Nemčija kot primer prave politike izhoda iz krize in Slovenija kot zgrešen primer, po njihovem mnenju. Ne samo to, kar je povedal kolega dr. Luka Juri, še nekaj drugega je pomembno. Način, kako se je zgodila kriza, način, kako se reagira na krizo je v državah z močnim notranjim trgom in velikim številom prebivalstva precej in bistveno drugačen od držav, ki imajo šibak notranji trg in malo prebivalstva in zato morajo biti izjemno izvozno usmerjene. In prav to je tisto, kar je, recimo, Poljsko, Nemčijo na nek način manj prizadelo, ker je notranji trg vseeno v veliki meri kompenziral, lahko bi rekli, vpad zunanjih naročil, zamrznjenje funkcij medbančnih procesov in tako naprej, ali pa vsaj v nekem času zmanjšanje. Notranji trg je to naredil, to sem videl na Poljskem, to se vidi v Nemčiji, izjemno močno. Močno notranje povpraševanje v takih primerih bistveno bolj zavaruje to državo kot države, ki tega nimajo in so bistveno bolj odvisne in ranljive na to globalno krizo. To se je zgodilo. K temu je seveda prišel še upad gradbeniške dejavnosti zaradi zaključevanja cestnega programa. Vse to je zahtevalo od Slovenije, da ima drugačno politiko odgovora, kot ga ima Nemčija. Drugačno. Jaz sem prepričan, da klasični mehanizem, kakorkoli je lahko nekemu všeč na levi ali na desni strani, v Sloveniji teh učinkov ne bi proizvedel, predvsem pa ne tako močnih in ne v tako razmeroma hitrem času.

Druga zadeva je, kjer bi rad izrecno povedal, da se ne strinjam s predlogi, ki so bili izrečeni v zvezi z omejevanjem in zmanjševanjem izdatkov v šolstvu. Saj lahko zmanjšamo, samo denarja in sredstev, ki gre v šolstvo, od osnovnega do visokega in raziskovanje, tega ne smemo storiti. Prav v času krize, tega ne smemo storiti. Prav je, da spremenimo, da gre denar v človeški kapital, če hočete, ne več v zidove, in upam, da ga ne bo šlo več toliko v zidove kot do sedaj. Tukaj moramo ohraniti, to je edina zadeva, kjer lahko dejansko vplivamo na to, da bodo ljudje, mladi ljudje, ki se bodo izobrazili, bolj izobrazili in se zato lažje in hitreje prilagajali na izzive, predvsem pa na negotovosti, ki se bodo dogajale s krizo ali brez njen. To je primer Finske, bil sem pred kratkim v tej državi, videl sem to, povedali so mi, o tem je bil medstrankarski konsenz storjen. Če bomo tu

kršili sredstva, si bomo mogoče tu in tam rešili kakšno investicijo, vendar bomo ljudi onesposobili, za to, da bodo lahko živeli in delali v naprej, predvsem prihodnje generacije. Zato se absolutno se ne strinjam s tem. Moram reči, da je uveljavljane takega fiskalnega pravila, na ta način, seveda pogreb in pokop.

Druga zadeva, ki je. Povedano je bilo, da je več zaposlenih v državni upravi. Verjetno je bilo mišljeno v širšem segmentu javne uprave. Gospodje, zaposlenih je več, poglejte številke, v vrtcih, v šolah, v domovih za starostnike, v zgradbah in institucijah, ki ste jih vi zgradili. Prav v času vašega mandata so bili zgrajeni novi objekti, nove institucije, v katerih je bilo treba zaposliti ljudi. Saj ne moremo pustiti novozgrajenega doma za starostnike, potrebnega seveda, brez zaposlenih. Saj ne moremo pustiti novozgrajenega šolskega oddelka brez zaposlenih. Saj ne moremo imeti novega vrtca brez zaposlenih itd. Kaj nam bo vrtec brez zaposlenih? To je treba vedeti. Hočem vam reči, saj ni nič napačno, da je bilo to zgrajeno, verjamem, v večini primerom, ampak sklicujte se na to, da je potem ta vlada kriva za to, ker so ti zaposleni v teh institucijah. Tej vladi je treba dati priznanje za to, da je s težkimi mukami, ne ve se še s kakšnim uspehom dokončno, uspela začasno, ne bom rekel, zamrzniti ali upočasniti plačno reformo, ki je bila nesmiselna v nekriznih časih, taka kot je bila, to sem vedno trdil, in ki bi nas uničila v tem mandatu, katerokoli vlado tudi vašo, če bi slučajno obstajala. Zato si seveda moramo pri tej razpravi, ki je eminentno proračunska razprava, čeprav gre za amandma k Zakonu o izvrševanju proračuna, kar je normalno in prav, si je tukaj treba naliti čistega vina. Ne gre za to, da bi vam to očital, gre za to, da povemo, s kakšnimi posledicami preteklih odločitev, dobrih in slabih, se ta vlada danes sooča in s kakšnimi posledicami te vlade se bo na neki način soočala vsaka naslednja vlada. To je realnost političnega življenja, pa če hočete ali ne.

Za pokojninsko reformo, dragi moji, ne vem, kje sem že to slišal, je preprosto treba reči to, da ima pokojninska reforma najprej in predvsem osnovo v demografiji. Tako preprosto je to. Glede na demografsko situacijo bomo morali delati tri leta dlje za enako ali malo višjo pokojnino. Če temu rečemo ne, smo najprej rekli ne sedanjim upokojencem, ki jim bodo pokojnine padale. O tej pokojninski reformi smo pa premalo rekli za tiste, ki jih pokojnina šele čaka čez 30 ali 40 let. Do takrat bo še marsikatera pokojninska reforma. Zdaj je prav, da o tem razpravljamo in se mi zdi, da si moramo pri tem naliti, kot pravi

pregovor, čistega vina in ne motnega ali sanj. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Vsem prav lep pozdrav!

Moram reči, da je zelo zanimiva logika, po kateri se po eni strani v istem stavku seveda, prizna, da je korektno ravnanje, državotvorno, da se odpoveš možnosti vlaganja amandmaja in predlagaš neko samoomejevalo politiko države, zato da bi ustvaril gospodarstvu prijaznejše pogoje, zlasti za razvoj malega in srednjega podjetništva. V istem stavku potem kot nesprejemljivo zavrneš točno isti predlog. Pa naj razume, kdor more.

Še bolj zanimivo je pa to, da to zavračanje, kot ga je prej predstavila že ena od ključnih predstavnic koalicije, temelji na zatrjevanju, da to, kar predlagamo, sploh ni uresničljivo, da se torej omeji poraba, odhodke na 43 %. Ali to res ni dosegljivo? Gospe in gospodje, tukaj imam material, v katerem piše, za leto 2007, pod odhodki sektorja države, da so bili za Slovenijo skupni, 42,4 %. To se pravi celo 0,6 % manjši od tega, kar danes mi tu predlagamo. To je pa dosegla prejšnja vlada, tista za katero nimate nobenega lepega izraza.

Pa še nekaj je zelo zanimivo. Zaradi razmer, v katerih smo, saj veste, kako je s finančnim trgom, je morda še bolj realna slika primernejša za ocenjevanje uspešnosti politike ene in druge vladne garniture, metodologija vrednotenja po načelu denarnega toka. In tukaj, gospe in gospodje, od leta 2005–2008 42, 2007 celo 40,3 in 2008 41,4. Ali preberem številke za zdaj? 49, za 2011 48,4, za 2012 napoved pri denarnem toku 48,6. In ker po navadi, ko predstavim take dokumente, nekdo iz koalicije zagrmi, "ja, spet laž", vas opozarjam, da je to kar dokument, poročilo o primanjkljaju in dolgu države, oktober 2010, Ministrstva za finance, torej vaše lastne vlade. Lahko se sami prepričate, da sem prebral pravilne podatke. Če smo torej lahko v prejšnjem mandatu dosegli v nekem letu 42,4 % porabe BDP-ja, zakaj ne bi bilo mogoče doseči zdaj 43? Zakaj to zavračate?

Zakaj trdim, da bi bil sprejem tega amandmaja nujen? Ta omejevalna politika, bi bila v korist razvoja gospodarstva, malega in srednjega podjetništva, ki je motor vsakega razvoja. Zaradi tega, ker je treba pogledati, zakaj se pa v resnici denar troši in predvsem na kakšen način se povzroča poraba denarja. Perfekten primer tega, žal, za Slovenijo zelo žalosten, je način, kako ste se lotili reforme

pokojninske zakonodaje. Ciklično ste začeli dobesedno sejati paniko z napovedmi, "ja, sprejeli bomo omejitve, nihče ne bo več mogel iti v penzijo, podaljšali bomo delovno dobo", potem se pa mesece ni zgodilo nič. Kaj je bil rezultat tega vašega nepremišljenega početja, ki bi ga morali vnaprej uskladiti s socialnimi partnerji, potem do panike ne bi prišlo. Ampak zaradi načina, kako ste se vi tega lotili, so množice, tisoči in tisoči državljanov iskali vse mogoče luknje zdaj v zakonodaji in šli, ali prostovoljno kot tehnološki višek, skratka, na vse možne načine so hiteli v pokoj. S tem ste povečali pritisk na pokojninsko blagajno. Še huje je, da so tisti, ki so se sami prostovoljno odrekli delovnemu mestu, se pač zmenili v službi, da so šli kot tehnološki višek na socialne transferje, dodatno obremenili proračun. Prihodki iz njihovega dela so prenehali prihajati, odhodki so se pa povečali. In zdaj govorite, kako nujno in življenjsko pomembno je, da se ohranijo socialni transferji v taki višini, kot predlagate. Zaradi politike, ki ste jo sami povzročili in ki je narodnogospodarsko škodljiva, da se to povedati ne more, kako. Zaradi panike med bodočimi upokojenci, med zaposlenimi, ki ste jo sami povzročili, ste naredili nepopravljivo škodo državi Sloveniji, zato vztrajate, da mora biti poraba toliko večja. Kaj pa to v praksi pomeni? Da vi s tem že trošite, zaradi lastne nepremišljenosti, denar bodočih generacij.

In še več, v praksi se je izkazalo tudi, kakšne vrednote zagovarjate. Nekje v tem proračunu je predviden denar tudi za tisto – in tudi zato bi bilo potrebno to omejevanje, zaradi te "šlamastike vrednot", ki izhajajo iz predvidenih proračunskih postavk. Notri imate denar, 150 milijonov evrov, kar je ogromno, za to, da boste spreminjali vinjetni sistem in šli na satelitski sistem cestninjenja. Kakšna bo v praksi posledica tega, da želite pač nekemu omogočiti, da bo potegnil provizijo, verjetno kakšen vaš kolega ali pa znanec, saj to je vnaprej jasno, kaj se bo v praksi dogajalo. In denarni znesek je ogromen, 150 milijonov evrov je v tem trenutku ogromno denarja, priznate to ali pa ne. In zakaj, kakšen bo učinek? Da se bodo znova valile kolone po stranskih cestah, po regionalnih, ki niso bile v tem času urejene, in da se bo znova drastično poslabšala prometna varnost. Žal je treba zelo jasno povedati: tisto, s čimer se ponaša zdajle Ministrstvo za notranje zadeve, da je bilo v zadnjem letu pa še malo več bistveno manj mrtvih, bistveno manj ranjenih na cestah, je predvsem posledica uvedbe vinjet, ker je promet stekel, promet se je z lokalnih in regionalnih cest usmeril na avtoceste in v Sloveniji smo imeli evropski primerljivo

prometno situacijo – promet je stekel. Zdaj boste povzročili, da se bo velik del tega prometa usmeril nazaj in poslabšala se bo varnost za udeležence v prometu in za vse, ki živijo ob teh cestah. Več bo mrtvih, več bo ranjenih. In še, ker to gledate zgolj iz stroškovnega vidika, čeprav sta zame varnost in življenje človeka najvišji vrednoti, s tem boste povečali tudi sredstva, ki bodo potrebna za zdravstvo, ker bo več ranjenih, več poškodovanih, več življenjskih tragedij, za katere bo treba poskrbeti v okviru zdravstva. In se bo tudi tam povečala poraba. In tako se znova vidi, kako zaradi napačnih vrednot, zaradi napačne politike povzročate nepopravljivo škodo Sloveniji. Zato bi bil ta amandma ključnega pomena. Zato, da se uvede neka samoomejevalna politika. Zato, da se poišče rezerve, da se preneha zapravljati denar na opisan način, ki mu ni para. Recimo, pogost izgovor, ko gre za vinjete, ja, češ, saj to zahteva Evropska unija, in se pozablja, da na primeru sosednje Avstrije lahko dokažemo, kaj pa je tudi evropsko ravnanje. Tam je bilo rečeno, da uvajajo vinjete za par let. Ali veste, koliko let ima že Avstrija vinjete in koliko let jih še namerava obdržati - zato, ker jo skrbi za varnost državljanek in državljanov, zato ker obremenjuje tudi tiste, ki so v tranzitu, zato ker se zaveda, kakšne posledice ima tako ravnanje, od ekologije do razvojne politike, do vseh drugih varnostnih in ostalih vidikov za raven in kvaliteto življenja državljanek in državljanov. In ravna pametno.

Iz tega razloga je sprejetje tega amandmaja v razvojnem interesu države Slovenije in v interesu večje kvalitete življenja vseh državljanek in državljanov. In ne pozabite, je tudi v interesu kvalitete življenja naslednjih generacij, ki bodo sicer vaše nepremišljeno zapravljanje odplačevale še dolgo dolgo vrsto let.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, poslanke in poslanci!

Imam občutek, da imamo v Državnem zboru opraviti z meteorji, nekateri v to dvorano pridejo, zažarijo in ugasnejo. Pri vsem tem pa potem še moralizirajo o navzočnosti, o dolžini razprave in še čem. To zaradi tega, ker obžalujem, da ni zdaj enega od teh meteorjev v dvorani, da bi mu lahko odgovorila na vse tisto, kar je kot laži trosil že včeraj, danes pa ponovil. Zato sem se odločila razpravljati.

Zdaj, če stanja duha v tej državi ne apostrofiramo pogosto, potem bi si bilo zaželeto, da bi našli tiste točke, kjer imamo nacionalni konsenz. Bila sem bila prepričana, da dosegamo nacionalni konsenz glede pomena in vloge vzgoje in izobraževanja za našo družbo. Na lestvici vrednot, na lestvici zaupanja v šolo, je šola zagotovo visoko postavljena. Tako kot sem razumela delovanje tudi prejšnjih vlad, je bilo investiranje v izobraževanje ena od prioritete, ki ni bila nikoli pod vprašajem, da tako rečem. Samo videli smo nekatere stvari drugače. Se morebiti kdo med vami spomni, kakšen val ogorčenja se je dvignil, ko je prejšnja vlada s prejšnjim ministrom za šolstvo hotela ukinjati nekatere podružnične šole, z istim razlogom ali ugotovitvijo, kot smo danes slišali, da OECD opozarja, koliko pri nas porabimo za vzgojo in izobraževanje. Ne, za naše razmere je pomen podružničnih šol in skrb za kakovostno javno šolo nacionalni konsenz. Tako jaz razumem sporočila, ki jih dobivamo. Tudi številne raziskave o pravičnosti v vzgoji in izobraževanju kažejo na to, da je samo s kakovostnim javnim izobraževalnim servisom mogoče nadomeščati socialni primanjkljaj pri tistih, ki zaradi življenja v socialno manj spodbudnih okoljih ne morejo napredovati in dosegati takih učnih rezultatov, ki bi bili primerljivi in ki bi tem omogočali enakopravno vključevanje v življenje v različnih življenjskih obdobjih. Zato smo socialni demokrati vedno zagovarjali in, če greste gledat dokumente, tudi v dokumente zapisovali, da sta znanje in izobraževanje prioriteta za Socialne demokrate. Zato samo grajenje na podatkih, ki pa celo niso natančni, ne more vplivati na tisto, na kar hočejo zdaj opozicijski poslanci tudi s svojim amandmajem vplivati, ko govorimo o nekaterih finančnih gibanjih in razmerjih med izdatki in prihodki v proračunu, da bi namreč sprejeli njihovo tezo o tem, da je investiranje v vzgojo in izobraževanje neracionalna poraba javnih sredstev. In ta hiat med realnim sektorjem ali med gospodarstvom in med javnim sektorjem hočejo nenehno poglobljati, pa so celo ekonomisti ob stavki ugotovili, da je slabo funkcioniranje javnega servisa za družbo pogubno.

In zdaj k številkam. Delež bruto domačega proizvoda za vzgojo in izobraževanje, vsaj kar zadeva od otroškega varstva do konca srednje šole, odstotkovno pada od leta 2006 – če gledamo realizacijo 3,51, realizacija 2007 – 3,23, realizacija 2008 – 3,22. V času debelih krav nam je realizacija in delež v šolstvu padal. Absolutne številke so druga zgodba. Zdaj pa pogledjmo, kako je z realizacijo v letu 2009 – 3,63 %. Rebalans za

leto 2010 – 3,58 % in žal moram ugotoviti, da se v predvidenem proračunu za leto 2011 in v predlogu za leto 2012 delež bruto domačega proizvoda za ta del izobraževanja znova znižuje na 3,34. Jaz upam, da bo rebalans za 2012 pokazal bolj optimistično številko, kot je 3,18. Seveda pa bi bila nenatančna, če ne bi povedala, da je delež bruto družbenega proizvoda za šolstvo v marsičem, če ne sploh, odvisen tudi do gibanja plač v vzgoji in izobraževanju. Kdo je plačno reformo pripravil in sprejel, mislim, da ni treba izgubljati besed. Padeč pa gre na račun umanjkanja investicij na tem področju.

Tisto, kar je po moje treba povedati, pogledajte, sledimo ciljem, da naj bo čim višji delež vključenih v predšolsko vzgojo. 92 % petletnikov in 87 % štiriletnikov je vključenih. Starši, ki niso dobili prostora v javnih vrtcih, so verjetno tudi s tem visokim odstotkom nezadovoljni, ker njihovi otroci ne morejo biti vključeni v vrtce. Govora je bilo o devetih učencih na učitelja. Ni res. Že leta ostaja 12, malenkost, kakšna desetinka več ali manj učencev na učitelja. V povprečju je to. V nekaterih izobrazbenih skupinah je učencev na učitelja tudi 17,2 in še kaj bi lahko rekli. V vrtcu je 8,2 število otrok na vzgojiteljico ali vzgojitelja. Kar je normalno, zaradi tega, ker veljajo sprejeti standardi in normativi. Za vse tiste starše, ki imajo otroke vključene v izobraževanje, je bistvenega pomena, da se kakovost storitev ne znižuje. Ampak to je bila naša skupna odločitev, da se bomo zavzemali za čim višjo vključenost in za čim večjo kakovost.

Kaj bi bilo še mogoče reči o visokem šolstvu. Dobro, da tam delež narašča. Mislim pa, da je tudi nacionalni konsenz ta, da imamo brezplačno šolstvo zagotovljeno vsaj do dodiplomskega študija. Žal ne tudi za podiplomskega in za vse tisto, kar gre vnaprej.

Zdaj še zadnja laž, ki je bila v zadnjih dveh dneh najmanj trikrat ali štirikrat povedana. Jaz obžalujem, da poslanke in poslanci ne ločijo med soupravljanjem in samoupravljanjem. Soupravljanje je pomembna zahteva evropskega prostora, tudi v okviru korporativnega upravljanja, tudi pri Evropski socialni listini in še kje. Zato ne razumem tistih, ki se "škandalizirajo" nad soupravljanjem zaposlenih. Ker so doseženi rezultati tam, kjer je delež soupravljanja zagotovljen, bistveno boljši. Ampak to, kar je bilo rečeno, kako so sveti sestavljeni. Sveti šol so sestavljeni tako, da imajo zaposleni v 11-članskem svetu 5 predstavnikov, ustanovitelji 3 in starši 3. Za srednje šole in domove je treba povedati še, da je tam svet večji, ker imajo tudi predstavniki dijakov pravico do 2. Kako pa

vplivajo vložena sredstva v šolstvo in rezultati, to pa je tema, na katero tudi stroka ne najde enoumnega odgovora. Recimo Norveška, ki v evropskem prostoru največ investira v šolstvo, dosega v mednarodnih raziskavah o znanju učencev zelo slabe rezultate. Finska po drugi strani, ki veliko investira, dosega odlične rezultate. Odgovori so torej dosti bolj zapleteni, kot nekateri hočejo pokazati. Sploh pa zavračam vsakršno razpravo, ki bi šla v tej smeri, da je javni sektor potrata. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Glede na to, da je bilo rečeno, da so netočni podatki, dovolite, da jih zelo natančno preberem. Odhodki sektorja države leto 2007 42,4 %, odhodki sektorja države leta 2009, torej prvo polno leto, ko je imela oblast nova vlada, 49,0 %. To je poročilo o primanjkljaju in dolgu države, oktober 2010, Ministrstva za finance. In naj dodam še – po načelu denarnega toka, leto 2006 42,5 %, leto 2007 samo 40,3 %, leto 2008 41,4 %... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Grims. Čas je potekel.

Gospa Pečanova, proceduralno, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Gospod podpredsednik, jaz mislim, da bi morali mojega predhodnika ustaviti zaradi tega, ker je repliciral na nekaj, kar sploh ni bilo v predhodni razpravi gospe Majde Potrata rečeno. Majda Potrata je govorila o popolnoma drugih stvareh kot zdaj v repliki gospod Grims. In gospod Grims bi se lahko že enkrat naučil upoštevati Poslovnik.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Breda Pečan, imate kakšne predlog? Drugače pa hvala za opozorilo. Vsi ste danes govorili o temi, ki je mnogo širša od samega zakona, o mnogih vprašanjih. Gospod Grims, ne bom vam dal besede, ker ne boste nič proceduralnega predlagali. Za besedo je prosil gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, spoštovani kolege in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki smo predlagali amandmaje, vse v smeri prihranka, ker trdimo, če se manjšajo stroški nekaterimi upravnim enotam in tako naprej, to še ni takšna velika katastrofa za tisti del, ampak kot

je bilo že rečeno, javni sektor ni potrata. Jaz se strinjam, ni potrata, ampak lahko pa štedi. Trdim, da v času, ko je Vlada najemna kredite za preprečitev socialne krize ali bolje rečeno ublažitev socialne krize, sem to podpiral, ker če ni rezerve, ne gre drugače, treba je pa biti tudi odkrit, imeli pa smo odprto pot na trg kreditiranja, kar je pa tudi dobro, da smo v tem času ublažili to socialno krizo. Ves čas opozarjam, da bi morali najemati kredite za to, da bi se sprožile domače investicije in preko tega naj bi se plasirala ta sredstva do državljanov in državljanov ne preko socialnih transferjev. Seveda se je treba tudi vprašati: v kaj investirati, za kaj se zakreditirati in katere investicije peljati. Trdim, da tiste, katere lahko domače gospodarstvo izvede, prilagojeno investiranje strukturi domačega gospodarstva, ne v cestninjenju, mislim, da to lahko še nekoliko počaka. In tisti veliki milijoni bi na teh majhnih področjih veliko pomenili, kar malo preračunajte, koliko šol bi se dalo na ta način tudi v Sloveniji zgraditi. Potrebe so, v proračunu pa je za to malo namenjenega in tudi razpisov ni.

Premalo se pridobi denarja iz evropskih razpisov, enostavno je to še edini svež denar, ki bi lahko prišel, pa ga ni.

Naše gospodarstvo izvažata, nekaj se že tudi popravlja pri avtomobilski industriji, pa se vprašajmo, kaj smo pred leti naredili, ko smo prodali Lek. Tudi to bi bilo zanimivo enkrat izračunati, kakšno škodo smo si s tem naredili. Ali smo dovolj naredili za boljšo prehransko samooskrbo? Tudi tukaj notri so rezerve za delovna mesta in tudi vemo, kakšna je struktura, izobrazbena struktura slovenskih državljanov in državljanov. To so tista delovna mesta, ki bi lahko zaposlovala tudi ljudi z nižjo izobrazbo.

Včeraj smo sprejeli Zakon o malem delu. Trdim, da je bil sicer zastavljen dobro, ampak ni dosegel, po mojem, tistega cilja, katerega bi moral. Smo se kaj pogovarjali o fleksibilni delovni zakonodaji? Slovensko gospodarstvo je nekonkurenčno. Slovenija je nekonkurenčna za tuje investicije. Če bi se tudi s tem pozabavali, kvalitetno prišli do zaključka, bi bila tudi ta konkurenčnost boljša. Mislim, da je vse preveč pritiskov sindikatov, vse preveč lažne solidarnosti. Mi bi morali stremeti k temu, da delovna mesta pocenimo, ker bi se podjetniki na ta način lažje odločali za zaposlovanje. Da bi končno že ukinili delo za določen čas. Delo je delo, ko firma pride v škripce, naj bi se delavca brez kakšnih velikih zapletov odpustilo, ne pa, da oba potoneta, tako delavec kot podjetnik. Vsaj podjetnik naj ostane pri življenju in naj kreira nova delovna mesta. Ob tem pa močna socialna država, ki bi

brez velike birokratizacije omogočila vstop v socialno mrežo za ta prehodni čas. S tem, ko imamo dela za določen čas, enostavno mladi ne dobivajo kreditov. Saj bi vzeli za 30 let kredit, če bi imeli službo. Pa tudi, če bi jo vmes izgubili, naj bi se v tistem času dogovoril in bi plačevali samo obresti, ne glavnice in tako naprej. Mehanizmov je veliko, samo treba jih je raziskati, na kakšen način bi to zadevo lahko dobro izpeljali.

Ko sem se pogovarjal z enim od podjetnikov, sem ga vprašal, naj mi pove, kako to, da je Poljska v tem času uspela celo z 1-odstotno rastjo BDP. Pri nas v Sloveniji pa tak padec, ko so bile ocene, da bomo na isti poti kot Poljska. Kaj mi je odgovoril? Poljske banke niso investirale tajkunov, poljske banke niso investirale v trge, kot je NLB v bivše jugoslovanske trge, danes bo treba to vse plačati. Vse v tistem slogu, tisti, ki ste služili JLA dobro veste, če smo kakšno neumnost naredili, so rekli, "ne sekiraj se, vse to bo narod poplačal". Saj nismo sedaj menda prišli do te situacije. Pri nas v Sloveniji bo to plačevala večina naroda, tistega, za katerega lahko rečem, da je reven. Bogataši so denar že ven odnesli, ostali, tisti, imajo pa to, kar imajo doma. Njim se lahko še kaj vzame, velikim ne.

Rad bi opozoril še to. Ko smo se v tej dvorani pogovarjali o debirokratizaciji, ko smo se pogovarjali o novih davčnih sistemih oziroma o pavšalnem vključevanju malih in mikro podjetij, tudi tu notri so rezerve. Povem vam, če bi šli v pavšal, bi država večkrat kasirala, samo nekaj knjigovodskih servisov bi imelo manjše dohodke, ampak še zmeraj nad slovenskim povprečjem. In še bi se lahko pogovarjali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Vidim še željo po razpravi. Kdor želi, prosim, naj se prijavi za razpravo.

Gospod Posedel, izvolite.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Razprava bo kratka, predvsem v želji, da ne bi tako klavrno in temačno zaključili te razprave, kot je prikazal kolega Grims, ker je manjkalo samo še, da ugasnemo luč in gremo domov. Na dveh primerih, ki jih je sam izpostavil, kako v tej Sloveniji ni veselja, ni nekega navdušenja in se je verjetno treba vprašati, tudi s takimi nastopi, ki jih je danes uprizoril gospod Grims, ali ni to tudi spodbujeno. Prikazati problem vinjet na način, kot smo ga poslušali, da bo 150 milijonov šlo za cestninjenje, to pomeni ukinitve vinjet, če ne bo vinjete, bo več nesreč,

če bo več nesreč, bo več mrtvih, več ranjenih, več stroškov za zdravstvo. Kam to pelje? Kam pelje takšno neresnično in pa predvsem tendenciozno prikazovanje dejstev iz tega parlamenta. Vinjete so ena od stvari, ki so bile v eni stvari dobre, v drugi pa izrazito krivične. Tisti, ki se vozimo vsak dan v Ljubljano, plačamo toliko, kot tisti, ki mora, na žalost, enkrat na leto plačati in kupiti vinjeto, da gre, recimo, na zdravniški pregled v Ljubljano. To je ena izrazita krivičnost, ki je bila vpeljana pod prejšnjo vlado.

Druga, o kateri je bilo že prej govora, pa je mogoče narobe razumljena. Brezplačni vrtec je krivičen do tistih, ki imajo denar in bi morali plačati vrtec, dober je za to, ker je pač vključenost otrok v predšolsko vzgojo dobrodošlo in je pravilno, ampak zakaj dati vsem brezplačen vrtec, tudi tistim, od katerih bi bilo prav, da država dobi povračilo teh stroškov, ki so danes kritika, kako so porastli zaposlovanje v vrtcih in tudi stroški.

To so dva taka eklatantna primera, ki se uporabljata sedaj v teh razpravah, v teh kriznih časih, kot primera, kako ta vlada ravna slabo, prejšnja pa je ravnala dobro. To je tako kot vse primerjave, ki so bile dane v teh razpravah. Primerjati prejšnji mandat s sedanjim je nemogoče, pogoje delovanja, države, okolja, svetovne ekonomije s sedanjo je neprimerno. Te primerjave so zato tako pokvarjene, ker se izkoriščajo. Prav je, da del opozicije kritizira vlado, jo napada, vendar je potem treba imeti vsaj malce korektnosti in pa nekega dobrega namena, da skupaj iz te krize tudi izplavamo. Zato se mi zdi, če bi iz tega parlamenta in v iskanju rešitev, kako iz krize, parlament pokazal, koalicija in opozicija, neko večjo sodelovanje, bi bilo verjetno tudi malce več optimizma pri ljudeh.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ne vidim več želje po razpravi in jo zaključujem.

O amandmajih bomo v skladu z časovnim potekom seje zboru odločali čez pol ure v okviru glasovanj, to je ob 12.40. S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 22. sejo. Nadaljevali bomo ob 12.40 minut z glasovanjem o proračunskem paketu. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena bo 12.10. in se je nadaljevala ob 14.40.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, predstavniki Vlade, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bomo v okviru proračunskega paketa aktov najprej glasovali o Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamičnih vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011 ter nato o Predlogu odloka v letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012. Potem bomo glasovali o Predlogu sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in o Dopolnjenem predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2012, na kar bo zbor glasoval še o Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2011 in 2012. Prehajamo torej na glasovanja.

Nadaljujemo s prekinjeno **20.a točko dnevnega reda, to je z obravnavo in glasovanjem o Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011. Napaka! Zaznamek ni definiran.**

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu odloka niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu odloka. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog odloka neuskkljen.

Gospod Gorenak, želite besedo? Obrazložitev glasu. V imenu poslanske? Torej sprašujem, ali želi kdo v imenu poslanske skupine, poleg Gorenaka, obrazložiti glas? Naj se prosim prijavi. V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Vinko Gorenak.

Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz bom kar za oba odloka hkrati, ker se mi zdi to smiselno, ker je zadeva povezana. Poglejte, država že kar nekaj časa načrtuje prodajo svojega premoženja in v Državnem zboru odločamo o tistih zadevah, ki so vredne nad 300 tisoč evrov. Človek je malo zbehan, ko bere te številke; prodajamo parcelo to in to in objekt na parceli tej in tej, da je nekako šifrirana zadeva za ljudi, ki se s tega ne

znajdejo. Konkretno, za ta dva odloka je pa situacija taka. Država se je odločila, da bo prodala šest gradov z vsemi parcelami v vrednosti 9,6 milijona evrov. Med njimi so grad Borl in številni drugi gradovi, ki so tudi nekako kulturno-umetniška dediščina. Problem pri tem je ta, da so cene postavljene izjemno izjemno nizko. Jaz se zavedam, recimo pogledajte, če vzamete samo Turnišče pri Ptuju, grad, milijon 200 tisoč evrov, s 25 hektarji zemljišč. Če vi samo to ceno delite s kvadratnimi metri, boste dobili 4,7 evra za kvadratni meter, graščina pa je všteta v ceno ali podarjena. Zdaj, v okoliščinah, kakršnih smo, ko so pravzaprav ljudje, ki bi denar imeli, v zelo ozkem krogu, med tako imenovanimi bogatimi ljudmi. Ti lahko tako situacijo izkoristijo in to kupijo. Ni pa to za državo dobro. Verjetno je dobro za državo, da bi to prodajala v časih, ko bi dosegala bistveno višje cene. V mojem lastnem okolju, recimo, sta dva taka gradova, ki sta bila prodana pred 20. leti lastnikom iz Srbije, občine pa danes, zavedajoč se težav s temi nepremičninami iz lastnih sredstev, vzdržujejo vsaj streho in si prizadevajo te gradove dobiti nazaj. S temi se lahko zgodi nekaj podobnega, zato naša skepsa ob tem, ki je podobna, vsaj sodeč po uvodni predstavitvi, skepsi SD-ja. S tem, da SD upa na dobro prodajo, mi pa ne zaupamo v dobro prodajo, zato bo naše glasovanje proti obema tema odlokoma. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo v imenu poslanske skupine? Ne. Gospod Mirko Brulc, v svojem imenu.

MIRKO BRULC: Lep pozdrav!

Kot je bilo že rečeno danes, jaz vidim tukaj stavbo, ki se prodaja v Braniku pod številko 113. Če bi bila temu gradivu priložena tudi fotografija tega gradu, Rihemberškega gradu, najlepša kamnita trdnjava v Sloveniji, ki ima status kulturnega spomenika državnega pomena, ki je bila nekoč odzeta lokalni skupnosti in gre sedaj za cca. 2 milijona 100 tisoč evrov v prodajo, mislim s tem se nikakor ne morem strinjati. Vendar sprejemam razlago gospe ministrice, da je, zdaj pa ne vem, zakaj je to v dokumentu zapisano tako s figo v žepu, češ itak ne bomo prodali, za kar pa vedno obstaja velika nevarnost, kajti za to ceno jo lahko kupi kakšen premožen Italijan in potem bomo imeli tam notri, ne vem kaj. Mi pa imamo program, večkrat smo ga že predstavili na Ministrstvu za kulturo, imamo program, ki ne bi obremenjeval državnega proračuna, nenazadnje tudi lokalna skupnost ta grad lahko

spravi v tako stanje, da ne bo v nevarnosti za obiskovalce. Jaz bom sicer ta odlok podprl, vendar bom za besedo prijel gospo ministrico, kajti če bi šlo v prodajo, potem bomo seveda zahtevali, da se ta stavba vrne lokalni skupnosti, kot ji je bila tudi odvzeta. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi še kdo v svojem imenu obrazložiti glas?

Gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Pridružila bi se razpravi kolega gospoda Mirka Brulca. Nekaj podobnega je tudi v Beli krajini z gradom Gradac. Zgodovina se nekako ponavlja in tudi vezano na ta grad je bil en podoben postopek. Vsem tistim, ki živimo v Beli krajini predvsem pa tudi ljudem, ki živijo v naselju Gradac, ne bi bilo vseeno, če bi se s tem gradom zgodilo kaj podobnega, kot je omenjal kolega Brulc za svoj primer. Zatorej bi bil tudi tukaj morebiti potreben premislek v tej smeri, da ne bomo potem ljudje, ki živimo na svojih območjih, morebiti kdaj postali neke vrste, bi rekla, mogoče žrtve tistih, ki se bodo odločili, namenili ta majhen znesek denarja, na nek način ne tako velik, čeprav je milijon in pol evrov, za grad Gradac. Ljudje in prebivalci na tem območju pa se ne bomo dobro počutili ob morebitnih željah in projektih investitorjev. Zatorej nas skrbi to dejstvo, mogoče še posebej to, da so te odločitve nekako na hitro dozorele. Vendar pa bomo podpirali, in tudi sama, predlog Ministrstva za kulturo, ker si želimo dobrega razvoja in delovanja, pričakujemo pa tukaj, tudi mi bomo držali za besedo gospo ministrico, gospoda državnega sekretarja in Ministrstvo za kulturo, da bo temu tako, kot je treba. Hvala.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 27.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20.b točko dnevnega reda, to je na nadaljevanje prekinjene točke dnevnega reda Predlog odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300 tisoč evrov za organe državne**

uprave in za pravosodne organe za leto 2012. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu odloka niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu odloka.

V svojem imenu, gospod Petan? V imenu poslanske? Prej je gospod Gorenak rekel, da bo govoril v imenu poslanske pri obeh odlokih. Lahko v osebnem, lahko v vašem imenu.

Želi kdo v imenu poslanske skupine? Ne, potem odpiram čas za prijavo v lastnem imenu. Kdor bo obrazložil svoj glas, naj se prosim javi. Gospod Vili Trofenik – ne, pomota.

Gospod Rudolf Petan, izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Ko gledam, kaj se bo prodajalo, kaj to pomeni, recimo, grad Borl ima 59 tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče in za 2 milijona 300 tisoč evrov, Turnišče pri Ptujju pa je četrtnina kvadratnega kilometra, pa bo stalo milijon 200 tisoč evrov. To pomeni, da kvadratni meter tako rekoč ni niti evro. Niti evro ni kvadratni meter. O gradu se sploh ni treba pogovarjati, ker grad je nepomemben. Si predstavljate, da bi 254 tisoč kvadratnih metrov zemljišča spremenili v gradbeno parcelo. To bi bile milijarde evrov, ti pa ga kupiš za milijon 200 tisoč evrov. In nihče me ne bo prepričal, da tu zadaj ni te logike. In gremo naprej. Verjetno se boste še spomnili, da je gospod Jankovič Fužine kupil ali prodajal za 5 milijonov evrov. 5 milijonov evrov! Koliko pa je bilo zraven zemljišča?! "Nula koma Jozef" ali pa par kvadratnih metrov. Tu pa četrtnina kvadratnega kilometra za milijon 200 tisoč. Pa vi se iz nekoga norca delate! Iz nekoga se dela nekdo norca! Ne bom rekel, da ste vi kolegi na drugi strani, ampak čudi me, da vi to podpirate. Dobili smo predlog Vlade, ministrstva, in nekdo reče: Ja, jaz se s tem ne strinjam, ampak bom držal ministrico za besedo. Veste, kaj pa je to, da jo primejo za besedo. Kako, kaj, kaj je to kaj oprijemljivega?! Mi zahtevamo kaj bolj konkretnega, da se lahko prime. Kaj bolj konkretnega, ne samo za besedo. In zato tega ne moremo podpreti, zato ker enostavno vidimo, da če ti prodajaš četrtnina kvadratnega kilometra za milijon 200 tisoč evrov, je tu zadaj mahinacija. To nas ne bo nihče prepričal in me prav zanima, kako boste lahko prepričali tiste ljudi, ki bodo tam videli, da si bo nekdo iz tega naredil gradbene parcele in bo zaslužil milijarde, kako jih boste lahko prepričali? Nas ne morete. In zato bom jaz glasoval proti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Jaz sem že lani, ko sem bila še članica Odbora za notranjo politiko, opozarjala na nekatere stvari, ki so se pojavile v letnem načrtu prodaje te države. Veste, da smo takrat ohranili nekatere objekte, bolnišnice v Ljubljani in še kaj drugega, za kar se je država oziroma neka skupina v ministrstvih odločila, da bi bilo pametno prodati.

Mislím, da ni na mestu, da prodajamo ali pa da je celo zelo žalostno, da prodajamo narodno bogastvo zato, da bomo na drugi strani krpali proračun. Ker pač ta vlad ne zna gospodariti in ji zmanjkuje denarja, se potem odloči, da bo prodala tisto, kar bomo morda čez nekaj časa kupovali nazaj in se čudili, zakaj so neki tuji lastniki ali pa novodobni tajkuni prišli do objektov, ki jih država sama ocenjuje kot objekte dediščine Republike Slovenije.

Omenjen je bil grad Fužine. S pametno politiko tako ministrstev ali predvsem Ministrstva za kulturo, ki bi moralo varovati to, ne pa da delovna skupina za vrednotenje kulturnih spomenikov in določitev strateških objektov, ki ostaja v lasti Republike Slovenije, v bistvu privoli v to, da bomo kar nekaj gradov prodali. Namesto, da bi varovali, če že imajo tako ime, da bodo varovali dediščino, bi pričakovali, da se ne bodo odločali za prodajo. Res je, da vzdrževanje takih objektov in obnova stane veliko, je pa tudi res, da na vseh perspektivah, ki jih kažemo po Evropi in po svetu, prikazujemo ali cerkve ali gradove. Enako kot to delajo tudi druge države. In zato bi se morala država obnašati ne samo kot dober gospodar, pač pa predvsem kot prvi varuh narodnega bogastva.

Jaz bom glasovala proti temu, da te stvari prodajamo in bi pričakovala nek pameten dogovor med občinami in Ministrstvom za kulturo, kaj bi v te objekte lahko namestili, podobno kot se je to zgodilo s fužinskim gradom, kjer je arhitekturni muzej in... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Tudi sam bi mogoče izpostavil razmišljanje, ko smo že govorili o gradovoma Borl in Trunišče. Dejstvo je, da pač ta dva gradova propadata in da ta trenutek neke vsebine v teh gradovih ni. Ponekod imamo tudi nekatera stanovanja, to bo treba tudi reševati na nek način, torej v dobrobit tistih, ki tam

stanujejo. Pomembno pa je predvsem, če pogledamo logiko, videti, ali nam je res v interesu prodati te kulturne spomenike, državne kulturne spomenike, ker na nek način, če pogledamo v sklopu dobrega gospodarja, bi mogoče lahko razmišljali, da damo to v nek dolgoročni najem, napišemo pogoje, pod katerimi lahko to nekdo vzame v najem, preuredi, uredi grad, da se neka vsebina tam notri dogaja. Če pa se res odločimo za prodajo, kar je danes na tej mizi, bi samo prosil ministrstvo, da nujno mora sodelovati z lokalno skupnostjo pri tej prodaji, kakorkoli bo že, in seveda ob nekih osnovnih pogojih dogovoriti tudi znotraj pogodbe, kaj mora tisti, ki kupi tak grad, izpolniti, da bodo lahko izpolnjene tudi pogodbene obveznosti. Neka zaščita mora biti, da kulturni spomeniki ne bodo prišli v neko last nekoga za dokaj malo vsoto denarja, pri tem pa ne bomo imeli nobenih zagotovitev, da se bo v teh gradovih dogajala kakšna vsebina, da se bodo ti gradovi obnavljali. Ker dejstvo je, če že imamo tak program prodaje tega premoženja na mizi, potem moramo tudi vedeti oziroma biti sigurni, da se bo s tem nekaj dogajalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Vidim še interes za nadaljnje obrazložitve glasu, zato odpiram čas za prijavo za obrazložitev glasu v osebni imenu. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Tega pač res ne morem podpreti, ker tako kot se je Vlada lotila odprodaje nekaterih pomembnih objektov slovenske kulturne dediščine, ne daje nobene garancije za nadaljnjo ohranitev te dragocene slovenske kulturne dediščine, kajti ti objekti so nenadomestljivi. Če se zgodi karkoli – in vemo, da lastnik je gospodar in nadzor nad tem, kako potem on to upravlja, je težak, je omejen –, če je karkoli narobe z njimi, potem je Slovenija trajno ob velik del tistega, česar z ničemer ne more nadomestiti. Vprašanje slovenske kulturne dediščine je pomembno in bi moralo biti, po mojem trdnem prepričanju, predmet nacionalnega konsenza. Zakaj se tu ravna na tak način, brez nekih varovalk, ob očitno podcenjeni vrednosti nepremičnin, tako kot se ravna, ne vem. Ali je v ozadju že kakšen dogovor, je morda že kakšne osebne interes? Tudi taki primeri so v zgodovini znani, recimo, kakšni nakupi kmetijskih zemljišč, ko se je za 14 dni ukinilo status kmeta kot pogoj, pa je kar nekaj poslancev tri mandate nazaj nabavilo tista zemljišča. Ali zdaj morda neka nova elita kupuje te gradove? Vsekakor je tu treba biti previden. Treba bi si bilo vzeti čas in to oceniti

realno, z vidika ohranitve slovenske kulturne dediščine kot vrednote. Kajti predvsem vzbujajo skrb dejstvo, da so zraven sorazmerno veliki kompleksi zemljišč in da je cena, če preračunate na kvadratni meter zemlje, samo nekaj evrov. Živim pa na območju, kjer je cena kvadratnega metra zemljišča sicer 250, 300 evrov. In nakup takega obsega zazidljivih zemljišč, zemljišč, ki so lahko predmet nadaljnega manipuliranja, je v stilu tistega filma, "i tata bi to radio, sine"... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa za besedo.

Tudi sama se strinjam s tistimi razpravljavci, ki so poudarili, da se slovenske kulturne dediščine ne bi smelo prodajati. Glede tistega, kar so nekateri poslanci poudarjali, da bodo ministrice držali za besedo, torej, kot vemo, držati za besedo nima nobene pravne veljave, medtem ko sam odlok pa je nek pravni akt in je treba urediti stvari po pravni poti, kar seveda pomeni, da se potem tega odloka ne da podpreti. Vemo, da je prišlo že pri zdravstvu do nekaterih prodaj, poskusov prodaj, da so bile potem tri bolnišnice, tudi pediatrična bolnišnica, umaknjene iz odloka, ki je omogočal prodajo teh bolnišnic. Vemo pa tudi, da je stavba, eminentna stavba, spomeniško zaščiten stavba zraven Prešernovega spomenika v Ljubljani pred tem, da preide v roke družbi Mabra, ki ima nek nabiralnik v Lihtenštajnu. Skratka, če so te stavbe, ta zemljišča, ti gradovi v odloku, potem je realna nevarnost odprodaje. In sama upam, da bosta ministrstvo in Vlada toliko modra, da bosta te stavbe in ta zemljišča, torej te gradove, umaknila iz odloka. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Kolegice in kolegi, dolžan sem vas ljubeznivo opomniti, da zdaj ni več čas za razpravo. Čas za razpravo je bil ob odloku, žal je tedaj ni bilo. Zdaj je čas za obrazložitev glasu, zakaj boste glasovali tako, kot nameravate glasovati. Vsaj tega stavka, kako se bo glasovalo, v teh razpravah in obrazložitvah nisem slišal.

Obrazložitev glasu, Branko Marinič, prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo.

Jaz bom seveda glasoval proti prodaji, proti takemu načinu prodaje. Predvsem se bom pa osredotočil na prodajo dveh kulturnih spomenikov s pripadajočim zemljiščem. Gre za grad Borl in graščino Turnišče, oboje skupaj z zemljišči.

Veste, težko si je predstavljati, če tega v naravi ne poznaš, za kakšne komplekse gre. In tu ne gre zgolj za zgradbo, ki stoji na enem od delu zemljišč, ki je v gradivu naštetu. Tukaj je treba razlikovati, da gre na eni strani za večji interes nakupa zemljišč kot samega kulturnega spomenika, gradu. Tukaj je osnovna dilema, ki jo je treba izpostaviti. Je že res in jaz se s tem strinjam, da je država dolžna poskrbeti in rešiti propadanje kulturnih spomenikov, kot je denimo grad Borl. Seveda pa gre v tem primeru za kar nekaj zemljišč, ki se držijo tega gradu Borl. Prodaja teh zemljišč je temelj, ob katerem mora Vlada nekatere stvari pojasniti. Še enkrat poudarjam, tukaj ne gre za samo zgradbo kulturnega spomenika, ki mu rečemo grad, ampak gre za nejasnosti in pa podcenjene vrednosti ali morda že za vnaprej nekaj dogovorjenega, kako se bo to zemljišče in komu se bo to zemljišče prodajalo. V takih vsebinah seveda ni mogoče podpirati vsebine takih predlogov še zlasti, zaradi tega, ker je to Vlada obravnavala že 23. 9., šele s ponedeljkovo širitvijo dnevnega reda pa smo uvrstili to na dnevni red in tukaj stvari, oprostite, smrdijo in takega predloga ne morem podpreti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Ivan Grill.
Prosim.

IVAN GRILL: Hvala za besedo.

Jaz tega odloka v nobenem primeru ne bom podprl in edina rešitev je, da tega odloka ne podprejo niti v koaliciji. Kajti tu ne gre za prodajo, tu gre za razprodajo oziroma za podaritev kulturnih spomenikov predvsem pa zemljišča. Zagotovo so v ozadju že znane osebe, ki se bodo na ta način dokopali do številnih zemljišč, ki jih bodo potem seveda lahko preprodali in bodo postali ponovno tajkuni. Če se do sedaj ni uspelo takšnih kulturnih spomenikov, gradov, dati v najem ali pa v preteklosti vem, da je bilo, kar nekaj poskusov, da bi ljudje z denarjem želeli priti do teh gradov, ki bi jih seveda preuredili, ki bi bili še vedno v lasti države, bi imeli kulturni spomenik, bi lahko notri imeli številne institucije, od šol, muzejev, pa takega posluha ni bilo. Zakaj sedaj iti v odprodajo oziroma v podaritev tega? Če bi bila resnično želja države, da se teh nepremičnin "znebi", pa

dajte na ministrstvu, na Vladi razmisliti, podarite ali pa dajte zemljišča in te kulturne spomenike v last lokalnim skupnostim, občinam, pod klavzulo, da se v nobenem primeru ali pod zelo strogimi pogoji lahko ta zemljišča oziroma te kulturne spomenike proda. Kajti, lokalna skupnost je tista, ki ve, občine so tiste, ki vedo, kaj se lahko največ iz teh prostor oziroma iz teh zemljišč naredi. To bi bil tisti pravi, pošten, korekten način. Kajti če vse skupaj seštejemo, koliko bo država od tega dobila, je vse skupaj en drobiž v državnem proračunu, za vsako lokalno skupnost bi bil pa to zelo verjetno en velik doprinos, da bi se lahko hitreje razvijali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vidim, da je še interes za obrazlaganje glasu. Prosim, za prijavo. Želel bi vas opozoriti, da Vlada ne more več odgovarjati. Državni sekretar bi to zelo rad storil, vendar moram povedati, da to ni več mogoče in prosim, da se z Vlado neposredno ne polemizira, ker pač ne more odgovarjati.

Obrazložitev glasu, Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI: Hvala.

Se bom vzdržal, ampak želel sem povedati nekaj drugega. Kako bi tukaj bilo sprejeto naslednje hipotetično dejstvo, da en politik v Furlaniji - Julijski krajini vstane in reče na deželnem svetu, "tisto nepremičnino bo kupil en Slovenec in kdo ve, kaj bo tam naredil". Verjetno bi se časopisi razpisali o tem. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Milenko Zihlerl.
Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo.

Tudi sam bom glasoval proti, kajti ne morem podpreti prodaje, ki ima vse značilnosti razprodaje ali poklanjanja. Ne poklanjamo oziroma ne razprodajamo nekih tretjerazrednih predmetov, ampak nekaj, kar ima nacionalni pomen in vsi tisti, ki so nekoč govorili o nacionalnem interesu in se ga držali z vsemi štirimi, me zanima, kako bodo to komentirali. Kajti na te gradove je vezana zgodovina in zgodovine ne gre prodajati. Vsakdo lahko takoj vidi, da je v bistvu grad samo tista točka, okoli katere gre debata in prodaja, tisto, kar se v resnici prodaja oziroma poklanja, so velike parcele. Nihče ne ve, kaj se bo potem z njimi zgodilo oziroma po dobri slovenski logiki tajkunskih in sovražnih in še ne vem kakšnih

prevzemov, se bo potem pač okoli gradu dogajalo vse tisto, kar se zaradi varovanja kulturne dediščine ne bi smelo, torej prodajati zgodovino, prodajati nekaj, na kar je bil vezan slovenski narod, ki je tam živel stoletja. To pomeni, da mora biti država res že v velikih škripcih, da za drobiž poklanja in s tem polni proračun, medtem ko pa z velikimi lopatami meče denar skozi okno. Recimo samo s sanacijo Nove Ljubljanske banke v zvezi z balkanskimi krediti, torej morda celo namernim, z investiranjem na tem področju, pa je šel denar čisto nekam v tretje roke.

Kot že rečeno, bom izrecno proti temu predlogu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Franc Bogovič.
Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Spoštovani sekretar, kolegice in kolegi!

Tudi sam bom glasoval proti temu sklepu.

Razlog je podoben, tiči v obnovi naših gradov. Z gospodom državnim sekretarjem sva v letošnjem letu imela priliko v okolju, iz katerega prihajam, biti na otvoritvi obnovljenih kulturnih spomenikov, tudi načrti za naprej so smeli in tudi sodelovanje ministrstva je. Pri tem sklepu pa bom nasprotoval predvsem zaradi tega, ker podrobno poznam zadevo okoli gradu Leskovec, Šrajberski turn, za katerega je med državo in občino sprejet tudi sklep vlade, znotraj katerega naj bi se ta grad tudi uredil. Predvideno je bilo tudi koriščenje sredstev iz evropskega sklada, za katerega lahko država za državne gradove direktno določi obnovo tega gradu. Žal se nikakor ne morem strinjati, da potem, ko smo iz nekega gradu izselili prebivalce, ko smo tudi počistili grad, naredili konzervatorski pregled tega gradu z državnimi sredstvi, da bi pa sedaj šli ta grad prodajati, kljub temu, da imamo določeno vsebino za ta grad dorečeno in da je tudi občina prevzela odgovornost za zapolnitev teh vsebin. Mislim, da tudi to, da smo v okviru koriščenja evropskih sredstev pristali na to, da 10 milijonov iz kulturnih spomenikov, se pravi iz obnove gradov, jemljemo in dajemo na druga področja, delamo napako iz tega. Denar, jaz mislim, da bi lahko vsaj dva gradova uredili, ki sta na tem seznamu, kajti bojim se, da smo v časih, ko se je, mislim, poskušalo z različnimi temi spomeniki poiskati investitorja. In verjemite, da ni lahko dobiti investitorja za nek star grad, ker vsakdo rajši kaj na novo zgradi. Bojim pa se, da v tem času, ko je ta

gospodarska kriza, da bo to, da smo sedaj dali za čez dve za program prodaje, bo samo to, da bodo ti gradovi propadali ti dve leti in še leta naprej, kajti bojim se, da teh kupcev ne bo. V tem času pa bi vsaj dva, tri gradove lahko iz evropskega denarja še obnovili in tudi zapolnili z vsebino in bi se država vsaj v enem primeru pokazala, kot boljši skrbnik naše kulturne dediščine.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Kot se je do zdaj pokazalo je bila vlada oziroma država vedno izredno slab skrbnik za naše kulturne spomenike. Če pogledamo samo, da ne bom govoril o teh gradovih, ki so napisani v tem spisku, pogledajmo grad Hmeljnik. Malo so popravili zidove, malo so popravili neko streho, vse ostalo propada še naprej. Zato bom jaz podprl ta predlog, da se ti gradovi prodajo. To je edini način, da se bodo gradovi obdržali, ne pa, da bomo imeli v desetih letih ruševine, kolikor že danes niso ruševine. Res pa je, da bi morala Vlada tukaj predpisati kontrolni mehanizem. Da ne bo nekdo samo kupil, izkoriščal zemljišča okoli gradu, grad pa pustil v ruševinah, tako kot je bilo. Tukaj je pomembno narediti tisti glavni pristop in onemogočiti šlamparije in pa predvsem špekulacije. Zato mislim, da bi morala Vlada vsakemu, ki bo kupil določen grad, postaviti pogoje. Kako mora grad urediti, kako ga mora restavrirati, kako ga mora popraviti, kakšne materiale mora uporabiti in kaj bo delal z okolico gradu. Da ne bo potem tam, kjer je bil nekoč grajski park, da bodo posekali staro drevje in notri naredili breskov nasad ali kaj podobnega. Tega se jaz bojim. Ampak drugače je ideja pravilna in jo je treba speljati, vendar pa ob močnem državnem kontrolnem mehanizmu. Bojim pa se, da pa tega mehanizma Ministrstvo za kulturo pač ne zmore in ne zna. Ampak tudi tukaj se da popraviti. Konec koncev čez leto in pol te vlade ne bo več, pa bomo tisti, ki bomo takrat vladali, lepo popravili zadeve in jih "porihtali" tako, kot je treba.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Zadevo bom podprl.

Razna natolcevanja, kdo je tukaj v ozadju, in da so razni tajkuni, me seveda ne prepričajo. Ministrstvo je na seznam uvrstilo 9 možnih spomenikov za prodajo, kar pa ne pomeni, da je treba vseh 9 prodati, ampak obstaja možnost. Stvari so še vedno odprte, lahko se oddajo v najem ali pa se prenese upravljalne pravice na javni zavod ali lokalno skupnost. Ampak, kaj je tukaj najbolj bistveno? Najbolj bistveno je, da je ta kontrolni mehanizem že vgrajen. Vgrajen je v Zakon o varstvu kulturne dediščine, in sicer v četrtem odstavku v 6. členu, ki lepo pravi, da je prodaja možna le, če se s tem izboljša ohranjenost in javna dostopnost ter zagotovi taka uporaba, ki je skladna z družbenim pomenom spomenika. Tako da, brez bojzani.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Matevž Frangež.
Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Mi bi si v tej državi želeli vse, dobre pokojnine, dobre plače, veliko stanovanj za mlade, državne banke in njihove dokapitalizacije in očitno tudi vse tisto, kar je bilo kdaj v tej državi zgrajeno v domači lasti. Jaz mislim, da je treba vendarle tu zasledovati interes po tem, da bo kulturna dediščina dobro ohranjena in da bo v odlični kondiciji ter tudi v neki širši družbeni turistični in socialni funkciji. Zgodovine ne gre prodajati, nekateri pravijo. Zgodovine z morebitno prodajo dela te kulturne dediščine ne le, da ne prodajamo, tudi spreminjamo je ne. Mislim pa, da zagotavljamo pogoje za neko optimalno prihodnost. Sovražni prevzem gradov. Teh gradov ne bo iz te države nihče odnesel. Še vedno bodo neločljiv del slovenske krajine. Mislim pa, da je v mnogih primerih Slovenija je lahko hvaležna, da je zaradi zgodovinskih okoliščin bogata s tovrstno kulturno dediščino, da mnogi izmed njih klavarno propadajo in zato je smiselno, da ljudje, ki imajo ambicijo, da to kulturno dediščino v neki širši funkciji razvijajo, dobijo tudi priložnost, investirajo v obnovo teh gradov in te gradove ponovno povežejo z okoljem, v katerih stoletja stojijo.

Sam ne vidim prav nobenega razloga, da tega odloka ne bi podprl, še posebej zato, ker imamo v današnjem času vrsto drugih potreb, kamor je treba sredstva namenjati, da ohranimo socialno stabilnost države in njeno gospodarsko okrevanje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Od slabe vlade ni pričakovati dobrih ukrepov. Kakšen je odnos ministrice za kulturo do kulturne dediščine, vemo tudi iz odnosa do Plečnika, ko se je izdajalo marsikaj in dovolilo marsikaj pri posegu v Plečnikovo dediščino. Zdaj kar se ni porušilo, požgalo in razbilo gradov med vojno in po vojni, se bo zdaj pristopilo k prodaji in razprodaji. In žal ugotavljam, da je Vlada za teh devet gradov, ki so pred prodajo, predvidela toliko, kolikor znaša en amortiziran falcon, torej, vrednost enega amortiziranega falcona. In pripominjam tudi to, da je Vlada za en grad Fužine, ki ga skoraj nihče ni poznal, dokler se ni prenesel v last Republike Slovenije, plačala 5 milijonov evrov, to se pravi, polovico toliko kot sedaj prodaja 9 gradov, od tega je nekaj zelo eminentnih in urejenih in z zelo velikimi površinami.

Skratka, Vlada do ohranitve kulturne dediščine nima popolnoma nobenega primernega odnosa. Možno bi bilo te objekte podariti, prenesti na lokalne skupnosti, tam bi se lahko dobili koncesionarji, ki bi s temi gradovi upravljali, vendar se teh postopkov Vlada ni poslužila. In očitno je, da so pripravljene kupci za te gradove, to bodo najbrž neke tihe družbe ali tihi družbeniki tihih družb, ki bodo z denarjem, ki se je pretil iz javnega dela na te skrite račune doma ali v tujini, kupili te gradove in bomo dobili nove sodobne, ne barone, ampak gospodo, grajsko gospodo. Najbrž jim bo kdaj kasneje prenesena še lovska pravica za lov v teh območjih.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: In kako boste glasovali? Proti, verjamem. Hvala.

Obrazložitev glasu, mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Moram reči, da bom predlog odloka podprl. Živimo v časih, ko je nepremičnina breme, razpadajoča stara nepremičnina je pa še večje breme. Naredil sem analizo za nazaj, prepričan sem bil, da so pred mandatom te vlade bili vsi slovenski gradovi obnovljeni, urejeni, ampak statistika tistih, ki nam danes to očitajo, je kaj klavarna: ne samo gradove, celo kašen otok bi, ne prodali, ampak bi ga kar šenkali. To je tista zadeva, ki je problematična.

Moram reči, da živim v občini, kjer imamo Radetzkyjev grad, ki ga jim še enkrat tudi podariti ne moremo niti nočemo, bi bili pa veseli, če bi dobili nekega partnerja, ki bi vložil svoja sredstva in ga obnovil; obnova poteka

lahko samo v skladu s smernicami spomeniškega varstva, vsi posegi na zemljiščih v oklici grada pa samo z dovoljenjem in z uskladitvijo prostorskih načrtov. Tako je prava pot zagotovo tista, ki jo je že pred mano omenil gospod Zmago Jelinčič; na Snežniku je bil del zgodbe narejen, ni bistveno, kdo je lastnik, bistveno je, za kakšne namene, za kakšne cilje je grad namenjen in če živi. Prepričan sem, da s tem lahko vsaj kakšnega od teh rešimo.

Slišal sem pa prej eno znamenito primerjavo, da je v teh gradovih v zgodovini živelo veliko slovenstva. Moram reči, da veliko slovenstva v teh gradovih ni živelo, da je pa trpelo v njih in zaradi njih veliko, se pa strinjam.

Moje mnenje je, da ta prizadevanja Vlade, da se s tem podrtijami končno nekaj naredi in da niso na breme davkoplačevalcev, podpiram.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Prekinjam.
Prosim, gospa Zalokar?

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: V imenu poslanske skupine prosim za 15-minutno pavzo, da bi pred glasovanjem lahko proučili še to problematiko.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ja, ugotavljam, da so obrazložitve zaključene in odrejam 15 minutno pavzo. Nadaljujemo ob 13.40.

(Seja je bila prekinjena ob 13.24 in se je nadaljevala ob 13.38.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, nadaljujemo prekinjeno 20.b točko. Smo pri glasovanju. Vodja Poslanske skupine Zares Cveta Zalokar Oražem je predlagala odmor.

Želite besedo, Cvetka Zalokar Oražem? (Ne želi.)

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 29.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno **17. točko dnevnega reda – obravnava Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011.** Napaka! Zaznamek ni definiran.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga sprememb proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 35.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da je splošni del predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o Posebnem delu Predloga sprememb proračuna. Prehajajo na odločanje o vloženi amandmaji. V zvezi z amandmajema Poslanske skupine SLS in poslanskih skupin SD, Zares in LDS vas želim opozoriti, da se nanašata na spremembo višine sredstev pri posameznih podprogramih v okviru različnih uporabnikov, zato se o teh dveh amandmajih glasuje v okviru prvoavedenega uporabnika. Pri amandmaju Poslanske skupine SLS je to uporabnik 1212 – Državni svet, pri amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS pa je to uporabnik 1911 – Ministrstvo za obrambo.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1212 – Državni svet in drugi uporabniki. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SLS k proračunskemu uporabniku 1212 – Državni svet in drugi uporabniki.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine mag. Radovan Žerjav, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Včeraj smo poskušali, seveda, na dolgo in na široko razložiti, zakaj ta amandma. Torej, amandma je namenjen tistim neposrednim proračunskim uporabnikom, ki po naši oceni s to finančno in gospodarsko krizo nimajo nič, ki niso tisti, ki bi morali karkoli dodati k blaženju te finančne gospodarske krize. Menimo, da bi pri vseh teh proračunskih uporabnikih bilo potrebno močno zategniti pas. Zato smo predlagali skozi ta amandma, da se poraba vseh teh proračunskih uporabnikov vrne na izhodiščno leto 2008, leto tako imenovanih debelih krav, in da tisto porabo znižamo še za 5 %. Ubrali smo, seveda, linearno zmanjševanje, zato ker se po navadi tako dela tudi v gospodarstvu in se kaj dosti ne sprašuje. Tako kot je bilo včeraj podobno storjeno za pokojnine, kjer se je po dolgem in počez zamrznilo, ne glede na to, ali ima posameznik pokojnine 200 evrov, 300 evrov ali pa več kot tisoč evrov. Podobno predlagamo tukaj, da bi po dolgem in počez zamrznilo porabo vseh tistih proračunskih uporabnikov, ki se ne ukvarjajo s krizo, ki nimajo nič s to krizo.

Včeraj sem navajal boljše in predlagam, glede na to, da je v igri na ta način nekaj manj kot 200 milijonov. Jaz se zavedam, da to pri milijardi in pol primanjkljaja ni kaj dosti, pa vendarle je lahko to močan signal

vsem zaposlenim v javni upravi, da je konec šale in da se je treba resno lotiti varčevanja. Zato predlagam, da se ta amandma sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 52.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajajo k proračunskemu uporabniku 1911 – Ministrstvo za obrambo in drugi uporabniki, odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares in LDS k proračunskemu uporabniku 1911 – Ministrstvo za obrambo in drugi uporabniki.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 9.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1213 – Državna volilna komisija, dejavnost političnih institucij. Odločamo o amandmaju Odbora za finance in monetarno politiko, proračunskemu uporabniku 1213 – Državna volilna komisija.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je glasovalo 44, proti 10.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1516 – Urad za narodnosti Vlade Republike Slovenije, podprogram Podpora nevladnih organizacij in civilne družbe. Odločamo o prvem amandmaju Komisije za narodne skupnosti k proračunskemu uporabniku 1516 – Urad za narodnosti Vlade Republike Slovenije, podprogram Podpora nevladnih organizacij in civilne družbe.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 11. Proti 44.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k proračunskemu uporabniku 1516 – Urad za narodnosti Vlade Republike Slovenije, podprogram nevladnih organizacij in civilne družbe.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je 57 glasovalo. Proti 4.

(Za je glasovalo 57.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1611 – Ministrstvo za finance. Odločamo o prvem amandmaju, in sicer o amandmaju Poslanske skupine DeSUS k proračunskemu uporabniku 1611 – Ministrstvo za finance.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je 25 glasovalo. Proti 48.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju, in sicer je to amandma poslanskih skupin SD, Zares in LDS k proračunskemu uporabniku 1611 – Ministrstvo za finance.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je 66 glasovalo. Proti 9.

(Za je glasovalo 66.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga sprememb proračuna v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev. Za je 46 glasovalo. Proti 36.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je posebni del predloga sprememb proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o Načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev. Za je 48 glasovalo. Proti 32.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je Načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo odločanje o posameznih delih predloga sprememb proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade, ali je predlog sprememb proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen.

MATEJA VRANIČAR: Gospod predsednik, gospe in gospodje.

Zaradi sprejetih amandmajih je potreben uskladitveni amandma in tega lahko pripravimo v relativno kratkem času. Mislim, da bi potrebovali približno pol ure. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ugotavljamo, da je potreben uskladitveni amandma, zato prekinjam sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri, ob tem da opozarjam, da bo ob 14.30 v velikem salonu seja Odbora za finance in monetarno politiko.

Torej, seja nadaljujemo ob 15. uri, ob 14.30 je seja Odbora za finance in monetarno politiko.

Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 13.54 in se je nadaljevala ob 15. uri.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice in kolegi, čakamo še, da dobite

poročilo oziroma uskladitveni amandma. To bo trajalo nekaj trenutkov.

Kolegice in kolegi! Sejo prekinjam še za pet minut, da se razdeli uskladitveni amandma. Začeli bomo torej ob 15.07. Hvala lepa.

Člani odbora imajo amandma, ostali pa ne. Ko bo prišel na mizo, bomo lahko začeli.

(Seja je bila prekinjena ob 15.02 in se je nadaljevala ob 15.08.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci!

Nadaljujemo **17. točko dnevnega reda**, obravnava in glasovanje o amandmaju Vlade za uskladitev predloga sprememb proračuna za leto 2011.

Želi besedo predstavnica Vlade?

Prosim, gospa Mateja Vraničar.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Torej, zaradi sprejetih amandmajev k Posebnemu delu Predloga sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 je potrebno uskladiti tudi Splošni del proračuna in pa Načrt razvojnih programov. Predlog teh uskladitev je vključen v Prilogo 1, oziroma v Prilogo 2 predloženega uskladitvenega amandmaja in predlagamo Državnemu zboru, da uskladitveni amandma potrdi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo predstavnik matičnega delovnega telesa?

Gospod Čepič, prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 31. nujni seji danes kot matično delovno telo obravnaval uskladitveni amandma Vlade Republike Slovenije k Predlogu sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 in ga tudi podprl.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Vsak 5 minut, prosim. Najprej, mag. Andrej Vizjak, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Poglejte, ko prejemo ta uskladitveni amandma, vidimo,

kako z lahkoto Vlada predlaga krčenje nekaterih odhodkov, ki so bili prej nedotakljivi in so bili pravzaprav branjeni – sedaj pa ni nobenega problema.

Tako se na primer črta plačilo domačih obresti za 19 milijonov, skoraj za 20 milijonov evrov. Torej, verjetno bomo morali obresti oziroma to, kar so naše obveznosti, poravnati. Gre za črtanje oziroma zmanjševanje plačila obresti od vrednostnih papirjev, izdanih na domačem trgu. Jaz si ne znam predstavljati, kako je možno 20 milijonov prihraniti na tem polju, in sprašujem tukaj državno sekretarko, kako je to mogoče. Ali ste prej narobe planirali, ali pa ste sedaj podvrednotili to postavko? In to ne za tisoč, 2 tisoč, 10 tisoč, 100 tisoč evrov, ampak za 20 milijonov evrov! Jaz se ne bom spuščal v to, komu dati, ampak tukaj ste vzeli pravzaprav na eni razmeroma fiksi postavki, tukaj ni "trte mrte", tukaj ni diskrecije, vračati ali ne vračati, to so obveznosti iz že narejenih poslov: plačilo obresti za izdane vrednostne papirje na domačem trgu. Verjetno je takih cvetk še kar nekaj pri tem uskladitvenem amandmaju.

Na primer ena izmed takih je, zanimivo, plačila sredstev v proračun Evropske unije iz naslova bruto nacionalnega dohodka, tudi minus tri milijone. Kaj bomo imeli nižji bruto ali kako? Dajte mi, prosim, razložiti, kako je kar naenkrat tu pa vir denarja za ta politični "deal", ki ste ga naredili in ki bo očitno pomiril nekatere koalicijske poslance in stranke.

Spoštovani, to je še en dokaz več – ta uskladitveni amandma –, da ste zelo daleč od nekega resnega realnega načrtovanja javnih financ in da boste verjetno na nek način z nekim Gasparijevim trikom našli teh 19 milijonov za te obresti. Spomnite se tistega trika tega gospoda, ko je bil finančni minister, ko je naredil 13 mesecev, kar se prihodkov tiče, in 12 mesecev, kar se odhodkov tiče, in je tako zmanjšal primanjkljaj. To je pač njegova inovacija. In očitno se tu skriva še ena podobna inovacija.

Torej, mi seveda ne moremo takih trikov podpreti. Plačali bomo to tako ali tako.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo še kateri od predstavnikov ali predstavnic poslanskih skupin? Ugotavljam, da ne želi, zato zaključujem to razpravo.

To situacijo ureja 163. člen, in sicer četrti in peti odstavek. Razprava ni možna in Vlada ne more odgovoriti, lahko samo predstavi stališče k amandmaju, vendar ni možna razprava. Zato zaključujem to predstavitev in prehajamo na odločanje o

amandmaju za uskladitev predloga sprememb proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 31.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Ker je bil ta uskladitveni amandma sprejet, prehajamo na odločanje o Predlogu sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2011 v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: V Slovenski demokratski stranki sprememb proračuna za prihodnje leto ne bomo podprli. Še več, nasprotovali bomo temu predlogu. Zakaj? Najmanj štirje razlogi so za to.

Prvi razlog je zelo pomemben in ključen, ohranjajo se trendi pretiranega primanjkljaja državnega proračuna in posledično zadolževanje. Milijardo 700 milijonov evrov je predvidenega primanjkljaja za prihodnje leto, kljub temu da so celo nekateri prihodki, sploh prihodki iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb, tudi po mnenju strokovnjakov nerealno visoko ocenjeni. Skratka, Vlada s to spremembo proračuna nadaljuje trend pretiranega neuravnoveženega proračuna, kar pomeni, da troši veliko več, kot pa je sposobna pobrati denarja oziroma ustvariti skozi ta proračun. Mislimo, da je to prepotratna politika, da je premalo resnih namer po varčevanju in po omejevanju nepotrebnih izdatkov, ki jih je kar nekaj. Našteli smo jih v razpravi.

Drugič, v tem proračun in v tem dokumentu se ne odpravljajo temeljni vzroki za nestabilnost javnih financ oziroma za to razliko med odhodki in prihodki, temveč se samo zamrzujejo nekateri odhodki, povezani s plačami v javnem sektorju, penzijami, socialnimi transferi in podobno. S tem se samo odlaga problem in se ga ne rešuje. Posledično ni prestrukturiranja javnofinančnih odhodkov. Torej, imamo ogromen del tako imenovanih tekočih odhodkov in čedalje manjši del investicij. Imamo torej več primanjkljaja in posledično zadolževanje v prihodnjem letu, kot imamo investicijskih odhodkov in transferjev skupaj. To se pravi, da se zadolžujemo že za tekočo porabo.

To je zdravorazumsko nesprejemljivo za javne finance, kaj šele za katerekoli druge finance.

In četrtič. Prioritete, ki bi morale biti usmerjene v krepitev konkurenčnosti

slovenskega gospodarstva, ustvarjanje novih kakovostnih delavnih mest, so izjemno zamegljene, neizrazite in ne podkrepjene z konkretnimi ukrepi. Zato menimo, da se bodo problemi nestabilnih javnih financ vlekli še naprej, ta vlada jih nima ambicije rešiti in bodo bolele naše davkoplačevalce še leta in leta.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 77, za je glasovalo 64, proti 31.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da so Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2011 sprejete.

Na podlagi osmega odstavka 163. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam zboru, da sprejme naslednji predlog sklepa: Državni zbor pooblašča predsednika Odbora za finance in monetarno politiko Bogdana Čepiča, poslanca mag. Andreja Vizjaka, SDS, in poslanca Vilija Trofenika, Zares, da v sodelovanju z ministrom za finance ter Zakonodajno-pravno službo zbora na podlagi sprejetih odločitev zbora pripravijo končno besedilo Sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2011.

Glasujemo. Navzočih je 76, za je glasovalo 71, proti 4.

(Za je glasovalo 71.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 18. točko dnevnega reda – obravnava Dopolnjenega predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2012.** Napaka! Zaznamek ni definiran.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu dopolnjenega predloga proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 76, za je glasovalo 46, proti 30.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je splošni del dopolnjenega predloga proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih.

V zvezi z amandmajem Poslanske skupine SLS in Poslanske skupine DeSUS vas želim opozoriti, da se nanašata na spremembo višine sredstev pri posameznih podprogramih v okviru različnih uporabnikov, zato se o teh dveh amandmajih glasuje v okviru prvoavedenega uporabnika. Pri amandmaju Poslanske skupine SLS je to uporabnik 1211 – Državni zbor, pri amandmaju Poslanske skupine DeSUS pa je to uporabnik 1611 – Ministrstvo za finance.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1211 – Državni zbor in drugem uporabniku. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SLS k proračunskemu uporabniku 1211 – Državni zbor in drugi uporabniki.

Glasujemo. Navzočih je 77, za je glasovalo 25, proti 49.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k proračunskemu uporabniku 1611 – Ministrstvo za finance, odločamo o amandmaju Poslanske skupine DeSUS k proračunskemu uporabniku 1611 – Ministrstvo za finance.

Glasujemo. Navzočih je 77, za je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu dopolnjenega predloga proračuna v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 31.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je posebni del dopolnjenega predloga proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o načrtu razvojnih programov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 31.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je načrt razvojnih programov sprejet.

Končali smo odločanje o posameznih delih dopolnjenega predloga proračuna. Sprašujem predstavnico Vlade, ali je predlog državnega proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen? Predlog je usklajen.

Ker je predlog proračuna usklajen, prehajamo na odločanje o predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2012 v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani!

Lahko bi v obrazložitvi glasu, zakaj bo poslanska skupina glasovala proti temu predlogu, ponovil vse, kar sem povedal pri proračunu za leto 2011. Vendar bom en argument še dodatno podčrtal; podčrtal bi argument, da Vlada nima ambicije, tudi v letu 2012, ko je še dovolj časa do tega leta, prestrukturirati javnofinančne odhodke. Namreč, več kot očitno je, da se nam tekoči odhodki proračuna zelo zažirajo v investicijski del, da bo tudi obrestni v letu 2012 več kot prihodnje leto. Torej, da bodo tudi drugi odhodki, ki bodo posledica tudi

novozaposlenih v javnem sektorju, višji. Torej teh investicijskih odhodkov bo vse manj in to bo povzročilo še manj gospodarske aktivnosti, kajti gospodarska aktivnost je zelo povezana tudi z investicijskimi odhodki države.

To pomeni, da smo v neki začarani spirali, ko nam peša gospodarska rast tudi zaradi strukturno slabega odhodkovnega dela proračuna. Vlada ima v celem letu 2011 dovolj časa, da bi s spremembo ustrezne zakonodaje zagotovila poseg v ta fiksni del proračuna na račun povečanja investicijskega dela proračuna. Vlada teh ambicij skozi proračunski dokument za leto 2012 ne kaže. To je slabo. To je en pomemben razlog, zakaj ne moremo tega pristopa podpreti.

Drugi je pa pravzaprav empiričen in izhaja iz dosedanje prakse, ko se Vlada pri načrtovanju vedno zmoti za pol milijarde, če ne več, kar se prihodkovnega dela tiče, to sem dokazoval skozi vse rebalanse v mandatu te vlade, ki so bili praviloma nižji za pol milijarde pri oceni prihodkov, kot se je potem seveda tudi na koncu izkazalo in je rebalans to popravil. Kaj pa bomo mi s tem proračunom še naredili čez eno leto, sam bog ve, in zato je ta dokument nek grob, meglen oris tistega, kar se bo zgodilo leta 2012 in niti približno ne moremo niti za plus, minus milijardo govoriti o točnih predvidevanjih.

Torej, gre za neko bolj formalno sprejemanje dokumenta kot pa karkoli resnega.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 31.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je proračun Republike Slovenije za leto 2012 sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 20. točko dnevnega reda – to je z obravnavo Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 v okviru nujnega postopka.** Napaka! Zaznamek ni definiran. Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 17. 11. 2010. Prehajamo na odločanje o amandmaju Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: V Slovenski demokratski stranki bomo amandma podprli.

Zakaj? Zaradi tega, ker želi udejanjiti tisto, kar sem prej nanizal kot argumente, zakaj nismo podprli proračunov. Torej, želi uvesti neko strožjo javnofinančno disciplino. Zelo preprosto finančno disciplino, ki bi govorila, da lahko trošimo toliko, ali del tega, kolikor ustvarimo. Da ne smemo trošiti kar neke absolutne vrednosti, ne glede na to, koliko ustvarimo. Namreč, sedanje fiskalno pravilo Vlade je, da lahko napravimo 10 milijard evrov v proračunskem letu, ne glede na ustvarjen bruto domači proizvod. Mi pa želimo s tem amandmajem in s fiskalnim pravilom počasi spraviti odhodke države na 43 % ustvarjenega bruto domačega proizvoda. To je zdravorazumsko pravilo, ki bi ga Vlada verjetno lahko uporabila, a ga noče. Zakaj? Zaradi tega, ker ni priročno in ni udobno in potem ni denarja za nasititi celo kopico interesov sedanje koalicije. Treba je preveč ljudi nasititi, da se lahko udejanji takšno pravilo, in tistih 10 milijard je očitno čisto zadosti, da se to stori. Seveda se troši in troši, država se zadolžuje in posledično se obremenjujejo ne le prihodnje generacije, ampak tudi prihodnji proračuni. Kajti vse obresti od tega zadolževanja zaradi tega primanjkljaja bo treba že naslednje leto plačati, pa čez dve leti, pa čez tri leta in čez nekaj let bomo imeli približno postavko milijarde evrov za plačilo obresti. Plačilo obresti bo že leta 2012, domačih in tujih, prineslo 600 milijonov evrov odhodkov. 600 milijonov evrov! In če resno ne omejimo javnih izdatkov na tem polju, bomo kaj hitro na nivoju Grčije, Irske, Portugalske in ne vem, katere države še.

Poglejte, zelo rado se govori o pomoči drugim, pri čemer pa je najmanj, očitno, v fokusu te oblasti pomoč slovenskemu gospodarstvu, da bi ustvarjalo več, da bi lahko posledično tudi več trošili. Torej ne vem, zakaj se toliko otepate tega finančnega pravila oziroma fiskalnega pravila, ki bi bilo lahko tudi zelo priročno, če bi vlagali v gospodarstvo, imeli večjo gospodarsko rast in posledično bi si lahko tudi kaj več odhodkov privoščili.

Zato predlagamo ta amandma, ki ga bomo podprli, in če ne bo sprejet, ne bomo podprli zakona o izvrševanju proračuna.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke, Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: V teh dneh, se mi zdi, sem v imenu svoje stranke, Slovenske nacionalne stranke, z zadosti tehtnimi instrumenti povedal vse, kar sem mislil, in

tokrat bom samo še enkrat, in to zadnjič, ampak res še enkrat zelo natančno.

V zakonu o izvrševanju proračunov so vsebine, za katere Zakonodajno-pravna služba ocenjuje, da vanj ne sodijo. V zakonu o izvrševanju proračunov je v 42. členu celo natančno napisano, koliko sme biti povprečnina za občine – z zneskom, z decimalnimi številkami! V zakonu o izvrševanju proračunov je v 23. členu kar nekaj datumov oziroma plačilnih rokov, ki so, kot vemo, rakrana in smrt bili za večino slovenskih manjših in srednjih podjetij in se še vedno gibljejo fleksibilno od 30, 45 ali pa celo 90 dni. V zakonu je 8. člen, ki natančno govori o ukrepih za uravnoteženje proračuna v letih 2011 in 2012, na katerega dani amandma, torej k 8. členu, je bil zavržen, ni bil sprejet. Predlagatelj je dal 1. člen k splošnim določbam. Ta amandma spet ne bo sprejet. Najbolj tragično je pa to, da je to bistven podatek za ravnanje te države, ki ga je ugotovila skupina, lahko rečem, ekonomskih znanstvenikov, strokovnjakov, ki jih je imenovala ta vlada. Ta vlada jih je imenovala! Zakaj že? Zato, da njihovo trditev, njihovo ugotovite, njihovo pravilo zavrže. Njihovo pravilo, ki bi sodilo v 8. člen. Tudi njihovi podatki o 43 % bruto družbenega produkta javnofinančnih odhodkov sodi v poglavje Ukrepi za uravnoteženje proračuna v njihovem poročilu – če boste prebrali, če boste hoteli prebrati. In kako lahko pričakujete, da bo en normalen človek v tej državi, ki odloča o zakonodaji, takšno vsebino sprejel?! Ne bomo je, če ta amandma ne bo sprejet! In že vnaprej povem, Vlada pa naj dela, kar hoče, zaradi mene gre lahko – po Maastrichtu je dovoljeno 60 %, pojdite do 60! Zaradi mene napravite to državo. Če piše v maastrichtskih pogodbah 60, ni nujno, da se mi ravnamo in bližamo 60.

Če bo sprejet, bomo podprli ZIPS, če ne, mu bomo nasprotovali kot smo tudi vsem ostalim zakonom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 46.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam

vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 30.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2.A TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI**, v okviru nujnega postopka.

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakonov, in sicer Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva obravnava, EPA 1388-V, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, ter Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, nujni postopek, EPA 1397-V, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Odbor za finance in monetarno politiko je v razpravi o navedenih predlogih zakonov odločil, da jo bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Prosim.

MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog novele Zakona o dohodnini se nanaša na tri vsebinska področja. Prvo področje je obdavčitev dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, drugo področje je področje obdavčitve pokojninskih rent in tretje področje je obdavčitev nerezidentov nastopajočih izvajalcev in športnikov.

Na podlagi amandmajev matičnega delovnega telesa pa so bile v dopolnjen predlog zakona dodane še določbe, ki se nanašajo na davčno obravnavo zaposlenih v nekaterih evropskih institucijah.

Na področju obdavčevanja dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti sta bistvo predloga dve spremembi. Prva se nanaša na davčno obravnavo dohodkov iz naslova ukrepov kmetijske politike, tako imenovane subvencije, druga pa na obvezno obdavčitev večjih kmetij po dejanskih prihodkih.

Kar se tiče ukrepov kmetijske politike, predlagamo, da se ti dohodki obdavčujejo pri tistih, ki jih dejansko prejmejo, in v načelu tudi v višini, kakršno dejansko prejmejo. Veljavna ureditev, pripis povprečnih zneskov, je v nasprotju s temeljnim načelom obdavčevanja, to je obdavčevanje po ekonomski moči in načelom legitimnosti obdavčevanja, ki temelji na pravični obdavčitvi dohodkov fizičnih oseb.

Predlagamo, da se obdavčitev ukrepov kmetijske politike po novih pravilih uveljavi že za leto 2010. Glede na to, da za večino zavezancev oziroma tistih zavezancev, ki uveljavljajo ukrepe kmetijske politike, takšna obravnava pomeni povišanje davčne osnove iz teh dohodkov, predlagamo, da se za leto 2010 v davčno osnovo všteva ali 70 % dejansko prejetega zneska ali pavšalno ocenjen znesek na podlagi podatkov o zemljiščih in panjih, ki jih je imel zavezanec v uporabi leta 2010, in ob upoštevanju podatkov o povprečnih zneskih subvencij, kot so bili določeni za leto 2009, in sicer tistega, ki je nižji.

Prav tako predlagamo dveletno prehodno obdobje za polno obdavčitev po dejanskih zneskih prejetih ukrepov kmetijske politike. In sicer, za leto 2011 in 2012 se v davčno osnovo všteva le 70 % dejansko izplačanih obdavčljivih dohodkovnih subvencij. Pri obdavčevanju večjih kmetij pa po predlogu Vlade ocenjujemo, da je potrebno, kar velja za siceršnje poslovne enote, slediti politiki, po kateri je utemeljeno določanje davčne osnove na podlagi dejanskih poslovnih rezultatov, s čimer se bolj objektivno ugotovi njihov dohodek. Zato predlagamo, da se za kmečka gospodinjstva, katerih skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kar pomeni vsoto katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj in obdavčljivih dohodkov iz naslova ukrepov kmetijske politike, presega 5 tisoč evrov, določi obveznost, da začnejo ugotavljati davčno osnovo za namene dohodnine na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Takšnih gospodinjstev je po naših podatkih okoli 6100 in predlagamo, da se ta določba uveljavi za leto 2013 na podlagi ugotovitve praga dohodkov iz leta 2011.

Glede ostalih dveh sprememb – povsem na kratko. Pokojninska renta, kot je

odmerjena v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in od primerljive rente, ki je prejeta iz tujine, se obdavči le v višini 50 % rente.

Z namenom izenačevanja položaja nastopajočih izvajalcev in športnikov nerezidentov z rezidenti pa se jim omogoči ugotavljanje davčne osnove z dejanskimi stroški.

Predlagamo, da Državni zbor predlagani zakon potrdi v besedilu, kakor ga je določilo matično delovno telo ob obravnavi tega predloga zakona, skupaj s poslanskim predlogom.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Bogdanu Čepiču za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Odbor je na 29. nujni seji 12. 11. 2010 kot matično delovno telo obravnaval točko dnevnega reda Obravnava predlogov zakonov na podlagi tretjega odstavka 117. člena Poslovnika Državnega zbora, in sicer: poslanskega predloga zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o dohodnini v prvi obravnavi ter vladnega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini po nujnem postopku.

Kot dodatno gradivo je odbor prejel: mnenje Zakonodajno-pravne službe k obema zakonskima predlogoma, mnenje in amandmaje Vlade k poslanskemu predlogu zakona ter zahtevo predlagatelja poslanskega zakona, da se o njihovem predlogu zakona opravi splošna razprava. Odbor je v obravnavi o omenjeni točki dnevnega reda v skladu s Poslovníkom Državnega zbora najprej sklenil, da bo navedena predloga zakona obravnaval v okviru iste točke dnevnega reda na tej seji odbora po določbah poslovnika o nujnem postopku za sprejem zakona. Odločil je tudi, da bo dopolnjen predlog zakona pripravil na podlagi vladnega predloga zakona. Sklenil je še, da se v predlog zakona, na podlagi katerega se pripravi dopolnjen predlog zakona, vključita 1. in 3. člen iz poslanskega predloga zakona, ki v tako sestavljenem predlogu zakona postaneta A1 in B1 člen.

S strani predstavnika predlagatelja poslanskega predloga zakona je bilo sicer poudarjeno, da predlagatelji nasprotujejo takšnemu načinu obravnave, saj je bil poslanski predlog zakona vložen po vrstnem redu kot prvi, vložena pa je tudi zahteva za splošno razpravo po temu zakonskemu predlogu. Poleg tega poslanski predlog zakona po mnenju njegovih predlagateljev ureja predvsem drugo materijo kot zakonski predlog Vlade. S strani predsednika odbora so bili predlagatelji ob tem opozorjeni na izvajanje parlamentarne prakse, ki omogoča tovrstno obravnavo zakonskih predlogov.

Odbor je na podlagi tako sprejetih sklepov opravil drugo obravnavo vladnega predloga zakona v sestavljenem besedilu in ki ga tvori besedilo vladnega predloga z vključenim 1. in 3. členom iz poslanskega predloga zakona.

K vladnemu predlogu zakona so amandmaje vložili Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, koalicijske poslanske skupine ter Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

Seji odbora so prisostvovali predstavniki in predstavnice Ministrstva za finance, Sindikata kmetov Slovenije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Zakonodajno-pravne službe. V razpravi o posameznih členih in vloženi amandmajih je bilo največ pozornosti namenjene predlaganemu ponovnemu prehodu na sistem pripisovanja dohodkov iz naslova kmetijskih subvencij in drugih državnih pomoči v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo v višini dejansko prejetih dohodkov oziroma na predlagano vrnitev na sistem obdavčitve dejanskih zneskov obdavčenih subvencij pri dejanskih prejemkih in obveznem prihodku velikih kmetij na ugotavljanje dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih in normiranih odhodkov. Nasprotovanje takšnim rešitvam so v okviru razprave v drugem členu vladnega predloga zakona izrazili tako predlagatelji amandmaja iz vrst opozicije kot tudi predstavniki Sindikata kmetov Slovenije in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Opozorjeno je bilo na veliko časovno naglico pri sprejemanju zakona, ki onemogoča poglobljeno proučitev predlaganih rešitev, kljub temu pa so predstavniki sindikata in zbornice opozorili na nekatera odprta vprašanja; med drugimi je bil podan očitek, da se kljub dejstvu, da je povečanje res krivično, s sistemskega vidika ni pristopilo k ustrezni ureditvi obravnavane problematike, zaradi česar se ponovno vračamo na razmere, kot so na temu področju veljale v letih 2005 in 2006. Omenjeno je bilo, da bo obremenitev kmetov

zaradi rešitev, ki jih predlaga Vlada, po oceni sindikata velika. Pričakovani finančni učinek predloženega zakona pa bo v letu 2012, ko preneha prehodno obdobje, predstavljal od pet do sedem milijonov evrov dodatnih proračunskih prihodkov. Opozorjeno je bilo tudi, da bi potrebovali poseben računovodski standard za kmetijstvo.

Zaradi odprtih vprašanj je sindikat predlagal nadaljevanje pogovorov z Ministrstvom za finance, kar bi do obravnave predloga zakona na seji Državnega zbora morda lahko pripeljalo do oblikovanja boljših rešitev. Tudi predstavnik zbornice je med drugim poudaril, da tudi predloženi zakon tako kot že prejšnje novele le parcialno rešuje problematiko dohodninske obdavčitve kmetov, pri tem pa opozoril na že v letu 2006 sprejeti sklep Odbora za finance in monetarno politiko, da se ukrepi kmetijske politike izključujejo iz obdavčitve po zakonu o dohodnini. Med zagovorniki predlaganega zakona pa je bilo med drugim poudarjeno, da je zaradi krivičnosti pavšalne obdavčitve, na katero opozarjajo zavezanci, to ureditev potrebno spremeniti. Razprave o odprtih vprašanjih, na katere opozarjajo predstavniki zainteresirane javnosti, je potrebno nadaljevati, za prehodno obdobje pa predlagani zakon predvideva ugodno ureditev, ki od leta 2010 ne bo povzročala dodatnih obremenitev zavezancev in je zaradi postopnosti povečanja deleža obdavčljivih dohodkov poštena in pravična.

Odbor se je opredelil do vloženih amandmajev in ob tem sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ni pa sprejel amandmajev Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ter Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih tudi sprejel.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Čepič je neopazno prestopil mejo predstavitve, ampak dobro.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK: Hvala. Spoštovani!

Predlagatelj predlaga spremembe iz dveh splošnih razlogov odpraviti oziroma rešiti nekatere odprte probleme, ki nastajajo pri izvajanju davčne zakonodaje, in drugič, uskladiti domačo zakonodajo s pravim redom EU.

Najprej vprašanje dohodkov od subvencij. Do leta 2005 so bili dohodki iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki jo opravljajo fizične osebe, obdavčeni le na podlagi

katastrskega dohodka. Leta 2005 pride do pomembnih sprememb. Med dohodke te dejavnosti se začnejo všteti tudi dohodki...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, za pozornost v dvorani.

ALOJZIJ POTOČNIK: ... od subvencij. Subvencije, ki niso bile oproščene dohodnine, so bile v letih 2005 in 2006 v prehodnem sistemu, kar se tiče odstotkov dejansko prejetih subvencij. Dana je bila tudi možnost prehoda na sistem ugotavljanja dohodka z vodenjem poslovnih knjig, vendar ni bilo praktičnega učinka. Z letom 2007 je uveljavljenih nekaj novih rešitev, ki se sistemsko niso posebej obnesle in izkazale, zato se sedaj v zakon vnašajo spremembe, ki bi omogočile pravičnejšo davčno obremenitev zavezancev, obenem pa razvrstile kmetije glede na njihovo ekonomsko moč. Zaradi lažjega prehoda na nov način obdavčenja bo šlo za postopnost in leta 2013 se bodo izplačani ukrepi kmetijske politike v celoti všteli v davčno osnovo. Takrat naj bi se aktiviral tudi drugi instrument – obvezna vključitev v sistem poenostavljenja vodenja knjig. Pomisleki zavezancev, ki sicer niso večji evidentiranja poslovanja tudi iz zgodovinskih razlogov, so nekako vsaj glede stroškov, ki s tem nastanejo, razumljivi.

Drugič. EU je Slovenijo opozorila na nekaj nedoslednosti v primeru nastopajočih izvajalcev in športnikov nerezidentov, ki nimajo poslovne enote v Sloveniji. V bistvu gre za nadaljevanje urejanje tega, sicer dovolj davčno sivega področja. Vlada sedaj meni, da je treba obdavčitev doseči tako, da bo navedenim zavezancem omogočena obdavčitev po neto osnovi, način uveljavljanja dejanskih stroškov pa bi določili z drugim zakonom; mislim, da z zakonom o davčnem postopku.

Poslanska skupina Zares meni, da je predlog zakona korekten in da uveljavlja principe, da se davek plačuje glede na dejansko dosežene dohodke in na ekonomsko moč zavezancev. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kogice in kolegi!

Naj takoj na začetku citiram predsednika Vlade Boruta Pahorja. Ob predstavitvi proračunskega memoranduma 11.

oktobra 2010 je tukaj, v tej dvorani dejal: "Mi ne bomo povečevali konsolidacije javnih financ s povečanjem davčnih obremenitev, naj bo to jasno in glasno povedano. Ne bomo povečevali davčnih bremen." Konec citata. In, kaj imamo pred seboj – predlog zakona, ki v obrazložitvi pri oceni finančnih posledic predloga zakona pravi, ponovno citiram: "Ocenjuje se, da se bodo zaradi vključitve večjega dela kmetijskih subvencij v obdavčitev povečali prihodki iz naslova dohodnine od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za približno tretjino." Sprašujem sedaj, kdo tukaj sedaj koga in zakaj?

S predlagano novelo zakona se že tretjič spreminja sistem obdavčitve v kmetijstvu in gozdarstvu. Tako hitro spreminjanje sistemom obdavčitve je problematično in zahteva vedno nove in nove prilagoditve. Tokrat gremo še dlje, meseca novembra spreminjamo pogoje in višino obdavčitve zavezancev za 11 mesecev nazaj, pa niti besede o relativni prepovedi retroaktivnosti, ki je vedno izgovor za vsakršen naš predlog. In ker predlagatelji nadalje pravite, citiram, da: "Dohodnina iz tega vira predstavlja manj kot 0,5 % vse dohodnine, predlagane spremembe zakona ne bodo imele pomembnejših javnofinančnih učinkov." Predlagamo, da podprete naše amandmaje in enkrat že prenehate s tem stalnim obremenjevanjem tistih, ki to v tem trenutku najmanj potrebujejo.

Torej, v poslanski skupini nasprotujemo predlogu zakona, ki povečuje v tem primeru obremenitev slovenskega kmetijstva. Gre za nove štiri milijone evrov obremenitev, vsaj po besedah državne sekretarke z Odbora za finance. Če se poigramo s številkami, tako kot so me poučili, je to približno 4 tisoč bikov za slovenski proračun. Bom rekel, najmanj 4 tisoč bikov za slovenski proračun, tolikšna je ta obremenitev slovenskega kmetijstva! In ob padanju prodajnih cen v kmetijstvu, vseh prodajnih cen v zadnjem času v letu 2009 in v 2010, in ob socialnem položaju slovenskega kmetijstva se mi zdi to absurdno. Z vsakim evrov obremenjevanja ogrožamo obstoj slovenskih kmetij in resno ogrožamo strateško namero, da bi v Sloveniji vendarle dvignili delež samooskrbe s hrano. Najbrž vam je poznana številka, da smo padli pod 50 %, kar je prava katastrofa.

V Slovenski ljudski stranki smo nasprotovali in nasprotujemo in bomo vedno nasprotovali vsem predlogom povišanj takšnih ali drugačnih davkov, taks, trošarin in tako naprej za kogarkoli, zato ker v tem času to ni primerno. Ko bo država zatisnila pas in dala

dober zgled vsem ostalim, bo pa osnova za razpravo tudi o takšnih ukrepih. Dokler pa se varčuje pri socialnih transferjih, pokojninah, vrtcih, kmetih, po novem, hkrati pa v javni upravi troši po dolgem in počez, kar smo dokazali včeraj v razpravi o proračunu, se s takimi predlogi nikoli ne bomo strinjali in bomo tudi glasovali proti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Predlagano besedilo novele zakona o dohodnini je praktično skupek dveh samostojno vloženi novel k temu zakonu, ki sta po naši oceni, upravičeno in smotno obravnavani kot tako imenovani hibrid. Na ta način skrajšamo postopke obravnave, saj se namesto dveh obravnav izvede zgolj ena, in to ne more biti, kot bi kdo pomislil, na račun kvalitete in jasnosti besedila zakona. S takšnim postopkom se v naši poslanski skupini v celoti strinjamo.

Naj še dodam, da bi po našem prepričanju na teh načelih: racionalnost, smotnost, primernost, upravičenost morale temeljiti vse odločitve vseh nas, ki predstavljamo slovensko ljudstvo. Tako zagotovo ne bi prihajalo do primerov, ko se nek zakon z identično vsebino obravnava na naših sejah štirikrat in več, kot je to sploh značilno za davčne zakone oziroma zakone s finančnega področja. Kljub temu imamo sedaj pred seboj novelo dohodninskega zakona, ki se nanaša na več segmentov, ki so z naše strani sprejemljivi in jih bomo podprli, in sicer na obravnavo dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, davčno obravnavo pokojninskih rent, na davčno obravnavo dohodkov, ki jih dosežejo nerezidenti – nastopajoči, izvajalci in športniki.

Predlagane spremembe, ki se nanašajo na obdavčitev rezidentov udeležencev Evropske unije, institucij Evropske skupnosti, Evropske centralne banke, Evropske investicijske banke in vključno Evropskega investicijskega sklada v smeri, da se slednji glede obdavčitve izenačijo z načinom obdavčitve, ki velja za poslance Evropskega parlamenta; torej, da doplačujejo razliko do dohodnine po slovenskem predpisu, pa za naše poslance ni sprejemljivo, saj nas k sedanjemu sprejetju odločitvi zavezujejo tudi mednarodni dokumenti.

Kar se tiče davčne obravnave pokojninskih rent, se v Poslanski skupini

DeSUS z veljavno popolnoma strinjamo. Ureditev praktično ne predstavlja večje davčne obremenitve tistih, ki se bodo odločili za izplačilo iz dodatnega pokojninskega zavarovanja v obliki rent. Gre sicer za posebno vrsto aktivnega dohodka, ki po načelih, na katerih sloni celoten davčni sistem v Republiki Sloveniji, mora biti obdavčen. Vlada je v tem primeru stopila korak bliže vsem upravičencem do teh rent z višino obdavčitve tega dohodka, saj glede na dejstvo, da upokojenci večinoma niso zavezanci za dohodnino in glede na višino pokojninske rente, upokojenci ne bodo zaradi tega morebiti preskočili v višji davčni razred in s tem bili morebiti podvrženi višji davčni obremenitvi. Zato v Poslanski skupini DeSUS podpiramo tovrstne vladne spodbude.

Kar se pa tiče določanja davčne osnove za kmete, pa poslanci DeSUS potrjujemo stališče Vlade, da je na tem področju treba nekaj ukreniti, saj danes dejansko prihaja do neenakega obravnavanja tudi med samimi kmeti. Zato načeloma predlagano rešitev podpiramo, kaj več pa bomo povedali tekom razprave tudi o amandmajih, tako kot ostali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Prijazen pozdrav državni sekretarki, publiki, kolegicam in kolegom!

Seveda, davkov in smrti se v življenju nihče ne veseli, ampak brez tega ne gre. Veliko smo govorili o proračunu, kako bomo delili, prihaja pa tudi čas, ko je treba imeti ustrezne konkretne rešitve, kako proračun tudi zapreti. / oglašanje v dvorani/ Gospod Pukšič, boste imeli kasneje pri amandmajih besedo. Hvala lepa.

Novela zakona o dohodnini prinaša zagotovo pozitivne spremembe na področju izplačevanja pokojninskih rent, saj Vlada za izplačevanje teh rent predlaga ugodnejšo davčno obravnavo z znižano davčno osnovo. Sprememba sledi tudi ciljem pokojninskih sprememb, kjer želimo zagotoviti dostojno visoke pokojnine. Namreč, po sedanji ureditvi se pokojninske rente, izplačane kot del dodatnega pokojninskega zavarovanja, obdavčujejo kot dohodek iz delovnega razmerja, in to v celotnem znesku. Zato se s predlogom Zakona o dohodnini v 42. členu dodaja nov, tretji odstavek, ki pravi, da se v davčno osnovo od pokojninske rente iz

naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in od primerljive pokojninske rente, ki je prejeta iz tujine, všteta samo 50 % dohodka. To v praksi pomeni, da bodo tisti upravičenci do prejemkov iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se bodo odločili za prejemanje mesečne rente, v bistveno boljšem položaju kot če bi se odločili za enkratni dvig privarčevanega denarja.

Poleg tega s spremembo 127. člena omogočamo, da se bodo lahko državljani odločili tudi za obračun znižane stopnje akontacije dohodnine od pokojninske rente od sedaj veljavne 25 % stopnje akontacije dohodnine. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tovrstno davčno razbremenitev podpiramo.

Drugi zelo pomemben del zgodbe pa se nanaša na področje davčne obravnave dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti. Prinaša korenite spremembe, in sicer na eni strani gre za uveljavitev obračunavanja dohodkov na podlagi katastrskega dohodka in dejansko prejetih dohodkov iz naslova subvencij. Na ta način se poskuša predvsem zaščititi tiste manjše kmetije, ki so zaradi povprečne vrednosti subvencij na slabšem in do neke mere nosijo breme večjih kmetij, ki plačujejo prenizke obremenitve glede na dejansko stanje. V medijih se o tem sliši veliko očitkov o dodatnem obremenjevanju kmetij, zato bo v letu 2010 za prehod na nov sistem omogočeno, da bodo kmetije lahko izbirale med pavšalnim sistemom in sistemom dejanskih plačil, in sicer za tistega, ki je za posamezno kmetijo bolj ugoden. Poleg tega pa se za leto 2011 in 2012 uvaja še dodatno prehodno obdobje, ko se bo v davčno osnovo vštelo, če bomo danes izglasovali amandma, 50 % dejansko izplačanih subvencij. Z vidika pravičnosti in tudi bolj transparentne in poštene obravnave se določa tudi prag dohodka, ko bodo kmečka gospodinjstva ugotavljale dohodke na podlagi tako imenovanega knjigovodstva. Seveda, na kmetih smo navajeni cel dan trdo delati, vseh sedem dni v tednu, zato je seveda vsako dodatno administriranje največkrat neproduktivno, konkretno breme.

Vendar je vse evropsko kmetijstvo urejeno tako, temu se bomo slej ko prej morali prilagoditi tudi Slovenke in Slovenci in zato, seveda, rabimo enostavno preproste in pa učinkovite modele, ki bodo zgodbo poenostavili. Drugače pa si želimo z davčno reformo, ki žal posega na vsa področja življenja, tudi na kmetijstvo, urediti tako stanje, da se v kmetijstvu ne pobere preveč dodatnih sredstev, kajti tam, kjer ni, tudi vojska ne jemlje. Mislim pa, po mojem osebnem mnenju

in po mnenju poslanske skupine, da če hočemo Slovenke in Slovenci pridelovati več dobre, zdrave hrane, potem poleg davkov, ki se jim bo težko izogniti, rabimo predvsem spodbude, da nam potrošnik za kvaliteto, ki jo ima v Sloveniji, prizna višjo, boljšo ceno, administriranja pa samo toliko, kot omogoča prihodek, pridobitev subvencij in pa sredstev, ostalo pa je seveda breme, ki energijo preusmerja na drugo neproduktivno področje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev, bo predstavil Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik.

V naslednjih nekaj minutah bom skušal predstaviti stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev Solidarnost v treh sklopih. Najprej, kar zadeva postopek in potem kar zadeva vsebine, ki so predlagane, in v tretjem sklopu, kar zadeva naš odnos do predlaganih amandmajev.

Sam postopek, tako imenovani hibridni postopek, v naši poslanski skupini podpiramo in mislimo, da z ustreznimi razlogi.

Prvič, gre za racionalizacijo postopka. Gre za to, da ne bomo porabili pretirano veliko časa za to, da bi se uveljavile nekatere rešitve, ki so v dveh različnih predlogih bile predlagane. Drugič, gre za to, da ne izgublamo časa, da ne bi prišli v stisko, ko bi ne uspeli uveljaviti tistega, kar spremembe in dopolnitve dohodninskega zakona predvidevajo že za leto 2010.

Drugi očitek, ki je bil očitek v zvezi s predlaganim postopkom, je bil očitek o tem, da gre za zelo različne vsebine v dveh različnih zakonih, vendar mi ocenjujemo, da gre, čeprav res za raznorodne vsebine, vseeno za vsebine, ki spadajo pod davčno zakonodajo, in specialneje, ki spadajo pod dohodninsko zakonodajo. Torej, ne gre za nekaj, česar ne bi mogli zaradi vsebinskih razlogov obravnavati skupaj.

Tudi teža posledic, ki jih oba predloga zakonov predlagata, ni enaka. Pri predlogu zakona, ki mu rečemo poslanski zakon, gre za eno izmed sprememb oziroma dopolnitev, ko se Evropski investicijski sklad navaja tudi med evropskimi institucijami, kar ni nujno, ni pa napak, da je to tako zapisano, in gre za poskus, da bi se drugače tretirale osnove za plačilo dohodnine vsem tistim, ki so bodisi kot funkcionarji bodisi kot uslužbenci zaposleni v evropskih institucijah.

Kar zadeva vsebino vladnega predloga, da se razbremeni varčevanje za starost, mi podpiramo ambicijo, da se s tem preprečijo enkratni dvigi, zato seveda podpiramo predlagano 50 % olajšavo za privarčevana sredstva, ki se bodo v obliki rent izplačevala takrat, ko bodo najbolj potrebna, torej takrat, ko bo potrebno zagotavljati socialno varnost v starosti.

Kar se tiče dohodninske zakonodaje, smo mi bili na stališču ves čas, da je morebiti ta prag za obvezno knjigovodstvo pri 5 tisoč evrih prenizek, in smo veseli, da imamo sedaj sicer dva različna predloga, ampak oba predloga amandmaja to spreminjata in spreminjata na boljše.

Predlagana je tudi sprememba v zvezi z določanjem osnove za obračunavanje dohodnine. Vemo, da je bil prvi poizkus poizkus, da bi se 70 % osnova znižala na 10 %, kar je za nas bilo pretirano zniževanje. Ta sedanji predlog amandmaja, ki govori o 50 % osnovi, pa je tudi za nas sprejemljiv in ga bomo zato v razpravi in pri odločanju podprli.

Ni nobenega dvoma tudi o tem, da podpiramo, da se dejanski stroški oziroma da se dejanski prihodki iz kmetijskih ukrepov upoštevajo in da se na osnovi tega obračunava dohodnina. Enako velja naša podpora predlogu, da se dejanski prejemki za tiste, ki so ustvarjalci na kulturnem, zabavnem ali na športnem področju, upoštevajo in se tako drugače določi osnova za obračun njihove dohodnine.

Sicer pa za sklep povejmo to, da je običajno povedati pri davčni zakonodaji, da so njena temeljna načela naslednja. Prvič, da je tisti, ki je davčni zavezanec, tudi res plačnik. Drugič, da ne bo davčna osnova zelo splošna in zelo nizka in da naj bo čim manj, to je tretjič, izjem. Kar se tiče izjem, nismo bili zelo dosledni in smo jih navedli še nekaj, tako da bo za marsikoga, ki bo moral obračunavati dohodek, dohodnino po novem, verjetno to pomenilo težavo in potrebo, da dobi pomoč s strani strokovnjakov.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, državna sekretarka!

Poslanci smo v obravnavi vladnega predloga zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o dohodnini imeli tudi predlog zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o dohodnini, ki

ga je predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. Glede na to, da sta zakona obravnavala različne vsebine znotraj dohodnine, pozdravljamo odločitev Odbora za finance in monetarno politiko, da je združil predloga obeh zakonov in pripravil novo besedilo predloga zakona.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo dopolnitve, ki jih je predlagala skupina poslancev, da se bolj jasno zapiše v zakon o dohodnini obveznosti zavezanca za dohodnino, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja, prejetega na osnovi zaposlitve v institucijah Evropske unije. Pri tem pa ne smemo zaobiti protokolov, ki jih ima sklenjene Republika Slovenija z institucijami Evropske unije, ki že urejajo to področje in je bilo to področje že urejeno tudi z dosedanjimi določbami zakona o dohodnini. Nejasnosti bi se lahko pojavile samo pri zaposlenih v Evropskem investicijskem skladu, zato v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo, da se to vnese tudi v spremembo zakona o dohodnini.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, skupaj s spremembami zakona o davčnem postopku, ki ga je predlagala Vlada, pa omogoča spremembi pri obdavčitvi dohodkov iz kmetijske in gozdarske dejavnosti na podlagi določitve praga dohodkov za določitev zavezancev za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi pavšalno ocenjenega dohodka v višini 200 evrov skupnega pavšalnega dohodka, tako katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj, s čimer se izenači položaj vseh zavezancev, ki opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. Poenotenje praga za vse kmetijske dejavnosti, vključno s čebelarstvom. S predlogom zakona se določa sistem pripisovanja dohodkov iz naslova kmetijskih subvencij in drugih državnih pomoči v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo v višini dejansko prejetih dohodkov. Prav tako je v davčno zakonodajo vrnjen sistem obdavčitve dejanskih zneskov obdavčljivih subvencij pri dejanskih prejemnikih.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da je bil dosedanji način obdavčitve subvencij na osnovi pavšala krivičen, predvsem do tistih, ki niso dosegli povprečja in so zato plačevali dohodnino od nečesa, česar dejansko niso dobili. Tisti, ki pa so dobili sorazmerno visoke subvencije, pa so imeli manjšo davčno osnovo. Določeno je tudi, kdaj bo obvezen prehod velikih kmetij na ugotavljanju dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih

odhodkov. Je pa predvideno tudi prehodno obdobje, ko se bo ta sistem uveljavljal, in menimo, da bo po letu 2013 obdavčitev kmetov bolj pravična in poštena.

Poudariti pa velja, da za leto 2010 ne bo višjih obdavčitev za kmete, saj je, prvič, dopuščena možnost, da se bodo davčni zavezanci odločili, kako bodo obdavčeni - ali po pavšalu ali po dejanskih prejetih subvencijah - in zato bo dejanska obdavčitev manjša. Če pa bodo sprejeti vsi amandmaji, ki so predlagani, pa bo pravzaprav obdavčitev za kmete v letu 2010, 2011 in 2012 dejansko manjša, kot je zdaj. Zato ne velja trditev, da se s to dohodnino uvajajo novi davki ali nove obremenitve.

Mogoče malo premalo poudarjene pa so spremembe z vidika spodbujanja dodatnega pokojninskega zavarovanja. Posebej bi rad poudaril, da je določena precej bolj ugodna obdavčitev pokojninskih rent, kot je bila obdavčitev do zdaj. Na podlagi tega zakona se bo od leta 2011 50 % dohodkov pokojninske rente vštevvalo v davčno osnovo, kar pomeni, da bodo prejemniki pokojninskih rent imeli višje pokojninske rente v izplačilu, in ob dejstvu, da prve rente verjetno ne bodo presegle 160 evrov, pomeni, da dejansko rente tudi ne bi bile obremenjene z akontacijami dohodnin in bodo imeli upravičenci izplačane polne rente že v letu 2011.

Glede na dejstvo, da bodo v letu 2011 omogočeni prvi enkratni dvigi, je ugodnejša davčna obravnava pokojninskih rent rešitev, s čimer se želi spodbujati varčevanje za starost in preprečiti negativne posledice dvigov privarčevanih sredstev iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v enkratnem znesku, ki bodo mogoči po 1. 1. 2011. Glede na dejstvo, da bodo prejemniki enkratnih izplačil želeli dvigniti denar, bodo obdavčeni s 25 % akontacijo dohodnine, kar se bo na koncu štelo v letno davčno osnovo in bo pomenilo obdavčitev lahko tudi do 41 % v dohodninski napovedi v letu 2012 za leto 2011. Zaradi tega, da varčevalcem ostane več privarčevanega zneska za pokojninsko zavarovanje, je Vlada predlagala obdavčitev le 50 % pokojninske rente. Zaradi tega se spleča varčevalcem privarčevani znesek po 10 letih spremeniti v pokojninsko rento, kar bo na podlagi ugodnejše obdavčitve imelo dejansko večji razpoložljivi dohodek, ki bo sicer razporejen na več let, vendar pa bo na podlagi pokojninske rente imel zagotovljen dohodek v času uživanja pokojnin.

Kot rečeno, poslanska skupina bo podprla ta zakon.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

V parlamentarni postopek sta bila vložena dva zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, to je vladni, po nujnem postopku, ki obravnava predvsem obdavčitev kmetijskih gospodinjstev, in drugi, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, po rednem postopku, ki obravnava obdavčitev EU funkcionarjev. Na matičnem delovnem telesu sta bila zakona združena v enega, čemur pa smo v SDS nasprotovali, saj je bila z naše strani že vložena zahteva po splošni razpravi in ker tako različnih materij ni mogoče združiti v eno celoto. Sicer pa je predlagana vladna novela zakona o dohodnini po našem mnenju bila pripravljena na hitro, posledično zato ne vsebuje nekih celovitih in sistemskih rešitev, na kar kažejo tudi vloženi amandmaji koalicije v zadnjem času.

V Slovenski demokratični stranki nasprotujemo predlagani rešitvi, s katero se predvideva, da bodo morali kmetje, katerih skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti presega 5 tisoč evrov, davčno osnovo za namene dohodnine ugotavljati na podlagi dejanskih ali normiranih odhodkov. To pomeni, da bodo morala kmečka gospodinjstva začeti za ugotavljanje davčne osnove uporabljati zahtevno dvostavno knjigovodstvo ali pa za te usluge plačati računovodski servis.

V Slovenski demokratični stranki menimo, da gre za hudo in nepotrebno dodatno finančno in administrativno breme kmetov, zato smo v Slovenski demokratični stranki vložili amandma, s katerim predlagamo, da ostane v veljavi sedanja ureditev, po kateri se kmetje sami odločajo o načinu vodenja poslovnih knjig oziroma za ugotavljanje davčne osnove. Mimogrede, znesek 5 tisoč evrov nekateri v naši državi prejmejo v obliki plače v parih dneh. Tu pa bo moral kmet, ki bo na letni ravni imel, recimo, 5 tisoč 100 evrov, voditi poslovne knjige ali plačati računovodskemu servisu tisoč ali 2 tisoč evrov za vodenje knjigovodstva. In še nekaj. V gradivu je omenjeno, da naj bi bilo v Sloveniji po razpoložljivih podatkih okoli 6 tisoč 100 takšnih kmetij, torej v Sloveniji imamo okoli 70 tisoč kmetij, ki uveljavljajo subvencije iz naslova ukrepov kmetijske politike in samo 6 tisoč 100 takšnih, ki imajo dohodek višji od 5 tisoč evrov, kar se mi zdi izredno malo in je prava revščina.

In še tem bomo z zakonom dodatno finančno in administrativno obremenjevali.

V Slovenski demokratični stranki smo tudi mnenja, da je neprimerna širitev pojma kmečkega gospodinjstva na vse osebe, ki so začasno ali stalno prijavljene na istem naslovu, saj lahko na istem naslovu prebiva tudi oseba, ki s kmetijsko ali gozdarsko dejavnostjo ne ukvarja. To je, recimo, tako kot da stanujem na istem naslovu kot nek d. o. o. in bom moral plačati sorazmerni del njenega dobička.

Ne strinjamo se tudi s tem, da se v davčno osnovo všteva dohodki iz naslova subvencij in drugih dohodkov v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti v letih 2010, 2011 in 2012 v višini 70 %, po letu 2013 pa bi se to vštelo v 100 % višini. Pri tem je treba povedati, da nobena država članica v EU katastrskemu dohodku oziroma pavšalnemu načinu obdavčevanja ne prepisuje plačil iz naslova ukrepa kmetijske politike, tam poznajo ali pavšalno obdavčitev ali pa ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih odhodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov. Zaradi vsega naštetega v Slovenski demokratični stranki bomo glasovali proti tako pripravljnemu hibridnemu predlogu zakona. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmaji. Torej, sam dajem v razpravo oziroma na glasovanje, glede na to, da poslanske skupine k tej točki dnevnega reda niso najavile časa za razpravo o amandmaji, predlagam, da na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika Državnega zbora vsak prijavljeni razpravljavec lahko o posameznem amandmaju razpravlja le enkrat. To je poslovniška možnost, o kateri se lahko vi, poslanke in poslanci, odločite. Predlagamo glasovanje o tem... / oglašanje iz klopi/... ali ne omejujemo ničesar, tudi to je možno. Prav, potem tega predloga ne bom dal na glasovanje. Mislim, da mogoče ni potrebno. Pregled amandmajev ste že dobili na mizo? Torej, amandmaje ste dobili na mizo, pregleda amandmajev pa še ne. Stvari potekajo zelo na hitro. Ali želite, da prekinemo sejo ali da jo nadaljujemo? Prav. Amandmaje imate, pregleda amandmajev nimate, boste pregled amandmajev zanesljivo dobili pred odločanjem o amandmaji.

V razpravo dajem B1 člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo o tem amandmaju.

Prehajamo na 2. člen. V razpravo dajem amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SLS ter amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. To so torej trije amandmaji k 2. členu. Želi kdo razpravljati o teh treh amandmajih k 2. členu? (Da.) Prosim za prijave. Vsak ima na razpolago 5 minut.

Besedo ima Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Amandma koalicijskih poslanskih skupin bom podprla, predvsem zato, ker si nikakor ne bi želela in dovolila, tudi zaradi območja, od koder prihajam, pa tudi zaradi drugih območij Republike Slovenije, da bi kakorkoli izpadlo, da Državni zbor ali poslanci koalicije, pa tudi Vlada ne podpiramo kmetov in predvsem normalnega življenja ljudi, predvsem na območju, od koder tudi sama prihajam. Zatorej ocenjujem, da sta tu potrebni prehodno obdobje in podpora kmetom. Ne morem si dovoliti, da bi kakorkoli prihajale v javnost drugačne informacije, ki ne držijo. Žal pa mi je, da tovrstne problematike v povezavi s kmeti, Kmetijsko-gozdarsko zbornico, Sindikatom kmetov ni obravnavalo tudi zainteresirano delovno telo, Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Osebnost ocenjujem, da bi bilo prav, da bi tudi oni podali svoje mnenje. Ta zadeva prišla samo na Odbor za finance. Vendar nikoli ni prepozno. Zato menim, da je prav, da ta amandma podpremo. Sama ga bom podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

To, kar ste pripravili v predlogu tega zakona, da se davčna osnova ugotavlja na tak način z obveznim knjigovodstvom in s 5 tisoč evrov osnove za skupni dohodek članov kmečkega gospodinjstva, je seveda v skladu z vašo politiko do slovenskega kmeta. Ta politika sedanje oblasti je politika uničevanja slovenskega kmeta. Kot sem povedal zadnjič na Odboru za kmetijstvo, kjer smo obravnavali poročilo o stanju kmetijstva v letu 2009, ki daje katastrofalne rezultate, kakšen je dohodkovni položaj slovenskega kmeta in kako drastično so se znižale cene vseh kmetijskih pridelkov v letu 2009. Takšno stanje se nadaljuje tudi v letu 2010. Ta odnos sedanje vladne koalicije do kmeta izhaja še vedno s stališča, da je kmet razredni sovražnik te družbe. Ste pravi dediči 50-letne politike sovražstva do slovenskega kmeta.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, razpravljamo o amandmaju in ta amandma ne vsebuje tega, kdo je sovražnik slovenskega kmeta, in tudi ni možno tega sovražnika amandmirati. Zato prosim, da razpravljate o amandmaju.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, prosim dovolite! Vi ste bili znani po svojih izletih v prejšnjem mandatu v svojih razlagah. Sedaj pa omejujete demokracijo. Jaz moram razpravljati...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vse, kar ste želeli povedati, ste povedali in še več.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz moram razpravljati na podlagi poročila o stanju kmetijstva v letu 2009, ki so ga pripravile vladne službe oziroma Inštitut za ekonomiko v kmetijstvu. Tam je jasno povedano, da je stanje kmetijstva katastrofalno, da je slovensko kmetijstvo pravzaprav tik pred bankrotom. pravzaprav je že v bankrotu. In samo na račun tega, da kmetje iz "petnih žil" delajo za to državo in sedaj jih dodatno obdavčujete. Da vas ni sram! To obdavčevanje bo pomenilo, da bo slovenski kmet oziroma slovensko kmetijstvo res porazno. Vaša strategija je: vse dajmo za trgovca in nekatere predelovalce, nič pa za pridelovalca. Dodatno želite izčrpati kmeta s tem, da bo najemal knjigovodske servise in ne vem kaj. Enostavni ni denarja in noben kmet nič ne prikriva pred to državo. Noben kmet ne živi na račun luksuza. Če pa so tudi znotraj kmetijstva kakšni prekupčevalci, kakšni goljufi, tiste pa preganjajte s pravno državo, ki je pa seveda ne podpirate. Ste proti pravni državi. Ste pa za uničenje kmeta in kmetijstva. Poglejte, dovolj žalostno je, da v tem poročilu piše, da je v lanskem letu Slovenija prvič v zgodovini postala neto uvoznik kmetijskih mlečnih proizvodov, vključno s surovim mlekom. Kam ste pripeljali to državo? Mleka je sicer viška, ampak smo neto uvoznik in seveda stimulirate še nadalje trgovce, še naprej trgovce in trgovce, ker so to vaši direktorji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To ni obrazložitev glasu. Seveda vam sedaj ni treba nič reči o amandmaju, da ga podpira ali ne.

Rado Likar ima besedo.

RADO LIKAR: Hvala lepa, še enkrat, gospod predsednik.

Že v stališču Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke sem povedal, da mi nasprotujemo predlagani rešitvi, se

pravi, da je 5 tisoč evrov prag za ugotavljanje davčne osnove na podlagi prihodkov, dejanskih prihodkov oziroma dejanskih odhodkov. Ne vem, na podlagi česa je bila ta cifra 5 tisoč določena, je pa dejstvo, da 5 tisoč evrov zasluži danes vsak študent preko študentskega servisa. Obremenjevati kmeta predvsem z administrativnimi bremenmi, pa seveda tudi finančni niso nezanemarljivi v tem času, pa res ne vem, kaj je namen. Ali je namen spodbujati kmetijsko dejavnost? Ali je namen polnjenje državnega proračuna? Tudi če je namen polnjenje državnega proračuna, mislim, da s takim načinom tudi državna malha ne bo kaj bolj bogata oziroma ne bo to pomagalo k nižanju državnega primanjkljaja. Kmetu pa bo zelo olajšano, če mu zaenkrat ne bo treba obvezno voditi knjig. Ima pa še vedno možnost, da se sam za to odloči, kajti pavšalna odločitev pomeni nek pavšal. Za nekoga je dobro, za nekoga je to slabo. Sam pa naj ugotovi, kdaj in v katerih primerih se bo odločil za ugotavljanje davčne osnove po dejanskih prihodkih oziroma dejanskih odhodkih.

Kot rečeno, ne vem, vsaj jaz ne vem za kakšno primerljivo državo v EU, da bi imela tako nizek prag za obvezno ugotavljanje davčne osnove na podlagi vodenja knjig. Ne vem, zakaj hočemo biti prvi v tej situaciji, prvi v slabem, kot me je spomnil gospod Jerovšek. Zato bomo v Slovenski demokratični stranki podprli naš amandma, ki, kot rečeno, vrača stanja oziroma ohranja stanje tako, kot je bilo v veljavi do sedaj. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Proceduralno Cvetka Zalokar Oražem.
Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa. Spoštovani kolegi in kolegice!

Zdaj smo prejeli tudi pregled amandmajev. Želela sem samo opozoriti glede na to, da razpravljamo o amandmajih, da bi bilo prav, in očitno kolegi iz SDS-a niso videli in opazili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno morate nasloviti na predsednika Državnega zbora.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Prosim?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno vprašanje morate nasloviti na predsednika Državnega zbora, ne na kolege in kolegice iz SDS-a, ker bo predsednik Državnega zbora užaljen.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Predsednik Državnega zbora, prosim, če opozorite kolege iz SDS-a, da je vložen amandma, ki je vrednost za vodenje knjig dvignil na 7 tisoč 500 evrov, ker se mi zdi brezplodna razprava, če govorimo o nečem, kar je že preseženo in popravljeno.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Jaz opozarjam, da je bil že amandma koalicijskih skupin, ki dviguje mejo od 5 tisoč na 7 tisoč 500 evrov. Nalogo sem izpolnil. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Nadaljujemo. Besedo ima Milenko Zihler.
Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Kljub temu amandmaju, ki samo nekoliko omili to težko stanje, bi vseeno kazalo nameniti razpravo. Pa še to bi povedal glede na vaše sporočilo, da vsak zaradi teh proceduralnih zapletov lahko samo enkrat razpravlja, je potem pač treba razpravljati takrat, ko dobiš besedo, o vsem. Izhodišče za mojo razpravo je vsekakor...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Zihler, ta predlog ni bil posredovan v odločanje, ni bil sprejet. Lahko pač razpravljate, kolikor se vam bo zdelo, da je umestno razpravljati. Hvala.

MILENKO ZIHERL: Hvala lepa za pojasnilo.

Izhajam iz ene od predhodnih sej Odbora za kmetijstvo, kjer je bilo predstavljeno poročilo o stanju v slovenskem kmetijstvu za leto 2009. Iz tega poročila se lahko izlušči en sam skupni imenovalac, da je stanje v slovenskem kmetijstvu porazno, krizno. Vsekakor bi bila potrebna najmanj izredna seja Odbora za kmetijstvo, kjer naj minister predstavi ukrepe, da se iz tega stanja izvlečemo. V tem poročilu smo zasledili same podatke, same slabe podatke o tem, koliko je padla proizvodnja po določenih segmentih kmetijstva, predvsem krizno za kmetijstvo, koliko so padle odkupne cene, kar se mi niti malo ni zdelo logično, kajti cene pri kmetu so padle za 10 in več odstotkov. Hkrati pa na borzi zasledimo skok cen živil v nebo in zaradi tega tudi posredne grožnje pridelovalne industrije, živilsko pridelovalne industrije o višanju cen kruha zaradi odkupnih cen. Vsekakor se tudi ne morem strinjati z zelo komplicirano birokracijo, ki je zahtevana od

kmetov. Da bodo pač lahko vodili knjige, bo treba najemati tudi zunanje izvajalce, torej računovodske servise in s tem bodo dobili dodatne stroške.

Zdaj pa okoli subvencij. Kdor sledi cenam od njive do potrošnika, lahko z lahkoto ugotovi, da večina subvencij v bistvu pristane pri trgovcih, pri veletrgovcih. Kmet dobi ravno toliko, da preživi. Živilsko-predelovalna industrija je tudi na robu preživetja, trgovinske verige se pa bohotijo in na koncu seveda mi potrošniki plačujemo enormno visoke cene.

Zakaj sedaj dati subvencijo tudi v dohodninsko osnovo in tudi popravljen prag 7 tisoč 500 evrov namesto 5 tisoč evrov, pa bi še vedno lahko bolj govorili o hobi programu, ne pa o dejavnosti. Srednje velika kmetija bi glede na to, koliko je zaposlenih, koliko jih je odvisnih od njihovega dela, imela najmanj lastnost malega podjetja, zato bi morda veljalo razmisliti, kako jo, obravnavati kot malo proizvodno podjetje ne pa kot hobi program. Subvencija, ravnanje s subvencijami v Sloveniji me spominja na primer, ko bi zdravnik predpisal in odobril pacientu cel Oспен, hkrati pa bi že v času izvajanja medicinska sestra temu pacientu oziroma kmetu polovico prelomila čez pol in bi mu polovico odvzela. Zdravljenje oziroma pomoč bi bila tako neučinkovita ali pa vsaj dvakrat daljša. In seveda pri samozadostnosti in nesamozadostnosti, ki je vedno nižja. Samozadostnost oskrbe, vsekakor je že kolega Jerovšek omenil primer mleka, v fizičnem obsegu je čez 100 % samozadostnost in v fizičnem obsegu smo neto izvozniki, v fizičnem. V finančnem smo pa neto uvozniki.

Torej, v bistvu, v izvoz poklanjamo surovino, nazaj pa kupujemo drage izdelke. Vse to vsekakor ni v prid kmetu. Enkrat bo treba pričeti z reševanjem te problematike, drugače lahko samo sanjamo o obdelanem in kultiviranem podeželju in predvsem o hrani, ki vedno bolj postaja strateška surovina tako kot nafta, energenti in vse ostalo. Temu primerno je tudi treba obravnavati kmetijstvo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Presenečen sem, da kolegi iz Poslanske skupine SDS govorijo o tem, da ne bodo podprli te novele Zakona o dohodnini. Presenečen sem zato, ker ta zakon zmanjšuje davčno obremenitev za male kmete in pravičnejše obdavi tiste, ki imajo večje kmetije. Namreč, ko je SDS vodil vlado in imel tudi resor kmetijstva, je bil sprejet amandma k

Zakonu o dohodnini, ki je dejansko razbremenil največje kmetije na račun najmanjših. Namreč, pavšal na obdavčevanje je pomenil, da so male kmetije plačevale dohodnino tudi od dohodka, ki ga sploh niso prejele. S tem zakonom to odpravljamo. To je bila velika krivica, ki se je dogajala od leta 2004. To krivico danes odpravljamo s sprejemom tega zakona.

Realnejšo obdavčitev v tem 2. členu pa poskušamo doseči na način, da se dejansko v davčno osnovo všteto dejanski prihodki, ne pavšalni, ampak dejanski. Ker gre tukaj tudi za obveznost, da se mora kmetija odločiti za to, da bo vodila knjigovodstvo glede na višino prihodkov, ki jih ustvarja na posameznega člana, z amandmajem dvigujemo ta prag s 5 tisoč evrov na 7 tisoč 500. Pomeni, da obveznost obveznega knjigovodstva iz predloga, ki je bil sicer zapisan in je bil nekako obvezujoč za 6 tisoč 100 kmetij v Sloveniji, z amandmajem zmanjšujemo na okoli 3 tisoč kmetij v Sloveniji. Torej, tiste kmetije, ki bodo na podlagi dejansko pridobljenih prihodkov presegle skupaj pri posameznih članih v tem kmetijskem gospodarstvu dohodek 7 tisoč 500 evrov, bodo morale voditi obvezno knjigovodstvo. S tem hočemo doseči, da se dejansko obdavči realni prihodek in prihodek, ki ga nekdo prejme. O tem pravzaprav v tem delu govori ta zakon. Če vztrajate pri tem, da ohranjamo to krivičnost, ki je bila do sedaj uzakonjena, potem tega zakona ne boste podprli. Če pa ste za to, da odpravimo obdavčitev tistih najmanjših kmetij, na katerih dejansko ne moremo preživeti ob tako velikih obremenitvah, potem pomeni to še naprej propadanje slovenskega podeželja in slovenskih kmetij. Kajti še vedno ni vzpostavljen cikel, da bi lahko nekdo kar prevzel kmetijske površine, ki jih želi obdelovati in ima neko kmetijo, kajti tukaj je še cela vrsta drugih aktivnosti, ki jih je treba izpeljati, tudi spremembo Zakona o kmetijskih zemljiščih, ampak to je drugo poglavje. Danes pa res govorimo o tem, da odpravljamo krivično obdavčitev najmanjših kmetij.

Glede razprav o tem, da smo neto uvoznik kmetijskih proizvodov, spoštovani, ko ste vodili kmetijski resor, se je začelo mleko izvažati v Italijo. Torej ste dovolili, da se izvažata surovino v Italijo in iz Italije uvažata izdelke, ki pomenijo dodano vrednost za Italijo. Ampak vse to mi potem plačujemo v teh trgovinah. Torej, kakšna kmetijska politika je bila to, da ni bila sposobna v domačem okolju združiti interes živilsko-predelovalne industrije, kmetov in trgovine? Po mojem mnenju zelo slaba. Danes imamo situacijo, da dejansko mleko izvažamo, namesto da ga doma predelamo in

potem predelane izdelke prodajamo na trg Evropske unije ali tudi v druge države, ki niso članice Evropske unije. Ampak, to je dejstvo, ki se je zgodilo v tistem trenutku, ko je ta resor vodila SDS.

Glede razrednih sovražnikov, torej, da naj bi bila ta koalicija razredni sovražnik kmetov, pa še enkrat poudarjam, če si preberete izjavo kmeta, ki že več stoletij obdeluje zemljo, je zelo jasno povedal, da je bil socializem bistveno bolj prijazen do kmeta kot pa ta hip, ko pravzaprav iz leta v leto ne veš, kaj se ti lahko zgodi. Torej, bilo je bolj organizirano, bolj transparentno in dalo se je kmetovati na način, da si vedel, kaj te čaka jutri. Danes, žal, premnogi kmetje ne vedo, kaj jih čaka jutri. Zato prihajamo tudi s tem zakonom na bistveno bolj realne osnove in ugotavljamo, kakšni prihodki so in ali je od teh prihodkov sploh treba plačati kakšen davek ali ne. To je to. Počasi odpravljamo vse te pomanjkljivosti, ki so se skozi zgodovino oblikovanja kmetijske nepolitike pač dogajale v Sloveniji. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Replika, popravek napačne navedbe. Prosim, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Gospod Veber ne more iz svoje kože in hvali dosežke kmetijstva v prejšnjem sistemu, ampak njegovi občani, kmetje na Kočevskem, so v tem mandatu spoznali, da to ne bo držalo, zato ga niso izvolili za župana. Glejte, seveda pa moram reči, njegove navedbe, da je nekaj slabega, da se je začelo mleko izvažati v Italijo, saj ga kmetje izvažajo po višji ceni, kot ga domača predelava kupi, mlekarne, tiste so pa v vaših rokah. Zakaj pa predelava ne zniža stroškov in bi imela cenejše mlečne proizvode in jih izvažala po višji ceni? Kompletno zgrešeno razmišljanje imate. Na tak način tu navajati pravilnost te obdavčitve je popolnoma napačno. Jaz sem za to, da malim kmetom dodatno znižamo. Zakaj niste pripravili novele zakona, ki bo malim kmetom še dodatno znižala obdavčitev? Saj, ali niste, gospod Veber, videli tisto poročilo o stanju kmetijstva, saj ste bili na odboru in ste videli, kako katastrofalno je stanje kmeta? Kako so se cene znižale za 30 %? Cena proizvoda hrane v trgovini, kjer so postavili ceno trgovci in predelava, pa se je celo zvišala. In vi obdavčite svoje trgovce. Glejte, če bi bilo v kmetijstvu tako dobro, potem bi Jankovič spreminjal zazidljiva zemljišča svojih sinov v kmetijska zemljišča in bi na kmetijstvu služil, ampak dela obratno. Dela obratno. Spreminja kmetijska zemljišča v zazidljiva

zemljišča, njegovi, Jankovičevi sinovi, se ne gredo kmeta, vi pa prikazujete, kot da je kmet tu lahka vsebina.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, prosim v okviru replike, ki pomeni popravek napačnih navedb.

Prosim vas, držite se neke...

JOŽEF JEROVŠEK: Saj, samo to dokazujem...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Pustil sem vas več kot minuto, da ste govorili mimo, zdaj pa prosim, da se fokusirate na razpravo.

JOŽEF JEROVŠEK: On je skušal dokazovati, kje je napaka v kmetijski politiki, kje se je začela. Pričakoval bi, da bo danes tu sedel kmetijski minister in se boril za kmete, ampak tudi zadnjič ga ni bilo pri poročilu o stanju kmetijstva na Odboru za kmetijstvo. Jasno je, seveda mu ne pustite, da bi se boril za kmete, čeprav je to ob postavitvi obljubil. In žal, žal so bile v prejšnjih nastopih popolnoma neresnične navedbe. Če želite kmetu, kateremukoli, malemu, pomagati, mu zmanjšajte obdavčitev. Vi pa zidate obdavčitve. Moral bo najemati servise in to je zanesljivi korak k propadu še številnih tisočih kmetij. Dejansko bomo imeli v celi Sloveniji tako katastrofalno stanje, kot je na Kočevskem, kjer ste vedno trdili, da je bil prejšnji sistem dober. Zakaj je pa potem tam kmetijstvo crknilo že davno?! Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Replika na repliko ni možna. Se boste prijavi ponovno, gospod Veber, ko bo izčrpana razprava.

Besedo ima Franc Bogovič. Pardon, gospod Zihlerl. Repliko ima Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Skoncentriral se bom na repliko, ker je bilo moje izvajanje nekoliko naokrog obrnjeno.

Stanje pri mleku. Fizično smo neto izvozniki, potem ga pa dobijo – v tujini in doma ne bi bilo nič bolje – trgovci pa predelovalci in mu "nabijejo" ceno, da je za manjšo količino, ko pride nazaj na trg, cenovno bilanca negativna. In kljub viškrom smo uvozniki mleka v finančnem smislu. To je ena zadeva.

Drugič. Slavospevi, kako je šlo dobro kmetijstvu v času socializma, ne bodo držali, kajti takrat je bil nek umeten trg, kjer so bili predelovalna industrija in kmetje nekako kot otroci v stajici. Nikamor niso mogli pasti, pa kljub temu so bile tudi takrat ogromne razlike. V dirigiranem kmetijstvu, v planskem

gospodarstvu so cene tako skakale – primer s terena –, da je za enak traktor nekega leta bilo dovolj 5 bikov, čez pet let pa že 15. Torej tudi v tistem planskem gospodarstvu ni bilo vse najboljše. Predvsem so bili nekateri izdelki precenjeni, recimo, vojvodinska koruza. Ko jih je Slovenija uvozila čez tretji trg v Luko Koper, so bili preusmerjeni v Split in potem kot pomoč v Indijo, ker ni smelo biti prostega trga. Razlika je bila pa štirikratna cena.

PRESEDENIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Opozoril bi, da se osredotočite na razpravo o 2. členu in vloženi amandmajih.

Besedo ima Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Dovolite, da pozdravim na balkonu tudi tiste, ki se jih ta zadeva najbolj tiče, to so predstavniki kmetov in kmetijskih organizacij. Lepo pozdravljeni med nami!

Najprej odgovor gospe Renati Brunskole, ki je žal zdajle ni tu, zakaj Odbor za kmetijstvo ni mogel tega obravnavati kot zainteresirano delovno telo. 4. 11. 2010 je Vlada sprejela zakon, ga dala 5. v parlament, 5. je bilo sklicano matično delovno telo, Odbor za finance, in 12. je bila seja. Isti dan sem poskušal pridobiti tudi termin za Odbor za kmetijstvo, da bi kot zainteresirano telo obravnavalo to tematiko, vendar so spoštovane kolegice in kolegi s proračunsko debato, predvsem pa še s preiskovalnimi komisijami tako zapolnili termine, da enostavno ni bilo mogoče več te vsebinsko zelo zahtevne teme obravnavati, ker so bile vse dvorane polne in je prišlo do prekrivanja. Zato težko sprejem kakršenkoli očitek glede tega.

Glede debate, ki poteka, mislim, da je treba enkrat drugače začeti. Ko so se v največji stranki obmetavali, kaj je bilo v katerem času narobe, dovolite, da povem, kaj ocenjujem sam v zadnjem desetletju pa malce več kot največji uspeh. To, da so nosilci slovenske kmetijske politike pripeljali v slovenski prostor približno 400 milijonov evrov sredstev, ki letno pridejo v kmetijstvo. Ne bom ponavljal ali povedal, kdo je tisto kmetijsko politiko takrat uspešno vodil, da ne bom sprožil kakšne polemike. Vendar to so bili svetli trenutki, ko smo uspeli pravočasno v slovenskem proračunu zagotoviti sredstva, da jih imamo danes tudi v okviru možnosti koriščenja evropskih sredstev ta sredstva na razpolago.

Vendar tu nastaja nek problem in neko napačno pojmovanje teh tako imenovanih

subvencij ali izravnalnih plačil, OMD plačil, kajti terminološko se tudi v stališčih poslanskih skupin uporablja, da je to dohodek kmetije, da so subvencije dohodek. Knjigovodsko je to v kategoriji prihodkov. Se pravi, je to izravnalno plačilo za primanjkljaj, za izpad cene na trgu, ki jo ta odprt svetovni trg določi za kmetijske proizvode. Vključno s temi subvencijami je tako, kot je bilo že rečeno, da smo na Odboru za kmetijstvo ugotavljali, da dve leti, eno leto za drugim, drastično pada faktorski prihodek v kmetijstvu in da praktično ni česa obdavčiti, ko govorimo o teh subvencijah, ki jih sedaj poskušamo v takšnem ali drugačnem odstotku obdavčiti. Zato smo tudi mi vložili pri nekem drugem členu amandma, da smo proti temu, da se sploh ta odločitev izvede.

Glede 2. člena pa mislim, da gre za številko, ki bo vključila preveliko število kmetij v ta obvezni obračun, in knjigovodstvo. Kajti prvi podatek, kot je bilo že rečeno, se nanaša približno na 6 tisoč kmetij. Teh 7 tisoč 500 je ocena sedaj med 3 in 4 tisoč kmetijami. Vendar če se poskušamo malce zamisliti, je v Sloveniji 60 upravnih enot. Se pravi, da še vedno govorimo o 50 kmetijah povprečno na vsako upravno enoto, čeprav vemo, da je nekaj upravnih enot, ki niso kmetijske. Sam prihajam iz Krškega, s kmetijskega področja. Mirno lahko rečem, da dobesedno osebno poznam vse velike kmete v krški občini, pa ne vidim več kot 10, 15 profesionalnih kmetov, za katere bi bilo po mojem prav, da bi se jim zakonsko določilo, da bi vodili to knjigovodstvo. Ti imajo že v kontekstu obračunavanja DDV-ja in tu določene knjigovodske listine. Sicer pa bomo, spoštovane kolegice in kolegi, 3 tisoč kmetij obremenili s približno tisoč evri. Najbrž bo to knjigovodstvo letno toliko stalo, kar ni nič posebnega. To pomeni, da smo dali 3 milijone evrov nekim birokratskim institucijam, ki bodo opravljale te knjigovodske dejavnosti. Se pravi, na eni strani lovimo 4 milijone za proračun in deloma 3 milijone za birokratske stroške, kar je povsem neprimerno.

Zato smo z naše strani dali ta amandma, ki je bil mogoče prerigorozen. Se pravi, da bi to pomenilo, ne vem, po izračunu samo okoli 150 kmetij. Mislim, da bi morali ta amandma, ki ga je tudi koalicija podala in s katerim se sedaj število kmetij znižuje s 6 tisoč na 3 tisoč, še dodelati in spraviti vsaj tako, da približno tisoč kmetij, tistih največjih, vključimo v to obvezno knjigovodstvo. Ostale pa naj se same odločijo, kot so imele sedaj možnost. Mislim, da je potrebno ta amandma še v tem delu tudi nadgraditi.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

K besedi se je javila državna sekretarka Mateja Vraničar.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Dovolite tudi meni nekaj komentarjev v zvezi z 2. členom predloga zakona in amandmaji, ki so vloženi nanj. 2. člen se nanaša na 47. člen Zakona o dohodnini, ki določa način ugotavljanja davčne osnove pri tistih posameznih fizičnih osebah, ki pridobivajo dohodek z opravljanjem dejavnosti. Vsi davčni zavezanci, vsi posamezniki, ki opravljajo katerokoli gospodarsko dejavnost, morajo voditi knjige in morajo ugotavljati davčno osnovo z ugotavljanjem dejansko prejetih prihodkov, od katerih lahko odštejejo bodisi normirane odhodke bodisi dejanske odhodke. Samo področje kmetijstva je doslej imelo možnost uveljavljanja oziroma ugotavljanja davčne osnove na podlagi tako imenovanega katastrskega dohodka oziroma potencialnega tržnega dohodka. Vstop v sistem ugotavljanja davčne osnove po dejanskih oziroma normiranih podatkih je bil stvar presoje oziroma odločitve posameznega zavezanca.

Namen, ki ga želi Vlada doseči s predlagano spremembo 47. člena, je približati oziroma nekoliko poenotiti, če hočete, enakovredneje, enakopravneje urediti način ugotavljanja davčne osnove pri zavezancih, ki opravljajo dejavnost. Bodisi da opravljajo neko storitveno dejavnost, neko proizvodno dejavnost, bodisi da opravljajo kmetijsko dejavnost. Pripoznavamo, da je treba na področju upravljanja kmetijske dejavnosti iz tega sistema ugotavljanja dohodninske oziroma davčne osnove izločiti tiste, ki imajo najnižji dohodek, in za te ohraniti dosedanja način ugotavljanja davčne osnove s potencialnim tržnim dohodkom, torej s katastrskim dohodkom. In temu sledi predlagana sprememba. Če bi se sprejel amandma, ki ga predlaga Slovenska ljudska stranka, kjer ne bi kot mejo za prehod na obvezno vodenje knjig upoštevali skupnega, ampak katastrski dohodek in bi povišali mejo s 5 tisoč na 7 tisoč 500 evrov, bi to pomenilo, da bi v Sloveniji morale voditi knjige samo 51 kmetij. Že danes je na podlagi prostovoljne vključitve v sistem vodenja knjig vključenih okoli 130 in še nekaj več kmečkih gospodinjev. Ocenjujemo, da takšna sprememba namena, ki ga je imela Vlada s predložitvijo spremembe 47. člena, pomeni ukinitve obveznega vodenja knjig na področju kmetijstva. Zaradi tega seveda tega amandmaja ne moremo podpreti.

Dovolite mi, da se na kratko osredotočim še na navedbe v zvezi s težkim stanjem v kmetijstvu. Vlada je to težko ekonomsko stanje v kmetijstvu pripoznala in je v spomladanskih mesecih letošnjega leta zaradi tega težkega stanja znižala katastrski dohodek kot potencialni tržni dohodek za 36 %. In to je tisti ukrep. Preko ugotavljanja katastrskega dohodka je tisti ukrep, s katerim se je treba odzvati na težko ekonomsko situacijo v kmetijstvu, ne pa preko iskanja posebnih rešitev za določanje davčne osnove. Te določbe Zakona o dohodnini bodo prišle v poštev samo in le v primeru, da bo kmetijsko gospodarstvo uspešno in da bo sploh doseglo kakršenkoli dohodek. V kolikor ga ne bo, bo na podlagi teh določb lahko ugotavljalo tudi izgubo.

Naj dodam še to, da ne smemo pozabiti, da je 47. člen treba brati v povezavi z 59. členom, ki določa normirane odhodke na področju osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti na nivoju 70 %, za ostale velja 25 %. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 2. členu in amandmajih k temu členu? Ja, vidim interes. Odpiram prijavo.

Gospod Bezjak, izvolite, imate besedo.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljena državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Nikakor se ne morem strinjati s tem, da hočemo dejansko v tej mali državi uničiti še tega zadnjega malega kmeta. Na koncu koncev moramo vedeti, da v Sloveniji ni velikih kmetov ali pa za evropske razmere velikih. Pa tudi teh nekaj velikih kmetov, ki so v Sloveniji, da bi moralo voditi davčne knjige ali računovodstvo. Na koncu koncev jim ves dobiček poberejo že posredniki. Moramo vedeti, da dobi kmet za liter mleka plačano 27 ali 28 centov, v trgovini pa stane preko evro. Mislim, da mora tukaj država nekaj napraviti v tej razliki, v tem zaslužku. Ko boste dali, ko bomo omogočili kmetu, da bo dobil en evro za liter mleka plačano, dajmo z veseljem obdavčiti tudi kmeta. Na takšen način pa mislim, da nimamo nobene pravice. Sami veste, da preko 800 kmetov, starejših kmetov, dobiva 200 evrov penzije. Kaj bodo ti ljudje? Ne vem. Jaz smatram, in to smo že v lanskem letu predlagali tudi za gospodarski sektor, da bi moral biti pavšal večji, da bi se moral dvigniti in da bi morala biti pavšalna obdavčitev. Tukaj bi lahko bili tudi kmetje pavšalno obdavčeni. Nikakor pa ne smete mešati, gospa državna

sekretarka, kmete, ki imajo dejavnost, ki vršijo usluge. Tisti ne more biti kmet. Kmet je tisti, ki mora dejansko imeti s. p. ali d. o. o. in je na drugačen način obdavčen, ne pa, da ga mešate k tem zakonom zraven. Zavzemam se za dobre kmete v Sloveniji, ampak zavzemam se tudi za tiste male, ki pridelujejo ekološko hrano. Dajmo raje podporo večji subvenciji tem kmetom, da bodo lahko dejansko pridelovali zdravo hrano, in nagradimo zdravo hrano, ne pa, da so jih naši trgovci, posredniki prisilili, da so mleko izvažali v Italijo. Zakaj? Ker so dobili boljše plačano. Vsak se pelje v tisto smer, kjer mu je bolje. Hvala bogu. Jaz mislim, da so s to potezo dali vedeti slovenskim mlekarjem, da se ne počne tako.

Zato podpiram amandma, ki je bil vložen. Omogočimo življenje tudi tem ljudem. Tudi ti so davkoplachevalci, tudi ti sami sebe preživljajo, če že ne dajejo v državno blagajno. Drugače bo imela država tudi te ljudi na puklu. Jaz upam, da boste imeli razum pri glasovanju in da boste podprli ta amandma, da bo vsaj delček olajšav za slovenskega kmeta. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Gospod Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo.

Seveda nasprotujemo takim rešitvam, kot se trenutno pojavljajo, zato tudi ta naš amandma. Obdavčevanje subvencij prihaja tako rekoč skozi stranka vrata. Po mojem bi bilo najbolje, da ostane, tako kot je, dokler se kmetijska situacija v Sloveniji ne izboljša. Ko predstavnica Vlade tukaj razlaga, kaj vse se mora izvrševati, kako se morajo voditi poslovne knjige in še veliko je bilo teh morajo, bi morali tukaj v parlamentu vztrajati, da to ostane tako, kot je. Mislim, da imamo tudi mi vso pravico povedati, da nekaj mora ostati, tako kot vi govorite, da mora biti tako, kot je trenutno zastavljeno.

Danes ugotavljamo, kako smo v končni fazi uvozniki mleka preko izdelkov, ki jih uvažamo. Na drugi strani se pa trudimo, da se surovo mleko izvaža. Za vse to naj bi bila kriva kmetijska politika. Ne, gospodje! V času, ko smo ta resor vodili v Slovenski ljudski stranki, je bilo vloženega veliko navora v zaščito kmetijskega gospodarstva. Samo paralelno pa se je vodila še druga politika – prost vstop, prosta ekonomija in sveto, bi rekel, zaveza, da mora tako biti, ker je tako v svetu. Drugi pa so na prefinjen način to zadevo zaščitili, čeprav jaz mislim, da smo pri nas v Sloveniji imeli lobije, ki jim je bilo to v interesu, da so lahko izžemali kmeta, delavca, itd. Ko že tako vztrajate na tem, trdim, da Vlada še dolgo ne

pričakuje izboljšanja v kmetijskem delu pa še kje drugje. Zato se tudi tako vztraja na tem, da se še to, kar je, obdavči. Poglejte, imamo žalostne prizore, ko gredo ljudje na ulico, da bodo zaščitili eno delovno mesto. Jaz ne vem, naš kmet enostavno ne more iti "štrajkat". On mora delati, ker se mora pač tam obdržati. Pa tudi, če dela z izgubo. S tem pridnim delom so te kmetije obdelane, so te naše površine takšne, kot so, in ostaja Slovenija še naprej tako lepa, kot je bila, je, in upajmo, da še bo. Če pa se bo tako delalo s tem kmečkim prebivalstvom, pa mislim, da ne bomo ohranili tega, kar imamo. Tudi to je vrednota, vrednota, ki nekaj stane.

Zaradi tega popolnoma podpiram naš amandma.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Preden dam naprej besedo, bi prosil skupino poslank in poslancev, da so nekoliko bolj tiho. Če pa želijo imeti svoj živahen razgovor še naprej, prosim, da stopijo v predverje. Hvala.

Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Podpredsednik, jaz sem imel namen počakati, da se vaše besede udejanjijo, ampak kaže, da ne bo nič iz tega. Lep pozdrav kolegice in kolegi!

Meni se zdi nekako škoda priložnosti, da ni danes tukaj s kmetijskega resorja državnega sekretarja ali ministra, da bi mogoče kaj povedala.

K 2. členu so vloženi trije amandmaji: amandma Slovenske demokratske stranke, amandma Slovenske ljudske stranke in amandma vladne koalicije. Prvi amandma, če bi bil sprejet, da se člen črta, ostane pri tem, kot je bilo. To je sprejemljivo. Boljši je zagotovo amandma Slovenske ljudske stranke, ki daje zraven tako imenovano besedo "katastrski dohodek". Tretji pa bistveno stvari ne spreminja razen tega, kar je že bilo, da bo kmetov, ki bodo morali voditi, okoli 3 tisoč mogoče, kar pa je glede na to, kar je bilo povedano tudi s strani državne sekretarke, da je približno 150 kmetov oziroma 130, ki danes prostovoljno vodijo knjige, daleč daleč preveč. Z našim amandmajem se to spremeni na manjšo številko, približno 50, kot je bilo tudi rečeno. Ampak lahko se pa sami odločijo, če hočejo voditi. Torej, zakaj jim tega ne bi pustili? Je pa tudi čudna simbolika danes. Kakšno je sporočilo slovenskemu kmetu danes iz Državnega zbora? Slovenski kmet, sprejeli smo proračun za leti 2011 in 2012. Ker seveda nimamo od kod jemati, bomo najprej vzeli tebi tisto, kar še imaš. Prve spremembe, torej

obdavčitve na področju kmetijstva, ker bo s tem vladnim amandmajem definitivno zopet pobranega pravzaprav več oziroma bomo obremenili kmete z drugim amandmajem. Ko bomo govorili o delu plačila na subvencije, bom kasneje o tistem nekaj spregovoril.

Kot izhaja iz poročila je kmetijstvo za leto 2009 dejansko na robu preživetja. Pa vendarle bi morali vedeti, da je ta naša dežela obdelana toliko, kot je tudi ali pa izključno zaradi slovenskega kmeta. Jaz sem že rekel, da je slovenski kmet daleč najcenejši komunalni delavec. V drugih državah za to, da obdela in naredi v pogojih, ki seveda niso idealni za kmetovanje, dobi nagrado, subvencijo, dodatno stimulacijo za to, da tam, prvič, živi in dela. Ker tudi živeti pomeni imeti dodatne večje stroške, kot pa tisti, ki so na nekih urbanih območjih, kjer je pač to bistveno drugače.

Mislím, da bi moralo biti danes sporočilo iz Državnega zbora tudi z davčnega področja, če hočete, drugačno. Ne, da kmeta obdavčimo, ne da kmetu poberemo še tisto, kar ima, ne da kmetu še dodatno naložimo neke obveznosti, ki si jih tu enostavno izmišljujemo, ampak da bi bilo sporočilo: proračuni so sprejeti, treba jih bo napolniti in bomo zasegli vse premoženje vsem tistim tajkunom, ki so tako ali drugače pahnili to državo tja, kjer pač danes smo. Kmetje se danes verjetno sprašujejo, kje so tisti zlati časi, ko so kralji pobirali desetine. Danes pa se sploh ne gleda na to, ali se še kaj pridelava ali se ne pridelava. Namreč, enako je bilo tudi po neurjih, po točah pred dvema letoma. Davke so plačali pa še danes niso dobili povrnjene škode, ki so jo imeli.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Gospa državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

Obravnavamo tri amandmaje k 2. členu, ki jih sicer ne bom ponavljal. Vendar predvidevam glede na to, da sem, vsaj upam, realen človek in realno razmišljam, da bo v Državnem zboru sprejet v drugi obravnavi amandma koalicije, ki sicer malo popravlja vladni predlog. Namreč, da številko 5 tisoč nadomesti s številko 7 tisoč 500 evrov skupnega dohodka na kmetiji. Kot je že kolega Bogovič prej rekel, to pomeni v Sloveniji približno, takšna je ocena, jaz je nimam, toda poslušam danes o tem že eno uro, okrog 3 tisoč kmetij, to pomeni približno 50 kmetij na območju ene upravne enote v povprečju, ko to

izračunamo, kar, če si zamislimo naše podeželje, zagotovo ni malo ob upoštevanju, da na mnogih kmetijah živijo in delajo ostareli kmetje, da je povprečna starost na kmetijah marsikje izredno visoka. To zagotovo pomeni velik problem. Seveda, vedno mora biti pa neka spodbuda.

Jaz verjamem, da je tudi pri kmetih, predvsem pri mlajših, da prehajajo postopoma na dejansko obračunavanje po normiranih stroških, da vodijo knjigovodstvo. Zagotovo je to cilj v neki končni fazi. Mogoče se za razliko od nekaterih drugih strinjam, da je dobra stran tega zakona, ker vedno poskušam najti kaj pozitivnega ravno to, kar smo nekaj let izredno kritizirali in se nekaj let trudili tudi preko poslanskih vprašanj, da je bil velik problem na terenu tako imenovano povprečenje, torej neko obračunavanje dohodnine na podlagi nekih povprečnih dohodkov in tako dalje.

Zagotovo sta tudi kmetijska stroka ali kmečko prebivalstvo zatrjevali, da je obračunavanje po nekem povprečju nepravilno in da je treba za to, kar se obračunava, kar se šteje v dohodnino, upoštevati dejanske dohodke kmetije. Tiste, ki dejansko so, kar je treba zagotovo izvajati v vseh panogah, ne le v kmetijstvu.

Kot rečeno, glede na to, da je le treba poznati neko realno stanje kmetij in podeželja, je treba po moji oceni v tem trenutku – verjetno bo čez deset let drugače – stremeti za tem, da je to število kmetij, kjer je obvezno knjigovodstvo, sorazmerno majhno. Jaz ne rečem, da je naš predlog idealen. Ampak kot rečeno, predvidevam, da bo amandma koalicijskih poslanskih skupin sprejet. To število se nam zdi še vedno bistveno preveliko, zato bomo potem na koncu, ob glasovanju, če bo ta amandma sprejet, predlagali, da poskušamo v tretji obravnavi še to določilo oziroma takšno rešitev popraviti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Bogovič, izvolite!

FRANC BOGOVIČ: Še enkrat zelo na kratko, ne bi želel zavlačevati in tudi moram reči, da je kolega Presečnik večino tistih poudarkov, ki sem jih sam želel, tudi podal. Se pravi, tudi sam ocenjujem, da je ta številka, če smo 50 kmetij ali 150 uvrstili po tistih katastrskih prihodkih, da je danes 130 tistih, ki so se samostojno odločili in da je skok tudi na 3 tisoč kmetij prevelik. Zato ponavljam to, kar je kolega Presečnik dejal, da bomo v tretji obravnavi poskušali amandmirati, tako da bi ciljali na številko tisoč kmetij, kar ocenjujemo, da je to številka, kjer so že toliko profesionalne

kmetije, da je tudi dejansko več prihodka, da se je treba zadeve resneje lotiti in da bi na tak način poiskali skupen kompromis pri tem določilu.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Sajovic, izvolite!

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo.

Moram reči, zanimiva razprava, ki gre zdaj vsaj po zadnjih razpravljavcih v tisto pravo, konstruktivno smer. Prej moram reči, da so bile približno nekatere razprave takšne, ki bi znale odgovoriti tudi na vprašanje, zakaj črna krava še vedno molze belo mleko. Pa šalo na stran. V kmetijstvu ni ključna zgodba dohodek. Kmetijstvo daje tej državi, slovenskemu podeželju še bistveno več. Vendar, če imamo ves sistem zgrajen na obdavčitvi, potem je prav in v korist kmetijstva zagotovo, da kmetijstvo ni izjema, da ni plod stalnih očitkov, ampak rabimo pregleden, transparenten, predvsem pa učinkovit sistem.

Amandma, ki ga prinašajo vladne koalicijske stranke. Strinjam se, če vržemo na mizo podatke, pregledamo vsi skupaj, še izboljšamo, še popravimo, ampak v Sloveniji imamo malo več kot 60 tisoč gospodinjstev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Več kot 60 tisoč ljudi zaprosi za subvencije. Če v 20-ih letih, ob tem ko smo zapravili milijone in milijone za pospeševalne in še ne vem kakšne strokovne službe, nimamo 3 tisoč kmetij, ki zmorejo voditi evidence in knjigovodstvo, potem me za usodo slovenskega kmetijstva resno skrbi.

Enostavno knjigovodstvo pri servisih na Gorenjskem, kjer smo bolj varčni, za tak obseg, kot ga zakonodaja predvideva, stane okrog 50 evrov. Vsi kmetije, ki so se ukvarjali z investicijami, so šli na kmetijstvo, na računovodstvo in so videli, da jim je to v prid. Če se vodi računovodstvo približno tako po standardih, kot zna večina slovenskih espejev, potem sem prepričan, da bodo plačevali še bistveno manj kot do zdaj, kajti vložki, stroški – beri z drugo besedo – so pri kmetijstvu izjemno veliki. Ostanek dohodka, ki bi ostal za eventualno obdavčitev, pa je manjši. Amandma je dober, ker s preko 6 tisoč obdavčiteljev prehaja na dobrih 3 tisoč. Treba ga bo še bolj podrobno analizirati in proučiti, kaj nam v praksi pomeni.

Drugače pa je bilo veliko govora o ključnih problemih in izzivih slovenskega kmetijstva. Eden so zagotovo cene. Jaz vam bom povedal primerjavo, ki sem jo že večkrat poudaril. Če na slovenskem podeželju kilogram krompirja, 10 jajc in liter mleka

stanejo toliko kot v glavnem ali pa v večjih mestih eno pivo, potem je v tej državi marsikaj narobe. Marsikaj je narobe s cenovnimi razmerji, marsikaj pa je tudi narobe z nami, potrošniki, ki za dobro slovensko kvalitetno robo nismo pripravljeni plačati toliko, kolikor je vredna. In seveda damo za takšno zadevo, ki je zrasla v rastlinjakih brez grama zemlje, toliko kot za kvalitetno domače sadje in zelenjavo.

Omenjena je bila samooskrba. Res je, padamo prehitro. Mogoče nimamo izjemno velikih površin za pridelavo žitaric, vendar je Slovenija za pridelavo sadja in zelenjave še kako pomembna in primerna. Tudi na področju živinoreje, kjer vsaj v nekaterih panogah dosegamo samooskrbo, je bilo dovolj in je še precej intervencijskih ukrepov, s katerimi lahko pašništvo in travništvo nadgradimo. Slovenke in Slovenci smo pozidali, na drugi strani pa tudi preveč zapustili zaraščanju. To so tisti naši ključni izzivi, ampak o tem bomo morali govoriti z nekim drugim ministrom.

Ta zakon, ki ga obravnavamo danes, je precej finančne narave. Zato je prisotnost in pa zastopanost Vlade takšna, kot je. Smo pa pred kakšnimi štirimi, tremi urami sedeli in govorili s kmetijskim ministrom Dejanom Židanom. Zavzel se je in podprl ta amandma. Moram reči, da je za slovensko podeželje in kmetijstvo dober, predvsem pa bo učinkovit minister. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Veber, izvolite!

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

V razpravi bi rad pojasnil še nekatere navedbe, ki so bile dane, da je dohodkovni položaj kmetov v Sloveniji slabši, ker pač Vlado vodi ta koalicija in ker je predsednik Vlade Borut Pahor. Lahko zelo na glas povem, da se je predsednik Vlade sestal z vsemi nevladnimi organizacijami ravno z namenom, da poskuša neposredno od njih izvedeti, kaj je tisto, kar moramo postoriti v slovenskem kmetijstvu, da se izboljša stanje v kmetijstvu, in tisto, kar lahko Slovenija sama naredi. Poslušati pa očitke, da v delnem poročilu, ki je bilo obravnavano na Odboru za kmetijstvo za leto 2009 o stanju v kmetijstvu in gozdarstvu, da je to posledica delovanja te Vlade, je pa res nekaj, česar ne moremo sprejeti. Če bi bila Slovenija takšna gospodarska in finančna svetovna velesila, da bi lahko povzročila gospodarsko in finančno, svetovno krizo, potem bi temu lahko verjel. Mislim pa, da lahko vsi realno ocenjujemo, da Slovenija ni takšna gospodarska in finančna velesila, da bi lahko

povzročila gospodarsko svetovno krizo. Zaradi svetovne gospodarske krize, ki se je odražala v Sloveniji in tudi na področju kmetijstva, se je dohodkovni položaj kmetov v letu 2009 poslabšal. Cene so padle, dohodkovni položaj prebivalstva se je ravno tako zmanjšal. Vse to se odraža na prihodkih na področju kmetijstva. Zato je Vlada sprejela te ukrepe. Enega je že sekretarka predstavila, da se je katastrski dohodek zmanjšal za 35 %. Eden od takih ukrepov, ki je bil sprejet, je tudi trošarina na naftne derivate, ki jih uporabljajo na kmetijah za svojo dejavnost. Tudi to je bil eden konkretnih ukrepov, s katerim smo zaradi gospodarske in finančne krize zmanjšali obremenitev kmetijskih gospodarstev. To, da se kar tako povprek govori o tem, da je ta vlada ali pa ta minister kriv za to, da se je dohodkovni položaj v letu 2009 v kmetijstvu poslabšal, seveda ne drži. Ohranjamo vsa tista plačila, ki prihajajo tako iz EU kot iz javnega proračuna, da se lahko izvaja kmetijska dejavnost na podeželju in povsod tam, kjer so te kmetijske površine primerne za obdelavo.

S tem zakonom odpravljamo, še enkrat poudarjam, preobremenjene male kmetije, mala kmetijska gospodarstva, ki so plačevala davek od dohodka, ki ga niso prejela. Pavšalni znesek dohodnine, ki se jim je pripisoval k dohodku, je bil tako visok, da je presegal dejansko subvencijo, ki so jo dobili za svoje kmetijske površine. S tem zakonom to odpravljamo. Ta zakon je prijazen in potreben predvsem zaradi malih kmetij. In ne nazadnje sta tudi ta amandma in ta člen, s katerim dvigujemo limit ali prag nad katerim bo treba voditi tudi knjigovodstvo, samo eden od načinov, da dejansko tudi na tem področju pridemo do čim bolj čistih podatkov, kaj je sploh smiselno obdavčiti in kdaj ter česa ne. Če se samo pavšalno pogovarjamo o tem, kaj bomo obdavčili in česa ne, se bodo vedno dogajale krivice, ker ne razpolagamo s konkretnimi podatki, na podlagi katerih bi se lahko v Sloveniji tudi zelo natančno dogovorili, kakšno davčno politiko bomo imeli na področju kmetijstva, če hočete. Tako, da gre tudi ta zakon v smer, da se odpravijo te pomanjkljivosti, te nejasnosti, ki odpirajo številne možnosti za takšno ali drugačno razlago davčnih obremenitev.

Tudi jaz sem želel poudariti to, kar je rekel že kolega Sajovic, da je minister za kmetijstvo seznanjen s tem, kar vlagamo danes kot koalicija v obliki amandmaja, in da je tudi to plod posvetovanja z ministrom in njegovimi sodelavci, da so ti amandmaji in te rešitve čim bolj usklajene in čim bolj približane potrebam kmeta. Hvala.

PODPREDSNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Je še interes po razpravi o 2. členu? (Da.) Odpiram prijavo k razpravi o 2. členu in amandmajih k temu členu.

Gospod Kres, izvolite, imate besedo.

GUIDO KRES: Hvala lepa.

Prej v prvi razpravi nisem uspel povedati še to, na kar bi rad še enkrat opozoril. Če bi kmet lahko obračunal vse ure za čas, ko dela na kmetiji, vse ure, ki jih prispevajo otroci, stari starši, sorodniki v tistem času, ko je največja sezona, in če bi te ure pomnožil z najmanjšo urno postavko delavca, da pa ne govorim srednje izobražene delovne sile, bi prišle po mojem zastrašujoče številke. Pa ne govorimo samo o tem. Če bi si lahko obračunal še dopust, regres, kilometrine, povezane z delom, eventualne bolniške izostanke, bi takoj pristali tam, kjer smo, nobenih sprememb. To je minus. Da ne govorim še o amortizaciji za njihove stroje. Res je, prepričan sem, da bi s knjigovodstvom brez problema to dokazali. Je pa tudi res, da ti majhni dohodki na kmetiji, četudi je samo 50 evrov na mesec to knjigovodstvo, je pa treba vedeti, da te ene firme sploh v bazo ne vzamejo za manj kot 100 evrov. Če bi to primerjali s tako lepo kmetijo, kmetijo površine desetih hektarjev, od tega pet hektarjev njiv, pet hektarjev travinja, stalež 30 bikov, vsako leto jih proda 15, pa da bi imel dober zaslužek 200 evrov, bi to zneslo 3 tisoč evrov na leto, ampak za knjigovodstvo pa že tri bike. To so težke številke, ki jih je treba razumeti tam na terenu, s temi ljudmi živeti in potem to zadevo razlagati. To bi rad povedal. In potem iz takšne kmetije dejansko pride tista številka, o kateri govorimo, subvencija, mislim, da je to 2 tisoč 43 evrov, plus teh 5 tisoč evrov, ki se iz tega zaslužijo, to je 7 tisoč 180 evrov. Tako grede te zadeve. Zato je ta kompromis nekje ujet. Hvala lepa.

PODPREDSNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Petan, izvolite!

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Bilo je veliko povedanega in mislim, da so se nekatere stvari razčistile. Dejstvo pa je, da nobeno administriranje ni dobro, če ni potrebno in ga je treba odpravljati, še posebno pa to velja v kmetijstvu. K razpravi sem se prijavil, ker me je zbudlo nekaj, kar je gospod Veber na začetku v prvi razpravi povedal, namreč, dobro, tisto je bila sicer zelo ideološka razprava. Jaz sem to tudi tako vzel, ampak

tam so bile neke netočnosti. Bom povedal, za kaj gre. Namreč, ne drži trditve, kategorična trditev, da se je mleko začelo v Italijo voziti v času prejšnje vlade, Janševe vlade.

Gospod Veber, na našem področju se je mleko vozilo v Italijo že leta 2000, 2001. Ampak, kje je bil problem? Zato, ker se o tem nič ni pisalo, ker smo vsi mislili, da tisto mleko, ki se pobira na kmetijah v okolici, gre v regijsko mlekarino, pa ni bilo tako. Izvedeli smo, da gre v Italijo. Ampak o tem ni nihče pisal. Sedaj ne vem, ali se ni smelo ali se ni hotelo ali se ni želelo, ampak to pa ne pomeni, da mleko ni šlo v Italijo, če se je začelo pisati šele pred štirimi leti. To ne pomeni, da dejstva niso bila taka, da so Italijani dobili naše mleko že pred 10 leti. Gospod Veber, to je preverjeno, to je sigurno, ampak o tem se ni govorilo. To je isto, kot če bi nekoga tiščal pod vodo in ga tunkal v vodo, bi rekel, "saj tega pa ni tu". Ja, seveda če ga ne vidimo, ampak to ne pomeni, da ni tam. Samo tam je, kjer ne bi smel biti. In če ni viden, to ne pomeni, da problema ni. Javil sem se zato, da vam povem, da nisem več prepričan, da je ta zakon tako dober, ker je kup zakonov, kup ukrepov, ki jih izvaja ta Vlada, ki ne držijo, ki ne pijejo vodo. Ukrepi, ki jih izvajajo nekateri, ne trdim vsi, ampak nekateri, ampak žal pod to Vlado, ki pripeljejo celo tako daleč, da se morajo sindikati vključiti pa reševati direktorja svoje firme.

Jaz nisem čisto prepričan, da je ta zakon tako dober, kot ste ga predstavili. Zato sem vam želel povedati, če operirate s takšnimi podatki, kot ste jih vi povedal, ne trdim, da ste hoteli zavajati, kot ste vi povedal, da so mleko začeli voziti v Italijo v času prejšnje Vlade, da to ne drži, da je bilo to že pred prejšnjo in še predprejšnjo vlado. Vsaj deset let se je to dogajalo. Če vi operirate in postavljate vaše ukrepe na take trditve, kot ste jih vi povedal, potem ukrepi ne morejo držati, ne bodo prijeli. In večina ukrepov, ki so bili izvedeni v zadnjih dveh letih, niso prijeli. Zato sem vam želel to povedati. Ne trdim pa, da ste želeli zavajati, ampak dejstvo je bilo na našem koncu takšno, da se mleko vozi že vsaj deset let v Italijo.

Jaz bom podprl amandma, ki smo ga predlagali. Glede zakona pa bom še razmislil, ali bo dovolj tehničnih argumentov in dovolj zaupanja v to, da ga bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Jerovšek. / oglašanje iz dvorane/ Ste bili imenovani gospod Veber? Izvolite, imate repliko.

JANKO VEBER: Hvala, predsedujoči.

Glede izvoza mleka v Italijo verjamem, da se je že prej dogajalo in da so bili kmetje vedno tudi iznajdljivi. Prav je, da izkoristijo vsako tako priložnost, da za tisti liter mleka iztržijo več, kot bi sicer mogoče doma. Vendar v takšnih količinah, kot se je to resnično dogajalo v prejšnjem mandatu, pa se prej nikoli ni dogajalo. Vzrok za to pa moramo poiskati. Vem tudi, ker smo imeli neprimeren odnos do naše živilsko predelovane industrije. Pogovarjalo se je o tem, kdo bo večji lastnik, kdo bo pomembnejši lastnik. Ali ne bi celo v Sloveniji Ljubljanske mlekarne uničili zato, da bi imeli manj mlekarn in da bi ta trg prevzela druga mlekarina? Vse to je imelo za posledico dejstvo, da so mlekarne v Sloveniji postale nekonkurenčne in niso mogle kmetom zagotavljati tolikšne odkupne ceno mleka, kot bi jo sicer, če bi poslovale zdravo in imele podporo v domači politiki, da lahko razširijo svoj trg, dosegajo čim boljši dohodkovni položaj in so čim močnejše v pogajanjih tudi do trgovcev. Tukaj je tista veriga, ki je v bistvu v Sloveniji prekinjena, ker se ni pogovarjalo o gospodarjenju, ampak se je pogovarjalo o lastninjenju. To je tisti problem, ki je pripeljal do tega, da je šlo iz Slovenije v zadnjem obdobju vse več mleka v tujino. Vendar dolgoročno, upam, da se vsi strinjamo, je pa to za slovensko kmetijstvo in za slovensko živilsko-predelovalno industrijo pogubno. Kajti tisti, ki od zunaj nadzoruje Slovenijo, bo v prvem trenutku, ko bo to lahko počel, tudi dal na stranski tir prav slovensko kmetijstvo in zaščitil svoje. Tega ne smemo dopustiti. To se je dogajalo v tej kmetijski politiki, ki se je izvajala, tudi v prejšnjem mandatu. Te stvari moramo preprečiti. Upam, da res združimo toliko moči, da lahko svojo živilsko-predelovalno industrijo dvignemo na raven, da bo imela večjo dodano vrednost in da bo lahko tudi dvignila odkupno ceno mleka v Sloveniji. To je tisti izziv teh prizadevanj v Sloveniji.

Ta zakon, ki je danes pred nami, in tudi ta amandma in ta člen, o katerem govorimo zelo široko, je resnično dober za slovenske kmete, za gospodinjstva na kmetijah. Zato ga je smiselno podpreti.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Jerovšek, izvolite!

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Z mojim predhodnikom se lahko strinjam v tem, da se je v preteklem obdobju v predelovalni industriji ali v predelovalnih podjetjih, mislilo predvsem na lastninjenje, ne pa na gospodarjenje, se strinjam. Recimo, poznam zelo dobro, celo sam sem bil

kooperant Perutnine Ptuj. Pred dvajsetimi leti je bistveno večji delež dohodka dobil kooperant, kot ga dobiva danes, ker vodstvo kupuje Merkur. Ne vem, kaj vse. Celo Večer so kupovali v Perutnini, gre za lastninjenje in izkoriščajo kooperante, zelo. Poglejte, gospa državna sekretarka, v kmetijstvu bi morali obdavčiti ekstra zasluge na račun pridelkov, ampak to niso kmetije. Kmetije ne kopičijo ekstra zaslužkov. Kopiči jih trgovina na račun žuljev kmetov in kopiči jih ponekod predelava. Ko se navaja primer mleka, ali se vam zdi to normalno, da italijanski kupec kupi slovensko mleko z večjimi transportnimi stroški dražje od slovenskih mlekarn, od kmeta in nazaj pripelje pridelke, ki so cenejši od slovenske mlekarne? Seveda, tukaj se razmišlja o lastninjenju in se zida cena, potem pa enormni dodatek dodajo trgovci in tistih ekstra zaslužkov, a ta rdeča oranžna oblast seveda ne skuša obdavčiti in preprečiti. Zato, ker lastninijo tudi delno v imenu vaše opcije, prav gotovo.

Zavzemajte se za to, da bo slovensko mleko prodano slovenskemu predelovalcu in bo za potrošnika cenejše in bodo vsi lahko preživel s tem. To se da, če so tukaj pošteni odnosi in če so pošteno obdavčeni. Pri tem zakonu, tej rešitvi niste mislili na majhnega kmeta. To pozabite, preprečevati in demagoško zganjati. Potem bi naredili zakon, ki bi ekstra znižal obdavčitev majhnega kmeta, zelo majhnega. Znižal, da bo preživel, ne pa, da se vse viša. Danes je treba poudariti, da so judje v energetiki spoznali problem. Oranžni cunami je problem v energetiki. V kmetijstvu je rdeče-oranžni cunami problem, rdeče-oranžno izkoriščanje. To je glavni problem. Tega davčna politika in tudi sedanji zakon ne skušata preprečiti. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 2. členu in amandmajih k temu členu? (Ne.) Potem prehajamo na 5. člen in amandma k temu členu. Odpiram prijavo za razpravo o 5. členu in amandmaju k temu členu.

Gospod Likar, izvolite, imate besedo!

RADO LIKAR: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Z amandmajem k 5. členu želimo doseči, da davek plača tisti, ki se ukvarja s kmetijsko oziroma gozdarsko dejavnostjo. Ne pa vsakdo, ki stanuje na istem naslovu. Primer, če navedem, nekdo ima kmetijo štirideset hektarjev, na istem naslovu pa živi še nekdo, lahko je v sorodu, lahko pa tudi ne, ki ima hektar površine ali pa se pravi več kot dvesto evrov katastrskega dohodka.

Dohodnina oziroma davčna osnova se bo ugotavljala tako, da se bo pripisalo sorazmeren del skupnega dohodka. Se pravi v tem primeru polovica enemu, polovica drugemu. Ampak ne vidim povezave med lastništvom, takšnim ali se ne ukvarja s kmetijsko dejavnostjo, ampak pač poseduje hektar zemljišč. In ne vidim razloga, zakaj bi se to davčno breme delilo sorazmerno na pol.

Predlagamo, da se lahko obdavči sorazmerno tudi tiste fizične ali pa skupnost fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Zato bom podprl ta amandma, ki je predlog Slovenske demokratske stranke. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 5. člen? Ne. Potem prehajamo na 12. člen. Tu imamo tudi tri amandmaje. Odpiram prijavo za razpravo o 12. členu in amandmajih k temu členu.

Besedo ima gospod Veber, izvolite!

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Pri 12. členu in amandmajih k 12. členu je treba vendarle poudariti to, kar je bilo mogoče tudi v uvodu očitano predsedniku Vlade, da njegova izjava o tem, da ne bomo dvigovali davčnih bremen, ne drži. Za leto 2010 v tem 12. členu in v teh amandmajih se te besede predsednika ne nazadnje tudi uzakonjajo, če hočete. Namreč, za nikogar se ne bo poslabšal davčni položaj. Tudi tisti, ki so po temu zakonu dolžni, da bi plačevali dohodnino od dejanskih prihodkov, bodo lahko izbrali med tistim limitom, ki bo za njih ugodnejši. Torej, ne bo jim treba plačevati davka od dejanskih dohodkov, če je pavšalni znesek, ki jim je bil osnova do sedaj za njih ugodnejši. Hkrati pa, sem že povedal, zmanjšajmo davčna bremena predvsem za male kmetije, ki pa so imele zaradi pavšala nesorazmerno večjo davčno osnovo, kot bi si sicer zaslužili. Tudi s tem amandmajem, ki ga vlagamo, na način, da se 70 % drugih prihodkov vključuje v osnovo za izračun dohodnine, zmanjšujemo pravzaprav ta znesek na 50 % s čimer še izboljšujemo položaj in izhodišče za obdavčitev kmetijskih gospodarstev ali kmetijskih gospodinjstev, če hočete.

Zaradi tega bom tudi ta amandma podprl. Leto 2010 bo do kmetijstva glede davčnih obremenitev zagotovo prijaznejše, kot je bilo do sedaj.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Ocenjujemo, da ni prav, da ta izravnalna plačila, plačila za izpad prihodkov, gredo v dohodninsko osnovo. Zato smo tudi vložili ta amandma, da se ta plačila vzamejo iz dohodkovne osnove za kmetijske in osnove za gozdarske dejavnosti. Pri teh povprečninah in pa pri teh mogoče, kolega Janko, samo da pomagam, nič ne repliciram, gre pri povprečju doslej, da so bili predvsem prizadeti tisti kmetje, ki so imeli večje površine, kot so jih dejansko uveljavljali za subvencije. To se je zgodilo tako pri malih kot pri velikih kmetih. Res pa je tudi to, da veliki kmetje običajno za pridelovalce hrane tudi uveljavljajo subvencije za vse površine. To je v tistem delu, kar je bilo prej rečeno. V osnovi pa mislimo, da bi bilo prav, da je osnova za to primeren katastrski dohodek, da se katastrski dohodek končno tudi uredi z realnim stanjem, da se ga tudi letno tekoče usklajuje s stanjem v kmetijstvu. Zagotovo bi bilo treba tudi v teh letih katastrski dohodek končno zmanjšati, kajti kar nekaj let ni bil usklajevan kljub temu, da vsi vemo, da se je dohodkovni položaj kmetov zmanjšal.

Pozdravljam ta amandma, ki ga je dala koalicija. Ocenjujem pa, da bi bilo resnično pravično do kmetov, če ta izravnalna plačila ne bi bila všteta v dohodninsko osnovo.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospa državna sekretarka gospa Vraničar.

Izvolite!

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

12. člen predloga zakona govori o določanju davčne osnove in odmeri dohodnine za leto 2010. V tej določbi omogočamo, da davčni zavezanci, katerih blažja obremenitev bi bila ohranitev dosedanjega režima, tudi za leto 2010 ohranijo dosednji režim pripisovanja povprečnega zneska prejetih dohodkov iz naslova ukrepov kmetijske politike. Davčnim zavezancem, katerim trenutno veljavni sistem predstavlja nepravično obdavčitev, ker jih bremenijo oziroma ker jim povečuje davčno osnovo z zneski dohodka, ki ga niso prejeli, pa je omogočeno, da ugodnejši režim obdavčevanja uveljavijo že za leto 2010. Iz teh razlogov se ne morem strinjati, da zakon neugodno retroaktivno posega v način obdavčitve v letu 2010, kar je bilo omenjeno v eni od uvodnih obrazložitvev.

Glede amandmajev moram ugotoviti, da vladni amandmaji oziroma vladni predlog v ničemer ne posega v oprostitev plačila dohodnine od tistih dohodkov iz naslova

ukrepov kmetijske politike, ki ne štejejo za dohodkovne subvencije. Torej, vsa tista plačila, bodisi da gre za investicijske subvencije, bodisi da gre za subvencije zaradi pridelave v težjih pogojih pridelave, ostanejo oproščene plačila dohodnine.

Predlagan amandma, da se ne všttevajo v davčno osnovo vse kmetijske subvencije oziroma vsi dohodki iz naslova ukrepov kmetijske politike, pa pomeni, da velik del dohodkov, ki ga dosegajo slovenske kmetije, ne bi vključili v davčno osnovo. Če primerjamo oziroma želimo zagotavljati ustrezno horizontalno pravičnost obdavčitve dohodkov fizičnih oseb, na takšno rešitev ne moremo pristati.

Prav tako ocenjujemo, da glede na to možnost izbire, ki jo imajo posamezni davčni zavezanci, ne bi rešili nikogar oziroma ne bi uveljavili nobene boljše rešitve, če bi sprejeli amandma pod zaporedno številko 3, po kateri bi se v davčno osnovo vključevalo le 10 % dejansko prejetih dohodkov iz naslova ukrepov kmetijske politike. To bi za prehodno obdobje leta 2010 pomenilo znatno, znatno zmanjšanje davčnih obremenitev glede na obstoječe stanje, medtem ko vladni predlog in amandma koalicijskih strank poskuša na ustrezen način prerazporediti davčno breme, ne pa uvajati dodatnih bremen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Želi še kdo o 12. členu in amandmajih? Ja, vidim roke, zato ponovno odpiram prijavo za razpravo. Prijava teče.

Gospod Bogovič, izvolite, imate besedo.

FRANC BOGOVIČ: Samo v enem stavku, gospa sekretarka, knjigovodske kategorije: prihodek, stroški, dohodek. In vi govorite o izravnalnih plačilih kot o dohodku. Gre pa za pokrivanje izgube, primanjkljaja, kjer je dohodek negativen, če ne bi bilo teh izravnalnih plačil. Ne gre za to, da bi imeli kmetje s pridelki pokrite stroške pridelovanja in bi dobili še nek dodaten dohodek iz naslova izravnalnih plačil, ampak gre za pokrivanje izpada prihodkov, zato ker so cene na trgu manjše kot stroškovno. Tudi poročilo, ki ga je Kmetijski inštitut naredil za leto 2009 in smo ga obravnavali na Odboru, zelo jasno govori o dohodkovnem položaju slovenskih kmetov. Tu je tudi to različno tolmačenje, ali je 50 % prihodkov izravnalnih plačil nek odpustek za kmeta ali pa je to 50 % obdavčitev oziroma obdavčitev dohodnin.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

Besedo ima gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa.

Mislilim, da je v javnosti še zmeraj ta definicija subvencij v bistvu napačen izraz. Večina nas si predstavlja pod pojmom "subvencija", da se kmetom nekaj podarja. Vendar gre tu za to, da dobi kmet to razliko v obliki subvencije ali pa v izravnalnih plačilih, kakorkoli že to imenujemo, zato da imamo mi vsi cenejšo hrano. Zato subvencije ne moremo enačiti z osebnim prejemkom, temveč je to dohodek firme ali pa kmetije. Če se že mora v davčno osnovo vključiti del teh prejemkov iz naslova drugih dohodkov, se pravi, iz naslova subvencij, potem v Slovenski demokratični stranki predlagamo, da se to vključi v višini 10 %, kajti ostalo predstavljajo pač stroški, ki bremenijo kmetijo. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

Želi še kdo razpravljati o tem členu in amandmajih k temu členu? (Ne.)

Prehajamo na 13. člen, kjer imamo dva amandmaja. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih. Odločanje o amandmajih bo potekalo v skladu s pregledom amandmajev, ki ste ga prejeli na klopi. Najprej dajem na glasovanje amandma k 1. členu, kjer imamo samo en amandma pod številko 1. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, gospod Luka? (Ne.)

Glasujemo o amandmaju k členu B1. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 36.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na 2. člen, in sicer na glasovanje o prvem amandmaju. Če bo ta sprejet, bosta amandmaja k temu členu pod številko 2 in 3 brezpredmetna. Obrazložitev glasu v svojem imenu.

Izvolite, gospod Jerovšek!

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovani!

Izglasovanje tega amandmaja je nujno, da ubranimo slovenskega kmeta pred oranžno-rdečim cunamijem. Ta cunami je zelo nevaren. Delavci Energetike so spoznali, da je oranžni cunami, pri RTV-ju je isto oranžni cunami na delu in tam je tudi velika nevarnost. Za kmeta je pa oranžno-rdeči cunami najbolj nevaren. Če bomo ta amandma izglasovali, potem bomo slovenskega kmeta obranili pred oranžno-rdečim cunamijem. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

Je še kaj več rok? Vidim interes za obrazložitev glasu v svojem imenu. Odpiram prijavo.

Gospod Likar, izvolite.

RADO LIKAR: Hvala lepa.

Jaz bom glasoval za amandma, ki ga je predlagala Slovenska demokratična stranka, ker sem prepričan, da se bodo slovenski kmetje tako kot do sedaj sposobni sami odločiti in presoditi, kdaj in v katerem primeru bodo davčno osnovo ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov oziroma dejanskih odhodkov ali pa na podlagi povprečne obdavčitve. Se pravi na podlagi katastrskega dohodka.

Zato bom podprl amandma Slovenske demokratične stranke, ki uveljavlja stanje tako, kot je bilo do sedaj. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:

Hvala.

Gospod Pukšič, v svojem imenu. (Se odpoveduje.) Gospa Črnugelj. (Se odpoveduje.) Gospa Mlakar. (Se odpoveduje.)

Glasujemo. Glasovanje o amandmaju teče. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 23, proti 40.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o drugem amandmaju. Če bo ta amandma sprejet, je amandma k temu členu pod številko 3 brezpredmeten. Obrazložitev ni.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev. Za je glasovalo 24, proti 40.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o tretjem amandmaju k temu členu, pod številko 3. Obrazložitev? (Ni.)

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 65 poslank in poslancev. Za je glasovalo 47, proti 11.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na 5. člen, kjer imamo samo eden amandma. Torej, prehajamo na glasovanje o tem amandmaju pod številko 1. Obrazložitev ni.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 24, proti 39.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na 12. člen, in sicer na glasovanje o prvem amandmaju pod številko 1. Če bo ta amandma sprejet, sta amandmaja k

temu členu pod številko 2 in 3 brezpredmetna.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev. Za je glasovalo 25, proti 41.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na amandma pod številko 2 k temu členu. Če bo ta amandma sprejet, je amandma pod številko 3 brezpredmeten. Obrazložitev ni.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev. Za je glasovalo 48, proti 17.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. S tem je tretji amandma brezpredmeten.

Prehajamo na 13. člen, kjer imamo dva amandmaja. Najprej bomo glasovali o amandmaju pod številko 1. Če bo ta amandma sprejet, je amandma k temu členu pod številko 2 brezpredmeten. Obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev. Za je glasovalo 24, proti 41.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju pod številko 2 k temu členu. Obrazložitev? (Ne.)

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51, proti 14.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ker sta bila izmed amandmajev sprejeta dva amandmaja, sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Izvolite, gospod Presečnik, besedo.

JAKOB PRESEČNIK: V imenu poslanske skupine napovedujem, da bomo v skladu s poslovníkom vložili amandmaje za tretjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Ker bo kvalificirani predlagatelj predlagal amandma v tretje branje, prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v torek po končanih glasovanjih. Do začetka tretje obravnave pa se lahko vlagajo amandmaji.

S tem prekinjam 22. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali v petek, 19. 11., ob 10. uri. Obveščam pa vas, da v petek ne bo glasovanj, saj jih bomo opravili v torek po končanih obravnavah torkovih točk.

Hvala za udeležbo in sodelovanje. Vsem želim lahko noč.

(Seja je bila prekinjena 17. novembra 2010 ob 18.07 in se je nadaljevala 19. novembra 2010 ob 10 uri.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora.

Obvešččen sem, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednji poslanka in poslanci: Renata Brunskole, Ljubo Germič, Janez Ribič, Radovan Žerjav, Marijan Križman od 10. do 12. ure in tudi Bojan Kontič.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZEMLJIŠKI KNJIGI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar Ministrstva za pravosodje.

Prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, dobro jutro!

Dovolite mi, da vam predstavim predlog oziroma vsebino predloga novele zakona o zemljiški knjigi. Gotovo se spomnite situacije izpred nekaj tednov, ko smo domala vsi prejeli obvestila v postopku ugotavljanja vrednosti nepremičnin. Gotovo se spomnite tudi tega, da je tem obvestilom sledil val občanov, ki so želeli v zemljiški knjigi preverjati svoje stanje, zemljiškoknjižno stanje nepremičnin, katerih lastniki so.

Gneča, ki smo ji bili priča v zemljiškoknjižnih prostorih, je po tem predlogu, ki ga danes predstavljam vam, bolj ali manj stvar preteklosti.

Ta predlog novele, ki ga danes obravnavate, bo najbrž pomenil odločilni nov korak v informatizaciji zemljiškoknjižnih postopkov in prehod na popolno elektronsko poslovanje. Ta novela predstavlja nadgradnjo in dokončanje že začetih faz informatizacije, ki tečejo že v bistvu kar celo vrsto let. Ta predlog je tudi najresnejši poseg v zemljiškoknjižno zakonodajo od leta 2003. Že pred uveljavitvijo zakona o zemljiški knjigi 1 se je začela postopna informatizacija glavne knjige in vseh drugih naslednjih faz zemljiškoknjižnega poslovanja. Današnja novela predstavlja zaključek tega procesa, ki ima za cilj pospešitev in poenostavitev postopkov vpisa v zemljiško knjigo, posledično pa to za stranke

seveda pomeni tudi večjo pravno varnost. Materialnopravne določbe zakona ostajajo enake in nespremenjene tudi po predlogu te novele. Ta novela se nanaša zgolj na spremenjena procesna pravila, torej postopek vlaganja predlogov, postopek izvedbe vpisa.

Kaj so torej glavne prednosti, ki jih ta novela prinaša? Popolna informatizacija poslovanja v zemljiškoknjižnih zadevah je glavni cilj. Ta v bistvu temelji na tem, da se z novelo uvaja elektronsko vlaganje vseh zemljiškoknjižnih vlog. Uvaja se tudi elektronska zbirka listin, ki bo od sedaj naprej podlaga za glavno knjigo, ki je že informatizirana. Ta elektronska zbirka listin pomeni večjo dostopnost za stranke, ki bodo lahko te listine v elektronski obliki pregledovale na vseh vstopnih točkah, ki jih bo po novem neprimerno več, kot jih je danes, ko jih je zgolj 44 v obliki okrajnih sodišč, in je treba za pregled listin obiskati vsako posamezno sodišče na območju katerega določena nepremičnina leži. Vsega tega v bodoče ne bo več, ker bo sistem centralen in bo omogočal dostop iz vsake od vstopnih točka. Dostopnost bo večja tudi zaradi poenostavljenega postopka vlaganja zemljiškoknjižnih predlogov. Danes je treba zemljiškoknjižne predloge vlagati na okrajnih sodiščih, ki so krajevna pristojna za posamezno nepremičnino, torej na sodiščih, kjer nepremičnine ležijo. i Po tem predlogu novele pa bo to mogoče pri več kot 90 notarjih in pri več kot tisoč odvetnikih, če se bodo za to odločili, ob tem pa bodo za državo to počeli državni pravobranilci, za občine pa občinski pravobranilci, če se bodo občine tako odločile.

Veliko je bilo govora o teh kvalificiranih vlagateljih, ki so po novem zgolj notarji, deloma tudi odvetniki, za državo in občine pa pravobranilci. Zakaj je to potrebno? To je zaradi tega, ker prihajamo, kot sem povedal, na popolnoma informatizirano zbirko listin in vstopne točke, ki vlagajo zemljiškoknjižne predloge, vršijo tudi pretvorbo listin, ki so podlage za vpis, v elektronsko obliko. S tem papirnata listna postane elektronska listina, elektronski original in kot tak tudi podlaga za odločanje sodišča. Te pretvorbe pa seveda ni mogoče zaupati komurkoli, to mora biti opravljeno kvalificirano in pretvorba mora biti zajamčeno verodostojna, zato je omejena možnost vlaganja zgolj na tiste subjekte, ki take pogoje izpolnjujejo.

Če zaključim. Kaj bomo pridobili z novim predlogom zemljiškoknjižne zakonodaje? Ta zakonodaja omogoča, kot sem povedal, popolno informatizacijo. Kaj s tem pridobi država? Država s tem pridobi bolj ažurno zemljiško knjigo, bolj ekonomično

poslovanje v zemljiškoknjižnih zadevah. Kaj pa pridobijo državljani? Državlani dobijo storitev, ki bo za njih hitrejša, ki bo lažje dostopna, storitev, ki jim bo omogočala večjo kvaliteto, in storitev, ki jim bo omogočala posledično tudi višjo pravno varnost. Vse to pa za ceno, ki bo nižja od tega, kar občani plačujejo danes, zato predlagam, da predlog te novele s poslanci danes podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je ta zakon obravnaval 4. novembra 2010, predlagatelj je seveda Vlada. Odbor je imel na razpolago več dokumentov: mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Državnega sveta, mnenje Sodnega sveta, dopis Skupnosti občin Slovenije, dopis Združenja občin Slovenije, na razpolago je imel tudi dopis 32 drugih občin, pojasnila Ministrstva za pravosodje k mnenju Zakonodajno-pravne službe in pojasnila Ministrstva za pravosodje k dopisom občin.

Predlagatelj, Ministrstvo za pravosodje in v njegovem imenu državni sekretar gospod Škrlec, je odbor seznanil z vsebino zakona. Pravzaprav smo pravkar tudi to slišali, zato je ne bi ponavljal. Zakonodajno-pravna služba, dr. Samo Divjak je povedal, da so pripombe iz njihovega pisnega mnenja delno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanski skupin, ponovno pa je opozoril, da predlog zakona pomeni obsežne spremembe in dopolnitve veljavnega zakona o zemljiški knjigi, ki bistveno posegajo v pravna pravila zakona.

Predstavniki Skupnosti občin Slovenije Siniša Pavlovič pa je povedal, da je njihov protest glede omejitve sposobnosti ter hrambe listin pri notarjih povežalo občine k enakemu razmišljanju. Z amandmajem, ki določa vrnitev listin po pravnomočnosti odločbe, so zadovoljni, ponovno pa je predlagal, naj se občinam oziroma županom ter njihovim zastopnikom omogoči, da sami vlagajo zemljiškoknjižne predloge.

V razpravi so poslanci Poslanske skupine SDS nasprotovali omejevanju te sposobnosti in izrazili bojazen, da bo prihajalo do kartelnega dogovarjanja med notarji in odvetniki glede zastopanja strank. Zato so predlagali, naj odbor s svojimi amandmaji ohrani obstoječe stanje, a njihov predlog ni

dobil podpore koalicijskih poslancev. Koalicijski poslanci so predlog zakona podpirali.

Pri glasovanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7., 21., 23., 37., 39., 53., 54., 56., 75., 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96. in 97. členu ter ni sprejel amandmaja istih poslanskih skupin k 99. členu. Odbor je sprejel svoj amandma k 99. členu. Prečiščeno besedilo zakona, ki vključuje amandmaje, je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je zbor za 20. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 18. 11. 2010.

Prehajamo na 23., 39. in 54. člen. K tem členom so bili vloženi amandmaji. Ker so vloženi amandmaji k tem členom Poslanske skupine SDS vsebinsko povezani, bomo o njih razpravljali skupaj.

V razpravo dajem 23., 39. in 54. člen ter amandmaje Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Prosim, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Ali samo jaz? Prav.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To bomo še videli. Verjetno odvisno od vaše razprave, kakšno bo nadaljevanje razprave.

DR. VINKO GORENAK: Ne vem, če je vse od mene odvisno v tem Državnem zboru.

Državni sekretar je ob koncu svojega nastopa jasno naštel vse prednosti tega zakona in zadnje besede, ki jih je uporabil, so bile "in cenejše bo vse to." Seveda vse drži, kar je govoril, tudi cenejše drži, če upoštevate samo sodne takse. Če pa upoštevate še druge stroške, ki pa bodo obvezni, bo pa hudo dražje. Tako da je to kar problematična zadeva.

Mi zakon, tisti del zakona, ki pravzaprav predstavlja na nek način nadaljevanje politike, ki je bila zastavljena v prejšnjem mandatu in tudi že prej, to pomeni elektronicizacijo, absolutno podpiramo, ker je to dobro za državljane in ker je to tudi dobro v duhu moderne tehnike, računalništva, hitrejši dostopnosti in vsega ostalega. Nastane pa bistveno vprašanje. Če je ta zakon tako v redu, kot trdi ministrstvo, potem ne vem, zakaj se je v moji mapi nabralo, ne vem, koliko, ampak ne manj kot 60 strani pripomb in tekstov, ki so

prišli od zunaj, ne znotraj poslanske skupine. Vprašanja, dileme, ki so vezane na vse te ljudi, ki so te pripombe pošiljali, med njimi recimo tudi Mestna občina Ljubljana, poudarjam, tudi Mestna občina Ljubljana, so relevantne. In kje je temeljni spor? Vezano je seveda na naše amandmaje. Temeljni problem, ki ga vidimo in ki ga vidijo vsi ti pisci teh besedil, je pa v tem, da danes lahko posameznik, individuum, odide na zemljiško knjigo, predloži ustrezne listine in opravi vpis v zemljiško knjigo. Moram reči, da sem imel v lanskem in delno v letošnjem letu tudi tovrstne postopke in potekali so natanko tako, kot sem rekel. Kaj pa prinaša ta zakon, vezano seveda spet na naše amandmaje? Ta zakon prinaša prepoved, poudarjam, prepoved pravice posamezne osebe, da tak zemljiškknjižni vpis sploh zahteva pri pristojnem sodišču. 2 milijona državljanov, ki danes imajo pravico, da sami vložijo zahtevek za zemljiškknjižni vpis, ni več opravilno sposobnih – tako pravi ta zakon – ampak se ta pravica prenaša na, ne vem, koliko, mislim, da 97 notarjev, nekaj takšnega, in nekaj 10 odvetnikov ali pa nekaj 100 odvetnikov, če želite. Navidezno je s tem seveda vse v redu in prav, ko rečemo, da se to prenaša na njih, vendar v ozadju tega ni nič drugega, popolnoma nič drugega, kot tisto, kar ministrstvo počne že od začetka tega mandata. To pa je skrb za kartel, kartel, ki se imenuje odvetniško-notarski kartel v tem primeru. Nekaj 100 ljudi torej razglašajo za edine usposobljene, ki znajo to narediti, znajo v imenu državljanov pripraviti vso potrebno dokumentacijo, da bo lahko prišlo do zemljiškknjižnega vpisa v elektronski obliki. Prvoten predlog zakona je bil še toliko slabši, ampak z amandmaji je bil popravljen, vendar ohranja to temeljno dilemo, pravzaprav zame ni dilema, ampak ohranja to temeljno določilo, da bo lahko nekaj 100 ljudi zaslužilo. In nič drugega. Seveda s sodno takso, ki je bila tudi znižana, tudi to je treba priznati ministrstvu, ampak to je naslednja točka dnevnega reda, navidezno celo znižuje stroške. Ne upošteva pa tega, kako bo to v praksi potekalo. Saj notar kot tak storitve ne bo opravil samo v okviru sodne takse, ampak še drugih stroškov. Vemo pa, kako se karteli med seboj obnašajo in dogovarjajo, tudi političnih barv ne poznajo, ko gre za vprašanje njihovega zaslužka. In zato je povsem realno in normalno pričakovati naslednje stanje, ki se bo zgodilo. Jaz si bom sposodil spet dve imeni, tako da bo plastično, recimo, da je gospod Jelinčič notar in da je gospod Majhenič odvetnik, jaz pa sem stranka. Stvar bo zgledala tako. Jaz moram vpisati v zemljiško knjigo neko malo nepremičnino, ki sem jo po zdaj veljavnem zakonu lahko vpisal

sam in sem sam nesel zahtevek na zemljiško knjigo. Zdaj bom prišel do gospoda Jelinčiča, ki je notar. Ta bo rekel: "Ja, seveda za vas bomo uredili vse potrebno, ampak pogledajte, jaz kot notar potrebujem te in te in te in te dokumente, ki morajo biti v pravilni obliki sestavljeni, da bom jaz lahko to vnesel za vas v zemljiško knjigo. To storitev pa opravlja odvetnik. Najbližji odvetnik pa je gospod Majhenič, stopite do njega in vam bo pripravil vso potrebno dokumentacijo." Seveda, kaj bom naredil drugega, kot šel k odvetniku Majheniču. Ta bo zame opravil vso storitev, pripravil vse potrebno za elektronski vpis in mi izstavil račun. Saj zastoj ne bo delal, to je jasno, kot beli dan. Tako pripravljeno dokumentacijo bom prinesel do notarja, gospoda Jelinčiča, in ta bo svoje opravil. Glejte, ali je to odpravljanje administrativnih ovir?! To ni odpravljanje administrativnih ovir. Namesto da grem jaz na zemljiško knjigo in to uredim, moram zdaj narediti še dva koraka. Seveda mi boste rekli: "Ne, samo do Jelinčiča je treba iti." Ampak ni res. Kartel bo naredil svoje, ker bosta želela oba zaslužiti, zato me bo on poslal k odvetniku. Ljudem je treba plastično povedati. Jaz mislim, da tudi v realnosti je treba, v tej dvorani je treba povedati z realnimi primeri in tako se bo tudi zgodilo. In moj končni strošek kot porabnika te storitve bo enormno narastel. Strokovnjaki s tega področja, ki izjemno nasprotujejo temu zakonu oziroma tem določilom, niso znali natančno izračunati, ampak so podali oceno. Rekli so, od 10 do 30 milijonov evrov. Verjamem, da danes vsi tisti, ki štartajo na to, da bo do tega prišlo, da bo ta zakon uveljavljen, delajo takole, "mater, bomo zaslužili", kaj ne. To je logično in to je čisto normalno z njihovega vidika. Za mene bi bil sprejemljiv še en korak, tudi da so notarji tisti. Tudi prav, če so notarji tisti, ker notarji so vendarle neka javna služba in niso neki privatniki, kot so odvetniki, in jih ne moremo šteti v to zadevo. Tudi prav, če prenesemo to na notarje, vendar za iste stroške, kot so bili zdaj. Za iste stroške. Vendar ne upoštevati samo sodne takse, ker obstajajo še drugi stroški. Po prvotnem predlogu zakona, ki pa je izboljššan, so bili notarji tisti, ki so to arhivirali. Verjetno tudi ne zastoj. In zamislite si nekoga v Postojni, ki je kupil nepremičnino, po prejšnjih določilih je lahko šel v Mursko Soboto pa tam vpisal in notar v Murski Soboti bo to imel. Ta človek umre v prometni nezgodi. Kateri od njegovih potomcev bo še našel dokumentacijo, če sploh ne bo vedel, da je v Murski Soboti? Ampak dobro, to je izboljšano.

Temeljna zadeva in temeljni problem, ki pa še vedno ostaja, je pa ta, kar sem povedal: 10 do 30 milijonov za naš kartel. To,

da bodo plačali davkoplačevalci, vsi ljudje, ki bodo te postopke vodili, ministrstvo ne zanima, in to ni prav. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Bomo kar dali prijavo. Prosim za prijavo. Besedo ima najprej Anton Colarič.

Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa.

Naj kar takoj povem, da amandmajev, ki so vloženi, ne bom podprl. Osebnostno mislim, pa tudi kakor poznam zadevo, gre predvsem za nadgradnjo zakona, ki je bil v Državnem zboru sprejet, mislim, da leta 2003, in ga tudi prejšnja vlada, minister Šturm ni bistveno popravil oziroma je nadaljeval z digitalizacijo te zemljiške knjige. Leta 2008 je bil tudi postavljen rok, do kdaj naj se izpeljejo vsi postopki, ki naj bi bili končani do maja 2009, potem pa je bil zaradi nedokončanega informacijskega sistema rok podaljšan in zdaj je čas, da dokončamo vse te postopke in dejansko preidemo na to digitalizacijo. Jaz osebno mislim, da ne gre za nobene karte itn. Tukaj so notarji, tukaj so odvetniki, tukaj je pravobranilstvo, občine pa imajo po zakonu o lokalni samoupravi možnost, da ustanovijo lokalno pravobranilstvo, ki bi vodilo v njihovem imenu postopke. Poleg tega imamo triletno prehodno obdobje, da tisti, ki imajo izrecno željo, pa slišim, da jih je zelo malo, to uredijo v zemljiški knjigi. Mislim, da je prav, da enkrat preidemo na dejanska stanja, na tako zemljiško knjigo, ki bo dejansko omogočala pravičen vpogled, da bodo zapisi v zemljiški knjigi tudi odraz dejanskega stanja.

Jaz podpiram sprejetje zakona in ne podpiram sprejetja amandmajev.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Lep pozdrav, spoštovane kolegice in kolegi ter drugi prisotni!

Mislim, da je to, kar se predlaga v zakonu, kljub temu da ima dosti upravičenih razlogov in dosti dobrih namenov, neka zloraba in huda obremenitev potencialnih vlagateljev, kar je lahko vsak državljan. To, da se uvaja vlaganje zemljiškknjižnih predlogov samo po profesionalnih pooblaščenih, pri notarjih, odvetnikih, je nesprejemljivo. Prvič je to zaničevanje povprečnega državljana. Če je od Marije Terezije naprej bil državljan takratne monarhije in s tem tudi vsak Slovenec upravičen, da je to vlagal sam, je sedanji

predlog, ki daje pravico vlaganja smo prek profesionalnih pooblaščenecv, napad na integriteto nekega posameznika. Na zemljiški knjigi morajo imeti ta servis, da predlog pretvorijo v elektronsko obliko in da je zadoščeno vsemu tistemu, kar v ciljih zakona predvideva ta zakon, se pravi informatizacijo, digitalizacijo, boljšo dostopnost. Sedaj pa se izgovarjati na anarhijo v zemljiški knjigi, ki je nastala skozi prejšnji režim in tudi sedaj v času novih oblasti, in vemo, pod čigavim vplivom so bila sodišča izključno in kako se odzivajo, sedaj pa to anarhijo izkoriščati za to, da se bo finančno obremenilo potencialnega vlagatelja, se pravi povprečnega državljanu. V tej koaliciji ste ocenili, da so notarji očitno večinsko bližje tej vaši opciji in da je treba podpreti finančno neko skupino, ki so tudi izjemni mnenjski voditelji. Ta skupina ljudi so mnenjski voditelji. In s tem predlogom vi tudi na nek način dirigirate volitve. Prav gotovo. Tu gre ponovno za enormne zasluge. Vemo, da ste v prejšnjem mandatu, ko je minister Šturm reguliral in zmanjševal te enormne zasluge, temu nasprotovali, kajti hoteli ste si zagotoviti dolgoročno podporo teh ljudi in njihov vpliv na državljanu. Ta politični smoter je vgrajen tudi v ta zakon. Ne se norčevati iz slovenskih državljanov, da niso sposobni še naprej vlagati zemljiškoknjižnih predlogov, in ob ustreznem servisu sodišča, države posredno, to tudi narediti in da se ne da brez tega izboljšati stanja v zemljiški knjigi in takojšen dostop do vseh podatkov.

Jasno je, da so skozi to opcijo notarji, pa nimam proti njim nič, saj smo v demokratični državi njihov inštitut uvedli nazaj, komunizem ga je odpravil, ampak seveda so pa na nek način bolj zaščiteni. Poglejte, sedaj zastaranje...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek, splošna razprava je bila na 20. seji. Razpravljamo o amandmajih, ki se nanašajo na elektronsko poslovanje, zelo zanimivih amandmajih. Prosim, da smo v okviru amandmajev. Ni amandmajev o svetovnonazorski opredelitvi notarjev, jaz vam ne očitam, da o tem govorite, ampak opozarjam, da takšnega amandmaja nimamo.

Prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, spet ste zlorabili...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, pazite...

JOŽEF JEROVŠEK: zlonamerno tolmačili, da sem jaz o svetovnonazorski opredelitvi govoril...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... če ne, vam bom vzel v tem trenutku besedo, če boste obtoževali predsednika Državnega zbora.

JOŽEF JEROVŠEK: Nisem o svetovnonazorski...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Nadaljujte z razpravo o amandmajih.

JOŽEF JEROVŠEK: In zadeva Satex, zastaranje danes ob polnoči oziroma včeraj ob polnoči ali danes ob 00, kjer so vpleteni akterji tega notarji. In da minister do dveh dni pred zastaranjem ni čisto nič naredil, je nezaslišano in se vidi ta zainteresiranost, politično in na vsak način podpreti, tudi materialno, takšne ambicije. Ampak to so posamezniki znotraj notarstva, ki pa imajo zaslombo tudi v ministru. Da se lahko minister norega dela ob takšnem grozljivem primeru zlorabe finančnih malverzacij in vsega tega, poneverbe, je popolnoma vse jasno. Minister bi moral danes ob polnoči odstopiti zaradi zastaranja zadeve Satex. Predsednik Vlade bi ga moral odstaviti. Zdaj bo pa zamenjal predsednika sodišča.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, ostanite v okviru razprave o amandmajih in svoje mnenje o odstopu ministrstva, ki ga upravičeno lahko vedno dajete, razlagajte kje drugje, ne pa zdaj na tej seji oziroma v okviru te točke, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To je drugi opomin, kolega Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Boli vas to, je pa to treba nujno povedati. Še naprej trdim, da je upravičeni predlagatelj na zemljiški knjigi lahko vsak opravilno sposoben državljan. Nalagate zaradi tega ekstra stroške, izdatke povprečnemu državljanu in zaradi tega delate segregacijo med državljanu. Bogati bodo lahko spet imeli zadeve urejene na zemljiški knjigi, reveži bodo pa razlašeni še dodatno, ker stvari ne bodo imeli urejene in bodo prizadeti v vsakem primeru. Zaradi tega mislim, da je to tudi neustavno, da krši enakost pred zakonom, pravilo enakosti, in krši tudi ustavno načelo zaupanja v pravo. Vi na tak način pravne norme spreminjate, da povzročajo neenakost državljanov. In še enkrat poudarjam,

včerajšnje zastaranje in zadeva Satex kaže, kako neenakopravni so v tej državi državljani. Bogati si lahko na današnjih sodiščih kupijo nedolžnost. In so si jo kupili. V dvanajstih letih pravosodje ni bilo sposobno tega opraviti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, prosim, da ostanete v okvirju amandmajeve.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz lahko za obrazložitev tega, kam tukaj pes tace moli, če rečem v metafori ministrstvo, povem, kje so ozadja. In to je isto ozadje: podpreti nekatere posameznike, da bodo nenormalno bogateli, povprečen državljan pa bo prikrajšan, oškodovan in zaradi tega je treba...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, jaz vam moram že zaradi vzgojnih razlogov odvzeti besedo...

JOŽEF JEROVŠEK: ... zaradi tega...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... to je tretji opomin. Hvala.

JOŽEF JEROVŠEK: ... je treba... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

K besedi se je javil državni sekretar, potem Silven Majhenič.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik.

V okviru splošne razprave in tudi obravnave na odboru smo že precej povedali. Ampak ker se nekateri očitki vztrajno ponavljajo, moramo ponavljati tudi obrazložitve.

V zvezi z očitkom, ki se nekako najbolj vztrajno ponavlja, da bodo sedaj te storitve za občane in državljane dražje, je treba povedati dvoje. Naslednja točka dnevnega reda na današnji seji je zakon o sodnih taksah, kjer se nižajo sodne takse. Zakaj se sodne takse nižajo v zemljiškoknjižnih zadevah, smo že pojasnili, pa naj povem še enkrat. Zaradi tega, ker bodo sodišča zaradi popolne informatizacije imela manj tehničnega dela in opravil v postopkih zemljiškoknjižnih vpisov. Zaradi tega je seveda smotno takse v tem delu ustrezno znižati. To je eden izmed ukrepov.

Drugi ukrep, ki sem ga prav tako že omenil, pa je znižanje notarske tarife. Notarska tarifa bo znižana v tistem delu, ki se nanaša na pristojbine, oziroma bo spremenjena v tistem

delu, ki se nanaša na pristojbine za vpis v zemljiško knjigo; opravičujem se, rekel sem "znižana", popravljena bo.

Skupni znesek vseh pristojbin, ki jih državljan, če sam danes vložil zemljiškoknjižni predlog, bo po novi ureditvi z znižanimi sodnimi taksami in spremenjeno notarsko tarifo nižji od tega, kar plačuje državljan danes, če vložil zemljiškoknjižni predlog sam. Naj ta zapleteni stavek povem še enkrat zelo preprosto, da bo javnost razumela. Tisto, kar danes človek opravi sam, in tisto, kar bo opravil jutri pri notarju, bo jutri pri notarju ceneje. To je sporočilo, ki ga želim zelo jasno povedati. Vzrok za to, da bo to ceneje, je v tem, da so se sodne takse znižale. V splošni razpravi sem govoril o številkah. Če želite, lahko še enkrat citiram številke in zneske, za koliko bo ta storitev jutri pri notarju cenejša. Vseskozi se pozablja, da je 95 % vpisov v zemljiško knjigo že danes izvršenih na podlagi listin, ki jih izdaja notar. To so notarsko overjene listine ali pa listine v obliki notarskega zapisa. Torej to, da ljudje grede k notarju v zemljiškoknjižni zadevi, ni nič novega. Praviloma grede k notarju zaradi tega, ker mora za pravnovejavno zemljiškoknjižno dovolilo to overiti notar ali pa da je sestavljeno v obliki notarskega zapisa. Ko bo notar postal kvalificirani vlagatelj, bo to za stranke, za državljane, ki se srečujejo s temi postopki, pomenilo zgolj to, da bodo pri notarju tudi zaključili in jim ne bo treba doma samim sestavljati zemljiškoknjižnih predlogov. Drugi stroški, o katerih se govori, moram reči, pavšalno in brez argumentov. Drugih stroškov ni. Za vpis ni drugih stroškov.

Veliko pripomb naj bi bilo podanih na ureditev, ki je danes predmet obravnave. Veliko pripomb je bilo posledica nerazumevanja. Mnogo tega nerazumevanja smo že odpravili v času usklajevanja, v splošni razpravi, v razpravi na odboru. Nekaj nerazumevanja ostaja. Verjamem, da bo nekaj nerazumevanja, žal, ostalo tudi po tej razpravi. Ampak tisti ključni razlogi, zakaj se omejuje pravica vlaganja zemljiškoknjižnih predlogov na kvalificirane vlagatelje, še vedno ostaja predmet velikega nerazumevanja. Za kaj gre? Gre za to, da z novim informatiziranim sistemom, če ga želimo uvesti v polni meri, moramo odpraviti papirnatu poslovanje. Papirnatu poslovanje se lahko odpravi samo na ta način, da se listine, ki so podlaga za vpis v zemljiško knjigo, in te listine so vedno papirnatu, spremenijo v elektronsko obliko. In edina racionalna pot spremembe teh listin v elektronsko obliko je, da se jih spremeni v trenutku, ko se podaja zemljiškoknjižni predlog, ko se začne postopek vpisa v

zemljiško knjigo. In če to želimo storiti na tak način, da bomo lahko zaupali tej pretvorbi, je seveda nujno, da to pretvorbo opravljajo osebe, ki so tega zaupanja vredne. In notariat, kot je definiran v naši ustavi, je namenjen prav temu, da varuje javni interes in da varuje stranke, ki pridejo s svojimi prošnjami in zahtevki. Ta instrument notariata obstaja že od leta 1995. In to, kar danes tako problematiziramo, je njihova dolžnost, ki je bila uvedena že leta 2008, v prejšnjem mandatu, z novelo Zakona o zemljiški knjigi. Že takrat je bila namreč uvedena določba, da je notar dolžan opraviti vpis v zemljiško knjigo, razen če stranka temu izrecno nasprotuje. In tega nismo spremenili. Tudi danes, če stranka ne želi, da ji to naredi notar, lahko gre k odvetniku, pa ji ta vpis naredi odvetnik. Ampak s tem si dela dodatno pot. Mi smo to možnost odprli zgolj zaradi tega, ker so odvetniki v sodnih postopkih upravičeni zastopati stranke. In zemljiškoknjižni postopek je sodni postopek. In če stranka res želi, ker svojemu odvetniku zaupa, da ji to naredi odvetnik in ne notar, smo to možnost dovolili, ampak to je bolj izjema kot pravilo. Praviloma bo za stranko uveljavljeno načelo vse na enem mestu. Pri notarju, ko bo overjala svoj podpis, bo dobila tudi sestavljen in vložen zemljiškoknjižni predlog. Zakaj je to pomembno? To je pomembno zaradi tega, ker zemljišča knjiga temelji na dveh temeljnih principih. Ena je načelo zaupanja v zemljiško knjigo in drugo je konstitutivnost vpisa v zemljiško knjigo. Konstitutivnost vpisa pomeni, da nihče ni lastnik na nepremičnini, dokler ni pravnomočno vpisan v zemljiško knjigo. Če se dogovorimo za prodajo in nakup nepremičnine, če plačamo kupnino, če gremo k notarju, če notar overi pogodbo, vse krasno, vendar stranka s tem še ni lastnik. Ni lastnik. Lastnik postane takrat, ko se vpiše v zemljiško knjigo in za ta vpis je treba podati predlog. Če boste vprašali ljudi, ki morajo ali želijo sestavljati zemljiškoknjižne predloge, ali je to lahko, vam lahko z gotovostjo odgovorim, to ni lahko. Ni preprosto sestaviti zemljiškoknjižnega predloga. Govoriti o tem, da je to pravica, privilegij strank, je, če povem milo, zavajanje. Za stranke je to breme. Danes to namesto njih počnejo nepremičninske agencije – bodimo iskreni –, ki to včasih skrivaj, včasih odkrito zaračunajo. Zelo malo ljudi vlaga neposredno, sami zemljiškoknjižne predloge. Tisti, ki pa to naredijo, pa v 80 % naredijo narobe in zaradi tega jih sodišče poziva s priporočenimi pošiljkami k dopolnitvi, k razjasnitvi, in ta korespondenca terja energijo in čas tako sodišča kot, še bolj pomembno, tudi stranke, ki zaradi tega postaja vedno bolj zafrustrirana. Vsemu temu se izognemo s kvalificiranim

vlagateljem, ki zadevo izčisti in vloži zemljiškoknjižni predlog, ki je ustrezen in popoln. Statistika kaže, da so danes zemljiškoknjižni predlogi, ki jih vlagajo notarji v veliki večini ustrezni in popolni, da je nepopolnih zelo malo. S tem bomo torej zagotovili strankam to, da bodo postali tudi lastniki tistega, kar so kupili, in ne bodo imeli problemov in dodatnih poti in vlaganj dodatnih naporov na poti vpisa tistega, kar so pošteno plačani in za kar so se dogovorili, da bo njihovo.

Kot sem že povedal, ker je zbirka listin elektronicirana, informatizirana, je treba zagotoviti pretvorbo papirja, ki je podlaga za vpis v elektronsko obliko, kajti elektronska listina postane izvirnik. In zakaj je to pomembno? To je pomembno zaradi tega, ker bo glavna knjiga, ki je že informatizirana, lahko v celoti zaživela in bo celotna zemljiška knjiga popolnoma informatizirana takrat, ko bodo tudi listine informatizirane. To pomeni, da na sodišču ne bo več papirnatega poslovanja, zaradi tega bodo veliki prihranki pri sodnem osebju, veliki prihranki bodo pri poštnih storitvah, ker ne bo več vročanja po pošti. Stroški elektronskega poslovanja, v primerjavi s papirnatim, bodo na sodišču približno 4 : 1. Toliko bo prihranka iz naslova odpadle potrebe po vročanju. Na to kažejo izkušnje iz registrskih postopkov. V postopku sodnega registra, ki je popolnoma informatiziran že nekaj let, so dejansko ti manipulativni ali pa, če hočete, administrativno-tehnični stroški poslovanja sodišča tako nizki, da je potreba po sodni taksi v celoti odpadla. In sodne takse za te postopke ni več. Jaz upam, da bo to taka izkušnja, da se bo pokazalo tudi v zemljiškoknjižnih zadevah.

Skrb, da s tem dajemo kruh kartelu, kartelu, ki so notarji. Že danes 60 % vseh zemljiškoknjižnih predlogov neposredno vložijo notarji. Torej ne gre za nekaj, pri čemer danes notarji ne bi imeli ničesar, zdaj po novem bodo imeli pa ogromno. Kar se tiče tega, da je ta kartel zdaj okrepljen, naj povem, da je dva milijona prebivalcev Slovenije zdaj razbremenjenih zelo natančnega in mukotrpnega sestavljanja zemljiškoknjižnih predlogov. Tega jim več ni treba delati. Cena, ki jo bodo za to plačali, pa bo nižja od tega, ker plačujejo danes, če sami vlagajo. Morate vedeti, če danes tega ne naredijo sami, to naredi namesto njih odvetnik ali pa notar, in to seveda zaračuna. Potem je ta strošek še bistveno večji. Naš izračun, o katerem sem govoril na splošni razpravi, temelji na izračunu stroškov, ki jih ima danes stranka, če sama fizično sestavi zemljiškoknjižni predlog in ga pošlje na sodišče. Ampak takih primerov je

nekaj procentov. Večinoma to naredijo za občane nepremičninske agencije ali odvetniki ali pa notar, ki to posebej zaračuna. Zato bo spremenjena notarska tarifa, ki bo vključevala ta novi sistem kot celoto. Ker je znižana sodna taksa in korigirana notarska tarifa, pomeni, da bo notarjeva kompletna storitev, ki jo bo opravil, stranko stala manj, kot jo stane danes. Kot sem že povedal, če je treba, lahko v nadaljevanju tudi ponovim te številke, ne bi vas pa želel s tem utrujati, če ni treba.

Ne bom odgovarjal na tiste očitke, češ, da je zakon v prejšnji obliki določal hrambo pri notarjih, ki bi bila gotovo zaračunana, ne samo zaradi tega, ker to ni res, ker je bila ta hramba brezplačna, ampak predvsem zaradi tega, ker se je zakon vmes spreminjal. In mi smo te spremembe podprli. To je tudi dobro. In zaradi tega se mi ne zdijo na mestu očitki, da zakon spreminjamo, ker ga izboljšujemo.

Kar pa se tiče dogovarjanja, da naj bi se stranke medsebojno dogovarjale, da bo notar zdaj pošiljal stranke k odvetniku, da dopolni vlogo, in to dodatno zaračuna, zlorabe so vedno mogoče v vsakem sistemu. Ta sistem jih ne spodbuja. Ta sistem ustvarja razmere, v katerih bo spodbud za zlorabe manj. Notar je namreč dolžan že danes opraviti vpis in če stranka izrecno zahteva, je dolžan opraviti tudi nepopoln vpis oziroma vpis na podlagi nepopolnih podatkov. To je določba, ki jo imamo v zakonu, ker ne želimo strankam odrekati pravice dostopa do sodišča. Če se stranka ne strinja s predlogom notarja, da naj gre h kakemu drugemu odvetniku ali naj sama nekaj dopolni, če se stranka s tem ne strinja, lahko notarju mirno reče: "Ne. Prosim, opravite vpis na podlagi te dokumentacije, ki je pred vami." Notar je to dolžan storiti in notar je dolžan tudi v poseben zaznamek napisati, da je to storil na predlog in zahtevo stranke. Tako da špekulacije o teh medsebojnih dogovorih niso utemeljene.

Glede očitkov, da bo zdaj notarski kartel, kot je večkrat v javnosti povedano, pri čemer naj povem, da gre po ustavi za skupino ljudi, ki varujejo javni interes. In na Ministrstvu za pravosodje zelo skrbno nadziramo njihovo poslovanje, v zadnjem času celo veliko bolj intenzivno kot prej. In ta intenzivnost ne bo manjša prav zaradi tega, ker pridobivajo nove pristojnosti, in je zaradi tega nujno, da tudi mi skrbimo za to, da svoje dolžnosti opravljajo vestno in v skladu z zakonodajo.

Očitek v zvezi z zaslužkom, koliko naj bi zaslužili, med 10 in 30 milijonov se pojavlja številka. Ta številka je zelo pavšalna, ne bom rekel, da je zlonamerna, ampak bistveno odstopa od tistega, kar kažejo podatki. Mi smo s hitrim izračunom pokazali, da če bi po

današnji tarifi obračunali vrednost tega, kar bodo dobili notarji, to ne bi zneslo več kot 7,3 milijona evrov. Ampak glede na to, da notarji že danes 60 % vlog vlagajo, in glede na to, da ta razkorak ne bo tako velik, kot se zdi na prvi pogled, ocenjujemo, da bo na koncu prihodek, dodatek tistega, kar bodo dobili, približno 2,5 milijona za vse notarje, kar pomeni 25 tisoč evrov bruto na posameznega notarja v letu dni. Ta znesek je pa že čisto nekaj drugega, pri čemer morate upoštevati, da bodo notarji zaradi te nove pristojnosti dolžni nabaviti strojno opremo, dolžni bodo opravljati storitve, ki jih do zdaj niso bili dolžni opravljati, in seveda bodo imeli tudi tehničnih opravil nekaj več, kot jih imajo zdaj. Ampak ponovno poudarjam, tudi ob tem dodatnem prilivu bo storitev za stranko cenejša, kot je danes, če jo opravi sama. Zaradi tega ne morem sprejeti očitkov, da bo to za stranke dražje.

Mislim, da sem s tem odgovoril na glavne očitke, ki so se pojavljali. Če bo treba, pa bom v nadaljevanju z veseljem še kaj dodatno pojasnil. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar!

Tudi sam mislim, da bom malo "zavozil", ampak upam, da me ne boste prekinili. Predlagatelj je za celovito informatizacijo vseh postopkov izvajanja in odločanja o vpisih določil povsem nova pravila. Uvede se elektronsko vlaganje zemljiškoknjižnih predlogov in drugih vlog, ki pa jih bodo vlagali notarji, odvetniki ali pravobranilstvo, ki bodo tudi edini zakoniti zastopniki. Gre, kot navaja predlagatelj, za posodobitev in racionalizacijo poslovanja sodišč v postopkih odločanja v zemljiškoknjižnih zadevah. Kot zasledimo v predlogu, se vse zadeve predložijo v elektronskem prepisu, ki ga z elektronskim podpisom overi notar kot oseba z javnim pooblastilom. Predvideva se, da se bodo na osnovi takšnega poslovanja zmanjšali tudi stroški ter stroški vročanja. Pisne vloge udeležencev bo sprejemalo eno centralno vložišče. Seveda tu ne gre za vloge, ki gredo prek pooblaščenih zastopnikov. Storitve bodo po preteku prehodnega obdobja opravljali le notarji in odvetniki. Očitno gre za monopolizacijo odvetnikov in notarjev, s čimer se ne strinjata Gospodarska zbornica Slovenije in varuhinja človekovih pravic, ki utemeljuje svoje stališče s tem, da zakon ne temelji na

razumnih in utemeljenih razlogih, pa tudi občine imajo drugačna stališča. Zakon ne rešuje problema monopolizacije in ozkega grla in ne vsebuje učinkov novih predpisov na gospodarstvo. Pri pripravi je bila premalo upoštevana stroka, ki je ponujala izboljšave, ki bi omogočale hitrejšo vključevanje v prostor, kar je sigurno tema in problem, ki se obravnava tudi na odborih, zato je treba ponuditi rešitve, ki bodo optimalne za hitro in učinkovito vključevanje v sam prostor.

Predlagatelj pojasnjuje, da je glavni cilj novele poenostavitve postopka vpisa v zemljiško knjigo in s tem povečanja pravne varnosti posameznikov v pravnem prometu z nepremičninami ter da gre za nadgradnjo že začetih faz formalizacije, s čimer pa se ne strinja Zakonodajno-pravna služba, ki opozarja, da gre za bistven poseg v zakon o zemljiški knjigi. Ne gre le za redakcijske popravke, ampak za spremembe in dopolnitve, ki opozarjajo na desetletna razumevanja določenih elementov zemljiške knjige. Opozarja se tudi na kratek rok prehoda iz ene v drugo ureditev ter na premajhno informiranost ljudi, ki niso povsem seznanjeni s tem, da postaneš lastnik šele z vpisom v zemljiško knjigo. Elektronizacija zemljiške knjige je sigurno pridobitev, vendar je treba nekatere nejasnosti še doreči in popraviti, kar pa na nek način amandmaji tudi ponujajo. Ni treba hiteti, ker prejšnji zakon ni tako slab, da bi ga bilo treba takoj zamenjati.

V Slovenski nacionalni stranki se bomo odločali glede na sprejetje vloženih amandmajev. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Vili Rezman.
Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz sicer domnevam, upal bi si celo napovedati, da amandmaji ne bodo sprejeti, sam pa jih bom podprl. In čeprav tako rekoč vem, da ne bodo sprejeti, bom podprl zakon tudi brez teh amandmajev. Zakon v celoti vendarle prinaša izboljšavo na to področje in čeprav ne bomo uspeli tistega, kar se meni zdi recimo optimalno doseči, bomo vseeno dosegli neko izboljšanje, zato ne mislim odtegniti svojega glasu.

Vendar pa bi rad poudaril in opozoril na nekatere slabosti, ki so bile v postopku sprejemanja zakona večkrat omenjene in mislim, da jih je vredno še enkrat ponoviti. Prvič. Gre za to, da ti, tako jaz razumem te amandmaje, amandmaji povzemajo pomisleke

več 10 usposobljenih, bodisi lokalnih skupnosti, bodisi gospodarskih subjektov, ki so te storitve doslej opravljali in jih poslej ne bodo mogli več, vsaj v enem delu ne, ker gre za monopolizacijo te storitve, in temu nisem pretirano naklonjen. Ne vem, zakaj bi morali na ta način posegati v prosti trg, v konkurenčnost, ki, tako vsaj običajno, če je dovolj dobro regulirana, ima pozitivne učinke za nas vse. Odgovori ministrstva na nekatere pomisleke so bili, vsaj nekateri, takšni, da zame niso najbolj ustrezni argumenti. Eden od takšnih na primer je bil, češ, gospodarske zbornice se zavzemajo samo za to, da bi gospodarski subjekti obdržali posel. Ja zakaj pa so gospodarske zbornice? Njihova zakonita in interesna vloga je, da branijo interese poslovnih subjektov. In zakaj si naj prizadevajo poslovni subjekti, če ne za to, da bodo pridobili posel, ga korektno opravili in ga dobili na koncu morebiti celo plačanega? Torej ta argument, da jim gre za posel, ni po moji sodbi pravi argument. Prav je, da gre poslovnim subjektom za posel, s katerim na koncu koncev omogočajo tudi zaposlitve in prispevke v javne blagajne.

Drugi takšen argument, ki smo ga uspeli prebrati v pisnem gradivu, je argument, da gospodarski subjekti niso tako zavezani kot osebe javnega zaupanja, ker lahko reklamirajo svojo dejavnost, ker se torej na drugačen način predstavljajo v javnosti, česar na primer odvetniki ne morejo. In to zame tudi ni ustrezen argument, da bi jih zaradi tega morali izključiti iz tržne "kompeticije". Ta dva argumenta sta tista, ki po moji sodbi napačno razumeta poslovne subjekte in jih, zopet po moji sodbi, ki pa ni edina, seveda desetine subjektov je bilo, ki je tako razmišljalo, ki en del poslovne dejavnosti odteguje poslovnim subjektom.

Druga pripomba oziroma drug odgovor na pripombe lokalnih skupnosti, to je odgovor, ki govori o tem, da lahko lokalne skupnosti ustanove svoja pravobranilstva, bi imel neko težo, če bi nam bilo v pisni obliki posredovano kakšno analitično poročilo, koliko je tovrstnih lokalnih skupnosti, koliko zadev so na ta način obravnavale, kakšni so rezultati, ali jih smemo ocenjevati kot pozitivne ali ne. Ker tako, da se izgovorimo zgolj na to, da imamo neko možnost, ki je tako rekoč nihče ne izkoristi, se pojavi vprašanje, zakaj: ali je to nek institut, ali je to neka možnost, ki je zgolj deklarativna, ki pa v praksi nima tistih, ki bi se je poslužili. Jaz zakon kljub nekaterih pomislekom ocenjujem za pozitiven, glede na obstoječe stanje, ker sledi trem ciljem. Prvi cilj je ta informatizacija, ki jo zagovarjajo vsi in bi tudi v drugačnem načinu opravljanja teh storitev lahko bila

zagotovljena. Drugi je razbremenitev sodišč. Jaz mislim, da je to predlagatelj celo glavni cilj, kar je lahko dobro, ni pa nujno. Lahko bi, če vzamemo ves postopek v razmislek, od upravičenca, do notarja, do sodišča – in povratno zanko naredimo – od notarja, ki bi moral sedaj po spremembah vračati listine upravičencu, bo ta zanka daljša, kot bi bilo treba. In če bo krajša za sodišče samo, bo pa za vse udeležence v tem procesu pa kljub temu daljša, kot bi bilo treba.

In tretji cilj, ki si ga verjetno predlagatelj zastavlja, je, da bi bile storitve hitre, poceni, kvalitetne, da bi bila pravna varnost zagotovljena etc. Ne vidim, zakaj bi bilo kaj drugače, če bi pod enakimi pogoji lahko "kompetirali" tudi tisti, ki do doslej še profesionalno opravljali te storitve. In ko govorite o odstotkih vlog, ki so jih pripravili notarji, in o odstotkih napačnih vlog, potem pridemo do nekega paradoksa. 60 % vseh vlog so pripravili notarji, 40 % je pa bilo nepopolnih, kar bi torej teoretično pomenilo, da so notarji bili tisti, ki so vlagali samo dobre in popolne vloge, vsi ostali pa napačne. To pa preprosto ne drži. Če bi to držalo, bi morali priti pred nas z analizo: koliko nepopolnih, slabih, napačnih vlog so profesionalne institucije vložile, gospodarski subjekti, koliko je bilo lokalnih skupnosti, ki tega niso znale narediti in ugotovili bi, da je ta rezultat, ki se nam ga skozi odstotke tukaj predstavlja, nerealen oziroma zamegljuje sliko. Jaz sem prepričan, da bi bilo treba dopustiti tudi gospodarskim subjektom in tudi lokalnim skupnostim, da normalno kot doslej, pod drugačnimi pogoji, kar se tiče informatizacije, sodelujejo v tem procesu in bi to bilo najmanj enako dobro za posameznike, upravičence, zagotovo pa ne slabše.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod državni sekretar, vsi ostali prisotni, lepo pozdravljeni!

Jaz štejem ta zakon v skupino zakonov, kjer je večina rešitev zelo dobrih. Torej to zagotovo. Kar nekaj jih imamo v zadnjem obdobju, pa to zadnje obdobje lahko razširim kar precej nazaj, kjer pa so žal nekatere določbe, ki gredo po moji oceni malo predaleč ali pa preozko ali pa kakorkoli že kdaj temu rečemo. Zagotovo je ta digitalizacija, ki je bila danes že mnogokrat omenjena, tista prava smer, in še marsikatera druga rešitev. Ampak pri tem vprašanju, kdo lahko vlaga in kdo ne, kdo je do zdaj in kdo bo v bodoče, ne gre toliko

za to, kdo zna to narediti, ampak kako varen je ta postopek. S tem se zagotovo strinjam. Ne strinjam se pa s tem, da lahko varen postopek zagotovimo samo s peščico tistih, ki bodo po nekem, lahko rečem tudi monopolu, pri katerih je zagotovljena ta varnost. Zagotovo so bila že kar pri nekaj zakonih v preteklosti v zadnjih letih notarjem – špekuliram malo – odvzeta nekatera monopolna, če jih tako imenujem, pooblastila in očitno jim je treba nekaj monopola vrniti, ker so se vmes že pritoževali, da jim nekatere dejavnosti oziroma nekatere pooblastila uhajajo iz rok in lahko izvajajo nekatere storitve tudi drugi izvajalci.

Jaz sem temeljito prebral mnenje in pripombe Gospodarske zbornice in mnogih občin, tudi združenj občin in jaz se strinjam, da vsak državljan, tudi jaz, verjetno ni niti usposobljen niti ne more zagotoviti tehničnih sredstev, da bi vlagal te zemljiškoknjižne predloge. Ampak nekateri pa imajo zagotovo zagotovljeno – imajo močne pravne službe, tako občine kot mnoge gospodarske družbe, da bi bilo zagotovo prav, da jim ta pooblastila oziroma ta možnost delovanja in samodelovanja tudi ostane.

Da ne bom sedaj ponavljal ostalih kolegov, jaz bom te amandmaje podprl predvsem z željo, ker se strinjam s tem, da bi bilo treba v tretji obravnavi mogoče to, kar sem nazadnje zdajle diskutiral, da se pa le določijo še določeni subjekti, ki bi jim bila ta možnost vlaganja zemljiškoknjižnih predlogov tudi dana. Zagotovo so institucije strokovno usposobljene, in je možno pri njih tudi zagotoviti varen postopek. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Poglejte, odzvati se moram na izvajanje gospoda državnega sekretarja, ki je v svojem govoru na pomisleke, na argumentacijo tukaj, podajal stališče, kot da bodo odslej notariati del Karitasa oziroma dobrodelnih organizacij in ne bo nobenih stroškov, bodo delali dobrodelno in tako naprej. In seveda ste v tem tudi navajali, kako se prehaja iz listinskega poslovanja, da sodišča ne bodo več imela papirnatega poslovanja.

Jaz seveda podpiram napredek in ekspeditivnost sodišč. Samo, gospod državni sekretar, in vaš minister, ki prihaja iz stranke, ki je imela v tej državi daleč najdaljše obdobje pravosodnega ministra, vemo, da je bila gospa

Cerarjeva prej, gospod Kozinc in tako naprej, ampak ali ste pripeljali do napredka. Nas lahko s temi argumenti prepričate? Zadeva Satex je trajala 12 let in je absolutno zastarala. Tam so notarji uveljavili svoje pravice oziroma svoje interese in pravice. Tam so jih uveljavili. Vi pa nam pridigate kar naprej, kako bo vse hitreje potekalo. Poteka počasneje. Hočete dati nekemu kartelu v roke še večjo moč. Poglejte, v rajni monarhiji, ko je Marija Terezija ustanovila zemljiško knjigo, in to rajno monarhijo smo Slovenci pozneje dojeli kot ječo narodov, ampak kljub temu se takratnega Slovenca ni razglašalo za opravično nesposobnega in se ga ni žalilo s tem. S tem, kar sedaj delate, žalite Slovence.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

JOŽEF JEROVŠEK: Če je največji problem, samo pretvorba pisnega dokumenta v elektronski dokument, sem jaz prepričan, da bistveno večji strokovnjaki so tudi nekateri računalniški strokovnjaki na tem področju. Zakaj morajo imeti monopol nekateri? Zemljiška knjiga bi morala biti sposobna pretvoriti ta dokument v elektronski dokument in izvršiti ta servis. Daleč od tega, da bi verjel, da bo sedaj ceneje. To so vsi vaši ministri, eldeesovski, zagotavljali, kako bo vse cenejše. Vse je dražje na sodiščih. Vse je povezano z večjimi stroški. In na kakšen način vam ob zadevi Satex lahko verjamemo, da bo kaj boljše? Najbolj zaslužni so pravosodni ministri, da se je zadeva Satex tako razvila, so iz vaše stranke.

In gospod predsednik, ker ste mi pri tem utemeljevanju prej vzeli besedo, imam pravico utemeljevati, moram reči, da ste očitno del tega oranžnega cunamija, ki so ga delali...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Seveda, gospod Jerovšek, seveda sem in ponosno priznavam...

JOŽEF JEROVŠEK: ... oranžni cunami...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo to vam povem, da se vrnite nazaj k amandmaju. Nekaj pojasnil vam bom dal pozneje. Razpravljamo o amandmajih in ne o tem, ali je bila Marija Terezija za elektronsko poslovanje ali ne. Prosim vas, da se vrnite k amandmajem.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik... / oglasanje iz klopi/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani...

JOŽEF JEROVŠEK: ... poslužili ste se se nizkih, ki niso v čast Državnemu zboru. Marije Terezije jaz nisem na tak način povezoval...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prvi opomin.

JOŽEF JEROVŠEK: Opominjate sami sebi s tem, ker ste zlorabili...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Drugi opomin.

JOŽEF JEROVŠEK: V redu, vzemite mi besedo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jerovšek. Besedo sem vam vzela.

Besedo ima Breda Pečan. Prosim, da ostanete vsi v okviru amandmajev, o katerih razpravljamo.

BREDA PEČAN: Gospod predsednik, kakor sem jaz razumela, ste v uvodu povedali, da bomo razpravljali o vseh členih, ki so bili amandmirani, ker so vsi amandmaji med seboj povezani. Če bomo amandma k 23. členu zavrnil, potem seveda noben od naslednjih amandmajev sploh ni več aktualen. V dosedanji razpravi sem imela občutek, da vsaj eden od razpravljavcev sploh ne ve, kaj piše v teh amandmajih in predvsem, kaj naj bi amandma, ki govori o 23. členu. Rekla sem nekateri, nisem rekla imena in tudi nisem rekla v zvezi s čim ne ve, o čem govori, zaradi tega mislim, da se nihče od predhodnikov ne more sklicevati na pravico do replike sedaj na moje govorjenje. Za enega od njih pa lahko rečem, da zelo dobro ve, o čem govori. To je pa tudi res. To lahko šteje kot pohvala.

Rada bi pa povedala, da sama zavračam te amandmaje oziroma ne bom glasovala za nobenega oziroma niti za prvega in s tem, hvala bogu, tudi mi ne bo treba o nobenem drugem glasovati, zaradi tega ker je sprememba Zakona o zemljiški knjigi pravzaprav končna faza, zadnja faza digitalizacije zemljiške knjige in celotnega postopka v zvezi z vpisom ali izbrisom iz zemljiške knjige. Torej, stvar, ki se je začela že pred letom 2004, ki se je intenzivno nadaljevala v obdobju 2004–2008 in ki se sedaj v tem mandatu pač zaključuje.

Moram reči, da pripombe glede pravice skeniranja dokumenta in do dostave skeniranega dokumenta na zemljiško knjigo – je treba seveda omejiti na ljudi, ki imajo po

zakonu neko posebno verodostojnost. In ne glede na posamezne eskapade teh ljudi, ki imajo posebno verodostojnost v zakonu o notariatu napisano. Ne glede na to, vsi smo pač ljudje in se zgodi, da kakšen od posameznikov, ki imajo to posebno verodostojnost, tudi lahko, če po domače povem, "ausglajza". Ampak on je posameznik, eden izmed mnogih, ki so pa v resnici verodostojni. Ko govorimo o tem, da odvezemamo državljanom opravilno sposobnost, je to seveda en velik larifari. Vsak državljan, ki hoče doseči to, da bo lahko njegov pravni posel v zvezi z neko nepremičnino vknjižen v zemljiško knjigo, mora iti do notarja, če drugače ne, zato da overi svoj podpis na tej pogodbi in podpis tega, bom rekla, ki je skupaj z njim sklenil neko kupoprodajno pogodbo ali nek drug pravni posel. Se pravi, tako ali tako mora iti k notarju in potem je seveda najbolj enostavno in najhitreje, če dokument skenira notar in ga pošlje direktno na zemljiško knjigo. S tem se tudi izogne možnosti, da bi nekdo s strani šel in, recimo, vknjižil hipoteko na to nepremičnino ta čas, ko greš od notarja in nosiš overjeno pogodbo na zemljiško knjigo, zato da bo zemljiška knjiga odprla delovni nalog za vpis te kupoprodajne pogodbe. Mislim, da je to zagotovo mnogo bolj varno in mnogo bolj zanesljivo, kakor če bi človek sam letal od Poncija do Pilata, zato da lahko vknjiži ta pravni posel v zemljiško knjigo. To je prvo.

Drugo. Pripombe glede občin. Tudi sama sem, seveda, imela pomislek glede tega, ker sem imela izkušnjo, da ko sem kot županja podpisala nek pravni dokument, akt v zvezi s spremembo lastnine ali česar koli že na neki nepremičnini, sem šla do notarja, tam je podpisal notarski zapis, ker po navadi nismo šli samo na overjanje podpisov, zaradi tega ker nam je bilo pomembno, da notar odgovarja tudi za vsebino tistega, kar smo podpisovali, ne samo za verodostojnost našega podpisa. Potem so naši ljudje seveda tekli na zemljiško knjigo in tam stvari urejali. To pomeni, da smo morali dati ljudem dodatno delo, na občini zaposlenim, da so izvedli vknjižbo. Mislim, da je bistveno bolj pametno, da ta posel prepustimo tistemu, ki je tako ali tako od začetka to delal, ampak če že občina želi opravljati tudi to nalogo vknjižbe v zemljiško knjigo, lepo prosim, naj to naredi z občinskim pravobranilcem. Ko govorimo, da sedaj bo pa občina morala plačevati občinskega pravobranilca, bi vseh 210 občin vprašala, koliko denarja porabijo za najemanje odvetnikov, ker njihovi javni uslužbenci ne zastopajo občine pred sodiščem. Se pravi, da bi bilo zelo smotno, da bi se 2, 3, 4, 10 občin

med seboj povezalo, ustanovile bi skupen organ občinske uprave, ki se mu reče občinski pravobranilec, in bi ta občinski pravobranilec lahko imel od enega pa do več zaposlenih diplomiranih pravnikov s pravosodnim izpitom, z različnimi specialnostmi, ki bi zastopali teh od 2 do 20 občin v vseh pravnih postopkih, med drugim bi tudi lahko poskrbeli za vknjižbo notarsko zapisane kupoprodajne pogodbe, recimo, za neko nepremičnino.

Ampak, seveda pozabljamo pri tem, da strošek takega skupnega občinskega pravobranilca v 50 % pokriva država po zakonu o skladnem regionalnem razvoju. Ne vem, zakaj se tega ne lotimo. Zakaj? Zaradi tega, ker smo ljubosumni, zaradi tega, ker strašno težko se župani odločamo, da bi z drugimi župani nekaj skupaj delali zaradi tega, ker je pač to tvegano, ker lahko potem sosednji župan kakšno stvar bolj uspešno naredi kot pa jaz sama – recimo. Ko sem predlagala, da bi ustanovili skupni organ občinske uprave, takrat sicer še ni bil subvencioniran od države, ki se mu reče občinski pravobranilec, nisem uspela s sosednjima dvema občinama, žal, pa sem to predlagala že takrat, ko je bil pač občinski pravobranilec predviden tudi v zakonu. Nismo uspeli. Nismo uspeli tudi ne s skupnim notranjim revizorjem, pa bi bilo to bistveno bolj racionalno in predvsem bi bil ta notranji revizor bolj neodvisen, kakor pa je notranji revizor, ki dela ... – se opravičujem, bom nehala govoriti o stvareh, o katerih ti amandmaji oziroma ti člani ne govorijo.

Zato mislim, da govoriti v zvezi s tem amandmajem in z naslednjimi amandmaji o Satexu, kjer sploh ne gre za nepremičninske posle, kjer sploh ne gre za zemljiško knjigo, ampak gre za goljufe, ki so množično najemali kredite pri banki, ki je bila dovolj neumna, da je to dovolila, potem seveda se vidi, da res ne vemo, o čem govorimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Zelo na kratko se bom držal teh amandmajev, za katere mislim, da gredo v to smer, da je tisto stališče, ki so ga izrekli ostali kolegi poslanci, ki so zagovarjali, zakaj ne bi bila ta pravica širša, pravilno. Sam podpiram to zadevo in ravno v primeru, ko ste, kolegica Pečanova, govorili o tem, naj tudi svojo izkušnjo iz zadnjega časa povem, iz občine Krško.

Pri položitvi širokopasovnega omrežja na celotnem območju občine Krško je bilo potrebno narediti 3 tisoč 500 zemljiškoknjižnih

vpisov za služnostne pravice. To so brezplačne služnostne pravice, ki so se jih ljudje odrekli in so jih dovolili. Po novem zakonu bo za takšen primer potrebno imeti, ne vem, pravobranilstvo. Moram pa reči, pa naj uporabim tudi jaz en domači izraz, da se je doslej ta zadeva enostavno štancala na primeru 3 tisoč 500 teh primerov. Za takšne primere so usposobljeni ljudje v okviru občinske uprave, ki so vsa ta leta to počenjali, zato mislim, da pravobranilstvo je lahko čisto v redu zadeva, če se občine tako odločijo, najbrž pa ni razlog za to, da bi bil nek vzgib več zakon o zemljiški knjigi, pa vpis služnostnih pravic ali pa zemljiškoknjžnih predlogov v zemljiško knjigo.

Sam mislim, da delamo v tem primeru napako. Zakaj ne bi občinam in usposobljenim institucijam, ki so očitno to tudi zdaj že doslej opravljale, dopuščali tudi to v bodoče. Ne bi kaj več govoril o drugih zadevah, se pa bojim tudi glede te pristojnost, ki se sedaj seli po celi Sloveniji, da ne bomo čez 10 let ugotavljali, da imamo kakšne težave, ko ne vemo, zakaj je nek sodnik, pomočnik v Murski Soboti napačno vpisal neko zemljišče iz Posavja in se o tem odloča na višjem sodišču v Kopru, ampak to tudi ni domena teh amandmajev. Mislim pa, da gre v tem primeru tudi za nek neposrečen poskus in bi najbrž bil mogoče vrstni red, da naj bi tista sodišča, ki lahko to tekoče naredijo, kar ostala pristojna za tisto območje, ki ga zastopajo. Hvala lepa, predsednik.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz ne bom presojal, kdo od koalicijskih poslancev razume materijo in kdo ne, ker to ni moja naloga. Jaz pač ravnam tako, da od tistih, ki kaj pričakujem, jih poslušam, tam, kjer pa vem, da nimam kaj pričakovati, jih pa ne poslušam. Vem, da prepričanih nima več smisla prepričevati, ampak moja dolžnost do javnosti in tistih, ki so me pravzaprav poslali na ta stol, pa je, da še kaj povem v okviru časa, ki mi je na razpolago.

Glejte, občine so protestirale, praktično vse. Združenje občin je protestiralo, posebne dopise je poslal tudi ljubljanski župan, jaz verjamem, da male občine ne bodo nikoli ustanovile svojih pravobranilstev, to pomeni, da bodo stroške zdaj vseeno imele. Hkrati pa verjamem, da imajo velike občine, kot so Ljubljana, Kranj, Celje, Maribor, Novo mesto, morda še katera, dovolj znanja in dovolj strokovnjakov, da to delo opravijo. Ne! Mi smo pa zdaj šli uniformirano in enotno, tako da

nobena občina ne bo mogla vlagati teh zahtevkov. In to je slabo. Izgovarjati se na to, da občine lahko ustanovijo pravobranilstva, je brez zveze, in dobro je bila predhodno utemeljena ta zadeva s strani gospe Pečanove, ki je povedala, da so tu težave, pravzaprav pri ustanavljanju takšnih skupnih organov. Torej, tega ne bo.

Seveda je bilo v razpravi povedano, da bodo znižane notarske tarife, da so znižane sodne takse in tako dalje, ampak pri tem še vedno nastajata dva problema. Tisto, kar so danes sodišča dobila s sodnimi taksami in so v pomembnem delu doprinesla v proračun, danes pošiljamo notarjem in odvetnikom. To je eno. In drugo vprašanje, ki se v tem pojavlja; ja, seveda, če bi bile takse določene z zakonom, bi človek še "prijel" na to zadevo, ker pač niso in jih lahko spremenimo kadarkoli, pač na to človek ne more "prijeti". Ker ista zgodba je pri odvetnikih: ko smo jim z zakonom tarife zacementirali, je ta koalicija rekla, da ne, to ne bo tako, ampak bo tarifa določena na predlog Odvetniške zbornice Slovenije, ob soglasju ministra, ker minister pač v tem trenutku – jaz trdim, da zaradi javnosti in opozicije – ne dovoli povišanja, pa so si sami povišali s preprostim dopisom. Zdaj, pri sodnih taksah, kar se tiče tega, pri notarskih tarifah in tako naprej, lahko kadarkoli pričakujete povišanje teh zadev, pri čemer pa vsekakor niso všteti drugi stroški notarjev, ki jih bodo tako ali tako zaračunavali.

Ampak, moja razprava je bila zaradi kamere in javnosti, ne zaradi tega, da bi me kdoupošteval. To pa vemo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja, najprej Jožef Jerovšek, potem pa državni sekretar. Prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Gospod predsednik, verjetno mi boste spet vzeli besedo, ker sem vam neprijeten.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Preidite k temi, gospod Jerovšek, da se vam res ne bo kaj takšnega zgodilo. Prosim, preidite k temi.

JOŽEF JEROVŠEK: Z ugotovitvijo, da ste in se je krojila zakonodaja na tem področju pod vplivom ali 80 % tudi pod časovnim okriljem vaše bivše stranke ali sedanje stranke. In ta zakonodaja ni šla vedno v pozitivno smer. Šla je v pozitivno smer takrat, ko ni bila pod okriljem bivšega LDS-a ali sedanjih naslednikov tega. V času gospoda Šturma so se zniževale notarske tarife in marsikaj je bilo

pozitivnega. In jaz imam pravico sistemsko ne zaupati v zakonodajo in izvajanje, kot se tu navaja, ker se je na tem področju toliko izrodilo v napačno smer. Takšne rešitve običajnega državljana navdajajo z nezaupanjem in prav je, da ga navdajajo z nezaupanjem, ker je bil praktično vedno doslej razočaran.

Zaradi tega je treba vrniti v 39. členu, v 125.a člen obstoječega zakona, da zemljiškoknjižni predlog lahko vloži vsakdo na kateremkoli okrajnem sodišču, ki ga po prejemu pretvori v elektronsko obliko. Sodišče ga naj pretvori v elektronsko obliko in vloži v hrambo v zbirki listin. Sodišče prejem potrdi s svojim varnim elektronskim podpisom. To je enostavna rešitev in daje možnost enakopravnosti vseh državljanov in tudi zaupanje državljanov – da bo tudi državljan v tej državi imel zaupanje v pravo, kar je osnovno ustavno načelo. Žal, pod to oblastjo... / opozorilni znak za konec razprave/ in še posebej s primerom Satex, kot sem že rekel, je to zaupanje izgubil.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Dolžan sem dati naslednje pojasnilo, ker se kolegi iz LDS niso oglasili. LDS je imela, po mojem spominu, ta resor v letih od 1992 do 1996, z ministrom Mihom Kozincem približno dve leti in ministrico Meto Zupančič nekaj manj kot dve leti. Pozneje je imela v letu 2004 še nekaj mesecev pravosodno ministrico, gospo Zdenko Cerar. To je v 20 letih manj kot 5 let. Toliko, da veste, kdo je vodil, kakšen je bil delež te stranke pri vodenju tega resorja. Ker pa to ni tema ne amandmajev ne današnje razprave, za splošno informiranost pa je mogoče pomembno, dajem naprej besedo državnemu sekretarju, gospodu Škrlec.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Naj poskušam na kratko še na tiste očitke, ki so se pojavili po mojem prvem nastopu, podati ustrezne odgovore.

V zvezi s pomislekom, da s tem ko določamo kvalificirane predlagatelje, nekako omejujemo konkurenco in jemljemo posel določenemu krogu gospodarskih subjektov, naj povem, da seveda ne želimo zavirati gospodarske iniciative in ne želimo jemati posla nikomur. Vendar je tako, da je v zakonu določeno, da za plačilo lahko v sodnih postopkih zastopa stranko le odvetnik. Torej, če so to subjekti počeli proti plačilu, je to vsaj problematično. Gotovo pa ni korektno, pa tudi ne legitimno, da stranke, državljani, plačujejo gospodarskemu subjektu tisto, kar jim država sama nudi na drugem mestu. In za to gre v

tem primeru. S tem želimo doseči samo to, da bo stranka tisto, kar plača, tudi dobila, in to vse na enem mestu.

V zvezi z morda nejasnostjo okrog procentov. Verjetno sem številke nekoliko prehitro našteval. 40 % nepopolnih vlog se nanaša na tiste vloge, ki jih podajo državljani sami, ne na tiste, ki jih podajo notarji, tam je odstotek ustreznih vlog več kot 80 %, če me spomin ne vara, ne želim reči, več kot 90, čeprav imam v spominu številko 90, ampak iz previdnosti raje rečem 80.

Kar se tiče občin. Občine so res protestirale proti prvemu predlogu, ampak ti protesti so bili podani, preden je bil predlog z amandmajem popravljen. Mi smo tem opozorilom občin zelo pozorno prisluhnili in smo se potrudili poiskati rešitev, ki bi občinam olajšala težavo, s katero so se soočile. Pri čemer pa je vendar treba povedati, da v celoti njihovim predlogom ni mogoče slediti ravno zaradi tega, ker je treba obdržati kvalificiranega konvertorja, če uporabim to grdo tujko, papirnate listine v elektronski obliki, in tega žal ne moremo zaupati občini, to lahko zaupamo samo notarju, ki je oseba javnega zaupanja, ki sicer po zakonu overja pristnost in pravilnost zapisov oziroma skladnost kopij z originalom.

V zvezi s tem, zakaj pravzaprav pri občinah prihaja do problema, mislim, da je dobro, da to razjasnimo, tudi zaradi tega, da bo javnost razumela, za kaj gre. Gre za to, da danes občine ne plačujejo sodne takse. To je privilegij, za katerega ocenjujem, da je gotovo legitimno in ga nimam namena niti problematizirati. Ampak prav zaradi tega, ker občine ne plačujejo sodnih taks, seveda, za njih nastane neka nova obveza pri plačilu notarja, ki ni kompenziran na nižjo sodno takso, tako kot je to pri vseh drugih fizičnih osebah. Ampak dajmo povedati, za kakšne zneske gre, kakšen je ta strošek, ki ga bo občina imela v notarskem postopku, ko bo notar namesto njih vložil zemljiškoknjižni predlog, če se seveda ne bodo poslužili možnosti, ki jim jo novela daje. Ta strošek bo 6 evrov za nepremičnine, ki so vredne do 2 tisoč evrov, in vreden bo 12 evrov za tiste nepremičnine, ki so vredne do 11 tisoč evrov. Za nepremičnine v vrednosti do 130 tisoč pa bo ta strošek 44 evrov. Torej, vendarle ne gre za tako visoke zneske. Seveda je ob tem pomembno povedati, da smo mi z željo, da bi občinam omogočili lažje poslovanje, da jim ne bi povzročali nepotrebnih bremen, dodali določbo, ki omogoča, da bodo občinski pravobranilci popolnoma izenačeni z državnimi pravobranilci. Tak pravobranilec bo v tem lahko opravil vse naloge. Jaz razumem, da je

ustanovitev pravobranilstva določen izziv za občino, ampak prosim tudi, da javnost in poslanci predvsem razumete, da je zakon o zemljiški knjigi namenjen vendarle predvsem dvema milijonoma Slovencev. In za te so postopki bistveno preprostejši. Dobili bodo profesionalno storitev, ki bo hitrejša, ki jim bo bolj dostopna in ki bo cenejša. Žal ni mogoče problema občine rešiti na drug način, kot da se sistem v celoti spremeni in potem sprememba sistema seveda nima teh učinkov, ki jih tako vztrajno ponavljamo, lažjo dostopnost, hitrejši postopek, bolj kvalitetno storitev zaradi tega, ker jo opravlja profesionalc, ki, mimogrede, tudi strožje odgovarja za tisto, kar počne. In na koncu je ta storitev za državljane seveda cenejša.

V zvezi s splošno krajevno pristojnostjo na koncu, naj vendarle povem nekaj, o čemer danes ni bilo veliko govora. Splošna krajevna pristojnost in enoten informacijski sistem zemljiške knjige bo pomenil res to, da bo v zemljiškoknjiznem predlogu, ki se bo vložil za zemljišče v, recimo, Krškem odloča referent bog ve kje, morda v Murski Soboti, morda v Kopru, ne vemo. Ampak prednost tega sistema je v tem, da bo centralni sistem predloge, ki bodo z vseh strani Slovenije prihajali v to centralno zbirališče, razdeljeval tistim referentom, pri katerih je vrsta najkrajša. Kar pomeni, da bo vedno predlog prišel na najkrajšo vrsto. In to pomeni, da bo čas odločanja v vseh zadevah po celi Sloveniji enak. Danes to ni. Danes je v sodiščih, kjer imajo manj starih zadev, čas zelo kratek, na sodiščih, kjer je veliko starih zadev in kjer je predvsem veliko nepremičnin, kot na primer v Ljubljani ali Mariboru, pa je lahko čas odločanja seveda bistveno daljši. In ta nova rešitev bo omogočila tudi tistim državljanom, ki živijo v takih krajih, da bo njihova vloga obdelana enako hitro, kot katerakoli druga vloga državljana v Sloveniji. S tem se v bistvu izenačuje dostopnost do sodišča in tudi hitrost odločanja o njihovih zahtevkih, zaradi tega mislim, da to ne more biti slabo. Ali bo pa o vlogi odločal referent v kraju A ali v kraju B, pa pravzaprav ni pomembno. Važno je, da je o vlogi odločeno korektno in pravilno. Če pa je nepravilno, so pa seveda pravna sredstva, o katerih se pa itak odloča običajno v tretjem kraju, kjer je višje sodišče.

Na koncu naj se vrnem na tisto, kar sem povedal že večkrat. Jaz razumem, da poslancev opozicije ne bom prepričal, da bo storitev cenejša in da njihove legitimne pravice, da ne zaupanju ministru, ne bom niti omajal, kaj šele spremenil. Ampak vendarle naj povem, v zvezi z odvetniškimi tarifami je nekorektno govoriti o tem, da so si jih odvetniki

sami zvišali. Odvetniki si je sami ne morejo zvišati. Zviša jo lahko samo minister. On je ni zvišal. In je zvišal ni zaradi tega, ker je javno obljubil, da tega ne bo storil, dokler traja kriza. Če pa odvetniki sprejemajo priporočeno tarifo, je pa tako, kot sem povedal že večkrat: priporočena tarifa je stvar dogovora. Če se stranka s tem strinja, jo lahko sprejme, če se ne strinja, je odvetnik ne more zaradi tega zavrniti.

Kar se tiče notarskih tarif, sem pa tudi povedal, da je v predlogu v pripravi nova notarska tarifa, ki bo v principu znižala pristojbine notarjev. Na te zneske, ki sem jih za občine omenil prej, 6, 12, 44 evrov, pa lahko še enkrat ponovim tiste številke, ki sem jih povedal že večkrat. Naj povem še to: če je pred novelo, pred amandmaji veljalo, da je pri zneskih do 1 tisoč evrov vrednosti nepremičnine končna storitev za uporabnika za 1 evrov celo dražja po novem kot po starem, sedaj po sprejemu amandmajev tega ni več. Tudi v teh primerih bo storitev, če vse ostale tako, kot je, za 4 evrov cenejša, kot je bila do sedaj. To pomeni, da res drži to, kar sem povedal že večkrat, da bo nova ureditev za stranko pri notarju cenejša od tega, kar danes lahko naredi sam; sam, s tem da k notarju v vsakem primeru mora iti, kar sem pa tudi že večkrat povedal.

Mislim, da sem s tem podal odgovore na večino pomislekov, in upam, da sem pomagal lažje razumeti vsebino tega zakona, ki je vendarle velik korak naprej in zaključni korak v dolgem postopku informatizacije tega največjega korpusa na sodišču, ki se imenuje zemljiška knjiga in od katere ažurnosti in skladnosti z dejanskim stanjem je odvisna pravna varnost naših državljanov. Ta pravna varnost je danes prepuščena njihovi iniciativi, kdaj se bodo vpisali, ali se bodo, ali se ne bodo, od jutri bo tukaj bistveno bolj varovano načelo, da so vpisi v zemljiško knjigo izvedeni takoj in da zemljiška knjiga dejansko odraža tisto dejansko stanje, ki je med državljani s pogodbami ustrezno tudi dogovorjeno. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Najava časa je v pristojnosti vaše poslanske skupine. Želi še kdo razpravljati? Prosim, za prijavo.

Besedo ima Vili Rezman.

VILI REZMAN: Ko sem prvič razpravljal, sem najavil podporo temu zakonu, tako da ne vem, zakaj je gospod državni sekretar razumel nekatere razmisleke kot očitke. Jaz nisem ničesar očital, navedel sem nekaj pomislekov v

zvezi z argumentacijo, ki jo je ministrstvo posredovalo nam kot odgovor na nekatere pomisleke, in izrazil sem podporo in naštel razloge, zakaj amandmaje. Mislim, da je to čisto korektno in da tudi, če se kdo s tem, kar jaz govorim, ne strinja, ima isto pravico, kot imam pravico sam se ne strinjati z nekaterimi predlogi.

Tisto, kar se mi zdi, da je kljub vsemu v redu, je, če ne bo imel vsak posameznik možnosti vlagati predlogov, pomeni to verjetno eliminacijo enega dela sive ekonomije, ker so mnogi prišli do papirjev pač tako, da jim je sosed za kakšen majhen prispevek, recimo, to naredil in morebiti to povzroča tiste nepopolne vloge, o katerih je tukaj govor. S tem se jaz strinjam. Vendar pa kljub temu mislim, da bi morali dopustiti, da tisti, ki znajo, ki so registrirani, ki zaposlujejo, ki plačujejo davke, itd., to dejavnost opravljajo. Do sedaj so jo v glavnem znali in jaz sem prepričan, da nepopolne vloge niso prihajale predvsem iz njihovih vrst, če pa so, bi pa morali biti za to narejena analiza, ki bi nam bila predstavljena in predlagani ukrepi, ki bi lahko to spremenili. Torej, moje zavzemanje je samo zavzemanje za to, da se razen tistim, ki jim sedaj omogoča zakon, bi rekel, opravljanje teh storitev, omogoči to tudi profesionalnim gospodarskim subjektom in lokalnim skupnostim.

Kar se pa lokalnih skupnosti tiče, sem prej vprašal, ali obstaja – domnevam, da ne, ker gospod sekretar ni nič odgovoril na to vprašanja – analiza o delovanju občinskih pravobranilstev. In če se malo pošalim za sklep: pravobranilstvo, ki je v zakonu omogočeno in ki ga nihče ne uporablja, je približno tako kot možnost, da klošar spi v hotelu, samo da ima te realne možnosti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Milan Gumzar.
Prosim.

MILAN GUMZAR: Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni! Hvala za besedo.

Naj mi bo dovoljeno, gospod predsednik, da najprej seveda pozdravim goste, ki so na balkonu. Gostje prihajajo iz občinskega odbora LDS iz Benedikta in so tudi pravzaprav najbolj zaslužni, da jaz danes sedim v Državnem zboru, pa bom prevzel kritiko.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prevezemite kritiko. To se ne dela, čeprav so gostje vedno dobrodošli, ampak individualnega pozdravljanja ni.

MILAN GUMZAR: Hvala in se oprostam, zdaj pa takoj k Zakonu o zemljiški knjigi.

Mi v Poslanskem klubu LDS smo zakon v prvi in drugi obravnavi, takšnega, kot ste ga predlagali, tudi podprli. Ne moremo pa na nek način danes podpreti amandmajev, ki jih je vložila Poslanska skupina SDS, iz enega preprostega stališča. Bom sicer poskusil preprosto povedati. Naj mi državljanke in državljani ne zamerijo, da sem trdno prepričan, da je res, da vsak v tej naši državi ni sposoben vložiti zemljiškoknjžnega predloga, pripraviti prave listine za vpis, ker če bi to do sedaj bilo, ne bi bilo toliko težav, kot jih imamo danes, ko popisujemo oziroma razvrščamo nepremičnine v posamezne kategorije. Seveda, če je bilo to tako enostavno v zemljiški knjigi, bi to prakso lahko napravili tudi v zakonu o zdravstvu. V zakonu o zdravstvu bi napisali, da zdravnikov ne potrebujemo, da se lahko vsak bolni operira sam, da si lahko sam popravlja zobe in tako naprej. In kakšno stališče oziroma kaj bi se zgodilo na področju zdravstva, če bi to prepustili, tako kot zdaj nekateri želijo, da bi zemljiško knjigo prepustili čisto volonterjem, pa to mogoče občani in občanke niso.

Zato na koncu želim poudariti tudi to, da smo danes v tej razpravi slišali, kot da je vse, kar je narobe v pravosodju in kar je narobe v tožilstvu, kriva Liberalna demokracija Slovenije. Gospod predsednik, jaz se vam zahvaljujem, da ste v imenu poslanskega kluba dali odgovor, da ves ta čas Liberalna demokracija Slovenije ni vodila pravosodja in tudi ni vodila javnega tožilstva. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Torej, najprej vas moram popraviti. To mnenje, svoje stališče sem povedal kot predsedujoči tega zbora, ne v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije, te pristojnosti nimam, niti je ne želim imeti.

Želim vas, seveda vse vas, kolegice in kolegi, obvestiti, da so obiskovalci in gostje na tej galeriji vedno dobrodošli in da ni potrebe, da bi poslanke in poslanci iz klopi posebej pozdravljali te goste. To je navada in običaj in bi prosil, da se tudi ob drugih prilikah tega držimo. Tako smo se pač nekako navadili na to. Dobro.

Želi še kdo razpravljati? Ni replike na to. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da o predloženih amandmajih ne želi nihče več razpravljati. Ker ne želi več nihče razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v torek, 23. 11. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima Boštjan Škrlec, državni sekretar Ministrstva za pravosodje.

Prosim.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Naj predstavim Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, ki je danes v drugi obravnavi. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah temelji na enakem konceptu kot veljavni zakon in s tem predstavlja njegovo nadgradnjo. Večina predlaganih sprememb je pripravljenih na podlagi predlogov sodišč, ki so izvajalci tega zakona in ki so pri svojem delu ugotovili določene pomanjkljivosti. Najpomembnejše novosti v okviru normativnega dela zakona so naslednje.

V postopku odločanja glede obveznosti plačil sodnih taks, kot so odločanje o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, odločanje o ugovoru zoper plačilni nalog po zakonu o sodnih taksah 1 in podobno, se bodo smiselno uporabljali procesni zakoni, ki veljajo za postopke, za katere se sodne takse tudi plačujejo. Ta rešitev je bila do sedaj v praksi namreč nejasna in predmet različnih razlag.

V zvezi s postopkom plačevanja sodnih taks bo določena obveznost taksnega zavezanca, da pri plačilu navede ustrezno referenco ali pa sodišču predloži potrdilo o plačilu. S tem bo sodiščem prihranjeno dodatno delo v zvezi z iskanjem plačil sodnih taks v posameznih postopkih. Izrecno bo določeno, kdaj se bo taksa štela za plačano, v zakon pa bodo vključene tudi nove določbe glede pravočasnosti plačila takšnih taks.

Na področju taksnih oprostitev bo na novo določena taksna oprostitvev za centre za socialno delo, kadar so predlagatelji v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij. Taks po novem ne bo treba plačevati tudi v upravnih sporih o priznanju mednarodne zaščite po zakonu, ki tako zaščito ureja. Sodišče bo lahko stranki odložilo plačilo taks najdlje do izdaje odločbe, glede obročnega odplačevanja pa ne bo nobenih časovnih omejitev več. Uvedena bo domneva, po kateri se bo štelo, da bi bila s plačilom taks občutno zmanjšanja sredstva, s

katerimi se preživlja oseba ali njen družinski član, če stranka prejema denarno socialno pomoč. To v bistvu pomeni, da bo taka stranka oproščena plačila sodnih taks. V postopku odločanja o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo bo vzpostavljen sistem varovanja podatkov, na ta način bodo preprečeni posegi nepoklicanih v podatke, ki govorijo o premoženjskem stanju prosilcev.

V okviru taksne tarife se predlaga izpopolnitev sistema sodnih taks in njegova uskladitev s spremenjenimi procesnimi predpisi. V nadaljevanju naj omenim nekatere bistvene novosti tega dela.

Na novo bodo določene takse za postopek izdaje evropskega plačilnega naloga; za evropski postopek v spornih majhne vrednosti; za postopek za ureditev medsebojnih razmerij v primeru gradnje čez mejo nepremičnine; za postopek za vzpostavitev etažne lastnine in za postopek za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi ter nekatere takse za postopek o prekrških.

Uvedene bodo tudi posebne omejitve, pri večini taks za stečajni postopek na največ 2 tisoč evrov, povprečne takse za postopek prisilne poravnave na največ 2 tisoč evrov, pri taksi za overitve na največ 50 oziroma 25 evrov in taksi za pravno pomoč na največ 2 tisoč evrov. Odpravljata se taksa za prijavo terjatev v insolventnih postopkih in taksa za postopek o predlogu za odpust obveznosti pri osebnem stečaju. S tem želimo olajšati položaj tistih, ki so v take postopke vpleteni.

Takse za zemljiškoknjižni postopek bodo temeljito spremenjene. Taksa za postopek o predlogu za vknjižbo lastninske pravice kot najaktualnejše izmed njih se bo po novem odmerjala po posebni lestvici glede na vrednost nepremičnine, pri kateri se zahteva vknjižba, in bo v povprečju za 35 % nižja od sedaj veljavne takse. Znižanje te takse je povezano z znižanjem stroškov poslovanja sodišča, ki je posledica uvedbe novosti, o katerih smo razpravljali pod prejšnjo točko z novelo zakona o zemljiški knjigi.

To so bistvene spremembe in dopolnitve, ki jih s tem predlogom zakona predlagamo. Poslancem seveda predlagam, da predlagano novelo podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ta zakon je Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje obravnaval na 24. seji 4. novembra letošnjega leta. Vlada je predlagatelj. Na zahtevo skupine poslank in poslancev je Državni zbor 28. 9. 2010 o predlogu zakona že opravil splošno razpravo in sklenil, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo.

Gradiva, ki smo jih imeli, so bila: predlog zakona, mnenje Sodnega sveta, mnenje Zakonodajno-pravne službe, popravek mnenja ter mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev z dne 27. 10. 2010.

K predlogu zakona so bili za obravnavo na matičnem delovnem telesu vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin. Predlagatelj – torej Vlada in v njenem imenu državni sekretar gospod Škrlec –, vsebina pojasnil je podobna, zato je ne bi ponavljal. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Marta Briški pa je povedala, da amandmaji koalicijskih poslanskih skupin v pretežni meri sledijo pripombam iz njihovega pisnega mnenja in izboljšujejo zakonsko besedilo ter prispevajo k večji pravni varnosti. Dodatno je predstavila pripombe k 12., 28. in 29. členu in pomislek službe k amandmaju k 43. členu, ki določa uveljavitev zakona na dan 1. januar 2011. Tako oblikovana uveljavitev določila ni najustreznejša, saj zaključka zakonodajnega postopka ni mogoče natančno predvideti, upošteva seveda tudi možnost veta in referendum, po njenih besedah. Določbo je treba pretehtati tudi z vidika vezanosti tega predloga zakona na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zemljiški knjigi.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Komisije Državnega sveta. Ta zakon podpira.

Odbor se je seznanil tudi s pisnim mnenjem Sodnega sveta, iz katerega izhaja, da Sodni svet predloga zakona ne podpira v celoti. Sodni svet v mnenju še ugotavlja, da predlog ne temelji na prehodnih strokovnih analizah in spreminja ter zapleta že utečen sistem, hkrati pa predlagane rešitve niso dovolj domišljene.

V razpravi o posameznih členih je bila izražena podpora amandmaju k 37. členu, ki znižuje sodno takso v predlogu za vknjižbo lastninske pravice. Z znižanjem taks v zemljiško-knjižnem postopku v povezavi z rešitvami v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zemljiški knjigi je pomembno zagotoviti, da stranka pri vložitvi zemljiško-knjižnega predloga ne bo imela večjih stroškov, kot jih je imela do sedaj.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicijske k 2., 3., 5., 7., 8.,

16., 17., 28., 33., 37., 42. in 43. členu. Odbor je potem glasoval tudi o vseh členih zakona, vključno z amandmiranimi.

Integralno besedilo zakona je sestavni del poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker je zbor na 20. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo opravili v torek, 23. 11. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA KULTURO 2008–2011.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije bi moral dati besedo predstavnici Vlade. Mene so pravkar obvestili, da je na poti – tri minute. Odločil sem se, da ta čas dam, ker potem v razpravi ministrica nima več besede. Torej bomo počakali – brez prekinitve. Vidim, da ni nasprotnih ugovorov. Te tri minute izjemoma damo, torej nadaljujemo ob 11.54.

(Seja je bila prekinjena ob 11.50 in se je nadaljevala ob 11.54.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice in kolegi, mislim, da nam ne bo treba čakati tri minute. Besedo dajem predstavnici Vlade gospe Majdi Širca, ministrici za kulturo.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa.

Opravičilo za teh nekaj minut zamude: dejstvo je, da je danes dan splošnih knjižnic in da smo na Ministrstvu za kulturo obeležili ta dan tudi z donacijo tistim knjižnicam, ki živijo na območjih, kjer je brezposelnost večja, kot bi bilo prav, da bi bila.

Z današnjo dopolnitvijo Nacionalnega programa za kulturo lahko rečem, da se bo ta dopolnitev zgodila pod nekim sloganom, ki bi mu lahko dejali, "ni kulture brez arhitekture". Ob letošnjem poročilu o izvajanju Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011, v poročilu za leto 2009, je Vlada predlagala, zakon ji namreč to možnost daje, dopolnitev obstoječe resolucije. Tovrstna dopolnitev se je zgodila prvič, odkar ima slovenska kultura

nacionalni program. Zgodila se je z razlogom, saj v nacionalnem programu za kulturo arhitekture in arhitekturne krajine sploh ni, kar se nam zdi velika pomanjkljivost. S to dopolnitvijo vračamo veljavo arhitekturi in dajemo težo prostoru, ki ga arhitektura v veliki meri definira, nadgrajuje in seveda tudi oblikuje. Prostor, v katerem živimo in ustvarjamo, ima za narodno in kulturno identiteto Slovenije izjemen pomen, pravzaprav podoben pomen, kot ga ima slovenski jezik. Nedvomno je skrb za kulturo oblikovanja in vzdrževanja naselij, urbanih prostorov in krajine ključnega pomena za zdrav razvoj družbe. Zaradi različnih razvojnih potreb, ambicij pa tudi vpliva kapitala je naš prostor še posebej ranljiv. S cilji in ukrepi, ki jih navajamo v nacionalnem programu za kulturo, želimo izpostaviti arhitekturo, kulturno dimenzijo in kakovost našega bivalnega prostora. Arhitektura, krajinska arhitektura in prostorska ureditev bodo s tem, ko vstopajo v polje kulture, dobile družbeno priznanje, povečala pa se jim bo tudi družbena odgovornost. S podrobnimi ukrepi, usmerjenimi v ozaveščanje pa tudi v izobraževanje splošne javnosti o tem, da je prostor, ki ga oblikujemo, tudi prostor, ki oblikuje nas same. To želimo poudariti.

Naj povem, da je Ministrstvo za kulturo v letošnjem letu naredilo uvodni korak k drugačnemu dojetju arhitekture in planiranja že s tem, da je Arhitekturni muzej v Ljubljani dvignilo na nacionalno raven. In če tudi gre za dopolnitev, ki je podana tik pred iztekom veljavnosti resolucije nacionalnega programa za kulturo, naj povem, da bo področje arhitekture in krajinske arhitekture umeščeno tudi v novo resolucijo o nacionalnem programu za kulturo, ki ga na Ministrstvo za kulturo pripravljamo in ga želimo kmalu tudi posredovati v javno razpravo. Poglavja, kot so definirana s to dopolnitvijo, ki verjamem, da jih boste sprejeli in tudi potrdili, vsaj na Odboru za kulturo je bila taka volja poslank in poslancev izražena. S to dopolnitvijo in oblikovanjem ciljev in ukrepov, kot so definirani v tej dopolnitvi, verjamemo, da bomo tudi v naslednjem nacionalnem programu za kulturo po letu 2011 vzdrževali znotraj področij, ki se ukvarjajo in ki zajemajo širše področje kulture, tudi arhitekturo in krajinsko arhitekturo oziroma vse tiste širše plasti, ki se dotikajo oblikovanja prostora. Ponavljam, ta prostor je, še posebej v zadnjih časih, ko se postavlja pod vprašaj ne samo zelenje v naših okvirih, ampak tudi v kontekst novih in sodobnih prijemov, zelo pomemben, zagotovo tudi za družbo zelo koristen. Hvala vam lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Majdi Potrata.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, poslanke in poslanci!

Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je Predlog resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 obravnaval na 22. seji 4. novembra letos.

Predstavnica predlagateljev, ministrica Majda Širca, je uvodoma podala dopolnilno obrazložitev k predlogu resolucije. Povedala je, da se bo arhitektura z vključitvijo v Resolucijo o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 podprla kot dejavnost kulturnega oblikovanja fizičnega in družbeno funkcionalnega prostora, zaokročila pa se bo tudi celota kulturnih in umetniških dejavnosti. Menila je, da bo arhitektura s svojo umestitvijo pridobila družbeno priznanje, doživela dodatno podporo, povečala pa se bo tudi družbena odgovornost.

Zakonodajno-pravna služba je predlog resolucije preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika ni imela pripomb. Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog resolucije podprla, menila pa je, da je za povezovanje gospodarskega razvoja z upravljanjem nepremične dediščine nujno medresorsko sodelovanje z Ministrstvom za okolje in prostor. Ustno je mnenje na seji odbora predstavil Anton Peršak.

Odbor je obravnaval besedilo v skladu s 126. členom Poslovnika ter opravil razpravo in glasovanje o posameznih delih predloga resolucije.

V okviru razprave so nekateri člani odbora menili, da se Nacionalni program za kulturo ne bi smel pogosto spreminjati, ker s tem izgublja strateško veljavo, drugi pa so njegovo spreminjanje podprli, če gre pri tem za transparentne spremembe, ki se sprejemajo po enaki proceduri kot krovni akt. Nekatere je zanimala tudi nova vloga javnega zavoda Muzeja za arhitekturo in oblikovanje. Ministrica je pojasnila, da se muzej razvija v osrednje nacionalno arhitekturno središče in ključno ustanovo za področje arhitekture v Sloveniji. Muzej bo z razstavno, izobraževalno,

raziskovalno, založniško in dokumentacijsko dejavnostjo povezoval ustvarjalce, uporabnike in sorodne ustanove na področju arhitekture in oblikovanja. Vlada je že sprejela ustanovitveni akt novega muzeja za arhitekturo in oblikovanje, sredstva za njegovo delovanje pa bodo zagotovljena v proračunu. Med razpravo je član odbor izrazil tudi skrb glede varovanja pomorske kulture v Sloveniji. Predlagal je, da bi se lahko nacionalni program za kulturo v prihodnosti dopolnil tudi s tem segmentom. Večinsko mnenje razpravljavcev pa je, da je prav, da se arhitektura uveljavlja kot samostojno poglavje v nacionalnem programu za kulturo.

Po končani razpravi o posameznih poglavjih predloga resolucije je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval še o vseh poglavjih predloga resolucije in jih sprejel.

Glede na to, da Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo k Predlogu resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 ni sprejel nobenega amandmaja, odbor ugotavlja, da se na seji Državnega zbora razpravlja in glasuje o predlogu resolucije v predloženem besedilu, ki je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora, v Poročevalcu z dne 2. septembra 2010, oziroma v računalniškem omrežju Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala, gospa predsednica odbora.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo v imenu Poslanske skupine SLS ima gospod Jakob Presečnik. Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo pomena, ki ga je v preteklosti imelo oziroma ga ima kultura za ohranitev slovenskega naroda, in smo prepričani, da mora biti ohranjanje kulture, naroda in njegove kulturne dediščine ena izmed najpomembnejših prioritet naše države. Le tako je mogoče ohraniti našo narodno in kulturo identiteto. Tudi prostorska kultura, ki zajema arhitekturo, krajinsko arhitekturo, urbanizem ter industrijsko in grafično oblikovanje, mora dobiti svoje mesto v Resoluciji o Nacionalnem programu za kulturo, zato v Slovenski ljudski stranki pozitivno ocenjujemo predlog za spremembo resolucije. Menimo, da je arhitekturi potrebno dati mesto, ki si ga zasluži tudi v nacionalnem pomenu, zato tudi podpiramo programsko in vsebinsko

preoblikovanje arhitekturnega muzeja v javni zavod Muzej za arhitekturo in oblikovanje, ki s to novelo postaja nacionalno kulturno središče in bo s svojo dejavnostjo povezoval tako strokovno kot laično javnost ter ostale uporabnike na področju arhitekture in oblikovanja.

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo veličine našega največjega arhitekta Jožeta Plečnika in pomena njegovega dela za kulturo slovenskega naroda, vendar pa je treba arhitekturno dediščino zaščititi na področju celotne države, ne le del nekaterih arhitektov. Pozdravljamo tudi usmeritev resolucije, kar se tiče štipendiranja mladih ustvarjalcev, ki delujejo na področju tako imenovane prostorske kulture, saj se mora perspektivne mlade ustvarjalce z ustreznimi spodbudami še dodatno motivirati in jim omogočiti finančno ali kakšno drugo pomoč. Vlaganje v mlade arhitekto in urbaniste je konec koncev vlaganje v prihodnost prostora, v katerem živimo in delujemo, ter posledično tudi v prihodnost kulture slovenskega naroda.

Poudariti je treba tudi določbo novele resolucije, ki zadeva vključitev urbanističnih rešitev v vse sektorje vladne politike, tudi na področju kmetijskih zemljišč. Prevečkrat smo namreč priče sumljivim izkoriščanjem najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč in spremembam njihove namembnosti, kar lahko ceno zemljišča poviša tudi za več 10-krat. Za tem stojijo interesi kapitala, ki povozijo interese ostalih udeležencev, tudi kakšen arhitekt ali drug strokovnjak kdaj zamiži na eno oko. Interesi kapitala se velikokrat požvižgajo tudi na arhitekturno dediščino, velikokrat neposredno vplivajo na propadanje posameznih stavb in izumiranje starih mestnih jeder. Če pa se propadajoče stavbe slučajno obnavljajo, se velikokrat obnavljajo z neprimernimi, nekvalitetnimi materiali. Upamo, da se bo to s predlaganimi spremembami vsaj omejilo, če že ne povsem odpravilo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da so predlagane rešitve v Predlogu resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 dobre in tudi potrebne. Želimo si le, da bi se te rešitve, predvsem kar se tiče vmešavanja kapitala v arhitekturno stroko, tudi implementirale v realnosti. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagane spremembe resolucije tudi podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil mag. Vasja Klavora.

MAG. VASJA KLAVORA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovane poslanke in poslanci!

Z resolucijo začrtan nacionalni program za kulturo 2008–2011 je za to obdobje napovedal prioritete, cilje in ukrepe, ki naj bi zagotovili dobre pogoje za trajnostni in celostni obstoj že doseženega in nadaljnega razvoja slovenske kulture. Od vitalnosti vseh kulturnih elementov in vizij ter njihovega udejanjenja je odvisna prepoznavnost domačih kulturnih značilnosti in njihovo mesto v široki paleti pestre evropske in svetovne kulturne raznolikosti. V naši poslanski skupini menimo, da ima pomembno vlogo pri tem tudi nacionalni program za kulturo kakor tudi, da morajo biti smernice postavljene tako, da bo področje dovolj fleksibilno urejeno in dovzetno za potrebna prilagajanja spreminjajočim se potrebam in trendom.

V naši poslanski skupini razumemo kulturo kot celoto, ki je tako obravnavana izkaz identitete slovenskega naroda. Predlagane spremembe Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo težijo k večji vključenosti oziroma celovitejši obravnavi arhitekture in krajine kot enega izmed enakovrednih nosilcev kulturne dediščine, ki slovenskemu prostoru daje značilno identiteto. Strinjamo se, da se to področje zaokrožuje skozi celoto kulturnih in umetniških dejavnosti v tesni povezanosti z umeščanjem v vse segmente družbenega življenja. Zlasti pa je pomembno, da arhitektura deluje tudi kot tehnično-gradbena dejavnost in razvojno-gospodarska dejavnost. S predlagano novelo Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo se dopolnjuje vloga arhitekture, posveča se ji večja skrb, ki pa se v samem delovanju Ministrstva za kulturo že udejanja.

Naša poslanska skupina predlagano dopolnitev podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

S predmetnim Predlogom resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo želimo vključiti in opredeliti pomen področja arhitekture. Tudi v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se s predlogom strinjamo.

Kot vidimo, obstaja glede tega tudi celotno politično soglasje. Verjetno se vsi strinjamo, da predstavljata arhitektura in oblikovanja prostora pomemben del nacionalne kulture in bo tudi naprej treba tej tematiki posvečati zadostno mero pozornosti. Zaščita arhitekturne dediščine v Sloveniji sicer obstaja in se tudi izvaja, žal pa je bil v preteklosti odnos do tega področja marsikje v lokalnih območjih širom Slovenije tudi neprimeren, nesprejemljiv in so zato posledice opazne v nekaterih okoljih. Arhitekturna kulturna dediščina kot tudi sama slovenska krajina vsekakor predstavljata in označujeta našo identiteto. Zato je skrb za ohranjanje in vzdrževanje takšne dediščine naša dolžnost, morebiti ne samo z resolucijami in programi, temveč tudi zakonsko vključena v politiko trajnostnega razvoja. Več pozornosti in energije bi bilo treba usmeriti v ozaveščanje, izobraževanje širše javnosti. Ne bi škodila revidiranje izobraževalnih programov za osnovne in srednje šole in primerna vključitev tega področja v vsesplošno izobraževanje na osnovni ravni. To je samo eden od predlogov, ki ga podajamo v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke. Vsekakor pa smo pri obdelavi tega, za slovensko nacionalno identiteto pomembnega vprašanja prišli tudi do zaključka, da bi bilo treba takšna področja tudi zakonsko doreči in strožje opredeliti oziroma zaščititi. Toliko v razmislek predstavniku ministrstva. Vsekakor pa je treba zagotoviti tudi ustrezne pogoje v namen izvajanja učinkovitega varovanja, prenove, obnavljanja nepremične kulturne dediščine, kot tudi izvajanje ustreznega načrtovanja prostora v širšem pomenu.

Pozornost bo potrebno posvetiti tudi večji, boljši prepoznavnosti slovenske arhitekture in zagotoviti ustrezno izvajanje urbanističnih posegov v okolje, saj je prav to področje v preteklosti povzročilo nemalo škode slovenski arhitekturni in krajinski kulturni dediščini. Tukaj mislimo v prvi vrsti na stihijsko, nesistematično in marsikje v lokalnih okoljih neprimerno, amatersko in nestrokovno poseganje v okolje, mestna središča in urbanistične načrte mnogih lokalnih skupnosti. V bodoče predlagamo več nadzora in kontrole, tudi z zakonsko zavezujočimi pogoji in zahtevami s strani državnih organov, ko gre in prihaja do takih škodljivih urbanističnih posegov v lokalnih okoljih. Žal moramo priznati žalostno dejstvo, da smo oziroma so v preteklosti uničili in zanemarili marsikatero predele in arhitekturo mnogih mestnih središčih. Kot primer lahko omenim mestno središče Murske Sobote, kjer so v socrealističnih časih uničili in podrli skoraj celotno mestno središče, ki je predstavljajo

enkrat en vzročen primer panonske krajine, urbanizma, tudi identiteto prekmurske tradicionalne arhitekture in kulture splošno, namesto tega pa stihijsko, nesistemsko, brez vsakega reda "nastreljali" po prostoru kup kockastih soecrealističnih stanovanjskih blokov in drugih neestetstkih zgradb brez vsebine in kulturne duše. Žal takšne škode enostavno ni več moč popraviti in še huje je, da je takšnih žalostnih primerov v Sloveniji kritično preveč; od Primorske in Gorenjske pa do Štajerske, ker vsako tako tipično območje predstavlja pomembno in prepoznavno nacionalno identiteto Slovenk in Slovencev. Še danes lahko, žal, ugotavljamo, da ima vsakokratna nova lokalna oblast svojo predstavo o urejanju urbanističnega okolja in nemalokrat si tudi marsikateri župan domišlja, da je vrhunski poznavalec arhitekture, esteta, urbanistični strokovnjak in poznavalec slovenske kulturne dediščine, da sploh ne govorim o kapitalstkih nepremičnstinskih akterjih in dejavnikih, ki jih zanimajo samo in edino denar, dobiček in osebne koristi, ni jim pa težko prepričati ali celo nagraditi kakšnega župana in lokalnih predstavnikov oblasti za doseganja svojih dobičkonosnih poslov. Potem se lahko eni samo čudimo, ko gremo čez mejo, na primer pri nas v bližnjo Avstrijo, in občudujemo čudovito vzdrževana, obnovljena in tudi zakonsko zaščitena urbanistična središča, ki že na daleč opazno izžarevajo nacionalno identiteto in izkazano kulturno dediščino. Ko pa se vrnemo nazaj v svoje mesto, pa na vsakih 100 metrov lahko občudujemo vse povprek postavljene prodajalne, kioske bureka, kebaba in podobne neokusne, neestetstke objekte, ki z ohranjanjem slovenske nacionalne identitete res nimajo nič skupnega. Upam, da smo vsaj glede tega enotnega mnenja v Državnem zboru.

Kot sem že uvodoma omenil, v Slovenski nacionalni stranki pričakujemo od aktualne izvršne oblasti, Ministrstva za kulturo in tudi Ministrstva za okolje in prostor, da pripravijo ustrezne zakonske predloge, namen sanacije obstoječega stanja in zagotavljanja uresničitve vsebine in ciljev, ki so opredeljeni v nacionalnem programu za kulturo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavila gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovana gospa ministrica za kulturo, kolegice poslanke, kolegi poslanci!

S Predlogom resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 se v resolucijo umešča novo poglavje z naslovom Arhitektura in krajina kot kulturna vrednota. Beseda arhitektura se v tej resoluciji pojmuje kot krovni pojem, ki povezuje tako prostorsko načrtovanje oziroma ustvarjanje s področja arhitekture, krajinske arhitekture in pa urbanizma. V Liberalni demokraciji Slovenije menimo, da je že skrajni čas, da si zastavimo in odgovorimo na vprašanje, kako v Sloveniji izkoristiti primerjalne prednosti, kako s prostorskega vidika bogatiti Evropo. Kaj bo oziroma kaj je tisto, kar bo Slovenijo v Evropi določalo kot posebno? Postaviti bi morali jasno strategijo ustvarjanj možnosti, in to na vseh področjih, ki tako ali drugače prispevajo k oblikovanju, upravljanju in ohranjanju prostora. Pogledi na prostor so lahko zelo različni, tudi konfliktni. Obstaja namreč mnogo interesov za urejanje in posegov v prostor, ob tem pa lahko trdimo, da je na vseh ravneh prostorskega načrtovanja kapital tisti, ki pritiska, prostor pa je tako ali drugače vedno omejen oziroma dragocen. Zato je treba razmišljati o potencialih prostora in iz tega razvijati tudi lastno prostorsko identiteto.

V Sloveniji nastaja nova prostorska realnost, skozi katero se močno razkriva tudi naša identiteta. Denimo razpršena enodružinska gradnja, ki najbolj kruto posega po idiličnem prostoru, hkrati pa je pri nas najbolj zaželena oblika bivanja. Tako postaja del skomercializirane krajine, ki oblikuje globalizacijske procese urbanizacije, novi centri, ki požirajo prostor, ne da bi se vanj umeščali s kakšnim globljim načrtovalskim strokovnim razmislekom o tem, kam se umeščajo, kako se umeščajo, na kakšen način lahko v svojo novo funkcijo vpnejo že v neko obstoječe.

Danes se te spremembe dogajajo zelo hitro in če se, denimo, peljete od Ljubljane do Celja, kot ugotavljajo in nas opozarjajo krajinski arhitekti, je tega, kar bi z veseljem pokazali tako Evropi kot svetu, zelo malo. Ta del je zelo razpršeno poseljen, zelo enak in tudi rabe so se na nek način poenotile. Raznolikega ga dela samo še reliefna podlaga. Podobno sliko pa lahko opažamo pravzaprav povsod po Sloveniji. Kljub navedenemu ozemlje Slovenije še vedno razpolaga z bogastvom različnih vzorcev poselitve krajinskih oblik in arhitekture. Nepremična kulturna dediščina z naselji, stavbami, vrtovi, parki in krajino je tako nezamenljiv sistem, ki slovenskemu prostoru daje značilno prepoznavnost. Ne nazadnje ima prostor, v katerem živimo in ustvarjamo, za narodno in

kulturno identiteto Slovenije, to spoznava tudi vse več ljudi, enakovreden pomen kot slovenski jezik. Skrb za kulturo oblikovanja in vzdrževanja naselij in krajine in arhitekture je zato za zdrav razvoj družbe ključnega pomena.

Zaradi navedenega bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije z veseljem podprli navedeno resolucijo, ki je usmerjena v krepitev dvigovanja avtentične kakovosti arhitekture in prostorih ureditev ter v sodobno ter skladno nadgrajevanje identitete prostora v Sloveniji, poleg tega pa tudi k spodbujanju ozaveščanja in izobraževanja splošne javnosti in vzpostavitvi skupnih razumljivih meril kakovosti arhitekture, krajinske arhitekture in prostorskih ureditev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine narodnih skupnosti bo predstavil dr. Laszlo Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Predlog resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 podpiramo, ker si arhitektura in krajina kot posebni vrednoti zaslužita to posebno pozornost. Sicer se načelno strinjamo z opozorilom, da se besedilo resolucije naj ne bi pogosto spreminjalo, vendar v tem primeru gre za upravičeno dopolnitev. V okviru dopolnitve podpiramo tudi vsebinsko nadgradnjo Arhitekturnega muzeja Ljubljana v javni zavod Muzej arhitekture in oblikovanja, vendar pri tem opozarjamo na pričakovanje, da naj se z nadgradnjo ne zgodi zgolj centralizacija koordiniranja te pomembne dejavnosti, temveč predvsem večja strokovnost, ki je sicer tudi nakazana, ter možnost tudi izražanja specifičnosti izražanja posameznih arhitekturnih območij v Sloveniji. Nedvomno je, da so že večkrat omenjena pomorska arhitektura, pa tudi panonska, gorska, pa še katera pomembni elementi te celote. Skratka, menimo, da ohranjanje tudi te specifičnosti mora postati pomembna naloga tega novega oziroma preoblikovanega javnega zavoda.

Na koncu naj še izrazim podporo resoluciji, torej ta predlog bova podprla. Hvala lepa.

PODPRESEEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedi, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo predstavlja temeljni dokument kulturne politike za zagotavljanje javnega interesa na tem področju. Na deklarativni ravni zajema vsebinske argumente za pripravo vsakoletnega proračuna v smeri delovanja pristojnega ministra in vlade, določa prioritete vlaganj v javno kulturno infrastrukturo, ki imajo podlago tudi v tako imenovanem zakonu o kulturnem evru, ter ne nazadnje nudi priložnost za vsakoletno razpravo o stanju tega konstitutivnega elementa nacionalne identitete pri nas. Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo je živ dokument, da v njenem uresničevanju poteka vsakoletna razprava na matičnem delovnem telesu, kar dopušča odmevno kritično presojanje minulih dosežkov. V letu 2009 pa se je prvič zgodilo, da je razprava na odboru spodbudila sprejem sklepa, ki je pristojnemu ministrstvu predlagal dopolnitev resolucije s področjem arhitekture. S tem dajemo temeljnemu kulturnemu dokumentu še večji pomen, hkrati pa izražamo podporo vsem institucijam in posameznikom, ki ustvarjajo na področjih arhitekture, krajinske arhitekture in urbanizma. Dopolnitev predstavlja tudi dobro podlago za pripravo novega nacionalnega programa za kulturo.

Arhitektura na Slovenskem je nemi, a še kako opazen pričevalec družbenega življenja minulih stoletij. Država skuša po najboljših močeh poskrbeti za ustrezno varstvo, zato je večina pomembnih stvaritev zaščiten kot spomenik državnega pomena. To zagotavlja njegov nadaljnji obstoj in omogoča dostop širokim množicam, ne glede na to, ali je spomenik v državni ali zasebni lasti. Pri tem je treba posebej poudariti zaščito Plečnikovega opusa v Ljubljani, ki se je zgodila v preteklem letu. Odločitev Ministrstva za kulturo razumemo tudi kot razmislek v smeri vpisa dediščine Jožeta Plečnika na seznam svetovne dediščine Unesca. Poleg tega pa bo imela spodbudne učinke za promocijo glavnega mesta in države sploh.

Predlog sprememb in dopolnitev resolucije poleg deklarativnega poudarka arhitekturi definira tudi novoustanovljeni muzej za arhitekturo in oblikovanje kot osrednje arhitekturno središče pri nas. Preoblikovanje nekdanjega muzeja v občinski lasti je v javnosti vzbudil velik odmev. Je vendarle udejanjilo dolgoletna prizadevanja tamkaj zaposlenih, da preidejo pod okrilje države.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo prenos ustanoviteljskih pravic z občine na državo, hkrati pa

pričakujemo zgledno sodelovanje obeh pri varovanju Plečnikove hiše in čim prejšnji prenos Plečnikove zbirke v okvir Muzeja arhitekture in oblikovanja.

Na koncu naj še opozorim, da smo Socialni demokrati v preteklem mandatu tudi z amandmajem k Resoluciji o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011, ki žal ni bil sprejet, večkrat opozorili na potrebo zagotavljanja javnih sredstev za umetniško opremo ob novogradnjah stavb ali prenovi stavb, ki imajo status kulturnih spomenikov. Upamo, da bo naša iniciativa v prihodnje udeležena v obliki zakona ali kakšne druge oblike, kot je ob razpravi napovedovala ministrica za kulturo, gospa Majda Širca.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Predlog resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Spoštovani! Predlog resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 bomo v Slovenski demokratski stranki podprli, kakor smo jo tudi na Odboru za kulturo.

Predlog umešča besedo in pojem arhitektura in krajina tako, da podpira oboje kot kulturno dejavnosti; oblikovanje fizičnega prostora z umetniško dimenzijo. To se nam zdi umestno in na to ni moč imeti kakršnihkoli načelnih pripomb. Obstaja pa še nekaj pomislov.

Prvič. Nacionalni program za kulturo je strateški program, je hrbtenica kulturnega razvoja, je usmeritev, ki mora držati vrsto let, vsaj deset, sicer bo postal akt, ki se ga lahko vsako leto poljubno spreminja, dopolnjuje in proračunsko omejuje. Glede na to, da smo doživeli kar tri popravke proračuna, mislim, da se v prvem letu obeta temu programu vsaj precej negotova prihodnost in ne bo več strateški program.

Druga stvar, ki je s tem v zvezi. Predlog vključitve javnih arhitekturnih in urbanističnih natečajev sektorja vladne politike – to deklarativno piše, da pomeni, da se bo Vlada odločala o razpisih kot Vlada v celoti –, odpira tudi tisto vprašanje, o čemer smo pred dnevi razpravljali – totalna razprodaja gradov, ki smo jim priča. To se nam zdi v popolnem neskladju s tem visokim kulturnim besedilom,

ki omenja arhitekturo in krajino kot trajno vrednoto in dimenzijo slovenstva.

In naprej nekaj drobnih stvari. Uvedba delovnih štipendij za ustvarjalce na področju arhitekture in krajinske arhitekture naj ne bi imela finančnih posledic za javna sredstva oziroma za proračun. Ne vem, ali bodo te štipendije tako pičle ali pa jih ne bo, da ne bo nobenih posledic. Zelo podobno se sprašujem, kaj se bo zgodilo z Arhitekturnim muzejem Ljubljana, ki se bo spremenil v Muzej arhitekture in oblikovanja, kar je tudi umestno, pa vendarle – ali bodo tudi tukaj kakšne finančne posledice in kako se bodo te zares kazale? Bodo sredstva za njegovo delovanje zagotovljena v državnem proračunu? Ali jih zdaj ni? Kako bo to?

Morda je vendarle pomanjkljivo tudi to, da poleg navedenega, se pravi arhitekture in krajine, nimamo v nacionalnem programu, in bi lahko prav zdaj hkrati s tem tudi odprli, varovanje pomorske kulturne dediščine v Sloveniji.

In zadnjič. Varovanje Plečnikove arhitekturne dediščine in varovanja Plečnikovih tržnic ter garaž pod tržnico. Ministrstvo za kulturo je z odlokom o prenehanju veljavnosti Odloka o začasni razglasitvi Plečnikovih tržnic v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena nesorazmerno poseglo v navedeni kulturni spomenik. In tudi to se nam zdi v neskladju z velikimi deklaracijami.

Zato naj sklenem, da so načela seveda zelo dobra, praksa vladne politike pa jim je velikokrat ravno nasprotna, in tej praksi bomo v prihodnje posvetili še marsikatero bridko urico, z načeli pa se bomo seveda strinjali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvale lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Ob sprejemanju poročila o izvajanju Nacionalnega programa za kulturo 2008–2011 za leto 2008 smo članice in člani Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino Ministrstvu za kulturo s sklepom predlagali, da v sprejeti nacionalni program vključi področja arhitekture in načrtovano vrednotenje ter zaščito arhitekturnih del na nacionalnem nivoju. Danes torej sprejemamo ta predlog sprememb, ki v celoti sledijo sklepom Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino iz leta 2009.

Da ne bom ponavljal argumentov predhodnikov, naj tudi sam omenim zgolj, da

nacionalni program za kulturo, trenutno veljavni, samo bežno omenja besedo arhitektura, ne definira politik oziroma smernic v odnosu do arhitekturnih del oziroma arhitekture in arhitekturne krajine in tudi ne določa zaščite tega področja. Zato s temi spremembami danes zapolnjujemo vrzeli v nacionalnem programu za kulturo, arhitekturo in oblikovanje prostora pa odslej razumemo kot del kulturne dejavnosti.

V Poslanski skupini Zares - nova politika pozdravljamo spremembe in bomo z arhitekturo obogaten nacionalni program podprli. Prepričani smo, da s tem pridobiva ne le arhitektura, ampak celotna kultura. Želeli pa bi, da bi vsi vpleteni znali in zmogli brati nacionalni program za kulturo in ostalo področno zakonodajo takšne, kot so, ne pa zgolj tendenciozno. Potem se bomo najbrž da tudi o rešitvah v praksi lažje strinjali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu resolucije matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni možno vlagati. Odločanje o predlogu resolucije bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v torek, 23. novembra letos, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNEM ČASU IN OBVEZNIH POČITKIH MOBILNIH DELAVCEV TER O ZAPISOVALNI OPREMI V CESTNIH PREVOZIH.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnitev obrazložitve predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, to bo dr. Igor Jakomin, državni sekretar Ministrstva za promet.

Izvolite.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlagatelj Konfederacija novih sindikatov Slovenije – Neodvisnost je poslal zahtevo za oceno ustavnosti četrtega odstavka 2. a člena ter druge in tretje točke prvega odstavka 3. člena Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih. Ustavno sodišče je ugotovilo, da so navedene določbe

zakona v neskladju z ustavo, ker veljajo za vse linijske prevoze potnikov enaka pravila glede delovnega časa in časa razpoložljivosti. Takšna rešitev je bila sprejeta na podlagi takratnega soglasja med socialnimi partnerji, zato se s tem predlogom zakona posebej urejajo predvsem področje delovnega časa, odmorov in časa razpoložljivosti za prevoze potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Tako se bo za te prevoze glede odmorov uporabljal zakon, ki ureja delovna razmerja. Posledično temu bo za te prevoze odmor del delovnega časa in s tem tudi ustrezno plačan, čas razpoložljivosti in delovni čas pa bosta plačana v skladu z veljavno kolektivno pogodbo. Vrednotenje delovnega časa in časa razpoložljivosti je v zakonu z vidika zaščite voznikov. Gre namreč za posebno kategorijo delavcev, ki imajo lahko s svojim ravnanjem vpliv na varnost v cestnem prometu. V ostalih spremenjenih členih pa se izvedejo le manjši popravki zakonov v zvezi z evropskimi uredbami. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora, dajem besedo predsedniku, gospodu Janku Vebru.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Odbor za promet je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih obravnaval na 13. seji 3. novembra leta 2010, opravil je drugo obravnavo. Zakon je v Državni zbor poslala Vlada s predlogom, da ga obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča in tudi v uvodni obrazložitvi predloga zakona je predstavnik predlagatelja povedal, da se glede na odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije v predlogu zakona posebej ureja predvsem področje odmorov in časa razpoložljivosti za prevoze potnikov linijskih prevozov, krajših od 50 kilometrov. Tako se bo za ta prevoze glede odmorov uporabljal zakon, ki ureja delovna razmerja, posledično temu bo za te prevoze odmor del delovnega časa in s tem tudi ustrezno plačan. Delovni čas in čas razpoložljivosti pa bosta plačana v skladu z veljavno kolektivno pogodbo. Ker gre za posebno kategorijo delavcev, se s predloženim zakonom dodatno ureja vidik zaščite voznikov, saj imajo ti vozniki s svojim ravnanjem vpliv na varnost v cestnem prometu. Zakon je

obravnavala tudi Zakonodajno-pravna služba in še posebej opozorila na pripombo k določbi tretjega odstavka novega 2.b člena, za katerega ni bil predlagan amandma. Pripomba se nanaša na načelni problem pristopa, ki "napotuje" na veljavno kolektivno pogodbo za cestni potniški promet, dodatno pa ureja tudi situacije, ko bi korektivna pogodba teh vprašanj ne uredila ali sploh ne bi bila sklenjena.

V sami razpravi o zakonu je Konfederacija novih sindikatov Slovenije z dopisom 28. 10. 2010 opozorila nekatere poslance, ki so potem tudi razpravljali o tem na seji odbora, da se z vloženim amandmajem ne zagotavlja rešitve, s katero bi bila v celoti upoštevana odločba Ustavnega sodišča. Gre pa za amandma k 2. členu.

Odbor je sprejel oba amandmaja poslanskih skupin Socialnih demokratov, Zares, DeSUS in Poslanskega kluba LDS. Glasoval je tudi še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Dopolnjeni predlog zakona je danes tudi pred vami na seji Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima v imenu Poslanske skupine DeSUS gospod Anton Urh.

Izvolite.

ANTON URH: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Pred nami je predlog novele Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev in o zapisovanju opreme v cestnih prevozih. Glavni cilj sprememb in dopolnitev je sprejetje takih pravil glede prevozov potnikov v linijskih prevozih do 50 kilometrov, da bo zadoščeno odločbi Ustavnega sodišča. Zaradi odločbe Ustavnega sodišča so v novem 2. b členu predloga novele opredeljena posebna pravila, ki veljajo za prevoz potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Za te prevoze se uporabljajo določbe uredbe 561/2006/ES, AETR in tega zakona, razen glede odmorov in tedenskih počitkov. Za ti dve kategoriji pa so s predlogom zakona predpisana posebna pravila. Tako se za odmore in tedenske počitke uporablja zakon, ki ureja delovna razmerja. V zvezi z odmori pa je dodana še možnost, da se za voznike, ki opravljajo prevoze na linijah, krajših od 50 kilometrov, odmor med vožnjo lahko nadomesti z več vsaj desetminutnimi odmori. Ta del določbe sedaj urejamo s tem predlogom

zakona, ker je bilo prej urejeno le s kolektivno pogodbo.

S predlogom zakona je urejeno tudi vrednotenje delovnega časa in časa razpoložljivosti v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Z omejeno ureditvijo je zagotovljeno, da se v primeru prenehanja veljavnosti kolektivne pogodbe delavcem ne prekine pravica do izplačil iz naslova prej navedenega vrednotenja. Do take prekinitve pravic delavcev bi prišlo, v kolikor se socialni parterji v primeru prenehanja kolektivne pogodbe ne bi uspeli dogovoriti o novi kolektivni pogodbi. S tem predlogom zakona se torej določa rešitev, da bodo za vrednotenje delovnega časa in časa razpoložljivosti veljale določbe veljavne kolektivne pogodbe. V primeru, če pa veljavna kolektivna pogodba za cestni in potniški promet teh vrednotenj ne ureja oziroma če kolektivna pogodba za cestni potniški promet ni sklenjena, se uporabljajo določbe zadnje kolektivne pogodbe za cestni potniški promet, ki je ta vrednotenja urejala.

Ker je odločba Ustavnega sodišča ugotovila, da na neskladje 2. a člena zakona z ustavo vpliva tudi na trenutna ureditev delovnega časa za te delavce, je dodatno v 11. točki na novo opredeljena definicija delovnega časa voznikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Tako je omejeni delovni čas opredeljen kot čas od začetka do zaključka dela, ko je vozno osebje na delovnem mestu in opravlja svoje naloge ter dejavnosti.

V Poslanski skupini DeSUS ga bomo, seveda, podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo govoril gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kogegice in kolegi, predstavniki ministrstva!

S predmetnim Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovanju opreme v cestnih prevozih gre dejansko za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona v zvezi z odločbo Ustavnega sodišča. Kot so že predhodniki omenili, gre tukaj sedaj samo še za ponavljanja dejstev in razlogov za sprejem takih dopolnilnih sprememb zakona; namreč to, da je Konfederacija novih sindikatov Slovenija - Neodvisnost poslala to zahtevo za oceno ustavnosti 4. odstavka 2. a člena in še nekaterih drugih odstavkov 3. člena Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih

delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih.

Kot vemo, je torej Ustavno sodišče ugotovilo, da te nekatere določbe zakona niso v skladu z ustavo, in zato je bilo potrebno to zadevo urediti. S tem predlogom zakona se torej posebej ureja predvsem področje delovnega časa, odmorov in čas razpoložljivosti za prevoz potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Glede odmorov in delovnega časa so navedeni problemi odpravljeni. Gre torej za posebno kategorijo delavcev in je zadeva tako tudi urejena z zakonom z vidika zaščite voznikov. Pri ostalih spremenjenih členih so bili izvedeni manjši popravki. V zadnji spremembi zakona je bilo torej potrebno urediti to področje linijskih prevozov potnikov do 50 kilometrov zaradi zahtev, ki izhajajo iz 15. člena uredbe. Zadeva je bila v določbi teh členov urejena in zato v Slovenski nacionalni stranki podpiramo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah. Kaj drugega tukaj dejansko ni za reči. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev naj bi predstavil gospod Andrej Magajna. Ni navzoč. Stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Hvala za besedo.

Leta 1969 je bilo v Evropski skupnosti uvedeno obvezno beleženje voznikove dejavnosti, 25. marca tega leta pa je bila sprejeta uredba Sveta o uskladitvi določene socialne zakonodaje glede cestnega prometa. Z uredbo Sveta je bil uveden tahograf, mehanska naprava, ki deluje tako, da zapisuje voznikove aktivnosti na papirnate kolute. Tahografi so bili sprva zasnovani z zamisljivo, da se je voznik pripravljeno nadzorovati, zato niso bili zaščiteni pred ponarejanjem podatkov. Prihajalo je do goljufij, kar je poslabševalo položaj prevoznikov, ki so pravila spoštovali. Zaradi tega, pa tudi zaradi izboljševanja cestne varnosti je bila 1. maja 2006 uvedena nova generacija digitalnih tahografov, ki omogočajo višjo varnostno raven in odpravljajo omenjene pomanjkljivosti.

V zvezi z uvedbo digitalnih tahografov v Republiki Sloveniji je bil sprejet poseben nacionalni zakon, in sicer Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevoznih. Ustavno sodišče Republike Slovenije je z odločbo ugotovilo, da sta 2. in 3. člen Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi o cestnih

prevozih v neskladju z Ustavo Republike Slovenije.

Pred nami je torej zakon, ki glede na odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije posebej ureja področje odmorov in časa razpoložljivosti za prevoze potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov. Obenem pa je hkrati podana še možnost, da se za voznike, ki opravljajo prevozne na linijah, krajših od 50 kilometrov, odmor med vožnjo lahko nadomesti z več vsaj desetminutnimi odmori. Novela zakona torej uveljavlja pravila glede prevozov potnikov v linijskih prevozih do 50 kilometrov na tak način, da bo le-ta v skladu z odločbo Ustavnega sodišča.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih ne bomo podprli. Z odločbo Ustavnega sodišča št. 265/07-16 je bilo ugotovljeno neskladje z zakonom. S predlogom se ne odpravljajo neustavnosti, ampak se z njo nadaljuje. Kolektivna pogodba vsebuje določbe, ki določajo plačilo za čas razpoložljivosti, ki po definiciji ni delovni čas. Temeljno načelo, ki izhaja iz Zakona o delovnih razmerjih, nalaga delodajalcu, da delavcu plača 100 % za kakršnokoli delo ali opravilo, ko je le-ta delodajalcu na razpolago. Ciljna skupina delavcev, zaradi katere je bil obravnavani zakon leta 2007 sprejet, so mobilni delavci v cestnem prometu, ki opravljajo prevoze potnikov in blaga na daljših relacijah. Problem nastane pri mobilnih delavcih, ki opravljajo prevoze potnikov v linijskih prevozih, razdalje pa so krajše od 50 kilometrov. Če za ilustracijo poenostavimo, to so vozniki, ki pravzaprav vozijo na določeni liniji in obračajo brez da bi imeli vmes med obračanjem toliko časa, da bi se odpravili na malico.

Predlagatelj Vlada Republike Slovenije z navedenim predlogom ni izkazala razumnih ali stvarnih razlogov za različno obravnavo mobilnih delavcev na daljših in na krajših razdaljah. Na to je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Če je to področje primerno urejeno za vse ostale delavce v Republiki Sloveniji, potem mobilni

delavci na linijskih prevozih potnikov, krajših od 50 kilometrov, ne morejo biti nobena izjema oziroma drugorazredna tema, ko gre za iskanje rešitev neenakosti pred zakonom.

Na podlagi navedenih utemeljitev bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke glasovali proti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar s sodelavcema, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo skrajšani postopek in sprejetje dopolnil zakona, saj gre za prilagoditev in spremembo zakona v skladu z ustavno odločbo in le za manjše dopolnitve ter spremembe zakona.

Slišali smo zagotovilo ministrstva, da je dopolnjeni predlog zakona sedaj boljši od prvotnega predloga glede na pomisleke sindikatov in opozorila pravne službe Državnega zbora. Prilagoditve in ureditev glede odmorov in časa razpoložljivosti za delavce v prevozih potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 kilometrov, kot tudi za vse ostale mora biti sicer v skladu z že veljavno kolektivno pogodbo in drugo delovno zakonodajo in te spremembe ne smejo zmanjševati njihovih pravic.

V zvezi z izraženimi dvomi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ali in v kolikšni meri novela zakona sledi odločbi Ustavnega sodišča, smo bili sicer na odboru seznanjeni, da je predlagatelj v sodelovanju z omenjeno službo pripravil amandmaje, pri čemer so glede drugega in tretjega odstavka 2. b člena novele zakona zavzeli stališče, da je z vidika zaščite pravic pomembno prenesti vsebino zadnje veljavne kolektivne pogodbe v zakon, in sicer v nespremenjeni obliki. Dvom sindikatov pa sicer še vedno ostaja.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo podprli zakon, ker verjamemo predlagatelju, da se z novelo zakona pravice voznikov, ki opravljajo prevoze potnikov v linijskih prevozih, ki so krajši od 50 kilometrov, ne zmanjšujejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili v torek, 23. novembra 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SOGLASJU IN POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D. D., IZ KREDITOV IN IZDANIH DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA GRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 297,811 MILIJONOV EVROV, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Ta trenutek ni od ministrstva nikogar, ki bi lahko obrazložil predlog zakona. Prijavljeni so dr. Patrick Vlačič, Franc Križanič in v okviru Ministrstva za promet David Polutnik, mag. Miranda Grof Ferjančič in Mateja Duhovnik. Nikogar ni. Ali soglašamo, da počakamo pet minut, ker so menda na poti? /Oglašanje v ozadju./ Nimate pooblastila, žal.

Gospod predsednik odbora, ste pripravljeni pojasniti stališče odbora? Izvolite, Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo še enkrat.

Odbor za promet je na 13. seji 3. novembra 2010 opravil drugo obravnavo Predloga zakona o soglasju in poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 297,811 milijonov evrov.

Predlog zakona je bil na zahtevo skupine poslank in poslancev na podlagi prvega odstavka 122. člena Poslovnika Državnega zbora obravnavan tudi v splošni obravnavi na 20. seji Državnega zbora. Državni zbor je takrat sprejel sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Tako smo v drugi obravnavi na odboru poslušali tudi dopolnilno obrazložitev predstavnika predlagatelja. Poudaril je, da je to zadnji zakon o soglasju in poroštvu države za določene obveznosti, ki jih bo Dars prevzel v zvezi z gradnjo in obnovami avtocest, saj bo Dars po sprejetju novega Zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji v bodoče avtoceste gradil in obnavljal za svoj račun brez

državnih poroštev. Predlagana zadolžitev v višini 297,811 milijonov evrov pomeni tako maksimalni znesek, do katerega se lahko Dars zadolži z državnim poroštvom za financiranje posameznih investicij, določenih z nacionalnim programom izgradnje avtocest in z letnim planom razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010. Finančne posledice bi prizadele državni proračun le v primeru, da bi prišlo do unovčitve po Zakonu o soglasju in poroštvu Republike Slovenije za navedene kredite oziroma izdane dolžniške vrednostne papirje. Predstavniki Vlade je poudaril tudi na seji Odbora, da se Dars ne bo zadolžil za celotno vrednost investicije, ki sicer znaša 795,526 milijonov evrov. Sredstva pa se zagotavljajo dodatno še delno iz lastnih virov. Zakon je pregledala tudi Zakonodajno-pravna služba in ga proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z vidika zakonodajno tehničnih normativov. Pri sami obravnavi je povedala, da so pripombe Zakonodajno-pravne službe upoštevane v amandmajih. Ponovno pa je izpostavila pripombo k drugemu odstavku 1. člena glede nejasnosti besedne zveze v peti in šesti alineji, ki opredeljuje primerljivo obrestno mero in primerljive pogoje primerljivih kreditov. Nato je predstavnik Ministrstva za finance podal odgovor in pojasnil, da se navedena besedna zveza uporablja v pogostih primerih, predvsem pri zakonih o poroštvih za Dars, ker so krediti, ki jih na podlagi teh zakonov najame Dars, precej daljše ročnosti, kot so običajno v poslovni praksi. Torej gre za 20, 25 ali celo 35 let dobe ročnosti. Ker se situacija na finančnih trgih hitro spreminja, je zelo težko opredeliti zgornjo mejo obrestne mere. Z morebitnim omejevanjem obrestne mere bi povzročili, da se Dars ne bi mogel zadolžiti oziroma bi bilo treba spremeniti zakon. Jasno pa je, da mora biti obrestna mera kljub vsemu na nek način opredeljena tako, da je v določenem trenutku primerljiva z obrestno mero primerljivih kreditov z državnim poroštvom.

Odbor je v okviru druge obravnave opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih predloga zakona in vloženi amandmajih. Odbor je sprejel oba amandmaja poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in Poslanskega kluba LDS in po opravljeni razpravi o posameznih členih glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Tako, da je danes pred vami na seji Državnega zbora dopolnjen Predlog zakona o soglasju in poroštvu Republike Slovenije, ki ga lahko Državni zbor sprejme, v kolikor se bo tako odločil. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 20. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev poslanskih stališč poslanskih skupin danes ni možna. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. O predlogu zakona bomo glasovanje opravili v torek, 23. novembra, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DRUŽBI ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada, za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade dr. Igorju Jakominu, državnemu sekretarju Ministrstva za promet.

Izvolite, dr. Jakomin!

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa.

Predlog novega zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji prinaša nekaj novosti, ki bodo prispevale k razbremenitvi javnih financ na področju gradnje avtocest in hitrih cest in prenesle to financiranje na zasebni sektor. Gradnja avtocest in hitrih cest se bo izvajala v okviru koncesijskega razmerja. Za vsak posamezen odsek bo podeljena koncesija. Dars ali drugi koncesionar bo po novem avtoceste gradil, obnavljal, upravljal in vzdrževal v celoti na svoj račun.

Finančna obveznost državi tako obstaja samo še prostorsko načrtovanje, umeščanje v prostor in pridobivanje zemljišč. Ob tem država prek razvojnih dokumentov ohranja strateški razvoj avtocestnega omrežja. Državni zbor bo z nacionalnim programom določil odseke, ki se bodo gradili vključno s končnimi roki zaključka njihove izgradnje. Vlada bo Državnemu zboru vsako leto poročala o realizaciji nacionalnega programa, iz česar bo razvidno tudi upoštevanje postavljenih rokov.

Dars bo avtoceste tudi upravljal na svoj račun kot koncesionar na podlagi stavbne pravice. Republika Slovenija ostaja lastnica vseh zemljišč, po katerih potekajo avtoceste. Darsova stavbna pravica je omejena na obdobje 50 let. Po preteku tega obdobja pa mora prenesti avtoceste nazaj na državo brezplačno in v predpisanem stanju kakovosti. V obdobju trajanja stavbne pravice Dars avtocest ne sme obremenjevati ali jih odtujiti, tako da se njihovo lastništvo v nobenem primeru ne more spremeniti. Dars in tudi drugi koncesionarji bodo pri gradnji, upravljanju in vzdrževanju morali v celoti upoštevati

predpise, ki jih sprejme država, s čimer se bo zagotavljala kvaliteta infrastrukture in posledično pretočnost prometa ter prometna varnost. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo gospodu Janku Vebru, predsedniku odbora.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Tudi Predlog zakona o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji je Odbor za promet obravnaval na 13. seji 3. novembra. Tudi k temu zakonu je bila podana zahteva za splošno razpravo, tako da je Državni zbor tudi pri tem zakonu sprejel sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. V uvodni obrazložitvi na odboru je predstavnik predlagatelja povedal, da se s predloženim zakonom uvajata dve bistveni novosti: vzpostavitev koncesijskega razmerja na področju gradnje avtocest in ustanovitev stavbne pravice v korist družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji. Dars ali drug koncesionar bo tako odslej avtoceste gradil, obnavljal, upravljal in vzdrževal v celoti na svoj račun. Javna sredstva za ta namen tako ne bodo več uporabljena. Finančna obveznost države pa ostaja tako le še pri prostorskem načrtovanju zaradi umeščanja tras v prostor in za pridobivanje zemljišč za avtoceste. Za gradnjo poseameznega avtocestnega odseka tako sklene Republika Slovenija koncesijsko pogodbo, katere trajanje je omejeno najdlje za obdobje 50 let. Po preteku tega obdobja mora Dars prenesti avtoceste nazaj v državo brezplačno in seveda v predpisanem stanju glede kakovosti.

Splošni cilj predloga zakona je torej razbremenitev javnih financ na področju gradnje avtocest in s prenosom financiranja na zasebni sektor zagotoviti zasebna sredstva za gradnjo avtocest. Ob tem pa bo država preko razvojnih dokumentov ohranjala strateški razvoj avtocestnega omrežja z določanjem novih odsekov in rokov, v katerih bodo morali biti predani v promet. Tudi Zakonodajno-pravna služba je pregledala zakon in ga proučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom. Opozorila je, da odstop od sistemske ureditve predstavljajo rešitve, ki se nanašajo na stavbno pravico. Namreč, javne ceste, na katere se nanaša predlog zakona, so v skladu z Zakonom o javnih cestah v lasti Republike Slovenije, so javno dobro in izven pravnega prometa. Na njih tudi ni mogoče pridobiti lastninske pravice s

priposestvanjem ali z drugimi stvarnimi pravicami. Je pa ta rešitev tudi predmet Zakona o cestah, ki bo seveda tudi to vprašanje uredil.

Državni svet tudi podpira predlog zakona, tako da smo na odboru obravnavali amandmaje, ki so bili v poslovnem roku vloženi s strani poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS, Poslanskega kluba LDS. Odbor je sprejel vse amandmaje in je na podlagi razprave na seji sprejel svoja amandmaja, in sicer k 8. členu in k 12. členu, tako da smo po opravljeni razpravi o posameznih členih glasovali tudi o vseh členih predloga zakona skupaj, odbor jih je tudi sprejel in danes je tudi dopolnjeno besedilo na dnevnem redu Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 20. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona, o katerem bomo glasovanje opravili v torek 23. novembra v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Ista skupina je predlagala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem zato besedo predstavniku predlagateljev dr. Petru Verliču.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora, spoštovana predstavnik Vlade, kolegice in kolegi poslanke in poslanci!

Zaposleni šolarji, dijaki, študenti, upokojenci in vsi tisti, ki nimajo osebnih avtomobilov, pa se morajo dnevno pripeljati na delo, v šolo, na fakulteto, v trgovino ali k zdravniku, se ne ozirajo na administrativne meje med občinami in na državo. Tudi jih ne zanima, da še vedno nimamo pokrajin. Prav tako jim je vseeno za sistemsko zakonodajo, ki je avtobusne prevoznike s koncesijami zaščitila do te mere, da prevozniki narekujejo, kje in kako bodo potekale linije mestnega

prometa in ne obratno, da bi država in lokalne skupnosti imele pri tem ključne vzvode.

Žal tudi Vlada v svojem mnenju k temu predlogu zakona ugotavlja, da se zaradi obstoječe zakonodaje ne da na tem področju nič spremeniti. A temu ni tako. Da lahko nekaj storimo takoj, kaže predlog zakona, ki smo ga pripravili v naši Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in za katerega predlagamo, da ga danes podprete. Zakaj? Zato, ker, prvič, predlagamo izenačitev mestnega in primestnega linijskega prometa v Ljubljani in Mariboru, ki morata kot občini z več kot 100 tisoč prebivalci že po sedaj veljavnem zakonu obvezno organizirati mestni linijski prevoz kot obvezno gospodarsko javno službo.

Drugič, predlagamo, da direkcija kot državni organ določi migracijsko območje tokov potnikov okoli širše Ljubljane in Maribora. Samo v te občine znotraj migracijskega območja potnikov sta možni podaljšanje oziroma dopolnitev obstoječih linij v korist potnikov in zmanjšanje gneče v širši okolici največjih mest.

Tretjič, vse te linije morajo biti obvezno vpisane v register, ki ga vodi direkcija, s čimer se vzpostavljata pregled in lažje načrtovanje ukrepov izvajanja integriranega javnega potniškega prometa.

Četrto, uvaja se možnost, da se mestni linijski promet subvencionira tudi iz državnega proračuna in ostalih sredstev in ne samo iz občinskih sredstev, s čimer se bodo občinski proračuni lahko vsaj delno razbremenili.

Petič, uvaja se obveznost, da občine za socialno občutljive kategorije potnikov (otroci, šolarji, dijaki, študenti in upokojenci) pred spremembo kakršnihkoli pogojev za njihov prevoz, to je predvsem cene in tarife, pridobijo predhodno soglasje direkcije, da se ne bi zgodili primeri kot nedavno v Ljubljani, ko so bili dijaki, ki ne živijo v Ljubljani, glede mestnih prevozov obravnavani drugače, dražje kot tisti, ki živijo v Ljubljani.

Spoštovane poslanke in poslanci, zelo malo je treba, da že danes izboljšamo prevoze potnikov. To lahko storimo danes tukaj. Predlagam, da podprete ta naš predlog kot primerne za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mnenje Vlade bo uvodno obrazložil dr. Igor Jakomin, državni sekretar Ministrstva za promet.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o prevozih v cestnem

prometu želi predlagatelj spremeniti koncept urejanja javnega linijskega potniškega prometa zlasti na območju najpomembnejših emigracijskih tokov. Takšna sprememba pa pomeni bistven poseg v obstoječo ureditev, saj pomeni še dodaten pritisk na ekonomsko učinkovitost izvajanja obstoječe gospodarske javne službe na tem področju. Predlagan je nov status primestnih avtobusnih linij, ki naj bi imel za posledico paralelno vzpostavljanje novega sistema javnih prevozov, ob tem, da je že sedanja zasedenost na avtobusu razen v prometnih konicah zelo slaba. Namen predlagatelja je, da bi bilo na podlagi sprememb zakona mogoče podaljševati linije sedanjega mestnega prometa v sosednji občini. Na ta način bi prišlo do vzpostavljanja dolgih linij primestnega prometa na območjih pričakovanih emigracijskih tokov. Takšne linije pa že obstajajo. Vzpostavljanje vzporednih linij ne bi pomenilo izboljšane dostopnosti do javnega prevoza, pač pa samo poseganje v obstoječi sistem prevozov, za katere so že bile podeljene koncesije. Mestne občine imajo že po določbah veljavnega Zakona o prevozih v cestnem prometu možnost izboljšati dostopnost do javnega potniškega prometa, izboljšati kakovost storitev in poceniti prevoze. To jim omogoča Uredba o koncesijah na področju avtobusnih prevozov, ki določa, da lokalna skupnost ob pogoju sofinanciranja lahko zagotovi na zelenih linijah večjo število odhodov, dodatne postaje oziroma postajališča. Vzpostavitev dodatnih linij oziroma njihovo podaljšanje lahko omogoča nižjo prevoznino na posameznih linijah ali delu linije za vse uporabnike ali samo za posamezne kategorije. V primeru, da lokalna skupnost izkoristi zgoraj navedene možnosti, lahko bistveno izboljša nivo ponudbe prevoznih storitev na svojem območju. Tako je mogoče z integracijo prevoznih storitev in znižano ceno v sistem javnih prevozov pridobiti pomembno število potnikom. Takšno možnost so že izkoristile nekatere lokalne skupnosti v Sloveniji.

Iz navedenih razlogov žal ni mogoče podpreti predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o prevozih v cestnem prometu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Začenjamo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Socialne nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, ki smo tu notri!

V Slovenski nacionalni stranki, v Poslanski skupini, bomo podprli ta zakon. Dejstvo je, da ta primestni potniški promet ni ustrezno urejen. Če bi gospodje vsaj razmišljali tako, da imamo tudi v teh prevozih določene špice, ko bi morala biti zasedenost teh avtobusnih linij bistveno večja kot drugače, in če bi to upoštevali, bi bilo verjetno drugače, vendar se to ne upošteva. Primestni in mestni potniški promet sta narejena tako, da linije tečejo tako, kot so se zmenili že pred 30 leti in točno v tistih razmikih, namesto da bi upoštevali, da gre fluktuacija prebivalstva v mesto ob določenem času, da je večja in da je ob določenem času, ko se premika iz mesta, tudi večja. V vmesnih časih so avtobusi zagotovo prazni.

Mislím, da ta zakon vsaj v delni meri to tudi upošteva. Zato je smiselno, da ga sprejmemo.

To, da se uvaja možnost, da se mestni in primestni promet lahko financirata tudi iz državnega proračuna, je zagotovo dobro, kajti občine so že tako ali tako obremenjene z ne vem čim vse. Mislím, da bodo morale v kratkem odvajati še več denarja in ga še manj sprejemati v svoje občinske proračune. Če že dajemo denar za vse mogoče, recimo, za potniški promet na Portugalskem, za železniški promet v Grčiji pa mogoče za kakšen konjski promet na Irskem ali kaj podobnega, zakaj ne bi dali za svoje ljudi v svoji državi? To bi bilo smiselno, vendar smiselnost iskati v slovenski Vladi je hudičevo težko. V bistvu je to iluzorno početje. Mislím, da bi se tukaj marsikaj dalo narediti, še posebej, če bi bil sprejet ta zakon, ker bi nekatere stvari postavil na svoje mesto.

Zdaj je vse skupaj nekako zblojeno. Dejstvo je, da si potem lahko določeni privoščijo to, da rečejo, ja, naši dijaki bodo plačevali toliko, tisti, ki pa niso od nas, nas pa ne brigajo. Mislím, da smo premajhna država, da bi si lahko špogali takšno diskreditacijo določenega segmenta dijakov, študentov, upokojencev in delavcev. Zato je pa treba sprejeti ta zakon, da se te zadeve uredijo in da se uredi še kaj drugega.

Smiselno je oziroma bi bilo udi uvajanje registra linij mestnega in primestnega prometa, ki bi ga vodili v direkciji. Tega zdaj ni, zato se tudi mestne oziroma primestne linije povečujejo in podaljšujejo glede na ekonomske želje in ekonomske razmisleke določenih akterjev v teh zadevah ne glede na to, koliko so te linije opravičljive in koliko bodo prinašale denarja.

Dejstvo je, da so mestni promet v glavnem deficitarni, vendar niso deficitarni, ker ne bi bilo potnikov. Potniki bi bili, če bi bile zadeve urejene drugače. Če nič drugega,

poglejmo ljubljanski potniški promet, kjer je treba obvezno plačevati s tisto kartico. Če nimaš kartice, se ne moreš peljati. Marsikateremu turistu se zdi neumno, da bi moral iskati, tekati naokoli in kupovati neko kartico, za katero niti ne ve, kakšna je, ampak bi se peljal, ko bi vrgel noter ali žeton ali vsaj denar. Tega pri nas ni. Morda bi bilo smiselno, da bi se tudi po tem zgledovali kje zunaj, da ne bi jemali vzorov iz nekdanje Albanije ali pa iz Severne Koreje, ampak da bi se obrnili v kakšne bolj pametne loge.

Zato pa tudi sodim, da je ta zakon smotrni, da se ga sprejme, čeprav sem pa na žalost prepričan, da ne bo sprejet. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Milan Gumzar.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Največjo opozicijsko stranko je treba pohvaliti za vztrajnost. O njihovih zakonodajnih pobudah namreč praviloma odločamo večkrat, saj jih praviloma identične ali podobne neumorno vlagajo v zakonodajni postopek.

Tokrat bomo drugič odločali o zakonski rešitvi, po kateri bi bilo mogoče podaljševati linije sedanjega mestnega prometa v sosednji občini. Na ta način naj bi prišlo do vzpostavljanja dolgih linij primestnega prometa, ki bi imele namen zagotavljanja potreb dnevni migracij.

Ker gre za vsebinsko podobno rešitev kot v predlogu zakona, o katerem smo že odločali na seji v mesecu januarju, moramo tudi v LDS-u ponoviti razloge, zaradi katerih takšnim rešitvam nasprotujemo. Najprej potrjujemo oceni, da predlagane linije že obstajajo in da vzpostavljanje vzporednih linij ne bi pomenilo izboljšanja dostopnosti do javnega prometa, pač pa samo poseganje v obstoječi sistem prevoza, za katerega so že bile podeljene koncesije.

Prvi argument za naše nasprotovanje je načelne narave, saj menimo, da sistem javnega linijskega prevoza potnikov v cestnem prometu zaradi svoje narave in stanja, v kakršnem se nahaja, ne prenese parcialnih ali slabo preišljenih posegov, razen če se ne želi v že tako problematični prometni podsistem uvajati dodatno nesmiselno tematiko.

Drugi argumenti so naslednji. V LDS se nam glede na trenutno veljavni sistem zdi razumljivo, da se javni linijski prevoz znotraj posameznega naselja opravi le izjemoma in da je le v najmanjšem obsegu možen tudi med

sosednjimi naselji, če to narekuje dnevna migracija prebivalcev v večja mesta in če se s tem ne posega v izvajanje gospodarske javne službe, torej v javni linijski prevoz potnikov kot gospodarske javne službe, ki jo zagotavlja država.

Ravno tako se nam zdi razumno, da mora za takšne rešitve občina dobiti dovoljenje koncedenta, Direkcije Republike Slovenije za ceste.

Nadalje še menimo, da je smisel mestnega prometa v zagotavljanju morebitnih potreb lokalnega prebivalstva, država pa mora omogočiti splošno mobilnost prebivalstva na ozemlju Slovenije kot celote. Če bi se občine povezovale med seboj in bi vzpostavile tako imenovani primestni linijski prevoz, kot predlagajo in načrtujejo predlagatelji, bi se izgubila povezanost oziroma integrativnost sistema prevozov potnikov v cestnem prometu, za katerega je zadolžena država. Na ta način bi zagotovo prišlo do neenakomernega opravljanja rednih primestnih linij in s tem do neenakosti v poveztljivosti posameznih krajev. Sedanje, žal ponovno samo začasno podaljšane koncesije so podeljene na določenih koncesijskih območjih, kar predstavlja obstoječo mrežo linij avtobusnega javnega prevoza. Koncesijski odnos pomeni tudi izključno pravico izvajanja določene dejavnosti, v kar pa posega obravnavani predlog. Prišlo bi namreč do prekrivanja ali mešanja obstoječe gospodarske javne službe in lokalne gospodarske javne službe, s tem pa do onemogočanja zagotavljanja izključne pravice koncesionarjem, kar pa je eden od temeljev koncesijskega razmerja.

V LDS sicer razumemo interes predvsem mestnih občin, da se mestne linije podaljšajo čez meje naselij in občin, kar bi postopoma zmanjšalo prometne obremenitve v mestih. To pa pomeni, da bi občine po svoje urejale javni prevoz potnikov v cestnem prometu. Delen ali popoln umik države na segmentu javnega linijskega prevoza brez predhodne vzpostavitve regionalnega nivoja in brez celovite spremembe sistema javnega avtobusnega prevoza pa je po mnenju LDS preveč tvegan. Ni namreč zagotovila, da bi občine resnično uskladile svoje interese. Ravno tako niso zagotovljeni stabilni finančni viri, kar pa bi pripeljalo do še večje neenakosti v dostopnosti do te javne storitve med državljanke in državljani glede na kraj bivanja. Zato v Liberalni demokraciji Slovenije predloga zakona zopet ne bomo podprli.

Želimo pa ob tej priložnosti ponovno opozoriti na kronične in aktualne težave javnega linijskega avtobusnega prometa. Število potnikov v javnem linijskem

avtobusnem prometu upada, zato je dejavnost v dolgoletni latentni krizi. Ravno hiranje sistema javnega potniškega prometa, še posebej avtobusnega, kaže na dolgoletno neuspelo prometno politiko in njenih nosilcev. Posebej so prizadeta območja izven vplivnega območja večjih slovenskih mest, avtocest in hitrih cest.

Torej je že tako, da je deprivilegirano podeželsko območje, kjer so poleg rednih avtobusnih linij v zadnjih dveh desetletjih izgubili tudi trgovine, zdravstvene postaje, podružnične osnovne šole, poštna urade in še kaj. Ta proces poteka tiho, brez pozornosti medijev in s tem širše javnosti, vendar pa grozljivo dosledno, kar seveda ni pravilno. Neposredni vzrok za nadaljevanje omenjenega trenda je prav gotovo v dejstvu, da danes država izplačuje avtobusnim prevoznikom samo omejeno kompenzacijo, ki ne pokriva celotne razlike med ustvarjenimi stroški in prihodki pri izvajanju večine avtobusnih linij.

Žal kljub gospodarski in okoljski krizi obstaja glavno prevozno sredstvo v Sloveniji osebni avto, s katerim se v povprečju pelje 1,1 potnik. Premajhna kompenzacija je seveda posledica manjkajočih sredstev v državnem proračunu, ki se glede na letošnje leto v letu 2011 zmanjšuje za 60 %. To pa pomeni, da se bo v letu 2011 obseg avtobusnih prevozov zmanjšal za 7 milijonov kilometrov.

V LDS zagovarjamo stališče, da je treba nujno ohraniti vso dosedanjo stopnjo mobilnosti prebivalcev z javnim linijskim avtobusnim prevozom. Cilj mora biti izboljšanje te mobilnosti in kvalitete avtobusnih prevozov in to ne le zaradi zagotavljanja minimalne mobilnosti vseh prebivalcev in prebivalk Republike Slovenije in s tem skladnejšega regionalnega razvoja, temveč tudi zaradi nujnosti trajnostnega razvoja Slovenije, saj so osebna vozila ena najhujših okoljskih onesnaževalcev z emisijami in hrupom.

Zato ministra za promet in druge nosilce prometne politike pozivamo k sistemskim spremembam ne le na področju javnega avtobusnega prometa, ampak na področju celotnega javnega prevoza. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani, gospod podpredsednik, kolegice in kolegi, predstavnik Vlade, lep pozdrav!

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu želi v določeni meri urejati vrsto zadev: možnost financiranja mestnega, primestnega prometa, v katerega bi se vključil tudi proračun, register mestnega, primestnega prometa in celo vrsto drugih področij. Tudi namen, da občine lahko podaljšujejo linije po praktičnih izhodiščih, je sam po sebi za pozdraviti, ko gre za vsebinske razloge.

Vendar, tukaj naletimo na drugo težavo. To je sistemsko urejanje zadev, na katere so opozorili tudi predhodniki in predstavnik Vlade. Torej, razumemo določene pragmatične razloge za to urejanje, vendar bi s tem nekoliko nesistemskim zakonom povzročili neenakomerno porazdelitev prometa, prekrivanje gospodarske javne službe in splošno javnega prometa in druge nesistemske ureditve.

Tudi sam zaznavam, da število potnikov v javnem prometu drastično upada. Ko sem se pred meseci peljal iz Kopra v Ljubljano, smo bili štirje potniki pa skoraj 4 ure, je celotna procedura trajala in se ne čudim. Torej, zadeve bo treba urediti na splošni ravni. Škoda, da ni prišlo do boljše konzultacije med predstavniki Vlade in predlagatelji. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Lepo pozdravljeni v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Pri obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, in sicer v prvi obravnavi, želimo v Poslanski skupini Socialnih demokratov opozoriti, da je v Evropi javni potniški promet pomemben, saj prepelje dnevno okoli 150 milijonov potnikov, milijonu in pol ljudem za zagotavlja zaposlitev. Se pa seveda tudi znotraj EU ugotavlja, da se na račun povečanja uporabe osebnih avtomobilov zmanjšuje tržni delež javnega potniškega prometa. Zato se je tudi znotraj celotne Unije pokazala potreba po njegovi modernizaciji in povečanju učinkovitosti, da bi se uporaba javnega potniškega prometa znova povečala. Ukrepi oziroma modernizacija se nanaša predvsem na vozila, integracijo sistemov, na zagotavljanje informacij, na kvaliteto storitev in predvsem tudi na povečanje udobja.

Znano je, da se potencialni potniki za javni potniški promet ne odločijo za potovanje, če potovanje vključuje spremembo vrste prevoza ali prestopanja znotraj ene vrste

prevoza, če so čakalne dobe dolge zaradi medsebojne neusklajenosti voznih redov, če je treba kupiti nove dodatne vozovnice, ker sistemi cen in prevozov med seboj niso integrirani oziroma povezani. Torej, če želimo privabiti potnike, potrebujemo enotno mrežo, tako železnice, kot tudi primestne železnice avtobusov in mestnega potniškega prometa.

V Sloveniji je javni potniški promet organiziran v treh podsistemih, in sicer v železniškem, kjer gre za obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu. V ta sistem sodi seveda tudi medkrajevni avtobusni promet. Tukaj država zagotavlja javni linijski prevoz potnikov razen javnega linijskega prevoza v mestnem prometu kot javno dobrino. Z gospodarsko javno službo in na podlagi javnega razpisa podeli koncesije najugodnejšim ponudnikom. Financiranje pa se zagotavlja iz cene storitev ter proračuna Republike Slovenije in iz drugih virov. V tem sistemu deluje tudi mestni avtobusni promet in občina lahko zagotavlja mestni avtobusni promet kot gospodarsko javno službo. V mestnih občinah z več kot 100 tisoč prebivalci pa se opravlja kot obvezna gospodarska javna služba, sredstva pa se zagotavljajo s prodajo vozovnic in iz proračuna občine.

Vsi trije sistemi v Sloveniji med seboj niso povezani oziroma niso integrirani. To je zapisano tudi v Resoluciji o prometni politiki Republike Slovenije. Med drugim je v tej resoluciji tudi zapisano, da za opravljanje gospodarske javne službe veljajo različni pogoji in merila za njihovo izvajanje ter predvsem različni kriteriji in metodologije spremljanja stroškov in prihodkov ter izplačevanje kompenzacij oziroma subvencij cestnim in železniškim prevoznikom. Povsem drugače so vrednotene subvencije pri avtobusnih prevoznikih kot pri železnicah. Zato je nujno potreben zakon, ki bo uredil integriran sistem javnega potniškega prometa v Sloveniji.

Če pogledamo danes obravnavani zakon, torej Predlog zakona o prevozih v cestnem prometu, ugotovimo, da želi urediti dnevno migracijo potnikov z uvedbo primestnega linijskega prevoza, ki se upravlja pod enakimi pogoji kot mestni linijski promet, in sicer kot obvezno gospodarsko javno službo.

Drugi cilj, ki ga ta zakon zasleduje, je, da se mestni potniški promet in primestni promet lahko financirata tudi iz državnega proračuna.

Tretji sklop, ki ga obravnava ta zakon, določa, da si morajo mestne in primestne občine pridobiti soglasje Direkcije Republike Slovenije za ceste k cenam.

Ta izhodišča so sicer na oko prijetna in jih je seveda z vsem spoštovanjem treba tudi obravnavati. Vendar na že opozorjeno dejstvo, da imamo že sedaj nepovezan potniški promet v Sloveniji, bi s sprejemom tega zakona v sistem javnega potniškega prometa uvedli še dodatno kategorijo in prišlo bi celo do vzporednega sistema javnih prevozov, ki bi stabilil že tako nizko ekonomsko učinkovitost zdajšnjega sistema. Namreč z uvedbo primestnega linijskega prometa kot obvezne gospodarske javne službe se poseže v obstoječi sistem prevozov, za katere so že bile podeljene koncesije.

Zato tega zakona v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne moremo podpreti. Pričakujemo pa tako od Ministrstva za promet in seveda tudi od Vlade, da bo pripravila Zakon o integriranem javnem potniškem prometu, ki bo povezal sistem, tako železnic, avtobusov, tako na regijskih linijah, kot tudi v mestnih linijah in seveda tudi uredil cene vozovnic, uredil vozne rede in uvedel predvsem tudi enotno vozovnico. Vse to nam v Sloveniji manjka, če želimo k tej ponudbi, ki jo ta hip že imamo na linijskih prevozih, dodati nov linijski prevoz, to je tako imenovani primestni linijski prevoz, ki je vsebina tega zakona, in v izogib še večjim težavam, kot jih že danes imamo na področju javnega linijskega prevoza, tega zakona ne moremo podpreti.

Kot sem povedal, pa resnično pričakujemo zakon, ki bo povezal dosedanj sistem, omogočil širitev teh sistemov z dodatnimi ponodbami, ki bo še toliko prijaznejši za vse uporabnike, ki bi predvsem ob konicah še kako potrebovali dodatni javni potniški promet, predvsem ko potujejo proti največjim naseljem oziroma mestom. Naša prestolnica je ena od tistih, ki je s tem dejansko daleč najbolj obremenjena. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Lep pozdrav vsem!

Torej predlog zakona, ki ga danes predlagamo, nekateri pravite ponovno, da smo enega takega že vložili, pa ste ga zavrnil, kot zavračate vse naše predloge. Mi bi pričakovali, da bi se vseeno s tematiko seznanili in vsaj poskušali najti kakšno rešitev in jo prinesli v tem času. Res smo se pred slabim letom pogovarjali o podobnem zakonu, vendar pa se od takrat ni zgodilo nič. Niti toliko ne, da bi Vlada rekla, bomo razmislili pa mogoče kaj v tej smeri naredili.

Vsi se strinjamo, tudi moji predhodniki, ki so najprej povedali, da bodo zakon zavrnil, so v nadaljevanju govorili o tistem, kar govorimo tudi mi in zaradi česar menimo, da bi bilo zakon treba spremeniti. Tak predlog smo tudi pripravili. Vsi ugotavljamo, da imamo slabo razvit in nepovezan javni potniški promet, da že zdavnaj ne odgovarja času in trenutku, v katerem živimo, in da bi morali narediti kak korak naprej.

Bog ne daj, da bi pogledali, kaj delajo druge države, in neke stvari poskušali narediti podobno, kot jih naredijo tam. Raje se ukvarjamo z gradnjo garaž, kjer bomo zaračunavali vsem tistim, ki prihajajo dnevno v Ljubljano in v večja mesta, Maribor. Ob tem seveda brez težav uničujemo dediščino itn., se ne ukvarjamo z okoljem, za katerega med drugim in za odpravljanje negativnih posledic namenjamo ogromno denarja, namesto da bi ta denar namenili za izboljšanje javnega prometa, kar bi posledično pomenilo tudi bistveno manj negativnega vpliva na okolje. Ob asistenci raznih ministrstev, mi zelo radi govorimo, da je pač to stvar enega ministra, konkretno v tem primeru prometnega ministra, ni pa stvar kulturne ministrice, ki dovoli gradnjo garaž na Plečnikovi tržnici in podobno. En drugemu bi rekli: "Urejal posle, da se prelivajo ogromna sredstva, učinkov na koncu pa ni takih, kot bi morali biti."

Obstoječi zakon, ki sedaj velja, ne dovoljuje podaljševanj linij mestnega prometa. Mi smo prvič, ko smo že o tem zakonu govorili, povedali s čim se srečujemo vsi tisti, ki prihajajo iz primestnih občin. Z novim zakonom, torej zakonom, ki ga mi predlagamo, bi se mestni promet lahko organiziral drugače. Torej v tistih delih, kjer je mesto res obremenjeno in večinoma ljudje prihajajo dnevno v mesto na delo iz teh primestnih občin, bi po novem, torej po našem predlogu zakona to omogočili. Nekateri stvari se seveda dajo. Glede tega ima ministrstvo prav, vendar pa je vse prevečkrat to odvisno od dobre volje, konkretno za naš primer, župana mestne občine in seveda tudi tiste občine, ki se odločijo za tak način, kajti za to so potrebna sredstva. Tukaj se odločamo kar malo približno, koliko se nam zdi in glede na oceno, koliko bi morala posamezna občina prispevati. Ta Vlada občinam jemlje denar, kar pomeni, da bodo to še težje zagovarjale.

Ne verjamem v finančne učinke, o katerih govorite. Prepričana sem, da, če bi naredili resne študije, bi ugotovili, da nas bistveno več stane dnevna migracija z avtomobili iz vseh primestnih in zalednih občin v mesto, kot pa če bi namenili nekaj sredstev tudi iz državnega proračuna za te podaljšane

linije, ne pa da to obešamo občinam, ki jim tako in tako konstantno obešamo nove in nove zadolžitve, denarja za to jim pa ne damo.

Kot sem rekla, na eni strani namenjamo ogromno denarja za varovanje okolja, za omilitev učinkov onesnaževanja in podobno. Neprimerno ceneje bi bilo sofinanciranje javnega prevoza in podaljševanje linij v primestje, kajti ne moremo enačiti in primerjati celotne Slovenije, ko vsi vemo, da je ali bo ljubljanska regija bistveno bolj razvita od drugih, da je bistveno več migracij kot kje drugje, ker je tudi več zaposlitev in tako naprej. Izgovarjati se ves čas na to, da je problem v tem, ker nimamo pokrajin, mi se s tem strinjamo. Ampak minister za promet prihaja iz stranke SD, ki je glavni krivec, da se na koncu prejšnjega mandata niso uvedle pokrajine. Tako blizu pokrajinam kot smo bili takrat, najbrž kmalu spet ne bomo in tudi pred tem nikoli nismo bili. Napisati v odgovor Vlade k predlogu zakona decembra 2009, torej pred enim letom, da je glavni problem, ker nimamo še pokrajin, to vse drži. Ampak sedaj smo eno leto po tistem po vaših obljubah, da bomo imeli v Sloveniji pokrajine. Naredili niste nič. In v vašem novem mnenju preberemo popolnoma isto, nimamo pokrajin, zato tega ne moremo narediti. Naredite že enkrat tisto, za kar ste bili izvoljeni.

Predlog zakona zahteva soglasje direkcije pri spremembah cen in podobnih stvareh, da ne bi, kot je bilo že omenjeno, prihajalo do tega, da se samovoljno spreminjajo pogoji, da se Mestna občina Ljubljana spomni, da dijaki in študentje iz primestja ne bodo imeli subvencionirane vozovnice. Kljub temu da so, preden so nastale primestne občine, tudi Ižanci, Škofeljčani, Brezovčani mnogi prispevali k temu, da so v Ljubljani neke stvari, ki jih druge občine urejajo, komaj sedaj. In je zato taka samovoljna, ki je celo protiustavna. Kajti po Ustavi smo vsi enaki že na meji, da ne rečem česa, in ni dostojna za to državo.

Ministrstvo v svojem mnenju tudi pravi, da lahko občine že sedaj organizirajo to javno storitev, izboljšajo nivo, kot sem že omenila, brez sredstev kljub temu, da smo v Resolucijo o prometni politiki zapisali mnogo stvari. Resolucija je sicer iz leta 2006, ampak zavezuje vse vlade, tisto takrat in tudi današnjo, da naredi neke stvari.

Mi smo zapisali v vizijo mobilnosti prebivalstva: "Zaradi vse večje stopnje motorizacije je uporabnikov javnega potniškega prometa vse manj, zato ta postaja vse dražji tako za uporabnike kot za državo in lokalne skupnosti, ki ga posredno in neposredno subvencionirajo. Dolgoročno

cenovno sprejemljiva rešitev je le v pritegnitvi večjega števila potnikov." To bi se z našim ukrepom tudi zgodilo. "Tisti, ki od javnega prometa kot lastniki osebnih avtomobilov niso življenjsko odvisni, pa bodo javni promet uporabljali le v primeru ustrezne frekvence" – tudi to prinaša naš zakon – "udobnosti, hitrosti in cene". V nadaljevanju je še govora o tem, da z uvedbo enotnega tarifnega sistema in enotne vozovnice je treba doseči poenostavitev uporabe javnega prevoza potnikov z vidika nakupa vozovnice in tako naprej.

Jaz bi predlagala, da si tako poslanci koalicije kot Vlada preberete, kaj smo v resolucijo zapisali. Še enkrat bi vas opomnila, da ste vsi ali smo vsi zavezani k izpolnjevanju te resolucije. Sicer pa nima smisla, da sprejemamo te stvari, vrzimo jih čez okno pa delajmo od danes do jutri.

Notri smo tudi zapisali, katere cilje želimo doseči: učinkovita raba energije, čisto okolje, povečanje obsega in kakovosti javnega potniškega, cestnega in železniškega prometa, vzpostavitev arhitekture inteligentnih transportnih sistemov in tako naprej. Skratka, zadali smo si cel kup stvari, ki jih seveda odklanjate z razlogi, bomo to kdaj drugič, s tem se danes ne bomo ukvarjali.

Nekateri ste nam očitali, da smo vztrajni, da vlagamo vedno iste zakone. Jaz bom rekla, da je Vlada še bolj vztrajna pri zavračanju le-teh vseh predlogov, ki jih predlagamo v naši Poslanski skupini in leto za letom z istimi argumenti. Če nič drugega bi lahko, kot sem rekla na začetku, rekli vsaj, bomo to proučili, nekaj naredili. In tudi vsi koalicijski poslanci ste napovedali, da bi se moral narediti sistemski zakon, povedali, kaj vse manjka. Seveda doslej niste nič od tega pripravili, niti vaša vlada.

Predlagam, da se pomenite in jim svetujete, da je treba urediti tiste stvari, ki manjkajo v zakonu. Gospod Veber je omenjal, kateri zakon bi bil potreben. Vse to bi ta Vlada lahko v dveh letih že naredila oziroma ima še dve leti časa, da nekaj naredi. Zato bi pričakovali, da bo v svojem mnenju vsaj napisala, bomo se potrudili in nekaj naredili. Za nas je tako, tako kot stvari mi vidimo, samo en razlog, da se naših predlogov ne podpre. Mi smo pač napačni predlagatelj. Kdorkoli drug bi predlagal, bi se najbrž do tega drugače obnašali. Vsi naši predlog so za vas so nedomišljeni. Mogoče res, ampak Vlada jih pa sploh nima, tako da niti nedomišljeni ne morejo biti.

Zato bomo v Poslanski skupini seveda glasovali za predlog, ki smo ga pripravili. Predlagam, da se Vlada zaveže, če je pač težava, da vmesna stopnja ni možna, ker ni

vzpostavljen regionalni oziroma pokrajinski nivo, da nam tudi odgovori, kdaj namerava te stvari urediti, če je pač zainteresirana, da se rešijo problemi, na katere opozarjamo že leto in pol pa še več. Zato smo sprejeli resolucijo in pripravili pokrajinski paket, ker smo nameravali te stvari urediti. Zato bi bilo to dobro, da se ne bi čez eno leto ponovno pogovarjali o istih stvareh, ugotovili, da pokrajini še nimamo, in zato teh stvari ne moremo narediti. Mimogrede je tudi ta vlada obljubila ureditev problema pokrajini in ustanovitev pokrajini. Zato bi pričakovali, da s takimi predlogi tudi pride. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Lojze Posedel.

ALOJZ (LOJZE) POSEDEL: Spoštovani vsi prisotni, lep pozdrav!

Predlagatelja ne bom pohvalil zaradi vztrajnosti, ampak zaradi dejstva, da so v tem predlogu zelo dobro zapisali dejanske probleme, ki so trenutno v potniškem in cestnem prometu. Z mnogimi ugotovitvami in pa tudi rešitvami se v Poslanski skupini Zares strinjamo, kljub temu pa že vnaprej povem, da bomo glasovali za predlog, da ta predlog pač ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Kljub temu pa poudarjamo, da predlagatelji pravilno ugotavljajo, da železniški medkrajevni avtobusni in pa mestni avtobusni promet med seboj niso integrirani in da imamo v državi slabo razvit in pa nepovezan javni potniški promet. Tudi v Resoluciji o prometni politiki Republike Slovenije je med drugim zapisano, da je "nujno sprejeti zakon, ki bo urejal integriran sistem javnega potniškega prometa, in določiti rešitve o načinu integracije storitev javnega prevoza potnikov, postajališč in prestopnih točk".

V Poslanski skupini Zares se strinjamo tudi s stališčem predlagateljev, da obstoječa delitev, ki določa, da medkrajevni avtobusni promet organizira država in da je mestni avtobusni promet v pristojnosti občin, ni primerna oziroma ima kar veliko pomanjkljivosti. Drži tudi trditev, da dnevne migracije potnikov močno presegajo administrativne meje posameznih občin, še posebej mesta Ljubljane in da trenutna zakonodaja ne omogoča podaljševanja linij mestnega prometa v zaledne občine. Ne glede na to, da so v predlogu zakona zajete nekatere zanimive in koristne možne rešitve, bi izboljšanje stanja v javnem potniškem prometu to prineslo, pa se v Poslanski skupini Zares strinjamo tudi s stališčem Vlade, da vsebina

predlaganih sprememb zakona popolnoma spreminja temelj izvajanja mestnega prometa in da bi direktno sprejetje tega zakona prineslo verjetno tudi kar nekaj težav. Dejstvo je namreč, da tudi že obstoječa ureditev v zakonu omogoča možnost posameznim občinam, da same izboljšajo storitve na področju javnega prometa. Vzpostavitev dolgih linij primestnega prometa že obstajajo, zato spremembe zakonodaje na tem področju niso tako nujno potrebne. In predvsem, kar je najbolj pomembno, da bi s spremembami in s sprejetjem tega zakona namreč prišlo do poseganja v obstoječi sistem prevozov, za katerega so že bile podane in podeljene koncesije.

V Poslanski skupini Zares zaradi navedenega ne moremo podpreti predlaganih sprememb. Pričakujemo pa, in to upravičeno, da bo zaradi trenutnih anomalij obstoječega javnega potniškega prometa država čim prej skupaj z lokalnimi skupnostmi pristopila k izboljšanju oziroma vzpostavitvi optimalnega sistema javnega potniškega prometa in da bodo pri tem dobrodošle in upoštevane tudi nekatere dobre rešitve, ki so v tem predlogu predlagateljev. Kot rečeno, bomo glasovali proti predlogu, da je ta predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Torej še enkrat hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat vsi lepo pozdravljeni!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog zakona, saj se strinjamo z obrazložitvijo predlagateljev, da predlagane spremembe in dopolnitve zakona urejajo pravno vrzel pri urejanju primestnega potniškega prometa. Veljavni zakon ureja le kot izjemo in s posebnim dovoljenjem direkcije, da se lahko mestni promet izvaja tudi med več občinami pod pogojem, da mestni promet ne posega v linije koncesij medkrajevnega prometa.

Res je, da v večjih mestnih občinah in še posebej v Ljubljani dnevne migracije presegajo administrativne meje občin in je zato nujno, da se uredi več linijskih povezav z okoliškimi občinami, iz katerih je največ migracij v večja mesta. To še posebej velja za Ljubljano. Vedno bolj se kažejo potrebe, da se linije mestnega prometa podaljšujejo v zaledne občine: Brezovico, Škofljico, Trzin, Domžale, Ig, Grosuplje, Log, Dragomelj, Vrhniko in tako

dalje. Seveda je treba v skladu z Resolucijo o prometni politiki Republike Slovenije istočasno razvijati tudi sistem enotne vozovnice, da bi končno povezali vse tri vrste javnih prevozov, kot je železniški, medkrajevni in mestni prevoz. Takšna oblika bi gotovo pritegnila več potnikov na javna prevozna sredstva, razbremenila mestni promet in ugodno vplivala tudi na zmanjšanje toplogrednih vplivov oziroma negativnih učinkov, negativnih vplivov na okolje. Takšna usmeritev sledi tudi prizadevanjem, ki so zapisana v vrsti dokumentov, sprejetih na nivoju Evropske unije.

Zakon podpiramo predvsem iz dveh razlogov, ker obstoječi zakon sedaj brez večjih težav ne dovoljuje podaljševanje linij mestnega prometa v zaledne občine, predvsem pa iz razloga določanja pogojev in sprejemljivih cen, kar ne sme biti prepuščeno samovolji večjih mestnih občin. Zakon predvideva, da bi morale občine, ki imajo organiziran mestni in primestni promet, pridobiti soglasje za določitev oziroma spremembo cene tarifnih in splošnih pogojev za prevoz otrok, dijakov, študentov in upokojencev v mestnem linijskem prometu. Ureditev primestnega in mestnega linijskega prometa je širšega pomena, saj večja uporaba javnih prevoznih sredstev pomeni izpolnjevanje evropskih predpisov in zmanjševanje okoljskih negativnih vplivov, predvsem pa omogoča cenejši prevoz. Zato se urejanje tega sistema in določanje cen za takšne prevoze ne more prepustiti samovolji mestnih občin, saj bi previsoke cene prizadele najbolj socialno ranljive kategorije potnikov in jih odvrnile od uporabe takšnega prevoza. Država mora preprečiti razlikovanje potnikov med posameznimi občinami, na primer kot v primeru zahteve Ljubljane po različnih cenah vozovnic za dijake in študente, in sicer za tiste, ki imajo stalno prebivališče v Ljubljani, in višjimi za tiste, ki stalnega prebivališča v Ljubljani nimajo. Zato bi bilo tudi prav, da se mestni in primestni promet lahko financirata tudi iz državnega proračuna in drugih sredstev. Dosedanja zakonska rešitev je to obveznost nalagala zgolj občinam.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zakon podprli v prvi obravnavi, damo pa s tem tudi možnost, da ga tako Vlada kot ostali tudi izboljšamo za drugo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Že drugič v tem mandatu je pred nami Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu. Tokrat v malo spremenjeni vsebini. Kljub temu pa v Poslanski skupini DeSUS tudi tokrat menimo, da predlog novele ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Dejstvo je, da so mestni in medkrajevni avtobusni promet ter železniški promet trije segmenti javnega potniškega prometa, za katere upravičeno trdimo in v tej točki potrdimo predlagatelju, da so slabo razviti in nepovezani. Po naši oceni pa predlog zakona, ki je pred nami, ne prinaša nobenih izboljšav na tem področju. V Poslanski skupini DeSUS se pridružujemo mnenju Vlade, da so dosedanje študije in praksa pokazali, da je najprimernejši sistem upravljanja javnega potniškega prometa na državnem nivoju in da vmesna stopnja ni mogoča, ker ni vzpostavljen regionalni oziroma pokrajinski nivo. Prav tako se strinjamo z Vlado, da bi predlagan način pomenil dvotirnost urejanja in upravljanja javnega potniškega prometa. S predlaganim načinom namreč ni mogoče prevozniku zagotavljati izključne pravice, ki mu je bila podeljena z veljavno koncesijsko pogodbo. Ob tem seveda menimo, da bi umik države predstavljal veliko tveganje za urejanje tovrstnega prometa. Ocenjujemo pa tudi, da veljavni Zakon o prevozih v cestnem prometu v 52. členu omogoča povezanost lokalnega in državnega javnega linijskega prevoza, kar že dokazujejo nekatere dobre prakse v Sloveniji.

Kot že rečeno, predloga v Poslanski skupini DeSUS ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Rad bi vas opozoril, da smo se predsedujoči zaradi nekaj vprašanj, kako voditi in pozivati, dogovorili naslednje, da, ko pozovemo kolegico, kolega, poslanko, poslanca k razpravi, hkrati najavimo, kdo bo naslednji. Zdaj bom jaz bral te naslednje večkrat, ker jih manj je prisotnih, ampak kljub temu. Besedo imajo gospod Franco Juri, gospod Matjaž Zanoškar, gospod Miran Jerič, gospod Andrej Magajna, Tadej Slapnik. Naslednji naj se pripravi gospod Branko Marinič. Izvolite, gospod Branko Marinič in za njim gospod Franc Jurša. Ne bo razpravljaj? Potem pa gospod Franci Kek. Ne bo razpravljaj. Gospod Rudolf Petan. Hvala lepa.

Izvolite, gospod Marinič!

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem ostalim!

Mislím, da organizacija javnega prevoza v Republiki Sloveniji ni tako nepomembna, kar je bilo tudi slišati iz predstavitev stališč posameznih poslanskih skupin. Vsi skupaj torej lahko ugotovimo, da se vsi zavedamo, da nekaj ni dobro, da bi moralo biti bolje, pa nam je za to malo mar. Naj bo še nekaj časa tako, ker očitno to nekomu v državi, v Republiki Sloveniji zelo ustreza. Komu takšno stanje ustreza? Tistim, ki namesto, da bi upravljali in zagovarjali javni interes na pošten transparenten način, vidijo svoje osebne priložnosti ali neke ožje interesne skupnosti, ki so tako ali drugače povezane in kasirajo denar od države. Malo pa jim je mar ali opravljajo tisto temeljno funkcijo, zaradi katere smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vložili predlog zakona.

To je zakon, ki nima ne vem koliko členov. To je zakon, s katerim smo predlagatelji poenostavili zadeve do najnižje možne mere, saj vsebuje 5 členov. Če bi bil dejanski interes takšen, kot je bil predstavljen v poslanskih skupinah v tistem uvodnem delu, da je res tu nekaj treba spremeniti, vendar bo potem kasneje, ko bo, če bo. Mi vemo, da to spet ne bo. Že drugič ponujamo razrešitev nekega problema, ki ga najbolj občutijo tisti, ki bi želeli uporabljati javni prevoz. Je že res, da je največji konkurent javnega prevoza kakršnekoli vrste v Republiki Sloveniji osebni avtomobil. Ampak s pametnim pristopom in zgledovanjem po sosedih v Avstriji, Nemčiji, Italiji. Italija je malo kasneje pogruntala zelo dober sistem, ki je zelo integriran, potem bi lahko tudi mi v Sloveniji hitro uvedli nekaj podobnega. Dokler bodo nekateri vsemogočni imeli moč odločanja in pred tem opuščali odgovornost, zakaj ne opravljajo javnega interesa, potem bo pač v naši ljubi mali Sloveniji to tako, kot je. Očitno, da, tako kot je, najbolj ustreza tistim, ki imajo od tega največ. Zagotovo pa ne ustreza tistim, ki jim je to namenjeno. To pa so koristniki takšnega javnega potniškega prometa.

Če bi mi danes imeli vsaj nekaj temeljnih izhodišč integriranega javnega potniškega prometa, potem bi lahko ugotovili, da na železniški postaji lahko kupimo vozovnico, če jo kupimo v Murski Soboti, da se bomo peljali z mestnim prevozom po Ljubljani ali Mariboru ali še kje. Če bi bil ta javni prevoz tako integriran, potem bi imeli tudi takšne vozne rede železniškega prevoznika, avtobusnega prevoznika in še kakšnega, s katerim bi nam bilo omogočeno, da se bomo

pripeljali z avtobusom 5 minut pred odhodom vlaka, kar bi pomenilo, da so avtobusni in železniški vozni redi usklajeni. Pa žal niso.

Če bi sledili izkušnjam sosedov v Avstriji, Italiji, Nemčiji ali katerikoli drugi evropski državi, bi ugotovili, da imamo v Avstriji podoben avtobus, in če ne pogledaš, da je na gumi, kolesih, skoraj izgubiš občutek, ali gre za avtobus ali gre za vlak. Kajti, že po barvi, po zunanem izgledu sta popolnoma enaka. To pomeni, da, če bi bil v Sloveniji resničen interes za integracijo javnega potniškega prometa, potem bi Slovenske železnice razpolagale tudi z določenim številom lastnih avtobusov, ki bi čakali na železniški postaji v trenutku, ko bi potnik stopil z vlaka in vstopil na avtobus ali pa obratno. Žal pa tega nimamo.

Poglejte, potem pride potnik z vlakom v glavno mesto Ljubljano ali pa v Maribor in se ne znajde več na avtobusih, ker so avtobusi vseh barv. Veste, dokler bo prevladovalo razmišljanje v Sloveniji, da je 50 avtobusnih prevoznikov v Republiki Sloveniji pripojenih na državne jasli in hoče vsak svoj vozni red in hoče vsak svojo tarifo in ta barva avtobusov, ali je to Kam Bus ali Veolia ali katerikoli ima svojega političnega liderja, tako dolgo ne bomo govorili o integraciji javnega potniškega prometa. Je nemogoče.

Mi ponujamo in predlagamo konkretno rešitev. Že drugič, pravite, ja, pa še tretjič bomo. Ni to naš interes. To ni interes Slovenske demokratske stranke, ampak je interes javnega potniškega prometa. Prihaja paket železniške zakonodaje. Namesto da bi se predlagatelji lotili tega problema, se lotevajo vsebine predloga železniške zakonodaje, kako bodo kartelom dodali kisika, da bodo lahko naprej dihali. S tem se bomo ukvarjali na naslednjih sejah Državnega zbora, namesto da bi se ukvarjali z dejanskimi problemi, z dejansko integracijo javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji. Ne, raje se bomo ukvarjali s tem, kako preživeti s tistimi, ki so v preteklosti zapravljali ogromne količine denarja na avtocestnem programu. Zdaj se kaže njihova priložnost v koriščenju javnega evropskega proračunskega denarja v investicijah na železnici. In tem je zdaj treba pomagati. Zato spreminjamo sistem reorganizacije Slovenskih železnic, da bomo dali kisika tem, da bodo lahko še naprej dihali in z raznoraznimi karteli gulili državljane Republike Slovenije, namesto da bi jim pomagali pri resnični integraciji javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji.

Vse študije, številni strokovnjaki, ki so plod našega lastnega znanja, čakajo na svojo priložnost. Dajmo jim priložnost, da pomagajo

z lastnim znanjem pri razrešitvi konkretnih problemov. Dokler te volje ne bo, dokler ne bo dejanskega interesa za to, da bi se to področje razrešilo, tako dolgo bomo pač imeli anarhijo na tem področju. Če ste, spoštovani in spoštovane, vsaj delno pogledali vsebino tega našega predloga predvsem na začetku, kjer povemo, kako imajo to urejeno druge evropske države, potem bi lahko ugotovili, da bi bilo v Republiki Sloveniji v relativno kratkem času mogoče to zelo dobro urediti, ampak zares zelo dobro urediti. In potem ne bi imeli tega, kar sem prej govoril, da prideš v prestolnico in se v teh barvah avtobusov več ne moreš znajti.

V sosednji Avstriji potnik ne gleda drugega avtobusa, aha, tiste barve kot je vlak, s tem sem se pripeljal in ta ista barva avtobusa z istim znakom dobesedno, ko izstopiš iz vlaka, butne v avtobus, ki je v lasti železnice, in železnica upravlja ta javni potniški promet.

Pri nas pa imamo avtobusna podjetja, ki so v neki čudni lastniški strukturi. Dostikrat so te lastniške strukture ali pa v večini primerov vezane tudi na lastništvo občin, ki zagovarjajo javni interes. Ampak ta javni interes se v velikih primerih hitro sprevrže v osebni, zasebni ali pa ožji interes. In to ni dobro. To ni prav in to ni pošteno do koristnikov javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji, ki si dejansko to želijo. Saj je res, da statistični podatki kažejo, da je 1,1 ali 1,2 potnika na osebni avtomobil. Ja, ampak dajmo se vprašat, zakaj. Saj je verjetno tu interes nekoga v prestolnici, če tako rečem, da bo lažje razumljivo, da nekdo, ki se pripelje z Jesenic, se pripelje z avtomobilom v center, v centru pa plača drago parkirino. Nekomu je v interesu, da čim več takih osebnih avtomobilov pride v neposredni center ne glede na gnečo, ki je neznosna, ker bo nekdo, ki je spet v povezavi z nekom, zaslužil na kasiranju parkirnine, ki je za uro parkiranja v Ljubljani zame nerazumljiva. Če bi imeli organiziran javni potniški prevoz, verjemite mi, tudi po načelu, da pustiš avtomobil v nekem določenem krogu izven centra Ljubljane, kjer so javna parkirišča namenjena prav temu, da se tisti, ki prihajajo z osebnim avtomobilom, nekaj kilometrov v nekem obroču ustavijo, parkirajo osebni avtomobil, sedejo na javni prevoz, ali je to vlak ali avtobus istega prevoznika, ki resnično dela v javnem interesu, in se pripravljajo v center po opravkih. Ampak to ni interes tistih, ki zagovarjajo tako anarhijo, kot jo imamo danes. In spet prelagamo, češ, da tega ne gre sprejeti, ker to ni povezano, Vlada pa prihaja s svojimi rešitvami. Jaz sem pa povedal, s čim bo Vlada prišla: z zakonom o železnici, da bodo imeli spet nekateri, ki že imajo itak privilegije, naprej možnosti za

potrjevanje svojih privilegijev. S tem se ukvarjamo, in to ni pošteno do ljudi, že tretjič poudarjam, ki bi želeli resnično organiziran, integriran javni potniški promet v Republiki Sloveniji. Spoštovane in spoštovani, če bi imeli danes ustanovljene pokrajine, bi tudi tukaj na področju integracije javnega potniškega prometa bilo veliko bolje in veliko lažje.

Jaz obžalujem, da tudi tukaj, kjer bi z malo razumevanja, z malo popuščanja enega in drugega lahko dobili resnično dober koncept za rešitev tega področja. Ampak očitno to ni interes, in je nekomu, ki ima ožji interes, malo mar za ta javni interes, ki bi ga pa vsaj tukaj v Državnem zboru morali izražati in podpirati. Tisti, ki niso za predlagano rešitev, jaz ne trdim, da je naš predlog edini najboljši, je pa zagotovo osnova, iz katere lahko izhajamo, ki daje temelj za neko nadgradnjo, in če se poenotimo, lahko dobimo v relativno kratkem času dober zakon. In marsikomu bomo prerezali niti, po katerih je danes pripet na državne jasli, in se ne vpraša, kako je integriran javni potniški problem v Republiki Sloveniji.

Mi smo na področju organiziranja, izvajanja javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji daleč, daleč zadaj. In tudi po drugi vložitvi tega našega predloga v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nimamo upanja, da bomo prišli do skorajšnje rešitve, ki bo po vladni proceduri naznanjala prihod zakona s tako vsebino, ki bo uredila javni potniški promet v Republiki Sloveniji. To je malodane neodgovorno do vseh tistih, ki bi v Sloveniji resnično želeli videti integriran javni potniški promet.

Prej sem omenjal uskladitev voznih redov, uskladitev enotne vozovnice. Poglejte, dokler bomo mi uvajali neke kartice urbane ali kaj jaz vem, kaj še vse, potem lahko ugotovimo, da ima nekdo ožji interes, to ni javni interes. Če bi bil javni interes, je to enotna vozovnica, ki velja v Republiki Sloveniji, jo pritisneš na magnet, bo prebral, bo zasledil, ti odprl vrata, in to je to. Tako pa se ukvarjamo z nekimi podjetji, z nekimi posamezniki, ki imajo zgolj in samo osebne, ožje interese. In to ni dobro. Tukaj se nam sesuje javni potniški promet v Republiki Sloveniji. Upam in želim si, da bi prišli resnično do spoznanja, da Republika Slovenija potrebuje integriran javni potniški promet, ne pa kakšna politična stranka. Tudi Slovenska demokratska stranka ne.

Zato dajemo pobudo, da bi v poslanskih skupinah prišli do spoznanja, da je predlagana vsebina zakona primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod Rudolf Petan, pripravi naj se gospod Vito Rožej. (Ga ni.) Marjan Bezjak. Boste vi naslednji?

Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Gre za pomembno vsebino, ne gre samo za prevoze v cestnem prometu, ampak nekoliko širše, kajti to vpliva tudi na gospodarsko aktivnost. Slovenija je v tem trenutku v težkih gospodarskih razmerah in v takih razmerah je verjetno pravi čas, da se zmanjša administriranje. Poglejte, kako masten naslov lahko beremo v današnjih medijih: Država ustvari 5,7 milijona evrov primanjkljaja na dan. Gospe in gospodje, 5,7 milijona evra primanjkljaja na dan! To bi morali zvoniti vsi zvonci. In ko to vidimo in slišimo, bi se morali takoj vprašati, kje lahko kaj pomagamo, kje lahko zmanjšamo kakšno administrativno prepreko, da bi stvari tekle hitreje. Ampak po vsem tem, če se osredotočim samo na današnji dan, kaj smo tukaj v današnjem dnevu doživeli, me sploh ne čudi več, da Slovenija ustvari 5,7 milijona evra primanjkljaja na dan ta trenutek. Poglejte, dogaja se točno to, kar se dogaja že dve leti in kar poslušamo dve leti. Vi pravite, spoštovane gospe in gospodje z vladne strani, da ne podpirate tega zakona, da zakon ni primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo, istočasno pa do neke mere le stežka priznate, da tematika pa je prava, ampak vi se napačno tega lotevate. Ampak, gospe in gospodje, to, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo, tega smo se že naposlušali in jaz bom še enkrat postavil vprašanje: Kaj pa ta vlada in ta koalicija je primerna za nadaljnje vladanje v državi Sloveniji, kjer se danes ustvari 5,7 milijona primanjkljaja na dan? Verjetno je naš zakon prej primeren za nadaljnjo obravnavo kot pa vi za nadaljnje vladanje v Republiki Sloveniji. Na področju prevozov vladajo kaotične razmere. In jaz bi še razumel, če bi rekli, "dobro, saj ta predlog mogoče ni najboljši", ampak niti toliko niste, da bi rekli, "ga bomo pa poskušali dopolniti, popraviti, da bo boljši". Danes smo imeli pod prvo točko, mislim, da zakon o zemljiški knjigi, kjer ima zakon nekaj deset členov, pa je bilo nekaj deset amandmajev, ki jih je pripravila vladajoča večina. To se pravi, popravljali ste zakon. Se pravi, da je bilo skoraj vsak člen treba popraviti. A tisti zakon je pa primeren za nadaljnjo obravnavo? Seveda zato, ker je tam ščitil interes ozkega kroga, tako kot je tukaj v tem primeru, kjer se ščiti monopol nekega ozkega kroga. Sploh nimamo sistema javnega

prevoza – kakšnega sistema še razmišljati nismo začeli, ker nas niti ne pustite. Čim mi sprožimo takšno vprašanje, potem je treba čim prej to končati, zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. In kaj se dogaja? V vsaki ulici v Ljubljani se pa gradijo garažne hiše. V redu, tudi to navsezadnje ni slabo. Ampak kaj to pomeni? Mi dajemo signal: vi kar pridite v Ljubljano, nagnetite se po ulicah, spuščajte trde delce CO2 izpuhe v zrak, saj Slovenija bo to plačala, kazen ni problem, mi bomo pa kasirali v garažni hiši, vi kar pridite z avtomobili. Kako je potem, ko se ti cijaziš pol ure od parlamenta pa tja do Gospodarskega razstavišča, kako to izgleda, tega vam ne bi razlagal. Vas seveda to ne zanima, ker nekdo "hara" denar na garažnih hišah. V večjih mestih je organiziran javni prevoz, ampak kaj pomaga, ko te ta javni prevoz pripelje samo do roba te velike občine, ti pa si mogoče potem deset kilometrov v neki drugi primestni občini in se ne moreš peljati s tem javnim prevozom. Ne, celo več. Na ministrstvu, ker sem to sam doživel, si upam z vso odgovornostjo trditi, tudi tistemu, ki bi v tisti majhni občini želel pripraviti alternativni prevoz ali pa drug prevoz, mu ne daste soglasja. Bil sem zraven, ko smo se trudili, da bi nekemu to omogočili, pa ni bilo v tisti uri nobenega drugega prevoza, pa se na ministrstvu to ni dalo urediti. Si lahko predstavljate? Občinska meja je tista administrativna prepreka, mimo katere avtobus ne more voziti. Preko te meje se ne da voziti, ker se ščitijo interesi nekih posameznikov. Kako to izgleda, ne vem. Po drugi strani pa je Slovenija dobila na vseh mogočih področjih kazni. Kazen za izpuhe CO2. Plačevati moramo kazni nekaj 10 milijonov evrov v Bruselj. Kazni zaradi trdih delcev, zopet izpuhi osebnih avtomobilov, pa seveda tudi tovornjakov. Ko pa se tu nekateri trudimo, da bi organizirali javni prevoz, da bi se lahko od svoje primestne občine pripeljal v Ljubljano ali v nek drug večji center z javnim prevozom, to ni mogoče. Ampak ali si predstavljate, kaj je izgovor? Zakon tega ne omogoča. Si predstavljate, da zakon ne omogoča, da bi, recimo, bila proga, ne vem, od Ljubljane do Grosuplja. Zakon tega ne omogoča. Vmes je meja, vmes je občinska meja. Za vsakega čisto navadnega birokrata bi bilo najbolj enostavno in bi rekel: "O. K., bomo pa spremenili zakon." Ne, pri nas niti to ni mogoče. Pri nas niti tako zanikrnih birokratov nimamo, ki bi rekli, da je treba spremeniti zakon, kar je najbolj enostavno za vsakega birokrata. Ne, to ni mogoče. Zakon tega ne omogoča, zakona pa ne bomo spreminjali, še posebej ne, če ste si ga vi v opoziciji zamislili. Po drugi strani pa dijaki in študentje ne morejo

imeti subvencioniranega prevoza iz primestnih občin v Ljubljano. Ti, ki stanujejo tu, bodo imeli svoje cene, drugi pa nekoliko višje. Koliko je to skregano ali pa v skladu z ustavno pravico enakosti pred zakonom, o tem ne bi sedaj razpravljaj. To vi najboljše veste, ker stalno trdite, kako je nekaj v neskladju z ustavo, kar mi predlagamo. Ampak mislim, da to, kar predlagamo, bi bilo ravno tisto, kar bi bilo v skladu z ustavo, da bi vsi imeli enake pravice. Če se nekdo pelje iz primestne občine v Ljubljano, da ima enako subvencioniranje ali enake pogoje kot tisti, ki je čisto na meji te velike mestne občine. Vi verjetno podpirate monopol, ne vem, Ljubljanskega potniškega prometa, kakšnega drugega prometa v katerem drugem mestu, istočasno pa ne daste licence za progo kakšnemu drugemu prevozniku, ki bi bil pripravljen opravljati progo na celi razdalji. Se ne da. Še enkrat bom povedal, bil sem zraven na ministrstvu, ko smo to poskušali, pa se ni dalo. In v tisti uri ni bilo nobenega drugega prevoza od nobenega monopolista, ampak ni šlo. Tudi to bom povedal, da slučajno od ministrstva danes nihče ne sedi tukaj, ki je bil takrat zraven, ampak večkrat sedi tisti gospod tudi tu.

Podpirate monopole in anarhijo in samovoljo velikih občin. Očitno vam ne gre za urejeno državo. Očitno vam ne gre za to, da bi se ta podatek, da država ustvari 5,7 milijonov evrov primanjkljaja na dan, lahko zmanjšal in da bi ljudem v teh težkih časih omogočili, da bi imeli lažji pristop do službe, če jo že imajo v velikih mestih. Niti tega! Ampak s tem, kar delate, se samo trudite in prilivate še olja, da ne bo več samo 5,7, ampak mogoče 6 ali 7 milijonov evrov primanjkljaja na dan v državi Sloveniji. In to se dogaja kar naprej in se podpirajo monopoli. Takšen zakon smo danes že obravnavali. To je zakon o zemljiški knjigi, kjer državljani sami ne bodo mogli opravljati določene storitve, ampak samo preko monopola odvetnikov in še koga s tega področja. Samo da bo to dražje, da boste še izpulili ljudem, ki že tako ali tako težko živijo, še tisti zadnji evro, ki ga imajo, da bodo nekateri drugi še bolj bogati, kot so že. Ne, tudi tu se sedaj ponavlja isto. V enem dnevu dva takšna primera, sedaj pa ne moremo več trditi, da je to slučaj. In tudi jaz ne bom več rekel, da je slučaj, da ima Slovenija 5,7 milijonov evrov primanjkljaja na dan. To je zavestno in načrtno. Očitno to nekomu ustreza. To, da je pa ta vlada tako nesposobna, si pa tudi jaz ne upam več trditi. Ampak očitno gre za monopole, za ustvarjanje monopolov, ker očitno so ti monopoli, ne vem, imeli velike zasluge, da je prišlo do teh svinjarij pred

volitvami, da se je nekoga očrnilo in degradiralo in da ste zmagali.

To je več kot očitno in jaz podpiram naš predlog. Pričakoval bi, da bi ga vi podprli in si prizadevali, da bi ga izboljšali. Da se to da, sem vam povedal, da smo danes imeli tak primer, nekaj deset členov pri zakonu pa nekaj deset amandmajev na predlog tega zakona. To se da, samo volja mora biti. Očitno pa tukaj v tej koaliciji, v tej vladi te volje ni. Jaz podpiram ta zakon, ker menim, da gre v pravo smer. Ne gre za to, da bi se samo usedli pa jokali, da so razmere težke, tukaj je nekaj treba narediti. Treba je poskušati nekaj narediti, ne takoj reči, "ne, to pa ni, zato ker ste vi to rekli". Gre za skupno zadevo in vsi se tako ali drugače srečamo s težavami pri javnem prevozu. Jaz podpiram ta predlog zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod Marjan Bezjak. Naslednji bo gospod Gvido Kres.

Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni državni sekretar iz Ministrstva za promet, s sodelavcem, kolegice poslanke in poslanci!

V Slovenski demokratični stranki smo se odločili, da vložimo zakon o prevozih v cestnem prometu zgolj iz enega razloga, ker želimo, da se ta zakon, ki je verjetno že več kot 50 let star, novelira in napravi takšen, kot ga danes potrebujemo v sodobnem času, v katerem živimo.

Predlog zakona je pomembno sprejeti iz razloga ekologije in hitrejšega pretoka ljudi iz točke a v točko b. Vse te stvari so zapisane v tem zakonu, ki ga danes predlagamo. Nujna je integracija javnega prometa v Sloveniji. S tem bi dejansko naredili velik korak naprej v sistemu ekologije. Sami vemo, da je dejansko Ljubljana zelo podvržena slabim klimatskim razmeram in zaradi tega je vpliv na okolje ali onesnaževanje zraka tukaj v tem mestu še mnogo večji. Vsi vemo, da se dnevno pripelje v Ljubljano preko 28 tisoč ljudi z javnim ali osebnim prometom, predvsem z osebnimi avtomobili. To je dejansko zakon, ki je pripravljen, in bi se tako kar precej rešili tega prometa, tega onesnaževanja okolja v glavnem mestu Slovenije. Zakaj se prav mi lotevamo tega zakona? Ravno zato, ker nam ni vseeno, kako bomo živeli, v kakšnem okolju, v kakšnem podnebju bomo živeli jutri in kdo bo imel kakšen monopol ali korist. V našem interesu je, da dejansko približamo ljudem javni prevoz, ki bo omogočal večjo pretočnost, hitrejšo pretočnost ljudi tudi iz primestnih

občin, ne samo mestnega prometa. Jaz sem prepričan, da bi s tem naredili korak naprej, kajti s tem bi se znebili takšnih gneč v glavnem mestu in normalno v večjih mestih, kot so Maribor, Novo mesto, Koper itd. in zaradi tega je pomembno, da gremo korak naprej.

Druga pomembna stvar. Jaz vem, da so vsi predhodniki iz poslanskih skupin govorili, da je potrebna novelacija zakona, nihče pa ne naredi koraka naprej. Jaz vem, da je v tem zakonu s skupnim sodelovanjem vseh ekspertov mogoče narediti še kakšen korak več, saj nikjer ne piše, da smo mi kot predlagatelji najboljši, ampak trudimo se biti dobri in skrbimo za boljši jutrišnji dan državljanov. Res je, da bi bilo pomembno, da država tudi sofinancira del vozil, sploh v večjih mestih ali v pomembnih turističnih ali takšnih mestih, na primer električne avtobuse. Kaj pomaga, če je v mestu Piran onemogočen promet z vozili, če pa avtobusni promet v letnem času poteka iz točke A v točko B in žal niso niti toliko, da bi vsaj električne klime montirali na avtobuse. Ne, avtobus 10, 15, 20 minut "laufa", onesnažuje okolje, da hladi v vročih dneh avtobus. Žal. To so stvari, ki bi jim morali dati poudarek. Jaz ne bom predolgo razlagal tega zakona, ker verjamem, da bo čez čas prišel ta zakon ponovno v obravnavo, ravno s tega vidika, ker bo nekdo drug predlagatelj tega zakona, približno takšnega, kot je tudi danes vložen.

Jaz bom ponovil besedo ministrice za gospodarstvo, ki je rekla: "Jezus Kristus!" Tudi jaz pravim: "Jezus Kristus, Slovenija drvil!" Veste kam? K tem bankovcem, ki jim je včasih Markovič za časa Jugoslavije dajal številke nula zraven. Tukaj je bankovec 20 tisoč evrov, verjetno bo Slovenija začela tiskati takšne bankovce, če bomo hoteli preživeti v tem naglem padcu Slovenije navzdol. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Gvido Kres. Naslednji bo gospod Alojz Potočnik. Ne, gospod Ivan Grill.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana kolegica, kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

V vsakem primeru se strinjamo s tem, da je treba ureditev primestnega in mestnega linijskega prometa urediti, da je to širšega pomena, predvsem pa me v tej zgodbi moti sebičnost mestnih občin. Kot da se mestne občine lahko razvijejo same od sebe, kot da s tem, ko je velika migracija v ta mesta, ta mesta celo ne pridobivajo. Prepričan sem, da če to vržemo na kalkulacijo, da tisti stroški, ki se jim več s tem zgodi, so sigurno povezani z večjim profitom vsega prebivalstva, ki prihaja v mesta.

Od dijakov, služb, od vsega tega, ti ljudje tudi dnevno v mestu trošijo. Iz izkušenj vem, da se celo tisto, kar se doma porabi, spet nabavi tukaj, kjer si v službi, in iz tega je sigurno velik plus. In trdim, da bi država morala preprečiti razlikovanje potnikov med posameznimi občinami, kot so trenutne zahteve Ljubljane, in da se stvari poenotijo na državni ravni, potem pa se znotraj tega dogovori oziroma uvede enotna cena, iz katere se potem tudi pravilno, fer in pošteno zadeve pokrijejo, kot se morajo. Nikakor pa ne na račun direktne obremenitve prebivalcev in prebivalcev, državljanov in državljanov, ki vsak dan prihajajo v centre.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ivan Grill. Naslednji bodo gospod Miroslav Klun, Vili Trofenik, Lojze Posedel, gospa Cvetka Zalokar Oražem, Alenka Jeraj.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo.

Mogoče za tiste, ki spremljajo ta prenos in če morda v dosedanji razpravi mogoče niso uspeli razbrati, kaj je osnovna poanta tega predloga zakona, ki je kratka, obenem pa zelo, zelo koristna, in sicer, da bi se s pomočjo takšnega zakona skušala zagotoviti večja uporaba javnega prevoza in bi se omogočilo ljudem, ki nimajo svojih avtomobilov, svojega prevoza, to so predvsem starejši, otroci, mamice z otroki, da jih lahko peljejo v šolo, vrtce, glasbeno šolo, k zdravniku. Ampak ni samo ta moment tisti, ki bi ga morali zasledovati v Sloveniji, zelo pomemben je tudi okoljevarstveni. Večkrat je že bilo v parlamentu tudi v tem mandatu moč zaznati, da naj bi si ta vlada, ta koalicija prizadevala z nekimi načrtnimi programi, rešitvami, ki bodo ljudi spodbujali k večji uporabi javnih prevoznih sredstev. Ko se je sprejemal zakon o davku na motorna vozila, kjer se je seveda davek povečal – mi smo temu zakonu nasprotovali –, je bil eden izmed pomembnih argumentov predvsem s strani koalicije, da bo ta višji davek ljudi spodbudil, da bodo v večji meri uporabljali javna prevozna sredstva. To se veda ni res. Res je, da je bil ta zakon namenjen temu, da se poveča priliv v državno blagajno, pa žal kljub temu zakonu, kljub večjemu davku, večjim trošarinam še vedno vidimo, da država vsak dan ustvari kar 5,7 milijona primanjkljaja na dan.

Pa ne samo to. Zelo me preseneča lahkota predvsem koalicije, tudi vlade, ko ta zakon enostavno ignorirajo, pravijo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Pri tem ponavljajo, da je bil podoben zakon v obravnavi že nekaj časa nazaj in da smo v

Slovenski demokratski stranki zelo vztrajni, kar nam štejejo v čast. Glejte, res smo vztrajni, kajti upanje umre zadnje. In jaz upam, da se bo mogoče pa le s strani vlade ali koalicije pripravila neka rešitev, ki bo takšno rešitev, kot jo danes predlagamo mi, nadomestila. Tudi pri tistem prvem predlogu zakona, ki smo ga predlagali, ki ni bil povsem identičen, je pa zasledoval enake cilje, smo pričakovali, tako je bilo tudi razloženo takrat, da ta zakon ni dovolj celovit, da bo Vlada pripravila nekaj bolj celovitega, bolj kompleksnega. Toda danes vidimo, da na tem področju ni narejenega nič. Zato nas ne ponovno "špotati", če se bo čez nekaj mesecev ponovno pojavil podoben zakon, mogoče bomo dali nek drug naslov, pri čemer je bilo danes s strani koalicijskih poslancev rečeno, da naj bi bila to neka integrirana zadeva, bomo dali pa naslov zakon o integriranem prevozu, v katerem bi se enake zadeve reševale.

Kot sem povedal, v Sloveniji je žal v vedno večjem porastu uporaba osebnih vozil, v katerih se vozi eden, redkokdaj vidimo, da se vozita dva, predvsem na teh dolgih progah. Sam se vozim v Ljubljano, pa imam možnost na avtocesti resnično videti, ne vem, če srečam 5 % avtomobilov, kjer se vozita dva, poleg voznika še sovoznik. Vozimo se sami. Pred 20 leti, pred 25 leti je bila situacija drugačna – tudi v mestih. Kjer so imeli organiziran potniški promet, so bili mestni avtobusi polni, avtobusne postaje so bile polne. Potem pa se je ravno zaradi slabih rešitev, zaradi sprememb, ki so ljudi silile v to, da so se začeli posluževati svojih avtomobilov, marsikdo si je ravno zaradi slabih prometnih povezav s potniškim prometom kupil še en avto, kajti družini, ki ima dva otroke, verjetno zaradi slabih prometnih povezav javnih prevoznih sredstev ne zadošča en avto za vse obveznosti, ki jih mora opraviti. In posledica tega je, da so se ali pa smo se ljudje vedno bolj odvajali uporabljati javna prevozna sredstva, po drugi strani vedno bolj navajati na osebne avtomobile, to pa povzroča onesnaževanje okolja, gneče na cestah, več prometnih nesreč. In sedaj obrniti ta trend zopet v prid javnih prevoznih sredstev, ne bo lahek zalogaj. Zagotovo ne bo lahek zalogaj. Jaz sem prepričan, da bo treba veliko akcij celovitih sistemskih rešitev, ki bodo ljudi navdušile ali pa tudi usmerjale, pa ne samo zaradi ekonomskih razlogov, tudi zaradi takšnih ali drugačnih, mogoče, da se bomo tudi ozavestili v to smer. Ampak nekje je treba začeti. In ta zakon je zagotovo en korak k temu. Tudi če bi se s strani države potem financiral ta javni prevoz v mestnih občinah, kjer to imajo, bi bilo to lahko v veliko olajšanje

ali pa tudi v pomoč. Sam lahko spremljam v Mestni občini Novo mesto, od koder prihajam, kjer imamo mestni potniški promet, ampak vam povem, da razen ob jutranjih konicah, pa mogoče v času zaključka delovnega časa ali zaključka šol, se tisti avtobusi vozijo sami. Šofer ali zdaj po novem so že tudi ženske, ki to vozijo, se avtobusi vozijo sami. Ker se veliko kot poslanec gibljem po terenu v drugih občinah, kjer prevoza nimajo, po ruralnih območjih, pa je predvsem za starejše ljudi največ vprašanj ravno zaradi slabih prometnih povezav in si tega želijo in me tudi sprašujejo, ali se da kaj narediti, da bi avtobusi vozili tudi po takšnih krajih, ne samo v tistih mestnih središčih ali v urbanih predelih, pa tega žal ni, ker so rešitve takšne ali pa takšna zakonodaja, ki to onemogoča oziroma po drugi strani tudi povečuje stroške. Še en zanimiv podatek, ki je mogoče danes že zastarel, še bolj v prid temu zakonu, je ta, mislim, da dve ali tri leta nazaj sem imel možnost analizirati prihodke v Mestni občini Novo mesto s strani prodanih vstopnic oziroma vozovnic za avtobusni promet. In ker sem imel tisti pregled števil, je bilo ugotovljeno, da s tistimi vozovnicami niso pokrite niti plače šoferjev. In potem ne čudi podatek, da ena takšna občina na leto vsaj s 500 tisoč evrov mora subvencionirati tiste izbrane koncesionarje, da lahko opravljajo tudi ta prevoz. Kot ste že poslanske skupine predvsem v koaliciji napovedale, da tega zakona ne boste podprle, Vlada ravno tako, v opoziciji nas je premalo, kljub temu da je to konstruktiven predlog, vas zato prosim, da nikoli več tukaj ne ponavljate, da smo v opoziciji populistični, da dajemo takšne predloge, ki so neuresničljivi, da povečujejo stroške v državnem proračunu. Glejte, ravno ta zakon ni tak. Če bi bilo malo dobre volje, bi se lahko, če ne drugega, v tem besedilu, če je res kje mogoče kakšna zadeva, ki ni najbolj domiselna, se to spremeni, imamo časa še v dveh obravnavah, da ga spreminjamo. Verjamem, da tega v koaliciji ne bo, saj ni razumevanja in podpore. Dajte potem, pozivam predvsem Vlado, ministrstvo, pripraviti nek zakon, ki bo v tej smeri to problematiko, ki je problem, res je to problem, tudi reševal, da ne bomo potem ob naši ponovni vložitvi neke podobne rešitve poslušali, da boste pripravili nov predlog. Glejte, vaš mandat se izteka, polovica mandata je za vami, če ne prej, bo čez dve leti verjetno to potem priložnost za drugo vlado, drugo koalicijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa Alenka Jeraj. Naslednji je gospod Janko Veber.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Človek ne ve, če ima smisel to govoriti prazni dvorani in koaliciji, ki zaznava iste probleme kot mi, ampak jih noče reševati, pač pa se o tem rajši ne pogovarja.

Moram reči, da sem predvsem razočarana; vedno reči, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, je zelo podcenjujoče do nas, ki smo ga pripravljali. In najmanj, kar bi si želeli, je to, da odpremo razpravo, da se o tem pogovarjamo, ampak očitno ni v interesu ne Vlade ne koalicijskih poslancev, se vam ne ljubi ne pogovarjati ne razmišljati o problemih, ki jih izpostavljamo. Mi smo predhodno povedali cel kup stvari, zaradi katerih bi tak zakon, tudi morda modificiran –, če res mislite, da nekih stvari nismo dobro dorekli. Niso problem samo tisti, ki so zaposleni v mestu. Otroci iz primestja hodijo v Ljubljano v glasbeno šolo, hodijo na treninge in na cel kup dejavnosti in tudi njim ne omogočamo, da bi lahko prišli z javnim prevozom, pač pa jih starši vsakodnevno prevažamo sem in tja. Vsako leto ob dnevu brez avtomobila zapremo dele Ljubljane, zapremo center in se potem vsi tisti, ki bi se sicer peljali čez center, peljejo malo okoli; povzročimo še večji kaos, namesto da bi vsako leto ob dnevu brez avtomobila odprli večje parkirišče na obrobju mesta in ljudi poslali na avtobus. Tako delajo drugje, pri nas imamo pač neko čudno filozofijo in se teh stvari ne znamo tako lotiti. Del države so tudi upravne enote, ki z dajanjem soglasij na raznoraznih lokacijah novim in dodatnim garažam v mestu še spodbujajo tako negativno politiko; torej, še več avtomobilov v mestu, za razliko od Londona, drugih mest, ki so že zdavnaj zaprli centre mest za osebne avtomobile in stvari uredili drugače, financirali, ogromno vložili v kolesa, v javni prevoz in tako naprej. Mi pač delamo stvari v neko drugo smer. Predlagala bi, da bi koalicija vseeno dala priložnost temu zakonu, da se vsaj odpre razprava na Odboru za promet, da se poskuša pač najti neke rešitve, ker sicer še v nadaljevanju nekaj let ne moremo pričakovati kakšne razlike od današnjega stanja. Če so koncesijske pogodbe podpisane in so neke stvari uveljavljene, moramo razmišljati, kaj pa potem, ko ne bodo več, ko se bodo iztekle, ker najbolj enostavno je pa najbrž jih podaljšati in nadaljevati tako stanje, kot je. Mi moramo zdaj pripraviti rešitve za takrat, ko se te stvari iztečejo, ne pa, da se bomo takrat začeli pogovarjati in bomo spet rabili neko desetletje, da bomo kakšno stvar premaknili. Zato bi tukaj apelirala, da razmislite, če je zakon res tako slab, da boste težko glasovali za njega, da ga vsaj spustimo v nadaljnje obravnave in se

potem na odborih, ki so pristojni za to, o tem pogovarjamo. Predvsem bi si želela, ker je bilo kar nekaj predlogov danih, ne slabih, jaz ne trdim, da so vse naše rešitve idealne in najboljše, ampak skupaj pa najbrž lahko najdemo idealne in najboljše.

Zato bi bilo res na mestu, da se zakon podpre in se odpre razprava na pristojnem odboru, katerega članica sama nisem, vem pa, da je to problem in da te stvari bi bilo pametno čim prej urediti, zato tudi podpiram naš predlog zakona.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jakob Veber. Naslednji bo predstavnik Vlade.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Še enkrat želim nekako poudariti, da resnično potrebujemo na področju javnega linijskega potniškega prometa zakon, ki bo vse izvajalce tega prometa v Sloveniji povezal, zato da bodo vsi delovali v enem sistemu, z enotno vozovnico, z usklajenim voznim redom, in upam si reči tudi, da bodo vsi zainteresirani tudi izboljšali svoj vozni park, zato da privabijo tudi čim več potnikov na svoja vozila oziroma prevozna sredstva.

Se pa tudi strinjam z ugotovitvijo, ki je bila podan s strani opozicije, da razlaga, ki je v odgovoru Vlade, da zato, ker vmesna stopnja ni možna, ni možno vzpostaviti regionalni nivo tudi linijskega prevoza. Torej, gre za dejstvo, da tudi če bi imeli pokrajine, bi mi še vedno potrebovali nekoga, ki bi vse te linijske prevoze koordiniral; bodisi tiste na državni ravni, na regionalni kot tudi na lokalni ravni. Še vedno bi ostal ta problem tudi v primeru regij nerešen oziroma bi se pravzaprav ta problem še celo povečal, ker bi imeli še več igralcev na tem trgu in še težje bi usklajevali vozne rede oziroma, če ne bi imeli nekoga, ki bi to usklajeval, bi postala zadeva še bolj neusklajena. Tudi sicer sam sistem vzpostavitve pokrajin v Sloveniji ni bil nikoli tako dobro dorečen, da bi funkcioniral kot celota v neki regiji.

Tudi če vzamemo samo za primerjavo območje, ki je tudi del razlage tega zakona in se nanaša na Ljubljano in potem na primestne občine, kot so Škofljica in naprej tudi proti Kočevski, lahko ugotovimo, da so se te meje pokrajin spreminjale – in katera bi bila pravzaprav tista pokrajina, ki bi usklajeno lahko delovala na področju primestnega avtobusnega prometa? Še vedno bi ostala Ljubljana kot taka, s svojim sistemom – seveda se je potem tudi del pokrajin priključeval ali eni ali drugi in stvari so bile nedorečene, zato do ustanovitev pokrajin v Sloveniji ni prišlo. Pa

tudi ne nazadnje, če ostanemo pri pokrajinah in pri teh linijskih prevozi: v veliki meri bi vsa sredstva ali pa kar velik del sredstev, ki bi jih pokrajine dobile, morala vlagati v vzdrževanje cest, po katerih se izvaja ta promet, v vzdrževanje tudi regijskih železniških prog; in če pogledamo, kakšni zneski so, potem bi lahko zelo hitro ugotovili, da pokrajine s tistimi viri, ki so jim bili dodeljeni v primeru predloga, ki je bil takrat obravnavan, lahko ugotovimo, da pravzaprav ne bi obvladovale niti cestnega sistema, niti železniškega, še manj pa poskušale zagotavljati tudi učinkovit linijski javni prevoz. Tako da tukaj na tem področju mislim, da je nepotrebno iskati rešitve, ki dodatno obremenjujejo državni in lokalni proračun, potrebno je stvari racionalizirati in zakon o integriranem javnem potniškem prometu je edini, ki lahko racionalizira vse to delovanje in dvigne raven tega javnega linijskega prometa na bistveno višji nivo, kot je danes.

Tudi sam sem mnenja, da bi ta zakon že moral biti v parlamentu in ga bi po mojem mnenju tudi lahko obravnavali, ne vidim prav nobenih posebnih zadržkov. Čeprav so zadržki, verjetno, ravno pri vsakem prevozniku posebej, zato ker hoče vsak svoj vrtiček obdelovati še naprej in se ne želi pogovarjati s sosedom oziroma drugim prevoznikom. To lahko preberemo ne nazadnje tudi iz besed ali misli, ki so zapisane tudi v časopisnem članku, ki je bil objavljen 29. oktobra na temo Z vlakom mimo Škofljice. Gre za obnovo proge Grosuplje–Kočevje. Tam predstavnik Slovenskih železnic mirno pove, da razmišljajo o tem, da bi omogočili parkirišča, na katerih bi potem parkirali avtomobile, se presedli na železnico in potovali proti Ljubljani. Manjka mi v tej razlagi predvsem to, da pričakuje, da bo omogočen tudi avtobusni promet do tiste postaje, kjer lahko vstopiš na vlak in se odpelješ proti Ljubljani. To še posebej izpostavljam zaradi tega, ker se srečujemo z izjemnimi zastoji v jutranjih konicah in tudi v popoldanskem obdobju z zelo gostim prometom in zelo majhnimi hitrosti, ki jih lahko dejansko dosegaš na tej cesti, ko voziš ali v konicah ali pa tudi sicer zaradi številnih omejitev skozi naselja in slabih cestnih elementov te ceste. Torej, rešitev bi v zelo kratkem času lahko bila združen, integriran potniški promet, tako avtobusni kot železniški. In v kolikor ne bomo sprejeli tega zakona, ki bo to povezoval, seveda ne bomo v Sloveniji tudi tega področja uredili na način, da bo organizirano na racionalen način in da bo predvsem učinek do tistih, ki to storitev potrebujejo, prijazen. Zato mislim, namesto da se vlagajo enaki zakoni, vsaj po tem, kar

smo na hitro pogledali ta predlog zakona, ki ga danes obravnavamo in je praktično identičen tistemu, ki smo ga obravnavali pred nekaj meseci. Pravzaprav vidim neko dobrobit tega v tem, da lahko na glas govorimo tudi v parlamentu o temu problemu. Žal pa moram poudarjati, da ta zakon resnično s tem, ko uvede tudi nov način prevoza, ki se imenuje kot avtobusni primestni linijski prevoz, povzroča še dodatne težave in dodatno neusklajenost pri voznih redih, predvsem pa posega tudi v že sklenjene koncesijske pogodbe. Pač, nekatere pogodbe so resnično takšne narave, da brez odškodnin, če hočeš to spremeniti, ne gre. In s kakšnimi stroški je to povezano, bi seveda moral tudi ta zakon povedati, če bi želeli v Državnemu zboru odločiti o tem in reči, da so ti kriteriji, ti zneski obvladljivi in da naj sprejmemo ta zakon, ker bo manjša škoda za javna sredstva in bomo rešili problem javnega potniškega prometa. Žal teh podatkov ta zakon ne vsebuje, zato ga ni mogoče v takšni vsebini podpreti. Mogoče bi bilo res bolje, tudi če razmišljate še o tretjem, da ga poskušate dopolniti z bolj konkretnimi vsebinami predvsem pri ocenjevanju stroškov in posledic, ki jih prinaša sprejem takšnega zakona.

Toliko samo, bi rekel, kot dobrohoten napotek za to, da se ne bomo vrteli v začaranem krogu in pravzaprav ne prišli korak naprej pri reševanju teh problemov. Prepričan pa sem, da bo ta razprava pripomogla k temu, da bo Ministrstvo za promet pripravilo ta zakon o integriranem javnem potniškem prometu in ga dalo v proceduro tudi Državnemu zboru in da je to nekaj, kar lahko tudi ta današnja razprava v tej splošni razpravi prve obravnave tega zakona pripomore h temu, da se problem javnega potniškega prometa začne hitreje reševati.

Zato ne potrebujemo druge obravnave na Odboru za promet, kajti tam se lahko pogovarjamo o posameznih členih, o amandmajih h tem členom, ni pa mogoče širiti vsebine tega zakona in zato je res primerneje, da se zaključí obravnava tega zakona in da začnemo potem neko novo poglavje, ki pa bo resnično dalo rešitev za celoten sistem javnega potniškega prometa v Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Želi besedo predstavnik Vlade? Izvolite, gospod dr. Jakomin, državni sekretar.

DR. IGOR JAKOMIN: Hvala lepa.

Večkrat je bilo omenjeno, da naj bi Vlada pripravila zakon o javnem potniškem prometu in ga čim prej dala tudi v obravnavo. Ministrstvo za promet ima že izdelane

strokovne podlage za ureditev celotnega področja javnega potniškega prometa in tudi že pripravljen osnutek zakona o javnem potniškem prometu. Osnutek imam tudi s seboj, če koga zanima, obsežen je petinsedemdeset členov in, kljub temu da je že tako obsežen, še vedno ni razdelan na področju financiranja in razmejitev pristojnosti, kar bo v bližnji prihodnosti tudi dodelano.

V sklopu priprave projekta integrirani javni potniški promet so še v fazi izdelave nekatere študije, ki bodo natančno pokazale, kakšen model upravljanja in izvajanja javnega potniškega prometa je optimalen za Republiko Slovenijo.

Nadalje, dostikrat je bila omenjena danes tudi višina cene vozovnice. Predlog, da bi morala občina za določitev oziroma spremembo cen tarifnih in splošnih pogojev za prevoz otrok, dijakov, študentov in upokoencev v mestnem linijskem prometu pridobiti prehodno soglasje direkcije, ni mogoč. Upravičenost do višine subvencije za prevoz oziroma ceno vozovnice bodo po novem zakonu o upravljanju pravic iz javnih sredstev določali občinski socialni centri na podlagi podatkov davčne uprave. Ti centri bodo sporočali prevoznikom višino subvencij za posameznega dijaka oziroma študenta. Zakon se bo začel izvajati 1. septembra 2011. Podatke o višini subvencij za prevoze dijakov in študentov pa bo zajemala centralna zbirka podatkov.

Kar se tiče pa operativnega dela na področju integracij javnega potniškega prometa, moram povedati, da so na ministrstvu v pripravi vse podlage za ustanovitev direkcije za integriranje javnih potniški promet. Ta direkcija bo integrirala vse vrste prometa v Sloveniji. Usklajevala bo vozne rede in bo združila vse kadre in vsa sredstva, ki so sedaj razdeljena po štirih ministrstvih, ki tako ali drugače subvencionirajo razne vrste skupin v Sloveniji. Pri ustanovitvi te direkcije ne gre za povečevanje zaposlenih in števila operativnih ljudi, ampak gre preprosto za prerazporeditev operativnih zmogljivosti, ki so razdeljene na štirih ministrstvih v eno enoto, ki bo lahko uspešno in tudi učinkovito integrirala celotni javni potniški promet v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Želi besedo predlagatelj? Izvolite,
gospod dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

Najprej bi se zahvalil državnemu sekretarju in direktorju Direktorata za promet na ministrstvu. Res je, da je petek in pač, opozicija ima to smolo, da kadar predlaga

zakone, pride na vrsto ob petkih, pa mogoče že kdo malo glede na uro, ampak oba predstavnika sta tu in poslušata to razpravo. Jaz nisem videl pogosto tudi ostalih predstavnikov Vlade, da bi tako resno sedeli ves čas v dvorani. Res mislim, da je to tudi en dodaten napor, ki ga vsaj ministrstvo kaže pri tej temi, če že poslanci koalicije ne kažejo, razen redkih izjem, interesa pri tej temi, ki je tako pomembna in ki jo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, tako kot ste danes vsi ugotovili, vztrajno vlagamo. Ne gre za prestiž, gre za potrebe, ki so dejanske in ki so na terenu, zato že ta naš drugi poskus, kajti prvi poskus je bil deležen kritike, da želimo javni potniški promet v celoti liberalizirati, da bo sistem, če ga bomo prepustili občinam, popolnoma razpadel.

Seveda smo ta pomislek vzeli resno in po premisleku, potem ko smo pogledali tudi številke, tako kot pravi gospod poslanec Veber, da ni nobenih številik zadaj – seveda so, saj poznamo podatke. V Ljubljani in Mariboru ter primestju Ljubljane in Maribora se izvrši 80 % javnega potniškega prometa v Sloveniji, mestnega in primestnega.

Danes so se omenjale pokrajine; v tem zakonu pokrajine sploh niso omenjene! V tem zakonu je omenjeno migracijsko področje potnikov. Kaj je to? To je pač območje, od koder, vemo, so dnevni tokovi potnikov v prestolnico, v Ljubljano ali pa tudi v Maribor, iz sosednjih občin. Pač, življenje je tako, da narekuje dnevne potrebe potnikov, da pridejo v prestolnico, v eno veliko mesto in v drugo veliko mesto, ki morata obe obvezno imeti po zakonu o gospodarski javni službi storitev mestnega prometa, ampak se urejmeta kot mestni promet, in je zanjo seveda zadolžena mestna občina Ljubljana ali pa Maribor.

Primestne občine, v Ljubljani so to vse v okolici prestolnice, recimo: Brezovica, Domžale, Trzin, Škofljica, Ig, Grosuplje, lahko še naštevam naprej, Vrhnika. To pa so občine, od koder so dnevni tokovi potnikov v prestolnico in nazaj in je zato tudi problem. Ampak problem, ki smo ga ugotovili, pa je popolnoma administrativen, zato ker v obstoječem zakonu o prevozih v cestnem prometu piše, da pač mestni promet ne sme segati v sosednje občine, razen ob posebnih pogojih, ko je to možno storiti. Jaz pravim, še dobro, da se je to v tistih redkih primerih z veliko muko naredilo: da pride sedaj mestni avtobus proti Škofljici, pa da pride do Vnanjih Goric, zato ker pač tam koncesionar, ki je imel vzporedno linijo, očitno ni oviral vzpostavitve. In mi se ves čas pogovarjamo o administrativnih ovirah, ki nam preprečujejo, da bi izboljšali kakovost javnega potniškega

prometa s preprosto rešitvijo, da se mestne proge razširijo še v primestje. To je preprosta rešitev.

Ampak, kaj si želi potnik, – o tem pa ni besede! Skrbelo je, tako sem razumel razpravo, predvsem poslancev koalicije, da bo država popolnoma izgubila nadzor. Ni res! V našem predlogu zakona lepo piše to območje, do kam lahko sežejo te linije mestnega prometa; teh ne določijo občine, določi jih direkcija. Direkcija je državni organ in ona ima te podatke in ona določi tiste občine, kamor pa se lahko linije mestnega prometa razširijo. To je prvi pogoj, ki ga ta predlog zakona upošteva in ne pomeni umik države. Sploh ne. Ne bo občina Grosuplje določila, ali naj ima, ampak direkcija bi po tem predlogu presodila, kakšno je to migracijsko območje. In to ni vezano z nobeno pokrajino, takšno ali drugačno. Vezano je na potrebe potnikov, spoštovane kolegice in kolegi poslanci. Potnik mora biti v ospredju! In imamo enostavno rešitev, saj se je tudi dobro izkazala. Vprašajte prebivalce, kako je narastel promet sedaj, ko gre mestni avtobus številka 6 proti Vnanjim Goricam. Dobro je bila sprejeta ta odločitev, ampak zraven smo imeli kup birokratskih zapletov in ne vem česa, da je do tega prišlo, da ne govorim o Škofljici. Zakaj? Če lahko z zakonom to določimo in je preprosto in ni to odvisno več od volje vsakokratnega župana, ampak imamo za to zakonski okvir. To je prva rešitev, ki je dobra za potnike in pomeni tudi integracijo, ki jo omenjate. Pomeni integracijo dveh vrst, mestnega in primestnega prometa v enovito rešitev, ki je dobra za potnike, ki je dobra tudi za prestolnico za Ljubljano in je dobra tudi za Maribor kot drugo največje mesto. S tem se pritisk vseh teh dnevnih potnikov v Ljubljano zmanjšuje. Izboljšuje se kakovost.

Ne razumem tudi pomisleka Vlade, da bi se avtobusnim prevoznikom s tem njihov položaj poslabšal. Ja, za božjo voljo, kako? Kvečjemu nasprotno! Kvečjemu več potnikov bi pridobili. Zato je v tem predlogu zakona tudi predlog subvencioniranja. Zato, ker vemo, kakšen je pač tisti realen strošek prevoza. In če bi šli zgolj na ekonomsko oceno, bi pač ta cena bila za potnika neprivlačna, zato ta delež možnosti, da se subvencionira javni prevoz, zato da se naredi privlačnega, da ga ljudje uporabljajo; in ga bodo uporabljali in bo treba še več avtobusov, sem prepričan! In ne nasprotno! Ob tem, da ima država seveda preko direkcije ves nadzor. Zato je bil predlog v našem zakonu, zato da se ne izgubi ta sledljivost ali pa ta integracija javnega potniškega prometa. To je prva stvar.

In druga. Še dodatno, direkcija bi tudi vodila register linij mestnega prometa, zato da

ima res pregled nad tem in da lahko, tako kot ste ugotavljali v koaliciji, potem to služi za neko nadaljnjo integracijo javnega potniškega prometa. Ni integracija samo med cesto in železnico, med avtobusnim in železniškim prevozom, je tudi ta integracija med javnim potniškim prometom, mestnim in primestnim. In to je eden od korakov integracije! Se pravi, rešitev, ki je pravzaprav lahko samo v korist potnikov in je preprosta. In jaz sem vesel, da vsi ugotavljamo, da je z javnim potniškim prometom nekaj narobe, ampak vsi tudi nekako pozdravljate vztrajnost in pristop nas, kot predlagateljev, vsaj to je moj občutek po današnji razpravi, ampak bojite se, da bo država izgubila kontrolo nad tem. Pa to sploh ni res, ker mi kot predlagatelji predlagamo direkciji, da ona določi območja primestnih občin, ki so primerne za primestni promet, da vzpostavi register linij. Ampak seveda, ker je nekaj tudi pozitivnega – to, česar zdaj ni –, da obstaja možnost financiranja mestnega potniškega prometa iz državnega proračuna. Pa če to ni nekaj dobrega, če to ni nekaj dobrega za potnike, za ljudi, za kar bi dajali denar iz državnega proračuna, potem pa ne vem! To je dobro za doseganje vseh, tudi okoljskih ciljev, odpravljanje gneče v mestih – smo poslušali na odboru za prostor ogledalo Vladi s strani nevladnih organizacij. Tri tiste žalostne obraze so dali Vladi za področje javnega potniškega prometa. Človek bi rekel tri črne pike, zato ker se nič ne zgodi. Tukaj pa imamo prvi korak, ki je preprost.

In ne se bati koncesij! Ne razumem tega, da se bojimo, kaj se bo zdaj zgodilo s koncesionarji! Ja, ali so koncesionarji nad javnim interesom?! Pač, zakonska rešitev je takšna, ki je dobra za potnike, se bodo pač prevozniki temu prilagodili. Saj, če pa oni ne vidijo interesa, da bi vozili polne avtobuse, potem pa ne vem. Morda pa je bolj, da zdaj vozijo prazne avtobuse, ker imajo subvencijo plačano po kilometru, pa je vseeno, ali vozijo ob petih, ali šestih, ali pa ob sedmih. Mislim, da je to lahko prvi dober korak. In ne vem, zakaj kar takoj biti proti. Tudi če bo sprejet zakon o integriranem javnem potniškem prometu, kot slišimo in ga pričakujemo, saj to je tudi naš odziv, zato ker ga Vlada ni pripravila, zato smo zaradi konstruktivnosti želeli prispevati, pomagati, na konec koncev tudi Vladi, da mi v Državnem zboru naredimo to namesto Vlade, da mi rečemo, da naj gredo stvari naprej. Ker v praksi je to že možno in se je pokazalo, ampak z velikimi ovirami in mukami. Zakaj ne bi zdaj tega naredili? Pa mi naredimo ta napor! Ampak tudi ko bo zakon o integriranem javnem potniškem prometu, vidimo že, da bo ustanovil eno agencijo,

verjetno bo ta birokracija spet imela svoj pospešek pri pisanju podzakonskih aktov samo zase, ne pa za potnike. Upam, da temu ne bo tako, namesto da bi takoj pričeli s tem prvim korakom, ki se je pokazal v praksi, da se lahko naredi.

In potem ko govorimo še o integracijah javnega potniškega prometa, o železniškem prometu. Ker je bila ravno omenjena Kočevska: prva in druga faza modernizacije proge Grosuplje–Kočevje je bila sprejeta v prejšnjem mandatu. V prejšnjem mandatu je šlo to v proračun kot edina regionalna proga za posodobitev. Super, kajne, fino! Ko smo v Državnem zboru poslanci opozicije predlagali amandma, da se takoj nadaljuje modernizacija druge faze, je bil ta amandma, seveda, zavržen!

Skratka, res je tako, kot imamo občutek v naši poslanski skupini, da je največji problem predlagatelj. In to je škoda. Je škoda, ker je predlog dober, ker je konstruktiven in ker ga je dejansko v praksi že možno občutiti, ampak z velikimi težavami se stvari uvajajo. Zakaj ne bi tega storili s tem, da temu zakonu pomagamo. Tu pa zdaj res apeliram na poslanke in poslance, in se tudi zahvaljujem, kajti razprava je le pokazala to željo, če ne drugega, vsaj nagrado za našo vztrajnost, da želimo nekaj premakniti. In res ne razumem, zakaj ne bi pospremili tega zakona in mu prižgali zeleno luč. Saj bosta sledili še druga in tretja obravnava, kjer se morda kakšen pomislek da še odpraviti. Ampak če bo ta zakon sprejet, bo dobra podlaga tudi za zakon o integriranem javnem potniškem prometu. Tam, sem prepričan, da obstaja enak problem s koncesijami, enak problem, tako kot je ta hip. Enako je vprašanje. Ne poznam predloga, ampak sem prepričan, da bo enako treba rešiti problem koncesij. Če bodo, recimo, podeljene po nekem drugem zakonu. Postavljalo se bo enako vprašanje obstoječih koncesij avtobusnim prevoznikom.

Zakaj torej ne bi tega zakona dali naprej v proceduro? Zakon je dober, še enkrat, zato ker vzpostavlja kvalitetno mrežo linijskih mestnih prevozov, ne samo znotraj Ljubljane pa znotraj Maribora, ampak širše, ker omogoča večjo dostopnost potnikom. Ampak, seveda, pod točko dve omogoča, da lahko tudi k temu prispeva državni proračun. In naj prispeva, zato ker to je tisto, kar je pozitivno in se vrača skozi druge učinke, skozi manjšo gnečo v mestih, skozi manjše izpuste. Skratka, skozi vse tisto, kar tudi nevladne organizacije očitajo Vladi, da na področju javnega potniškega prometa ni storila ničesar. Pa to ni kritika, je samo predlog, da se stvari na tem področju izboljšajo in, kot sem rekel, da se to

dodatno financira, da je ta denar potem za vzpostavitev tega sistema možno koristiti.

Torej, spoštovani, predlagam, da ta zakon podpremo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni, ki ste želeli razpravljati, ste dobili besedo. Ker pa čas za razpravo še ni potekel, na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika sprašujem, ali želi še kdo razpravljati. Dva, nihče drug.

Izvolite, gospod Veber, imate besedo. Oba imata na voljo po pet minut.

JANKO VEBER: Hvala.

No, saj bom potreboval manj. Samo pojasnilo sem želel dati gospodu Verliču glede amandmaja, ki ste ga vložili za posodobitev proge Grosuplje–Kočevje.

V obrazložitvi Vlade je bilo zapisano, da amandma ni potreben, ker so sredstva že zagotovljena v proračunu v tisti višini, kot je bil amandma predlagan. To je bil razlog za zavrnitev. Danes pa mislim, da lahko vidimo, da se ta proga gradi, in resnično je treba vztrajati pri tem, da pride naprej še do Ribnice kot tudi do Kočevja in da je to ena od tistih priložnosti, ki jo, upam, da bomo potem tudi skupaj z Grosupljem in Ljubljano reševali na način, da vzpostavimo tudi pri tej železniški povezavi tudi primestni železniški potniški promet, ki bi tudi Grosuplje in Ljubljano povezoval potem s pomočjo vlaka in s tem omogočal tudi dejansko zelo veliko pretočnost in dejansko skrajšal potovalni čas pri javnem potniškem prometu, tako avtobusnem kot železniškem.

Tako mislim, da bodo ta skupna prizadevanja v prihodnosti še kako potrebna, da se ta proga realizira še v večjem obsegu, kot je bila prvotno zastavljena. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Marinič, imate besedo.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo še enkrat.

Ko govorimo o integraciji javnega potniškega prometa, moramo nujno razmejiti nekatere pristojnosti posameznih centrov moči predvsem v Ljubljani, ne toliko v Mariboru, čeprav vsebina tega zakona obravnava predvsem mesto Ljubljana in mesto Maribor, kar zadeva organizacijo javnega potniškega prometa. Mi nismo ne Benetke pa ne Nizozemska, kjer bi lahko vključevali še kakšno drugo vrsto prometa, gre predvsem za avtobusni in železniški promet. Pravim, da na osnovnem stičišču integracije med avtobusnimi

prevozniki in železnico nismo niti približno tam, kjer bi morali biti. Prav neverjetno je, da Slovenske železnice, ki so se tega projekta lotile kmalu zatem ali pa takrat, ko je bil generalni direktor Marijan Rekar, vmes pa jih je bilo zdaj že ne vem koliko, pet ali šest. Že takrat je nastala ta ideja. Se pravi, da ne obravnavamo nič novega, ampak s tem skušam poudariti, kako daleč se odmikamo od dejanske problematike, ki bi jo lahko zelo hitro rešili, če ne bi bilo tistih posrednih ali neposrednih vplivov centrov moči, ki v ozadju politike odločajo. V tem je osnovni problem, zakaj nismo v integraciji javnega potniškega prometa naredili koraka naprej. In dokler bo tako, seveda tega tudi ni pričakovati.

Jaz sem vesel, da je državni sekretar dr. Jakomin pokazal osnutek tega predloga zakona. Veste, dobim občutek, kot da nas dražite s tem, ker to ni bilo prvič. Vesel bi bil, da bi bila to vsebina, ki bi jo prežvečili tudi tisti, ki sedaj držijo te lobije v svojih rokah. Ta lastništva avtobusnih prevoznikov, denimo v Ljubljani, niso naklonjena tej integraciji javnega potniškega prometa. To je podjetje v podjetju, ki vidi svoje interese! Tu ni pričakovati javnega interesa, ker je nek drug interes, ki pa je močnejši od javnega interesa! Zato sem prej dejal, da bi se mi, ki odločamo o tem, morali zavedati, da je to problematika, ki bi jo lahko tukaj in zelo kmalu lahko rešili, če bi imeli resnični interes, da tej problematiki naredimo konec.

Morda še besedica, dve o tem, kako imajo to v Avstriji. Bom še enkrat izpostavil Avstrijo, ker imajo v enem od mest v Avstriji to tako urejeno, tako lepo "špila", da je to nekaj neverjetnega. Imaš vozovnico, koristiš vlak, koristiš avtobus, greš na predstavo v kino, greš v gledališče, pa vse z istimi čipom lepo pritiskaš isto vozovnico. Pa to je nekaj čudovitega! Mi pa imamo interes drugačen: mora zdaj ta lobi nekaj zaslužiti in bo uvedel neko svojo vozovnico oziroma svoj čip, ki njemu prinese na transakcijski račun toliko in toliko procentov provizije. In imamo nekoga drugega, ki bo spet imel neko svojo kartico, ki mu spet prinaša nekaj na transakcijski račun. Ampak pogledajte, kolegice in kolegi, to je državni denar! To je državni denar! In neverjetna slast nekaterih je potegniti čim več tega denarja in se ne vprašati, kako je tukaj zastopan javni interes. In integracija javnega potniškega prometa v tej majhni Republiki Sloveniji je relativno hitro lahko uspešno rešena, lahko bi bili vzor in vzgled nekaterim evropskim državam, kako to znamo, kako to zmoremo, seveda pa bi pred tem morali abstraktno vzeti pojem, da je v Republiki

Sloveniji na tem področju še vedno lastni, osebni interes nad javnim interesom.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predloga zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v torek, 23. 11. 2010, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O SPREMEMBI PROTOKOLA O PREHODNI UREDITVI, KI JE PRILOŽEN POGODBI O EVROPSKI UNIJI, POGODBI O DELOVANJU EVROPSKE UNIJE IN POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za zunanjo politiko, ki je zboru pisno poročal. Matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, zato amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Odločanje o predlogu zakona bomo opravili v torek, 23. 11. 2010, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam 22. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali v torek, 23. 11., ob 9. uri. Na svidenje.

(Seja je bila prekinjena 19. novembra 2010 ob 15.24 in se je nadaljevala 23. novembra 2010 ob 9.01.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 22. seje Državnega zbora.

Obveščam, da se današnjega nadaljevanja seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Alenka Jeraj, Robert Hrovat, Branko Grims, Anton Anderlič, Marijan Križman, Milan Gumzar, Miran Jerič, Roberto Battelli in tudi jaz med 19.45 in 20.45. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA – NA TRETJO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev

predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima mag. Damjan Lah, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Prosim.

MAG. DAMJAN LAH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, poslanci!

Smo v zadnji sklepni fazi obravnave novele zakona o mednarodni zaščiti in prav gotovo je prav, da naredimo en hiter pregled bistvenih sprememb, ki jih novela prinaša. Sama novela zakona prinaša dvig standardov tako pri prosilcih za mednarodno zaščito kot tudi pri osebah s priznano mednarodno zaščito s spremembo postopka za priznanje mednarodne zaščite, s sistemsko ureditvijo zakonitega zastopništva za mladoletnike brez spremstva in s širitvijo pravic prosilcev za mednarodno zaščito ter oseb s priznano mednarodno zaščito. Pri samem postopku mednarodne zaščite se rok za vložitev tožbe zoper odločbo, izdano v pospešenem postopku, podaljšuje z dosedanjih 3 na 8 dni, uvaja se obvezna izvedba glavne obravnave v postopku pred Upravnim sodiščem, seveda v primeru, da sodišče ugotovi, da je bilo dejansko stanje nepopolno in nepravilno ugotovljeno ali če je bil iz ugotovljenih dejstev izveden napačen sklep, kar bo dvignilo kvaliteto odločitev v postopku podelitve mednarodne zaščite, uvaja se brezplačna pravna pomoč proslcem na prvi stopnji, se pravi do izdaje odločitve v postopku mednarodne zaščite. Pomemben del sprememb se nanaša na mladoletnike brez spremstva, saj se zastopništvo širi s strogega zastopanja v postopku mednarodne zaščite tudi na izvrševanje pravic mladoletnikov tako na področju šolstva kot tudi na področju zdravstva. Zvišujejo se standardi za usposobljenost uslužbencev za delo z mladoletniki, dviguje se tudi raven zdravstvenega varstva. Med novimi pravicami prosilcev za mednarodno zaščito so uvedba brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji, uvedba žepnine za proslce za mednarodno zaščito, dostop do trga dela po devetih mesecih od vložitve prošnje in pa dostop do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja. Pri osebah s priznano mednarodno zaščito smo razširili definicijo družinskih članov, uvedli denarno nadomestilo za begunce, ki niso nastanjeni v integracijskih hišah, uvedli enkratno denarno pomoč za šolajoče osebe in uvedli obveščanje o pogojih za podaljšanje subsidiarne zaščite.

V dosednji obravnavi v okviru Državnega zbora je prišlo do nekaterih izboljšav samega besedila predloga zakona. In

ker predlog novele zakona prinaša veliko pozitivnih sprememb, ki bodo izboljšale položaj prosilcev za mednarodno zaščito in oseb z že priznano mednarodno zaščito, menimo, da je zakon primeren za dokončno potrditev in sprejetje. Istočasno predlagamo, da Državni zbor sprejme sklep, da se zaradi obsega sprememb pripravi tudi uradno prečiščeno besedilo zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Ljubo Gerič.

LJUBO GERIC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli novelo Zakona o mednarodni zaščiti. Besedilo zakona se spreminja v korist in izboljšanje statusa oziroma položaja proslca za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito ter njihovih pravic. S predlaganimi spremembami se sistemsko ureja področje mednarodne zaščite, širi se krog pravic, ki pripadajo proslcem ter osebam s priznano mednarodno zaščito.

Veljavni zakon se je v praksi oziroma pri izvajanju izkazal za pomanjkljivega, na kar so opozorile med drugim tudi nevladne organizacije, ki so s svojimi predstavniki sodelovale pri pripravi zakona, in to prvič doslej. Sodelovale so v medresorski delovni skupini, imenovani s strani Vlade, zato so nekatere od rešitev tudi delo nevladnih organizacij. Tako je vrsta rešitev oblikovanih prav na predlog nevladnih organizacij. Na tem mestu bi zato želel pohvaliti predstavnike Ministrstva za notranje zadeve, ki so v pripravo novele zakona vključili nevladne organizacije, saj nemalokrat ostajajo preslišane in neupoštevane.

Pomanjkljivosti, ki se odpravljajo s predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona, se dotikajo predvsem uskladitve z mednarodnimi standardi na področju mednarodne zaščite, s ciljem zagotavljanja varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Določene rešitve so usmerjene v dvig standardov, določenih v skladu z evropsko azilno politiko in ostalimi mednarodnimi standardi. Nekatero rešitve se osredotočajo v izboljšanje pogojev za uspešno integracijo oseb s priznano mednarodno zaščito v slovensko družbo, a z ohranitvijo

mehanizmov in instrumentov za preprečevanje morebitnih zlorab.

S spremembo zakona se spreminja postopek za priznanje mednarodne zaščite. Do težav je prihajalo na področju mladoletnikov brez spremstva, zlasti glede postavitve zakonitih zastopnikov v določitvi njihovih vlog. Sistemsko se ureja zakonito zastopništvo za mladoletnike brez spremstva, širi se krog pravic oziroma uvajajo se nove pravice za prisilce. Po našem mnenju gre prav v tem delu novela zakona v pravo smer, saj v Poslanskem klubu LDS podpiramo in se zavzemamo za izboljšanje standardov na področju mednarodne zaščite.

Novela nadalje uvaja razširjeno definicijo družinskih članov pri osebah s priznano mednarodno zaščito in dodaja razloge za prenehanje statusa mednarodne zaščite, uvajajo pa se tudi spremembe na področju ponovnih prošenj s ciljem uskladitve zakonskih določb s postopkovno direktivo, na področju sodnega varstva pa se predlaga podaljšanje rokov za sprožitev upravnega spora.

Glede na vse navedeno zakonsko besedilo prinaša izboljšanje in dvig standardov na področju mednarodne zaščite, kot to priporoča tako evropska azilna politika kot tudi ostali mednarodni standardi.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije smo prepričani, da predlagane rešitve nedvomno dvigajo ugled Republike Slovenije, zato bomo v Poslanskem klubu LDS Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Andrej Magajna. (Ga ni.) Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo že v predhodnih obravnavah povedali, da bomo ta predlog zakona podprli. Prepričani smo namreč, da predlog te novele odpravlja pomanjkljivosti, ki so jih nevladne organizacije zaznale pri izvajanju veljavnega zakona o mednarodni zaščiti. Naj še enkrat ponovim, da gre za vsebinske novosti, ki posegajo predvsem v obravnavo mladoletnikov brez spremstva, saj gre za specifično in občutljivo populacijo, pozitivne rešitve pa se nanašajo na svetovalce za begunce. Novela

bo zagotovila dvig standardov v postopkih za priznanje mednarodne zaščite ranljivi kategoriji oseb, uvaja žepnino in dostop do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja, na področju zdravstvenega varstva pa se širi obseg pravic iz zdravstvenega varstva za mladoletnike. Vse to bo pripomoglo k hitrejši vključitvi, integraciji oseb v življenje in delo v našem okolju, kajti zakon o mednarodni zaščiti temelji na načelu nevračanja oseb.

Socialni demokrati smo se vedno zavzemali za spoštovanje mednarodnih norm pri zagotavljanju in varovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin tudi tistim osebam, ki zaradi političnih, gospodarskih ali drugih razmer ne morejo več živeti v svoji domovini. Prav tako pa smo se vedno zavzemali, da bi bilo moč osebam, ki iščejo pomoč v naši državi, zagotoviti višje standarde, kot so kot minimum določeni v direktivah Evropske unije. Prav tako bomo podprli amandma koalicijskih poslanskih skupin k 13.a členu, saj gre za redakcijski popravek. Treba je namreč upoštevati peti odstavek 13. člena Zakona o mednarodni zaščiti, v katerem so naštetih pogoji, ki jih mora izpolnjevati svetovalec za begunce.

Socialni demokrati bomo torej predlog zakona podprli.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Jožef Jerovšek.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Najprej želim Slovenkam in Slovencem čestitati ob današnjem državnem prazniku, dnevu Rudolfa Maistra. Gre za naš odnos do domoljubja in do lastne države. Ker imamo na današnjem dnevnem redu točko, kjer se bomo opredeljevali glede odnosa do slovenske osamosvojitve, do tega, ali je to pomembna vrednota, je pomembno, da se spomnimo tega velikana slovenske zgodovine in tudi klasičnega nacionalnega junaka, brez katerega te osamosvojitve verjetno ne bi bilo.

Glede zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti v Poslanski skupini SDS poudarjamo, da v tem mandatu že drugič v dobrem letu dni posegamo v zakon o mednarodni zaščiti. Z novelo Zakona o mednarodni zaščiti, ki smo jo sprejemali lani, se je zakon uskladil z odločbo Ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da je prva

alineja 83. člena Zakona o mednarodni zaščiti v neskladju z Ustavo. Šlo je za noveliranje določila, ki opredeljuje pogoje za razrešitev oziroma nastanitev na zasebnem naslovu ob izpolnjevanju zakonsko določenih pogojev. Pred nami je treba obravnava o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti, s katero Vlada Republike Slovenije predlaga obširne spremembe in dopolnitve zakona. Spreminja se več kot tretjina členov, pri čemer bi bilo treba v takšnem primeru v skladu z nomotehničnimi smernicami predlagati nov zakon.

V Poslanski skupini SDS se ne moremo strinjati s predlogom rešitev, ki za podelitev mednarodne zaščite uvaja ugodnejše pogoje. Menimo, da veljavna ureditev mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji in pogoji za dodelitev mednarodne zaščite sledijo direktivam, ki tvorijo enotni azilni sistem oziroma je primerljivo ter usklajeno z ureditvami, ki jih imajo druge države članice Evropske unije. V zvezi s predlogom rešitev v zakonski noveli velja izpostaviti primer predloga glede uvedbe žepnine za prosilce mednarodne zaščite, ki so nastanjeni v azilnem domu oziroma predloga za uvedbo enkratne denarne pomoči, kjer smo v Poslanski skupini SDS v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu s predlogom amandmaja predlagali ohranitev veljavne ureditve, ki sledi namenu mednarodne zaščite in sredstvom za doseg njegovih ciljev. V zvezi s tem smo upoštevali pomislek, ki ga je izrazila Komisija Državnega sveta za državno ureditev. V Poslanski skupini SDS se sprašujemo, ali je to res pravi trenutek oziroma ali so takšne spremembe res potrebne. Menimo, da se to moramo vprašati še posebej v luči finančnih posledic, ki jih zakon prinaša. Mogoče res ne bo šlo za velike finančne posledice, vendar smo v tem času soočeni z mnogo pomembnejšimi problemi, zato bi se veljalo vprašati o smiselnosti in časovni primernosti takšnih sprememb.

V Poslanski skupini SDS menimo, da je treba v skladu z evropskimi normami preprečevati ilegalne migracije, ki niso posledica političnega preganjanja in varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Obenem poudarjamo, da se strinjamo z rešitvami na področju mednarodne zaščite, ki sledijo postopkovni direktivi in ostalim direktivam Evropske unije, ki gradijo enotni evropski azilni sistem. Nasprotujemo pa nekritičnim rešitvam azilnih pravic, kar je predlagatelj zakona dodal ob predlaganih spremembah, zato predlaganih rešitev ne moremo podpreti in jim bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Vito Rožej.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Pri predlogu zakona, ki je danes ponovno pred nami v tretji obravnavi, gre predvsem za uskladitev, kot že rečeno, z mednarodnimi standardi na tem področju. Namen zakonskih sprememb je zagotavljanje in varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin prosilcev za mednarodno pomoč. Skupna evropska azilna politika gre v smeri dvigovanja standardov, kar predvideva tudi ta novela. Nekatere predlagane rešitve pa so usmerjene v izboljšanje pogojev za uspešno vključitev oseb s priznano mednarodno zaščito v slovensko družbo. Izkušnje nekaterih drugih držav iz tujine, ki imajo na tem področju daljšo prakso, nam kažejo, da je tukaj večja skrb nujna, zato se nam zdijo te spremembe dobrodošle, ker ni treba, da tudi sami ponavljamo nekatere napake in se lahko učimo tudi na tujih. Predlagane spremembe, kot že rečeno, se nanašajo predvsem na svetovalce za begunce, tolmače, na mladoletnike brez spremstva, družinske člane prosilca, prav tako pa tudi na postopke za priznanje mednarodne zaščite ter sodno varstvo.

V Poslanski skupini Zares – nova politika nas še posebej veseli, da sta bila v drugi obravnavi zakona sprejeta tudi amandmaja k 12. in 13. členu. Ne smemo pač pozabiti, da smo se koalicijski partnerji že s koalicijsko pogodbo zavezali, da bomo povečali varnost in pravice prosilcev za mednarodno pomoč. Kot sem poudaril že pri prejšnji obravnavi zakona, smo mnenja, da je brezplačna pravna pomoč na drugi stopnji pred sodiščem lahko popolnoma neuporabna, ker mora prosilec dejstva in dokaze navesti že na prvi stopnji postopka, pravica do brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji pa bo po našem nedvomno zagotovila učinkovitejše zavarovanje pravic, na kar je opozarjala tudi varuhinja človekovih pravic. Dostop do brezplačne pravne moči na prvi stopnji bo po našem mnenju izboljšal pravičnost, učinkovitost in kakovost odločanja na prvi stopnji, zato se bo zmanjšala tudi verjetnost pritožbenih postopkov in z njimi povezani stroški. V tej luči vidimo tudi amandma k 13.a členu, ki te zadeve v praksi ureja natančneje. Upamo, da bo Ministrstvo za notranje zadeve v sodelovanju s pravosodnim ministrstvom

odpravilo ovire, ki trenutno onemogočajo optimalno izvajanje predlaganih zakonskih rešitev na področju pravne pomoči. Veseli nas, da je prišlo do omenjenih sprememb, s katerimi Slovenija ne le sledi trendom na tem področju, ampak jih tudi postavlja, na kar smo lahko ponosni.

Seveda bomo zakon z veseljem podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Janez Ribič.

Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani!

Zakon o mednarodni zaščiti je leta 2007 nadomestil Zakon o azilu iz leta 1999, ki je bil sprejet tudi leta 1999. Zaradi odločbe Ustavnega sodišča, ki je v delu zakona ugotovilo neskladnost z ustavo, je v letu 2009 že doživel prvo spremembo. Danes je pred nami obsežna novela, ki spreminja mnogo več kot 1/3 členov osnovnega zakona, za kar bi bilo po pravilih treba predlagati nov zakon, ne pa njegove spremembe in dopolnitve. Obseg tolikšnih sprememb nam je pravzaprav nejasen, saj predlagatelj v obrazložitvi pravi le, da so se od uveljavitve zakona leta 2008 pri izvajanju postopkov za priznanje mednarodne zaščite ter implementacije pravic prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito pokazale določene pomanjkljivosti, ki jih je treba popraviti. Novela uveljavlja tudi redakcijske popravke zakonskega besedila, in to s 113 členi na zakon, ki ima v osnovi 142 členov. Nekoliko nenavadno je, najmanj, kar bi lahko rekli, sploh glede na to, da je bil sprejet pravzaprav šele pred kratkim.

Temeljni cilj predloga zakona je torej dopolniti obstoječe zakonsko besedilo z redakcijskimi popravki v smislu terminološkega poenotenja zakonskega besedila. Poleg tega se zakon dopolnjuje tudi z minimalnimi vsebinskimi popravki, katerih namen je zagotoviti jasnejšo implementacijo obstoječih določb. V vsebinskem smislu zakon precej dviguje standarde pravic prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito. Ali je to res pravi trenutek, ali je to res potrebno, pa se morda le smemo vprašati. Finančne posledice tega zakona prinaša, ne velike, pa vendar, v času, ko smo soočeni z mnogimi pomembnejšimi problemi, lahko zakon morda tudi nekoliko počaka. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil mag. Vasja Klavora.

MAG. VASJA KLAVORA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Glede na to, da smo v stališču ob drugem branju novele napovedali svoje glasove podpora noveli, naj uvodoma ponovim podporo Poslanske skupine DeSUS. O tem, kaj konkretno novela zakona prinaša osebam, ki pridejo v našo državo, ker v svoji matični domovini zaradi različnih vzrokov, predvsem so to politični, ekonomski, ne morejo živeti, je bilo že povedano. V splošnem kontekstu novela zakona o mednarodni zaščiti prinaša nekaj pomembnih novosti, ki bodo služile dvigu standardov v postopkih pridobivanja mednarodne zaščite in dvigu standarda pravic osebam pod mednarodno zaščito oziroma prosilcem zanjo, ter odpravlja pomanjkljivosti, ki so se pokazale ob izvajanju zakona v praksi. Rešitve, ki so usmerjene v dvig standardov, so sledile uskladitvam skupne evropske azilne politike in tudi mednarodnim zahtevam.

V naši poslanski skupini podpiramo zagotavljanje in varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem in vsakomur, zato je po naši oceni primerno, da v skladu z načelom integracije sprejmemo ukrepe, ki zagotavljajo uresničevanje tega načela. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lep pozdrav!

Zakon govori o temeljnih pravicah in svoboščinah, vendar nekoga drugega, ne slovenskih državljanov. Če moramo za koga zagotoviti temeljne pravice in svoboščine, je bolj smiselno, da jih zagotavljamo za svoje ljudi, kajti v Republiki Sloveniji je teh svoboščin in pravic iz dneva v dan manj. Vendar mi želimo skrbeti za ekonomske migrante, ki bodo prihajali v Slovenijo iz kateregakoli konca sveta. Ne zanima nas, kaj bo z našimi ljudmi, ki nimajo kaj jesti, ki nimajo denarja, ki imajo slabe penzije. Čudim se, kako lahko DeSUS govori o tem, da podpira vse mogoče, ki bodo dobili bistveno več denarja v žep, če bodo prišli od koderkoli, kot pa svoje ljudi. Čudim se, kako smo pripravljeni vsem drugim nuditi ne vem kakšne bonitete, za svoje ljudi pa ne, in na njih pozabljamo.

V naši stranki ne bomo podprli tega zakona. Dejstvo je, da se tudi Evropa giblje v nasprotni smeri in samo še Slovenija poriva vsa skupaj v smer, da se odpirajo vrata za migrante takšnih ali drugačnih vrst. Dejstvo je, da v glavnem gre tako ali tako za ekonomske migrante, ki iščejo svoje delo in boljše možnost za zaslužek. To je ugotovila Evropska skupnost in Svet Evrope je o tem že večkrat razpravljala, samo pri nas še vedno govorimo vse skupaj na nekakšnih osnovah nekega socialnega čuta, ki ga pa drugi do naše države nimajo. Kaj pa zaščita naših državljanov v tujini? Cela vrsta primerov je, ko se naša država ni potrudila, da bi zaščitila naše državljane v tujini. Pa kaj? Pa nič! Ali nam je kdo drug pomagal? Nihče. Poleg tega so v državi bistveno bolj pomembni problemi, kot da se zdaj ukvarjamo s temi, saj ne vem, kako bi jim rekel, migranti, recimo, kar ekonomskimi migranti. Zanimive so rešitve, da bo ta, ki bo prišel v Slovenijo, takoj dobil ne vem kakšno zaščito, nastanjen bo v azilnem domu, trikrat na dan bo imel hrano, dobil bo obleko. Če gremo pogledat, kašni so azilni domovi, vidimo, da jih v dveh mesecih v veliki meri do dobra ruinirajo in uničijo. Ampak ti ljudje bodo dobili zdaj žepnino in če jim ne bo všeč nastanitev v azilnem domu, si bodo naši nastanitev nekje v mestu, kjerkoli, svobodno bodo hodili na okrog. Pojdite si pogledat po Evropi, kako drugje smejo svobodno hoditi na okrog in koliko denarja dobijo v žep. Ampak Slovenija se mora kazati kot neka dežela blagostanja, seveda za druge, dežela blazne svobode, seveda za druge, dežela velikih pravic, seveda za druge, nikoli in nikdar ne za svoje ljudi. Pojdite pogledat po Kozjanskem ali po Prekmurju, koliko ljudi ima zagotovljeno zdravstveno varnost. Nima. Za te tujce, ki bodo prišli sem s takšnimi ali drugačnimi nameni, po navadi nikoli pozitivnimi za Slovenijo, v najboljšem primeru bodo prišli samo zaradi ekonomskih razmer in zaradi izboljšanja svojega osebnega stanja, jim bomo nudili čisto vse. Seveda bo država brez problema zagotovila finančna sredstva za te socialne transfere in za zagotavljanje strokovnih postopkov in za zagotavljanje novih kadrovskih potencialov, za usposabljanje za zakonite zastopnike mladoletnikov brez spremstva in za usposabljanje svetovalcev za begunce. Pa se vprašajmo, koliko pa je teh mladoletnikov, ki prebegnejo v Slovenijo. Malo, praktično nič. Pa vendar bomo verjetno ustanovili kakšen direktorat za te zadeve, da se bodo zopet kakšni gospodje, ki se nimajo kam vtakniti, lepo zaposlili in vlekli krasno plačo. Za naše ljudi pa denarja ni. Ni denarja za tiste, ki spoštujejo zakone, za tiste, ki se trudijo, za

tiste, ki niso kriminalci, in tako naprej. Za naše ljudi ni pomembno, nič ni pomembno, samo da tujcem nekam zlezemo in da nas lahko po Evropi trepljajo, kako smo dobri, ko se pa obrnejo stran, pa rečejo: "Takšnih idiotov pa še nismo videli."

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev o predlogu zakona v celoti. Ob tem opozarjam, da ko bom najavil govorca, bom hkrati tudi pozval naslednjega govorca, da se pripravi na razpravo. Tako smo se dogovorili na predzadnjem Kolegiju predsednika Državnega zbora.

Besedo ima Franco Juri, pripravi naj se Bogdan Barovič.

FRANCO JURJ: Hvala, gospod predsednik, za besedo.

Mislim, da obravnavamo temo, ki je ne morem opredeliti kot izključno temo za določeno kategorijo ljudi. Človekove pravice so univerzalna kategorija. Človekove pravice morajo veljati tako za državljane in državljanke Republike Slovenije kot za vse osebe, ki iz katerihkoli razlogov političnega preganjanja, verskega ali drugačnega preganjanja iščejo azil v demokratičnih državah. Slovenija je vstopila 1991. leta v družino demokratičnih evropskih držav, postala je članica Evropske unije, pred tem že Sveta Evrope, in od tega naslova seveda je dolžna skrbeti in slediti tistim smernicam in tistim vrednotam, ki se v teh okvirih vse bolj uveljavljajo. V tem smislu drži ugotovitev demokratske stranke, da smo že v preteklosti zadostili oziroma izpolnili nekatere minimalne zahteve, ki smo jih vedno zelo striktno in strogo navzdol pojmovali in uveljavljali. Zato so spremembe, o katerih razpravljamo danes, pravzaprav rezultat dolgoletnih pričakovanj in pobud civilne družbe, varuhinje človekovih pravic in varuhov človekovih pravic v prejšnjih mandatih in vseh tistih, ki menimo, da je treba zagotoviti minimalne in tudi učinkovite standarde mednarodne zaščite različnih azilantov. Ne drži trditev nekaterih, da ne skrbimo za lastne državljane. Ta vlada in ta koalicija je ob vseh krizi namenila največ pozornosti prav socialnim blažilcem, prav socialni podpori. Toliko denarja, kot je bilo namenjena za socialne transfere, verjetno ne bi pričakovali v drugih državah ob takih razmerah. In prav zaradi tega je treba, ko se pogovarjamo o tako pomembni in občutljivi temi, obdržati določeno stopnjo odgovornosti izrečenih besed, kajti spodbujanje nekega neutemeljenega

sovrastva do tujcev, češ, prihajajo in nam bodo kaj vzeli, je brezpredmetno. Gre za to, da uskladimo lastno zakonodajo s tistimi najboljšimi praksami in z najboljšimi standardi, ki so že uveljavljene v Evropi, s tem da omogočamo, kar je edino smiselno, pravno pomoč pri prvi stopnji na sodišču, ko azilant najbolj potrebuje pravno pomoč, da dokazuje in da utemeljuje svojo prošnjo za azil v naši državi. Koliko političnih azilantov imamo navsezadnje v Sloveniji? Zelo malo. Smo ena od evropskih držav z najmanjšim odstotkom političnih beguncev, političnih ali drugih pribežnikov. Veljali smo v očeh večine evropskih držav za dokaj zaprto državo, ki te standarde pojmuje na najbolj restriktiven način. To nam je tudi uspelo. Nismo bivša kolonialna sila in verjetno nismo privlačni za take ali drugačne priseljence. Ampak dejstvo je, da v svetu, kjer se krivice dogajajo in se ne rešujejo, ampak v svetu rastejo, kjer represija, vojne, verska nestrpnosti in druge oblike preganjanja postajajo, žal, del tekočega življenja, je pričakovati, da bo Slovenija med tistimi državami, ki zagotavljajo standarde mednarodne zaščite. Ne držijo niti trditve nekaterih, da skrbimo bolj za tujce kot za lastne državljane. Poglejte, nedavno je bila v Državnem zboru skupina delavcev iz Bosne in Hercegovine, iz Cazina. Ti delavci so odšli iz Slovenije brez kakršnekoli pravne pomoči, brez pravnega nasveta, morali so zapustiti to državo, ker se je delovna viza iztekla in niso dobili do 11 plač, niso bili poplačani za enoletno delo, nihče jih ni ščitil. In tudi sedaj kljub tem spremembam ne bo lahko zagotoviti pravične obravnave tovrstnih primerov. Tako da trdim, da tudi ob tej spremembi še ne bomo zadovoljili vsem tistim standardom mednarodne zaščite, ki bi šli tudi v primeru opeharjenih delavcev iz drugih republik. Treba bo postoriti še marsikaj, zato da se tem ljudem zagotovi mednarodna zaščita in da se jih ne šikanira na meji, ko želijo priti do tožilstva, zato da bi uveljavljali svoje pravice.

Veliko dela imamo še, to je samo prvi korak k izboljšanju razmer. Upam, da bomo našli, da bo naša država tudi v okviru razvojne pomoči, ki jo ponujamo tujini, ne samo Afganistanu, ampak tudi državam na Balkanu, ki so nam bližje in zajete v naši interesni sferi, da bi to mednarodno zaščito zagotavljali že z instrumenti razvojne pomoči. Torej organizacija, pravna pomoč vsem tistim delavcem in tistim migrantom, ki so živeli v Sloveniji, ki so morali oditi, ne da bi dobili minimalne plače oziroma druge prihodke, ki jim gredo. Veliko je treba še postoriti. Pravičnost do tujega človeka in spoštovanje njegovih človekovih pravic pomeni spoštovanje in

pravico naših državljanov. Brez spoštovanja tistih državljanov ni spoštovanja lastnih državljanov. Ne pozabimo, da tisti, ki največ govorijo o nevarnosti radodarnega priznavanja pravic tujcev, bodo jutri kratili tudi pravice našim državljanom. To je, žal, vezana trgovina, ki jo poznamo iz zgodovine, zato je dobro, da v tej razpravi svarimo pred takimi skušnjavami.

Kot je kolega Rožej že povedal, bomo mi te spremembe podprli in bomo še naprej delovali za to, da bi se človekove pravice upoštevale in uresničevale v čim bolj optimalni meri. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Barovič ne bo razpravljajal. Besedo ima Andrej Magajna. (Ga ni.) Besedo ima mag. Borut Sajovic. (Ga ni.) Besedo ima Milan Gumzar. (Ga ni, je celo opravičen.) Besedo ima Vito Rožej. Pripravi naj se Cvetka Zalokar Oražem.

VITO ROŽEJ,; Hvala lepa za besedo.

Mogoče bi izpostavil vidik, ki se mi zdi pomemben tudi v luči spreminjanja pokojninske zakonodaje, ki je pred nami. Jasno je, da pri demografski sliki, kakršno imamo, se bomo težko zanašali samo na domači, kako bi temu rekel, na naravni prirast, pa če se nekateri izmed nas še tako trudimo, nas je pač enostavno premalo za to, da bi se demografska slika korenito spremenila. In tudi v preteklosti, je treba priznati, da se je, recimo, v 70. letih gospodarski napredek naše države zgodil tudi zaradi priseljevanja. Tudi demografska slika se je takrat zaradi priseljencev, ki so prišli v rodni dobi, popravila. In najbrž bo treba v bodoče misliti tudi na to, ko bomo planirali pokojninsko politiko, gospodarsko in še kakšno. Seveda to ni izključna reč, na kateri bi vse skupaj moralo bazirati, je pa zame, ki živim tri hiše stran od integracijske hiše v ljubljanskih Mostah, popolnoma logično, da bodo za mojo pokojnino plačevali tako moji trije otroci kot upam, da tudi ali in Marija iz integracijske hiše, in se mi ne zdi to popolnoma nič narobe, še več, zdi se mi zelo dobro.

Tako da še enkrat, treba je vedeti, da predsodki, nasprotovanja takim zakonskim rešitvam temeljijo na logiki, ki jo je po mojem mnenju najboljšo opisal en plakat skupine Loesje, ki ste ga mogoče kdaj zasledili nalepljenega kje po kakšnih ulicah: Kako je mogoče, da nam tujci kradejo službe, če pa nič ne delajo? To seveda ni res.

Argumenti proti zakonu so prav tako trhli in jaz sem vesel, da je tak zakon pred nami in ga bom tudi z veseljem podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Cvetka Zalokar Oražem ne bo razpravljala. Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa še enkrat. Spoštovani!

Tukaj se nekateri sprašujejo, ali smo vsi za to, da se ohrani in spoštuje in gradi institut političnega azila. Jaz mislim, da to ne sme biti vprašanje. Seveda pa se moramo vprašati, kako smo pri spoštovanju zagotavljanja azila in standardov na tem področju, kakšne standarde Slovenija ima, ali jih je v tem trenutku treba spreminjati, seveda v odnosu do drugih, recimo evropskih držav, v okolju, v katerem živimo. V naši poslanski skupini menimo, da imamo to primerno urejeno, da v tem trenutku ni treba bistveno širiti te pravice, prav gotovo pa je treba absolutno spoštovati pravice tistih, ki so politično preganjani. V tej zvezi se mi zdi pomembno reči, da bomo preizkus tega, kakšen odnos je do ljudi, ki so politično preganjani, imeli danes priložnost tudi ob eni drugi točki. Nekateri so tukaj največji zagovorniki teh pravic, hkrati pa se jim zdi normalno, da se tolerira vse, kar se je s političnimi begunci na naših mejah dogajalo v preteklosti, da se jih je streljalo kot živali in da do tega sploh nimajo empatije. To je ključni problem, da je pravzaprav vse zgolj politično pogojeno, ideološko pogojeno, do tega resnega problema političnega azila in zatočišča pa se pravzaprav ne opredeljujejo. V naši poslanski skupini smo izjemno skrbni do tega, izjemno občutljivi in bomo taki tudi ostali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu zakona v celoti. Prehajamo na razpravo o vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 22. 11. 2010. V razpravo dajem 13. člen ter amandma Poslanskih SD, Zares, DeSUS in LDS.

Želi kdo razpravljati o tem amandmaju? Ugotavljam, da želje po razpravi ni, mislim, da je amandma bolj redakcijski. Ker ni želje po razpravi, zaključujem razpravo o tem amandmaju in 13. členu. Končali smo razpravo o amandmaju, o katerem bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni

10. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Besedo ima mag. Damjan Lah, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Prosim.

MAG. DAMJAN LAH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, poslanci!

Zakon o prevozu nevarnega blaga je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet v septembru leta 1999. Do tega trenutka je bil spremenjen in dopolnjen dvakrat, in sicer predvsem zaradi prilagoditev spremenjenim direktivam Evropske unije. Zakon o prevozu nevarnega blaga je sistemski zakon in ureja prevoz nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu. V njem so predpisani minimalni pogoji, ki jih morajo za zagotovitev varnosti izpolnjevati vsi, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga, poleg tega pa določajo tudi uporabo veljavnih mednarodnih predpisov na podlagi direktiv Evropske unije tudi za prevoze znotraj Republike Slovenije. Ti veljavni mednarodni predpisi namreč zelo podrobno in natančno določajo pogoje za razvrščanje, pakiranje in označevanje blaga ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati vozniki in prevozna sredstva. Pristojnost za pripravo predpisov s področja zagotavljanja varnosti cestnega prometa se v zadnjih letih v celoti prenaša z Ministrstva za notranje zadeve na Ministrstvo za promet. Edini predpis s tega področja, za katerega je še pristojna policija oziroma Ministrstvo za notranje zadeve, je Zakon o prevozu nevarnega blaga. Glavni cilj predlaganih sprememb Zakona o prevozu nevarnega blaga je torej prenos pristojnosti z Ministrstva za notranje zadeve na Ministrstvo za promet, in sicer na področju priprave predpisov s področja prevoza, s tem da se ločuje vloga tistega, ki predpis pripravlja, in vloga tistega, ki izvaja nadzor nad veljavnim predpisom.

Določbe glede nadzora, kot je bilo rečeno, ostajajo na Ministrstvu za notranje zadeve in se s predlogom te novele ne spreminjajo. Zaradi pravice prenosa pristojnosti za pripravo predpisov, za

spremljanje zakonodaje in vodenje evidenc je določeno, da se z Ministrstva za notranje zadeve na Ministrstvo za promet prenaša tudi delovno mesto z javnim uslužbencem. To je pravzaprav vse tisto, kar ta novela v resnici prinaša. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku dr. Vinku Gorenaku.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Zakon o prevozu nevarnega blaga po skrajšanem postopku je Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje obravnaval na 24. seji 4. novembra letošnjega leta. Predlagatelj je Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je 8. 10. določil skrajšani postopek. Članice in člani odbora so razpolagali s predlogom zakona, mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev. V poslovniškem roku so bili vloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije za novi 1.a člen ter k 5. in 6. členu ter za novi 6.a člen.

Državni sekretar gospod Lah je poudaril bistvene spremembe zakona, ki jih je pravkar predstavil. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe, gospa Briški, pa je predstavila njihovo mnenje. Povedala je, da predlagani amandmaji koalicijskih poslanskih skupin sledijo ključnim pripombam Zakonodajno-pravne službe. Komisija Državnega sveta je zakon podprla, odbor pa je brez razprave sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije, ki sem jih že naštel. Na koncu pa smo opravili še glasovanje o vseh členih predloga zakona skupaj, vključno z amandmaji. Poročilo o tem ter integralno besedilo so sestavni del poročila. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Andrej Magajna. (Ga ni.)

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Janez Kikelj.

Prosim.

JANEZ KIKELJ: Spoštovani gospod predsednik, gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Sistemeski zakon, ki ureja prevoz nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu in istočasno predpisuje minimalne standarde za zagotavljanje varnosti ter uporabo veljavnih mednarodnih predpisov oziroma na podlagi direktiv Evropske unije, je trenutno še v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve. Z danes obravnavano in s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov tudi podprto novelo zakona sledimo glavnemu cilju, to je, da se pristojnosti za pripravo predpisov s področja prevozov nevarnega blaga z Ministrstva za notranje zadeve oziroma policije prenesejo na Ministrstvo za promet. Ministrstvo za promet bo tako poleg pristojnosti za pripravo predpisov prevzelo tudi delovno mesto. To pomeni, da bo javni uslužbenec, ki se je s problematiko prevoza nevarnega blaga ukvarjal na policiji, s tem ukvarjal še naprej, le da bo njegovo delovno mesto na Ministrstvu za promet. Delo bo tako potekalo kontinuirano naprej. Prav tako se na Ministrstvo za promet prenese tudi vodenje evidence izdanih certifikatov, usposobljenosti voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga po cestnem prometu in evidence pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca. Po slovenskih cestah in železnicah in tudi po morju se prevaža vsak dan verjetno na tone ali litre nevarnega blaga. S predpostavko, da se vsi udeleženci ravnaajo v skladu s predpisi, ki urejajo to področje, je nevarnost za onesnaženje okolja majhna, vendar se zavedamo, da vseh okoliščin ni mogoče predvideti, še manj preprečiti. Prav zaradi tega je treba poskrbeti, da se dosledno izvajajo predpisi in da se prevoz nevarnega blaga tudi nadzoruje ter na ta način preprečijo morebitne ekološke katastrofe, ki jih povzročijo izlitje, izpust teh snovi v zemljo, vodo ali zrak.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Jožef Jerovšek.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani!

Tudi s predlogom Zakona o prevozu nevarnega blaga se že drugič srečujemo v aktualnem mandatu Državnega zbora. Cilj predmetnega predloga novele zakona je prenos pristojnosti za pripravo predpisov s področja prevozov nevarnega blaga z Ministrstva za notranje zadeve oziroma s

policije na Ministrstvo za promet, pri čemer bo zakon začel veljati 1. 9. 2011. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke dajemo velik pomen zagotavljanju varnosti prevoza nevarnega blaga. Zakon je po vsebini potreben zaradi zagotavljanja splošne varnosti, kjer obstaja možnost zlorabe nevarnega blaga, na primer v teroristične namene. Poleg varnostnih ukrepov večji pomen pridobivajo tudi ukrepi varovanja. Mednarodni predpisi predvidevajo ukrepe varovanja za blago, za katerega obstaja velika možnost zlorabe v teroristične namene. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo vse predloge, ki zagotavljajo večjo varnost pri prevozu nevarnega blaga in tudi večjo splošno varnost. V zvezi z zagotavljanjem varnosti pri prevozu nevarnega blaga je pomemben 5. člen direktive Evropskega parlamenta in Sveta v notranjem prevozu nevarnega blaga, ki tudi določa, da lahko države članice zaradi varnosti pri prevozu uporabljajo strožje določbe v zvezi z notranjem prevozom blaga. V Poslanski skupini SDS se sprašujemo o stvarni utemeljenosti predlagane rešitve prenosa pristojnosti za pripravo predpisov s področja prevozov nevarnega blaga na prometno ministrstvo v luči trenutnega izvajanja zakona o tem delu. Pričakujemo, da predlagana rešitev ne bo privedla po poslabšanju rezultatov na področju zagotavljanja splošne varnosti.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganim rešitvam ne bomo nasprotovali in jih bomo podprli. Pričakujemo pa, da bo novo pristojno ministrstvo v okviru izvajanja, zagotavljanja splošne varnosti in večje varnosti pri prevozu nevarnega blaga upoštevalo vse vidike varnosti pri prevozu nevarnega blaga, določljivost in načelo pravne varnosti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani!

Zakon o prevozu nevarnega blaga ureja prevoz nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu ter predpisuje minimalne pogoje za zagotovitev varnosti pri tovrstnih prevozih. Zakon določa tudi uporabo veljavnih mednarodnih predpisov, ki zelo natančno urejajo prevoz nevarnega blaga na področju cestnega prevoza, evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu, železniškega prevoza, konvencija o mednarodnih železniških prevozih, pomorskih

prevozih, mednarodna konvencija o varnosti kontejnerjev, zračnega prevoza, konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu ter področje prevoza jedrskega materiala, konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala, skupna konvencija o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki. Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga je zadnji predpis s področja zagotavljanja varnosti cestnega prometa, ki bo prenesel pristojnosti za pripravo predpisov z Ministrstva za notranje zadeve oziroma policije na Ministrstvo za promet, kot je to področje urejeno v večini ostalih evropskih držav. Prenos pristojnosti bi namreč omogočil ločitev pristojnosti med zakonodajnimi in nadzorstvenimi funkcijami državnih organov. Predlagana novela zakona zasleduje načela osnovnega zakona, to je načelo sorazmernosti, načelo vzročnosti in načelo preprečitve. Glede na to, da v postopku priprave zakona ni bilo nobenih pripomb strokovne javnosti, v postopku obravnave predloga zakona na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje pa so se pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora z amandmaji ustrezno upoštevale, zakon pa je soglasno podprla tudi Komisija Državnega sveta za državno ureditev, v Slovenski ljudski stranki ocenjujemo, da so predlagane spremembe potrebne in koristne, zato bomo predlagani zakon podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil Anton Urh.

Prosim.

ANTON URH: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Naj takoj na začetku povem, da bomo v Poslanski skupini DeSUS ta predlog novele zakona podprli. Glavni cilj teh sprememb je prenos z Ministrstva za notranje zadeve in policije na Ministrstvo za promet, kar smatramo v Poslanski skupini DeSUS, da je potrebno in bomo temu tudi sledili. Ministrstvo za promet bo vodilo tudi evidenco izdanih certifikatov usposabljanja vozil in voznikov za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu in evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovani za prevoz tega nevarnega tovora. Kot rečeno, v Poslanski skupini DeSUS to novelo pozdravljamo in jo bomo tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani državni sekretar!

Predlog zakona o prevozu nevarnega blaga je predlagala Vlada na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora po skrajšanem postopku, saj gre izključno za manj zahtevne spremembe in dopolnitev zakona. Predvsem gre za prenos pristojnosti za pripravo predpisov s področja prevozov nevarnega blaga z Ministrstva za notranje zadeve na Ministrstvo za promet. Gre za zakon, ki je bil sprejet v letu 1999 ter do sedaj tudi dvakrat dopolnjen zaradi prilaganja direktivam Evropske unije, predvsem pa zaradi povečanja učinkovitosti izvajanja zakona. Zakon ureja prevoz nevarnega blaga v cestnem, zračnem in pomorskem prometu. V zakonu so predpisani vsi pogoji za varen in nemoten promet pri prevozu nevarnega blaga, usklajen je in določa uporabo veljavnih mednarodnih predpisov na podlagi direktive Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2008, ki govori o prevozu nevarnega blaga tudi znotraj Republike Slovenije. Že do sedaj je s področja zagotavljanja varnosti bilo zadolženo Ministrstvo za promet, le v tistem delu, ko govori o prevozu nevarnega blaga, ima še pristojnosti Ministrstvo za notranje zadeve. Tudi v bodoče se ne bo bistveno spremenilo, razen v tistem delu, ko govori odločba o pripravi predpisov za prevoz nevarnega blaga, ki pa bo v pristojnosti Ministrstva za promet. S predlagano spremembo se bo ločila pristojnost med zakonodajnimi in nadzorstvenimi funkcijami državnih organov. Zakon sledi obveznemu upoštevanju varnostnih ukrepov v vseh fazah prevoza nevarnega blaga, usposabljanju vseh oseb, ki sodelujejo pri prevozih nevarnega blaga, ter odgovornosti v primeru povzročene škode. Gre torej za sistemski zakon, ki ohranja veljavnost mednarodnih predpisov tudi za prevoze znotraj Republike Slovenije.

V Slovenski nacionalni stranki bomo predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 10. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona bi moral dati besedo predstavniku Vlade, ministru, vendar sem obveščen, da ministra še ni v Državnem zboru, zato nadaljujemo.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Radu Likarju.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je v okviru 29. nujne seje dne 12. 11. 2010 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku. Zadevni zakon je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada, s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku, kar je Kolegij predsednika Državnega zbora potrdil na svoji seji 15. 11. 2010. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki konkretne pripombe namenja 6., 15., 17., 19., 20., 21., 23., 25. in 29. členu zakonskega predloga, skupaj z napovedjo nomotehničnih izboljšav v končni redakciji.

Izmed kvalificiranih predlagateljev so amandmaje na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe vložile štiri koalicijske poslanske skupine: SD, Zares, DeSUS in LDS k 6., 15., 17., 19., 20., 21., za novi 21. člen, k 23., 25. in 29. členu zakonskega predloga ter Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke za črtanje 3., 4., 5., 6., 14., 15., 24. in 26. člena zakonskega predloga.

Po besedah predstavnice Vlade glavnina zakona predstavlja podporo oziroma ureja postopkovne določbe, ki so v generični povezavi z materialnimi vsebinami Predloga zakona o dohodnini. Ob tem besedilo prinaša spremembe glede obročnega odplačevanja oziroma odloga javnih dajatev v zvezi s prispevki zdravstvenega oziroma pokojninskega zavarovanja, s tem da tovrstne določbe omejuje na področje tako imenovanih čistih davkov z določenimi zaostritvami pri

tistih davčnih zavezancih, ki jim je Davčna uprava obročno odplačevanje odobrila. Ker je za čas, ko je bil zavezancu dovoljen odlog ali obročno plačilo, podana možnost, da bi bilo obročno plačilo obrestovano po obrestni meri, nižji od tržne, se v izogib obravnavi v skladu z zakonom, ki ureja državne pomoči, ter posledičnimi zapleti v davčni praksi prag tovrstne obrestne mere na novo določi s tem, da se zviša.

Hkrati besedilo uvaja posledice zamude s plačilom posameznih obrokov za zagotovitev večje plačilne discipline zavezancev, možnost obročnega poplačila davčne obveznosti s spremembo obrestne mere za čas dovoljenega odloga ali obročnega odplačila, pristojnost davčnega urada za izdajo sklepa o izvršbi z vpisom dolžnika v davčni register in ureditev postopka izračuna akontacije dohodnine za druge dohodke iz 70. člena Zakona o dohodnini. Ob obravnavi je odbor k zakonskemu predlogu sprejel prej navedene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, medtem ko amandmajev za črtanje vrste določil Poslanske skupine SDS odbor ni sprejel. V nadaljevanju je odbor glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so navedeni amandmaji vključeni. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku je dejansko operacionalizacija Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, ki ga je Državni zbor že obravnaval in ga bomo sprejemali verjetno tudi danes. Dopolnitev Zakona o dohodnini predvideva odmero dohodnine od kmetijskih subvencij po novem že za leto 2010, kar je skladno z opozorili varuha človekovih pravic o neprimernosti načina določitve dohodka iz naslova kmetijskih subvencij na podlagi povprečnih zneskov ter z zahtevami zavezancev po spremembah po njihovem mnenju nepravičnega načina določanja tega

dohodka. Zakon ureja postopek izračuna akontacije dohodnine za plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druge državne pomoči, ki se po predlogu sprememb Zakona o dohodnini obdavčujejo v dejanskih zneskih pri dejanskih prejemnikih. Predlaga se, da akontacijo dohodnine izračuna izplačevalec, pri plačilih za ukrepe kmetijske politike je to praviloma Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja v Republiki Sloveniji, in sicer ob vsakokratnem izplačilu tega dohodka.

Poudariti velja tudi dopolnilo, ki omogoča kmetijskim gospodarstvom, ki bi želeli voditi poslovne knjige in plačevati dohodnino na osnovi dejanskega ostanka od dohodka, da to prijavijo davčnemu uradu do 31. januarja 2011 in ne do 31. oktobra tekočega leta za naslednje leto in se uporablja dejansko od 1. januarja 2011 dalje za davčno leto 2011. Spremembe Zakona o davčnem postopku skupaj s spremembami dohodnine tudi omogočajo, da se zavezancu, nerezidentu, nastopajočemu izvajalcu ali športniku oziroma kulturnemu ustvarjalcu, ki nima poslovne enote v Sloveniji in zato ne more uveljavljati dejanskih stroškov pri obračunu davka, omogoča, da pri ugotavljanju davčne osnove namesto normiranih stroškov uveljavlja določene dejanske stroške. Daje se možnost uveljavljanja tistih stroškov, ki jih je v celoti in neposredno pripisati posamezni aktivnosti, dohodki, ki se v Sloveniji obdavčijo z davčnim odtegljajem. V teh primerih se zato v Zakonu o davčnem postopku določi način uveljavljanja dejanskih stroškov.

Predlog zakona ureja posledice zamude pri plačilu posameznih obrokov davkov tako, da v primeru, ko zavezanci zamudijo plačilo posameznega obroka, vsi ostali odobreni in še nezapadli obroki takoj zapadejo v plačilo z dnem neplačanega zapadlega obroka. Na ta način se zagotovi poplačilo davčne obveznosti kot tudi spodbuda davčnim zavezancem k odgovornejšemu plačevanju dogovorjenih obveznosti, ko se le-te omogočijo, da se plačujejo v obrokih kot pomoč davčnemu zavezancu in da izpolnijo svojo davčno obveznost. Izpolnitev davčne obveznosti v skladu z Zakonom o davčnem postopku je temeljna obveznost davčnega zavezanca, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti. Predlog zakona vsebuje tudi posamezne redakcijske popravke, ki so potrebni, da bi se izognili nejasnostim in težavam pri njegovem izvajanju. Amandmajev, ki jih je vložila Poslanska skupina SDS, v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo podprli.

Zaradi navedenega bo poslanska skupina Predlog zakona o spremembah in

dopolnitvah Zakona o davčnem postopku v celoti podprla.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa, še enkrat, za besedo. Lep pozdrav državnih sekretark!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke novele Zakona o davčnem postopku ne podpiramo in bomo glasovali proti zakonu. Nasprotujemo rešitvi, po kateri bo fizičnim in pravnim osebam, ki jim je bilo zaradi razlogov, na katere niso mogli vplivati, odobreno obročno plačevanje davkov, le-to ukinjeno, če bodo zamujali s plačilom posameznega obroka. Menimo, da je sankcija pretirana in nesorazmerna, sploh v času gospodarske krize, ki je največkrat vzrok, da omenjene osebe ne po svoji krivdi zamujajo s plačilom. Nasprotujemo tudi določbi, po kateri se davčnemu zavezancu, kateremu je odobren odlog oziroma obročno odplačevanje davčne obveznosti, le-to obrestuje z obrestno mero za izračun državne pomoči namesto z evropsko medbančno obrestno mero, kot je veljalo doslej. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prepričani, da gre za še eno določbo te vlade, s katero se na račun najbolj ogroženih in šibkih polni državni proračun. Nasprotujemo tudi določbi, ki določa roke, do katerih morajo člani kmečkega gospodinjstva davčnemu organu priglasiti način ugotavljanja davčne osnove od osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti ter nato začeti uveljavljati davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Ta določba po našem mnenju za ta kmečka gospodinjstva pomeni, da bodo morala za ugotavljanje davčne osnove uporabljati zahtevno dvostavno knjigovodstvo ali pa za te usluge plačevati računovodskemu servisu, kar na leto znese okoli 2 tisoč evrov stroškov. Menimo, da gre za hudo in nepotrebno dodatno finančno in administrativno obremenitev kmetov, zato predlagamo, da ostane v veljavi sedanja ureditev, po kateri se kmetje sami odločajo o načinu vodenja poslovnih knjig oziroma ugotavljanju davčne osnove. In ne nazadnje nasprotujemo tudi določbi, ki omogoča tujcu oziroma zavezancu, nerezidentu, ki je nastopajoči izvajalec ali športnik, da pri ugotavljanju davčne osnove namesto normiranih stroškov uveljavlja določene dejanske stroške, ker po našem mnenju v slabši položaj postavlja slovenske

športnike in glasbenike oziroma kulturne delavce.

V Poslanski skupini SDS smo na člene, ki se lahko amandmirajo, vložili amandmaje. Poslance pozivam, da jih podprejo in s tem vsaj malo omilijo ta škodljiv zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Alojzij Potočnik. Prosim.

ALOJZIJ POTOČNIK: Spoštovani!

Razlogov za spremembe in dopolnitve Zakona o davčnem postopku je več. Večina letih, tako že predlagatelj, podpira predlagane spremembe Zakona o dohodnini oziroma prinaša tiste nujne postopkovne določbe, ki omogočajo implementiranje vsebinskih novot omenjenega zakona. Predvsem gre za ustrežnejše umirjen način oziroma sistem kontiranja, ki bo preprečil ob odmeri dohodnine zavezancem plačevati sorazmerno visoka doplačila, saj naj bi že med letom poplačali svoje obveznosti. Tukaj imamo v mislih predvsem vpliv ukrepov ekonomske politike. Drugo je ugodnejša davčna obravnava pokojninskih rent, s čimer se želi spodbuditi varčevanje za starost in nekako preprečiti negativne vplive dvigov privarčevanih sredstev v enkratnih zneskih.

Z zakonom o dohodnini oziroma njegovo novelo se zavezancu, nerezidentu, nastopajočemu izvajalcu oziroma športniku, ki nima poslovne enote v Republiki Sloveniji, omogoča ugotavljanje davčne osnove z dejanskimi stroški namesto normiranih, in to s tistimi, ki jih je moč pripisati posamezni aktivnosti. Način uveljavljanja dejanskih stroškov določa zakon, ki ga obravnavamo. V praksi pa so zadeve na tem področju nadpovprečno neurejene, drsijo iz rok in tako lahko govorimo o utajevanju kot izogibanju plačevanju davčnih obveznosti.

Drugi del sprememb je povezan z možnostmi za ugodnejši način izpolnjevanja davčnih obveznosti za zavezance, mislim predvsem na odlok plačila in obročno plačilo davčnih obveznosti. Zdajšnja ureditev se je tudi v luči težkih gospodarskih razmer pokazala za omejeno učinkovito, ker sem ter tja prihaja do zlorab sedanje ureditve. Zato se s predlogom zakona urejajo posledice zamude pri plačilih posameznih obrokov davkov, in sicer tako, da v primeru, ko zavezanci zamudijo plačilo posameznega obroka, vsi ostali odobreni in še ne zapadli obroki takoj zapadejo v plačilo z dnem neplačanega

zapadlega obroka. Ali je rešitev res spodbuda plačilni disciplini, kot se piše? Ali je res rešitev prostovoljnemu plačevanju davkov in davčni kulturi, je seveda odprto vprašanje, na katerega bosta odgovorili dinamiki davčnega donosa in obseg davčnega dolga. V poslanski skupini menimo, da gre pri tem za zelo kompleksno problematiko. Predlog vsebuje tudi nekaj logičnih rešitev, povezanih z davčno izvršbo, tako unovčitev zavarovanj, predvsem stvarnih, in ne nazadnje, da se postopki izvršbe za istega davčnega zavezanca opravijo na istem mestu oziroma davčnem uradu.

Poslanska skupina Zares bo predlog zakona podprla. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlaganega zakona ne bomo podprli. Ne razumemo, da v časih v kakršnih se nahajamo, Vlada v parlamentarno proceduro pride z zakonom, katerega edini namen je polnjenje državne blagajne. Že več kot eno leto se za enega največjih in najpomembnejših problemov slovenskega gospodarstva ocenjuje plačilna nedisciplina. Kaj smo storili na tem področju? Ne veliko. Nasprotno, Vlada prihaja pred Državni zbor s predlogom zakona, ki v svoji obrazložitvi pravi, citiram, "...trenutne gospodarske razmere se negativno kažejo tudi na področju javnih financ. Predvsem določitev možnosti ugodnejšega načina izpolnjevanja davčnih obveznosti za poslovne subjekte se je v praksi izkazala za manj učinkovito, kot je bilo pričakovati. In zato se s predlogom zakona urejajo posledice zamude pri plačilu posameznih obrokov davkov tako, da v primeru, ko zavezanci zamudijo plačilo posameznega obroka, vsi ostali odobreni in še nezapadli obroki takoj zapadejo v plačilo z dnem neplačanega zapadlega obroka. Na ta način se zagotovi poplačilo davčnih obveznosti kot tudi spodbudi davčne zavezance k prostovoljnemu plačevanju obveznosti", konec citata. Davčne zavezance bi se spodbudilo k prostovoljnemu plačevanju obveznosti s tem, da bi se jim v normalnih rokih zagotovilo plačilo njihovih opravljenih storitev oziroma dostavljenega blaga. Vendar namesto da bi država poslušala rešiti problem plačilne nediscipline, rajši rešuje svojo blagajno, in to

ravno na plečih tistih, ki trpijo največje posledice le-te. To, da gospodarstvo deluje malodane na principu blagovne menjave, pravzaprav nikogar ne zanima. 120, 150-dnevni plačilni roki, če se v končni fazi potem sploh realizirajo, seveda ne zanimajo nikogar. Toda podjetje ali posameznik, ki ravno zaradi problema plačilne nediscipline in ne zaradi svoje malomarnosti ali negospodarnega ravnanja nima sredstev za poplačilo davčnih obveznosti, tudi ne zanima nikogar. Edino pomembna je seveda državna blagajna. To je ta trenutek največji problem slovenske države. Žalostno je, da je to res, vendar v nekem drugem, seveda popolnoma drugačnem kontekstu, ki ga jaz poskušam vseskozi izpostavljati, pa se ne sliši. Rajše, kot da bi uredili problematiko plačilne nediscipline, bomo uničili še nekaj novih podjetij in posameznikov. Več kot očitno je, da so ta zakon napisali birokrati, ki so kakšno podjetje le z avtoceste, ko so se z avtomobilom peljali mimo.

V Slovenski ljudski stranki takšni birokratski in omejeni logiki nasprotujemo in bomo predlogu zakona nasprotovali.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratske stranske upokojencev bo predstavil Franc Jurša.

Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Noveliranje osnovnega zakona o davčnem postopku je v bistvu nujno zaradi predlaganih sprememb dohodninske zakonodaje, ki se nanaša na obravnavo dohodkov iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, davčno obravnavo pokojninskih rent ter na davčno obravnavo dohodkov, ki jih dosežejo rezidenti, nastopajoči, izvajalci in športniki. S postopkovnega vidika, ki se nanaša na davčne metode in način obračunavanja davkov, je treba pristopiti tudi k sprejemanju tega davčnega zakona, da se omogoči realizacija določb, opredeljenih v materialnem davčnem zakonu, v Zakonu o dohodnini. Poslanska skupina DeSUS je že ob razpravi predloga novele Zakona o dohodnini napovedala podporo tem spremembam, zato bomo podprli tudi spremembe tega osnovnega zakona, ki v bistvu zgolj tehnično omogoča, da se bodo sprejete rešitve tudi v praksi dejansko lahko uporabljale, predvsem pa izvajale. Drugi del sprememb pa se nanaša na določbe, ki omogočajo obročno plačilo davčnega dolga. Tukaj menimo, da so predlagane rešitve več

kot primerne, saj so kljub temu, da je še vedno predvideno obročno plačilo, v zakon vnesli nekatere varovalke, ki omogočajo oziroma otežujejo morebitno nepoplačilo tega dolga. Predvideva se namreč dolžnost davčnega organa, da spremlja stanje davčnega zavezanca, poleg tega pa ima davčni organ tudi možnost, da z morebitnim poslabšanjem stanja, torej zamuda pri plačilu obrokov, poskuša uveljaviti svoje terjatve še pred začetkom postopka zaradi plačilne nesposobnosti davčnega zavezanca. Vsi se zavedamo dejstva in škode, ki so jo državni blagajni povzročile neplačane obveznosti do države.

Predlagane rešitve pomenijo tudi korak v smeri sanacije tega problema, zato so za poslance naše poslanske skupine popolnoma sprejemljive in tako bomo predlagano novelo zakona o davčnem postopku soglasno podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik Državnega zbora. Kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka! Vedno ko beremo zakone, pogledamo razloge za sprejetje in cilje. In cilj tega zakona je, piše takole, "temeljni cilj oziroma izhodišča predloga zakona so preglednost, pravna varnost in preprečitev negativnih posledic finančne in gospodarske krize za sistem javnih financ". Edini stavek, ki mu zares verjamem in je resničen. Seveda drži. Ampak bistvo je: za koga že? Za sistem javnih financ. Na žalost pa bom skušal naše stališče, ki je seveda negativno do tega zakona, predstaviti zelo plastično. Slišali smo že, da ta zakon v tem delu posega v posledice zamujanja pri plačilu posameznih obrokov davkov, tako da v primeru, ko zavezanci zamudijo plačilo posameznega obroka, vsi ostali odobreni in nezapadli obroki takoj zapadejo v plačilo. 3. člen. Praktičen primer. Janez Novak, delavec v podjetju X, plača naj bi bila 15. v mesecu. Glede na višino plače vemo, da se večina teh ljudi preživlja s plačo iz meseca v mesec. Podjetje X Janezu Novaku ni nakazalo plače. To je že nek nacionalni šport v državi Republiki Sloveniji. Janez Novak ni mogel plačati zapadlega obroka, ker nima denarja, ker mu podjetje ni dalo plače. In v zahvalo za to, da dela, da se pusti nategovati,

po domače rečeno, da ne dobiva plače od delodajalca, bo moral plačati vse obroke.

4. člen. Pravne osebe. Podjetje X pridno dela, dostavlja blago v rokih, kjer smo spet pri slovenskem nacionalnem športu, ki je plačilna nedisciplina, in že spet nategovanje rokov s 60 na 90 ali sploh neplačevanje. Podjetje pač nima toliko likvidnih sredstev, nekega obroka ne bo moglo plačati in bo za kazen moralo plačati vse obroke. In če še nadaljujemo: če pa ima to podjetje zavarovano terjatev oziroma terjatev, za katero je bilo dovoljeno obročno plačilo, zavarovano z zastavno pravico, je tu zgodba še bolj zanimiva. Če ne plačaš prvega obroka, mora podjetje plačati vse obroke, če ne bo vseh obrokov plačalo, mu bodo takoj tisto nepremičnino, ki jo je zastavil, vzeli. Brez besed. To je resnica. To je čista resnica, ki jo prinaša ta zakon, ker ga je pisal nekdo, ki pojma nima, kaj se v življenju dogaja. In dokler ne bomo uredili, da se bodo spoštovali plačilni roki, da bodo delodajalci spoštovali osnovne lastne dolžnosti in plačali delavcu za opravljeno delo in dokler ne bo ta država uredila, da bo tudi delavcu izpolnjena njegova temeljna pravica za delo, to je plačilo za delo, do takrat je neumnost in grdobija do ljudi sprejemati tak zakon. Še tiste reveže, ki se dejansko lovijo iz meseca v mesec in plačujejo svoje obveznosti, med njimi tudi to, bomo sesuli do konca.

Za Slovensko nacionalno stranko to ni pošteno, ni fer in čisto popolnoma jasno lahko rečemo, da je v tem primeru kriva ta država, ker ni uredila plačilnih disciplin, ker nima instrumentov za sankcioniranje neplačevanja recimo plačilnih rokov ali plač.

Takšnega zakona v Slovenski nacionalni stranki nikakor ne bomo podprli. Zato tudi zakona o dohodnini, ki je v nekem delu kot materialni zakon vezan na ta procesni zakon, ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil Ljubo Germič.

Prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku je v velikem delu zakon dvojček predlagane novele zakona o dohodnini – predvsem v delih, ki se dotikajo obdavčevanja kmetijskih subvencij, obdavčevanja poklicnih športnikov in v noveli zakona o dohodnini predlagane možnosti

uporabe znižane stopnje akontacije dohodnine od pokojninske rente.

Kar se samega davčnega postopka tiče, je največja sprememba predlaganega zakona, da se na področju obročnega plačila davčnega dolga določa sankcija, da v primeru neplačila oziroma zamude enega obroka v plačilo zapadejo vsi naslednji obroki. Kot je splošno znano, se lahko davčnim zavezancem, ki ne morejo izpolnjevati svojih obveznosti, omogoča obročno odplačilo davčnih obveznosti. Kot pa navaja Vlada, se v praksi pogosto dogaja, da zavezanci zamujajo s plačilom obrokov ali jih celo ne plačajo. Sankcija zapadlosti vseh obrokov je posebej pomembna tudi z vidika unovčenja zavarovanj, saj davčni organ v primeru, da obveznosti naslednjih obrokov niso zapadle, ne more učinkovito uporabljati mehanizmov za lastno zavarovanje terjatev. Poleg tega se s spremembo zakona spreminja obrestna mera za pravne osebe, kjer se evropska medbančna obrestna mera zamenjuje z veljavno referenčno obrestno mero za izračun državne pomoči, saj bi v nasprotnem primeru nižje obrestne mere pomenile nedovoljeno oziroma nepriglašeno državno pomoč.

V Poslanskem klubu LDS se s tovrstno spremembo zakona strinjamo, saj menimo, da je za zavarovanje terjatev treba še posebej v teh časih vzpostaviti učinkovite mehanizme.

Kot bilo že omenjeno, se del zakona nanaša tudi na uveljavitev možnosti uveljavljanja dejanskih stroškov nastopajočim izvajalcem ali športnikom nerezidentom namesto uveljavljanja normiranih stroškov. To rešitev v Poslanskem klubu LDS podpiramo, saj menimo, da je le dejansko uveljavljanje stroškov in prihodkov pravično in pošteno. Ob tem pa menimo, da je prav, da se ohranja tudi enostavnejša možnost uveljavljanja normiranih stroškov. Novost novele zakona o davčnem postopku se nanaša tudi na predlog spremenjenega zakona o dohodnini, ki predvideva obračunavanje dohodnine iz kmetijske in gozdarske dejavnosti na osnovi pripisovanja dejanskih subvencij in ne več povprečnih subvencij. Zato je treba urediti poseben način obračunavanja dohodnine, kjer bo davčni organ z odločbo ugotovil davčno osnovo na podlagi dejanskih dohodkov, medtem pa bo urejen tudi poseben sistem za tiste, ki so plačevali akontacijo dohodnine na podlagi povprečnih zneskov subvencij.

V Poslanskem klubu LDS podpiramo to rešitev, saj menimo, da je bilo povprečenje subvencij neprimerno predvsem z vidika pravičnosti, pa tudi z vidika razvoja kmetijstva, saj so bile danes na boljšem predvsem velike

kmetije, medtem kot so strošek povprečenja nosile manjše kmetije.

Glede na vse navedeno bomo v Poslanskem klubu LDS zakon podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev bo predstavil Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

To pot imamo opravka z zakonom, ki se zelo pogosto spreminja. V zadnjih štirih letih je to že kar osmi poskus sprememb in dopolnitev zakona, zato velja še enkrat opozoriti, da gre za zakon, ki se odziva na spremembe v drugih materialnih zakonih in jih omogoča tudi realizirati. Tokrat sledi Vlada po oceni Poslanske skupine nepovezanih poslancev – Solidarnost nekaterim ciljem, ki jih želimo izpostaviti.

Prvič. Gre za vzpostavitev drugačnega odnosa do gospodarstva v trenutku, ko posamični gospodarski subjekti zaidejo v težave v zvezi s poravnavanjem svojih davčnih obveznosti, poravnavanjem obveznosti plačil prispevkov. Vendar ni tako, da bi bile meje tako ostro zastavljene, kot so jih nekateri predstavljali, ampak gre tudi za nekatere diskrecijske pravice – jih bom kasneje omenjal – ki blažijo zelo tog odnos do tistih, ki davkov ne uspejo pravočasno poravnati. Vlada odgovarja na te težave z možnostjo obročnega odplačila, pa tudi z možnostjo odloga pod posebnimi pogoji.

Drugi izmed ciljev, ki so zastavljeni in ki so eksplicitno navedeni, je cilj prispevati k zmanjšanju plačilne nediscipline, kar je najbrž nujno, je potrebno zlasti zaradi trendov na tem področju, zaradi situacije, v kakršni smo. Tudi zaradi situacije, v kakršni so javne blagajne.

Večja pravičnost je tretji izmed ciljev, ki ga mi zaznamo v tem predlogu zakona, in sicer pri plačilu akontacij dohodnin na področju kmetijstva in pri tistih, ki se ukvarjajo s športom ali s kulturno dejavnostjo.

In četrti, zelo pomemben, cilj je, da Vlada poskuša s tem predlogom zakona omogočiti realizacijo tistega, kar prinaša zakon o dohodnini v zvezi z spodbujanjem varčevanja za starost, in sicer na način davčnih bonitet.

Ker je znano, da se kriza še zmeraj ni podela, da se trgajo plačilne verige, da se povečujejo dolgovi, da ni naročil, kolikor bi si jih želeli, je kot posledica izšla tudi negativna tendenca naraščanja davčnih dolgov. Gre za

aktivni dolg in tudi za izvenbilančni dolg in po statističnih podatkih in po napovedih se bo ta skupni dolg obeh teh kategorij letos približal že eni celi milijardi. Jasno je, da je zato treba na vseh mogočih koncih storiti vse ukrepe, da bi se ta negativni trend čim bolj zaježil. To poskuša Vlada s tem predlogom, ki bi omogočal tistim, ki so se odločili za obročno plačevanje, pa v roku ne morejo plačevati tekoče, da torej v tistem trenutku zapadejo vsi obroki in da zapadejo tudi zavarovanja za te obroke. Lahko pa tisti, ki izterjuje, diskrecijsko ugotovi in odloži, če bi ugotovil, da bi lahko bili ugovori zoper izvršbo tudi upravičeni. Tukaj še ostaja nek ventil za to, da se v prvem trenutku ne bo vse ustavilo, ko ne bo plačan prvi obrok. Seveda pa za tiste, za katere ni upanj, da bodo te obroke plačevali, je ta trd ukrep sicer primeren, ker se bodo sicer davčni dolgovi povečevali tako, kot sem prej omenil.

Kar se tiče pravičnosti, bi radi omenili predvsem večjo pravičnost, ko se uveljavljajo dejanski prejemki tako na področju kmetijstva kot na področju te estradne ali športne aktivnosti. Ker je veliko polemik okoli tega, kako je to krivično na področju kmetijstva, bi radi poudarili, da je pravično to že za veliko večino manjših kmetov, zavezancev za plačilo davka, za tiste, ki so najbolj bogati, pa najbrž res ne.

Zato bomo mi osnovni predlog zakona podprli, amandmaji pa ne bodo deležni naše podpore.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih vloženi amandmajev, ki jih bomo opravili na osnovi pregleda amandmajev z dne 19. 11. 2010. V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Več razpravljavcev. Bom dal prijavo. Prosim za prijavo. Javila se je tudi državna sekretarka.

Besedo ima Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, predsednik.

Rad bi samo povprašal gospod državno sekretarko, ker mi je prej časa zmanjkalo, ali razumem prav predlog zakona, ker ga razumem drugače, kot ga je ena izmed poslanskih skupin predstavljala. Tudi amandma govori o tem, kot da se sedaj fizične in pravne osebe obdavčujejo po isti obrestni meri. Jaz razumem predlog zakona tako, da fizične osebe plačujejo obresti po tej medbančni obrestni meri v EU, z ročnostjo enega leta, da pa pravne osebe, samo pravne osebe, plačujejo te obresti po tisti stopnji, ki jo

uveljavlja Evropska komisija in ki velja za državne pomoči. Če drži, da zakon to predstavlja, potem je ta predlog amandmaja pravzaprav sploh brezpredmeten, ker ne zadeva vsebine, o kateri piše.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Bezjak, prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo.

Slovenska demokratska stranka je vložila amandma k 6. členu, kajti bistveno se spreminja ta člen. Davčni zavezanci dovoljujejo odločno odplačevanje davka. V tem členu se pa bistveno spremeni za vse davčne zavezance, civilne osebe, gospodarske subjekte, da se obrestna mera spremeni na izračun državne pomoči, to je pa bistveno višja obrestna mera. Mi v Slovenski demokratski stranki smo mnenja, da sedaj v teh kriznih časih ni pravi čas za tako drastično povišanje te obrestne mere, kajti sami vemo, da v gospodarski situaciji, v kateri smo zdaj v Sloveniji, dejansko delodajalci zamujajo s plačami in tukaj bodo državljanke in državljani imeli bistveno višje stroške pri plačilu obresti.

Zato smo v Slovenski demokratski stranki vložili amandma, ker za nas ni sprejemljiv 6. člen zakona.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka.

Prosim.

MATEJA VRANIČAR: Spoštovani!

V zvezi s predlaganim amandmajem bi želela najprej potrditi razmišljanje oziroma izjavo gospoda Rezmana v zvezi z različno obravnavo dolgov oziroma obročnega plačila ali odloga plačila davkov za fizične osebe in za pravne osebe.

Za fizične osebe – posameznike, ki imajo davčni dolg, ki ga plačujejo obročno oziroma katerega plačilo jim je odloženo, se glede na veljavni predpis ne spreminja nič. Za njih v primeru odobrenega odloga ali obročnega plačila še vedno velja, da se jim ta odložen oziroma obročno odplačevani dolg obrestuje po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan izdaje odločbe o odlogu oziroma obročnem plačilu. Bistvena sprememba, ki jo glede na veljavni zakon prinaša ta določba, pa je sprememba, ki se nanaša na gospodarske subjekte in davčne dolgove gospodarskih subjektov. Dejstvo je, da bi v primeru, če bi odobrili odlog ali obročno plačilo gospodarskim subjektom, ne da bi zaračunali ustrezno tržno

obrestno mero, prišli v situacijo, da bi ti gospodarski subjekti bili deležni državne pomoči. Ne trdim, da bi ta državna pomoč bila v vsakem primeru nedovoljena, tudi če bi bila dovoljena, bi to povzročilo številne administrativne zaplete predvsem pri zavezancih, ki bi zahtevali odlog ali obročno plačilo. Da bi se izognili takšni situaciji, je Vlada v predlogu zakona predlagala, da se za primere davčnih dolgov, katerih obročno plačilo ali odlog je odobren za gospodarske subjekte, obrestna mera določi na nivoju, ki je enaka veljavni referenčni obrestni meri za izračun državne pomoči. To je standard, ki ga določa Evropska komisija, ko presoja, ali je določen ukrep, ki je namenjen specifični skupini, v našem primeru davčnih zavezancev, tretiran kot državna pomoč ali ne. Na ta način bomo zagotovili gospodarskim subjektom, ki bodo plačevali davčne obveznosti obročno oziroma jim bo plačilo odloženo, da bodo ta odlog oziroma obročno plačilo lahko izvedli na administrativno ne preveč zahteven način, da bodo za ta dolg plačevali nižjo obrestno mero, kot pa je zamudna obrestna mera. Res pa je, da je ta referenčna obrestna mera za izračun državnih pomoči nekoliko višja, kot pa je medbančna obrestna mera za posojila z ročnostjo enega leta, ki velja za fizične osebe.

S to obrazložitvijo želim poudariti, da Vlada predlaganega amandmaja ne more podpreti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za pojasnilo, gospa državna sekretarka.

Glejte, mi se zdaj vračamo spet nazaj na tisti del življenja davkoplačevalcev ali gospodarskih subjektov, kot je že nekdanje bilo. Potem tudi naj bodo državne subvencionirane obrestne mere s strani gospodarstva, da boš lahko plačeval to obrestno mero, ki je zdaj drastično višja. Ko imajo davkoplačevalci svoja sredstva vložena v banki, daje banka obrestno mero skoraj nič. Če tako, kot ste zdaj zatrdili, da ste primorani po evropski zakonodaji dati nekoliko višjo obrestno mero za te gospodarske subjekte, je to dejansko obrestna mera za dodelitev državne pomoči. Verjemite, da vsako podjetje, ko ima trenutno finančno problematiko za plačilo obveznosti do države, takrat se verjetno gospodarski subjekti odločijo za odlog plačila, ki je obveznost do države. Jaz ne vidim ali pa ne poznam podjetja, ki bi dejansko imelo denar, pa bi

zaprošilo za odlog plačevanja, ampak zagotovo je vsak moralno zavezan, da čim hitreje, če ne more že v pravem roku, da vsaj čim hitreje poravnava obveznosti do države. Zato je moje gledanje in gledanje gospodarstvenikov, da je nesmotrno v tej situaciji dvigovati obrestno mero države tistim, ki ne morejo plačevati dajatev do države. Sami vemo, da plačila med gospodarskimi subjekti so 90, 120 dni ali pa nekaj več mesecev, do države pa moramo vedeti, da so 30-dnevni roki. Zato morate vedeti, da s tem še dodatno onesposabljate gospodarske subjekte, gospodarski sektor in dodatno dajete breme gospodarskem sektorju s tem zakonom.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se zato odločili in vložili amandma k 6. členu. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.
Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa za besedo.

V Slovenski demokratski stranki smo se odločili poskušati spremeniti smer sprememb davčne zakonodaje, tudi tega konkretnega zakona, predvsem zaradi preprostega dejstva, ker menimo, da je v državi treba ustvarjati tudi skozi davčno politiko ugodnejše pogoje za razvoj gospodarstva, ne pa te pogoje dodatno zaostrovati. Nahajamo se v času gospodarske krize, ko je gospodarska aktivnost ne samo v Sloveniji ampak tudi drugod precej zadušena. Vse napovedi domačih in tujih institucij za Slovenijo govorijo, da ne bo hitrega okrevanja, da sploh ne bo omembe vrednega okrevanja v prihodnjem obdobju, da bomo capljali nekje okoli 1 do 2 % gospodarske rasti, in to gospodarsko rast poganja le gospodarstvo in nihče drug. Soočamo pa se hkrati s celo kopico problemov, ki jih povzroča opešana gospodarska aktivnost. Še posebej so okleščeni prilivi v javne blagajne z naslova gospodarstva, ki peša. Imamo problem z zdravstveno blagajno, imamo problem s pokojninsko blagajno, imamo ne nazadnje problem s proračunom, ker je manj davčnih prilivov z naslova gospodarskih subjektov in ne nazadnje tudi posledično potrošnje, kajti neka kupna moč ljudi je tudi odvisna od gospodarstva, če so plače redne, dobre, potem imajo ljudje denar, trošijo. Če so razmere ugodne, gospodarstvo investira. Torej od te gospodarske klime je zelo odvisno, kako bo v prihodnje s Slovenijo na različnih področjih. In statično gledanje, da je argument

nek trenutni finančni problem blagajne pred daljno ali pa srednjeročno gospodarsko politiko dviga gospodarske aktivnosti, je seveda statična ocena, ki se je že dostikrat izkazala za neuspešno. To je zelo podobno, veste, in potem posledično se privijajo davčna bremena, dvigajo se trošarine, zaostrejuje se pogoji na področju plačevanja davkov in obročnega odplačevanja davkov ter zamud pri odplačevanju davkov, kot danes obravnavamo, dvigajo se obresti, kot konkretno govori ta amandma. Želim torej povedati, da ni pravi čas za dodatno zategovanje pogojev poslovanja gospodarskih subjektov, ampak je čas za nasprotno, za ukrepe za spodbujanje gospodarstva, za zniževanje davkov, za boljše in ne nazadnje tudi hitrejšo odpravo plačilne nediscipline in podobno. Vlada na to pozablja, nas pa znova in znova zasipava s predlogi, ki dodatno bremenijo tiste, od katerih si obetamo, da bodo v Sloveniji v bodoče zaposlovali in plačevali davke ter prispevke.

Spoštovani, mislim, da je taka politika napačna. In amandma, ki smo ga predlagali, gre v smeri, da bi lajšali in nižali ne nazadnje tudi obresti tam, kjer gospodarstvo že tako ali tako stežka plačuje. Če že nekdo zamuja, če je nekdo davčni dolžnik, gotovo ni zaradi tega, ker to želi biti, ampak ima verjetno resne probleme s tem. Če pa nekdo špekulira pri tem, pa sploh ne sme priti do tega instrumenta, da se mu lahko kakorkoli odloži plačilo.

Zato želim poudariti in Vladi povedati, tu imam pred seboj državno sekretarko, da bi veljalo razmisliti o ukrepih, ki gredo v drugo smer. Slišim, da med gospodarskimi subjekti kroži poziv, "včlanite se v združenje za zniževanje davkov," da bo to preraslo v politično stranko in da bo program te politične stranke takšen, da bo zbiral in animiral ljudi, ki bodo verjeli v to, kar jaz želim prepričati Vlado – da se z nižjimi davki da pobrati več davkov. Vi ne verjamete v to, jaz pa verjamem v to, da se da z nižjimi davki pobrati več davkov. Z nižjimi davki spodbujamo gospodarsko aktivnost, več in od večjega obsega poslovanja pobiramo sicer nižjo stopnjo davkov, vendar je v končni sumi lahko pobranih davkov več. To je logika, v katero vi v Vladi ne verjamete, jaz pa v njo verjamem, ker ima tudi multiplikativne učinke ta logika na ljudi – ljudi, ki so zaposleni, plačujejo davke, ne prejemaajo transferjev iz blagajne, plačujejo prispevke, zaradi tega se polni pokojninska blagajna, pa ne nazadnje tudi zdravstvena, in je treba plačevati manj javnih sredstev iz proračuna za pokrivanje izgub teh blagajn. Da ne naštevam, kako vpliva, če je nekdo zaposlen in ima neko solidno plačo, na njegovo kupno moč, ko potem nekaj kupuje, investira in plačuje zopet

DDV od tega. Investiran denar v gospodarstvo se nekajkratno obrestuje v javnih blagajnah. Tega vi v tej nesrečni vladi ne razumete in ne želite aplicirati v naš pravni red in prihajate pred nas s takimi zakoni, kot je ta, ki še dodatno obremenjuje gospodarske subjekte, ki so se tudi zaradi krize znašli v situaciji, ko ne morejo redno poravnati svojih davčnih obveznosti, imajo odloge in sedaj plačujejo obresti. Mislim, da je teh, ki ne morejo, ne ki ne želijo, ki ne morejo, vse več – in jih bo, če bo taka politika tudi še v prihodnje, vse več.

Zato, za božjo voljo, prosim, razmislite o predlogih, ki prihajajo z vseh strani, še posebej pa prihajajo s strani gospodarstva, da prisluhnete tej enostavni kmečki logiki – če kmet želi jeseni žeti, mora spomladi posejati ali pa celo pozimi. Tudi če nima denarja, si ga mora izposoditi za seme, ker sicer zagotovo ne bo žel. In tudi vaša Vlada bo morala nekaj investirati v gospodarstvo, če bo želela od tega gospodarstva "scuzati" to pričakovano gospodarsko rast, delovna mesta in davke in prispevke. Sicer ne bo nič. In to vam dokazujemo že dve leti. In dve leti vi planirate, da bo gospodarska aktivnost večja, potem pa vidite, da ne bo in potem klestite pričakovane prilive skozi rebalanse proračunov in tako naprej. Še enkrat vas prosim, pojdite malo med ljudi, med gospodarske subjekte, soočite se z njihovimi problemi in boste videli, da boste kaj hitro napisali kakšen zakon, ki bo tudi gospodarstvu kaj pomagal, ne samo dodatno zategoval pogojev poslovanja v tej državi.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Mateja Vraničar, državna sekretarka.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Želela bi se kljub vsemu osredotočiti na amandma in ne komentirati splošne razprave, ki smo ji bili priča. Ne glede na to, pa moram ugotoviti, da se argumenti zelo zanimivo spreminjajo glede na okoliščine, v katerih jih je treba uporabiti. Nedolgo tega nazaj smo govorili o tem, kako je treba sprejeti ukrepe, ki bodo zagotovili boljše pobiranje davkov, ki bodo zagotovili, da se ob obstoječi davčni zakonodaji pobere več davkov in kako moramo skrbeti za to, da zagotovimo ustrezne prilive v državni proračun. Ko pripravimo v bistvu določene ukrepe, ki dajejo davčnemu organu podlago za ukrepanje, pa smo deležni v bistvu obratne kritike, da ne zagotavljamo oziroma da nimamo v mislih rešitev, ki jih je treba zagotavljati, da bi imeli boljše pogoje

gospodarjenja. Pa vendar, pogovarjamo se o členu, ki govori o obrestovanju davčnega dolga, in govorimo o primerjavi davčnega zavezanca, ki svojega dolga ni poravnal, z davčnim zavezancem, ki redno poplačuje svoje dolgove. In osebno verjamem, da smo tistim gospodarskim subjektom, ki redno poplačujejo svoje davčne obveznosti, dolžni upoštevati njihov položaj in da smo dolžni v davčni zakonodaji zagotoviti ukrepe, postopke in načine, ki ne bodo v ugodnejši položaj postavljali tistih, ki ne plačujejo davkov, ampak tiste, ki jih redno poravnava. In obrestovanje dolga, v zvezi s katerim imam odobreno obročno plačilo ali odlog, je namenjeno prav temu. Bodimo pozorni torej na gospodarske subjekte, ki redno poravnava svoje obveznosti. Primerjajmo njihov položaj s subjekti, ki svojih obveznosti ne poravnava. Hvala lepa.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Samo mag. Vizjak.

Izvolite, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Saj bom razmeroma kratek. Res je, spoštovana državna sekretarka, da smo izza teh govornic večkrat pozivali k učinkovitemu pobiranju davkov, vendar davkov tam, kjer se subjekti izmikajo svojim obveznostim po veljavnih predpisih, tega ni malo, kjer celo iščejo obvode, ustanavljajo celo recimo določene poštne nabiralnike in se s tem izmikajo neki kontroli. Ne nazadnje imate tudi med svojimi vrstami, v Vladi, ministra, ki ima podjetje oziroma je solastnik podjetja, tako imenovanega "kaselc podjetja". Želim samo povedati, da je to ena zgodba. Učinkovito pobiranje davkov oziroma pobiranje tega, kar državi gre po veljavnih predpisih. Drugo pa je, ali se s spremembo zakonodaje dodatno zaostrejejo davčni pogoji, in v tem primeru se, saj se dvigajo obresti tam, kjer pride do legalno ugotovljenega ali pa, bi rekel, do legalne pravice do obročnega odplačila. Tam se dodatno privija. Členi prej so govorili tudi o drugačnih, bolj zaostrenih pogojih tega obročnega odplačila, če se ne poravnava pravočasno. Kot da bi ta podjetja to delala zaradi špekulacije. Ne počno zaradi špekulacije. Marsikdo danes, ko je soočen in je v verigi nekih neplačil, tudi ne more poravnati davčnih obveznosti, ker ne more poravnati nič, še plač zaposlenim ne. Država nasprotno, ne govorim o Vladi, temveč določene državne inštitucije tak način še celo spodbujajo. Pa bom povedal primer. Imamo postopek izbora izvajalca za gradnjo

akumulacijskega bazena pri hidroelektrni Krško. Na ta razpis se je prijavila cela kopica podjetij, med njimi je bila tudi hčerinska družba enega največjih slovenskih gradbenih podjetij, za katerega lobira tudi predsednik Vlade v Libiji. Ta družba se ni prijavila kot mama na ta posel, ampak je prijavila svojo hčerinsko družbo, ki nima popolnoma nobene zveze in nobene reference s podobnih poslov. Zato je mama uporabila svoje reference in s tem skrila tudi svoje pomanjkljivosti glede neporavnavanja pravočasne obveznosti do podizvajalcev in tako naprej. In državna revizijska komisija, ker naročnik ni izbral te firme, kljub temu da je bila najcenejša, ker je dala damping in pravzaprav neko ponudbo, ki temelji na tem neplačevanju podizvajalcev in dobaviteljev, torej je bilo izbrano to konkretno podjetje, ta hčerinska družba in s tem je država legalizirala, češ, delajte to tudi drugi: ne poravnajte obveznosti, saj ni nobenih sankcij, kljub temu da smo tu sprejeli zakone, ki pravijo, da se takšni izločijo, Želim povedati, spoštovana državna sekretarka, da se ustvarja formalna in neformalna klima v tej državi, da so te deviacije dopuščene in celo nagrajene. To ni dobro. Dodatno zaostrovanje razmer, ki ga povzročate s tem členom, ne bo prispevalo k temu, da bo gospodarska klima boljša, ampak nasprotno. Davčni dolgovi se bodo verjetno še povečevali, ker bodo obresti višje in posledično bodo podjetja verjetno še v večjih težavah. Zato sem pripomnil to, kar sem pripomnil. Vi ste obravnavali to kot neko splošno govorjenje. Ja, sleherni poseg v davčno regulativo je poseg v pogoje poslovanja v tej državi. In pogoji poslovanja v tej državi se morajo izboljšati ne pa poslabšati, to sem vam želel povedati. Vi pa s tem predlogom zakona še dodatno poslabšujete pogoje poslovanja v tej državi. Ne za tiste, ki redno poravnava davke, imate prav, ampak za tiste, ki jih ne morejo redno poravnati in prosijo za odlog in se jim lahko zgodi, se jim lahko zalomi tudi pri tem odloženem plačevanju davkov. O tistih danes govorimo in za tiste je ta zakon. In če vaš davčni aparat ne more ločiti med tistimi, ki to delajo špekulativno, in med tistimi, ki dejansko ne morejo, ter se dejansko tisti, ki ne morejo, dodatno kaznujejo, je problem. In tu vas želim odvrti od tega poglobljanja problema.

PODPRESESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 6. členu in amandmaju k temu členu? (Ne.) Potem zaključujem razpravo in dajem v razpravo 15. člen in amandma k temu členu. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Potem dajem v razpravo 29.

člen in amandma k temu členu. Želi kdo razpravljati?

Izvolite gospod Bezjak, imate besedo.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Dogajanje v parlamentu v dveh letih je, aparat deluje in dejansko nobeni amandmaji niso bili sprejeti z naše strani. Zato v 29. členu naprošamo in smo vložili amandma, da ta zakon ne začne veljati s 1. 1. 2011 in da se prolongira na dobra leta, ko bo gospodarstvo zadihalo, ko bo gospodarstvo v dobri kondiciji. Kot smo že vložili amandma k 6. členu, gospodarstvo v Sloveniji je v slabi kondiciji. Če začne veljati zakon dejansko s 1. 1. 2011, ko sam predsednik Vlade napoveduje, da bo prvi kvartal leta 2011 še hujši, kot pa je to leto, ne vidimo razloga, da dodatno obremenimo gospodarstvo že s 1. 1. 2011.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala.

Gospa Vrničar, izvolite, imate besedo.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Želela bi pojasniti stališče v zvezi z amandmajem k 29. členu. Amandmaja ne podpiramo, za razliko od člena, kakor je zapisan v dopolnjenem predlogu zakona. Amandma predvideva, da bi se 3. in 4. člen zakona začela uporabljati šele potem, ko bi dosegli rast bruto družbenega proizvoda 3 %.

3. in 4. člen zakona govorita o posledicah, če davčni zavezanec, ki mu je odobreno obročno plačilo, ne plača posameznega obroka in s tem pride v veljavo možnost, da davčni organ izterja oziroma začne postopek izterjave za vse še neplačane obroke.

Zanimivo je, da predlagatelj amandmaja predlaga, da se odloži uveljavitev 3. in 4. člena, ki spreminjata na tak način 101. oziroma 102. člen, medtem ko omogoča, da sprememba v 103. členu, ki govori o isti zadevi in na isti način spreminja 103. člen, pa dovoljuje, da stopi v veljavo že s 1. januarjem 2010. S tem bi nastala neka nelogična razlika v obročnem plačevanju dolgov, glede na to, katera pravna podlaga se pri pravnih osebah uporabi – ali 102. ali 103. člen – in tudi pri nekaterih fizičnih osebah. Menimo, da tako razlikovanje ni primerno.

Kot sem omenila, pa ta določba ne pomeni, da bo treba takoj plačati v bistvu celoten dolg, ampak pomeni pravno podlago, na podlagi katere lahko Davčna uprava začne postopke izterjave za celoten še ne plačan dolg. Kaj se s tem dolgom v času postopka

izterjave dogaja, ali zavezanec – fizična oseba, primeri so bili omenjeni prej, pride celo v situacijo, da lahko zaprosi namesto obročnega plačevanja za odpis svoje davčne obveznosti, to je seveda vprašanje davčnega postopka, ki teče. Ti členu omogočajo davčnemu organu, da učinkovito začne postopek izterjave, če posamezni obrok obročnega plačila davka ni plačan. Enako bom ponovila, kot sem rekla že prej, primerjati moramo med seboj osebe, ki poberejo ali ki s skrajnimi močnimi plačaji davek pravočasno, na pravi način, z osebami, ki jih ne plačujejo, in moramo jih postaviti nekako v enako situacijo, drugače pridemo v situacijo, da so osebe, ki plačujejo svoje davčne obveznosti redno, v slabšem položaju, kot pa so osebe, ki jim je odobreno obročno plačilo in tega ne poravnajo, kajti potem v bistvu ne moramo niti izterjave na neplačan dolg delati.

Omenim naj samo še to za konec, da ta institut, da zapade takoj v plačilo celoten še ne poravnani dolg, ni nekaj posebnega ali izjemnega. V civilnem pravu takšen primer oziroma takšen postopek, takšno ureditev prav tako poznamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati o 29. členu in amandmaju k temu členu? Ne, potem zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 10. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RAZVOJNI PODPORI KOROŠKI REGIJI V OBDOBJU 2012–2016.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 20 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Mirom Petkom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 27 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev zakona, gospodu Miru Petku.

Izvolite!

MIRO PETEK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini SDS smo vložili Predlog zakona o razvojni podpori koroške regije v obdobju 2012–2016 zaradi velikih gospodarskih in razvojnih problemov, s

katerimi se srečuje ta regija. To ni prvič, da je koroška regija zašla v tako velike težave, katerih posledica je veliko število brezposelnih in velike socialne stiske. Zaradi razpada jugoslovanskega trga je v začetku 90. let prejšnjega stoletja zašla v velike težave ravenska železarna oziroma Slovenske železarne na sploh. Danes je to Slovenska industrija jekla, ki je bila sanirana z okoli pol milijarde evrov državnih sredstev. Resnici na ljubo so s sanacijo Slovenskih železarn bile večinoma sanirane slovenske banke in nekatere še danes od te sanacije prejemajo lepo rento. Sedaj je na Koroškem prišlo do razpada sistema Prevent, ki se je sesul zaradi plenilske mentalitete in nizkih moralnih standardov njenih lastnikov, na cesti pa se je znašlo več kot tisoč 200 zaposlenih. Res jih je nekaj v zadnjih tednih že dobilo precej nezanesljive zaposlitve za kratek in določen čas. Na Koroškem pravijo, da so najbolj razvpiti koroški tajkuni vse, kar imajo, pokradli, le spričevala in diplome so si kupili. Za krajo in gospodarski kriminal jih ni nihče preganjal, saj jim organi pregona za skromno participacijo pri tem naropnem premoženju niso sledili, ampak so jim podelili nekakšno imuniteto. Sedaj so sicer zdrsnili z lestvice 100 najbogatejših Slovencev, za seboj pa so na Koroškem pustili gospodarsko puščavo. Korošice in Korošci, koroška regija kot taka ni kriva, da se je tudi zaradi početja nekaterih posameznikov znašla v tako veliki krizi. S pomočjo tega zakona je nakazan izhod iz te krize. S sprejetjem tega zakona bo država pokazala, da ji ni vseeno, kako in kaj se dogaja na Koroškem, kakšen je njen razvoj, kakšne so socialne stiske ljudi. To bo sporočilo iz Ljubljane, da imajo ljudje na Koroškem še upanje, da se splača vztrajati na tem koncu slovenske zemlje in da niso pozabljeni od države in oblasti. Plače na Koroškem so pod državnim povprečjem. Brezposelnost je nad državnim povprečjem. Standard Korošcev je pod državnim povprečjem. Revščina je nad državnim povprečjem. Kvaliteta življenja ja na Koroškem pod državnim povprečjem. Stopnja samomorilnosti, kot eden od kazalcev težav v družbi, je nad državnim povprečjem. Ne le to, stopnja samomorilnosti je v samem evropskem vrhu.

Ta zakon je težak le dobro polovico tega, kar bo Slovenija namenila za pomoč Grčiji. Skupna vrednost najrazličnejše državne pomoči za koroško regijo je v času trajanja zakona 222,2 milijona evrov, od tega 28,2 milijona evrov za program spodbujanja konkurenčnosti. Ker je brezposelnost dosegla 15 % in v nekaterih upravnih enotah že skorajda 18 %, obetajo pa se še nekateri

gospodarski pretresi, je za spodbude za zaposlovanje tja do leta 2016 namenjenih 58 milijonov evrov. Za vzpostavitev regijskega, gospodarskega središča se predvideva 25 milijonov evrov. Za medpodjetniški izobraževalni center 2 milijona evrov. Za prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko-predelovalne industrije in diverzifikacije nekmetijske

dejavnosti okvirno 34 milijonov evrov, za čiščenje odpadnih voda ter infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo pa nadaljnjih 75 milijonov evrov. Na Koroškem so zdrava gospodarska jedra, na Koroškem so inovativni posamezniki in z ustrezno državno pomočjo bi se ta podjetja, mala in srednja podjetja, lahko še bolj razvijala. Naš predlog zakona zvesto sledi v Državnemu zboru že sprejetemu Zakonu o razvojni pomoči Pomurju, spreminjal se je le v argumentaciji in razlogih za sprejetje tega zakona. Vlada skupaj z njenim predsednikom Borutom Pahorjem po sprejetju Zakona o razvojni pomoči za Pomurje večkrat poudarja in je poudarjala, da ta zakon že daje dobre rezultate in da je prav, da smo ga sprejeli. S tem bi se lahko strinjali. Odločitev o sprejetju podobnega zakona o razvojni pomoči Koroški regiji ne sme biti problematična, ne sme biti težavna. Mislim, da lahko ta poskus, dobro prakso uveljavimo tudi v primeru Koroške in nenazadnje tudi v primeru drugih regij.

Skratka, ta zakon je vredno podpreti in ga je vredno sprejeti. Če boste zakon podprli, bo še prej kot v zadnjem letu tega zakona podoba pokrajine gotovo povsem drugačna, z boljšimi delovnimi mesti, z manj brezposelnimi.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Za uvodno obrazložitev vladnega mnenja dajem besedo gospe Duši Trobec Bučan, državni sekretarki v Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Izvolite, imate besedo!

DUŠA TROBEC BUČAN: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predlaganemu zakonu nasprotujemo. Pobudo smo obravnavali v sklopu več pobud z različnih območij Slovenije, ki so z gospodarsko krizo zašle v težave in vidijo izhod v sprejemih posebnih razvojnih zakonov, vsak za svoje območje. Tako so že bili pripravljene predlogi zakonov za Belo krajino in Kočevsko, za Podravsko in zdaj še za Koroško regijo, ki se vsi zgledujejo po lani sprejetem Zakonu o ukrepih razvojne podpore Pomurski

regiji za obdobje 2010 do 2015. Strinjamo se, da je stanje v nekaterih regijah težko. Razvojne razlike v Sloveniji se ne zmanjšujejo, v območjih, ki najbolj zaostajajo v razvoju, pa je finančna in gospodarska kriza povzročila nesorazmerno poslabšanje gospodarske situacije. V Pomurski regiji je tako nastala situacija, ko je stopnja brezposelnosti bistveno presegla 20 % in je bila potrebna takojšnja intervencija v obliki zakona. Rešitev s sprejemom interventnega zakona je bila sicer nesistemska, vendar v tistem obdobju pravilna, saj še ni bilo ustrezne systemske rešitve. Ne more in ne sme pa postati sprejemanje interventnih zakonov pravilo za reševanje problemov na območjih, ki so v težavah.

Sprejemljivo rešitev problema, tudi za Koroško regijo, vidimo v sprejemu systemskega zakona, v spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki ga je Vlada že vložila v Državni zbor in o katerem bo decembra opravljena splošna razprava. Predlog novega systemskega zakona omogoča uporabo razširjenega nabora instrumentov regionalne politike. Območjem, ki izkazujejo podobne razvojne probleme kot Pomurska regija, zagotavlja približno enako raven državne pomoči. Predlog novega zakona predvideva sprejem dogovora za razvoj Koroške regije, ki ga bosta sklenila Razvojni svet Koroške regije in Vlada. Z njim se bosta obe strani zavezali izvesti ključne projekte, ki bodo imeli odločilen vpliv na uresničevanje razvojnih prioritet regije. Določili bosta tudi vire njihovega financiranja, regijske in sektorske projekte iz podpisanega dogovora bodo pristojna ministrstva uvrstila v načrt razvojnih programov državnega proračuna.

Nadalje predlog zakona opredeljuje kriterije za določitev obmejnih problemskih območij kot prednostnih območij vseh razvojnih politik. Proračunski uporabniki bi jih upoštevali pri pripravi sektorskih programov in pri razpisanih merilih javnih razpisov. V okviru regionalne politike pa bi se za obmejna problemska območja pripravili posebni ukrepi in sheme za pomoč podjetjem pri investiranju. Tudi v okviru politike razvoja podeželja se predvideva priprava ukrepov za območje za obmejna problemska območja, in sicer v okviru izvajanja programa razvoja podeželja. Predlog systemskega zakona predvideva tudi instrument dodatnih ukrepov razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo. Gre za aktiviranje vseh mehanizmov, ki jih predvideva pomurski zakon z izjemo davčnih olajšav, glede katerih pa še potekajo usklajevanja. Predlog predvideva pripravo posebnega programa spodbujanja konkurenčnosti, ki bi se financiral iz posebne proračunske postavke. Uveljavljena bi bila

prednost in posebna obravnava pri črpanju evropskih sredstev kohezijske politike in politike razvoja podeželja. Enako kot v Pomurju bi delodajalci, ki bi najmanj za dve leti zaposlili delavce, dobili povrnjene plačane prispevke delodajalca za socialno varnost. Razloge za vložitev predloga zakona v razvojni podpori Koroški regiji razumemo bolj v sistemu opozarjanja na nakopičene probleme v Koroški regiji in kot zahtevo po učinkovitih rešitvah v systemskem zakonu, njegovem sprejemu pa nasprotujemo. Hvala lepa.

PODPREDSNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim!

ZVONKO LAH: Lepo pozdravljeni kolegice poslanke in poslanci!

Slovenska demokratska stranka je do sedaj podprla tako Zakon o Pomurju kot tudi Zakon o Podravski regiji. V naši stranki smo mnenja, da se razvojne razlike med regijami ne zmanjšujejo, ampak se nasprotno še povečujejo, da podobni zakoni, kot je Zakon za Pomurje, dajo svoje rezultate, kar trdi tudi Vlada, in da velja podpreti tudi ta Zakon o Koroški. Koroška se sooča s čedalje večjimi problemi. Brezposelnost hitro raste, njihova prometna povezava je zelo slaba, kajti s tretjo razvojno osjo ni nič in verjetno še v kratkem ne bo. Systemski zakon, ki ga napoveduje Vlada oziroma ga pripravlja, po našem mnenju ne bo dal pravih rešitev, vsaj ne v zelo kratkem času. Do sedaj imamo regionalne razvojne agencije, ki sicer nekako opravljajo funkcijo vodenja projektov regijskih in medobčinskih, vendar regionalne razvojne agencije ne opravljajo tistega dela, kot bi ga morala opravljati pokrajina.

Zato smo mnenja, da, dokler nimamo druge ravni lokalne samouprave, je treba nekaj storiti za povezavo oziroma za vodenje skupnih projektov v posameznih regijah. Regionalne razvojne agencije skrbijo predvsem za podjetništvo in za projekte regionalnega razvoja, ne pa skupne kohezijske projekte, kar vidimo kot težavo tudi v drugih regijah. Ravno z Zakonom o Pomurju, kjer se je ustanovila tehnična pisarna, pa povezuje vse te projekte in jih koordinira in so potrebni minimalni stroški države, da se ti projekti hitreje odvijajo in dajejo tudi boljše rezultate. Zato bomo v Slovenski demokratski stranki podprli ta zakon, ker vidimo do takrat edino možnost, da se regije, kjer razvoj stagnira in se

te razvojne razlike še povečujejo med bogatejšimi regijami v Sloveniji, da je to neka oblika, kjer se z minimalnim vložkom države lahko hitreje odvijajo projekti in zmanjšuje ta razvojna razlika. Mi ne pričakujemo, da bo sistemski zakon, ki ga Vlada pripravlja o skladnem regionalnem razvoju, dal kakšne učinke. Nasprotno, mislim, da bo še tisto, kar sedaj imamo v regijah preko regionalnih razvojnih agencij, preko projektov, katere smo občine skupaj pripravile, da bo te projekte še otežkočil oziroma upočasnil njihovo realizacijo. Zato mislimo, da je ta zakon za Koroško zelo potreben, da če ne bo sprejet oziroma če se ta trend razvoja ne bo obrnil v nasprotno smer, da bo v prihodnosti težje reševati razvoj tako Koroške regije kot tudi primerljivih drugih regij v Sloveniji. Mislimo, da bi bilo potrebno podobne zakone še za marsikatero regijo v Sloveniji pripraviti in sprejeti v Državnem zboru. Zato podpiramo ta zakon in verjetno bi bilo treba, da je še kakšen tak zakon pripravljen in sprejet v Državnem zboru.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Vito Rožej bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares.
Prosim!

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Kot je bilo rečeno tudi s strani predlagatelja in tudi s strani Vlade, se zakon, ki je pred nami, zgleduje po Zakonu o razvojni pomoči Pomurju in podobne pobude so bile že v Državnem zboru tudi za Zakon o pomoči Podravju, Beli krajini in Kočevski. Kot je bilo slišati tudi iz ust predgovornika, se zna znati pred nami tudi kakšen zakon še za kakšno drugo področje v tej državi. Vsi se najbrž lahko strinjamo, da so mnoge regije potrebne pomoči. Razlika med nami pa je najbrž v tem, na kakšen način tem regijam pomagati. Za Pomurje je bilo že jasno povedano, da je bila to prva regija, ki je opozorila nase in na svoje težave na najbolj prezenten način. Težave so bile tam tudi velike, številke govorijo same zase, brezposelnost v Pomurju je bila višja od 20 % in nikjer drugje v državi ni bila in še vedno ni tako visoka, ker država takrat ni imela nikakršne sistemske rešitve, niti ni o njej temeljito razmišljala. Za te težave je bil potreben neke vrste interventen zakon, ki pa je pokazal na nujnost sprejema neke trajnejše in bolj sistemske rešitve. In ta se nam ponuja zdaj, kot je že rečeno, v parlamentarni obravnavi je sistemski zakon, Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Najbrž se lahko strinjamo, da je vsebinsko

podoben tudi temu, ki ga danes obravnavamo in ki je skoncentriran predvsem na Koroško za katero nihče izmed nas ne trdi, da nima razvojnih težav in da tam gospodarska kriza ni še ostrejša kot pa v katerih drugih regijah. Treba je vseeno priznati, da so razmere v Pomurju, če številke na lažejo in ne vidim razloga, da jim ne bi verjel, da so le tam stvari še hujše, kot se zdaj kažejo na Koroškem. Sistemski zakon naj bi reševal ne samo težave posameznih regij ali subregij, ampak skratka sistemsko uredil in postavil merila za to, da bo vsaka podobna regija, subregija ali pa zgolj samo upravna enota, ki bo zašla v tovrstne težave, ki se tičejo brezposelnosti, lahko črpala več sredstev kot pa drugi, ki se jih je finančna in gospodarska kriza morda ognila. Kot že rečeno, seveda preprečevanje brezposelnosti ni edini cilj sistema zakona, ki ga v naši poslanski skupini podpiramo in zaradi česar se nam ne zdi smiselno podpreti tega zakona. Ostali cilji in možnosti so tudi v spodbujanju sredstev za večji razvoj obmejnih področij, za razvoj podeželja in črpanja evropskih sredstev. Že sedaj pa je treba priznati, da je sprememba Uredbe o dodeljevanju regionalnih spodbud, da se z njo delno omogoča črpanje večjih sredstev za preprečevanje brezposelnosti v določenih območjih, če stopnja brezposelnosti v upravni enoti v dveh mesecih preseže 17 %. Če je verjeti navedbam predlagateljem zakona in v naši poslanski skupini nimamo razloga, da jim ne bi verjeli, lahko iz tega sklepamo, da bo Koroška lahko črpala določena sredstva že pred sprejemom tega Zakona o skladnem regionalnem razvoju.

Vprašanje, ki se nam postavlja je seveda tudi to, kot je bilo lahko slišati v predstavitvi predhodnega mnenja. Če je treba sprejeti še več zakonov za posamezne pokrajine, koliko teh zakonov je treba sprejeti, da si na koncu rečemo, mogoče bi bil pa sistemski zakon vseeno boljši. Vedno se bo našla neka regija ali subregija, ki se bo v primerjavi z ostalimi, ki so že deležni nekih zakonskih ugodnosti, znala prikazati in tudi utemeljeno upravičiti svoja pričakovanja, da si tudi sama zasluži podoben zakon. Verjamemo pa argumentom Vlade, da bo skratka s sistemskim zakonom uredila stvari na način, kot si ga želijo tako Korošci, Pomorci, Belokranjci, Kočevci in še kdo, ki se bo že v nezavidljivi gospodarski situaciji znašel, zato tega zakona ne bomo podrli. Strinjamo se seveda z razlogi za njegov sprejem. Verjamemo pa, da bo sistemski zakon rešil te težave bolje.

Če mi dovolite za konec še morda primerjavo. Tukaj je bila omenjena slovenska pomoč oziroma poročila Grčiji za zavarovanje

naše skupne valute, ki se mi seveda zdi nepravilno postavljena primerjava notranje in zunanje političnih ali pa če hočete finančnih situacij. Ena podobnost pa seveda obstaja, grška finančna kriza je opozorila EU in države evra na to, da je treba sistemsko preprečevati tovrstne težave. Za Grčijo je bilo treba sprejemati interventne zakone, vse naslednje države, ki so se ali pa se bodo znašle v podobni krizi, bodo tega reševanja deležne na drugačen sistemski način.

Zakona, kot že povedano, v Poslanski skupini Zares – nova politika ne bomo podprli, z veseljem pa sistemski zakon, ki je že v proceduri. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Franc Pukšič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Moram pult znižati na mojo primerno višino. Lep pozdrav, kolegice in kolegi, podpredsednik, državna sekretarka s sodelavci!

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke o razvoju o podpori Koroški regiji za obdobje 2012–2016. Slovenska ljudska stranka bo predlagani zakon podprla. Pa gremo po vrsti. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlagani Zakon o razvojni pomoči Koroške, saj bi njegova takojšnja uveljavitev pripomogla k bistveno hitrejšemu izboljšanju trenutnega izredno slabega socialnega in gospodarskega stanja v teh regijah. Zakaj? Zato, ker predlagani zakon določa naslednje izvedbe. Tako predvideva program spodbujanja konkurenčnosti, s katerim se namerava spodbuditi investicije v podjetja, ki bi seveda omogočili tako dolgoročni razvoj in odpiranje novih delovnih mest. Edino delovna mesta so garancija za socialni razvoj. Potem predlaga, zakon se osredotoča tudi na razvoj človeških virov. In predlagani zakon spodbuja socialno podjetništvo ter vabi tako domače kot tuje vlagatelje. Problem Koroške je seveda tudi velik problem beg možganov, očitno za to, ker pač ni delovnih mest. Mladi izobraženi kadri se selijo na bolj perspektivna območja oziroma ostajajo na tistih območjih, kjer so študirali in prišli do izobrazbe, ker tudi tam in le tam lahko dobijo tudi primerno zaposlitev. Čedalje višja brezposelnost in propadanje podjetij zaradi likvidnostnih težav torej za mlade kadre ne predstavlja nikakršne pozitivne spodbude.

Zato je za Koroško nujno narediti tri stvari: prvič, visokošolsko središče, drugič, vzpostaviti ukrepe za spodbujanje gospodarstva in tretjič, narediti elementarno žilo, po kateri se pretaka osnovna kri, to je transport oziroma urediti prometno infrastrukturo. Pa začnimo po vrsti. Visokošolsko središče bi moralo imeti široko paleto izobraževalnih programov, mora pa biti tudi dejansko neposredno povezano z lokalnim gospodarstvom, brez tega je samo megla. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo prepričani, da lahko k gospodarskemu okrevanju Koroške regije najbolj pripomorejo prav razvojno usmerjeni študijski programi. Ti razvojno usmerjeni študijski programi, povezani z ostalim, to je s spodbudami, ki so predvideni v zakonu. Te spodbude pa so predvidene tako z davčnimi olajšavami za investitorje, kar je nujno potrebno. Investitor mora imeti razlog, zakaj bi se odločil investirati nekje na demografsko ogroženem oziroma nerazvitem območju. Spodbude za zaposlovanje ter vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra. No, in tretjič, prav tako je treba posodobiti prometno infrastrukturo in povečati sredstva za lesno-predelovalno industrijo ter tako unovčiti visok potencial koroških gozdov; ne izvažati hlodov, ampak izvažati vloženo obogateno, visokokvalitetno delo Korošic in Korošcev.

Vsi vemo, kaj se je dogajalo v Pomurju. V tem prostoru smo sprejeli tako imenovani pomurski zakon. Zakon – ja, v redu, zakon je sicer dober, res pa je, da nam sama zakonodaja nič ne pomaga, drage kolegice in kolegi, če nimamo za sabo virov. Koliko? V tistem zakonu piše: 33 milijonov evrov v petih letih. Pa saj ni res! Človek ne more verjeti. To je pravzaprav norčevanje tako iz Pomurcev kot iz tako imenovane pomoči, kjer bi naj ustvarjali višje kakovostna delovna mesta in na ta način zniževali brezposelnost. Žal je brezposelnost v Pomurju še vedno 20 %. Vlado sprašujemo, kje so vaši napovedani rezultati? Treba bo narediti inventuro in dati rezultate na mizo, vendar je to težko, če jih seveda ni.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke je maja letos v zakonodajni postopek predložila tudi Predlog zakona o razvojni podpori Mestni občini Maribor skupaj s Podravjem, ki bi tako kot pomurski zakon, ker zakon je bil dober, pripomogel k pospeševanju razvoja podjetništva v Podravski regiji, posledično k bistvenemu zmanjšanju brezposelnosti. Podravska regija je tudi ena od tistih z največjo brezposelnostjo. Vendar smo v tem zakonu predlagali realne finančne vire, 400 milijonov evrov, brez tega seveda ni nič, brez denarja pač ne gre. Ali kot pravi slovenski

pregovor, "kolikor denarja, toliko muzike." Vendar je takratna vladajoča koalicija ocenila, da je bolje področje regionalnega razvoja urejati s sistemskim zakonom. Vladna koalicija, dober dan! Pol mandata je za vami. V tem mandatu niste na tem področju naredili ničesar, sedaj pa boste dve leti oziroma leto in nekaj govorili o tako imenovanem sistemskem zakonu o skladnem regionalnem razvoju, ki ne bo prinesel popolnoma nobenih učinkov, celo zavrl bo še tisto, kar je. Namreč, v samem zakonu piše, da se razvojni programi za regijo naredijo eno let pred novim obdobjem, to pa bo obdobje 2013–2020. In seveda leto dni je potrebno oziroma je možno, da se tudi regije vzpostavijo, ker bodo imele občine samo 40 % svojih županov v svetih, kar pomeni, da vse občine sploh ne bodo prisotne, da bo 40 % gospodarstva in 20 % nevladnih organizacij. Žal ne bo iz tega popolnoma nič, tako kot nič ni iz pokrajin, ki jih ste obljubljali na začetku tega mandata.

Torej v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke že dve leti opozarjamo, da nam novi sistemski zakon ne bo prinesel ničesar, kar se tudi iz predloženega že vidi. Ne razumemo, zakaj se vlada po dveh letih ni lotila ustanavljanja pokrajin, ki so edini garant skladnega regionalnega razvoja. In, če bi pokrajine imele, bi bilo danes tudi koriščenje evropskih sredstev bistveno, bistveno bolj učinkovito. Saj se še spomnite poslanskega vprašanja predsedniku Vlade, pa ga nihče ni demantiral. 2,2 milijardi, do danes izkoriščeno cca 1,2 milijardi. Kje je milijarda evrov? Bojim se, da bo ostala v Bruslju.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo posledic, ki jih je v Sloveniji povzročilo tako imenovano tajkunsko poslovanje podjetij v obliki menedžerskih odkupov in seveda ostalih škodljivih poslovnih odločitev, ki so privedle do propada številnih podjetij z dolgoletno tradicijo, nič krivi delavci, ki so že tako prejeli mizerne plače ali pa so bili celo več mesecev brez zaslužkov, pa so pristali na cesti. Še več, še več, kolegice in kolegi. Delodajalci, tako imenovani kvazi menedžerji jim niso plačevali niti pokojninsko invalidskega zavarovanja, ker so imeli zgled tudi pri delodajalcih, katerih je delodajalec državna podjetja. Kvazi državni menedžerji, ki imajo še danes nekajkrat višje plače kot ministri ali predsednik Vlade. Ampak to je seveda vaš problem.

Še hujše je bilo. Ne, da niso plačevali, niti pokojninsko invalidskega zavarovanja. Denar, ki so ga pa delavcem trgali od njihovih plač za plačevanje delavčevih kreditov, pa je pristal v žepih menedžerjev, njihovih jaht, vikendov, hiš, parcel in tako dalje. OB vsem

tem bi danes pričakoval od vas, da boste predlagali tukaj kakšen zakon o zamrznitvi celotnega tega premoženja. Torej, med tovrstne primere seveda spada tudi žal nesrečni Prevent. Zaradi propada, zaradi katerega je izgubilo delo preko 1200 delavcev, ki pred tem tudi po več mesecev niso dobili plač in že skozi celotno leto 2010 praktično životarijo in so odvisni predvsem od interventne pomoči občin, dobrodelnih organizacij, socialne pomoči in skromnega nadomestila za brezposelnost.

Prevent ni edino podjetje na Koroškem, ki se je znašlo v težavah in predlog zakona, ki ga obravnavamo ne rešuje le Preventa, pač pa poskuša rešiti celoten problem več desetletne gospodarske zapostavljenosti, gospodarske zavoženosti in prometne izoliranosti Koroške s strani Republike Slovenije. Bistvo problema razlik med regijami v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke vidimo v tem, da še vedno nimamo vzpostavljenega drugega nivoja lokalne samouprave, torej pokrajin. In zapomnite si, v roku desetih let, ko bomo imeli pokrajine, se bo razlika med razvojem regij zmanjšala vsaj za polovico, vsaj za polovico, to vam garantiram. Le-te bi torej namreč omogočile dodatno finančno decentralizacijo države, bistveno lažje pa bi tudi reševali razvojne probleme na območju svojih pristojnosti in tako pospešili črpanje evropskih in kohezijskih sredstev.

Spoštovani, prepričani smo, da bi uvedba pokrajine preprečila ali pa bi hitreje in bolj učinkovito reševali marsikatero socialno katastrofo. Toda, kakšna je realnost glede pokrajin? Kljub velikim prizadevanjem prejšnje vlade, spremembi 143. člena Ustave Republike Slovenije v letu 2006, dolgotrajnemu usklajevanju in pripravi pokrajinske zakonodaje ter posvetovalnemu referendumu o ustanovitvi pokrajin je projekt pokrajinizacije žal mrtev. Še več, Slovenija z ukinjanjem izpostav nekaterih pomembnih državnih organov, tudi na Koroškem, ker pač danes govorimo o Koroški, postaja še bolj centralizirana in birokratizirana država. Država je tista, ki se že več desetletij mačehovsko obnaša do Koroške in njenih ljudi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je potrebno vsaj nekoliko popraviti, če že drugega ne, vsaj vtis in Korošcem vliti prepotrebne optimizma ter jim pomagati pri razvoju njihovega gospodarstva oziroma hitrejšemu razvoju cestne in ostale infrastrukture.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo vsakršno pomoč socialno in eksistenčno ogroženim državljanom, zato

bomo predlagani interventni zakon v Slovenski ljudski stranki podprli z vsemi našimi glasovi.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Matjaž Zanoškar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice iz ministrstva, kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da predstavim stališče Poslanske skupine DeSUS glede Zakona o razvojni podpori Koroške za obdobje 2012–2016.

V Poslanski skupini DeSUS že dlje časa opazujemo in spremljamo situacijo glede razvitosti regij, tudi glede večanja tega razkoraka med razvitimi in manj razvitimi regijami. To seveda nam ni všeč in k temu tudi vedno spodbujamo tiste nosilce te zakonodaje, da bi pristopili k oblikovanju zakonodaje, ki bo sistemsko urejala in zmanjševala razkorak med razvitimi in nerazvitimi regijami. V tem smislu v Poslanski skupini DeSUS pozdravljamo oblikovanje Zakona o skladnem regionalnem razvoju, za katerega menimo, da ima vgrajene mehanizme, ki bodo omogočili, da se bodo te razlike med razvitimi in nerazvitimi regijami zmanjševale. Vendar danes imamo razpravo o razvojni pomoči koroške regije, to je pa malce drugačna stvar. Seveda zadeva tudi Zakon o skladnem regionalnem razvoju. Vendar tako kot vsaka zakonodaja gre skozi proceduro, ki zahteva dalj časa, ki zahteva tudi določena pojasnila, določene dopolnitve te zakonodaje. Menimo, da bo verjetno kar precej časa poteklo, da bomo prišli do te tako zelene zakonodaje, preko katere bi lahko Koroški pomagali. Verjetno je tudi to bil eden od argumentov predlagatelja zakona, ki se je odločil, da bo predlagal Zakon o razvojni podpori Koroške, ker bi verjetno ta zakon, interventni zakon imel takojšnje posledice, takojšnje učinke, ker bi se lahko Koroški pomagalo takoj. Koroška je že dlje časa, desetletja nazaj, zaostajala za razvitimi regijami v Sloveniji, vendar za to ni bila sama kriva. Ne zato, da bi na Koroškem živeli manj inteligentni, manj razviti ljudje, ne zato, ker bi na Koroškem živeli ljudje, ki nimajo inspiracij, nimajo idej in nimajo zamisli. K temu so pripomogle nekatere stvari, ki so take, kakršne so. Koroška je obmejna regija in vezana precej na območje Avstrijske Koroške. V tem trenutku, ko se Koroška nahaja v izjemno, izjemno težkem položaju, potem so oči naših brezposelnih in vseh tistih, ki bi si želeli svojo existenco ustvariti na svoj način in s svojim

delom, uperjena na stran Avstrije, v Avstrijsko Koroško. Na žalost tudi južna Avstrijska Koroška je nerazvito območje. Vendar temu nerazvitemu območju Avstrija kot država prispeva veliko, glede subvencij pri nakupih zemljišč, ki so namenjene za gradnjo tovarn in razvoj gospodarstva, glede tudi drugih socialnih transferov. Mnogo je Korošic in Korošcev, ki danes svojo existenco iščejo na drugi strani meje. Mnogo je tudi gospodarskih družb, ki kupujejo zemljišča na strani avstrijske Koroške. Tam so zemljišča bolj poceni, bistveno bolj poceni kot pri nas, tudi komunalna opremljenost, zato ker država pomaga na tak način, da so cene prijazne in zato naše gospodarstvo sili na drugo stran, da naši ljudje iščejo zaposlitev in dobijo zaposlitev tudi v Avstriji. Da celo vozijo otroke v avstrijske vrtce, dvojezične vrtce. To so stvari, nad katerimi bi se morali zamisliti, in tudi država. In smola je tudi v tem, da je Koroška izjemno nepovezana in cestno območje, ki je nekako na robu dežele, na katero pozabi včasih tudi bog, ne samo Ljubljana. In prav zaradi tega, ker je Koroška edina regija, ki nima hitre ceste, ki nima kvalitetnih cestnih povezav, ni nobenega interesa, da bi nekdo prišel s kapitalom in vlagal v Koroško, ustvarjal nova delovna mesta, ki bi imela neko višjo dodano vrednost, in tako zagotavljal existenco in normalen razvoj neke regije. Na žalost, je tudi to, da se Korošci sami borimo in trudimo, da odpiramo visokošolske prostore, da umeščamo programe, ki so neposredno povezani z gospodarstvom in profili, ki so potrebni za gospodarstvo, vendar tudi tu nimamo posluha s strani države. Ti programi so nastali zato, ker so tako hotele lokalne skupnosti, ti programi so se začeli na tak način, da smo lokalne skupnosti odkupovale prostore in da smo najemali profesorje, učitelje in dekane na teh šolah, da tu poučujejo in da se je začel nek razvoj na tem visokoškolskem področju. Težko dobimo koncesijo s strani države, težko dobimo to koncesijo, ki bi pomagala, da bi ti visokoškolski programi, ki so, tako kot sem rekel, neposredno povezani z našim gospodarstvom in drugim delom, kot je splošna bolnišnica in tako naprej, ker gre tudi za Visoko šolo za zdravstvene vede, da bi nam tu pomagali in da bi to šlo naprej, vendar je temu težko pričakovati, ker si moramo sami pomagati. In to je tudi razlog, da Koroška postaja dežela starejših ljudi, upokojujencev, dežela tistih, ki so na socialni podpori, dežela tistih, ki so na podpori s strani zavoda za zaposlovanje, mladi pa gredo po enosmerni cesti v Ljubljano in Maribor, enosmerni zato, ker se nazaj ne vračajo. Bodisi zaradi tega, ker je življenje na Koroškem težko, bodisi zaradi

tega, ker nimajo upanja in nimajo možnosti se zaposliti na Koroškem, in tako postaja Koroška enklava, tam nekje na robu dežele, nek geto, ki iz leta v leto dobiva te negativne trende. Ravno zato je najbrž bila pobuda današnjih predlagateljev zakona v tem smislu, da bi se Koroški pomagalo, ker Koroška si v tem trenutku sama ne more pomagati. Ta gospodarska in finančna kriza je na Koroško še kako zarezala s kolapsom, ki smo ga doživeli s Preventom. Prevent je bil gigant, ki je zaposloval 970 Korošic in Korošcev, ta se je čez noč sesul. In moram biti pošten, moram povedati, da je pri tem Vlada pomagala po vseh svojih najboljših močeh, da so se takrat iskale firme, gospodarske družbe, da bi zagotovile ta nova delovna mesta, in zgodilo se je, da je kar nekaj teh ljudi, ki je izgubilo delo v Preventu, dobilo zaposlitev v nekih družbah, ki so prišle in so se tam te delavke, kot šivilje zaposlile naprej.

A veste, ta pomoč ni rešitev za Koroško. Mi seveda cenimo in spoštujemo tudi šivilje in tudi vsako delovno mesto, ki je delovno intenzivno. Vendar to ni pomoč in to ni perspektiva Koroške. Koroška bo potem na tem nivoju ostala še naprej, leta in leta, in razkorak med razvitimi in nerazvitimi se bo vedno bolj povečeval. Mi si želimo, da bi bila Koroška nekaj drugega, da bi imela neko razvojno perspektivo, saj imamo potenciale in si želimo, da bi na ta način tudi ta interventni zakon, ki je predlagan, poskrbel za to, da dobimo suport, ki je potreben za razvoj gospodarstva, za odpiranje novih delovnih mest z neko dodano vrednostjo, za višjo tehnološko kakovost in zahtevnost. Tako, da si bo Koroška potem lahko sama pomagala in da se bo ta vrzel med razvitimi in nerazvitimi ustavila, se bo zmanjševala in na tak način si želimo tudi za ostale regije, ki so na repu ali bolj nerazvite kot Koroška, da bi se jim pomagalo.

Še enkrat, verjamemo v Zakon o skladnem regionalnem razvoju, vendar po kateri poti se lahko Koroški prej pomaga - ali čakamo na proceduro in zaključek procedure tega zakona ali pa sprejmemo interventen zakon o takojšnji pomoči, ker Koroška je potrebna takojšnje pomoči. Le tako bomo lahko preživeli in le tako bomo lahko zaustavili te negativne trende. Velikokrat primerjamo interventni zakon za pomoč Pomurju, Pomurje je takrat imelo približno takšne, mogoče še tu in tam slabše parametre, na podlagi katerih sta se Vlada in Državni zbor odločila, da se Pomurju pomaga z interventnim zakonom. Koroška ima v tem trenutku enako negativne parametre.

In absolutno bi bilo verjeti v to in upati da bo interventni zakon, ki je predlagan, tudi sprejet. Pa naj bo za konec in za nameček vsemu temu še to; trenutno na Koroškem traja nek proces demontaže koroške regije. Demontaže zato, ker kar na dnevnem redu slišimo ukinjanje nekih državnih institucij in nekih regijskih institucij, ki so do sedaj bile. Tako je policijska uprava, več je na Koroškem ne potrebujemo, tako je izpostava za obrambo več je na Koroškem ne potrebujemo, tako je preprosto enota Nove ljubljanske banke za pomoč gospodarstvu, je ne potrebujemo in tako si zamišljamo, da bo Koroška ostala kot enklava starejših ljudi, upokojenk, upokojencev in tistih, ki so na socialnih transferjih. Pa takrat, ko Vlada v obrazložitvi proti temu interventnemu zakonu za pomoč Koroške govori o argumentih, da je vprašanje javno-finančnih vsebin, potem lahko rečemo samo to, zamislite si, koliko je danes v tem trenutku na Koroškem tistih, ki prejemajo socialno pomoč, tistih, ki so brezposelni, ali tistih, ki prejemajo pomoč preko lokalnih skupnosti, saj je vendar tudi to denar. Saj je vendar treba, da tudi ta denar država da. Ali naj ga daje v nedogled? In v nedogled ga bo dajala, če ne bomo takoj presekali to stanje na Koroškem in nekako pomagali, da se bo začela Koroška razvijati tako kot si želimo.

In to mislim, da argumenti, nekaj seveda jih drži, nekaj pa bi jih lahko tudi takoj ovrgli in jih podkrepili z drugačnimi stališči in drugačnimi pogledi, potem naj končam s tem, da Poslanska skupina DeSUS seveda podpira Zakon o skladnem in regionalnem razvoju, ampak podpira tudi interventni Zakon o razvojni pomoči Koroške za leto 2012 - 2016. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

Gospod Miran Györek bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi!

Bom kar nadaljeval, kot je končal kolega poslanec s Koroške. Za predstavitev stališča tega predloga zakona smo se v Slovenski nacionalni stranki odločili, da ga bom predstavil jaz, ker imam kar nekaj povedati v primerjavi s podobnim pomurskim zakonom. Razumem kolega s Koroške in strinjam se z vsem, kar je povedal. Dejansko Korošci in Pomurci doživljamo zelo podobno usodo, tragično usodo tega neskladnega razvoja v Republiki Sloveniji, za katerega ni

težko najti krivcev. Ne bom se zdaj takoj vračal na Zakon o spodbujanju regionalnega razvoja, ki je očitno prazna beseda na papirju, sprejet leta 2003 in sam po sebi zahteva temeljito revizijo in pa seveda odločno implementacijo tega, kar je zapisano v tem zakonu. Če si kolegi osvežite malo spomin, preberete zakon boste videli, da od tega zakona iz leta 2003 dejansko uresničeno ni nič. Kvečjemu je bilo doseženo prav nasprotno. Samo če vas malo spomnim, ko smo letos sprejemali Zakon o razvojni podpori, če se malo pošalim, Ljubljani, glavnemu mestu Slovenije, kamor namenjamo letno šestnajst milijonov evrov in to prav vsi Slovenci iz naslova povečane dohodnine.

Takrat je koalicija vztrajala na tem, z različnimi takšnimi in drugačnimi utemeljitvami, da je pač to glavno mesto, da je tukaj ne vem koliko veleposlaništev, fakultet in univerz in da se tudi spodobi, da se denar vlaga v glavno mesto. Zdaj se jim pa to zanemarjanje skladnega regionalnega razvoja vrača kot bumerang. In predlagani predlog je čisto razumna posledica obstoječega stanja. Ne razumem tudi predstavnikov Vlade, kot trdijo, da predlaganega Zakona o razvojni podpori Koroške za obdobje 2012–2016 ne morejo podpreti. Ne vem, kako smo si bili lahko enotni potem pri podpori istemu Zakonu za Pomursko regijo. Ali so Korošci kaj manj vredni od nas Pomurcev? Ali so Ljubljančani kaj več vredni od Korošcev? Mislim, da tako evidentnega razlikovanja določenih centrov ali regij v Sloveniji verjetno kje v Evropi ne najdemo. Tukaj imam oba dva zakona. V bistvu gre za čisto identično besedilo z nekaj malimi popravki in nekaj izrazov je spremenjenih. Kajti tudi razumljivo je, da je namen predloženega zakona podoben, kot je bil Predlog zakona z razvojno podporo Pomurski regiji. Ampak bi še nekaj povedal, kaj Korošcem manjka. To je že kolega Pukšič omenil. Dejansko manjka avtocestna povezava s Koroško regijo. Tukaj smo Pomurci nekje v eni prednosti. In moram priznati, da brez te avtocestne povezave tudi zakon niti slučajno ne bi imel takšnih koristi, kot jih bo mogoče imel, ker se bom vrnil na sam zakon malo kasneje.

Na drugi strani pa preberem v dnevnem časopisju, da Dars izdeluje strokovne podlage za študijo variant za avtocesto Jelšane–Divača–Postojna. Naročnik te študije je Dars, ki je pogodbe v skupni vrednosti slabega pol milijona evrov avgusta podpisal s štirimi podjetji. Ni mi jasno, zakaj ni prednostno seveda to načrtovano za Koroško regijo. Sicer Vlada prilaga svojemu mnenju, stališču prilogo, kjer sem se potrudil prebrati vse projekte, ki naj bi služili razvoju Koroške regije, ampak bistvenega, to je načrtovanega

projekta za avtocestno povezavo, ne najdemo. Dars trdi, da zaradi zagotavljanja ustrezne mednarodne avtocestne povezave v jadransko-jonskem koridorju, to je Jelšane–Divača. Ja, prosim vas lepo, ali bo ta avtocesta, ki bo služila Italijanom in Hrvatom za hitrejši prevoz od doma in nazaj, služila razvoju Slovenije, se lahko vprašamo.

Če se pa vrnem na sam zakon. Izkušnje Pomurcev pri izvajanju tega zakona, moram povedati kar odkrito, so slabe. Ni res, kar zavajajo predstavniki Vlade, pisarne predsednika Vlade, da so, ne vem, kako veliki rezultati vidni v Pomurski regiji v tem enem letu izvajanja zakona. Ni res, da se je zmanjšala brezposelnost iz naslova ukrepov izvajanja tega pomurskega zakona. Povečala se je zaposlenost za 400 oseb, slabih 400, 350 pa nekaj oseb. Ampak to je zopet zavajanje. To so zaposlitve popolnoma iz privatnega, zasebnega sektorja. To je nekaj manjših tovarn in obratov, ki so zgrajene v murskosoboški občini in zdaj si lastijo seveda pri podatkih zaposlovanja s tega zakona, kar je dejansko zelo zelo hudo zavajanje javnosti. Pri programih bi lahko marsikaj rekli, kar ne štima v pomurskem zakonu in se ne izvaja, kakor bi se moralo. Tudi tukaj dvomim, da se bo. Pri davčnih olajšavah, recimo, če gremo na to, to je 6. člen. Preberite si nekaj, kar je zelo zanimivo. Navajajo, da za Koroško in za Pomursko regijo enako: "Do olajšave iz tega člena skladno z uredbo komisije niso upravičeni zavezanci iz sektorjev, premogovništvo, jeklarstvo, sintetična vlakna, pridelava kmetijskih proizvodov, ribištva, itd."

Zanimivo, železarstvo, jeklarstvo na Koroškem ni upravičeno do teh olajšav. Ko govorimo o trajnostnem in konkurenčnem razvoju kmetijstva ter agroživilstva, je to v Pomurski regiji vsekakor sektor, gospodarski sektor, ki je od Zakona o razvojni podpori Pomurja imel najmanj koristi. Če samo pogledamo propadlo Pomurko, kjer je zdaj sicer en privatnik šel v neko investicijo za 20 ljudi, ko jih je zaposlil, da bodo delali Kekec pašteto, je pa dejansko cela tovarna zaprta in propada. Se pravi, če govorimo o nekem konkurenčnostnem razvoju kmetijstva in agroživilstva Pomurske regije, pa je enako sedaj v Koroški regiji, jaz ne vem, kam to vodi. S tem se v Pomurski regiji ne ukvarja nihče. Se pravi, tudi na Koroškem lahko najdemo primerljive zadeve, tako kot je propadla Mura, tako je propadel sedaj Prevent, s tem da so jo pri Muri naši delavci še bolj tragično odnesli. Na cesti je ostalo 3 tisoč ljudi brez odpravnin, z neko socialno pomočjo, nekimi dodatki, ki sočasno le toliko obliž na rane vseh teh

ponižanih ljudi, ki so izgubili službo in njihove družine, ki so seveda tukaj najbolj prizadete.

Če gremo naprej. Med temi programi bi moral izpostaviti tudi vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra. Zopet slabe izkušnje s pomurskim zakonom. Leto je okoli. Medpodjetniški center je sicer, ustavni akt je urejen, ampak gremo sedaj k financiranju. 2 milijona je predvideno za medpodjetniški izobraževalni center, tako v Pomurski regiji kot tukaj se predvideva za Koroško regijo. V Pomurski regiji od teh dveh milijonov za ta namen je prišel denar z Ministrstva za šolstvo. Tehnična in poklicna šola oziroma šolski center je dobil ta projekt na razpisu s tem, da je zopet, kot mi govori ravnatelj šole, problem okoli DDV. Se pravi, 2 milijona z DDV, katerega pa seveda ne more dobiti plačanega, se pravi, kje bo vzetih teh 400 tisoč po njegovi oceni? Tukaj se zna zgoditi tudi v tem primeru sprejetje tega zakona za enako zadevo.

Potem, recimo, program vodovoda v Pomurski regiji. Leto je okoli, dejansko storilo se ni nič. Na Goričkem še vedno vozimo vodo s cisternami. Ljudje dejansko ne razpolagajo s čisto pitno vodo. Programi so že izdelani, ne vem koliko, 10 let, a., b., c., variante oziroma projekti, od tega čisto nič. Zanima me, koliko bo tukaj dejansko realiziranega v primeru sprejema tega zakona na Koroškem. Sicer nisem toliko seznanjen s to problematiko na Koroškem, bi pa vam povedal Korošci, da v primeru, da sprejmemo ta zakon, v Slovenski nacionalni stranki smo seveda energični za to, da se ta zakon sprejme, že iz enega samega etičnega, moralnega razloga, načela delati razlike med različnimi področji, regijami v Sloveniji, kot se to počne v Sloveniji zadnje čase, je nesprejemljivo za Slovensko nacionalno stranko in tudi ne more biti Slovincem v čast. V vsakem primeru, lahko bi o tem govorili marsikaj, bodo moji kolegi še tudi kaj dodali, ampak v vsakem primeru bi predlagal, da vzamete primerjalno študijo Pomurskega zakona in bodočega Koroškega zakona in se naučite tudi Korošci iz tega, da boste bolj previdni pri izvajanju zakona, kajti v Pomurju ne gre vse tako, kot predstavniki Vlade govorijo. Dejstva so drugačna, da ne bom govoril o dvomljivih, neupravičenih razpisih dodeljevanja sredstev namensko, nenamensko, sredstev, ki ne bodo pomenila nobenih razvojnih podpor naši regiji, in bodo zdaj, januarja, ko bo prvo poročanje – pri sprejemanju zakona se zahteva polletno poročanje –, ugotovili določeno škodo, ki se je povzročila s tem denarjem, ki ga niti ni tako veliko. Kako smo ga potrošili, bo januarja sekretar za izvajanje tega zakona moral pred

vsemi nami upravičiti sredstva in tudi predstaviti učinke. Vam pa že kar vnaprej povem, ni vse tako, kot predstavniki Vlade govorijo v javnosti, in mediji to zelo radi povzemajo in cela Slovenija misli, da je vse tako, kot povedo predstavniki Vlade. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Ljubo Germič bo predstavil stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

LJUBO GERMIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Še enkrat vsem lep pozdrav!

V Poslanskem klubu LDS menimo, da Predloga zakona o razvojni podpori Koroške regije v obdobju 2012–2016, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev, s prvopodpisanim gospodom Mirom Petkom, ni mogoče podpreti. V Liberalni demokraciji se zavedamo, da je Slovenija v okviru skladnega regionalnega razvoja na določenih področjih v velikem zaostanku, vendar menimo, da problemov regionalnega razvoja ni mogoče reševati z interventnimi zakoni. Tudi v ta namen je Vlada Republike Slovenije pripravila Predlog zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki bo s sistemskimi rešitvami vsem območjem v državi, ki izkazujejo podobne razvojne probleme, zagotovil približno enako raven državne pomoči. Pri tem tudi opozarjamo v Poslanskem klubu LDS, da smo že imeli v preteklosti takšen sistemski zakon, ki pa je bil zelo šibak na področju realizacije in se zato tudi s tega vidika danes srečujemo s problemom interventnih zakonov za posamezna področja, ker realizacija teh zakonov v preteklosti ni bila dosledna.

V zvezi s predlogom tega zakona je treba opozoriti tudi na dejstvo, da razpoložljivi javnofinančni okvir ne dopušča financiranja vseh obveznosti, ki jih prinaša predlog zakona. Predlog zakona je nesprejemljiv tudi z vidika sistemske davčne zakonodaje. Ukrepov na tem področju ni mogoče uvajati na nesistemski način. Pobudo za poseben razvojni zakon, ki se nanaša na Koroško regijo, je treba obravnavati v sklopu več pobud z različnih območij Slovenije, ki so z gospodarsko krizo zašla v težave in vidijo izhod v sprejetju posebnega zakona za njihovo območje. Tako so že bili predloženi predlogi zakonov za Belo krajino in Kočevsko, Maribor s Podravske regije in zdaj za Koroško regijo, ki se vsi zgledujejo po sprejetem pomurskem zakonu. Strinjamo se s predlagatelji zakona, da je stanje v Koroški regiji težko, ampak stanje ni težko samo v tej regiji. Po stečaju enega

nosilnih podjetij, Preventa, se slabšajo tudi kazalci brezposelnosti, vendar pa prav ti podatki kažejo, da je kar nekaj regij, ki jim kriza ne prizanaša, in da sprejemanje interventnih razvojnih zakonov ne more biti sistemska rešitev za Slovenijo. Rešitev za Pomurje je bila nesistemska, vendar v tistem obdobju edina mogoča in možna, saj še ni bilo ustrezne sistemske rešitve. Slovenija potrebuje nov Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki bo odgovoril na potrebe vseh območij, ki se soočajo z razvojnimi problemi. Ob uspešnem izvajanju pomurskega zakona je Vlada uskladila sistemsko rešitev, ki se naslanja tudi na pridobljene izkušnje iz Pomurske regije. Upamo in želimo si, da so te izkušnje pozitivne. Seveda, tudi iz izkušenj, ki bi bile manj pozitivne, se bo treba nekaj naučiti. Predlog novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja omogoča uporabo razširjenega nabora instrumentov regionalne politike podobno, kot so bili uporabljeni v Pomurju, na območjih, ki so zašla v težave. Tudi drugim območjem, ki izkazujejo podobne razvojne probleme, bo s sistemskimi rešitvami zagotovljena približno enaka raven državne pomoči, kot je to v primeru Pomurja.

Novi zakon bo prinesel teritorialno strukturiran večnivojski pristop in fleksibilne rešitve, saj potrebujemo dinamične ukrepe, ki bodo ob zaznanih poslabšanih razmerah sprožili hiter odziv Vlade, ob izboljšanju razmer pa njegovo postopno zmanjševanje. Predlog zakona določa dve vrsti problemskih območij, najprej obmejna problemska območja in nadalje območja z visoko brezposelnostjo, ki so bila tudi najbolj prizadeta z gospodarsko krizo. Analize kažejo, da se razvojni problemi značilno koncentrirajo v obmejnem prostoru. S posebnimi ukrepi in shemami državnih pomoči naj bi na teh območjih regionalna politika okrepila obmejni pas z novimi naložbami in možnostjo novega zaposlovanja ter ustvarila možnosti za izboljšanje demografske slike v strateško pomembnem obmejnem prostoru. V obmejnem problemskem območju so zajete tudi občine, ki izkazujejo odmaknjenost od ključnih prometnic in visok delež območje Natura 2000. S slednjim kriterijem bi prispevali tudi k doseganju okoljevarstvenih ciljev. V obmejnih problemskih območjih želi regionalna politika ustvarjati predvsem nova delovna mesta, ki so garant za dolgoročno izboljšanje demografske slike in pomemben blažilec krize. Če kljub sistemskim ukrepom brezposelnost v nekem območju preseže kritično mejo, predlog zakona določa za takšno območje dodatne začasne ukrepe razvojne podpore. Območja z visoko brezposelnostjo naj bi bila deležna programskega pristopa, prednostne obravnave

razvojnih politik, spodbud za zaposlovanje in dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo programa spodbujanja konkurenčnosti območja po vzoru pomurskega zakona. Na ta način bo po mnenju Vlade odstranjena potreba po sprejemanju novih interventnih zakonov. Razloge za vložitev Predloga zakona o razvojni podpori Koroški regiji razumemo tudi v smislu opozarjanja na razlike v razvitosti v Republiki Sloveniji. Gospodarska kriza in uspešno izvajanje pomurskega zakona je spodbudilo zahteve, da se na enak način obravnavajo tudi druga območja, ki so zašla v težave. Vendar pa se predlog novega sistemskega zakona že nahaja v Državnem zboru. Sprejemal se bo po rednem postopku, saj zadeva problematiko regionalnega razvoja širok krog udeležencev z različnimi interesi. Zato je bil potreben določen čas tudi za usklajevanje strokovnih stališč. Naše članstvo v Evropski uniji in naše vključevanje v OECD na tem področju nam dodatno nalaga, da je treba preveriti sistemske rešitve tudi v mednarodnih okvirjih. Treba je upoštevati najavljeno reformo kohezijske politike v EU. Pomembna je tudi ocena mednarodne skupine ekspertov OECD, ki je pripravila priporočila OECD za regionalno politiko in decentralizacijo v Sloveniji.

Glede na to, da je pripravljen nov sistemski zakon, je Vlada Republike Slovenije že v začetku leta izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o dodeljevanju regionalnih spodbud, ki vsaj delno omogoča pravočasno reagiranje na morebitno skokovito naraščanje brezposelnosti v problemskih območjih. S spremembo omenjene uredbe je bilo omogočeno, da lahko regionalne razvojne agencije poleg rednega financiranja pridobijo dodatna sredstva v primeru, da stopnja registrirane brezposelnosti v vsaj eni upravni enoti v razvojni regiji v dveh zaporednih mesecih preseže 17 %. Pogoja za dodelitev sredstev sta opredelitev problemskega območja v razvojni regiji in predložitev časovno in finančno ovrednotenega programa dodatno potrebnih razvojnih nalog na problemskem območju. Upravičeni so stroški kadrov ter priprave programa in projektov, ki so povezani z odpravljanjem ugotovljenih razvojnih problemov. Sredstva se lahko dodelijo za največ dveletno časovno obdobje. Ta prilagoditev Uredbe o dodeljevanju regionalnih spodbud sicer ne rešuje problema zagotavljanja sredstev za financiranje projektov iz programa za odpravljanje razvojnih problemov, predstavlja pa prvi korak, v okviru katerega štejemo usposabljanje kadrov, pripravo programa in pripravo projektov. Za celovito rešitev je potrebna

zakonska podlaga, ki bo zagotovljena s sprejemom novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Zato Predloga zakona o razvojni podpori Koroški regiji v obdobju 2012–2016 ni mogoče podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Vili Rezman bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Ko smo se v Poslanski skupini nepovezanih poslancev solidarno spraševali, ali podpreti razvojno podporo Koroški regiji ali ne, je bil odgovor jasen – tisti, ki potrebujejo razvojno podporo, jo morajo tudi dobiti. O tem ni kakšnega posebnega dvoma. Vendar pa nastopi dvom takoj, ko se vprašamo, ali so najprimernejši tisti ukrepi, ki so apartni, ki so partikularni, ki so pravzaprav direktni državni intervencionizem ali morebiti kakšni drugi ukrepi, ki so bolj celostni, tudi v primerjavi z drugimi, podobno prizadetimi območji v Republiki Sloveniji.

Za nas ni vprašanje, ali podpora tistim, ki so podpore potrebni, da ali ne. Bolj pomembna so vprašanja in seveda še bolj odgovori na vprašanja, ki jih bom v kratkem nekaj nanizal. Kakšna naj bo ta podpora? Ali podpora v obliki nekih finančnih injekcij, ki se pogosto zlijejo tudi v prazno, ali podpora v nekaj, kar bo zagotavljalo notranji razvoj, nekaj, kar bo potenciala, ki so, neke primerjalne prednosti pomagalo privzdigniti od tal, kjer se sedaj nahajajo. Drugo vprašanje seveda je, kako, na kakšen način pomagati. Ali deliti podporo z interventnimi ukrepi, brez, da bi imeli dodelane rešitve, kriterije in merila, ki bi bili, kolikor je mogoče objektivni, da bi lahko tako primerjali tudi druga območja, potrebna razvojne podpore.

Naslednje vprašanje, danes slišimo, da je za Koroško regijo, morebiti celo najpomembnejše, kdaj bo ta podpora? In ta podpora, ki bi bila takojšnja, na hitro, brez vnaprej preiščenih in dodelanih programov bi lahko tudi zvođenela. Vprašanje, na katerega se verjetno skuša zastaviti odgovore tudi Vlade, je, komu vse te podpore omogočiti. Nekateri so je bili že deležni, nekaterim je bila že zavrnjena, nekateri so celo sami umaknili svoje ambicije, da bi predlagali tovrstne interventne zakone, ker so sodili, da je smiselno to stvar urediti drugače, sistemsko, z bolj dodelanimi, bolj objektivnimi kriteriji in z

izdelanimi načini, da bi lahko intervencija države, takrat, ko je treba, tudi ugasnila, da ne bi bilo napajanje, recimo, samo zato, da bi se neka v zakonu zapisana številka na koncu tudi realizirala. Ti problemi so problemi, ki smo jih doživljali v Sloveniji, zaradi prenapetega, pregretega cikla gospodarske rasti, ki pa ni bila notranja, organska rast. To je tudi temeljna slabost tistih, ki so v razvojnem zaostanku.

Temeljna slabost torej je, da ni bilo v obdobju, ko bi to bilo še mogoče, postorjeno, da bi se notranje prestrukturiralo tako gospodarstvo kot kakšno območje in ko se je bolj napajalo iz zunanjih efektov, iz zunanjih finančnih instrumentov in ukrepov, ki so bili v preteklosti, kot vemo, relativno lahko dosegljivi. morda ne dovolj preračunani takrat, ko so bili najemani. In problem, ki je ostal, je problem, da se notranje, ne gospodarstvo, ne naša območja niso prestrukturirala, da si niso poiskala novih produktov, da si niso poiskala novih tržišč in da so razvojni obrazci ostali tako rekoč stari. Napajanje starih razvojnih obrazcev, bodisi, da so gospodarske ali socialne ali kakšne druge narave, najbrž ni najbolj pravi način reševanja problemov pri nas.

Ker se je držalo pri nas v veliki meri starih obrazcev, ni bilo dovolj vlaganj v raziskave in razvoj v inovacije, v višjo produktivnost dela, v iskanje novih trgov in v iskanje novih produktov, ki bi jih na teh trgih lahko plasirali. Jasno pa se pokaže, da imamo zelo slabo sliko sredstev tudi v naših gospodarskih subjektih in da je velik del financiranja pravzaprav napajan z zadolževanjem. Ampak to zadolževanje se zmeraj na neki meji ustavi, tako je tudi v primeru Slovenije in posamičnih regij v Sloveniji, in takrat pride včasih tudi do sesutja, kakršnega smo ob določenih priložnostih pričali.

Odziv Koroške na te probleme ima pa tudi svoje, upravičeno terjajo to obelodanjene probleme, ki so zanje tipični, recimo, prometne povezave, logistika, ki je zanje nemogoča. Vsi ti splošni in nekateri tipični za regijo, tipični problemi so Korošce nagovorili k temu, da so terjali predlog interventnega zakona. Vlada na to odgovarja s ponudbo, da se to celostno rešuje. Odgovarja na to tako, da ocenjuje, da je neprimerno povzemanje vzorcev, ki so bili aplicirani na nekaterih drugih območjih. Opozarja na to, da je to nesistemska podpora brez ustreznih kriterijev in meril, na osnovi katerih bi se odločalo, kaj in kako in kdaj podpreti, in ponuja nam ta zakon o skladnejšem regionalnem razvoju, ki sam po sebi tudi ne zagotavlja nobenega uspeha. Uspeh bo možen takrat, ko se bodo lastni potenciali in primerjalne prednosti podprle z

ukrepi, ki pa so mnogi že tudi sedaj na voljo. Videli smo, da je bilo na razpis za gospodarske centre v Pomurju prijavljenih kar pet konzorcijev. Ne vemo, vsaj jaz nisem prebral, kako je to v drugih okoljih. Upam, da bodo ta denar uspeli in znali počrpati tudi na Koroškem. To je ena izmed pomoči razvoju posamične regije. Ne moremo sedaj vseh mogočih naštetih, ampak tudi Vlada je v pisnem gradivu naštel številne ukrepe, ki bodo v prid temu, da se bo tudi Koroška odlepila od dna krize. Zanimivo pri tem, kar nam napoveduje Zakon o skladnem regionalnem razvoju, je, to kar je bilo danes že omenjeno, da ta razvojno prizadeta območja vidi predvsem v obmejnih območjih in tam, kjer so stopnje nezaposlenosti visoke, kar je razumljivo. Ni mi pa najbolj jasno, zakaj Vlada vzpostavlja pozitivno korelacijo razvojne ogroženosti z območji Natura 2000 in z zavarovanimi območji. Če je to res tako, potem tukaj vodimo napačno politiko. Če ni tako, če je tako, kot smo nekoč to obelodanjali, da so to razvojne priložnosti, potem pa moramo te razvojne priložnosti znati seveda tudi plasirati na tržišču.

Skupina nepovezanih poslancev Solidarnost bo torej pritegnila k temu, kar je v odgovor na predlog zakona pripravila Vlada, z upanjem, da bo zakon, ki ga pripravlja in ki naj bi ga čim prej sprejeli, Zakon o skladnejšem regionalnem razvoju res prispeval k dobro ciljanim podporam, in sicer na način, da se bodo razvijali endogeni potenciali. Za Koroško bi bilo, recimo, zelo pomembno, če ne bi bil kakšen poseben krajevni ukrep bil predlagan, ampak če bi bila splošna politika v Sloveniji bolj naklonjena gozdarskemu sektorju in sektorju lesne predelave, zlasti, ker je Koroška tako rekoč vsa pokrita z gozdovi, pa iz tega potenciala, iz tega bogastva ne uspemo zadržati dodane vrednosti v lastnem okolju. Torej, takšni ukrepi, ki bi bili dobrodošli tudi v drugih okoljih, so boljši kot tisti, ki so merjeni samo za neko posamično območje.

Naj sklenem. Podprli bomo stališče Vlade v zvezi s tem interventnim zakonom, ker smo bolj naklonjeni celostnim kot pa intervencijskim rešitvam.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Anton Kampuš bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Spoštovana državna sekretarka s sodelavci!

Poslanska skupina Socialnih demokratov zakona, ki ga je predložila skupina

poslancev, s prvim podpisanim Mirom Petkom, ne bo podprla. Pred nami je še eden izmed parcialnih zakonov o pomoči regiji, ki je skoraj identičen že vložnim in tudi zavrženim predlogom. O prejšnjih predlogih smo menili, da množenje interventnih zakonov rešitve ne prinaša. Pri tem mnenju ostajamo. Neskladnosti v regionalnem razvoju ne moremo reševati s parcialnimi rešitvami. Regionalna politika se mora izvajati na celotnem ozemlju. Zagotavljati je treba decentralizacijo in aktiviranje na vseh območjih. Napaka do sedaj je bila predvsem v neodločnosti in parcialnosti rešitev. Cilj Socialnih demokratov je zagotavljanje dobrih pogojev življenja in dela na celotnem ozemlju Slovenije, zato smo prepričani, da je najbolj učinkovita pot za uveljavitev interventnih ukrepov v okviru systemskega zakona. K reševanju te problematike je torej potrebno pristopiti systemsko. Predlog zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki bo omogočil uporabo razširjenega nabora instrumentov regionalne politike na območju z razvojnimi težavami, je že v parlamentarni proceduri. Nov zakon, ki temelji tudi na izkušnjah iz Pomurja, določa merila sofinanciranja regijskih projektov v skladu z dogovori za razvoj regij. Slovenija tak zakon potrebuje. Regionalne razvojne razlike se namreč ne zmanjšujejo, kot je bilo rečeno. Gospodarska in finančna kriza sta dodatno opozorila na slabosti obstoječega modela. Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je bil sprejet leta 1999, je prevzel temeljna načela kohezijske politike Evropske unije. Kljub zadnji reviziji iz leta 2006 pa ni zagotovil učinkovitega doseganja ciljev regionalne politike. Trdimo lahko celo, da so zadnji popravki zakona s poudarjanjem razvojne vloge občin ob le navidezni decentralizaciji povzročili še samo večjo množico manjših projektov. Vse prevečkrat premajhnih za doseganje kritične mase, potrebne za razvojni preboj.

Socialni demokrati smo prepričani, da slovenska regionalna politika potrebuje temeljite spremembe in te bomo lahko dosegli samo s systemskimi rešitvami v okviru Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki pa je že v parlamentarni proceduri in ima v sebi vgrajene vse do sedaj pridobljene dobre izkušnje iz pomurskega zakona. Pomurski zakon je zakon za kratko obdobje petih let. Zakon o skladnem regionalnem razvoju in zakon, ki razmerje urejuje v trajnem smislu in za dolgoročno obdobje. Na podlagi navedenega, še enkrat ponavljam, da v Poslanski skupini Socialnih demokratov tega predloga ne bomo podprli.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Miro Petek, ste dvignil roko? V imenu predlagatelja?

Izvolite!

MIRO PETEK: Hvala. V imenu predlagatelja.

Hvala vsem tistim poslancem, ki ste dali temu zakonu podporo. Resnično bi se najprej morali vprašati: Ali je ta pomurski zakon resnično tako dober, kot trdi Vlada, Borut Pahor in njegovi ministri in ministrice, ali daje rezultate ali ni dober? Saj če ta zakon ni dober, potem z obravnavo koroškega zakona lahko takoj končamo in pričakujem odgovor predstavnikov Vlade. Glede olajšav jeklarstva. Teh olajšav ne more biti, ker tega EU ne dovoljuje in zato je to tudi iz tega zakona izbrisano. Glede Pomurcev pa se strinjam s tistimi, ki trdijo, da imajo Pomurci v primerjavi s Korošci veliko prednosti in da smo Korošci danes predvsem na slabšem. Ne samo avtocesta, ki je Pomurju odprla svet in svet odprla do Pomurja in Pomurcev, temveč tudi turizem. V Pomurju je razvit turizem, ki ga na Koroškem enostavno ni oziroma šepa. V zadnjih letih je prišlo na Koroškem do vlaganja v turizem le v višini 2 milijona evrov pa še to so Korošci vlagali iz lastnih sredstev, ni bilo državnih oziroma evropskih sredstev. Seveda, kjerkoli zavrtajo v Prekmurju, tam priteče topla voda. Koroška nima niti enega zdravilišča. Zdravilišča pa vemo, da so nosilci razvoja v posameznih regijah. Seveda je pa zanimivo, da je pomurski zakon na neki način sistemski zakon. Z njimi je vse v redu, krasno. Ta zakon, ki ga danes obravnavamo ob pomoči Koroški regiji je nesistemski, parcialni zakon in to je seveda čudno. Očitno se gremo v Sloveniji več hitrosti. V Sloveniji prva hitrost je Ljubljana z okolico, Slovenija druge hitrosti so tiste regije, v katere ta Vlada vlaga oziroma jih protežira. Slovenija tretje hitrosti, to pa so regije kot je Koroška, ki pa so v vzratni hitrosti oziroma v "rikvercu" in se borijo s takimi razvojnimi problemi, kot se borimo danes Korošci.

Septembrski podatki o brezposelnosti kažejo, da je stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji 10,5 %. V Upravni enoti Radlje ob Dravi, od koder prihaja naš poslanski kolega Alen Bukovnik, je 16,7 %. V Upravni enoti Ravne na Koroškem 13,3 %. Podatki po posameznih občinah v Dravski dolini kažejo še bolj strahovito podobo, na primer zadnji podatki, september, občina Ribnica na Pohorju 17,2 %, v občini Radlje ob

Dravi je 18 % registrirana brezposelnost. Podvelka 17 %, Muta 16 %, itd. Tudi pri plačah smo Korošci povsem na repu. Septembrski podatki povprečne mesečne bruto plače kažejo, da je bilo povprečje v Sloveniji tisoč 485 evrov, na Koroškem tisoč 359 evrov, na primer v Osrednje-slovenski regiji tisoč 662 evrov bruto plače. Najnižja bruto plača je v Notranjsko-kraški regiji, sledi Pomurska regija, na tretjem mestu je Koroška. Razlika v bruto plači med Ljubljano oziroma Osrednje-slovensko regijo in Koroško je 300 evrov. Smo si res tako različni?

Mogoče še nekaj zanimivih podatkov. Pred kratkim, pred 10 dnevi, je bila izdelana študija Kazalniki štirih področij blaginje za Koroško regijo. Dr. Bojan Radelj je izdelal to študijo, precej je obsežna z analitičnimi podatki, zajema pa obdobje od 1995 pa do leta 2010. Na primer, kazalniki gospodarskega razvoja Koroške, povsem sveži podatki, gospod je analiziral kazalnike bruto domačega proizvoda na prebivalca za Slovenijo v evrih in je prišel do ugotovitve, da je v letu 2010 Koroška za povprečjem Slovenije zaostala za 20 % in da se položaj v tem analiziranem 15-letnem obdobju poslabšuje. Analizirana je bila tudi naložba na prebivalca.

Zaostanek regije je leta 2010 za povprečjem Slovenije bistveno nižji kot na začetku tega obdobja, ko je bil na ravni 60 %. Vendar, ko se oba kazalca združita, seštejeta in se primerja gospodarski razvoj za Slovenijo in za Koroško, pa se pokaže, da je razvojni zaostanek regije na gospodarskem področju za obdobje 1994–2010 in da se je ta kazalec poslabšal za eno tretjino. Se pravi, regionalni zaostanek Koroške se je v primerjavi s slovenskim povprečjem v tem obdobju povečal za 30 %.

Kazalnik človeškega razvoja Koroške kaže, da je človeški razvoj glede na povprečje države v tem proučevanem obdobju stagniral. V prvi polovici obdobja se je rahlo povečeval, v drugem pa se je zniževal oziroma v celotnem obdobju, tako kaže ta analiza, pa zaostaja.

Kazalnik socialnega razvoja Koroške, povsem sveža študija, ta je sestavljen iz kazalnika brezposelnosti in kazalnika neto selitvene prirasti. Do leta 2002 je bila brezposelnost v regiji nižja, kot je to povprečje države. Kasneje se je ustalila na ravni približno za eno desetino višje brezposelnosti kot drugod v povprečju: Videli pa smo, kakšna je brezposelnost ta čas. Najnovejši podatki kažejo klavno sliko.

In kakšen je epilog te raziskave o kazalnikih socialnega razvoja Koroške? Do leta 2001 je bil socialni razvoj v regiji na višji ravni kot drugod po Sloveniji, vendar se večino obdobja poslabšuje in tako z dobre petine

prednosti na koncu obdobja pade na okoli enopetinski zaostanek za povprečjem države. Edino na področju kazalnika okoljskega razvoja je Koroška nekoliko v prednosti, nekoliko nad povprečjem države. V okolje se je moralo na Koroškem v zadnjih letih več vlagati, ker živimo Korošci v degradiranem okolju. Spomnite se Mežiške doline. V Mežiški dolini imamo tudi dolino smrti, ki je ne boste srečali oziroma videli na zemljevidu, toda obstaja – dolina za topilnico v Žerjavu. In v prejšnjem mandatu, vladi Janeza Janše, se je za to dolino za sanacijo degradiranega okolja namenilo po milijon evrov na leto. Ta vlada je pričela s temi sredstvi že ravnati drugače in je pričela ta sredstva krčiti.

Kriza za Korošce ni nekaj novega. V začetku 90. let, ko je prišlo do razpada Jugoslavije, jugoslovanskega trga, smo se na Koroškem že srečevali s precejšnjo krizo. Takrat se je znašla v velikih težavah Železarna Ravne oziroma celotno slovensko železarstvo, celotna slovenska metalurgija, seveda poleg drugih gospodarskih panog. Takrat nas je rešil Zakon o sanaciji Slovenskih železarn. Država Republika Slovenija je za sanacijo železarn namenila okrog pol milijarde evrov in ta sanacija se je obrestovala. Koroška je zaradi državne pomoči, zaradi teh državnih sredstev to krizo prebredla. Res je bilo konec 80. let samo v Železarni Ravne zaposlenih okrog 7 tisoč 500 delavcev. Danes je za tem, mi rečemo, za fabriškimi plotovi še kakšnih 3 tisoč zaposlenih, vendar v 50 različnih firmah in vse te firme dobro živijo. Skratka, obdržal se je ta vitalni del z novimi lastniki. Bile so tudi najrazličnejše tajkunske zgodbe od Viator&Vektorja in naprej, vendar to ni tema današnjega zakona. V istem času je v Mežiški dolini prišlo tudi do zapiranja mežiškega rudnika, rudnika svinca in cinka, prav tako po zakonu, ki je bil sprejet še v bivši skupščini, vendar to zapiranje ni dalo najboljših rezultatov razen po tej plati, da ni prišlo do kakšnih velikih socialnih pretresov. Iz teh državnih sredstev, iz pomoči države ob zapiranju Rudnika Mežica, tudi s pomočjo teh sredstev se je gradil slovenjgraški Prevent, se je gradila hala Preventa v Mežici. In ta Prevent, kot vemo, je pred kratkim, pred nekaj meseci poslal na cesto tisoč 200 ljudi, tisoč 200 žensk, ki so v teh letih ustvarjale za lastnike izjemno velik profit ob skromnih mezdah, delale po dvanajst ali štirinajst ur na dan pod pločevinasto streho. Velikokrat so jih z rešilnimi avtomobili v nezavesti vozili v slovenjgraško bolnišnico.

Koroški se je v zadnjih desetletjih veliko jemalo. Kot rečeno, država je tudi pomagala v primeru sanacije Slovenskih železarn, toda takrat je pomagala tudi okoljem,

kot so Štore, Gorenjska z Jesenicami. Leta 1968 je prejšnja oblast ukinila železnico od Velenja do Otiškega vrha oziroma do Slovenj Gradca, in s tem Koroško še dodatno zaprla. Ceste se niso gradile, Koroška je ena od tistih slovenskih regij, ki je odmaknjena od avtocestnega križa. Sam imam do prve avtoceste v Avstriji petnajst kilometrov, do Arje vasi se moram voziti petinsedemdeset kilometrov po obupnih cestah. Korošci tej državi plačujemo enake davke kot pa plačujejo davke vsi tisti, ki živijo ob avtocestah ali hitrih cestah.

Kot je kolega Matjaž Zanoškar že rekel, Koroški se sedaj jemlje tudi policijska uprava, gospodarski del Nove Ljubljanske banke, in seveda Korošci tega ne sprejemajo s ploskanjem, ne sprejemajo z navdušenjem. Takšni poskusi LDS-ovske vlade so bili že v preteklosti, ko je bil minister gospod Kozinc, ki je hotel siromašiti sodno oblast na Koroškem, ko je bilo ob reorganizaciji sodišča predvideno, da bi Koroška imela le okrajno sodišče, ne tudi okrožno sodišče in podobno. Teh osem policijskih uprav, ki so sedaj predvidene v Sloveniji, seveda z drugimi besedami govori o tem, da ta vlada razmišlja o osmih regijah ali pa celo o šestih regijah in da bi se Koroška kot pokrajina, kot regija enostavno zbrisala. To pa bi bilo nasilje nad voljo Korošcev. To bi bilo risanje meja pokrajin brez soglasja Korošcev in seveda tega v Državnem zboru opozicijski poslanci ne bomo dovolili. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI:
Hvala.

K besedi se javlja tudi gospa Trobec Bučan, izvolite!

DUŠA TROBEC BUČAN: Hvala lepa za besedo.

Najprej glede očitka, da sistemski zakon ne bo dal koristne rešitve v zelo kratkem času. To ne drži! Zastavljen je tako, da bodo učinki vidni v zelo kratkem času. V proračunu so zagotovljena sredstva za obmejna problemska območja, tudi za Koroško regijo. Predvidenih je tisoč 500 novih delovnih mest v naslednjih treh letih. Za leto 2011 je predvidenih več kot 11 milijonov evrov, v letu 2012 pa več kot 13 milijonov. Prav tako smo že pričeli s pripravo dogovora za razvoj Koroške regije skupaj z regionalno agencijo. Gre za pilotski projekt, podpisan bo takoj po sprejetju sistema zakona. Vanj bodo vključeni tudi vsi tisti ukrepi, ki jih predvideva predlog zakona o razvojni podpori Koroški regiji. Vlada je že pripravila pregled načrtovanih javnih razpisov in programov v pripravi. Narejena je bila tudi ocena, koliko

sredstev je potencialno na voljo prijaviteljem iz Koroške regije. Ocena je več kot 150 milijonov evrov.

Še glede vprašanja, ali smo prepričani, da pomurski zakon daje dobre rezultate. Z vso gotovostjo lahko povem, da smo prepričani. In bi mogoče še jaz postavila eno kratko vprašanje v svojem imenu. V primeru, da ste prepričani, da pomurski zakon ni dober, čemu potem vztrajate pri podobnem zakonu za Koroško regijo? Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Besedo ima gospod Kampuš. Pripravi naj se gospod Majhenič. Gospod Petek, po tem, ko bo poslanec govoril.

Gospod Kampuš, izvolite!

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, hvala lepa za besedo.

Res, tudi moje mišljenje je takšno, da je Koroški in tudi drugim območjem treba pomagati. Ne vidim nikogar, ki si tega ne bi želel. Je pa res, da je v tem sistemskem zakonu, ki je v tem trenutku že v proceduri, o katerem sem prej uvodoma govoril, torej, če je zajeto vse tisto ali pa večina tega, kar predlog za Koroško regijo želi, potem ne vidim nobenega razloga, da to ne bi pozitivno delovalo in imelo pozitiven vpliv tudi na Koroško regijo in seveda vse ostale, ki so na nek način potrebne te pomoči.

Ker je bilo danes zlite že veliko gnojnice in manipulacij glede pomurskega zakona, samo nekaj krajših razjasnitev, da ne bomo spet šli v nasprotno smer. Veste, kakšno je bilo stanje ob sprejemanju pomurskega zakona. Torej, krepko več kot 20 % nezaposlenih in stečaj Mure. Takšno je bilo stanje, da ne bi danes govorili o nekih drugih parametrih in tako naprej. Je pa res, da ima vsak od vas pravico o tem pomurskem zakonu govoriti tako ali drugače. Nekateri ga poznate, drugi ga ne poznate, zato bom poskušal čisto na kratko povzeti. Ocenjujem, da se vsi napisani in predvideni rezultati uresničujejo. To je tudi verjetno znak, da je veliko pritiskov, da bi tudi vsi drugi šli po tej poti. Bili so javni razpisi, torej, dva javna razpisa. Sredstva so dodeljena bila preko javnih razpisov. Priložnost za prijavo so imeli vsi, velika podjetja, srednja podjetja, mala podjetja, posamezniki in tako naprej, tudi mikro podjetja. Razpisi so bili usmerjeni izključno v posodobitev proizvodnje, pridobitev novih projektov in proizvodov, ampak vse v smeri zagotovitve novih delovnih mest. Evidentno je in podatki kažejo, da je v tem trenutku na račun tega pomurskega zakona v Pomurju nastalo 450 novih delovnih

mest, dejansko, de facto. Ni pa še podatkov o razpisu kmetijskega ministrstva, ki bo tudi prinesel nova delovna mesta, ni še podatkov iz razpisa za malo gospodarstvo. In ker je kar precej firm v Pomurju najavilo širitev svojih proizvodnih prostorov, kot na primer Kartago, Wolfart in tako naprej.

Kaj pa je zame tisto, kar je najbolj pomembno v tem pomurskem zakonu? Da se vsaj enkrat v tej Sloveniji nekaj naučimo. Ugotavljam, da je najbolj pomembno, da je pomurski zakon ne glede na delovna mesta, ki so bila ustvarjena, v Pomurje prinesel motivacijo. Motivacijo za vse tiste, ki so bili prej brez vsake motivacije. Zdaj pa se čuti, če tudi država pristopi k pomoči, aktivira vse. To pa pomeni, aktivira firme, aktivira posameznike, da gredo v nove zaposlitve, velika in mala podjetja. Ta motivacija, ki je bila v tem trenutku prinesena na račun tega v Pomurje, je že naredila svoj preboj, ker vsi vidijo, da je treba na račun te pomoči, tega pomurskega zakona, tudi sam pri sebi narediti veliko napora, da prideš do posodobitve proizvodnje, da prideš do novih programov in da poskušaš pridobiti tisto, kar vsi tako radi gledamo v Evropi, kako z novitetami in spodbujanjem ravnajo. Je pa zelo fino, da je danes treba javno povedati tudi to, da ne glede na to, da ta pomurski zakon velja zelo kratko obdobje in ni nekih strahovitih izkušenj, ampak je vseeno treba te minimalne izkušnje, ki so znotraj tega pomurskega zakona evidentne, pa potem vgraditi v ta zakon. To pa pomeni izkušnje, različne dobre prijeme, usmeritve, rešitve in tako naprej. Tako si upam trditi, da je ta pomurski zakon mimo teh novih delovnih mest prinesel tudi to drugo kvaliteto, da ni treba vsega zavreči, ampak je seveda treba sam pri sebi poiskati moči, sposobnosti, zagnanosti, da se tudi sam motiviraš. In to je pogoj.

To bi priporočil tudi preko, torej zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki bo prinašal tudi te rešitve, o katerih smo danes slišali, ki so vgrajene v njem in to je tudi nek dober in pozitiven znak za ostale regije. Upam trditi, da je to dobro in to je treba poudariti. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Petek kot predlagatelj, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa.

Bom odgovoril gospe državni sekretarki. Mislim, da je zakon dober, in tudi kolega Györek, ki izhaja iz tistega okolja, je rekel, da je zakon dober, toda da je izvajanje tega zakona slabo. In ker menim, da je zakon dober, smo mi tudi zvesto sledili temu zakonu

o pomoči Pomurju, zelo zvesto, skorajda do zadnje vejice, in bo zelo čudno, če imamo na mizi dva skorajda enaka zakona, z enakim ciljem, z enakimi namenom, da smo v Državnem zboru enega sprejeli, drugega pa ne bomo. To pa bo zares čudno. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Majhenič, izvolite. Pripravi naj se gospod Pojbič.

SILVEN MAJHENIČ: Res je, da je Koroška prometno težko dostopna, slabo povezana s središčem države, da so ceste slabe in tudi slabo vzdrževane, kar sigurno negativno vpliva na razvoj turizma, pa tudi na sam gospodarski razvoj. Vendar je ta regija doživela že svoj razvojni in gospodarski razcvet, ki pa očitno ni vplival na izboljšanje pogojev na daljši rok, tako za gospodarstvo kot tudi turizem. Koroška ni bila pozabljena dežela tudi v 90. letih, saj je država odreagirala, ko so se začele težave v gospodarstvu, s pol milijarde evrov in več, kar je bila sigurno pomoč v pravem trenutku in času, saj se je obdržala večina delovnih mest. Tega se pač ne bi moglo reči za Maribor, kjer je obstala celotna industrija, nekatere firme so morale crkniti kljub dobrim razvojnim in prodajnim programom, že s podpisanimi pogodbami in plačanimi avansi, vendar odločitve so bile takšne, kot se je izkazalo na dolgi rok, zelo škodljive za 150 tisoč ljudi v regiji. Hvala bogu in sposobnim Mariborčanom, da se je kalvarija izvila iz primeža neodgovornih veljakov in začeli so se tudi boljši časi, kar pa nekatere v državi tudi danes moti.

Sigurno podpiram predlog o podpori Koroški regiji, saj kot vidimo, je revščina neomajna in sili kar v vsako gospodinjstvo. Še posebej se to izkazuje na obrobju regije, kjer je izgubljeno delovno mesto katastrofa za družino.

Kar se tiče povezanosti z avtocestnim križem, je izgradnja avtoceste nujna in ni treba posebej ponavljati, zakaj je to potrebno. Menim, da traja že predolgo, preveč se samo govori in obljublja, vendar to je le tolažba, ki pa Koroški regiji ne odpira novih delovnih mest in turizmu ni v pomoč. Seveda pa bi država z doslednim nadzorom nad izvajanjem zakonov v firmah tako na področju plačilne nediscipline, plačevanja davkov in prispevkov – ker so novodobni kapitalisti to izkoriščali sebi v prid.

Pri zadržanju delovnih mest, ki pa usihajo vsem na očeh, so razlage različne in nihče za to ne odgovarja. Dokler se bomo tako brezpravno obnašali, ne pomaga nobena

pomoč, kajti pokradlo se bo še tisto, kar bo namenjeno za razvoj in podporo Koroški.

Sicer pa podpiram vsak predlog za boljši razvoj v regiji, tudi drugih, če bodo izpostavljene, sigurno je boljše pomagati lastnemu narodu, kot pa ponujati denar po Evropi / izklop mikrofona/...

PODPRESEDNIK FRANCE ČUKJATI:
Hvala.

Gospod Pojbič, pripravi naj se gospod Čadež.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej moram uvodoma povedati, da bom ta predlog zakona s prvopodpisanim Mirom Petkom z veseljem podprl.

Seveda cel kup argumentov in razlogov je bilo danes navedenih tukaj, zakaj je ta zakon pomemben. Hkrati pa se mi postavlja eno pomembno vprašanje. Kadarkoli pridem v parlament, kadarkoli poslušam Vlado Republike Slovenije, to koalicijo, da bo reševala to problematiko v tej državi s sistemskimi rešitvami, se vedno zgodi ista stvar: do tega trenutka ta vlada in ta vladna koalicija za ubogega slovenskega človeka ni storila čisto nič! Samo zamrzuje plače, pokojnine, nabija nove davke, višje kazni in tako naprej in tako naprej; ničesar pa ni storila za to, da bi državljanke in državljani, ki živijo na robu preživetja – in stokrat bom še tukaj v tem parlamentu ponovil, da bo tej vladi enkrat prišlo v ušesa. Stokrat bom še to ponovil! Ljudje, ki imajo 200, 300, 500 evrov plače, ne morejo preživeti v tej situaciji v tej državi. Ne morejo preživeti! Dajte si to enkrat dopovedati! In potem vi zapišete v vašem mnenju, bom citiral, kaj ste zapisali v prvem delu stavka: "Vlada Republike Slovenije zavrača možnost, da bi nastale razmere v Koroški regiji reševali na način, kot je bil uporabljen v Pomurski regiji, torej s posebnim razvojnim zakonom. V Pomurski regiji se je kriza izrazito odrazila tudi na socialnem področju. Nastala je situacija, ko je stopnja registrirane brezposelnosti presegla 20 % in je bila potrebna takojšnja intervencija v obliki zakona, sicer bi lahko prišlo do nepopravljivih socialnih posledic ne le za Pomurje, temveč tudi širše."

Torej, draga Vlada! Sprašujem vas, kakšna razlika je med situacijo, ki je bila v Pomurju, in situacijo, ki je v Koroški regiji, situacijo, ki je v belokranjski regiji, situacijo, ki je v Podravske regiji. In še bi lahko našteval! Kakšna razlika je? Vsepovsod se ljudje srečujejo z velikansko brezposelnostjo, z velikansko razliko do osrednje slovenske regije, prav tako je brezposelnost, o kateri

govorimo, ena ključnih stvari, na katero bi morali biti izjemno izjemno pozorni sedanja vlada in ta vladna koalicija. To je tudi generator vseh problemov in težav po vseh regijah, ki sem jih omenjal, in ko na splošno govorimo o gospodarskem, ekonomskem in finančnem stanju v tej družbi. To je ključni problem! In kaj je ta vlada v tem času naredila za to, da bi zmanjšala brezposelnost, da bi vlagala v nove produkte, v tisto, kar bi ustvarilo pogoje za nova delovna mesta z višjo in dodatno vrednostjo? Kaj je ta vlada storila na tem področju? Če ta vlada in ta vladna koalicija mislita, da bosta lahko reševali gospodarsko, ekonomsko krizo po vseh teh regijah, med drugim tudi v Koriški regiji, s tem da bosta izplačevali socialne pomoči, potem se zelo motita. Stokrat in enkrat še bom povedal naslednje: gospodarsko, ekonomsko, socialno krizo v tej državi ni mogoče reševati s socialnimi pomočmi, temveč z ustvarjanjem novih delovnih mest! To je tisto, kar je dodana vrednost, in to edino rešuje pokojninsko blagajno, rešuje zdravstveno blagajno, rešuje proračun itn. V taki situaciji, ko pa imamo poleg takega števila brezposelnih še ogromno ljudi, ki po pet mesecev ali pa še več ne dobijo plače, za katere se ne plačujejo socialni prispevki itd.

Draga ta vlada in kolegice in kolegi iz koalicije! Čisto jasno je, da zapuščate svoja mesta! Poglejte, en, dva poslanca sedita oziroma trije poslanci iz koalicije sedijo v parlamentu pri tako pomembnem vprašanju! To je višek nesramnosti, ignorance, pri tako pomembnih vprašanjih, ki so ključnega pomena za večino teh državljanov in državljanov Republike Slovenije! Če to ni žalostna podoba te koalicije in te vlade, potem ne vem, kaj lahko še rečem. Prepričan sem, da ta vladna koalicija in tudi Vlada Republike Slovenije živita v oblakih. Lepo prosim, spustite se že enkrat na realna tla. Spustite se v Republiko Slovenijo. Ne živite na Maldivih ali kjerkoli že. Pridite v to našo državo in enkrat začutite, kaj se v tej državi dogaja. Ne govoriti, da je vse krasno, lepo, in oh in ah, kot zelo rad govori naš predsednik Vlade Borut Pahor. Po drugi strani pa imamo vsak drug mesec interventni zakon v Državnem zboru. Drage kolegice in kolegi, ali je z nami, tistimi, ki kritiziramo tak način vodenja te države, kaj narobe ali pa s tistimi, ki to državo vodite. Postavite enkrat ogledalo predse in pred to temeljno vprašanje!

Da se vrnem h Koroški regiji. Dobro se spomnite, ko je padel Prevent. Kaj se je zgodilo in kakšne posledice je imel ta velikanski gospodarski gigant za Koroško regijo? Kako to vpliva na gospodarsko,

finančno in socialno situacijo v njej? Kaj je bilo od takrat, ko se je to zgodilo, do danes tam storjeno, razen tistega, da sta se prišla tja slikat gospodarska ministrica in predsednik Vlade. Razen tistega nič konkretnega, vsaj jaz nisem nič začutil. In če vprašate Korošce in Korošice, ali so oni začutili kaj več od tega, sem prepričan, da soglašajo z menoj. In zato je danes to razlog, da je ta zakon na mizi. Ljudje tam ne morejo več živeti. Vedeti morate med drugim tudi to, kaj to pomeni, če tam človek izgubi delovno mesto, na katerega so vezani trije, štirje družinski člani. Kaj pomeni, če je tisoč izgubljenih delovnih mest? Pomnoženo s štiri je to 4 tisoč! Kaj to pomeni za okolje, ki je že tako ali tako obubožano, po vsem tistem, kar je gospod Petek povedal in nekateri poslanci tukaj v Državnem zboru. Vlada pa misli, da bo reševala to problematiko s sistemskim zakonom o skladnem regionalnem razvoju, ki še niti v parlamentarni proceduri ni. Kogegice in kolegi, koliko časa bo treba, da bo sploh ta zakon preživel parlamentarno proceduro, potem pa začel veljati! In tisto, kar vi tam govorite, prej ste povedali: "Učinki bodo v zelo kratkem času." Kako lahko govorite nekaj tako nespametnega, če zakon ni niti v parlamentarni proceduri? Lepo vas prosim, zamislite se nad tem, kaj govorite, drugače pa si preberite magnetogram, o čem ste govorili. To je skrajno neodgovorno do tistih, ki pričakujejo pomoč takoj, v tem trenutku! Sedaj! In Korošci to zagotovo pričakujejo!

In še enkrat, prosim, vladna koalicija in Vlada, zamislite se nad tem, zakaj vsak drugi mesec vlagajo poslanske skupine, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z ljudmi, ki živijo v njihovem okolju, interventne zakone. Zakaj to počnejo? Zagotovo ne zaradi politične demagogije, kot bo marsikdo izmed vas tu poskušal zagovarjati pogled koalicije in Vlade na situacijo. To ni demagogija. Enkrat si zapomnite, ko boste prišli na realna tla – to je dejansko stanje, to je dejstvo v tej državi. Ali je kdo izmed vas vprašal ljudi, ki imajo 300 evrov penzije? Njihovi otroci, mladi ne dobijo službe in jih morajo upokojeni ljudje preživljati, da sploh lahko preživijo. Se je kdo izmed vas to vprašal? Govorite pa, da je v tej državi vse super, a brezposelnost iz dneva v dan raste! Če bi brezposelnost padala, bi verjel tej vladi, da razmišlja in dela v tej smeri, da se gospodarska, ekonomska in finančna situacija izboljšuje. Če pa se iz dneva v dan brezposelnost povečuje, lepo prosim, ne poskušajte me prepričati v nekaj, kar ne vzdrži nobene normalne presoje normalnega človeka. Poglejte si javnomnenjske raziskave! Lepo prosim, vzemite ogledalo pred sabo in

razmislite o sebi! Nič se ni treba smejati in odkimavati. Nič takšnega ni potrebno. Potrebne so rešitve, odločitve, in to danes in takoj, da bodo ti ljudje lahko preživel. Saj nihče od vas ne pričakuje, da boste delali čudeže, vendar pa pričakujemo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, in tudi jaz osebno, da se boste odgovorno obnašali do svojih državljanek in državljanov. To pa pričakujemo in to je najmanj, kar lahko pričakujemo. In s tem predlaganim zakonom ne želimo ničesar drugega doseči kot samo to, da so vse državljanke in vsi državljanji v Republiki Sloveniji enakovredno obravnavani. Če bi imeli pokrajine, se te stvari ne bi dogajale, vsaj ne na takšen način; takšni interventni zakoni ne bi bili vloženi. To bi pa bila sistemska rešitev, ki je še kako pomembna za prihodnost in razvoj te države. Če želimo skladno razvijati na eni strani Ljubljano, na drugi strani Koroško regijo, na tretji stani Belo krajino in tako dalje. Ampak brez takšnih rešitev enostavno ne vidim cilja. Zato tudi tisti poslanci in poslanke, ki vlagajo te interventne zakone, to počenajajo, ker morajo na nek način zavarovati interese državljanek in državljanov iz sredine, iz katere prihajajo.

Spoštovane kolegice in kolegi, imamo denar za Grčijo – noben problem; imamo zdaj spet denar – gospod Pahor govori, na veliko se šopiri – za Irsko. Govori, da to ne bo šlo iz proračuna. Ali ve, kaj pomeni poroštvo? Ali se zaveda posledic, kaj pomeni poroštvo? To je 250 milijonov evrov in 250 milijonov za Grčijo je skupaj 500 milijonov. Pol milijarde! Če bi ta denar vložili v gospodarske subjekte, ki danes ne morejo preživeti, ki jih imamo 6 do 7 tisoč na meji preživetja, ki enostavno ne morejo več dihati. 6 do 7 tisoč podjetij! Si znate predstavljati, kaj to pomeni? Finančni krč v tej državi še ni popustil! Banke pa se ukvarjajo z oslarijami in svinjarijami, o katerih berem vsak dan v časopisu. Hvala bogu, moram povedati, da so mediji resno pristopili k temu in kažejo sliko vladanja te vlade in na vse tisto, da ne rečem svinjarije, ki se dogajajo izven naših pogledov oziroma tam, kamor mi enostavno nimamo možnosti pokukati. In imamo ta problem z Ljubljansko banko, ki je katastrofalen; imamo ta problem, kot sem že povedal, da ni nobenega problema 250 milijonov dati Irski, nimamo pa evra za to, da bi dali upokojencu, ki ima 300 evrov, za tisto polovično uskladitev. Tega pa nimamo! In če mi mislimo, da bomo rešili, še enkrat poudarjam, gospodarsko, ekonomsko krizo te države samo na način, da bomo rezali glave, da bomo zmanjševali pokojnine, da bomo zmanjševali socialne pomoči, potem se ta vlada in ta vladna koalicija v strategiji zelo zelo

zmotila! Še enkrat bom povedal in še stokrat bomo to povedal v tem parlamentu, dokler vam ne bo prišlo v uho: dajte začeti delati na novih delovnih mestih, dajte začeti delati, da boste vlagali v gospodarstvo, dajte začeti delati na tem, da boste omogočili, da se bo gospodarstvo lahko kreditiralo! Storite to že enkrat! Še dve leti ostajata, ampak zdaj ima Vlada še 17 % ali ne vem koliko procentov javnomnenjske podpore, mislim pa, da bo še po enem letu imela minus 10 %, tako kot je leta 2008 do 2009 padel tudi BDP v slovenski državi s plus 4 na minus 8 oziroma 9. To je zmaga te vladne koalicije in te vlade!

Jaz bom ta zakon, ki ga je kolega Miro kot prvopodpisani vložil v parlament, z velikim veseljem podprl. Z velikim veseljem! Najmanj, kar pa pričakujem, je, da bodo tudi tiste poslanke in poslanci, ki so glasovali za interventni zakon o Pomurju, glasovali tudi za ta zakon. Jaz sem glasoval za tistega, jaz sem glasoval za vsak takšen zakon, ker vem, da je še kako potreben v tistem okolju. Še kako potreben! In hvala bogu, da ima vsak tak zakon tudi določene pozitivne učinke, vsaj logično je, da jih ima. Kolega iz SD-ja je prej razlagal, da ima neke pozitivne posledice klima in tako naprej. Dejstvo je, da je ta zakon z nekim namenom pripravljen. Če ta zakon ne bo imel nobenih pozitivnih učinkov, potem bi bilo pa tukaj z nami v parlamentu nekaj narobe, ker če jih ima – tako kot je kolega Miro Petek povedal, da je zato tudi vložil zakon, ki je podoben tistemu zakonu o Pomurju. Ja podoben, skoraj enak, torej pomeni, da če je tam dosegel pozitivne učinke, bo tudi tukaj. Hkrati pa opozarjam, dajte začnite reševati problematiko, o kateri danes govorimo, sistemska. Sistemska! Ampak ne s tem zakonom, o katerem ste vi govorili. Ta zakon te problematike ne bo rešil, zagotovo ne. V to sem popolnoma in sto procentno prepričan. Še bolj sem pa prepričan, da niti v parlamentarni proceduri ni, vi pa že govorite, kako bo imel kratkoročne in zelo hitre učinke. To pa je preseglo vsako mejo dobrega okusa. Tega pač ne razumem, te retorike!

Zaključujem s tem. Pozivam Vlado in vladno koalicijo, da uporabite razum in ta predlagani zakon z medsebojnim dogovorom podprete, saj ga Koroška regija in ljudje, ki tam živijo, še kako in še kako potrebujejo. S tem boste pokazali in dokazali, da imate vsaj malo čuta do ljudi, ki ne morejo iz meseca v mesec preživeti. Ampak to ne zaradi njih, oni so svoje delo dostojanstveno opravljali, če so pa ti veliki giganti padli, pa to ni stvar tistih ljudi, ki so bili tam zaposleni. Stvar države pa je, da pomaga reševati resno situacijo na način, ki bo izboljšal stanje, kot je sedaj. In s tem zakonom bi

zagotovo izboljšali stanje, če bi tako bil ta zakon sprejet, in z rešitvami, ki so v tem zakonu predlagane, izboljšali stanje v Koroške regiji. Korošci in Korošice si to zaslužijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Miro Petek. Za njim bo govoril gospod Milan Čadež. Izvolite, gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik.

Kar sem na začetku mandata vlade Boruta Pahorja zaznal dobrega, je bila dobra volja. Zdaj pa še dobre volje ni več. Od koalicijskih poslancev sta danes v tej dvorani samo dva in to je odnos do tega zakona, odnos do Koroške, ki je vseskozi na nekem slovenskem robu oziroma obrobju. Pri predstavnikih Vlade sem tudi opazil tak rahel hihot, ko je govoril kolega Pojbič, pa bom predstavil še eno drugo statistiko. Upam, da se sedaj ne boste več nasmihali.

V uvodni obrazložitvi sem že omenil, da Koroška izstopa po samomorilnosti. Dejstvo je, da je samomorilnost tudi posledica ekonomskega položaja in socialnih stisk, ki se vlečejo na Koroškem že dolga leta. Ljudje so obupani. Nekateri ljudje živijo v brezizhodnem stanju in v zadnjih petih letih, od 2005 do 2010, je na Koroškem zaradi samomora umrlo 96 ljudi, od tega 84 moških, 12 žensk. Koeficient samomorilnosti, ki se je število samomorov na 100 tisoč prebivalcev, je bil v letih 2007, 2008 nižji kot v prejšnjih letih in se je gibal med 19 in 25 samomorov na 100 tisoč prebivalcev, medtem ko je lani ponovno narasel. Seveda je kriza v državi, še večja pa je kriza na Koroškem, brezposelnost, stiske. Danes nekateri Korošci ne morejo plačevati niti otrokom prevoza v šolo. Za nekoga, ki se vozi v šolo iz Črne proti Muti, ta karta stane 180, 190 evrov, pa kljub subvencijam cena ostane zelo visoka. Za leto 2009 kažejo podatki za Koroške 29 samomorov na 100 tisoč prebivalcev. 29 samomorov! To nas Korošce uvršča v slovenski vrh. Pa ne samo v slovenski vrh, v evropski vrh! Koeficient samomorilnosti je na Koroškem enak, kot je v Litvi ali na Madžarskem, ki sta med sedemindvajseterico v samem evropskem vrhu. In podatki po upravnih enotah – zanimivo, v zadnjem petletnem obdobju kažejo, da je največ samomorov na območju Upravne enote Radlje ob Dravi, 41,7 %, in tu je tudi največja brezposelnost. Zadnji podatki kažejo, da je v občini Radlje ob Dravi brezposelnost 18 %. Če boste "poklikali", kje je največja brezposelnost v Sloveniji, boste res prišli do Lendave, kjer je

20 %, 18 % pa, kolegice in kolegi, v Radljah ob Dravi. In v letu 2009 najbolj izrazito izstopa Upravna enota Radlje, ki ji pripada 57 % delež samomorilnosti na Koroškem. In med ljudmi vlada obup, brezizhodno stanje. Zato apeliram na poslanke in poslance – dva koalicijska poslanca sta tule, dva! -, da ko bo glasovanje, vendarle zberete toliko notranje etike, da boste podprli ta zakon, tako kot ste podprli zakon o razvoju in pomoči Pomurski regiji. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Milan Čadež. Pripravi naj se gospod Franc Jurša, za njim pa Branko Marinič.

MILAN ČADEŽ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi poslanci in poslanka, spoštovani z ministrstva!

Sam se na začetku vprašam, kako to, da prihajajo posamezne pobude o razvojnih podporah posameznim regijam. In ko človek dobro premisli, pride res do ugotovitve, da na tem področju nekako ne tečejo stvari tako, kot bi morale. Spomnim se, dve leti nazaj je bilo veliko govora o tem, da bo prišla nova pokrajinska zakonodaja in da bo to Vlada tudi izpeljala. Danes pa vidimo, da je bilo na tem področju po posameznih regijah že kar nekaj narejenega, mogoče se danes po letu dni lahko vprašamo, ali je bilo narejeno v pravo smer. Bistveno je pa to, da Vlada ni naredila tistega, kar je bila obljubila.

Koroška kot taka je zelo pomembna regija, saj vemo, da sega tudi preko meja Slovenije. Sam vem, da je na tem območju kar nekaj uspešnih, zelo dobrih podjetnikov, vendar se do teh podjetnikov pride težko – želim poudariti cestne povezave. Spomnim se leta nazaj, ko sem sam prihajal na Koroško, v Prevalje, sem se za pot z Gorenjske raje odločil preko mejnega prehoda Jezersko in potem čez mejni prehod Holmec nazaj v Slovenijo. Potem se človek vpraša, zakaj. Kot sem že povedal na začetku, zaradi res slabe povezave. Če pogledamo po drugi strani, je pa razdalja do avtoceste v Avstriji bistveno krajša. Danes ni bilo govora o konkretnem pogledu na samo Koroško kot geografsko celoto in v tem delu jo lahko primerjam z južnim delom Gorenjske, od koder sam prihajam. Tudi kmetijstvo in živinoreja sta v tem delu razvita in prepričan sem, da se v tem delu da bistveno olajšati življenje s praviimi in primernimi ukrepi. Sama geografska značilnost tudi botruje temu, da morajo občine na tem območju bistveno več sredstev dajati v zimsko službo, v urejanje hudournikov, v zemeljske plazove, česar tiste občine na ravninskem delu ne vedo in ne

zaznajo. In prav na tem področju so odhodki občin zelo boleči. Boleči so pa tudi zaradi tega, če povem samo primer, da ima lahko občina, ki je velika okrog 150 kvadratnih kilometrov, geografsko raznolika, letni izdatek za zimsko službo in za urejanje hudournikov, zemeljskih plazov tudi za milijon evrov. In to so sredstva, ki jih ne moremo usmeriti drugam. Ne moremo jih usmeriti v razvojna sredstva, ne moremo jih usmeriti v oplemenitenje občinskih proračunov. Kot sem tudi že omenil, na teh hribovitih delih je cena produkta, izdelka na kmetiji bistveno bistveno višja, kot je pa cena v nižinskih, ravninskih delih.

Na koncu želim poudariti, da zelo podpiram Predlog zakona o Koroški in upam, da bo to jasen signal Vladi, da začne bistveno hitreje in ciljno razmišljati o pokrajinizaciji Slovenije, kajti to nujno potrebuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Marinič, za njim bo govoril gospod Janez Ribič.

Gospod Marinič, izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana in spoštovani!

Očitno je, da smo danes na preizkušnji, ne samo opozicija, predvsem koalicija. Kajti ne gre prezreti dejstva, da moramo biti, tako vsaj pravimo, pred zakonom vsi enaki. In če smo bili enotni takrat, ko smo reševali in podprli vladni predlog, interventni zakon o pomoči Pomurju, potem si danes pred podobno vsebino ne smemo zatiskati oči, ko govorimo o razvojni podpori Koroški regiji. Ni nobene razlike. Tudi to je del Slovenije. Če boste predvsem v koaliciji proti tej vsebini, verjemite, da se vas bodo Korošice in Korošci spominjali. Oni bodo preživeli. Kaj pa tisti, ki ste proti? Boste tudi vi preživeli? Vprašanje. To nas postavlja v enak položaj, ne glede na to, preko katere politične opcije smo bili izvoljeni. Vsi, predvsem mi, ki sprejemamo ustrezno zakonodajo, moramo biti v tem smislu usmerjeni k razrešitvi celotnega dela Slovenije, ne samo enega dela. In če so kazalci pokazali, da je to bilo nujno potrebno za Pomurje, potem verjemite, da je še bolj nujno za Koroško. Trenutni ukrepi Vlade, ki jih sprejema kot po tekočem traku, v zadnjem času kažejo na to, kot da je Koroška del Avstrije. Kot da Koroška ni del Slovenije. Kot da je Koroška samo tisti lepi košček zemlje, ki pripada Sloveniji takrat, ko je potrebno opraviti pomembno piarovsko funkcijo. To pa seveda je daleč premalo od tega, kar Korošci danes in takoj potrebujejo. Kakšna je pravzaprav prometna infrastruktura na Koroškem? S tem se onemogoča enakomeren razvoj tudi te regije, predvsem te

regije, kot da ni na levem bregu Drave ceste in na desnem bregu reke Drave železnice. Ampak spomnite se, spoštovani in spoštovane, kako je v nekem drugem sistemu, tam po vojni odpadel tisti del demontaže od Otiškega vrha do Velenja, ker so bili to samo stroški za popravilo te železnice, in še danes se to pozna. Poznalo se bo tudi v prihodnje, dokler se z delom interventnih sredstev ne zagotovi izboljšanje javne infrastrukture, tako cestne, ki teče po levem bregu, kot železniške, ki teče po desnem bregu reke Drave. Tukaj lahko država pomaga, celo dolžna je pomagati, saj gre konec koncev za javno železniško infrastrukturo, na katero je sindikat železnic opozorili predsednika Vlade v mesecu septembru. Malodane se ni zgodilo, da je slovenska vlada na področju mednarodne diplomacije tudi na tem delu zaspala. Verjetno gre zahvala nekemu, ki je bil spretnejši od Vlade, da je uspel obdržati del tovornega prometa, ki še poteka na tej železniški povezavi med Slovenijo in Avstrijo in seveda tudi širše, sicer bi tudi ta del proge bil zaprt zaradi ukinitve tovornega prometa. Nič kaj boljše ni pri potniškem prometu, tako pri avtobusnem prevozu kot železniškem prevozu. Ja seveda, saj niso primerljivi, enaki vatli za subvencioniranje železniškega ali avtobusnega prevoza na relaciji Ljubljana–Litija, tu so vlaki polni. Kaj pa Koroška? Tam pa so prazni. Če sedaj razdelimo kilometre po potnikih, je seveda strošek pokrivanja bistveno večji, zato je najlažje z ukrepom ukiniti še ta vlak ali pa še ta avtobus, ker prinaša izgubo, in tako počasi, a zanesljivo režemo te kapilare, iz katerih se napaja dostojno življenje ljudi, ki živijo na nekem robu Slovenije. Ni nam vsem dano, da bi bili v centrih, in zato so stroški bivanja, prihoda v center za nas, ki prihajamo iz odročnejših krajev Slovenije, bistveno večji. V takem primeru so poskusi opozicije zaradi tega, ker se čutimo dolžne, da je treba ukrepati, ker Vlada ne ukrepa; v podobnih primerih je, tukaj pa ni, tam je šlo za 30 občin, tukaj verjetno gre za manj občin, a interventnih ukrepov ni. Pustimo še ta del, da ne izglasujemo tega interventnega zakona, s tem bomo omogočili, da ta del Koroške umira na obroke. Žalostno, a zanesljivo.

Kot sem dejal, verjemite mi, če tega interventnega zakona ne podpremo, naredimo veliko škodo v smislu razvoja Koroški regiji. Tisti, ki boste glasovali proti takemu zakonu, pa si boste naredili moralno škodo, zaradi katere se tudi lahko začne umiranje na obroke. Zato sem prepričan, da naš razum tukaj ne sme šteti našo politično pripadnost, ampak da je to dejanska slika in pomoč Koroški regiji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prijavil se je gospod Janez Ribič, a ne bo razpravljaj. Gospod Jožef Jerovšek. Za njim naj se pripravi gospod Vito Rožej.

Gospod Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani!

Pred seboj imamo zakonski osnutek oziroma zakon, ki je nujno potreben, da Slovenija ohrani integriteto iz svojih zgodovinskih pokrajin ali pa z njimi, kajti zakon se nanaša na Koroško, na slovenski del Koroške, ki je razvojno izrazito podhranjena slovenska pokrajina. Žalostno je, da Koroška kotira kot nebodigatreba pri politični opciji, ki je sedaj na oblasti. Da se je ta politična opcija, sedanja koalicija, do Koroške sedaj in v preteklosti obnašala mačehovsko.

Glejte, želim postaviti v ta položaj Koroške in odnos do nje v simboliko današnjega dne, Maistrovega dne, državnega praznika. Kako zanimivo, da ravno danes razpravljamo o tem! Mislim, da predsednik ni o tem študiral, kajti drugače bi verjetno določil kakšen drug datum. Žalostno, da pravzaprav niti tukaj ne počastimo državnega praznika vsaj s petminutnim banketom, da predsednik parlamenta tega ne organizira na takšen način. Ampak me ne čudi, kajti to je samo kontinuiteta ene politike, ki se vleče od 1918. leta, ko je tukaj v Ljubljani sedela tako imenovana ljubljanska vlada viteza Pogačnika in ki je ustavljala Rudolfa Maistra, ko je s svojimi vojaki šel na Koroško. Če ne bi bilo takrat in danes takšne ljubljanske vlade, bi Slovenija izgledala drugače. In verjetno glede na odnos koalicije, koalicijskih poslancev, verjetno nekateri skozi zobe sikajo, da če tega Maistra ne bi bilo, tudi te razprave danes ne bi bilo, se ne bi ukvarjali s to Koroško. In dejstvo je, da brez Maistra tudi tega dela slovenske Koroške ne bi bilo. Ampak smo priča totalni nevhvaležnosti in totalnemu odnosu negiranja. Glejte, to je zahvala Koroščem za patriotizem. Ta opcija je naslednica politična prejšnje države, ki je leta 1949 izselila 5-kilometrski obmejni pas kmetov ob avstrijski meji. In jih preselila na Kočevsko, nekatere pobila, seveda. Mnoge družine se niso nikdar vrnile, kar je genocidno ravnanje v vsakem slučaju. Zato da bi izgubili fizični stik s Slovenci, Korošci na drugi strani in da so pokazali Avstriji, da lahko dela, kar hoče, s Slovenci na Koroškem. In Avstrija je to s pridom izkoristila, germanizirala Slovence, pritiskala nanje.

Danes na Koroško pritiska sedanja oblast oziroma jo zapostavlja. Skozi leta je v zvezi z Libeličami, to vasico, ki je na tak patriotski način pokazala svoje domoljubje, da

so velesile morale spremeniti Saintgermainsko pogodbo, ampak prejšnja oblast, stara jugoslovanska oblast, prejšnja oblast in sedanja oblast, je bila mačehovska do Libelič. Šele zdaj, pred enim letom, se mi zdi, da so posodobili cesto. To je bila vasica na koncu sveta, morala pa bi biti izložbeno okno Slovenije. Vsi otroci bi morali iti tja. Iz Avstrije bi se morale videti kot cvetoči kraj, morale bi biti seveda samostojna obmejna občina. Tudi tega ji ta sedanja opcija ni namenila, ker pač tam niso imeli kakšnega hotela, kjer bi lahko takratni predsednik vlade preživljal vikende, ampak takšen je odnos. Odlaga se cestna povezava s Koroško; seveda, govoriti o davčnih olajšavah, je grešno, da bi predsednik Vlade in Vlada predvidela spodbude za investicije pa – daleč od tega! To je pošastno sporočilo na Maistrov dan za Koroško iz Ljubljane, iz samostojne Slovenije, ki je brez Maistra ne bi bilo. Na ta način se bo pravzaprav zloraba Maistrovega dne danes še enkrat zgodila, ker se bo zgodilo nagrajevanje ali pa poskus nagrajevanja nasprotovanju osamosvojitvi Slovenije, na simbolni ravni in jaz sem proti takšnim sporočilom.

Sem za to, da se tistim, ki imajo zgodovinske zasluge, omogoči vsaj enakovreden razvoj in da se Vlada, sedanja Vlada, ne obnaša kot ljubljanska vlada. Kajti posledice takratne ljubljanske vlade so pošastne za Slovence in izgleda, da drvi v isto smer sedanja vlada. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vito Rožej. (Ne bo razpravljaj.) Gospod Gvido Kres. (Ne bo razpravljaj.)

Gospod Marjan Bezjak. Pripravi naj se gospod Matjaž Zanoškar.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo predsedujoči, lepo pozdravljena državna sekretarka, kolegice poslanke in poslanci!

Res je zanimivo, da danes, na dan Rudolfa Maistra razpravljamo o Koroški regiji, ki je dejansko spet padla v prepad. Tudi 1918. leta so jo takratni veljaki vrgli v propad ali prepad, tako tudi, izgleda, danes. Danes od poslancev, moram reči, da smo samo tukaj iz Slovenske demokratske stranke, nekaj posameznikov, ki dejansko želimo pomagati Koroški regiji. Res sramotno je, ko smo sprejemali zakon o Pomurski regiji, je predsednik Vlade, ministri – vsi so sedeli tukaj. Danes, žal, ni nobenega. Ali je res Koroška pozabljena dežela, se sprašujemo.

Poglejte, že takrat, ko smo sprejemali pomurski zakon, sem predlagal predsedniku,

da bi morali reševati celovitost Slovenije, ne pa posameznih delov. Ampak prav, če smo šli reševati pomurski, prekmurski del, potem pomagajmo reševati koroški del. Nekdo je v razpravi dejal, da je v Prekmurju Mura imela 3 tisoč zaposlenih, da je na Koroškem imel Prevent tisoč zaposlenih. Ja, ampak ne pozabite, da je v Preventu toliko povezanih podjetij, kar sigurno presega 3 tisoč zaposlenih, kot je bilo pri Pomurju, ki so dejansko šla v stečaj in utrpela škodo. Na Koroškem se žal nimaš kam drugam ozreti kot v nebo, ampak tudi to oziranje v nebo jim ne pomaga nič. Dobili so ministra za promet, ki nekako izhaja iz Koroške, pa žal zaman gledajo v nebo: cest, avtoceste ne bo. Jaz bi si želel, da bi bil vsaj s tega vidika večji posluš vsaj za te ljudi, ki so vezani na to območje.

Verjemite, gospodarski sektor na Koroškem je čisto bos, če se lahko izrazim v žargonu. Je nekaj posameznih manjših podjetnikov, ki uspevajo, ampak ti so nekonkurenčni, kajti onemogočeni so ravno zaradi prometne povezanosti s središčem Slovenije ali s svetom. Res je, da so 2, 3 večja podjetja še ostala na Koroškem, ampak zaposlenih ljudi je pa v tej regiji zelo malo. Kako naj preživijo ti ljudje, ki so se med vojnami najbolj borili za Slovenijo, v kateri danes uživamo in živimo? Ali lahko pozabimo na te ljudi? V Slovenski demokratični stranki nam ni nikdar vseeno za nobenega človeka v Sloveniji, ki je z dušo in srcem v Sloveniji. Ali je na strani Kočevja, ali je na strani Koroške, ali Primorske, ali Prekmurja. Zakaj govorim to? Ker ljudje kar kmalu, v enem letu in nekaj pozabite – hvala bogu, da smo dobili zakon o Pomurju, Koroške pa nam nič ni mar. Ne! Takšno razmišljanje se vam lahko kaj kmalu vrne, kajti vsi smo ljudje; vsi bi morali biti enaki v isti državi. Žal opažajo prebivalci Slovenije, da teh stvari ni. Sem že kar parkrat povedal, da razmišljamo o avtonomni pokrajini Štajerski, ker vi pokrajin tudi ne boste naredili, enakomeren razvoj, ki je bil nekako v zadnjem času naravnan, pa postaja zelo neenako naravnan. Res je, da se tukaj v Ljubljani ljudje bohote, verjetno, s takšnim denarjem, z 20 tisoč evri. Na Koroškem ali pa na Štajerskem pa s takšnim denarjem, ki ne piše nič. Nam samo svetloba in tisto, kar si pridelamo iz zemlje, pomaga. To je žalostno.

Verjamem, da ni dvoličnosti vsaj pri poslancu Zanoškarju, ki je vehementno rekel, da bo stranka DeSUS podprla ta zakon, saj tudi on prihaja s Koroške. Ne morem razumeti, da drugih kolegov poslancev ni tukaj, ki prihajajo tudi iz Koroške, iz Radelj, kjer je največ nezaposlenega prebivalstva, 18 %. Žal poslanca ni tukaj. Ali so ti ljudje s figo v žepih

ali kaj razmišljajo ti ljudje? Morda pa bomo glasovali danes za ta zakon, morda pa bo danes državni praznik Rudolfa Maistra tisti pravi praznik tudi za Koroško, ki pred leti ni bil, ki so se ga državljanke in državljanji sramovali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar. Pripravi naj se gospod Milenko Ziherl.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Naj nadaljujem tako, kot je kolega končal. Danes je praznik Rudolfa Maistra. Koroška je pravzaprav v vsaki vojni vihri bila silno udeležena in v vsaki vojni vihri je izgubljala mlada življenja; tako v prizadevanjih za ohranitev severne meje, tako med NOB in tako tudi leta 1991, ko je šlo za osamosvojitveno vojno in za osamosvojitve naše države. Koroška je za to dala kar tri mlada življenja. Pa ne govorim zaradi tega, ker ni nič povezano s tem interventnim predlaganim zakonom. Govorim zato, da boste vsi tisti kolegi in kolegice, ki ste prepoznali Koroško za regijo, ki ji je potrebno pomagati, videli, da je Koroška upoštevana takrat, ko je potrebna državi, takrat, ko pa ni potrebna državi, pa ni potrebno skrbeti zanjo.

Seveda je žalostno razpravljati o interventnem zakonu. Vsem našim ljudem in tudi poslancem s Koroške bi bilo lažje, da bi se danes pogovarjali o delitvi, ne vem, nekih dobičkov in o super standardu, ki ga imamo na Koroškem. Vendar situacija je taka, kot je, in pripeljala nas je do te točke, ko pravimo še enkrat, da si sami ne moremo pomagati.

Poglejte, na Koroškem so resursi, so naravni in so tudi tehnični resursi, ki jih je mogoče razvijati in na podlagi katerih je mogoče ustvarjati nova delovna mesta z dodano vrednostjo. Podjetja oziroma gospodarske organizacije imajo razvojne programe. Tudi sedaj, ko se pripravljajo prijave na razpis za ustvarjanje spodbujanje novih gospodarskih razvojnih središč, se je pokazalo, da na Koroškem so firme, ki imajo zamisel, kako naprej, kako do novih delovnih mest in kako zagotoviti svojo eksistenco. Vendar, tako kot govorimo o možnostih lesarske predelovalne industrije, saj živimo sredi gozdov – in zaenkrat je žalosten pogled na to, da ti tovornjaki vozijo neobdelane hlode v Avstrijo – imamo velike možnosti. Tako jih imamo tudi na področju kovinarske, predelovalne industrije, jeklarske industrije, tako jih imamo tudi na področju avtomobilske industrije in ne nazadnje tudi na področju turizma. Vendar, kako si zamišljati razvoj

turizma na Koroškem, če pa – pogledjte, prej smo ugotavljali, da so cestne povezave pod kritiko. Ne govorim samo o hitri cesti, ki bi bila imperativ, ki bi bila nuja za razvoj Koroške, tu je še kup drugih lokalnih cest. In ena povezovalna cesta iz Slovenj Gradca v Koper je pravzaprav v totalnem razsulu. Kako naj si pomagamo potem z razvojem turizma, čeprav vemo, da so te možnosti zelo dobre, če ni zagotovljenih osnovnih pogojev?

Gospodarska središča so dobra točka, na kateri lahko gradimo razvoj Koroške, pa tudi visokošolsko izobraževalno središče, ki ga ustvarjamo, je dobro izhodišče, tako tudi razvoj turizma. Ampak pri tem ne smemo pozabiti na to, da tako ali tako obubožana Koroška še z vsemi temi stvarmi obremenjuje in pritiska na lokalne skupnosti, ki vedno iz primerne porabe, ki bi jo morali porabljeni tudi za kaj drugega še, dajemo denar za ustvarjanje visokošolskega središča, razvoj turizma in razvoj drugih stvari. Seveda je prav, da dajemo za to. In ta primerna poraba v veliki meri tudi zaseže sredstva za socialne pomoči.

Poglejte, takrat ko se je zgodil Prevent, takrat so lokalne skupnosti bile tiste, da so nekako premostile to vrzel brezposelnih. Ko gredo na zavod za zaposlovanje in v mesecu dni nimajo nobenih dohodkov, oni že tri mesece prej pred to agonijo niso imeli nobenih dohodkov, tako da so lokalne skupnosti poskrbele s temi socialnimi pomočmi, da so nekako preživeli. Takrat je bila tragedija še v tem, da se je začelo šolsko leto. Jaz bi vam, kolegice in kolegi, tisti, ki ne razumete, v kakšnem položaju se Koroška sedaj nahaja, bi vam predlagal, da pridete pogledat, kakšno je stanje takrat, ko se začne šolsko leto. Ko nimajo ljudje denarja za šolske potrebščine, ko stojijo v vrstah pred lokalnimi skupnostmi pred občinami in čakajo na tisto pomoč, da lahko opremijo otroke, da lahko gredo otroci v šolo. S tega vidika bi rekel, da so neke notranje rezerve popolnoma izčrpane. Tudi lokalne skupnosti so že na "tisti rdeči luči", ko več ne moremo dati. Na drugi strani je tudi ta brezposelnost posegla na področje – recimo, čisto preprosto: plačevanje stanarin. Koliko je primerov, da ljudje ne morejo več plačevati stanarine! Koliko je primerov, da ne morejo plačevati tudi komunalnih storitev! In te stvari ostanejo vrzel, preostanejo lokalnim skupnostim. Kaj sedaj v tem primeru? Ali naj sprožimo sodne postopke za izterjavo? Od koga? Od teh, ki so brezposelni, ki so na socialni pomoči? Od teh nikakor ne moremo! In mesece in mesece se dogaja, da niso več sposobni plačevati stanarine. Ali naj sprožimo postopke deložacije? Kam s temi ubogimi ljudmi? Na cesto? Saj vendar nismo taka

država in si tega ne moremo privoščiti. Tako nekako so te notranje rezerve in možnosti izkoriščene do maksimuma in tu več ne gre naprej. Pa tudi lokalne skupnosti, kakorkoli že želeli, kakorkoli že hoteli pomagati, v tej situaciji ne moremo več pomagati.

V luči vsega tega bi rekel tako, da je interventni zakon, ki je predlagan, absolutno luč na koncu tunela; luč, na katero se lahko opira tudi ta obubožana Koroška in vidi možnost rešitve v prihodnje. Seveda, veliko je pomislekov pri tem, veliko je tudi odgovorov s strani Vlade, s strani ministrstva, kar popolnoma razumem. In zaradi tega, ko bomo danes podprli ta interventni zakon za razvojno pomoč Koroški, niso zaprta vrata tudi za sprejemanje drugega zakona, zakona o skladnem regionalnem razvoju, za katerega menimo, da je silno potreben ne samo za Koroško, tudi za ostale regije, ki nekako lovijo rep na tej lestvici razvitosti v naši državi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Milenko Zihel. Pripravi naj se gospod Janko Veber.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Sam se zavedam pomembnosti predloga zakona in ga tudi nameravam podpreti, in sicer iz več razlogov.

Najprej se je treba zavedati, da je Koroška mejna regija in da gospodarski ter splošni življenjski tokovi zadnjih nekaj let kažejo, da so v neposredni bližini te mejne regije na avstrijski strani boljši gospodarski pogoji in je še tisto, kar je bilo zdravega gospodarstva, v veliki nevarnosti, da se preseli čez mejo. Stanje je podobno nekemu novemu manjšemu plebiscitu. Če na tem področju nečesa ne ukrenemo, bo čez desetletja zaman vsako javkanje, da smo zamudili zgodovinski čas, tako kot smo ga za nek še pomembnejši plebiscit pred skoraj sto leti, ko nismo naredili dovolj in smo ga izgubili.

Torej, to je prva nevarnost, ki se lahko pripeti Koroški, da prične gravitirati na Avstrijo, na Gradec in Celovec, namesto na Ljubljano. Seveda, do Ljubljane je treba priti, zato je vsekakor treba vlagati v izboljšanje prometne povezave. Tretja razvojna os nikakor ne zaživi, morda so celo tudi umetno spodbujene razne dileme, da posamezne etape padajo, enkrat tukaj, enkrat tam, enkrat pri teh odločitvah, drugič pri drugih odločitvah. Ne vidimo je še niti na papirju, kaj šele da bi se pričele vsaj posamezne etape tretje razvojne osi graditi.

Vsi vemo, da so dobre prometne povezave skoraj osnovni pogoj za zdravo gospodarstvo.

Sam zakon je skoraj zrcalna slika zakona o Pomurju, ki je bil z navdušenjem sprejet v Državnem zboru. Nekateri govorijo, da prinaša pozitivne učinke, kljub temu slišimo, da so tudi nekatere stranpoti, da del teh sredstev, namenjenih Pomurju, konča na čudnih naslovih, ki dišijo po tajkunih ali nekaj podobnega. Vsekakor se je v Prekmurju le nekaj premaknilo. Samo Pomurje ni tako kritično, ima boljše geološko sestavo tal, boljše pogoje za kmetovanje, skoraj kjerkoli zakoplješ, pride na površje mineralna voda; torej, velike možnosti v turizmu, skupaj s kmetijstvom. In Pomurci so nekatere od teh danosti izkoristili, ker so jih imeli na razpolago, Korošci pa tega na razpolago nimajo.

Morda bi kazalo tudi opozoriti na veliko ekološko katastrofo, ki se je kopičila desetletja z izkoriščanjem svinca in cinkove rude na najbolj zastarele načine in tako imamo v Sloveniji sredi lepega zelenja, sredi skoraj obrobja naravnih parkov in rezervatov, torej alpskega sveta, dolino smrti. In sanacije so tam izredno zahtevne in drage. Samo veliko domoljubje in navezanost na te kraje ljudi zadrži na tem območju – vendar, kako dolgo še? Če ne interveniramo z zakonom do časa, se lahko zgodi, da bomo priča odlivu prebivalstva na zelo občutljivi obmejni regiji.

Naslednja zadeva, ki jo kaže omeniti, je obljubljanje nekaterih sistemskih zakonov. Sistemski zakon je priročen izgovor, kajti sistemski zakon naj bi bil nekaj velikega in torej si s tem kupimo čas, da bomo nekaj velikega skrpali skupaj. Ali je kdo že videl sistemsko gašenje? Ne! Ko pridejo gasilci na mesto, prične tisti, ki je na položaju, gasiti, potem se mu pa ostali pridružijo. Ravno tako je tukaj potrebno vsaj z nekaterimi ukrepi in ko bodo ti najnujnejši ukrep "prijeli", pa potem lahko gremo s sistemskimi. Ali so sistemski ukrepi taki, da bomo čakali na čudežno ozdravitev nemškega, francoskega in še morda katerega gospodarstva? In potem ko bosta zopet tekla med in mleko v Nemčiji in naših glavnih zahodnih partnericah, se bo potem čudežno tudi kar naše gospodarstvo prebudilo? V nekaterih primerih da, vendar ravno na Koroškem imamo primer: nemška avtomobilska industrija je oživela, Prevent je pa, bom uporabil grd izraz "dokončno crknil". In sicer, namesto da bi se ukvarjal s tehnološkimi posodobitvami, z optimizacijo proizvodnje, se je ukvarjal z lastništvom, torej s prerivanjem okrog korita in nemški partnerji so to zaznali. Poleg tehnično-tehnološke usposobljenosti je za tujega partnerja tudi zelo pomembna stabilnost podjetja. In če se to

podjetje ukvarja samo s seboj in ne s trgom, potem vidijo, da je lahko tam nekaj narobe. Ta veliki kupec to vidi in je lahko ogrožena dobava in njegova proizvodnja. Ne moremo mimo teh alarmantnih zadev, ki jih slišimo vsakodnevno s Koroške, da se selijo institucije. Tudi če gre za neko novo regionalizacijo Slovenije, se zaskrbljeni sprašujemo, kaj to pomeni. Ali to, da se institucije iz prometno težje dosegljive regije premikajo proti centrali? Ali bodo potem zdravstvena služba, finančne storitve, policija itn. rabile dve uri, ko se bo nekaj zgodilo, da bodo sploh prišle na "lice mesta" in intervenirali tako, kot jim nalaga zakon in po najboljšem znanju. Torej vsa ta dejstva, ki sem jih naštel, nam vsekakor nalagajo, da sprejmemo ta zakon po analogiji zakona za Pomurje in čim prej pričnemo pomagati zelo ogroženi, v vseh pogledih ogroženi obmejni regiji.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Jakob Presečnik, za njim Rudolf Petan.

Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Ob obravnavi Zakona o razvojni podpori Koroški regiji je treba vendarle povedati, da se problemska območja, ki imajo razvojne težave, praviloma nahajajo ob meji Republike Slovenije, torej ob državni meji, pa naj bo to iz smeri Štajerske, Koroške pa naprej proti Primorski in seveda potem proti Kočevski, Beli krajini. In ti podatki so izjemno pomembni zato, da se tudi v državi primerno organiziramo in poskušamo te probleme tudi reševati. Jaz se strinjam z vsemi, ki so opozarjali na to, da je bil zakon o Pomurju sprejet in da tudi prinaša učinke in da tudi ostala območja, predvsem ob meji, pričakujejo enake ukrepe. Mislim, da je treba izjemno pogumno odločitev Vlade pozdraviti, da je odreagirala in Pomurju pravzaprav omogočila prebroditi izjemno gospodarsko in finančno krizo, ki je nastala še posebej zaradi tega, ker je tekstilna industrija prišla v nepremostljive težave, če lahko temu tako rečemo. Ne glede na to, da imamo tako po celem svetu kot tudi v Sloveniji zelo velike težave zaradi gospodarske in finančne krize, je ena od dobrih strani te gospodarske in finančne krize tudi ta, da smo se začeli zelo konkretno pogovarjati o tistih območjih v Sloveniji, ki dejansko so bila zaradi te krize še bolj prizadeta kot druga območja v Sloveniji. Če je kakšen rek, ki lahko velja, potem zagotovo lahko rečemo, da je srečna v nesreči ta, da resnično ta vlada ima posluš za takšna

območja in zakon o Pomurski regiji je gotovo eden konkretnih primerov, ki to zelo konkretno tudi rešuje.

Naslednji ukrep, ki se ga je ta vlada lotila, je bila ustanovitev razvojnega sveta za Pokoplje, kamor spadata Kočevska in Bela krajina. Ta razvojni svet je ustanovil predsednik Vlade z namenom, da ne sprejemamo za posamezna območja, kot je, recimo, Pokoplje ali Koroška, novih zakonov, ampak sprejmemo en zakon v Sloveniji, ki bo dejansko potem reševal probleme v vseh teh problemskih območjih. In za to prehodno obdobje, ker je Kočevska imela podobne posledice gospodarske krize kot Pomurje, se je že spomladi začel pripravljati program v tem razvojnem svetu, ki se je zaključil ali pa se zaključuje nekje v tem mesecu in bo podlaga za črpanje tudi sredstev iz proračuna za leta 2011, 2012, 2013. Če se danes pogovarjamo o tem, da je treba Koroški pomagati takoj, potem lahko rečemo, da smo del te naloge v tem parlamentu že naredili v tistem trenutku, ko smo sprejeli proračune za leti 2011 in 2012. Namreč, sredstva za ukrepanje, tudi na Koroškem, so že v proračunu 2011, 2012. To je zelo pomembno sporočilo tako Koroški kot vsem ostalim obmejnim območjem, ki pričakujejo podobne ukrepe kot Pomurje.

Da pa potem potrebujemo še za posamezne sektorske politike pravo podlago, da enostavno ugotovijo, da pri razpisih, ki jih pripravljajo, določijo dodatne kriterije, ki dajejo prednost tem obmejnim območjem, je pa tisto, za kar se je ne nazadnje tudi Vlada odločila, da zapiše v zakon o skladnem regionalnem razvoju. Največja sprememba tega zakona je ravno ta, da zelo s konkretnimi rešitvami poskuša pripeljati ukrepe na tista območja, ki pomoč potrebujejo. V tem trenutku so to obmejna, lahko se nekoč zgodi, da bo tudi neko območje v osrednjem delu Slovenije ali znotraj same Slovenije potrebovalo tako pomoč, in bo zakon o skladnem regionalnem razvoju to omogočal. Ne bo treba sprejeti posebnega zakona in čakati na proceduro v parlamentu.

Tako je današnja razprava o tem lahko samo še ena od tistih dodatnih razprav, da opozorimo na to, da se v Sloveniji zavedamo, da obmejna območja potrebujejo dodatne razvojne ukrepe. Glede na to, da je tudi zakon o skladnem regionalnem razvoju že v proceduri v Državnem zboru, lahko govorimo pravzaprav o sočasni, skoraj sočasni obravnavi, tako zakona o podpori Koriški kot tudi zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki bi bil ravno tako operativen v letu 2011. Kateri koli zakon sprejmemo danes, v tem letu, potrebujemo za njegovo izvajanje tudi denar in

v proračunu, kot sem že prej povedal, je zagotovljen denar za to, da se s skladnim regionalnim razvojem in z zakonsko podlago to začne tudi izvajati.

Ocene stroškov, ki so jih pripravili predlagatelji za samo Koroško, so verjetno res neke ocene, ki so ali deloma povzete iz zakona o Pomurju ali na podlagi nekega občutka zapisane v te zahteve, kajti če gledamo znesek 222,2 milijona evrov, je to zelo visok znesek in od tega naj bi odpadlo 28,2 milijona na izvedbo programa spodbujanja konkurenčnosti Koroške, potem za zaposlovanje 58 milijonov, za ustanovitev medpodjetniškega izobraževalnega centra 2 milijona evrov in za regijsko gospodarsko središče 25 milijonov, za prestrukturiranje konkurenčnosti kmetijstva 34 milijonov in za infrastrukturo, za oskrbo s pitno vodo 75 milijonov evrov. Po mojem mnenju gre nekako za povzetek tega, kar je bilo zapisano za Pomurje, vendar dejstvo je, da pred kakršnim koli črpanjem sredstev iz državnega proračuna ali pa tudi iz evropskega, kajti del programa se seveda da financirati tudi iz sredstev razvoja regij kot tudi kohezijske politike, je treba pripraviti ustrezne projekte, programe in s temi pravzaprav potem spodbuditi reševanje posameznega problema. Torej, tudi to ni čez noč, je pa nujno treba – se ponovno vračam na to –, da imamo to planirano v proračunu. Tako mislim, da se danes res lahko, ne bom rekel glede tako zahtevnih razmer, ampak mogoče tudi lahko rečem, z veseljem pogovarjamo o tem, da je Vlada prisluhnila tem območjem. In to, kar mogoče ta hip pogrešam v zakonu o skladnem regionalnem razvoju, ki je bil dan v proceduro, je tisti del, ki je uzakonjen v zakonu o Pomurju, in tudi tisti del, ki naj bi bil – recimo, če bi bil zakon o Koroški sprejet – predlagan tudi v tem zakonu. Gre za tako imenovane finančne olajšave za vlaganje v ta območja. Pač zakon o Pomurju to ima, zakon o skladnem regionalnem razvoju tega nima in to je eno od odprtih vprašanj, ki ga bomo morali v tem obdobju izčistiti.

Namreč, tukaj dejansko prihaja do neenakosti, da neko območje bo lahko imelo in ima pravno podlago, da se te olajšave upoštevajo, dočim zakon o skladnem regionalnem razvoju tega zaenkrat ne predvideva. Tako bomo skozi parlamentarno proceduro morali to vprašanje izčistiti in se približati rešitvam, ki so že uzakonjene za Pomurje. To je tisto konkretno vprašanje, o katerem mislim, da se moramo danes zelo konkretno pogovarjati tako z Vlado kot tudi znotraj parlamenta, da izenačimo možnosti pri razvojnih spodbudah za vsa območja, ker pač takšne spodbude so potrebne.

To, kar je mogoče izpadlo tudi pri Pomurju in tudi pri zakonu o skladnem regionalnem razvoju, je pa tudi vprašanje, kako ohraniti kadre v teh obmejnih območjih. Namreč, eden od predlogov, ki smo ga oblikovali tudi znotraj sveta za Pokolpje, je ta, da bi oprostili plačevanje prispevkov za kadre z res visoko in mogoče celo tudi najvišjo, doktorsko izobrazbo, zato da bi se podjetja odločala za zaposlovanje visoko izobraženih ljudi v svojih programih. Namreč, samo skozi znanje in samo skozi način, da zadržimo mlade, visoko izobražene kadre v teh območjih, lahko govorimo o tem, da bomo jutri lahko pripravili programe, ki bodo imeli večjo dodano vrednost in ki bodo seveda tudi prinašali potem bistveno kvalitetnejši razvoj teh območij, kot je to omogočeno danes, ko pravzaprav kadri bežijo v večja središča in se s tem siromašijo predvsem obmejna območja. To je eno od tistih vprašanj, za katera mislim, da v proračunu ne bi imela ne vem kako velikih finančnih posledic, učinek za razvoj posameznega gospodarskega programa in posameznega okolja pa bi bil po mojem mnenju izjemen; in tudi po mnenju številnih predsednikov uprav gospodarskih družb ali pa direktorjev družb, ki se ukvarjajo s tem, da vlagajo v kader.

Tisto, na kar želimo opozoriti, je tudi to, da ni korektno, da ustvarjamo občutek, kot da je slovenska država sama ustvarjala težava v teh obmejnih območjih. Velikokrat se srečujemo s tem problemom, da so ravno v teh zadnjih 16. letih samostojnosti in zasebne lastnine mnogi raje vlagali v to, da so postajali lastniki teh podjetij in so bolj razmišljali o lastninjenju, manj pa o gospodarjenju. To je bil tudi nek proces siromašenja teh gospodarskih družb, ki se je še kako pokazal v finančni in gospodarski krizi kot zgrešen način poslovanja in delovanja. Mislim, da si moramo vsi naliti tudi čistega vina v tem smislu, da je treba tudi tiste gospodarske družbe, ki enostavno niso vlagale v kadre, postaviti pred dejstvo, da tudi lahko, in morajo, priti do nekih dodatnih razvojnih spodbud, vendar pod pogojem, da začnejo vlagati tudi v kadre. Če ne štipendiraš tistih, ki se odločajo ali za šolanje, če hočete, tudi v poklicni šoli ali srednji ali potem na univerzitetni ravni, ni pričakovati, da bo ta kader prišel v to podjetje, in ni pričakovati, da bomo lahko iz domačega okolja zagotavljali dovolj delovne sile, dovolj kadrov za programe, ki v nekem okolju že obstajajo. Enostavna logika, ki se ta hip uporablja v Sloveniji, je tudi ta, da raje pripeljejo delavce iz tujine, jih zaposlijo in opravijo tisto naročilo, za, ne vem, leto, dve, tri, mogoče pet let in potem to podjetje nima več nobenih obveznosti do teh

ljudi. To je tisto, kar nas mora skrbeti. Ker tudi če mi danes damo 200 milijonov evrov na Koroško in 200 milijonov evrov na Kočevsko in v Belo krajino, bomo prišli pred dejstvo, da pravzaprav ne bomo mogli teh sredstev počrpati, ker enostavno ni programov, ker enostavno ni dovolj znanja, da bi ta sredstva v zelo kratkem času spremenili v nek nov program, neko dodano vrednost. Tako je to neka realnost, ki nas je, upam da, streznila skozi to gospodarsko in finančno krizo.

Druga realnost pa je tudi ta, da ministrstva, ki so odgovorna predvsem za razvoj – in to je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in Ministrstvo za gospodarstvo kot najpomembnejša resorja za razvoj gospodarstva in kadrov –, vendarle ta hip objavljajo razpise, ki ne upoštevajo teh razvojnih razlik med omenjenimi območji in tistimi območji, ki se nahajajo ob avtocestah. Zato je nujno treba sprejeti zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki bo nalagal tudi Ministrstvu za gospodarstvo, da za gospodarska središča, za katera ima ta hip sicer zaprt razpis za 185 milijonov evrov, vendarle v perspektivi, če ne bo prišlo do koriščenja vseh teh 185 milijonov evrov, vgradil v ta razpis mehanizem, ki bo omogočal, da lahko tudi podjetja z manjšo dodano vrednostjo, ki prihaja iz teh obmejnih območij, pridejo do teh sredstev in da se tudi na Koroškem, Kočevskem, v Beli krajini ustanovijo gospodarska središča. In to je tisti mehanizem, ki potem omogoča, da se pripravi nek kvalitetnejši program in se potem privablja tudi mlade kadre k sodelovanju v ta podjetja.

Enako velja tudi za Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Za njimi je že razpis tako imenovanih centrov odličnosti, ampak tukaj ni bilo kriterija, da bi centri odličnosti nastajali na obmejnih območjih. In enako se je zgodilo tudi pri razpisu za tako imenovane tehnološke centre. Tudi pri tehnoloških centrih ni bil kriterij, ki bi omogočal, da bi ta sredstva ostala na teh obmejnih območjih.

Zato še enkrat poudarjam, da je resnično treba čim prej sprejeti zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki pa nalaga tudi tem resorjem, da takšna problemska območja upoštevajo v svojih razpisih. Nekatere rešitve imamo, tako mislim, že dobro proučene, izčiščene, treba jih bo dejansko še nadgraditi z nekaterimi dodatnimi ukrepi, mogoče tudi podzakonskimi akti, da to vse skupaj postane še bolj operativno. In resnično ni druge rešitve kot ta, da se prednostno obravnavajo pri vseh sektorskih politikah tako problemska območja ali predvsem problemska območja, ki so v teh obmejnih regijah.

To, česar pa se, mislim, tudi vsi zavedamo, je, da ko smo v Sloveniji zgradili avtocestni križ, pričakujemo, da bomo čim prej začeli graditi tudi razvojne osi. In še enkrat poudarjam, da je bila premalo premišljena odločitev, ko se je avtocestni križ začel graditi zgolj in samo s sredstvi zadolževanja. S tem smo posegli v finančno konstrukcijo, ki je bila predvidena za razvojne osi. Svoje so tudi naredile vinjete in bile so zelo prijazne in so še danes zelo prijazne za vse uporabnike, ampak vendarle prihodek, ki ga ustvarjajo, je nižji, kot je bil planiran v resoluciji o nacionalnem programu izgradnje avtocest, ki je imel predvideno tudi izvajanje dodatnega programa, ki se je nanašal na razvojne osi.

Mislim, da se vsi zavedamo, da brez tretje razvojne osi, ki pelje od Koroške pa do Bele krajine, bo težko narediti nek kvalitetnejši razvojni premik, dokler ta cesta ne bo zgrajena. Enako velja za Kočevsko in nekaj podobnega velja tudi za idrijsko-cerkljansko območje, kjer ravno tako pričakujejo, da se bo ta infrastruktura čim prej zgodila.

Tako je poleg tega, da se iz posameznih resorjev začnejo namensko sredstva usmerjati v večjem delu v ta prostor, treba tudi čim prej umestiti v prostor te razvojne osi. Kar nekaj zakonov smo tudi že sprejeli v parlamentu, ki naj bi pospešili umeščanje javne infrastrukture v prostor, z namenom, da resnično čim prej pridemo do dokumentacije, ki je potem podlaga za to, da se predvsem pogovarjamo z zunanjimi vlagatelji o tem, da se ta investicija lahko v Sloveniji čim prej zgodi. Mislim, da ni nobena skrivnost, da iz proračuna Republike Slovenije ne bo mogoče graditi razvojnih osi. Dodaten denar, ki ga imamo na razpolago v teh operativnih razvojnih programih in za katere sredstva ponuja pravzaprav Evropska unija, je podobna logika: če imaš projekt pripravljen, potem je smiselno, da ta projekt v ta operativni program vključiš in da ta evropska sredstva, ki so predvidena tudi v evropskem proračunu, čim prej počrpaš. Če ta dokumentacija ni tako daleč pripravljena, potem je to velik problem. Ali čakamo na to, da se bo ta dokumentacija pripravila, pa zamudimo rok za črpanje teh evropskih sredstev, ali pač del teh sredstev prerazporedimo tja, kjer jih je mogoče takoj uvrstiti v razvojne potrebe Slovenije. Tako je dejansko ključna naloga za razvoj obmejnih območij ta, da se čim prej tudi priključi na slovenski avtocestni križ z ustrezno cestno infrastrukturo. Naslednji ukrep, ki se mi zdi izjemno pomemben, bo ta, da se v parlamentu in na Vladi res začnemo zelo odkrito pogovarjati o tem, ali smo v stanju v zelo kratkem času sprejeti neko operativno

zakonodajo, ki bo omogočila tudi vlagateljem zunaj Republike Slovenije vlagati v našo infrastrukturo, da pač vse skupaj resnično pospešimo in čim bolj izenačimo razvoj v Sloveniji.

To so te rešitve, o katerih so ta hip ne nazadnje tudi Vlada zelo odkrito pogovarja, kajti na eni od nedavnih sej Vlade je bil sprejet sklep, na podlagi katerega se ustanovi medresorska skupina, ki jo sestavljajo tako predstavniki Ministrstva za okolje, za promet, Službe Vlade za lokalno samoupravo in Ministrstva za finance, da določijo vire za financiranje razvojnih osi. Tukaj seveda mislim, da so tudi lahko pričakovanja parlamenta, da ta skupina čim prej pride z rešitvijo, na kakšen način se lahko te razvojne osi financirajo. Odgovornost za vodenje te skupine je prevzel minister za finance dr. France Križanič in mislim, da prav mirne duše lahko rečem, da je to eden od tistih ministrov, ki se zagotovo zaveda, da Slovenija potrebuje te razvojne osi in da potrebuje tudi dodaten kapital iz zunanjih virov, zato da se to lahko v Sloveniji dejansko začne tudi razvijati in odvijati. Kakorkoli obračamo, tudi ta zakon o razvojni podpori Koroške v tej vsebini, kot je zapisan, pa tudi sam zakon o skladnem regionalnem razvoju, kot ga je vložila Vlada, je eden od pomembni korakov k temu, da se te razvojne razlike zmanjšujejo, vendar naslednji korak je zagotovo vezan na infrastrukturo. Pač, to je dejstvo: če imaš ustrezen dostop, potem je tudi ta konkurenčnost tega območja bistveno bistveno večja in se mnogi potem odločajo za to, da investirajo v to okolje, in ne nazadnje si tudi upam reči, da zaradi tega mladi raje ostanejo v tem okolju.

Tako je to vprašanje enakega regionalnega razvoja resnično eno od najeminentnejših vprašanj tako v Sloveniji, mislim pa, da lahko rečemo tudi glede na politiko Evropske unije in glede na sredstva, ki se vlagajo tudi v Evropski uniji v ta namen, da so to neke prioritete, ki jih moramo imeti vedno pred očmi. In upam, da resnično bo današnja razprava pripomogla k temu, da se bomo vsi skupaj še bolj zavedali, da te ukrepe potrebujemo, da pa ni samo eno območje, ki takšen ukrep potrebuje, ampak da jih je v Sloveniji več. Namreč, tudi na Kočevskem oziroma ob Pokolpju bi lahko napisali enak, identičen zakon, kot je za Koroško, in bi pač se sprožila razprava v parlamentu, vendar sam poudarjam, da resnično pričakujem, da bo zakon o skladnem regionalnem razvoju začel učinkovati čim prej oziroma že v letu 2011 in da izčistimo tisto vprašanje, ki sem ga izpostavil, ki se nanaša na zakon od dohodka pravnih oseb, ki dejansko omogoča tudi

olajšave za investiranje. To je ta ukrep, ki ga ta hip še moramo izčistiti in bomo postali, upam, nekako vsaj primerljivi s temi ukrepi, ki že veljajo v Pomurju, tudi na ostalih območjih, kjer takšno pomoč potrebujemo.

Kakorkoli obračamo, predlagam, da vendarle upremo vse sile tudi tukaj v parlamentu v sprejem zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki bo prinesel res tiste zelene učinke tudi Koroški, ki so zapisane v tem zakonu, ki ga danes obravnavamo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Jakob Presečnik. (Ne bo razpravljaj.)

Besedo ima gospod Rudolf Petan, pripravi naj se mag. Vasja Klavora.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Mislím, da je prav, da na začetku povem, da ni nepomembno, da je danes Maistrov dan, se pravi, državni praznik, spomin na Rudolfa Maistra, ki je omogočil, da je Koroška, o kateri danes tudi razpravljamo, danes konstitutivni del Slovenije. Vendar mi tega dneva ne praznujemo zato, ker je ta vladna koalicija sprejela, da tega ne bomo praznovali vsako leto, letos ne praznujemo, da to verjetno ni pomembno za njo, ali praznujemo. Ali pa je mogoče darilo te vlade Koroščem na praznovanje današnjega praznika to, da vlada ne podpira tega zakona o pomoči Koroški. Če bi to bil unikatni zakon, potem bi še mogoče rekli, da je to nekaj unikatnega in pač vlada ne podpira. Ampak takšen zakon imamo za eno drugo pokrajino, ki sem ga tudi jaz podprl, zato ker mislim, da je bilo prav. Zato sem prepričan, da je tudi prav, da bi podprli tudi ta zakon za Koroško.

Obravnava ali dogajanje ob obravnavi tega zakona je nekakšna podoba Slovenije v zrcalu. Koroška je zadnje čase pod hudim udarom, pod hudim pritiskom, stečajni se vrstijo in tudi Slovenija je pod hudim pritiskom. Pred dnevi je bilo v enem od slovenskih dnevnikov na veliko napisano, da država ustvari 5,7 milijona evra primanjkljaja na dan. Na dan ustvari država! Ampak, kdo pa je država, kdo vodi državo? Pod to vladajočo koalicijo se to dogaja in ta vladajoča koalicija odreka pomoč eni od pokrajin, drugi pa daje. Drugi pa daje. Da daje nekomu, je prav, ampak da Koroški odreka, to pa se mi ne zdi v redu. In sicer pod izgovorom, da interventni ukrepi naj ne bi bili pravilo. V redu, naj ne bi bilo pravilo, ampak če velja za enega, potem lahko tudi za drugega pa za tretjega. Zakaj velja samo za enega? To se pravi, da Slovenija ni država enakopravnih, ampak je država različnih; eni so bolj

enakopravni kot pa drugi, eni imajo takšen zakon, drugi ga pa nimajo. Koroški ga očitno ne smejo dobiti. Poleg tega verjetno ni čisto slučaj, da Koroška nima cestnih povezav in izgleda, da jih pod to vlado še dolgo ne bo dobila, ker se kar naprej v nedogled odlaga, kdaj se bo začela graditi avtocestna, hitra cestna povezava proti Koroški.

In dejal bi to, da glede na to, da so Koroški bili eni od tistih, ki so želeli biti del Slovenije pred 90 leti, ko so se odločali, bi rekel, da ravno ista vladajoča koalicija je želela Koroščem naprtiti ob osamosvojitvi leta 1991, ko so deblokirali mejne prehode in nekoliko omogočili Sloveniji, da je lažje zadihala, jim naprtiti dvojne zločine. Hvala bogu so se Koroški uprli, hvala bogu! In danes imajo to za zahvalo! Žalostno! Po drugi strani vlada danes v tem trenutku odreka pomoč Koroški, odreka podporo temu zakonu, pa smo ravno danes par ur prej sprejemali, razpravljali o zakonu o mednarodni zaščiti, vlada ga je pripravila. Pomoč, mednarodna zaščita – ampak ne za Slovence, za nekoga drugega! Tisto - ja; ko pa gre tu za pomoč Sloveniji, Slovincem - to pa ne, to pa ni mogoče, to je pa nekaj drugega! In če je to današnje darilo Koroščem za državni praznik, potem je to zelo žalostno in je to resnično podoba Slovenije v zrcalu v tem trenutku.

Jaz sem prepričan, da mi tak zakon rabimo, da Koroška rabi tak zakon, zato ga bom jaz z veseljem podprl. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Vasja Klavora. (Ne bo razpravljaj.) Dr. Vinko Gorenak. (Ne.) Vili Trofenik. (Ne bo razpravljaj – ni časa.) Darja Lavtižar Bebler. (Ne bo razpravljajala.) Gospod Zvonko Lah. (Ne more razpravljati, ni časa.) Gospod Franc Pukšič. Je še kaj časa? Še.

Izvolite besedo, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Ja, gospod podpredsednik, časa je dovolj.

Jaz sem v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke že povedal, da bomo zakon podprli. Nanizal sem kar nekaj temeljnih razlogov. Definitivno je eden ustanovitev regijskega visokošolskega centra, drugi razlog je sigurno vzpostavitev pogojev za gospodarjenje tako na področju davčnih olajšav kot tudi spodbud za zaposlovanje in tretji od razlogov je definitivno tudi razlog za vzpostavitev posodobitev prometne infrastrukture oziroma brez prometne infrastrukture marsikaj od ostalega tudi ne bo pomagalo. Med razlogi, ko sem govoril o podpori temu zakonu, sem omenil tudi, da je

treba na Koroškem enostavno izkoristiti vse možnosti, ki nam jih ta pokrajina daje, tudi na področju koriščenja lesa. No in nehotе sem med tem časom prebiral publikacijo iz Državnega sveta Gozd in les – razvojna priložnost Slovenije, ki je zelo zanimiva. Državni svet je organiziral okroglo mizo in med drugim dr. Marko Petrič govori o sodobnih načinih obdelave, predelave in rabe lesa, trajnostnega naravnega materiala 21. stoletja, in govori tudi o tem, da ima Slovenija na tem področju veliko potenciala in skupaj z znanjem, skupaj z obdelavo in skupaj z drugimi sodobnimi materiali bi lahko izvažala visoko produktivne izdelke, kar pomeni, da bi postala neka proizvodnja, ki bi v bodoče imela bistveno večjo dodano vrednost, kot pa to, kar se dogaja danes: sekanje hlodovine, izvoz in konec – nazaj pa uvažamo končne izdelke. Vsega tega ne bo, vsega tega ni, če Koroški na nek način, torej na gospodarskem področju, ne bomo pomagali oziroma ne bomo pomagali s predvidenimi ukrepi. To, o čemer so nekateri kolegi govorili, da

po dveh letih vladanja prihajajo sedaj z rešilno bilko, to je z zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, je za naslednje leto dni metanje peska v oči z veliko lopato. Sam ta zakon o skladnem regionalnem razvoju ne bo prinesel, vsaj v tem mandatu, popolnoma nič. Ker, prvo kot prvo: v skladu s tem zakonom, ko bo sprejet nekje spomladi, februarja bo javna razprava v Državnem zboru, torej prvo branje. In potem je leto dni časa, da se konstituirajo sveti. Leto dni, to pomeni, da spomladi leta 2012. Treba je tudi pripraviti regionalni razvojni program, po 15. členu, ki ga podpiše država, skupaj za obdobje štirih let. Definitivno ta zakon predvideva naslednjo novo razvojno perspektivo, to pomeni, ker tudi v zakonu tako piše, da mora biti ta regionalni razvojni program podpisan eno leto pred novo razvojno perspektivo, to pomeni v obdobju 2013–2020. Koroška se na novi zakon, pa tudi ostale regije, nima kaj ozirati oziroma kaj pričakovati.

Alarmantno stanje pri koriščenju evropskih sredstev je že tako hudo, da že danes poslanke in poslanci vladne koalicije in tudi nekateri ministri odkrito povedo, da se zavedajo, da črpanja po operativnih programih ne bo. Ampak pogledjte, kako je to pravzaprav mogoče. Ta predlog zakona predvideva 220 milijonov evrov, po drugi strani pa imamo 1 milijardo evrov, ki jih ne bomo, ne znamo, ne zmoremo počrpati. S sprejetjem tega zakona – in tudi če bi sprejeli zakon o razvoju Mestne občine Maribor in celotnega Podravja, bi tudi tam lahko počrпали 400 milijonov evrov. Ne bi

se nam dogajalo to, kar se nam bo zgodilo, da bodo sredstva ostala v bruseljski blagajni.

Da je to nedopustno, vemo vsi. Da se s tem ne samo ustavljajo, ampak zapirajo nekatera delovna mesta, vemo vsi. Kakšne so posledice, tudi vemo: število brezposelnih narašča, podjetja propadajo, se ustavljajo in tako dalje. Po drugi strani pa, kakšna bo odgovornost tistih, ki ste dobili državo v upravljanje? Kakšna? Nikakršna! Torej, nobene osebne, nobene materialne odgovornosti. Tako kot seveda, žal, ni nobene odgovornosti ne za nadzorne svete ne za direktorje uprav tam, kjer so poslovali, delovali tako, da so škodovali tako samim produktom, sami proizvodnji, podjetjem, jih spravili na kant. Namesto da bi vlagali v prilive, v razvoj podjetij, so vlagali v odplačevanje kreditov, ki so jih najemali za lastninjenje ali za svoje nakupe jaht in tako dalje. Iz vsega tega povedanega se vidi, da dejansko v tem trenutku nimamo nič na mizi, razen s strani vladne koalicije veliko blefa, veliko govorjenja, pa nič konkretnega. Kljub vsem opozorilom, ki jih dajemo s strani opozicije, kljub vsem predlogom zakonov, ki jih v opoziciji pripravljamo, se ne zgodi nič – na eni strani, na drugi strani pa vladna koalicija mirne duše sprejema proračune, zadolžuje to državo in govori o gospodarski rasti. Ne vem, kje in kako, če se število brezposelnih v državi še vedno povečuje in če je stopnja revščine postala že tako visoka, da v nekaterih okoljih enostavno več ne vedo, kako iz tega priti ven.

Ne ostane nam drugega kot to, kar v tem trenutku imamo, to je rešilna bilka. To ni sistemska rešitev, tega se v Slovenski ljudski stranki še kako zavedamo. Vemo, da druge rešilne bilke, kot so pokrajine, ni. Pogledjte, samo v tem zakonu o skladnem regionalnem razvoju, vam lahko povem, da je celo Vlada, nad čemer sem bil presenečen, zapisala, da glede osnovne komunalne infrastrukture in nekaterih drugih zadev ni razlik v posameznih regijah. Zakaj jih pa ni? Ja, zato ker smo leta 1994 ustanovili lokalne skupnosti, občine. In občine so to na tistem nivoju, na katerem so lahko, na katerem pristojnosti pač imajo, svojo nalogo opravile – ne dobro, odlično so jo opravile! In sem prepričan, če bi danes imeli pokrajine, da bi se razlike med regijami v razvitosti, razlike v brezposelnosti in tako dalje bistveno zmanjšale že v desetih letih. Seveda je potreben nek čas, neko obdobje, navsezadnje tudi zato, da bi mlad potencialen izobražen kader, ki študira v urbanih naseljih, prišel na svoje domove, od koder je odšel, in tam ustvarjal, vlagal svoje znanje. Danes tega ne more, ker nima elementarnih pogojev. Premalo je to, kar se je naredilo na lokalni

ravni, ampak več se z lokalne ravni ne da narediti, zato je potrebna regionalizacija. Veste, da smo pripravili, da smo želeli milijardo 200 milijonov evrov prenesti na regionalno raven, prenesti okrog 400 državnih uslužbencev na regionalno raven. Saj to ne bi bila fluktuacija iz Ljubljane v Prekmurje ali pa na Koroško, ampak tisti, ki so tam in od tam danes prihajajo v sam center, bi tam ostali in opravljali svoje naloge. Bili bi zraven, bili bi blizu tistih, s katerimi bi živeli in delali. Učinki in rezultati tega bi bili bistveno boljši in ne bi imeli teh regionalnih razlik.

Pa še nekaj, danes bi definitivno imeli bistveno boljše koriščenje evropskih sredstev, česar sedaj, žal, nimamo. Država kot taka bi se ukvarjala s sistemskimi zadevami, ne bi se ukvarjala z zadevami, kot je, na primer, Satex, da ne bi zastarale. Potem se pa minister nima časa s tem ukvarjati, ali z Orionom ali pa, na primer, s Čisto lopato, Hitom. Državni organi naj bi se ukvarjali, tudi preko delovanja preiskovalnih komisij, ko dobijo javne informacije o nekaterih nepravilnostih, ki se dogajajo, s preganjanjem teh nepravilnosti in stopili na mesto, kjer je potrebno. Ne pa, da zastarajo nekatere zadeve s stotinami milijonov evrov. Tu pa sedaj 200 milijonov za Koroško ni. Jaz bom zakon podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo Cvetka Zalokar Oražem? (Ne bo razpravljala.) Vlada? (Da.)

Gospa Duša Trobec Bučan, državna sekretarka na Ministrstvu za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, izvolite.

DUŠA TROBEC BUČAN: Hvala za besedo.

Kot je bilo že povedano, je Vlada v Državni zbor že vložila zakon o skladnem regionalnem razvoju, o katerem bo splošna razprava v mesecu decembru in ne februarju. Navedeno pomeni, da si Vlada prizadeva rešiti probleme, ki so nastali v posameznih regijah. Mogoče samo še za primer, da navedem, da je bilo iz evropskih kohezijskih sredstev podjetjem že dodeljenih preko 200 milijonov evrov, 180 milijonov evrov bo dodeljenih za regionalna gospodarska središča, že dodeljenih je bilo 45 milijonov evrov za kompetentne centre in 78 milijonov evrov za aktivno politiko zaposlovanja.

Dolgujem pa še pojasnilo. Nikakor se ne posmehujemo problemom, ki so prisotni v Koroški regiji, nasprotno; s Korošicami in Korošci sočustvujemo kot tudi z vsemi tistimi, ki živijo pod pragom dostojanstva vrednega človeka, prav zato pa potrebujemo sistemski zakon. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi besedo predlagatelj gospod Miro Petek?

Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, hvala tudi za vaše sočustvovanje, toda Koroška bi rabila tudi pomoč.

Po današnji razpravi mi je več ali manj jasno, da se Slovenija deli na prvorazredne, drugorazredne državljane, da delimo Slovenijo na prvorazredne, drugorazredne regije in seveda na prvorazredne, drugorazredne teme.

Že pred časom sem v Državnem zboru, to je bilo še v letošnjem letu, predlagal spremembo zakona o sodiščih, in sem predlagal, da bi tudi Mežiška dolina, s centrom Ravne na Koroškem, dobila okrajno sodišče. Zdaj imamo okrajno sodišče v Slovenj Gradcu in eno okrajno sodišče prav tako v Slovenj Gradcu, Mežiška dolina s 27 tisoč prebivalci pa bi lahko imela zelo lepo okrajno sodišče s petimi do šestimi sodniki. To je vladajoča koalicija zavrnila, minister je takrat rekel, da takšna majhna sodišča niso smotrna, vendar smo hkrati ugotovili, da je v Sloveniji ničkoliko sodišč, kjer sodijo trije sodniki, dva sodnika, štirje sodniki. Na tem sodišču na Ravnah pa je bilo pet, šest sodnikov. Na drugi strani pa v Slovenj Gradcu gradimo sodno palačo, na Ravnah na Koroškem pa so prazni državni prostori. Toda ne! Ko je ta vlada nastopila mandat, je minister Zalar najprej ukinil notarja na Ravnah na Koroškem. 27 tisoč prebivalcev, gospodarsko najmočnejši del Koroške; najprej je ukinil notarja, pa je hvala bogu potem spoznal in vrnil notarsko mesto in notariat nazaj. In namesto bogatenja Koroške regije imamo siromašenje Koroške regije. Zdaj je prišla ministrica za obrambo, tudi ona seli vse svoje institucije v Celje, v Ljubljano in ministrica Kresalova s svojo nežno roko "seka" v policijske uprave in sili koroško policijo lepo po dolini v Celje.

V tem času, ko se je dogajal Prevent, je treba priznati, da je Vlada na tem področju nekaj delala; nasprotno, zelo se je angažirala. Ministrica za gospodarstvo je hitro našla kot nadomestek za delovna mesta v Preventu Boxmark. Seveda tu je vprašanje, kaj je tu zadaj. Ali je res, da je direktor Boxmarka bližnji sorodnik z ministrico Radičevo? Ali bo šlo v tem primeru spet za nek transfer državnih sredstev v Boxmark čez dve leti ali mogoče še prej in se bomo pogovarjali o podobnih problemih, kot se danes pogovarjamo o propadu in razpadu Preventa?

Škoda da danes ni bilo tukaj ministra Gjerkeša. Koroški gospodarstveniki so se zbrali na seji Gospodarske zbornice Slovenije – Območne zbornice za Koroško v Dravogradu 26. avgusta in so mu napisali prijazno, lepo pismo. Predlagali so nekaj ukrepov, ki bi Koroško rešili iz te situacije. Ker na Koroškem ne gre samo za brezposelnost, razmere se poslabšujejo tudi zaradi vse večje nelikvidnosti, pomanjkanja naročil, investicije so usahnile, nedostopnost kreditov je na Koroškem velika. Gospodarski del Nove Ljubljanske banke se seveda seli v Maribor ali kamorkoli že. In teh predlogov je več. Tukaj jih ne bi našteval. Vlada je mesec ali dva po tem, ko je prejela te predloge, sicer obiskala Koroško regijo zelo na hitro, mislim, da je bilo to 3. novembra 2010, nekaj površnih obljub in jasno zagotovilo, da tretje razvojne osi po vsej verjetnosti še nekaj časa ne bo. Minister, ki je preživljal otroštvo v Mežici, je rekel, da naj se Korošci zmenijo za traso, ki ne bo draga. Se pravi, tretje razvojne osi hitre ceste na Koroškem ne bo nikoli ali pa "na šentkolovo". Seveda, prišlo je kmalu po tem oziroma pred tem so bili že znaki ukinjanja policijske uprave v Slovenj Gradcu in še bi lahko naštevali.

Pričakujem od svojih kolegov, da bodo ta zakon danes podrl, čeprav je to zelo pobožna želja in zelo skromna možnost, bi pa bilo dobro, da bi tudi s tem zakonom Koroščem vrnilo nasmeh, ki ste ga v teh dveh letih uspeli odvzeti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati?

Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, 5 minut.

ZMAGO JELINČIČ PLEMNITI: Hvala lepa.

Slišali smo, da Vlada zopet pripravlja zakon o skladnem regionalnem razvoju, pa vendar smo imeli prvi tak zakon že leta 1999, potem se je revidiral leta 2003, ampak do danes se ni na tem področju nič naredilo. Sprejel se je še – po domače rečeno – zakon o reševanju Pomurja, ki pa Pomurja ni rešil. Denarja, kot vem, ni več, delovnih mest – jih ni, obljubljenih je bilo oziroma govorjeno je bilo o 400 delovnih mestih, ki naj bi jih sedaj v tem času Vlada zagotovila, pa kot mi je znano, kot so mi povedali ljudje v Pomurski regiji, nobenega od teh delovnih mest ni nihče zasedel, vse je na papirju, denar je šel, prijateljske firme so se debelile, nekateri so

krasno zaslužili, nekaj denarja je šlo za razne propagandne akcije ob lokalnih volitvah – in to je bilo vse.

Sedaj pa imamo pred seboj zakon, ki lahko, vsaj do neke mere, pomaga reševati Koroško. Leta 1918 je bila prelomnica, ko se človek vpraša, če ni morda Ljubljana že takrat želela, da bi Koroška bila kje drugje in ne v Sloveniji. Kajti, delovanje, kako je takratna ljubljanska vlada delovala in kako je odpoklicala našega Rudolfa Maistra s Koroške, zato da so potem z goljufivim plebiscitom Avstrijci dobili tisti del, ki je danes na oni strani meje, pa tudi, kako je ljubljanska vlada v bistvu negirala to, da je naredil Rudolf Maister "pojest", kakor se je temu reklo včasih, in to pomeni danes, da je obkrožil slovensko nacionalno ozemlje, ko se je peljal z vlakom do Kotoribe, ki je danes seveda na Hrvaškem, in da je bilo tisto do leta 1929 naše, s Čakovcem vred, tudi to se pozablja, in tudi to je krivda Ljubljane, da nimamo tega konca. Sedaj Ljubljana hoče odrezati še to ubogo Koroško, ki ji obljublja, sveto obljublja, že ne vem koliko deset let cesto do Slovenj Gradca, do Dravograda, itd. In od tega ni nič.

Po drugi strani pa se na vse kriplje Vlada trudi, leze Hrvatom v spodnji del hrbta in jim obljublja, da jim bo zgradila avtocesto preko Rupe in za Reko. Krasno! Ali je to slovenska vlada? To je slovenska vlada! To je tista vlada, ki obljublja Hrvatom skupni zračni prostor, seveda s hrvaškimi avioni, ki obljublja Hrvatom skupna veleposlaništva, seveda s hrvaškimi veleposlaniki, in ki pozablja, da smo mi v Evropski uniji, ampak še vedno nas nazaj tlači nekam tja, od koder smo se, baje, odcepili. Če se ne motim, se je Slovenija odločila za samostojno, suvereno in po svoji volji določeno pot. Ne, tega ni več. Če bo Hrvat rekel, zgradite, ne vem kaj, čeprav na Hrvaškem, bo Slovenija skočila pokonci in takoj gradila.

Konec koncev, pogledjmo, kaj se je gradilo ob Muri. Za naš denar so se gradili hrvaški nasipi in Hrvatje so že na naši strani – pa kdo kaj naredi? Nihče nič. Imamo vojsko, ki nič ne naredi, imamo policijo, ki nič ne naredi. Če pa kakšen policist ali pa – ne policist, če kakšen poslanec gre zaznamovat, kje je mesto in kje je še vedno slovenska dežela, ga pa slovenski policisti primejo in ga odvedejo nekam, ga skoraj tam ustrelijo in podobne zadeve. Seveda policist ni nič kriv, ker je varoval "tekovine bratstva i jedinstva Socialističke republike Hrvatske". Tako kaže vse skupaj v tej naši preljubi domovini!

Tukaj se kaže, danes se bo pokazalo, koliko je sploh Državnemu zboru do Koroške. Če mu je sploh kaj. Močan občutek imam, da

je večini poslancev tukaj znotraj, in to se bo pokazalo in to bo v glavnem koalicija, čisto vseeno; da jim je najbolj pomembno samo to, da so videti lepi, da dobijo, mogoče, svojo dozo kokaina in da se tukaj ploska, da drug drugemu govorijo, kako so pametni in, seveda, poberejo tisti denar, kolikor ga je še ostalo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu zakona. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 10. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA – OBRAVNAVA PREDLOGA RESOLUCIJE O SPLOŠNEM DOLGOROČNEM PROGRAMU RAZVOJA IN OPREMLJANJA SLOVENSKE VOJSKE DO LETA 2025.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo dr. Ljubici Jelušič, ministrici za obrambo.

DR. LJUBICA JELUŠIČ: Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Gospe in gospodje, poslanci in poslanke!

Najprej iskrene čestitke ob državnem prazniku, ki je posvečen generalu Rudolfu Maistru - Vojanovu, in jaz upam, da bo uspeh, ki ga je na današnji dan pred 92 leti dosegel Rudolf Maister, navdihnil tudi vaše današnje odločanje in seveda v prid podpori splošnemu dolgoročnemu programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025.

Gre za dokument, ki sledi resoluciji o strategiji nacionalne varnosti, ki je bila sprejeta marca letos v Državnem zboru in je nastal na podlagi ugotovitev strateškega pregleda obrambnega resorja iz leta 2009. Razlogi za novi dokument so v tem, da so začele naše obrambne zmogljivosti bistveno zaostajati za tistimi, ki so bile načrtovane s prejšnjim podobnim dokumentom, ki ga je sprejel Državni zbor leta 2004. Seveda so razlogi tudi v spremenjenem varnostnem okolju, spremenjenih makroekonomskih, kadrovskih in drugih pogojih za delovanje obrambnega resorja, zlasti pa, kot rečeno, načrtovane vojaške zmogljivosti niso sledile več tistemu, kar je danes dejansko stanje.

Strokovni vidik tega dokumenta smo zagotovili z uporabo znanj in izkušenj, ki jih imamo tako na nacionalni kot mednarodni

ravni. Dokument smo imeli od spomladi letos javno dostopen vsem zainteresiranim. Usklajevali smo ga v Uradu predsednika republike, obravnaval ga je Svet za nacionalno varnost, podprl ga je Državni svet in Odbor za obrambo, bila je organizirana tudi javna predstavitev mnenj.

Temeljne značilnosti predlagane resolucije so naslednje. Gre za najvišji razvojno usmerjevalni dokument, namenjen Slovenski vojski, hkrati tudi dolgoročni planski dokument; dokument, ki določa vire, obseg in strukturo Slovenske vojske ter prednostna področja pri razvoju njenih zmogljivosti v prihodnjih petnajstih letih. Kljub prednostnemu zagotavljanju varnosti v okviru sistema kolektivne obrambe in varnosti smo s tem dokumentom zapisali, da se ne bomo odrekli ustrezni stopnji lastne obrambne sposobnosti in pripravljenosti ter razumni stopnji neodvisnosti in avtonomnosti na obrambnem in vojaškem področju. Kolektivna in nacionalna varnost se dopolnjujeta in nikakor ne izključujeta.

Za skupen obseg Slovenske vojske ta dokument predvideva, da bo namesto v letu 2004 predvidenih 14 tisoč ta zmanjšan na 10 tisoč pripadnikov, od katerih bo 8 tisoč pripadnikov stalne sestave ter 2 tisoč pripadnikov pogodbene rezerve. V primeru poslabšanja varnostnega okolja se lahko obseg in struktura Slovenske vojske bistveno povečata, skladno s konceptom vojaške strateške rezerve, in sicer do 25 tisoč pripadnikov. Dokument prinaša novo ravnotežje v okviru nalog, ki jih Slovenska vojska opravlja v domovini, in sicer vse zmogljivosti Slovenske vojske bomo pripravljali tako, da bodo v podporo sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Obseg finančnih sredstev za ta obrambni sistem, kot ga predvidevamo s tem dokumentom, odraža negativne posledice trenutne mednarodne gospodarske in finančne krize, vendar želimo z njimi zagotoviti oziroma omogočiti vsaj minimalni razvoj Slovenske vojske in nadaljevati z že začetimi ključnimi projekti.

Spoštovani zbor, predlagam, da dokument po več kot letu in pol priprav, razprav in diskusij podprete in sprejmete in s tem omogočite bolj varčen, ampak še vedno profesionalno usmerjen razvoj Slovenske vojske, da podprete prioritete naloge Slovenske vojske na področju nacionalne obrambe, sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v mednarodnih operacijah in misijah ter v okviru kolektivne obrambe in da s svojo podporo izrazite zaupanje v Slovensko vojsko tako, kot ga izraža javno mnenje, ki že nekaj časa Slovensko vojsko postavlja na

pravo mesto med institucijami političnega sistema, ko gre za zaupanje. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Jožefu Jerovšku.

Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Odbor za obrambo je na 17. seji 28. oktobra obravnaval Predlog resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025, ki jo je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Pred tem je bila dne 13. oktobra opravljena javna predstavitev mnenj. Ministrica za obrambo je na seji povedala, da so v predlogu resolucije upoštevali glavne pripombe iz javne predstavitve mnenj in pripombe, ki jih je predala Zakonodajno-pravna služba. Predloženi akt je najvišji razvojno usmerjevalni dokument, namenjen Slovenski vojski, je dolgoročno planski dokument, ki opredeljuje obrambne vire, obseg in strukturo Slovenske vojske ter prednosti pri razvoju njene zmogljivosti. Resolucija zmanjšuje ambicije, ki so bile zapisane v podobnem dokumentu iz leta 2004, ob upoštevanju gospodarskega stanja v naši državi in pričakovanega razvoja v prihodnosti. Republika Slovenija se kljub trenutnim gospodarskim težavam ne bo odrekla ustreznih stopnji lastne obrambne sposobnosti kot tudi ne ustreznih stopnji neodvisnosti in avtonomije na obrambnem področju. Obseg Slovenske vojske, ki ga predvideva resolucija, vam je pravkar razložila gospa ministrica, ki je na odboru tudi opozorila, da je treba v prihodnjih 15-ih letih razvoja Slovenske vojske skrbeti za zagotavljanje ustreznega obsega finančnih sredstev ob hkratnem zavedanju, da obstajajo trenutne negativne posledice mednarodne gospodarske in finančne krize, ki v tem trenutku zaustavljajo razvoj Slovenske vojske oziroma razvoj njenih zmogljivosti.

V dokumentu se uporablja napoved, da bi do leta 2025 za obrambne potrebe bilo namenjenih 2 % bruto domačega proizvoda. Prejšnji dokument iz leta 2004 je to napredoval že za leto 2008. Ohranjamo vse zmogljivosti, ki so bile doslej certificirane v okviru zaveznitva, kot je lahka bataljonska bojna skupina, bataljon jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe, zmogljivosti s področja nadzora nad zračnim prostorom, zmogljivosti s

področja zdravstvene zaščite in podobno. Kar se tiče zmogljivosti na področju osemkolesnih oklepnih vozil in graditve srednje bataljonske bojne skupine je bil cilj Nata, da bi to morali narediti do leta 2012. Naš prvotni predlog je po besedah ministrice bil, da bi to zmogli narediti do leta 2016, sedaj pa se ugotavlja, da to ne bo mogoče pred letom 2020. General Lipič, predstavnik Urada predsednika republike, je predstavil pozitivno mnenje predsednika republike v zvezi z resolucijo.

V razpravi so člani odbora izrazili mnenje, da je predlagani dokument skrbno pripravljen, saj se odziva na realne možnosti in potrebe slovenske države. Opozorili so, da se je treba resno opredeliti do nekaterih tez oziroma vprašanj, ki so bila v zvezi z resolucijo postavljena v javnosti. Takšno je na primer vprašanje, ali predlog resolucije predvideva preoblikovanje Slovenske vojske iz obrambne v ekspedicijsko vojsko, ki je bilo postavljeno s strani Poslanske skupine Zares.

Opozorili so na splošno stanje v državi, ki bi lahko dolgoročno ogrozilo kvaliteto nacionalne obrambne. Tu je bilo navedeno mnenje strokovnjaka za varnost, da Slovenija dobiva karakteristike klasične mafijske države. Ob tem se postavlja vprašanje, kako bo Slovenska vojska v luči takšnih razmer zagotavljala sredstva za razvoj, ali bo sploh zagotovljen 1,3 % BDP-ja, kar je sedaj spodnji nivo, ki ga dosega Slovenska vojska, ali pa se bo popolnoma ustavil razvoj Slovenske vojske. Člani odbora so izrazili prepričanje, da teza oziroma želja nekaterih, da je treba Slovensko vojsko ukiniti in izstopiti iz Nata, nima splošne podpore. Torej je vsako prikazovanje, da je to splošno sprejeto ali pa zelo dobro sprejeto v slovenski javnosti, manipulacija.

K zakonskem predlogu s strani kvalificiranih predlagateljev v poslovniško določenem roku ni bilo vloženi amandmaje. Pred glasovanjem je poslanec Zaresa napovedal obstrukcijo pri glasovanju.

Odbor za obrambo je v skladu s 126. in 131. členom Poslovnika opravil razpravo in glasovanje o delih predloženega akta, ob tem je sprejel tudi svoje amandmaje k posameznim poglavjem. Odbor je sprejel amandmaje k četrtem poglavju, nadalje k petemu poglavju ter k dvanajstemu poglavju. Glede na sprejete amandmaje je v skladu s prvim odstavkom 130. člena Poslovnika pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog resolucije je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCO JURI: Spoštovana ministrica, spoštovani sodelavci, spoštovani predsedujoči, kolegi in kolegi!

Pred nami je resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025. Kot sami veste in je bilo ravnokar nekajkrat poudarjeno, sicer tudi na nekorekten način, je Poslanska skupina Zares predlagala javno predstavitev mnenj o omenjeni resoluciji in do te javne razgrnitve in javne predstavitve je tudi prišlo, kar v poslanski skupini pozdravljamo. Menimo, da tudi iz javne razprave je prišlo nekaj zanimivih in koristnih sugestij, ki so jih avtorji resolucije delno upoštevali. Vendar sami vidimo to resolucijo kot papir dokaj pavšalne vsebine, ki nam v veliki meri veleva, da bo Slovenska vojska v bistvu oblikovana in bo prevzela vlogo tako imenovane ekspedicijske vojske, kar je razvidno iz dejstva, da sta kot ključni nalogi opredeljeni sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah pretežno v sklopu zavez do Nata ter sicer v manjši meri podpora zaščiti in reševanju na domačih tleh.

V Poslanski skupini Zares še vedno menimo, da je koncept opremljanja in zmogljivosti Slovenske vojske v precejšnji meri podrejen nekaterim izvršenim dejstvom, to je tudi sistem 8x8, slavnih in pregrešno dragih osemkolesnikov patria. Prav tako smo v Poslanski skupini Zares opazili, da Slovenska vojska, ki je okoli 85 % kopenska vojska, ohranja in celo krepi po eni strani pomorsko komponento, ukinja pa oklepne enote, ki predstavljajo in bodo predstavljale še naprej hrbtenico kopenske vojske, glede na ocene vseh svetovnih strokovnjakov, vsaj do leta 2030. No, po drugi strani pa je to razumljivo zaradi dejstva o slabi izbiri zaprtja klirinškega dolga z Rusijo, ko se je Janševa vlada odločila za nakup ladje, ki smo jo in jo bomo preplačali, glede na predvidene stroške njenega vzdrževanja in vseh dejavnosti, ki so povezane z njo, kar je seveda samo del nekaj velikih slabih poslov v naši državi v zadnjih letih.

Integracija vojaškega in upravnega dela Ministrstva za obrambo Republike Slovenije je sicer tudi del programa stranke Zares, ampak odkrito povedano, dvomimo, da bo to izpeljano na optimalen način, saj se po našem mnenju vojaški del preveč vmešava v civilni del Ministrstva za obrambo. Mogoče bo treba v prihodnosti razmišljati, da bi se zgledovali po skandinavskem modelu, če bomo seveda imeli pogum za kaj takega. Ker pa ta resolucija spreminja koncepte oziroma

ker gremo v integracijo, bomo še naprej v Poslanski skupini Zares razmišljali in predlagali koncept večjega civilnega nadzora nad ministrstvom in Slovensko vojsko, saj menimo, da trenutno ni vzpostavljen oziroma se ne opravlja dovolj dobro ali sploh ne. Bolj sprejemljiva bi bila integracija vojaškega in upravnega dela MORS, če bi hkrati s primerno spremembo zakona o obrambi povečali vlogo Državnega zbora pri strateških odločitvah, ki zadevajo uporabo Slovenske vojske v tujih operacijah.

Novi model funkcioniranja Slovenske vojske in Ministrstva za obrambo oziroma delni civilni nadzor želita poslanska skupina in stranka Zares uveljaviti tudi preko zakona o obrambi. Zato in ker menimo, da je ta resolucija boljša od prejšnje, se bomo vzdržali, je ne bomo podprli in ne bomo glasovali proti. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine SLS.

JANEZ RIBIČ: Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, spoštovane poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog in rešitve, ki pomenijo zmanjšanje nepotrebne in negospodarne rabe proračunskih sredstev, saj je nujno varčevanje, zato smo predlagali tudi varčevalni amandma k proračunu v višini cca 200 milijonov evrov zmanjšanja porabe, pa je bil žal zavrnjen.

Ko gre za opremljanje vojske, je javnost vedno kritična in razdvojena. Poslance Slovenske ljudske stranke pa skrbi tudi to, da je v tem primeru razdeljena tudi koalicijska stranka še bolj v skrbeh glede gospodarne rabe proračunskih sredstev in dvomimo v predlagani dolgoročni program razvoja in opremljanja vojske. Prednost Slovenske vojske bi morala biti v visoki usposobljenosti, v prilagojenosti specifičnim razmeram in dobrim mednarodnim povezavam v obrambnem smislu.

V javni predstavitvi mnenj o predlogu resolucije je bilo izraženih veliko dvomov v pravilnost usmeritev razvoja in opremljanja Slovenske vojske, predvsem iz ust nekdanjih pripadnikov manevrske strukture veteranov vojne za osamosvojitve Slovenije. Izkušeni strokovnjaki opozarjajo, da je obseg zmogljivosti nesorazmeren, da brez učinkovite zračne zaščite in letalske podpore ter brez učinkovitih oklepnih vozil, pravih tankov, naša vojska nima pravih pogojev za učinkovit boj ali

obrambo naše države. Popolnoma je jasno, da oklepna vozila ali patrie, ali naj bodo to 4x4, ali 6x6, ali 8x8 na slovenskem ozemlju v skrajnih vremenskih razmerah in na strmih pobočnih niso najbolj učinkovita. Slovensko vojsko bi morali nadgrajevati in razvijati v smereh, ki so se izkazale strateško in taktično učinkovite v dosedanjih obrambnih akcijah in bojih ter seveda v skladu s pogodbami in zavezami v okviru sil Nata in Evropske unije ter obveznosti do Organizacije združenih narodov. K temu smo se zavezali z osamosvojitvijo. Zato ne vzdržijo povprečne usmeritve in splošne zapisane norme v smislu, da bodo vse sile Slovenske vojske na teritoriju Republike Slovenije sposobne izvajati naloge visoke intenzivnosti v okviru vseh načinov delovanj. Kako in kdo in ali je to sploh v danih razmerah možno zagotavljati? V razmerah groženj, terorizma in naraščajočih razmerah nestrpnosti v bližnji regiji, nevarnosti velikih naravnih katastrof še vedno velja reklo: deluj, kot da bo večno mir, in bodi pripravljen, kot da bo jutri vojna. Pri tem se moramo zavedati tudi, da sodobna oborožitev in oprema zahtevata visoko stopnjo znanj in izurjenosti, ki se jih ne da pridobiti v kratkem časovnem obdobju. Zato bi morali poiskati formulo, ki bi omogočala, da bi lahko po potrebi države v kratkem času mobilizirali dovolj potrebnih obrambnih sil, imeli ustrezne naloge, ustrezne zaloge za samooskrbo, v rednem sestavu pa usposabljali specialne enote za sodelovanje v akcijah Nata, izpolnjevanju obveznosti Organizacije združenih narodov in predvsem pri izvrševanju pomoči pri katastrofah doma in v soseski, pri humanitarnih akcijah in podobno.

Naj zaključim še s stavkom iz programa Slovenske ljudske stranke: Slovenska vojska mora zagotavljati lastno obrambo ter biti v skladu z načeli in pričakovanji evroatlantskega zavezništva profesionalna, učinkovita ter usposobljena za najzahtevnejše posege. In dodam, k temu nas sili geostrateški položaj naše države. Hvala.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Joško Godec v imenu Poslanske skupine DeSUS.

JOŠKO GODEC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ekipa iz ministrstva, spoštovana kolegica, kolegi!

Stališče Poslanske skupine DeSUS glede predloga resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 je naslednja.

Resolucija nadomešča obstoječo resolucijo o splošnem dolgoročnem programu

razvoja in opremljanja Slovenske vojske iz leta 2004, ki je bila sprejeta pred vstopom Republike Slovenije v Evropsko unijo in Nato. Kot takrat zastavljena ne ustreza več aktualnim razmeram in nastalim spremembam v mednarodnem varstvenem okolju. Zlasti zato je treba na novo uskladiti razvoj in opremljanja Slovenske vojske, pri čemer je ključnega pomena tudi opredelitev dejanskim materialnim, kadrovskim in drugim zmožnostim naše države. Pri oblikovanju programa je upoštevano novo mednarodno okolje in vse oblike in viri groženj. V skladu s tem je dan poudarek na takem razvoju Slovenske vojske, ki bo omogočal njeno skupno delovanje v večnacionalnem vojaškem okviru in učinkovitosti, odzivnosti na raznovrstne vojaške izzive in tudi izzive druge narave. Težišče razvoja Slovenske vojske bo na razvoju zmogljivosti in ne sil, kot je bila pretekla praksa.

Finančni viri bodo zagotovljeni skladno z realnimi možnostmi, torej trenutno Slovenija namenja 1,59 % BDP, kar pomeni, da smo v zlati sredini. Med državami članicami Nata smo na 14. mestu, med 27 članicami. Dolgoročna raven obrambnih izdatkov je usmerjena v doseganje 2 % BDP, kar predstavlja prizadevanje k izpolnitvi politične zaveze do Nata, dopušča pa se možnost, da bi zaradi ekonomskih razmer in širših družbenih okoliščin do te realizacije te ambicije prišlo šele po letu 2025. Iz obrazložitve predloga pa izhaja tudi, da si bo država prizadevala doseči ugodnejšo strukturo obrambnih izdatkov.

Predlog resolucije po oceni Poslanske skupine DeSUS pri opredeljevanju nacionalnih interesov in nacionalnovarnostnih ciljev celovito upošteva obravnavanje nacionalne varnosti in sodelovanje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Izhodišča so nacionalni interesi in cilji, ki izhajajo iz temeljnih vrednot slovenske družbe.

V Poslanski skupini DeSUS-a bomo predlog resolucije podpri. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine SNS.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Lepo pozdravljeni.

Predlog resolucije o splošnem dolgoročnem programu je zagotovo sprejemljiv, vendar pa je treba opozoriti kar na nekaj zadev. Recimo, ko se govori o finančnih virih, pozabljamo, da bi se marsikaj dalo tudi pridobiti, predvsem s prodajo zastarele vojaške opreme, mehanizacije, ki bi jo lahko mirno

prodali, pa vendar naša zakonodaja ne dovoljuje te odprodaje. Če vzamemo za primerjavo, da dajemo v razgradnjo na Slovaško municijo večjega kalibra, Slovaki nam to zaračunajo, kot da bodo zadevo uničili, potem pa municijo prodajo naprej, bi lahko naredila to tudi Slovenija. Res pa je, da tako bedastih zakonov o odprodaji starega orožja, opreme in streliva, kot ga ima Slovenija, nima nihče na svetu.

Če vzamemo pri finančnih virih tudi to, da je treba pri planiranju delati nekaj na razvoju in raziskavah, se človek vpraša, zakaj pa se ne poveže, tudi v tem predlogu resolucije, in uporabi ministrstva za visoke šole. Slovenske fakultete bi lahko marsikaj naredile. Konec koncev, če pogledamo, da je ena od najbolj simpatičnih pešadijskih min PMA3 izdelek slovenskega znanja, potem bi lahko naredili še kaj drugega, ne samo to. Tudi povezave z aeroklubi bi bile smiselne, da bi se kaj delalo na tem, kajti pilotov manjka. Šolanje pilotov je drago, in če že imamo aeroklube in Letalsko zvezo, bi lahko Letalska zveza del izobraževanja naredila ne na račun države, ampak na račun tistih zaljubljenecv v letalstvo. Mislim, da bi to prišlo še kako prav, še posebej, ko se v točki 8.2 govori o presežkih šolskih letal, ki bodo izločeni iz operativne uporabe. In kam bodo šli – verjetno v razrez, kajti težko se je dogovoriti z ministrstvom, da bi te stare avione prepustili aeroklubom, ki bi jih obnovili in tudi še uporabljali.

Zagotovo je tukaj še ena zadeva, ki je pomembna. V tem predlogu resolucije pogrešam še kaj več. Pogrešam tisto, kar je potrebno za vsakega dobrega vojaka. O tem gredo nekako po vrsti tri zadeve: kot prvo je potrebna motiviranost, drugo patriotizem in tretje izurjenost. Nato pridejo sredstva in oprema. Kajti, imamo plačano vojsko in brez patriotizma bo ta plačana vojska delovala tako, kot se je, recimo, dogajalo pri N'Djameni v Čadu v zgodnjih 70-ih letih, ko so se plačani vojaki z ene strani, plačani z druge strani dogovorili, da ne bodo streljali drug po drugem, ampak vsi skupaj po tistih, da ne bom rekel katerih, ker bo spet kdo rekel, da širim ne vem kaj.

Skratka, to je nekaj bistvenih zadev. Ampak, da se vrnemo k patriotizmu, kaj je potrebno tukaj. Zunanji izgled je zelo pomemben. Naša paradna uniforma je smešnica, in vendar imamo mi eno pesem, ki pravi: "Al me boš kaj rada imela, ko bom nosil suknjo belo, sabljico pripasano, puškico nabasano." Ta pesem govorim o Celjskem polku in to so bile posebne uniforme, znotraj Avstro-ogrske monarhije, ki je znala ceniti, kaj je slovensko. Mi ne znamo ceniti, kaj je

slovensko, in mislim, da je to treba nujno popraviti. Ravno tako tudi lipovi listi na epoletah. Ustaška, najbolj klavska, črna legija je imela za simbol lipov list, in hrvaški piloti in vse letalske enote so imele v svojih oznakah lipove vejice. Tega naši gospodje, ki so se ukvarjali s tem, ne vedo, in to je prekleto žalostno.

Morda še nekaj o muzeju. Muzej vojske je silno pomemben, tako kot tudi literatura, ki piše o naših vojaki in o naši vojaški zgodovini – tega nimamo. V muzeju je pa tako, v nečesa ne razumejo, potem rečejo, tega pa ne smete podariti, tudi če da kdo zastonj, kajti to ne sodi k nam, to sodi, ne vem kam, v "culokafrijo"! In gospoda pozablja, da gre tukaj za globalizacijo tudi na tem področju; ampak dobro, pač ne razumejo.

Morda še ena zadeva. Nujno je treba pregledati in tudi pretehtati tiste, ki odločajo o nabavi raznih operativnih sredstev in pa orožja. V tem primeru ne bi nabavljali bedaste belgijske puške F2000, ampak bi vzeli tisti sistem ESAR 1 16 ali pa 1 17, ki se je razvijal v istem času in bi bili v svetovi špici. Tako pa – samo še eni dodatni posebneži.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev. (Ga ni.) Gospod Janez Kikelj v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

JANEZ KIKELJ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani, gospod podpredsednik, gospod državni sekretar s sodelavci, kolegici in kolegi!

Pred nami je dolgo pričakovana resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025, ki je skoraj po pol leta končno pred nami. V zvezi s tem smo opravili razpravo na odboru, sicer dokaj nenavadno, ampak nič narobe, pa tudi javno predstavitev mnenje. Obstoječi dokument, ki je bil sprejet 2004, je predvidel razvoj in opremljanje do leta 2015. Dokument je bil sprejet v času, ko so bile okoliščine bistveno drugačne in je v sedanjih razmerah postal, žal, nerealen. Namen predlaganega novega dokumenta je ob zavedanju demografskih trendov in spremenjeni finančni situaciji uskladitev razvoja in opremljanja Slovenske vojske z dejanskimi zmožnostmi. Ministrstvo za obrambo tako zmanjšuje ambicije glede obsega in opremljanja Slovenske vojske ter tudi ambicije glede finančnih virov, sam dokument pa je zapisan bolj splošno, kar v

Poslanski skupini Socialnih demokratov pozdravljamo, saj so zaveze v še vedno veljavnem dokumentu, ki zelo natančno opredeljuje nabavo oborožitvenih sistemov in načrtovani kadrovski obseg Slovenske vojske, neizvedljive.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je skrajni čas za nov, realnejši dokument, ki bo med drugim omogočil tudi pripravo ostalih potrebnih dokumentov, na podlagi katerih bomo zavezništvu posredovali verodostojne odgovore glede obrambnih načrtov naše domovine.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pri obravnavi strateških in doktrinarnih dokumentov, ki obravnavajo obrambno sposobnost države in sodelovanje Slovenske vojske v okviru zavezništva in v okviru mandata OZN, izhajamo iz dejstva, da je Slovenska vojska eden od najbolj pomembnih atributov državnosti, zato smo resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanje Slovenske vojske do leta 2025 obravnavali z vidika državitvornosti ob hkratnem realističnem pogledu na spremenjene mednarodne varnostne razmere in zaostrene politične, finančne in gospodarske okoliščine v državi. Resolucijo sprejemamo v trenutku, ko je tudi po mnenju ministrice zaradi enormnega kleščanja proračuna ustavljen razvoj Slovenske vojske. Zaradi spreminjajočih se razmer država potrebuje prilagojen razvojno usmerjevalni dokument, ki naj predstavlja podlago za dolgoročni razvoj in opremljanje Slovenske vojske. Dolžni smo zagotavljati takšne zmogljivosti, ki bodo omogočale primerno raven nacionalne obrambe v okviru sistema kolektivne obrambe in varnosti in čim večjo varnost slovenskih vojakov in vojakov.

V poslanski skupini menimo, da resolucija solidno povzema sodobno mednarodno okolje in znotraj njega varnostne grožnje in tveganja. Tudi mi se zavedamo, da bodo v prihodnje poleg konvencionalnih varnostnih izzivov vse bolj prisotne tudi tako imenovane hibridne grožnje, ki vključujejo tudi uporabo terorističnih, kriminalnih in drugih oblik

delovanja, vključno z možnostmi, ki jih daje informacijska tehnologija. Na mednarodno varnost okolja pa bodo vse bolj vplivale podnebne spremembe, demografska, finančna in gospodarska gibanja.

V Poslanski skupini SDS smo budno spremljali pripravo resolucije in še posebej dnevno-politična prerivanja, zavlačevanja in nagajanja znotraj strank sedanje vladne koalicije, potem ko sta resolucija o strategiji nacionalne varnosti in resolucija o splošnem dolgoročnem programu opremljanja Slovenske vojske prišli v parlamentarno proceduro. Dokaj očitno je, da je bila iz koalicijskih vrst sprožena peticija Ukinimo vojsko, izstopimo iz Nata. Začuden smo ob nezaupanju in dvomih dela koalicije glede namenov obrambne politike, o iskrenosti deklariranega poslanstva Slovenske vojske in ob tezi stranke Zares in nekaterih drugih poslancev o tem, da resolucija predvideva ekspedicijsko naravo Slovenske vojske. Takšna propaganda, ki zavestno potvarja dejstva, je nedržavitvorno politično ravnanje, če ne poskus rušenja obrambne sposobnosti države.

Razvoj Slovenske vojske do leta 2025 bo predvsem pogojen s sposobnostjo zagotovitve pogojev, ki omogočajo nadaljnjo transformacijo tako obsega kot tudi strukture in njene opremljenosti in usposobljenosti.

V poglavju 4 se zagotavlja vzpostavitev ustreznega obsega in strukture Slovenske vojske, ki bo zagotavljala obrambne sposobnosti tako v okviru sistema kolektivne obrambe in varnosti kot ustrezne stopnje lastne obrambe.

V poslanski skupini menimo, da bi bilo v poglavju, ki obravnava ambicije za delovanje Slovenske vojske, treba pokazati več ambicij predvsem pri oblikovanju zmogljivosti za izvajanje nacionalne obrambe. V poslanski skupini se strinjamo s poudarjanjem nacionalne obrambe v okviru sistema kolektivne obrambe in varnosti, kot je bila v resolucijo vnesena na Odboru za obrambo. Prav tako se zavedamo, da so potrebni zelo resni napor pri zagotavljanju obsega ali strukture kadrovskih virov kakor tudi pri doseganju ustreznih razmerij med pripadniki stalne sestave in pripadniki prostovoljne pogodbene rezerve, razmerje naj bi bilo 4 : 1, in pri vzpostavitvi optimalnega razmerja med častniki in vojaki, ki je v tem trenutku neustrezno.

Razvoj zmogljivosti Slovenske vojske, ki jih predvideva resolucija, bo tudi v bodoče zelo težaven in dolgoročno eden najbolj odgovornih projektov. Spremenjene domače in mednarodne razmere narekujejo redefiniranje nekaterih zmogljivosti, kar predvideva tudi

resolucija. Za slovensko javnost je zelo pomembno sporočilo, da resolucija predvideva operativno uporabo srednjih kolesnih vozil 8x8, ki jih vojaška stroka prepoznava kot najprimernejšo opremo Slovenske vojske v okviru zmogljivosti za obrambno bojevanje.

V poslanski skupini bomo predlog resolucije podprli, saj želimo, da so v spremenjenih razmerah v državi in svetu cilji razvoja Slovenske vojske okvirno jasni in morajo odražati pripravljenost države za zagotavljanje nacionalne obrambe. Skratka, smo za parafraziran Cezarjev izrek: Če hočeš mir, imej dobro vojsko. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 10. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Izvolite, gospod mag. Uroš Krek, državni sekretar.

MAG. UROŠ KREK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke!

Spremembo zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami smo pripravili v skladu z zagotovilom Vlade, ki ga je dala, ko je Državni zbor v februarju letos obravnaval pobudo skupine poslancev za spremembo zakona o gasilstvu. Takrat smo predlagali, da je treba spremeniti pri urejanju statusa reševalcev krovni zakon in ne posameznih področnih zakonov, kot je zakon o gasilstvu, in da je treba urejati predvsem razmere med delodajalcem in prostovoljnimi reševalci, ki jih delodajalec zaposluje. Prav to razmerje je bilo doslej zapostavljeno, čeprav večina problemov pri prostovoljnih reševalcih nastaja prav iz tega naslova. Rečeno drugače, delodajalci niso stimulirani, da zaposlujejo oziroma podpirajo prostovoljstvo med svojimi zaposlenimi. Z novelo zakona pa prav to razmerje poskušamo urediti bolje in ustrežneje. Da smo na pravi poti, je potrdila tudi splošna razprava o noveli

zakona in tudi druga obravnava na matičnem delovnem telesu, kot tudi obravnava v Državnem svetu, ki zakon podpira.

Posebej želim izpostaviti: predlog zakona prvič na enem mestu primeroma našteva nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in upravljajo humanitarno dejavnost, kar bo odpravilo še vedno prisotne dvome, kdo deluje v javnem interesu. Zakon delodajalcem omogoča, da uveljavijo povračilo nadomestila plače z vsemi prispevki in davki, ki bremenijo plačo, torej bruto, ki so ga izplačali pri njih zaposlenim za čas odsotnosti pri izvajanju zaščite in reševanja v breme tistega, ki je reševalca poklical. Po zakonu bo imel po novem delodajalec tudi pravico do povračila izpada dela dohodka v takem primeru, ki znaša 20 % nadomestila plače, ki ga je delodajalec izplačal zaposlenemu. To je vsaj delno nadomestilo delodajalcu za izpadli dohodek. Delodajalec bo lahko po novem refundiral tudi izplačano nadomestilo plače za čas nezmožnosti za delo zaradi poškodbe ali bolezni, ki jo je zaposleni utrpel med opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči. Gre za odsotnost do 30 dni oziroma 120 dni v posameznem letu. Ta refundacija bo tako kot refundacija plač in izpadlega dohodka bremenila državo ali občino, ki bo reševalce vpoklicala. Država bo v naslednjem letu prevzela stroške zdravstvenih pregledov za operativne gasilce, ki opravljajo najzahtevnejše naloge in uporabljajo izolirne dihalne naprave. Ta zdravstveni pregled bo sestavni del periodičnega usposabljanja operativnih gasilcev za izvajanje navedenih nalog.

Za primer posredovanja v velikih nesrečah na bolj ogroženih območjih bomo s prihodnjim letom zavarovali tudi dodatno 400 gasilcev in nekaj drugih reševalcev za primer nesreče oziromačasne nezmožnosti za delo. Gre za skupino reševalcev, ki jo zlasti v zadnjih letih vse pogosteje iz manj ogroženih delov države napotimo na pomoč v območje, ki ga je prizadela večja nesreča. Tako smo ravnali tudi v zadnjih poplavih.

To so ključne novosti, ki jih prinaša zakonska novela, in posamezne rešitve je Odbor za obrambo še izpopolnil. Mi pa si bomo prizadevali, da bomo tudi drugih področnih zakonih uveljavljali rešitve, ki izboljšujejo status zlasti prostovoljnih reševalcev, kot so gasilci in drugi. Naši predlogi so že upoštevani v novem predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ustrezne rešitve smo predlagali tudi za zakonom o davku na nepremične in še za nekatere druge davčne zakone in podobne.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Predlagam, da zakon podprete, tako kot ste izrazili podporo tudi prejšnjemu dokumentu, za kar se vam zahvaljujem, in ta dokument tudi sprejmete, da ga bomo čim prej uveljavili, še posebej, ker bomo sredstva za posamezne spremembe in druge spremembe zagotovili v ministrstvu in ne bo potrebno posegati v druge dejavnosti ali spreminjati proračun za naslednje leto. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo gospodu predsedniku Jožetu Jerovšku.

JOŽEF JEROVŠEK: Še zadnjič danes bom prebral poročilo. Odbor Državnega zbora Republike Slovenije za obrambo je na 17. seji 28. oktobra obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Na seji odbora so poleg predstavnikov predlagatelja sodelovali tudi predstavniki Uprave za zaščito in reševanje in Gasilske zveze Slovenije. Odbor je bil seznanjen z mnenji Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta in mnenjem Mestne občine Ljubljana. Zakonodajno-pravna služba je podala pripombe k 1., 2., 4., 5., 6., 10. in 11. členu.

Po besedah ministrice za obrambo so spremembe zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami pripravljene v skladu s pobudo skupine poslancev za spremembo zakona o gasilstvu, ki so bile podane v Državnem zboru v začetku letošnjega leta. Takrat je Vlada obljubila, da bo za status prostovoljcev v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami naredila spremembo krovnega zakona in ne spremembe posameznih področnih zakonov, kot je na primer zakon o gasilstvu.

Predlog predloženega zakona določa vse tiste nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in opravljajo v zvezi s tem tudi humanitarno dejavnost. Delodajalcem omogoča, da uveljavijo povračilo nadomestila plače z vsemi prispevki in davki, ki bremenijo plačo, ki so ga izplačali svojim zaposlenim za čas njihove odsotnosti kot pripadnikom civilne zaščite ali prostovoljnimi reševalcem v različnih enotah in službah. Refundacija bremeni državni organ oziroma organ lokalne skupnosti, ki je pripadnika

vpoklical k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Predlog zakona ureja tudi nadomestilo začasne nezmožnosti za delo zaradi poškodbe ali bolezni. Delodajalec lahko refundira izplačano nadomestilo plače za čas nezmožnosti za delo zaradi poškodbe ali bolezni, ki jo je zaposleni utrpel med izvajanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči. Tudi ta strošek bremeni tistega, ki je pripadnika vpoklical k opravljanju nalog zaščite in reševanja.

Država bo po zagotovilih ministrice prevzela pokrivanje določenih stroškov v primerih, ko bo šlo za zdravstvene preglede operativnih prostovoljnih gasilcev in drugih reševalcev, ki morajo delati z izolirnimi dihalnimi aparati. Prav tako bo država pokrila stroške nezgodnega zavarovanja tistih gasilcev in reševalcev, ki se jih v skladu z načrti zaščite in reševanja prerazporeja iz manj ogroženih na bolj ogrožena območja v državi ob večjih nesrečah.

Gasilska zveza Slovenije pozdravlja in podpira predvidene spremembe. Predlagana zakonska ureditev bo še posebej pozitivno prispevala k urejanju odnosov med delodajalci in reševalci, saj delodajalec lahko poleg nadomestila plače in pripadajočih prispevkov od pristojnega državnega organa oziroma organa lokalne skupnosti, ki je delavca pozval k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, zahteva tudi poročilo izpada dohodka.

K zakonskemu predlogu s strani kvalificiranih predlagateljev v poslovniško določenem roku ni bilo vloženih amandmajev. Po obravnavi členov zakonskega predloga je odbor na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika sprejel svoje amandmaje k 1., 5., 11. in 13. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je v skladu s prvim odstavkom 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Hvala lepa.

Ker je zbor na 20. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam 22. sejo zбора, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 16.10.

(Seja je bila prekinjena ob 15.40 in se je nadaljevala ob 16.10.)

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Prehajamo na glasovanje Državnega zбора o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju. Amandmaju k 13. členu poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 27.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zakon neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 36.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zбора sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o mednarodni zaščiti.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 4.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda – z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga, po skrajšanem postopku. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-

pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 85, proti nihče.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda – obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku, po nujnem postopku. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 23. 11. 2010.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 6. členu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Glasujemo. Glasovalo je 85 poslank in poslancev, za 40, proti 44.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 15. členu.

Glasujemo. Glasovalo je 87 poslank in poslancev, za 38, proti 47.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 29. členu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Glasujemo. Glasovalo je 87 poslank in poslancev, za 38, proti 47.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovalo je 87 poslank in poslancev, za 50, proti 37.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o davčnem postopku.

Glasujemo. Glasovalo je 83 poslank in poslancev, za 47, proti 10.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda – prva obravnava Predloga zakona o razvojni podpori Koroški regiji v obdobju 2012–2016 Napaka! Zaznamek ni definiran..

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o razvojni podpori Koroški regiji v obdobju 2012–2016 je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Gospod Petek. Še kdo? Odpiram prijave.

Gospod Matjaž Zanoškar, imate besedo v imenu poslanske skupine.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Glede predloga o razvojni podpori Koroški se je Poslanska skupina DeSUS znašla pred veliko dilemo. Čeprav je bilo povedano, da bo Poslanska skupina DeSUS podprla ta predlog zakona, je v času pred glasovanjem prišlo do določenih konzultacij, v zvezi s katerimi moram povedati, da bomo v Poslanski skupini DeSUS glasovali vsak po svoji vesti. Hvala

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Prosim, mir! Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Zgleda, da je vest nekaterih poslancev zelo čudna in kupljiva zadeva.

V Slovenski nacionalni stranki bomo podprli ta zakon, za katerega sodimo, da je skrajni čas, da se nekaj naredi tudi za Koroško regijo.

Koroška je odrinjena od Ljubljane in človek ima občutek, da namerno, da nočejo gospodje iz Ljubljane, da bi se Koroška razvijala, nočejo dati ceste na Koroško, nočejo urediti zadeve, ampak hočejo vse skupaj izbrisati. Po možnosti bi najraje tisto, kar je še ostalo, porinili v naročje Avstrijcem, zato tudi uničevanje oziroma ukinjanje policijskih uprav

v Slovenj Gradcu in podobne zadeve. Izgovori, ki jih ima naša vlada, so prozorni, bedasti in nelogični; ampak, že vedo, zakaj. Morda pa bi jim bilo všeč, da bi se gori pozicionirala kakšna kriminalna združba, ki bi trgovala z mamili še v večjem obsegu, kot se v Sloveniji trguje z mamili danes.

Mislím, da je sramotno, da se noče pomagati Koroški, in človek bi pričakoval, da bi vsaj tisti ljudje, ki so s tistega konca, bili za ta zakon. Žalostno je, da takšnega zakona noče pripraviti Vlada, ampak ga mora pripraviti opozicija. Ampak vendar, čeprav sem prepričan, da zakon ne bo sprejet, moram reči, da ga v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke z največjim veseljem podpiramo. In tudi v bodoče bomo storili, vse, kar je v naši moči, da se bo Koroška razvijala.

Seveda, prvo pa je tisto, kar je pravzaprav v začetku mandata gospod premier Pahor skorajda prisegel pri bogu, da bo zgradil cesto proti Slovenj Gradcu in Dravogradu – od tega, kot kaže, ne bo nič. Zato pa vsaj potrdimo ta zakon.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Miro Petek, prijavljen je tudi dr. Gorenak. Kdo bo v imenu poslanske skupine?

Gospod Miro Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo.

Tudi naša poslanska skupina bo glasovala po svoji vesti – vsi poslanci bodo glasovali za ta zakon.

Koroška je v velikih težavah. Koroško pesti velika brezposelnost. Na zavodu za delo je okrog 5 tisoč Korošcev, v občini Radlje ob Dravi je brezposelnost 18 %. Za Koroško so značilne nizke plače, septembra letošnjega leta je bila povprečna bruto plača Korošca tisoč 359 evrov, povprečna plača delavca v osrednji Sloveniji je bila tisoč 662 evrov, torej 300 evrov razlike ali za več kot 20 %.

Korošci se odseljujejo. Pred tremi desetletji je bilo na Koroškem 78 tisoč prebivalcev, danes jih je še 72 tisoč in nekaj več. Za Koroško ni koncesij za visoke šole – mladi Korošci hodijo na fakultete v Ljubljano, Maribor – in redki se na Koroško tudi vračamo.

Zaostanek Koroške regije na gospodarskem področju se je v zadnjih letih povečal za v povprečju Slovenije za 30 %. Na področju socialnega razvoja Koroška beleži zaostanek za 20 %, ukinjajo se institucije. Z nežno roko ministrice se počez ukinjajo policijske uprave, med drugimi tudi Policijska uprava Slovenj Gradec.

Situacija je podobna ali še slabša, kot v Pomurju. Pomurje ima zelo dobro cestno povezavo z osrednjo Slovenijo, da ne govorimo naprej proti Budimpešti. V Pomurju, kjerkoli zavrtaj, priteče topla voda in lahko naredijo zdravilišče, Koroška tega nima. Skratka, Pomurje ima perspektivo, Koroška ob znatni pomoči države neke prihodnosti nima. Zato Koroška terja pomoč, Koroška terja pozitivno diskriminacijo. In tisti, ki boste proti temu zakonu, vsi tisti pristajate na Slovenijo treh hitrosti. V "Sloveniji prve hitrosti" je Ljubljana z okolico, za katero v Državnem zboru sprejemate zakone. V "Sloveniji druge hitrosti" so regije, za katere prav tako sprejemate zakone. "Slovenija tretje hitrosti" so regije, kot je Koroška, ki so v "rikvercu", napredujejo v vzratni prestavi. Korošci si bodo vaše glasovanje zapomnili. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Korošice in Korošci, iz Slovenske ljudske stranke vam sporočamo, da boste tokrat dobili šest glasov, po naslednjih parlamentarnih volitvah pa 20. Seveda to sporočilo velja tudi za ostale državljane in državljanke. Definitivno bo prišel čas, ko bomo poskrbeli za skladen regionalen razvoj. Za skladen regionalni razvoj se lahko poskrbi samo in izključno preko regionalizacije, preko tega, o čemer govorimo že nekaj let. V tem trenutku regionalizacija Koroščicam in Koroščem nič ne pomaga, ker je enostavno ni. Zato je nujno sprejeti ta interventni zakon. Ne samo za Koroško. Jutri, pojutrišnjem tudi še za druge tako ogrožene pokrajine.

Zakaj bomo glasovali za ta zakon? Predlog zakona določa program spodbujanja konkurenčnosti, določa spodbujanje investicij in omogoča odpiranje novih delovnih mest. Potem predlog zakona omogoča razvoj človeških virov in predlog zakona spodbuja socialno podjetništvo, vabi domače ter tuje vlagatelje.

Ta predlog zakona za Koroško pomeni tudi stop za beg možganov. In to je ena izmed najpomembnejših vrednot, ki jih Korošci in Korošice lahko dobijo.

Kaj je treba narediti? To, kar je tudi že v samem zakonu zapisano. To so tiste tri prave in glavne stvari. Prvič, čimprejšnja vzpostavitev regijskega visokošolskega središča, ki bo s svojimi razvojnimi usmeritvami in študijskimi programi povezano z regionalnim gospodarstvom. Drugič, nujno in

potrebno je spodbuditi tako davčne olajšave, spodbude za zaposlovanja kot tudi vzpostavitev medpodjetniškega izobraževalnega centra, absolutno je treba narediti v prvi vrsti tudi prometno infrastrukturo. Kaj ta zakon še ima? To, česar zakon o Pomurju ni imel, ima vire. 220 milijonov evrov. 220 milijonov evrov je velik denar. Če se pa spomnimo, da v Evropi ostaja cela milijarda, ki bi jo lahko koristili že do letošnjega leta, pa je to samo 20 % tistega, kar želite z nesposobno vlado, ki ji v tej državi verjame le še nekaj sorodnikov tistih, ki so v Vladi, približno 20 % oziroma 18 %, to je že manj kot 20 poslancev v Državnem zboru... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas v lastnem imenu? Besedo ima gospod Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo.

Zakon bom vsekakor podprl, za to je več razlogov. Eden je vsekakor, da smo že sprejeli podoben zakon za Pomurje. Drugo, danes sem v razpravi že povedal, da gre za ogroženo pokrajino na meji in da bo to nekakšen plebiscit v malem in da ne bomo današnje napačne odločitve obžalovali čez leta, kot neko drugo napačno odločanje obžalujemo še danes.

Poleg tega je treba Koroško ekološko sanirati. Tam je bila desetletja nezdrava proizvodnja in predelava cinka in svinca po starih, zastarelih tehnologijah in onesnaženje je veliko in sanacija draga in zahtevna. Koroška posebnost je tudi bila, da je bila v zadnjih dveh desetletjih ekonomsko izčrpavana od tajkunov, po včasih dokaj čudnih ekonomskih odločitvah in tudi okrevanje nemških partnerjev največjemu delodajalcu na Koroškem ni veliko pomagalo, ker po prevetritvi krize niso dobili dela. Zastonj pričakujemo celovito rešitev z vladne strani, ki je ni na spregled in je v bistvu samo kupovanje časa. Vsekakor bi bila celovita rešitev decentralizacija in uvedba pokrajin.

Zaradi vsega naštetega bom glasoval za predlog zakona in bi morda na nekatere kolege apeliral, naj ne glasujejo samo po vesti, ampak tudi po poreklu.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa Renata Brunskole.
Prosim.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Prav lepo pozdravljeni!

Predloga zakona ne bom podprla. Pa ne zato, da ne bi podpirala razvoja Koroške, območja, za katerega vem, da se sooča v podobnih razmerah kot tudi območje Bele krajine in Kočevskega, od koder sama prihajam. Preseneča me, pa verjetno bo tudi volivke in volivce, da nekateri, čeprav smo predstavniki vseh državljanek in državljanov, očitno razmišljamo samo o nekaterih območjih in pozabljamo, da je bil pred časom tudi predlog zakona za območje, od koder prihajam, pa ni bilo toliko slišati izražene podpore kot danes. In prepričana sem, tako kot je tudi stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, da je prav, da se zadeve rešijo s sistemskim zakonom, saj namreč nisem prepričana, da smo vsi najbolj zadovoljni s tem, da se je s posamičnim zakonom morebiti reševalo Pomurje, čeprav nisem nevoščljiva ali da temu kakor koli nasprotujem, vendar danes ugotavljamo, da je problem tako na Koroškem, problem je v Beli krajini in na Kočevskem pa še kje.

Zatorej menim, da je smiselno podpreti zakon o skladnem regionalnem razvoju in na ta način reševati problematiko brezposelnosti in razvojne ogroženosti tako Koroške kot tudi pred nekaj meseci Bele krajine in Kočevskega. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Sam nisem prišel na vrsto tekom razprave, ker je zmanjkalo časa, zato naslednje.

Ta zakon seveda bom podprl, to je prvo. Kot drugo pa kaže spomniti na nekaj stvari. Zakon je neposredno povezan s tistim za Mursko Soboto oziroma, če želite, za Pomurje, kot je tudi povezan s pokrajinami kot takimi. Vlada ravna panično, Vlada ravna kot, bom rekel, kapetan brez kompasa, to je jasno kot beli dan, in se zaletava. Pri Pomurju je tako, pa je neka obrazložitev, pri Koroški je drugače, ker pač Koroška, ker je predlagatelj Petek in tako naprej in tako naprej.

Pa naj vas vseeno spomnim še na pokrajine, ki pač neposredno sodijo pod to zadevo oziroma ne bi govorili o tem, če bi bil pokrajinski zakon sprejet. V času našega mandata sem sam hodil od poslanske skupine do poslanske skupine opozicije in takrat iskal vašo podporo. Povedali ste mi, da je takratna vlada pač predstavnica tistih, ki nič ne znajo, ki ne pripravijo dobrih zakonov, zato vi "pokrajinizacije" ne boste podprli. Povedali ste tudi, da je "pokrajinizacija" v vašem interesu in da jo boste pripravili vi, ki to bolje znate.

Ampak, pogledjte, to ste zapisali tudi v koalicijsko pogodbo ali koalicijski sporazum. In kaj se je zgodilo? Minilo je pol vašega mandata in na mizi nimate nič. Jaz verjamem, da se bomo v naslednjem mandatu, če prevzamemo vlado, prav kmalu, verjetno v prvem letu, srečali s takim zakonom in ne vem, kaj mi boste takrat povedali. Boste spet rekli, da vi znate boljše? Ne! Imeli ste štiri leta priložnosti, pa nič iz vas. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Matjaž Zanoškar, prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala za besedo.

Ta zakon bom z veseljem podprl.

Z veseljem podprl, ker smatram, da sem eden od dobrih poznavalcev razmer na Koroškem, in vem, da si Koroška v tem trenutku, v tej situaciji, ki je silno težka, ne more sama pomagati. Pomagala bi si lahko s tem zakonom, ki je predlagan. Vse tiste elemente, ki so porok in pogoj za razvoj, ima vpete v svoji vsebini, zato se mi zdi, da je zakon pravi in bi ga bilo treba sprejeti. Hvaležen sem predlagatelju, ker je s pobudo za ta zakon dal tudi priložnost, da se vse kolegice in kolegi seznanite s situacijo, kakršna je na Koroškem. Seveda verjamem v zakon o skladnem regionalnem razvoju, vendar vem, da je to rešitev, ki bi bila zelo hitro na programu in zelo hitro bi se lahko konkretno pomagalo pri razvoju Koroške, najsibo tako ali drugače. Čeprav je zelo velika neznanka, kako bo z usodo tega predlaganega zakona, pa je eno to, da je bilo dano jasno sporočilo o Koroški in njenem položaju in da je bilo dano tudi jasno sporočilo iz današnjih razprav Vladi, naj se enkrat zavzame za to in preneha ukinjati državne institucije na Koroškem, ker se z vsako ukinitvijo državne institucije zmanjša tudi število delovnih mest, tistih kvalitetnih.

Torej, z veseljem bom podprl ta zakon. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Glasujemo. Glasovalo je 87 poslank in poslancev, za 40, proti 45.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda – obravnava Predloga resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske

vojske do leta 2025. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neuskkljen.

Glasujemo. Glasovalo je 85 poslank in poslancev, za 73, proti 1.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda – tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, redni postopek. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Glasovalo je 85 poslank in poslancev, vsi za.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno **1. točko dnevnega reda – Vprašanja poslank in poslancev.** Napaka! Zaznamek ni definiran.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z zakonsko ureditvijo ilegalnih prehodov državne meje za časa Jugoslavije.

Gospod dr. Gorenak, obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Predsednika Vlade sem spraševal o vprašanju, ki je za ta čas izjemnega pomena. Namreč, šlo je za vprašanje, povezano z imenovanjem predsednika Vrhovnega sodišča. Po mojem mnenju predsednik Vlade ni odgovoril na način, ki bi omogočil jasno ali pa

stvarno osvetlitev tega problema. Jaz se bom posvetil samo dvema deloma njegovega odgovora.

Predsednik Vlade je rekel, da kandidatu popolnoma zaupa, ker zaupa tudi ministru in ker si ne zna predstavljati, kako bi bilo, če kandidat ne govori resnice. To bi bilo preveliko breme za njega. Žal, gospe in gospodje, kandidat ne govori resnice, to je prva zadeva, in druga zadeva, minister za pravosodje ni v ničemer razjasnil tega postopka, ker ni opravil elementarnih nalog, ki bi jih po zakonu moral opraviti. To pa je: najmanj, kar je, soočiti vse tiste, ki so govorili proti ali v škodo kandidata, kot tudi tiste, ki so, ta sta bila dva, govorila v korist kandidata. Minister je prešel mimo teh zakonskih nalog in tega ni opravil. Jaz verjamem celo, da minister, vključujoč s koalicijo, kar grobo zavaja tudi predsednika Vlade. To izhaja pravzaprav iz obrazložitve in odgovora predsednika Vlade. Predsednik Vlade je zadevo primerjal z nürnberškimi procesi in stanjem v tretjem rajhu. In je govoril o legitimnosti in zakonitosti.

Gospe in gospodje, tukaj gre za kaj več, za bistveno več! Če je tam šlo za vprašanje, da so ti ljudje delali zakonito, v skladu s takratnimi zakoni, vendar nelegitimno, in so jih leta 1947 zato obsodili, gre tukaj za nekaj več; gre za to, da niti kandidat ni delal zakonito. Zakaj ni delal zakonito? Zaradi tega, ker če je bil sodnik – kar vemo, da je bil sodnik – in če je bil na kraju tistega umora, je moral vedeti, da je za umor predpisano sojenje in da umor ni prekršek. Vendar je kljub temu tiste dokumente samo mirno podpisal in jih predal JLA. To pomeni, da je opustil svoje dolžnosti.

Jaz sem prepričan, da je razprava na to temo odgovora predsednika Vlade tudi v širšem interesu, da malo razširimo stvari na stanje okoli ministra Zalarja, tudi na tisto, recimo, o Satexu, kjer dejansko po 14 letih ni nihče nič kriv, razen tega, da bomo lahko davkoplačevalci plačali vse tisto, kar so zapravili in sodniki niso razsodili. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Franca Pukšiča v zvezi s spremembami operativnih programov in vplivom teh sprememb na črpanje evropskih sredstev.

Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine?

Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Kolegice in kolegi!

Govorimo o vseh treh operativnih programih, za katere se je Republika Slovenija izpogajala z Evropsko komisijo za obdobje 2007–2013. Izpogajali smo v teh operativnih programih cca 4,2 milijarde evrov. Pogajanja z Evropsko komisijo so se zaključila v juniju in novembru leta 2007. V obdobju od 2007, ko so bila pogajanja zaključena, do predaje oblasti, do volitev 2008 je prejšnja vlada razpisala cca 1,5 milijarde evrov sredstev. Če bi šli po tej stopnji naprej 2009–2010 bi danes imeli razpisanih 4,5 milijarde evrov. Če je na razpolago približno 4,2 milijarde, je potrebnih razpisanih sredstev tam okoli 5,5 do 6 milijard, če hočemo vse to na koncu tudi izkoristiti.

Ker smo že na polovici tega obdobja in ker je stanje pri črpanju evropskih sredstev katastrofalno, iz podatkov Vlade Republike Slovenije izhaja, da smo v letošnjem letu 2010 do konca avgusta, novi podatki govorijo in bom tudi aktualen, torej do konca oktobra, izkoristili približno 500 milijonov evrov. To pa je še vedno samo polovica tega, kar je bilo načrtovano v proračunu Republike Slovenije oziroma rebalansu za 2010. Stanje koriščenja teh sredstev je katastrofalno in zaradi tega je nujna razprava v Državnem zboru Republike Slovenije, da bi spremenili prav način in pristop k črpanju evropskih sredstev. Vlada Republike Slovenije si je privoščila v letošnjem letu spremeniti operativne programe. Glede na to, da je Evropska komisija skoraj 80 % njenih predlogov zavrnila, Vlada pa to skriva pred poslankami in poslanci in čeprav smo poslanke in poslanci Državnega zbora v Komisiji za lokalno samoupravo sprejeli nekaj sklepov za črpanje evropskih sredstev oziroma spremembo operativnih programov, Vlada tega ni upoštevala niti v enem samem primeru, je seveda odgovornost tako na predsedniku Vlade, ministrih Gaspariju, Gjerkešu in finančnemu ministru. Da ne bo samo odgovornost ostala, na koncu pa denar v Bruslju, ker ta odgovornost nič ne pomaga, milijarda evrov že sedaj stoji v Bruslju, je to razpravo nujno opraviti.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo

na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi s porastom korupcije in kriminala.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ivana Grilla bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor dr. Roka Žarniča na poslansko vprašanje Ivana Grilla v zvezi z nepravilnostmi pri opravljanju dimnikarskih storitev.

Gospod Ivan Grill v imenu poslanske skupine.

Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Vprašanje, ki sem ga zastavil ministru za okolje, je povezano s številnimi težavami in problemi na področju opravljanja dimnikarskih storitev. Kljub temu da je bila ta tema v Državnem zboru obravnavana že večkrat, vsaj preko poslanskih vprašanj, ni zaznati nekega izboljšanja. Še več, priča smo številnim dimniških požarov, ki jih na leto zasledimo okoli 500. Poleg tega smo priča tudi številnim zastrupitvam, ki so posledica nedelovanja ali slabega delovanja dimovodnih naprav, in tudi teh zastrupitev je preko sto na leto. Tako je velika sreča, da nismo bili deležni v zadnjem času celo kakšnih smrtnih žrtev.

Z upravljanjem dimnikarskih storitev so nezadovoljni občani. Tudi s strani nekaterih, predvsem manjših dimnikarskih podjetij, ravno tako slišimo kritike o tem področjem, ki je resnično neurejeno. Če potegnemo skupni imenovalec, ugotovimo, da je največji problem v tem, da nima država vzpostavljenega nadzora nad opravljanjem teh storitev. Ker seveda ni nadzora, je delo opravljeno nekvalitetno, in še več; dogaja se celo to, da nekateri dimnikarji oziroma podjetja pošiljajo uporabnikom položnice za plačilo storitev, ki jih niso opravili. Bili smo priča primeru, ko je neka gospa dobila položnico za 30 evrov, ki je seveda ni plačala, ker storitev ni bila opravljena, in čez leto dni je bil ta strošek potem preko izvršbe preko 300 evrov. To pomeni, da gre v bistvu za veliko neupravičeno oškodovanje predvsem ljudi, ki so socialno najbolj ogroženi.

Na vprašanje ministru, ali je na področju nadzora že karkoli urejeno, je pač povedal, da se trudi, da bi nekaj uredil in da pričakujejo tudi pomoč Državnega zbora. Zato sem mnenja, da bi bila splošna razprava o tem

področju, kjer bi osvetlili z vseh zornih kotov, v korist tistih, ki bodo te rešitve tudi skušali pripraviti. Zato sem prepričan, da v primeru, da se to podpre, lahko prispevamo k temu, da se to pomembno področje uredi, predvsem pa, da bo primerljivo področjem, ki to stvar opravljajo v drugih državah. Nikjer nimajo zaradi dimnikarjev toliko težav kot ravno v Sloveniji, zaradi neupravičeno podeljenih koncesij. Sedaj je tudi velika težava, da je ta poklic deficitaren, da se ljudje oziroma mladi ne odločajo za ta poklic, ker je to označeno kot nekaj slabega. To ni dobro za naprej, predvsem pa bo tukaj naša varnost, požarna varnost ves čas zelo ogrožena.

Upam, da bo ta predlog podprt. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Glasujemo. Glasovanje teče. Glasovalo je 77 poslank in poslancev, za 31, proti 46.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor dr. Roka Žarniča na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z ravnanjem z odpadki.

Gospod Zvonko Lah, izvolite v imenu poslanske skupine.

ZVONKO LAH: Hvala lepa.

Po programu ravnanja z odpadki naj bi bilo v Sloveniji 15 centrov za ravnanje z odpadki, vendar še do zdaj ne vemo, kje bodo ti centri in koliko jih bo. Ministrstvo za okolje in prostor je najavilo, da bo 10 centrov. Najnovejša vest je, da celo manj, vendar ne vemo ne kje niti v kakšni fazi pripravljenosti so ti projekti. Veliko projektov je tudi v operativnem programu črpanja evropskih sredstev, pa ne vemo, ali bodo ta sredstva počrpana oziroma ti centri zgrajeni. Prihaja tudi do tega, da inšpekcijska služba na Ministrstvu za okolje in prostor izdaja odločbe o zaprtju deponij, tudi za primer, ko ima že dve leti projekt za predelavo odpadkov na ministrstvu, pa ni prišlo še do odobritve tega projekta. Zato se odpadki vozijo gor in dol po Sloveniji, kjerkoli se pač občine lahko dogovorijo za odlaganje odpadkov.

Ker je to tako pereča problematika, bi bilo prav, da se tukaj v Državnem zboru opravi razprava o tej problematiki in končno določi, koliko rabimo deponijskega telesa za odlaganje ostankov predelanih odpadkov in to rešimo do roka, ki smo ga obljubili Evropi.

Občine se same ne morejo dogovoriti in tudi že vložena sredstva v projekte tako propadajo.

Zato bi bilo prav, da se pripravi temeljita analiza na MOP-u in v Državnem zboru opravi razprava o tej tematiki.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Glasujemo. Glasovanje teče. Glasovalo je 82 poslank in poslancev, za 35, proti 45.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V zvezi s predlogom poslanca Marijana Pojbiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetlika ter ministrice za gospodarstvo mag. Darje Radić na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z ukrepi za izboljšanje gospodarske in socialne situacije v Republiki Sloveniji.

V imenu poslanske skupine, obrazložitev glasu, gospod Pojbič.

Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo.

Ker nisem bil zadovoljen z odgovori gospoda ministra za delo, družino in socialne zadeve, invalide ter gospe Radićeve, ministrice za gospodarstvo, sem predlagal, da se o tem vprašanju opravi širša obravnava v Državnem zboru.

Kot sem povedal in kot vemo vsi v parlamentu, imamo v Republiki Sloveniji preko 100 tisoč brezposelnih in to je izjemno alarmanten podatek, ki bi moral dati misliti vsem tistim, ki danes tukaj sedimo v Državnem zboru. Ampak, očitno Vlada Republike Slovenije se ukvarja z vsemi drugimi zadevami in z vsemi, bom rekel, proti temu pomembnemu problemu skorajda nepomembnimi zadevami, namesto da bi reševala in iskala rešitve za ustvarjanje novih delovnih mest, s čimer bi poskušala slovensko državo izpeljati iz te socialne, gospodarske in finančne krize. Poleg tega lahko vidimo, da če gledamo na eni strani 100 ali 110 tisoč brezposelnih, imamo na drugi strani veliko takšnih, ki so zaposleni in po nekaj mesecev ne prejemajo plače, ne plačujejo jim socialnih prispevkov in tako dalje.

To so preveč pomembni problemi, ki bi se jih morala zavedati tudi Vlada in iskati ustrezne rešitve za tako pomembna vprašanja. Vlada se ima čas ukvarjati s tem, kako 250 milijonov evrov dati Grčiji, kako za 250 milijonov zdaj spet dati poročstvo Irski, nikakor pa ne razmišlja, kako rešiti lastno gospodarstvo, lastne državljanke in državljane,

če bi bil ta denar, o katerem govorim, to je preko pol milijarde evrov, vložen v nova delovna mesta in sanacijo podjetij, ker imamo 6 do 7 tisoč podjetij, ki so na robu likvidnosti. In zamislite si, da se zgodi črni scenarij in da ta podjetja in ti zaposleni pristanejo na zavodu za zaposlovanje – kakšna bo situacija v tej državi in kdo bo sploh še tisti, ki bo v tej državi ustvarjal? In ta vlada in tudi ta koalicija bi se morala tega zavedati.

Če želimo to državo izpeljati iz kritične situacije, iz te ekonomske, gospodarske in finančne krize, moramo začeti razmišljati drugače. Ne več samo v tej smeri, da gasimo požare s socialnimi pomočmi, temveč zagotoviti nova delovna mesta, kjer bo prihajal denar v pokojninsko blagajno, zdravstveno blagajno in v državni proračun. Šele takrat, ko bomo brezposelnost znižali na 55 tisoč, kot je bilo 2008, bomo lahko govorili, da je ta vlada na tem področju nekaj storila.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 44.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje Aleša Zalarja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z zakonsko ureditvijo imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča.

Dr. Gorenak v imenu poslanske skupine.

DR. VINKO GORENAK: Ja, seveda. Zelo na kratko.

Zakon ministru za pravosodje jasno nalaga: preveriti mora vse okoliščine in vsa dejstva okoli imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča. Tako pravi zakon. Zakon sicer predvideva dvostopenjsko odločanje. Prvostopenjsko ali bom rekel prvi del odločanja predstavlja odločitev Sodnega sveta in obče seje Vrhovnega sodišča. Ta dva organa sta svoje povedala. Vendar to, kar sta ta dva organa povedala, je mnenje. Minister to upošteva ali pa ne. Minister se je odločil, da bo to upošteval.

Drugi del postopka, ki pa zahteva angažiranje ministra za pravosodje pa je po zakonu, gospe in gospodje, poudarjam, preveriti mora vse okoliščine in dejstva. Kaj pa je minister naredil? Od vsega tega, kar mu zakon nalaga, je naredil naslednje: kandidata je povabil in sta se pogovorila. In v pogovoru je

kandidat, kot je zapisal minister, pojasnil vse stvari, ki jih je želel minister vedeti. Ministra pa absolutno čisto nič ne zanima, kaj pravi ustavni sodnik Zobec, kaj pravijo sodniki Vrhovnega sodišča, še manj ga zanima, kaj pravijo, recimo, tožilci, tisti ki so bili na kraju dogodka. Minister je celo naredil še en korak dlje; šel je in našel vpisnik iz leta 1984, ampak koraka, ki bi ga pa moral narediti po zakonu naprej, minister ni naredil, to pa je; tudi jugoslovanski predpisi so bili jasni, vsi državni organi, ki med seboj poslujejo, hranijo eno kopijo uradnega dopisa. Takrat je bilo to bolj natančno, ko ni bilo takšnih mašin, ko smo pisali nekoliko drugače. To pa pomeni, da bi minister moral poiskati kopijo na koprskem sodišču ali celo koprskem tožilstvu, namreč javil se je tudi tožilec.

No, minister z zakonom določenih nalog ni opravil, v nobenem primeru ni opravil! Poudarjam, to mu nalaga zakon. In ker minister teh nalog ni opravil, o čemer sem ga spraševal v poslanskem vprašanju, je situacija jasna: razčistiti jih moramo tukaj. Mogoče z vašim pritiskom na gumb "za" ob glasovanju, ki glasi ali na kakšen drug način. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine mag. Borut Sajovic, prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

No, jaz pa moram reči, da je minister storil vse, kar je bilo potrebno, zato bo seveda moj glas in pa glas poslanske skupine proti razpravi.

Res me preseneča, kako tiho je postalo na seji mandatno-imunitetne komisije, potem ko je gospod sodnik, kandidat, pojasnil svoj vidik zgodbe in ko je vse, kar je storil, pojasnil tudi naš minister, enostavno ni bilo več dejstev, ni bilo argumentov. Res je pa samo sledeče; najvišja sodna institucija v tej državi, ki ima oblico dela, preveč zaostankov, je že devet mesecev z začasnim vodenjem. In sprašujem se, kakšni so motivi tistih, ki skušajo to neko vedejevstvo namesto korektnega, strateškega, uspešnega dela še podaljševati. Je mogoče komu pravni nered v političnem interesu? Minister je upošteval mnenje Sodnega sveta, minister je upošteval mnenje vrhovne obče seje in seveda tudi podatke in navedbe, ki so bile očitane, podrobno preveril; tako tiste, ki se tičejo zakonodaje, ki se tičejo pravilnikov in seveda vse očitke ovrgel.

Žalosti nas v tej zgodbi, da bi sodna veja oblasti morala uživati izjemen ugled, a so si določene sodne eminece izbrale to za poligon medsebojnih očitkov in obtožb.

Bistveno pa je tisto, da so bile na kraju tega dogodka takrat samo tri osebe in vse te tri osebe so svojo izjavo, kaj se je takrat dogajalo, zapisale, podpisale in za njimi stojijo. Vse drugo pa so seveda politične interpretacije in pa komentarji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu. Prosim za prijavo. Pri tem opozarjam, da ni čas za razpravo, temveč čas za obrazlaganje glasu v zvezi z vprašanjem, temo.

Obrazložitev glasu v svojem imenu dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Seveda bom razpravo o tem podprl. Ponovno pa naj poudarim, ker je tisoč in ena laž, je treba povedati tisoč dvakrat: "Minister svojih nalog ni opravil!" Zakon mu nalaga preveriti vsa dejstva in okoliščine. Ne samo, da ni opravil pogovorov z ustavnimi sodniki in vrhovnimi sodniki ter tožilci, bil je tako malomaren, da ni opravil niti pogovora s tistimi, ki so na kraju bili – bodimo objektivni – tajnica in tožilec. Tudi tega ni opravil. Zato je vse zagovarjanje ministra povsem odveč. Poudarjam, povsem odveč. Tudi na Mandatno-volilni komisiji, ko smo o kandidatu razpravljali, opozicija ni izgubila nobenega tempa in nobene volje ob tem, ko je kandidat predstavil dve priči. Nasprotno, jaz sem koalicijo in ministra tudi javno pozval, "gospod minister, dajte te ljudi vendarle soočiti, bodite pošteni, soočite tiste, ki so proti kandidatu, in tiste, ki so za kandidata." Nobenega vprašanja. Vendar, poudarjam, minister nalog ni opravil. To ni prvič, da jih ni opravil. Minister te naloge opravlja zelo vestno in odgovorno, recimo, v primeru zemljiške knjige, o čemer bom govoril v nadaljevanju, kadar je treba poskrbeti za žepe, gospod Sajovic, tajkunov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Gorenak, minister vam ne more odgovarjati in polemika z njim ni umestna. Sicer pa se vprašanje glasi v zvezi z zakonsko ureditvijo imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča – z zakonsko ureditvijo imenovanja, ne konkretnim imenovanjem.

Obrazložitev glasu, Ivan Grill.
Prosim

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Tudi sam se pridružujem mnenju, da v odgovoru ministra Zalarja še daleč ni bilo pojasnjeno tisto, čemu je bilo vprašanje namenjeno. Tudi vsi tisti postopki, ki jih je navajal, da so bili opravljeni, so

neverodostojni. Strinjam se s tistimi, ki pravijo, da bi sodna veja oblasti morala biti cenjena oziroma imeti ugled v Sloveniji med ljudmi, vendar bo ravno s tem, kar se počne z imenovanjem takšne osebe na takšen položaj, ta ugled še toliko bolj okrnjen.

Ni res, da je, ko se je razpravljalo o tej osebi, opoziciji ob njegovi predstavitvi zmanjkalo besed in volje za razpravo. Bila je pozna ura po celem dnevu razprave in namenoma je bila ta razprava pomaknjena v pozne večerne ure, ob enajstih zvečer oziroma ob polnoči, in zagotovo ni bilo smiselno, da bi sami sebe prepričevali. Zato takšno osebo, ki je nasprotovala slovenski osamosvojitvi, takšno osebo, ki je sodelovala pri prikrivanju največjih kršitev človekovih pravic in ki skuša sedaj to zanikati, ni primerna oseba, ki bi v skladu z zakonodajo lahko zasedala tako pomemben položaj. In prav bi bilo pred njegovim imenovanjem tudi takšno razpravo opraviti v Državnem zboru, da se razjasni, razčisti, ali so bili postopki opravljeni v skladu z zakonodajo, in da se na podlagi tega tudi odločimo in razblinimo vse tiste dvome, ki jih je v slovenskem prostoru veliko. V nadaljevanju bo seveda nekoliko bolj podrobna razprava o tem in bomo lahko ponovno proučili, ali je takšno poslansko vprašanje umestno in bi bilo prav, da se o njem tudi razpravlja.

Zato bom seveda glasoval za to, da se opravi ta splošna razprava. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda – druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zemljiški knjigi, redni postopek. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Prehajamo na odločanje o amandmajih.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 23. členu. Pri tem opozarjam, vsi vloženi amandmaji Poslanske skupine SDS so vsebinsko povezani. Če ta amandma ne bo sprejet, postanejo ostali amandmaji istega predlagatelja brezpredmetni.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak.
Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Seveda bom govoril v celoti, zaradi tega, ker so pač ti amandmaji povezani. Poglejte, pravkar me je klicala gospa, ki pravi 28 centov sem plačala za obrazec za vpis v zemljiško knjigo. Naši amandmaji so namreč povezani prav s to zadevo. Zakaj to govorim? Iz temeljnega razloga, ker vpis v zemljiško knjigo danes je mogoč tako, da ga lahko vložijo vsaki državljan. Vsak državljan, ki je končal osnovno šolo, lahko piše tudi tiskane črke, veste, tudi tisti je to sposoben narediti, izpolni obrazec, priloži ustrezne dokumente, gre na zemljiško knjigo in reče, "prosim, vpišite mojo nepremičnino v zemljiško knjigo". Potom 12-ih evrov sodne takse je to tudi mogoče narediti, se pravi, 12 evrov in 28 centov. Govorim o tisti najnižji vsoti. Kaj predlaga koalicija in kaj predlagajo naši amandmaji – v katero smer gredo naši amandmaji? Koalicija je v zakonu sicer predlagala elektronizacijo. Podpiramo sto na uro, mi smo s tem začeli. Vlada pred nami je to začela, torej dobro je, da nadaljujete. Ampak ne podpiramo pa tistega dela in tukaj smo vložili amandmaje, ki pravi, da posameznik, individuuum ni več toliko sposoben, da bo ta obrazec za 28 centov, o katerem sem govoril, izpolnil. Ne, zakon pravi, da so Slovenci tako neumni, da tistih nekaj stavkov ne znajo izpolniti, zato jih zakon napotuje na odvetnike in notarje. V prvi vrsti na notarje, tudi na odvetnike. Protestirala je večina slovenskih občin, tudi Mestna občina Ljubljana. Protestiralo je Združenje občin, namreč tudi občine niso upravičeni predlagatelji, kot da one tega ne znajo, ob kopici pravnikov, recimo v Ljubljani. Ne. Zakon to prepušča notarjem in odvetnikom. Ta posel bo opravljalo okoli 300 ljudi. Strokovnjaki, ki se s tem ukvarjajo, so jasno izračunali – od 10 do 30 milijonov evrov. Namreč, nihče nima natančnega podatka, ampak vzemite katerokoli cifro ali 10 ali 30 milijonov evrov.

Gospa in gospodje, naši amandmaji gredo v smeri, da ta denar ostane v žepih slovenskih davkoplačevalcev. Z amandmaji želimo doseči to, da ta denar ostane našim državljanom. Zakon, o katerem pa bomo glasovali v nadaljevanju, pa je tisti, ki pravi, "izpulimo revnim ljudem 10 do 30 milijonov in jih dajmo kartelu, ki se imenuje pravniški kartel, notarsko odvetniški kartel ali kakorkoli". Prav je, da te amandmaje podprete, sicer delujete proti tem našim ljudem. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 42.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem so tudi ostali amandmaji k 39. in 54. členu postali brezpredmetni. Zato smo zaključili z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo**. Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa vsem tistim, ki sem vas prepričal. Namreč rezultat je bil 38 za moj predlog in 42 proti. Izpisek si bom lahko natančno ogledal nekoliko kasneje. In verjetno...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu.

DR. VINKO GORENAK: Ja, ja. Saj bom tudi vaše ime pogledal. Seveda vas prosim tudi v nadaljevanju, da podprete padec tega zakona. Skratka, da glasujete proti temu zakonu kot takemu, ki je protiljudski zakon. Ne more biti drugega, kot protiljudski zakon. Če jemlje od 10 do 30 milijonov evrov Slovincem in Slovenkam, našim državljanom, in jih daje nekaj sto ljudem, ki so tako ali tako že zdavnaj več kot prebogati, to so pa odvetniki in notarji. Torej pozivam vas, da tako kot naša poslanska skupina, vržete ta zakon, skratka glasujete proti temu zakonu. Mi bomo glasovali proti temu zakonu. Veste, nobenega problema ni, tudi v opoziciji lahko spišemo ali pa ministrstvo lahko spiše vse tiste dobre člene in spremembe zakona, mislim na elektronizacijo, in ta zakon imamo lahko sprejet tudi na decembrski seji ali najkasneje januarski. Vendar vas prosim, da ne vlečete, zaboga, iz žepov, ki so prazni, kjer ni nič, pa še segate v te prazne žepe. Ja komu, zaboga? Prosim vas, še tistih par glasov, ki manjka, vzremo ta zakon, sprejmimo zakon, ki bo v korist naših ljudi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu. Še kdo? Torej prosim za prijavo. Obrazložitev glasu v svojem imenu Miran Potrč.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prav bi bilo povedati, da smo o vprašanju o zakonu v zemljiški knjigi temeljito in mnogokrat razpravljali na matičnem delovnem telesu. Jaz osebno bom glasoval za zakon, ker sem trdno prepričan, da so trditve o zakonu in o posledicah zakona neresnične. Že danes je vsak, ki je želel vložiti zemljiško knjižni predlog, moral imeti notarsko overjen dokument, ki ga je predložil. Že sedaj je zato, da je pri notarju dokument overil, moral plačati takse. Takse za vlogo se zdaj spreminjajo in to navzdol. Nam je minister za pravosodje zagotovil, da bo večina taks, razen izjemoma za najnižjo kategorijo, za vse nižja, kot bi bila po veljavnem zakonu. Povrhu tega je nujno zagotoviti notarsko vlogo zaradi tega, ker so samo notarji povezani z zemljiško knjigo na ta način, da se lahko vloge vlagajo v elektronski obliki. Da se bo zemljiška knjiga vodila v elektronski obliki, je ta Državni zbor sklenil na predlog prejšnjega ministra, že pred, mislim, da cirka petimi leti. Od takrat naprej bi morala biti zemljiška knjiga vodena in vse vloge elektronsko oblikovane. To ni mogoče delati drugače kot na predlog, kakor je sedaj pripravljen.

In še dve stvari je treba povedati. Uveljavitev zakona za vloge za prepoved vlog občanov bo začela stopiti v veljavo čez 3 leta. V tem času se lahko vse, kar neresnično trdi opozicija, preveri in ugotovi, ali je res, in čez 3 leta bo začela veljati tudi določa, da občine same ne morejo vlagati vlog zoper kar so se pritoževale in v tem času lahko skupaj oblikujejo tudi pravobranilce, ki imajo ne samo državni pravobranilec, ampak tudi medobčinski ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu, mag. Branko Grims.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem lep pozdrav!

Spoštovani, glasoval bom proti, kajti redko se zgodi, da bi tolikšno število lokalnih skupnosti, tolikšno število občin povzdignilo svoj glas zoper ta zakon, kot je bilo to v tem primeru. Že samo iz mojega okraja, občina Cerklje iz Gorenjske, še več drugih in ne boste verjeli, da tudi občina Jesenice, katere župan sedi v vrstah koalicije. Argumenti, ki so jih našli, brez dvoma držijo. Na nekatere je bilo dano pojasnilo. Na vse niti slučajno ne. Še več. Na nekatere se niti poskušalo ni odgovoriti, niti se ni prisluhnilo predlogom za rešitve, ki smo jih ponudili v SDS. Zakaj se tako ravna, ne vem, toda dejstvo je, da se preveč lahkotno posega v žepe občank in

občanov, ki so že sedaj v težavah zaradi slabega gospodarskega stanja, h kateremu je nesebično pripomogla tudi vaša vlada s svojo mlahavostjo, neodločnostjo, z odsotnostjo ukrepov. Sedaj pa te ljudi še dodatno obremenjevati. In argument, ki je bil malo prej predstavljen, da to lahko storijo samo notarji, to seveda ne drži, saj poteka vendar tudi e-projekt opreme sodišč in ravno tako bi lahko vnesli to tudi na sodiščih. To se pravi, gre izključno za to, da se želi nekomu dati neko dodatno možnost zaslužka na račun vseh ostalih.

Proti temu bom glasoval.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ponovno odpiram prijavo. Obrazložitev glasu v svojem imenu Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa.

Jaz zakona o zemljiški knjigi ne bom podprla. Že ob prvi obravnavi smo opozorili na nekatere pasti. Strinjala sem se s tem, da je potrebna digitalizacija, vendar pa so obstajali in so določeni pomisleki, ki vodijo v to, da se enostavno preveč hiti. Jaz pri tem opozarjam, da v sosednji Avstriji že 10 let vodijo dvojni sistem, tako v obliki papirologije, kot tudi digitalizirani obliki. Očitno se zavedajo, da ob tem obstaja določena nevarnost. In jaz menim, da je zemljiška knjiga ena redkih stvari, ki v tej državi dobro deluje, je ažurna, je postavljena tako, kot je treba. Bojim se, da bodo te spremembe povzročile težave in so premalo domišljene. Ne strinjam se z odvzemanom krajevne pristojnosti pri hrambi. Obenem pa tudi menim, da me zelo težko prepriča argument, da bo hramba, ki jo bodo odslej imeli kot pooblastilo notarji, za državljane resnično brezplačna. Opozorila, ki prihajajo tudi z notarskih vrst, so resna. Opozorila, ki prihajajo od ljudi, ki to doslej opravljajo na sodiščih, so tudi resna, smo jih prejeli veliko. In zato me enostavno to hitenje ne prepriča. In se mi zdi, da lahko povzroči veliko škode.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu Matjaž Zanoškar. (Se odpoveduje.) Obrazložitev glasu Breda Pečan.

Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala lepa.

Vse kaže, da v Državnem zboru nekateri ljudje ne vedo, kakšne amandmaje smo sprejemali v drugem branju pri tem zakonu. Namreč, notarji niso več zadolženi za arhiviranje, hrambo teh dokumentov, ampak se

šteje skenirani dokument, ki pride na zemljiško knjigo, kot original in notar ne hrani več dokumentov, ampak jih preda stranki takrat, ko je zemljiškoknjižni vpis pravnomočno izveden. Se pravi, ali zavrnen, ali sprejet, ali kakorkoli že, da ne bomo komplicirani.

Rada bi nekaj drugega povedala. Da smo ne samo na odboru za notranjo politiko, kjer jaz pač nisem prisotna, ampak tukaj v tej dvorani Državnega zbora vsaj dvakrat poslušali zelo argumentirano razlago, zakaj sploh ta zakon sprejemamo. Da s tem zakonom, ki se je začel v predpreteklem mandatu, na katerem je v preteklem mandatu Ministrstvo za pravosodje in Vrhovno sodišče, ki je zadolženo za digitalizacijo vseh sodnih postopkov, ne samo zemljiške knjige, opravljalo določene aktivnosti, ki so danes pripeljale do tega, da se ta digitalizacija izvede v celoti. In ne razumem, da človek, ki pride k notarju zato, da mu ta overi pogodbo pogodbo ali naredi notarski zapis pogodbe, in jo potem na licu mesta skenira in pošlje na zemljiško knjigo, se pravi, da temu človeku ni treba notarsko overjene pogodbe vzeti v roke, se usesti v avto, na avtobus ali vlak, iti do zemljiške knjige in potem tam tisti vpis izvesti, ampak to namesto njega naredi notar za manjši denar, kot je do zdaj plačeval. Za manjši denar. In isto velja tudi za občine.

Jaz bom seveda glasovala za zakon.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Obrazložitev glasu Ivan Grill.

Prosim.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Značilnost Ministrstva za pravosodje v tem mandatu je v tem, da vsak zakon, ki ga vloži v proceduro in ko je sprejet, pomeni, da se morajo državljanke in državljani prijeti za žepe, ker jim dodatno izpuli evre. Tudi ta zakon je eden izmed teh. Res je, da so v tem zakonu tudi neke rešitve, ki so bile zastavljene že v prejšnjem mandatu, to je predvsem elektronicizacija, da se določeni postopki poenostavijo, predvsem pa, da so hitrejši. Vendar se je ob tem porodilo toliko dodatnih idej, kako ljudem še dodatno pobrati denar, da je ta zakon povsem iznakažen. Tukaj razlagati, da bo na ta način za naše porabnike stvar cenejša, to preprosto ne drži. To je povsem enako, če se spomnimo, ko smo pred petimi leti ukinjali tako imenovane obvezne nalepke. Tudi takrat je bil vik in krik, koliko bo takšne škode, pa se je povsem jasno ugotovilo, da so bile nalepke takrat izključno v korist nekaterim izbranim posameznikom. In tudi ta zakon zdaj daje predvsem privilegij in korist tam, kot smo slišali, 200 do 300 odvetnikom in notarjem, ki

bodo na ta način lahko neupravičeno služili. Zakaj onemogočiti vsem tistim, ki so kvalificirani, ki so strokovno usposobljeni, da bi takšne storitve opravljali...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir in pozornost v dvorani.

IVAN GRILL: Toliko kritik s strani občin, stroke, nepremičninskih posrednikov in ne nazadnje tudi tistih, ki se na to stvar strokovno spoznajo, povsem jasno kaže, da je ta zakon zagotovo korak nazaj, in bi bilo res najbolje, da se ta zakon zavrne, da se stakne glave skupaj in da se v nekem res doglednem času poišče samo tiste rešitve, ki bodo naredile korak naprej.

Zato bom seveda glasoval proti temu zakonu.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu dr.

Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Še dodatno. Proti temu zakonu je treba biti, absolutno iz razlogov, ki sem jih povedal in še naslednjih. Poglejte, skupnost občin je bila proti, posamezni župani tudi, kot poslanci, so bili proti, pa še vedno govorimo in zavajamo naše ljudi, ko govorimo o tem, da že danes imajo notarji te dokumente v rokah. Ja seveda jih imajo, saj morejo overiti pogodbe. Toda elektronicizacija sodišča in govoriti o tem, da smo mi začeli ta projekt – ne bo držalo. Ta projekt elektronicizacije je začela že prejšnja vlada in se je nadaljeval pri nas. In danes se nadaljuje. Saj mi to pozdravljamo, ni nobene težave. Sodišča morajo iti z elektronicizacijo naprej. Ampak glejte, zakaj smo proti temu zakonu? Ker je koalicija k temu pametnemu in dobremu delu, ki se mu reče elektronicirati zemljiško knjigo, pritaknila – kaj? Mačka v žaklju, ki se mu reče, "izpulili bomo 10 do 30 milijonov evrov in jih dali odvetnikom in notarjem". Vidite, to je problem! In ne govoriti, da ni res. Res je še nekaj. Nobeden od notarjev – seveda če vzamete samo tisto tarifo, ki je zdaj predpisana, potem bo ceneje – mislite, da bo notar to zastonj delal, da bo zastonj skeniral, da bo zastonj pošiljal?! Niti slučajno, saj notarji niso od muh in niso verjetno plačani od lufta ali kaj jaz vem česa. Zaračunali bodo manipulativne stroške, takšne stroške, tiste stroške, one stroške. Normalno, da jih bodo zaračunali, poleg tiste sodne takse, ki je uradno za, saj veste kaj, kot bi prijel strup

za podgane. Saj to ni res, ne farbajte ljudi! Vrzimo ta zakon. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu, Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Zopet gre za – to sem že zadnjič v razpravi rekel – zakon, ki je v večini členov po vsebini dober, ima pa nekatera določila, ki se rada pojavijo pri večini zakonov, ki enostavno niso sprejemljiva. Seveda ne gre za to, kdo zna to delo opraviti, predvsem je pomembno, kako varen je postopek. Ta postopek je zagotovo občutljiv, zato mora biti stoddostno varen. In nisem prepričan, da bo vsa ta digitalizacija postopka res prinesla izredno varen postopek.

Drugi problem, ki se mi pri tem pojavlja, tudi do neke mere razumem. V kar nekaj zakonih v prejšnjem obdobju, torej v zadnjih nekaj letih, smo odvzeli nekaj monopolnih pooblastil, predvsem notarjem, in razumem, da je treba nekatera monopolna pooblastila zopet dati nazaj, pač neka druga, če smo nekatere stvari vzeli. Zadnjič sem slišal nek podatek v razpravi, da če bi to delali samo notariji, bi v povprečju zaslužili dodatno pri teh opravilih še 20 tisoč, mislim, da je bila ta številka omenjena, 20 tisoč evrov letno. To se pravi, nek drobiž, 20 tisoč letno bo dobil vsak notar v povprečju. Mislim, da bi bil marsikateri naš delavec, marsikateri naš zaposlen zadovoljen, če bi dobil, ne dodatno, ampak če bi dobil 20 tisoč evrov letno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 36.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda – tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, redni postopek. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili,

da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 27.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda – obravnava Predloga resolucije o spremembah in dopolnitvah Resolucije o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker k predlogu resolucije matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu resolucije.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda – obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozihi, skrajšani postopek. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo.

V poslanski skupini smo že ob predstavitvi stališča povedali, da bomo glasovali proti takšni vsebini.

Z odločbo Ustavnega sodišča je bilo ugotovljeno neskladje z zakonom. S predlogom sprememb se to nadaljuje in se ne odpravlja. Gre pravzaprav za uvedbo direktive, ki je zahtevala, da se ciljna skupina delavcev uvrsti leta 2007 na enako pozicijo, kar se pa seveda ni zgodilo vsem mobilnim delavcem

enako. Odpravilo se je neskladje in uredilo z uskladitvijo evropske zakonodaje tistim delavcem, ki vozijo na daljših relacijah, medtem ko se mobilnim delavcem, torej voznikom avtobusa, ki vozijo na krajši razdalji od 50 kilometrov, to ni zgodilo. Zato je seveda temu nasprotoval tudi sindikat voznikov, ki je velikokrat prosil tudi predlagatelja, da bi to neskladje odpravil, kar se pa ni zgodilo. Če je to področje primerno urejeno za skoraj vse delavce v Republiki Sloveniji, potem ne bi delavci v linijskih prevozih potnikov krajših od 50 kilometrov bili nekaj posebnega in prikrajšani za tisto, kar jim gre tudi iz vsebine delovnopravne zakonodaje, torej iz Zakona o delovnih razmerjih.

Kot smo napovedali, bomo v poslanski skupini glasovali proti takemu zakonu z obrazložitvijo, da se ne odpravljajo tiste ustavne kategorije, ki so neuskklajene z zahtevo, da bi se ta nesorazmerja odpravila. Ostajajo naprej in zato bomo v poslanski skupini glasovali proti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 27.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda – tretjo obravnavo Predloga zakona o soglasju in poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 297,811 milijonov evrov v okviru rednega postopka. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 34.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in s tem zaključujem točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda – tretja obravnavo Predloga zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, v okviru rednega postopka. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 27.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda – prva obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS, dr. Peter Verlič.

Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa.

V naši poslanski skupini bomo seveda podprli predlog sklepa, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, saj smo tudi predlagatelji sprememb zakona.

Naj obrazložim, zakaj. Prvič, zato, ker s predlagano spremembo izenačujemo termin vmesnega in primestnega potniškega prometa, s čimer močno izboljšujemo kakovost in dostopnost javnega potniškega prometa, zlasti v dveh največjih mestih: v Ljubljani in Mariboru, kjer se opravi kar 80 % vsega javnega potniškega prometa. S to izenačitvijo omogočimo, da mnoge primestne občine dobijo kakovosten prevoz v prestolnico in v drugo največjo prestolnico, s čimer se pravzaprav mestni potniški promet razširja v korist širših regij Ljubljane in pa Maribora.

Drugič, s tem zakonom, s temi spremembami se omogoči možnost sofinanciranja iz državnega proračuna in drugih virov. Namreč, če želimo, da postane mestni promet bolj privlačen za potnike, da ga lahko uporabljamo, mora biti seveda dostopen s ceno. S to možnostjo seveda omogočimo,

prvič, mestnim proračunom in pa proračunom primestnih občin lažje prihodke, se pravi manj odhodkov, potnikom pa primerno ceno. In kot tretje, odpravljamo diskriminacijo, ki se je nedavno zgodila v Ljubljani, da so bili recimo dijaki, ki so v Ljubljani in stanujejo v Ljubljani, seveda v boljšem položaju kot tisti, ki se vozijo iz primestja, kajti za njih je veljala nižja cena, za ostale pa višja cena. S tem, ko je treba pridobiti soglasje direkcije, preden se zgodijo take spremembe, se ta diskriminacija odpravi. Vsi poslanci, ki smo razpravljali v tej dvorani, koalicijski in seveda tudi mi smo se strinjali, da je zakon po vsebini dober. Ni bilo argumenta, ki bi govoril v korist, da se ga ne podpre. Zakon je dober in zato predlagam, da ga seveda podpremo. Kajti edini argument Vlade, ki je bil, zakaj ne podpira je to, da pripravlja nek zakon o integriranem javnem potniškem prometu, ki ga pa čakamo dve leti. Podprimo tega. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v svojem imenu. Še kdo? Alenka Jeraj.

Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala.

Jaz bom seveda naš predlog zakona podprla. Žal mi je, da predlagatelj spet ni pravi, ker smo predlagatelji v SDS, je očitno zakon že vnaprej obsojen na to, da ne bo sprejet. Kar moti, je predvsem to, da Vlada ponovno eno leto po tistem, ko je že rekla, da takega zakona ne more sprejeti, ker nimamo uvedenih pokrajin – od takrat ni seveda naredila nič – in ima sedaj isti izgovor, zakona ne moremo sprejeti zato, ker nimamo pokrajin. Čeprav je ravno največja koalicijska stranka glavni krivec, da jih nimamo in tako daleč, kot smo bili z njimi v prejšnjem mandatu, najbrž kmalu spet ne bomo, ker se v bistvu na tem področju popolnoma nič ne dela. Pa vseeno, morda smo koga le prepričali, da bi z zakonom, če bi ga podprli, vsaj dali priložnost, da se o teh stvareh pogovarjamo na Odboru za promet in še kje. Morda bi lahko prišli do neke skupne rešitve, ki bi pomenila zelo pomemben doprinos za vse tiste občine, ki so na meji z mestnimi občinami, predvsem z Ljubljano. Namesto, da zapravljamo denar in uničujemo kulturno dediščino z gradnjo garaž, bi raje podaljšali proge mestnega prometa in zmanjšali promet v mestu. Tako delajo vsa evropska mesta, razen Ljubljane. Tukaj je vedno nekaj posebnega in na repu, kljub temu, da so zaradi tega Ljubljančani obsojeni na zelo slab zrak, na bistveno slabše okolje. Vsi skupaj bomo pa na koncu plačevali še kakšne kazni

zaradi tega. Ampak očitno to nekaterih ne moti.

Jaz bom glasovala za zakon, predlagam, da tudi drugi glasujete tako in na Odboru za promet opravimo razpravo o tem, na kakšen način bi lahko uredili promet v primestnih občinah.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 46.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ratifikaciji Protokola o spremembi Protokola o prehodni ureditvi, ki je priložen pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejel nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA POTRDIŠČENJE URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU, URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O TROŠARINAH IN URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O BANČNIŠTVU.**

Uradna prečiščena besedila je pripravila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in jih zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o zavarovalništvu.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o trošarinah.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o bančništvu."

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Najprej bomo obravnavali **Predlog sklepa o imenovanju predsednika in članov Upravnega odbora Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil Jože Tanko. (Ne bo.) Stališče Poslanske skupine LDS ne bo predstavljeno. Želijo razpravo poslanci? Prijavil se je mag. Andrej Vizjak. Želi razpravljati?

Prosim. Pripravi naj se Dušan Kumer.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani!

Govorimo o zelo pomembnem skladu, skladu o razgradnji nuklearke. Torej, ta sklad je bil tarča številnih apetitov, predvsem večkrat omenjene stranke, ki dela ta tako imenovani oranžni cunami v slovenski energetiki. Številna delovna telesa tega parlamenta so bila podvržena ambicijam, da bi zamenjali direktorja sklada za razgradnjo nuklearke, predvsem zaradi apetitov po vodenju tega sklada, ki upravlja s približno 150 milijoni evrov. Ker se to ni dalo doseči, je bila diskreditirana bivša predsednica upravnega odbora, vrhunška jedrska strokovnjakinja gospa Romana Jordan Cizelj, evropska poslanka. Zgodilo se je še več, postavljen je bil novi upravni odbor, ki ga je pravzaprav postavila ta koalicija. Tudi ta upravni odbor je dobil nalogo iz oranžnega energetskega

kabineta, direktorata, po odstavitvi direktorja Sklada za razgradnjo nuklearke in tudi temu novo postavljenemu odboru se je to uprlo, ker je bilo, enostavno povedano, to eden največjih nesmislov. Še več, bivšemu direktorju se je iztekel mandat in na njegovo izpraznjeno mesto so se prijavili kandidati, ki jih je novo postavljeni upravni odbor ocenil, da niso ustrezni, zato je predlagal Vladi vedejstvo sedanjemu oziroma takratnemu večkrat rušenemu direktorju Sklada za razgradnjo nuklearke. Vlada je zavrnila predlog svojega upravnega odbora in protizakonito postavila vršilko dolžnosti, ki tudi sicer ni izpolnjevala pogojev za vodenje tega sklada. Sedaj postavljamo novo-stari ali staro-novi upravni odbor sklada, ki je presešel, hvala bogu, te kadrovske igrice gospoda Kopača in verjetno tudi gospoda Golobiča v ozadju. Mislim, da bo ta upravni odbor moral ščititi predvsem namensko trošenje denarja sklada, torej da bo šlo prvenstveno za razgradnjo nuklearke in ne za razgradnjo Vlade ter da bo šlo prvenstveno tudi za smotno financiranje skladišča radioaktivnih odpadkov, čeprav se tudi tam ne odvija vse, kot bi se lahko.

Spoštovani, sam osebno bom podprl ta predlog. Verjamem pa, da bodo kreatorji tega oranžnega kadrovskega cunamija poskrbeli, da bo vladni delegat v tem upravnem odboru pravi in bo nadalje spotikal ter ogrožal korektno delovanje tega sklada.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Žal ne morem razpravljati. Mogoče ste pa mene prepričali, da ne bom glasoval za ta sklep.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v upravni odbor Sklada za financiranje razgradnje nuklearne elektrarne Krško in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz nuklearne elektrarne Krško za predsednika imenuje Dimitrij Marjanovič, za člana pa mag. Gregor Božič in Meri Kelemina.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo.

V naši poslanski skupini se strinjamo, da gre za pomemben sklad; že njegova velikost je ta, ki nas v to lahko prepriča. Zato je še posebej pomembno, da sedijo v organih tega sklada ljudje, ki so za to usposobljeni. Mogoče se komu zdi oziroma mu njegova podzavest pravi, da gre za sklad za razgradnjo Vlade, in tudi prejšnji vodstveni organi so tako z njim gospodarili. Vemo, da je pridelal v enem letu 40 milijonov evrov minusa in da so njegove naložbe segale do takšnih in

drugačnih potez, ki so se tako ali drugače slabo končale na finančnih trgih. Zato bi se nam zdelo nujno, da to zasedejo kompetentni ljudje, pri čemer pa ni nujno, da so tudi imetniki kakšnih strankarskih izkaznic. Nobeden od predlaganih treh članov ni član naše stranke. Se pa med temi tremi predlogi najde tudi, denimo, šivilja. Mi srčno upamo, da ima ona kot hobi še kakšna druga znanja, da bo lahko vodila ta sklad. Podobno kot ste že sami ugotovili, gospod predsednik, bomo v Poslanski skupini Zares težko podprli tovrsten predlog. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.
(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o spremembi Sklepa o imenovanju članov Sveta fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-voliilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se pod številko 7 razreši član Sveta fundacij za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji Jaroslav Kalan, za člana pa se pod številko 7 imenuje mag. Andraž Kopač. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.
(za je glasovalo 79.) (Proti nihče)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Preden grem naprej, vas prosim samo za soglasje, ker gre za sestavo ene od preiskovalnih skupin, da pravzaprav ne berem cele preiskovalne skupine, ampak samo začetek.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o sestavi o imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Državnega zbora za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma zlorabe uradnega položaja nosilcev javnih funkcij z namenom vplivati na izid volitev v Državni zbor leta 2008, in v zvezi s Patrio.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-voliilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembah in

dopolnitvah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.
(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Obvestila Okrajnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, v zvezi z obtožnim predlogom zoper poslanca Državnega zbora.

Obvestilo je v obravnavo zboru predložilo Okrajno sodišče v Ljubljani, Kazenski oddelek. Obvestilo je obravnavala Mandatno-voliilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru predložila poročilo s predlogom sklepa.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-voliilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrajnega sodišča v Ljubljani, Kazenski oddelek, opravilna številka IV K59798/2010 z dne 11. 10. 2010 po vloženi obtožni predlogu opravilna številka KT0554/06 zoper poslanca Državnega zbora Zmaga Jelinčiča Plemenitega zaradi kaznivega dejanja zbujanja sovraštva, razdora in nestrpnosti, ki temelji na kršitvi načel enakosti po prvem odstavku 300. člena Kazenskega zakonika, ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora Zmaga Jelinčiču Plemenitemu in dovoli vodenje kazenskega postopka. Na podlagi 267. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti 2.
(za je glasovalo 73.) (Proti 2)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti.

Poslanec Andrej Magajna je izstopil iz Poslanske skupine SD, zato se je Državni zbor na podlagi 200., 201. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznanil z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da je poslancu Andreju Magajni prenehalo članstvo v Poslanski skupini Socialnih demokratov. Zaradi prenehanja članstva v Poslanski skupini Socialnih demokratov, preneha Andreju Magajni funkcija podpredsednika Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti.

In drugi: Poslancu preneha funkcija z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Andreju Magajni se zahvaljujem za opravljeno delo podpredsednika te komisije.

Prehajamo na obravnavo Sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije podpredsednika Odbora za gospodarstvo.

Poslancu Viliju Rezmanu je prenehal status nepovezanega poslanca, zato se Državni zbor na podlagi 200., 201. in 212. člena Poslovnika Državnega zbora seznanil z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da je poslancu Viliju Rezmanu prenehal status nepovezanega poslanca. Zaradi prenehanja statusa nepovezanega poslanca preneha Viliju Rezmanova funkcija podpredsednika Odbora za gospodarstvo. Poslancu preneha funkcija z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Tudi njemu se zahvaljujem za opravljeno delo.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o imenovanju podpredsednika Odbora za gospodarstvo.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Poslanska skupina nepovezanih poslancev. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za podpredsednika Odbora za gospodarstvo imenuje Vili Rezman, Poslanska skupina nepovezanih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet in gospodu Viliju Rezmanu želim uspešno delo.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o razrešitvi predsednika in podpredsednika ter imenovanju predsednika in podpredsednika Komisije za narodni skupnosti.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Komisija za narodni skupnosti. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Komisiji za narodni skupnosti razrešita predsednik Lázsló Göncz, poslanec madžarske narodne skupnosti, in podpredsednik Roberto Battelli, poslanec italijanske narodne skupnosti, ter se za predsednika imenuje Roberto Battelli, poslanec italijanske narodne skupnosti, za podpredsednika pa Lázsló Göncz, poslanec madžarske narodne skupnosti.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo Predloga sklepa o imenovanju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda Poslanska skupina SDS predlaga, da se na podlagi prvega odstavka 74. člena Poslovnika Državnega zbora razprava in odločanje o tej točki preloži na eno izmed naslednjih sej zbora. Predlog ste prejeli z dopisom z dne 18. novembra 2010. Želi besedo predstavnik predlagateljev predložitve zadeve?

Gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Državni zbor in tudi slovenska politika sta pred odločitvijo, ali si vzeti čas in argumentirano preučiti, zavrniti ali pa potrditi vse pomisleke, ki so bili izrečeni proti kandidatu za predsednika Vrhovnega sodišča Masleši. Tu gre za trditve ustavnega sodnika Jana Zobca, nekaterih vrhovnih sodnikov, drugih sodnikov in pravnikov in proti katerim tudi minister Zalar ni predložil nikakršnih dokazil. Ali pa bomo nadaljevali brezbrizno politično, vehementno in v skladu s predosamosvojitveno revolucionarno prakso postopkov imenovanja predsednikov tudi Vrhovnega sodišča in se bo izpeljalo to imenovanje na način, ko se bodo ohranili vsi sumi in bo sodba oziroma glasovanje v tem primeru izrečeno v dvomu. Če gremo po tej poti, bodo na bodočega predsednika tega sodišča, na Vrhovno sodišče samo in na sodstvo v celoti padle temne sence neverodostojnosti. V tem primeru je odprtih veliko stvari. Na primer, ni pojasnjen odnos kandidata do slovenske osamosvojitve, o čemer so pisali nekateri, ki so z Maslešo delili sodne hodnike, to se pravi, so bili njegovi sodelavci. Ni bilo in ni pojasnil v zvezi z izrekom zadnje smrtne kazni v Sloveniji, ki jo je kandidat Masleša izrekel duševno prizadeti osebi. Prav tako niso pojasnjene zadeve v zvezi s sodelovanjem kandidata v verifikacijskih komisijah, ki so opravljale ogled umorjenih pribežnikov na zeleni oziroma na najbolj odprti meji v vzhodni Evropi. Človekove pravice so se v primerih nezakonitih pobojev drastično kršile, saj so pribežniki namesto denarne ali kratke zaporne kazni za prekršek dobili usodni graničarski metek v čelo ali v druge vitalne dele telesa. Minister se je v teh postopkih in obravnavah izgovarjal na vpisnike, ki naj bi ga za konkretni primer dobil v sodnem arhivu. Povedal je celo datum, uro odhoda, uro prihoda. Ni povedal pa bistvenega, kaj je v teh vpisnikih tudi zapisanega. Tudi ni povedal, kakšne postopke

je kandidat Masleša sprožil kot sodnik, ali kot državljani. O tem popolna tema. Minister se ni potrudil, da bi za odpravo sumov poiskal gradiva ali v arhivih drugih ustanov, ne doma, ne v tujini in ne v civilnih in tudi ne v vojaških arhivih. Tudi predsednik Vlade, na katerega je bilo naslovljeno pismo, se ni odzval, tudi že večkrat, pokazal je pravo ignoranco celo pri temeljnih odločitvah, kot je ta. Zato predlagamo, da naš predlog podprete. Hvala lepa.

PRESENDIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi besedo predstavnik Mandatno-volilne komisije, ki je predlagateljica sklepa? Ne želi. Želi besedo predstavnik Vlade? Ne želi. Želijo besedo... Počasi dr. Gorenak, po scenariju. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Prosim za prijavo. Dr. Vinko Gorenak, potem Silven Majhenič v imenu Slovenske nacionalne stranke.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Dobro predvidevate, da se bom javil, gospod predsednik. Poglejte, jaz sem že prej govoril o tem, da je nujno, več kot nujno za interese te države, da to točko dnevnega reda danes odložimo. Nič se ne more zgoditi v roku enega meseca in nič se ne more zgoditi v roku dveh mesecev katastrofalnega za to državo, bolj od tega, kar bomo storili, če to točko dnevnega reda uvrstimo in kandidata potrdimo.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je bilo sredi 90. let več kot tri leta brez predsednika in je imelo začasnega predsednika. Na čelo Vrhovnega sodišča mora priti človek, nad katerim ni niti najmanjšega oblačka, če to primerjamo s stanjem vremena v najlepšem času, poleti. To je idealno dejstvo. Naša dolžnost pa je, poslanska dolžnost, da ministru zaradi malomarnosti, ker svojih nalog ni opravil, naložimo in rečemo: "Gospod minister, odnesi torbo domov, opravi to, kar ti nalaga zakon, in pridi nazaj!" Mi smo tisti, ki smo ministra postavili, in mi smo tisti, ki mu lahko naložimo to nalogo. V tem času se ne more zgoditi nič. Za kaj gre? Minister kratko malo reče, svoje naloge sem opravil. Jaz sem že prej razložil. Verjamem, da me je poslušal, pa bom dodatno v času, ki mi je na razpolago, rekel še tole. Kandidat je deloval zakonito, pravi minister, in tako tudi piše in to smo slišali. Ne, kandidat ni deloval zakonito. Kandidat je bil preiskovalni sodnik. Pomeni, velik poznavalec prava, tudi države Jugoslavije, znotraj katere je bila takrat Slovenija. Kandidat je moral in mogel poznati, kaj pomeni ilegalni prehod čez mejo. Kandidatu je torej moralo biti znano, da to pomeni 30 dni zapora in 3 tisoč

nekdanjih dinarjev kazni. Kandidat je šel na ogled, videl je mrtvega človeka. Vedel je, da je to v nasprotju z zakonodajo. Moral in mogel bi poznati ilegalno, torej zakonodajo, ki ni bila nikjer objavljena, pravilo službe JLA. Nič ni naredil, ampak je podpisal zapisnik. Vidite, to moramo vedeti. In zato vas prosim v imenu poslanske skupine, glasujemo proti in pošljimo ministra domov in naj nalogo še enkrat opravi. Hvala lepa.

PRESENDIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo od predstavnikov poslanskih skupin? Jakob Presečnik, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in potem Franco Juri, Zares.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod minister!

Jaz sicer mislim, da je gospod minister svoje delo opravil korektno, predlagal je že prej, maja oziroma aprila ali kdaj, kandidata, vendar je, bi rekel, z dvomljivim mnenjem o primernosti takratnega kandidata zavrnila. Jaz mislim, da je dvomov o primernosti sedanjega kandidata bistveno več, kot jih je bilo za nekatere takrat, tako da mislim, da si je treba vzeti čas. Prepričan sem, da mora tudi predlagatelj premisliti. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli predlog, da se ta točka z današnje seje umakne. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

FRANCO JURJ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Mi tega predloga ne bomo podprli, kajti to bi pomenilo, da politika prevzame absolutno odločitev pri imenovanju predsednika Vrhovnega sodišča. Stran roke od sodne veje. In če se bomo mi zdaj ukvarjali s tem, ali umikamo ali ne eno točko z dnevnega reda, kjer ni suma, da gre za zakonit postopek, potem pa bomo še enkrat dokazali to, česar nihče ne bi želel, da postane ta zgodba zgolj in samo predmet političnega obravnavanja. Zato menimo, da smo prišli do točke, kjer umik ni smiseln. Podano je bilo veliko argumentov in dokazov o tem, da je bil konstrukt, dejansko konstrukt, da je bil to poskus dokazovanja nečesa na podlagi neresnic in ne vidimo nobenega smisla v tem, da bi to točko danes umaknili z dnevnega reda.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu preložitve. Prehajamo na odločanje. Odločamo o predlogu za preložitve navedene zadeve.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 44.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da predlog za preložitve ni bil sprejet.

Ker predlog za preložitve ni bil sprejet, prehajamo na obravnavo zadeve.

Minister za pravosodje Aleš Zalar je na podlagi prvega odstavka 62. člena Zakona o sodiščih Državnemu zboru predlagal, da za predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije za dobo šestih let imenuje Branka Masleša, vrhovnega sodnika svétnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo ministru za pravosodje Alešu Zalarju.

Prosim.

ALEŠ ZALAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Po naši ustavi je Vrhovno sodišče najvišje sodišče v državi. V vsaki pravni državi, torej tudi v Sloveniji, najvišje sodišče v državi ob reševanju konkretnih sodnih sporov dokončno pove, kaj pravi pravo in kaj je prav. Delovanje Vrhovnega sodišča je torej ključnega pomena za vzdrževanje in krepitev zaupanja javnosti v pravo. Poleg tega pa ima Vrhovno sodišče in njegov vsakokratni predsednik ali predsednica pomembne pristojnosti oziroma pooblastila v razmerju do vseh sodišč in sodnikov v državi. Vodenje vrhovnega sodišča je zlasti v razmerah, ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani.

ALEŠ ZALAR: ... ko se zdi, da stopnja zaupanja v institucije pravosodnega sistema ni tako visoka, kot bi si želeli, toliko bolj zahtevna in odgovorna naloga.

Kandidat za predsednika Vrhovnega sodišča vrhovni sodnik svétnik Branko Masleša je to nalogo pripravljen prevzeti. Edini se na podlagi javnega razpisa poteguje za to funkcijo. Državni zbor ga je za vrhovnega sodnika imenoval pred dobrimi desetimi leti, leta 2006 ga je Sodni svet zaradi njegove nadpovprečne strokovne usposobljenosti imenoval na najvišji možni sodniški položaj, in sicer na položaj vrhovnega sodnika svétnika. Leta 2009 so ga vsi sodniki Vrhovnega sodišča izvolili za člana Sodnega sveta. Člani

novooizvoljenega Sodnega sveta pa so ga zatem izvolili za predsednika Sodnega sveta. Kandidat Masleša torej že vrsto let uživa široko zaupanje in podporo tako na Vrhovnem sodišču kot tudi širše v sodstvu in pravni stroki. To podporo je kandidat za predsednik Vrhovnega sodišča ponovno pridobil tudi v tem kandidacijskem postopku za imenovanje za predsednika Vrhovnega sodišča. Podporo oziroma pozitivno mnenje k njegovi kandidaturi sta podala tako občna seja Vrhovnega sodišča, in sicer na podlagi glasovanja vseh vrhovnih sodnikov, ter tudi Sodni svet; Sodni svet je svoje mnenje tudi obrazložil. Pri tem želim spomniti, da je pet članov Sodnega sveta izmed uglednih pravnih strokovnjakov izvolil ta Državni zbor in da je pozitivno mnenje Sodnega sveta podpisal podpredsednik tega organa, ugleden pravni strokovnjak dr. Miro Cerar. Oba strokovna organa, tako občna seja Vrhovnega sodišča kot Sodni svet, sta svojo odločitev sprejela potem, ko sta se seznanila tudi z nekaterimi pomisleki na račun kandidatove primernosti. Naj spomnim, da je Ustavno sodišče že leta 1997 odločilo, da je ratio legis ureditev, po kateri svoje mnenje o kandidatu za predsednika Vrhovnega sodišča podata občna seja in Sodni svet prav v tem, da bi bil v postopku izbire kandidata za predsednika uporabljen izključno objektivni zakonski kriterij in da ne bi prevladal politični premislek namesto obrazloženega tehtanja izpolnjevanja teh kriterijev. Preden sem sprejel odločitev, da sodnika Maslešo predlagam v imenovanje za predsednika sodišča, sem z dokazi, ki jih povzemam v obrazložitvi pisnega predloga, ugotovil dejstva, ki onkraj vsakega razumnega dvoma potrjujejo, da je osebna in poklicna zgodovina kandidata Branka Masleše neoporečna. Izkazalo se je namreč, da je med drugim 7. julija 1984 v skladu s tedaj veljavnimi predpisi izvrševal vlogo dežurnega preiskovalnega sodnika, ki je opravil ogled kraja domnevnega kaznivega dejanja, sestavil zapisnik o tem ogledu in s tem v celoti izpolnil svoje tedanje zakonske dolžnosti. Te dolžnosti se prav nič ne razlikujejo od tistih, ki jih imajo preiskovalni sodniki danes.

Vrhovni sodnik svétnik Branko Masleša izpolnjuje vse formalne pogoje in zakonske kriterije za imenovanje. S svojim dosedanjim predanim delom, pa tudi s predloženim programom vodenja Vrhovnega sodišča je prepričljivo izkazal sposobnost, da bo opravljal naloge vodstvenega mesta. Upam, da vas je, spoštovane poslanke in poslanci, prepričal tudi s svojim nastopom pred ustreznimi delovnimi telesi Državnega zbora, zlasti pa z dostojanstveno držo, ki jo je pokazal v tem kandidacijskem postopku, ne glede na

nekatero neodmerjeno in nedostojno izjavo, ki jih je poslušal na svoj račun. Sojenje v pravni državi je obljuba, obljuba nepristranosti. Branko Masleša je ni nikoli prelomil in menim, da bo kot predsednik Vrhovnega sodišča ustrezen kot kandidat za vodenje tega sodišča. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru predložila predlog sklepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil Miran Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, gospod minister, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog za imenovanje gospoda Branka Masleše za predsednika Vrhovnega sodišča podprla.

Postopek za imenovanje je bil zakonito izveden in predlog vsestransko proučen. Po sprejetju kandidature so se o njej izjavili sodniki Vrhovnega sodišča na občni seji in Sodni svet. Ob obravnavi kandidature je gospod Masleša v predhodnem postopku in tudi na seji Mandatno-volilne komisije dal odgovore na vsa vprašanja, vključno s pojasnilom ravnanj, ki so bila šteta kot razlog za neprimernost kandidature. Tudi v Državnem zboru smo vsebinske ugovore zoper imenovanje obravnavali več kot temeljito, z jasnimi odgovori na vse obtožbe. Obravnavali smo jih celo že tretjič, tokrat še bolj temeljito kot dvakrat pred tem, ko smo odločali najprej o izvolitvi gospoda Masleše v sodniško funkcijo s tajnim mandatom in ga kasneje imenovali za vrhovnega sodnika. Razprava je vsakokrat pokazala, da nobeni očitki niso utemeljeni. Kandidat, minister za pravosodje kot predlagatelj, ter kandidatovi sodelavci v času ogleda ubitega pribežnika preko jugoslovansko-italijanske meje, posebej pa zadnje pismo bivšega predsednika Vrhovnega sodišča gospoda Testena, so jih prepričljivo in argumentirano ovrgli. Ne gre za kakršnakoli krivdna ravnanja kandidata. Gre za izmišljene obtožbe, vezane na dogodke pred 20 in več leti, o krivdi bi lahko odločalo le sodišče, ne pa Državni zbor. In ta krivda pred 20 in več leti se postavlja danes, ko jo medtem tisti, ki jo postavljajo danes, pred 20. leti niso vedeli. Še več, širijo se celo iz pravniških krogov ocene, da bi le sodišče lahko ovrglo obtožbe, ne pa obratno, da bi le sodišče lahko odločali o krivdi in dokazalo napačna ravnanja. V Poslanski

skupini Socialnih demokratov ne sprejemamo takšne logike in prakse, da se lahko o kandidaturi razširijo obtožbe in organizira politični obračun, kandidat, ter predlagatelj, to je minister za pravosodje, pa morata te polresnice in žaljive obdolžitve argumentirano zavreči. Ko gre za neresnice in nedokazljive obtožbe, to pogosto celo ni mogoče, saj se te obtožbe nizajo dan za dnem in jih ni mogoče sproti zavračati. Tako ravnanje ne samo odklanjamo, štejemo ga za neodgovorno in zavestno škodljivo ravnanje zoper pravosodje in pravno državo. Po taki poti ni mogoče ohranjati ugleda in zaupanja v institucijo oblasti. Tega radikalni del opozicije niti ne želi. Z obtožbami kandidata si le zagotavlja prostor za nadaljnje obtožbe in nezaupanja v kakršnekoli odločitve pravosodja, posebej, če bodo te odločitve vezane na kandidate, ki so člani njihove stranke. Naša odgovornost je, da jasno pokažemo na te cilje in še nekaj, zdaj neposredno pred imenovanjem in potem, ko so bile v postopku ovržene vse neresnične obdolžitve, se predlaga zavrnitev predloga in drugačna zakonodajna rešitev za imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča. Tudi, če soglašamo s tem, da postopek ni dober, ne moremo pristati na argumentacijo, da bi se tako zaustavila nepotrebna politizacija. Dosedanje obnašanje opozicije nas namreč prepričuje, da se bo tudi glede teh vprašanj odprla neplodna razprava, katere cilj bo, da sme biti predsednik sodišča imenovan le s soglasjem opozicije. Zato poudarjamo še enkrat, da bi bilo zakonito voden postopek prekiniti pred koncem skrajno neodgovorno, ne le do pravosodja, temveč tudi do kandidata, ki je v vseh fazah postopka korektno sodeloval, stoično prenašal vse žalitve, izpolnil vse zahteve in predložil vse dokaze.

Na taka ravnanja ne moremo pristati, zato želimo skoraj zaključeni postopek dokončati, kar je tudi odgovornost Državnega zbora, potem pa, če bo tako soglasje, sprožiti postopek spremembe zakona. Kot v predhodnih fazah bomo kandidata tudi tokrat podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

V elementarni razviti evropski državi, povprečno pravno razviti, se kaj takega, kar se zdaj dogaja v Državnem zboru, ne bi moglo nikoli zgoditi. V SDS bomo seveda absolutno

nasprotovali temu kandidatu, odnosno predlogu.

Čas mi ne dopušča, da bi povedal vse tisto, kar bi želel, pa vendarle. 25. januar 2000, poslanec Janša, gospod Masleša je podpisan pod zapisnik, s katerim je verificirana smrt vsaj enega od pribežnikov, ki so jih streljali do leta 1990. Poslanec Lavrinc: "Ne samo, da lažete, gospod Janša, mojster insinucij ste." Kandidat pred nekaj dnevi v Državnem zboru, pred komisijo: "Bil sem preiskovalni sodnik. Bil sem na ogledu enega takih ubitih pribežnikov. Truplo je ležalo 200 metrov v Italiji, podpisal sem zapisnik." Kdo je torej lažnivec iz leta 2000? Gospod Lavrinc, dokazano.

Postopek. Sodni svet, ki je odločal o teh zadevah, je dal svoje mnenje. To je naredila tudi občna seja Vrhovnega sodišča. Mnenje za ministra ni zavezujoče. To je jasno, to minister dobro ve. Vendar, kaj je rekla občna seja vrhovnih sodnikov? Moram se dotaknit tega organa, ker vendar je eden najpomembnejših v sodstvu. Občna seja je rekla: "Kandidat je primeren za predsednika Vrhovnega sodišča." En stavek, pogledajte si. Kasneje pa so rekli, "argumentirano je odgovoril na vsa vprašanja v zvezi s tem". Obrazložitve ni. Sodni svet pravi isto. Prejšnji teden pa smo slišali v petek, ta postopek je bil voden najbolj transparentno, kandidat je argumentirano zavrnil vse očitke. Ali res? To je rekel, jaz ga bom imenoval, ortodoksni zagovornik preteklosti. Nekaj dejstev, ki ostajajo neodgovorjena in nalog, ki jih minister ni opravil. Ilegalni prehod meje je bil prekršek, 300 dinarjev, takratnih, in 30 dni zapora. To je pisalo namreč v zakonu. Vojska pa je imela v Pravilu službe graničnih jedinic, ki ni bilo objavljeno, napisano, "stoj, stoj, streljal bom", in tako dalje. Ni torej to bil zakon, ampak je to bil interni predpis Jugoslovanske ljudske armade.

Dejstva. Kandidat je bil sodnik rednega sodišča. Kandidat je poznal zakone in je vedel, kaj piše v zakonih. Očitno pa je tudi vedel, kaj piše v tajnem predpisu Pravila službe graničnih jedinic. Če je kandidat šel na ogled in podpisal zapisnik, je moral vedeti, saj je videl mrtvega človeka, da gre za umor. Ali se je vprašal, kaj je zdaj? Ne, zadevo je odstopil JLA. Torej, moral je vedeti. Ampak ta ogled je definitivno nezakonit. Dodatno vprašanje v telegrafskem stilu. Kaj je bilo s truplom, bilo je namreč v Italiji? Ali so obveščali italijanske organe? Ali so bili najdeni zapisniki v Italiji? Je bilo truplo morebiti ukradeno in za noge grobo privlečeno v jugoslovanski prostor zato, da bi lahko rekli, da so tukaj opravili ogled? Namreč, kandidat je rekel, da je bilo truplo najdeno na italijanski

strani. Je vojska streljala tudi na kandidata, odnosno na tiste, ki so truplo vlekli na to stran? Ste našli, gospod minister, kopijo na koprskem sodišču? Ste našli kopijo na koprskem tožilstvu? Tožilec je rekel, da je bil tam. Ne, niste iskali. Po takratnih predpisih bi arhivske kopije lahko bile tudi v Beogradu, to tudi vemo. Zdaj minister Zalar svojih nalog ni opravil, ker ni soočil vseh ostalih vpletenih v ta postopek. To sem že razložil.

Vendar pa se vrnimo k vrhovnim sodnikom. Z vsem mojim pravnim in etičnim vprašanjem postavljam vrhovnim sodnikom naslednja vprašanja, razen dvema. Kandidat je argumentirano, po vašem mnenju odgovoril, gospe in gospodje, niste ogovorili na vprašanje, gospe in gospodje vrhovni sodniki, preprost mali človek bi rekel: "To je velika svinjarija." Vaši nasledniki bodo rekli: "Sramujemo se svojih predhodnikov." V SDS bomo pa rekli tako: "Gospodje vrhovni sodniki, spisali ste še eno zahtevo ljudstvu, da vas na ustaven in legalen, zakonit način pošlje v zgodovino slovenskega naroda z mesta, kjer ste zdaj."

Ortodoksni zagovornik preteklosti: "Ta postopek je voden najbolj transparentno in zakonito. Kandidat je argumentirano odgovoril na vse očitke." To ste vi, gospod Potrč. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obveščam vas, da v vrstnem redu razpravljavcev te točke dnevnega reda pomotoma ni zapisana predstavitev stališča Poslanske skupine Zares, zato dajem besedo Francu Juriju. Torej, stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil Franco Juri. / oglašanje iz dvorane/ Tako imam zapisano tudi v scenariju. To sem izvedel zdaj, ko sem vam to sporočil.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Čisto zaradi tehnične napake smo izpadli, ampak smo se pravočasno prijavili. Prijavili smo se zato, ... / oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani!

FRANCO JURI: ... da bi najprej povedali, da bo Poslanska skupina Zares, večina poslancev Poslanske skupine Zares – najmanj 7 poslancev, glasovalo za to imenovanje, medtem ko imata 2 poslanca imata ločeno mnenje in bosta glasovala tako, kot se bosta odločila.

Dejstvo je, kot sem prej omenil, da se nahajamo pred poskusom politizacije

postopka, ki naj bi zagotavljal delovanje pravne države brez stalnega vmešavanja strankarske politike. To se dogaja verjetno ne po krivdi opozicije, ampak po krivdi sistema in zakona, ki dopušča presojo in tudi glasovanje o imenovanju vrhovnih sodnikov Državnemu zboru. To je unikum, saj v Evropi prevladujejo demokracije, kjer se jasno ve, kje poteka meja med sodno in zakonodajno vejo oblasti. Ampak, ker smo že tukaj, je treba povedati, da vsi tisti, ki smo sodelovali v razpravah v delovnih odborih, v pristojnih odborih smo ugotovili, da so bile vse obsodbe na račun gospoda Masleše predvsem izraz neke želje po dokazovanju neprimernosti koalicije. Saj je bil gospod Masleša samo nova žrtev polarizacije, ideološkega boja, ki se odvija v Državnem zboru. In žal so se nasprotniki imenovanja poslužili predvsem domnev, nedokazanih in nedokazljivih izjav, ki so bile demantirane tudi s strani drugih prič, pri tem pa v bistvu odprli vprašanje, etično vprašanje, o nekdanjem brutalnem delovanju jugoslovanske vojske in nekdanjega zakonika, ki je predvideval tudi smrtno kazen. Seveda se je pri tem izkazalo, da današnji najbolj goreči tožniki takrat niso naredili ničesar, da bi izboljšali razmere. Nekateri pa smo govorili tudi v imenu tistih. V 80. letih smo podpisovali peticije in se izpostavljali, da bi ukinili smrtno kazen in da bi ukinili tudi pravico JLA, pravico v narekovaju, da strelja na prebežnike na sami meji. Gospod Masleša – in to je bilo dokazano in tudi utemeljeno – je takrat deloval v skladu s svojimi pristojnostmi, ni presegel teh pristojnosti. Kot dežurni sodnik, ki je bil samo zaradi svojega dežuranja tudi preiskovalni sodnik, je podpisal zapisnik in ga predal pristojnim organom. Tam je bil tudi tožilec, tam je bila policija, ti bi bili kvečjemu dolžni ukrepati pri naslednjih korakih. Kot veste, je bilo za to pristojno tudi vojaško tožilstvo, ki pač je delovalo, kot je delovalo. Vemo, da je bila pravna država pri njih precej abstrakten pojem. Ampak vsega tega ne moremo pripisati kandidatu, o katerem danes odločamo. Če bi njemu pripisali katerokoli pomanjkljivost ali takratno neuresničeno dolžnost, bi to morali storiti tudi z njegovimi tožniki, torej z vsemi državljani in sodniki, ki so takrat vedeli in molčali. Torej, ni nobenega razloga za to, da ne bi danes potrdili imenovanje gospoda Masleša za predsednika Vrhovnega sodišča. Pri tem pa Poslanska skupina Zares želi še enkrat poudariti, da je potrebna sprememba zakonodaje v smislu depolitizacije izbire vrhovnih sodnikov v Državnem zboru in prilagoditev evropskim normam. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil Jakob Presečnik. Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod minister s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Že prej sem rekel, da smo 21. maja letošnjega leta na 17. redni seji Državnega zbora obravnavali predlog ministra Zalarja, da se na mesto predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije izvoli gospoda Marka Šorlija. Predlog v Državnem zboru ni dobil zadostne podpore, kar samo po sebi sploh ni problematično. Takšno je bilo pač glasovanje. Zanimiv pa je glavni razlog, zaradi katerega v največji vladajoči stranki ni bil deležen podpore – za njimi ste enako ravnali tudi v drugih koalicijskih strankah –, ker je gospod Šorli sodeloval v senatu sedmih sodnikov, ki je leta 2004 v zahtevi za varstvo zakonitosti zaradi opravičljive pravne zmote izreklo oprostilno sodbo enemu od poslancev, sicer iz nasprotnega pola, kot mu pripadate vi. Se pravi, ključna argumentacija je bila predvsem ta, kako se sodnik v sodnih postopkih odloča proti tistim, ki so bili politiki ali poslanci nasprotne opcije. Povedali ste, da se s to odločitvijo sodišča ne strinjate in da gospod Šorli zato ni primeren za predsednika Vrhovnega sodišča. In tako se je tudi zgodilo. Gospod Šorli ni dobil dovolj glasov podpore s strani koalicije, da bi bil izglasovan. Torej je bil žrtev ideološkega boja.

Zdaj pa je pred nami nov predlog za predsednika Vrhovnega sodišča. Zanimivo je, da pa tokratni očitki zoper kandidata niso dovolj močan razloga, da bi koalicija glasovala proti. Pa so to očitki čisto druge vrste. Prvič, gre za moralno-etično sporno sodelovanje v senatu sodnikov pri izreku zadnje smrtne kazni na našem ozemlju. In drugič gre nadalje za dokazano moralno-etično sporno vpletenost pri incidentu streljanja prebežnikov na nekdanji meji SFRJ, in sicer kot preiskovalni sodnik. Ne, tokrat pa to ni dovolj velik razlog, da bi se predlaganemu kandidatu odrekla podpora. Prejšnjikrat ste rekli naslednje: "Veste, da je takrat v strokovni javnosti ta sodba doživela zelo veliko negativnih odzivov, zdaj pa se tukaj srečujemo z nalogo Vrhovnega sodišča za zagotavljanje enotne uporabe zakona in za razvoj prava. Vrhovno sodišče zagotavlja enakost državljanom pred zakonom, hkrati pa ustvarja sodno prakso, ki omogoča nižjim sodiščem hitrejše in kakovostno odločanje, kar bistveno pripomore k večji učinkovitosti sodstva." To je citat iz obrazložitve

nasprotovanja gospodu Šorliju. Kaj pa tokratna strokovna in laična javnost? Tokrat pa njihova kritika in navajanje dejstev ni pomembna. Gre za vrhunec političnega sprenevedanja in politikantstva. Povejte raje: "Spoštovana koalicija, ta in ta je dober, zato, ker je naš, druga dejstva niso pomembna." Bodo vsaj vsi državljani in državljanke vedeli, kakšni so vaši kriteriji, na katerih temelji vaša kadrovska politika.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pričakujemo predlog za takšnega predsednika Vrhovnega sodišča, ki bo za večino državljanek in državljanov strokovno in moralno nesporen. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke glasovali proti današnjemu predlogu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo kandidata, ki je bil temeljito preverjen, podprli. Tako kot smo podprli tudi kandidata, gospoda Šorlija, ki pa nikdar in nikoli ni bil naš, kajti vlogo Ustavnega sodišča vidimo, za razliko od številnih predgovornikov, povsem drugače. Vrhovno sodišče, se oproščam, je neodvisna veja oblasti in si zasluži svojega vodjo, tako kot si zaslužimo svojega vodjo tudi poslanke in poslanci v Državnem zboru, tako kot si ga zasluži Vlada, in ne pristajamo na neko vedejevstvo, ki opravlja samo tekoče posle, za kvalitetno, strokovno, vizionarsko delo, delo z izboljšavami pa je vedejevstvo veliko premalo.

Gospod minister je korektno opravil svoje delo. Naslonil se je na odločitve občne seje Vrhovnega sodišča in na mnenje Sodnega sveta ter je predlog, ki ga je potem tudi preveril, korektno predlagal v odločanje poslankam in poslancem, nič več. Danes je bilo iz številnih ust slišati, da je naš postopek neustrezen, slab, spolitiziran. Možno jim je pritrditi in se z njimi strinjati. Postopek bo zagotovo treba popraviti v tisti smeri, da naj o kandidatu za predsednika Vrhovnega sodišča odločijo ustrezni sodniki in sodnice. Ampak vsi tisti, ki danes to kritizirajo, kažejo s prstom in problematizirajo ravno to odločitev – Sodni svet se je odločil, občna seja Vrhovnega sodišča se je odločila. Politika, ki se želi

vmešavati tudi tja, kjer njeno mesto ni, pa se seveda s tem ne strinja. In to je problem.

Prej smo slišali, da so nekateri ortodoksno zazrti v preteklost. Se strinjam, takrat, ko zmanjka argumentov, je treba zavpiti "primite tatu!" in kazati s prstom nekam, da se ne bi zazrli vase. Kdo iz te preteklosti stalno črpa neke razmere, neke delitve, neke probleme, ki so ta narod delili leta 1945 pa leta 1990, in ga skušajo deliti še danes? Tisti, ki so ortodoksno zazrti v preteklost, ti prihodnosti ne vidijo in ne vidijo je tudi danes. In v tem je njihova travma, bolečina in problem.

Moram reči, da sem bil vesel, nekaj ur je trajala razprava na Mandatno-volilni komisiji. Kandidat je bil tam, vsem je bil pripravljen odgovarjati, stoično je prenašal očitke in na koncu odgovoril kratko, jedrnato, strokovno, z dejstvi, z argumenti, s pričami, navedel notarsko overjene izjave in zgolj samo dejstva. Nobene politične interpretacije, nobenega takega ali drugačnega razmišljanja, in potem, ko je zaključil s svojim govorom, je bila v veliki dvorani na Tomšičevi tišina. Ni bilo argumentov, ni bilo junaka, ki bi mu lahko nasprotoval. In moram reči, da sem danes vesel, kandidat je bil prerešetan z vseh strani, nihče, prav nihče mu še ni očital, da je kot sodnik v dolgih letih svojega delovanja sprejemal za to državo, za državljanke in državljane slabe, sporne, nestrokovne, pristranske, politične, ideološke odločitve. Prav nihče. Očitali so mu, da je bil po službeni dolžnosti enkrat na napačnem kraju in takrat je po dokazih, ki so na razpolago, svoje delo opravil korektno.

Spoštovane kolegice in kolegi! Večina nas je služilo v jugoslovanski armadi, vsi smo bili stražarji, vsi smo stražili. Nekateri od vas ste nosili tudi visoke čine prejšnje armade, nekateri ste nosili zastave na čelu kolon, ki ste jih vodili v AVNOJ. Ste se vprašali, kolegice in kolegi, je tudi kaj vaše krivde v tej zgodbi, ki jo pogrevate danes? Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev, po pet minut. Besedo ima Zvonko Černač. Pripravi naj se Eva Irgl.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovani vsi prisotni!

Danes pri tej točki govorimo predvsem o razumu. O razumu, ki naj bi sicer prevladal pri vsaki odločitvi, žal vidimo, da temu ni tako. Vse pogosteje se v tem zboru srečujemo s sprejemanjem odločitev, ki bi jih težko označili za razumne. Treba se je torej vprašati, ali je

razumna odločitev, da se za najvišje mesto v pravosodju predlaga in po tistem, ko so se v javnosti pojavili argumentirani pomisleki proti temu imenovanju, tudi vztraja pri imenovanju za predsednika Vrhovnega sodišča človeka, ki ne izpolnjuje niti pogojev, da bi bil imenovan za trajni sodniški mandat, kaj šele za predsednika Vrhovnega sodišča. Kajti sodnik mora izpolnjevati tako strokovne, kot človeške pogoje. V demokratični državi, ki mora spoštovati osnovne človekove pravice, predvsem pravico do življenja, ne more biti sodnik nekdo, ki je sodeloval pri prikrivanju oziroma opravičevanju najhujšega zločina, ki je kot zvest pripadnik takratnega režima s pokrivanjem ubojev civilistov na meji delal uslugo takratni JLA. Ne le, da ni povzdignil glasu, očitno je tako ravnanje razumel, kot edino sprejemljivo. Ubijanje civilistov na meji, spoštovani, predvsem pribežnikov z vzhoda, ki so bežali na zahod zaradi preživetja, s strani vojaških oblasti je tudi v 80. letih predstavljalo kršitev zakona. Tudi zakona takratne države. Tudi takrat bi bilo treba taka ravnanja preganjati in država bi morala tiste, ki so pri prikrivanju pobojev sodelovali, zaradi opustitve dolžnega ravnanja preganjati. Tega bivša nedemokratična oblast ni storila, sedanja pa tudi ne. Še več, človeka, ki s seboj nosi to breme, predlaga na najvišje mesto v pravosodni oblasti. Kaj nam torej sedanja oblast sporoča z vztrajanjem pri tem neustreznem predlogu? Prvič, da na najvišji položaj v pravosodju ni bil predlagan in zanj ni bil izbran najsposobnejši človek z najboljšimi strokovnimi in človeškimi referencami, človek, ki bi predstavljal vsaj obliž na krvavečo pravno državo in začel počasi vzpostavljati zaupanje v neodvisnost in strokovnost pravosodnega sistema. Predlagan je človek, za katerega se je v predhodnih postopkih ustrezno "utepihovalo" teren. Najprej se je pojavil kandidat, ki ni ustrezal, potem se je pojavil kandidat, ki je sicer strokovno in človeško ustrezal, a je na najbolj umazan način doživel zavrnitev v Državnem zboru. Bil je predlagan in hinavsko politično lustriran, čeprav je predlagatelj minister za pravosodje že vnaprej vedel, da ne bo imenovan. Žalostno. In nedostojno, predvsem za ministra. Oblast torej ni postopala tako, kot se od nje pričakuje – razumno in odgovorno. In ni dala vsem enakih možnosti, da bi se pomerili v istem postopku, v katerem bi zmagal tisti, ki ima najboljše strokovne in človeške reference. Po tistem, kar vemo doslej, predlagani kandidat nima niti enega, niti drugega. S sedanjo oblastjo ga veže samo nikoli pretrgana popkovina bivše totalitarne komunistične oblasti, ki se ponovno

kot trak od odlikovanja bivšega šefa Udbe Ertla dalje razleza po naši mladi državi.

Kaj Pahorjeva vlada sporoča demokratičnemu svetu s tem predlogom? Da se vrača nazaj, v najbolj temačno obdobje svoje preteklosti, v obdobje, ko so bila za odstranitev motečih dovoljenja vsa sredstva, ki so jih ustrezno pokrili pristojni organi, med katere je seveda sodilo tudi pravosodje. Sedaj fizične likvidacije seveda niso več realnost, obstajajo bolj sofisticirane metode. Zanje pa so lahko porok samo preizkušeni kadri in tukaj se je strinjati s stališčem predstavnika LDS-a – ne dvomimo, da gre za preizkušenega kadra. Kandidat Branko Masleša spada med najbolj preizkušene kadre. Drugič, sedanja oblast se s tem predlogom požvižga na demokratične vrednote. Tretjič, kar je v tem primeru res zaskrbljujoče, je stanje duha v pravosodju, strah, razen redkih posameznikov, ki so se javno izpostavili in ob tem že vnaprej povedali, da bo zaradi tega, citiram, "padalo po njih", in to zato, ker so si upali povedati resnico, so vsi ostali tiho. Ne razumem, zakaj ne bi verjeli ustavnemu sodniku, ki je vrsto let delal s kandidatom na koprskem sodišču in ki mu vest ni dovolila, da bi bil tiho. To imenovanje, če se bo zgodilo, pomeni dokončno razgradnjo pravosodnega sistema v naši državi. Sistem, ki bi ga bilo treba najbolj posodobiti, v narekovaju seveda, bo deležen "tepihovanja". Doživel bo krasen zadetek v sredino čela. Vendar, žal, v tem primeru žrtev ne bo sistem, ki ga je treba posodobiti in preformirati, v tem primeru bo, žal, žrtev pravna država.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Eva Irgl, pripravi naj se Darja Lavtižar Bebler.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo.

Sama ne bom podprla imenovanja Branka Masleša za predsednika Vrhovnega sodišča.

Razlog je pravzaprav zelo preprost. To je oseba, ki je v zadnjih tednih sprožala burne reakcije v javnosti, različne odzive tako posameznikov iz vrst pravosodja kot politikov in druge zainteresirane javnosti. Minister se kljub temu, da je vedel, da gre tukaj za velike dileme in za pomembna vprašanja, ni niti toliko potrudil, da bi soočil akterje, ki so imeli drugačna prepričanja in mišljenja, da bi potem lahko zavrnili dileme in dvome. Cilj je bil samo eden in še vedno ostaja – nastaviti Branka Maslešo za predsednika Vrhovnega sodišča.

Sama sem kot predsednica Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, takoj ko je predlog ministra Zalarja

prišel v Državni zbor, sklicala nujno sejo komisije, ker menim, da parlamentarno telo, kot je ta komisija, lahko in se je tudi dolžno odzivati in obravnavati vprašanja, vezana na človekove pravice in temeljne svoboščine. Vendar pa seje na komisiji nismo pripeljali do konca in tako tudi nismo mogli glasovati o sklepu, da naj Mandatno-volilna komisija zavrne imenovanje Branka Masleša za predsednika Vrhovnega sodišča. Sama menim, da bi bilo to v tistem trenutku in tudi v tem najbolje.

Spornost tega imenovanja in dvomi, ki se plečejo in širijo okrog imena gospoda Masleša, so po mojem mnenju tako veliki, da zahtevajo trezen, moder in resen razmislek, ali človeka, ki povzroča toliko mešanih občutkov v javnosti, ki bega Slovence, zares lahko postavimo na tako pomembno in skrajno občutljivo funkcijo, kot je predsednik Vrhovnega sodišča. Sploh, če minister Zalar, tudi v uvodu je danes povedal, reče, da gre za funkcijo, ki zahteva vse zaupanje javnosti. S tem dejanjem, s tem imenovanjem niti prvi predpogoj ni izpolnjen, minister Zalar. Očitno vam je v koaliciji popolnoma vseeno, kakšen odnos ima nekdo tako do človeškega življenja kot do države, ki je nastajala v teh dvajsetih letih. Važno je, da se spelje tisto, kar ste si zadali.

Po dolgem času ali pa sploh prvič, sem se strinjala s kolegico Oražmovo, ki je na prvem delu zasedanja Mandatno-volilne komisije dejala, da ne bo podprla imenovanja Branka Masleše, ker meni, da mora biti na takšnem mestu oseba, ki ne sproža toliko negativnih čustev v javnosti in seveda, da si ta država tega ne zasluži. Ampak v nadaljevanju seje, v poznih nočnih urah, so seveda v koaliciji poskrbeli, da je to poslanko zamenjal nekdo drug iz stranke Zares, da je potem glasoval za Branka Maslešo.

Gre za tako občutljivo funkcijo, ki terja od nas, da na takšno mesto postavimo človeka, ki ima širše zaupanje javnosti, ne pa, da se slepo sledi nareku ministra Zalarja in predsednika Vlade. Proti imenovanju Masleša so se izrekli mnogi predstavniki pravosodja. Ne bom jih ponovno naštevala, ker imam premalo časa, vendar ste jih v razpravah v koaliciji potem takoj postavili na nivo nekredibilnih ljudi, samo zato, ker so se izrekli drugače o predlogu ministra. Govorili ste, da izrekajo nekaj na pamet. Da pa bi se minister Zalar potrudil priti do relevantnih informacij tudi iz njihove strani, to pa ne, to je bilo že preveč. Ampak to zelo veliko pove tudi o tem, kakšen odnos ta koalicija goji do dela v pravosodju. Tudi na podlagi teh pričevanj posameznikov, je treba reči, da gre za sporno imenovanje

predvsem iz vidika odnosa do človeškega življenja.

Če držijo besed, ki so jih omenjali, da se je Masleša navduševal nad tem, da so človeka, ki je bežal čez mejo v upanju po boljšem življenju, ustrelili naravnost v čelo, je to problem. In to je velik problem. Če držijo tudi navedbe, da je bil izrazito proti osamosvojitvi Slovenije, je to tudi velik problem. Ampak ta država ne samo, da tega ne sankcionira, ta država ga celo nagraduje, verjetno za lojalnost pred osamosvojitvijo. Minister Zalar je dejal, da gospod Masleša ustreza vsem formalnim pogojem. Prav, s tem ni nič narobe, moti pa me, da v tej državi očitno delujejo neki čudni kriteriji. Nagrajeni so namreč tisti, ki so bodisi proti osamosvojitvi bodisi trosijo neke stvari v tujini, kot v primeru Patria, in še naprej. Skratka, pri tem imenovanju ne gre za politično vprašanje, ampak gre za vprašanje resnice, za vprašanje najosnovnejšega odnosa do človeškega življenja in spoštovanja... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Darja Lavtižar Bebler. Pripravi naj se Ivan Grill.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Po vsem tem, kar smo doživeli doslej predvsem s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke v postopku izvolitve predsednika Vrhovnega sodišča, mene osebno ne more prav nič več presenetiti. Pa vendar, človek se sprašuje, kako daleč ste pravzaprav pripravljeni iti v osebni diskreditaciji kandidata, ki se je doslej nesporno dokazal v svoji stroki in svojem poklicu in ki je za svojo kandidaturo dobil znatno večinsko podporo tako v Sodnem svetu kot še posebej na občni seji Vrhovnega sodišča med svojimi stanovskimi kolegi in kolegicami. To slednje, temu pač morate pritrditi, je še posebej težko. O tem nas prepričujejo nekatere prejšnje kandidature, še posebej pa neizpodbitno dejstvo, da so kolegi na Vrhovnem sodišču vedno bili zelo kritični drug do drugega, da so si vedno postavljali zelo visoke zahteve in standarde in da, žal, tudi na tej visoki ravni v pravosodju oziroma sodstvu nista povsem tuja akterja privoščljivost in pritlehnost. No, v zvezi s tem slednjim mi je pomagalo razložiti si in razumeti marsikaj. Obširno in argumentirano pismo prejšnjega predsednika Vrhovnega sodišča gospoda Testena svojim kolegom z dne 11. oktobra letos, ki je, hvala bogu, našlo pot v javnost. Obžalujem pa, da v Poslanski skupini SDS, čeprav so prejšnjega

predsednika Vrhovnega sodišča vselej cenili in podpirali, mi smo ga tudi, danes njegovega pisanja ne odobravajo in se pretvarjajo, kot da ga ni bilo. Pa je bilo, obširno, argumentirano in opremljeno z ustreznimi citati iz prepisov občnih sej Vrhovnega sodišča. Ja, oglasili pa so se tudi nekateri drugi sodniki, generalmajorji JLA in drugi, ki jim že 27 let v spominu odzvanjajo besede navdušenja, ki naj bi jih takrat pred davnimi 26 ali 27 leti po ogledu kraja dogodka izrekel sodnik in danes kandidat za predsednika Vrhovnega sodišča, gospod Masleša. In o tem ne morejo več molčati, v imenu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Vse spoštovanje, če bi bilo res. Ampak res dolgo so zdržali v tem molku, tako dolgo, da bi bilo bolje, če bi molčali tudi poslej, zlasti ker se je izkazalo, da je njihov spomin o teh daljnih časih precej luknjav, in ker nekateri drugi, ki so bili poleg pri ogledu, povedo povsem nekaj drugega. Imajo pa priložnost, da se oglasijo danes, ko smo priče orkestriranemu podtikanju in žaljivim obdolžitvam kandidata v Državnem zboru in medijih, ki grobo posegajo v njegovo dostojanstvo, bojda tudi v imenu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Naj navedem samo nekatere od teh. Masleša naj bi sodeloval pri posebni komisiji, ki naj bi verificirala poboje tistih, ki so nelegalno prečkali državno mejo. "Masleša je sodeloval pri ogledu usmrtitve prebežnika", to smo slišali danes v Drugi jutranji kroniki na Radiu Slovenija. Ali pa, "treba je preučiti pravne razmere in oceniti delovanje civilnih sodnikov pri umorih civilistov na mejah." Zelo sem zaskrbljena, če bi bilo lahko takšno sprevrženo ravnanje v naši družbi sprejeto kot dopustno in še več – normalno.

Želim si pokončnega predsednika Vrhovnega sodišča, takšnega, kot je bil tudi dosedanji. In prepričana sem, tako sem razumela tudi držo kandidata na seji Mandatno-volilne komisije, da bo novi predsednik, če ga bomo, in upam, danes izvolili, takšno držo imel tudi poslej. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Ivan Grill. Pripravi naj se mag. Branko Grims.

Prosim, gospod Grill.

IVAN GRILL: Najlepša hvala.

Danes je zopet en tak dan, ko me bodo verjetno ljudje vprašali, kako lahko prenašam, ko sem v Državnem zboru, takšno sprenevedanje, takšno potvarjanje nekaterih razpravljalcev. Danes smo zopet priča takšnim dogodkom. In odgovorim jim, da težko.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani.

IVAN GRILL: Tukaj poslušamo neko potvarjanje neke neresnice, neko zavajanje, ki zdaleč zdaleč ne odraža dejanskega stanja. Tukaj se nekdo širokousti, da je bil med podpisniki peticije proti smrtni kazni, a očitno je takemu zmanjkalo poguma ali volje takrat, ko je bilo treba dati kaj več kot samo dati podpis, da se Slovenija osamosvoji. Celo nasprotovali so številni, da se Slovenija osamosvoji, delali proti temu, se mogoče držali nekje v ozadju, v senci ali pa v nekem varnem odmaknjenem kraju. In taki nam bodo danes solili pamet o demokraciji, kaj je demokracija. Taki bodo danes govorili, da je lahko nek varuh, nosilec demokracije človek, ali pa so to lahko ljudje, ki so bili del totalitarnega sistema. Težko boste prepričali mene in verjamem, da tudi slovensko javnost.

Izjava ali ugotovitev, da bi morali sodnike voliti oziroma imenovati na povsem drugačen način, kot se pač v Sloveniji v skladu z Ustavo, z zakonom, da imajo v demokratičnih državah drugačne postopke. Spoštovane koalicijske partnerice, mi smo svetlobna leta od tistih demokratičnih držav, ki imajo to tradicijo in ki to res mogoče delajo na en tak pošten način. Pri nas se ta beseda demokracija samo zlorablja.

In da se sedaj vrnem na razpravo, ki jo nekateri skušate tukaj prikazovati, da smo v opoziciji brez kakršnihkoli argumentov nasprotovali, ko smo razpravljali o gospodu Masleši. Na nobeno od tistih pripomb, opazk ni bilo odgovorov. Jaz sem osebno očital gospodu Masleši na Kviazu, da je bil tisti, ki je nasprotoval osamosvojitvi Slovenije. In njegov odgovor je bil – kakšen –, da ni nikoli uporabil besede "tepihovanje". Verjamem, jaz nisem omenjal besede "tepihovanje". Ampak tisti, ki so bili z njim, ki so bili njegovi sodelavci, pa verjamem, da so govorili resnico, če so jo javno objavili. Tudi sam bi lahko naštel marsikoga, se spomnim 20, 21 let nazaj, ko smo se osamosvajali, ki so temu nasprotovali, pa imajo pomembne položaje in se sedaj štejejo za tiste zagovornike osamosvojitve, da so bili v prvih vrstah. Verjetno ja, samo na napačni strani. In tukaj je bilo argumentirano s pričami, ki so bile notarsko overjene, da so bile tiste izjave ustavnih sodnikov, ostalih ljudi, ki so bili takrat blizu gospodu Masleši, da so bile to neresnice. Bilo je znano, da je lahko funkcijo preiskovalnega sodnika gospod Masleša opravljal samo po predhodnem soglasju Udbe oziroma tistih komunističnih ljudi, ki so te zadeve spremljali. Jaz sem trdno prepričan, da

tudi tista zapisnikarica in tudi tisti tožilec, ki je pod notarsko prisego oziroma overjenim podpisom izjavljaj, da je bil gospod Masleša zgrožen oziroma čustven. Upam, da ni imel solz v očeh. Ampak to za mene ne odraža nekih takih demantijev, ki bi lahko oponirali izjavam tistih ustavnih sodnikov oziroma tistih, ki so to zadevo javno, javno obelodanili in so se pripravljani o teh zadevah tudi soočati. In postaviti zdaj na čelo tako pomembne institucije človeka, ki ima dvom, ki se ga minister Zalar ni želel otresti, ni želel poiskati tistih dokazov. Izjava, da so bili dokazi, vsi tisti, ki so bili na voljo predloženi, je pač neprepričljiva. Če jih ni želel poiskati tam, kjer bi jih lahko ali ovrgli ali dokazali to, verjamem pa, da bi dokazali te navedbe, pač to ni dovolj prepričljivo. In na vas je zdaj tista odgovornost, ki bo vrgla senco, eno novo senco v našo demokratično državo Slovenijo, ki v bistvu pa res še nima tiste tradicije, da bi jo lahko zares tako poimenovali.

Tako da jaz sam tega predloga... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Grobna tišina ob našem procesnem predlogu, da bi odločanje o gospodu Masleši kot predlaganemu za čelo pravosodne veje oblasti odložili, kar bi bila edino evropska norma v danem trenutku. Ta grobna tišina je povedala več kot tisoč besed, zavili ste se vanjo, tako Vlada kot celotna vladajoča koalicija. Tako se zdi, da z vsako razpravo zdaj, ko ste končno spregovorili, le dodajate nove elemente v trditev, da si Pahorjeva vlada odpira pot v zgodovino, potem ko je propadla pri razvoju, pri ekonomiji, pri vseh drugih družbenih vprašanjih, preko Murphyjevega zakonika, v katerega danes očitno poskuša dodati nov Murphyjev zakon kadrovanja Pahorjeve Vlade: "Bolj kot je predlog za nekega funkcionarja v očitnem nasprotju s temeljnimi vrednotami demokratične Evrope, večja je verjetnost, da ga bo Pahorjeva vlada podprla." Kajti v resnici gre dane za evropske vrednote. Predlaganje osebe, za katero obstajajo verodostojna pričevanja, da se je negativno izražala o osamosvojitvi države Slovenije in da celo sama priznava, da je sodelovala vsaj enkrat v postopku pravnega prikrivanja umora na zahodni meji, takšen predlog je vladno "tepihovanje" evropskih vrednot. "Tepihovanje" pa je bil izraz v nekdanji JLA, ki je pomenil zravnati zemljo, uničiti do konca. In trdno sem prepričan, da vam v resnici gre samo še za to, tudi zaradi

simbolike, ki ste jo sami izbrali. 9. novembra je bil vendar velik dan, 9. novembra ves demokratični svet z zvezo Nato in z Evropsko unijo na čelu praznuje padec Berlinskega zidu, trenutek, ki je omogočil in predstavlja temelj združene demokratične Evrope.

V Sloveniji je razlog za praznovanje dvojen, kajti na isti dan smo praznovali tudi dvajseto obletnico trenutka, ko je bil v Poljčah z odločitvijo DEMOS-a za plebiscit prižgan plamen upanja za samostojno Slovenijo. In na predvečer takšnega praznika je Vlada, Pahorjeva vlada, predlagala za čelo pravosodne veje oblasti osebo, za katero obstajajo verodostojne priče, da je dejala, da bo JLA "tepihovala" Slovenijo in da se je v nekem trenutku celo navduševala nad enim od umorov. Še enkrat pa opozarjam, sodelovanja pri enem od teh prikrivanj pa niti sama ne zanika, kajti zavedati se morate, kaj uči demokratično ustavno pravo. Pravno obstoječ, gospe in gospodje, ki se sedaj smejite, je samo tisti predpis, ki je javno objavljen, JLA pa je ravnala tako, kot je ravnala, na osnovi tajnih predpisov, tajnega Uradnega lista, ki je bil torej neobstoječ. In z vidika evropskih vrednot in evropskega prava je vsako sodelovanje pri poskusu pravnega prikrivanja, preoblikovanja ali celo glorifikacije to ravnanje ravno tako zloraba prava in je sporno z vidika varovanja človekovih pravic. In tak predlog torej pomeni kvečjemu radostno destrukcijo zaupanja v pravosodno vejo oblasti, predstavlja kvečjemu nekaj kar Evropa preprosto ne more razumeti, tako kot ne more razumeti poimenovanja ulic po diktatorjih v sedanjem trenutku in ne more še manj razumeti podelitve odlikovanja nekemu, ki je bil na čelu tajne politične policije, ki so ga v ustreznih deklaracijah obsodili tako Evropski parlament kot Svet Evrope. Evropska norma, Gospe in gospodje, je dosledna obsodba vsakega nasilja in spoštovanje žrtev. Vaš predlog pa je v diametralnem nasprotju s tem. Opozarja pa na nekaj drugega, na nevarnost novega totalitarizma. Kajti ljudje v Sloveniji imajo zdaj trenutek, da spoznajo, da so tudi takrat, kadar imajo stranke, ki imajo korenine v slovenski pomladi, oblast in vlado, vendarle še ena veja oblasti, očitno večinsko ideološko v rokah tranzicijske levice, to je pravosodna veja oblasti, saj ta predlog to jasno potrjuje, in tega niti skrivate ne več, in da takrat, kadar so vse tri veje oblasti skupaj, je velika nevarnost, da pride do zlorabe. Kajti, stara slovenska modrost pravi: "Oblast kviri !" In absolutna oblast kviri absolutno.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod minister, imate besedo.

Naslednji naj se prosim pripravi dr. Vinko Gorenak.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Rad bi se odzval na nekatere trditve, ker menim, da si zaslužijo osvetlitev z dejstvi.

Najprej glede mnenja občne seje Vrhovnega sodišča in Sodnega sveta. Ti dve mnenji res nista formalno zavezujoči, vendar je Ustavno sodišče že leta 1997 izrecno zapisalo, da ima še zlasti mnenje občne seje Vrhovnega sodišča posebno težo za predlagatelja, in da ga predlagatelj, torej minister za pravosodje, nikakor kar tako ne more obiti. To ni nepomembno za ta postopek, glede na to, da kot predlagatelj razpolagam z dvema pozitivnima mnenjema, to je občne seje in Sodnega sveta. Občna seja Sodnega sveta je sprejela sklep, da podpira kandidata Masleša, da nekoliko popravim tisto, kar je bilo uvodoma rečeno v zvezi s tem, kaj je ta občna seja sklenila.

Potem je bilo rečeno, da bi naj kandidat Masleša opravil nezakonit ogled kraja ustrelitve. To, gospe in gospodje, ne drži. On je opravljal zakonito vlogo dežurnega preiskovalnega sodnika, kot sodnik tedanjega temeljnega sodišča v Kopru. Njemu je takrat veljavni zakon o kazenskem postopku v 154. členu nalagal, da opravi tak ogled. Enako določbo, skoraj identično določbo ima tudi naš današnji zakon o kazenskem postopku, mislim da, v 164. členu. In še več, ne glede na to, da je očitno streljal vojak, torej vojaška oseba, je takratni zakon o vojaških sodiščih v 84. členu v prvem odstavku določal, da se v takšnem primeru opravijo ta procesna opravila s strani sodnikov rednih sodišč. Torej, šlo je za povsem zakonito nalogo tega in drugih sodnikov v celotni Sloveniji. In vsi so opravljali svoja opravila v skladu s tedaj veljavnim zakonom. Ni torej res, da je bil ta ogled nezakonit.

Rad bi poudaril, da se ogled kraja opravi samo, če gre za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Tudi takrat je bilo tako. Šlo je za sum storjenega kaznivega dejanja. Samo v takšnem primeru gre preiskovalni sodnik na ogled. Samo v takšnem primeru preiskovalni sodnik prejme informacijo o tem, da naj bi šlo za sum. In preiskovalni sodnik, ko opravi ogled, ne naredi nič drugega, kot da ugotovi dejstva, ki jih tam sam lahko zazna in da po potrebi da ustrezne usmeritve za zavarovanje dokazov. In to je vse. Tu se njegova vloga konča. Potem preiskovalni sodnik ta zapisnik o ogledu predloži pristojnemu tožilstvu. Tožilstvo je tisto, ki se odloči, ali bo vložilo ustrezen kazenski pregon ali ne. Ni pomembno, ali je to zdaj javno tožilstvo, vojaško tožilstvo ali je

naše današnje državno tožilstvo. Tožilstvo ima to zakonito nalogo, in jo je imelo tudi takrat. Če torej takrat, leta 1984, kdo morda ni opravil svoje zakonite naloge, je bilo lahko samo tožilstvo. Nikakor ne preiskovalni sodnik. Zato so vsa zatrjevanja o tem, da je kandidat Masleša prikrival, opravičeval zločine s tem, ko je šel na ogled, res neustrezno. Jaz bi temu rekel celo, da gre za podtikanja.

Nobenega dvoma ni, da je bilo streljanje na meji, takrat in vse do trenutka, ko se je Slovenija osamosvojila, ko je postala samostojna država, nezakonito. O tem je prav to Vrhovno sodišče, ki mu bo sodnik Masleša, upam da, predsedoval, razsodilo že leta 1997. Torej tu sploh ni nič spornega. Dejstvo je, da ni bilo nobene podlage za uporabo strelnega orožja zoper kogar koli, ki bi poskušal prestopiti tedanjo jugoslovansko, italijansko ali katero koli drugo mejo, ki jo ima Republika Slovenija oziroma jo je imela nekdanja Jugoslavija.

Nadalje. Rečeno je bilo, da bi moral pridobiti ustrezne dokaze, pa jih nisem. Ni res. Pridobil sem vse tiste dokaze, s katerimi Republika Slovenija razpolaga, vključno z listinami iz sodnih arhivov pristojnih sodišč. Pojasnil sem tudi na ustreznih delovnih telesih Državnega zbora, za katere listine gre in kaj v teh listinah piše. Iz teh listin zelo jasno izhaja, kdaj je bil ta ogled opravljen, koliko časa je trajal, kdo je šel na ta ogled, kje se je ta ogled vršil, kdaj se je dežurni preiskovalni sodnik takrat vrnil nazaj. Vse to torej obstaja v naših arhivih. Tisto, kar ne obstaja v naših arhivih, je sam zapisnik o ogledu zaradi tega, ker so se v skladu s tedanjo zakonodajo spisi odstopali bivšim vojaškim sodiščem, ki jih, kot veste, naša država, Republika Slovenija, seveda nima. Zato te listine Sloveniji niso dostopne, pa še vrsto drugih listin iz obdobja bivše države, ki so povezane z vojaškimi sodišči in tožilstvi ter drugimi organi, Sloveniji ni dostopna. Kot veste, si vse slovenske vlade doslej in tudi ta, prizadevajo priti do teh arhivov, vendar je to proces, v katerega je vključena zunanja politika in ki bo očitno nekaj časa trajal, ki sicer doživlja določene napredke, ampak, prosim, ne zavajati ljudi z zatrjevanjem, da nismo pridobili razpoložljivih dokazov.

Predvsem bi pa rad opozoril, da tudi, če bi bil pridobljen ta zapisnik o ogledu, sem prepričan, da ne more v ničemer omajati dejstev, ki so povezana z opravljanjem tega ogleda, ker gre samo za zaznavanje tistega, kar se je na kraju samem videlo. Tam v zapisniku ne bo pisalo, kako je tedanji sodnik Masleša reagiral na to, kar je videl. Ne tam na kraju samem, ne kasneje. Tam v zapisniku tega nikoli ne morete videti, v nobenem

zapisniku. Zato je popolnoma nerealno pričakovati, da bo pa zdaj ta listina ustvarila povsem drugačno in bolj objektivno predstavo.

Omenjen je bil prejšnji predlog za imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča, ko sem predlagal kandidata Marka Šorlija. Jaz še danes trdim, da bi bil Marko Šorli povsem ustrezen in primeren kandidat, tako kot sem to zatrjeval takrat. In če se mi zdaj očita, da sem vztrajal pri kandidaturi Marka Šorlija, potem res ne vem, če še razumem, kaj pravzaprav se meni kot ministru tu očita. Vztrajal sem, ne glede na to, da so nekatere poslanske skupine vnaprej napovedovale, da bodo težko podprle, ampak vztrajal sem zato, ker sem pač menil, da je primeren kandidat. Tako kot menim tudi v tem primeru, ko gre za kandidata Masleša.

Ko je bilo rečeno, da nismo soočili akterjev. Treba je povedati zdaj, soočili glede česa? Glede ogleda nimamo koga soočiti, ker nikogar od tistih, ki so se oglasili, ni bilo zraven. Glede reakcij po ogledu, no, tu pa so težave in nekaj je bilo v zvezi s tem že rečeno. Da, prvič, nekateri so se oglasili po tem, ko je bil predlog že podan v Državnem zboru, torej jaz tu kot minister ne morem za nazaj ugotavljati nečesa, če je nek postopek zaključen. Poleg tega pa se je izkazalo, da je bil ta spomin zelo nezanesljiv, ker so se očitno nekateri spominjali dogodkov, ki se sploh niso zgodili. Drugi so trdili, da so se po 26 letih spomnili dogodka in s tem našli notranji mir, ampak, spoštovane poslanke in poslanci, kako pa naj mi preverimo besedo ustavnega sodnika proti besedi vrhovnega sodnika? S čim? S poligrafom? Lepo vas prosim! Gre za to pač, komu bolj verjamate, ampak to je vaša odločitev, ne moja, ker se v postopku, ki sem ga jaz vodil kot minister, to vprašanje ni zastavilo, meni ne.

Ko gre za vprašanje kandidata in njegovega odnosa do človekovega življenja in do države, vas lepo prosim, da še enkrat preberete magnetogram njegove izpovedi na Mandatno-volilni komisiji. Mislim, da je bil tam dovolj prepričljiv, tudi ko je govoril o edini domovini, tudi ko je govoril o tem, kaj je njegova družina storila za to, da imamo to domovino danes. Mislim, da ni prav, da se poskuša zdaj ne samo tega kandidata, ampak čisto vse slovenske sodnike, ki so to sodniško funkcijo opravljali v času, ko Slovenija še ni bila samostojna država, zdaj povezovati z Udbo. Kajti rečeno je bilo, na ogled je lahko šel samo nekdo, ki je bil preverjen oziroma ki je imel predhodno soglasje, da to opravi v vlogi preiskovalnega sodnika s strani Udbe. To je zame res nekaj, kar težko razumem, predvsem zato, ker ni najmanjšega dokaza, ki bi kazal na to.

In še, ko gre za vprašanje delovanja Jugoslovanske ljudske armade, ki je delovala na osnovi Tajnega uradnega lista. Jaz sem že na Mandatno-volilni komisiji poudaril, da ni šlo za uporabo predpisa, ki bi bil objavljen v Tajnem uradnem listu. Gre za predpis, ki sploh nikjer ni bil objavljen, bil pa je tajen, bil je označen kot vojaška tajnost. In ravno zato ga je Vrhovno sodišče leta 1997 opredelilo kot neobstoječ predpis. In na tej osnovi, spoštovane gospe in gospodje, Republika Slovenija še danes plačuje in bo morala plačati odškodnino zaradi nezakonitega ravnanja, če je šlo, recimo, za ustrelitev prebežnika na meji. Tako je bilo tudi v tem konkretnem primeru, ki sem ga omenil in o katerem je razsodilo Vrhovno sodišče.

Težko se strinjam s tem, da je sodstvo v rokah tranzicijske levice, ker ne smete pozabiti, vi, poslanke in poslanci, ste tisti, ki odločate o tem, kdo postane sodnik. Vi podeljujete mandat in to so počele vse sestave Državnega zbora, ne glede na to, kdo je bil na oblasti. Mislim, da je to nekorektno očitek predvsem do vseh slovenskih sodnic in sodnikov, za katere verjamem, da si prizadevajo v polni meri neodvisno od politike in nepristransko odločati v konkretnih primerih, ki vsak dan prihajajo pred njih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak.
Naslednji je na vrsti gospod Miran Potrč.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Seveda bom glasoval proti predlogu ministra. Kljub temu pa naj vsekakor rečem še nekaj in pojasnim desetič, če bo treba: ogled kraja umora ni in ne more biti zakonit, če ni sodnega procesa v nadaljevanju, ampak osebo dajo v krsto in jo zakopljejo. To ne more biti zakonito ne v Kraljevini Jugoslaviji, ne v prejšnji Jugoslaviji in ne danes. In me nihče ne more v to prepričati. Ne govoriti o vseh sodnikih! Ponavljam, ne govoriti o vseh sodnikih! Večina sodnikov lahko dela najbolj korektno, mnoge poznam osebno, najbolj dostojno in tudi z vidika količine dela zelo veliko. Mi imamo gnilo glavo. Ta gnila glava je Vrhovno sodišče. In seveda tisto, kar počne minister, to je pa zelo gnila zadeva. Niso vsi sodniki – seveda niso vsi sodniki, žal mi je, da zaradi kakšne eventualne tožbe ne morem še več povedati. Vendar, treba je reči nekaj: na ogled te krajev so prišli tisti sodniki, ki jim je to dovolila kontraobveščevalna služba vojske Jugoslavije in nihče drug. Noben drug sodnik ni mogel priti na kraj, pa tudi noben tožilec ne, ampak samo tisti, ki jim je ona to dovolila. Razumite, jih je izbrala, ničesar drugega ne

more biti. Ničesar. In kandidat je bil zelo primeren, glede na službo svojega očeta, ki je bil oficir kontraobveščevalne službe, tako vsaj piše v medijih.

Tožilstvo bi seveda moralo, je rekel minister – ja, kaj pa je naredil do zdaj? Nič. Ne mi govoriti o neumnostih, da so zapisniki odstopljeni, že nekoč in danes je situacija popolnoma jasno. Jaz sem sam podpisal v življenju 9 do 10 tisoč kazenskih ovadb. Vse so na sodišču. Vendar boste vse našli tudi v arhivih policijske postaje, ki sem jo vodil. Popolnoma isto mora biti tam. Kakršenkoli zapisnik je bil odstopljen, je bil odstopljen, v prilogi vam pošiljamo, jasno, kopija pa mora ostati na sodišču. Vendar minister je našel samo vpisnik. To pa je problem. Poglejte, sodišče je razsodilo sodbo leta 1997. Ali veste, kakšna manipulacija ali zavajanje? Seveda je sodilo in tudi razsodilo. In sodišče je reklo, vsak mrtev na meji je bil nezakonito ubit in država Slovenija je dolžna plačati odškodnino. Normalno. Hvala bogu. Ampak sodišče ni reklo nič, kaj s tistimi, ki so to počeli ali ki so verificirali. Tega pa ni reklo. Čas, da bo tudi to reklo, upam, minister, za vami prihaja.

Naprej. Je pa zato v tujini povsem drugače. Gospe in gospodje, v tujini je drugače. Nemčija je leta 1999 opravila z zadnjimi ljudmi, ki so streljali na tiste, ki so šli čez mejo, in tistimi, ki so verificirali, in tistimi partijskimi funkcionarji, ki niso nič streljali, nič podpisovali, ampak vodili to politiko. Egon Krenz je bil tisti, leta 1999 obsojen na šest let zapora. Pri nas pa človeka, vsaj v enem primeru to sam prizna, postavljamo na vrh sodstva. Namesto, da bi ravnali povsem drugače. Tudi kandidat je imel vso možnost reči, po zakonu je tako in tako, na tovrstne ogledе jaz ne bom hodil, ker niso zakoniti, pa tega ni naredil. Pa tega ni naredil.

Glasoval bom proti, to je jasno. V velikem upanju, bom rekel, da se vsi tisti sodniki, veste, ki garajo in delajo, tudi tista mariborska v zadevi Satex, ki je imela dve leti, vrhovni sodniki pa po mojih podatkih pet let – in to je ta gniloba – enkrat vzdignejo in povedo svoj glas ter spravijo pravosodje tja, kamor sodi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Potrč. Naslednji je na vrsti gospod Jožef Jerovšek.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Treba je seveda zelo zelo natančno poslušati izjave, ki jih izrekamo na tej seji, tudi ki jih izrekate iz poslanskih vrst opozicije, da bi ugotovili, da je v zelo velikem delu vaših izjav

veliko neresnic ali pa polresnic ali pa lažnih obtožb in podobno. Poglejte, dva, trije od vas, da ne bom imenoval ljudi, so rekli, da si gospod Masleša ne zasluži biti sodnik s trajnim mandatom. V trajni mandat je bil sodnik Masleša izvoljen 18. 10. 1994. Za je glasovalo 36 poslank in poslancev, proti 1 sam. Takrat, jaz sem magnetograme pogledal, ni bilo nobene razprave o dejanjih, ki so danes aktualna, pa je tudi od takrat že minilo za njegovo sodelovanje v preiskavi oziroma ob ogledu deset let, sicer pa od osamosvojitve štiri leta. Nikogar ni bilo, ker takrat izgleda to ni bilo aktualno, takrat izgleda ni bilo drugih interesov, ki bi želeli prikazati sodnika Maslešo kot neprimerne za izvolitev. Ampak poudarjam to, kako si dovolite, kolegice in kolegi, izraziti, da si ne zasluži trajnega mandata? Na podlagi česa? Ali smo mi v Državnem zboru tisti, ki o tem presojava brez ustreznih dokumentov in brez ustreznih dokazov? Govorite o tem, da je kriv za uboj in, da je sodeloval pri uboju. To so takšne grobe obtožbe, da jaz sploh ne razumem, da jih lahko kdorkoli od vas izreče. Zaradi tega, ker je bil, kot je povedal minister za pravosodje, po rednem razporedu dežurni in po obveznosti dežurnega poslan na ogled. Gospod Gorenak mi maha, ne vem ali v pozdrav, ampak prav gotovo, če maha, maha v svoji domišljavosti, da vse ve. Gospod Gorenak, tudi vi ne veste vsega. Vi lahko vse sovražite, vi lahko vse obtožujete, vi lahko vsem govorite neresnice ali polresnice, to redno tudi delate, ampak vsega pa res ne veste. Tako kot vi ne veste, da je Kos bil tisti, ki je Masleši dal soglasje, da sme iti kot preiskovalni sodnik na ogled. Od kod vam ta podatek? Od kod? Povejte ga. Da vam je Kos, s katerim ste sodeloval, te podatke sporočil. Kaj hočem drugega reči? Ampak to bi bila tudi z moje strani insinucija, zato je ne bom povedal. Hočem vam, spoštovane kolegice in kolegi, samo reči, nobenega smisla nima obtoževati ljudi brez dokazov in trditi, da imate vse prav. Trdite samo zato, ker tiste sodnike, ki danes govorijo v prid neizvolitvi, mi ne štejemo za verodostojne. Sprejemem to trditev. Ampak sprejmite tudi vi trditev, da vsi tisti, ki danes trdijo, da si zasluži biti, ker ni nič storil, so za vas neverodostojni brez kakšnega posebnega dokaza. Zato, ker ste vi rekli, da gospod Masleša ne sme izpolnjevati pogojev in biti verodostojen za izvolitev. Zato dajmo enkrat pošteno obravnavati kazenske predloge, dajmo obravnavati argumente in nehajmo se med seboj obtoževati na dejstvih, ki ne obstojajo ali so napol izmišljena.

Tokrat to delate na konkretnem predlogu gospoda Masleša, žal, lahko bi bil

tudi kdo drug, ampak res, trdno sem prepričan, da delate škodo pravosodju. Trdite, sodeloval je v komisiji, ki je verificirala umore. To je debela laž. Ta komisija ni verificirala umorov in tudi ni bila nobena komisija za verifikacijo umorov. Kot preiskovalni sodnik je bil na ogledu na licu mesta. Govori se, sodeloval je pri ogledu usmrtitve. Ni sodeloval pri ogledu kraja dogodka, kjer se je zgodil uboj. Toliko je takih stvari, ki so neresnične, zaradi tega mislim, da bi bilo dobro, da malo umirite tudi vi konje in neresnične izjave, da se spametujete in glasujete za predlog.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Jožef Jerovšek. Naslednji razpravljač bo gospod Miro Petek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani!
Današnji dan je dvakrat simboličen. Dan Rudolfa Maistra, ki se je boril, da je priključil del Slovenije, drugače Slovenije danes ne bi bilo, in pravkar sem poslušal, da je pobesnela severnokorejska armada napadla Južno Korejo, otok, in ko pobesnele armade znorijo, potem se tudi nekatere ljudje čudno opredeljujejo. Na tisti čas, ko je pobesnela jugoslovanska armada napadla Slovenija, se nanašajo tudi nekatera pričevanja uglednih ustavnih in vrhovnih sodnikov o takratnih ravnanjih kandidata, ki ga je predlagal minister, gospod Zalar. Da bom popolnoma jasen. Jaz sem gospoda kandidata na Komisiji za peticije o tem spraševal in sem mu tudi predlagal, da se glede tega tudi on opraviči Slovincem, da bil je takrat v zmoti, da je bil morda tako vzgojen, da je bil navdušen nad Jugoslavijo in jugoslovansko armado. Vendar sem potem iz magnetograma videl, da na ta vprašanja ni odgovarjal. Zato ne navajati tu, da je argumentirano odgovoril na vsa vprašanja. Temu se je izognil. In še enkrat poudarjam, če se je takrat opredeljeval nasprotno od pravice Slovenije do samoodločbe, je to osebnost, ki bi jo lahko v poznejših letih popravil s tem, da bi se od tega distanciral. In tu je tudi gospod minister zelo zlonamerno govoril o ustavnih in vrhovnih sodnikih, ki so dajali pred javnostjo izjave, da so neodmerjene in nedostojne izjave. Jaz se ne spominjam, da bi takrat, ko smo volili tega ustavnega sodnika in te vrhovne sodnike, kdorkoli podvomil v njihovo verodostojnost. Če ste imeli podatke, da so karkoli naredili napačno v življenju in jih takrat niste povedali, ste šli z izsiljevanjem njih v njihovo potrditve. In to je vaše neverodostojno ravnanje. In zakaj to počnete? Zato, ker ste mojstri delitev. Zainteresirani ste, ta opcija, da so Slovenci razdeljeni. To je tehnologija

osvajanja in ohranitve oblasti. Za to tehnologijo ste mojstri. In jasno je, da je razdeljena slovenska javnost, da so razdeljeni ljudje v pravosodju, sodniki, da so razdeljeni akademsko izobraženi ljudje, in da te delitve vi podpirate. Glejte, pred seboj imam javno izjavo akademskega društva Pravniki. Domnevam, da so to tudi verodostojni ljudje, ki pravi: "Očitki o domnevnih izjavah vrhovnega sodnika Branka Masleše v času osamosvajanja Republike Slovenije, ki jih je v javnosti predstavil sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije, kasneje pa so jih javno potrdili tudi drugi ugledni predstavniki sodne veje oblasti, so resni in zbujejo močan dvom o osebni integriteti vrhovnega sodnika Branka Masleše." In ob stanju duha v našem pravosodju in naši politiki bi od ministra pričakoval, da ne bi povzročal delitev v Sloveniji. Ni res, da je bilo vse razjasnjeno. Pred 10 leti smo dobili takšne kupe papirja, in prvič je to zadostovalo. Sodnik ni bil izvoljen za vrhovnega sodnika.

In gospod minister, ob tem, ko se je zgodila farsa in fiasko v zadevi Satex, bi ministri v Evropi iz objektivne odgovornosti ponudili odstop. In računal sem, da boste zmogli to moč in hrabrost, da boste do predsednika Vlade tako postopali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Miro Petek. Naslednji razpravljač bo Dušan Kumer.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo.

Sam bi se uvodoma ustavil pri dveh pojmi. Prvi je "vedeti", drugi pa je "verjeti". Po vseh teh burnih razpravah v zadnjih tednih vemo o gospodu Masleši zelo veliko, vendar precej različne informacije krožijo. Vemo nekaj o preteklosti, polpreteklosti, vendar ne vsega. Kaj pa vprašanje verjeti – komu tukaj verjeti. Sam verjamem gospodu Zobcu, ustavnemu sodniku, verjamem drugim vrhovnim sodnikom. In dopustite mi, da verjamem tem ljudem, če vi verjamete drugim, tudi zaradi tega, ker sem prebral življenjepis z opisom strokovne dejavnosti, in se mi zdi, da ima ta življenjepis precej lukenj. Zdi se mi, da so določene funkcije zamolčane, kot razne partijske funkcije in verjetno še kaj drugega. Kar pa se tiče same stroke, pa sem šel pogledati na COBISS in o gospodu Masleši na Nuku odkril štiri zadetek, štiri strokovne članke. Govorite, da je kandidat strokoven. Gospod France Testen ima 25 strokovnih člankov v strokovnih revijah in monografijah. Bivši predsednik Vrhovnega sodišča Mitja Deisinger 49. Današnji COBISS, poglejte si. Marko Šorli 16. Minister Aleš Zalar, odlično, 50, odlično. In minister predlaga kot kandidata za predsednika Vrhovnega sodišča

strokovnjaka s štirimi objavami. Ali pa takšno objavo, kot je tukaj, pogledajte, kot svoje reference kandidat navaja: "Pregledal sem besedilo obširnega in za slovensko področje edinega aktualnega komentarja Zakona o kazenskem postopku mag. Štefana Horvata in dal številne pripombe ter predloge za izboljšave." Pregledal je tekst svojega kolega. Dobro. Recenzija, res zanimivo. Če boste imenovali gospoda kandidata za predsednika Vrhovnega sodišča, potem bo tam ob najpomembnejših praznikih sedel s predsednikom države, s predsednikom Vlade, s predsednikom Ustavnega sodišča. Zanima me, kako bo gledal to zastavo, grb? Ali pa bo mogoče gledal v tla? Zato predlagam rešitev, naj predsednik države dr. Danilo Türk odlikuje gospoda Maslešo, kot je odlikoval tovariša Ertla, minister Zalar pa predlaga drugega kandidata. Mislim, da bo na ta način naredil tudi uslugo gospodu kandidatu, ker ga bo ta preteklost, tudi ta razprava vseskozi spremljala.

Mislim, da se lahko danes vprašamo, kakšen je pravni imunski sistem v Sloveniji, ki je pomemben za podobo neke pravne in demokratične države. Ali je ta sistem, pravni imunski sistem tako razvit, da sam od sebe izloči, zavrže ljudi, ki ravnajo zunaj etičnih občeloveških in tudi zunaj strokovnih norm. In drugo vprašanje, prav tako pomembno vprašanje, kakšen je imunski sistem nekaterih slovenskih pravnikov. Ali je ta imunski sistem resnično tak, da se jih ne dotakne prav nič na tem svetu? Prav nič, razen denarja, oblasti, položaja.

Kolegice in kolegi, mi se bomo v Sloveniji seveda zagotovo rešili finančnega in gospodarskega zloma, ki smo mu priča, prej ali slej, prej, če bo ta vlada kmalu odstopila. Toda dolga leta bomo zdravili moralni zlom, ki smo mu priča v tem času. Kadrovske poteze te vlade resnično odstopajo od povprečja, toda negativno. Kadrovske poteze te vlade so pod povprečjem oziroma so podpovprečne. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala.

Besedo ima gospod Dušan Kumer. Naslednji razpravljavec bo gospod Jože Tanko.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Naloga opozicije je res v tem, da mehča in slabi Vlado do onemoglosti, za vsako ceno in z vsakimi sredstvi. Ampak tudi te stvari imajo svojo mejo in se je treba včasih zadržati. Toda še vedno to ne pomeni, da lahko iz dneva v dan, iz seje v sejo, iz ure v uro

generira situacijo izrednih razmer, tudi v primeru izvolitve predsednika Vrhovnega sodišča gospoda Masleše. Namreč, ko so v tretjem poskusu, po letu dni vsi relevantni organi, ki po zakonu utemeljujejo kandidacijo, to je Sodni svet, občna seja Vrhovnega sodišča, pravosodni minister, ko so se poenotili, da je gospod Masleša primeren kandidat za predsednika, in ga je minister predlagal v izvolitev v Državni zbor, so se oglasili njegovi stanovski kolegi, ki očitno zaradi izrazitega "egotripa", kot je zapisal nekdanji predsednik Vrhovnega sodišča gospod Testen, ne morejo iz svoje kože, ko s splošnimi, z ničemer podkrepljenimi žaljivimi očitki in obtožbami blatijo in trosijo tudi klevete o svojem kolegu. In opozicija v Državnem svetu je ta mazohistični pristop redkih posameznikov v sodniških vrstah vzela za kronski argument, da diskreditira gospoda Masleša. Nekateri posamezniki ste presegli samega sebe pri izrekanju ocen vrednostnih sodb gospodu Maslešu. Tudi danes smo te stvari slišali. Očitno imamo v temu primeru tudi opravka s slovenskim Džugašvilijem, s politično in represivno izšolanim intrigantom, ki smo ga tudi danes imeli priložnost videti in slišati. In ne samo to, ponovno imamo nenazadnje tudi priložnost videti in poslušati, ko se ponovno skuša uvesti neke vrste moralno-politični kriterij pri izvolitvi ljudi na najpomembnejše funkcije v državi. In zastavo tega nosi seveda največja opozicijska stranka, to je SDS, in to način in z vsebino, ki je veljala v nekaterih drugih časih, in to je nostalgija po nekaterih drugih časih. Vsi argumenti skupaj, ki jih poslušamo, namreč temeljijo na izjavah po spominu nekaterih izpred dvajset ali šestindvajsetih let, "slišal sem", "povedali so mi", "rekel mi je" in tako dalje in tako dalje. In te ustne memoare so kritiki prenesli na papir. In ti zapisani spomini danes veljajo kot kronski argument za diskreditacijo in zato, da se gospod Masleša ne izvoli na to funkcijo.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je prvi med enakimi v krogu vrhovnih sodnikov. Zato je za njegovo imenovanje bistvenega pomena mnenje vseh vrhovnih sodnikov, ki ga oblikuje občna seja, in nenazadnje tudi mnenje in stališče Sodnega sveta. In to mnenje je danes v obeh primerih pozitivno.

Vse očitke, ki se tudi danes trosijo in so vezani na leto 1984 in leto 2000 glede na 8. člen Zakona o sodniški službi pa je presojal Sodni svet in tudi Državni zbor pri preteklem imenovanju gospoda Masleše v trajni mandat. Ta presoja je bila takrat dokončno opravljena, saj je tako Sodni svet kot Državni zbor takrat pri izvolitvi ocenil, da Branko Masleša v okviru

svojega preteklega dela ni sodil in ni odločal v preiskovalnih in sodnih postopkih, v katerih bi bile z sodbo kršene temeljne človekove pravice in svoboščine. In zato je zame povsem nerazumljivo, ko danes poslušam, da je gospod Masleša lahko v vseh teh deset, petnajst let sodnik s trajnim mandatom na Vrhovnem sodišču, ne more biti pa menedžer tega istega sodišča med kolegi. To je res narobe svet.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Prosim gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Spoštovani gospod podpredsednik, ne vem, morda ste preslišali, morda zadev ne poznate, ampak treba je protestirati, ker se je zgodilo nekaj nezaslišanega. Predhodni govornik gospod Kumer je kazal v naše poslanske vrste in dejal, "slovenski izšolani Džugašvili". To je Stalin. Nekoga obsoditi za slovenskega Stalina! Naj pove gospod Kumer, koga je kateri poslanec tukaj ubil, ga enačiti z morilcem, ne vem dvajset do trideset milijonov ljudi in vi ne protestirate. To je nezaslišana žalitev in prosim, da takoj opozorite gospoda Kumra, da s to specialno vojno preneha. Kje se je učil, ga ne bom spraševal. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa gospod Jerovšek. Besedo ima gospod Jože Tanko. Naslednji na vrsti je gospod Janez Janša.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Kolega Potrč je dejal, da na naši strani operiramo s polresnicami, lažmi, insinujacijami in namigovanji. Dejstvo je, kadarkoli se je pojavil primer Masleša v Državnem zboru, vedno se je proces zaustavil in da so se ob tem primeru vedno odvile velike razprave. Tako takrat, ko je bil imenovan v vrhovnega sodnika, še prej, ko se mu je potrjeval mandat in tako naprej. Skratka do leta 1999 je bil Masleša najprej zavržen kot kandidat za sodnika, vrhovnega sodnika, in po normalnem postopku bi se moral postopek zaključiti. Če bi ponovno želel Masleša kandidirati, bi se moral izvesti nov razpis, novo predlagateljstvo in tako naprej. Vendar so tisti, ki so takrat imeli moč v tem Državnem zboru, dosegli ponovno glasovanje po nekaj mesecih in gospoda Maslešo na ponovnem glasovanju potrdili. Gospod Potrč, ki je demokrat stare šole, še iz tiste pred letom 1990, najbrž ve, da je to možno na tak način izpeljati samo v nekem režimu, ki nima nekih temeljnih podlag. Žal tudi vse te zgodbe, ki so se takrat odprle, se odpirajo tudi sedaj, le da so se sedaj pojavile

tudi še nekatere druge osebe, verodostojne osebe, ki so potrdile določena dejstva. Dejstva stališč do osamosvojitve, o obravnavi konkretnega primera verifikacije usmrtnice na meji in tako naprej.

Minister Zalar kot predlagatelj ravna zelo dvolično. V primeru spora med generalno državno tožilko in vrhovno državno tožilko, so imeli poravnavni, posvetovalni pogovor celo pri predsedniku Vlade, pri katerem so sodelovali tako minister, predsednik Vlade, generalna državna tožilka in vrhovna tožilka, pa je šlo za bagatelen primer nesporazuma, recimo, v tožilskem postopku. V tem primeru, ko dajejo trditve javno, ustavni sodnik, vrhovni sodniki, bivši ustavni sodniki, pa predlagatelj minister Zalar ne čuti popolnoma nobene potrebe, da bi kar koli na tem postopku preveril, preučil, soočil priče in tako naprej. Ničesar. In tu ravnanje ministra Zalarja ne moremo šteti za verodostojno in ne moremo šteti za tako, da je enako do vseh.

Prav tako ni nobenega argumenta glede ali pa dokaza glede ravnanja sodnika Masleša na meji. Razen tega, da je bil tam in da se je vrnil nazaj. Ko smo pač zahtevali argumente, zapise, potrditve, kaj se je na tem ogledu dejansko ugotovilo, ni bilo nobenih dokazov, nobenih odgovorov, ne glede na to, kaj govori gospod Potrč, ki je očitno seznanjen samo iz tajnih uradnih listov, iz tiste funkcije, ki jo je opravljal pred letom 1990. Tam je dobil informacijo o vseh teh povojnih pobojih, prav gotovo, ker so bili pač tisti funkcionarji takrat posebej informirani o določenih zadevah. In on to ve. Mi ostali o tem nimamo nobenih informacij. Ta kadrovski primer, ki ga sedaj predlaga gospod Zalar, sodi med bisere legalizacije teptanja človekovih pravic, sodi med bisere teptanja in zatajevanja pravne države in tudi vseh etičnih norm. Čisto vsega tega. Kajti predlagati nekoga, ki je bil dokazljivo, po lastni izjavi udeležen v postopku verifikacije uboja na meji, pa ni opravil niti tistih sodnih niti civilnih korakov, ki bi jih moral kot državljan, ker je bil o tem obveščen in o tem celo opravil zapisnik, storil, ni storil, ga sedaj predlagate celo za mesto predsednika Vrhovnega sodišča. Skratka gre za to, da se ta kadrovski del, ki legalizira ravnanje pretekle oblasti – in gospod Potrč je bil eden od najvišjih tam –, da se to pelje tudi sedaj v tem delu in v tem času, ko ima ta koalicija to moč. To zagotovo ni primer, da bi lahko dejali, da gre za neke kredibilne preišljene postopke, ampak izključno za postopke, ki imajo samo nalogo delitve, razdvajanja, iritiranja in podobne zadeve, tu ste zagotovo prvi mojstri.

Kandidata pa ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Prosim mir.

Besedo ima gospod Janez Janša. Naslednji razpravljavec bo gospod Bojan Kontič.

Izvolite.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo.

Ko je bil gospod Masleša jeseni leta 1994 potrjen v stalni mandat, je bil potrjen v paketu. Takrat v Državnem zboru ni bilo več kot peščica poslancev opozicije. Na moje izrecno vprašanje, jaz takrat nisem bil poslanec v Državnem zboru, ampak ko je bil potem gospod Masleša pet let kasneje predlagan za člana Vrhovnega sodišča, je takratni predsednik Sodnega sveta gospod Cvetko na moje izrecno vprašanje, ali je Sodni svet preveril, ali je kandidat ravnal kdaj v nasprotju z 8. členom Zakona o sodniški službi, hladnokrvno odgovoril, da Sodni svet tega nikoli ni preveril. Torej ne drži tisto, kar se zatrjuje, da je Sodni svet preveril, ali je kandidat kršil človekovo pravico ob izvolitvi v trajni mandat. Odgovor predsednika Sodnega sveta s tem v zvezi imate na magnetogramu. Leta 1999 je Državni zbor glasoval o tem, ali se gospoda Maslešo imenuje za sodnika Vrhovnega sodišča. Dvotretjinska večina navzočih je glasovala proti in postopek je bil zaključen. V nasprotju z običajno prakso, samo v primeru gospoda Masleše se je to zgodilo, v nobenem drugem primeru, je bil naslednje leto ponovno predlog, da se ga imenuje za člana Vrhovnega sodišča. Takrat je bil ta predlog izglasovan po burni razpravi, ko so se odprla vsa ta ista vprašanja. Ko sem bral te magnetograme izpred desetih let, predlagam, da si jih preberete, človek ne more verjeti, koliko nestrpnosti in sovraštva je bilo takrat izgovorjenega proti tistim, ki smo nasprotovali njegovi izvolitvi. Rečeno je bilo, da insinuiramo, da kandidat nikoli ni podpisal nobenega zapisnika, da nikoli ni bil na nobenem ogledu in tako naprej. Nekateri, ki danes sedijo v tej dvorani, ste tudi govorili to. Zdaj se je izkazalo, čez 10 let, da je kandidat sam priznal en primer in tudi en podpis. Bilo jih je več, takrat smo jih naštevali. Samo na koprskem je bilo v 80. letih prejšnjega stoletja, v času za katerega je podmladek Socialnih demokratov dejal, da je bil to čas velikega napredka in cvetenja človekovih pravic, ustreljenih približno 50 civilistov, ki so želeli čez mejo. Takrat je veljala tudi v takratni Jugoslaviji splošna deklaracija človekovih pravic, ki pravi: "Vsakdo ima pravico v drugih državah iskati in uživati pribežališče pred preganjanjem." Gospod Masleša je neposredno kršil to deklaracijo, bil je na

ogledu, kot pravi, in ni sprožil nobenega postopka zaradi umora človeka, ki je delal nekaj, kar mu je garantirala splošna deklaracija o človekovih pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov ne glede tudi na ostalo zakonodajo, ki je veljala. Ta človek je dokazljivo sodeloval pri kršenju človekovih pravic in ta bo danes na čelu operativne sodne institucije, na samem vrhu, ki je poklicana predvsem zato, da varuje človekove pravice in da razsoja v primerih, ko so te kršene. Kakšen signal je to za vse sodnike pod njim? In kakšen signal je končno to za državljanke in državljane? Ampak koalicija vztraja, kajti gospod Masleša je projekt od samega začetka. Je edini, ki je bil zavržen na neko sodno imenovanje, pa je koalicija vztrajala. In vztraja tudi zdaj.

Skratka, padla je direktiva in projekt mora biti izveden do konca. Očitno je velik strah pred trupli, ki se odkrivajo vsak dan še vedno po Sloveniji, pred tem, da se začne izvajati zakon o zaključku lastninjenja, kjer piše, da kazniva dejanja, divje privatizacije ne zastarajo. Očitno si vladajoča koalicija želi na čelu Vrhovnega sodišča, na mestu predsednika Vrhovnega sodišča, ki podpisuje odredbe Sovi za prisluškovanje, človeka, ki bo delal enako, kot pred 22 leti. To so motivi in vztraja se, ne glede na to, kakšno ceno plačujemo navznoter in kakšno ceno Slovenija v smislu svojega ugleda plačuje navzven. Tudi evropsko časopisje piše o tem, da se v slovensko pravosodje vračajo komunistični časi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod Bojan Kontič, imate besedo.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Gospod Janša bo že vedel, kako je z direktivami. To za uvod.

Kar nekaj žalitev je bilo tudi izrečenih. Kolega Potrča ste obdolžili, da je deloval na podlagi tajnih uradnih listov. Boste že vedeli, da je deloval na podlagi tajnih uradnih listov. Zdaj samo še recite, da mu jih je tovariš miličnik Gorenak dostavljal, pa ste naredili zgodbo kompletno. Prav neverjetni ste z vsemi temi zgodbami, ki jih omenjate. V bistvu gre za to, kako preprečiti imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča. In kaj je najbolje: povezati ga z dejanjem, ki ga vsi obsojamo, jaz bi celo rekel, brez izjeme. Streljanje na meji v tistih časih obsojamo brez izjeme. Gospod Pojbič, verjetno tudi vi, ki se zdaj oglašate. Saj bo verjetno možnost nadaljevati še pri obrazložitvi glasu. Pričakujem, da bo kdo kaj povedal. Tako daleč ste zgodbo pripeljali, da bi skorajda

lahko rekli, da je preiskovalni sodnik bil udeležen pri tem dejanju, tako daleč ste zgodbo pripeljali. Jaz sem samo čakal, da nekdo še reče, da je še streljal ta kandidat za predsednika Vrhovnega sodišča, ali pa vsaj sodeloval pri tem. Tako daleč ste zgodbo pripeljali in ste pripravljene nekoga oblatiti z vsemi sredstvi, ki so možna, ga politično z vedri gnojnice, potem pa pričakovati od njega, da se opere. Pravite, naj jih minister sooči. Kako pa naj minister tehta, kdo je govoril resnico oziroma kdo govori resnico v tem primeru, ali ustavni sodnik ali kandidat za predsednika Vrhovnega sodišča? Na kakšen način naj pretehta, kdo govori resnico in komu gre verjeti? In prav zanimivo je, da se je nekaterim vrnil spomin v leto 1984, zdaj pa ne vedo, kaj bi z njim počeli. In letos, leta 2010, so se spomnili, kaj se je dogajalo tistega dne v stavbi sodišča, ko se je preiskovalni sodnik vrnil na svoje delovno mesto, kaj je takrat dejal. Kje so pa do zdaj bili, do leta 2010? Zakaj pa niso ukrepali, če so vedeli, kaj se je dogajalo? Zelo čudne zgodbe se dogajajo in odvijajo v tem parlamentu. Jaz opoziciji ne oporekam, da nasprotuje. Seveda, nasprotujete, lahko nasprotujete. Govorite tudi, da ni nič hudega, če ne bomo imeli sodnika še nekaj mesecev. Ampak nekaj mesecev nazaj ste govorili, da je treba prejšnjega kandidata izvoliti, ker sodišče potrebuje nekoga s polnimi pooblastili. Nekaj mesecev zatem se vam ne mudi več. Ampak prav je, nasprotujte, glasujte proti, povejte svoje mnenje, ne pa izkoriščati pozicije, ki jo imate, za to, da blatite nekoga, ki se v bistvu tudi danes na tem mestu ne more braniti. Je pa povedal svoje na Mandatno-volilni komisiji. In tako kot je kolega Sajovic ugotovil, molk je bil takrat po tisti njegovi izpovedi. Potem ste se pa ponovno zbrali, da ne rečem resetirali in ponovili vse zgodbe, ki ste jih takrat govorili.

Ali sem zadovoljen z načinom imenovanja predsednika Vrhovnega sodišča? Nisem, jaz bi to prepustil sodnikom, da to sami naredijo, da si sami izberejo predsednika, tako kot naredijo na Ustavnem sodišču. Ampak za to je potrebna sprememba zakona. Ne moremo pa zakona spreminjati med igro. Ali se pravila menjajo med igro? Ali je mogoče, da ne končamo postopka in spremenimo zakon, zato ker nam ni všeč kandidat? Težko je razumeti vse to, kar razlagate kot svoje argumente za to, da nasprotujete. Zame je pomembno stališče Sodnega sveta. Zame je pomembna občna seja Vrhovnega sodišča. Kolegi so ga podprli pri kandidaturi, in zelo dostojno je preživel vse to, kar se mu je dogajalo v zadnjem času kot kandidatu. Mnogi bi obupali in opustili to kandidaturo, verjetno ste na to tudi računali, ampak niste naleteli na pravega

kandidata. Ta se pač ni umaknil vsem tem obtožbam in jih je stojično prenašal in tudi odgovarjal na vse očitke, ki ste mu jih podali. Po moji oceni je dobro odgovarjal na vse to, kar ste mu želeli prilepiti na njegovo kariero preteklih let.

Jaz bom seveda kandidata podprl.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, imate besedo.

Samo trenutek. Ja, izvolite, samo trenutek, da vpišemo čas. na voljo imate 2 minuti in 39 sekund.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa.

Samo nekaj pojasnil v zvezi s soočenji ustavnih in vrhovnih sodnikov okoli reakcije kandidata Masleše. Če bi ustavni sodnik Zobec in vrhovni sodnik Štrovs to, kar sta povedala za zbrane medije, sporočila občni seji Vrhovnega sodišča in Sodnemu svetu, potem bi ta oba organa lahko tudi te očitke pretehtala. In seveda ob priložnosti, ki sta jih dala kandidatu Masleši, da se o teh očitkih izreče, na osnovi tega sprejela ustrezno odločitev. Tega prej omenjena sodnika nista storila. Zakaj nista storila? Ne vem. Težko pa se je znebiti nekaterih slabih občutkov v zvezi s tem. Kasneje se je izkazalo, da je vrhovni sodnik, ki je poskušal podpreti razlago ustavnega sodnika, pokazal precej nezanesljiv spomin. Izkazalo se je, da se spominja, da naj bi šel na obravnavo tisti dan, ko je bil ogled, kamor je šel Masleša, pa seveda obravnave ni imel, ker je bila sobota. Potem je rekel, no, če ni bila sobota, je bil pa ponedeljek. In tudi v ponedeljek ni imel obravnave. In ni mu zameriti tega, ker se je skušal spomniti nekaj za 26 let nazaj. Ampak, ali veste, to je tipičen primer, kako sodniki tehtajo izjave prič, ki si nasprotujejo in jim polagajo majhno težo, zlasti takrat, ko se te izpovedi začenjajo zapletati. Sam sploh nisem imel možnosti preveriti nekatere od teh izjav, ker so bile izrečene po tem, ko je bil predlog že v Državnem zboru. In je pravzaprav samo na vas, na poslancih in poslankah, da se odločite, kako vas kaj prepriča ali ne.

Ko pa sem govoril o odmerjenih in neodmerjenih izjavah, nisem mislil na ta dva sodnika ali te sodnike, mislil sem na tiste, ki ste primerjali kandidata Maslešo s Kurtom Waldheimom. To se mi je zdelo skrajno neprimerno, in to je tisto, kar sem tudi uvodoma izrecno izpostavil. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o **Predlogu sklepa, s katerim se za**

predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije za dobo šestih let imenuje gospod Branko Masleša, vrhovni sodnik svétnik na Vrhovnem sodišču.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine.

Gospod dr. Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Kar veliko je bilo povedanega, pa vendarle bom šel od konca naprej.

Poglejte, minister je imel čas preverjati, ali je bil četrtek, petek, sobota, nedelja, ponedeljek, ali so bile obravnave ali ni bilo obravnjav. Ni imel pa časa preveriti dejanskega stanja. Ampak, to niti ni tako pomembno.

Poglejmo situacijo, pred katero smo. Poslanska skupina bo torej absolutno, tako kot je vse od leta 1992 naprej oziroma kadarkoli se je odločalo o tej osebi v Državnem zboru, danes ravnala popolnoma enako. Razlogov za to je več. Leta 1992 sprejeti zakon o sodiščih je zelo jasno rekel, zelo jasno rekel: "V trajni mandat so lahko izvoljeni tisti, ki niso sodelovali v postopkih na sodiščih oziroma v sojenjih, ki so pomenila kršitev človekovih pravic." Kot je že bilo rečeno, Jugoslavija je bila podpisnica te konvencije. Kaj se dogaja? Danes v letu 2010, ko so druge evropske države, zlasti pa Nemčija, ki je imela teh primerov daleč največ, vse ljudi, ki so v teh postopkih sodelovali, pa naj si gre za vojake, naj si gre za njihove šefe, naj si gre za kogarkoli ali celo partijske funkcionarje. Pred 10 leti jih je postavila pred sodišče in obsodila. V Sloveniji tega nismo bili spodobni narediti do leta 2000, ampak smo sposobni leta 2010 v imenu neke ideologije, ki si je zamislila, da je tovrstne ljudi pač treba postaviti na vrh sodne veje oblasti, smo sposobni v Državnem zboru glasovati o kandidatu, o katerem sploh nikoli ne bi smeli glasovati v Državnem zboru. Ker vse inštitucije, ki so pred Državnim zborom, zlasti Sodni svet in vsi ostali organi, predvsem pa minister, bi morali svoje naloge opraviti. Minister teh nalog ni opravil. To sem definitivno dokazal, pa bom še enkrat moral dokazati v kakšnem drugem postopku v Državnem zboru. Ne samo to...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod dr. Gorenak, vas moram počasi prekiniti, ker čas ni tekkel, ampak...

DR. VINKO GORENAK: ... misel končam, sem videl...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Čas je pa pretekkel. Vas lepo prosim...

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Samo misel končam. Predvsem pa ni svojih nalog opravila občna seja Vrhovnega sodišča, ki sramoti sodno vejo oblasti s takim predlogom, ki ga je podala. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Prijava.

Gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo. Oglašam se v imenu poslanske skupine, v kateri bomo glasovali proti temu predlogu.

Razlog za to je dejstvo, da bi od ministra, ki se mora boriti za neodvisno sodstvo, zagotovo pričakovali, da bi upošteval vse dvome, ki visijo nad tem predlogom, zato se ne moremo znebiti občutka, da gre za politično imenovanje. Večkrat smo rekli že v raznih razpravah oziroma raznih pomembnih imenovanjih, najpomembnejših imenovanjih v Državnem zboru v vseh teh letih nazaj, da nad takšnim imenovanjem ne sme viseti senca dvoma. In v tem je problem. Zato bomo v poslanski skupini glasovali proti temu predlogu in pričakujemo, da se bo takemu načinu glasovanja pridružil še marsikdo tudi iz koalicije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala za besedo.

Poslanska skupina Zares, večina poslancev te poslanske skupine, bo glasovala za predlog, kajti v današnji razpravi in po današnji razpravi je še bolj očitno, da ni šlo za politično kadrovanje, ampak za politizacijo nadaljnega postopka te razprave. Gospod Masleša je kandidat, ki je dobil nesporno podporo Sodnega senata in občne seje vrhovnih sodnikov. Mi bi morali to voljo sodne veje oblasti potrditi. Ampak, ker se vedno zgodi politična afera, in tokrat na podlagi neutemeljenih obsodb in tudi veliko laži, smo doživeli spet razpravo, ki dokazuje, da opozicija, še zlasti največja opozicijska stranka, nima velikega interesa do nemotenega delovanja pravne države. In jasno je, zakaj je v tem trenutku za njih vzdušje napetih razmerij, ki nastajajo tudi s tem vakuumom v sodni veji, zelo ugodno. Mi menimo, da je treba pritrditi predvsem zagovornikom pravne države, da je treba nehati s politizacijo takih in drugačnih

imenovanj sodnih, sodniških kadrov, da je treba spremeniti zakon v smeri depolitizacije tega postopka in na etični ravni prenehati z linčem, ki si ga opozicija večkrat privoščila na račun posameznikov. Tokrat se je prav to zgodilo. In tisto, kar nas je najbolj prepričalo o tem, da gre kandidatu verjeti, je tudi dejstvo, da tisti, ki so ga obsojali, niso nikoli prišli na soočanje, se niso želeli soočiti z njim in z nami, ampak so delovali iz ozadja, iz medijskega prostora, ne da bi imeli pogum gledati v oči kandidata in zagovarjati tiste obtožbe, ki so si jih privoščili brez kakršnih dokazov. Dovolite mi sum, da je šlo pri tem za močno politizirano motivacijo teh gospodov.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Želi še kdo v lastnem imenu obrazložiti svoj glas? Prijava teče. Pri tem bi vas opozoril, da je bila razprava končana in da se v tem delu posvetimo le obrazložitvi glasu. Brez razprave.

Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ: Nedavno je nekdo napisal, da boga ni in da je dovoljeno vse. Mislim, da je ta razprava okoli imenovanja novega predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pokazala, da si nekateri predstavljajo, da je v tej državi dovoljeno vse. V tej državi smo pred več kot desetletjem sprejeli modro odločitev, da lustracije ne opravimo. Modro zato, ker mislim, da bi ob odgovornem ravnanju in pogledu na našo polpreteklo zgodovino, z dostojanstvom, obžalovanjem in tudi ponosom, kadar je to primerno, lahko ob taki odločitvi doživeli eno resnično narodno spravo, pa je ne. Zato, ker del politike vedno znova odpira nekatera boleča vprašanja naše zgodovine za kratkovidne politične interese. In tisto, kar kaže ta razprava, je to, da človek v tej naši skupnosti, v tej naši družbi nima več nobene cene. Kajti to, kar si je del slovenske politike privoščil pri tem vprašanju z grobo diskreditacijo, da ne rečem likvidacijo, diskreditirati človeka, ki po svojih strokovnih referencah, strokovnem delovanju kaže, da nima madeža na svoji sodniški obleki. Preberite si njegov program. V množici domislic, ki ste si jih morali izmisliti, da ste našli takšne konstrukte, ste verjetno pozabili na tisto, kar je v tej zgodbi vredno. Njegov program, njegov življenjepis. "V času, ko vlagam kandidaturo, so razmere v družbi zapletene, odnosi razpadajo, prevladuje ocena o krizi vrednot." Še kako res je.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Gospod Frangež, niste povedali, kako boste glasovali.

MATEVŽ FRANGEŽ: Glasoval bom za.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Na vrsti je gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Spoštovani!

Jaz tega nezaslišane predloga ne morem podpreti in bom glasoval proti.

Zakaj? Ker so se o tem razpisali tudi tuji mediji. Recimo, Frankfurter Allgemeine Zeitung je predvčerajšnjim zapisal: "Ko je nek jugoslovanski vojak 7. julija 1984 ob začetku dopustniške sezone na Jadranu nad Trstom ustrelil begunca iz vzhodne Evrope, je iz Kopra pripotoval preiskovalni sodnik Branko Masleša, ki je bil tudi partijski sekretar v okraju Koper in je tako eden od najbolj vplivnih mož takratnega časa. Bil je predsednik sodišča, ki je izdalo zadnjo smrtno obsodbo v Sloveniji. Na kraju samem je ugotovil, da je begunec negibno obležal na italijanski strani. Obtožnica ni bila vložena. Na vprašanje, katere ukrepe je storil za preganjanje zločina, sodnik ni podal nobenega odgovora." Tako je zapisal Frankfurter Allgemeine Zeitung. In kako so takšne primere reševali v Nemčiji, kjer so imeli podobne primere z združitvijo meje z Vzhodno Nemčijo? Vse so postavili pred sodišče. V primeru Streletz, Kessler in Krenz so bili po ponovni združitvi pred nemškimi sodišči obsojeni na pet let in pol, sedem let in pol ter šest let in pol zaradi uboja na mah v posredni krivdi. Vsi so se pritožili na sodišče v Strasbourgu. Tam je pa Veliki senat Evropskega sodišča za človekove pravice 22. marca 2001 v dveh sodbah odločil, da Nemčija z obsodbo zaradi uboja ni kršila prvega odstavka 7. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah. In še, po razumevanju tega sodišča je za pravno državo upravičeno, da proti osebam, ki so se okrivile za zločine pred prejšnjim režimom, sproži kazensko ovadbo za pravni pregon, tudi se ne more sodišču demokratične države naslednice očitati, da zakonske odločitve, ki so veljale v času dejanja, uporabi in tolmači v luči načel pravne države. Torej, zločin je zločin. Streljanje in uboj je uboj. To se pravi, Nemci so ravnali takrat popolnoma upravičeno, ko so jih obsodili. Kaj pa pri nas?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:

Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Tudi jaz tega predloga ne bom podprl, kajti ni me prepričal niti cinizem koalicijskih poslancev, ki so razlagali, da bi bilo treba s

strani tistih, ki so vedeli za te nepravilnosti, za to kršenje človekovih pravic že prej, te stvari tudi obelodaniti. Pa se sprašujem, koliko ljudi, ki vedo, kje so bila množična grobišča, kje so na tisoče ljudi pobili, pa si še danes ne upajo tega obelodaniti, ker jih je strah. In tudi, kot vemo, gospod Masleša je bil in je verjetno še vedno zelo vpliven, vsaj v tistih krogih, ki o teh zadevah odločajo. In tu lahko iščemo razlog, zakaj ti ljudje, ki so o tem vedeli, niso uspeli ali pa si upali prej stvari pojasniti. Sedaj pa so začutili toliko odgovornosti, da so skušali v času, ko se o teh zadevah odloča, ponovno opozoriti ministra in tudi koalicijo. Tako da zagovarjanje njegove strokovne usposobljenosti, njegovih referenc – spoštovani predsednik Vrhovnega sodišča, ki angleški jezik govori toliko, da ga bo moral sedaj, ko ga boste podprli, še osvežiti, in ne zna drugega kot hrvaški in srbski jezik. Je to nek ugled v mednarodnih institucijah, v evropskih državah? Pričakoval bi, da zna angleški, francoski, nemški jezik, da bomo lahko nanj ponosni. To je klofuta in posmeh slovenski demokraciji, slovenskemu sodstvu in tisti peščici sodnikov, ki spoštujejo svoj poklic in tudi sodijo tako, kot je treba.

V nobenem primeru ne smemo tega predloga podpreti, in ga seveda tudi ne bom.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Janez Janša.

JANEZ JANŠA: Jaz bom glasoval proti, tako kot sem pred 11, pa tudi pred 10 leti.

Ko smo pred 10 leti trdili, da je gospod Masleša s podpisom zapisnika verificiral uboj oziroma umor na meji, smo bili obtoženi za lažnivce. 10 let kasneje je to sam priznal. Minister pa razlaga, kako je bilo to neko normalno dejanje, da je bil slučajno takrat dežuren in tako dalje. V času, o katerem govorimo, je vojaško sodstvo v Sloveniji imelo svoje preiskovalne dežurne sodnike. To vem iz lastne izkušnje. Bil sem pripeljan pred njega ponoči in so rekli, da je tam dežurni preiskovalni sodnik vojaškega sodišča. Pa ni šlo za umor, je bila manj nujna zadeva. Sodniki iz civilnih sodišč, ki so sodelovali z vojaškim sodiščem, so bili lahko samo sodelavci vojaške protiobveščevalne oziroma tajne službe. In so bili podvrženi dvojnemu merilu, tistim, ki so veljala za javnost, in tistim, ki so bila objavljena v tajnih predpisih in so bili tudi po takratni ustavi nezakoniti. In gospod Masleša je bil tam kot instrument aparata, ki je sistemsko kršil človekove pravice. In danes vladna koalicija s tem, ko imenuje gospoda Maslešo, opravlja dejanje, ki je simbolni posmeh človekovim

pravicom. Tudi fizično se smejete tem stvarim, kot vidim, kar je dodatno odvratno.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Glasoval bom proti, saj je prav današnja razprava pokazala ničnost vseh argumentov, ki so bili navedeni v korist gospoda Masleše. tako materialnopravno kot še posebej ustavnopravno. Ko gospod ustavni sodnik Jan Zobec opozori na njegove izjave na sodišču, vi to primerjate z izjavami na terenu, nekje na licu mesta. Torej ne gre ne za krajevno isto stvar, niti za časovno isto stvar. Torej v ničemer ne izpodbija teh izjav. Ta dvom torej upravičeno ostaja. Ustavno- pravno pa je zadeva še mnogo hujša. Kajti ustavno pravo, moderno ustavno pravo uči, da je pravno obstoječ izključno tisti predpis, ki je prehodno javno objavljen. JLA je svoje umore delala na osnovi tajnega uradnega lista. Torej na osnovi nečesa, kar v modernem pravu ne pojmujejo kot obstoječi predpis, ampak nekaj, kar pomeni kršitev človekovih pravic, temeljnih svoboščin in je v obupnem nasprotju z evropskimi vrednotami, v očitnem nasprotju. In za to gre. Mi imamo odgovornost, da ocenimo, ali je kandidat primeren za to, da bi povečal zaupanje v institucijo sistema, v pravosodje in ali bo povečal ugled Slovenije v tujini. Glede na to, da je njegova vloga, ko gre za poskus pravnega pokrivanja umora, na meji zagotovo sporna in jo tudi sam priznava, je torej evropska rešitev samo ena. Glasovati moramo proti.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Minister, pravzaprav ne vem, kaj ste hoteli oziroma kaj hočete doseči s tem predlogom, da ste Maslešo predlagali za predsednika Vrhovnega sodišča. Čeprav dobro veste, da mu je tako pred dvema letoma, mislim, že dvakrat, leta 1999 in potem šele leta 2000, v drugem krogu uspelo postati vrhovni sodnik. Vedeli ste, da boste razdvojili slovensko javnost, minister, to ni dobro.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Pukšič, brez polemike.

FRANC PUKŠIČ: In tako, kot je že bilo rečeno, niti senca dvoma ne bi smela pasti.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Brez polemike. Na tej strani pa mi dovolite, da lahko vodim sejo Državnega zbora.
Izvolite!

FRANC PUKŠIČ: Tako kot je bilo rečeno z naše strani, iz naše poslanske skupine, niti senca dvoma ne bi smela pasti za tako odgovorno mesto.

Vedeli ste, da nimate argumentov, vedeli ste, da pa imate seveda argument moči, in to je narobe. Imate kot je bilo narobe, ko je po dolgih letih sojenja, po nekaj mesecih takratni predsednik Vlade v primeru Danila Kovačiča oprostil, ko je bil obsojen. Politika seveda vpliva na delo sodstva. Politika ne vpliva le na delo sodstva, ampak seveda tudi na sistem delovanja pravne države, na sistem delovanja pravne države, pa tudi, če hočete, na celotni ugled naše države, zunaj ali doma, kar ima tudi posledice za gospodarstvo.

Glede diskriminacij, kolegice in kolegi, nekateri ste kolego Magajno diskriminirali.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Pukšič, niste povedali, kako boste glasovali, kljub temu, da sem vas opomnil.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Prijava teče.

Gospa Eva Irgl, izvolite.

EVA IRGL: Najlepša hvala še enkrat.

Kot že rečeno, jaz tega predloga, ki ga je dal v Državni zbor minister Zalar, ne bom podprla.

Popolnoma jasno je, da je to imenovanje pred nami izključno zato, da boste lahko preko preverjenega kadra iz prejšnjih nedemokratskih časov, kar ponazarja gospod Masleša, lahko obvladovali tudi Vrhovno sodišče in vse naloge povezane z njim. Jasno je, da je gospod Masleša sploh po vseh teh razpravah, voden projekt, ki bo izvrševal naloge po želji sedanje oblasti. In čeprav kolega Juri stalno ponavlja, da gre tukaj za politično vprašanje in da smo želeli to zadevo spolitizirati – nikakor ne. Tukaj ne gre za politično vprašanje, ampak gre za vprašanje spoštovanja človekovih pravic, vprašanje odnosa do človeškega življenja in odnosa do države. In to tistega najbolj osnovnega elementarnega. Naravnost čuden signal bomo poslali, ne samo slovenski, ampak tudi tuji javnosti, če bomo danes oziroma če boste danes potrdili ta sporni predlog, ki je razburkal slovensko javnost. Minister Zalar je v uvodu dejal, da gre za funkcijo, ki zahteva vso zaupanje javnosti. Zato sedaj ministru Zalarju dobrohotno in dobronamerno priporočam, da, če je mislil iskreno in če zares stoji za temi

besedami, mora biti na takšni funkciji človek, ki ima zaupanje javnosti, potem naj umakne. Še zdaj ima ta predlog.

Jaz sama ga ne morem podpreti.
Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo.

Pri glasovanju se bom, tako, kot sem napovedala, vzdržala. Ne zato, ker so me prepričale obtožbe in argumenti stranke SDS in njihov agresivni nastop. Danes nam je pisal bivši ustavni sodnik Matevž Krivic. Strinjam se z njegovim mnenjem, ki pravi, da politika ne sme biti v položaju, da postane razsodnik med različnimi mnenji sodnikov. Strinjam se tudi z njegovo pobudo, da je treba nemudoma, čim prej pristojnost imenovanja na funkcijo Vrhovnega sodišča vrniti sodnikom. Krivic pravi, da nikoli ne bomo mogli vedeti in izvedeti, kaj je bila v tem primeru resnica. Vzdržala se bom tudi zato, ker menim, da bi morali na funkcijah in položajih, kot so Generalno državno tožilstvo, Policija, Protikorupcijska komisija, sodišča, Ustavno in Vrhovno sodišče, biti takšni ljudje, ki uživajo zaupanje, spoštovanje in ugled. Tu poudarjam – med večino državljanek in državljanov. Imamo že spolitizirano vodstvo tožilstva, ki dela slabo. Imamo sodstvo, ki po splošni oceni prav tako dela slabo, pa če pri tem omenim samo zadnji primer Satexa. Zato mislim, da enostavno je vprašanje, ali bo po vseh teh dogajanjih novi vrhovni sodnik lahko odgovorno in suvereno opravljal svojo funkcijo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Jaz gospoda Masleše ne želim obsojati, želim pa vedeti, ali je res, kar se piše in pojavlja v medijih. Če lahko povem, na seji Mandatno-volilne komisije ni bilo tako, kot ste trdili nekateri, sodnik Masleša na marsikaj ni odgovoril. Na veliko vprašanj ni bilo odgovorov. Zakaj je bil na ogledu, če je šlo za pristojnost vojaškega tožilstva? Kdo ga je obvestil o dogodku? Kaj mu je bilo povedano? Če je dejanje obsojal, je moral tudi vedeti, da gre za umor. Kaj je naredil? Komu je zadevo prijavil? Kako je ukrepal? Kaj je delal kot partijski sekretar na koprskem sodišču? Kakšne naloge je imel? In tudi minister na marsikaj ni odgovoril. Predvsem pa je problem to, da veliko stvari, ki bi jih moral preveriti, ni preveril. Ni preveril trditve sedmih ljudi, od teh treh sodnikov. Jaz ne vem, ali jih potem obsoja

oziroma pravi, da lažejo. Če se v takšni zadevi toliko ljudi oglasi, bi od ministra le pričakovali, da jih vpraša o mnenju. 70 % vprašanih ljudi ocenjuje, da kandidat ni primeren in da ne govori resnice. Minister Aleš pa nič, bi lahko rekli, in ga to ne zanima.

Gospod Masleša je na občni seji 17. septembra priznal, da je opravil ogled oziroma podpisal zapisnik. V Mladini 29. 10. je rekel, da je bil na enem ogledu na meji in naredil zapisnik, torej ga ni samo podpisal. Na tiskovni konferenci 3. 11. je izjavil, da je sodeloval pri ogledih usmrtev prebežnikov, torej več ogledov več prebežnikov. Vse to je tisto, kar bi minister moral preveriti. In predvsem je to vse tisto, kar bi morali poslanci, ki bomo danes o tem odločali, vedeti, pa ne vemo. Zato gospoda Masleše ne bom podprla.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Tudi sam se strinjam, da se politika s sodstvom nima kaj ukvarjati. Dokler pa je zakon tak, kot je, smo na tem, da bomo čez nekaj trenutkov glasovali in se je treba pač odločiti.

Ko se je pojavil gospod Masleša kot kandidat, so se v medijih razplamteli članki, da je človek dobil občutek, kot da gre za nekega udbovca, ki je pač s svoje pozicije pokrival hudodelstva takratne države. Podobno se je nadaljevalo tudi na Mandatno-volilni komisiji. Tudi sam sem, dokler se nisem poglobil v te zadeve, imel deljeno mnenje o tem človeku. Na srečo pa sem bil na Mandatno-volilni komisiji dvakrat prisoten in dvakrat sem poslušal opozicijo, ki je razlagala na način, kot da je gospod Masleša skorajda sodeloval pri pobojih. Poslušal sem ministra Zalarja in poslušal sem tudi kandidata. Tudi danes poslušamo besednjak, da je Masleša poskušal pravno pokrivati umore. V štirih letih, ko je bil na tej poziciji, je tudi na njega enkrat prišlo dežurstvo, da je šel na ogled na mejo, in še enkrat, da je šel na ogled nekam drugam. Bil je na dveh ogledih ubojev skupaj s tožilcem in skupaj z miličnikom. In če je kdo, da vložiti tožbe, je to tožilec. To je njegova funkcija. Do tega ni nikoli v tem času prišlo. Prišlo je do /oglašanje iz klopi/ do vabljenja tistih, ki so imeli nasprotno mnenje, slabo mnenje o Masleši.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Jaz verjamem, da je procedura mati demokracije, zato sem pozorno poslušal navedbe tistih, ki se na proceduro, vsaj po mojem mnenju, spoznajo bolje, kot se jaz, o vpisnikih, o kopijah, kje bi se moralo kaj najti, kje bi se dalo kaj preveriti. Ampak če obenem vem, da je ta specialist bil nekdanji komandir ljudske milice v Celju, kjer je delal kartoteke zaposlenih in dosjeje, mi morate dovolite, da bom imel dvome v trdnost teh navedb.

Vesel bi bil, če bi lahko kandidat za predsednika Vrhovnega sodišča in njegovi obrekovalci soočili svoja mnenja in trditve. Možnost za to je bila na Komisiji za človekove pravice, kamor obrekovalci niso prišli. Bil pa je kandidat. Že predhodniki so povedali, kaj je tam povedal. Sodni svet je potrdil kandidata, njegovo primernost, tudi občna seja sodišča. Minister je preveril, kot je po zakonu dolžan, dejstva in okoliščine. Ni pa minister po zakonu dolžan preverjati obrekovanj, laži, natolcevanj in podtikanj, pa tudi če jih objavlja Frankfurter Allgemeine Zeitung. Zanimivo je, da nikoli noben drug časopis relevanten ne objavi kakšnih takih novičk o Sloveniji. Tisti, ki sejejo dvome v take kandidate, kot je ta danes, ne morejo zahtevati, da bi morali pred ta Državni zbor priti kandidati brez sence dvoma. To je pač nemogoče. To je prerokba, ki se sama uresničuje, in v tem primeru pri nasprotovanju SDS-a, po mojem, do sodnika Masleše gre. Ironija je, da danes o preizkusu pravne države govorijo tisti, ki to pravno državo rušijo na vsakem koraku, diskreditirajo Ustavno sodišče, predsednika države, posamezne tožilce in sodnike. Meni je žal, da moram to državo soupravljati z ljudmi, ki jo tako malo cenijo.

Upam, da bodo nove generacije sodnikov pa nove generacije politikov sebe, svojo vejo oblasti in to državo cenile bolj kot pa te generacije, ki so državo soustvarile in imajo zaradi tega mnenje, da lahko z njo delajo kot svinja z mehom. Jaz tako ne mislim in dokler boljših ljudi na Vrhovnem sodišču ni in tam še zmeraj sedijo štiri ljudje, ki so tudi smrtno kazeni, recimo, dosodili bo kandidat Masleša ta, ki ga bom jaz podprl.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo.

No, jaz gospoda Masleše ne bom podprl iz treh razlogov. Moram pa reči, da ne zato, ker so morda njegove strokovne reference najslabše od vseh dosedanjih kandidatov, pa tudi ne zato, ker je šel na ogled zločina – takšnih vsemogočih ogledov je veliko tudi danes – ampa, zaradi tega, ker je lagal. Najprej je govoril, da ni opravil nobenega

ogleda, da niti ne ve, da obstajajo takšne komisije, potem seveda je priznal enega, lagal.

Drugič, ker se je zatekel v tako plitvo opravičilo, in sicer, da je od neke tajnice dobil izjavo, kako zelo je bil zgrožen pri pogledu na tisto truplo. Veste kaj, preiskovalni sodnik pa bo zgrožen!? Saj vendar da veliko kaznivih dejanj in tudi trupel skozi. Tudi jaz kot zdravnik sem hodil na ogleda, pa nisem bil več zgrožen po desetih truplih. To je neprepričljivo, najmanj, kar lahko rečem. In tretjič, ker bo ta vrhovni sodnik odločal, kdaj me bo policija gospe Kresalove zasledovala, špionirala in tako dalje. In imenovanje tega gospoda za vrhovnega sodnika, verjemite, je zelo slab signal za našo pravno državo in za vero v sodstvo. Uboga Slovenija, če ima lahko takšno sodno vejo oblasti!

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospod dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Glasoval bom za, ker ime Branko Masleša po indijski numerologiji pomeni številko tri, kar pomeni, da je človek, ki nosi takšno ime, vesel, sposoben in poln ideologije. To je seveda popolnoma neresen argument in gre za retorično hiperbolo, s katero sem želel izpostaviti neresnost argumentov svojih kolegov iz opozicije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima še gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo gospod predsednik.

Da bom podprla gospoda Maslešo, sem že povedala. Večina diskreditacije je temeljila na retoričnem vprašanju: Kje je bil gospod Masleša 1984 leta? Odgovor je, bil je tudi v vlogi preiskovalnega sodnika. Kje pa ste bili nekateri, ki sedite danes tamkaj? Berem, recimo, da je gospod Janez Janša takrat pripravljaval problemsko konferenco Zveze socialistične mladine Slovenije o podružbljenju varnosti in obrambe in je zapisal: "V razmerah nerazvite, pretežno agrarne in v vojni porušene dežele je JLA opravljala veliko socializacijsko funkcijo, ki je segala od opismenjevanja, splošnega izobraževanja in idejno političnega dela pa do obrambne vzgoje, kar vse skupaj v veliki meri počenja še danes. Njeno angažiranje in pomoč ljudstvu v različnih primerih pa potrjuje njeno zraščenoost z delovnimi ljudmi, privrženost družbenemu sistemu socialističnega samoupravljanja, kar jo postavlja na okope naše državne suverenosti".

Poglejte, če zaradi drugega ne, je to moj odgovor za. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Vidim še roke, zato odpiram prijavo. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Bom poskusila biti čim krajša.

Trije razlogi so, zakaj bom glasovala za imenovanje gospoda Branka Maslešo za vrhovnega sodnika, za predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Prvi razlog je ta, da sem prebrala pismo gospoda Matevža Krivica, ki nam je v svojem poučnem tonu zabičal, da moramo upoštevati odločitve sodišč oziroma pravosodnih organov, sodnega telesa, ker so oni tisti, ki si morajo izbrati svoje šefe, če rečem po domače. In tako so se odločili gospodje v Sodnem svetu in gospodje na občni seji Vrhovnega sodišča. Se pravi, sami sodniki želijo imeti za predsednika Vrhovnega sodišča gospoda Branka Maslešo. Torej, če preberemo pismo gospoda Matevža Krivica tako, kot je bilo zapisano, ker še nismo spremenili zakona, bi bilo prav, da politika, namesto da zlorablja svojo vlogo pri potrjevanju odločitev sodnikov, raje upošteva njihovo navodilo, ko o tem odločajo v svojih organih. Drugič, podprla ga bom zaradi pisma, ki sem ga prebrala, ki ga je napisal bivši predsednik Vrhovnega sodišča gospod Franc Testen, gospod, ki sem ga jaz sicer štela za močnega zagovornika, pripadnika desne struje v političnem smislu. A glej čudo, človek je ugotovil, da so obtožbe gospoda Masleše plod popolnoma drugih razlogov, kot pa tisto, kar danes poslušamo. In tretji razlog je ta, da je delitev slovenskega ljudstva, Slovencev, na en in drugi konec... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani gospod podpredsednik, gospod minister s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Seveda bom tudi jaz podprla gospoda Maslešo pri tej kandidaturi iz vseh razlogov, ki so bili naštetih že do sedaj. Da ima dobre kvalifikacije, da so vse skupaj trači, karkoli se je dogajalo v zvezi z njim. Rada bi pa opozorila še na en vidik, zakaj ga bom podprla. Pravite, skoraj 70 % ljudi ga ne podpira. Ja, zakaj pa ga ne podpira? Dobro vemo, zakaj: zaradi dobro premišljene in dobro načrtovane akcije diskreditacije tega strokovnega človeka, ki se ponavlja. Ta metoda se ponavlja na strani nekkih krogov, ne bom rekla vseh, v SDS že leta in leta. Tudi sama sem bila ena od tarč teh metod. In, dragi moji, to se ne imenuje samo diskreditacija, to se imenuje

kontraobveščevalna dejavnost. In čestitam vam, v tej ste nekateri zelo usposobljeni, nekateri celo diplomirani. In če mislite, da bo celotna slovenska javnost pri vsakem primeru nasedala takšnim zadevam, to ne more več pripeljati Slovenije naprej. Slovenijo bo pripeljalo naprej neko soglasje v tej državi, ne pa podtikanja najsposobnejšim članom te družbe. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Marijan Pojbič, prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo.

Najprej moram povedati, da bom ostro nasprotoval temu predlogu gospoda Masleše. Razlogov je pa seveda veliko.

Prvič, rad bi zelo jasno povedal, nobena opozicija v Državnem zboru ni predlagala gospoda Masleše za to funkcijo. In nobena opozicija v Državnem zboru ni tista, ki je nasprotovala osamosvojitvi Slovenije. In nikakor ne pričakujte od mene, da bom dal svoj glas človeku oziroma ljudem, ki so kršili ali pa bili prisotni, ko so se kršile človekove pravice. Takega človeka ni možno podpreti. Vsa govoričenja okrog tega, kako zagotavljati pravno državo, so brezpredmetna, so nesmiselna, so žaljiva za slovenski narod. Ko predlagamo kandidate za tako pomembne funkcije v tej državi takšne ljudi, ki so nasprotovali osamosvojitvi Slovenije, ki so bili prisotni, ko so se kršile človekove pravice, ker je bilo zelo jasno napisano v zakonu, kako se takšne situacije obravnavajo. Veliko razlogov je, ki govorijo temu v prid, da tukaj ni pomembno, kaj misli opozicija, in tukaj ni pomembno, kaj misli koalicija. Je pa izjemno pomembno, kako govorijo argumenti za ali pa proti. Tisti, ki je gospoda Maslešo predlagal tukaj, mora prevzeti za vse to, kar se danes v Državnem zboru dogaja, tudi odgovornost. Zelo mi je žal in moram reči, da me je tudi malo sram, da imamo take predlagatelje v tej državi Republiki Sloveniji.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Jaz kandidata ne bom podprl. Ne bom ga podprl, ker nasprotujem taki kadrovske paradigmi, ko ne dobijo mandata, ko ne dobijo podpore sodniki, ki so se izrekli in so sodelovali v senatu, ki izreka oprostilno sodbo poslancu Ruparju, in ko so najvrednejši tisti sodniki, ki kandidirajo za najvišje funkcije, ki so sodelovali pri verifikaciji obojev na zahodni meji ali pa na kateri koli drugi meji. Ne bom podprl tudi zato,

ker je med vami polno takih, ki javno nasprotujete smrtni kazni, tudi pozivate poslance, naj ne potujejo v države, kjer imajo smrtno kazen. Istočasno pa boste podprli kandidata za predsednika Vrhovnega sodišča, tistega, ki je sodeloval pri izreku zadnje smrtne kazni v Sloveniji, in tudi ne bom podprl zato, ker nimajo v tej državi pravzaprav nobene veljave tisti, ki so podpirali osamosvojitve, ampak so glavni tisti, ki so osamosvojitvi nasprotovali oziroma so jo celo omaloževali. Težko tudi podprem predlog, ki ne pomeni zaupanja, nadgradnje ali pa zaupanja v sodno vejo oblasti, ker ta predlog ne prinaša osebe, ki bi uživala zaupanje, ampak osebo, ki ni obtežena samo s sumi, ampak tudi z dejstvi, da je sodeloval, da ni opravljal svoje naloge s temeljnimi postulati pravne države, da ni opravil svoje naloge v skladu z deklaracijo varovanja človekovih pravic, da ni zagotavljal enakosti pred zakonom in tako naprej. Skratka, predloga ne podpiram in ni čudno, da je glavna intenca tudi v tem mandatu smer jugovzhod. Vse se tako dela, vse se tako izvaja, po vseh vsebinskih in drugih odločitvah. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Besedo ima še gospod dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Seveda tudi v lastnem imenu lahko rečem, da kandidata ne bom podprl. Razlog je seveda v tem, da je današnje dogajanje v tem Državnem zboru pravzaprav zakoličila že gospa Beblerjeva v mesecu juniju ali juliju, ko smo razpravljali o gospodu Šorliju. Takrat je bilo rečeno, da kandidat ne bo dobil podpore, ker je oprostil Pavleta Ruparja. To sem poslanki že večkrat citiral in nobenih težav, bo lahko sama videla, kaj je rekla.

Pravzaprav se delu poslancev koalicije ne čudim, delu pa se moram dejansko čuditi. Tisti, ki ste neposredno povezani s takimi zadevami, pač razumem vaše dogajanje v glavi. Tisti pa, ki niste s tem neposredno, ki niso s tem neposredno povezani pa me dejansko čudi njihovo razmišljanje, zlasti, če gre za mlajše ljudi, ki bi lahko to dogajanje pogledali z daljše časovne distance. Ne moremo danes govoriti na vaši in naši. Minister je pripeljal ta predlog v današnji čas. Minister ga je pripeljal in ne opozicija. Zato ne očitati opoziciji, da se je postavila na stališče deliti nas na naše in vaše. Torej minister je tisti, ki se je tako odločil. Govoriti pa o najspodobnejših, najsposobnejših ljudeh te naše družbe, treba je znati napisati C-O-B-I-S-S, enter, odtipkati, recimo, ministrovo ime, moje ime in kandidatovo ime. In potem bomo prišli pri ministru na 70, pri meni na 300, 250, 300, pri

kandidatu pa na 4. To so pa najsposobnejši ljudje. Povedal pa vam je miličnik, ja, hvala lepa, gospod Kontič.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Zaključujem razpravo oziroma obrazložitev glasu.

Prehajamo na odločanje. Še enkrat ponovim, prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije za dobo šestih let imenuje gospod Branko Masleša, vrhovni sodnik svétnik na Vrhovnem sodišču.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 32.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prosim, gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Gospod predsedujoči, jaz sem pravi čas dvignil roko. Lučka ne gori več in lahko delam karkoli hočem, ne gori. Naprava ne dela.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Dobro.

Prekinjam sejo za 5 minut. Med tem časom bom prosil službe, da pregledajo vašo napravo.

(Seja je bila prekinjena ob 20.54 in se je nadaljevala ob 20.57.)

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovane poslanke in poslanci!

Povedali so mi, da je bilo po pregledu glasovalne naprave gospoda Petana vse v redu. S tem je tudi glasovanje zaključeno.

S tem zaključujem točko dnevnega reda.

Mislim, da sem bil jasen. Sejo sem prekinil za pet minut. Tehnična služba je pregledala in me je obvestila, da je z glasovalno napravo vse v redu. Nič je niso popravili, tako mi je bilo rečeno.

Proceduralno vprašanje, gospod Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Jaz bi prosil, da ugodite zahtevam opozicije in daste še enkrat na glasovanje.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Prosim, gospod Petan!

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo.

Predstavniki službe, ki se s tem ukvarja, je prišel in videl, da ne gori luč, da ne dela naprava. Potem jo je usposobil. Vidi se

tudi na izpisu za glasovanje, da moja naprava ni delala, zato je bil napravljen tudi zapisnik. Sedaj pa naprava dela. Prej ni delala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Jaz vam verjamem.

RUDOLF PETAN: Jaz sem pravi čas opozoril.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Tudi meni se kdaj zgodi in še kateremu drugemu, ko daš kartico, nekoliko ne pritisneš, pa ne gori lučka.

RUDOLF PETAN: Gospod podpredsednik, naprava ni delala in jaz nisem mogel glasovati. Jaz sem pravi čas opozoril.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Petan, ta primer ni razlog za ponovitev glasovanja. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2A. točko dnevnega reda – tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, v okviru nujnega postopka. Napaka! Zaznamek ni definiran.

Državni zbor je v sredo, 17. 11. 2010, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona v okviru nujnega postopka in ker so kvalificirani predlagatelji napovedali amandmaje za tretjo obravnavo predloga zakona, je obravnavo te točke prekinil. Prehajamo na razpravo o vloženi amandmajih.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod predsedujoči, tudi za muke, ki ste jih imeli.

Ugotavljam, da so amandmaji vloženi k 2., 12. in 13. členu. Zato odpiram najprej razpravo o amandmaju in 2. členu, ki sta ga vložili Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke.

Želi kdo besedo?

Prosim, gospa Mateja Vraničar.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

V zvezi s predlaganim amandmajem k 2. členu, ki povečuje znesek skupnega dohodka kmetije, za katero bo v letu 2013 potrebno obvezno voditi knjige, 7 tisoč 500 na 15 tisoč evrov, bi želela opozoriti, da ta predlog praktično izničuje intenco predloga zakona, po kateri naj bi velike kmetije oziroma kmetije, na katerih se kmetijska dejavnost opravlja na način, ki že sodi v redno gospodarsko dejavnost, ugotavljale davčno osnovo z

vodenjem knjig. V kolikor bi sprejeli to idejo, ki se ponuja z amandmajem, bi bilo v letu 2013 le 186 kmetij v Sloveniji, kar pomeni 0,22 % tistih kmetij, ki dosegajo katastrski dohodek in subvencije, ki se morajo všteti v davčno osnovo, dolžno voditi knjige. V letu 2015, ko bo v ta skupni dohodek všteti v celoti 100 % prejetih subvencij, pa 762 kmetij, kar pomeni še vedno manj kot 1 % oziroma 0,89 % tistih kmetij, katerih dohodek iz osnovne kmetijske dejavnosti predstavlja davčno osnovo pri izračunu tistih davčnih zavezancev, ki delajo na teh kmetijah in so zavezanci za dohodnino. Glede na to, da bi s tem amandmajem v celoti izničili namen, ki ga je imel predlagatelj s preoblikovanjem obravnave dohodkov osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v Zakonu o dohodnini, temu amandmaju nasprotujemo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi kdo besedo?

Prosim, gospod Bogovič, izvolite!

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav vsem skupaj!

Gospa, z istimi podatki razpolagava, zato bi želel določeno pojasnilo. Sedaj ste dejali, da bi bila ta številka samo 186. Pred sabo imam to tabelo, iz katere to izhaja, zato bi želel najprej pojasnilo, da vemo, ali govorimo o pravi zadevi. Sedaj ne govorimo o znesku, ki bo šel v davčno osnovo, ampak o cenzusu, o meji, zaradi katere bodo kmetijska gospodarstva obvezana voditi knjigovodstvo. In v 2. členu, ki govori o tem cenzusu, je dikcija takšna: "Če skupni dohodek članov kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti presega 7 tisoč 500 evrov ali če se člani kmetijskega gospodinjstva, ki to še opravljajo, prostovoljno odločijo."

Samo da pojasnimo, ali sedaj govorimo o skupnem prihodku ali tistem prihodku, ki bo obdavčen. Sam razumem drugače, da je skupni prihodek teh kmetij še vedno - in da je ta podatek, ki ste ga vi dali, da je več kot 15 tisoč 762 kmetij, ki imajo več kot 15 tisoč tega skupnega obdavčljivega prihodka, ki ga bo pa v prvem letu samo polovica obdavčenega. Zato mislim, da vaša trditev, da bi bilo sedaj samo 186 kmetij tistih, ki bi presegle ta cenzus, ne drži, temveč govorimo o 762 kmetijah. To je pa tistih slabih tisoč kmetij, za katere smo tudi sami ocenjevali, da so kmetije na takšnem nivoju s toliko proizvodnje, da so po vsej verjetnosti že vključene v DDV sistem in jim to ne bo pomenilo nekih dodatnih stroškov s

knjigovodstvom. Prosim, če lahko to pojasnite, da vemo, ali govorimo o isti zadevi.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Vraničar, izvolite.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Ja, govorimo o mejnem znesku, nad katerim bo treba obvezno voditi knjige. Opozoriti bi želela na nov četrti odstavek 47. člena, ki ga uvaja ta isti 2. člen predloga zakona. Ta odstavek definira, kaj se upošteva pri ugotavljanju skupnega dohodka iz drugega odstavka tega člena. Naše razumevanje tega člena je, da bo glede na to, da se bo v letu 2013 pri ugotavljanju tega mejnega zneska 7 tisoč 500 ali drugačnega, če bo Državni zbor drugače izglasoval, upošteval skupni dohodek iz leta 2011. V letu 2011 velja prehodna rešitev, po kateri se v davčno osnovo všteta samo 50 % subvencij oziroma dohodkov iz ukrepov kmetijske politike, bo v letu 2011 katastrskemu dohodku za ugotavljanje skupnega dohodka prišteti samo 50 % dohodkov iz ukrepov kmetijske politike. Zato bo v prehodnem obdobju v letih 2013 in 2014 v sistem vodenja knjig vključenih manj kmetij kot v letu 2015, ko se bo začel upoštevati polni znesek subvencij pri ugotavljanju skupnega dohodka. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Še je želja po razpravi, zato odpiram čas za prijave. Kdor želi besedo, naj se, prosim, prijavi.

Gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa.

V želji, da bi pomagali kmetijstvu, ki zagotovo zasluži pomoč, in čas je tudi, da na kmetijskem področju ...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Sajovic, opozarjajo me, pa prej iz klopi je bilo opozorilo. To, da se zdaj vidi rdeče, pomeni, računajte s tem, da ima vsak pravico do petih minut, tudi z rdečimi številkami, ker tečejo številke naprej od prejšnje druge obravnave. 5 minut, ampak za to rdečo številko.

Izvolite!

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Ne bom potreboval toliko časa.

Vse obdavčitve, ki so pavšalne, povprečne, so slabe tako kot pri segedinu. Nekdo je samo meso, nekdo pa zelje. Mi moramo slovenske kmete izobraziti v to smer, da se ugotavlja dohodek na podlagi

dejanskega... Marjan, želiš pomagati? Hvala lepa. Mi moramo ugotavljati dohodek na podlagi realnega stanja. Vodenje knjigovodstva je res v breme, finančno pa zagotovo v pomoč kmetijam, kajti vložki v kmetijsko dejavnost so tako veliki izkupiček, izplen neto dohodka pa tako majhen, da jim je ta zadeva zagotovo v prid. Če v Sloveniji nimamo ta trenutek tisoč kmetij, na katerih bi bili v stanju voditi knjigovodstvo, potem se nam katastrofalno slabo piše na črpanju evropskih sredstev, na področju subvencij. Podobna zgodba je bila Parevolt in odpor pri zgodbi o subvencijah. Danes 55, 60 tisoč slovenskih kmetij piše knjige, vodi evidence, oddaja vloge in zato iz tega naslova dobivajo nekateri več kot 50 % prihodka in to je ta zgodba. Če bomo hoteli pisati evropske vloge, evropske razpise, potem moramo radi ali ne radi v kmetijstvo spustiti določeno stopnjo administracije, ki nam je v korist, ni pa seveda prijetno.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jakob Presečnik. Pardon, gospod Bogovič najprej.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani kolega Sajovic! Midva sva imela priložnost kmete izobraževati. Vi ste bili veterinar, ker cenim ta poklic, sam sem agronom in sem tudi v svetovalni službi deloval. Zato tudi podrobno pozna slovensko kmetijstvo. Bojim pa se, da jih bomo kot poslance zelo težko in tudi, kar sem želel razčistiti, je to, da še vedno ne verjamem, če je ta vaša obrazložitev pravilna oziroma jaz ne vidim jasne slike, da je davčna osnova sedaj tudi cenzus.

Sam mislim, da se bo zgodilo drugače. Če berem to zadevo, da bo ta cenzus, skupni prejemek, kakor v 2. členu piše, da so to skupni dejanski dohodki in v tem primeru govorimo o 3 tisoč 100 kmetijah, 7 tisoč 500 evrov zneska. 3 tisoč 100 kmetij za knjigovodstvo je 3 milijone evrov denarja, ki bo šel iz kmetijstva pod taktirko Državnega zbora, ki bo obvezno knjigovodstvo predpisal tistim, ki to želijo, in tistim, ki nočejo. V skrbi za njihovo gospodarnost prepustite to ljudem, nekaj ljudi se je za to že odločilo. Veliko ljudi se sedaj odloča za DDV in zagotovo se bodo mlajše naprednejše kmetije tudi za knjigovodstvo. S tem, da jim bomo pa mi predpisali, da je za njih pametno, da to delajo, se bojim, da ne bomo uspeli. 3 milijone evrov je pa zelo velik denar. Kot je že zadnjič kolega Žerjav povedal, če je 100 evrov na mesec ta dajatev, ker sedaj ni poenostavljenega knjigovodstva, pomeni to tisoč 200 evrov na letnem nivoju. Se pravi, da mora ena kmetija za to prodati vsako leto 6

bikov, ker več kot 200 evrov pri biku ni ostanka. Pomeni, da bo treba imeti v hlevu 12 bikov, ker vsako drugo leto lahko bika prodaš zato, da boš nekemu plačal knjigovodske storitve. Ko smo gledali tudi usmeritve Evropske komisije na antibirokratskem programu, je bilo ravno področje kmetijstva tisto, kjer je bilo omenjeno, da je v njem največ možnosti za debirokratizacijo kmetijstva in zmanjšanje stroškov na tem področju. To, kar mi počnemo, je za moje pojme neka prisila, kjer ne vem, kdo želi in kaj bo kdo od tega imel, če bodo kmetje zdaj pa obvezni. Marsikaterega, ki ima mogoče še pet let življenja, da bi v miru delal, ker drugače ne zna, in tudi ne bo več delal, ga bomo na ta način prisilili, da se bo kmetijski dejavnosti odrekel, ker enostavno imajo ljudje te birokratizacije dovolj.

Glede prijav za subvencije danes se večinoma svetovalne službe to delajo. Če pa govorimo o kakršnem koli investicijskem programu, mora biti pa ta investicijski program vsaj sto tisoč evrov vreden, da se pet do sedem tisoč evrov stroškov administrativnih z invest programi z raznimi okoljskimi poročili in s tem poplača to zadevo. Zato ne govoriti, da bodo ti kmetje zdaj pa to sami počeli. Ne vidim pa nobenega razloga, da bi ti politiki morali tako skrbeti za njihovo umno gospodarjenje, ker sami niso dovolj pametni, da jim moramo mi predpisati obvezno knjigovodstvo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Bogovič, pet minut vam je minilo.

FRANC BOGOVIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Presečnik, izvolite!

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Torej jaz sem prepričan, da bo tolmačenje zakona drugačno kot ste povedali, gospa državna sekretarka, namreč, da se bo pri tem cenzusu oziroma kdaj bo treba voditi knjige, upoštevalo celotne prihodke ne pa znižanje za 50 % v letu 2011. Tako pač razumemo ta zakon. Jaz sem prepričan, da bodo tudi vsi, ki bodo ta zakon uporabljali in kontrolirali, tudi ta zakon tako razumeli. Zato pomeni vodenje knjigovodstva pri cenzusu 7 tisoč 500 evrov, mislim, da je uradni podatek, izračunan na današnje stanje, nekaj čez 3 tisoč 134. Uradni podatek 3 tisoč 134 kmetij kar seveda praktično. Kaj praktično pomeni? To pomeni povprečno dobrih petdeset kmetij na področju posamezne upravne enote ali pa

če hočete, na območju bivših občin. To ni mala stvar, to ni mala številka zagotovo s tem, da seveda se strinjam, da je potrebno propagirati to vodenje knjigovodstva tudi v dobro vseh, vendar ne pa prisiliti. In jaz sem tudi danes na razgovoru z ministrom Židanom povprašal ministra Židana oziroma priporočil, naj tudi ministrstvo organizira neke vrste propagando za to propagiranje za vodenje knjigovodstva po kmetijah in pa tudi na kakšen način bodo to in propagando in izobraževanje seveda izvajali. Zaradi tega smo predlagali seveda prehod oziroma popravek te številke s 7 tisoč na 15 tisoč, kar pomeni tam blizu tisoč kmetij oziroma nekaj manj kot 800 kmetij v Sloveniji. Kar zopet, zdaj bom pa zopet preračunal, je to okoli štirinajst kmetij na področju ene bivše občine ali pa na področju ene upravne enote, torej v povprečju seveda.

In zaradi tega predlagam, da sprejemem ta amandma, ki državo nič ne stane. Proračun nič ne stane, je pa velika olajšava za tiste, ki si ne želijo ali pa si ne morejo privoščiti zaenkrat tega knjigovodstva seveda v želji, da do tega enostavnega knjigovodstva vseeno malo večje kmetije čim prej pridejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:
Hvala lepa. Gospod Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Poglejte, če smatramo kmetijo, ki ima skupni dohodek v višini 5 tisoč ali pa 7 tisoč 500, za veliko kmetijo, potem ne vem, kaj je še lahko. Sicer pa bomo v Slovenski demokratični stranki podprli amandma k 2. členu, ker pomeni nek kompromis med prvotno predlaganim zneskom 5 tisoč oziroma 7 tisoč 500 evrov in pa sedaj predlaganim 15 tisoč evrov za obvezno ugotavljanje davčne osnove kot prag. Večkrat je bilo že ponovljeno, da je sistem zagotavljanja dohodka za davčne namene zahteven in drag. Za slovenske kmete bi to pomenilo dodatno finančno in administrativno breme, ki ne bi skoraj nič pomagalo pri konsolidaciji javnih financ, za kmeta pa bi še kako prav prišel vsak evro. S sprejetjem novele zakona v predlaganem besedilu bo slovenski kmet postavljen pred dilemo, ali naj prideluje hrano, se pravi, ali naj seje, recimo, pšenico ali sadi krompir ali pa da morda postane uradnik ali celo odpre računovodski servis. Nekaterim bi se gotovo to izplačalo, vprašanje pa je kaj bo to v prihodnosti pomenilo za nas državljane, za slovensko kmetijstvo in za slovensko gospodarstvo nasploh.

S podporo temu amandmaju bomo vsaj delno omilili to situacijo in predlagam, da

kolegi poslanci podprete ta amandma, ki ga bomo podprli tudi v naši stranki. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi mogoče še kdo razpravljati? Ne. Zaključujem razpravo o 2. členu in amandmaju k 2. členu. Na glasovanje dajem amandma Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke in Slovenske demokratične stranke k 2. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev. Za je glasovalo 32, proti 36.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da amandma k 2. členu ni bil sprejet.

Prehajamo na 12. člen in amandma k 12. členu. Amandma sta vložili Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke.

Želi kdo razpravljati?

Gospod Likar, izvolite.

RADO LIKAR: Hvala lepa, še enkrat.

Tudi ta amandma k 12. členu in tudi k 13. členu, bom povedal obenem, da se potem ne oglašam, bomo v Slovenski demokratični stranki podprli. Seveda iz razloga, ker mislim, da se vsak izmed nas zaveda, da ima kmet z opravljanjem svoje dejavnosti tudi stroške. Po podatkih je v Sloveniji več kot 90 % slovenskih kmetij, ki uveljavljajo subvencije, ne dosega dohodka niti v višini minimalne plače. In zdaj mu bomo obdavčili še subvencije, katere jim mimogrede očita vsak, ki ima 5 minut časa, češ poglej, koliko denarja dobi, koliko traktorjev ima. Noče pa videti tega, da so ti traktorji v povprečju, recimo, stari 20 ali 30 let. Sicer pa so stari ljudje rekli: "Bogat kmet, bogata država." Vendar, če gledamo situacijo, kakršna je pri nas, država zagotovo še dolgo ne bo bogata. Dohodkovni položaj slovenskega kmeta je, tudi po podatkih, izredno slab in se v zadnjem času še poslabšuje. Dodatno pa ta položaj ogroža še, po našem mnenju, popolnoma nesprejemljiva novela Zakona o dohodnini. Z amandmajem torej predlagamo, da se za določitev davčne osnove od drugih dohodkov iz 70. člena zakona za leto 2010 in naprej v 13. členu za 2011 in 2012 upošteva 30 % dohodkov namesto predlaganih 50.

Predlagam, da podprete ta amandma. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Vrničar, ali lahko dam še prej gospodu?

Izvolite!

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

No, da ne bo izpadlo pri tem 12. členu, kot da resnično obdavčujemo ne vem kaj na področju kmetijstva. Nenazadnje sploh ni pomembno, ali je 50 ali 30 %. Namreč, ta 12. člen govori o tem, kako bo obdavčitev izgledala v letu 2010. Mi s tem zakonom odpravljamo pavšalno obdavčevanje kmetij zato, ker so male kmetije plačevale davke za velike kmetije. Torej, odpravljamo to krivico in s tem tudi ohranjamo kmetijsko dejavnost na podeželju, sicer bi male kmetije dejansko zapirale, če lahko temu tako rečemo, hleve ali vrata. Ugodnost, ki jo daje ta zakon za leto 2010, je takšna, da v kolikor je za nekoga ugodnejši pavšal, ki ga je plačeval kot velika kmetija do sedaj, plača ta pavšal tudi v letu 2010. Tako da je zakonodajalec upošteval to dejstvo, da nikakor ne bo nikogar več obremenil v letu 2010. Je pa uzakonil dejstvo, da bo male kmetije razbremenil. Velike pa nikakor ne bodo plačevale več kot so že do sedaj, ko so plačevale pavšalni znesek pri tej dohodnini. Ti odstotki 30, 50 pri letu 2010 res niso pomembni.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Gospod Janko Veber, hvala lepa.

Gospod Bogovič, izvolite!

FRANC BOGOVIČ: Dovolite, da pojasnim oba amandmaja skupaj, da se ne bom ponavljal. Zagotovo bom podprl ta amandma, ki smo ga vložili v Slovenski ljudski stranki, da se ta obdavčitev, se pravi osnova za obdavčitev, zniža na 30 %. Govorimo tako za letošnje kot za naslednje leto, iz enostavnega razloga. Obdavčujemo izravnalna plačila, obdavčujemo plačila tistih, ki proizvajajo hrano. V Sloveniji je pri subvencijah tudi cela vrsta okoljskih subvencij, ki jih dobivajo tisti lastniki kmetijskih zemljišč, kjer redijo nekaj ovc, nekaj koz, imajo v garaži tudi traktor in mulčer in to zmulčijo. In teh subvencij se ne dotaknemo. Dotikamo pa se tistih, ki jih dobivajo rejci, ki proizvajajo mleko, ki proizvajajo pšenico, koruzo, pitano meso in podobno. S temi obdavčitvami bomo ob vse splošni skrbi za prehransko varnost v državi, ko jo želimo imeti, obdavčili še tisto peščico kmetij, ki dejansko danes proizvajajo hrano. Kakšen je dohodkovni položaj teh kmetij je bilo zelo jasno povedano tudi na zadnjem Odboru za kmetijstvo, kjer je dr. Rednak s Kmetijskega inštituta zelo jasno povedal in prikazal s številkami, kako se cenovni dohodkovni položaj kmetij zmanjšuje, slabša iz leta v leto. Če bo letos malce boljši, imamo zelo slabo osnovo, tako kot če bruto

družbeni prihod dve leti pada za 5, 8 %, pa potem za pol procenta zraste, smo na zelo slabi osnovi in podobno. Nekaj takšnega je v kmetijstvu. Zato v kolikor resnično ne bi želeli, da bi te kmetije prihajale v naslednjih letih v ta davčni primež in bi kakšnim mladim prevzemnikom kmetij zaželeli srečno pot pri proizvodnji hrane in pri opravljanju tega častnega, vendar slabo plačanega in v družbi velikokrat zaničevanega poklica, bi ta amandma podprli tudi ostali poslanke in poslanci.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Vraničar.

MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Par podatkov oziroma par informacij mi dovolite. Govora je bilo o dohodkovnem položaju kmetij, govora je bilo o stroških. V davčno osnovo od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti posplošeno se všteta prvenstveno dve vrsti dohodka. Eno je katastrski dohodek, drugo so dohodki od ukrepov kmetijske politike.

Če govorimo najprej o katastrskem dohodku. Katastrski dohodek predstavlja potencialni tržni dohodek glede na vrsto proizvodnje, ki se na kmetiji opravi. In ta katastrski dohodek že upošteva stroške, ki nastanejo v zvezi s proizvodnjo na določenem hektarju zemljišča. Ta katastrski dohodek mora upoštevati tržne razmere in upošteva zmanjšanje oziroma upošteva gospodarsko situacijo na področju kmetijstva. Zaradi tega je bil katastrski dohodek, čeprav je glede na statistične podatke o neto dodani vrednosti ocenjen precej nižje, je bil vendar za 36 % v letu 2010 znižan. Če je bil katastrski dohodek v letu 2008 80 milijonov in pol, je v letu 2010 51 milijonov in pol. To je en del zgodbe. Drugi del zgodbe pa so subvencije, kot jim popularno rečemo, oziroma dohodki od ukrepov kmetijske politike. Vemo, da se v davčno osnovo vključujejo samo tako imenovane dohodkovne subvencije, pa še to ne vse. V letu 2009 je bilo izplačanih dohodkovnih subvencij za 240 milijonov evrov. Od tega je bilo obdavčljivih 113 milijonov evrov. Ampak zaradi sistema povprečenja, kakršnega imamo trenutno v veljavi, je bilo v obdavčitev dejansko vključenih 31 milijonov evrov dohodkov od ukrepov kmetijske politike.

Po predlogu zakona, tako kot je zdaj zapisan z vključenimi amandmaji, sprejetimi v drugi obravnavi zakona, bi kmetije, ki dosežejo do 200 evrov skupnega dohodka. Teh pa je od 482, skoraj 483 tisoč, 398 tisoč 730, torej skoraj 83 %, za toliko kmetij se položaj ne

spremeni, ker se skupni dohodek do 200 evrov ne všteva v davčno osnovo sploh. Za nadaljnjih 11 % kmetij, ki imajo katastrski dohodek med 200 in 800 evri, se bo njihova davčna obveznost oziroma njihova davčna osnova znižala, če bodo prejeli subvencije v približno enakem znesku, kot so jih prejeli doslej. In za preostale davčne zavezance, katerih skupni dohodek je nad 800 evrov, bo v letu 2010 situacija ostala nespremenjena, ker imamo posebno prehodno določbo za leto 2010. Ti podatki kažejo, da predlagani predlog zakona brez upoštevanja tega amandmaja v tretji obravnavi v globalu pomeni, da ostane davčna osnova iz naslova subvencij na približno enakem nivoju, kot je bila doslej, oziroma se zniža za približno milijon in pol. Torej ne držijo trditve, da bomo s to ureditvijo v prehodnem obdobju dodatno obremenili kmetije. Res pa je, da v nadaljnjih letih, ko bo sistem vedno bolj prijel, če se zavezanci ne bodo odločili za vodenje knjig, se bo obremenitev pri večjih kmetijah, ker se jim bo vštevilo več dohodkovnih subvencij v davčno osnovo, povečala. Dejstvo pa je, da bo obremenitev pravičnejše porazdeljena, ker ne bo nihče plačeval davka od zneska, ki ga dejansko ni prejel, kar se dogaja danes. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil gospod Samo Bevk. Želi še kdo besedo, da odprem čas za prijave? Ne, samo Samo Bevk.

Izvolite, gospod Bevk.

SAMO BEVK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Nisem se hotel oglašiti v zvezi s to točko dnevnega reda, ampak včeraj me je v poslanski pisarni obiskal lastnik hribovske kmetije iz Gorenje Kanomlje iz naše občine in mi je prinesel podatke: 680 evrov subvencij je dobil v lanskem letu. Osnova, ki mu jo je poslala Davčna uprava za obdavčitev, pa je bila skoraj 5 tisoč evrov. Se pravi, ta zakon je izrazilo bolj pravično uredil te stvari in zato ga bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: V Slovenski ljudski stranki podpiramo to, da se obdavčitev naredi po dejansko prejetih subvencijah. Temu nismo nasprotovali. Podpiramo in pravimo, da je takšna obdavčitev pravilna. Težko pa sprejmemo, da je pravično, če obdavčiš proizvodnjo, ki proizvaja negativen dohodek. V

tem delu sva že zadnjič, gospa govorila o tem, ni katastrski dohodek tisti, ki obračuna slabo stanje v kmetijstvu. V Evropi je sprejeta evropska kmetijska politika, ki se je odločila, da bo velik delež proračuna Evropske unije namenila kmetijstvu, proizvajalcem hrane, zato, ker želi imeti na polici zdravo, poceni hrano in ker želi skozi izravnalna plačila poravnati negativni prihodek na kmetiji. V naši državi imamo ta velik problem, da namesto, da bi v katastrskem dohodku ugotovili celoten prihodek, prišteli tudi subvencije in tam ugotavljali, sedaj pavšalno z nekim procentom obdavčujemo te, govorim pavšalno, z določenim procentom obdavčujemo ta izravnalna plačila, ki so iz pokritja izpada prihodkov na kmetiji. In ne bom se več ponavljal, tudi ne bova tukaj skupaj prišla. Zagotovo pa gre za takšen primer v tem delu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Lahko preidemo na glasovanje. Dajem na glasovanje amandma k 12. členu, ki sta ga vložili Poslanska skupina SLS in Poslanska skupina SDS.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev. Za je glasovalo 30, proti 44.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 44.)

Amandma ni sprejet.

Prehajamo k 13. členu in amandmaju k temu členu, ki sta ga vložili Poslanski skupini SLS in SDS. Želi kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo in dajem amandma na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev. Za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 43.)

Amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.

In prehajamo na **tretjo obravnavo** v okviru nujnega postopka. Državni zbor je v sredo 17. novembra opravil drugo obravnavo. Končali smo drugo obravnavo. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog neuskladen, in prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo o zakonu, dajem začetek glasovanja o zakonu. Želi kdo obrazložiti glas? Še kdo v imenu poslanske skupine ali osebno? Osebno?

Gospod Likar, v imenu poslanske skupine obrazložitev glasu.

RADO LIKAR: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Mene bi mogoče tudi prepričali v to, gospa državna sekretarka, pa vsi ostali, čeprav imam tudi sam nekaj izkušenj. Vendar pa ne vem, zakaj so skočili v luft po domače povedano in strokovnjaki iz biotehnične fakultete s profesorjem Stanetom Kavčičem, v Kmetijsko-gozdarski zbornici, v sindikatih, kmetijskih sindikatih, češ da se Ministrstvo za finance ni usklajevalo z njimi in niti ni upoštevalo njihovih opozoril. Kot rečeno, v Slovenski demokratski stranki novele Zakona o dohodnini ne bomo podprli oziroma bomo glasovali proti. Predvsem iz razloga, ker pač ne želimo sodelovati pri povečevanju davčnih in administrativnih bremen slovenskih kmetov.

Povrhu vsega ugotavljamo še, da je danes samooskrba v Sloveniji vse slabša in samo po sebi se zastavlja vprašanje, ali Ministrstvo za kmetijstvo sploh še zasleduje cilj, namreč čim več domače kvalitetne in zdrave hrane pridelati doma. Zakona ne bomo podprli tudi iz razloga, ker smo proti temu, da se subvencija oziroma prejeta sredstva iz naslova skupne kmetijske politike pripisujejo v dohodninsko osnovo. Nasprotujemo tudi spremembam, ki jo prinaša novela, in sicer določilo, da bodo kmetje morali voditi obvezno knjigovodstvo nad pragom sedaj določenim 7 tisoč 500 evrov. Ker smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da kmetov ni treba z zakonom prisiliti, da se bodo imeli lepo, ampak se bodo znali sami odločiti med tem, ali je za njih bolj ugodna pavšalna obdavčitev ali pa ugotavljanje dohodka na podlagi dejanskih prihodkov oziroma dejanskih odhodkov.

Sicer pa je bil slovenski kmet vse od leta 1945 naprej obravnavan kot drugorazredni državljan in se mu je prej vedno več jemalo, kot pa dajalo. Sedaj prihaja čas, ko kmetu tudi ne bo več kaj vzeti. Iz tega razloga bomo glasovali proti temu zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Jurša v svojem imenu? Gospod Jurša, ste se javili? Ne.

Gospod Bogovič, izvolite!

FRANC BOGOVIČ: Sam in pa tudi v poslanski skupini bomo glasovali proti spremembi Zakona o dohodnini. V razpravah sem že poskušal povedati, če bi tista trditev, da se ne bodo davčna bremena povečala in bi se pravilneje porazdelila, če bi se še dalo delno pritrditi tej trditvi, pa zagotovo ne vidim, kaj bomo danes dosegli v tej državi s tem, ko smo na kmete in na 3 tisoč kmetij obesili dodatne 3 milijone evrov administrativnih stroškov raznih računovodskih servisov in drugih, ki bodo neukim kmetom razlagali, kako naj vodijo to

knjigovodstvo. Ni nobenega poenostavljenega sistema. Iz izkušenj, ki jih imamo nekateri, ki smo se kdaj tudi s kakšnim podjetništvom ukvarjali, vemo, da vsak računovodski servis, ki te vstavi v svojo bazo, ki želi, ki opravi tiste storitve, brez da bi 100 evrov na mesec to stalo, enostavno tega izračuna ni. In mislim, da žalimo slovenski kmečki stan in da ne delamo prav s tem. Zato bomo glasovali proti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Pukšič, obrazložitev glasu.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa.

Proti bom zato, ker s tem zakonom, prvim zakonom po sprejetem proračunu za leti 2011 in 2012 smo prvega udarili po žepu tistega, ki ga še imamo, to je slovenskega kmeta. S tem zakonom kmetijstvo dodatno obremenjujemo. Sedaj pa vi meni povejte ali je to velika kmetija, ki ima 10 hektarjev, 5 hektarjev njiv in 5 hektarjev travnikov ter 30 bikov. Je to velika kmetija? Skupaj s kd-jem in dejanskimi subvencijami dobi 7 tisoč 181 evrov in, če izračunamo, da 15 bikov na leto prodaja, strošek je imela tisoč 300 evrov, dobila je tisoč 200 evrov, torej tisoč 900 evrov minusa. S tem zakonom smo mu naložili oziroma mu boste naložili še tisoč evrov. To pomeni ne tisoč 900, ampak 3 tisoč evrov dodatnega minusa. Tako torej naj deluje. Sicer pa kako naj bi kmet tako deloval, če pa država lahko tako deluje? Večji je minus, lepše je, boljše se imamo. In zdaj mislite tudi na ta način slovensko kmetijstvo uničiti. Žal je bilo vedno v državi tako, ko so pač leve stranke vodile državo, tako pred komunizmom, kot zdaj se slovenskemu kmetu slabo piše. In tudi tokrat se mu resnično slabo piše, zato bom proti takšnemu zakonu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Sajovic, izvolite, obrazložitev imenu v svojem imenu.

MAG. BORUT SAJOVIC: Kar je pa z demagogijo preveč, je pa res prehudo. Slovenskemu kmetu je bilo v zgodovini najbolje takrat, ko je rajnka Titova Jugoslavija jemala konec. In po tistih časih in tistih dohodkih in prihodkih se marsikom kolca.

To, kar je gospod Pukšič rekel, to je primer višje matematike. Na avtobusu imaš tri ljudi, dol jih gre pet. Kaj to pomeni? Da morata dva priti nazaj, da bo avtobus spet prazen. ... / smeh v dvorani/... To je ta štos, če nekdo deluje z zgubo, potem davkov ne plačuje in zato je dragoceno, da se vodijo knjige. S tem bomo pokazali in dokazali, da je dohodkovni položaj slovenskega kmeta res slab. Pokaže

pa se še to, da nekateri, ki delajo v interesu slovenskega kmetijstva, namerno podpirajo samo velike kmetije, uničujejo pa s figo v žepu malega kmeta. Obdavčitev, kot je bila zdaj, je bila do malih kmetov krivična. Tako, kot je rekel gospod Samo Bevk, poznam primer iz Poljanske doline, 12 hektarska kmetija, večina je bila zaraščena. Obdeluje se samo še 2 hektara in možakar je plačal lepo zajetno vsoto denarja za to, da so tiste kmetije, in nekaj jih imamo v Sloveniji, ki jim gre dobro, lahko plačevale manj davka. In lobi, ki je v Sloveniji, ne bom rekel v kateri stranki, prisoten že 15 let, dela ravno to – štiti, privilegira velike kmetije na škodo malih, gorskih, hribovitih, ki so za Slovenijo, za ohranitev podeželja najbolj dragocene.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber. (Se odpoveduje.)

Gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala, gospod podpredsednik.

Jaz ne mislim starih gostilniških štosov razdirati v dvorani Državnega zbora, ampak resno bom rekel to, da v večinskem delu podpiram, to sem že nekajkrat rekel, v večinskem delu podpiram ta zakon tudi zaradi tega povprečenja, ki je bilo zagotovo napačno v preteklih letih in tukaj smo se, verjetno sem bil zraven, verjetno sem eden tistih, ki smo že kar precej časa v teh klopeh, smo se zagotovo napačno odločili takrat, ko smo se. Zavedno ali pa nezavedno. Jaz ne vem točno, jaz se tega seveda ne spominjam. Ampak že prej sem rekel gospe državni sekretarki, da sploh ne gre za to, da bi bistveno več ali bistveno manj dohodka prišlo v državni proračun. To je približno izravnano. S tem se tudi strinjam. Vendar s tem seveda nalagamo, naložimo slovenskim kmetom, vsem, pa če se posmihate ali ne, približno 3 milijone evrov dodatnih stroškov. Ampak te tri milijone ne bo dobil državni proračun, ampak jih bodo dobili posamezniki, ki se pač ukvarjajo s knjigovodstvom podobno, kot smo danes ugotavljali že za notarje, da bodo dobili v povprečju zopet vsak po 20 tisoč evrov letno zaradi sprejetega nekega drugega zakona. Hvala lepa.

Zaradi tega sem prisiljen glasovati proti temu zakonu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Lahko preidemo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev. Za je glasovalo 42, proti 28.

(Za je glasovalo 42.) (28 proti.)

Zakon je sprejet. Zakonodajno-pravna služba naj pripravi prečiščeno besedilo Zakona o dohodnini.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev. Za je glasovalo 42, proti 18.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 18.)

Ker je bil zakon obravnavan kot hibrid, predlagam, da sprejmemo še dodatni sklep, ki ga predlaga Odbor za finance: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, prva obravnava, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 48 poslank in poslancev. Za je glasovalo 40, proti 2.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 2.)

Sklep je sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 22. sejo Državnega zbora. Hvala lepa. Lahko noč.

(SEJA JE BILA KONČANA 23. NOVEMBRA 2010 OB 21.49.)

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAROVIČ, BOGDAN	100, 108, 131, 132, 156, 161, 186, 272
BATTELLI ROBERTO	178
BEVK, SAMO	47, 48, 231, 366
BEZJAK, MARJAN	158, 200, 250, 274, 275, 277, 299
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	41, 177
BOGOVIČ, FRANC	133, 141, 143, 149, 178, 198, 202, 206, 207, 220, 362, 363, 365, 366, 367
BRULC, MIRKO	175, 235
BRUNSKOLE, RENATA	78, 157, 175, 194, 320

C

COLARIČ, ANTON	55, 56, 148, 212
CUKJATI, FRANCE	358

C

ČADEŽ, MILAN	297
ČEPIČ, BOGDAN	77, 102, 114, 153, 183, 188, 192, 269
ČERNAČ, ZVONKO	105, 119, 121, 134, 135, 341
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	69, 72

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	104, 179, 355
-----------------------	---------------

G

GANTAR, DR. PAVEL	146, 168, 335, 336
GASPARI, MAG. MITJA	37, 39, 159
GERMIČ, LJUBO	71, 259, 272, 287
GODEC, JOŠKO	127, 313
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	54, 55, 84, 144, 231
GORENAK, DR. VINKO	23, 24, 25, 64, 66, 148, 149, 174, 210, 211, 221, 225, 265, 321, 322, 325, 326, 327, 329, 336, 338, 347, 353, 354, 360
GRILL, IVAN	39, 41, 64, 127, 178, 251, 323, 326, 329, 344, 355
GRIMS, MAG. BRANKO	169, 172, 177, 328, 345, 356
GUMZAR, MILAN	131, 224, 240
GYÖREK, MIRAN	70, 229, 234, 285

I

IRGL, EVA	342, 357
-----------------	----------

J

JAKOMIN, DR. IGOR	233, 237, 239, 254
JANŠA, JANEZ	351, 356
JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO	28, 29, 30, 113, 121, 179, 239, 262, 309, 313, 319
JELUŠIČ, DR. LJUBICA	310
JERAJ, ALENKA	176, 243, 252, 332, 357
JERIČ, MIRAN	230
JEROVŠEK, JOŽEF	146, 195, 198, 205, 208, 212, 213, 214, 218, 219, 221, 260, 264, 266, 298, 310, 315, 317, 349, 351
JURI, DR. LUKA	129, 167, 359
JURI, FRANCO	263, 311, 336, 339, 354
JURŠA, FRANC	42, 43, 67, 74, 98, 107, 108, 120, 121, 155, 190, 271

K

KAMPUŠ, ANTON	290, 293
KEK, FRANCI	179, 358, 361

KIKELJ, JANEZ	266, 314
KLASINC, JANJA	118, 359
KLAVORA, MAG. VASJA	228, 262
KONTIČ, BOJAN	30, 31, 85, 89, 352
KREK, MAG. UROŠ	316
KRES GVIDO	63, 172, 201, 204, 251
KRESAL, KATARINA	34, 52, 53
KRIŽANIČ, DR. FRANC	42, 43, 75, 122
KUMER, DUŠAN	350

L

LAH, DAMJAN	258, 265
LAH, ZVONKO	50, 51, 52, 280, 324
LAVTIŽAR BEBLER, DARJA	260, 343, 359
LEVANIČ, DEJAN	176
LIKAR, RADO	37, 154, 193, 195, 206, 207, 208, 268, 269, 364, 366
LUKŠIČ, DR. IGOR	35, 36, 56

M

MAGAJNA, ANDREJ	71, 241
MAJHENIČ, SILVEN	33, 34, 130, 150, 216, 267, 293
MARINIČ, BRANKO	62, 161, 177, 235, 246, 257, 298, 330
MENIH, DARKO	61, 62

P

PAHOR, BORUT	24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 152
PAVLINIČ KREBS, IRMA	126, 127, 137, 142, 147, 164
PEČAN, BREDA	145, 146, 172, 219, 328, 359
PETAN, RUDOLF	49, 50, 175, 204, 248, 306, 355, 361
PETEK, MIRO	44, 45, 278, 290, 293, 296, 308, 319, 349
POJBIČ, MARIJAN	57, 58, 59, 72, 115, 125, 294, 324, 359
POSEDEL, ALOJZ (LOJZE)	166, 173, 245
POTOČNIK, ALOJZI	95, 154, 189, 270
POTRATA, MAG. MAJDA	35, 36, 171, 227
POTRČ, MIRAN	82, 231, 327, 338, 348
PRESEČNIK, JAKOB	45, 46, 202, 209, 218, 228, 235, 245, 329, 336, 340, 354, 363, 368
PUKŠIČ, FRANC	26, 27, 28, 74, 138, 201, 282, 306, 320, 322, 356, 367

R

RADIČ, MAG. DARJA	58, 59
REZMAN, VILI	82, 103, 111, 151, 156, 191, 217, 223, 273, 274, 288
RIBIČ, JANEZ	60, 61, 130, 261, 267, 312
ROŽEJ, VITO	73, 124, 232, 261, 264, 281, 333, 358

S

SAJOVIC, MAG. BORUT	79, 108, 180, 191, 202, 325, 341, 362, 367
SVETLIK, DR. IVAN	49, 54, 55, 57, 58, 67, 69

Š

ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA	226
ŠKRLEC, BOŠTJAN	209, 214, 222, 224
ŠUŠTARŠIČ, BORIS	68

T

TANKO, JOŽE	180, 335, 351, 360
TROBEC BUČAN, DUŠA	279, 292, 308

U

URH, ANTON	110, 135, 234, 246, 267
------------------	-------------------------

V

VEBER, JANKO	197, 203, 205, 206, 233, 236, 237, 242, 253, 257, 302, 364
VERLIČ, DR. PETER	52, 53, 238, 255, 331
VIZJAK, MAG. ANDREJ	90, 112, 119, 162, 166, 183, 185, 275, 277, 333
VLAČIČ, DR. PATRICK	62, 63
VRANIČAR, MATEJA	102, 128, 132, 140, 152, 158, 182, 187, 199, 207, 274, 276, 278, 361, 362, 365

Z

ZALAR, ALEŠ	34, 35, 65, 66, 337, 345, 353
ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA	180, 196, 328, 357
ZANOŠKAR, MATJAŽ	117, 283, 300, 319, 321
ZIHERL, MILENKO	178, 196, 198, 301, 320
ZORN, ALEKSANDER	32, 33, 232

Ž

ŽARNIČ, DR. ROKO	32, 33, 40, 41, 46, 47, 48, 50, 51, 64
ŽBOGAR, SAMUEL	44, 45, 60, 61
ŽERJAV, MAG. RADOVAN	37, 38, 95, 106, 109, 111, 123, 135, 136, 138, 141, 144, 155, 181, 189, 271
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC	116